အမရပူရ

မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်

အရှင်ဓနကာဘိဝံသ၏

အမှတ် (၄၀) ကျမ်းစာ

သုတ်မဟာဝါအဌကထာ ဘာသာဋီကာ

နှင့်

ပါဠိတော်နိဿယ

(ပထမအုပ်)

သုတ်မဟာဝါအဌကထာကို နိဿယ အဓိပ္ပါယ်
စုံလင်စွာ တန်ဆာဆင်ထားပါသည်။

ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ်သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်
သာသနာရေးဦးစီးဌာန

သာသနာ ၂၅၂၄ ကောဇာ ၁၃၄၂ ဇူလိုင်လ ၁၉၈၀

၁၅၁၄၂

အမရပူရ
မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်
အရှင်ဇနကာဘိဝံသ ၏
အမှတ် (၄၀) ကျမ်းစာ

သုတ်မဟာဝါအဌကထာ ဘာသာဋီကာ

နှင့်
ပါဠိတော်နိဿယ
(ပထမအုပ်)
သုတ်မဟာဝါအဌကထာကို နိဿယ အဓိပ္ပါယ်
စုံလင်စွာ တန်ဆာဆင်ထားပါသည်။

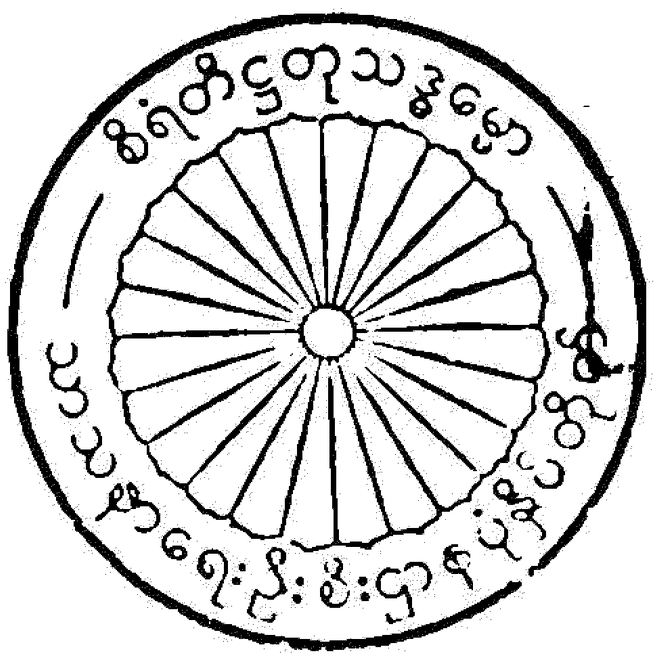

ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်
သာသနာရေးဦးစီးဌာန

သာသနာ ၂၅၂၄၊ ကောဇာ ၁၃၄၂၊ ဇူလိုင်လ ၁၉၈၀၊

ဃထရဝါဒ

သာသနာတော် သန့်ရှင်း တည်တံ့ ပြန့်ပွားရေး

အတွက်

မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်

အရှင်ဇနကာဘိဝံသ၏

ဘာသာဋီကာကျမ်းကြီးများ

ပြည့်စုံအောင် ကြိုးစားရိုက်နှိပ်နေပါဖြင့်

ပထမ အကြိမ်

အုပ်ရေ ၃၀၀၀

ရန်ကုန်မြို့၊ ကမ္ဘာအေး၊ သာသနာရေးဦးစီးဌာန အတွက်
ဟံသာဝတီပီဋကတ်ပုံနှိပ်တိုက်(ဝ၁၄၈၅)တွင် ဦးဇော်ဝင်း က
ပုံနှိပ်၍ လက်ထောက်ညွှန်ကြားရေးမှူးဦးမြင့်မောင်
မှတ်ပုံတင်အမှတ်(ဝ၂၅၂၇)က ထုတ်ဝေသည်။

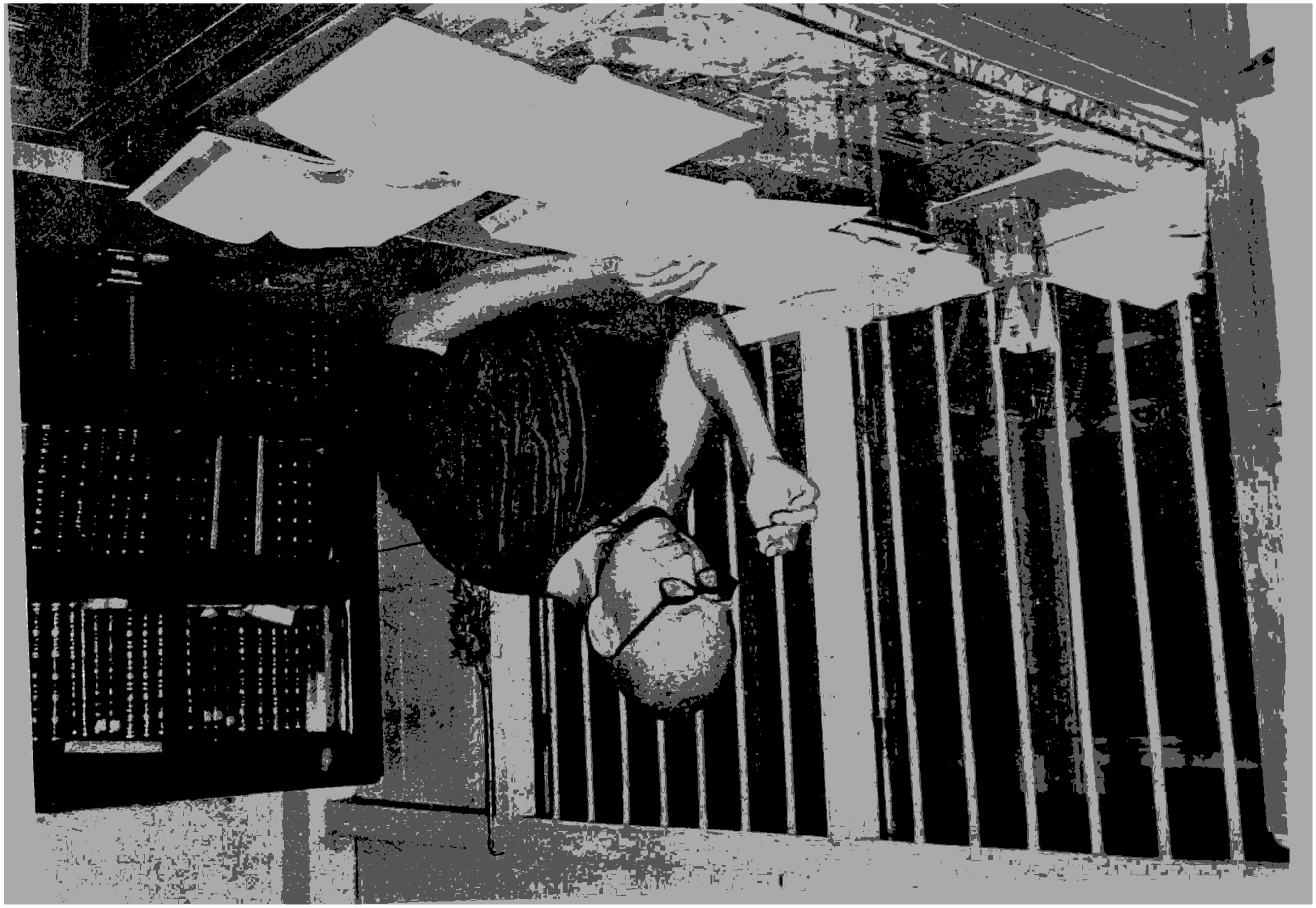

အရှင်ဇနကာဘိဝံသ၏

တဘဝသံသရာဖြစ်စဉ်-အာကျဉ်း

၁။ အရှင်ဇနကာဘိဝံသ ဆရာတော်လောင်းသူငယ်ကို စစ်ကိုင်းတိုင်း ရွှေဘိုခရိုင် ဝက်လက်မြို့နယ် သရိုင်ရွာ ဦးဇောတိ-ဒေါ်အုန်း လှိုင်တို့မှ ၁၂၆၁-ခုနှစ်၊ တပို့တွဲ လပြည့်ကျော် ၁၄-ရက်၊ (၁၉၀၀-ပြည့်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၇-ရက်) အင်္ဂါနေ့တွင် ဖွားမြင်သည်။

၂။ ၁၂၆၆-ခုနှစ်၌ ပထမအကြိမ် ရှင်သာမဏေ ပြုတော်မူသည်။

၃။ ၁၂၇၅-ခုနှစ်၌ ဒုတိယအကြိမ် ရှင်သာမဏေ ပြုတော်မူသည်။

၄။ ၁၂၇၉-ခုနှစ် သက်တော် ၁၈-နှစ်အရွယ်တွင် ပထမကြိုးတန်း စာမေးပွဲကို အောင်မြင်တော်မူသည်။

၅။ ၁၂၈၀-ပြည့်နှစ် တပေါင်းလပြည့်နေ့၌ ပထမအကြိမ် ရဟန်း အဖြစ် ခံယူတော်မူသည်။

၆။ ၁၂၈၁-ခုနှစ် နယုန်လပြည့်နေ့၌ ဒုတိယအကြိမ်၊ ၁၂၈၁-ခုနှစ် တပေါင်းလပြည့်နေ့၌ တတိယအကြိမ် ရဟန်းအဖြစ် ခံယူ တော်မူသည်။

၇။ ၁၂၈၇-ခုနှစ်၌ "ပထမကျော်" အောင်မြင်တော်မူသည်။

၈။ ၁၂၈၉-ခုနှစ်၌ "သက္ကသီဟစာမေးပွဲ ပရိယတ္တိသာသနဟိတ ဓမ္မာစရိယ" ဘွဲ့ ရရှိ အောင်မြင်တော်မူသည်။

၉။ ၁၃၀၃-ခု ဝါဆိုဦး (၁၉၄၁-၄၂) ဂျပန်စစ်တပ်များ မြန်မာပြည်သို့ ဝင်ထောက်သိမ်းပိုက်မည့်နှစ်တွင် ယခုလက်ရှိ အမရပူရ မဟာဂန္ဓာရုံကျောင်းတိုက်နေထူသို့ ပြောင်းရွှေ့သီတင်းသုံးတော် မူသည်၊ ပြောင်းရွှေ့လာခဲ့စဉ်က သံဃာတော်ငါးပါးမျှ သာရှိ၍ ပုံလွန်တော်မူချိန်တွင် သံဃာတော် ငါးရာကျော်မျှ သီတင်းသုံး လျက် ရှိသည်။

၁၀။ (လွတ်လပ်ရေးရပြီးနောက်) ၁၃၁၂-ခုနှစ် ပြည်ထောင်စုမြန်မာ နိုင်ငံတော် အစိုးရ၏ (ရှေးဦးစွာ) "အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ" ဘွဲ့တံဆိပ် ဆက်ကပ်ခြင်းကို ခံယူရသည်။

(ဃ) အရှင်ဇနကာဘိဝံသ၏တဘဝသံသရာဖြစ်စဉ်အကျဉ်း

၁၁။ ၎င်းနှစ်မှာပင် နိုင်ငံတော်စာသင်ကျောင်းများ၌ သင်ကြားရန် ''မူလတန်း ဗုဒ္ဓဘာသာလက်စွဲ ခေါ် သင်ခန်းစာ'' များကို ရေးသားခဲ့သည်။

၁၂။ ၁၃၁၅-ခုနှစ်၌ (က) ဆဋ္ဌသံဂီတိသြဝါဒါစရိယ သံဃနာယက၊
(ခ) ဆဋ္ဌသံဂီတိ ဘာရနိတ္ထာရက၊
(ဂ) ဆဋ္ဌသံဂီတိ ပါဋ္ဌိပဋိဝိသောဓက၊
(ဃ) ဆဋ္ဌသံဂီတိ သြသာနသောဓေယျ ပတ္တ ပါဌကအဖြစ် တင်မြှောက်တော် မူခြင်းကို ခံယူရသည်။

၁၃။ ၁၃၃၇-ခုနှစ် ပဲခူးမြို့၌ ကျင်းပအပ်သော ဂိုဏ်းလုံးကျွတ်အစည်းအဝေးကြီးက ရွှေကျင်ဂိုဏ်းကြီး၏ ဥပဥက္ကဋ္ဌ (ဒုတိယသာသနာပိုင်)အဖြစ် တင်မြှောက်ခြင်းကို ခံယူတော်မူရသည်။

၁၄။ ၁၂၉၁-ခု သက်တော် ၃၀-မှ စ၍ ကျမ်းစာများကို စတင်ပြုတော်မူခဲ့ရာ ၁၂၉၃-ခုနှစ်တွင် ပထမဦးဆုံးကျမ်းစာကို ရေးသားပြီးစီးတော်မူ၍၊ ၁၃၃၈-ခု တန်ဆောင်မုန်းလတွင် ''နောက်ဆုံးဆယ်လ မြတ်ဗုဒ္ဓ''ကျမ်းစာကို ရေးသားပြီးလျှင် ''တဘဝသံသရာ''အမည်ဖြင့် ထေရုပ္ပတ္တိကို ကိုယ်တိုင် ရေးတော်မူခဲ့သည်။ ပဉ္စပကရဏဘာသာဋီကာနှင့် မူလဋီကာနိဿယ ပါဋ္ဌိတော်နိဿယများကို ၁၃၃၆-ခု တန်ဆောင်မုန်းလဆန်း ၅-ရက် (၁၈-၁၁-၇၄) တနင်းလာနေ့ ၁-နာရီအချိန် စတင် ပို့ချရေးသား၍၊ ၁၃၃၉-ခု ဝါခေါင်လဆန်း ၁၂-ရက်နေ့မှာ ပြီးဆုံးခဲ့ပါသည်။ **သုတ်မဟာဝါ**ဘာသာဋီကာကို ၁၃၃၇-ခု ဝါဆိုလပြည့်ကျော် ၂-ရက် ကြာသပတေးနေ့ (၂၄-၇-၇၅) စတင် ပို့ချရေးသား၍၊ ၁၃၃၉-ခု နတ်တော်လဆန်း ၁၃-ရက် (၂၃-၁၂-၇၇) သောကြာနေ့ ပျံလွန်တော်မမူမီ ၅-ရက်အလိုတွင် ပြီးစီးတော်မူခဲ့ပါသည်။ သုတ်ပါထေယျ ဘာသာဋီကာကိုပင် တရက်မျှ ရေးသား ပို့ချခဲ့ပါသေးသည်။

၁၅။ ၁၃၃၉-ခုနှစ်၊ သက်တော် ၇၈-နှစ်အရောက်၊ နတ်တော်လပြည့်ကျော် ၂-ရက် (၁၉၇၇-ခု၊ ဒီဇင်ဘာလ-၂၇-ရက်)အင်္ဂါနေ့ညနေ ၄-နာရီ မိနစ် ၃၀-တွင် တဘဝအတွက် ငြိမ်းတော်မူပါသည်။ ။

သုတ်မဟာဝါ ဘာသာဋီကာ

ကျမ်းဦးပန်ကြားလွှာ

သုတ်မဟာဝါဘာသာဋီကာကို စတင် လေ့လာလျှင်-ဆရာတော်ဘုရား၏ သုတ်သီလက္ခန်ဘာသာဋီကာ ရေးစဉ်က ဆရာတော်၏သဘောထားကို ပြန်လည်သုံးသပ် သိရှိလျှင် ပို၍အကျိုးရှိမည် ထင်မိပါသည်။

သုတ်သီလက္ခန်နိဒါန်း စာမျက်နှာ (၁)တွင် ဆရာတော်ကိုယ်တော်တိုင် ရေးသားတော်မူခဲ့သည်မှာ-

စ၍လေ့လာချိန်။ ။မိမိသည် ဤသီလက္ခန်အဋ္ဌကထာကို အသက် (၁၅)နှစ် ပြည့်ကာစဖြစ်သော ကျောင်းသားအရွယ် ငယ်စဉ်ကပင် မြောင်းမြ ဆရာတော်လောင်း သကျသီဟမဟာစရိယ အထံ၌ ကိုယ်တိုင်ဆို၀ါဖြင့် သင်ယူခဲ့ရပါသည်။ ထို့နောက် ပခုက္ကူ မဟာဝိသုတာရာမ တိုက်သို့ ရောက်စဉ်အခါ၌လည်း ထပ်၍ လေ့လာရုံမက သကျသီဟပရိယတ္တိ စာမေးပွဲမ၀င်ခင်လည်းကောင်း၊ ၀င်ပြီးမှလည်းကောင်း ကိုယ်တိုင်ပင် ပို့ချခဲ့ပါသည်။

အခက်ဆုံး။ ။ထိုမျှလောက် အထပ်ထပ် လေ့လာပြီး ဖြစ်ပါသော်လည်း ဤ အဋ္ဌကထာ၏ ဘာသာဋီကာကို ပို့ချယင်းရေးသားပြန်သောအခါ လွယ်မည့်အယောင်ဖြင့် ခက်ခဲသောအချက်များစွာကို တွေ့ရပါသည်။ အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာသည် အာဘိဓမ္မာညဝါနှင့် သဘာ၀ဓမ္မ အခြေ ရပြီးသူတို့အတွက် ဤမျှလောက် မခက်လှပါ။ မူလဋီကာအတွက်သာ ခက်ခဲပါသည်။ ဤအဋ္ဌကထာကား သဗ္ဗညုတညာဏ်တော်၏ အာရုံ ဖြစ်နိုင်သော တိတ္ထိတို့ဆိုင်ရာ ဘာသာ၀ါဒကြောင့် ရှေပိုင်းသုတ်များ၌ တမျိုးပြီးတမျိုး ရှုပ်ထွေးလာသဖြင့် ခက်ပြီးယင်းခက်ယင်း ဖြစ်ရကား **အခက်ဆုံး** အဋ္ဌကထာဟု ဆိုထိုက်ပါသည်။

အထက်ဆုံးဉာဏ်၏ကျက်စားရာ

ခက်မှဉာဏ်ထက်။ ။အခက်ဆုံးအာရုံသည် အထက်ဆုံးဉာဏ်၏ ကျက်စားရာ ဖြစ်သောကြောင့် ဤအဋ္ဌကထာအဖွင့်ကို ရေးသားရာ၌ သတိ သမာဓိ စူးစိုက်စွာ အခြေအရံပါသော ထက်မြက်သောဉာဏ်ကို မဖြစ်ဖြစ်အောင် ထူထောင်ရပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဤကျမ်းစာကို ပို့ချရေးသားခြင်း ဝယ် မိမိဉာဏ်လည်း တိုးတက်၍လာသကဲ့သို့ ထင်မှပါသည်။

တောင့်တခြင်း။ ။မိမိမှာ ဉာဏ်ထက်လာလေ ဘုရားအာရုံ ထုံမိလေဖြစ်သောကြောင့် ဤကျမ်းစာကို လေ့လာသော ပုဂ္ဂိုလ်မျှားလည်း အလားတူ သတိ သမာဓိ ပညာ သဒ္ဓါ ထက်စေလိုသောကြောင့် ဘုရားရှင်ကို နေ့စဉ်နေ့စဉ် တွေ့မြင်ဖို့ရာ ဘုရားဖြေနှုတ်တော်ထွက် ပါဠိတော်နိဿယကိုပါ နောက်ဆက်တွဲ စီစဉ်ထားပါသည်။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိဘာဝနာ အရသာပေါ်သည့်တိုင်အောင် လေ့လာနိုင်ကြပါစေသတည်း၊—

စသည်ဖြင့် ကိုယ်တော်တိုင် မိန့်တော်မူခဲ့ပါသည်။ ထိုကဲ့သို့ ဆရာဟော်၏ ဒေသနာအမိန့်အမှာ စကားကို ဖတ်ရှု လေ့လာရခြင်းအားဖြင့် ရှေးဆရာ စဉ်ဆက် ပိဋကတ်တော်သင်ရိုး အုပ် ၂၀-တွင် ဝိနည်း ၅-ကျမ်း၊ သုတ် ၃-ကျမ်း၊ အဘိဓမ္မာ ၇-ကျမ်းဟု ရှိခဲ့ရာ ဒီဃနိကာယ် သုတ် ၃-ကျမ်းသည် ပိဋကတ်တော် သင်ရိုးတွင် အလွန်လိုအပ်သဖြင့်သာ ပါဝင်နေသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

ပိဋကတ်တော်တွင် သုတ္တန်ကျမ်းပေါင်း များစွာရှိသည့်အနက် ဒီဃနိကာယ် ၃-ကျမ်းကိုမှ ပိဋကတ်တော်သင်ရိုး ကျမ်းပေါင်း ၂၀-တွင် ရွေးမထေရ်မြတ်ကြီးများ ရွေးချယ် ထည့်သွင်းခဲ့သည် မှာလည်း အလွန် စဉ်းစားဖွယ်ရှိပါသည်။

သီလက္ခန်ဘာသာဋီကာ စာမျက်နှာ ၁၉၃-တွင်—

သဒ္ဓါဝဟဂုဏဿ၊ ရတနာ ၃-ပါးဌ် ယုံကြည်ခြင်းသဒ္ဓါကို ဆောင်နိုင်သောဂုဏ်ရှိထသော။ အာဂမဝရဿ၊ မိမိသူတပါး အစီးအပွားတို့၏ လာရာလာကြောင်း ကောင်းမြတ်သောနိကာယ်၏....ဆိုသော အဋ္ဌကထာ၏အဖွင့်ကို ဆရာတော်မှတ်ချက်ရေးတော်မူရာတွင်၊—

သဒ္ဓါဝဟဂုဏဿ။ ။အခြားသော နိကာယ်တို့လည်း ရတနာ ၃-ပါးဌ် ကြည်ညိုခြင်းကိုဆောင်နိုင်သောဂုဏ်ရှိကြပါပေကုန်၏။ သို့သော် ဒီဃနိကာယ်ကား အထူးသဖြင့် ကြည်ညိုခြင်းကို ဆောင်နိုင်သောဂုဏ်ရှိသောကြောင့် အတိသယနည်းအားဖြင့် ဤနိကာယ်ကိုသာ "သဒ္ဓါဝဟဂုဏ" ဟု ခေါ်ကျူးရပေသည်။ ခဲ့ဦးအံ့—ဤနိကာယ်တွင်ပါဝင်သော ဗြဟ္မဇာလသုတ်၌ သီလ ၃-မျိုး၊ ၆၂-ပါးသော မိစ္ဆာအယူမျှားကို အကြွင်းမဲ့ညွှန်ပြထားခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ သုတ်မဟာစဂ္ဂဝယ် မဟာနိဒါနသုတ်၌ ရွှေဘုရားရှင်တို့၏ဂုဏ်တော်ကိုညွှန်ပြခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ သုတ်ပါထေယျဝယ် ပါထိကသုတ်၌ တိတ္ထိတို့ကိုနှိမ်နင်း၍ မည်သူမှဆန့်ကျင်ဘက် မတွန်းလှန်နိုင်သော သီဟနာဒ (ရဲရင့်သော

တရားတော်)ကို မိန့်မြွက်တော်မူခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ သမ္မာသဒ္ဓနိယ(အနုံတ္တရိယ)သုတ် စသည်တို့၌ အထူးအားဖြင့် ဘုရားဂုဏ်တော်များကို ထင်ရှားပြခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း ဤ နိကာယ်သည် ရတနာ ၃-ပါး၌ အလွန်အကဲ ကြည်ညိုခြင်းကို ဆောင်နိုင်ပါသည်-ဟု မိန့်တော်မူခဲ့ပါသည်။

ထိုယုံကြည်ချက် သဒ္ဓါတရားကြောင့်ပင် ဆရာတော်သည် ဘုရားရှင်နှင့် ဘုရားရှင်၏သာသနာတော်၌ မတုန်မလှုပ် ယုံကြည်လျက် အပြောနှင့်အလုပ်-အလုပ်နှင့်အပြောကို တထပ်တည်း ဆောင်ရွက်တော်မူခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဆရာတော် မကြာခဏ မိန့်တော်မူလေ့ရှိသည်မှာ မိမိထက် စာတတ်သူများရှိကြောင်း၊ မိမိနှင့် ထပ်တူတတ်သူများလည်းရှိကြောင်း၊ မိမိသည် ဆရာကောင်းများ၏ စောင့်ရှောက်မှုကို ရခဲ့သဖြင့် အထူးသဖြင့် သာသနာပြုရာတွင် အထူးကံကောင်းခဲ့ကြောင်း မကြာခဏ မိန့်တော်မူလေ့ရှိပါသည်။

မြန်မာပြည်သာသနာတွင် အနီးဆုံးနှင့် အထင်ရှားဆုံး အထောက်အထားများကို လေ့လာရလျှင် ရှေကျင်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ သာသနာ၊ ရေစကြို ဆရာတော်ဘုရားကြီးကိုအမှီးထား၍ပခုက္ကူဆရာတော်ဘုရားကြီးများ၏ သာသနာ၊လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ သာသနာ ဤ ၃-ရပ်သည် မြန်မာပြည်၏ သာသနာသမိုင်းတွင် ဇာတိုးခြားဆုံး သာသနာ ၃-ရပ် ဖြစ်ပါသည်။

ရှေကျင်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ သာသနာ

ရှေကျင်ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် ပရိယတ္တိကိုအခြေတည်၍ ဝိနည်းပဋိပတ္တိကို အလေးထားပြီး သာသနာတော်တွင် ရဟန်းသံဃာတော်များကို လူအများအကြည်ညိုခံနိုင်အောင် အဆုံးအမ ပေး၍ သာသနာ့ကျက်သရေကို ဆောင်တော်မူခဲ့ပါသည်။

ရေစကြို ပခုက္ကူ သာသနာ

ရေစကြိုဆရာတော်ဘုရားကြီးနှင့် ပခုက္ကူဆရာတော်ဘုရားကြီးများမှာ ပရိယတ္တိသာသနာတွင် ပိဋကတ်တော်ရှိသမျှသင်ရိုးသာမက ကျမ်းအိုပ်များဟုအဆိုရှိသော နိကာယ်များကိုပင် ပေါက်မြောက်အောင် ချပေးတော်မူလျက် မြတ်စွာဘုရားရှင်၏ သာသနာကို ထိန်းသိမ်းတော်မူခဲ့ကြပါသည်။

လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီး၏သာသနာ

လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီးနှင့် တပည့်ပရိသတ်တို့မှာကား-ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ အဘိဓမ္မာကို လူအများ အလွယ်တကူသိအောင် ဝိပဿနာတရားတော်ဘက်

ကို အာရုံပြုလာအောင် လှုံ့ဆော်တိုက်တွန်းလာခဲ့သည်မှာ ယနေ့ မြန်မာပြည်သာသနာတွင် အဘိဓမ္မာနှင့် ဝိပဿနာ ထင်ရှားနေသည်မှာ ဆရာကောဘုရားကြီး၏ သာသနာဟုပင် ဆိုထိုက်လောက်ပါသည်။

ယနေ့ အမရပူရ မဟာဂန္ဓာရုံ ဆရာစတင်

အမရပူရ မဟာဂန္ဓာရုံ ဆရာတော်မှာကား— ရွှေကျင်ဒုတိယသာသနာပိုင် မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံ ဆရာတော်ဘုရားကြီး နှင့် ထရံကာဆရာတော်ကြီးတို့၏ ဆွေမျိုးတော်စပ်ရုံသာမက ရွှေကျင်ဂုဏ်းကြီး၏ ဦးစီးနာယက ဖြစ်တော်မူကြသော စစ်ကိုင်း မဟာဂန္ဓာရုံ ဆရာတော်၊ ဒုတိယမဟာဂန္ဓာရုံ ချမ်းမော်းဆရာတော် ရွှေကျင်ဂုဏ်းတွင် ရတနာတဆူ ဖြစ်တော်မူသော အာဘယာရာမ ဆရာတော်ဘုရား၊ သာသနာပိုင် ဖြစ်တော်မူသွားသော(မြောင်းမြ ပဇ္ဇောတာရုံ)ဝိသုဒ္ဓါရုံ မြောင်းမြ ဆရာတော်ဘုရားကြီးများ၏ အနီးကပ်ဆုံး အပြုအပြင် အဆုံးအမကိုရရှိ၍ ဝိနည်းပဋိပတ္တိအကျင့်နှင့် ဦးစီးရွှေဆောင်ဝုဂ္ဂိုလ်တို့၏ တည့်မတ်ဖြောင့်စင်း၍ ပကာသနကို ဦးစားမပေးသော စိတ်နေသဘောထားမျှားကို ရင့်ကျက်စေခဲ့ပြီးလျှင်၊ ပခုက္ကူဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ပိဋကတ်တော်တို့ကို ပေါက်ပြောက်အောင် စာသင်သားတို့အား ကြီးစွာသောလုံ့လဖြင့် စာချပုဂ္ဂိုလ်များ စည်းလုံးညီညွတ်စွာ ဆောင်ရွက်ခဲ့ပုံကို အသားကျအောင် နည်းနာရရှိခဲ့သဖြင့် ဆရာကောများ၏ ဝိနည်းပဋိပတ္တိကို လေးစား၍ သာသနာတွင် ပိဋကတ်ပါဠိတော်များ အဓိပ္ပါယ်နှင့်တကွ အခြေတကျ တတ်မြောက်မှု သာသနာတော် အရှည်သန့်ရှင်း တည်မြဲ ပြန့်ပွားနိုင်လိမ့်မည်ဟု စံမြဲယုံကြည်ဖော်မူခဲ့ယင်း ရှိသည့်အတိုင်း ရွှေကျင်ဆရာတော်ဘုရားကြီးများ၏ ပရိယတ္တိနှင့် ပခုက္ကူစာသင်စနစ်ကို စုပေါင်းဖြစ်မြောက်အောင် အမရပူရ မဟာဂန္ဓာရုံ တိုက်ကြီးကို ထူထောင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်ဟုဆိုက မှားမည်မဟုတ်ပါ။

သံဃဂန္ဓင်ပြုပြင်မှု

အမရပူရ မဟာဂန္ဓာရုံ ဆရာတော်သည် ငယ်စဉ်ကစ၍ မြောင်းမြဆရာတော်ထံတွင် နေစဉ်ကပင် မိမိဆရာသည် ရွေးခေတ်အလိုက် ထိပ်တန်းစာမေးပွဲများ အောင်မြင်၍ သာသနာတော်ကို လေးစားကြည်ညိုအားထုတ်သူဖြစ်ပါလျက် သာသနာပြုကြသော တကာ တကာမတို့၏ အသိအားနည်းမှုကြောင့် တရားဟောမှကထိက ဘုန်းကြီးများလောက် စာချဘုန်းကြီးများကို အလေးမပြုကြပုံ၊ ပခုက္ကူစာသင်တိုက်ကြီးတွင်နေစဉ်က ဆွမ်းဆင်းရဲသဖြင့် စာသင်စာချပြုရာ၌ သံဃာတော်များ ပင်ပန်းတော်မူကြပုံ၊ အချို့သံဃာတော်များ ခန္ဓာကိုယ်ကိုမပင်မပန်းအောင် စောင့်ရှောက်ပေးတော်မူကြရာ၌ ဝိနည်းတော်

နှင့် မအပ်မရုပ်ပြုကြပုံတို့ကို ကိုယ်တွေ့မျက်မြင် ကြုံတွေ့လာရသဖြင့် မိမိစုံမ်း ဆောင်နိုင်၍ စာသင်တိုက်သာ ထူထောင်ပါက "သံဃာတော်များ ဤကဲ့သို့ မဖြစ်စေရ" ဟု အဓိဋ္ဌာန်ရှိခဲ့သည့်အတိုင်း-အမရပူရ မဟာဂန္ဓာရုံ စာသင်တိုက်ကြီးကိုဝိနည်းတော်နှင့်အညီ ဆွမ်း ဘောဇဉ်နှင့်တကွ နေရေးထိုင်ရေး ပညာရေးမှ စ၍ ကိုယ်တော်တိုင် ကြပ်မပြီးလျှင် ကျန်းမာရေး ဝိနည်းနှင့်အညီ နေနိုင်ရေး၊ အထူးသဖြင့် ဝတ္ထု ငွေကြေးနှင့် ပတ်သက်၍ ကျောင်းတိုက်အတွင်း အသန့်ရှင်းဆုံးဖြစ်အောင် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက် ပြုပြင်တော်မူခဲ့ပါသည်။

အပြောနှင့် အလုပ်

အထူးသဖြင့် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး ပြီးခါစ ၁၉၄၅-ခု ဒီဇင်ဘာ ၂၇-ရက် နေ့တွင် မြောင်းမြဆရာတော်ဘုရားကြီးကို အကြောင်းပြု၍ မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်နှင့် စာရေးသူ စတင်တွေ့ဆုံခွင့် လွတ်လပ်ရေးမရမီ အနာဂတ် သာသနာရေးကျမ်းကို ပြုစုရေးသားပြီးစီးခဲ့ပါသည်။

ထိုအခွင့်မှ စ၍ မြန်မာတပြည်လုံးကိုပင် စုံမ်းဆောင်နိုင်ခြင်း မရှိသော်လည်း အမရပူရ မဟာဂန္ဓာရုံကျောင်းတိုက်အတွင်းတွင်မူ အနာဂတ် သာသနာရေးကျမ်းတွင် ရေးသားတော်မူခဲ့သည့်အတိုင်း ဘုရားရှင်၏ သာသနာတော်ကို ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များသာမက ဘာသာခြား လူ ရှင် ရဟန်းများပါ ကြည်ညိုနိုင်ခွင့်ရအောင် ရွှေကျင်ဆရာတော် အစရှိသော ဝိနည်း သာသနာကို အလေးပြုသော ဆရာမြတ်တို့နှင့် ပခုက္ကူဆရာတော်ဘုရားကြီးများ၏ ပါဠိတော်များကို အခြေခံကောင်းအောင် သင်ယူပို့ချသော စာသင်နည်းကို မန္တလေး စာသင်စာချ ဆရာတော်များ၏ နည်းများပါပူးပေါင်း၍ နှောင်းခေတ် သာသနာအတွက်-သာသနာကို ကြည်ညိုသောပုဂ္ဂိုလ်များ လေးစားလောက်အောင် ကြိုးစားတော်မူခဲ့ပါသည်။

သာသနာသန့်ရှင်းတည်တံ့ပြန့်ပွားရေး

အမရပူရ မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ကြုံသမျှ ပြောသမျှ လုပ်သမျှတို့သည် ဘုရားရှင်သာသနာတော်၏ သန့်ရှင်း တည်တံ့ ပြန့်ပွားရေး အတွက်သာလျှင် ဖြစ်သည်ဟု စာရေးသူရဲရဲဝံ့ဝံ့ပြောရဲပါသည်။

ထို့ကြောင့်ပင် ဆရာတော်သည် မည်သူ၏ လျှောက်ထားချက် မည်သည့် အကြံဉာဏ်ကိုမျှ လက်ခံတော်မမူပဲ သာသနာတော်ကို ရဟန်းဟော်များသာ အစဉ်စောင့်ထိန်းတော်မူနိုင်လိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် ယင်းတို့လူတွေအတွက်က အရေးမကြီးဘူး၊ ရဟန်းတော်တွေအတွက်က အရေးကြီးသည်။ ရဟန်းတော်

မျှး ပိဋကတ်တော်ကို အလွယ်နှင့် အဓိပ္ပါယ်ပေါက်မြောက်အောင်သင်ကြား နိုင်ဖို့အတွက် ပိဋကတ်တော်ကျမ်းစာမျှး ပြည့်စုံအောင် ရေးသား၍ ဝိနည်း ပဋိပတ္တိအကျင့် ကိုယ်ကျင့်တရားကို အလေ့အကျင့် ပြည့်စုံအောင် ကြိုးစား ရမည်ဟု အမိန့်ရှိခဲ့သည့်အတိုင်း အသက်တမ်းနှင့် မမျှအောင် သံဃာတော် ပေါင်း ၅၀၀-ကျော်မျှသော ကျောင်းတိုက်ကြီးကို စနစ်တကျ စားရေး နေရေး ပညာရေး အလိမ္မာရရှိရေးကို နေ့ညဉ့်မအား ပြည့်စုံအောင် ကြိုး စားဆောင်ရွက်ယင်းပင် ပိဋကတ်တော် သင်ကြားရေးအတွက် သဒ္ဒါ ဝိနည်း အဘိဓမ္မာ သုတ္တန်-ဘာသာဋီကာကျမ်းမျှးကို ပြည့်စုံအောင် ရေးသားတော် မူခဲ့ပါသည်။

ထို ရေးသွးသမျှ ကျမ်းစာမျှး၊ နှုတ်ဖြင့် သြဝါဒပေးသွားသမျှတို့သည် လည်း ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သာသနာတော် သန့်ရှင်းတည်တံ့ ပြန့်ပွားရန်သာ အဓိက ဦးတည်ချက်ဖြစ်ပါသည်။ မိမိ၏ ဘုန်းကြီးမှု အထင်ကြီးခံရမှုဟူ၍ တစုံတရုမျှ မတွေ့ခဲ့ရပါ။

ရေးပြီးကျမ်းစာမျှး စာအုပ်ဖြစ်မြောက်ရေး

ထို့ကြောင့်ပင် ပိဋကတ်ပါဠိတော် စာပေမျှးကို အလွယ်တကူ လင်ယူ နိုင်၍ ကိုယ်ကျင့်တရား ကောင်းမွန်သော သံဃာတော်မျှး လူပုဂ္ဂိုလ်မျှး ထွန်းကားမှသာ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ သာသနာ အဆုံးအမသူတော်ကောင်းတရား သန့်ရှင်း တည်တံ့ ပြန့်ပွားမည်။

သို့မှသာ မိမိတိုင်းပြည်နှင့် လူမျိုးရော ကမ္ဘာသူကမ္ဘာသားမျှးပါ ငြိမ်း ချမ်းသာယာသော ချမ်းသာမှုကို ရရှိမည်ဟု စဲ့မြဲစွာယုံကြည်၍ မိမိလည်း ဘုရားရှင်အဆုံးအမနှင့်အညီ ကျင့်သုံး၍ မိမိကို မှီခိုအားထားသော ရဟန်း သံဃာ ဒါယကာ-ဒါယိကာမတို့အားလည်း ကျင့်သုံးတတ်အောင် ပံ့လွှန်း တော်မူခါနီးအချိန်အထိ မနေမနားပြောဆိုဆုံးမ သြဝါဒပေးသွားတော် မူခဲ့သောစကား၊ရေးသားသွားသောစာမျှးကို ကျမ်းစာအုပ်မျှးဖြစ်လာစေလို ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်တို့ အနေဖြင့် ဆရာတော်၏အလိုတော် အတိုင်း ဘုရားရှင်၏သာသနာတော်ကြီး သန့်ရှင်း တည်တံ့ ပြန့်ပွားအောင် အစွမ်းရှိသမျှ ကျမ်းစာအုပ်မျှး ဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် ကြိုးစားထုတ်ဝေရ ကြောင်း လေးမြတ်စွာ အစီရင်ခံပါသည်။

ထိန်ဝင်း
ကျမ်းစာဖြစ်မြောက်ရေးသို့
(၁၄-၇-၈၀)

အမရပူရ
မဟာဂန္ဓာရုံ ဆရာတော်
ဘုရင်ဇနကာဘိဝံသ၏
သာသနာတော် သန့်ရှင်း တည်တံ့ ပြန့်ပွားရေး
အဓိက ရည်မှန်းချက် ပန်းတိုင်

၁။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ သာသနာကို မြတ်နိုးသည် ဆိုသူမှန်သမျှသည် စိတ်ကောင်းရှိရန်၊

၂။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ တပည့်သာဝကတော်ဟု ခံယူထားသူ ရဟန်းရှင်လူ မည်သူမဆို ဗုဒ္ဓမြတ်စွာအား ကြည်ညိုအားထားသူပီပီ ကိုယ်နှုတ် စိတ် ၃-ပါးလုံးဖြင့် မိမိအဆင့်အတန်းနှင့် သင့်လျော်ညီစွာ လူအများအကြည်ညိုခံနိုင်လောက်အောင် ကိုယ်ကျင့်တရား ပြည့်စုံရန်။

၃။ ဗုဒ္ဓ၏စာပေကိုသင်ယူရာတွင် ကိုယ်ကျင့်ကိုဦးထား၍ အခြေခံကိုပြည့်စုံစေပြီးမှ အောက်ခြေခိုင်သောအခါ တဆင့်ထက်တဆင့်တက်၍ ပါဠိဋီကာများကို အဓိပ္ပါယ် အဖွင့်နှင့်တကွ အခြေကျကျ နားလည်သဘောပေါက်ရန်။

၄။ ရဟန်းသံဃာတော်များသည် လူဒါယကာဒါယိကာမများအား ဗုဒ္ဓ၏ တရားနည်းလမ်းကျ လောကီ လောကုတ္တရာ ၂-ဘက် စုံအောင် ဦးဆောင်ညွှန်ပြနိုင်သော ဌာနဆောင်ပုဂ္ဂိုလ်များဖြစ်နိုင်ရန်၊

၅။ ဘာသာအယူဝါဒ အတူကျသူ ရဟန်း ရှင် လူ ပညာရှင်များနှင့်တွေ့ဆုံရာတွင် မိမိ၏ကိုယ်ကျင့်တရား (ဝိနည်းနှင့်)အညီ အကြည်ညိုခံနိုင်လောက်အောင် အနည်းဆုံးပြည့်စုံ၍၊ ပညာဆွေးနွေးရာတွင် မိမိ၏ ဗုဒ္ဓအယူဝါဒကို အဘိဓမ္မာနည်း သုတ္တန်နည်း ဝိနည်းတော်အရနည်းများဖြင့် အခြေကျကျ သဘာဝပိုင်ပိုင် ပြန်လည်ဆွေးနွေးနိုင်စွမ်းရှိခြင်းကို အဓိကပန်းတိုင်အဖြစ်ထား၍ သာသနာ လူမျိုးနှင့်တိုင်းပြည်ကို တပြေးညီ တိုးတက်ချမ်းသာပြီးလျှင် ကမ္ဘာတွင် စံပြဖြစ်စေတော်မူလိုခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

နမူနာစံပြ

မြန်မာပြည် လွတ်လပ်ရေးမရမီ ကနဦးက သာသနာ့ရေးကျမ်းကို ရေးသား၍ သာသနာတော် သန့်ရှင်း တည်တံ့ ပြန့်ပွားရေး လက်တွေ့ကလုပ်ကို ဘုရားရှင်အလိုကျ တကယ်လုပ်က တကယ်ဖြစ်နိုင်ကြောင်းကို ၁၃၃၉-ခု

(၁၉၇၇)ခုနှစ် ပုံလွှန်တော်မူချိန်တိုင်အောင် အပြောနှင့်အလုပ် ညီအောင်လက်ဆင့်လုပ်ပြတော်မူခဲ့ပါသည်။ပုံလွှန်တော်မူပြီးချိန်မှစ၍ ယနေ့တိုင်အောင်လည်း ဆရာတော်ရှိစဉ်ကအတိုင်း အစဉ်အလာကို ထိန်းသိမ်းလျက် နာယကဆရာတော်များက ဆက်လက်စောင့်ရှောက်တော်မူလျက် ရှိကြပါသည်။

ထေရဝါဒဗုဒ္ဓသာသနာ ၁၈-ရာစုခေတ်

ဗုဒ္ဓ၏ သန့်ရှင်းသော ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓသာသနာ (အဆုံးအမ သာသနာ) တော်မြတ်ကြီးကို သာသနာဝင်များ အသိဉာဏ်ပွင့်လင်း၍ သာသနာတော်သန့်ရှင်း တည်တံ့ပြန့်ပွားအောင် အဖွင့်အဆိုကထာများ ရေးသားဆောင်ရွက်တော်မူသွားသော သာသနာ့ဦးဆောင် ပုဂ္ဂိုလ်ထူးတပါး ပေါ်ပေါက်တော်မူခဲ့ဘူးပါသည်။

ထိုပုဂ္ဂိုလ်ထူးမှာ သာသနာတော်နှစ် ၉၆၅ (သာသနာ ၁၀-ရာစု)ခုနှစ်က သီဟိုဠ်သို့ရောက်ရှိ၍ ပါဠိတော် အဋ္ဌကထာအဖွင့်များကို တူတန်သူမရှိအောင် အားထုတ်တော်မူသွားသော အရှင်မဟာဗုဒ္ဓဃောသ မထေရ်မြတ်ပင် ဖြစ်ပါသည်။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ သာသနာ့သာမိုင်းဌ် ထိုအရှင်ကြောင့်ပင် ထေရဝါဒ ပိဋကတ်တော်များ ဤမြန်မာအခြေခိုင်မြဲ၍ တတ်မြောက်ရသည်ဟု သူတော်ကောင်းပညာရှိများ မှတ်တမ်းတင်တော်မူကြရပါသည်။

သာသနာ ၂၅-၂၆ ရာစုခေတ်

ယနေ့ သာသနာဖော် ၂၄၄၃-မှ၊ ၂၅၂၁-ခုနှစ် အတွင်းတွင်လည်း အောက်ပါ ပိဋကတ်တော်သင်ရိုး အဖွင့်ကျမ်းများကို ရေးသားတော်မူသော မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော် အရှင်ဇနကာဘိဝံသ သည်လည်း ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓသာသနာတော်၏ အခြေအမြစ်ကို ဧနှောင်းခေတ် သာသနာတော် ဝန်ထမ်းများအတွက် အခက်အခဲမရှိ သာသနာတော်ကို သန့်ရှင်း စင်ကြယ် တည်တံ့ခိုင်မြဲ ပြန့်ပွားအောင် မဆုတ်မနစ်သောစိတ်ဓာတ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်တော်မူသွားခြင်းကို အောက်ပါကျမ်းစာများကပင် ထင်ရှားသော သာသနာ့သမိုင်းမှတ်တိုင်တခု ဖြစ်စေပါတော့သည်။

ပိဋကတ်တော်ကို အခြေကစ၍ ပေါက်မြောက်အောင် သင်ကြားနိုင်ရန် အတွက် ရိုက်နှိပ်ပြီးနှင့် ရိုက်နှိပ်ဆဲ ကျမ်းစာများ—

(က) **သဒ္ဒါကျမ်းများ—**

၁။ အခြေပြုသဒ္ဒါ

၂။ အခြေပြုနာမ်ကိုဏ်း

၃။ မူလတန်း ပါဠိသိက္ခာနှင့်သဒ္ဒါအကျဉ်း
၄။ ကထာသလ္လာပ သိက္ခာ
၅။ ကစ္စည်း ဘာသာဋီကာ (ပ-ဒု)
၆။ ရူပသိဒ္ဓိ ဘာသာဋီကာ (ပ-ဒု)
၇။ သဒ္ဒတ္ထဘေဒစိန္တာ ဘာသာဋီကာ
၈။ ကစ္စာယနသာရ ဘာသာဋီကာ
၉။ အလင်္ကာ ဘာသာဋီကာ

(ခ) **ဝိနည်းဆိုင်ရာကျမ်းများ-**

၁။ ရွှေပုံ ရှင်ကျင့်ဝတ်
၂။ ဘုရားဥပဒေတော်ကြီး
၃။ ပါတိမောက် ဘာသာဋီကာ
၄။ ခုဒ္ဒသိက္ခာ ဘာသာဋီကာ
၅။ ကင်္ခါ ဘာသာဋီကာ (ပ-ဒု)
၆။ ပါရာဇိကဏ် ဘာသာဋီကာ (ပ-ဒု-တ-စ)
၇။ ပါစိတ် ဘာသာဋီကာ
၈။ မဟာဝါ ဘာသာဋီကာ
၉။ စူဠဝါ ဘာသာဋီကာ
၁၀။ ပရိဝါ ဘာသာဋီကာ

(ဂ) **အဘိဓမ္မာဆိုင်ရာကျမ်းများ**

၁။ သင်္ဂြိဟ်ပါဠို(ဂန္ဓာရုံမူ)
၂။ အခြေပြုသင်္ဂြိဟ်
၃။ သင်္ဂြိဟ် ဘာသာဋီကာ
၄။ ဝိထိနှင့် သုံးချက်စု ဘာသာဋီကာ
၅။ ဋီကာကျော်နိဿယ
၆။ အဋ္ဌသာလိနီ ဘာသာဋီကာ (ပ-ဒု-တ-စ)
၇။ သမ္မောဟဝိနောဒနီ ဘာသာဋီကာ (ပ-ဒု-တ)
၈။ ပဋ္ဌာနကရဏ ဘာသာဋီကာနှင့် မူလဋီကာနိဿယ- ပါဠိတော်နိဿယ မြန်မာပြန်အချို့။ (ရိုက်ဆဲ)
(က) ပုဂ္ဂလပညတ် ဘာသာဋီကာနှင့် မူလဋီကာနိဿယ-ပါဠိတော်နိဿယ
(ခ) ဓာတုကထာ ဘာသာဋီကာနှင့် မူလဋီကာနိဿယ - ပါဠိတော်နိဿယ

(ဂ) ကထာဝတ္ထု ဘာသာဋ္ဌကာနှင့် မူလဋ္ဌကာနိဿယ—ပါဠိတော်နိဿယ မြန်မာပြန်အချို့။ (ပ-ဒု)
(ဃ) ယမိုက်ဘာသာဋ္ဌကာနှင့် မူလဋ္ဌကာနိဿယ
(င) ပဋ္ဌာန ဘာသာဋ္ဌကာနှင့် မူလဋ္ဌကာနိဿယ

(ဃ) သုတ္တန်ဆိုင်ရာကျမ်းများ-

၁။ သီလက္ခန် ဘာသာဋ္ဌီကာ ပါဠိတော်နိဿယ (ပ-ဒု-တ-စ)
၂။ သုတ်မဟာဝဂါ ဘာသာဋ္ဌီကာ ပါဠိတော်နိဿယ (ပ—ဒု-တ)
၃။ အဋ္ဌကထာအခြေပြု
၄။ ဗြဟ္မဇာလသုတ် မြန်မာပြန်
၅။ သာမညဖလသုတ် မြန်မာပြန်

(င) ပကိဏ္ဏကကျမ်းစာများ—

၁။ ရတနာဝဂုဏ်ရည် (အထူးထုတ်)
၂။ ကိုယ်ကျင့်အဘိဓမ္မာ
၃။ အနာဂတ်သာသနာရေး (အထူးထုတ်)
၄။ ဗုဒ္ဓဘာသာသင်ခန်းစာ (အနာဂတ်သာသနာအတွက်)
၅။ ဘာသာသွေး—ဘာသာရေးပြဿနာများနှင့် စစ်တပ်တိုးတော်
၆။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိဘာဝနာ(အထူး)
၇။ အခြေပြုမဂ်လသုတ်
၈။ ဗုဒ္ဓဝင်အမေးအဖြေ
၉။ ရွပ်စုံဗုဒ္ဓသာသနာဝင်
၁၀။ ပဗ္ဗဇိတဒုလ္လဘ(ရိုက်ရန်စီစဉ်ဆဲ)
၁၁။ နောက်ဆုံးဆယ်လ မြတ်ဗုဒ္ဓ
၁၂။ တဘဝသံသရာ
၁၃။ အခြေပြုပဋ္ဌာန်း တရားတော်
၁၄။ ဓမ္မစကြာနှင့် အနတ္တလက္ခဏသုတ် တရားတော်
၁၅။ လူ့ချမ်းသာ(ရိုက်ရန်စီစဉ်ဆဲ)

လူနတ်များစွာ ချမ်းသာရေးမို့

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ လောင်းလျာတုန်းက၊ နောက်ဆုံးအထိ ပါရမီ။
လူနတ်များစွာ ချမ်းသာရေးမို့၊ အသက်ပေးလို ဖြည့်ခဲ့သည်။
ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သာသနာ့အတွက်တော့၊ငါပါအသက် ဆုံးစေမည်။
စိတ်မပျက်ပေါင့် ခုလိုကွေးလို၊ ကုသိုလ်ရေးမို့ ကြိုးစားသည်။

သုတ်မဟာဝါဘာသာဒီကာ

ဘချိန်ဒါန်း

ဒီဃနိကာယ်တွင် ပါဝင်သော ဤ "သုတ်မဟာဝါ" ကျမ်းသည် သီလကွန်အုပ်စုဝင် ဖြစ်သည်အား‌လျော်စွာ သီလကိုအခြေခံ၍ ဟောတော်မူအပ်သော ကျမ်းဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ သီလကိုအခြေခံပြီး ဟောတော်မူရာ၌ ရှည်လျားသော သုတ္တန်တရား‌တော်များကို စုပေါင်းထား‌သဖြင့် "မဟာဝဂ်" ဟု ခေါ်တွင်ကြသည့် ယင်းမဟာဝါကျမ်း၌ သီလ၏အကျိုးသည် မည်မျှအထိ တန်ဖိုးရှိသည်ကို လေ့လာကြည့်ရှုပါက အတိုင်းမသိ အကျိုးရှိကြောင်း တွေ့ရ၍ ကိုယ်တိုင်ဝန်ခံမိကြပါလိမ့်မည်။

"သဗ္ဗဒါ သီလသမ္ပန္နော၊ ပညဝါ သုသမာဟိတော။
အာရဒ္ဓဝီရိယော ပဟိတတ္တော၊ ဩဃံ တရတိ ဒုတ္တရံ။

ဝိပဿနာပညာရှိသည့်ပြင် စိတ်ကို ကောင်းစွာတည်ငြိမ်အောင် ထား‌လျက် ဇွဲလုံ‌လ ပြင်းထန်းစွာဖြင့် ကိုယ်နှင့်အသက်ကို မငဲ့ကွက်ပဲ နိဗ္ဗာန်ကို တကယ် တမ်းလိုလား‌သော စိတ်ရှိပြီး အမြဲမပြတ် သီလအကျင့်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကာမ ဘဝ ဒိဋ္ဌိ အဝိဇ္ဇာ-တည်း‌ဟူသော ဩဃလေး‌ပါး‌မှ ကောင်းကောင်းကြီး လွှန်မြောက်နိုင်‌ပေသည်" ဟူသော ဗုဒ္ဓ၏ ဝန်ခံချက်ကို လေးလေးနက်နက် ဝေဖန်သုံးသပ်နိုင်ပြီး‌လျှင် သီလ၏အကျိုးကို မျော်ကိုးနိုင်သည့်ပြင် သီလသည် စိတ်နှလုံးကို ရှင်ပြုံး‌ချမ်းမြေ့စေခြင်း‌စသော ဂုဏ်ကျေး‌ဇူး‌များကို ရစေနိုင်ကြောင်းကိုလည်း ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ် ကိုယ်တော်တိုင်-

"အဝိပ္ပဋိသာရတ္ထာနိ ခေါ အာနန္ဒ....ကုသလာနိ သီလာနိ အဝိပ္ပဋိသာရာနိသံသာနိ=ဘို အာနန္ဒာ....အပြစ်ကင်းလတ် ကောင်းမြတ်သော ကိုယ်ကျင့်သီလတို့သည် နှလုံးစိတ်ဝမ်း အေး‌ချမ်း‌ခြင်း‌အကျိုး၊ နှလုံး‌သာ‌ရွှင် ကြည်လင်ခြင်း‌ဟူသော အာနိသင်ရှိကြပေသည်" ဟူ၍ လည်း ကောင်း-

အိုသူကြွယ်....လောကတွင် သီလရှိသူမှာ ရရှိနိုင်သည့် အကျိုး‌ကျေး‌ဇူး‌များ‌ကား-

၁။ ကိုယ်ကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံသူသည်-မမေ့မလျော့ မပေါ့မဆ‌ခြင်း‌ကြောင့် ကြီး‌စွာသော ဘဝစည်း‌စိမ် ဂုဏ်သိရ်ကို ရရှိခြင်း။

၂။ "ဆူတော်ကော‌င်း" ဟူသော ကျော်စောသတင်း ပျံ့နှံ့ခြင်း။

၃။ လူ ရှင် ရဟန်း-ပရိသတ်သို့ ချဉ်းကပ်ဝင်ရောက်သောအခါ ရဲရဲတင်းတင်း ကြောက်ရွံ့ခြင်း ကင်းလျက် ကျက်သရေ မင်္ဂလာအပေါင်းကို ဆောင်ကာ ရှင်လန်းသော မျက်နှာဖြင့် ချဉ်းကပ်နိုင်ခြင်း။

၄။ မတွေ့မဝေပဲ ကြည်လင်ရှင်ပျစွာ မိမိပြုအပ်ခဲ့သော ကောင်းမှုများကို စိတ်၌ထင်မြင်စေလျက် (အာရုံပြုလျက်) သေရခြင်း။

၅။ ဤခန္ဓာကိုယ်ပျက်ပြုန်း၍ သေဆုံးသောအခါ ကောင်းသောဂတိ (လူ နတ် ဗြဟ္မာဘဝ) သို့ ဧကန်မုချ ရောက်ရခြင်း။ ဤသို့ ကောင်းသောဂုဏ်များ ရရှိနိုင်သည် ဟူ၍လည်းကောင်း၊-
"အို ဘိက္ခုတို့.... သီတင်းသုံးဖော် စသူတို့၏ ချစ်ခင်မြတ်နိုးမှု၊ စိတ်နှလုံးကိုတိုးပွားစေမှု၊ ကျောက်ထီးတန္တု အလေးအမြတ်ပြုခံရမှု၊ ချီးကျူးခံရမှု စသော ကောင်းကျိုးများကို ရယူလိုလျှင် သီလနှင့်ပြည့်စုံအောင် ကျင့်ကြံကြိုးကုတ် အားထုတ်နေထိုင်ရမည်" ဟူ၍လည်းကောင်း သီလ၏အကျိုးကို နည်းမျိုးစုံဖြင့် ဟောတော်မူထားပုံကို ဤကျမ်းကိုလေ့လာသူတိုင်း တွေ့ရှိခံစားကြရပါမည်။

ဤသို့အားဖြင့် ဗုဒ္ဓ၏မဟာကရုဏာတော်ကို ယုံကြည်ကိုးစားကြသည့် စာချ-စာသင် လူရှင်အားလုံးတို့အတွက် ဤ "သုတ်မဟာဝါ" ကျမ်းကိုလေ့လာရာ၌ မည်မျှပင်နက်နဲခက်ခဲသော်လည်း မိမိ၏ပင်ကိုဉာဏ်နှင့် ဆရာစဉ်ဆက်များထံမှ ရယူခဲ့သော နည်းစနစ်များကို ပေါင်းစပ်၍ နက်နဲသော်လည်း မခက်ခဲအောင် ခေတ်အလျောက် ပေါ်လွင်လွယ်ကူသော ဘာသာဋီကာ အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ကျမ်းကို ကိုယ်ရောစိတ်ပါ ပင်ပန်းမှုကို လျစ်လျူရှုကာ ဆရာတော်ကိုယ်တိုင် ရေးသားခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့အားဖြင့် ဗုဒ္ဓ၏မဟာကရုဏာတော်၊ ဆရာတော်၏ ကြီးမားသောစေတနာများကို အရေးထား၍ လေးလေးစားစား ကြိုးစားအားထုတ်ပါက ခုရောနောင်ပါ ဘဝသံသရာအတွက် အတွေ့အခေါ်ရင့်ကျက်၍ ကုသိုလ်ပါရမီထူးကြီးကို ကောင်းစွာထူထောင်ပြီးဖြစ်ပါလိမ့်မည်။

ယဒိ ဥတ္တံ အယုတ္တေတ္ထ၊ ပမာဒေန ဘမေနဝါ။
ဝစော ကေရော ဒယာဝန္တော၊ သန္တော သံသောဓယန္တု တံ။

ဧတ္ထ၊ ဘာသာဋီကာ အမည်သာသည့် မှီရာတင့်ဆန်း ဤဋီကာကျမ်း၌။ ပမာဒေန၊ သတိလွတ်ကင်း မေ့လျော့ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း။ ဘမေန ဝါ၊

ခန္ဓာကိုယ်အား ဓာတ်ချောက်ချား၍ စိတ်ထားမငြှောင့် လွှင့်ပျောက်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း။ အယုတ္တံ၊ ယုတ္တိမတန် မမှန်ကန်သော။ ယံ ဝစော၊ အကြင်စကားကို။ ထေရော၊ ကရဏာမျှော် မေတ္တာဖော်ငြားဆရာတော်ဘုရားသည်။ ယဒိ ဥတ္တံ၊ တကယ်လို့မျှား ရေးမှားအပ်မိအံ့၊ တံ ဝစော၊ အမှားကိုပင် အမှန်ထင်လတ် ရေးအပ်မိငြား ထိုစကားကို။ ဒယာ ဝန္တော၊ ကရဏာတရား မုဒိပွား၍ စိတ်ထားမှန်စေ မေတ္တာခွဲကြကုန်သော။ သန္တော၊ အဘိဇ္ဈာနှင့် ဣဿာသဘော စင်းလုံးချေသည့် မနောဖြူလွှင် သူတော်စင်တို့သည်။ သံသောဓယန္တု၊ ကိုယ်တို့ငါတို့ထင် ရေးစီရင်သည့် ကျမ်းသွင်အလား ပမာထားလျက် ရှုစားနိုင်ကြပါစေသတည်း။

ဂစ္ဆတံ ခလနံ ကွာပိ၊ ဘဝတ္ထေ ပမာဒတော။
ဟာသန္တိ ဒုဇ္ဇနာ တတ္ထ၊ သမာဒဟန္တိ သဇ္ဇနာ။

ကွာပိ၊ တစုံတရာ ကုန်းသာမြေပြင်၌သော်လည်း။ ဂစ္ဆတံ၊ အေားအေားသာသာ သွားလာရသူတို့၏။ ပမာဒတော၊ သတိလွတ်ကင်း မေ့လျော့ခြင်းကြောင့်။ (အမှတ်တမဲ့။) ခလနံ၊ ခွတ်ချော်တိမ်းပါး လဲကျသွားခြင်းသည်။ ဘဝတ္ထေ၊ တရုံတခါ ဖြစ်တတ်သေးသည်သာ။ တတ္ထ၊ မတော်တဆ ထိုသို့လဲကျသွားရာ၌။ ဒုဇ္ဇနာ၊ စိတ်ထားသေးနုပ် လူယုတ်လူညံ့တို့သည်။ ဟာသန္တိ၊ ပြောင်လှောင်အားရ ရယ်ပေါကြကုန်၏။ သဇ္ဇနာ၊ ကိုယ်ချင်းစာနာဉဏ်ညှာတာ၍ စိတ်မှာရင့်ပြီး လူကြီးလူမောင်းတို့သည်ကား။ သမာဒဟန္တိ၊ ကူညီဖေးမ တူပေးကြကုန်၏။ (နိဒါ၊)

၁၃၄၂-ခုနှစ်၊ ပ-ဝါဆိုလဆန်း ၇-ရက်
၁၉၈၀-ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၄-ရက်။

အရှင်စန္ဒိဝဘာသ
(ဦးစိန်နာယက)
မဟာဂန္ဓာရုံကျောင်းတိုက်
အောင်ပုဏ္ဏား။

စဉ်ဆက်သာသနာ တည်စေသောဝ်

အကယ်၍သာ-

မြတ်ဗုဒ္ဓါသည်၊ လူ့ရွာထင်ရှား၊မပွင့်ငြားက၊ဤကားကုသိုလ်၊
အကုသိုလ်နှင့်၊ ထိုထိုဘုံဘဝ၊ မသိရ၊ များလှုမူပြစ်တွေ့။

ယခုသော်ကား-

ဘုရားရှင်တော်၊ ပွင့်ထွန်းပေါ်၍၊ ဟောဖော်ညွှန်ကြား၊မြတ်
တရားမကြောင့်၊ ဤကားကုသိုလ်၊အကုသိုလ်နှင့်၊ ထိုထိုဘုံဘဝ၊
သိကြရ၊ များလှကျေးဇူးပေ။

ဂန္ဓာရုံရှင် တို့သဒ်သည်-

ထုတ်တင်ဗုဒ္ဓ၊ ဟောညွှန်ပြသည့်၊ ဓမ္မဒေသနာ၊ အဖြာဖြာကို၊
များစွာဗိုလ်လူ၊ သိစိမ့်ဟူ၍၊ ဆူဆူကျမ်းစာ၊ ကိုယ့်ဘာသာ
ဖြင့်၊ ဖွင့်ရာပြရာ၊ များဦကာဟု၊ စာဝါမျိုးမျိုး၊ ကမ္ဘည်း
ထိုးခဲ့၊ နောင်ကျိုးကိုမျော်၊ ဆရာတော်၏၊ ဉာဏ်တော်စေ
စား၊ နှလုံးသားမှ၊ ကိုးစားလောက်ဖွယ်၊ ကျမ်းသွယ်သွယ်
ကို၊ မကွယ်မပျောက်၊ စဉ်ထွန်းတောက်ဖို့၊ မြားမြောက်
ကျေးဇူး၊ အထူးထူးကို၊ ညွတ်နူးရည်ယှက်၊ တို့ဆောင်ရွက်
သည်-စဉ်ဆက်သာသနာတည်စေသောဝ်။

ဣဒံ နော ပုညံ နိဗ္ဗာနဿ ပစ္စယော ဟောတု။

သုတ်မဟာဝါဘဋ္ဌကထာ ဘာသာဋီကာနှင့်
ပါဠိတော်နိဿယ
(ပထမတွဲ)

မာတိကာ

စာမျက်နှာ

မဟာပဒါနသုတ် အဋ္ဌကထာ

ဘာသာဋီကာ၊ ပါ-နိဿယ

ပုဗ္ဗေနိဝါသ ပဋိသံယုတ္တကထာ ၃၊ ၃၀၃
အာယုပရိစ္ဆေဒအဖွင့် ၂၂၊
ဗောဓိပရိစ္ဆေဒ အဖွင့် ၃၀၊
သာဝကယုဂပရိစ္ဆေဒ အဖွင့် ၃၅၊
သာဝကသန္နိပါတပရိစ္ဆေဒ အဖွင့် ၃၇၊
ဥပဋ္ဌာကပရိစ္ဆေဒ အဖွင့် ၄၀၊
သမ္မဟုလဝါရ အဖွင့် ၄၀၊
သမ္မဟုလပရိစ္ဆေဒ အဖွင့် ၄၉၊
ဗောဓိသတ္တ ဓမ္မတာ ၆၀၊ ၃၉၃
ဒဋ္ဌိ သမဟာပုရိသလက္ခဏာ ၁၂၁၊ ၄၀၁
ဝိပဿီသမညာ ၁၅၇၊ ၄၀၆
ဇိဏ္ဏပုရိသ ၁၇၀၊ ၄၁၀
ဗျာဓိပုရိသ ၁၇၄၊ ၄၁၄
ကာလင်္ကတပုရိသ ၁၇၅၊ ၄၁၇
ပဗ္ဗဇိတ ၁၇၆၊ ၄၁၉
ဗောဓိသတ္တပဗ္ဗဇ္ဇာ ၁၇၇၊ ၄၂၁
မဟာဇနကာယ အနုပဗ္ဗဇ္ဇာ ၁၇၉၊ ၄၂၂
ဗောဓိသတ္တအဘိနိဝေသ ၁၈၅၊ ၄၂၄
ဗြဟ္မယာစနကထာ ၂၀၁၊ ၄၃၃
အဂ္ဂသာဝကယုဂ ၂၂၉၊ ၄၄၂
မဟာဇနကာယပဗ္ဗဇ္ဇာ ၂၃၉၊ ၄၄၉
စာရိကာအနုဇာနန ၂၃၉၊ ၄၅၁
ဒေဝတာရောစန ၂၅၄၊ ၄၅၈
ပုရိမပဗ္ဗဇိတာနံဓမ္မာဘိသမယ (ပါဠိတော်နိဿယ) ၄၅၀

မာတိကာ စာမျက်နှာ

မဟာနိဒါနသုတ် အဋ္ဌကထာ

ဘာသာဋီကာ၊ ပါ-နိဿယ

နိဒါနအဖွင့်	၂၅၀၊	
ဥဿာဒနအဖွင့်	၂၃၃၊	
ပုဗ္ဗုပနိဿယသမ္ပတ္တိကထာ	၂၀၂၊	
တိတ္ထဝါသာဒိ အဖွင့်	၂၉၅၊	
ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဂမ္ဘီရတာ	၂၉၆၊	
အပဿာဒနာ အဖွင့်	၃၀၄၊	
ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ	၃၁၄၊	၄၆၁
အတ္ထပညတ္တိ	၃၄၃၊	၄၃၅
နအတ္ထပညတ္တိ	၃၄၆၊	၄၃၃
အတ္ထသမနုပဿနာ	၃၄၃၊	၄၃၃
သတ္တဝိညာဏဋ္ဌိတိ	၃၅၃၊	၄၀၀
အဋ္ဌဝေမောက္ခ	၃၆၂၊	၄၁၃

မာတိကာ ပြီး၏။

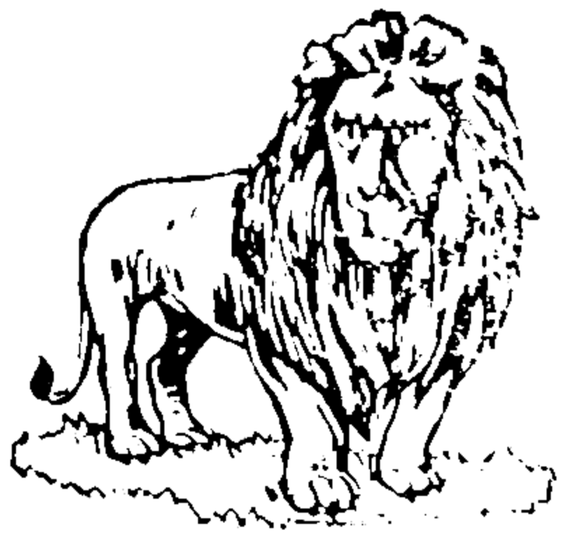

မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်

အရှင်ဇနကာဘိဝံသ-၏

ဒီဃနိကာယ်အဋ္ဌကထာ

မဟာဝါဘာသာဋီကာ

အတွဲ (၁)

ဤ သုတ်မဟာဝါ အဋ္ဌကထာ ဘာသာဋီကာ ကို တောင်မြို့ မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော် 'အရှင်ဇနကာဘိဝံသ'သည် ၁၃၃၇-ခု၊ဝါဆို လပြည့်ကျော် ၂-ရက်၊ကြာသပတေးနေ့(၂၄-၇-၇၅)တွင် စတင်ပို့ချ ရေးသား၍ ၁၃၃၉-ခု နတ်ဘော်လဆန်း ၁၃-ရက် (၂၃-၁၂-၇၇) သောကြာနေ့ပျံလွန်တော်မမူမီ ၄-ရက်အလိုတွင်ပြီးစီးတော်မူပါသည်။

(၁၂၆၁ ခု-မှ၊ ၁၃၃၉-ခု)

သဗ္ဗညုတညာဏ်တော်

အစွမ်းတော် ၃-ပါး

၁။ သိရန်မှန်က၊ မကျန်ရအောင်၊ လုံးဝစုံလင်၊ အကုန်မြင်၊ သဗ္ဗဉ်ညာဏ်တော် အစွမ်းတည်း။

၂။ သိသည့်တရား၊ များအပြားဌ၌၊ ဟောထားစဖွယ်၊ နည်းသွယ်သွယ်ကို၊ ခြယ်လှယ်စုံလင်၊ အကုန်မြင်၊ သဗ္ဗဉ်ညာဏ်တော် အစွမ်းတည်း။

၃။ ကျတ်ထိုက်ကြပေ၊ များဝေနေ၏၊ ဣန္ဒြေမရိုက်၊ သူ့အကြိုက်ကို၊ နှိုက်ချတ်စုံလင်၊ အကုန်မြင်၊ သဗ္ဗဉ်ညာဏ်တော် အစွမ်းတည်း။

သဗ္ဗဉ်ညာဏ်အား၊ စွမ်း ၃-ပါးကြောင့်၊ အများဝေနေ၊ ကျုတ်လွတ်စေဖို့၊ မနေမနား၊ သက်တော်အားဖြင့်၊ ကြီးမားလေဘိ၊ ရှစ်ဆယ်ရှိ၍၊ ပရိနိဗ္ဗာန်၊ စံသည့်တိုင်အောင်၊ သယ်ယူဆောင်၊ ဘုန်းခေါင်ငါတို့ဘုရားတည်း။

သုတ်မဟာဝါအဋ္ဌကထာ

ဘာသာဋီကာ

မဟာပဒါနသုတ်အဋ္ဌကထာ

ပုဗ္ဗေနိဝါသပဋိသံယုတ္တကထာအဖွင့်

[သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂကို ဖွင့်ပြပြီး၍ သုဘ်မဟာဝဂ္ဂကို ဖွင့်ပြလိုသော အဋ္ဌကထာဆရာသည် ''ဧဝံပေကရေရိကဋ္ဌကာယံ'' အစရှိသော ပါဠ်ကို မိန့်။]

၁။ ဧဝံ မေ သုတံ၊ပေ၊ ကရေရိကဋ္ဌကာယန္တိ-ဧဝံ မေ သုတံ၊ပေ၊ ကရေရိကဋ္ဌကာယံ-ဟူသော ဤသုတ်သည်၊ မဟာပဒါနသုတ္တံ- မဟာပဒါနသုတ်တည်း၊(တနည်း) ဧဝံ မေ သုတံ၊ပေ၊ကရေရိကဋ္ဌကာယန္တိ- ဧဝံ မေ သုတံ၊ပေ၊ ကရေရိကဋ္ဌကာယံ-အစအပိုင်းအခြားရှိသော ဤသုတ်သည်၊ မဟာပဒါနသုတ္တံ၊ မဟာပဒါနသုတ်တည်း၊[ဤသို့ ၂-နည်းပေးရခြင်း၏ အဓိပ္ပါယ်ကို သီလက္ခန်ဘာသာဋီကာ သာမညဖလသုတ် အစဉ်ပြထားပြီ။] တတြ-ထိုမဟာပဒါနသုတ်၌၊ အယံ-ဤဆိုအပ်လတ္တံ့ကား၊ အပုဗ္ဗပဒဝဏ္ဏနာ-ရှေးမဟုတ်သော ပုဒ်တို့၏ အဖွင့်တည်း၊ ဝါ-အသစ်ဖြစ်သော ပုဒ်တို့၏အဖွင့်တည်း၊ [ဤပုဒ်၏ အဖွင့်ကိုလည်း သာမညဖလသုတ် ဘာသာဋီကာအစဉ် ပြခဲ့ပြီ။] ကရေရိကဋ္ဌကာယန္တိ (ဇတ္ထ)-ကရေရိကဋ္ဌကာယံဟူသော ဤပါဌ်၌၊ကရေရိတိ-ကရေရိဟူသောအမည်သည်၊ ဝရုဏရုက္ခဿ-ခံတက်ပင်၏၊ နာမံ-အမည်တည်း၊(တနည်း)ကရေရိကဋ္ဌကာယန္တိ(ဇတ္ထ)-၌၊ (သမဘိနိဝိဋ္ဌံ-ကောင်းစွာအကျုံးဝင်သော၊) ကရေရိတိ-သည်၊ ဝရုဏရုက္ခဿ-၏၊ နာမံ-တည်း၊ (ယသ္မာ-အကြောင်းကြောင့်၊ နောက်၌ တသ္မာရှိ၍ ထည့်သည်)၊ ကရေရိမဏ္ဍပေါ-မဏ္ဍပ်အသွင် စီကာစဉ်ကာပေါက်နေသော ခံတက်ပင်အပေါင်းသည်၊ တဿာကဋ္ဌိယာ-ထိုကျောင်းငယ်၏၊ ဒ္ဝါရေ-တံခါးပေါက်၏အနီး၌၊ ဋ္ဌိတော-တည်၏၊ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊(ထိုသို့ ကရေရိ

မဏ္ဍပ၏ ထိုကျောင်းငယ်၏ တံခါးပေါက်အနီးဌ် တည်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊) ကရေရိကုဋ္ဌိကာတိ-ကရေရိကုဋ္ဌိကာ ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-ဆိုအပ်၏။

ကောသမ္ဗရုက္ခဿ-ကြို့ပင်၏၊ဒ္ဝါရေ-တံခါးပေါက်၏အနီးဌ်၊ဌိတတ္တာ-တည်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ကောသမ္ဗကုဋ္ဌိကာတိ-ကောသမ္ဗကုဋ္ဌိကာ ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ ယထာ-ဆိုအပ်သကဲ့သို့တည်း၊ (တနည်း)ကောသမ္ဗရုက္ခဿ-ကြို့ပင်၏၊ ဒ္ဝါရေ-ဌ်၊ ဌိတတ္တာ-ကြောင့်၊ ကောသမ္ဗကုဋ္ဌိကာတိ-ဟူ၍၊ဝုစ္စတိယထာ-သို့၊(တထာ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်၊)ကရေရိမဏ္ဍပေါ-သည်၊ တဿာကုဋ္ဌိကာယ-၏၊ ဒ္ဝါရေ-ဌ်၊ ဌိတော-၏၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ကရေရိကုဋ္ဌိကာတိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏၊ကိရ-ခဲ့၊ အန္တေဝေတဝနေ-ဇေတဝန်ကျောင်းတိုက်၏ အတွင်းဌ်၊ ကရေရိကုဋ္ဌိ-ကရေရိကုဋ္ဌိလည်းကောင်း၊ဝါ-အနီးအပါးဌ်ခံတက်ပင်ရှိသောကျောင်းငယ်လည်းကောင်း၊ ကောသမ္ဗကုဋ္ဌိ-ကောသမ္ဗကုဋ္ဌိလည်းကောင်း၊ဝါ-အနီးအပါးဌ် ကြို့ပင်ရှိသော ကျောင်းငယ်လည်းကောင်း၊ဂန္ဓကုဋ္ဌိ-ဂန္ဓကုဋ္ဌိလည်းကောင်း၊ ဝါ-နံ့သာတို့ဖြင့် ထုံအပ်သော ကျောင်းငယ်လည်းကောင်း၊ သလဋ္ဌဝဂါရံ-သလဋ္ဌဝဂါရလည်းကောင်း၊ ဝါ-ထင်းရှူးသားတို့ဖြင့် ဆောက်လုပ်အပ်သောကျောင်းငယ်လည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ စတ္တာရိ- လေးကျောင်းကုန်သော၊ မဟာဝေဟာနိ-မြတ်သောကျောင်းတို့သည်၊ဝါ-ကြီးသောကျောင်းတို့သည်၊[အခြားကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းငယ်တို့ကိုထောက်၍ကြီးသည်ဟုလည်းဆိုနိုင်သည်။](သန္တိ-ရှိကုန်၏၊) ဧကေကံ-တကျောင်းတကျောင်းသည်၊သတသဟဿပရိစ္စာဝေန-တသိန်းသော အသပြာကိုစွန့်လွှတ်ခြင်းဖြင့်၊ နိပ္ပန္နံ-ပြီးစီးပြီ၊ တေသု-ထိုလေးကျောင်းတို့တွင်၊ သလဋ္ဌဝဂါရံ-ထင်းရှူးသားတို့ဖြင့် ဆောက်လုပ်အပ်သော ကျောင်းငယ်ကို၊ ပဓေနဒိနာ-ပဓေနဒိမည်သော၊ ရညာ-မင်းသည်၊ကာရိတံ- ဆောက်လုပ်စေအပ်ပြီ၊သေသာနိ-သလဋ္ဌဝဂါရမှကြွင်းသော ကျောင်းငယ်တို့ကို၊ အနာထပိဏ္ဍိကေန-အနာထပိဏ်သည်သေး၏၊ကာရိတာနိ-ဆောက်လုပ်စေအပ်ကုန်ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့၊ဘဂဝါ-မြတ်စွာဘုရားသည်၊အနာထပိဏ္ဍိကေန-အနာထပိဏ်မည်သော၊ ဂဟပတိနာ-အိမ်ရှင်သူကြွယ်သည်၊ ထမ္ဘာနံ-တိုင်တို့၏၊ ဥပရိ-အထက်ဌ်၊ကာရိတာယ-ဆောက်လုပ်စေအပ်သော၊ဒေဝဝိမာနကပ္ပါယ-နတ်ဗိမာန်နှင့် တူသော၊ ကရေရိကုဋ္ဌိကာယံ-ကရေရိကျောင်းငယ်ဌ်၊ ဝိဟရတိ- သီတင်းသုံးတော်မူ၏။

ကရေရိမဏ္ဍပေါ။ ။ယထာဇာတာနံ ကရေရိရုက္ခာနံ- (အကြင်အကြင်ပေါက်ကုန်သော ခံဘက်ပင်တို့၏၊) ဃနပတ္တသာခါဝိဋပေဟိ မဏ္ဍပသဒိသေပေဟိ (မဏ္ဍပ်အသွင်ရှိကုန်သော ပိတ်ပိတ်သဲသဲ တခဲနက်ဖြစ်ကုန်သော အရွက်အခက်အခွတို့ဖြင့်၊) သဉ္ဆန္နော၊ (ဖုံးအုပ်အပ်သော၊) ပဒေသော ကရေရိမဏ္ဍပေါတိ အမိပ္ပေတော၊-ဋီကာ။

ပစ္ဆာဘတ္တန္တိ—ပစ္ဆာဘတ္တံဟူသည်ကား၊ကောသနိက ခလုပစ္ဆာဘတ္တိကာနံ—ကောသနိက်ဓုတင် ခလုပစ္ဆာဘတ္တိကဓုတင်ဆောင်ရဟန်းတို့၏၊ ဝါ-တို့သည်၊ ပါတောဝ-နံနက်စောစောဌ်ပင်၊ဘုတ္တာနံ-ဆွမ်းစားပြီးကုန်လတ်သော်၊အန္တောမဏ္ဍနိကေပိ-မွန်းတည့်ရာကာလ၏အတွင်းဌ်လည်း၊ ပစ္ဆာဘတ္တမေဝ-ပစ္ဆာဘတ္တမည်သည်သာ၊ ပန—ကား၊ဣဓ-ဤ ပစ္ဆာဘတ္တံပိဏ္ဍပါတပဋိက္ကန္တာနံ ဟူသောပါဌ်ဌ်၊ ပကတိဘတ္တဿ-ပကတိ ဆွမ်းစားရာကာလ၏၊ ပစ္ဆတော—နောက်ဌ်၊ ဝါ—နောက်ဖြစ်သော ကာလကို၊ ပစ္ဆာဘတ္တန္တိ—ဟူ၍၊ အဓိပ္ပေတံ—၏၊

ပိဏ္ဍပါတပဋိက္ကန္တာနန္တိ-ကား၊ ပိဏ္ဍပါတတော- ဆွမ်းစားရာအရပ်မှ၊ ပဋိက္ကန္တာနံ-ဖဲခဲ့ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဘတ္တကိစ္စံ—ဆွမ်းစားခြင်းကိစ္စကို၊ နိဋ္ဌာပေတွာ-ပြီးဆုံးစေပြီး၍၊ ဥဋ္ဌိတာနံ-ထပြီးကုန်သော၊ ("သန္ဓိသိန္ဓာနံ, သန္ဓိပတိတာနံ" တို့ဌ်စပ်)၊ ဣတိအတ္ထော-ဤကားအနက်၊ [ဤအဖွင့်ဖြင့် ပိဏ္ဍပါတအရ ဆွမ်းခံရာအရပ်ကိုမယူပဲ ဆွမ်းစားရာအရပ်ကိုယူပါ။] ကရေရိမဏ္ဍလမာဋ္ဌေတိ-ကား၊ တဿေဝ ကရေရိမဏ္ဍပဿ-ထိုကရေရိမဏ္ဍပ်၏ပင်၊အဝိဒူရေ-အနီးဌ်၊ကတာယ-ဆောက်လုပ်အပ်သော၊ နိသီဒနသာလာယ-ထိုင်နေရာဇရပ်ဌ်၊ ("သန္ဓိသိန္ဓာနံ, သန္ဓိပတိတာနံ" တို့ဌ်စပ်)၊ ကိရ-ခဲ့၊ (တနည်း) ကိရ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ သော ကရေရိမဏ္ဍပေါ-သည်၊ ဂန္ဓကုဋိကာယစ-ဂန္ဓကုဋိ ကျောင်းတော်၏ လည်းကောင်း၊သာလာယစ- ထိုင်နေရာဇရပ်၏လည်းကောင်း၊ အန္တရေ၊ အကြားဌ်၊ ဟောတိ-ရှိ၏၊တသ္မာ-ကြောင့်၊(ထိုသို့ ကရေရိ မဏ္ဍပ၏ ဂန္ဓကုဋိကျောင်းတော်နှင့် ထိုင်နေရာဇရပ်၏ အကြားဌ် ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊) ဂန္ဓကုဋိပိ-ကိုလည်းကောင်း၊ကရေရိကုဋိကာပိ-ကိုလည်းကောင်း၊ သာလာပိ - ထိုင်နေရာ ဇရပ်ကိုလည်းကောင်း၊ ကရေရိမဏ္ဍလမာဋ္ဌောတိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏။

ပုဗ္ဗေနိဝါသပဋိသံယုတ္တာတိ-ကား၊ ဧကမ္ပိ ဇာတိံ ဒ္ဒေပိဇာတိယောတိ-ဟူ၍၊ ဧဝံ-သို့၊ဝိဘတ္တေန-အကျယ်ဝေဖန်တော်မူအပ်သော၊ (ထိုထိုပါဋ္ဌိတော်ဌ် အကျယ်ဝေဖန်တော်မူအပ်သော၊) ပုဗ္ဗေနိဝုတ္ထက္ခန္ဓသန္တာန သင်္ခါတေန—ရှေးဌ် နေအပ်ဘူးသော ခန္ဓာအစဉ်ဟု ဆိုအပ်သော၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသေန-ပုဗ္ဗေနိဝါသနှင့်၊ သဒ္ဓိံ-တကွ၊ယောဇေတွာ-ယှဉ်စေ၍၊ပဝတ္တိတာ-ဖြစ်စေအပ်သော၊(ဓမ္မိကထာ

ပကတိဘတ္တဿ ပစ္ဆတော။ ။ဘိက္ခူနံ ပါကတိကဘတ္တကာလတော (ပင်ကိုရိုးရာ ဆွမ်းစားရာအခါမှ၊) ပစ္ဆာ—(နောက်ဌ်၊) ဌိတမဏ္ဍနိကတော—(မွန်းမတ်မတ်တည့်ရာအခါမှ၊) ဥပရိ-(အထက်ဖြစ်သော အဖို့ကို၊ ဝါ-မွန်းမတည့်ခင်၊) (ပစ္ဆာဘတ္တံ အဓိပ္ပေတံဌ်စပ်)၊ ဣတိအတ္ထော။

ဋ္ဌစပ်)၊ ဓမ္မီတိ-ကား၊ ဓမ္မသံယုတ္တာ-တရားနှင့်ယှဉ်သော၊ (ကထာဋ္ဌစပ်)၊ ဥဒပါဒီတိ-ကား၊ ဒသဗလဿ-မြတ်စွာဘုရား၏၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏံ- ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏ်တော်သည်၊ အဟော အစ္ဆရိယံ- ဩော်.... အံ့ဩဖွယ်ကောင်းပါပေစွ၊ [ဤပုဒ်၏အဖွင့်ကို သီလက္ခန်ဘာသာဋီကာ ဗြဟ္မဇာလသုတ် အဗ္ဘန္တရ နိဒါန်းဋ္ဌ ပြခဲ့ပြီ။]

ပုဗ္ဗေနိဝါသံနာမ-ပုဗ္ဗေနိဝါသ မည်သည်ကို၊ ဝါ-ရှေးဋ္ဌနေအပ်ဘူးသော ခန္ဓာအစဉ် မည်သည်ကို၊ကေ-အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊အနုဿရန္တိ-အောက်မေ့နိုင်ကုန်သနည်း၊ ကေ- အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊နာနုဿရန္တိ- မအောက်မေ့နိုင်ကုန်သနည်း၊ ဣတိ - ဤကား အမေးတည်း၊ တိတ္ထိယာ - တိတ္ထိတို့သည်၊ အနုဿရန္တိ - အောက်မေ့နိုင်ကုန်၏။ သာဝကာစ - သာဝကတို့သည်လည်းကောင်း၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါစ-ပစ္စေကဗုဒ္ဓတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဗုဒ္ဓါစ-ဘုရားရှင်တို့သည်လည်းကောင်း၊ အနုဿရန္တိ-ကုန်၏၊ ကတရတိတ္ထိယာ-အဘယ်တိတ္ထိတို့သည်၊ အနုဿရန္တိ-ကုန်သနည်း၊ ယေ-အကြင် တိတ္ထိတို့သည်၊ အဂ္ဂပ္ပတ္တကမ္မဝါဒိနော-မြတ်သည်အဖြစ်သို့ရောက်သော ကမ္မဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊(ဟောန္တိ-ရှိကုန်၏၊ တေ-ထိုအဂ္ဂပ္ပတ္တကမ္မဝါဒီ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ အနုဿရန္တိ-ကုန်၏၊) တေပိ-ထိုအဂ္ဂပ္ပတ္တကမ္မဝါဒီ တိတ္ထိတို့သည်လည်း၊ စတ္တာလီသံယေဝ-လေးဆယ်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ ကပ္ပေ-ကမ္ဘာတို့ကို၊ အနုဿရန္တိ-ကုန်၏၊ တတော-ထိုကမ္ဘာလေးဆယ်မှ၊ ပရံ-နောက်ဋ္ဌ၊ နအနုဿရန္တိ-ကုန်။

ဥဒပါဒိ။ ။ဥဒပါဒိ ဟု သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗသာရှိ၍ အနီးအပါးဋ္ဌ အနက်ကို ဖွင့်သော သံဝဏ္ဏနာမရှိ၊ နောက်ဋ္ဌ ''ဥပ္ပန္နာ ဇာတာ ပဝတ္တာ တိ အတ္ထော'' ဟု အတော်ဝေးမှ ရှိသည်၊ ထို့ကြောင့်ဋီကာဋ္ဌ ''ဥဒပါဒီတိ ပဒုဒ္ဓါရော၊တဿ ဥပ္ပန္နာ ဇာတာတိ ဣမိနာ သမ္ဗန္ဓော''၊ ဟု ဖွင့်သည်၊ ထို ပုဗ္ဗေနိဝါသ ပဋိသံယုတ္တကထာ ကို အကျယ်ပြလို၍ ''အဟောအစ္ဆရိယံ'' စသည်ကို မိန့်သည်။

အဂ္ဂပ္ပတ္တကမ္မဝါဒိနော။ ။ကမ္မံ-ကံကို၊ ဝါ-ကံ ကံ၏အကျိုးကို၊ ဝဒန္တိ-ရှိ၏ ဟုပြောဆိုကြကုန်၏၊ ဣတိ-ထို့ကြောင့်၊ ကမ္မဝါဒိနော၊ အဂ္ဂံ-ချာန်အဘိညာဉ်ကို ရသည့်အတွက် မြတ်သူတို့၏အဖြစ်သို့၊ ပတ္တာ-ရောက်သူတို့တည်း၊ အဂ္ဂပ္ပတ္တာ-တို့၊ အဂ္ဂပ္ပတ္တာစ+တေ+ကမ္မဝါဒိနောစာတိ အဂ္ဂပ္ပတ္တကမ္မဝါဒိနော၊ တိတ္ထိယ ဟုဆိုသော်လည်း မိစ္ဆာတိတ္ထိယမဟုတ် ကံ ကံ၏အကျိုးကိုယုံကြည်၍ ချာန်အဘိညာဉ်ရသဖြင့် အဂ္ဂပ္ပတ္တကမ္မဝါဒီတိတ္ထိတို့တည်း၊ ယေဟူသောအနိယမ၏ နိယမကို ''တေ အနုဿရန္တိ'' ဟုထည့်၍စပ်ပါ၊ နောက်ဝါကျရှိ ''တေပိ'' ကား ရှေဝါကျဋ္ဌရှိသော ယေ၏နိယမ မဟုတ် ရှေစကားကို ပြန်၍ညွှန်းသော နိယမတည်း။

သာဝကာ – ကမ္ဘာတသိန်း ပါရမီဖြည့်ရသော မဟာသာဝကတို့သည်၊ ကပ္ပသတသဟဿံ-ကမ္ဘာတသိန်းကို၊ အနုဿရန္တိ-ကုန်၏၊ [သူတို့ပါရမီဖြည့်ရာ ကာလရှိသလောက်သာ အောက်မေ့နိုင်ကြသည်။] ဒွေ-၂ ပါးကုန်သော၊ အဂ္ဂသာဝကာ-အဂ္ဂသာဝကတို့သည်၊ အသခ်ျေယျဥေ့ဝ-တသခ်ျေကိုလည်းကောင်း၊ •ကပ္ပသတသဟဿဥ – ကမ္ဘာတသိန်းကိုလည်းကောင်း၊ (အနုဿရန္တိ၊)[ဤ၌လည်း မိမိတို့၏ပါရမီဖြည့်ရာ ကာလရှိသလောက်ကိုသာ အောက်မေ့နိုင်ကြသည်ဟုမှတ်ပါ၊ နောက်၌လည်းနည်းတူ။] ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ–ပစ္စေကဗုဒ္ဓတို့သည်၊ ဒွေအသခ်ျေယျာနိ-နှစ်သခ်ျေတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ကပ္ပသတသဟဿံစ-ကမ္ဘာတသိန်းကိုလည်းကောင်း၊ (အနုဿရန္တိ)၊ ပန –အဖို့တပါးကား၊ (တနည်း)– ပန-အထူးကား၊ [ပါရမီဖြည့်ရာကာလလောက်မက အောက်မေ့တော်မူနိုင်ကြသည်ကို "အထူး" ဟုဆိုသည်။] ဗုဒ္ဓါနံ-ဘုရားရှင်တို့၏၊ တ္တေကံ-ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော ပုဗ္ဗေနိဝါသကို၊(အနုဿရန္တိ-ကုန်၏၊)ဣတိ-ဤသို့၊ပရိစ္ဆေဒေါ-အပိုင်းအခြားသည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ ယာဝတကံ-အကြင်မျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော ပုဗ္ဗေနိဝါသကို၊ (အနုဿရိတုံ-အောက်မေ့တော်မူခြင်းငှါ၊) အာကခ်နွိ-အလိုရှိတော်မူကုန်၏၊ တာဝတကံ-ထိုမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော ပုဗ္ဗေနိဝါသကို၊ အနုဿရန္တိ-နိုင်ကုန်၏။

တိတ္ထိယာ-တို့သည်၊ ခန္ဓပဋိပါဋိယာ-ခန္ဓာအစဉ်အားဖြင့်၊ အနုဿရန္တိ-ကုန်၏၊[တဘဝခန္ဓာပြီးမှ နောက်တဘဝကို အောက်မေ့ခြင်းကို "ခန္ဓပဋိပါဋိယာ အနုဿရန္တိ" ဟု ဆိုသည်။]ပဋိပါဋိံ-ခန္ဓာအစဉ်ကို၊ မုဉ္ဇိတ္ဒာ-လွှတ်၍၊(အနုဿရိတုံ–ငှါ၊) နသက္ကောန္တိ၊ ပဋိပါဋိယာ–ခန္ဓာအစဉ်အားဖြင့်၊ အနုဿရန္တာပိ–အောက်မေ့နိုင်ပါကုန်သော်လည်း၊ အသညဘဝံ–အသညဘဝသို့၊ ပတ္ဒာ-ဉာဏ်အစဉ်အားဖြင့်ရောက်၍၊ ခန္ဓပ္ပဝတ္တိံ-နာမ်ခန္ဓာ၏ဖြစ်ခြင်းကို၊နပဿန္တိ-မမြင်ကြရကုန်။ ဇာလေ-ပိုက်၌၊ ပတိတာ-ကျရောက်ကုန်သော၊ ကုဏ္ဌာဝိယ-လူအ တို့ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ကူပေ-ရေတွင်း၌၊ ပတိတာ-ကျရောက်ကုန်သော၊ပဂ်ုဋ္ဌာဝိယစ–ဆွံ့သူတို့ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဟောန္တိ၊တေ–ထိုကမ္မဝါဒီတိတ္ထိတို့သည်၊

ဇာလေ ပတိတာ ကုဏ္ဌာ။ ။ဇာလသဒ္ဒါသည် ရေထဲက ကွန်ဟူသော အနက်သာမက ကုန်းပေါ်က ပိုက်ဟူသော အနက်ကိုလည်း ဟော၏၊ ကုဋ္ဌိ ခာတ်ကား ဝေကလွ ချို့တဲ့ခြင်း အနက်ကိုလည်းဟော၏၊ ဉာဏ်ပညာမှ ချို့တဲ့သော လူအ လူန လူဖျင်းကို "ကုဏ္ဌ" ဟု ဆိုလိုသည်၊စကားမပြောတတ်သော လူအသည် မတော်တဆ ပိုက်ထည်း ရောက်နေလျှင် ဘာကိုမျှ မလုပ်တတ်တော့သကဲ့သို့, ထို့အတူ ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏ်ကိုရသော ကမ္မဝါဒီတိတ္ထိတို့သည် ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏ်ဖြင့် အသညသတ်ဘုံသို့ ဉာဏ်အမြင်ရောက်သောအခါ နာမ်ခန္ဓာ၏ဖြစ်ခြင်းကို မတွေ့ရသဖြင့် ရှေ့သို့တိုး၍ အာရုံမယူနိုင်တော့

တတ္ထ-ထိုအသညသတ်ဘဝ၌၊ ဌတ္ဂာ-ဉာဏ်အမြင်အားဖြင့်ရပ်၍၊ ဧတ္တကမေဝ-ဤမျှလောက်သာတည်း၊ ဣတော-ဤအသညသတ်ဘဝထက်၊ ပရံ-အလွန်၊ နတ္ထိ-သတ္တဝါမရှိတော့၊ဣတိ-ဤသို့၊ဒိဋ္ဌိ-မိစ္ဆာအယူကို၊ ဂဏ္ဍန္တိ-ယူကြကုန်၏၊ ဣတိ-ဤသို့လျှင်၊ တိတ္ထိယာနံ-တို့၏၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿရဏံ-ပုဗ္ဗေနိဝါသကို အမှတ်ရခြင်းသည်၊ အန္ဓာနံ-သူကန်းတို့၏၊ ယဋ္ဌိကောဋ္ဌိဂမနံဝိယ - တုတ်အစွန်းဟူသော အကြောင်းရှိသော သွားရခြင်းကဲ့သို့၊ ဝါ-တုတ်အစွန်းကိုဆွဲ၍ လိုက်သွားရခြင်းကဲ့သို့၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ ဟိ-ချဲ့ဦးအံ့၊ အန္ဓာ-သူကန်းတို့သည်၊ ယဋ္ဌိကောဋ္ဌိဂ္ဂါဟကေ-တုတ်အစွန်းကိုကိုင်မည့်သူသည်၊ (တုတ်၏ရှေ့အစွန်းကိုဆွဲ၍သွားမည့်သူသည်)၊သတိယေဝ-ရှိသော်သာ၊ ဝါ-ရှိမှသာ၊ ဂစ္ဆန္တိ-သွားနိုင်ကုန်၏၊ ယဋ္ဌိကောဋ္ဌိဂ္ဂါဟကေ-သည်၊ အသတိ-မရှိလတ်သော်၊ တတ္ထေဝ-ထိုမရှိရာအရပ်၌ပင်၊ နိသီဒန္တိယထာ-ထိုင်ရတော့ကုန်သကဲ့သို့၊ဧဝမေဝ-ဤအတူသာလျှင်၊ တိတ္ထိယာ-ခန္ဓပဋိပါဋိယာဝ အနုဿရိတုံ သက္ကောန္တိ၊ ပဋိပါဋိံ-ကို၊ဝိဿဇ္ဇေတ္ဂာ-စွန့်လွှတ်၍၊ (အနုဿရိတုံ) နသက္ကောန္တိ။

သာဝကာပိ-တို့သည်လည်း၊ (အပိဖြင့် တိတ္ထိယကိုပေါင်း)၊ ခန္ဓပဋိပါဋိယာဝ-အားဖြင့်ပင်၊ အနုဿရန္တိ၊ အသညဘဝံ ပတ္ဂာ ခန္ဓပ္ပဝတ္တိ နပဿန္တိ၊ ဧဝံသန္တေပိ-ဤသို့ဖြစ်ပါကုန်သော်လည်း၊ (ဤသို့ ခန္ဓပ္ပဝတ္တိကို မမြင်ရပါသော်လည်း)၊ ("ဌတ္ဂာ,အနုဿရန္တိ"၌စပ်)၊တေ-ထိုသာဝကတို့သည်၊ ဝဋ္ဌေ-ဝဋ်၌၊ သံသရဏကသတ္တာနံ-ကျင်လည်ရသော သတ္တဝါတို့၏၊ ခန္ဓာနံ-တို့၏၊ အဘာဝကာလောနာမ-မဖြစ်ရာကာလမည်သည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ ပန-ထိုသို့ မရှိပါသော်လည်း၊ အသညဘဝေ-အသညဘဝ၌၊ ပဋ္ဌကပ္ပသတာနိ-ကမ္ဘာ ငါးရာတို့

ရကား ထိုအသညသတ်ဘဝ၌ပင် ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏ်အမြင် ရပ်တန့်နေတော့၏၊ ထို့ကြောင့် ပိုက်မိနေသောလူအ တို့နှင့် တူကြလေသည်၊ ရေတွင်းထဲ၌ကျသော ဆွံ့အ သူများနှင့် တူပုံကိုလည်း နည်းတူသိပါ။

ဋီကာ။ ။ဋီကာစာအုပ်တို့၌ကား "ဇာလေ ပတိတာဝိယ သကုဏာ,မစ္ဆာဝိယ စာတိ အဓိပ္ပါယော"ဟု လည်းကောင်း"ကုဏ္ဍာဝိယာတိ ဒန္ဓာဝိယ"ဟုလည်းကောင်း တွေ့ရ၏၊ ပိုက်ကွန်၌ကျနေသောငှက်, သို့မဟုတ် ငါးတို့၏ ဘာမျှမလုပ်တတ်ခြင်းမှာ အထူးအဆန်းမဟုတ်သောကြောင့် ထို"သကုဏာ မစ္ဆာ"တို့ကို ပါဌ်ပျက်ဟု ဆရာတို့ ဆိုလိုကြသည်။"ကုဏ္ဍ"သဒ္ဒါကား ထောမနိမိဋ္ဌ"မူခ" (စကားမပြောနိုင်သောလူအ) အနက်ကိုလည်းဟော၏၊ ထိုအနက်သည် ဤနေရာနှင့်လျော်၏၊ "ပဂုဏ္ဍ"ဟူသည်လည်း လှည်းဘီးကလေးတပ်ထားသော အင်းပျဉ်ပေါ်ဝယ် တုတ်ဖြင့် လှေထိုးသလို ထိုး၍သွားရသော လမ်းမသွားနိုင်သော လူဆွံ့တည်း၊ ထို့ကြောင့် "ပဂုဏ္ဍာဝိယာတိ ပိဌသပ္ပိနောဝိယ"ဟု ဋီကာဖွင့်သည်။

ပတ်လုံး၊ ပဝတ္တန္တိ-ဖြစ်ကြရကုန်၏၊ ဣတိ-ဤသို့၊တတ္ထက-ထို့မျှလောက်သော၊ ကာလံ-ကမ္ဘာငါးရာကာလကို၊ အတိက္ကမိတ္ဝာ-ကျော်လွန်၍၊ ဗုဒ္ဓေဟိ-ဘုရားရှင်တို့သည်၊ ဒိန္နနယေ-ပေးတော်မူအပ်သောနည်းဌာ၊ဌတ္ဝာ-တည်၍၊ပရတော-နောက်၌၊ အနုဿရန္တိ-ကုန်၏၊ (ကောဝိယ-အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်ကဲ့သို့နည်း၊) အာယသ္မာ သောဘိတော သေယျထာပိ-အရှင်သောဘိတ ကဲ့သို့တည်း၊ [အရှင်သောဘိတ၏ဝတ္ထုကို ဋီကာဌ္ဌရှုပါ။] ပန-အဖို့တပါးကား၊ ဒဋ္ဌ-၂-ပါးကုန်သော၊ အဂ္ဂသာဝကာ-အဂ္ဂသာဝကတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဝါ-အမြတ်ဆုံးသာဝကတို့သည်လည်းကောင်း၊ပစ္စေကဗုဒ္ဓါစ-တို့သည်လည်းကောင်း၊ စုတိပဋိသန္ဓိ-စုတိပဋိသန္ဓေကို၊ သြလောကေတ္ဝာ-ကြည့်၍၊ အနုဿရန္တိ၊ ဗုဒ္ဓါနံ-တို့၏၊ စုတိ ပဋိသန္ဓိကိစ္စံ-စုတိပဋိသန္ဓေကိုကြည့်ခြင်းကိစ္စသည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ ယံယံဌာနံ-အကြင်အကြင်အရပ်ကို၊ (ထိုသူ၏ခန္ဓာဟူသောအရပ်ကို)၊ ပဿိတုကာမာ-ကြည့်ခြင်းငှါအလိုရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တိ-ကုန်၏၊တံတဒေဝ-ထိုထိုအရပ်ကိုပင်၊ ပဿန္တိ-မြင်တော်မူနိုင်ကြကုန်၏။

စ-ဆက်၊တိတ္ထိယာ-တို့သည်၊ပုဗ္ဗေနိဝါသံ-ရှေးဌေနေအပ်ဘူးသောခန္ဓာအစဉ်ကို၊ အနုဿရမာနာ-ကုန်လတ်သော်၊အတ္တာနာ-မိမိသည်၊ ဒိဋ္ဌကတာသုတမေဝ-မြင်အပ်ဘူးသောအာရုံ ပြုအပ်ဘူးသောအာရုံ ကြားအပ်ဘူးသောအာရုံကိုသာ၊ အနုဿရန္တိ၊ တထာ-ထို့အတူ၊ [တထာဖြင့် အတ္တာနာ ဒိဋ္ဌကတာသုတကို ညွှန်းသည်။] သာဝကာစ-တို့သည်လည်းကောင်း၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါစ-တို့သည်လည်းကောင်း၊ (ပုဗ္ဗေနိဝါသံ၊ အနုဿရမာနာ၊ အတ္တာနာ၊ ဒိဋ္ဌကတာသုတမေဝ၊ အနုဿရန္တိ၊) ပန-အဖို့ တပါးကား၊ (တနည်း) ပန-အထူးကား၊ ဗုဒ္ဓါ-တို့သည်၊ အတ္တာနာဝါ-ကိုယ်တော်တိုင်သည်သော်လည်းကောင်း၊ ပရေဟိဝါ-သူတပါးတို့သည်သော်လည်းကောင်း၊ဒိဋ္ဌကတသုတံ-ကို၊သဗ္ဗမေဝ-အလုံးစုံကိုသာလျှင်၊ အနုဿရန္တိ၊တိတ္ထိယာနံ-တို့၏၊ပုဗ္ဗေနိဝါသညာဏံ-သည်၊ ခဇ္ဇောပနကသြဘာသဒီသံ-ပိုးစုန်းကြူး၏ အရောင်နှင့်တူ၏၊ သာဝကာနံ-တို့၏၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသ

ဒ္ဝေအဂ္ဂသာဝကာ။ ။မဟာသာဝကတို့ကဲ့သို့ တဘဝလုံးအတွက် ခန္ဓာအစဉ်ကို လိုက်ဖွယ်မလို၊ နောက်စုတိ ရှေပဋိသန္ဓေကိုကြည့်၍ အောက်မေ့နိုင်ကြကုန်၏၊နောက်တဘဝ အောက်မေ့သောအခါလည်း ထို့အတူ စုတိနှင့် ပဋိသန္ဓေကို ကြည့်ရုံမျှဖြင့် ထိုဘဝကိုကျော်လွန်နိုင်ကုန်၏။

သာဝကာနံ။ ။သာဝကာနန္တိ့ထွေ့ ပကတိသာဝကာနံ ပါကတိကပဒိပေါဘာသသဒိသံ (ရိုးရိုးဆိမီးရောင်နှင့်တူ၏)၊ မဟာသာဝကာနံ မဟာပဒိပေါဘာသ သဒိသံ (ကြီးစွာသော ဆိမီး၏အရောင်နှင့်တူ၏)၊ တေနာဟ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ''ဥက္ကာပဘာသဒိသံ'' (မီးရှူးရောင်နှင့်တူ၏)၊ ဇာတိ၊-ဋီကာ။

ဉာဏ်၊ ပဒီပေါဘာသသဒိသံ-ဆီမီး၏အရောင်နှင့်တူ၏၊ အဂ္ဂသာဝကာနံ-တို့၏၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏ်၊ ဩဒါတာရကောဘာသသဒိသံ - သောက်ရှူး ကြယ်၏ အရောင်နှင့်တူ၏၊ ဝါ-သောကြာကြယ်၏ အရောင်နှင့်တူ၏၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနံ-တို့၏၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏ်၊ စန္ဒောဘာသသဒိသံ-လ၏အရောင်နှင့်တူ၏၊ ဗုဒ္ဓါနံ-တို့၏၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏ်၊ သရဒသူရိယမဏ္ဍလောဘာသသဒိသံ — သရဒဥတု အခါဝယ် နေဝန်း၏အရောင်နှင့်တူ၏။

တဿ-ထိုဘုရားရှင်တို့၏ ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏ်၏၊ (ဣတိပရိစ္ဆေဒေါဠ္ဍစပ်)၊ ဇေတ္တကာနိ-ဤမျှအတိုင်းအရှည် ရှိကုန်သော၊ ဇာတိသတာနိ-ဘဝအရာတို့ကို၊ (အနုဿရတိ)၊ ဇေတ္တကာနိ၊ ဇာတိသဟဿာနိ-ဘဝ အထောင်တို့ကို၊ (အနုဿရတိ)၊ ဇေတ္တကာနိ၊ ဇာတိ သတသဟဿာနိ-ဘဝအသိန်းတို့ကို၊ (အနုဿရတိ)၊ ဣတိဝါ-ဤသို့သော်လည်းကောင်း၊ဇေတ္တကာနိ၊ကပ္ပသတာနိ-ကမ္ဘာအရာတို့ကို၊ (အနုဿရတိ)၊ဇေတ္တကာနိ၊ကပ္ပသဟဿာနိ(အနုဿရတိ)၊ ဇေတ္တကာနိ၊ ကပ္ပသတသဟဿာနိ(အနုဿရတိ)၊ဣတိဝါ-သော်လည်းကောင်း၊(ပရိစ္ဆေဒေါ-သည်၊) နတ္ထိ၊ ယံကိဉ္စိ-အမှတ်မရှိတစုံတခုသော ပုဗ္ဗေနိဝါသကို၊အနုဿရန္တဿ-အောက်မေ့သော ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏ်၏၊ ခလိတံ-ချွတ်ချော်တိမ်းပါး လှုပ်ရှားခြင်းသည်၊ နေဝဟောတိ—မဖြစ်၊ ပဋိဃာတံ-အာရုံပျောက်ကွယ်အောင် ချုပ်ခြယ်ထိပါးခြင်းသည်၊ နဟောတိ၊ အာဝဇ္ဇန ပဋိဗဒ္ဓမေဝ—အာရုံကို ဆင်ခြင်ကြောင်းအာဝဇ္ဇန်းနှင့် စပ်သည်သာလျှင်၊ [လိုအပ်သောအာရုံကို ဆင်ခြင်လိုက်ရုံမျှဖြင့် ထိုအာရုံပေါ်လာသည်။] အာကင်္ခမနသိကာရစိတ္တုပ္ပါဒပဋိဗဒ္ဓမေဝ-အလို

ခလိတံ ပဋိဃာတံ။ ။အပဋ္ဌာဘာဝဟေတုကော (မထက်မြက်သည်၏ အဖြစ်ဟူသောအကြောင်းရှိသော)၊ဝိသယဂ္ဂါဟကော (အာရုံကိုယူခြင်းသည်)၊ စဉ္ဆလဘာဝေါ (လှုပ်ရှားသည်၏အဖြစ်သည်)၊ ခလိတံ-မည်၏။ကုဇ္ဈိဘာဝဟေတုကော (အစွမ်းမရှိသည်၏အဖြစ်ဟူသော အကြောင်းရှိသော)၊ဝိသယဿအနဘိသမယော (အာရုံကို ထိုးထွင်း၍ မသိနိုင်ခြင်းသည်)၊ ပဋိဃာတော-မည်၏၊-ဋီကာ။

အာဝဇ္ဇနပဋိဗဒ္ဓမေဝါတိ။ ။အာဝဇ္ဇနမတ္တာဓိနံ (အောက်မေ့လိုအပ်သော အာရုံကို ဆင်ခြင်ကြောင်း အာဝဇ္ဇန်းမျှနှင့်စပ်၏)၊ အာဝဇ္ဇိတမတ္တေဝ (ဆင်ခြင်အပ်ကာမျှသာပင်)၊ယထိစ္ဆိတဿ (အကြင်အကြင်အလိုရှိအပ်သော အာရုံကို)၊ပဋိဝိဇ္ဈနကံ (ထိုးထွင်း၍သိနိုင်၏)၊ ''သေသပဒဒွယေပိ သေဝနယော'' ဟု ဋီကာဆိုသောကြောင့် ''အာကင်္ခ စိတ္တုပ္ပါဒပဋိဗဒ္ဓမေဝ မနသိကာရစိတ္တုပ္ပါဒပဋိဗဒ္ဓမေဝ'' ဟု ၂ ပုဒ်ခွဲပါ။ အာကင်္ခ စိတ္တုပ္ပါဒ (အလိုရှိကြောင်း စိတ္တုပ္ပါဒ်)၊ မနသိကာရစိတ္တုပ္ပါဒ (နှလုံးသွင်းကြောင်းစိတ္တုပ္ပါဒ်)။

ရှိကြောင်းစိတ္တုပ္ပါဒ်, နှလုံးသွင်းကြောင်း စိတ္တုပ္ပါဒ်နှင့် စပ်သည်သာလျှင်၊ ဟောတိ-၏၊ ဒုဗ္ဗလပတ္တပုဋ္ဌေ-အားမရှိသော ဖက်ရွက်ထုပ်၌၊ (ဖက်ပါးပါးဖြင့် ထုပ်ထားအပ်သော ဖက်ရွက်ထုပ်၌၊) ဝေဂကို့တ္တနာရာစော — အဟုန်ဖြင့်ပစ်အပ်သောမြားသည်၊ (အသဇ္ဇမာနော ဇဝ-မငြိမကပ်သည်သာလျှင်၊ ဟုတ္ဝာ-၍၊ ဂစ္ဆတိ)ဝိယ-သွားသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ သိနေရုက္ခဋ္ဌေ-မြင်းမိုရ်တောင်ထွတ်၌၊ ဝိဿဋ္ဌကုန္နဝဇိရံ-ပစ်လွှတ်အပ်သော သိကြားမင်း၏ဝရဇိန်လက်နက်, မိုးကြိုးစက်သည်၊ (အသဇ္ဇမာနမေဝ- မငြိမကပ်သည်သာလျှင်၊)(ဟုတ္ဝာ)၊ (ဂစ္ဆတိ) ဝိယစ-သွားသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊(တထာ-ထို့အတူ၊)အသဇ္ဇမာနမေဝ—ထိုထိုအာရုံ၌ မငြိမကပ်သည်သာလျှင်၊ (ဟုတ္ဝာ)ဂစ္ဆတိ၊ [ဂစ္ဆတိ၏ ကတ္တားသည် ရွေ့၌ပြအပ်ခဲ့သော ''ဗုဒ္ဓါနံ ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏံ'' တည်း။]

ဘဂဝတော—မြတ်စွာဘုရား၏၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏံ-ပုဗ္ဗေနိဝါသ ဉာဏ်တော်သည်၊ အဟောမဟန္တံ-သြော်....ကြီးကျယ်ပါပေစွတကား၊ ဣတိဧဝံ—ဤသို့၊ ဘဂဝန္တံယေဝ-မြတ်စွာဘုရားကိုသာ၊ အာရဗ္ဘ-အာရုံပြု၍၊ ကထာ—ပုဗ္ဗေနိဝါသ ပဋိသံယုတ္တကထာသည်၊ ဥပ္ပန္နာ-ဖြစ်ပြီ၊ ဇာတာ၎ပဝတ္တာ-ဖြစ်ပြီ၊ ဣတိအတ္ထော- ဤကားအနက်။

ဥပမာ ၂ မျိုးပြရပုံ။ ။ပါးပါးလှပ်လှပ် ဖက်ရွက်ဖြင့် ခွဲထုပ်အပ်သောအထုပ်၌ မြားဖြင့် ပစ်သောအခါ ''မြားသည် မငြိမကပ် ဖြောင့်မတ်စွာ သွားသကဲ့သို့'' ဟု လည်းကောင်း, မြင်းမိုရ်တောင်ထွတ်၌ ဝရဇိန်လက်နက် မိုးကြိုးစက်ဖြင့် ပစ်သောအခါ ''ဝရဇိန်လက်နက်သည် မငြိမကပ် ဖြောင့်မတ်စွာသွားသကဲ့သို့'' ဟု လည်းကောင်း ဥပမာ ၂ ခုကိုပြရခြင်းမှာ ''မြတ်စွာဘုရား၏ဉာဏ်တော်သည် အလွန်ပေါသောအာရုံ၌ ဖြစ်စေ,အလွန်လေးသောအာရုံ၌ဖြစ်စေ ထပ်တူထပ်မျှအာရုံပြုနိုင်သည်''ဟု သိစေရခြင်း အကျိုးရှိ၏။

ဘဂဝန္တံယေဝအာရဗ္ဘ။ ။ရဟန်းတို့သည် ပုဗ္ဗေနိဝါသကိုအာရုံပြု၍စကားဖြစ်စေပါသော်လည်း မြတ်စွာဘုရား၏ တကိုယ်တော်လုံးက တရားအတိုးပြီးနေသောကြောင့် (တကိုယ်တော်လုံး တရားတုံးကြီးဖြစ်နေသောကြောင့်) ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏ်ကို အာရုံပြု၍ဖြစ်သော စကားကိုလည်း''ဘုရားကိုပင် အာရုံပြု၍ဖြစ်သည်''ဟု ဆိုနိုင်သည်။

ဇာတာ ပဝတ္တာ။ ဥပပ္ပန္နာအရ ဥပါဒ်ခဏကိုယူမည်စိုး၍ ''ဇာတာ''ဟု ဖွင့်သည်၊ ဇာတာအရလည်း ဖြစ်ခြင်းဥပါဒ်ကို ယူမည်စိုး၍ ''ပဝတ္တာ''ဟု ထပ်ဖွင့်သည်၊ ''ဖြစ်ခြင်းဥပါဒ်လည်းမက, ဥပါဒ် ဌီ ဘင်လည်းမက,ပ-အဆက်ဆက်+ဝတ္တာ-ပုဗ္ဗေနိဝါသကထာဖြစ်သည်''ဟူလို။

တံသဗ္ဗမိ-ထိုအလုံးစုံသော ပုဗ္ဗေနိဝါသ ပဋိသံယုတ္တကထာကိုလည်း၊သခေ်ပတော-အကျဉ်းအားဖြင့်၊ ဒဿေတုံ-ပြတော်မူခြင်းငှါ၊ဣတိပိပုဗ္ဗေနိဝါသော ဣတိပိ ပုဗ္ဗေနိဝါသောတိ-ဟူ၍၊ ဧတ္တကမေဝ-ဤမျှသော စကားကိုသာ၊ ပါဋိယံ-ပါဋိတော်၌၊ (သင်္ဂီတိကာရေဟိ-တို့သည်၊) ဝုတ္တံ-ပြီ၊ တတ္ထ-ထို ဣတိပိ ပုဗ္ဗေနိဝါသော ဣတိပိ ပုဗ္ဗေနိဝါသော ဟူသောစကားရပ်၌၊ဣတိပိတိ-ကား၊ဧဝမိ-ဤ အခြင်းအရာအားဖြင့်လည်း၊("ပုဗ္ဗေနိဝါသော-သည်၊ ဟောတိ-၏"၌ စပ်)။

၂-၃။ အဿောသိ ခေါ၊ပ၊ အထ ဘဂဝါ အနုပ္ပတ္တောတိဧတ္ထ-ဟူသော ဤပါဌ်၌၊ယံ-အကြင်စကားကို၊ ဝတ္တဗ္ဗံ-ဆိုထိုက်၏၊ တံ-ထိုဆိုထိုက်သော စကားကို၊ဗြဟ္မဇာလ သုတ္တဝဏ္ဏနာယံ-ဗြဟ္မဇာလသုတ်၏အဖွင့်၌၊ ဝုတ္တမေဝ-ဆိုအပ်ပြီးသည်သာ၊ဟိ-စိုးစဉ်းအနည်းငယ် ဆိုဖွယ်အထူးကား၊ အယမေဝ-ဤဆိုအပ်လတ္တံ့သောအနက်သည်သာ၊ဝိသေသော-ထူး၏၊ တတ္ထ-ထို ဗြဟ္မဇာလသုတ်၌၊ သဗ္ဗညုတဉာဏေန-သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ဖြင့်၊ အဿောသိ-ကြားသိတော်မူရပြီ၊ ဣဓ-ဤ မဟာပဒါနသုတ်၌၊ ဒိဗ္ဗသောတေန-ဒိဗ္ဗသောတအဘိညာဉ်ဖြင့်၊ (အဿောသိ-ပြီ၊)စ-သည်သာမကသေး၊ တတ္ထ-ထို ဗြဟ္မဇာလသုတ်၌၊ ဝဏ္ဏာဝဏ္ဏကထာ-ဂုဏ်ကို ပြောဆိုကြောင်းစကား, အပြစ်ကို ပြောဆိုကြောင်း စကားကို၊ ဝါ-သည်၊ ဝိပ္ပကတာ-အပြားအားဖြင့်မပြုအပ်သေး၊ဝါ-မပြီးဆုံးသေး၊ ဣဓ-ဤ မဟာပဒါနသုတ်၌၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသကထာ - ပုဗ္ဗေနိဝါသကထာကို၊ ဝါ-သည်၊ (ဝိပ္ပကတာ-သေး၊ ဝါ-သေး၊) တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ (ထိုသို့ ပုဗ္ဗေနိဝါသကထာ၏ မပြီးဆုံးသေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊)ဘဂဝါ-မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဣမေ ဘိက္ခူ-ဤရဟန်းတို့သည်၊ မမ-ငါ၏၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏံ-ပုဗ္ဗေနိဝါသ ဉာဏ်ကို၊ အာရဗ္ဘ-အာရုံပြု၍၊ ဂုဏံ-ဂုဏ်ကို၊ထောမေန္တိ-ချီးမွမ်းကြကုန်၏၊ ပန-ထိုသို့ ချီးမွမ်းကြကုန်သော်လည်း၊ မေ-ငါ၏၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏဿ-ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏ်၏၊ နိပ္ပတ္တိ - ကိစ္စ၏ ပြီးစီးခြင်းကို၊ [နိပ္ပတ္တိန္တိ ကိစ္စနိပ္ပတ္တိံ၊ တေန ကာတဗ္ဗကိစ္စသိဒ္ဓိန္တိ အတ္ထော၊-ဋ္ဌကာ။] နဇာနန္တိ-မသိကြကုန်၊ ဟန္ဒ-ယခု၊ နေသံ-ထို ရဟန်းတို့အား၊ တဿ-ထို ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏ်၏၊

ဣတိပိ။ ။ပုဗ္ဗေနိဝါသအများအပြား အောက်မေ့နိုင်ပုံကိုပြလို၍ "ဣတိပိ ပုဗ္ဗေနိဝါသော ဣတိပိ ပုဗ္ဗေနိဝါသော"ဟု ဝိစ္ဆာပုဒ်ကို မိန့်တော်မူသည်၊ ["တဿစ အနေကာကာရတာယ (ထို ပုဗ္ဗေနိဝါသ၏+များသောအခြင်းအရာရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊) အာမေဋိတဝစနံ၊ ပိသဒ္ဒေါ သမ္ပိဏ္ဍနတ္ထော၊ပ၊အာကာရတ္ထော ဣတိသဒ္ဒေါ၊-ဋ္ဌကာ။] သဒ္ဒါကျမ်းတို့၌ ပြအပ်သော ဝိစ္ဆာဟိုပင် "အာမေဋိတ"ဟု ဆိုထားသည်။

နိပ္ပတ္တိ-ကိစ္စ၏ပြီးစီးခြင်းကို၊ ကထေတ္ဝာ-ဟောတော်မူ၍၊ ဒဿာမိ-ပေးအံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ နှလုံးသွင်းတော်မူ၍၊ အာဂန္ဆာ-ကြွလာတော်မူပြီး၍။

ပကတိယာပိ-ပင်ကိုအားဖြင့်လည်း၊[ဘုရားကြွလာတော်မူလျှင်ထိုင်တော်မူဖို့ရာ နေရာထိုင်ကို ခင်းထားရိုး ထုံးစံရှိသည်ကို "ပကတိယာပိ" ဟု ဆိုသည်။] ဗုဒ္ဓါနံ-ဘုရားရှင်တို့၏၊ နိသီဒိတ္ဝာ-ထိုင်တော်မူ၍၊ ဓမ္မဒေသနတ္ထမေဝ-တရားဟောတော်မူခြင်းအကျိုးငှါသာလျှင်၊ထပိတေ-ခင်းထားအပ်သော၊ တခ်ကော-ကြွတော်မူလာရာ ထိုခဏ၌၊ ဘိက္ခူဟိ-ရဟန်းတို့သည်၊ ပပ္ပေါဠေတ္ဝာ-ခါ၍၊ ဒိန္နေ-ပေးအပ်သော၊ ဝရပုဒ္ဓါသနေ-မြတ်သော ဘုရားရှင်၏ နေရာတော်၌၊ နိသီဒိတ္ဝာ-ထိုင်တော်မူ၍၊ ကာယ နုတ္ထ ဘိက္ခဝေတိ-ကာယ နုတ္ထ ဘိက္ခဝေ အစရှိသော၊ ပုစ္ဆာယစ-ပုစ္ဆာ၏လည်းကောင်း၊ ဣဓ ဘန္တေတိ အာဒိပဋိဝစနဿစ-ဣဓ ဘန္တေ အစရှိသော စကားတို့၏လည်းကောင်း၊ပရိယောသာနေ-အဆုံး၌၊ တေသံ-ထိုရဟန်းတို့အား၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသပဋိသံယုတ္တံ--သော၊ ဓမ္မိ-သော၊ ကထံ-ကို၊ ကထေတုကာမော-ဟောခြင်းငှါ အလိုရှိတော်မူသည်၊ (ဟုတ္ဝာ-ဖြစ်၍၊) ဣစ္ဆေယျာထနောတိ အာဒိ-ဣစ္ဆေယျာထနော အစရှိသော စကားကို၊ အာဟ-မိန့်တော်မူပြီ၊ တတ္ထ-ထို ဣစ္ဆေယျာထနော အစရှိသော စကားရပ်၌၊ ဣစ္ဆေယျာထနောတိ-ကား၊ ဣစ္ဆေယျာထနု-အလိုရှိကြကုန်သလော၊ [နောတိ ပုစ္ဆာဝါစီ၊ နုဣတိ ဣမိနာ သမာနတ္ထော နိပါတောတိ ဝုတ္တံ "ဣစ္ဆေယျာထ နု" တိ၊-ဋီကာ။]

အထ-မေးတော်မူရာထိုအခါ၌၊ နံ-ထိုမြတ်စွာဘုရားကို၊ ပဟဋ္ဌမာနသာ-ရွှင်လန်းသောစိတ်ရှိကြကုန်သော၊ ဘိက္ခူ-တို့သည်၊ ယာစမာနာ-တောင်းပန်လိုကုန်သည်၊(ဟုတ္ဝာ-၍၊)တေသ ဘဂဝါတိအာဒိ-ကို၊ အာဟံသု-လျှောက်ကြကုန်ပြီ၊ တတ္ထ-ထို တေသ ဘဂဝါ အစရှိသော စကားရပ်၌၊တေသာတိ-

---

၎တေသ ဓမ္မိကထာကရဏာသ။ ။ပါဠိတော်၌ "တေသ ဘဂဝါ ကာလော"ဟုသာ ရှိ၏၊ သို့သော် နောက်ဝါကျ၌"ယံ ဘဂဝါ ပုဗ္ဗေနိဝါသပဋိသံယုတ္တံ ဓမ္မိံကထံ ကရေယျ"ဟု အနိယမဝါကျ ရှိ၏၊ ထိုအနိယမဝါကျ၌ "ယံ ဓမ္မိံ ကထံ ကရေယျ" ကိုယူ၍ "တေသ" ဟူသော နိယမအတွက် "မ္မိကထာကရဏာသ" ဟု စွဲနက်ထည့်၍ ဖွင့်နိုင်သည်။ [ယံ ဘဂဝါတိ ဇ္ဈေ ယံ သဒ္ဒေန ကိရိယာပရာမသနဘူတေန ဓမ္မိံကထံ ကရေယျာတိ ဧဝံ ဝုတ္တံ ဓမ္မိကထာကရဏံ ပရာမဋ္ဌံ (သုံးသပ်သော မ္မိ-ကထာကရဏာသည်) "တေသာ"တိပဒသ အတ္ထောတိ အာဟ "တေသ ဓမ္မိကထာ ကရဏာသာ"တိ၊ အာဒရဝသေန ပန တံ ဒ္ဝိက္ခတ္တုံ ဝုတ္တံ၊-ဋီကာ။] (လေးစားသောအားဖြင့်"တေသ ဘဂဝါ ကာလော တေသ သုဂတ ကာလော"ဟု ၂ ကြိမ်ဆိုထားသည်)။

ကား၊ ဧတဿ ဓမ္မိကထာကရဏဿ – ဤ တရားစကားကို ပြုတော်မူခြင်း၏၊ (“ကာလေ”-အာဓါရတည်း၊ ဒွိစပ်)။

၄။ အထ-လျှောက်ကြရာထိုအခါ၌၊ ဘဂဝါ-သည်၊ တေသံ-ထိုရဟန်းတို့၏၊ ယာစနံ-တောင်းပန်ခြင်းကို၊ ဂဟေတ္ဝာ-ယူတော်မူ၍၊ ကထေတုကာမော-မူသည်၊ (ဟုတ္ဝာ) တေန ဟိ ဘိက္ခဝေ သုဏာထာတိ–ထအစရှိသည်ဟူ၍၊ (“နိယောဇေတ္ဝာ”ဒွိစပ်)၊ တေ-ထိုရဟန်းတို့ကို၊ သောတာဝဓာနသာဓုကမနသိကာရေသု-နားကို နှိုးရွေးရှုထားခြင်း, ကောင်းစွာနှလုံးသွင်းခြင်းတို့၌၊နိယောဇေတ္ဝာ-တိုက်တွန်းတော်မူပြီး၍၊ အညေသံ-အခြားသောပစ္စေကဗုဒ္ဓ, သာဝကတို့နှင့်၊ အသာဓာရဏံ-တူသောဆောင်ခြင်းမရှိသော၊ ဝါ-မဆက်ဆံသော၊ ဆိန္နဝဋ္ဋုမကာနုဿရဏံ-ပြတ်ပြီးသော သံသရာလမ်းခရီးရှိသော ဘုရားရှင်တို့ကို အောက်မေ့တော်မူခြင်းကို၊ ဝါ-အောက်မေ့တော်မူကြောင်း ပုဗ္ဗနိဝါသကို၊ ပကာသေတုကာမော-ထင်ရှားပြခြင်းငှါအလိုရှိမတော်မူသည်၊ (ဟုတ္ဝာ)ဤတော သောဘိက္ခဝေတိအာဒိ-ကို၊ အာဟ-ပြီ။

တတ္ထ–ထို ဤတော သော ဘိက္ခဝေ အစရှိသော ပါဠိရပ်၌၊ ယံဝိပဿီတိ-ကား၊ ယာသို့ကပွေ-အကြင်ကမ္ဘာ၌၊ ဝိပဿီ-ဝိပဿီဘုရားရှင်သည်၊ (“ဥဒပါဒိ” ၌စပ်)၊ ဟိ–ခဲ့၊ ယန္တိ-ယံဟူသော၊ အယံသဒ္ဒေါ-ဤသဒ္ဒါသည်၊ ဝါ-ဤသဒ္ဒါကို၊ ယံ မေ ဘန္တေ၊ပါဘဂဝတောတိအာဒီသု–အစရှိသောပါဠိရပ်တို့၌၊ ပစ္ဆိတ္တဝစနေ-ပထမဝိဘတ်၌၊ ဝါ-ပထမဝိဘတ်၏ အနက်၌၊ ဒိဿတိ–ထင်ရှား၏၊ ဝါ-တွေ့မြင်အပ်၏၊ [ဘန္တေ-မြတ်စွာဘုရား၊ မေ–တပည့်တော်

သောတာဝဓာန ၊ပ၊ ကာရေသု။ ။ပါဠိတော်၌ ‘‘တံ သုဏာထ’’ ကိုရည်ရွယ်၍ ‘‘သောတာဝဓာန (သောတ+အဝဓာန) နှားကိုရွေးရှုထားခြင်း၊ဝါ-နှားထောင်ခြင်း’’ လည်းကောင်း, သာဓုကံ မနသိကရောထ ကို ကြည့်၍ ‘‘သာဓုကမနသိကာရေသု’’ဟု လည်းကောင်း ဆိုသည်၊ စာအုပ်တို့၌‘‘သောတာဝဓာရဏာ’’ဟု ရှိသည်မှာ ပါဠိမျက်ကည်း၊ [သောတာဝဓာနံ သောတဿ သြဒဟနံ၊ သုဿူသာတိ အတ္ထော၊–ဋီကာ။]

ဆိန္နဝဋ္ဋုမကာနုဿရဏံ။ ။ဝဋ္ဋုမ သဒ္ဒါသည် လမ်းခရီးဟူသောအနက်ကို ဟော၏၊ ဤနေရာ၌ကား သံသရာဝဋ် ဟူသော သံသရာလမ်းခရီး အနက်ကိုယူပါ၊ ဆိန်နံ+ဝဋ္ဋုမံ ယေသံတိ ဆိန္နဝဋ္ဋုမကာ၊ (သမာသန္တ ကပစ္စည်း)၊ ပြတ်ပြီးသော သံသရာဝဋ် ဟူသောလမ်းခရီးရှိတော်မူသော ဘုရား ရဟန္တာတို့၊ ဤနေရာ၌ကား ‘‘အညေသံ အသာဓာရဏံ’’ ဟု ဆိုသောကြောင့် ပစ္စေကဗုဒ္ဓ, ရဟန္တာတို့နှင့် မဆက်ဆံသော (ပစ္စေကဗုဒ္ဓ , ရဟန္တာတို့ မအောက်မေ့နိုင်သော) ဘုရားရှင်တို့သာ အောက်မေ့နိုင်သော ပုဗ္ဗေနိဝါသကို ယူစေလိုသောကြောင့် “အညေသံ အသာဓာရဏံ’’ ဟု ဆိုသည်၊ [ဆိန္နဝဋ္ဋုမကာနံ+အနုဿရဏံ ဆိန္နဝဋ္ဋုမကာနုဿရဏံ။]

သည်၊ ယံ-အကြင်စကားကို၊ တာဝတိံသာနံ-တာဝတိံသာဘုံဌဉ်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဒေဝါနံ-နတ်တို့၏၊ သမ္မုခါ-မျက်မှောက်၌၊ သုတံ-ကြားအပ်ပါပြီ၊ သမ္မုခါ-၌၊ ပဋိဂ္ဂဟိတံ-ခံယူအပ်ပါပြီ၊ ဘဂဝတော-အား၊ တံ-ထိုစကားကို၊ အာရောစေမိ-လျှောက်ပါအံ့၊ မဟာဂေါဝိန္ဒသုတ်။] ယံ တံ ၊ပ၊ ဗြဟ္မဟိတိအာဒီသု-တို့၌၊ ဥပယောဂဝစနေ-ဒုတိယာဝိဘတ်၌၊ ဝါ-၏အနက်၌၊ (ဒိသတိ)၊ [ယံ-အကြင်အကြောင်းအရာကို၊ တံ-ထို အရှင်ဘုရားကို၊ အပုစ္ဆိမှ-မေးကုန်ပြီ၊ တံ-ထို အကြောင်းအရာကို၊ နော-ကျွန်ုပ်တို့အား၊ အက်ိတ္တယိ-ဖြေတော်မူပြီ၊ အည်ံ-အခြားသော၊ တံ-ထိုအကြောင်းအရာကို၊ ပုစ္ဆာမ-မေးပါကုန်အံ့၊ ဣဃ်-တိုက်တွန်းပါ၏၊ တံ-ထို အကြောင်းအရာကို၊ ဗြဟ္မဟိ-ဖြေတော်မူပါ၊ သုတ္တာနိပါတ် စူဠဗျူဟသုတ်။] အဋ္ဌာနမေတံ ၊ပ၊ လောကဓာတုယာတိအာဒီသု-တို့၌၊ ကရဏဝစနေ-ကရိဏ်းဝိဘတ်၌၊ ဝါ-၏အနက်၌၊ (ဒိသာတိ)၊ [ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ယံ-အကြင်အကြောင်းကြောင့်၊ ကိဿ လောကဓာတုယာ-တခုသော လောကဓာတ်၌၊ (ဒွေ-၂ ဆူကုန်သော၊ အရဟန္တော-ဝါသနာနှင့် တကွ တထောင့်ငါးရာ ကိလေသာတို့မှ ဝေးကွာတော်မူကုန်သော၊ သမ္မာသမ္မုဒ္ဓါ-ဘုရားရှင်တို့သည်၊ အပုဗ္ဗံ-ရှေးလည်းမက၊ အစရိမံ-နောက်လည်းမက၊ (တနည်း) အပုဗ္ဗံအစရိမံ-မရှေးမနှောင်း၊ ဥပ္ပဇ္ဇေယျုံ-ပွင့်တော်မူကုန်ရာ၏၊ တေံ(ဌာနံ)-ဤအကြောင်းသည်၊ အဋ္ဌာနံ-သင့်သောအကြောင်းမဟုတ်၊ (သော-ဤအခွင့်သည်)၊ အနဝကာသော-သင့်သောအခွင့်မဟုတ်၊ ကေဂုံတ္တရ အဋ္ဌာနပါဠိပထမဝဂ်။] ပန-အတ္ထုဒ္ဓါရသာမညမှတပါး အတ္ထုဒ္ဒေသ ဝိသေသကား၊ ဣဓ-ဤ ယံ ဝိပဿီ အစရှိသော ပါဠိရပ်၌၊ ဘုမ္မတ္ထေ-သတ္တမီဝိဘတ်၏ အနက်၌၊ (ယံ သဒ္ဒေါ ဒိဿတိ၊) ဣတိ-ဤသို့၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗော-၏၊ တေန-ကြောင့်၊ ယသ္မိံ ကပ္ပေတိ-ဟူ၍၊ (မယာ၊ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်ပြီ၊ ဝါ-ဆိုခဲ့ပြီ၊) ဥဒပါဒိတိ-ကား၊ ဒဿဿာသိ လောကဓာတုံ-တသောင်းအတိုင်းအရှည်ရှိသော လောကဓာတ်ကို၊ ဥန္နာဒေန္တော-အံ့သြဖွယ်တွေ့ကို အထက်သို့ မြည်စေလျက်၊ ဝါ-ပဲ့တင်ထပ်စေလျက်၊ ဥပ္ပဇ္ဇိ-ပွင့်တော်မူပြီ၊ [ဥန္နာဒဒ္ဒါ ဥ+နဒ+ကာရိတ်ကျေ၊ အန္တ ပစ္စည်း၊ နဒ-အဗျတ္တသဒ္ဒေ(စကားလုံးမထင်ရှားသောကြီးကျယ်သောအသံ)။

ဘဒ္ဒကပ္ပေတိ-ကား၊ ပဥ္စဗုဒ္ဓုပ္ပါဒပဋိမဏ္ဍိတတ္တာ-ငါးဆူသော ဘုရားရှင်တို့၏ ပွင့်တော်မူခြင်းဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊သုန္ဒရကပ္ပေ-ကောင်းသောကမ္ဘာ၌၊ သာရကပ္ပေ-မြတ်သော ကမ္ဘာ၌၊ (ဥဒပါဒိ၌စပ်)၊ ဘဂဝါ-သည်၊ ဣမံကပ္ပံ-ဤကမ္ဘာကို၊ ထောမေန္တော-ချီးမွမ်းတော်မူလိုသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဧဝံ-ဤသို့ဘဒ္ဒကပ္ပေ ဟူ၍၊ အာဟ-မိန့်တော်မူပြီ၊ ဣဓ-

ခ့ဲ၊ ယတော-အကြင်အခါမှ၊ ပဋ္ဌာယ-စ၍၊ အမှာကံ-ငါတို့၏၊ ဘဂဝတာ-သည်။ အဘိနီဟာရော-မိမိစိတ်ကို သဗ္ဗညုတညာဏ်သို့ ရှေးရှုဆောင်ကြောင်း ဆုတောင်းမှုကို၊ (အဘိ-ရှေးရှု၊ နီဟာရ-ဆောင်ကြောင်း)၊ ကတော-ပြုတော်မူအပ်ပြီ၊ ဧတသ္မိံ အန္တရေ-ဤအတွင်း၌၊ (ဆုတောင်းရာကမ္ဘာမှစ၍ ဘုရားဖြစ်ရာ ကမ္ဘာတိုင်အောင်သော ကမ္ဘာတို့၏အတွင်း၌)၊ဧကကပ္ပေပိ-တခုသောကမ္ဘာ၌လည်း၊ ပဋ္ဌ-ငါးဆူကုန်သော၊ ဗုဒ္ဓါ-ဘုရားရှင်တို့သည်၊ နိဗ္ဗတ္တာ နာမ-ဖြစ်ကုန်သည် မည်သည်၊ နတ္ထိ-မရှိကုန်၊ ပန-ဆက်၊ အမှာကံ-တို့၏၊ ဘဂဝတော-၏၊ အဘိနီဟာရသ-မှု၏။ ပုရတော-ရှေ့၌၊ တဏှင်္ကရော-တဏှင်္ကရဘုရားလည်းကောင်း၊ မေဓင်္ကရော-လည်းကောင်း၊ သရဏင်္ကရော-လည်းကောင်း၊ ဒီပင်္ကရော-လည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ စတ္တာရော-ကုန်သော၊ ဗုဒ္ဓါ-တို့သည်၊ ဧကသ္မိံ ကပ္ပေ-တခုသော ကမ္ဘာ၌၊ နိဗ္ဗတ္တိံသု-ပွင့်တော်မူကြကုန်ပြီ၊ တေသံ-ထိုဘုရားရှင်တို့၏၊ သြရဘာဂေ-ဤမှာဘက်အဖို့၌၊ ဧကံအသခ်္ဂေယျံ-တသခ်္ဂေသည်၊ ဝါ-တသခ်္ဂေပတ်လုံး၊ ဗုဒ္ဓသုညမေဝ-ဘုရားတို့မှ ကင်းဆိတ်သည်သာလျှင်၊ အဟောသိ-ဖြစ်ပြီ။[ဤကမ္ဘာများကို "သုညကမ္ဘာ"ဟု ခေါ်သည်။]

ပန-ကား၊ အသခ်္ဂေယျကပ္ပပရိယောသာနေ – မဟာကပ်အသခ်္ဂေ၏အဆုံး၌၊ ကောဏ္ဍညော နာမ-ကောဏ္ဍည မည်တော်မူသော၊ ဗုဒ္ဓေါ-သည်၊ ဧကောဝ-တဆူတည်းသာလျှင်၊ (ဟုတ္ဝာ) ဧကသ္မိံ-သော၊ ကပ္ပေ-၌၊ ဥပ္ပန္နော-ပွင့်တော်မူပြီ၊ တတောပိ-ထိုကမ္ဘာမှလည်း၊ (သြရဘာဂေ) အသခ်္ဂေယျံ-သည်၊ ဝါ-ပတ်လုံး၊ ဗုဒ္ဓသုညမေဝ အဟောသိ၊ အသခ်္ဂေယျကပ္ပပရိယောသာနေ-၌၊ မင်္ဂလော-မင်္ဂလဘုရားလည်းကောင်း ၊ပ၊ အဟောသိ-ပြီ၊ [ကောဏ္ဍညမြတ်စွာဘုရားပွင့်တော်မူရာကမ္ဘာနှင့်,မင်္ဂလမြတ်စွာဘုရား ပွင့်တော်မူရာ ကမ္ဘာသည်

အသခ်္ဂေယျံ။ ။သံဝန္ဒ, သံဝန္ဒဋ္ဌာယီ,ဝိဝန္ဒ,ဝိဝန္ဒဋ္ဌာယီ, ဤ ၄ ကပ်သည် မဟာကပ်တကပ်၏ အစိတ်အပိုင်းတည်း၊ ထို ၄ ကပ်ပြည့်သောအခါ ကမ္ဘာပျက်၏၊ ဤသို့သောမဟာကပ်ပေါင်း မည်ရွှေမည်မျှဟု မရေတွက်နိုင်အောင် မြားမြောင်သောကမ္ဘာတွေကို"အသခ်္ဂေ" ဟု ဆိုသည်၊ သခ်္ဂါတဗ္ဗန္တိ သခ်္ဂေယျံ၊နှ+သခ်္ဂေယျံ အသခ်္ဂေယျံ၊ (မရေတွက်နိုင်အောင် မြားမြောင်သောကမ္ဘာအစု)၊ ထို သို့ မရေမတွက်နိုင်အောင် မြားမြောင်ပါသော်လည်း ဒီပင်္ကရာမြတ်စွာဘုရား ပွင့်တော်မူပြီးရာကမ္ဘာနှင့် ကောဏ္ဍည မြတ်စွာဘုရား ပွင့်တော်မူရာ ကမ္ဘာ၏အတွင်းကို " ကမ္ဘာပေါင်း ဤရွှေ့ဤမျှရှိ၏ "ဟု ရေတွက်၍မရသောကြောင့် အသခ်္ဂေယျတကပ်ဟု သတ်မှတ်ရသည်၊ ထို့ကြောင့် "ဧကံအသခ်္ဂေယျံ"ဆိုသည်၊ဋီကာ၌လည်း အသခ်္ဂေယျကပ္ပပရိယောသာနေတိ မဟာကပ္ပါနံ အသခ်္ဂေယျပရိယောသာနေ" ဟု ဖွင့်သည်။

တသခေ်ျတည်း။] ပန-ကား၊ အသခေ်ျယျကပ္ပပရိယောသာနေ-၌၊ ဣတော-ဤဘဒ္ဒကမ္ဘာမှ၊ ကပ္ပသတသဟဿာဓိကဿ — ကမ္ဘာတသိန်းအလွန်ရှိသော၊ အသခေ်ျယျဿ-တသခေ်ျ၏၊ ဥပရိ-အထက်၌ ၊ပ၊ တိံသကပ္ပသဟဿာနံ-ကမ္ဘာသုံးသောင်းတို့၏ ၊ပ၊ အဌာရသန္နံကပ္ပသဟဿာနံ-မဟာကပ်တသောင်းရှစ်ထောင်တို့၏ ၊ပ၊ အထ-ထိုမှနောက်၌၊ ဣတော-မှ၊ စတုနဝုတိကပ္ပေ-ကိုးဆယ့်လေးကမ္ဘာထက်၌ ၊ပ၊ ဂေါတမော — ဂေါတမ မည်တော်မူသော၊ အမှာကံ-တို့၏၊ သမ္မာသမ္မုဒ္ဓေါ-မြတ်စွာဘုရားလည်းကောင်း၊ ဣတိ စတ္တာရော ဗုဒ္ဓါ ဥပ္ပန္နာ၊ မေတ္တေယျော-သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ ဧဝံ-ဤသို့လျှင် ၊ပ၊ အာဟ-ပြီ။

ပန-ပရိဟာရပက္ခမှတပါး စောဒကပက္ခကိုဆိုဦးအံ့၊ ဣမသို့ံကပ္ပေ-၌၊ တ္တေကာ ဗုဒ္ဓါ ဥပ္ပန္နာ၊ ဣတိဝါ-ဤသို့လည်းကောင်း၊ ဥပ္ပဇ္ဇိဿန္တိ၊ ဣတိဝါ-လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဧတံ-ဤဘုရားရှင်တို့၏ ပွင့်တော်မူခြင်းသည်၊ ဗုဒ္ဓါနံယေဝ-တို့အားသာ၊ ဝါ-တို့၏ဉာဏ်တော်၌သာ၊ ပါကဋံ-ထင်ရှားသည်၊ ဟောတိကိံ-ဖြစ်သလော၊ ဥဒါဟု-သို့မဟုတ်၊ အညေသမ္ပိ-မြတ်စွာဘုရားမှတပါး အခြားပုဂ္ဂိုလ်တို့အားလည်း၊ ဝါ-တို့၏ဉာဏ်၌လည်း၊ ပါကဋံ၊ ဟောတိကိံ-လော၊ ဣတိ-ဤကားအမေးတည်း၊ အညေသမ္ပိ-အားလည်း၊ ဝါ-၌လည်း၊ ပါကဋံ၊ ဟောတိ-၏၊ ကေသံ-တို့အား၊ ဝါ-၌(ပါကဋံ ဟောတိ-နည်း၊)သုဒ္ဓါဝါသဗြဟ္မာနံ-တို့အား၊ ဝါ-၌ (ပါကဋံ ဟောတိ-၏၊)

ဟိ-ဆက်၊ကပ္ပသဏ္ဌာနကာလသို့ံ-ဝိဝဋ္ဌကမ္ဘာ၏တည်ရာကာလ၌၊ ဧကံ-တခုသော၊အသခေ်ျယျံ-သံဝဋ္ဌဌာယီအသခေ်ျယျံကပ်ပတ်လုံး၊ ဧကင်္ဂဏံ-တခုတည်းသောဟင်းလင်းအပြင်သည်၊ဟုတ္ဝာ-၍၊လောကသန္နိဝါသေ-ဩကာသလောက

လောကသန္နိဝါသေ။ ။လောကအရ သတ္တဝါတို့၏ တည်နေရာ ဩကာသလောက ကိုယူပါ၊ ထို ဩကာသလောကကို "ဘာဇနလောက" ဟုလည်းခေါ်၏၊ "သန္နိဝါသ" အရ တည်နေထိုက်သော ဌာနကိုယူပါ၊ တည်နေထိုက်သောဌာနဟူသည်လည်း "ဧကင်္ဂဏံ ဟုတ္ဝာ ဌိတေ" ဟူသော ဝိသေသနအရ တော တောင် သစ်ပင်တွေ မဖြစ်ပေါ် မပေါက်သေးပဲ, မိုးရေသော်မျှ မရှိသေးသော ဟာလာဟင်းလင်းဖြစ်၍နေသော လွင်ပြင်အရပ်တည်း၊ [ဧကင်္ဂဏံ ဟုတ္ဝာ ဌိတေတိ ပဗ္ဗတရုက္ခဂစ္ဆာဒီနံ မေဃာဒီနဉ္စ အဘာဝေန ဝိဝဋံ အင်္ဂဏံ ဟုတ္ဝာ ဌိတေ၊ လောကသန္နိဝါသေတိ ဘာဇနလောကေန သန္နိဝိသိတဗ္ဗဋ္ဌာနေ- ဋီကာ။] အခြားနေရာ၌ကား ကမ္ဘာတည်ပြီး သတ္တဝါတွေရှိပြီးဖြစ်သောကြောင့် "သတ္တဝါတို့၏တည်နေရာ ဩကာသလောကကို လောကသန္နိဝါသ" ဟုခေါ်ရသည်၊ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ ဝေရဉ္ဇကဏ္ဍအဖွင့်၌ကား "အစိတ်အစိတ်သတ္တဝါတို့၏ ပေါင်းဆုံတည်နေရာ သတ္တဝါအပေါင်းကိုလောကသန္နိဝါသ" ဟုဖွင့်ခဲ့သည်။

၏တည်နေထိုက်ရာ အရပ်သည်၊ ဌိတေ-တည်လတ်သော်၊လောကဿ-သြကာသ လောက၏၊ သဏ္ဌာနတ္ထာယ-ကောင်းစွာတည်ခြင်းငှါ၊ ဒေဝါ-မိုးသည်၊ဝဿိတုံ-ရွာခြင်းငှါ၊ အာရဘတိ-အား ထုတ်၏၊ အာဒိတော၀-အစ၌ပင်၊ အန္တရဋ္ဌကေ-တပို့တဲ့လ တပေါင်းလတို့၏အကြား ရှစ်ရက်အခါ၌၊ ဟိမပါတော၀ိယ-ဆီးနှင်း၏ကျခြင်းကဲ့သို့၊ ဟောတိ-၏၊ တတော-ထိုမှနောက်၌၊ တိလမတ္တာ-နှမ်းစေ့ အတိုင်းအရှည် ရှိကုန်သော၊ ဥဒကဓာရာ-ရေအယဉ် တို့သည်လည်း ကောင်း၊ ကဏမတ္တာ-ဆန်ကဲ့အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော၊ ဥဒကဓာရာ-လည်း ကောင်း၊ တဏ္ဍုလမတ္တာ-ဆန်စေ့အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော၊ ဥဒကဓာရာ-လည်းကောင်း၊ မုဂ္ဂ(မတ္တာ)-ပဲနောက်အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော၊ ဥဒကဓာရာ-လည်းကောင်း[နောက်၌ မတ္တာ,ဥဒကဓာရာတို့၏အနက်ကို ဤအတိုင်းပေးပါ။] မာသ(မတ္တာ)မတ်ပဲ၊(ဥဒကဓာရာ-လည်းကောင်း၊)ဗဒရ(မတ္တာ)-ဇီးသီး(ဥဒကဓာရာ-လည်းကောင်း၊)အာမလက(မတ္တာ)-သျှိသျှားသီး၊ (ဥဒကဓာရာ-လည်းကောင်း၊) ဇဋ္ဌာလုက(မတ္တာ)-သခွါးသီး၊ (ဥဒကဓာရာ - လည်းကောင်း၊) ကုမ္ဘဏ္ဍ(မတ္တာ)-ဖရုံသီး၊ (ဥဒကဓာရာ၊)အလာဗုမတ္တာ-ဗူးသီးအတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော၊ ဥဒကဓာရာ-လည်းကောင်း၊ ဟုတ္ဝာ-၍၊ အနုက္ကမေန-အစဉ်အားဖြင့်၊ ဥသဘမတ္တာ - တဥသဘအတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သည်၊ ဟုတ္ဝာ - ၍လည်းကောင်း၊ ဒ္ဝိဥသဘမတ္တာ-နှစ်ဥသဘအတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သည်၊ ဟုတ္ဝာ-လည်းကောင်း၊ အဋ္ဌဂါဝုတမတ္တာ-ဂါဝုတ်ဝက်၊ ဟုတ္ဝာ-လည်းကောင်း၊ ဂါဝုတမတ္တာ-တဂါဝုတ်၊ ဟုတ္ဝာ-လည်းကောင်း၊ ဒ္ဝိဂါဝုတမတ္တာ-ကုန်သည်၊ဟုတ္ဝာ၊ အဋ္ဌယောဇနမတ္တာ-ကုန်သည်၊ ဟုတ္ဝာ၊[လေးဂါဝုတ်သည် တယူဇနာဖြစ်သောကြောင့်"ဒ္ဝိဂါဝုတန္နှင့် အဋ္ဌယောဇန"သည် အဓိပ္ပါယ်တူနေ၏၊ တပုဒ်ပိုနေဟန်တူသည်။] ယောဇနမတ္တာ-ကုန်သည်၊ ဟုတ္ဝာ၊ ဒ္ဝိယောဇနမတ္တာ-ကုန်သည်၊ ဟုတ္ဝာ ၊ပ၊ ယောဇနသတမတ္တာ-ကုန်သည်၊ ဟုတ္ဝာ၊ ယောဇနသဟဿမတ္တာ-ကုန်သည်၊ ဟုတ္ဝာ၊ ယောဇနသတသဟဿမတ္တာ-ကုန်သည်၊ ဟုတ္ဝာ၊ ကောဋိသတသဟဿစက္ကဝါဠဗ္ဘန္တရေ-ကုဋေတသိန်းသော စကြဝဠာ၏ အတွင်း၌၊ ယာဝအဝီနဋ္ဌပြဟ္မလောကာ-မပျက်စီးသော ဗြဟ္မာပြည်တိုင်အောင်၊ ပူရေတ္ဝာ-

---

အဝီနဋ္ဌပြဟ္မလောကာ။ ။မီးဖျက်သောကမ္ဘာ၌ ဒုတိယစျာန်ဘုံအောက်တိုင်အောင် ပျက်၏၊ ကမ္ဘာပြိုမိုး ရွာသောအခါ ထိုမပျက်စီးသော ဒုတိယစျာန်ဘုံအထိ ပြည့်၏၊ ရေဖျက်သောကမ္ဘာ၌ တတိယစျာန်ဘုံအောက်တိုင်အောင်ပျက်၏၊ ကမ္ဘာပြိုမိုး ရွာသောအခါ ထိုမပျက်စီးသော တတိယစျာန်ဘုံအထိ ပြည့်၏၊ လေကြောင့် ပျက်သောအခါ ဝေဟပ္ဖလ်ဘုံ၏ အောက်တလျှောက် ပျက်၏၊ ကမ္ဘာပြိုမိုး ရွာသောအခါ ထိုမပျက်စီးသော ဝေဟပ္ဖလ်ဘုံအထိ ပြည့်၏၊ ထို့ကြောင့် ''အဝီနဋ္ဌ–ဗြဟ္မလောကာ''ဟုဆိုသည်။

ပြည့်စေ၍၊ တိဋ္ဌန္တိ-တည်ကုန်၏၊ [စာအုပ်တို့၌ ဒေ့ ဥသဘ ဟု ရှိသော်လည်း "ဒိ ဥသဘ" ဟု ရှိမှ မှန်သည်။] အထ-ကမ္ဘာပြုမိုး ရွာပြီးရာ ထိုအခါ၌၊ တံ ဥဒကံ-ထို ရေသည်၊ အနုပုဗ္ဗေန-အားဖြင့်၊ ဘဿတိ-လျော့ကျ၏၊ [လျော့ကျ ဟူရာ၌ "တဖြည်းဖြည်း ခန်းသွား၏" ဟု ဆိုလိုသည်။] ဥဒကေ-သည်၊ ဘဿန္တေ-လျော့ကျလတ်သော်၊ ပကတိဒေဝလောကဋ္ဌာနေသု-ပကတိ နတ်ပြည်, ဖြဟ္မာပြည်တို့၏ တည်ရာအရပ်တို့၌၊ ဒေဝလောကာ-နတ်ပြည်, ဖြဟ္မာပြည်တို့သည်၊ သဏ္ဌဟန္တိ-ကောင်းစွာတည်ကုန်၏၊ တေသံ-ထို နတ်ပြည်, ဖြဟ္မာပြည်တို့၏၊ သဏ္ဌဟနဝိဓာနံ-တည်ပုံ အစီအရင်ကို၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ-၌၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသ ကထာယံ၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသ ကထာ၌၊ ဝုတ္တမေဝ-ဆိုအပ်ပြီးသည်သာ၊ ပန-ဆက်၊ မနုဿလောကသဏ္ဌဟနဋ္ဌာနံ-လူ့ပြည်၏ တည်ရာအရပ်သို့၊ ဥဒကေ-ရောသည်၊ ပတ္တေ-ရောက်လတ်သော်၊ ဓမကရဏမုခေ-ဓမကရိုက် ရေစစ်၏ အပေါက်ဝကို၊ ပိဟိတေ ဝိယ-လက်ဖြင့် ပိတ်ထားအပ်သကဲ့သို့၊ ဝါတဝသေန-လေ၏ အစုမ်းကြောင့်။ တံ ဥဒကံ-ထို ရေသည်၊ သန္ဓိဋ္ဌတိ-ကောင်းစွာ တည်၏၊ ဥဒကပိဋ္ဌေ-ရေအပြင်၌၊ ဥပ္ပလိနိပဏ္ဍံ ဝိယ-ကြာရွက်ကဲ့သို့၊ ပထဝီ-မြေသည်၊ သဏ္ဌဟတိ-တည်၏။ [ဓမကရိုက် ရေစစ်၏ အပေါက်ဝကို ပိတ်သောအခါ အတွင်း၌ရှိသော လေ၏အစုမ်းက ရေတွေ့ ယိုမထွက်အောင် ဆောင်ထားသကဲ့သို့ ကမ္ဘာပြုမိုးရေတွေ့ အောက်မကျအောင် ရေပြင်၏ အောက်၌ရှိသော လေပြင်ကြီးက ဆောင်ထားသည် ဟူလို။]

မဟာဗျောဓိပလ္လင်္ကော-မဟာဗောဓိပလ္လင်၏ တည်ရာ အရပ်သည်၊ (ဌာန။။ ပစ၀၊)[မဟာဗောဓိပလ္လင်္ကောတိ မဟာဗောဓိပလ္လင်္ကပ္ပဒေသ မာဟ၊ -ဋီကာ။] လောကေ-သြကာသလောကသည်၊ ဝိနာသမာနေ-ပျက်လတ်သော်၊ ပစ္ဆာ-နောက်၌၊ ဝါ-နောက်မှ၊ ဝိနာသတိ၊ ပျက်စီး၏၊ (လောကေ-သည်၊)သဏ္ဌဟမာနေ-တည်လတ်သော်၊ ပဌမံ-ရှေးဦးစွာ၊သဏ္ဌဟတိ-တည်၏၊ တတ္ထ-ထို ပလ္လင်တည်ရာ အရပ်၌၊ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ-ပုဗ္ဗနိမိတ်သည်၊ ဝါ-ဘုရားမဖြစ်ခင်တင်ကြို၍ ရှေး

ဝါတဝသေန။ ။ရေ၏အောက်၌ရှိသော ကိုးသိန်းခြောက်သောင်း အထူရှိသော လေ၏အစုမ်းကြောင့် ထိုရေသည် အောက်သို့ မလျော့ကျဲ့ ကောင်းစွာ တည်နေ၏။ [ဝါတဝသေနာတိ သဋ္ဌိသဟဿာမိကနဝယောဇနသတသဟဿုဗ္ဗဓဿ သန္ဓာရက ဝါတမဏ္ဍလဿဝသေန၊-ဋီကာ။]

ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ။ ။နိမိယတိ အနုမိယတိ ဖလံ တေနာတိ နိမိတ္တံ (ဖြစ်ပေါ်လတ္တံ့သော အကျိုးကို မှန်းဆကြောင်း ဖြစ်သောကြောင့် ရှေးဦးစွာဖြစ်နှင့်သော အကြောင်းကို "နိမိတ္တ" ဟုခေါ်၏။) "ပုဗ္ဗေ+ပဝတ္တံ+နိမိတ္တံ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ" ပုဗ္ဗေ-အကျိုးမဖြစ်မီရှေး

အဖို့၌ ဖြစ်နှင့်သော အမှတ်အသားသည်၊ ဟုတ္တာ-ဖြစ်၍၊ ဧကော-တခုသော၊ ပဒုမိနိဂန္ဓော-ပဒုမ္မာချုံသည်၊ ဝါ-ပဒုမ္မာရုံသည်၊ ဥပပ္ဇတိ-ဖြစ်၏၊ တဿ-ထို ပဒုမ္မာချုံ၏၊ (ပုပ္ပံ၌စပ်)၊ တသ္မိံ ကပ္ပေ-ထိုကမ္ဘာ၌၊ ဗုဒ္ဓေါ-သည်၊ သစေ နိဗ္ဗတ္တိဿတိ-အကယ်၍ပင့်တော်မူလတ္တံ့.ဖြစ်အံ့၊ (ဧဝံသတိ-သော်၊)ပုပ္ပံ-ပန်းသည်၊ ဥပပ္ဇတိ-ပင့်၏၊တသ္မိံ ကပ္ပေ-၌၊ဗုဒ္ဓေါ-သည်၊ နောစေ(နိဗ္ဗတ္တိဿတိ)-အကယ်၍ ပင့်တော်မမူလတ္တံ့.ဖြစ်အံ့၊ (ဧဝံသတိ-သော်၊ ပုပ္ပံ-သည်၊) နုပပ္ဇတိ-မပင့်၊ စ-ဆက်၊ ဥပပ္ဇမာနံ-ပင့်လတ်သော်၊ ဧကော-တဆူသော၊ ဗုဒ္ဓေါ-သည်၊ သစေ နိဗ္ဗတ္တိဿတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ-သော်၊) ကေ့-တပင့်သော၊ (ပုပ္ပံ) ဥပပ္ဇတိ-၏၊ ဒေ့-ကုန်သော၊ (ဗုဒ္ဓါ-တို့သည်၊) သစေ (နိဗ္ဗတ္တိဿန္တိ)-အကယ်၍ပင့်တော်မူကုန်လတ္တံ့.ဖြစ်အံ့၊(ဧဝံသတိ-သော်၊ ဒေ့-ကုန်သော၊ ပုပ္ဖါနိ-တို့သည်၊ဥပပ္ဇန္တိ-ကုန်၏၊) တယော-ကုန်သော၊ (ဗုဒ္ဓါ သစေ နိဗ္ဗတ္တိဿန္တိ၊ တယော ပုပ္ဖါနိ ဥပပ္ဇန္တိ၊) စတ္တာရော-ကုန်သော၊ (ဗုဒ္ဓါ သစေ နိဗ္ဗတ္တိဿန္တိ၊ စတ္တာရောပုပ္ဖါနိ ဥပပ္ဇန္တိ၊) ပဉ္စ-ကုန်သော၊ ဗုဒ္ဓါ (သစေ) နိဗ္ဗတ္တိဿန္တိ၊ ပဉ္စ-ကုန်သော၊(ပုပ္ဖါနိ) ဥပပ္ဇန္တိ-ကုန်၏၊ စ-ဆက်၊ တာနိ-ထိုကြာပင့်တို့သည်၊ ဧကသ္မိံ ယေဝ-တခု သာလျှင်ဖြစ်သော၊ နာဠေ-အရိုးဌာ၌၊ ကဏ္ဏိကာဗဒ္ဓါနိ-ဖွဲ့အပ်သောအချက်ရှိကုန် သကဲ့သို့၊ ဟုတ္တွာ-၍၊ [ကဏ္ဏိကာဗဒ္ဓါနိ ဟုတ္တွာတိ အာဗဒ္ဓကဏ္ဌိကာဝိယ ဟုတ္တွာ-ဋီကာ၊ ကြာရိုးတန်တခုတည်း၌ ပန်း ၂ ပင့်သော်လည်းတဲ့၍, သို့မဟုတ် ၃ ပင့်သော်လည်း, သို့မဟုတ် ၄ ပင့်သော်လည်း, သို့မဟုတ် ၅ ပင့်သော်လည်းတဲ့၍ ကိုယ့်အချက်နှင့်ကိုယ် ဖွဲ့ထားအပ်သကဲ့သို့ ပင့်ကြသည်။] သုဒ္ဓါဝါသဗြဟ္မာနော-သုဒ္ဓါဝါသဗြဟ္မာတို့သည်၊ မာရိသာ-ငါကဲ့သို့ရှုအပ်သူတို့၊ ဝါ-အချင်းတို့၊ အာယာမ-လာသွားကြစို့၊ မယံ-တို့သည်၊ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ-ကို၊ ပဿိဿာမ-ကြည့်ချေကြကုန်စို့၊ ဣတိ-ဤသို့၊ မဟာဗောဓိပလ္လင်္ဃာနံ-မဟာဗောဓိပလ္လင် တည်ရာအရပ်သို့၊ အာဂစ္ဆန္တိ – ကုန်၏၊ ဗုဒ္ဓါနံ – တို့၏၊ အနိဗ္ဗတ္တနကပ္ပေ – ပင့်တော်မမူရာကမ္ဘာ၌၊ ပုပ္ဖံ – သည်၊ နဟောတိ – မပင့်၊

အဖို့၌၊ ပဝတ္တံ–ဖြစ်နှင့်သော၊နိမိတ္တံ-အကျိုးကိုမှတ်သားကြောင်းနိမိတ်တည်း၊ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ-မိတ်၊ ဤနေရာ၌ ပဒုမိနိဂန္ဓကို ''ပုဗ္ဗနိမိတ္တ'' ဟုဆိုသော်လည်း ထိုဂန္ဓသည် ပုဗ္ဗနိမိတ်မဟုတ်သေး၊ ထို ဂန္ဓ၌ပင့်သော ပဒုမ္မာကြာပန်းသည်သာ ပုဗ္ဗနိမိတ်တည်း၊ ထို့ကြောင့် ပုဗ္ဗနိမိတ္တံဂန္ဓောတို့ကို ''ဌာနူပစာ'' ဟုမှတ်ပါ၊ [ပုဗ္ဗနိမိတ္တံဟုတ္တွာတိ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒသဿပုဗ္ဗနိမိတ္တံ ဟုတ္တွာ၊ ပုဗ္ဗနိမိတ္တသန္နိဿယော ဟိ ဂန္ဓော (ပုဗ္ဗနိမိတ်ဖြစ်သည့်ပဒုမ္မာကြာပန်း၏ မိုရာဖြစ်သောချုံကို) နိဿိတဝေါဟာရေန (မှီတတ်တော ပုဗ္ဗနိမိတ်ပဒုမ္မာကြာပန်း၏ အမည်အားဖြင့်) တထာ (ထိုပုဗ္ဗနိမိတ်ဟူ၍) ဝုတ္တော၊ (ဌာနူပစာ၊) တေနာဟ တသာတိအာဒိ၊–ဋီကာ။]

ပန–ဆက်၊တေ–ထို သုဒ္ဓါဝါသဗြဟ္မာတို့သည်၊ အပုပ္ပိတဂစ္ဆံ-ပွင့်သောပန်း မရှိသော ကြာချုံကို၊ ဒိသွာ–၍၊ ဘော–အချင်းတို့၊ လောကော-ကမ္ဘာလောကသည်၊ အန္ဓကာရော–အမိုက်မှောင်သည်၊ ဘဝိဿတိဝတ–ဖြစ်တော့မှာပါတကား၊ မတာမတာ–သေကုန်သေကုန်သော၊ သတ္တာ–သတ္တဝါတို့သည်၊ အပါယေ၊ အပါယ်၌၊ ပူရေဿန္တိ-ပြည့်စေကုန်လတ္တံ့၊ ဆ–ခြောက်ထပ်ကုန်သော၊ ဒေဝလောကာ- နတ်ပြည်တို့သည်လည်းကောင်း၊ နဝ–ကိုးထပ်ကုန်သော၊ ဗြဟ္မလောကာ- ဗြဟ္မာပြည်တို့သည်လည်းကောင်း၊ သုညာ-နတ်ဗြဟ္မာတို့မှ ကင်းဆိတ်ကုန်သည်၊ ဘဝိဿန္တိ(ဝတ) - ဖြစ်ကြတော့မှာပါတကား၊ ဣတိ–ဤသို့တွေး၍၊ အနတ္တမနာ- မိမိစိတ် မရှိကြကုန်သည်၊ ဝါ-ဗိတ်မချမ်းသာကြကုန်သည်၊ ဟောန္တိ–ကုန်၏။

ပန–အနှယ၊ ပုပ္ပိတကာလေ-ပွင့်သောပန်းရှိရာအခါ၌၊ ဝါ–ပန်းပွင့်ရာအခါ၌၊ ပုပ္ပံ-ကို၊ ဒိသွာ-၍၊ သမ္ဗညူဗောဓိသတ္တောသု–သမ္ဗညုဘုရားအလောင်းတော်တို့သည်၊ မာတုကုစ္ဆိ-မယ်တော်၏ ဝမ်းတိုက်သို့၊ ဩက္ကမန္တေသု-သက်ရောက်ကုန်သော်လည်းကောင်း၊ ဝါ-သက်ရောက်ကုန်စဉ်လည်းကောင်း၊ နိက္ခမန္တေသု - တောထွက်ကုန်သော်လည်းကောင်း၊ ဝါ–ကုန်စဉ်လည်းကောင်း၊ သမ္မုဋ္ဌန္တေသု-သစ္စာလေးပါးကို ထိုးထွင်း၍သိကုန်သော်လည်းကောင်း၊ဝါ-ကုန်စဉ်လည်းကောင်း၊ ဓမ္မစက္ကံ--ဓမ္မစကြာကို၊ ပဝတ္တေန္တေသု-လည်စေကုန်သော်လည်းကောင်း၊ ဝါ–ကုန်စဉ်လည်းကောင်း၊ ယမကပါဋိဟာရိယံ--ရေမီးအစုံသော တန်ခိုးပြာဋိဟာကို၊ ကရောန္တေသု- ပြုကုန်သော်လည်းကောင်း၊ ဝါ–ကုန်စဉ်လည်းကောင်း၊ ဒေဝေါရောဟနံ-တာဝတိံသာနတ်ပြည်မှ သက်ဆင်းတော်မူခြင်းကို၊ ကရောန္တေသု-လည်းကောင်း၊ ဝါ–လည်းကောင်း၊အာယုသင်္ခါရံ - အာယုသင်္ခါရကို၊ ဩဿဇ္ဇန္တေသု - လွှတ်တော်မူကုန်သော် လည်းကောင်း၊ ဝါ-ကုန်စဉ်လည်းကောင်း၊ ပရိနိဗ္ဗာယန္တေသု-ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူကုန်သော်လည်းကောင်း၊ ဝါ-ကုန်စဉ်လည်းကောင်း၊ ဒသသဟဿစက္ကဝါဠကမ္ပနာဒီနိ–တသောင်းသော စကြဝဠာ၏ တုန်လှုပ်ခြင်း အစရှိကုန်သော၊ ပါဋိဟာရိယာနိ - တန်ခိုးပြာဋိဟာတို့ကို၊ ဒက္ခိဿာမ- မြင်ကြရကုန်တော့အံ့၊ ဣတိစ–ဤသို့တွေး၍လည်းကောင်း။

စတ္တာရော–ကုန်သော၊ အပါယာ–တို့သည်၊ ပရိဟာယိဿန္တိ–ယုတ်လျော့ကုန်လတ္တံ့၊ဆ ဒေဝလောကာ–နဝဗြဟ္မလောကာ၊ ပရိပူရေဿန္တိ–ကုန်လတ္တံ့၊ ဣတိစ–ဤသို့တွေး၍လည်းကောင်း၊ အတ္တမနာ–မိမိစိတ်ရှိကြကုန်သည်၊ ဝါ-ဝမ်းမြောက်ကြ ကုန်သည်၊ ဟုတ္ဝာ–၍၊ ဥဒါနံ - ကို၊ ဥဒါနေန္တာ-ကျူး

ရင့်ကြကုန်လျက်၊ အတ္တနောအတ္တနော-မိမိမိမိ၏၊ ဖြဟ္မလောက်-ဖြဟ္မာ့ပြည်သို့၊ ဂစ္ဆန္တိ-ပြန်သွားကြကုန်၏၊ ဣမသ္မိံ ဘဒ္ဒကပ္ပေ-၌၊ ပဥ္စ-ငါးပွင့်ကုန်သော၊ ပဒုမာနိ-ပဒုမ္မာကြာတို့သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇိံသု-ပွင့်ကုန်ပြီ၊တေသံနိမိတ္တာနံ-ထို ကြာပန်းဟူသောနိမိတ်တို့၏၊အာနုဘာဝေန-အာနုဘော်ကြောင့်၊ စတ္တာရော-၄ ဆူကုန်သော၊ ဗုဒ္ဓါ-တို့သည်၊ ဥပ္ပန္နာ-မူကုန်ပြီ၊ ပဥ္စမော-ငါးဆူမြောက်ဘုရားသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ-မူလတ္တံ့၊ သုဒ္ဓါဝါသ ဖြဟ္မာနောပိ-သုဒ္ဓါဝါသ ဖြဟ္မာတို့သည်လည်း၊ တာနိပဒုမာနိ-ထို ပဒုမ္မာကြာပန်းတို့ကို၊ ဒိသ္ဝာ-၍၊ ဣမမတ္ထံ-ဘုရားပွင့်တော်မူမည့် ဤအကြောင်းကို၊ ဇာနိံသု-သိနှင့်ကြကုန်ပြီ၊တေန-ကြောင့်၊ အညေသမိံ ပါကဋံ ဟောတိံတိ-ဟူ၍၊ (မယာ) ဝုတ္တံ-ပြီ။

ပုဗ္ဗေနိဝါသ ပဋိသံယုတ္တကထာအဖွင့် ပြီး၏။

အာယုပရိစ္ဆေဒအဖွင့်

၅။ ဣတိ-ဤသို့လျှင်၊ ဘဂဝါ-သည်၊ ဣဒေဟာ သော ဘိက္ခဝေတိ အာဒိနာ-အစရှိသော၊ နယေန-နည်းဖြင့်၊ ကပ္ပပရိစ္ဆေဒဝသေန-ကမ္ဘာကို ပိုင်းခြားခြင်းနှင့် စပ်သဖြင့်၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ-သကို၊ ဒဿေတွာ-ပြတော်မူ၍၊ ဣဒါနိ-ယခု အခါ၌၊ တေသံဗုဒ္ဓါနံ-ထို ဘုရားရှင်တို့၏၊ ဇာတိပရိစ္ဆေဒါဒိဝသေန- အမျိုးဇာတ်ကို ပိုင်းခြားခြင်း အစရှိသည်နှင့် စပ်သဖြင့်၊ (ပုဗ္ဗေနိဝါသံ) ဒဿေတုံ-၌၊ ဝိပဿီ ဘိက္ခဝေတိအာဒိ-အစရှိသော ပါဠိတော်စကားရပ်ကို၊ အာဟ-ပြီ၊ တတ္ထ-ထို ဝိပဿီ ဘိက္ခဝေ အစရှိသော ပါဠိတော်စကားရပ်၌၊ အာယုပရိစ္ဆေဒေ-အသက်အပိုင်းအခြား၌၊ (အသက် အပိုင်းအခြားကိုပြရာအခန်း၌၊)ပရိတ္တံလဟုကန္တိ-ပရိတ္တံလဟုကံ ဟူသော၊တေဉ္ဇာယံ-ဤသဒ္ဒါ နှစ်ပါးအပေါင်းသည်၊ အပ္ပကဿေဝ-အပ္ပကသဒ္ဒါ၏ပင်၊ ဝေဝစနံ-ဝေဝုစ်ပရိယာယ် စကားလှယ်တည်း၊[ဤ ဝေဝစနပုဒ်၏ အဓိပ္ပါယ်ကိုသိလက္ခန် ဘာသာဋီကာ ဖြဟ္မဇာလသုတ် တာဒိလက္ခဏကထာ၌ ပြခဲ့ပြီ။] ဟိ-မှန်၏၊ ယံ-အကြင် အာယုပ္ပမာဏသည်၊ အပ္ပကံ-နည်း၏၊ တံ-ထို အာယုပ္ပမာဏသည်၊ ပရိတ္တဥ္စေဝ-ထက်ဝန်းကျင် ပိုင်းဖြတ်အပ်သကဲ့သို့ ဖြစ်သည် လည်းကောင်း၊ ဝါ- တိုသည်လည်းကောင်း၊ လဟုကဉ္စ- တိုသည်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ-၏၊ [ပရိတ္တံပုဒ်၏ အဖွင့်ကို အဋ္ဌသာလိနီ ဘာသာဋီကာ စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ ပရိတ္တတ်က်အဖွင့်၌ ပြခဲ့ပြီ။]

အပ္ပံ ဝါ ဘိယျောတိ--ကား၊ ဝဿသတတော-အနှစ်တရာထက်၊ ဥပရိ-အလွန်၊ အပ္ပံဝါ- အနည်းငယ်သည်သော်လည်းကောင်း၊ (ဇီဝတိ-အသက်

ရှည်၏၊) အည့ံ–ပထမ အနှစ်တရာမှ တပါးသော၊ ဝဿသတံ–အနှစ်တရာသို့၊ အပတ္တာ–မရောက် မူ၍၊ ဝိသံဝဿာနိဝါ–အနှစ် နှစ်ဆယ်တို့ ပတ်လုံးသော် လည်းကောင်း၊ တိံသံ ဝဿာနိဝါ–အနှစ် သုံးဆယ်တို့ ပတ်လုံးသော် လည်းကောင်း၊ စတ္တာလီသံဝဿာနိဝါ–အနှစ် လေးဆယ်တို့ ပတ်လုံးသော် လည်းကောင်း၊ ပဏ္ဏာသံဝဿာနိဝါ–အနှစ် ငါးဆယ်တို့ ပတ်လုံးသော် လည်းကောင်း၊ သဋ္ဌိဝဿာနိဝါ–အနှစ် ခြောက်ဆယ်တို့ ပတ်လုံးသော် လည်းကောင်း၊ ဇီဝတိ–အသက်ရှည်၏၊ [အပ္ပံဝါ၏ အနက်ကို ဝိသံစသည်ဖြင့် သရုပ်ဖော်သည်။] ပန–သို့သော်လည်း၊ ဧဝံ–ဤသို့၊ ဝါ–သို့ကလောက်၊ ဒီဃာယုကော–ရှည်သောအသက်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ ဝါ–အသက်ရှည်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ အတိဒုလ္လဘော–အလွန်ခဲယဉ်းသဖြင့် ရအပ်၏၊ ဝါ–အလွန်ရနိုင်ခဲ၏၊ ကိရ–ခဲ့၊ အသုကော–ထိုမည်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဧဝံ–ဤသို့၊ စိရံ–ကြာမြင့်စွာ၊ ဇီဝတိ–၏၊ ဣတိ–ဤသို့ကြားရသော်၊ တတ္ထ တတ္ထ--ထိုထို ကြားရာအရပ်သို့၊ (တတ္ထ တလုံးပိုဟန်တူ၏)၊ ဂန္ဒွာ–သွား၍၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗော–ကြည့်ရှုထိုက်သည်၊ ဟောတိ–၏။

တတ္ထ–ထိုအသက်ရှည်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်၊ ဝိသာခါ–ဝိသာခါမည်သော၊ ဥပါသိကာ–ဥပါသိကာမသည်၊ ဝိသတိဝဿသတံ–အနှစ်တရာ့နှစ်ဆယ် ပတ်လုံး၊ ဇီဝတိ၊ ပေါက္ခရသာတိ–မည်သော၊ ဗြာဟ္မဏော–ပဏ္ဏားသည်လည်းကောင်း၊ ဗြဟ္မာယု–မည်သော၊ ဗြာဟ္မဏော–သည် လည်းကောင်း၊ သေလော–မည်သော၊ ဗြာဟ္မဏော–သည် လည်းကောင်း၊ ဗာဝရိယဗြာဟ္မဏော–ဗာဝရိယပဏ္ဏားသည် လည်းကောင်း၊ အာနန္ဒတ္ထေရော–အရှင်အာနန္ဒာထေရ်သည် လည်းကောင်း၊ မဟာကဿပတ္ထေရော–မဟာကဿပ ထေရ်သည် လည်းကောင်း၊ တထာ–ထို့အတူ တရာ့နှစ်ဆယ်ပတ်လုံးအသက်ရှည်၏၊ ပန–အထူးကား၊ အနုရုဒ္ဓတ္ထေရော–အနုရုဒ္ဓါထေရ်သည်၊ ဝဿသတဥ္စဝ–အနှစ်တရာလည်း ဖြစ်သော၊ ပဏ္ဏာသဉ္စ–ငါးဆယ်လည်း ဖြစ်သော၊ ဝဿာနိ–နှစ်တို့ပတ်လုံး၊ (ဇီဝတိ–၏၊) ဗာကုလတ္ထေရော–ဗာကုလထေရ်သည်၊ ဝဿသတဥ္စဝ–လည်း ဖြစ်သော၊ သဋ္ဌိစ–ခြောက်ဆယ်လည်း ဖြစ်သော၊ ဝဿာနိ (ဇီဝတိ–၏၊) အယံ–ဤဗာကုလထေရ်သည်၊ သဗ္ဗဒီဃာယုကော–အလုံးစုံ အသက်ရှည်သောသူတို့ထက် ရှည်သော အသက်ရှိ၏၊ သေပိ–ထို ဗာကုလထေရ်သော်မှလည်း၊ ဒ္ဝေဝဿသတာနိ–အနှစ် နှစ်ရာတို့ပတ်လုံး၊ နဇီဝတိ–အသက်မရှည်။ [ပိသဒ္ဒါ သမ္ဘာဝနာဇောတကာ။]

ပန–ကား၊ ဝိပဿီအာဒယော–ဝိပဿီ အစရှိကုန်သော၊ သဗ္ဗေပိ–အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဗောဓိသတ္တာ–အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်, သဗ္ဗညုတဉာဏ်၌

ငြိကပ်သော သတ္တဝါအထူးတို့သည်၊ ဝါ-ဘုရားအလောင်းတို့သည်၊ [ဤပုဒ်၏ အဖွင့်ကို အဋ္ဌသာလိနီဘာသာဋီကာ သုမေဓကထာ၌ပြခဲ့ပြီ။] မေတ္တာပုဗ္ဗဘာဂေန-ပဋိသန္ဓေစိတ်၏ ရှေးအဖို့၌ မေတ္တာရှိသော၊ဝါ-မေတ္တာ ရှေသွားရှိသော၊ သောမနဿ သဟဂတဉာဏသမ္ပယုတ္တ အသင်္ခါရိကစိတ္တေန – သောမနဿ သဟဂုတ် ဉာဏသမ္ပယုတ် အသင်္ခါရိက မဟာဝိပါက်စိတ်နှင့်၊ မာတုကုစ္ဆိသို့-မယ်တော်ဝမ်း၌၊ပဋိသန္ဓိ-ပဋိသန္ဓေကို၊ ဂဏှိ သု-ယူတော်မူကြကုန်ပြီ၊ တေန စိတ္တေန-ထို သောမနဿ သဟဂုတ် ဉာဏသမ္ပယုတ် အသင်္ခါရိက မဟာဝိပါက်စိတ်ဖြင့်၊ ဂဟိတာယ-ယူအပ်သော၊ ပဋိသန္ဓိယာ-ပဋိသန္ဓေကြောင့်၊ အသင်္ခေ်ယျံ-အသင်္ခေ်ယျကပ် ပတ်လုံး၊ အာယု-အသက်သည်၊ (ဟောတိ၊) ဣတိ-ထို့ကြောင့်၊ သဗ္ဗေ-ကုန်သော၊ ဗုဒ္ဓါ-တို့သည်၊ အသင်္ခေ်ယျာယုကာ—အသင်္ခေ်ယျကပ်ပတ်လုံး ရှည်သောအသက်ရှိတော်မူနိုင်ကုန်သည်၊ ဝါ-အသင်္ခေ်ယျကပ်ပတ်လုံး အသက်ရှည်တော်မူနိုင်ကုန်သည်၊ (ဟောန္တိ၊) တေ-ထို ဘုရားရှင်တို့သည်၊ ကသ္မာ-ကြောင့်၊ အသင်္ခေ်ယျံ-ပတ်လုံး၊ နအဋ္ဌံသု-တည်တော်မမူကြကုန်ပြီနည်း၊ ဥတုဘောဇန ဝိပတ္တိယာ- ဥတုဘောဇဉ်၏ ဖောက်ပြန်ခြင်းကြောင့်၊(အသင်္ခေ်ယျံ, နအဋ္ဌံသု-ကုန်၊) ဟိ-မှန်၊ ဥတုဘောဇနဝသေန-ဥတုဘောဇဉ်၏ အစွမ်းကြောင့်၊ အာယု-သည်၊ ဟာယတိပိ—ယုတ်လည်း ယုတ်လျော့၏၊ ဝစုတိပိ-တိုးလည်း တိုးပွား၏။

အသင်္ခေ်ယျံ အာယု။ ။[သတ္တဝါတို့၏ တည်နေရာ ဝိဝဋ္ဌာယီ အသင်္ခေ်ယျကပ်ကို အသင်္ခေ်ယျံအရယူပါ။] အသက်အသင်္ခေ်တည်နေနိုင်ခြင်း၏ အကြောင်းသည်၊ ''အာဓာရဝိသေသ, အာသယဝိသေသ, ပဋိပက္ခဒူရီဘာဝ, ပဝတ္တိအာကာရဝိသေသ'' ဟု လေးမျိုးရှိ၏၊ ထိုအကြောင်း လေးပါးလုံးပင် မနှိုင်းယှဉ်အပ် မနှိုင်းယှဉ်နိုင်သော အာနုဘော် သတ္တိများ ရှိကြသည်။

အာဓာရဝိသေသ။ ။အသက်ဟု ခေါ်ဝေါ်အပ်သော ရုပ်ဇီဝိတ, နာမ်ဇီဝိတသည် နောက်ဆုံးဘဝဝယ် ဘုရားရှင်တို့၏ ခန္ဓာတော်အစဉ်၌တည်၏၊ [ရုပ်ဇီဝိတသည်ကမ္မဇရုပ်အစဉ်တွင် ပါဝင်ရကား ထို ကမ္မဇကလာပ်အစဉ်၌တည်၏၊ ထို ကမ္မဇရုပ်အစဉ်ကို ဤဘက် တိဇရုပ်အစဉ်ကလည်း ထောက်ပံ့၏၊ ထို့ကြောင့် ''ထို ဇီဝိတအသက်ကို ခန္ဓာအစဉ်၌တည်၏''ဟု ဆိုသည်။] ထို ခန္ဓာအစဉ်ဟူသောတည်ရာသည် တသံသရာလုံး ဖြည့်အပ်ခဲ့သော ပါရမီတော်တို့ဖြင့် နောက်ဆုံးဘဝ၌ မွှမ်းထုံအပ်ရကား ထူးခြားသောတည်ရာ ဖြစ်ပါပေသည်။

နိဿယဝိသေသ။ ။ဘုရားအလောင်းတော်တို့သည် အလောဘအဇ္ဈာသယ (ကာမဂုဏ်ကို မလိုချင်သော အဇ္ဈာသယဓာတ်), အဒေါသအဇ္ဈာသယ (သတ္တဝါတို့အပေါ်၌ ဒေါသနည်းပါးမေတ္တာများသော အဇ္ဈာသယဓာတ်), နေက္ခမ္မအဇ္ဈာသယ (တော

တတ္ထ-ထို ဥတုဘောဇနဝသေန အာယု ဟာယတိပိ ဝစုတိပိ-ဟူသော ပါဠိ၌၊ (ဝိတ္ထာရေ ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော၊)ယဒါ-အကြင်အခါ၌၊ ရာဇာနော-မင်းတို့သည်၊ အဓမ္မိကာ-တရားဌ်မယှဉ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ-ကုန်၏၊ တဒါ-ထိုအခါ၌၊ ဥပရာဇာနော-အိမ်ရှေမင်းတို့သည်၊(အဓမ္မိကာ ဟောန္တိ၊)သေနာပတိ-စစ်သူကြီးသည်၊ (အဓမ္မိကော ဟောတိ၊) သေဋ္ဌိ-သဌေးသည်၊ (အဓမ္မိကော ဟောတိ၊) သကလနဂရံ၊ အလုံးစုံသော မြို့သည်။ (အဓမ္မိကံ ဟောတိ၊) သကလရဋ္ဌံ-အလုံးစုံသော တိုင်းသည်၊ အဓမ္မိကမေဝ-သည်သာ၊ ဟောတိ၊ အထ-တတိုင်းတပြည်လုံး တရားနှင့်မယှဉ်ရာ ထိုအခါ၌၊ တေသံ-ထို တိုင်းသူပြည်သား လူအများတို့၏၊ အာရက္ခဒေဝတာ-အစောင့်အရှောက်နတ်တို့သည်၊ (အဓမ္မိကာ ဟောန္တိ၊) (နောက်၌လည်း ဤသို့လိုက်၍ ပေးပါ)၊ တေသံဒေဝတာနံ-တို့၏၊ မိတ္တာ-အဆွေခင်ပွန်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဘူမဋ္ဌဒေဝတာ-မြေ၌တည်သောနတ်တို့သည်၊ပ၊ တာသံ ဒေဝတာနံ-တို့၏၊မိတ္တာ-ကုန်သော၊ အာကာသဋ္ဌဒေဝတာ- ကောင်းကင်၌ တည်သော နတ်တို့သည်၊ပ၊ အာကာသဋ္ဌဒေဝတာနံ-တို့၏၊ မိတ္တာ၊ ဥဏ္ဍဝလာဟကာ-ပူသော ဥတု၏ အကြောင်းဖြစ်သော မိုးတိမ်ကိုဖြစ်စေတတ်ကုန်သော၊ဒေဝတာ ၊ပ၊ တာသံမိတ္တာ၊ အဗ္ဘဝလာဟကာ-ဆီးနှင်းတိမ်တို့က်ကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်သော၊ ဒေဝတာ ၊ပ၊ တာသံမိတ္တာ၊ သီတဝလာဟကာ - အေးသောဥတု၏အကြောင်းဖြစ်သော မိုးတိမ်ကိုဖြစ်စေတတ် ကုန်သော၊ ဒေဝတာ ၊ပ၊ တာသံမိတ္တာ၊ ဝဿဝလာဟကာ-မိုးရွာခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော တိမ်လွှာ တိမ်တိုက်ကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်သော၊ ဒေဝတာ ၊ပ၊ တာသံမိတ္တာ၊ စာတုမဟာရာဇိကာ-စတုမဟာရာဇ် နတ်မင်းကြီးတို့ကို ဆည်းကပ်ရခြင်း ရှိကုန်သော၊ ဒေဝတာ

ထွက်လိုသော အဇ္ဈာသယဓာတ်)၊ ဤသို့သော အာသယ (အလိုအဇ္ဈာသယ)၏ ပြည့်စုံခြင်းသည်) အာယု၏မှီရာ ခန္ဓာအစဉ်ဝယ် ထူးခြားသောနိဿယတည်း။

ပဋိပက္ခဒူရီဘာဝ။ ။လာဘမစ္ဆရိယ (သူတပါးအတွက် လာဘ်ပေါမည်ကို မလိုလားခြင်း) စသော မကောင်းတရားသည် ပါပဓမ္မတည်း၊ ထို ပါပဓမ္မတို့ကို ဝေးစွာ ပယ်ခွါနိုင်ခြင်းသည် ပဋိပက္ခဒူရီဘာဝတည်း။

ပဝတ္တိအာကာရဝိသေသ။ ။သတ္တဝါတို့၏ ဝဋ္ဌဒုက္ခမှ ထွက်မြောက်ခြင်းအကျိုး ၄၊ အားထုတ်ခြင်းသည် ပဝတ္တိအာကာရဝိသေသ (စိတ်တော်အစဉ် ဖြစ်ပုံအခြင်းအရာ အထူး) တည်း၊ ဤသို့ အသက်ရှည်ခြင်း၏ အကြောင်းတို့က မနှိုင်းယှဉ်လောက်အောင် အာနုဘော် ကြီးမားသောကြောင့် အသက်လည်းအသချေ်ယျတိုင်အောင် ရှည်နိုင်စရာရှိပေသည်။

၊ပ၊ တာသံ မိတ္တာ၊ တာဝတိံသာ–တာဝတိံသာ ဘုံ၌ဖြစ်ကုန်သော၊ ဧဒဝတာ ၊ပ၊ တာသံ မိတ္တာ၊ ယာမာ–ယာမာဘုံ၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ ဒေဝတာ-တို့သည်၊ (အဓမ္မိကာ ဟောန္တိ၊)ဣတိ ဧဝမာဒိ–ဤသို့ အစရှိသည်တည်း၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ ယာဝဘဝဂ္ဂါ-ဘဝင်္ဂတိုင်အောင်၊ အရိယသာဝကော-တို့ကို၊ ဌပေတွာ-ထား၍၊ သဗ္ဗာ-အလုံးစုံကုန်သော၊ ဒေဝ ဗြဟ္မပရိသာပိ-နတ် ဗြဟ္မာ ပရိသတ်တို့သည်လည်း၊ အဓမ္မိကာဝ ဟောန္တိ၊ တာသံ-ထို နတ် ဗြဟ္မာပရိသတ်တို့၏၊ အဓမ္မိကတာယ-တရား၌ မယှဉ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ စန္ဒိမသူရိယာ-လနေတို့သည်၊ ဝိသမံ–မညီမညွတ်၊ ပရိဟရန္တိ–ထက်ဝန်းကျင် လှည့်လည်ကုန်၏။

ဝါတော-လေသည်၊ယထာမဂ္ဂေန-လာမြဲတိုင်းသောလမ်းဖြင့်၊နဝါယတိ–မလာ၊ဝါ-မတိုက်၊ အယထာမဂ္ဂေန-လာမြဲတိုင်း မဟုတ်သောလမ်းဖြင့်၊ ဝါယန္တော-လာသည်၊ဝါ-တိုက်သည်၊(ဟုတ္ဝာ–၍၊ဝါ-ကြောင့်၊)အာကာသဋ္ဌကဝိမာနာနိ-ကောင်းကင်၌ တည်သော ဗိမာန်တို့ကို၊ ခေါဘေတိ-ချောက်ချား စေ၏၊ ဝိမာနေသု-တို့သည်၊ ခေါဘိတေသု–ကုန်လတ်သော်၊ ဒေဝတာနံ–တို့၏၊ ကီဠနတ္ထာယ-ပျော်မြူးခြင်းငှါ၊ စိတ္တာနိ–တို့သည်၊ နနံမန္တိ–မညွတ်ကြကုန်၊ ဒေဝတာနံ–တို့၏၊ ကီဠနတ္ထာယ-ငှါ၊ စိတ္တေသု-တို့သည်၊

ဝိသမံ စန္ဒိမသူရိယာ ပရိဟရန္တိ။ ။ဝိသမံ စန္ဒိမသူရိယာ ပရိဟရန္တိတိ ဗဟွာဗာဓတာဒိ အနိဋ္ဌဖလူပနိဿယဘူတဿ (များသောအနာရောဂါ ရှိသူတို့၏ အဖြစ်အစ ရှိသော အနိဋ္ဌ မကောင်းအကျိုး၏ မှီရာဖြစ်၍ဖြစ်သော) ယဿဝုတ္တော အဓမ္မိကတာသညိတဿ (ဆိုအပ်ပြီးသောအပြားရှိ မင်းစသူတို့၏ အဓမ္မိက အဖြစ်ဖြင့် မှတ်သားအပ်သော) သာဓာရဏဿ–ပါပကမ္မဿ ဗလေန (ထို အချိန်၌ ဖြစ်နေသော သတ္တဝါအများနှင့် ဆက်ဆံသော မကောင်းမှု၏ အစွမ်းကြောင့်) ဝိသမံ ဝါယန္တေန ဝါယုနာ ပိဋ္ဌိယမာနာ စန္ဒိမသူရိယာ (မညီမမျှ တိုက်ခတ်သောလေသည် နှိပ်စက်အပ်ကုန်သည် ဖြစ်၍ မိမိတို့၏ သွားနေကျ လမ်းကြောင်းဌာန မညီမညွတ်သွားနေရသော လနေတို့သည်) သိနေရုံ ပရိက္ခိပန္တာ ဝိသမံ ပရိဝတ္တန္တိ (မြင်းမိုရ်တောင်ကို ရစ်ပတ်လှည့်လည်ကုန်လတ်သော် မညီမညွတ် လှည့်လည်ကြကုန်၏) ယထာမဂ္ဂေန (သွားမြဲတိုင်းသော လမ်းဖြင့်) နပရိဝတ္တန္တိ (မလှည့်လည်နိုင်ကြကုန်)၊–ဋီကာ။

ဝါတော ယထာမဂ္ဂေန နဝါယတိ။ ။အသိဒံ ယထာစန္ဒိမသူရိယာနံ ဝိသမပရိဝတ္တနံ ဝိသမဝါတသခေါဘဟေတုကံ (လနေတို့၏ ဤ မညီမမျှ လှည့်လည်ခြင်းသည် မညီမမျှသောလေတို့၏ ချောက်ချားခြင်းလျှင် အကြောင်းရင်းရှိသကဲ့သို့) ဧဝံ ဥတုဝသာဒိဝိသမပ္ပဝတ္တိ (ဤအတူ ဥတု,မိုး အစရှိသည်တို့၏ မညီမမျှဖြစ်ခြင်းသည် မညီမျှသောလေတို့၏ ချောက်ချားခြင်းလျှင် အကြောင်းရင်းရှိ၏) ဣတိ ဒသေတုံ ဝါတော ယထာမဂ္ဂေန နဝါယတီတိ အာဒိ ဝုတ္တံ၊–ဋီကာ။

အနုမန္တေသု–ကုန်လတ်သော်၊ သီတုဏှဘေဒေါ–အအေး အပူ အပြားရှိသော၊ ဥတု – ဥတုသည်၊ ယထာ ကာလေန – အကြင်အကြင် ကာလ အားဖြင့်၊ နသမ္ဘဇ္ဇတိ–ကောင်းစွာမဖြစ်၊ ဝါ–မပြီးစီး၊ [“ဥတုပျက်သည်”ဟူလို။]တသ္မိံ–ထိုဥတုသည်၊ အသမ္ဘဇ္ဇန္တေ–ကောင်းစွာမဖြစ်လတ်သော်၊ သမွာ–ကောင်းစွာ၊ ဒေဝေါ–မိုးသည်၊ နဝဿတိ–မရွာ၊ ကဒါစိ–တရံတခါ၌၊ ဝဿတိ–ရွာ၏၊ ကဒါစိ–၌၊ နဝဿာတိ၊ ကတ္ထစိ–အချို့သောအရပ်၌၊ ဝဿတိ၊ ကတ္ထစိ–၌၊ နဝဿတိ၊ [ကဒါစိ–စသည်ကား “သမွာ နဝဿေတိ”၏ သရုပ်ပြတည်း။] ဝဿန္တောပိ–ရွာပြန်သော်လည်း၊ ဝပ္ပကာလေ–စိုက်ပျိုးရာအခါ၌လည်းကောင်း၊ အက်ုံရကာလေ–အညောက်ပေါက်ရာအခါ၌လည်းကောင်း၊ နာဠကာလေ–ရိုးတန်ထွက်ရာအခါ၌လည်းကောင်း၊ ပုပ္ဖကာလေ–ပွင့်ရာအခါ၌လည်းကောင်း၊ ခီရဂ္ဂဟဏာဒိကာလေသု–နို့ရည်ကိုယူရာ အစရှိသောအခါတို့၌လည်းကောင်း၊ ယထာယထာ–အကြင်အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ (ဝဿမာနောစ–ရွာသော်လည်းကောင်း၊ ဝိဂစ္ဆမာနောစ–ကင်းသော်လည်းကောင်း၊)သဿာနံ–ကောက်တို့အား၊ ဥပကာရော–လျော်သောကျေးဇူးကို ပြုတတ်သည်၊ နဟောတိ–မဖြစ်၊ တထာတထာ– ထိုထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်၊ (ထိုထိုကောက်တို့အား လျော်သောကျေးဇူးကိုမပြုနိုင်လောက်အောင်သောအခြင်းအရာအားဖြင့်)၊ ဥဿတိစ–ရွာလည်းရွာ၏၊ ဝိဂစ္ဆတိစ–ကင်းလည်းကင်း၏။

တေန–ထို့ကြောင့်၊ (ထိုသို့ကောက်တို့အား လျော်သောကျေးဇူးကို မပြုနိုင်လောက်အောင်သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ရွာခြင်းကင်းခြင်းကြောင့်၊) သဿာနိ–တို့သည်၊ ဝိသမပါကာနိ–မညီမမျှမှည့်ရင့်ခြင်းရှိကုန်သည်၊ဝိဂတဂန္ဓဝဏ္ဏရသာဒိသမ္ပဝတ္တိနိ–ကင်းသောအနံ့, အဆင်း, အရသာ အစရှိသည်တို့၏ ဖြစ်ခြင်းရှိကုန်သည်၊(အနံ့ အဆင်း အရသာအစရှိသည်၏ ကင်းသောဖြစ်ခြင်းရှိကုန်သည်) ဟောန္တိ–ကုန်၏၊ [အာဒိဖြင့်သြဇာကိုယူ။] ကေဘာဇနေ–တခုတည်းသော အိုးဌ၌၊ပက္ခိတ္တတဏ္ဍုလေသုပိ–ထည့်အပ်သော ဆန်တို့တွင်သော်မှလည်း၊ကေသ္မိ–တခုသော၊ ပဒေသေ–အရပ်၌၊ ဘတ္တံ–ထမင်းသည်၊ဥတ္တဏ္ဍုလံ–ကျက်ခြင်းမှ ဖဲသောဆန်ရှိသည်(သဒ္ဒတ္ထ)၊ [ဥတ္တဏ္ဍုလန္တိ ပါကတော ဥက္ကန္တ

ဝိဂတဂန္ဓဝဏ္ဏရသာဒိသမ္ပဝတ္တိနိ။ ။ဂန္ဓဝဏ္ဏရသတို့ကို ဒွန်သမာသ်တွဲ၊ ဂန္ဓဝဏ္ဏရသာဒိနံ+သမ္ပဝတ္တိ+ဂန္ဓဝဏ္ဏရသာဒိသမ္ပဝတ္တိ၊ ဝိဂတာ + ဂန္ဓဝဏ္ဏရသာဒိသမ္ပဝတ္တိ+ယေသန္တိ+ဝိဂတဂန္ဓဝဏ္ဏရသာဒိသမ္ပဝတ္တိနိ၊ [အင်္ဂါနိကဲ့သို့ သဿာနိနှင့်အရတူသော နပုလ္လိင်ရှိစေ၊ သမ္ပန္နာနိဟု ရှိသည်ကား သဒ္ဒါသွားမကောင်း၊ ဝိဂြိဟ် ပြုကြသည်ပါ။]

တဏ္ဍုလံ၊-ဋ္ဌီကာ] ဝါမနပ်သည်(ဝေါဟာရတ္ထ)၊ ဟောတိ-၏၊ ကေသို့(ပဒေသေ-၌၊)(ဘတ္တံ-သည်၊) အတိကိလိန္နံ-အလွန်စိုစွတ်သည်၊ ဝါ-အလွန်ပျော့သည်၊(ဟောတိ၊) ကေသို့(ပဒေသေ)၊(ဘတ္တံ-သည်၊) သမပါကံ-အညီအမျှကျက်ခြင်းရှိသည်၊ (ဟောတိ၊) တံ-ထိုထမင်းသည်၊ ဝါ-ကို၊ ပရိဘုတ္တံ-သုံးစားအပ်ပြီးသည်၊ (သမာနံ-ဖြစ်လတ်သော်၊)ကုစ္ဆိယမိ-ဝမ်း၌လည်း၊ တီဟိ-သုံးပါးကုန်သော၊ အာကာရေဟိ-အစာကြေခြင်း, မကြေခြင်း, မကောင်းသဖြင့်ကြေခြင်းဟူသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်၊ ပစ္စတိ-ကြေကျက်၏၊ တေန-ထို့ကြောင့်၊(ထိုသို့သုံးပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ကျက်ခြင်းကြောင့်၊) သတ္တာ-သတ္တဝါတို့သည်၊ဗဟွာဗာဓာစေဝ-များသောအနာရှိကုန်သည်လည်းကောင်း၊ အပ္ပါယုကာစ-နည်းသောအသက်ရှိကုန်သည်လည်းကောင်း၊ဟောန္တိ၊ ဧဝံ-ဤသို့လျှင်၊ တာဝ-အာယုဝစုနမှရှေးဦးစွာ၊(နိဒ္ဒိဋ္ဌံ-ညွှန်ပြအပ်သော၊) ဥတုဘောဇနဝသေန-ဥတုဘောဇဉ်နှင့်စပ်သဖြင့်၊ အာယု-အသက်သည်၊ဟာယတိ- ယုတ်လျော့၏၊

ပန-ကား၊ ယဒါ-အကြင်အခါ၌၊ ရာဇာနော-တို့သည်၊ဓမ္မိကာ ဟောန္တိ၊ တဒါ-ထိုအခါ၌၊ ဥပရာဇာနောပိ-တို့သည်လည်း၊ ဓမ္မိကာ ဟောန္တိ၊ ဣတိ-သို့၊ ပုရိမနယေနေဝ-ရှေးနည်းဖြင့်သာလျှင်၊ယာဝဗြဟ္မလောကာ-တိုင်အောင်၊ သဗ္ဗေပိ-အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့သည်လည်း၊ ဓမ္မိကာ ဟောန္တိ၊ တေသံ-ထိုသတ္တဝါတို့၏၊ ဓမ္မိကတ္တာ-တရား၌ယှဉ်ကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ-တရားစောင့်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ သမံ-အညီအမျှ၊ စန္ဒိမသူရိယာ-တို့သည်၊ ပရိဟရန္တိ-မြင်းမိုရ်တောင်ကို လက်ယာရစ် လှည့်လည်ကုန်၏၊ ယထာမဂ္ဂေန ဝါတော ဝါယတိ၊ ယထာမဂ္ဂေန ဝါယန္တော အာကာသဋ္ဌကဝိမာနာနိ နခေါဘေတိ၊ တေသံ-ထိုဗိမာန်တို့၏၊ အခေါဘာ-မချောက်ချားခြင်းကြောင့်၊ ဒေဝတာနံ ကီဋ္ဌနတ္ထာယ စိတ္တာနိ နမန္တိ၊ ဧဝံ-ဤသို့ ညွတ်ခြင်းကြောင့်၊ ကာလေ-သင့်လျော်သောအခါ၌၊ ဥတု သမ္ပဇ္ဇတိ၊ ဒေဝေါ သမ္မာဝဿတိ၊ ဝပ္ပကာလတော-စိုက်ပျိုးရာအခါမှ၊ ပဋ္ဌာယ-စ၍၊ သဿာနံ-တို့အား၊ ဥပကာရံ-ကို၊ ကရောန္တော-ပြုလျက်၊ ကာလေ-ရွာသင့်ရာ အခါ၌၊ ဝဿတိ၊ကာလေ-ကင်းသင့်ရာအခါ၌၊ ဝိဂစ္ဆတိ။

တေန-ထို့ကြောင့်၊ သဿာနိ-တို့သည်၊ သမပါကာနိ-အညီအမျှ မှည့်ရင့်ခြင်းရှိကုန်သည်၊ သုဂန္ဓာနိ-ကောင်းသော အနံ့ရှိကုန်သည်၊ သုဝဏ္ဏာနိ-ကောင်းသော အဆင်းရှိကုန်သည်၊ သုရသာနိ-ကောင်းသော အရသာရှိကုန်သည်၊ သြဇဝန္တာနိ-သြဇာရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊တေဟိ-ထို သုဂန္ဓအစရှိသော

ကောက်တို့ဖြင့်၊ သမ္ပါဒိတံ-ကောင်းစွာ ဖြစ်စေအပ်သော၊ ဘောဇနံ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ ပရိဘုတ္တံ-သုံးစားအပ်သည်၊(သမာနံ)ပိ-ဖြစ်ပြန်သော်လည်း၊သမ္မာ-စွာ၊ ပရိပါကံ-အစာကြေခြင်းသို့၊ ဂစ္ဆတိ-ရောက်၏၊ တေန-ကြောင့်၊(ထိုသို့ကောင်းစွာအစာကြေခြင်းကြောင့်၊) သတ္တာ-တို့သည်၊ အရောဂါ-ရောဂါမရှိကုန်သည်၊ ဒီဃာယုကာ- ရှည်သော အသက်ရှိကုန်သည်၊ဟောန္တိ၊ ဧဝံ-ဤသို့(ဤနည်းအားဖြင့်၊)ဥတုဘောဇနဝသေန-အစုမ်းဖြင့်၊ ဝါ-စပ်သဖြင့်၊အာယု-သည်၊ ဝဏ္ဏတိ-၏။

တတ္ထ-ထိုဘုရားရှင်တို့တွင်၊ ဝိပဿီ-ဝိပဿီ မည်တော်မူသော၊ ဘဂဝါ-သည်၊ အသီတိဝဿသဟဿာယုကာ ကာလေ-အနှစ် ရှစ်သောင်း အသက်တမ်းရှိရာအခါ၌၊ နိဗ္ဗတ္တော-ဖြစ်တော်မူပြီ၊ သိခီ-သော၊ (ဘဂဝါ၊) သတ္တတိဝဿသဟဿာယုကာ ကာလေ-အနှစ် ခုနစ်သောင်း အသက်တမ်း ရှိရာအခါ၌၊ (နိဗ္ဗတ္တော၊) ဣတိ-ဤသို့၊ ဣဒံ-ဤအစဉ်ကို၊ အနုပုဗ္ဗေန-အစဉ်အားဖြင့်၊ ပရိဟီန သဒ္ဒိသံ-ယုတ်လျော့ခြင်းနှင့် တူသည်ကို၊ ကတံ-ပြုအပ် ပါပေပြီ၊ ပန-ထိုသို့ပင် အစဉ်အတိုင်း ယုတ်လျော့ခြင်းနှင့် တူသည်ကို ပြုအပ်ပါသော် လည်း၊ ဧဝံ-ဤသို့ အစဉ်အားဖြင့်၊ နု ပရိဟီနံ- ယုတ်လျော့သည် မဟုတ်၊ ဝဿိတ္ဝာ ဝဿိတ္ဝာ-တိုးပွါး၍ တိုးပွါး၍၊ ဝါ-တိုးပွါးပြီးမှ တိုးပွါးပြီးမှ၊ ပရိဟီနံ-ယုတ်လျော့ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဧဝဒိတဗ္ဗံ-သိထိုက်၏၊ ကထံ-အဘယ်သို့ သိထိုက်သနည်း၊ တာဝ-ကောဏာဂုမ်မြတ်စွာဘုရား စသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ၊ ဣမသ္မိံ ကပ္ပေ-ဤကမ္ဘာ၌၊ ကကုသန္ဓော- သော၊ ဘဂဝါ-သည်၊ စတ္တာလီသဝဿသဟဿာယုကာ ကာလေ-အနှစ်လေးသောင်း အသက်တမ်းရှိရာအခါ၌၊ နိဗ္ဗတ္တော-ပြီ၊ အာယုပမာဏံ-အသက်အပိုင်းအခြားကို၊ ပဋ္ဌ-ဝါးပါးကုန်သော၊ ကောဋ္ဌာသေ-အစုတို့ကို၊ ကတ္ဝာ-ပြု၍၊ စတ္တာရိ-လေးစုတို့ပတ်လုံး၊ ဌတ္ဝာ-တည်တော်မူ၍၊ ပဋ္ဌမေ-ဝါးခုမြောက် အစုသည်၊ ဝိဇ္ဇမာနေယေဝ-ထင်ရှားရှိစဉ်ပင်၊ ပရိနိဗ္ဗုတော-ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူပြီ၊ တံ-အာယု- ထို လေးသောင်း အသက်တမ်းသည်၊ ပရိဟာယမာနံ- ယုတ်လျော့လတ်သော်၊ ဒသဝဿကာလံ-ဆယ်နှစ်တမ်း အခါသို့၊ ပတ္ဝာ-ရောက်၍၊ ပုန-တဖန်၊ ဝဿမာနံ- တိုးပွားလတ်သော်၊ အသင်္ခ်ေယျံ- အသင်္ခ်ေသည်၊ ဟုတ္ဝာ- ၍၊ တတော-ထို အသင်္ခ်ေတမ်းမှ၊ ပရိဟာယမာနံ- လတ်သော်၊ တိံသဝဿသဟဿကာလေ- အနှစ်သုံးသောင်း အသက်တမ်းရှိရာ အခါ၌၊ ဌိတံ-တည်ပြီ၊ တဒါ-ထို အခါ၌၊ ကောဏာဂမနော၊ ဘဂဝါ၊ နိဗ္ဗတ္တော။

တသ္မိံ ပီ-ထို ကောဏာဂုမ် မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း၊ တထေဝ-ထို့အတူပင်၊ [တထေဝဖြင့် အသက်တမ်းကို ငါးပုံပုံ၍ တပုံအကျန်တွင် ပရိနိဗ္ဗာန်

စံတော်မူခြင်းကို ညွှန်ပြသည်။] ပရိနိဗ္ဗုတေ- ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူပြီး လတ်သော်၊ တံအာယု-ထို အသက်တမ်းသည်၊ ဒသဝဿကာလံ-သို့၊ ပတ္ဒာ၊ ပုန ဝစုမာနံ အသင်္ခေါ်ယုံ ဟုတ္ဒာ၊ ပရိဟာယိတ္ဒာ-ယုတ်လျော့၍၊ ဝီသတိ ဝဿသဟဿကာလေ- အနှစ် နှစ်သောင်း အသက်တမ်းရှိရာအခါ၌၊ ဌိတံ၊ တဒါ-၌၊ ကဿပေါ ဘဂဝါ နိဗ္ဗတ္တော၊ တသ္မိံပိ-ထို ကဿပ မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း၊ တထေဝ၊ ပ၊ ဝဿသတကာလံ -အနှစ်တရာ အသက်တမ်းအခါသို့၊ ပတ္တံ-ရောက်ပြီ၊ အထ-အနှစ်တရာတမ်းသို့ ရောက်ရာ ထိုအခါ၌၊ အမှာကံ-တို့၏၊ သမ္မာသမ္မုဒ္ဓေါ-သည်၊နိဗ္ဗတ္တော၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ အနုပုဗ္ဗေန-အစဉ်အားဖြင့်၊ ပရိဟာယိတ္ဒာ ပရိဟာယိတ္ဒာ-ယုတ်လျော့၍ ယုတ်လျော့၍၊ ဝစိုတ္ဒာ ဝစိုတ္ဒာ-တိုးပွါးပြီး၍ တိုးပွါးပြီး၍၊ ပရိဟီနံ-ယုတ်လျော့ပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ [ရှေ့၌ ဝစိုတ္ဒာ ဝစိုတ္ဒာ ပရိဟီနံ-ကို ပြန်၍နိဂုံးအုပ်သည်။] တတ္ထ-ထိုသို့ ပွင့်တော်မူကြရာ၌၊ [“ထိုလူတို့တွင်” ဟု ဆရာတော်ကြီးနိဿယ၌စွဲ၏။] မနုဿေသု-လူတို့သည်၊ ယံယံ-အာယုပရိမာဏေသု-အကြင်ကြင်မျှလောက် အသက်တမ်းအတိုင်းအရှည်ရှိကုန်လတ်သော်၊ ဝါ-ရှိရာအခါ၌၊ ဗုဒ္ဓါ-တို့သည်၊ နိဗ္ဗတ္တန္တိ-ကုန်၏၊ တေသမ္ပိ-ထို ဘုရားရှင်တို့၏လည်း၊ တံတဒေဝ-ထိုထို လူတို့၏အသက်အတိုင်းအရှည်သည်သာလျှင်၊ အာယုပရိမာဏံ-သည်၊ ဟောတိ၊ ဣတိ၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-၏၊]အသက်အသင်္ခေါ်တိုင်အောင်ဘုန်းကံပါလာသော်လည်း ဥတုဘောဇဉ်၏ဖောက်ပြန်ခြင်းကြောင့် လူတို့နှင့်တန်းတူပင် အသက်ရှည်တော်မူရသည်၊ လူတို့အသက်တမ်းတွင်လည်း ငါးပုံတပုံချန်၍အသက်ရှည်တော်မူကြသည်။]

အာယုပရိစ္ဆေဒ အဖွင့် ပြီး၏။

ဗောဓိပရိစ္ဆေဒအဖွင့်

၇။ ပန-ကား၊ ဗောဓိပရိစ္ဆေဒေ-ဗောဓိပင်ကိုပိုင်းခြားခြင်း၌၊ (အတ္ထော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော၊) ပါဋ္ဌလိယာ မူလေတိ-ကား၊ ပါဋ္ဌလိ ရုက္ခဿ-သခွတ်ပင်၏၊

ဝဿသတ ကာလံ ပတ္တံ။ ။ထုံးစံအတိုင်းဆိုလျှင် ကောဏာဂုမ်မြတ်စွာဘုရားသည် အနှစ်သုံးသောင်းတမ်း၌ ပွင့်ရသကဲ့သို့လည်းကောင်း, ကဿပမြတ်စွာဘုရားသည် (အနှစ်တသောင်းလျော့၍) အနှစ် နှစ်သောင်းတမ်း၌ ပွင့်တော်မူရသကဲ့သို့လည်းကောင်း, ထို့အတူ ငါတို့၏မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း အနှစ်တသောင်းလျော့၍ အနှစ်တသောင်းတမ်းကာလ၌ ပွင့်တော်မူသင့်၏၊ သို့သော် ပါရမီတော်များက မပြည့်စုံသေးသောကြောင့် သောင်းတမ်း၌လည်း ပွင့်တော်မမူနိုင်ခဲ့၊ ထောင်တမ်း၌လည်း ပွင့်တော်မမူနိုင်ခဲ့၊ အနှစ်တရာတမ်းကျမှ ပွင့်တော်မူရသည်၊ ဘာကြောင့်နည်း၊ ပါရမီတော်များကမပြည့်စုံသေးသောကြောင့်တည်း၊ မှန်၏ ဒါနပါရမီတော်သည်ပင် ဝေဿန္တရာမင်းဘဝရောက်မှ ပြည့်စုံတော်မူရသည်။

ဟေဋ္ဌာ-အောက်၌၊(အဘိသမ္မုဒ္ဓေါ-၌စပ်)၊ ပန-ဆက်၊ တဿာပါဋ္ဌလိယာ-ထိုသခွတ်ပင်၏၊ ခန္ဓော-ပင်စည်သည်၊ တံဒိဝသံ-ဘုရားပွင့်တော်မူရာ ထိုနေ့၌၊ ပဏ္ဏာသရတနော-အတောင်ငါးဆယ်ရှိသည်၊ ဟုတ္ဒာ-ဖြစ်၍၊ အဗ္ဘုဂ္ဂတော-အထက်သို့တက်ပြီ၊ သာခါ-သစ်ကိုင်းတို့သည်၊ ပဏ္ဏာသရတနာ-အတောင်ငါးဆယ်ရှိကုန်သည်၊ (ဟုတ္ဒာ အဗ္ဘုဂ္ဂဘာ)၊ ဣတိ-ထို့ကြောင့်၊ ဥဗ္ဗေဓေန-အစောက်အားဖြင့်၊ ရတနသတံ-အတောင်တရာသည်၊ အဟောသိ-ပြီ၊ [ဘေးပတ်လည်၌လည်း ဝဲဘက်အတောင်ငါးဆယ် ယာဘက်အတောင်ငါးဆယ်ပြန့်ကျယ်သောကြောင့် အတောင်တရာပင်ရှိ၏။] စ-ဆက်၊ တံဒိဝသံ-ဘုရားပွင့်တော်မူရာ ထိုနေ့၌၊ သာပါဋ္ဌလီ-သည်၊ ကဏ္ဏိကာဗဒ္ဓေဟိဝိယ-အချက်တို့ဖြင့် ဖွဲ့အပ်သကဲ့သို့ဖြစ်ကုန်သော၊ ပုပ္ဖေဟိ – ပန်းတို့ဖြင့်၊ မူလတော – အရင်းမှ၊ ပဋ္ဌာယ-စ၍၊ ဧကသဉ္ဆန္နာ-တပေါင်းတည်းဖုံးအုပ်အပ်သည်၊ အဟောသိ-ပြီ၊ ဒိဗ္ဗဂန္ဓံ-နတ်၌ ဖြစ်သော အနံ့သည်၊ ဝါယတိ-လှိုင်၏။

စ-သည်သာမကသေး၊ ကေဝလံ-အခြားသစ်ပင်တို့နှင့်မဖက် သက်သက်၊ တဒါ-ဘုရားပွင့်တော်မူရာထိုနေ့၌၊ အယမေဝ-ဤဗောဓိပင်ဖြစ်သောသခွတ်ပင်သည်သာ၊ ပုပ္ဖိတာ-ကောင်းစွာဖြစ်သော ပန်းရှိသည်၊ န-မဟုတ်သေး၊[ပုပ္ဖံ+သဉ္ဇာတံ+ ဧတိဿာတိပုပ္ဖိတာ၊ သဉ္ဇာတ အဿတ္ထိ အနက်၌ ဣတပစ္စည်း။] ဒသသဟဿစက္ကဝါဋ္ဌေ-တသောင်းသော စကြဝဋ္ဌာ၌၊ သဗ္ဗပါဋ္ဌလိယော-

---

မူလေတိ ဟေဋ္ဌာ။ ။မူလသဒ္ဒါ၏ အဘိဓာန်လာအနက်တို့တွင် သန္တိကအနက်ဟောတည်း၊ သခွတ်ပင်လုံး၏ အနီးဟူသည် အောက်အရပ်ပင်တည်း၊ ထို့ကြောင့် "ဟေဋ္ဌာ"ဟု အဓိပ္ပါယတ္ထ ဖွင့်သည်၊ [မူလေတိ မူလာဝယဝဿ သမီပေ (အမြစ်ဟူသော အစိတ်အပိုင်း၏အနီး၌) တံပန (ထိုအနီးသည်ကား) 'တဿာ ပါဋ္ဌလိယာ (ထိုသခွပ်ပင်၏) ဟေဋ္ဌာပဒေသော (အောက်အရပ်သည်) ဟောတီတိ အာဟ"ပါဋ္ဌလိရုက္ခဿ ဟေဋ္ဌာ"တိ၊ –ဋီကာ။]

တံဒိဝသန္တိ။ ။အတ္တနာ ဇာတဒိဝသေ (မိမိပေါက်ရာနေ့၌) တံဒိဝသန္တိ ဝါ တံဘဂဝတော အဘိသမ္ဗောဓိဒိဝသေ (ထိုပွင့်တော်မူရာနေ့၌)၊ သော ကိရ ဗောဓိရုက္ခော သာလကလျာဏီဝိယ (အင်ကြင်းပင်သည်ကဲ့သို့) ပထဝိယာအဗ္ဘန္တရေဝေပုရေ တရံ ဝမေ့နွှော (ဘုရားမပွင့်မီ ရှေးဦးစွာ မြေကြီးအတွင်း၌သာကြီးပွားလျက် အပေါ်မထွက်သေးပဲ) အဘိသမ္ဗောဓိဒိဝသေ ပထဝိဥဗ္ဘိဇ္ဇိတွာ ဥဋ္ဌိတော ရတနသတံ ဥစ္စော (ဘုရားပွင့်တော်မူရာနေ့ရောက်မှ မြေကြီးကို ဖောက်ထွက်၍ အထက်သို့ တက်လျက် အတောင်တရာမြင့်သည်လည်းကောင်း) တာဝဒေဝစ ဝိတ္ထတောဟုတွာ နဘံ ပူရေနွှော အဋ္ဌာသိ (ထိုမျှလောက်ပင် အတောင်အရာ ပြန့်ကျယ်သည်ဖြစ်၍ ကောင်းကင်ကို ပြည့်စေလျက်တည်ပြီ)၊–ဋီကာ။

အလုံးစုံသော သခွတ်ပင်တို့သည်၊ ပုပ္ပိတာ-ကောင်းစွာဖြစ်သော ပန်းရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ စ-သေး၊ ကေဝလံ-အခြားသစ်ပင်တို့နှင့်မဖက် သက်သက်၊ ပါဋ္ဌလိယော-သခွတ်ပင်တို့သည်သာ၊ (ပုပ္ပိတာ-ကုန်သည်) နဲ-သေး၊ ဒသသဟဿစက္ကဝါဋ္ဌေ-၌၊ သဗ္ဗရုက္ခာနံ-တို့၏၊ ခန္ဓေသု-ပင်စည်တို့၌၊ ခန္ဓပဒုမာနိ-ပင်စည်၌ပွင့်သော ပဒုမ္မာကြာပန်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ သာခါသု-သစ်ကိုင်းတို့၌၊ သာခါ ပဒုမာနိ-သစ်ကိုင်း၌ ပွင့်သော ပဒုမ္မာကြာပန်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ လတာသု-နွယ်တို့၌၊ လတာပဒုမာနိ-နွယ်၌ပွင့်သော ပဒုမ္မာကြာပန်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ အာကာသေ-ကောင်းကင်၌၊ အာကာသပဒုမာနိ-ကောင်းကင်၌ ပွင့်သော ပဒုမ္မာကြာပန်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ ပုပ္ပိတာနိ-ကုန်သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ ပထဝိတလံ-မြေအပြင်ကို၊ ဘိန္ဒိတွာပိ-ဖောက်ခွဲ၍လည်း၊ မဟာပဒုမာနိ-ကြီးစွာသော ပဒုမ္မာကြာပန်းတို့သည်၊ ဥဋ္ဌိတာနိ-ပေါ်ထွက်ကုန်ပြီ၊ မဟာသမုဒ္ဒေါပိ-မဟာသမုဒြာသည်လည်း၊ ပဉ္စဝဏ္ဏေဟိ-ငါးမျိုးသောအဆင်းရှိကုန်သော၊ ပဒုမေဟိ-ပဒုမ္မာကြာပန်းတို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ နီလုပ္ပလရတ္တုပ္ပလေဟိစ-ကြာညို ကြာနီတို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ သဉ္ဆန္ဒော-ကောင်းစွာဖုံးလွှမ်းအပ်သည်၊ အဟောသိ-ပြီ၊ သကလဒသသဟဿစက္ကဝါဋ္ဌံ-သည်၊ ဓဇမာလာကုလံ-တံခွန် အလံအစဉ်တို့ဖြင့် ရောပြွမ်းသည်၊ (ဟုတွာ)၊ တတ္ထတတ္ထ-ထိုထိုအရပ်၌၊ နိဗဒ္ဓပုပ္ဖဒါမ ဝိသဋ္ဌမာလာဂုဋ္ဌ ဝိပ္ပကိဏ္ဏနာနာဝဏ္ဏကုသုမသမုဇ္ဇလံ-တွဲရရွဲဆွဲလတ်, ဖွဲ့စပ်အပ်သောပန်းဆိုင်း, ပစ်လွှတ်အပ်သော ပန်းအပေါင်း, အထူးထူးအပြားပြားရောပြွမ်းလျက် အထူးထူးသော အဆင်းရှိသောပန်းတို့ဖြင့် လွန်စွာတောက်ပသည်လည်းကောင်း၊ နန္ဒနဝနစိတ္တလတာဝနမိဿကဝနဖာရုသကဝနသဒိသံ-နန္ဒဝန်ဥယျာဉ်, စိတ္တလတာဥယျာဉ်, မိဿကဥယျာဉ်, ဖာရုသကဥယျာဉ်နှင့် တူသည်လည်းကောင်း၊ အဟောသိ။

ပုရတ္ထိမစက္ကဝါဋ္ဌမုခဝဋ္ဌိယံ-အရှေ့ စကြဝဋ္ဌာနခမ်းရစ်၌၊ ဥဿိတဒ္ဓဇာ-ထောင်မတ်နေသော တံခွန်အလံတို့သည်၊ [ဥဿာပိတဟု မရှိသောကြောင့် "ထောင်မတ်စေအပ်စိုက်ထူအပ်" ဟုမပေးရ။] ပစ္ဆိမစက္ကဝါဋ္ဌမုခဝဋ္ဌိ-အနောက်

တတ္ထတတ္ထ နိဗဒ္ဓ၊ ပ၊ သမုဇ္ဇလံ။ ။တတ္ထတတ္ထကို "တဟံတဟံ" ဟုလည်းကောင်း, နိဗဒ္ဓပုပ္ဖဒါမကို "ဩလမ္ဗိတကုသုမဒါမေဟိစေဝ" ဟုလည်းကောင်း, ဝိသဋ္ဌမာလာဂုဋ္ဌကို "ခိတ္တမာလာ ပိဏ္ဍီဟိစ" ဟုလည်းကောင်း, ဝိပ္ပကိဏ္ဏနာနာဝဏ္ဏကုသုမကို "ဝိပ္ပကိဏ္ဏဝိဝိဓဝဏ္ဏမုတ္တပုပ္ပေဟိစ" ဟုလည်းကောင်း, ဋီကာဖွင့်သည်၊ ဤဋီကာအတိုင်း "ဝိပ္ပကိဏ္ဏ"ကို နာနာဝဏ္ဏကုသုမ၌ ကုသုမ၏ ဝိသေသနဟုမှတ်ပါ၊ သမုဇ္ဇလံကို "သမ္မဒေဝဥဇ္ဇလံ" ဟု ဖွင့်သည်။

စကြဝဋ္ဌာနခမ်းရစ်ကို၊ အဘိဟနန္တိ – ထိခိုက်ကုန်၏၊ [တံခွန်အလံချင်းထိနေသည် ဟူလို။] (ပေယျာလမြှုပ်ထားသည် ဖော်ပေးပါမည်)၊ ပစ္ဆိမစက္ကဝါဋ္ဌမုခဝဋ္ဌိယံ-၌၊ဥဿိတဒ္ဓဇာ-တို့သည်၊ ပုရတ္ထိမစက္ကဝါဋ္ဌမုခဝဋ္ဌိံ—ကို၊အဘိဟနန္တိ၊ ကုန်၏၊ဒက္ခိဏစက္ကဝါဋ္ဌမုခဝဋ္ဌိယံ—၌၊ဥဿိတဒ္ဓဇာ၊ ဥတ္တရစက္ကဝါဋ္ဌမုခဝဋ္ဌိံ-ကို၊ အဘိဟနန္တိ၊ ဥတ္တရစက္ကဝါဋ္ဌမုခဝဋ္ဌိယံ-၊ဥဿိတဒ္ဓဇာ-တို့သည်၊ ဒက္ခိဏစက္ကဝါဋ္ဌမုခဝဋ္ဌိံ-တောင်စကြဝဋ္ဌာနခမ်းရစ်ကို၊ အဘိဟနန္တိ၊ ဧဝံ—ဤသို့၊ ဝါ-ဤနည်းအားဖြင့်၊ အညမညသိရီသမ္ပတ္တာနိ-အချင်းချင်း အသရေတို့သို့ ကောင်းစွာရောက်ကုန်သော၊ စက္ကဝါဋ္ဌာနိ-တို့သည်၊ အဟေသုံ-ကုန်ပြီ၊ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါတိ-ကား၊ သကလံ-အလုံးစုံသော၊ ဗုဒ္ဓဂုဏဝိဘဝသိရိံ-ဘုရားရှင်တို့ ရထိုက်သော ဂုဏ်တော်တို့၏ တင့်တယ်ခြင်းဟူသော အသရေကို၊ ပဋိဝိဇ္ဈမာနော-ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူလျက်၊ စတ္တာရိ-လေးပါးကုန်သော၊ သစ္စာနိ—တို့ကို၊ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ— ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူပြီ၊ [စတ္တာရိ သစ္စာနိ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါသာ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ၏ အဖွင့်တည်း၊ ထိုသို့ သစ္စာလေးပါးကို သိရာ၌ ဘုရားရှင်တို့ ရတော်မူထိုက်သော အခြားဂုဏ်တော်များကိုလည်း ရတော်မူ၏ဟု ပြလိုသောကြောင့် "ဗုဒ္ဓဂုဏဝိဘဝသိရိံ ပဋိဝိဇ္ဈမာနော" ဟု ဆိုသည်။]

သိခီဘိက္ခဝေ၊ပ၊အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါတိအာဒီသုပိ-အစရှိသောပါဋိရပ်တို့၌လည်း၊ ဣမိနာဝနယေန-ဤနည်းဖြင့်သာ၊ ပဒဝဏ္ဏနာ-ပုဒ်တို့၏အဖွင့်ကို၊ဝေဒိတဗ္ဗာ-၏၊ ပန—အထူးကား၊ ဧတ္ထ-သိခီဘိက္ခဝေ အစရှိသောပါဋိရပ်၌၊ ပုဏ္ဏရီကောတိ-ကား၊ သေတမ္ဗရှက္ခော-ဖြူသောအသီးရှိသော သရက်ပင်တည်း၊ [သေတမ္ဗရှက္ခောတိ သေတဝဏ္ဏဖလော အမ္ဗရှက္ခော၊—ဋီကာ။] တဿာပိ-ထိုသရက်ဖြူပင်၏လည်း၊ တဒေဝ-ထိုအတောင်တရာသည်ပင်၊ပရိမာဏံ-အတိုင်းအရှည်တည်း၊ စ—ဆက်၊ တံဒိဝသံ-ဘုရားပွင့်တော်မူရာ ထိုနေ့၌၊ သောပိ—ထို သရက်ဖြူပင်သည်လည်း၊ ဒိဗ္ဗဂန္ဓေဟိ-နတ်၌ဖြစ်သော အနံ့ရှိကုန်သော၊ ပုပ္ဖေဟိ-ပန်းတို့ဖြင့်၊ သုသဉ္ဆန္ဒော -ကောင်းစွာဖုံးလွှမ်းအပ်သည်၊ အဟောသိ—ပြီ၊ စ-သည်သာမကသေး၊ ကေဝလံ-အသီးမဘက်သက်သက်၊ ပုပ္ဖေဟိ-တို့ဖြင့်သာ၊(သဉ္ဆန္ဒော-အပ်သည်၊) န—မဟုတ်သေး၊ ဖလေဟိပိ-အသီးတို့ဖြင့်လည်း၊ သဉ္ဆန္ဒော-အပ်သည်၊ အဟောသိ၊ အဿ-ထိုသရက်ဖြူပင်၏၊ ဧကတော-တဘက်သောဘေး၌၊ [ဧကတောတိ ဧကပဿေ၊—ဋီကာ။] တရုဏာနိ-နုကုန်သော၊ ဖလာနိ-အသီးတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဧကတော-၌၊ မဇ္ဈိမာနိ-အလယ်အလတ် ဖြစ်ကုန်သော၊ ဖလာနိ-လည်းကောင်း၊ ဧကတော-၌၊ နာတိပက္ကာနိ-အလွန် မမှည့်ကုန်သော၊ ဖလာနိ၊ ဧကတော-၌၊ သုပက္ကာနိ—ကောင်းစွာ မှည့်ကုန်သော၊

ဖလာနိ-တို့သည်လည်းကောင်း၊ ပကို့တ္တဒိဗ္ဗောဇာနိဝိယ-ထည့်အပ်သောနတ်၌ ဖြစ်သော ဩဇာရှိကုန်သကဲ့သို့၊ သုရသာနိ-ကောင်းသော အရသာရှိကုန်သည်၊ (ဟုတ္ဒာ)၊ ဩလမ္ဗန္တိ-တွဲရရွဲဆွဲနေကုန်၏၊ သော-ထိုသရက်ဖြူပင်သည်၊ (ပုပ္ပေဟိ-တို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဖလေဟိ-အသီးတို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပဋိမဏ္ဍိတော-တန်ဆာဆင်အပ်သည်၊ အဟောသိ) ယထာ-ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ သကလဒသသဟဿစက္ကဝါဋ္ဌေသု-တို့၌၊ ပုပ္ပူပဂရုက္ခာ-အပွင့်သို့ကပ်ရောက်ကုန်သော သစ်ပင်တို့သည်၊ ဝါ-အပွင့်ပွင့်ကုန်သောသစ်ပင်တို့သည်၊ ပုပ္ပေဟိ-တို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဖလူပဂရုက္ခာ-အသီးသို့ ကပ်ရောက်ကုန်သောသစ်ပင်တို့သည်၊ ဝါ-အသီးသီးကုန်သော သစ်ပင်တို့သည်၊ ဖလေဟိ-တို့ဖြင့် လည်းကောင်း၊ ပဋိမဏ္ဍိတာ-တန်ဆာဆင်အပ်ကုန်သည်၊ အဟောသုံ-ကုန်ပြီ။ [ပုပ္ပံဥပဂစ္ဆန္တီတိ ပုပ္ပူပဂါ၊ "ဖလူပဂါ"၌လည်း နည်းတူ။]

သာလောတိ-ကား၊ သာလရုက္ခော-အင်ကြင်းပင်တည်း၊ တဿာပိ-ထိုအင်ကြင်းပင်၏လည်း၊ တဒေဝ-ထိုအတောင်တရာသည်ပင်၊ ပရိမာဏံ-တည်း၊ တထေဝ-ထို့အတူပင်၊ ပုပ္ပသိရီဝိဘဝေါ-ပန်းတို့၏အသရေဖြင့်တင့်တယ်ခြင်းကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏၊ သိရီသရုက္ခေပိ-ကုက္ကိုပင်၌လည်း၊ ဧသေဝနယော-တည်း၊ ဥဒုမ္ဗရရုက္ခေ-ရေသဖန်းပင်၌၊ ပုပ္ပါနိ-အပွင့်တို့သည်၊ နာဟောသုံ-မရှိကုန်၊ ပန-ဆက်၊ ဧတ္ထ-ဤရေသဖန်းပင်၌၊ ဖလဝိဘူတိ-အသီး၏တင့်တယ်ပုံသည်၊ ဝုတ္တနယာဝ-ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းရှိသည်သာ၊ နိဂြောဓေ-ပင်ညောင်ပင်၌၊ တထာ-ထို့အတူတည်း၊ [တထာဖြင့် ဖလဝိဘူတိ အမ္ဗေဝုတ္တနယာဝ ကို ညွှန်းသည်။] အဿတ္ထေ-ညောင်ဗုဒ္ဓဟေပင်၌၊ တထာ-ထို့အတူတည်း၊ ဣတိ-ဤသို့လျှင်၊ သဗ္ဗဗုဒ္ဓါနံ-တို့၏၊ ပလ္လင်္ကော-ပလ္လင်တည်ရာအရပ်သည်၊ ဧကောဝ-တမျိုးတည်းသာတည်း၊ ရုက္ခာပန-သစ်ပင်တို့သည်ကား၊ အညေပိ-အခြားသော သစ်ပင်တို့သည်လည်း၊ ဟောန္တိ၊ တေသု-ထိုသစ်ပင်တို့တွင်၊ ယဿ ယဿ ရုက္ခဿ-အကြင်အကြင်သစ်ပင်၏၊ မူလေ-အနီးအောက်၌၊ စတုမဂ္ဂဉာဏ သခ်ါတဗောဓိံ-လေးပါးသော မဂ်ဉာဏ်ဟု ဆိုအပ်သော ဗောဓိကို၊ ဗုဒ္ဓါ-တို့သည်၊ ပဋိဝိဇ္ဈန္တိ-ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူကုန်၏၊ သော သော-ထိုထိုသစ်ပင်ကို၊ (လေးပါးသောမဂ်ဉာဏ်ဟု ဆိုအပ်သောဗောဓိကို ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူရာ ထိုထိုသစ်ပင်ကို)၊ ဗောဓီတိ-ဗောဓိဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏၊ အယံ-ဤ ဆိုအပ်ပြီးကား၊ ဗောဓိပရိစ္ဆေဒေါနာမ၊ ဗောဓိပင်၏အပိုင်းအခြားမည်၏၊ [ဗုဇ္ဈန္တိ-ဧတ္ထာတိ ဗောဓိ၊ ဧတ္ထ-ဤသစ်ပင်၌၊ ဝါ-ဤသစ်ပင်၏အနီးအောက်၌၊ ဗုဇ္ဈန္တိ-လေးပါးသောမဂ်ဉာဏ်တို့ကို ထိုးထွင်း၍သိတော်မူကြကုန်၏၊ ဣတိ-ထိုသို့ လေးပါးသော

မဂ်ဉာဏ်တို့ကို ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူကြရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ သော-ထို သစ်ပင်သည်၊ဗောဓိ-မည်၏၊ ဘုရားတဆူ၏ ဗောဓိပင်နှင့်အခြားဘုရားတဆူ၏ ဗောဓိပင်ကို ခဲခြား၍ပြရာအခန်းသည် "ဗောဓိပရိစ္ဆေဒ" မည်၏။]

ဗောဓိပရိစ္ဆေဒအဖွင့် ပြီး၏။

သာဝကယုဂပရိစ္ဆေဒအဖွင့်

၉။ ပန-ကား၊ သာဝကယုဂပရိစ္ဆေဒ-သာဝကအစုံတို့၏အပိုင်းအခြားဌာ၊ (အတ္ထော ဇဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ ခဏ္ဍတိဿန္တိ-ကား၊ ခဏ္ဍောစ-ခဏ္ဍထေရ်သည်လည်းကောင်း၊ တိဿောစ-တိဿထေရ်သည်လည်းကောင်း၊ (ဘဒ္ဒယုဂံ-ကောင်းသောအစုံသည်၊ အဟောသိ-ပြီ)၊ တေသု-ထို ခဏ္ဍထေရ်,တိဿထေရ်တို့တွင်၊ ခဏ္ဍော-ခဏ္ဍထေရ်သည်၊ ကေပိတိကော-တယောက်တည်းသောခမည်းတော်ရှိသော၊ ကနိဋ္ဌတာတာ-ညီတော်အငယ်တည်း၊ (ဘုရားရှင်နှင့်ခမည်းတော်တူ မယ်တော်နှင့်ညီတော်အငယ်ဖြစ်သည်)၊ တိဿော-ဘိဿထေရ်သည်၊ ပုရောဟိတပုတ္တော-ပုရောဟိတ်၏ သားတော်တည်း၊ ခဏ္ဍော-သည်၊ ပညာပါရမိယာ-ပညာပါရမီ၏၊ မတ္ထကံ-အထွတ်အထိပ်သို့၊ ပတ္တော-ရောက်သည်၊ (အဟောသ်)၊ တိဿော-သည်၊ သမာဓိပါရမိယာ-သမာဓိပါရမီ၏၊ မတ္ထကံ-သို့၊ပတ္တော-သည်၊ (အဟောသိ)၊ အဂ္ဂန္တိ-ကား၊ ဝိပဿိ-မူသော၊ ဘဂဝန္တံ-ကို၊ ထပေတွာ-၍၊ အဝသေသေဟိ-ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရားမှကြွင်းသော သာဝကတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ-ဘက္ခု၊ အသဒိသဂုဏတာယ-မတူသော ဂုဏ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဥတ္တမံ-မြတ်သော၊ ("ဘဒ္ဒယုဂံ အဟောသိ" ဌ်စပ်)၊ ဘဒ္ဒယုဂန္တိ-ကား၊အဂ္ဂတ္တာယေဝ-မြတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ပင်၊ ဘဒ္ဒယုဂံ-သော၊ (သာဝကယုဂံ အဟောသိ)၊ အဘိဘူသမ္ဘဝန္တိ-ကား၊ အဘိဘူစ-သည်လည်းကောင်း၊သမ္ဘဝေါစ-သည်လည်းကောင်း၊ (ဘဒ္ဒယုဂံအဟောသိ)၊ တေသု-တို့တွင်၊ အဘိဘူ-သည်၊ ပညာပါရမိယာ-၏၊ မတ္ထကံ-သို့၊ ပတ္တော-သည်၊ (အဟောသိ)၊ သိခိနာ-မူသော၊ ဘဂဝတာ-နှင့်၊ သဒ္ဓိ-တက္ခ၊ အရဏဝတိတော - အရဏဝတီနေပြည်တော်မှ၊ ဗြဟ္မလောကံ-ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့၊ ဂန္ဆာ-ကြွတော်မူ၍၊ ဗြဟ္မပရိသာယ-ဗြဟ္မာ့ပရိသတ်၌၊ ဝိဝိဓာနိ - အထူးထူးအပြားပြားကုန်သော၊ ပါဋိဟာရိယာနိ-တန်ခိုး ပြာဋိဟာတို့ကို၊ ဒဿေန္တော-ပြလျက်၊ ဓမ္မံ-ကို၊ ဒေသေတွာ-ဟောတော်မူ၍၊ ဒသသဟဿိလောကဓာတုံ-တသောင်းအတိုင်းအရှည်ရှိသော လောကဓာတ်ကို၊အန္ဓကာရေန-အမိုက်မှောင်ဖြင့်၊ ဖရိတွာ-ဖြန့်၍၊ ဣဒံ-ဤအမိုက်မှောင်သည်၊ ကိံ-အဘယ်ပါနည်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ သဇ္ဇာတသံဝဂါနံ-လွန်စွာဖြစ်သောထိတ်လန့်ခြင်းရှိကုန်သော

သတ္တဝါတို့အား (သဒ္ဒံသာဝေတိ-ဦစပ်)၊ ဩဘာသံ-အရောင်ကို၊ ဖရိတ္ဝာ-ဖြန့်၍၊ သဗ္ဗေ-အလုံးစုံသောသတ္တဝါတို့သည်၊မေ-၏၊ ရူပဥ္စ-အဆင်းကိုလည်း၊ ပဿန္တေ-မြင်ကြပါစေကုန်၊ သဒ္ဒဉ္စ-အသံကိုလည်း၊ သုဏန္တေ-ကြားကြပါစေကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ အဓိဋ္ဌဟိတ္ဝာ-အဓိဋ္ဌာန်တော်မူ၍၊ အာရမ္ဘထာတိ-အာရမ္ဘထအစရှိသော၊ ဂါထာဒ္ဒယံ-ဂါထာနှစ်ခုအပေါင်းကို၊ ဘဏန္တော-ရွတ်တော်မူလျက်၊ သဒ္ဒံ-အသံကို၊ သာဝေတိ-ကြားသိစေပြီ၊ သမ္ဗေါ-သည်၊ သမာဓိပါရမိယာ-၏၊မတ္ထကံပတ္တော အဟောသိ-ပြီ။[ထိုဂါထာ ၂ ပါးကို သဂါထာဝဂ္ဂသံယုတ္တပါဠိ အရဏဝတီသုတ်၌-ရှုပါ။]

သောဏုတ္တရန္တိ-ကား၊ သောဏောစ-သည်လည်းကောင်း၊ ဥတ္တရောစ-သည်လည်းကောင်း၊ (ဘဒ္ဒယုဂံ အဟောသိ)၊ တေသုပိ-တို့တွင်လည်း၊ သောဏော-သည်၊ပညာပါရမိ-သို့၊ ပတ္တော(အဟောသိ)၊ဥတ္တရော သမာဓိပါရမိ ပတ္တော အဟောသိ-ပြီ၊ ဝိဓုရသဠဝန္တိ-ကား၊ ဝိဓုရောစ-သည်လည်းကောင်း၊ သဠဝေါစ-သည်လည်းကောင်း၊(ဘဒ္ဒယုဂံအဟောသိ)၊တေသု-တို့တွင်၊ဝိဓုရော ပညာပါရမိ ပတ္တော အဟောသိ၊သဠဝေါ သမာဓိပါရမိ ပတ္တော(အဟောသိ)၊ သမာပတ္တိဗဟုလော-များသောသမာပတ် ဝင်စားခြင်းရှိသည်၊(ဟုတ္ဝာ)၊ရတ္တိဋ္ဌာနဒိဝါဋ္ဌာနကုဋိလေဏမဏ္ဍပါဒီသု-ညဉ့်နေရာ အရပ်နေနေရာအရပ် ကုဋိလိုဏ်မဏ္ဍပ်အစရှိသောအရပ်တို့၌၊ သမာပတ္တိဗလေန-သမာပတ်၏အစွမ်းဖြင့်၊ စျာယန္တော-စျာန်ဝင်စားလျက်၊ ဧကဒိဝသံ-တနေ့သ၌၊အရညေ-တော၌၊နိရောဓံ-နိရောဓသမာပတ်သို့၊ သမာပဇ္ဇိ-ကောင်းစွာရောက်ပြီ၊ ဝါ-ဝင်စားပြီ၊ အထ-သမာပတ်ဝင်စားရာထိုအခါ၌၊နံ-ထိုသဉ္ဇီဝထေရ်ကို၊ဝနကမ္မိကာဒယော-တောနှင့်အလုပ်လုပ်သူအစရှိသောလူတို့သည်၊ မတေဘတိ-သေပြီဟူ၍၊သလ္လက္ခေတ္ဝာ-မှတ်ထင်၍၊စျာပေသုံ-မီးလောင်စေကြကုန်ပြီ၊ ဝါ-မီးသင်္ဂြိုဟ်ကြကုန်ပြီ၊ သော-ထိုထေရ်သည်၊ ယထာပရိစ္ဆေဒေန-အကြင်အကြင်ကာလအပိုင်းအခြားအားဖြင့်၊ သမာပတ္တိတော-မှ၊ ဝုဋ္ဌာယ-ထ၍၊ စိဝရာနိ-တို့ကို၊ပပ္ဖေါဋေတ္ဝာ-ခါ၍၊ ဂါမံ-သို့၊ ပိဏ္ဍာယ-ဌ၊ ပါဝိသိ-ဝင်ပြီ၊ စ-ဆက်၊ တံ-ထိုဆွမ်းခံဝင်လာခြင်းကို၊ ဥပါဒါယေဝ-အစွဲပြု၍သာလျှင်၊ နံ-ထို ထေရ်ကို၊ သဉ္ဇီဝေါတိ-သဉ္ဇီဝဟူ၍၊ ဝါ-ပြန်၍အသက်ရှင်သောပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍၊ သဉ္ဇာနိံသု-ကောင်းစွာသိကြကုန်ပြီ။

ဘိယျောသုတ္တရန္တိ-ကား၊ဘိယျောသောစ-ဘိယျောသသည်လည်းကောင်း၊ ဥတ္တရောစ – သည်လည်းကောင်း၊ (ဘဒ္ဒယုဂံ အဟောသိ)၊ တေသု – တို့တွင်၊ ဘိယျောသော – သည်၊ ပညာယ-အားဖြင့်၊ ဥတ္တရော – အမြတ်ဆုံးသည်၊ (အဟောသိ)၊ ဥတ္တရော-သည်၊ သမာဓိနာ–အားဖြင့်၊ အဂ္ဂါ-အမြတ်ဆုံး

သည်၊ အဟောသိ၊ တိဿဘာရဒ္ဒါဇန္တိ-ကား၊ တိဿောစ-သည်လည်းကောင်း၊ ဘာရဒ္ဒါဇောစ-သည်လည်းကောင်း၊ (ဘဒ္ဒယုဂံ အဟောသိ)၊ တေသု-တို့တွင်၊ တိဿော ပညာပါရမိံ ပတ္တော၊(အဟောသိ)၊ဘာရဒ္ဒါဇော သမာဓိပါရမိံ ပတ္တော အဟောသိ၊ သာရိပုတ္တမောဂ္ဂလ္လာနန္တိ-ကား၊သာရိပုတ္တောစ မောဂ္ဂလ္လာနောစ(ဘဒ္ဒယုဂံ အဟောသိ)၊တေသု-တို့တွင်၊ သာရိပုတ္တော-အရှင်သာရိပုတြာသည်၊ ပညာဝိသယေ-ပညာအရာ၌၊ (အဂ္ဂေါ အဟောသိ)၊ မောဂ္ဂလ္လာနော-အရှင်မောဂ္ဂလ္လာန်သည်၊ သမာဓိဝိသယေ-သမာဓိအရာ၌၊ အဂ္ဂေါအဟောသိ၊ အယံ - ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ သာဝကယုဂပရိစ္ဆေဒေါနာမ - သာဝကအစုံတို့၏ အပိုင်းအခြားမည်၏။

သာဝကယုဂပရိစ္ဆေဒအဖွင့် ပြီး၏။

သာဝကသန္နိပါတပရိစ္ဆေဒအဖွင့်

၁၀။ သာဝကသန္နိပါတပရိစ္ဆေဒေ-သာဝကတို့၏ အစည်းအဝေးအပိုင်းအခြား၌၊(အတ္ထော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ ဝိပဿိဿ-သော၊ဘဂဝတော-၏၊ပဌမသန္နိပါတော-ပထမအစည်းအဝေးသည်၊ စတုရင်္ဂိကော၊ လေးပါးသော အင်္ဂါရှိသည်၊ အဟောသိ၊ သဗ္ဗေ-အလုံးစုံသောရဟန်းတို့သည်၊ ဟိဘိက္ခူ-ဟိဘိက္ခုတို့သည်၊ဟောန္တိ-ကုန်၏၊[ဟိဘိက္ခုဖြစ်ခြင်းလည်းအင်္ဂါတပါး။]သဗ္ဗေ-တို့သည်၊ ဣဒ္ဓိယာ-ကမ္မဇိဒ္ဓိကြောင့်၊ နိဗ္ဗတ္တပတ္တစီဝရ-ဖြစ်သောသပိတ်သင်္ကန်းရှိကုန်သည်၊(ဟောန္တိ)၊ [ဣဒ္ဓိမယပတ္တစီဝရရှိခြင်းလည်းအင်္ဂါတပါး။] သဗ္ဗေ-တို့သည်၊ အနာမန္တိတာဝ-ခေါ်တော်မမူအပ်ကုန်ပဲသာ၊အာဂတာ-ရောက်လာကုန်သည်၊ (ဟောန္တိ)၊[မခေါ်အပ်ပဲရောက်လာခြင်းလည်းအင်္ဂါတပါး။]ဣတိ-သို့၊ ဧတစ--ထိုရဟန်းတို့သည်လည်း၊ ပန္နရသေ--တဆယ့်ငါးရက်မြောက်ဖြစ်သော၊ ဥပေါသထဒိဝသေ--ဥပုသ်နေ့၌၊ (အာဂတာ၊ ဟောန္တိ)၊[ဥပုသ်နေ့၌ရောက်လာခြင်းလည်းအင်္ဂါတပါး။] အထ--ရောက်လာရာထိုအခါ၌၊ သတ္ထာ-သည်၊ ဗီဇနိံ--ယပ်ကို၊ ဂဟေတ္ဝာ--ကိုင်တော်မူ၍၊ နိသိန္နော--ထိုင်တော်မူလျက်၊ ဥပေါသထံ--ဩဝါဒပါတိမောက်ရွတ်တော်မူခြင်းဟူသော ဥပုသ်ကို၊ ဩသာရေသိ--သက်ရောက်စေတော်မူပြီ၊ ဝါ-ရွတ်တော်မူပြီ၊ [ဋီကာ၌''ဥပေါသထန္တိ အာဏာပါတိမောက္ခံ''ဟု တွေ့ရ၏၊ ပါဠိပျက်ဟန် တူသည်၊ ''ခန္တိ ပရမံ တပေါ တိတိက္ခာ''စသော သုံးဂါထာကို မြတ်စွာဘုရားကိုယ်တော်တိုင် ဟောရွတ်တော်မူပြီ။]ဒုတိယတတိယေသုပိ-ဒုတိယသန္နိပါတ တတိယသန္နိပါတတို့၌လည်း၊ ဧသေဝ-ဤအစီအရင်သည်ပင်၊ နယော--အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို ဆောင်ကြောင်း အစီအရင်တည်း၊ သေသဗုဒ္ဓါနံ-ဝိပဿီဘုရားမှကြွင်းသော

ဘုရားရှင်တို့၏၊ သဗ္ဗသန္နိပါတေသု--အလုံးစုံသောအစည်းအဝေးတို့၌၊တထာ-ထို့အတူတည်း၊ ပန--အထူးကား၊ ယသ္မာ--ကြောင့်၊ အမှာကံ-တို့၏၊ ဘဂဝတော-၏၊ ပဌမဗောဓိယာဝ၊ပထမဗောဓိ၌သာ၊[ဝါတော်နှစ်ဆယ်အတွင်း၌သာ။] သန္နိပါတော-သာဝကတို့၏ အစည်းအဝေးသည်၊အဟောသိ-ပြီ၊ စ-ဆက်၊ ဣဒံသုတ္တံ-ဤမဟာပဒါနသုတ်တော်ကို၊ အပရဘာဂေ-သာဝကတို့၏ စည်းဝေးရာကာလမှ နောက်အဖို၌၊ ဝုတ္တံ-ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊(ထိုသို့သာဝကတို့စည်းဝေးပြီးနောက်မှ ဟောတော်မူအပ်သည်အဖြစ်ကြောင့်)မယ္ဟံဘိက္ခဝေ၊ပ၊သန္နိပါတောတိ-ဟူ၍၊ အနိဋ္ဌာပေတ္ဝာ-မပြီးဆုံးစေမူ၍၊ အဟောသိတိ--ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊["သာဝကာနံသန္နိပါတော"လောက်တွင်မပြီးစေပဲ"အဟောသိ"ဟု အတိတ်ကြိယာထည့်၍ ဟောတော်မူသည်၊ ဤမဟာပဒါနသုတ်ကို ဟောတော်မူချိန်၌ သာဝကသန္နိပါတပြီးခဲ့ပြီဟူလို။]

တတ္ထ-မယ္ဟံ ဘိက္ခဝေ တေရဟိ အစရှိသောပါဠိရပ်၌၊အဓုတေဋ္ဌသာနိဘိက္ခု သတဘာနိတိ-ကား၊ ပုရာဏဇဋိလာနံ-ရှေး၌ ရသေ့ဖြစ်ဘူးသော ရဟန်းတို့၏၊ သဟာသံ--တထောင်လည်းကောင်း၊ ဒ္ဝိန္နံ--၂ ပါးကုန်သော၊ အဂ္ဂသာဝကာနံ-အဂ္ဂသာဝကတို့၏၊ ပရိဝါရာနိ-အခြံအရံ ဖြစ်ကုန်သော၊ အဓုတေယျသတာနိ-အခွဲအားဖြင့်သုံးရာတို့ လည်းကောင်း၊ ဝါ--နှစ်ရာ့ငါးဆယ်တို့လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ အဓုတေဋ္ဌသာနိ-- အခွဲအားဖြင့် သုံးဆယ်ရှိကုန်သော၊ ဘိက္ခူသတာနိ--ရဟန်းအရာတို့သည်၊ (တနည်း) အဓုတေဋ္ဌသာနိ ဘိက္ခူသတာနိ-တထောင့်နှစ်ရာ့ ငါးဆယ်သော ရဟန်းတို့သည်၊ (ဟောန္တိ--ကုန်၏၊) တတ္ထ-ထို ရဟန်းတို့တွင်၊ ဒ္ဝိန္နံ-ကုန်သော၊ အဂ္ဂသာဝကာနံ--တို့၏၊ အဘိနီဟာရတော-မိမိစိတ်ကို အဂ္ဂသာဝကဉာဏ်သို့ ရှေးရှု ဆောင်ကြောင်းဆုတောင်းရာအခါမှ၊ ဥဋ္ဌာယ--စ၍၊ ဝတ္ထုံ--ဝတ္ထုကို၊ ကဒေဘူဝ-ဟော၍၊ ပဗ္ဗဇ္ဇာ-ရဟန်းဒီက္ခာဖြစ်ကို၊ ဝါ-ရဟန်းပြုပုံကို၊ ဒီပေတဗ္ဗာ-ပြထိုက်၏၊ ဝါ-ပြကြပါလေ၊ [အဂ်ုတ္တိရ်အဋ္ဌကထာ ဧတဒဂ္ဂဝဂ် အဖွင့်၌အကျယ်ပြထားပြီ။] ပန--ဆက်၊ ပဗ္ဗဇိတာနံ-ရဟန်းအဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်ကုန်သော၊ တေသံ-ထို အဂ္ဂသာဝက တို့တွင်၊ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော-မဟာမောဂ္ဂလ္လာန် ထေရ်သည်၊ သတ္တာမေ--ခုနှစ်ရက်မြောက် ဖြစ်သော၊ ဒိဝသေ-နေ့၌၊ အရဟတ္တံ-အရဟတ္တဖိုလ်သို့၊ ပတ္တော-

---

အဘိနီဟာရတော။ ' ' ။အဘိ-အဂ္ဂသာဝကဉာဏ်သို့ ရှေးရှု၊ နီဟာရ-မိမိစိတ်ကို ဆောင်ကြောင်းဖြစ်သော ဆုတောင်းခြင်း၊ အဘိနီဟာရတိ+စိတ္တံ+ဧတေနာတိ အဘိနီဟာရော၊ (ပဏ်မိ-ဆုဟောင်းခြင်း၊ ဝါ--ဆုတောင်းရာအခါ)။

ရောက်ပြီ၊ ဓမ္မသေနာပတိ—တရားစစ်သူကြီး ဖြစ်တော်မူသော ရှင်သာရိပုတြာ ထေရ်သည်၊ ပန္နရသမေ- တဆယ့်ငါးရက်မြောက် ဖြစ်သော၊ ဒိဝသေ-၌၊ ဂိဇ္ဈကူဋ္ဌပဗ္ဗတမဇ္ဈေ—ဂိဇ္ဈကုဋ္ဌတောင်၏ အလယ်၌၊ သူကရခတလေဏပဗ္ဘာရေ-ဝက်တူးလိုဏ်ခေါင်း၌၊ ဘာဂိနေယျဿ-တူဖြစ်သော၊ ဒီဃနခ ပရိဗ္ဗာဇကဿ-ဒီဃနခပရိဗိုဇ်ဖို၊ သဇ္ဇိတေ- စီစဉ်တော်မူအပ်သော၊ ဓမ္မယာဂေ--တရားတည်း ဟူသောယဇ်ဖြစ်သော၊ ဝေဒနာပရိဂ္ဂဟသုတ္တန္တေ-ဝေဒနာ ပရိဂ္ဂဟသုတ်ကို၊ ဒေသိယမာနေ-တော်မူအပ်စဉ်၊ ဒေသနံ—ဒေသနာတော်ကို၊ အနုဗုဇ္ဈမာနံ—အစဉ်လျှောက်၍ သိအပ်သော၊ ဉာဏံ-ဉာဏ်သို့၊ ပေသေတွာ—စေလွှတ်၍၊ သာဝကပါရမီဉာဏံ-သာဝက ပါရမီဉာဏ်သို့၊ ပတ္တော-ပြီ၊ [ရဟန္တာ ဖြစ်ပြီ ဟူလို၊ သောတာပန်ဖြစ်တုန်းက ရှင်မောဂ္ဂလ္လာန်ထက် အရင်ကျသော်လည်း ရဟန္တာဖြစ်သောအခါ ရှင်မောဂ္ဂလ္လာန်၏ နောက်မှ ဖြစ်ရသည်၊ ဘာကြောင့်နည်း ဉာဏ်တော်က ကြီးကျယ်သည့်အတွက် ဉာဏ်အလုပ်များနေသောကြောင့် နောက်ကျရခြင်းဖြစ်သည်၊ ဓမ္မပဒ ယမကဝဂ် သာရိပုတ္တထေရဝတ္ထုဉ် ရှုပါ။]

ဘဂဝါ-သည်၊ ထေရဿ-၏၊ အရဟတ္တပ္ပတ္တိံ—အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ခြင်းကို၊ ဥတွာ-၍၊ ဝေဟာသံ—ကောင်းကင်သို့၊ အဗ္ဘုဂ္ဂန္ဒာ-ရှေးရှုကြွတော်မူ၍၊ ဝေဋ္ဌုဝနေယေဝ-ဝေဋ္ဌုဝန်ကျောင်းတော်၌သာ၊ ပစ္စုဋ္ဌာသိ-တည်တော်မူပြီ၊ ထေရော-ရှင်သာရိပုတြာထေရ်သည်၊ ဘဂဝါ—သည်၊ ကုဟိံ-အဘယ်အရပ်သို့၊ ဂတောနုခေါ-ကြွတော်မူပါလိမ့်မည်နည်း၊ ဣတိ-သို့၊ အာဝဇ္ဇန္တော-ဆင်ခြင်လတ်သော်၊ဝေဋ္ဌုဝနေ—၌၊ ပတိဋ္ဌိတဘာဝံ-တည်တော်မူသည်၏အဖြစ်ကို၊ ဥတွာ-၍၊ သယမ္မိ—ကိုယ်တိုင်လည်း၊ ဝေဟာသံ-သို့၊ အဗ္ဘုဂ္ဂန္ဒာ—၍၊ ဝေဋ္ဌုဝနေယေဝ—၌ပင်၊ ပစ္စုဋ္ဌာသိ-ပြီ၊ အထ-ရှင်သာရိပုတြာရောက်လာရာထိုအခါ၌၊ ဘဂဝါ—သည်၊ ပါတိမောက္ခံ-ဩဝါဒပါတိမောက်ကို၊ ဩသာရေတိ-သက်ရောက်စေတော်မူပြီ၊ တံသန္နိပါတံ-ကို၊ သန္ဓာယ-၍၊ ဘဂဝါ—သည်၊ အမုတေဋ္ဌသာနိ ဘိက္ခုသတာနိတိ-ဟူ၍၊ အာဟ-ပြီ၊ အယံ-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ သာဝကသန္နိပါတပရိစ္ဆေဒေါနာမ-သာဝကတို့၏ အစည်းအဝေး အပိုင်းအခြားမည်၏။

သာဝကသန္နိပါတပရိစ္ဆေဒအဖွင့်ပြီး၏။

အမုတေဋ္ဌသာနိ ဘိက္ခုသတာနိ။ ။အမေုန+တေဋ္ဌသ+ယေသန္တိ အမုတေဋ္ဌသာနိ၊ ယေသံ—အကြင်ရဟန်းအရာတို့၏၊ အမေုန—အခွဲအားဖြင့်၊ တေဋ္ဌသ—တဆယ့်သုံးတို့သည်။ သန္တိ—ကုန်၏၊ ဣတိ—ဤသို့အခွဲအားဖြင့် တဆယ့်သုံးရှိကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ တာနိဘိက္ခုသတာနိ—ထို ရဟန်းအရာတို့သည်၊ အမုတေဋ္ဌသာနိ—တို့မည်၏၊ ဤသို့အမုတေဋ္ဌသကို ဗဟုဗ္ဗီဟိသမာသသ်ပြုမှ ဘိက္ခုသတာနိနှင့်လိင်ဝုစ်တူနိုင်သည်၊ ထိုသို့

ဥပဌာကပရိစ္ဆေဒအဖွင့်

၁၁။ ပန—ကား၊ ဥပဌာကပရိစ္ဆေဒေ-အလုပ်အကျေးတို့၏အပိုင်းအခြား၌၊ (အတ္ထော ဝေံ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ အာနန္ဒောတိ—အာနန္ဒောဟူသောပုဒ်ကို၊ နိဗဒ္ဓုပဌာကဘာဝံ-မြဲသောအလုပ်အကျေး၏အဖြစ်ကို၊ သန္ဓာယ-၍၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ ဟိ—မှန်၏၊ ဘဂဝတော—၏၊ ပဌမဗောဓိယံ-၌၊ အနိဗဒ္ဓါ—မမြဲကုန်သော၊ ဥပဌာကာ-တို့သည်၊ အဟေသုံ-ကုန်ပြီ၊ ဧကဒါ-ဟရံတခါ၌၊ နာဂသမာလော-နာဂသမာလရဟန်းသည်၊ ပတ္တစီဝရံ-ကို၊ ဂဟေတ္ဝာ-၍၊ ဝိစရိ-လှည့်လည်ပြီ၊ ဧကဒါ-၌၊ နာဂိတော-သည်၊ (ပတ္တစီဝရံ ဂဟေတ္ဝာ ဝိစရိ)၊ ["ဥပဝါနော, သုနက္ခတ္တော" တို့၌လည်းဤအတိုင်းပေးပါ။] စုန္ဒော-စုန္ဒမည်သော၊ သမဏုဒ္ဒေသော-သာမဏေသည်၊ (ပတ္တစီဝရံ ဂဟေတ္ဝာ ဝိစရိ)၊ ["သာဂတော, မေဃိယော" တို့၌လည်းနည်းတူပင်။] တတ္ထ — ထို အလုပ်အကျေးတို့တွင်၊ ဧကဒါ-၌၊ ဘဂဝါ - သည်၊ နာဂသမာလတ္ထေရေန-နှင့်၊ သဒ္ဓိံ - တကွ၊ အဒ္ဓါနမဂ္ဂပဋိပန္နော-သည်၊(ဟုတ္ဝာ)၊ဒ္ဓေဓာပထံ-နှစ်ဖြာသောလမ်းသို့၊ပတ္တော-ရောက်တော်မူပြီ၊ထေရော-နာဂသမာလ ထေရ်သည်၊မဂ္ဂါ-ကြွမြဲသောလမ်းမှ၊ သြက္ကမ္မ-ဖဲ၍၊ ဘဂဝါ-မြတ်စွာဘုရား၊ အဟံ-သည်၊ ဣမိနာမဂ္ဂေန-ဖြင့်၊ ဂစ္ဆာမိ-သွားလိုပါ၏၊ ဣတိ-သို့၊ အာဟ-လျှောက်ပြီ၊ အထ-ထိုသို့လျှောက်ရာ၌၊ နံ-ထို နာဂသမာလ ထေရ်ကို၊ ဘဂဝါ—သည်၊ ဘိက္ခု-ရဟန်း၊ ဧဟိ—လာလော့၊ ဣမိနာမဂ္ဂေန-ဖြင့်၊ဂစ္ဆာမ-သွားကြကုန်စို့၊ ဣတိ-သို့၊ အာဟ—မိန့်တော်မူပြီ၊ သော-ထို ထေရ်သည်၊ ဘဂဝါ—မြတ်စွာဘုရား၊ ဟန္ဒ-ရော့၊ တုမှာကံ-ရှင်တော်ဘုရားတို့၏၊ ပတ္တစီဝရံ—ကို၊ ဂဏှထ - ယူတော်မူပါကုန်၊ အဟံ—သည်၊ ဣမိနာမဂ္ဂေန-ဖြင့်၊ ဂစ္ဆာမိ-သွားလိုပါ၏၊ ဣတိ—သို့၊ ဝတ္ဝာ—လျှောက်၍၊ ပတ္တစီဝရံ—ကို၊ ဆမာယံ-၌၊ထပေတုံ-ထားခြင်းငှါ၊ အရဒ္ဓေါ-ပြီ၊ အထ-၌၊ ဘဂဝါ-သည်၊ နံ—ထို ထေရ်ကို၊ ဘိက္ခု-ရဟန်း၊ အာဟရ-ဆောင်ခဲ့လော့၊ ဣတိ၊ ဝတ္ဝာ-မိန့်တော်မူ၍၊ ပတ္တစီဝရံ—ကို၊ ဂဟေတ္ဝာ—ကိုယ်တော်တိုင်ယူ၍၊ ဂတော—ကြွတော်မူပြီ၊ တဿပိဘိက္ခုနော-ထိုရဟန်း၏လည်း၊ ဝါ-သည်လည်း၊ ဣတရေန-ဘုရားကြွတော်မူရာလမ်းမှ တပါးသော၊ မဂ္ဂေန-ဖြင့်၊ ဂစ္ဆတော—စဉ်၊ စောရာ—ဒမြတို့သည်၊ ပတ္တစီဝရဥ္ဇေဝ-ကိုလည်း၊ ဟရိံသု-ဆောင်ကြကုန်ပြီ၊ သီသဥ္ဇ-ဦးခေါင်းကိုလည်း၊ ဘိန္ဒိံသု-ခွဲကြကုန်

ဗဟုဗ္ဗိဟိသမသည်မပြုလျှင် "အဓုတေဌသ" ဟုသာရှိရလိမ့်မည်၊ အဓုတေဌသ—အခွဲအားဖြင့် တဘဒ္ဒသ့်သုံးပါးကုန်သော၊ ဘိက္ခုသတာနိ—ရဟန်းတို့၏ အရာတို့—ဟု အနက်ပေးရလိမ့်မည်။

ပြီ၊ သေ–ထိုနာဂသမာလ ထေရ်သည်၊ ဘဂဝါ–သည်၊ ဣဒါနိ–၌၊ မေ–၏၊ ပဋိသရဏံ–လည်းလျှောင်း ရာတည်း၊ အညော–ဘုရားမှတပါး အခြားသော၊ (ပဋိသရဏံ–သည်၊)န–မရှိတော့၊ဣတိ–သို့၊ စိန္တေတွာ–၍၊ ဂဠိတေန–လျှောက်သော၊ ဝါ–ယိုစီးသော၊ လောဟိတေန–သွေးဖြင့်၊ ဘဂဝတော–၏၊ သန္တိကံ–သို့၊ အဂမာသိ–လိုက်သွားပြီ၊ ဘိက္ခု–ရဟန်း၊ ဣဒံ–ဤသို့ဖြစ်ခြင်းသည်၊ ကိံ–အဘယ်နည်း၊ ဣတိစ–သို့လည်း၊ ဝုတ္တေ–မေးတော်မူအပ်သော်၊ တံပဝတ္တိံ–ထိုဖြစ်ပုံ အကြောင်းကို၊ အာရောစေသိ–လျှောက်ပြီ၊အထ–လျှောက်ရာ ထိုအခါ၌၊ နံ–ထိုနာဂသမာလ ထေရ်ကို၊ ဘဂဝါ–သည်၊ ဘိက္ခု–ရဟန်း၊ မာစိန္တယိ–တောင်တောင် ကျိကျိ မကြံစည်လင့်၊ တေ – သင်၏၊ တံယေဝ ကာရဏံ–ဤ အကြောင်းကိုပင်၊ သလ္လက္ခေတွာ-မှတ်သား၍၊ နိဝါရယိမှာ-တားမြစ်ခဲ့ကုန်ပြီ၊ ဣတိ–သို့၊ ဝတွာ–မိန့်တော်မူ၍၊ သမဿာသေသိ–သက်သာစေတော်မူပြီ၊[“အထနံ”၌ “နံ”ကို သမဿာသေသိ တိုင်အောင် စပ်နိုင်သောကြောင့် “ဝတွာ” နောက်၌ “နံ” ပါသည်မှာ အပိုသာ။]

ပန–ဆက်၊ ဧကဒါ–တခုသောအခါ၌ (တခါတုန်းက)၊ ဘဂဝါ–သည်၊ မေဃိယတ္ထေရေန–နှင့်၊ သဒ္ဓိံ–တကွ၊ ပါစီနဝံသမိဂဒါယေ–ပါစီနဝံသမိဂဒါဝုန်တော၌ (သားကောင်တို့အား ဘေးမဲ့ပေးရာဖြစ်သော အရှေ့ဝါးတော၌)၊ ဇန္တုဂါမံ–ဇန္တုရွာသို့၊ အဂမာသိ–ကြွတော်မူပြီ၊ တတြာပိ–ထို ဇန္တုရွာ၌လည်း၊ မေဃိယော–သည်၊ ဇန္တုဂါမေ–၌၊ ပိဏ္ဍာယ–ဥ၊ စရိတွာ–၍၊ နဒီတီရေ–မြစ်ကမ်း၌၊ ပါသာဒိကံ–စိတ်၏ကြည်လင်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော၊ အမ္ဗဝနံ–သရက်ဥယျာဉ်ကို၊ ဒိသွာ–၍၊ ဘဂဝါ–မြတ်စွာဘုရား၊ တုမှာကံ–တို့၏၊ ပတ္တစီဝရံ–ကို၊ ဂဏှထ–ပါကုန်၊ အဟံ–သည်၊ တသ္မိံ အမ္ဗဝနေ–၌၊ သမဏဓမ္မံ–ရဟန်းတရားကို၊ ကရောမိ–ပြုလိုပါ၏၊ ဣတိ–သို့၊ဝတွာ–လျှောက်၍၊ ဘဂဝတာ–သည်၊ တိက္ခတ္တုံ–သုံးကြိမ်၊ နိဝါရိယမာနောပိ–တားမြစ်အပ်ပါသော်လည်း၊ ဂန္တွာ–၍၊ အကုသလစိတက္ကေဟိ–အကုသလ ဝိတက်တို့သည်၊ ဥပဒ္ဒုတော–ကပ်၍နှိပ်စက်အပ်သည်၊ အန္ဓာသတ္တော–အစဉ်ကပ်ငြိအပ်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ပစ္ဆာဂန္တွာ–ပြန်လာ၍၊ တံ ပဝတ္တိံ–ထိုဖြစ်ပုံကို၊ အာရော

အန္ဓာသတ္တော။ ။[အနု+အာ+သန္ဒ–တ၊] “အစဉ်ကပ်ငြိအပ်သည်”ဟု သန္ဒတ္ထဖြစ်၏၊ ဋီကာ၌“အန္ဓာသတ္တောတိ အနုမဒ္ဒေါ”ဟု ဖွင့်၏၊“အစဉ်ဖွဲ့အပ်သည်”ဟု ပေးပါ၊ “ဥပဒ္ဒုတောဝါ”ဟု တနည်းဖွင့်သေး၏၊ “နှိပ်စက်အပ်သည်”ဟု ပေးပါ။ ဤသို့“အန္ဓာသတ္တော”ကို “ဥပဒ္ဒုတော”ဟု တနည်းဖွင့်သောကြောင့် ဋီကာဆရာ၏ လက်ထက်တုန်းက အဋ္ဌကထာဝယ် အန္ဓာသတ္တောဂါထာ၏ရှေ့၌“ဥပဒ္ဒုတော”ဟုရှိဟန်

စေသိ-လျှောက်ပြီ၊ တမ္ပိ-ထိုမေဃိယထေရ်ကိုလည်း၊ ဘဂဝါ-သည်၊ တေ-၏၊ ဣဒမေဝကာရဏံ-ဤအကြောင်းကိုပင်၊ သလ္လက္ခေတွာ-မှတ်သား၍၊ နိဝါရယိမှာ-တားမြစ်ခဲ့ကုန်ပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတွာ-၍၊ အနုပုဗ္ဗေန-အစဉ်အားဖြင့်၊ သာဝတ္ထိံ-သို့၊ အဂမာသိ-ပြီ။

တတ္ထ-ထိုသာဝတ္ထိမြို့၌၊ ဂန္ဓကုဋ္ဌိပရိဝေဏေ- ဂန္ဓကုဋ္ဌိပရိဝုဏ်၌၊ ပညတ္တဝရဗုဒ္ဓါသနေ-ခင်းထားအပ်သော မြတ်သော ဘုရားနေရာတော်၌၊ နိသိန္နော-မူလျက်၊ ဘိက္ခုသံဃပရိဝုတော-ရဟန်းအပေါင်းခြံရံအပ်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဘိက္ခူ-တို့ကို၊ အာမန္တေသိ- အမိန့်ရှိတော်မူပြီ၊ (ကိုံ-သနည်း၊) ဘိက္ခဝေ-တို့(အဟံ) ဣဒါနိ-ယခုအခါ၌၊ မဟလ္လကော-ကြီးရင့်သည်၊ အမှိ-၏။ ဧကစ္စေ-အချို့ကုန်သော၊ ဘိက္ခူ-တို့သည်၊ ဣမိနာမဂ္ဂေန-ဤလမ်းဖြင့်၊ ဂစ္ဆာမ-သွားကြစို့၊ ဣတိ-သို့၊ စုတ္တေ-ပြောဆိုအပ်သော်၊ အညေန-အခြားသော၊ (မဂ္ဂေန-ဖြင့်၊) ဂစ္ဆန္တိ-ကုန်၏၊ ဧကစ္စေ-ကုန်သော၊ (ဘိက္ခူ-တို့သည်၊) မယှံ-၏၊ ပတ္တစီဝရံ-ကို၊ နိက္ခိပန္တိ- ချထားကြကုန်၏၊ မယှံ-ငါ၏၊ နိဗဒ္ဓုပဋ္ဌာကံ-အမြဲအလုပ်အကျွေးဖြစ်သော၊ ဧကံ-သော၊ ဘိက္ခုံ-ကို၊ ဇာနာထ-သိကြကုန်လော့၊ ဣတိ-သို့၊ (အာမန္တေသိ)၊ ဘိက္ခူနံ- တို့၏၊ ဓမ္မသံဝေဂေါ-တရားကိုရိုသေခြင်း၌မှီသောထိတ်လန့်ကြောင်း သဟောတ္တပ္ပဉာဏ်သည်၊ ဥဒပါဒိ-ပြီ။

အထ-ထိုအခါ၌၊ အာယသ္မာသာရိပုတ္တော-သည်၊ အာသနာ-မှ၊ ဥဋ္ဌာယ-၍၊ ဘဂဝန္တံ-ကို၊ ဝန္ဒိတွာ-၍၊ ဘန္တေ-မြတ်စွာဘုရား၊ အဟံ-တပည့်တော်

မတူ၊ ယခုအဋ္ဌကထာစာအုပ်များ၌ကား "ဥပဒ္ဓုတော အန္ဓာသတ္တော"ဟု ရှိနေပေပြီ။

ဆက်ဦးအံ့။ ။ဤကဲ့သို့ အကုသလဝိတက်တို့ နှိပ်စက်အပ်ပုံမှာ မိမိကိုယ်တိုင်က ထိုနေရာဝယ်ဘဝငါးရာတိုင်အောင် ရှင်ဘုရင်ဖြစ်ခဲ့ဘူးသောကြောင့် "တရားအားထုတ်မည်"ဟု ထိုင်လိုက်သည်နှင့် တပြိုင်နက် တရားမထင်ပဲ့ ရှေးက မောင်းမမိဿံအချွေအရံတွေ ထင်လာသဖြင့် သာယာနေခြင်းတည်း၊ [ဝတ္ထုအကျယ်ကို နှဝကဂ်တွရ အဋ္ဌကထာ မေဃိယသုတ်အဖွင့်၌ရှုပါ။]

ဓမ္မသံဝေဂေါ။ ။ဓမ္မဂါရဝနိဿိတော (တရားကိုလေးစားခြင်း၌ မှီသော)၊ သံဝေဂေါ- (ထိတ်လန့်ကြောင်း သဟောတ္တပ္ပဉာဏ်တည်း)၊ ဓမ္မသံဝေဂေါ- (တရားကိုရိုသေခြင်း၌မှီသော ထိတ်လန့်ကြောင်း သြတ္တပ္ပနှင့်တကွ ဖြစ်သောဉာဏ်)၊ အမှေသုနာမ တိဋ္ဌန္တေသု ဘဂဝတောပိ ဤဒိသံဇာတံ-("ငါတို့ကဲ့သို့ သာဝကကြီးများ ရှိပါလျက်, မြတ်စွာဘုရားမှာ ဤကဲ့သို့ဖြစ်ရသေးပါတကား"ဟု ဤသို့ ဓမ္မသံဝေဂ ဖြစ်ပြီ)၊-ဋီကာ၊ [ဤအဖွင့်အတိုင်း ဤကဲ့သို့နေရာတိုင်း၌ "သံဝေဂ"အရ သြတ္တပ္ပစေတသိက်နှင့် တကွဖြစ်သောဉာဏ်ကို အရကောက်ရသည်။]

သည်၊ တုဓမ္မယေဝ-ရှင်တော်ဘုရားတို့ကိုပင်၊ ပတ္ထယမာနော-တောင့်တလျက်၊ သတသဟဿာဓိကံ-ကမ္ဘာတသိန်းအလွန်ရှိသော၊ အသင်္ခ်ေယျံ-တသင်္ခ်ေပတ်လုံး၊ ပါရမိယော-တို့ကို၊ ပူရယိ-ဖြည့်ခဲ့ပါပြီ၊မာဒီသော-တပည့်တော်ကဲ့သို့ ရှုအပ်သော၊ မဟာပညော- ကြီးသောပညာရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဥပဋ္ဌာကောနာမ-အလုပ်အကျွေးမည်သည်၊ ဝဋ္ဋတိနနု-သင့်သည်မဟုတ်ပါလော၊ အဟံ-သည်၊ဥပဋ္ဌဟိဿာမိ-လုပ်ကျွေးပါမည်၊ဣတိ-သို့၊ အာဟ-လျှောက်ပြီ၊တံ-ထို အရှင်သာရိပုတ္တြာကို၊ ဘဂဝါ-သည်၊ သာရိပုတ္တ-ရာ၊ အလံ-မသင့်၊ ယဿဒါနိ ဒါသာယံ-အကြင်အရပ်မျက်နှာ၌၊တုံ-သည်၊ ဝိဟာရသိ-၏၊ သာ ဒိသာ-သင်၏ နေရာ ထိုအရပ်မျက်နှာသည်၊မေ-ငါ၏၊ဝါ-ငါမှ၊အသုညာယေဝ-မကင်းဆိတ်သည်သာ၊ တဝ-၏၊ ဩဝါဒေါ-သည်၊ ဗုဒ္ဓါနံ-တို့၏၊ ဩဝါဒသဒိသော-အဆုံးအမနှင့်တူသည်၊(ဟောတိ)၊မေ-ငါ့အား၊တယာ-သင်သည်၊ဥပဋ္ဌာကကိစ္စံ-လုပ်ကျွေးခြင်းကိစ္စသည်၊(တနည်း)ဥပဋ္ဌာနကိစ္စံ-လုပ်ကျွေးခြင်း ကိစ္စသည်၊ဝါ-လုပ်ကျွေးဖွယ်ကိစ္စသည်၊ နအတ္ထိ-မရှိ၊ ["မေ"သည် ဥပ+ဌာဓာတ်၏ သမ္ပဒါန်တည်း၊ "တယာ"သည် "ဥပဋ္ဌာန"ဟူသော ဘောဟောကြိယာ၏ အဝုတ္တကတ္တားတည်း၊ ထို့ကြောင့် "ဥပဋ္ဌာနကိစ္စံ"ဟု ရှိလျှင်ကောင်း၏။] ဣတိ-သို့၊ ပဋိဉ္ဉံပိ- ပယ်တော်မူပြီ၊ တေနေဝဥပါယေန- ပုံစံကပ်၍ သိမှတ်ကြောင်းဖြစ်သော ဤနည်းဖြင့်သာလျှင်၊ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနံ-ကို၊ အာဒိံကတ္ဝာ-၍၊ အသီတိမဟာသာဝကာ-ရှစ်ကျိပ်သော မဟာသာဝကတို့သည်၊ ဥဋ္ဌဟိံသု-ထကြကုန်ပြီ၊ [ထ၍လုပ်ကျွေးဖို့ရန် ခွင့်တောင်းကြကုန်ပြီ။] သဗ္ဗေပိ-ကုန်သော၊တေ-ထို မဟာသာဝကတို့ကို၊ ဘဂဝါ-သည်၊ ပဋိဂ္ဂဏှိပိ-ပယ်တော်မူပြီ။

ပန-အထူးကား၊ အာနန္ဒတ္ထေရော-သည်၊ တုဏှီဘာဝေ-ဆိတ်ဆိတ် သာလျှင်၊ နိသီဒိ-ထိုင်နေပြီ၊ အထ-ဆိတ်ဆိတ်နေရာ ထိုအခါ၌၊ နံ-ထိုအရှင်အာနန္ဒာကို၊ ဘိက္ခူ-တို့သည်၊ ဧဝံ-သို့၊ အာဟံသု-ကုန်ပြီ၊ (ကိံ)၊အာဝုသော အာနန္ဒ-ငါ့ရှင်အာနန္ဒာ၊ ဘိက္ခုသံဃော-ရဟန်းအပေါင်းသည်၊ဥပဋ္ဌာကဋ္ဌာနံ-အလုပ်အကျွေးအရာကို၊ ယာစတိ-တောင်း၏၊ တုမ္ဟေ-သည်လည်း၊ ယာစာဟိ-

---

အဟံဥပဋ္ဌဟိဿာမိ။ ။နေရာမှထပြီး "တပည့်တော် လုပ်ကျွေးပါမည်"ဟု လျှောက်သော အရှင်သာရိပုတ္တြာသည် "အဟံဘန္တေ" စသောစကားကို ထိုအချိန်တုန်းက မလျှောက်သော်လည်း ထလိုက်သည့် အဓိပ္ပါယ်က ထိုကဲ့သို့ လျှောက်သည်မည်သောကြောင့် "အဟံဘန္တေ ၊ပ၊ ဥပဋ္ဌဟိဿာမိ"ဟု အဋ္ဌကထာဆရာ ထည့်၍ ဖွင့်ရသည်။

လော့၊ ဣတိ-သို့၊ (အာဟံသု)၊ သော-ထို အရှင်အာနန္ဒာသည်၊ အာဟ-ပြီ၊ (ကိံ-နည်း၊) အာဝုံသော-အရှင်ဘုရား‌တို့၊ ယာစိတ္ထာ-တောင်း၍ လဒ္ဓါ ပဋ္ဌာနံ နာမ-ရအပ်သော အလုပ်အကျွေး အရာမည်သည်၊ ကီဒိသံ-အဘယ်ကဲ့သို့ ရှုအပ်သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်သနည်း၊ ["တောင်း၍ရအပ်သော အလုပ်အကျွေးအရာသည် ဘာလုပ်စရာလဲ" ဟူလို။] သတ္ထာ-သည်၊ မံ-တပည့်တော်ကို၊ နပဿတိ ကိံ-မြင်တော်မမူသလော၊ (သတ္ထာ-သည်၊) သစေ ရောစိဿတိ-အကယ်၍ နှစ်သက်တော်မူအံ့၊ (ဧဝံသတိ-သော်၊) အာနန္ဒော-သည်၊ မံ-ကို၊ ဥပဋ္ဌာတု-လုပ်ကျွေးလော့၊ ဣတိ-သို့၊ ဝက္ခတိ-မိန့်တော်မူလတ္တံ့၊ ဣတိ-သို့၊ (အာဟ)၊ အထ-ရှင်အာနန္ဒာက ပြောပြီးရာ ထိုအခါ၌၊ ဘဂဝါ-သည်၊ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ အာနန္ဒော-ကို၊ အညေန-အခြားသောသူသည်၊ န ဥဿာဟေတဗ္ဗော-အား မတက်စေထိုက်၊ ဝါ-မတိုက်တွန်းထိုက် (တိုက်တွန်းဖွယ်မလို)၊ သယမေဝ-ကိုယ်တိုင်သာလျှင်၊ ဇာနိတ္ဝာ-၍၊ မံ-ကို၊ဥပဋ္ဌဟိဿတိ-လိမ့်မည်၊ ဣတိ-သို့။ အာဟ၊ တထော-ထိုသို့ မိန့်တော်မူခြင်းကြောင့်၊ ဘိက္ခူ-တို့သည်။ အာဝုသော အာနန္ဒ-ငါ့ရှင် အာနန္ဒာ၊ ဥဋ္ဌေဟိ-ထလော့၊ အာဝုသော အာနန္ဒ၊ ဥဋ္ဌေဟိ-လော့၊ ဒဿဖလံ-ကို၊ ဥပဋ္ဌာကဋ္ဌာနံ-ကို၊ ယာစာဟိ-လော့၊ ဣတိ၊ အာဟံသု-ကုန်ပြီ၊ ထေရော-ရှင်အာနန္ဒာထေရ်သည်၊ဥဋ္ဌဟိတ္ဝာ-၍၊ စတ္တာရော-ကုန်သော၊ ပဋိက္ခေပေ-ပယ်မြစ်ခြင်းတို့လည်းကောင်း၊ စတာသော-ကုန်သော၊ အာယာစနာစ-ရှေးရှုတောင်းခြင်းတို့လည်းကောင်း၊ဣတိ-သို့၊အင်္ဂ-ကုန်သော၊ ဝရေ-ဆုတို့ကို၊ ယာစိ-ပြီ။

စတ္တာရော-ကုန်သော၊ ပဋိက္ခေပါနာမ-တို့မည်သည်၊ဘန္တေ-ဆုံး၊ ဘဂဝါ-သည်၊ မေ-အား၊ အတ္တနာ-သည်၊ လဒ္ဓံ၊ရအပ်သော၊ပဏီတံ- သော၊ စီဝရံ-ကို၊ သစေ နဒဿတိ-အကယ်၍ပေးတော်မမူအံ့၊ (ဧဝံသတိ - ဤပေးတော်မမူသော်လည်းကောင်း၊) ပိဏ္ဍပါတံ-ကို၊ (သစေ) နဒဿတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ—လည်းကောင်း၊) ကောဂန္ဓကုဋ္ဌိယံ-ဟာခုတည်းသော ဂန္ဓကုဋိ၌၊ ဝသိတုံ-နေခြင်း ငှါ၊ ဝါ-နေခွင့်ကို၊ (သစေ) နဒဿတိ-အံ့၊(ဧဝံသတိ-လည်းကောင်း၊)နိမန္တနံ-ပင့်ဖိတ်ရာအရပ်သို့၊ ဂဟေတုံ—ခေါ်၍၊ (သစေ) နဂမိဿတိ—မမူအံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဇဟာ-သည်၊ ဘဂဝန္တံ-ကို၊ ဥပဋ္ဌဟိဿာမိ-အံ့၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတ္ဝာ-၍၊ အာနန္ဒ-အာနန္ဒာ၊ တ္ထေ-ဤပယ်မြစ်ခြင်းလေးပါး၌၊ ကံ အာဒီနဝံ-အဘယ်အပြစ်ကို၊ ပဿတိ-မြင်သနည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တေ-အပ်သော်၊ ဘန္တေ-ရား၊ အဟံ-သည်၊ ဣမာနိဝတ္ထူနိ-ဤဝတ္ထုတို့ကို၊ သစေ လဘိဿာမိ-အံ့၊(ဧဝံသတိ)၊ ဝတ္ထာဗရော-ကဲ့ရဲ့ပြောဆိုသူတို့သည်၊ ဘဝိဿန္တိ-ရှိပါကုန်လတ္တံ့၊ (ကိံ-နည်း၊)

အာနန္ဒော-သည်၊ဒသဗလေန-သည်၊ လဒ္ဓံ-သော၊ ပဏီတံ-သော၊ စီဝရံ-ကို၊ ပရိဘုဥ္ဇတိ-သုံးဆောင်ရ၏၊ ပိဏ္ဍပါတံ-ကို၊ ပရိဘုဥ္ဇတိ-စားရ၏၊ ကေဂန္ဓကုဋ္ဌိယံ-၌၊ ဝသတိ-နေရ၏၊ ကေတော-တပေါင်းတည်း၊ နိမန္တနံ-သို့၊ ဂစ္ဆတိ-သွားရ၏၊ တံလာဘံ-ဤလာဘ်ကို၊ လဘန္တော-ရသည်၊ (ဟုတ္ဘာ-၍၊ ဝါ-ကြောင့်၊) တထာဂတံ-ကို၊ ဥပဋ္ဌာတိ-၏၊ ဝေံ-ဤသို့ လာဘ်ကိုရ၍၊ ဥပဋ္ဌဟတော-လုပ်ကျွေးသောပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဘာရော-ဝန်လေးဖွယ်သည်၊ ကော-အဘယ်မှာရှိအံ့နည်း၊ ဣတိ-သို့၊ (ဝတ္တာရော၊ ဘဝိဿန္တိ)၊ ဣတိ-ဤသို့ကဲ့ရဲ့ဖွယ်ကိုမြင်သောကြောင့်၊(အာယသ္မာအာနန္ဒော)စတ္တာရော၊ဣမေပဋိကွေပေ-တို့ကို၊ ယာစိ-တောင်းပန်ပြီ။

စတဿော-ကုန်သော၊ အာယာစနာနာမ-တို့မည်သည်၊ ဘန္တေ,ဘဂဝါ၊ မယာ-သည်၊ ဂဟိတနိမန္တနံ-ယူအပ်သော ပင့်ဖိတ်ရာအရပ်သို့၊ ဝါ-လက်ခံအပ်သော ပင့်ဖိတ်ရာအရပ်သို့၊ သစေ ဂမိဿတိ-အကယ်၍ ကြွတော်မူအံ့၊ (ဝေံသတိ-သော်လည်းကောင်း၊) အဟံ-သည်၊ တိရောရဋ္ဌာ-တပါးသော တိုင်းမှလည်းကောင်း၊ တိရောဇနပဒါ-တပါးသော ဇနပုဒ်မှလည်းကောင်း၊ ဘဂဝန္တံ-ကို၊ ဒဋ္ဌုံ-ဖူးမြင်ခြင်းငှါ၊ အာဂတံ-သော၊ ပရိသံ-ကို၊အာဂတက္ခဏေဝေ-လာရာခဏ၌ပင်၊ ဘဂဝန္တံ-ကို၊ ဒဿေတုံ-မြင်စေခြင်းငှါ၊ ဝါ-ပြခြင်းငှါ၊သစေ လစ္ဆာမိ-အကယ်၍ရအံ့၊ (ဝေံသတိ-လည်းကောင်း၊)ယဒါ-အကြင်အခါ၌၊ မေ-အား၊ ဝါ-၏၊ ကခ်ါ-ယုံမှားခြင်းသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-၏၊ တသ္မိံယေဝ ခဏေ-ယုံမှားခြင်းဖြစ်ရာထိုခဏ၌ပင်၊ဘဂဝန္တံ-ကို၊ဥပသက်မိတုံ-ငှါ၊ (သစေ) လစ္ဆာမိ-အံ့၊(ဝေံသတိ-လည်းကောင်း၊) ဘဂဝါ-သည်၊မယှံ-အား၊ ဝါ-၏၊ ပရမှုခါ-မျက်ကွယ်၌၊ ယံဓမ္မံ-အကြင်တရားကို၊ ဒေသေတိ-ဟောတော်မူ၏၊ တံ-ထိုတရားကို၊ အာဂန္တွာ-ပြန်ကြွလာပြီး၍၊ မယှံ-အား၊ (သစေ)ကထေဿတိ-အံ့၊(ဝေံသတိ-လည်းကောင်း၊)အဟံ-သည်၊ ဘဂဝန္တံ-ကို၊ ဥပဋ္ဌဟိဿာမိ-အံ့၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတ္ဘာ-၍၊ ဇတ္ထ- ဤလေးမျိုးသော တောင်းခြင်းတို့၌၊ ကံ အာနိသံသံ-အဘယ်အကျိုးဆက်ကို၊ ပဿသိ-မြင်ဘိသနည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တေ-သော်၊ ဘန္တေ၊ ဣဓ-ဤသာသနာတော်၌၊ သဒ္ဓါ-သဒ္ဓါရှိကုန်သော၊ ကုလပုတ္တာ-အမျိုးကောင်းသားတို့သည်၊ ဘဂဝတော-အား၊ဝါ-၏၊ဩကာသံ-အခွင့်ကို၊အလဘန္တာ-မရကုန်လတ်သော်၊မံ-ကို၊ဝေံ-သို့၊ ဝဒန္တိ- ပြောတတ်ကြပါကုန်၏၊(ကိံ-နည်း၊) ဘန္တေအာနန္ဒ, သွေ-နက်ဖြန်၌၊ ဘဂဝတာ-နှင့်၊ သဒ္ဓိံတကွ၊ အမှာကံ- တို့၏၊ ဃရေ-၌၊ ဘိက္ခံ-ကို၊ ဂဏ္ဍေယျာထ-မူပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊(ဝဒန္တိ-ကုန်၏၊) ဘန္တေ, ဘဂဝါ-သည်၊

တတ္ထ–ထိုပင့်ဖိတ်ရာအရပ်သို့၊ သစေနဂမိဿတိ–မမူလတ္တံ့၊ (ဧဝံသတိ–လည်းကောင်း၊) ဣစ္ဆိတက္ခဏေယေဝ–အလိုရှိအပ်ရာခဏ၌ပင်၊ ပရိသံ–ကို၊ဒဿေတုံ–ငှါ၊ (ဩကာသံ–ကို၊သစေနလစ္ဆာမိ–အံ့၊ ဧဝံသတိ–လည်းကောင်း၊) ကခ်ံ–ကို၊ ဝိနောဒေတုံ–ငှါ၊ ဩကာသံ–ကို၊ (သစေ) နလစ္ဆာမိ–အံ့၊ (ဧဝံသတိ) စ–လည်းကောင်း၊ ဝတ္တာရော–တို့သည်၊ ဘဝိဿန္တိ–ကုန်လတ္တံ့၊ (ကိံ–နည်း၊) ကိံ–အဘယ့်ကြောင့်၊ အာနန္ဒော–သည်၊ ဒသဗလံ–ကို၊ ဥပဋ္ဌာတိ–နည်း၊ တ္တေကမ္ပိ–ဤမျှလောက်ကိုလည်း၊ အဿ–ထို အရှင်အာနန္ဒာအား၊ အနုဂ္ဂဟံ–ချီးမြှောက်မှုကို၊ ဘဂဝါ–သည်၊ နကရောတိ–ပြုတော်မမူ၊ ဣတိ–(ဝတ္တာရော ဘဝိဿန္တိ)။

စ–သေး၊ ဘဂဝတော–၏၊ ပရမ္မုခါ–၌၊ မံ–ကို၊ ပုစ္ဆိဿန္တိ–မေးကြပါကုန်လိမ့်မည်၊ (ကိံ–နည်း၊) အာဝုသောအာနန္ဒ, အယံဂါထာ–ဤဂါထာကို၊ ကတ္ထ–အဘယ်အရပ်၌၊ (ဒေသိတာ–ဟောတော်မူအပ်သနည်း၊) ဣဒံသုတ္တံ–ကို၊ (ကတ္ထ,ဒေသိတံ–နည်း၊) ဣဒံဇာတကံ–ကို၊ ကတ္ထ, ဒေသိတံ–သနည်း၊ ဣတိ (ပုစ္ဆိဿန္တိ)၊အဟံ–သည်၊ တံ–ထိုမေးခြင်းကို၊သစေနသမ္ပါဒယိဿာမိ–အကယ်၍ မပြည့်စုံစေနိုင်အံ့၊ ဝါ–အကယ်၍ ပြည့်စုံစွာမဖြေဆိုနိုင်အံ့၊ (ဧဝံသတိ–သော်၊) ဝတ္တာရောဘဝိဿန္တိ၊ (ကိံ–နည်း၊) အာဝုသော–ရှင်၊ တ္တေကမ္ပိ–ကိုလည်း၊ နဇာနာသိ–မသိ၊ ကသ္မာ–ကြောင့်၊ တွံ–သည်၊ ဆာယာဝိယ–အရိပ်ကဲ့သို့၊ ဘဂဝန္တံ–ကို၊အဝိဇဟန္တော–မစွန့်ပဲ၊ ဒီဃရတ္တံ–လုံး၊ ဝိစရသိ–လှည့်လည်ဘိသနည်း၊ဣတိ,(ဝတ္တာရော ဘဝိဿန္တိ)၊ တေန–ကြောင့်၊ အဟံ–သည်၊ ပရမ္မုခါ၊ ၌၊ ဒေသိတဿပိ–ဟောတော်မူအပ်ပြီးလည်း ဖြစ်သော၊ ဓမ္မဿ–ကို၊ပုန–တဖန်၊ ကထနံ–ဟောတော်မူခြင်းကို၊ ဣစ္ဆာမိ–၏၊ ဣတိ–ဤသို့ မြော်မြင်ခြင်းကြောင့်၊(အာယသ္မာအာနန္ဒော)၊ စတဿော–ကုန်သော၊ ဣမာအာယာစနာ–ဤရှေးရှုတောင်းခြင်းတို့ကို၊ ယာစိ–ပြီ၊ ဘဂဝါပိ–သည်လည်း၊ အဿ–ထို အရှင်အာနန္ဒာအား၊ အဒါသိ–ပြီ၊ ဧဝံ–သို့၊ အဋ္ဌ–ကုန်သော၊ ဣမေဝရေ–ဤဆုတို့ကို၊ ဂဟေတွာ–၍၊ နိဗဒ္ဓုပဋ္ဌာကော–သည်၊အဟောသိ–ပြီ၊ တဿေဝဋ္ဌာနန္တရဿ–ထို နိဗဒ္ဓုပဋ္ဌာက ရာထူး၏ပင်၊ အတ္ထာယ–ငှါ၊ ကပ္ပသတသဟဿံ–

ဆာယာဝိယအဝိဇဟန္တော။ ။ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာ ယမကဝဂ် မဋ္ဌကုဏ္ဍလီဝတ္ထုဉ္ဌ် "ဆာယာဝ အနုပါယိနီ"ကို ထောက်၍ "အရိပ်သည် လူ၏နောက်သို့ အစဉ်လိုက်၏"ဟု ယူကြ၏၊ အမှန်ကား....အရိပ်သည် လူ၏နောက်သို့ အစဉ်မလိုက်၊တရံတခါ အရိပ်ကပင် ရှေကသွားသေး၏၊ ထို့ကြောင့် "အနုပါယိနီ"–အစဉ်လိုက်၏" ဟူသော ပါဋ္ဌသည် မကောင်း၊ ဆာယာဝ အနပါယိနီ (နဲ+အပါယိနီ) ခွဲ၍မသွား"ဟူသော ပါဋ္ဌသည်သာ "ဆာယာဝိယ အဝိဇဟန္တော"ဟူသော ပါဋ္ဌနှင့် အဓိပ္ပါယ် ထပ်မိ၍ "ကောင်းသည်"ဟု မှတ်ပါ။

လုံး၊ ပူရိတာနံ–ဖြည့်အပ်ပြီးကုန်သော၊ ပါရမီနံ–တို့၏၊ ဖလံ–အကျိုးသို့၊ ပါပုဏိ–ပြီ၊ ဣတိ–သို့၊ ဣမသ–ဤအရှင်အာနန္ဒာ၏၊ နိဗဒ္ဓုပဋ္ဌာကဘာဝံ–မြဲသော အလုပ်အကျွေး၏အဖြစ်ကို၊ သန္ဓာယ–မူ၍၊ မယှံဘိက္ခဝေ ၊ပ၊ အဂ္ဂုပဋ္ဌာကောတိ–ဟူ၍၊ အာဟ–မိန့်တော်မူပြီ၊ အယံ–ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ ဥပဋ္ဌာကပရိစ္ဆေဒေါနာမ–အလုပ်အကျွေးတို့၏ အပိုင်းအခြားမည်၏။

ဥပဋ္ဌာကပရိစ္ဆေဒအဖွင့် ပြီး၏။

၁၂။ ပိတိပရိစ္ဆေဒေါ–ခမည်းတော်ကို ပိုင်းခြားကြောင်းစကားရပ်သည်၊ ဥတ္တာနတ္ထောယေဝ–ပေါ်လွင်ထင်ရှားသော အနက်ရှိသည်သာ၊ ဝိဟာရံ ပါဝိသီတိ–ကား၊ ကသ္မာ–ကြောင့်၊ ဝိဟာရံ–ဂန္ဓကုဋီကျောင်းတော်သို့၊ပါဝိသိ–ဝင်တော်မူသနည်း၊ ကိရ–ချဲ၊ ဘဂဝါ–သည်၊ ဧတ္တကံ–ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော ပုဗ္ဗေနိဝါသကို၊ ကထေတွာ–ဟောတော်မူပြီး၍၊ စိန္တေသိ–ကြံတော်မူပြီ၊ (ကိံ–နည်း)၊ မယာ–သည်၊ သတ္တန္နံ–ခုနစ်ဆူကုန်သော၊ ဗုဒ္ဓါနံ–တို့၏၊ ဝံသော–အနွယ်တော်ကို၊ နိရန္တရံ–အကြားမရှိအောင်၊ မတ္ထကံ–အပြီးအဆုံးသို့၊ ပါပေတွာ–ရောက်စေ၍၊ နတာဝ ကထိတော–ဟောတော်မမူအပ်သေး၊ ပန–ဆက်၊ အဇ္ဇ–ယနေ့၊ မယိ–သည်၊ ဝိဟာရံ–သို့၊ ပဝိဋ္ဌေ–ဝင်တော်မူပြီးသော်၊ ဣမေဘိက္ခူ–တို့သည်၊ ဘိယျောသော–လွန်သော၊ မတ္တာယ–အတိုင်းအရှည်ဖြင့်၊ (တနည်း) မတ္တာယ–အတိုင်းအရှည်ထက်၊ ဘိယျောသော–လွန်စွာ၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏံ–ကို၊ အာရဗ္ဘ–အကြောင်းပြု၍၊ ဝဏ္ဏံ–ကို၊ ကထယိဿန္တိ–ပြောကြကုန်လတ္တံ့၊ အထ–ပြောကြရာ ထိုအခါ၌၊ အဟံ–သည်၊ အာဂန္တွာ–၍၊ နိရန္တရံ–အောင်၊ ဗုဒ္ဓဝံသံ–ကို၊ ကထေတွာ–၍၊ မတ္ထကံ–သို့၊ ပါပေတွာ–၍၊ ဒဿာမိ–ပေးတော်မူအံ့၊ ဣတိ–သို့၊(စိန္တေသိ–ပြီ၊ ဣတိ–ဤသို့ ကြံတော်မူပြီး၍)၊ ဘိက္ခူနံ–တို့အား၊ ဝါ–တို့၏၊ ကထာဝါရဿ–စကားအလှည့်အကြိမ်၏၊ သြကာသံ–အခွင့်ကို၊ ဒတွာ–၍၊ အာသနာ–မှ၊ ဥဋ္ဌာယ–၍၊ဝိဟာရံ–သို့၊ ပါဝိသိ–ပြီ၊ စ–ဆက်၊ ဘဂဝါ–သည်၊ ယံ ဧတံ တန္တိံ–အကြင်ပရိယတ် တရားအစဉ်ကို၊ ကထေသိ–ပြီ၊ တတ္ထ–ထို ပရိယတ်တရားအစဉ်၌၊ ကပ္ပပရိစ္ဆေဒေါ–ကမ္ဘာကိုပိုင်းခြားကြောင်းဝါရလည်းကောင်း၊ ဇာတိပရိစ္ဆေဒေါ–အမျိုးဇာတ်ကို ပိုင်းခြားကြောင်း ဝါရလည်းကောင်း၊ ဂေါတ္တပရိစ္ဆေဒေါ၊ အာယုပရိစ္ဆေဒေါ၊ ဗောဓိပရိစ္ဆေဒေါ၊ သာဝကယုဂပရိစ္ဆေဒေါ၊ သာဝကသန္နိပါတပရိစ္ဆေဒေါ၊ ဥပဋ္ဌာကပရိစ္ဆေဒေါ၊ ပိတိပရိစ္ဆေဒေါ–ခမည်းတော်ကိုပိုင်းခြားကြောင်း ဝါရလည်းကောင်း၊ ဣတိ–သို့၊ နဝ–ကုန်သော၊ ဣမေဝါရာ–ဤဝါရတို့သည်၊ အာဂတာ–လာကုန်ပြီ။

သမ္မဟုလဝါရော–သည်၊ အနာဂဇတာ–မလာသေး၊ ဝါ–မပါသေး၊ပန–ထိုသို့ မလာပါသော်လည်း၊ အာနေတ္ဝာ–ဆောင်၍၊ဒီပေတဗ္ဗော–ပြထိုက်၏။ ပိတိပရိစ္ဆေဒအဖွင့်ပြီး၏။

သမ္မဟုလဝါရ

ဟိ– ခဲ့၊ သဗ္ဗဗောဓိသတ္တာနံ– အလုံးစုံသော ဘုရားအလောင်းတို့၏၊ ကေသို့– တယောက်သော၊ ကုလဝံသာနုရူပေ– အမျိုး, အနွယ်အားလျော်သော၊ ပုတ္တော– သည်၊ ဇာတေ– ဖွားမြင်လတ်သော်၊ နိက္ခမိတ္ဝာ– တောထွက်၍၊ ပဓာဇိတဗ္ဗံ– ရဟန်းပြုထိုက်၏၊ ဣတိ– သို့၊ အယမေဝ– ဤသားတော်တပါး ဖွားပြီးမှတောထွက်၍ ရဟန်ပြုခြင်းသည်သာ၊ ဝံသော– အနွယ်တော်တည်း၊ အယံ(ဧဝ)– သည်သာ၊ ပဝေဏီ– အစဉ်အဆက်တည်း၊ကသ္မာ–ကြောင့်၊ (အယမေဝ– သည်သာ၊ ဝံသော– သည်၊ ဟောတိ– သနည်း၊ အယမေဝ–သည်သာ၊ ပဝေဏီ–သည်၊ ဟောတိ–နည်း၊)ဟိ– အကြောင်းကြောင့်၊ သဗ္ဗညုဗောဓိသတ္တာနံ – သဗ္ဗညု ဘုရားအလောင်းတို့၏၊ မာတုကုစ္ဆိ– သို့၊ သြက္ကမနတော–သက်ရောက်ရာအခါမှ၊ ပဋ္ဌာယ–၍၊ ပုဗ္ဗေ–၌၊ ဝုတ္တပ္ပကာရာနိ–ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိကုန်သော၊ [ရှေပုဗ္ဗေနိဝါသ ကို ဝုတ္တပ္ပကာရ ဟု ဆိုဟန်တူသည်။] အနေကာနိ–ကုန်သော၊ ပါဋိဟာရိယာနိ–တို့သည်၊ဟောန္တိ–ကုန်၏၊ တတြ– ထိုသို့ တန်ခိုးပြရာ၌၊ နေသံ– ထို တန်ခိုးပြသူတို့၏၊ ဇာတနဂရံ–ဖွားရာမြို့သည်၊ **ယဒိ** နေဝပညာယေယျ–အကယ်၍မထင်ရှားအံ့၊ပိတာ–သည်၊ယဒိနပညာယေယျ–အံ့၊ မာတာ–သည်၊ယဒိနပညာယေယျ–အံ့၊ဘရိယာ·ကြင်ယာတော်သည်၊ **ယဒိ** နပညာယေယျ–အံ့၊ ပုတ္တော–သည်၊ယဒိ နပညာယေယျ–အံ့၊ (ဧဝံသတိ–သော်၊) ဣမဿ–ဤ တန်ခိုးပြသူ၏၊ ဇာတနဂရံ–သည်၊ နေဝပညာယတိ– **မထင်ရှား**၊ ပိတာ နပညာယတိ၊ ဘရိယာ နပညာယတိ၊ ပုတ္တော နပညာယတိ၊ ဧသ–ဤ တန်ခိုးပြသောပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ဒေဝေါဝါ-နတ်သည်သော်လည်း၊(ဟောတိ)မည–ဖြစ်လေယောင်တကား၊ သက္ကောဝါ–သော်လည်း၊ (ဟောတိ–မည်၊) မာရောဝါ၊ (ဟောတိ–မည်၊) ဗြဟ္မာဝါ (ဟောတိမည်၊) ဒေဝါနဉ္စ–နတ်တို့၏လည်း၊ ဤဒိသံ–ဤကဲ့သို့ ရှုအပ်သော၊

သမ္မဟုလဝါရော။ ။ပုဗ္ဗ ပုတ္တမာတု ယာန ဝိဟာရဒါယကာဒီနံ (သားတော်, သားတော်၏မယ်တော်,တောထွက်တော်မူသောအခါ ယာဉ်,ကျောင်းတော်,ကျောင်းတော်၏ တန်ဖိုးဥစ္စာ, ကျောင်းဒါယကာ အစရှိကုန်သော) သမ္မဟုလာနံ အတ္ထာနံ ဝိဘာဝနဝသေန (များစွာသောအနက်တို့ကို ထင်စွာပြခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်) ပဝတ္တဝါရော သမ္မဟုလဝါရော။

ပါဋိဟာရိယံ-သည်၊ အနစ္ဆရိယံ-မအံ့ဩအပ်၊ ဝါ-မအံ့ဩလောက်၊ ဣတိ-သို့၊ မညမာနော-မှတ်ထင်သော၊ ဇနော-လူအပေါင်းသည်၊ သောတဗ္ဗံ-နာယူထိုက်၏ ဟူ၍၊ နေဝ မညေယျ-မမှတ်ထင်ရာ၊ သဒ္ဓါတဗ္ဗံ-ယုံကြည်ထိုက်၏ ဟူ၍၊ နမညေယျ၊ တတော- ထိုသို့ မမှတ်ထင်ခြင်းကြောင့်၊ အဘိသမယော-သစ္စာ ၄-ပါးကို ထိုးထွင်း၍သိခြင်းသည်၊ နဘဝေယျ-မဖြစ်ရာ၊ အဘိသမယေ-ခြင်းသည်၊ အသတိ-မရှိလတ်သော်၊ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေါ-ဘုရားဖြစ်ခြင်းသည်၊ နိရတ္ထကောဝ-အကျိုးမရှိသည်သာ၊ (ဟောတိ၊) သာသနံ- သာသနာတော်သည်၊ အနိယျာနိကံ-ဝဋ်မှ မထွက်မြောက်တတ်သည်၊ ဟောတိ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ သဗ္ဗဗောဓိသတ္တာနံ-တို့၏၊ ဧကသ္မိံ-သော၊ ကုလဝံသာနုရူပေ-သော၊ ပုတ္တေ-သည်၊ ဇာတေ-ဖွားပြီးလတ်သော်၊ ဝါ- ဖွားပြီးမှ၊ နိက္ခမိတွာ-၍၊ ပဗ္ဗဇိတဗ္ဗံ-ရာ၏၊ ဣတိ-အယမေဝ-သည်သာ၊ ဝံသော-တည်း၊ အယံ(ဧဝ)-သည်သာ၊ ပဝေဏီ-ဘည်း၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ပုတ္တာဒီနံ-သားအစရှိသည်တို့၏၊ ဝသေန-အစွမ်းဖြင့်၊ ဝါ-အပြားအားဖြင့်၊ သမ္မဟုလဝါရော၊ သမ္မဟုလဝါရကို။ ဝါ-များသောအကြောင်းအရာတို့ကို ဆိုရာဖြစ်သောဝါရကို၊ အာနေတွာ-၍၊ ဒီပေတဗ္ဗော-၏။

သမ္မဟုလပရိစ္ဆေဒအဖွင့်

တတ္ထ- ထို သမ္မဟုလဝါရ၌ (ဝေဒိတဗ္ဗာ-၌စပ်)၊ သမဝတ္တက္ခန္ဓော - သမဝတ္တက္ခန္ဓ မည်သော သားတော်လည်းကောင်း၊ အတုလော-လည်းကောင်း၊ သုပ္ပဗုဒ္ဓေါစ-လည်းကောင်း၊ ဥတ္တရော-လည်းကောင်း၊ သတ္ထဝါဟော-လည်းကောင်း၊ ဝိဇိတသေနော-ဝိဇိတသေနမည်သော သားတော်လည်းကောင်း၊ သတ္တမော-ခုနစ်ယောက်တို့၏ ပြည့်ကြောင်းဖြစ်သော၊ (ယော) ရာဟုလော-အကြင်ရာဟုလာသည်၊ ဘဝတိ-ဖြစ်၏၊ (သော ရာဟုလော- ထိုရာဟုလ မည်သော သားတော်လည်းကောင်း၊) ဣတိ-သို့၊ တာဝ-ဘရိယ စသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ (နိဒ္ဒိဋ္ဌာ - ကုန်သော၊) ဧတေ (သတ္တ)- ဤခုနစ်ယောက်တို့ကို၊ သတ္တန္နမ္ပိ-ခုနစ်ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဗောဓိသတ္တာနံ-တို့၏၊ အနုက္ကမေနေဝ-အစဉ်အားဖြင့်သာလျှင်၊ သတ္တ-ကုန်သော၊ ပုတ္တာ-သားတို့ဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-ကုန်၏။

တတ္ထ-ထို ခုနစ်ယောက်သောသားတို့တွင်၊ တာဝ-အခြားသားတို့မှရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌေ - ညွှန်ပြအပ်သော၊) ရာဟုလဘဒ္ဒေ - ရာဟုလာမင်းသားသည်၊ ဇာတေ-ဖွားမြင်လတ်သော်၊ ပဏ္ဍံ-စာရွက်ကို၊ အာဟရိတွာ-ဆောင်၍၊ မဟာ

ပုရိသဿ–မြတ်သောယောကျ်ားဖြစ်သောဘုရားအလောင်း၏၊ ဟတ္ထေ–လက်၌၊ ထပယိံသု–ထားကြကုန်ပြီ၊ အထ–ထားကြရာထိုအခါ၌၊ အဿ–ထိုယောကျ်ားမြတ်၏၊ တာဝဒေဝ – ထိုခဏ၌ပင်၊ သကလသရီရံ – အလုံးစုံသောကိုယ်ကို၊ ခေါဘေတွာ–ချောက်ချားစေ၍၊ ပုတ္တာသိနေဟော–သားဖြစ်သော ချစ်ခြင်းသည်၊ အဋ္ဌာသိ–တည်ပြီ၊ သော–ထို ယောကျ်ားမြတ်သည်၊ စိန္တေသိ–ကြံပြီ၊ (ကိံ–သနည်း၊) တာဝ–အခြားသားတို့မှ ရှေးဦးစွာ၊ ဇကသ္မိံ–တယောက်သောသားသည်၊ ဇာတေ–လတ်သော်၊ ဝဝန္မပေါ–သော၊ ပုတ္တာသိနေဟော–သည်၊ (ဟောတိ–၏၊) မေ–၏၊ ဝါ–မှာ၊ ပရောသဟဿံ–တထောင်ထက်လွန်သော၊ ဝါ–တထောင်ကျော်သော၊ ပုတ္တာ–တို့သည်၊ ဘဝိဿန္တိကိရ–ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့တဲ့၊ [“စကြာမင်းဖြစ်နိုင်သောကြောင့်ထို့မျှလောက် သားတော်များရှိလိမ့်မည်” ဟု နိမိတ်ဖတ်ခဲ့ကြသည်။]

တေသု – တို့သားတော်တို့တွင်၊ ဇကေကသ္မိံ – တယောက်တယောက်သော သားတော်သည်၊ ဇာတေ–လတ်သော်၊ ဣဒံသိနေဟဗန္ဓုနံ–ဤ ချစ်ခြင်းဟူသော အနှောင်အဖွဲ့သည်၊ ဧဝံ–ဤသို့၊ ဝဗ္ဘန္ဓံ–တိုးပွားလတ်သော်၊ ဒုဗ္ဘေဒ္ဓံ–ခဲယဉ်းသဖြင့်ဖျက်အပ်သည်၊ ဝါ–ဖျက်နိုင်ခဲသည်၊ ဘဝိဿတိ–ဖြစ်လတ္တံ့၊ (ဣတိ–သို့၊ စိန္တေသိ–ပြီ၊ ဣတိ–သို့၊ စိန္တေတွာ–၍၊)

ရာဟုဇာတော, ဗန္ဓနံ ဇာတန္တိ–ဟူ၍၊ အာဟ်ာ–မြွက်ဆိုပြီ၊ [ရာဟု–ရာဟုဂြိုဟ်နှင့်တူသောသားသည်၊ ဇာတော–ပြီ၊ ဗန္ဓနံ–အနှောင်အဖွဲ့သည်၊ ဇာတံ–ပြီ။] စ–ဆက်၊ တံဒိဝသမေဝ–သားတော်ဖွားမြင်ရာ ထိုနေ့ဘိုးပင်၊ ရဇ္ဇံ–မင်း

ဘဝိဿတိ၊ပ၊ အာဟ။ ။ဘဝိဿတိနောက်၌ ဣတိသဒ္ဒါမရှိသော်လည်း ဗာဒကရာနိဿယ၌ ဣတိသဒ္ဒါရှိ၏၊ ထို့ဣတိဖြင့် စိန္တေသိကို ပြန်၍လှည့်သည်၊ “ရာဟုဇာတော ဗန္ဓနံ ဇာတံ”တို့ကား စိတ်ထည်း၌ ကြံခြင်းမဟုတ်၊ နှုတ်မြွက်၍ ပြောဆိုခြင်းတည်း၊ ထိုသို့ နှုတ်မြွက်၍ ပြောဆိုခြင်းကြောင့်ပင် ထိုစကားကို ကြားရသူတို့က သုဒ္ဓါဓနမဟာရာဇာထံ့သံတော်ဦးတင်ကြသောကြောင့် “ရာဟုလော” ဟု မြေးတော်ကို နာမည်မှည့်သည်၊ ဤသို့ ကြံခြင်းသည် နောက်၌ပြမည့် ဋီကာစကားနှင့်လည်း လိုက်လျော၏၊ “တံဒိဝသမေဝ စ” ဟု ဝါကျာရမ္ဘဇောတက စသဒ္ဒါ ရှိပုံနှင့်လည်း လိုက်လျော၏၊ ကျေးဇူးရှင်ဆရာတော်၏ နိဿယ၌ကား “ဇာတန္တိ”၌ ဣတိကို “စိန္တေသိ”သို့ ပြန်လှည့်၍ စပ်ပြီးလျှင် “အာဟတံဒိဝသမေဝ”ဟု ကြံတော်မူလေ၏၊ စဉ်းစားပါ။

ရာဟု ဇာတော။ ။စန္ဒာဒိနံ-လ နေ အစရှိသည်တို့၏၊သောဘာဝိသေသံ-တင့်တယ်သော အရောင်အထူးကို၊ ရဟေတိ စဇာပေတိ–စွန့်စေတတ်၏၊ (အရောင်ပျောက်သွားအောင် ဖမ်းအုပ်၍ ထားတတ်၏)၊ ဣတိ–ကြောင့်၊ ရာဟု–မည်၏၊ ရာဟုဂ္ဂဟော–ရာဟုဂြိုဟ်တည်း၊ ဣဓပန–ဤနေရာ၌ကား၊ ရာဟုဝိယ-ရာဟုဂြိုဟ်နှင့် တူ၏၊ ဣတိ–

အဖြစ်ကို၊ ပဟာယ-ပယ်စွန့်၍၊ နိက္ခန္တော-တောထွက်တော်မူပြီ၊ သဗ္ဗေသံ-အလုံးစုံသော ဘုရားအလောင်းတို့၏၊ ပုတ္တုပ္ပတ္တိယံ-သားတို့၏ဖြစ်ရာအခါ၌၊ ဧသ(ဧသော)-ဤ ဆိုအပ်ပြီးသော အစီအရင်သည်၊နယော-အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို ဆောင်ကြောင်းအစီအရင်တည်း၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။ အယံ-ကား၊ ပုတ္တပရိစ္ဆေဒေါ-သားတော်၏ အပိုင်းအခြားဘည်း။

သုတနာ-သုတနာမည်သော ကြင်ယာတော်လည်းကောင်း၊ သဗ္ဗကာမာစ-လည်းကောင်း၊ သုစိတ္တာ-လည်းကောင်း၊ (အထ အနက်မရှိ)၊ ရောစိနီ-လည်းကောင်း၊ ရုစဂ္ဂတီ-လည်းကောင်း၊ သုနန္ဒာစ-လည်းကောင်း၊သတ္တမာ-ခုနစ်ယောက်တို့၏ပြည့်ကြောင်းဖြစ်သော၊ (ယာ)ဗိမ္မာ-အကြင် ဗိမ္မာမည်သော ကြင်ယာတော်သည်၊ဘဝတိ-၏၊(သာဗိမ္မာ-ထို ဗိမ္မာမည်သော ကြင်ယာတော်လည်းကောင်း၊) ဣတိ-သို့၊ ဧတာ-ဤ ကြင်ယာတော်တို့သည်၊ သတ္တန္နမ္ပိ-ကုန်သော၊ တေသံ ပုတ္တာနံ-တို့၏၊ မာတရော-မယ်တော်တို့သည်၊အဟေသုံ-ကုန်ပြီ၊ ပန-ဆက်၊ ဗိမ္မာဒေဝီ-ဗိမ္မာဒေဝီသည်၊ ရာဟုလကုမာရေ-ရာဟုလာမင်းသားသည်၊ ဇာတေ-ဖွားပြီးလတ်သော်၊ ရာဟုလမာတာတိ-ရာဟုလာ၏ မယ်တော်ဟူ၍၊ ပညာယိတ္ထ-ထင်ရှားပြီ။ အယံ-ကား၊ ဘရိယပရိစ္ဆေဒေါ-ကြင်ယာတော်၏ အပိုင်းအခြားတည်း။

ပန-ကား၊ဝိပဿီ-ဝိပဿီဘုရားအလောင်းတော်လည်းကောင်း၊ကကုသန္ဓော-တော်လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဒွေ-၂ ပါးကုန်သော၊ ဣမေဗောဓိသတ္တာ-

---

ကြောင့်၊ (ပုတ္တော-သားသည်၊) ရာဟု-ရာဟု မည်၏၊ ဗန္ဓနန္တိစ အနတ္ထုပ္ပတ္တိဋ္ဌာနတံ (အကျိုးမဲ့ဖြစ်ခြင်း၏ တည်ရာ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကို) သန္ဓာယဝုတ္တံ၊ တထာ မဟာ သတ္တေန ဝုတ္တဝစနမေဝ ဂဟေတွာ (ဘုရားအလောင်းသည် ထိုသို့ ပြောဆိုအပ်သော စကားကိုပင် ယူ၍) ကုမာရဿ ရာဟုလောတိ နာမမကံသု၊-ဋီကာ။ [ရာဟုဝိယ-ရာဟုကဲ့သို့၊လာတိ ဂဏ္ဍာတိ-ဖမ်းယူတတ်၏၊ ဣတိ ရာဟုလော။]

ရောစိနီ ရုစဂ္ဂတီ ဗိမ္မာ။ ။ရောစနသီလာ ဥဇ္ဇလရူပါ (တင့်တယ် တောက်ပခြင်း အလေ့ရှိသော ကြင်ယာတော်)၊ရုစံပဘာတံ အာဂတိဘူတာ (အရောင်သို့ ရောက်တတ်သည်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော ကြင်ယာတော်)၊ ဂကာရာဂမံ ကတွာ ဝုတ္တံ၊ ဣတ္ထိရတနဘာဝတော မနုဿလောကေ သဗ္ဗာသံ ဣတ္ထီနံ ဗိမ္ဗပဋိစ္ဆန္နဘူတာ (အလုံးစုံသောမိန်းမတို့ထက် အရုပ်ကလေးသဖွယ် လှပတင့်တယ်သော ကြင်ယာတော်)၊-ဋီကာ။ ဤအလို "ဗိမ္ဗာဝိယာတိ ဗိမ္ဗာ"ဟု ပြုပါ၊ "ပဋိမာ ပဋိဗိမ္ဗဉ္စ ဗိမ္ဗော ပတိနိဓိရိတော" အဘိဓာန် ၅၂၉၊ (တနည်း) ဗိမ္ဗာသဒ္ဒါသည်"နှစ်သက်ဖွယ်ရွှေ"ဟူသော အနက်ကို ဟော၏၊ထို နှစ်သက်ဖွယ် ရွှေအဆင်းရှိသောကြောင့် ယသောဓရာကို"ဗိမ္ဗာ"ဟုလည်း ခေါ်ရသည်။ [သီလကွန်-သောဏဒန္တသုတ်, ဗိမ္ဗိသာရပုဒ်အဖွင့်၌ ကြည့်ပါ။]

ဤဘုရားအလောင်းတော်တို့သည်၊ ဆယ့်တစ်အာဇာညရထဲ–ခြောက်စီးသောအာဇာနည်မြင်းတို့ဖြင့် ကပ်ယှဉ်အပ်သောရထားကို၊ အာရုယှ–စီးတော်မူ၍၊ မဟာဘိနိက္ခမနံ–မြတ်သော တောထွက်တော်မူခြင်းကို၊ နိက္ခမိံသု–ထွက်တော်မူကုန်ပြီ၊ [“မဟာဘိနိက္ခမနံ နိက္ခမိံသု” ကို တောထွက်ခြင်းကြီယာအား‌ဖြင့် အရတူသောကြောင့် အဘေဒဘေဒူပစာကြံပါ။] (တနည်း) မဟာဘိနိက္ခမနံ–မြတ်သောရွေးရွှထွက်တော်မူရာတော်သို့၊ နိက္ခမိံသု–ကုန်ပြီ၊ [ဤအလို အဘေဒဘေဒူပစာ ကြံဖွယ်မလို။] ၊သိခီ–လည်းကောင်း၊ ကောဏာဂမနော – လည်းကောင်း၊ ဣတိ–သို့၊ ဒဋ္ဌကုန်သော၊ ဣမေ(ဗောဓိသတ္တာ)–တို့သည်၊ ဟတ္ထိက္ခန္ဓဝရဂတာ– မြတ်သော့ဆင်၏ ကျောက်ကုန်းသို့ရောက်ကုန်သည်၊ ဟုတ္ဝာ–၍၊ (မဟာဘိနိက္ခမနံ)၊နိက္ခမိံသု–ကုန်ပြီ၊ ဝေဿဘူ–သည်၊ သုဝဏ္ဏ သိဝိကာယ–ရွှေထမ်းစင်၌၊ နိသိဒိတ္ဝာ–၍၊ (မဟာဘိနိက္ခမနံ)၊နိက္ခမိ–ပြီ၊ ကဿပေါ–သည်၊ ဥပရိပါသာဒေ–ပြာသာဒ်ထက်၌၊ မဟာတလေ–မြတ်သောအပြင်၌၊ နိသိန္နော ဝ–ထိုင်လျက်သော၊ အာနာပါနစတုတ္ထဇ္ဈာနံ–အာနာပါန စတုတ္ထဈာန်ကို၊ နိဗ္ဗတ္တေတ္ဝာ–ဖြစ်စေ၍၊ ဈာနာ–မှ၊ဝုဋ္ဌာယ–ထ၍၊ တံဈာနံ–ထိုစတုတ္ထဈာန်ကို၊ ပါဒက်–အခြေခံကို၊ ကတ္ဝာ–၍၊ ပါသာဒေါ–သည်၊ ဥဂ္ဂန္ဆာ–အထက်သို့တက်၍၊ ဗောဓိမဏ္ဍေ–ဗောဓိမဏ္ဍိုင်၌၊ သြတရတု–သက်ဆင်းပါစေသတည်း၊ ဣတိ–သို့၊ အဓိဋ္ဌာသိ–အဓိဋ္ဌာန်တော်မူပြီ၊ ပါသာဒေါ–သည်၊ အာကာသေန–ဖြင့်၊ ဂန္ဆာ–၍၊ ဗောဓိမဏ္ဍေ–၌၊ သြတရိ–ပြီ၊ မဟာပုရိသောပိ – မြတ်သောယောကျ်ားဘုရားအလောင်းသည်လည်း၊ တတော–ထိုပြာသာဒ်မှ၊ သြတရိတ္ဝာ–သက်ဆင်း၍၊ ဘူမိယံ–၌၊ ဌတ္ဝာ–၍၊ ပါသာဒေါ–သည်၊ ယထာဌာနေယေဝ–တည်မြဲတိုင်းအရပ်၌သာ၊ ပတိဋ္ဌာတု–တည်ပါစေသတည်း၊ ဣတိ–သို့၊ စိန္တေသိ–ပြီ၊ သော–ထို ပြာသာဒ်သည်၊ ယထာဌာနေ–၌၊ ပတိဋ္ဌာသိ–ပြီ၊ မဟာပုရိသောပိ–သည်လည်း၊ သတ္တဒိဝသာနိ–ခုနစ်ရက်တို့ပတ်လုံး၊ ပဓာနံ–အားထုတ်ကြောင်း စီရိယကို၊ ဝါ–အားထုတ်ကြောင်း ကမ္မဋ္ဌာန်းကို၊ အနုယုဉ္ဇတ္ဝာ–၍၊ ဗောဓိပလ္လင်္ကေ–၌၊ နိသိဒိတ္ဝာ–၍၊ သဗ္ဗညုတံ–သဗ္ဗညူဇ္ဉာဏ်၏အဖြစ်ကို၊ ပဋိဝိဇ္ဈိ–ထိုးထွင်း၍သိတော်မူပြီ၊ ပန–ကား၊ အမှာကံ–တို့၏၊ ဗောဓိသတ္တော–သည်၊ ကဏ္ဌကံ–

ဆယ့်တစ်အာဇာညရထံ။ ။ရထနှင့်တွဲရာ၌ ပယုတ္တဟုသုံးစွဲရိုးမရှိ၊ “ယုတ္တ” ဟုသာသုံးစွဲရိုးရှိ၏၊ ထို့ကြောင့် “ဆယုတ္တ” ဟုရှိသောပါဠိက ကောင်းမည်ထင်သည်၊ “အာဇညေဟိ + ယုတ္တော + ရထော အာဇညရထော၊ ဆဟိ + ယုတ္တော ဆယုတ္တော၊ ဆယုတ္တော်+စ+သော+အာဇညရထောစာတိ ဆယုတ္တအာဇညရထော၊” (ခြောက်စီးသော အာဇာနည်မြင်းတို့ကပ်ယှဉ်အပ်သောရထား)။

ကဏ္ဌကမည်သော၊ အဿဝရံ – မြတ်သောမြင်းကို၊ အာရုယှ – စီးတော်မူ၍၊ (မဟာဘိနိက္ခမနံ)၊နိက္ခန္တော–မူပြီ၊ ဣတိ–အပြီးတည်း။အယံ–ဤ အပိုင်းအခြားသည်၊ ယာနပရိစ္ဆေဒေါ – ယာဉ်တော်၏အပိုင်းအခြားတည်း။

ပန–ကား၊ ဝိပဿိဿ–သော၊ ဘဂဝတော–၏၊ ယောဇနပ္ပမာဏေ–တယူဇနာအတိုင်းရှည်ရှိသော၊ ပဒေသေ–၌၊ ဝိဟာရော–သည်၊ ပတိဋ္ဌာသိ–ပြီ၊ သိခိဿ(ဘဂဝတော) တိဂါဝုတေ–သုံးဂါဝုတ်အတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ (ပဒေသေ ဝိဟာရော ပတိဋ္ဌာသိ)၊ ဝေဿဘုဿ(ဘဂဝတော)၊ အဓုယောဇနေ–ယူဇနာဝက် အတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ပ၊ကကုသန္ဓဿ(ဘဂဝတော)၊ ဂါဝုတေ–တစ်ဂါဝုတ် အတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ပ၊ကောဏာဂမနဿ(ဘဂဝတော)၊ အဓု ဂါဝုတေ–ဂါဝုတ်ဝက် အတိုင်းအရှည်ရှိသော ၊ပ၊ ကဿပဿ(ဘဂဝတော)၊ ဝီသတိဉသဘေ–နှစ်ဆယ်ဉသဘအတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ပ၊အမှာကံ–တို့၏၊ဘဂဝတော–၏၊ ပကတိမာနေန–ပကတိသောချင့်တောင်ဖြင့်၊ သောဋသကရိသေ–တဆယ့်ခြောက်ကရီသရှိသော၊ [ကရီသ၏အဓိပ္ပါယ်ကို စူဠဝါဘာသာဋီကာသေနာသနက္ခန္ဓကအဖွင့်၌ရှုပါ။] ရာဇမာနေန–မင်း၏ချင့်တောင်ဖြင့်၊ အဋ္ဌကရိသေ - ရှစ်ကရီသရှိသော၊ ပဒေသေ–၌၊ ဝိဟာရော–သည်၊ပတိဋ္ဌိတော၊ ဣတိ–အပြီးတည်း။အယံ–ဤ အပိုင်းအခြားသည်၊ဝိဟာရပရိစ္ဆေဒေါ–ကျောင်းတော်ရာ၏အပိုင်းအခြားတည်း။

ပန–ကား၊ ဝိပဿိဿ–သော၊ ဘဂဝတော–၏၊ ဧကရတနာယာမာ–တစ်တောင်အလျားရှိကုန်သော၊ ဝိဒတ္ထိဝိတ္ထာရာ–တထ္ဌာအနံရှိကုန်သော၊အဋ္ဌဂုံ လုဋ္ဌဓာ–လက်ရှစ်သစ်အထူရှိကုန်သော၊ သုဝဏ္ဏိဋ္ဌကာ–ရွှေအုတ်တို့ကို၊ ကာရေတွာ–၍၊ စူဠဉသန–သေးငယ်သောအဖို့အားဖြင့်၊ ဝါ–နှံထောင်အားဖြင့်၊ဆာဒေတွာ–မြေကိုဖုံးလွှမ်း၍၊ ဝိဟာရဋ္ဌာနံ–ကျောင်းရာမြေကို၊ ကိဏိ်သု–ဝယ်ကုန်ပြီ၊[“စူဠဉသ”ဟူသည် အုတ်ချပ်ကိုပြောလိုက်မချပဲ ငယ်သောအဖို့တည်းဟူသော ထောင်လိုက်အားဖြင့်ချခြင်းတည်း၊ ဤသို့ချသဖြင့် ရွှေအုတ်ချပ်အရေအတွက်မျှားစွာဝင်သည်ကိုပြသည်။]သိခိဿ–သော၊(ဘဂဝတော၊)သုဝဏ္ဏယဋ္ဌိဖာလေဟိ–ထွန်သွားပမာဏရှိသောရွှေချောင်းတို့ဖြင့်၊ [သုဝဏ္ဏယဋ္ဌိ ဖာလေဟိတိ ဖာလပွမာဏာဟိ သုဝဏ္ဏယဋ္ဌိဟိ၊–ဋီကာ။]ဆာဒေတွာ–၍၊(ဝိဟာရဋ္ဌာနံ၊) ကိဏိ်သု–ကုန်ပြီ၊ ဝေဿဘုဿ–သော၊(ဘဂဝတော၊) သုဝဏ္ဏဟတ္ထိပါဒါနိ–ဆင်၏ခြေ ပမာဏရှိသောရွှေတုံးတို့ကို၊ [သုဝဏ္ဏဟတ္ထိပါဒါနိတ် ပကတိဟတ္ထိ

ပါဒပရိမာဏာနိ သုဝဏ္ဏခဏ္ဍာနိ၊-ဋီ။] ကာရေတွာ-၍၊ တေသံ-ထိုရွှေတုံးတို့ကို၊ စူဋ္ဌံသေန-ဖြင့်၊ ဆာဒေတွာ-၍၊ (ဝိဟာရဋ္ဌာနံ)၊ ကိဏိံသု-ကုန်ပြီ၊ ကကုသန္ဓဿ-သော၊ (ဘဂဝတော)၊ ဝုတ္တနယေနေဝ-ဆိုအပ်ပြီးသော စူဋ္ဌံသ နည်းဖြင့်ပင်၊ [ဝုတ္တနယေနေဝါတိ စူဋ္ဌံသေနေဝ။] သုဝဏ္ဏိဋ္ဌကာဟိ-တို့ဖြင့်၊ ဆာဒေတွာ-၍၊ (ဝိဟာရဋ္ဌာနံ)၊ ကိဏိံသု၊ ကောဏာဂမနဿ-သော၊ (ဘဂဝတော)၊ ဝုတ္တနယေနေဝ-ပင်၊ သုဝဏ္ဏကစ္ဆပေဟိ-ရွှေလိပ်ရုပ်တို့ဖြင့်၊ ဆာဒေတွာ-၍၊ (ဝိဟာရဋ္ဌာနံ)၊ကိဏိံသု၊ ကဿပဿ-သော၊(ဘဂဝတော)၊ သုဝဏ္ဏကဋ္ဌိဟိယေဝ-ရွှေအပိုင်းတို့ဖြင့်သာလျှင် [သုဝဏ္ဏကဋ္ဌိဟိတိ သုဝဏ္ဏခဏ္ဍေဟိ။]ဆာဒေတွာ-၍၊ (ဝိဟာရဋ္ဌာနံ)၊ကိဏိံသု၊ အမှာကံ-တို့၏၊ဘဂဝတော-၏၊ သလက္ခဏာနံ-အမှတ်တံဆိပ်နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော၊ ကဟာပဏာနံ-အသပြာတို့၏၊ စူဋ္ဌံသေန-အားဖြင့်၊ ဆာဒေတွာ-၍၊ (ဝိဟာရဋ္ဌာနံ)၊ကိဏိံသု-ကုန်ပြီ။ အယံ-သည်၊ ဝိဟာရဘူမိဂ္ဂဟဏဓနပရိစ္ဆေဒေါ- ကျောင်းတော်ရာမြေကိုဝယ်ယူကြောင်းဖြစ်သော ဥစ္စာ၏အပိုင်းအခြားတည်း။

တတ္ထ-ထို ဘုရားရှင်တို့တွင်၊ ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော-၏၊တထာ-ထိုဆိုအပ်ပြီးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဘူမိံ-ကို၊ ကိဏိတွာ-ဝယ်၍၊ ဝိဟာရံ- ကို၊ ကတွာ-၍၊ဒိန္နုပဋ္ဌာကော-ပေးလှူသောအလုပ်အကျွေးဒါယကာသည်၊ ပုနဗ္ဗသုမိတ္တောနာမ-ပုနဗ္ဗသုမိတ္တမည်သည်၊ အဟောသိ-ပြီ၊ သိခိဿ-သော ၊ပ၊ သိရိဝစုနောနာမ-မည်သည်၊ (အဟောသိ)၊ဝေဿဘုဿ-သော ၊ပ၊ သောတ္ထိယောနာမ-သောတ္ထိယ မည်သည်၊ (အဟောသိ)၊ ကကုသန္ဓဿ-သော၊ပ၊အစ္စုသောနာမ-သည်၊ (အဟောသိ)၊ ကောဏာဂမနဿ-သော ၊ပ၊ ဥဂ္ဂေါနာမ-သည်၊ (အဟောသိ)၊ ကဿပဿ-သော ၊ပ၊ သုမနောနာမ-သည်၊ (အဟောသိ)၊ အမှာကံ-တို့၏၊ ဘဂဝတော-၏ ၊ပ၊ သုဒတ္တောနာမ-သည်၊ (အဟောသိ)၊ စ-ဆက်၊ သဗ္ဗေ-ကုန်သော၊ ဧတေ-ဤ ဒါယကာတို့သည်၊ ဂဟပတိမဟာသာလာ-များသောဥစ္စာနှစ်ရှိသော ဂဟပတိ ဖြစ်ကုန်သော၊ သေဋ္ဌိနော-တို့သည်၊ အဟေသုံ-ကုန်ပြီ၊[ခတ္တိယမဟာသာလ, ဗြာဟ္မဏမဟာသာလ, ဂဟပတိမဟာသာလ သုံးမျိုးတို့တွင် "ဂဟပတိမဟာသာလ" သဋ္ဌေးများ ဖြစ်ကြသည် ဟူလို။]ဣတိ-အပြီးတည်း။ အယံ-သည်၊ ဥပဋ္ဌာကပရိစ္ဆေဒေါနာမ-အလုပ်အကျွေး ဒါယကာတို့၏ အပိုင်းအခြားမည်၏၊

အပရာနိ-ဆိုအပ်ပြီးသော ပရိစ္ဆေဒတို့မှ တပါးကုန်သော၊ စတ္တာရိ-လေးပါးကုန်သော၊ အဝိဇဟိတဋ္ဌာနာနိနာမ-မစွန့်အပ်သော အရပ်တို့မည်သည်၊

ဟောန္တိ-ကုန်၏၊ ဟိ-ခဲ့၊ သဗ္ဗဗုဒ္ဓါနံ-တို့၏၊ ဗောဓိပလ္လင်္ကော-ဗောဓိပလ္လင်တည်ရာအရပ်သည်၊ ဝါ-ကို၊ အဝိဇဟိတော-မစွန့်အပ်၊ ကေသို့ ယေဝ-ဖြစ်သော၊ ဌာနေ-၌၊ ဟောတိ-၏၊ ဣသိပတနေ-သော၊ မိဂဒါယေ-၌၊ ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနံ-ဓမ္မစကြာကို လည်စေတော်မူရာအရပ်သည်၊ အဝိဇဟိတမေဝ-သည်သာ၊ ဟောတိ-၏၊ ဒေဝေါရောဟနကာလေ-တာဝတိံသာနတ်ပြည်မှ သက်ဆင်းတော်မူရာအခါ၌၊ သက်ဿနဂရဒ္ဒါရေ-သက်ဿမြို့တံခါး၏အနီး၌၊ ပဌမပဒဂဏ္ဍိကာ-အထုံးအဖွဲ့ပမာ လွန်စွာခိုင်မြဲသော ပထမခြေတော်ရာအရပ်သည်၊ အဝိဇဟိတာဝ-သည်သာ၊ ဟောတိ-၏၊ ဇေတဝနေ-၌၊ ဂန္ဓကုဋ္ဌိယာ-၌၊

ဗောဓိပလ္လင်္ကော။ ။ဗောဓိပလ္လင်္ကောတိ အဘိသမ္ဗုဇ္ဈနကာလေ (သစ္စာလေးပါးတရားကို သိတော်မူရာအခါ၌) နိသဇ္ဇဋ္ဌာနံ (ထိုင်တော်မူရာအရပ်သည်) ဗောဓိပလ္လင်္ကမည်၏။

အဝိဇဟိတော။ ။အဝိဇတိတောတိ ဗုဒ္ဓါနံ တဇာ နိသဇ္ဇာယ (ထိုသို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့် ထိုင်တော်မူခြင်း၏) အနညတ္ထဘာဝိဘာဝတော (အညတ္ထဘာဝိ အဘာဝတော-အခြားအရပ်၌ဖြစ်လေ့ရှိသည်၏ အဖြစ်၏မရှိခြင်းကြောင့်) အပရိစ္စတ္တော၊ တေနာဟ ဧကသို့ ယေဝဌာနေ ဟောတီတိ၊-ဋီကာ။

ပဌမပါဒဂဏ္ဍိကာ။ ။"ပဌမပဒဂဏ္ဍိကာ"ဟူသောမူ၌ ပဒနှင့်ပါဒသည် အနက်တူသောကြောင့် မထူးသော်လည်း ဂဏ္ဍိကာနှင့် ဂဏ္ဍိကာပုဒ်တို့ကား အနက်မတူ၊ ထောမနိဓိအဘိဓာန်၌ ဂဏ္ဍဓာတ်+ဣန်ပစ္စည်းဖြင့် ဝုဒ္ဓိပြု၍ပြီးသော "ဂါဏ္ဍိ" သဒ္ဒါသည် "ဂါန္ဆိနှင့် အနက်တူ"ဟု ဆို၏၊ ဂဏ္ဍိပုဒ်ကား ထောမနိဓိ၌မရှိ၊ ထို့ကြောင့် ပဌမပါဒဂဏ္ဍိကာ ပါဌ်သည် သက္ကတအဘိဓာန်နှင့်လျော်၏၊ ဂ ၌ဝုဒ္ဓိရှိလျှင် သာ၍ကောင်း၏၊ ပထမခြေတော်ချရာအရပ်သည် ထုံးဖွဲ့၍ထားအပ်သည့်ပမာ သူတပါးတို့မဖျက်နိုင်အောင် ခိုင်မြဲသောကြောင့် "ပါဒဂဏ္ဍိကာ"အမည်ရသည်။

ဋီကာ။ ။ပဌမပါဒဂဏ္ဍိကာတိ ပစ္ဆိမေ သောပါနဖလကေ ဌတ္ဓာ ထပိယမာနဿ ဒက္ခိဏပါဒဿ ပတိဌဟနဋ္ဌာနံ=ပဌမပါဒဂဏ္ဍိကာ ဟူသည် နောက်ဆုံးလှေကားပျဉ်ချပ် (လှေကားထစ်)၌ ရပ်တော်မူ၍ ချထားအပ်သော လက်ယာခြေတော်၏တည်ရာအရပ်တည်း၊ တံ ပန ယသ္မာ ဒဋ္ဌံ ထိရံ ကေနစိ အဘေဇ္ဇံ ဟောတိ၊ တသ္မာ ပါဒဂဏ္ဍိတိ ဝုတ္တံ၊ ဤဋီကာ၌ "ဒဋ္ဌံ ထိရံ အဘေဇ္ဇံ"ပုဒ်တို့သည် ဂဏ္ဍိကာ၏ အနက်ဖွင့်တည်း။ [ရှေးတုန်းကလည်း "ပါရာဇိကဏ်ဂဏ္ဍိ" စသည်ဖြင့် ရေးခဲ့ကြ၏၊ နောက်မှ "ဂဏ္ဍိ"ဟု ပြင်ကြသည်။]

စတ္တာရိ-ကုန်သော၊ မဥ္ဇုပါဒဋ္ဌာနာနိ-ညောင်စောင်းခြေ၏ အည်ရာ အရပ်တို့ သည်၊ အဝိဇဟိတာနေဝ-ကုန်သည်သာ၊ ဟောန္တိ-ကုန်၏၊ ပန-ကား၊ဝိဟာရော-ကျောင်းတော်သည်၊ ခုဒ္ဒကောပိ-ငယ်သည်လည်းကောင်း၊ မဟန္တောပိ-ကြီးသည်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ-၏၊ ဝိဟာရောပိ-ကျောင်းကိုကား၊ နဝိဇဟိတောယေဝ-သာ၊ နဂရံပန-ကား၊ ဝိဇဟတိ-၏၊ ယဒါ-၌၊ နဂရံ-မြို့ သည်၊ ပါစီနတော-ကျောင်းတော်၏ အရှေ့အရပ်၌- ဟောတိ-၏၊တဒါ-၌၊ ဝိဟာရော-သည်၊ ပစ္ဆိမတော-အနောက်အရပ်၌၊ (ဟောတိ) ၊ပ၊ ဣဒါနိ ပန-ကား၊ နဂရံ-သည်၊ ဥတ္တရတော- ကျောင်းတော်၏ မြောက်အရပ်၌၊ (ဟောတိ၊) ဝိဟာရော-သည်၊ ဒက္ခိဏတော-တောင်အရပ်၌၊ ဟောတိ။

စ-ဆက်၊ သဗ္ဗဗုဒ္ဓါနံ-တို့၏၊ အာယုဝေမတ္တံ-အသက်တမ်း၏ မတူထူးခြား ကဲ့ပြားသော အတိုင်းအရှည်လည်းကောင်း။ ပမာဏဝေမတ္တံ- အရပ်တော် ပမာဏ၏ မတူထူးခြား ကဲ့ပြားသောအတိုင်းအရှည်လည်းကောင်း။ ကုလဝေမတ္တံ-အမျိုး၏၊ ပ၊ လည်းကောင်း၊ ပဓာနဝေမတ္တံ-ကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်ရာကာလ၏၊ ပ၊ လည်းကောင်း။ ရဿိဝေမတ္တံ-ရောင်ခြည်တော်၏၊ ပ၊ လဲည်း

စတ္တာရိမဥ္ဇုပါဒဋ္ဌာနာနိ။ ။(ဘုရားရှင်တို့၏ ကိုယ်တော်ပမာဏချင်း မတူသော ကြောင့်)ညောင်စောင်းတော် ပမာဏလည်း အကြီးအငယ် ကဲ့ပြားဖွယ်ရှိ၏၊ သို့သော် ဘုရားရှင်တို့၏ တန်ခိုးတော်ကြောင့် ညောင်စောင်း၏ ခြေထားရာအရပ်မှာ အခါခပ် သိမ်း တူသောပမာဏရှိသည်သာဖြစ်၏၊ ဤသို့ ဋီကာဖွင့်သည်၊ ကျောင်းတော် အကြီး အငယ်ရှိသော်လည်း ကျောင်းတော်နေရာမှာ ထိုနေရာသာဖြစ်၏၊ ဟူရာ၌လည်း ဤ နည်းပင်ဟု ဋီကာဆိုသည်။

အဋ္ဌာသယပဋိဗဒ္ဓံ။ ။ရောင်ခြည်တော် မတူပုံကိုပြရာ၌ "အဋ္ဌာသယနှင့်စပ်၏" ဟူရာဝယ် ဗုဒ္ဓဖြစ်တော်မူမှ အဋ္ဌာသယ (ဆန္ဒတော်) ဖြစ်ခြင်းမဟုတ်၊ ပါရမီဖြည့် တော်မူစဉ်က ဖြစ်တော်မူခဲ့သော အဋ္ဌာသယတော်တည်း၊ မှန်၏။ — မင်္ဂလဘုရား အလောင်းတော်သည် ဝေဿန္တရာမင်းကဲ့သို့သောဘဝ၌ သားတော်သမီးတော်တို့ကို ပုဏ္ဏားယောင်ဆောင်လာသော ဘီလူးအား လှူလိုက်၏၊ ဘုရားအလောင်းရှေ့မှာပင် ဘီလူးသည် သားတော် သမီးတော်တို့ကို စားလေရာ ထွက်လာသောသွေးတို့ကိုမြင်၍ နောင်ဘုရားဖြစ်သောအခါ ငါ၏ရောင်ခြည်တော်များသည် ဤကဲ့သို့ထွက်ပါစေဟု ဆု တောင်းခဲ့၏၊ ထို အဋ္ဌာသယတော်အတိုင်း တလောကလုံး အမြဲလင်းစေနိုင်သော ရောင် ခြည်ဟော်များ ထွက်ပေါ်နေပေသည်၊ သို့သော် ဘုရားဖြစ်တော်မူရာ အခါ၌လည်း ရောင်ခြည်တော်သည် အဋ္ဌာသယတော်အတိုင်း ထွက်စေလိုမှ တွက်တော်မူ၏၊ ထို အခါ၌လည်း ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ထွက်စေလိုသောအခါ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်ပင် ထွက် တော်မူသည်။

ကောင်း။ ဣတိ-သို့၊ ပဋ္ဌ–ကုန်သော၊ ဝေမတ္တာနိ–မတူထူးခြားကဲ့ပြားသော အတိုင်းအရှည်တို့သည်၊ ဟောန္တိ-ကုန်၏၊ အာယုဝေမတ္တံနာမ–အာယုဝေမတ္တမည်သည်ကို၊ (ဝေံ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊) [စပ်ပုဒ်မရှိ၍ ထည့်သည်။] ကေစိ–အချို့သော ဘုရားရှင်တို့သည်၊ ဒီဃာယုကာ-ရှည်သော သက်တော်ရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တိ-ကုန်၏၊ ကေစိ-တို့သည်၊ အပ္ပါယုကာ- တိုသောသက်တော် ရှိကုန်သည်။ (ဟောန္တိ၊) တထာဟိ-ထိုစကားမှန်၏၊ ဒီပင်္ကရဿ-၏၊ ဝဿသတသဟဿံ–အနှစ်တသိန်းသည်၊ အာယုပ္ပမာဏံ–အသက်ဟမ်း အတိုင်းအရှည်သည်၊ အဟောသိ-ပြီ၊ အမှာကံ-တို့၏၊ ဘဂဝတော-၏၊ ဝဿသတံ-အနှစ်တရာသည်၊ အာယုပ္ပမာဏံ–သည်၊ (အဟောသိ၊) ပမာဏဝေမတ္တံ နာမ-ကို၊ (ဝေံ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊) ကေစိ-တို့သည်၊ ဒီဃာ-မြင့်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ကေစိ-တို့သည်၊ ရဿာ-နိမ့်ကုန်သည်၊ (ဟောန္တိ၊)တထာ ဟိ–၏၊ ဒီပင်္ကရော-သည်၊ အသီတိဟတ္ထော– ရှစ်ဆယ် အတောင်ရှိသည်၊ အဟောသိ–ပြီ၊ သုမနော–သည်၊ နဝုတိဟတ္ထော-ကိုးဆယ်အတောင်ရှိသည်၊ (အဟောသိ၊) အမှာကံ ဘဂဝါ အဋ္ဌာရသဟတ္ထော-တဆယ့်ရှစ်တောင် ရှိသည်၊(အဟောသိ)။

အာယုဝေမတ္တံ။ ။ဝိသိဋ္ဌာ မတ္တာ ဝိမတ္တာ၊ ဝိမတ္တာယေဝ ဝေမတ္တာ၊ သွတ္ထ အနက်၌ ဏ ပစ္စည်းသက်၊ အာယုနော-ဝေမတ္တံ အာယုဝေမတ္တံ၊ (အသက်တမ်း၏ မတူထူးခြားကဲ့ပြားသော အတိုင်းအရှည်၊) ဝိသဒိသာ+မတ္တာ ယဿတိ ဝိမတ္တံ (အာယု၊) ဝိမတ္တာသ+ဘာဝေါ ဝေမတ္တံ၊ အာယုနော–ဝေမတ္တံ အာယုဝေမတ္တံ၊ (အသက်တမ်း၏၊ မတူထူးခြား ကဲ့ပြားသော အတိုင်းအရှည်ရှိသည်၏ အဖြစ်၊) ဤသို့လည်း ဆရာတို့ကြံကြသည်။

အဋ္ဌာရသဟတ္ထော၊ ။သတ္တာနံပါကတိကဟတ္ထေန (လူသတ္တဝါတို့၏ ရိုးရိုးအတောင်အားဖြင့်၊) ဆဟတ္ထော မဇ္ဈိမပုရိသော (အလယ်အလတ် ပမာဏရှိသော ယောကျ်ားသည် ခြောက်တောင်ရှိ၏၊) တတော တိဂုဏံ ဘဂဝတော သရီရပ္ပမာဏံ (မြတ်စွာဘုရား၏ အရပ်တော်ပမာဏသည် ထို့ထက် သုံးဆတက်၏၊) ဣတိ ဘဂဝါ အဋ္ဌာရသဟတ္ထောတိ ဝဒန္တိ၊ ဤနည်းအားဖြင့် မြတ်စွာဘုရားသည် "ဆယ့်ရှစ်တောင်ရှိ၏"ဟု ဆိုကြသည်၊ အပရေ ပန ဘဏန္တိ "မနုဿာနံ ပါကတိကဟတ္ထေန စတုဟတ္ထော မဇ္ဈိမပုရိသော၊ တတော တိဂုဏံ ဘဂဝတော သရီရပ္ပမာဏန္တိ ဘဂဝါ ဒ္ဝါဒသဟတ္ထော ဥပါဒိန္နကရူပမမ္မဝသေန၊ သမန္တာတော ပန ဗျာမမတ္တံ ဗျာမပ္ပဘာဖရတိ (ပတ်ဝန်းကျင်၌ တလံမျှလောက်သော ကိုယ်ရောင်ပြန့်၏၊) ဣတိ ဥပရိ ဆဟတ္ထံ အဇ္ဈာဟရတော၊ ဗဟလတရပ္ပဘာရူပေန (သာ၍အားရှိသော အရောင်၏ အဆင်းနှင့်၊) သဒ္ဓိံ အဋ္ဌာရသ ဟတ္ထောဟောတိ၊" ဣတိ (ဘဏန္တိ)၊ "တတော တိဂုဏံ" ကို ကြည့်၍ "ရှင်စောတထာ, မဇ္ဈိမသုံးထွာ" ဟု ပြောရိုးပြုကြသည်၊ စဉ်းစားကြပါလေ၊ မိမိ၏အယူကို ရတနာဂုဏ်ရည် ဘဂဝါဂုဏ်တော်ဖွင့်၌ ပြခဲ့ပြီ။

ကုလဝေမတ္တံနာမ-ကို၊ (ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊) ကေစိ-တို့သည်၊ ခတ္တိယကုလေ-၌၊ နိဗ္ဗတ္တန္တိ-ကုန်၏၊ကေစိ-တို့သည်၊ ဗြာဟ္မဏကုလေ-၌၊ (နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊) ပဓာန ဝေမတ္တံနာမ-ကို၊ (ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊) ကေသဉ္စိ-အချို့သော ဘုရားရှင်တို့၏၊ ပဓာန်-ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်ရာကာလသည်၊ (ဒုက္ကရစရိယ အကျင့်ကိုပြုကျင့်ရာ ကာလသည်၊)[ပဓာန် ဒုက္ကရကိရိယာ၊-ဌီကာ။] ဣတ္တရကာလမေဝ-တို့သော ကာလရှိသည်သာ၊ ဟောတိ-၏၊ (ကိမိဝ-အဘယ်ကဲ့သို့နည်း၊) ကဿပဿ-သော၊ ဘဂဝတော-၏၊ (ပဓာန်-သည်၊) ဣတ္တရကာလမေဝ-သာ၊ ဟောတိ ယထာ-ဖြစ်သကဲ့သို့တည်း၊ ကေသဉ္စိ-တို့၏၊ (ပဓာန်-သည်၊) အဒ္ဓနိယ်-ရှည် သောကာလရှိသည်၊ (ဟောတိ-၏၊)(ကိမိဝ၊) အမှာကံ-တို့၏၊ ဘဂဝတော-၏၊ (ပဓာန်-သည်၊ အဒ္ဓနိယ်-သည်၊ ဟောတိယထာ-သို့တည်း။)

ရသ္မိ ဝေမတ္တံနာမ-ကို။ (ဧဝံဝေဒိတဗ္ဗံ၊) မင်္ဂလဿ-သော၊ ဘဂဝတော်-၏၊ သရီရ ရသ္မိ-ကိုယ်တော်အရောင်သည်၊ ဒသသဟဿိ လောကဓာတုပ္ပမာ ဏာ- တသောင်း အတိုင်းအရှည်ရှိသော လောကဓာတ် ပမာဏရှိသည်၊ အဟောသိ-ပြီ၊ အမှာကံ-တို့၏၊ ဘဂဝတော-၏၊ (သရီရ ရသ္မိ- သည်၊) သမန္တာ- ပတ်ဝန်းကျင်၌၊ ဗျာမမတ္တာ-တလံမျှ အတိုင်းအရှည် ရှိသည်၊ (အဟောသိ၊) တတြ-ထိုဝေမတ္တတို့တွင်၊ ရသ္မိဝေမတ္တံ-ကိုယ်ရောင်တော်၏ အတိုင်းအရှည်သည်၊ အဗ္ဘာသယပ္ပဋိဗဒ္ဓံ - အဗ္ဘာသယဘောဂ်နှင့်စပ်၏၊ ယော- အကြင်ဘုရားရှင်သည်၊ ယတ္ထကံ-အကြင်မျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော အရပ်ကို၊ (ဖရိတုံ- ဖြန့်တော်မူခြင်းငှါ၊) ဣစ္ဆတိ-မူ၏၊ တဿ-ထိုဘုရားရှင်၏၊ တတ္တကံ-ထိုမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော အရပ်ကို၊ သရီရပ္ပဘာ-သည်၊ ဖရတိ-ဖြန့်နှံ့၏၊ ပန်-ကား၊ မင်္ဂလဿ-၏၊ နိစ္စမ်-အမြဲလည်း၊ ဒသသဟဿိလောကဓာတုံ-ကို၊ ဖရတု - ဖြန့်စေသတည်း၊ ဣတိ-သို့၊ အဗ္ဘာသယော-အဗ္ဘာသယတော်သည်၊ အဟောသိ-ပြီ၊ ပန-ကား၊ ပဋိဝိဒ္ဓဂုဏော သု-ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူအပ်သော သဗ္ဗညုတာဇသော့ ဂုဏ်တော်တို့၌၊ ကဿစိ-မည်သည့် ဘုရားရှင်၏မျှ၊ ဝေမတ္တံ နာမ-မတူထူးခြား ကဲ့ပြားသော အတိုင်းအရှည်မည်သည်၊ နတ္ထိ-မရှိ။

အပရံ-ဆိုအပ်ပြီးသော ပရိစ္ဆေဒ ဝေမတ္တတို့မှ တပါးသော၊ အမှာကံ ယော၀-ငါတို့၏ပင်၊ ဘဂဝတော-၏၊ သဟဇာတ ပရိစ္ဆေဒဥ္စ-တကွ ဖြစ်ဖက် တို့၏ အပိုင်းအခြားကိုလည်းကောင်း၊ နက္ခတ္တပရိစ္ဆေဒဥ္စ-နက္ခတ်တို့၏ အပိုင်း အခြားကိုလည်းကောင်း၊ဒီပေသုံ-ပြကြကုန်ပြီ၊ ကိရ-ခဲ့၊ သဗ္ဗညုဗောဓိသတ္တော်-သဗ္ဗညုဘုရားအလောင်းတော်နှင့်၊ သဒ္ဓိံ-တကွ၊ ရာဟုလမာတာ-ရာဟုလမယ် တော်လည်းကောင်း၊အာနန္ဒတ္ထေရော-လည်းကောင်၊ဆန္နော-ဆန္နအမတ်လည်း

ကောင်း၊ ကဏ္ဍတော-ကဏ္ဍကမြင်းလည်းကောင်း၊ နိဓိကုမ္ဘော-ရွှေအိုးကြီးလေးလုံးလည်းကောင်း၊ မဟာဗောဓိ-မဟာဗောဓိပင်လည်းကောင်း၊ ကာဋ္ဌဒါယီ-ကာဋ္ဌဒါယီအမတ်လည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဣမာနိသတ္တာ-ဤ ခုနစ်ပါးတို့သည်၊သဟဇာတာနိ-တကွဖြစ်ဖက်တို့သည်၊ (ဟောန္တိ၊) [အာနန္ဒာထေရ်၏ နေရာ၌ ကေဂုံတ္တရအဋ္ဌကထာ ကဋ္ဌဒါယိတ္ထရဝတ္ထုဝယ် "စိးတော်ဆင်" ဟု ရှိ၏။]

စ-ဆက်၊ မဟာပုရိသော- ယောကျ်ားမြတ်ဖြစ်သော ဘုရားအလောင်းသည်၊ ဥတ္တရာသာဠှနက္ခတ္တေနေဝ-ဥတ္တရာသာဠှနက္ခတ်ဖြင့်သာ၊ မာတုကုစ္ဆိံ-မယ်တော်၏ဝမ်းသို့၊ သြက္ကမိ- သက်ရောက်တော်မူပြီ၊ မဟာဘိနိက္ခမနံ- မြတ်သောတော်ထွက်တော်မူခြင်းကို၊ (တနည်း) မဟာဘိနိက္ခမနံ- မြတ်သောရှေးရှုထွက်တော်မူရာတော်သို့၊ နိက္ခမိ-ပြီ၊ ဓမ္မစက္ကံ-ဓမ္မစကြာကို၊ ပဝတ္တေသိ-လည်စေတော်မူပြီ၊ ယမကပါဋိဟာရိယံ- ရေမီးအစုံအစုံသော တန်ခိုးပြာဋိဟာကို၊ အကာသိ-ပြီ၊ဝိသာခါနက္ခတ္တေန-ဝိသာခါနက္ခတ်ဖြင့်၊ ဇာတော စ-ဖွားမြင်တော်မူသည် လည်းကောင်း၊ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါစ - သစ္စာ ၄ ပါးတရားကို ထိုးထွင်းသိတော်မူသည်လည်းကောင်း၊ ပရိနိဗ္ဗုတော စ- ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူသည် လည်းကောင်း၊(အဟောသိ-ပြီ၊)မာဃနက္ခတ္တေန-မာဃနက္ခတ်ဖြင့်၊အဏ္ဍ-ထိုမြတ်စွာဘုရား၏၊ သာဝကသန္နိပါတော စ-သာဝကတို့၏ အစည်းအဝေးသည် လည်းကောင်း၊အာယုံသင်္ခါရောဿဇ္ဇနဉ္စ-အာယုသင်္ခါရကိုလွှတ်တော်မူခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ အဟောသိ - ပြီ၊ အာဿယုဇနက္ခတ္တေန - အာဿယုဇနက္ခတ်ဖြင့်၊ ဒေဝေါရောဟနံ-နတ်ပြည်မှသက်ဆင်းတော်မူခြင်းသည်၊ (အဟောသိ၊) ဣတိ-ဤသို့၊ တေတေကံ-ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသောစကားကို၊ အာဟရိတ္ဝာ- ဆောင်၍၊ ဒီပေတဗ္ဗံ-ပြထိုက်၏။ အယံ-ကား၊ သမ္မဟုလပရိစ္ဆေဒေါနာမ - မည်၏။ [ပါဠိတော်၌မပါသော်လည်း ဆောင်၍ပြထိုက်သည်ဟူလို။]

၁၃။ ဣဒါနိ - ကပ္ပပရိစ္ဆေဒစသော ကိုးပါးသောပရိစ္ဆေဒတို့ကိုပြပြီးရာယခုအခါ၌၊ အထခေါ တေသံဘိက္ခူနန္တိအာဒီသု-အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌၊

ဇာတော စ။ ။ဇာတောစာတိ စသဒ္ဒေန ကတမဟာဘိနိဟာရောစာတိ အယမ္ပိ အတ္ထော သင်္ဂဟိတောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ဝုတ္တဉ္ဧတံ ဗုဒ္ဓဝံသေ-

"တာရာဂဏာဝိရောစန္တိ-နက္ခတ္တာ ဂဂနမဏ္ဍလေ၊
ဝိသာခါ စန္ဒိမာယုတ္တာ-ခုဝံ ဗုဒ္ဓေါ ဘဝိဿတိ" တိ။

တေနေဝစ သမ္မဗုဒ္ဓါနံ ဝိသာခါနက္ခတ္တေနေဝ မဟာဘိနိဟာရော ဟောတိ" တိစ ဝဒန္တိ၊-ဋီကာ။

(အတ္ထော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊တေဘိက္ခူ-ထို့သည်(အာဟံသုဠ္ဒစပ်)၊အာဝုသော-တို့၊ စုတိတော-စုတိမှ၊ ပဋ္ဌာယ-စ၍၊ ယဒိဒံ(ယံဣဒံ)ပဋိသန္ဓိအာရောဟနံ-အကြောင်ဉာဏ်အားဖြင့် ပဋိသန္ဓေသို့တက်ခြင်းသည်၊ (အတ္ထိ၊) အယံ-ဤစုတိမှစ၍ ဉာဏ်အားဖြင့် ပဋိသန္ဓေသို့ တက်ခြင်းသည်၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသဿနာမ-ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏ်မည်သည်၏၊ ဂတိ-ဖြစ်ပုံတည်း၊ ဝါ-ဖြစ်ရိုး ထုံးစံတည်း၊ ပန-ကား၊ ပဋိသန္ဓိတော-မှ၊ ပဋ္ဌာယ-၍၊ ပစ္ဆာမုခံ-နောက်သို့ရှေးရှု၊ ဉာဏံ-ဉာဏ်တော်ကို၊ ပေသေတွာ-စေလွှတ်၍၊ ယံဣဒံစုတိဂန္ဓဗ္ဗံ-အကြောင်ဉာဏဂတိအားဖြင့်၊ စုတိသို့သွားခြင်းသည်၊ (အတ္ထိ၊) ဣဒံ-ဤ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ ဉာဏဂတိအားဖြင့် နောက်သို့ ရှေးရှု စုတိသို့ သွားခြင်းသည်၊ အတိဂရုကံ-အလွန်ဝန်လေး၏၊ [ဝန်လေးပုံကို ပြလိုရှိ အာကာသေ စသည်ကိုမိန့်။] အာကာသေ-ခြေရာမထင် ကောင်းကင်ပြင်၌၊ ပဒံ-ခြေတော်ရာကို၊ ဒဿန္တော ဝိယ-ပြသကဲ့သို့၊ ဘဂဝါ-သည်၊ ကထေသိ-ပြီ၊ ဣတိ-သို့၊အတီဝိမှယဇာတာ-ဖြစ်သောလွန်စွာအံ့ဩခြင်း ရှိကုန်သည်၊ ဟုတ္ဝာ-၍၊ ဝါ-ကြောင့်၊ အစ္ဆရိယံ အာဝုသောတိ အာဒီနိ-အစရှိသော စကားတို့ကို၊ ဝတ္ဝာ-ပြောဆိုပြီး၍၊ ပုန-တဖန်၊ အပရမ်ပိ-နောက်ပြန် ဉာဏ်ကိုစေလွှတ်နိုင်ခြင်း တည်းဟူသော အကြောင်းမှတပါးလည်းဖြစ်သော၊ ကာရဏံ-အကြောင်းကို၊ ဒဿန္တော-

---

အယံဂတိ၊ပ၊အာရောဟနံ။ ။ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏ်သည် ''သော တတော စုတော အမုတြ ဥဒပါဒိ''စသည်နှင့်အညီ ရှောဘဝစုတိကို အောက်မေ့ပြီးမှ တဆက်တည်းလာသော နောက်ဘဝပဋိသန္ဓေသို့တက်၍ အောက်မေ့လေ့ရှိ၏၊ ထို့ကြောင့် ''စုတိတော ပဋ္ဌာယ ပဋိသန္ဓိအာရောဟနံ''ဟုဆို၏၊ ''ထိုသို့ အောက်မေ့နည်းသည် လွယ်ကူ၍ အများထုံးစံဖြစ်သောကြောင့် အံ့သြဖွယ်မရှိသေးပါ''ဟု ဆိုလိုသည်။

ယံပနဣဒံ၊ပ၊စုတိဂန္ဓဗ္ဗံ။ ။ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏ်တော်ကား ''ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရားသည် ကိုးဆယ့်တကမ္ဘာထက်၌ မည်သည့်အမျိုးဝယ် ဖြစ်တော်မူပြီ''ဟု ပဋိသန္ဓေကို စတည်ပြီးလျှင် ဉာဏ်တော်ကို တဘဝလုံးအတွက် နောက်ပြန်စေလွှတ်တော်မူ၍ စုတိ-ဘိုင်အောင် သိစေတော်မူ၏၊ ဤသို့ နောက်ပြန်သွား၍ အောက်မေ့တော်မူခြင်းသည် ရိုးရာမဟုတ်, လွယ်ကူသောအလုပ်လည်း မဟုတ်ရကား အံ့သြဖွယ် ကောင်းပါပေသည်၊ ခြေရာမထင်နိုင်သော ကောင်းကင်ပြင်၌ ခြေတော်ရာကို ပြသကဲ့သို့ ဖြစ်ပါပေသည်။

စုတိဂန္ဓဗ္ဗံ။ ။ဤပုဒ်သည် ဝါကျမဟုတ် သမာသ်ပုဒ်တည်း၊ ယံဇဒံကို ဤစုတိဂန္ဓဗ္ဗံ၌ စပ်ရသည်၊ ဂန္ဓဗ္ဗံအရ ဂမနကြိယာသည် ဤနေရာ၌ ဉာဏဂတိဖြင့် သွားခြင်းအနက်တည်း၊ ထိုသို့ ဉာဏဂတိဖြင့် သွားခြင်းအနက်ကို''သိခြင်း''ဟု အဓိပ္ပါယ်ယူရသည်၊ တဗ္ဗပစ္စည်းလည်း ဘောအနက်ဟောတည်း၊ [စုတိဂန္ဓဗ္ဗန္တိ – ယံ ဇဒံ စုတိယာ(သို့) ဉာဏဂတိယာ ဂန္ဓဗ္ဗံ၊ တံ ဂမနံ, ဇာနနန္တိအတ္ထော၊-ဋီကာ။]

ပြလိုကုန်သည်၊ (ဟုတ္ဟာ-၍၊ ဝါ-ကြောင့်၊) ယတြဟိနာမ တထာဂတောတိ အာဒိ-ကို၊ အာဟံသု-ပြောဆိုကြကုန်ပြီ၊ [ဒဿေန္တာရှိလျှင် သာ၍ ဗဟုဝုစ်ထင်ရှား၏။] တတ္ထ-ထို ယတြဟိနာမ တထာဂတော အစရှိသောပါဋိရပ်၌၊ ယတြဟိနာမာတိ-ယတြဟိနာမဟူသော ပုဒ်အပေါင်းသည်၊ အစ္ဆရိယတ္ထေ-အစ္ဆရိယအနက်၌၊ (ပဝတ္တော၊) နိပါတော-နိပါတ်တည်း၊ ယော တထာဂတော-သည်၊ (အနုဿရိဿတိ)နာမ-အောက်မေ့တော်မူနိုင်ပါပေ၏၊ ဣတိ အတ္ထော-နက်။

ဆိန္နပပဉ္ဇေတိတ္ထေ-၌၊ ပပဉ္ဇာနာမ-ပပဉ္ဇတို့ မည်သည်၊ တဏှာ-တဏှာ လည်းကောင်း၊ မာနော-လည်းကောင်း၊ ဒိဋ္ဌိ-လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဣမေ တယော-ဤ သုံးပါးကုန်သော၊ ကိလေသာ - ကိလေသာတို့တည်း၊ ဆိန္နဝဋ္ဌုမေတိတ္ထေ-၌၊ ကုသလာကုသလကမ္မဝဋ္ဌံ-ကုသိုလ်အကုသိုလ်ဟူသော

အပရမ္ပိကာရဏံ။ ။ပြအပ်ခဲ့သော အံ့သြဖွယ်ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းသည် ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏ်တော်ကို နောက်ပြန်သွားစေနိုင်ခြင်းတည်း၊ ယခုအခါ ထိုဉာဏ်တော်ဖြင့် အောက်မေ့ရာဝယ် အခြားတမျိုးသော အံ့သြဖွယ်ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းကို လည်းပြလိုသောကြောင့်"ယတြဟိ နာမ တထာဂတော"စသည်ကို ပါဋိတော်၌ မိန့်တော်မူသည်၊ [အပရမ္ပိ ကာရဏန္တိ-ဆိန္နဝဋ္ဌုမာနုဿရဏံ ပစ္ဆာမုခံ (နောက်သို့ရှေးရှု၊ ဝါ-နောက်ပြန်၊) ဉာဏပေသနတော အပရံ အစ္ဆရိယဇ္ဘုတကာရဏံ၊ ယတြာတိ ပစ္စတ္တတ္ထေ၊ နာမာတိ အစ္ဆရိယတ္ထေ နိပါတော၊ဟိသဒ္ဒေါ အနတ္ထကော၊ တေနာဟ-ယောနာမ တထာဂတောတိ၊-ဋီကာ။]

နာမယှဉ်ရာ။ ။ဤသို့ နာမသဒ္ဒါရှိရာဝယ် ကြိယာကို အနာဂတ်ဝိဘတ်ဖြင့် သုံးစွဲလေ့ရှိ၏၊အနက်ကိုကား အတိတ်အနက်ကို သုံးစွဲရ၏၊ နာမကိုလည်း ကြိယာနှင့်တွဲ၍ အနက်ပေးရ၏၊ဤ အဓိပ္ပါယ်ကိုရည်ရွယ်၍"နာမေ ဂရဟာ ဝိမှယေသု"မောဂ္ဂလ္လာန် အာချာတ်၌ သုတ်တည်သည်၊ "နာမသဒ္ဒေ နိပါတေ သတိ ဂရဟာယံ ဝိမှယေစ ဂမျမာနေ ဿတျာဒယော ဟောန္တိ"ဟု ဝုတ္တိဖွင့်သည်၊ပုံစံကိုလည်း ထိုသုတ်၌ရှုပါ။

ဆိန္နပပဉ္ဇာ။ ။ပပဉ္ဇေန္တိ+သတ္တသန္တာနံ သံသာရေ ဝိတ္ထာရေန္တီတိ ပပဉ္ဇာ၊ပ+ပစိ=ဝိတ္ထာရေ၊ အပစ္စည်း (သံသရာ၌ သတ္တဝါအစဉ်ကို ချဲထွင်တတ်သောတရားတို့)၊ ဆိန္နာ+ပပဉ္ဇာ+ယေဟိတိ ဆိန္နပပဉ္ဇာ၊ (ဖြတ်အပ်ပြီးသော ပပဉ္ဇတရားရှိတော်မူသော ဘုရားရှင်တို့၊ ဝါ-သံသရာ၌ သတ္တဝါအစဉ်ကိုချဲထွင်တတ်သော တဏှာ,မာန,ဒိဋ္ဌိတို့ကို ဖြတ်တော်မူပြီးသော ဘုရားရှင်တို့)။

ချဲဦးအံ့- ရုပ်နာမ်ခန္ဓာကို ဒိဋ္ဌိသည် အတ္တဟု မှတ်ထင်နေ၏၊ မာနသည် အဟံ-အဟံ (ငါ-ငါ)ဟု မှတ်ထင်နေ၏၊ ထို အတ္တ ထို ငါဟုထင်မှတ်သည်အားလျော်စွာ

ကမ္မဝဋ္ဌကို၊ ဝဋ္ဌုမန္တိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-အပ်၏၊[ကမ္မဝဋ္ဌံဝုစ္စတီတိကိလေသဝဋ္ဌဿ ပပဉ္စဂ္ဂဟဏေန, ဝိပါကဝဋ္ဌဿဒုက္ခဂ္ဂဟဏေန ဂဟိတတ္တာ၊-ဋီကာ။] ပရိယာ ဒိန္နဝဋ္ဌေတိ-ဟူသောသဒ္ဒါသည်၊ တဿေဝ-ဆိန္နဝဋ္ဌုမေသဒ္ဒါ၏ပင်၊ ဝေဝစနံ-တခုတည်းသောအနက်၌ပင် အထူးထူးဖြစ်သောသဒ္ဒါတည်း၊ ဝါ-ဝေဝုစ်ပရိ ယာယ်စကားလှည်တည်း၊ ပရိယာဒိန္နသဗ္ဗကမ္မဝဋ္ဌေ-ထက်ဝန်းကျင် ယူအပ် ပြီးသော[၁] အလုံးစုံသောကမ္မဝဋ္ဌ ရှိတော်မူကြကုန်သော၊ ဣတိအတ္ထော-နက်၊ [ပရိယာဒိန္နဝဋ္ဌေတိ သဗ္ဗသော ခေပိတဝဋ္ဌေ၊-ဋီကာ။ ပရိယာဒိန္နကို ခေပိတဟု အဓိပ္ပါယတ္ထဖွင့်သည်၊ သဒ္ဒတ္ထမှာ-ပရိ-ထက်ဝန်းကျင်၊ ဝါ-အကုန်အစင်+ အာဒိန္န-ယူအပ်''တည်း။] သဗ္ဗဒုက္ခဝီတိဝတ္တေတိ-ကား၊ သဗ္ဗံ-သော၊ဝိပါက ဝဋ္ဌသခ်ါတံ-ဝိပါကဝဋ္ဌဟု ဆိုအပ်သော၊ ဒုက္ခံ-ကို၊ ဝီတိဝတ္တေ-လွန်တော်မူ ပြီးကုန်သော၊ အနုဿရိဿတီတိ ဣဒံ-ဟူသော ဤသဒ္ဒါသည်၊ ယတြာတိ နိပါတဝသေန-ယတြဟူသော နိပါတ်၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဝါ-စပ်သဖြင့်၊ အနာ ဂဏဝစနံ-အနာဂတ်ဝိဘတ် ရှိသောသဒ္ဒါတည်း၊ ပန-ထိုသို့ပင် အနာဂတ် ဝိဘတ်ရှိပါသော်လည်း၊ ဧတ္ထ-ဤ အနုဿရိဿတိ ဟူသောပါဋ္ဌ၌၊ အတ္ထော-အနက်ကို၊ အတီတဝသေန-တတိတ်၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဝါ-အတိတ်၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-၏၊ ဟိ-မှန်၏၊ ဘဂဝါ-သည်၊ တေဗုဒ္ဓေ-တို့ကို၊ အနုဿရိ-အောက်မေ့တော်မူပြီ၊ ဣဒါနိ-ယခုအခါ၌၊ ဝါ-ယခုမှ၊ နု အနုဿရိဿတိ-အောက်မေ့တော်မူလတ္တံ့မဟုတ်။

ဧဝံသီလာတိ-ကား၊မဂ္ဂသီလေန-မဂ်သီလ အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဖလသီ လေန-ဖိုလ်သီလ အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ လောကိယလောကုတ္တရသီလေန-လောကီ လောကုတ္တရာ သီလအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဧဝံသီလာ-ဤသို့ သီလ

တဏ္ဍာသည် ထိုအတ္တ ထိုငါနှင့် အတ္တ၏ဥစ္စာဟူသမျှကို မခွဲနိုင်အောင် အမြဲစွဲလမ်း နေ၏၊ ထို့ကြောင့် ဘုရားတရားတော်ကို မသိ-မရှုလျှင် သံသရာမှလွတ်ခွင့်မရှိတော့။

ဒိဋ္ဌိပ္ပပဋ္ဌိတာ သတ္တာ,အတ္တာ အတ္တာတိ ဂဏ္ဍရေ၊
မာနေနာဟ မဟံ မညာ, တံတံ တဏ္ဍာယ ဂါဟကာ။

ဧဝံသီလာတိ။ ။''မဂ္ဂသီလေန ဖလသီလေနာ''တိ ဝတ္ဌာ တယိဒံ မဂ္ဂဖလ သီလံ လောကိယသီလပုဗ္ဗကံ၊ (လောကီသီလလျှင် ရှေ့သွားရှိ၏၊) ဗုဒ္ဓါနဉ္စ လောကိယ သီလမ္ပိ လောကုတ္တရသီလံဝိယ အနညသာဓာရဏမေဝ၊ (အခြားသူတို့နှင့် မဆက် ဆံသည်သာလျှင်၊) ဟောတိ၊ဣတိ ဒဿေတုံ''လောကိယ လောကုတ္တရသီလေနာ''တိ ဝုတ္တံ၊-ဋီကာ။ ထို သီလေနပုဒ်တို့ကို ဧဝံသီလာ၏ သရုပ်ပြဖြစ်သောကြောင့် သရူပက္ခ္ပာ ဝိသေသန အဖြစ်ဖြင့် စပ်ပါ။

ရှိတော်မူကြကုန်သည်၊ (အဟေသုံ-ကုန်ပြီ၊) ဧဝံမမာတိတ္ထေ—၌၊ သမာဓိ ပက္ခာ-သမာဓိ, သမာဓိအဖို့၌ပါဝင်ကုန်သော၊ မမာ-တို့ကို၊ အဓိပ္ပေတာ-ကုန်၏၊ မဂ္ဂသမာဓိနာ-မဂ်သမာဓိ အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဖလသမာဓိနာ-အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ လောကိယလောကုတ္တရသမာဓိနာ- အားဖြင့်လည်း ကောင်း၊ ဧဝံသမာဓယော-ဤသို့ သမာဓိရှိတော်မူကြကုန်သည်၊(အဟေသုံ၊) ဣတိအတ္ထော-နက်၊ ဧဝံပညာတိ-ကား၊ မဂ္ဂပညာဒိဝသေနဝ-မဂ်ပညာအစ ရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်ပင်၊ ဧဝံပညာ-ဤသို့ ပညာရှိတော်မူကြကုန်သည်၊ (အဟေသုံ)။

ပန-ကား၊ ဧဝံဝိဟာရိတိတ္ထေ-ပါဠ်၌၊ ဟေဋ္ဌာ-အောက်ဖြစ်သော ဧဝံမမာ ဟူသောပါဠ်၌၊ သမာဓိပက္ခာနံ-သမာဓိ, သမာဓိအဖို့၌ ပါဝင်ကုန်သော၊ မမာနံ—တို့၏၊ ဝါ-တို့ကို၊ ဂဟိတတ္တာ—ယူအပ်ကုန်ပြီး၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝိဟာရော- နေကြောင်း သမာပတ်ကို၊ ဂဟိတောဝ-ယူအပ်ပြီးသည်သာ၊ (အထ—ထို့သို့ ယူအပ်ပြီး ဖြစ်ပါလျက်၊)ပုန-တဖန်၊ ကသ္မာ-ကြောင့်၊ ဂဟိတ မေဝ-ယူအပ်ပြီးသော ဝိဟာရကိုပင်၊ ဂဏှာတိ-ယူသနည်း၊ ဣတိစေ-ဤသို့ မေးအံ့၊ ဣဒံ-ဤဝိဟာရသည်၊ ဝါ-ကို၊ ဂဟိတမေဝ-ယူအပ်ပြီးသည်ပင်၊ န-မဟုတ်၊ ဟိ-မှန်၏၊ ဣဒံ-ဤ ဧဝံဝိဟာရီ ဟူသောပုဒ်ကို၊ နိရောဓသမာပတ္တိ ဒီပနတ္ထံ-နိရောဓသမာပတ်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ၊ (ဘိက္ခူဟိ-တို့သည်၊) ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်ပြီ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဝါ-ထို့သို့ နိရောဓသမာပတ်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ ဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊တေဘဂဝန္တော-ထိုဘုရားရှင်တို့သည်၊ဧဝံ နိရောဓ သမာပတ္တိ ဝိဟာရီ-ဤသို့ နိရောဓသမာပတ်ဟူသော နေကြောင်းရှိကုန်သည်၊ ဝါ-နိရောဓသမာပတ်ဖြင့် နေခြင်းရှိကုန်သည်၊ အဟေသုံ-ကုန်ပြီ၊ ဣတိပေ-

---

သမာဓိပက္ခာ။ ။သမာဓိစ (သမာဓိလည်း၊) သမာဓိပက္ခာစ-(သမာဓိ၏ အဖို့၌ ပါဝင်သော ဝိရိယ, သတိ အစရှိသောတရားတို့လည်း၊) သမာဓိပက္ခာ (သမာဓိ, သမာဓိ၏အဖို့၌ ပါဝင်သောတရားတို့၊) ကေဒေသ သရူပေကဒေသော ဒဋ္ဌမ္မော—သမာဓိပက္ခမှ သမာဓိတစိတ်၏ ရှေးသမာဓိနှင့် တူသောကြောင့် "ကေဒေသ သရူပေကဒေသ" (တစိတ်အားဖြင့် သုတိတူသောသဒ္ဒါ) ဟု မှတ်ပါ၊ [တေနာဟ မဂ္ဂသမာဓိ နာတိ အာဒိ၊—ဋီကာ။]

ဧတ္ထပန ၊ပ၊ ဂဏှာတိ။ ။ဝိဟာရဟူသည် နေကြောင်းဖြစ်သော ဈာန်သမာပတ် ရှစ်ပါးနှင့် နိရောဓ သမာပတ်တည်း၊ ထိုတွင် ဈာန်သမာပတ်ကို ဧဝံမမာအရ၌ ယူအပ်ပြီးဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် "ဟေဋ္ဌာဂဟိတောဝ" ဟု ဆိုပြီးလျှင် ထို ဈာန် သမာပတ်ကို အဘယ့်ကြောင့်ထပ်၍ ယူအပ်သနည်းဟု မေးသည်။

ဤသို့၊ အတ္ထော-ကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗော-၏၊ [ဧဝံဝိဟာရီတိ ဧတ္ထဋ္ဌ ဧတ္ထ ဣည် အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗောဝယ် စပ်ရမည်ဖြစ်သောကြောင့် ဧဝမေတ္ထဋ္ဌ "တ္ထပိုသည်" ဟု ဆရာတို့ပြောရိုးရှိကြသည်။]

(တနည်း) ဣဒံ- ဤဝိဟာရသည်၊ ဝါ- ကို၊ ဂဟိတမေဝ- သည်ပင်၊ န-မဟုတ်၊ (ကသ္မာ-ကြောင့်၊) ဣဒံ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ ဂဟိတမေဝ-သည်ပင်၊ န- သနည်း၊ ဟိ(ယသ္မာ) - အကြောင့်ကြောင့်။ ဣဒံ- ဤ ဧဝံဝိဟာရီဟူသောပုဒ်ကို၊ နိရောဓသမာပတ္တိဒီပနတ္ထံ-ငှါ၊(ဘိက္ခူဟိ)၊ဝုတ္တံ-ပြီ၊ (တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဝါ-ထိုသို့ နိရောဓသမာပတ်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ ဆိုအပ်ပြီး၏ အဖြစ်ကြောင့်၊) ဣဒံ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ ဂဟိတမေဝ-သည်ပင်၊ န-မဟုတ်၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဝါ-ထိုသို့ ဝိဟာရကို ယူအပ်ပြီးမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ တောဘဂဝန္တော-တို့သည်၊ ဧဝံနိရောဓသမာပတ္တိ ဝိဟာရီ-သည်၊ ဝါ-သည်၊ အဟေသုံ၊ ဣတိ ဧဝံ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

ဧဝံဝိမုတ္တာတိတ္ထေ- ဋ္ဌ၊ (ဝိမုတ္တိ ပဉ္စဝိဓာဋ္ဌစပ်၊) ဝိက္ခမ္ဘနဝိမုတ္တိ-ဝိက္ခမ္ဘနဝိမုတ္တိလည်းကောင်း၊ တဒင်္ဂဝိမုတ္တိ-လည်းကောင်း၊ သမုစ္ဆေဒဝိမုတ္တိ-လည်းကောင်း၊ ပဋိပဿဒ္ဓိဝိမုတ္တိ-လည်းကောင်း၊ နိဿရဏဝိမုတ္တိ-လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဝိမုတ္တိ-ဝိမုတ္တိသည်၊ ပဉ္စဝိဓ-ငါးပါးအပြားရှိ၏၊ တတ္ထ-ထို ငါးပါးသော ဝိမုတ္တိတွင်၊ အဋ္ဌ-ကုန်သော၊ သမာပတ္တိယော- သမာပတ်တို့သည်၊ ("ဂစ္ဆန္တီ"ဋ္ဌစပ်၊)သယံ-မိမိဟူသော သမာပတ်သည်၊ ဝိက္ခမ္ဘိတေဟိ-ပယ်ခွါအပ်ပြီးကုန်သော၊ နိဝရဏာဒီဟိ-နိဝရဏ အစရှိသည်တို့မှ၊ ဝိမုတ္တတ္တာ-လွတ်

ဣဒဋ္ဌိ၊ ပ၊ ဝုတ္တံ။ ။နောက်ဋ္ဌတသ္မာရှိ၍ ရှေ့ဋ္ဌ ဤကဲ့သို့ ဟဲသဒ္ဒါတွေ့လျှင်၊ "တသ္မာရှေ့, ဟိတ်ဖိုလ်တွေ့, ပြားရှိရှိမှခံ"ဟု နိယာမ်ဆိုတော်မူကြ၏ သို့ဖြစ်၍ "နဣံ ဂဟိတမေဝ"ဟူသော ရှေ့ဝါကျကို ဖလဝါကျလုပ်ပြီးလျှင် ရှေ့ကိုလှည့်၍ စပ်ရ၏၊ တသ္မာဝါကျကိုကား "တသ္မာထို ဟိတ်၏ဖိုလ်, စွဲဆိုမြဲထုံးစံ" နှင့် အညီ "နဣံ ဂဟိတမေဝ" ဟူသောဖလဝါကျကိုစွဲရသည် သို့သော် လွယ်ကူအောင် ပထမနှုန်းကိုလည်း ပေးလိုက်ပါသည်။

နိဝရဏာဒီဟိ။ ။ပဌမစျာန်သည် နိဝရဏတို့မှလွတ်၏၊ နိဝရတို့နှင့်တကွ အတူပယ်ဖက်ဖြစ်သော ကိလေသာတို့မှလည်းလွတ်၏၊ ဒုတိယစျာန်သည် ဝိတက် ဝိစာရတို့မှလွတ်၏၊ တတိယစျာန်သည် ပီတိမှလွတ်၏၊ စတုတ္ထစျာန်သည် သုခမှ လွတ်၏၊ အရူပသမာပတ်တို့သည် ကသိဏ်းစသောရုပ်တို့မှလွတ်၏၊ ထို့ကြောင့် နိဝရဏာဒိဟိဋ္ဌ အာဒိဖြင့် ပယ်ဖက်ကိလေသာတို့နှင့်တကွ ဝိတက် ဝိစာရ စသည်တို့ကိုယူပါ၊ [နိဝရဏာဒိဟိတိ နိဝရဏေဟိစေဝ တဒေကဋ္ဌေဟိစ ပါပဓမ္မေဟိ, ဝိတက္ကဝိစာရာဒိဟိစ၊-ဋီကာ။]

သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိကွမ္ဘန ဝိမုတ္တိတိ၊ ဟူ၍။ ဝါ၊ အတော်ကြာအောင် ခွါခြင်းအားဖြင့် လွတ်မြောက်သောတရားဟူ၍။ သင်္ချံ၊ သို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။

အနိစ္စာနုပဿနာဒိကာ၊အနိစ္စအနုပဿနာအစရှိကုန်သော။ သတ္တ၊ ခုနစ်ပါး ကုန်သော။ အနုပဿနာ၊ အနုပဿနာတို့သည်။ [အနိစ္စာနုပဿနာ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ၊ နိဗ္ဗိဒ၊ ဝိရာဂ၊ နိရောဓ၊ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာတို့တည်း၊ ပဋိသမ္ဘိဒါ မဂ္ဂပါဋိ မဟာဝဂ် ဉာဏကထာ သုတမယဉာဏနိဒ္ဒေသ။] သယံ၊ ကိုယ်တိုင်။ တဿ တဿ၊ထိုထို အနိစ္စအနုပဿနာ အစရှိသည်၏။ ပစ္စနီကင်္ဂဝသေန၊ ဆန့်ကျင်ဘက် အင်္ဂါတို့၏အစွမ်းဖြင့်။ ပရိစ္စတ္တာဟိ၊စွန့်အပ်ပြီးကုန်သော။ နိစ္စသညာဒီဟိ၊နိစ္စသညာ အစရှိသည်တို့သည်။ ဝါ၊တို့မှ။ ဝိမုတ္တတ္တာ၊ လွတ်အပ်ကုန်ပြီး၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊လွတ်ကုန်ပြီး၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တဒင်္ဂဝိမုတ္တိတိ၊ ဟူ၍။ သင်္ချံ၊ခေါ်ဝေါ်အပ်သည်၏ အဖြစ်သို့။ဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ စတ္တာရော၊ ၄ ပါးကုန်သော။ အရိယမဂ္ဂါ၊တို့သည်။ သယံ သမုစ္ဆိန္နေဟိ၊အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်အပ်ပြီးကုန်သော။ ကိလေသေဟိ၊တို့သည်။ ဝါ၊ တို့မှ။ ဝိမုတ္တတ္တာ၊ကြောင့်။

ဝိမုတ္တတ္တာ။ ။နိဝရဏာဒီဟိကို "အပါဒါန်"ဟု ဆိုလျှင် ဝိမုတ္တဉ် တပစ္စည်းကို ကတ္တားအနက်ယူ၍ "ဝိမုစ္စိံသု၊ လွတ်ကုန်ပြီ။ဗုတိဝိမုတ္တာ"ဟုပြုပါ။ နိဝရဏာဒီဟိကို "လွှတ်တတ်သော ကတ္တား"ဟု ဆိုလျှင် ဝိမုတ္တဉ် တပစ္စည်းကို ကမ္မသာဓနကြီ၍"ဝိမုစ္စိံသု၊ လွှတ်အပ်ကုန်ပြီ။ ဗုတိ ဝိမုတ္တာ"ဟု ပြုပါ။ ဝိမုတ္တဿ ဘာဝေါ ဝိမုတ္တတ္တံ။

ဝိကွမ္ဘန ဝိမုတ္တိ။ ။ဝိကွမ္ဘနေန၊ အတော်ကြာကြာ ပယ်ခွါခြင်းအားဖြင့်။ဝိမုတ္တိ၊ နိဝရဏ စသည်တို့သည် လွှတ်အပ်သော သမာပတ်တည်း။ ဝါ၊နိဝရဏ စသည်တို့မှ လွတ်သော သမာပတ်တည်း။ ဝိကွမ္ဘနဝိမုတ္တိတည်း။ ["ဝိမုတ္တတ္တာ ဝိမုတ္တိတိ သင်္ချံ ဂစ္ဆန္တိ"တိ ဗုမိနာ ဝိမုတ္တိသဒ္ဒဿ ကမ္မသာဓနတံ အာဟ, အဋ္ဌသမာပတ္တိအာဒိဝိသယတ္တာ တဿ၊ (ထို ဝိမုတ္တိသဒ္ဒါ၏ရှစ်ပါးသောသမာပတ်ဟူသောဟောရာအနက်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။) ဝိမုတ္တတ္တာတိစ "ဝိကွမ္ဘနဝသေန ဝိမုတ္တတ္တာ"တိ အာဒိနာ ယောဇေတဗ္ဗံ။—ဋီကာ။] ဤ ဋီကာဉ် ဝိမုတ္တ-ဝိမုတ္တိတို့ဝယ် တ ပစ္စည်း တိ ပစ္စည်းကို ကံအနက်ဟုသာ ဖွင့်သော်လည်း ကတ္တားအနက်သာ ပေးလေ့ရှိကြသည်။ ထို့ကြောင့် ဝိမုတ္တာကို နှစ်နည်း ဝိဂ္ဂဟပြုလိုက်ပါသည်။ ဝိမုတ္တိဉ်လည်း ဤနည်းပင်။

တဒင်္ဂဝိမုတ္တိ။ ။တံတံ+အင်္ဂံ တဒင်္ဂံ (ထိုထို နိစ္စသညာ အစရှိသော အစိတ်အပိုင်း။) တဒင်္ဂေန+ဝိမုတ္တိ တဒင်္ဂဝိမုတ္တိ။ တဒင်္ဂေန၊ ထိုထို နိစ္စသညာ အစရှိသော အစိတ်အပိုင်းသည်။ဝိမုတ္တိ၊လွှတ်အပ်သော အနိစ္စသညာအစရှိသည်တည်း။တဒင်္ဂဝိမုတ္တိ၊ တည်း။ ဝိပဿနာဝိမုတ္တိဖြစ်သောကြောင့် ဝိကွမ္ဘနဝိမုတ္တိ၏ နောက်ဌထားသည်။ တဒင်္ဂ ပဟာန် အစရှိသော အစဉ်ဌကား ထိုထို သုသီလျအင်္ဂါကို ယူရသောကြောင့် ဝိကွမ္ဘန ဝိမုတ္တိပဟာန်၏ ရှေ့ဌထားသည်။

ဝါ၊ကြောင့်။ သမုစ္ဆေဒဝိမုတ္တိတိ၊ ဟူ၍။ သခ်ျံ၊ ဂစ္ဆန္တိ။ စတ္တာရိ၊ကုန်သော။ သာမညဖလာနိ၊သမဏ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖိုလ်တို့သည်။ မဂ္ဂါနုဘာဝေန၊မဂ်၏ အာနုဘော်ကြောင့်။ကိလေသာနံ၊တို့၏။ပဋိပ္ပဿဒ္ဓန္တေ၊ ငြိမ်းအေးခြင်းဟူသော အဆုံး၌။ ဥပ္ပန္နတ္တာ၊ဖြစ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိဝိမုတ္တိတိ၊ဟူ၍။ သခ်ျံ၊ ဂစ္ဆန္တိ။ နိဗ္ဗာနံ၊သည်။ သဗ္ဗကိလေသေဟိ၊တို့မှ။ နိဿဋတ္တာ၊ လွတ်မြောက်ပြီး၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အပဂတတ္တာ၊ ကင်းကွာပြီး၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒူရေ၊ အဝေး၌။ ဌိတတ္တာ၊ တည်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နိဿရဏဝိမုတ္တိတိ၊ ဟူ၍။ သခ်ျံ၊ဂစ္ဆတိ။[နိဿရဏေန၊ကိလေသာတို့မှထွက်မြောက်ခြင်းအားဖြင့်။ ဝိမုတ္တိ။ နိဿရဏဝိမုတ္တိ။]ဣတိ၊သို့။ပဥ္ဇန်း၊ကုန်သော။ ဣမာသံ ဝိမုတ္တိနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊အပြားအားဖြင့်။ ဧဝံ ဝိမုတ္တာတိဧတ္ထ၊ဟူသော ပါဋ်၌။ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

၁၄။ ပဋိသလ္လာနာဝုဋ္ဌိတောတိ၊ ကား။ ဧကီဘာဝါ၊ တပါးတည်းကဲ့သို့ သောပုဂ္ဂိုလ်၏အဖြစ်မှ။ ဝုဋ္ဌိတော၊ထတော်မူသည်။[ဟုတ္ဝာ ဥပသက်မိ၌ စပ်။]

၁၆။ ဣတော သော ဘိက္ခဝေတိ(ဧတ္ထ)၊ပါဋ်၌။ အနုသန္ဓိ၊ အနုသန္ဓေသည်။ ကော၊အဘယ်နည်း။ ဟိ၊ချဲ။ ဣဒံသုတ္တံ၊ ဤမဟာပဒါန သုတ်တော်သည်။တထာဂတသေဝေသာ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မဓာတုသုပ္ပဋိဝိဒ္ဓါတိစ၊ ဟူသောပုဒ်

သမုစ္ဆေဒဝိမုတ္တိ။ ။သမုစ္ဆိန္ဒနံ၊ ကိလေသာတို့ကို အကြွင်းမဲ့ဖြတ်ခြင်း။ သမုစ္ဆေဒေါ၊ ခြင်း။ သမုစ္ဆေဒေန၊ကိလေသတို့ကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်ခြင်းအားဖြင့်။ ဝိမုတ္တိ၊ ကိလေသာတို့သည် လွှတ်အပ်သော မဂ်တည်း။ဝါ၊ကိလေသာတို့မှ လွတ်သောမဂ်တည်း။ သမုစ္ဆေဒဝိမုတ္တိ၊ တည်း။

ပဋိပ္ပဿဒ္ဓန္တေ ဥပ္ပန္နတ္တာ။ ။ပဋိပ္ပဿဒ္ဓန္တေဥပ္ပန္နတ္တာတိ ကိလေသာနံ (ကိလေသာတို့၏။) ပဋိပ္ပဿမ္ဘန (ငြိမ်းအေးခြင်း။) ပဋိပ္ပဿဒ္ဓံ၊ ခြင်း။သောဧဝ (ထို ကိလေသာတို့၏ငြိမ်းအေးခြင်းသည်ပင်။) ပရိယောသာနဘာဝတော (မဂ်၏အဆုံး၏အဖြစ်ကြောင့်။) အန္တော၊အဆုံးတည်း။ (ပဋိပဿဒ္ဓန္တော၊ဆုံး။) [ဤ အဖွင့်နှင့်အညီ ငြိမ်းအေးခြင်းဟူသောအဆုံး၌ ဟုပေးပါ။] တသ္မိံသာဓေတဗ္ဗေ၊ မဂ်သည်ပြီးစေထိုက်သော ထို ငြိမ်းအေးခြင်းဟူသောအဆုံး၌။ နိဗ္ဗတ္တတ္တာ (ဥပ္ပန္နတ္တာ)၊ ဖြစ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တံတံမဂ္ဂဝဇ္ဈကိလေသာနံ၊ထိုထိုမဂ်သည်သတ်ထိုက်သောကိလေသာတို့၏။ ပဋိပ္ပဿမ္ဘနဝသေန၊တဖန်ငြိမ်းအေးခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တတ္တာ။ ဣတိ အတ္ထော။— ဋီကာ။ မဂ်ကကိလေသာတို့ကို ပယ်အပ်ပြီးသော်လည်း ကိလေသာအပူရှိန် မငြိမ်းအေးတတ်သေး။ ဖိုလ်စိတ်ဖြစ်မှ ကိလေသာအပူအရှိန်ငြိမ်းအေးသည်။ ထို့ကြောင့် ဖိုလ်လေးပါးကို "ပဋိပဿဒ္ဓိဝိမုတ္တိ" ဟုခေါ်သည်။ ပဋိပ္ပဿမ္ဘနံ + ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိ။ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိယာ+ဝိမုတ္တိ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိဝိမုတ္တိ။

လည်းကောင်း။ဒေဝတာပိ တထာဂတဿတေမတ္ထံ အာရောစေသုန္တိစ၊ ဟူသော ပုဒ်လည်းကောင်း။(ဣတိ၊သို့။) ဒ္ဒိဟိ၊ကုန်သော။ ဣမေဟိပဒေဟိ၊ဤ ဝါကျ ဖြစ်သောပုဒ်တို့နှင့်။ အာဗဒ္ဓံ၊စပ်၏။ တတ္ထ၊ထို နှစ်ပါးသောပုဒ်တို့တွင်။ ဒေဝ တာရောစနပဒံ၊ဒေဝတာရောစနပုဒ်ကို။ သုတ္တန္တပရိယောသာနေ၊ သုတ်၏အဆုံး၌။ ဒေဝစာရိကကောလာဟလံ၊ဒေဝစာရိက ကောလာဟလကို။ ဒဿေန္တော၊ ပြတော်မူလျက်။ဝိစာရေဿန္တိ၊ စိစစ်တော်မူလတ္တံ့။ ပန၊ ကား။ ဓမ္မဓာတုပဒါ နုသန္ဓိဝသေန၊ဓမ္မဓာတုပုဒ်၏အနုသန္ဓေနှင့်စပ်သဖြင့်။အယံဒေသနာ၊ဤအကျယ် ဖြစ်သောဒေသနာတော်ကို။ [အယံဒေသနာတိ "ဣတော သော ဘိက္ခဝေ"တိ အာဒိနာဝိတ္ထာရတောပဝတ္တိတ ဒေသနမာဟ။] အာရဒ္ဓံ၊ ပြီ။ တတ္ထ၊ထို ဝိတ္ထာရ ဒေသနာတော်၌။ ခတ္တိယော ဇာတိယာတိအာဒီနိ၊ ကုန်သော။ ဧကာဒသ၊ ကုန်သော။ ပဒါနိ၊ တို့ကို။ နိဒါနကဏ္ဍေ၊ နိဒါန်းအခန်း၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ သာ။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။

ဒ္ဒိဟိပဒေဟိအာဗဒ္ဓံ။ ။ဒ္ဒီဟိပဒေဟိတိ ဒ္ဒီဟိဝါကျေဟိ။–ဋီကာ။ [ပုဒ်ဟုဆိုသော် လည်း ဝိဘတျန္တပုဒ်မဟုတ်။ "တထာဂတဿေဝေသာ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မဓာတု သုပ္ပဋိ ဝိဒ္ဓါ" ဟူသော ဝါကျတည်း။ ထို ဝါကျကိုပင် "ပဇ္ဇတေ ဉာယတေ အတ္ထော ဧတေ နာတိ ပဒံ"နှင့်အညီ အနက်ကို သိကြောင်းဖြစ်သောကြောင့် "ပုဒ်"ဟုခေါ်နိုင်သည်။] အာဗဒ္ဓန္တိ ပဋိဗဒ္ဓံ,တံမူလကတ္တာဥပရိဒေသနာယ။–ဋီကာ။ [အထက် ဒေသနာ အကျယ် ၏ ထိုနှစ်ပုဒ်လျှင် အရင်းခံရှိသောကြောင့် ထိုနှစ်ပုဒ်နှင့် စပ်သည်ဟုဆိုသည်။]

ဒေဝစာရိက ကောလာဟလံ။ ။ဒေဝစာရိက ကောလာဟလန္တိ အတ္တနော ဒေဝလောကေ စာရိကာယံ သုဒ္ဓါဝါသဒေဝါနံ ကုတူဟလဝဝတ္တိ ဒဿေန္တော သုတ္တန္တပရိယောသာနေ ဝိစာရေဿတိ အတ္ထတော ဝိဘာဝေဿတိတိယောဇနာ။ -ဋီကာ။ [ကိုယ်တော်မြတ်၏ ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့ ကြွတော်မူခန်း၌ သုဒ္ဓါဝါသ ဗြဟ္မာ တို့၏ ကုတူဟလ ဖြစ်ပုံကို ပြတော်မူလျက် စိစစ်တော်မူလိမ့်မည်။ အနက်အဓိပ္ပါယ် ထင်ရှားအောင် ပြတော်မူလိမ့်မည်။]

နိဒါနကဏ္ဍေ။ ။နိဒါနကဏ္ဍေတိ အာဒိတော ဒေသိတံ ဥဒ္ဒေသဒေသန မာဟ၊ [နိဒါနကဏ္ဍ-ဟု အထူးမရှိ။ အစ၌ပြအပ်ခဲ့သော အကျဉ်းဥဒ္ဒေသ-ဒေသနာကိုပင် "နိဒါနကဏ္ဍ"ဟု ဆိုသည်။] သာ ဟိ ဣမိဿာ ဒေသနာယ နိဒါနဋ္ဌာနိယတ္တာ– ထထာဝုတ္တာ။–ဋီကာ။ [ထိုဥဒ္ဒေသဒေသနာသည် ဤဝိတ္ထာရဒေသနာ၏ နိဒါန်းအရာ၌ တည်သောကြောင့် ထို နိဒါနကဏ္ဍဟု ဆိုထားသည်။]

သမ္မဟုလပရိစ္ဆေဒအဖွင့် ပြီး၏။

ဗောဓိသတ္တဓမ္မတာအဖွင့်

၁၇။ ပန၊ ဆက်။ [ပြတ်ပြီးသားစကားကို ပြန်၍ဆက်သည်။ ''အဖို့တပါး''ဟု ဆရာတို့ပေးတော်မူကြသည်။] အထခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿီ ဗောဓိသတ္တောတိအာဒီသု၊ တို့၌။ ဝိပဿီတိ၊ ဝိပဿီဟူသော အမည်တော်သည်။ တဿ၊ ထို ဘုရားအလောင်းတော်၏။ နာမံ၊ အမည်တော်တည်း။ တဋ္ဌ၊ ထိုအမည်တော်ကိုလည်း။ ဝိဝိဓေ၊ အထူးထူးအပြားပြား များကုန်သော။ အတ္ထေ၊ အနက်တို့ကို။ ပဿနကုသလတာယ၊ မြင်ခြင်း၌ ကျွမ်းကျင်တော်မူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ လဒ္ဓံ၊ ရအပ်ပြီ။ ဗောဓိသတ္တောတိ၊ ကား။ ပဏ္ဍိတသတ္တော၊ ပညာရှိသော သတ္တဝါသည်။ ဗုဇ္ဈနကသတ္တော၊ သစ္စာ လေးပါးကို သိလတ္တံ့သော သတ္တဝါသည်။(''မာတုကုစ္ဆိ သြက္ကမိ''၌ စပ်။)ဝါ၊ တနည်း။ ဗောဓိသခ်ါတေသု၊ ဗောဓိဟုဆိုအပ်ကုန်သော။ စတူသု၊ ကုန်သော။ မဂ္ဂေသု၊ တို့၌။ သတ္တော,-အာသတ္တော၊ ငြိကပ်သော သတ္တဝါသည်။ လဂ္ဂမာနသော၊ ငြိကပ်သောစိတ်ရှိသော သတ္တဝါသည်။ (ဟောတိ)။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဗောဓိသတ္တော၊ ဗောဓိသတ္တမည်၏။

သတော သမ္ပဇာနောတိတ္ထေ၊ ပါဋ္ဌ၌။ သတောတိ၊ သတောဟူသော ပါဋ္ဌဖြင့်။ သတိယေဝ၊ သတိကိုသာ။ (ဘဂဝတာ၊ ဝုတ္တာ။) သမ္ပဇာနောတိ၊

ဗောဓိသတ္တော။ ။ယာထာဝတော ဥေယျံ ဗုဇ္ဈတီတိ ဗောဓိ၊ သောဧဝ သတ္တယောဂတော ဗောဓိသတ္တောတိ အာဟ ''ပဏ္ဍိတသတ္တော ဗုဇ္ဈနကသတ္တောတိ''။ သုစိန္တိတ စိန္တိတာဒိနာ ပန ပဏ္ဍိတဘာဝေ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ နတ္ထိ။—ဋီကာ။ [ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိတတ်သောကြောင့် ''ဗုဇ္ဈိဿတီတိ ဗောဓိ'' ဟု ဝစနတ္ထပြု၍ ပညာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ''ဗောဓိ''ဟု ခေါ်သည်။ ထို ပညာရှိပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း အာရုံငါးရပ်ဝယ် ငြိကပ်ခြင်း၌ ယှဉ်သောကြောင့် ''သဋ္ဌတီတိ သတ္တော''အရ ''သတ္တ''ဟုလည်း ခေါ်ရ၏။ ဗောဓိ စ+သော+သတ္တောစာတိ ဗောဓိသတ္တော။

ဗောဓိသခ်ါတေသုဝါ။ ။ယဒါစ ပနာနေန မဟာဘိနီဟာရော ကတော၊တတော ပဋ္ဌာယ မဟာဗောဓိယံ ဧကန္တနိန္နတ္တာ ဗောဓိမှိ သတ္တော ဗောဓိသတ္တောတိ အာဟ ''ဗောဓိသခ်ါတေသူ''တိ အာဒိ။—ဋီကာ၊ [ဤနည်း၌ဗောဓိအရလေးပါးသော မဂ်ဉာဏ်ကို ယူရသည်။သတ္တော၏ အနက်မှာလည်း''သဋ္ဌတီတိ သတ္တော''နှင့် အညီ ငြိကပ်တတ်ဟူသောအနက်ပင် ယူပါ။ ထို့ကြောင့် သတ္တောကို ''အာသတ္တော''ဟု ဖွင့်၍ ''လဂ္ဂမာနသော''ဟု အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်သည်။ ဘုရားအလောင်းတို့မည်သည် ဘုရားဖြစ်ဖို့ရန် ဓိဋ္ဌာန်တော်မူသည်မှ စ၍ ''မဂ်ဉာဏ်'' ဟူသော ဗောဓိတို့၌ ငြိကပ်လျက်ရှိသည်။]

သတိယေဝဉာဏံ။ ။သတောအရ ''သရတီတိ သတော''ဟု ဝစနတ္ထပြု၍ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရသော်လည်း ''သတိ''ဟူသောတရားသာ ပဓာနဖြစ်သောကြောင့် သတောကို

ပါဠိဖြင့်။ ဉာဏံ (၉၀၊) ဉာဏ်ကိုသာ။ (ဘဂဝတာ၊ဝုတ္တံ။)သတိံ၊ သတိကို။ သူပဋိတံ (သုဥပဋိတံ၊) ကောင်းစွာ အာရုံ၌ကပ်၍ ဟည်သည်ကို။ ကတ္ဝာ၊ ၍။ ဉာဏေန၊ ဉာဏ်ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္ဒိတ္ဝာ၊ ပိုင်းခြား၍။ မာတုကုစ္ဆိံ၊ မယ်တော်၏ ဝမ်းသို့။ သြက္ကမိ၊ သက်ရောက်တော်မူပြီ။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ စ၊ ဆက်။ သြက္ကမိတိဣမိနာ၊ သြက္ကမိ ဟူသော ဤအတိတ်ကြိယာ ပါဠိဖြင့်။ အာသ၊ ထို ဘုရားအလောင်းတော်၏။ သြက္ကန္တဘာဝေါ၊ သက်ရောက်ပြီး၏ အဖြစ်ကို။ ပါဋိယံ၊ပါဋိတော်၌။ ဒဿိတော၊ပြတော်မူအပ်ပြီ။သြက္ကမနက္ကမော၊ သက်ရောက်ခြင်း၏ အစဉ်ကို။ ဝါ၊ သက်ရောက်ပုံ အစဉ်ကို။ နဒဿိတော၊ ပြတော်မမူအပ်။

ပန၊ ထိုသို့ ပါဋိတော်၌ သက်ရောက်ပုံအစဉ်ကို ပြတော်မမူအပ်ပါ သော်လည်း။ သော၊ ထို သက်ရောက်ပုံ အစဉ်ကို။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဋ္ဌကထံ၊ အဋ္ဌကထာသို့။ အာရုဋ္ဌော၊ တင်အပ်ပြီ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧဝံ၊ ဤဆိုအပ်လတ္တံ့သောနည်းဖြင့်။ ဧဝဒီတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ၊ ချဲ့။ သဗ္ဗဗောဓိသတ္တော၊ အလုံးစုံသော ဘုရားအလောင်းတော် တို့သည်။ သမတ္တိံသ၊ အတိက္ကံ သုံးဆယ်သော။ ပါရမိယော၊ ပါရမီတော်တို့ကို။ ပူရေတ္ဝာ၊ ပြည့်စေပြီး၍။ ဝါ၊ ဖြည့်ကျင့်တော်မူပြီး၍။ ပဥ္စ ကုန်သော။ မဟာပရိစ္စာဂေ၊ ကြီးကျယ်သော စွန့်ခြင်းတို့ကို။ ဝါ၊ ကြီးကျယ်သော စွန့်အပ်သော လက်ခြေစသော ဒါနဝတ္ထုတို့ကို။ ပရိစ္စဇိတ္ဝာ၊ စွန့်တော်မူပြီး၍လည်းကောင်း။

''သတိယေဝ''ဟု ဖွင့်၏။ ''သမ္မဇာနာတီတိ သမ္မဇာနော''ဟူသော ဝစနတ္ထနှင့် အညီ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိတတ်သောပုဂ္ဂိုလ်ကို ရသော်လည်း ဉာဏ်သာလျှင် ပဓာနဖြစ်သောကြောင့် ''သမ္မဇာနောတိ ဉာဏံ''ဟု ဖွင့်သည်။ ဤသို့ ဖွင့်သော်လည်း ပါဋိတော်၌ အနက်ပေးသောအခါ ပုဂ္ဂိုလ်ရအောင် ပေးရသည်။

ဉာဏေန ပရိစ္ဆိန္ဒိတ္ဝာ။ ။ဉာဏေန ပရိစ္ဆိန္ဒိတ္ဝာတိ ပုဗ္ဗဘာဂေ ပဉ္စမဟာဝိလောကနဉာဏေဟိ စေဝ (ရှေ့အဖို့ဝယ် ကာလ၊ ဒေသ၊ ဒီပ၊ ကုလ၊ မယ်တော်၏ အသက်အပိုင်းအခြား ဟူသော ငါးမျိုးတို့ကို အကြီးအကျယ် ကြည့်ကြောင်းဖြစ်သော ဉာဏ်တို့ဖြင့်လည်းကောင်း။) ''ဇာဒါနိ စဝါမိ''ဟ စုတိပရိစ္ဆိန္နနဉာဏေနစ၊ (စုတိကို ပိုင်းခြားကြောင်း ဉာဏ်အားဖြင့်လည်းကောင်း။) အပရဘာဂေ ''ဇာဓ မယာ ပဋိသန္ဓိ ဂဟိတာ''တိ ပဋိသန္ဓိ ပရိစ္ဆိန္နန ဉာဏေနစ (စုတိနောက်၌ ''မည်သည့်နေရာဝယ် ပဋိသန္ဓေ နေရမည်''ဟု ပဋိသန္ဓေကို ပိုင်းခြားကြောင်းဉာဏ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊) ပရိစ္ဆိဇ္ဇ ဇာနိတ္ဝာ (ပိုင်းခြားကာသိ၍။)

ပဉ္စမဟာဝပရိစ္စာဂေ။ ။အင်္ဂပရိစ္စာဂေါ (လက်၊ ခြေ စသော အင်္ဂါကြီးငယ်ကို စွန့်ခြင်းဟူသော အင်္ဂပရိစ္စာဂ။) နယနပရိစ္စာဂေါ(မျက်လုံးကိုစွန့်ခြင်းဟူသော နယနပရိစ္စာဂ။) အတ္တပရိစ္စာဂေါ (ခန္ဓာကိုယ် အတ္တဟောကို စွန့်ခြင်းဟူသော အတ္တ

ဉာတတ္ထစရိယ လောကတ္ထစရိယ ဗုဒ္ဓိစရိယာနှံ၊ဆွေမျိုးတို့၏ အစီးအပွါး ကို ကျင့်တော်မူခြင်း၊ သတ္တလောက၏ အစီးအပွါးကို ကျင့်တော်မူခြင်း၊ ဉာဏ်ပညာဆိုင်ရာကို ကျင့်တော်မူခြင်းတို့၏။ ကောင်း၊ အထုတ်ထိပ်သို့။ပတ္တ၊ ရောက်၍။ ဝေဿန္တရသဒိသေ၊ဝေဿန္တရာ၏ အတ္တဘောနှင့်တူသော။ တတိယေ၊ သုံးကြိမ်မြောက်နှုတ်ဖြစ်သော။ အတ္တဘာဝေ၊အတ္တဘောဌဲ့။ ဌတ္ဝာ၊တည်တော်မူ၍။ [ဘုရားဖြစ်ရာ အတ္တဘော၊ တုသိတာနတ်ပြည်ဖြစ်ရာ အတ္တဘော၊ ဤ ၂ ပါးကိုထောက်၍ ဝေဿန္တရာဖြစ်ရာ အတ္တဘောကို တတိယဟု ဆို

ပရိစ္ဆာဂေ။) ရဇ္ဇပရိစ္ဆာဂေါ (တိုင်းပြည်ကို စွန့်ခြင်းဟူသော ရဇ္ဇပရိစ္ဆာဂ။) ပုတ္တဒါရပရိစ္ဆာဂေါ (သား မယားကို စွန့်ခြင်းဟူသော ပုတ္တဒါရပရိစ္ဆာဂ။) ဇုတိ ဇုမေ ပဒွေ မဟာပရိစ္ဆာဂါ (ဤသို့ ငါးမျိုးကို ''မဟာပရိစ္ဆာဂ'' ဟု ခေါ်သည်။ ''အကြီးအကဲဖြစ်သော စွန့်လွှတ်အပ်သော ဒါနဝတ္ထုများ'' ဟူလို။) တတ္ထာပိ ကာမံ အင်္ဂပရိစ္ဆာဂါ ဒယော်ပိ ဒါနပါရမီယေဝ (ထို ဟောပရိစ္ဆာဂတို့သည် ဒါနပါရမီ၌ အကျုံးဝင်ကုန်၏။) တထာပိ ပရိစ္ဆာဂဝိသေသဘာဝဒဿနတ္ထဉ္စေဝ သုဒုက္ကရဘာဝဒဿနတ္ထဉ္စ မဟာပရိစ္ဆာဂါနံ ဝိသုံ ဂဟဏံ (သို့သော် စွန့်ကြဲခြင်းဝိသေသ အဖြစ်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှါလည်းကောင်း၊ အလွန်ခဲယဉ်းသည်၏ အဖြစ်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှါလည်းကောင်း ဒါန ပါရမီမှ သီးခြားယူရသည်။) ထိုတွင် နယနပရိစ္ဆာဂ သည် အင်္ဂပရိစ္ဆာဂ၌ ပါဝင်သော်လည်း ခဲယဉ်းသောကြောင့်ပင် သီးခြားဆိုရသည်။ ရဇ္ဇပရိစ္ဆာဂ စသည်တို့လည်း ထို့အတူပင်တည်း။—ဋီကာ။

ဉာတတ္ထစရိယာနံ။ ။ဉာတီနံ အတ္ထံ စရိယာ ဉာတတ္ထစရိယာ (ဆွေမျိုးတို့၏ စီးပွါးကို ကျင့်တော်မူခြင်း။) သာ စ ခေါ ကရုဏာယနဝသေန (ထိုသို့ ဆွေမျိုးတို့၏ စီးပွါးကိုကျင့်ခြင်းဟူသည်လည်း သနားခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့် ကျင့်ခြင်းတည်း။) တထာ သတ္တလောကဿဒိဋ္ဌဓမ္မိကသမ္ပရာယိကပရမတ္ထာနံ ဝသေန ဟိတစရိယာ လောကတ္ထစရိယာ (မျက်မှောက်ဘဝ၌ဖြစ်သော အစီးအပွါး၊ တမလွန်ဘဝ၌ဖြစ်သော အစီးအပွါး၊ ပရမတ္ထဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်စီးပွါးတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့် စီးပွါးကိုကျင့်ခြင်းတည်း။) ''လောကဿ+အတ္ထစရိယာ လောကတ္ထစရိယာ'' ဟု ပြုပါ။ အတ္ထသဒ္ဒါ စီးပွါးအနက်ဟောတည်း။

ဗုဒ္ဓိစရိယာ။ ။ကမ္မဿကတညာဏဝသေန အနဝဇ္ဇကမ္မာယတနသိပ္ပါယတန ဝိဇ္ဇာဌာန ဝသေန (အပြစ်မရှိသော အကျိုးတရား၏ တည်ရာ အကြောင်းဖြစ်သောအလုပ်၊ အသက်မွေးခြင်း၏ တည်ရာ အကြောင်းဖြစ်သော လက်မှုအတတ်၊ နှုတ်မှုအတတ်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း။) ခန္ဓာယတနာ ဒိဝသေန လက္ခဏာဂ္ဂဟဏာဒိ တီရဏဝသေနစ (လက္ခဏာသုံးပါး စသည်ကို ဆုံးဖြတ်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း။) အတ္တနော ပရဿ ဥ (မိမိအတွက်လည်းကောင်း၊ သူတပါးအတွက်လည်းကောင်း။) တတ္ထ သတိ ပဋ္ဌာနေန ဉာဏစာရော ဗုဒ္ဓိစရိယာ (ထို အနဝဇ္ဇ ကမ္မဿကတာ အစရှိသည်၌ သတိပြဓာန်းသောအားဖြင့် ဉာဏ်၏ဖြစ်ခြင်းသည် ''ဗုဒ္ဓိစရိယာ'' မည်၏။) [သီလက္ခန်ဓ

သည်။] သတ္တ၊ခုနစ်ပါးကုန်သော။ မဟာဒါနာနိ၊ ကြီးကျယ်သော အလှူတို့ကို။ ဒတ္ဒာ၊၍လည်းကောင်း။ သတ္တက္ခတ္တုံ၊ခုနစ်ကြိမ်။ ပထဝိံ၊မြေကို။ ကမ္ပေတ္ဒာ၊တုန်လှုပ်စေ၍။ ကာလံ၊ကွယ်လွန်ချိန်ကို။ ကတ္ဒာ၊၍။ ဒုတိယစိတ္တဝါရေ၊ ဒုတိယစိတ်အကြိမ်၌။ [ကွယ်လွန်သော စုတိစိတ်ကိုထောက်၍ တုသိတာနတ်၌ ဖြစ်သော ပဋိသန္ဓေစိတ်ကို ဒုတိယစိတ်ဟုဆိုသည်။] တုသိတဘဝနေ၊ တုသိတာနတ်ဘုံ၌။ နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကြရကုန်၏။ ဝိပဿီ၊သော။ ဗောဓိသတ္တောပိ၊

"ဗုဒ္ဓိ"ဟု ရှိသည်။ ဉာဏစာရောကို ထောက်လျှင် "ဗုဒ္ဓိ"ဟု ရှိသော ပါဌ်က ကောင်းသည်။] သာ ပနတ္ထတော ပညာပါရမီယေဝ၊ ဉာဏသမ္ဘာရဝိသေသတာ ဒဿနတ္ထံ ပန ဝိသုံ ဂဟဏံ။—ဋီကာ။

"**ဗုဒ္ဓိစရိယာနံ**"**ဟု ဗဟုဝုစ် ဆိုရခြင်း**။ ။ဉာဏစာရတချိုးသာ ဗုဒ္ဓိစရိယာဖြစ်လျှင် အဘယ့်ကြောင့် "ဗုဒ္ဓိစရိယာနံ"ဟု ဗဟုဝုစ်ဖြင့် ဆိုရပါသနည်း။ ဤသို့ မေးဖွယ်ရှိ၏။ အဖြေကား—ရှေးရှေးဘဝ၌ အားထုတ်အပ်သော ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပဒါ ဟူသော ကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်မှုနှင့်တကွ အဘိညာဉ် သမာပတ်တို့ကို ပြီးစေခြင်း ဟူသော ပုဗ္ဗယောဂကို လည်းကောင်း၊ ဒါန အစရှိသည်တို့၌ပင် အလွန်အကဲ ပြုကျင့်ခြင်းဟူသော ပုဗ္ဗစရိယကို လည်းကောင်း၊ (တနည်း) စရိယာပိဋက၌လာသော မိမိစိတ်ကို သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်သို့ ရှေးရှုဆောင်ခြင်းဟူသော ပုဗ္ဗယောဂ၊ ကာယဝိဝေက အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့် တယောက်တည်း ကျင့်ခြင်း ဟူသော ပုဗ္ဗစရိယကိုလည်းကောင်း၊ ဒါန အစရှိသည်တို့၏ လည်းကောင်း၊ အပိစ္ဆတာ အစရှိသည်တို့၏လည်းကောင်း၊သံသရာဝယ်အပြစ်၊နိဗ္ဗာန်ဝယ် အကျိုးတို့၏လည်းကောင်း ထင်စွာ ပြသောအားဖြင့် တရားဟောခြင်း ဟူသော ဓမ္မက္ခာန၊သတ္တဝါတို့ကို သာဝကဗောဓိ၊ ပစ္စေကဗောဓိ၊ သမ္မာသမ္ဗောဓိ၌ ထိုက်သည် အားလျော်စွာ တည်စေခြင်း၊ ရင့်ကျက်စေခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်သော "တရားဟောခြင်း"ဟူသော ဓမ္မက္ခာန၊ဤအကျင့်တို့ကို သိမ်းယူခြင်းအကျိုးငှါ "ဗုဒ္ဓိစရိယာနံ"ဟု ဗဟုဝုစ်ဖြင့် ဆိုရပါသည်။—ဋီကာ။

သတ္တမဟာဒါနာနိ။ ။ဘုရားအလောင်းတော်သည် ဝေဿန္တရာမင်းဘဝ၌ ရှစ်နှစ်အရွယ်ကပင် ဟဒယနှလုံးသားကိုသော်မှ ပေးလိုသော ဆန္ဒဖြစ်လောက်အောင် အလိုဆန္ဒဖြင့် လက်ဝတ်တန်ဆာစသည့်လှူဖွယ်တို့ကို ပေးလှူခြင်း၊ မင်္ဂလာဆင်ဖြူတော်ကို ပေးလှူခြင်း၊တောသို့သွားရာအခါ၌ သတ္တသတ္တကအလှူကြီးကို ပေးလှူခြင်း၊တောသို့သွားစဉ် ရထား၌တပ်အပ်သော မြင်းတော်ကိုပေးလှူခြင်း၊ ရထားကိုပေးလှူခြင်း၊ တောသို့ရောက်သောအခါ သားတော်သမီးတော်တို့ကို ပေးလှူခြင်း၊ မိဖုရားကိုပေးလှူခြင်း၊ ဤကဲ့သို့အားဖြင့် ခုနစ်ပါးသော အလှူကြီးများသည် မြေကိုတုန်လှုပ်စေရသော အလှူကြီးများပေတည်း။ [သတ္တ မဟာဒါနာနီကိ အဋ္ဌဝဿိကကာလေ "ဟဒယမံသာဒီနိပိ ယာစကာနံ ဒဒေယျ"နှိ အဇ္ဈာသယံ ဥပ္ပါဒေတွာ ဒိန္နဒါနံ,မင်္ဂလဟတ္တိဒါနံ, ဂမနကာလေ ဒိန္နံ သတ္တသတ္တက မဟာဒါနံ,မဂ္ဂံ ဂစ္ဆန္တေန ဒိန္နံ အဿဒါနံ,ရထဒါနံ, ပုတ္တဒါနံ, ဘရိယာဒါနန္တိ ဧမာနိ သတ္တ မဟာဒါနာနိ ဒတ္ဒာ။—ဋီကာ။]

သည်လည်း။ တထေဝ၊ထို့အတူပင်။ ကတ္ဒာ၊၍။ တုသိတပုရေ၊ တုသိတာနတ်ပြည်၌။ နိဗ္ဗတ္တိတ္ဒာ၊ဖြစ်၍။ သဋ္ဌိသတသဟဿာဓိကာ၊ ခြောက်သန်း အလွန် ရှိကုန်သော။ သတ္တပညာသဝဿကောဋ္ဌိယော၊ ငါးဆဲ့ခုနစ်ကုဋ္ဌေသော နှစ်တို့ပတ်လုံး။ တတ္ထ၊ ထို တုသိတာနတ်ပြည်၌။ အဋ္ဌာသိ၊ တည်တော်မူပြီ။

ပန၊ ဆက်။ အညဒါ၊ နောက်ဆုံးသေချိန်မှ တပါးသောအခါ၌။ ဒီဃာယုကဒေဝလောကေ၊ရှည်သော အသက်ရှိသော နတ်ပြည် ဗြဟ္မာပြည်၌။ နိဗ္ဗတ္တာ၊ ဖြစ်ရကုန်သော။ ဗောဓိသတ္တာ၊တို့သည်။ ယာဝတာယုကံ၊ အသက်အပိုင်းအခြားအတိုင်း။ ဝါ၊အသက်ရှည်သမျှ။ နတိဋ္ဌန္တိ၊ တည်တော်မမူကြကုန်။ ကသ္မာ၊အဘယ်ကြောင့်နည်း။ တတ္ထ၊ ထို ရှည်သော အသက်ရှိသော နတ်ပြည် ဗြဟ္မာပြည်၌။ ပါရမီနံ၊တို့၏။ ဝါ၊ တို့ကို။ ဒုပ္ပူရဏီယတ္တာ၊ ခဲယဉ်းသဖြင့် ဖြည့်ကျင့်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဝါ၊ ဖြည့်ကျင့်နိုင်ခဲသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တေ၊ ထိုဘုရားအလောင်းတော်တို့သည်။ အဓိမုတ္တိကာလကိရိယံ၊ စိတ်ကို စွဲစွဲမြဲမြဲ နှလုံးသွင်းခြင်း ဟူသော သေခြင်းကို။ ကတ္ဒာ၊ ၍။ မနုဿပထေယေဝ၊ လူ့ပြည်၌သာ။ နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ ဖြစ်တော်မူကုန်၏။

ပန၊ဆက်။ အဿ၊ ထိုဘုရားအလောင်းတော်၏။ ပါရမိယော၊ပါရမီတော်တို့သည်။(သက္ကောန္တိ–၌စပ်။)ယထာ၊အကြင်အခြင်းအပြားအားဖြင့် ဖြည့်ကျင့်အပ်သော်။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ပါရမီနံ၊တို့၏။ (ပူရိတတ္တာ၌ တ္တသမ္မန် အဖြစ်ဖြင့်-

---

အဓိမုတ္တိကာလကိရိယံ။ ။"ယခုပင် ငါ၏သေခြင်းသည် ဖြစ်စေတော့"ဟုစိတ်ကိုစွဲစွဲမြဲမြဲ နှလုံးသွင်းလိုက်လျှင် စုတိစိတ်ဖြစ်တော့၏။ ထိုကဲ့သို့သေခြင်းကို"အဓိမုတ္တိကာလကိရိယ"ဟုဆိုသည်။ ထိုသေခြင်းမျိုးသည် ဘုရားအလောင်းတော်တို့အတွက်သာဖြစ်နိုင်၏။ အခြားပုဂ္ဂိုလ်တို့အတွက် မဖြစ်နိုင်ဟူလို။ ["ဣဒါနေဝ မေ မရဏံ ဟောတူ"တိ အဓိမုစ္စိတ္ဒာ ကာလကရဏံ အဓိမုတ္တိကာလကိရိယာ၊ တံ ဗောဓိသတ္တာနံယေဝ၊ နအညေသံ။–ဋီကာ။] ဤအဖွင့်များကို ထောက်၍"ဘုရားအလောင်းတော်၏ အဓိမုတ္တိကာလကိရိယာသည် ကိုယ့်ကိုယ်ကို ဒေါသဖြစ်၍ သတ်ခြင်းမဟုတ်။ မေတ္တာနှင့် ဉာဏ်ရှေသွားပြု၍ ပါရမီဖြည့်ဖို့ရန် ရုပ်ပြောင်း ရုပ်လွှဲ လုပ်ခြင်းသာ ဖြစ်သည်"ဟု မှတ်ပါ။

ပါရမိယော ပူရေန္တော။ ။စာအုပ်တို့၌ "ပါရမီနံ ပူရေန္တော"ဟု ရှိ၏။ ပါရမီနံသည် ပူရေန္တော၏ ကံမဖြစ်နိုင်။ ပူရိတတ္တာတိုင်အောင် စပ်ဖို့ရန်လည်း ပူရေန္တောကို ကျော်လွန်၍ မဖြစ်နိုင်။ ထို့ကြောင့် "ပါရမိယောပနဿ"ဟု ရှိသောမူသည် ကောင်း၏ဟု ထင်၏။ ဋီကာ၌ "ဧကေန အတ္တဘာဝေန အန္တရေန ပါရမီနံ သဗ္ဗသော ပူရိတတ္တာ"ဟု ပါဌ်ရှိ၏။ ထိုပါဌ်အလို ဤပါရမီနံပုဒ်ကို ပူရိတတ္တာ၏ တ္တသမ္မန်အဖြစ်ဖြင့် ပဓာနစပ်၍ ပူရေန္တော၌ အပဓာနအဖြစ်ဖြင့်စပ်ပါ။ ထို့ပြင်

စပ်။) ဝါ၊တို့ကို။ (ပူရိတဝယ် တပစ္စည်း–၌စပ်။) အန္တရေန၊အကြားဖြစ်သော။ဧကေနအတ္တဘာဝေန၊တပါးသောအတ္တဘောဖြင့်(တဘဝဖြင့်။)သဗ္ဗညူတံ၊ သဗ္ဗညူ၏ အဖြစ်သို့။ ဥပနေတုံ၊ကပ်ဆောင်ခြင်းငှါ။ သက္ကောန္တိ၊ စွမ်းနိုင်ကုန်၏။ ဧဝံ၊ဤတခုတည်းသော အကြားဘဝဖြင့် သဗ္ဗညူ၏အဖြစ်သို့ ကပ်ဆောင်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်လောက်အောင်သော အခြင်းအပြားအားဖြင့်။ သဗ္ဗသော၊ ကြွင်းမဲ့ဥဿုံ အလုံးစုံသောအားဖြင့်။ ပူရိတတ္တာ၊ ဖြည့်အပ်ပြီးကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တဒါ၊တုသိတာ နတ်ပြည်ဝယ်ဖြစ်ရာ ထိုအခါ၌။ ဝိပဿီ၊ သော။ ဗောဓိသတ္တော၊သည်။ တတ္ထ၊ထို တုသိတာနတ်ပြည်၌။ ယာဝတာယုကံ၊ အသက်အပိုင်းအခြားအတိုင်း။ အဌာသိ၊ပြီ။ ပန၊ဆက်။ ဒေဝတာနံ၊တို့၏။ (ပဥ္ဇပုဗ္ဗနိမိတ္တာနိ–၌စပ်။) မနုဿာနံ၊တို့၏။ (ဂဏနာ–၌စပ်။)ဂဏ

"ဧကေန အတ္တဘာဝေန အန္တရေန"ဟု တွေ့ရ၏။ ထို အန္တရေနပုဒ်သည် ယခုစာအုပ်တို့၌မပါ။ ပါမှကောင်း၏။ ဘာကြောင့်နည်း ဧကေန အတ္တဘာဝေန ဟူသည် တုသိတာ အတ္တဘောတည်း။ ထို တုသိတာ အတ္တဘောသည် ဝေဿန္တရာ မင်းဘဝ၊ သိဒ္ဓတ်မင်းသားဘဝတို့၏ အကြားဖြစ်သော အတ္တဘောတမျိုး ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ ထို အတ္တဘောကို ဆိုနေကြောင်းမှာလည်း "တတ္ထ ယာဝတာယုကံ"ကို ထောက်၍ သိနိုင်ပါသည်။

ဧကေန၊ ပ၊ သဗ္ဗသော ပူရိတတ္တာ။ ။တုသိတာနတ်ပြည်၌ အဘယ့်ကြောင့် "အဓိမုတ္တိကာလကိရိယာ မပြုပါသနည်း"ဟု မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့် "ဧကေန အတ္တဘာဝေန ။ပ။ ပူရိတတ္တာ"ဟု မိန့်သည်။ အဓိမုတ္တိကာလ ကိရိယာ ပြုသော်လည်း ပါရမီဖြည့်စရာ မလိုသောကြောင့် အကျိုးထူးမရှိ။ ထို့ကြောင့် ထို တုသိတာ နတ်ပြည်၌ အဓိမုတ္တိကာလ ကိရိယာ မပြုဟူသော အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို "ဧကေန အတ္တဘာဝေန အန္တရေန ပါရမီနံ သဗ္ဗသော ပူရိတတ္တာ" ဟူသော ဤပါဌ်ဖြင့် ပြသည်။

ဋီကာ၌ အပိစ စသည်ဖြင့် တခြားတနည်းကိုလည်း ပြသေး၏။ ထိုနည်းကား–နောက်ဆုံး သိဒ္ဓတ်မင်းသား ဘဝ၌ ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိနှင့် တူသော ကြီးစွာသောသမ္ပတ္တိ၏ ဖြစ်ခြင်းကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဘုရားဖြစ်ပြီးသောအခါ အသဒိသဒါန စသောအားဖြင့် အများနှင့်မဆက်ဆံသော လာဘ်လာဘ၏ ဖြစ်ခြင်းကဲ့သို့လည်းကောင်း "ဤ တုသိတာ နတ်ပြည်မှ နောက်၌ ယောကျ်ားမြတ်အတွက် ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိ ခံစားခွင့်မရှိတော့"ဟု မပြောသော်လည်း ပြောသကဲ့သို့ ပါရမီပုညသမ္ဘာရတို့က အားတက်သရော ရှိသည့် အတွက်ကြောင့် နတ်သက်ကုန်အောင် တည်နေရတော့၏ဟု ဆိုလိုသည်။

[အပိစ တတ္ထ ယာဝတာယုကဌာနံ စရိမဘဝေ အနေက မဟာနိမိသမုဌာနပုဗ္ဗိကာယ ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိသဒိသာယ မဟာသမ္ပတ္တိယာ နိဗ္ဗတ္တိဝိယ, ဗုဒ္ဓဘူတဿ အသဒိသဒါနာဒိဝသေန အနညသာဓာရဏလာဘုပ္ပတ္တိ ဝိယ စ "ဣတော ပရံ [illegible]

နာဝသေန၊ အရေအတွက်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဣဒါနိ၊၌။ သတ္တဟိ ဒိဝသေဟိ၊ ခုနစ်ရက်တို့ဖြင့်။ စုတိ၊ စုတိသည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်တော့လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ ဆိုထိုက်ရာအခါ၌။ ပဋ္ဌ၊ကုန်သော။ ပုဗ္ဗနိမိတ္တာနိ၊စုတိ၏ရှေးအဖို့၌ ဖြစ်နှင့် သောအမှတ်အသားတို့သည်။[ပုဗ္ဗနိမိတ္တာနီတိ စုတိယာ ပုဗ္ဗနိမိတ္တာနိ။—ဋီကာ။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ (ကိ၊နည်း။) မာလာ၊ ပန်းတို့သည်။ မိလာယန္တိ၊ ညှိုးနွမ်းကုန်၏။ ဝတ္ထာနိ၊ အဝတ်တို့သည်။ ကိလိဿန္တိ၊ ညစ်နွမ်းကုန်၏။ ကစ္ဆေဟိ၊ လက်ကတီးကြားတို့မှ။ သေဒါ၊ ချေးတို့သည်။ မုစ္စန္တိ၊ ယိုထွက်ကုန်၏။ ကာယေ၊ ကိုယ်၌။ ဒုဗ္ဗဏ္ဏိယံ၊ မကောင်းသော အဆင်းရှိသူ၏ အဖြစ်သည်။ သြက္ကမတိ၊ သက်ရောက်၏။ ဒေဝေါ၊ နတ်သည်။ ဒေဝါ သနေ၊ နတ်တို့၏နေရာ၌။ နသဏ္ဌာတိ၊ မတည်နိုင်။ (ဣတိ၊ သို့။) ပဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ ပုဗ္ဗနိမိတ္တာနိ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

တတ္ထ၊ ထို ငါးပါးသော ပုဗ္ဗနိမိတ်တို့တွင်။ မာလာတိ၊ ကား။ပဋိသန္ဓိဂ္ဂဟဏဒိဝသေ၊ ပဋိသန္ဓေယူရာနေ့၌။ ပိဋ္ဌန္ဓနမာလာ၊ ပန်ဆင်အပ်သောပန်းတို့တည်း။ ကိရ၊ ခဲ့။ တာ၊ ထိုပန်းတို့သည်။ သဋ္ဌိသတသဟဿာဓိကာ၊ခြောက်

ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိအနုဘဝနံ နာမ နတ္ထီ''တိ ဥဿာဟဇာတဿ ပုညသမ္ဘာရဿ ဝသေ နာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ အယဉ္ဌေတ္ထ ဓမ္မတာ။—ဋီကာ။]

ပဋ္ဌ ပုဗ္ဗနိမိတ္တာနီ။ ။ဤ ပဋ္ဌပုဗ္ဗနိမိတ္တာနိ ကို ရည်ရွယ်၍ ''ဆင်မြန်း—ပန်းညှိုး၊ ပုဆိုးနွမ်းပါး၊ချိုင်းကြားချေးယို၊ ကိုယ်ရောင်ဆင်းပျက်၊ နန်းထက်မမ္မေ့၊ နတ်ဘုံဟော့၊ စုတေ့နိမိတ်ငါး''ဟု ရှေးဆရာတော်တို့ မိန့်ဆိုတော်မူကြသည်။ ဤအတူ ရဟန်းများမှာလည်း ရဟန်းဘဝမှ စုတေခါနီး—တည်းဟူသော လူထွက်ခါနီး၏ ရှေအဖို့ဝယ် နိမိတ်ငါးပါးထင်လာကုန်၏။ [ဧဝမေဝ သာသနာ စဝနဓမ္မာနံ ဥက္ကဏ္ဌိတဘိက္ခူနံ ပဋ္ဌပုဗ္ဗနိမိတ္တာနိ ပညာယန္တိ။ သဒ္ဓါပုပ္ပါနိ မိလာယန္တိ၊ သီလဝတ္ထာနိ ကိလိဿန္တိ၊ သရီရေမကုံတာယ စေဝ အယသဝသေနစ ဒုဗ္ဗဏ္ဏိယံ သြက္ကမတိ၊ကိလေသသေဒါ မုစ္စန္တိ၊ အရညရုက္ခမူလသုညာဂါရေသု နာဘိရမန္တိ၊ တဿပိ တာနိ ပညာယိံသု။—သတ္တတိနိပါတ် ကုသဇာတ် အဋ္ဌကထာ။] ''သဒ္ဓါပန်းညှိုး၊ သီလ ပုဆိုးညစ်၊ ချေးလွှတ် ကိလေသာ၊ ကိုယ်မှာဆင်းပျက်၊ ရဟန်းဘက်မမ္မေ့၊လူ့ဘောင်ရွှေ့၊စုံတေ့နိမိတ်ငါး''။

သဒ္ဓါ ပုပ္ပံ မိလာတဿ၊ သီလဝတ္ထံ ကိလိဿတိ။
ကိလေသသေဒါ မုစ္စန္တိ၊ ကာယေ ဟောတိ ဝိဝဏ္ဏတာ။
ဘိက္ခု ဘိက္ခာသနေ နာဘိ—ရမတေ ဣတိ ပဋ္ဌမာ။
သက္ကတ္တဲသဒိသာ ဘိက္ခု-ဘာဝါ စုတိနိမိတ္တကာ။

သန်းအလွန်ရှိကုန်သော။ သတ္တပဏ္ဏာသဝဿကောဋိယော၊ဝါးဆယ့်ခုနစ်ကုဋေ သော နှစ်တို့ပတ်လုံး။ အမိလာယိတ္ဌာ၊ မညှိုးနွမ်းမူ၍။ တဒါ၊ စုတေခါနီးရာ ထိုအခါ၌။ မိလာယနွှိ၊ ကုန်၏။ ဝတ္ထေသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ဧသေဝနယော။ ပန၊ ကား။(ဝတ္ထာနိ ကိလိဿနွှိ ဟူသောအကျဉ်း၏ အကျယ်မှတပါး ကစ္ဆေ ဟိ သေဒါ မုစ္စနွှိ ဟူသောအကျဉ်း၏ အကျယ်ကား။) ဧတ္တကံ၊သော။ကာလံ၊ ပတ်လုံး။ ဒေဝါနံ၊ ထို့၏။ ဝါ၊ တို့မှ။(သရီရေ၊ ၌။) သီတံ၊ သည်။နေဝ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဥဏ္ဍံ၊ သည်။ နဟောတိ။ တသ္မိံကာလေ၊ စုတေခါနီး ရာ ထိုအခါ၌။ သရီရာ၊ မှ။ ဗိန္ဒုဗိန္ဒုဝသေန၊ အပြောက်အပြောက်၏ အစွမ်း ဖြင့်။ သေဒါ၊ တို့သည်။ မုစ္စနွှိ၊ ကုန်၏။ စ၊ဆက်။ ဧတ္တကံ၊ သော။ကာလံ၊ ပတ်လုံး။ တေသံ၊ ထိုနတ်တို့၏။ သရီရေ၊ ၌။ ခဏ္ဍိစ္စပါလိစ္စာဒိဝသေန၊ ကျိုးသောသွားတို့၏အဖြစ်၊ဖြူသောဆံတို့၏အဖြစ် အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝါ၊ သွားကျိုးခြင်း၊ ဆံဖြူခြင်း အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝိဝဏ္ဏတာ၊ ဖောက်ပြန်သောအဆင်းရှိသူ၏အဖြစ်သည်။နပညာယတိ၊ မထင်ရှား၊ [ဒန္တာနံ ခဏ္ဍိတဘာဝေါ ခဏ္ဍိစ္စံ၊ ကေသာနံ ပလိတဘာဝေါ ပါလိစ္စံ၊ အာဒိသဒ္ဒေန ဝလိတ္တစတံ သင်္ဂဏ္ဍာတိ။(အာဒိဖြင့် အရေတွန့်ခြင်းကိုယူပါ)။–ဋီကာ။] ဒေဝ

အမိလာယိတ္ဌာ။ ။ထိုမျှလောက်သော ငါးဆယ့်ခုနစ်ကုဋေခြောက်သန်းသော နှစ် တို့ပတ်လုံး မညှိုးနွမ်းရုံသာမက အဆင်းလည်း မပျက်ကုန်၊ အနံ့လည်း မပြယ်ကုန်၊ တင့်တယ်ပုံလည်း မပြောင်းလွဲကုန်ဟု မှတ်ပါ။ [အမိလာယိတ္ဌာတိဧတ္ထ အမိလာတဂ္ဂဟ ဏေနေဝ တာသံ မာလာနံ ဝဏ္ဏသမ္ပဒါယပိ ဂန္ဓသမ္ပဒါယပိ သောဘာသမ္ပဒါယပိ အဝိနာသော ဒဿိတောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။–ဋီကာ။]

ဝတ္ထေသုပိ။ ။ဗာဟိရဗ္ဘန္တရာနံ ရဇောဇလ္လာနံ လေပဿပိ (အပ အတွင်းဖြစ်ကုန် သော မြူ အညစ်အကြေးတို့ ငြိကပ်ခြင်း၏။) အဘာဝတော (မရှိခြင်းကြောင့်။) ဒေဝါနံ သရီရဂတာနိ ဝတ္ထာနိ (ကိုယ်၌ရောက်ကုန်သော အဝတ်တို့သည်။) သဗ္ဗကာလံ ပရိသုဒ္ဓပ္ပဘဿရာနေဝ (ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်ကုန်၊ ထွက်သွားသော အရောင်ရှိကုန် သည်သာလျှင်။) ဟုတ္ဌာ တိဋ္ဌန္တီတိ အာဟ ''ဝတ္ထေသုပိ ဧသေဝ နယော'' တိ။ -ဋီကာ။

နေဝ သီတံ နဥဏ္ဍံ။ ။နေဝ သီတံ နဥဏ္ဍန္တိ ယဿ သီတဿ၊ အကြင်အအေး ကို။ ပဋိကာရဝသေန၊ ကုစားခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ အဓိကံ၊ လွန်လွန်ကဲကဲ။ သေဝိယမာနံ၊ မှီဝဲအပ်သော်။ ဥဏ္ဍံ၊သည်။ (ဟောတိ။) ဝါ၊ တနည်း။ သယမေဝ၊ အပူဟူသော မိမိ ကိုယ်တိုင်ပင်။ ခရတရံ၊ အလွန်ကြိမ်းသည်။ဟုတ္ဌာ။ အဘိဘဝန္တံ၊ လွှမ်းမိုးလတ်သော်။ သရီရေ၊ ၌။ သေဒံ ဥပ္ပါဒေယျ၊ တာဒိသံ နေဝ သီတံ၊ နဥဏ္ဍံ ဟောတိ။–ဋီကာ။ ထို့ပြင် အအေး အပူ ဟူသည် ညဉ့် နေ့ ဥတုနှင့်စပ်၍ ဖြစ်၏။ နေကြောင့် ပူရ၏။ နေဝင် သောအခါ၊ သို့မဟုတ် မိုးရွာသောအခါ အေးရ၏။ ထို မိုးဓာတ်အရှိန်ကြောင့် ဆောင်း

ဓိတာ၊ နတ်သမီးတို့သည်။ သောဋ္ဌသဝဿုဒ္ဒေသိကာဝိယ၊ တဆယ့်ခြောက်နှစ်ရှိ၏ဟု ညွှန်ပြထိုက်သူတို့ကဲ့သို့။ ခါယန္တိ၊ ထင်ကုန်၏။ ဒေဝပုတ္တာ၊တို့သည်။ ဝိသတိဝဿုဒ္ဒေသိကာဝိယ၊ အနှစ် နှစ်ဆယ်ရှိ၏ဟု ညွှန်ပြထိုက်သူတို့ကဲ့သို့။ ခါယန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ဆက်။ မရဏကာလေ၊ ၌။ တေသံ၊ ထို နတ်တို့၏။ ကိလန္တိရူပေါ၊ ပင်ပန်းသည်၏အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိသော။ အတ္တဘာဝေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ကား။(ကာယေ ဒုဗ္ဗဏ္ဏိယံ သြက္ကမတိ ဟူသော အကျဉ်း၏အကျယ်မှတပါး ဒေဝေါ ဒေဝါသနေ နသဏ္ဌာတိ ဟူသောအကျဉ်း၏ အကျယ်ကား။) တေသံ၊ ထိုနတ်သား၊နတ်သမီးတို့၏။ တ္တေကံ၊ သော။ ကာလံ၊ လုံး။ ဒေဝလောလေ၊ ၌။ ဥက္ကဏ္ဌိတာနာမ၊ ပျင်းရိခြင်းမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပန၊ ရှိပုံကား။မရဏကာလေ၊၌။ နိဿသန္တိ၊ ပူသောထွက်သက်ကို ဖြစ်စေကုန်၏။ ["နိဿမန္တိ၊အပန်းဖြေကြကုန်၏"ဟု မူကဲ့ရှိ၏။ ဋ္ဌကာဖွင့်နှင့်မညီ။]ဝိဇမ္ဘန္တိ၊ကိုယ်လက်ဆန့်တန်း နေကြကုန်၏။သကေ၊ မိမိဥစ္စာဖြစ်သော။ အာသနေ၊ ၌။နာဘိရမန္တိ၊ မမွေ့လျော်ကြကုန်။

ဥတု ပေါ်လာရ၏။ ထိုကဲ့သို့ ဥတုအပြောင်းအလဲ ဖြစ်ဖို့ရာ နေမရှိသောကြောင့်လည်း နတ်ပြည်၌ အအေး အပူ မထင်ရှား။

သောဋ္ဌသဝဿုဒ္ဒေသိကာ။ ။ဥဒ္ဒိဿနံ၊ ညွှန်ပြရခြင်း။ ဥဒ္ဒေသော၊ ခြင်း။ ဥဒ္ဒေသံ၊ ညွှန်ပြခြင်းကို။ အရဟန္တိ၊ ထိုက်ကုန်၏။ ဇုတိ ဥဒ္ဒေသိကာ။ သောဋ္ဌသဝဿောတိ၊ တဆယ့်ခြောက်နှစ် ရှိ၏ ဟူ၏။ ဥဒ္ဒေသိကာ၊ ညွှန်ပြခြင်းကိုထိုက်သော နတ်သမီးတို့။ သောဋ္ဌသဝဿုဒ္ဒေသိကာ၊ တို့။

ကိလန္တိရူပေါ။ ။ကိလန္တိရူပေါ အတ္တဘာဝေါ ဟောတိ၊ န ပန ခတ္တိစ္စပါလိစ္စာဒိတိ အဓိပ္ပါယော။— ဋီကာ။ ညှိုးနွမ်းဟု ဆိုသော်လည်း သွားကျိုးခြင်း၊ ဆံဖြူခြင်းအားဖြင့် ညှိုးနွမ်းခြင်းမဟုတ်။ သဘာဝအားဖြင့် တကိုယ်လုံး ညှိုးနွမ်းနေခြင်းတည်း။ သွားကျိုးမှု၊ ဆံဖြူမှုကား မရှိပါ။ကိလမတိတိ ကိလန္တော (ညှိုးနွမ်းပင်ပန်းသော အတ္တဘော။) ကိလန္တော ရူပံ ယဿာတိ ကိလန္တရူပေါ။ [ရူပံနှင့် အရတူအောင် ဘာဝေါ ပဓာနကြံပါ။]

ဥက္ကဏ္ဌိတာ။ ။ဥက္ကဏ္ဌိတာတိ အနဘိရတိ (မမွေ့လျော်ခြင်း။) သာ နတ္ထိ၊ ထို မမွေ့လျော်ခြင်းသည် မရှိ။ (ဘာ့ကြောင့်နည်း။) ဥပရူပရိ ဥဇ္ဇာရုဇ္ဇာရာနမေဝ ဘောဂါနံ ဝိသေသတော ဒုဝိဇာနနာနံ ဥပတိဋ္ဌဟနတော (အထက်အထက်၌ မွန်မြတ်ကုန် မွန်မြတ်ကုန်သည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော အထူးအားဖြင့် အသိမ်းကုန်သော ရှေစည်းစိမ်နောက်စည်းစိမ်တို့၏ အနိုးဆွဲတည်ခြင်းကြောင့်တည်း။)

နိဿသန္တိ ဝိဇမ္ဘန္တိ။ ။နိဿသန္တိတိ ဥဏှံ နိဿသန္တိ (ပူသောထွက်သက်ကို ပြုကုန်၏။) ဝိဇမ္ဘန္တိတိ အနဘိရတိဝသေန ဝိဇမ္ဘနံ ကရောန္တိ (ပျင်းရိသည့်အတွက် ကိုယ်လက်တို့ကို ဆန့်ကြကုန်၏။)

ပန၊ ဆက်။ ဣမာနိ ပုဗ္ဗနိမိတ္တာနိ၊ တို့သည်။ လောကေ၊ ၌။ မဟာပုညာနံ၊ ကြီးသောဘုန်းရှိကုန်သော။ ရာဇ ရာဇမဟာမတ္တာနံ ယေဝ၊မင်း၊ မင်း၏ အမတ်ကြီး အစရှိသူတို့၏ အတွက်သာ။ ဥက္ကာပါတဘူမိစာလစန္ဒဂ္ဂါဟာဒီနိ၊ ဥက္ကာကျခြင်း၊ မြေလှုပ်ခြင်း၊ လငပုတ်ဖမ်းခြင်း အစရှိကုန်သော။ နိမိတ္တာနိ၊ တို့သည်။ ပညာယန္တိယထာ၊ ထင်ရှားကုန်သကဲ့သို့။ သဗ္ဗေသံ၊ အလုံးစုံသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏အတွက်။ န (ပညာယန္တိယထာ၊) သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ မဟေသက္ခ ဒေဝတာနံယေဝ၊ ကြီးသော တန်ခိုးရှိသော နတ်တို့၏အတွက်သာ။ ပညာယန္တိ။ သဗ္ဗေသံ၊ တွက်။ န (ပညာယန္တိ၊) ကုန်။ စ၊ သည်သာမကသေး။ မနုဿေသု၊ တို့တွင်။ ပုဗ္ဗနိမိတ္တာနိ၊ တို့ကို။ နက္ခတ္တပါဌကာဒယောဝ၊ နက္ခတ်ကျမ်းကို ရွတ်ဖတ်တတ်သော ဆရာအစရှိသည်တို့သည်သာ။ ဇာနန္တိယထာ၊ သိနိုင်ကုန်သကဲ့သို့။ [နက္ခတ္တံ၊ နက္ခတ်ကျမ်းကို။ ပဌန္တိ၊ ရွတ်ဖတ်တတ်ကုန်၏။ ဝါ၊ တတ်ကုန်၏။ ဣတိ နက္ခတ္တပါဌကာ။] သဗ္ဗေ၊ တို့သည်။ န (ဇာနန္တိယထာ၊) သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ တာနိပိ၊ ထို ပုဗ္ဗနိမိတ်တို့ကိုလည်း။ သဗ္ဗဒေဝတာ၊ တို့သည်။ န ဇာနန္တိ၊ ကုန်။ ပန၊ အနွယကား။ ပဏ္ဍိတာဧဝ၊ ပညာရှိသော နတ်တို့သည်သာ။ ဇာနန္တိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထို နတ်တို့တွင်။ မန္ဒေန၊ နုံ့သော။ ကုသလကမ္မေန၊ ကြောင့်။ နိဗ္ဗတ္တာ၊ ဖြစ်ရကုန်သော။ ယေ ဒေဝပုတ္တာ၊ တို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။)တေ၊ ထို နတ်သားတို့သည်။ တေသု၊ ထို ပုဗ္ဗနိမိတ်တို့သည်။ ဥပ္ပန္နေသု၊ ဖြစ်ကုန်လတ်သော်။ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ ကုဟိံ၊ အဘယ်ဘဝ၌။ ဝါ၊ မည်သည့်ဘဝ၌။ နိဗ္ဗတ္တိဿာမ၊ ဖြစ်ရကုန်လိမ့်အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ကော၊ အဘယ်သူသည်။ ဇာနာတိ၊ သိနိုင်ပါအံ့နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့တွေး၍။ ဘာယန္တိ၊ ကြောက်ကြကုန်၏။ ယေ၊ အကြင်နတ်တို့သည်။ မဟာပုညာ၊ ကုန်သည်။ (ဟောန္တိ။) တေ၊ ထို မဟာပုညနတ်တို့

ယေ မဟာပုညာ။ ။ယထာ ဒေဝတာ သမ္ပတိဇာတာ"ကီဒိသေန ပုညကမ္မေန ဣဓ နိဗ္ဗတ္တာ"တိ စိန္တေတွာ "ဣမိနာ နာမ ပုညကမ္မေန ဣဓ နိဗ္ဗတ္တာ"တိ ဇာနန္တိ၊ (နတ်တို့သည်ဖြစ်ပြီး၍ မကြာခင်"မည်သည့်ကောင်းမှုကြောင့် ဤနတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရပါကုန်လိမ့်မည်နည်း"ဟု စဉ်းစားသောအခါ"မည်သည့်ကောင်းမှုကြောင့်ဤနတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရကုန်၏"ဟု သိကြသကဲ့သို့။) ဧဝံ အတိတဘဝေ အတ္တနာ ကတံ, အညဒါပိ ဝါ ဧကစ္စံ ပုညကမ္မံ ဇာနန္တိယေဝ မဟာပုညာတိ အာဟ"ယေ မဟာပုညာ"တိ အာဒိ။ (ဤ့အတူ အတိတ်လွန်ပြီးစ ဘဝတုန်းက မိမိပြုအပ်ခဲ့သောကောင်းမှုကိုလည်းကောင်း၊ အခြား ရှေးရှေးသော ဘဝတုန်းက ပြုအပ်ခဲ့သော အချို့သော ကောင်းမှုကိုလည်းကောင်း မဟာပုညနတ်တို့ သိနိုင်ကြကုန်သည်သာ။ ထို့ကြောင့် "ယေ မဟာပုညာတိ"စသည်ကို ဆိုသည်။)

သည်။ အမှေ့ဟိ၊ တို့သည်။ ဒိန္နံ၊ ပေးလှူအပ်သော။ ဒါနံ၊ ဒါနကိုလည်း ကောင်း။ ရက္ခိတံ၊ စောင့်ရှောက်အပ်သော။ သီလံ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ဘာဝိတံ၊ တိုးပွားစေအပ်သော။ ဝါ၊ ပွါးများအပ်သော။ ဘာဝနံ၊ ကို လည်းကောင်း။ အာဂမ္မ၊ ရှေးရှုရောက်၍။ ဝါ၊ စွဲ၍။ ဥပရိ၊ အထက် ဖြစ်ကုန်သော။ ဒေဝလောကေသု၊ တို့၌။ သမ္ပတ္တိ၊ ကို။ အနုဘဝိဿာမ၊ ခံစားရကုန် လိမ့်အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ ဆိုး၍။ နဘာယန္တိ၊ ကုန်။

ဝိပဿီ၊ သော။ ဗောဓိသတ္တောပိ၊ သည်လည်း။ တာနိပုဗ္ဗနိမိတ္တာနိ၊တို့ကို။ ဒိသွာ၊ ၍။ ဣဒါနိ၊ ၌။ အနန္တရေ၊ အခြားမဲ့ဖြစ်သော။ အတ္တဘာဝေ၊ ၌။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဘဝိဿာမိ၊ ဖြစ်ရလိမ့်အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့သိ၍။ နဘာယတိ၊ မကြောက်။အထ၊ပုဗ္ဗနိမိတ်ထင်ရာ ထိုအခါ၌။အဿ၊ထိုဝိပဿီဘုရားအလောင်း တော်၏။ တေသု နိမိတ္တေသု၊ ထိုနိမိတ်တို့သည်။ ပါတုဘူတေသု၊ ထင်ရှားဖြစ် ကုန်လတ်သော်။ဒဿသဟဿစက္ကဝါဠဒေဝတာ၊ တသောင်းသော စကြဝဠာ ၌ နေကုန်သော နတ်ဗြဟ္မာတို့သည်" သန္နိပတိတ္ဝာ၊ ၍။ မာရိသ၊ အရှင်နတ် သား။ တုမှေဟိ၊ အရှင်တို့သည်။ ဒဿပါရမိယော၊ တို့ကို။ ပူရေန္တေဟိ၊ ဖြည့် ကုန်လတ်သော်(ဖြည့်စဉ်တုန်းက။)သက္ကသမ္ပတ္တိ၊သကြား၏စည်းစိမ်ကို။(ပတ္ထေ နေ့ဟိ၊ တောင့်တကုန်လျက်။) န(ပူရိတာ၊)ဖြည့်ကျင့်အပ်ကုန်သည်မဟုတ်ပါ။ မာရသမ္ပတ္တိ၊ ကို။(ပတ္ထေနေ့ဟိ။) န(ပူရိတာ၊) ပါ။ ဗြဟ္မသမ္ပတ္တိ၊ ကို။ (ပတ္ထေနေ့ဟိ။) န(ပူရိတာ၊) ပါ။ စက္ကဝတ္တိသမ္ပတ္တိ၊ စကြာဝတေးမင်း၏ စည်းစိမ်ကို။ ပတ္ထေနေ့ဟိ၊ လျက်။ နပူရိတာ၊ဖြည့်ကျင့်အပ်ကုန်သည် မဟုတ် ပါ။ ပန၊ အဟုတ်ကား၊ လောကနိတ္ထရဏတ္ထာယ၊ သတ္တလောက်ကို ထုတ် ဆောင် ကယ်တင်ခြင်းအကျိုးငှါ။ ဗုဒ္ဓတ္တံ၊ ဘုရားအဖြစ်ကို။ ပတ္ထယမာနေဟိ၊ တောင့်တကုန်သည်ဖြစ်၍။ ပူရိတာ၊ ဖြည့်ကျင့်အပ်ကုန်ပါပြီ။ မာရိသ၊ အရှင် နတ်သား။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ဝေါ၊ အရှင်တို့၏။ သော၊ ထိုအခါသည်။ ဗုဒ္ဓတ္တာယ၊ ဘုရားအဖြစ်အကျိုးငှါ။ ဝါ၊ ဘုရားဖြစ်ဖို့ရာ။ ကာလော၊အခါပါတည်း။ မာရိသ။(သော၊ ထိုအခါနှင်သည်။) ဗုဒ္ဓတ္တာယ၊ ငှါ။ ဝါ၊ ရာ။(သမယော၊ အခါနှင်ပါတည်း။) ဣတိ၊ ဤသို့။ (ဝတ္ဝာ၊ ပြော၍။) ယာစန္တိ၊ လူ့ပြည်သို့ ဖြစ်ဖို့ရန် တောင်းပန်ကြကုန်၏။ ["အထဿ"၌ အဿ၏စပ်ပုဒ် မရှိသော ကြောင့် (ဝတ္ဝာ၊ ၍။)ဟု ထည့်၍စပ်ရသည်။ ယာစန္တိ အတ္ထက်ကား-(ဗောဓိ သတ္တံ၊ ကို။ ဗုဒ္ဓတ္တံ၊ ကို။) ယာစန္တိ၊ ကုန်၏။-ဟု ကံနှစ်ပါးထည့်ပါ။]

အထ၊ တောင်းပန်ကြရာ ထိုအခါ၌။ မဟာသတ္တော၊ မြတ်သောသတ္တဝါ ဖြစ်တော်မူသောဘုရားအလောင်းသည်။ တာသံဒေဝတာနံ၊ တို့အား။ ပဋိညံ၊

ပဋိညာဉ်ကို။ အဒတ္ဝာဝ၊ မပေးသေးမူ၍သာ။ ကာလ ဒီပ ဒေသ ကုလ ဇနေတို့ အာယုပရိစ္ဆေဒဝသေန၊ ဘုရားဖြစ်ရာ အခါ၊ ဘုရားဖြစ်ရာ ကျွန်း၊ ဘုရားဖြစ်ရာအရပ်၊ ဘုရားဖြစ်ရာအမျိုး၊ မယ်တော်၏အသက်အပိုင်းအခြား၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဉ္စမဟာဝိလောကနံနာဝမ၊ ငါးပါးသောကြည့်ခြင်းကြီးမည်သည်ကို။ ဝါ၊ ငါးပါးသော မြတ်သော ကြည့်ရှုအပ်သောအကြောင်းအရာမည်သည်ကို။ ဝိလောကေသိ၊ ကြည့်သော်မူပြီ။ တတ္ထ၊ ထို ကြည့်အပ်သော အရာတို့တွင်။ ကာလောနုံခေါ၊ ဘုရားဖြစ်ဖို့ရန်အချိန်တန်ပြီလော။ နု ကာလော(နုခေါ)၊ ဘုရားဖြစ်ဖို့ရန် အချိန်မတန်သေးသလော။ ဣတိ၊ သို့။ ပဌမံ၊ ဒီပ စသည်တို့မှ ရှေးဦးစွဲ၁။ ကာလံ၊ အခါကို။ ဝိလောကေသိ၊ ပြီ။ တတ္ထ၊ထို ကာလကိုကြည့်ရှု၌။ ဝဿသတသဟဿတော၊ အနှစ်ဘသိန်းမှ။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်၌။ ဝဿုတအာယုကာလော၊ တိုးပွါးသော အသက်တမ်းရှိရာ အခါသည်။ ကာလောနာမ၊ ဘုရားပွင့်တော်မူရာ အခါမည်သည်။ နု ဟောတိ၊ မဟုတ်။ ကဿ၊ နည်း။ ဟိ (ယဿ)၊ အကြင့်ကြောင့်။ တဒါ၊ အနှစ်တသိန်းအထက် အသက်တမ်းရှိရာ ထိုအခါ၌။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဇာတိဇရာမရဏာနိ၊ တို့သည်။ နု ပညာယန္တိ၊ ကုန်။ စ၊ ဆက်။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့၏။ တိလက္ခဏမုတ္တာ၊ သုံးပါးသောလက္ခဏာမှ လွတ်သော။ ဓမ္မဒေသနာ နာမ၊ မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တေ၊ ထို သတ္တဝါတို့သည်။ (“နမညန္တိ” ၌ စပ်။) တေသံ၊ ထို ဘုရားရှင်တို့သည်။ (“ကထေန္တာနံ”၌ စပ်။) အနိစ္စံ၊ အနိစ္စ။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခ။ အနတ္တာ၊ အနတ္တ။ ဣတိ၊ သို့။ ကထေန္တာနံ၊ ဟောတော်မူကုန်လတ်သော်။ ကိံ နာမ၊ အဘယ်မည်သော။ တေံ၊ ဤ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တတရားကို။ ကထေန္တိ၊ ဟောတော်မူကုန်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့၌။ သေတုံ၊ နာယူခြင်းငှါ။ ဝါ၊ နာယူအပ်၏ ဟူ၍။ နေဝမညန္တိ၊ မမှတ်ထင်ကြကုန်။ သဒ္ဓါဟိတုံ၊ ယုံကြည်ခြင်းငှါ။ ဝါ၊ ဟူ၍။ နမညန္တိ၊ ကုန်။ တာတာ၊ ထိုသို့ နာယူအပ် ယုံကြည်အပ်ဟု မမှတ်ထင်ခြင်းကြောင့်။ အဘိသမယော၊ သစ္စာလေးပါးကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည်။ နု ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တသ္မိံ၊ ထို သစ္စာလေးပါးကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည်။ အသတိ၊ မရှိလတ်သော်။ အနိယျာနိကံ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ မထွက်မြောက်သော။ သာသနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ သော၊ ထို တသိန်းတမ်း အထက်၌ အသက်ရှည်ရာကာလသည်။ အကာလော၊ ဘုရားပွင့်တော်မူရာ ကာလမဟုတ်။

ဝဿသဟဿတော၊ အနှစ်တရာမှ။ ဝါ၊ အနှစ်ဘရာအောက်။ ဥနအာယုကာလောပိ၊ ယုတ်လျော့သော အသက်ဘမ်းရှိရာ အခါသည်လည်း။ ကာလော၊ ဘုရားပွင့်တော်မူရာ အခါသည်။ ဝါ၊ ဘုရားပွင့်ချိန်သည်။ နု ဟော

တိ၊ မဟုတ်။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ဟိ (ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ တဒါ၊ အနှစ်တရာ အောက် ယုတ်လျော့သော အသက်တမ်းရှိရာ ထိုအခါ၌။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ဥဿန္နကိလေသာ၊ များသောကိလေသာ ရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ စ၊ ဆက်။ ဥဿန္နကိလေသာနံ၊ များသောကိလေသာရှိသော သတ္တဝါတို့အား။ ဒိန္နော၊ ပေးအပ်သော။ သြဝါဒေါ၊ သြဝါဒသည်။ သြဝါဒဋ္ဌာနေ၊ သြဝါဒ၏ အရာ၌။ နတိဋ္ဌတိ၊ မတည်။ ဥဒကေ၊ ရေ၌။ ဒဏ္ဍရာဇိဝိယ၊ တုတ်၏အရေးကဲ့သို့။ ခိပ္ပံ၊ လျင်စွာ။ ဝိဂစ္ဆတိ၊ ကင်း၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သောပိ၊ ထို အနှစ်တရာအောက် ယုတ်လျော့သောအသက်တမ်းရှိရာ အခါသည်လည်း။ အကာလော၀၊ ဘုရားပွင့်တော်မူရာ အခါမဟုတ်သည်သာ။ ၀ဿသတာသဟာယံတေ၊ အနှစ်တသိန်းမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌လည်းကောင်း။ ၀ဿသတတော၊ အနှစ်တရာမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်၌လည်းကောင်း။ အာယုကာလော၊ အသက်တမ်းရှိရာ အခါသည်။ ၀၊ အသက်တမ်းအခါသည်။ ကာလောနာမ၊ ဘုရားပွင့်တော်မူရာ အခါမည်၏။ စ၊ ဆက်။ တဒါ၊ ဝိပဿီဘုရားပွင့်တော်မူရာ ထိုအခါ၌။ မနုဿာ၊ တို့သည်။ အသီတိ၀ဿသဟဿာယုကာ၊ အနှစ်ရှစ်သောင်း အသက်တမ်းရှိကုန်သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) အထ၊ အနှစ်ရှစ်သောင်း အသက်တမ်းရှိရာ ထိုအခါ၌။ မဟာသတ္တော၊ မြတ်သောသတ္တဝါဖြစ်တော်မူသော ဘုရားအလောင်းသည်။ နိဗ္ဗတ္တိတဗ္ဗကာလော၊ ဘုရားဖြစ်ထိုက်ရာ အခါတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ကာလံ၊ ဘုရားဖြစ်ချိန်ကို၊ ပသိ၊ မြင်တော်မူပြီ။

တတော၊ ထိုမှနောက်၌။ ဒီပံ၊ ဘုရားဖြစ်ရာ ကျွန်းကို။ ဝိလောကေန္တော၊ ကြည့်တော်မူလတ်ဖေသာ်။ သပရိ၀ါရော၊ အခြံအရံနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော။ စတ္တာရော၊ လေးကျွန်းကုန်သော။ ဒီပေ၊ ကျွန်းတို့ကို။ သြလောကေတွာ၊ ကြည့်တော်မူ၍။ တီသု၊ သုံးကျွန်းကုန်သော။ ဒီပေသု၊ ကျွန်းတို့၌။ ဗုဒ္ဓါ၊ တို့သည်။ နနိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ဇမ္ဗုဒီပေယေ၀၊ ဇမ္ဗူဒီပ်၌သာ။ ၀၊ သပြေကျွန်း၌သာ။ နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒီပံ၊ ဘုရားဖြစ်ရာ ကျွန်းကို။ ပသိ၊ မူပြီ။ [ဇမ္ဗုဒီပေယေ၀နိဗ္ဗတ္တန္တိ-နှင့်စပ်၍ အကျယ်မှတ်ဖွယ်ကို ဋီကာ၌ ဆိုထား၏။ ထို ဋီကာမှယူ၍ဆရာတော်၏နိဿယ၌လည်း ပြတော်မူထား၏။]

တတော၊ ထိုမှနောက်၌။ ဇမ္ဗုဒီပေါနာမ၊ ဇမ္ဗုဒီပမည်သည်။ မဟာ၊ ကျယ်၀န်း၏။ ဒသယောဇနသဟဿပရိမာဏော၊ ယူဇနာတသောင်း အ၀န်းအ၀ိုင်းရှိ၏။ ကတရသ္မိံ ပဒေသေ၊ အဘယ်အရပ်၌။ ဗုဒ္ဓါ၊ တို့သည်။ နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ပါကုန်လိမ့်မည်နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒေသံ၊ ဘုရားဖြစ်ရာ အရပ်ကို။

ဝိလောကေန္တော၊ လတ်သော်။ မဇ္ဈိမဒေသံ၊ မဇ္ဈိမအရပ်ကို။ ပဿိ၊ ပြီ။ မဇ္ဈိမဒေသောနာမ၊ မည်သည်။ ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ ဇင်္ဂလံနာမ နိဂမောတိ အာဒိနာ၊ အစရှိသော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ဝိနယေ၊ - မဟာဝဂ္ဂဝိနည်းပါဠိတော်၌။ ဝုတ္တော ဝ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီးသည်သာ။ သော၊ ထို မဇ္ဈိမဒေသသည်။ အာယာမတော၊ အလျားအားဖြင့်။ တီဏိ ယောဇန သတာနိ၊ ယူဇနာသုံးရာတို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ၏။) ဝိတ္ထာရတော၊ အနံအားဖြင့်။ အစုတေယျာနိ (ယောဇနသတာနိ၊) အခွဲအားဖြင့် ယူဇနာသုံးရာတို့သည်။ ဝါ၊ ယူဇနာ နှစ်ရာ့ငါးဆယ်တို့သည်။ (ဟောန္တိ၊) ပရိက္ခေပတော၊ အဝန်းအဝိုင်းအားဖြင့်။ နဝယောဇနသတာနိ၊ ယူဇနာကိုးရာတို့သည်။ (ဟောန္တိ) ဣတိ၊ ဤသို့ သိအပ်၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဧတသ္မိံ ပဒေသေ၊ ဤ မဇ္ဈိမအရပ်၌။ (အလျားအားဖြင့် ယူဇနာသုံးရာ၊ အနံအားဖြင့် ယူဇနာနှစ်ရာ့ငါးဆယ်၊ အဝန်းအဝိုင်းအားဖြင့် ယူဇနာကိုးရာရှိသောအရပ်၌။) ဗုဒ္ဓါ၊ တို့သည်လည်းကောင်း။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ၊ တို့သည်လည်းကောင်း။ အဂ္ဂသာဝကာ၊ တို့သည်လည်းကောင်း။ အသီတိမဟာသာဝကာ၊ တို့သည်လည်းကောင်း။ စက္ကဝတ္တိရာဇာနော၊ တို့သည်လည်းကောင်း။ အညေ၊ ဆိုအပ်ပြီး ပုဂ္ဂိုလ်တို့မှ အခြားကုန်သော။ မဟေသက္ခာ၊ ကြီးသောအစိုးရခြင်း ရှိသူဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ (ကြီးသောတန်ခိုးရှိကုန်သော။) ခတ္တိယဗြာဟ္မဏဂဟပတိ မဟာသာလာစ၊ များသောဥစ္စာနှစ်ရှိသောမင်း များသောဥစ္စာနှစ်ရှိသော ပုဏ္ဏား များသောဥစ္စာနှစ်ရှိသော သူကြွယ်တို့သည် လည်းကောင်း။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤ မဇ္ဈိမဒေသ၌။ ဗန္ဓုမတီနာမ၊ ဗန္ဓုမတီမည်သော။ ဣဒံ နဂရံ၊ ဤမြို့သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တတ္ထ၊ ထို ဗန္ဓုမတီမြို့၌။ မယာ၊ သည်။ နိဗ္ဗတ္တိဘဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ထိုက်၏။ ဣတိ၊ သို့။ နိဋ္ဌံ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့။ အဂမာသိ၊ ရောက်ပြီ။ တတော၊ ထို ဒေသကို ကြည့်ပြီးရာ အခါမှနောက်၌။ ကုလံ၊ ကို။ ဝိလောကေန္တော၊ သော်။ ဗုဒ္ဓါနာမ၊ တို့မည်သည်။ လောကသမ္မတေ၊ လူတို့သည် အမျိုးကောင်းဟု အသိအမှတ်ပြုအပ်သော။ ကုလေ၊ ၌။ နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ စ၊ ဆက်။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ခတ္တိယကုလံ၊ မင်းမျိုးကို။ လောကသမ္မတံ၊ လူတို့သည် အမျိုးကောင်းဟု အသိအမှတ်ပြုအပ်၏။ [ထိုအခါန်၌ ခတ္တိယအမျိုးကို ဗြာဟ္မဏတို့ကသော်မှ အလေးအမြတ်ပြုအပ်၏။ ထို့ကြောင့် "ခတ္တိယကုလံ လောကသမ္မတံ"ဟု ဆိုသည်။] တတ္ထ၊ ထို ခတ္တိယ အမျိုး၌။ နိဗ္ဗတ္တိဿာမိ၊ ဖြစ်ရလိမ့်အံ့။ ဗန္ဓုမာနာမ၊ ဗန္ဓုမာမည်သော။ ရာဇာ၊ သည်။ မေ၊ ၏။ ပိတာ၊ ခမည်းတော်သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ကုလံ၊ ကို။ ပဿိ၊ မူပြီ။

တတော၊ ထို ကုလကို ကြည့်ပြီးရာကာလမှ နောက်၌။ မာတရံ၊ ကို။ ဝိလောကေန္တော၊ လတ်သော်။ ဗုဒ္ဓမာတာနာမ၊ သည်။ လောလာ၊ လျှပ်ပေါ်လော်လီ မတည်ကြည်သည်။ သုရာဓုတ္တာ၊ သေရည်အရက်၌ လွန်ကြူးသည်။ ဝါ၊ သေသောက်ကြူးသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်ကောင်း။ ကပ္ပသတသဟဿံ၊ ကမ္ဘာတသိန်းပတ်လုံး။ ပူရိတပါရမီ၊ ဖြည့်ကျင့် အပ်ပြီးသော ပါရမီရှိသည်။ (ဟုတ္ဘာ၊ ၍။) ဇာတိတော၊ ဖွားမြင်ရာအခါမှ၊ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ အခဏ္ဍပဉ္ဇသီလာ၊ မကျိုးသော ငါးပါးသီလရှိသူသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်ရ၏။ ဗန္ဓုမတီနာမ၊ ဗန္ဓုမတီ မည်သော။ အယုဉ္ဇ ဒေဝီ၊ ဤ မိဖုရားသည်လည်း။ ဤဒိသာ၊ ဤကဲ့သို့ ရှုအပ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) အယံ၊ ဤ ဗန္ဓုမတီ မိဖုရားသည်။ မေ၊ ၏။ မာတာ၊ မယ်တော်သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ပန၊ ထိုသို့ပင် မယ်တော်ဖြစ်လတ္တံ့ ဖြစ်ပါသော်လည်း။ အဿာ၊ ထို မယ်တော် အလောင်း၏။ အာယု၊ အသက်သည်။ ကိတ္တကံ၊ အဘယ်မျှ အတိုင်းအရှည် ရှိသေးသနည်း။ဣတိ၊ သို့။ အာဝဇ္ဇန္တော၊ ဆင်ခြင်လတ်သော်။ ဒသန္နံ မာသာနံ၊ ဆယ်လတို့၏။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ သတ္တဒိဝသာနိ၊ ခုနစ်ရက်တို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ သို့။ ပဿိ၊ မူပြီ။ [ဆယ်လ ပြည့်၍ ဖွားမြင်တော်မူပြီးနောက် ခုနစ်ရက်လောက်သာ အသက်ရှည်မည့် မယ်တော့် ဝမ်း၌ ပဋိသန္ဓေတည်ရရိုးတည်း။ ဘာ့ကြောင့်နည်း၊ ဘုရားအလောင်း ကိန်း ဝပ်အပ်ပြီးသော မယ်တော့် ဝမ်းတို့ကိုသည် စေတီထိုက်သည့်အတွက် နောက်ထပ်တယောက် ဖွားမြင်ဖို့ရန် အခွင့်မရှိတော့သောကြောင့်တည်း။ ထို့ကြောင့် မယ်တော်၏ အာယုပရိစ္ဆေဒကို ကြည့်ရရိုး ထုံးစံဖြစ်သည်။]

ဣတိ၊ သို့။ ဣမံ ပဉ္ဇမဟာဝိလောကနံ၊ ကို။ ဝါ၊ ကို။ ဝိလောကေတွာ၊ မူ၍။ မာရိသာ၊ အချင်းနတ်သားတို့။ မေ၊ အကျွန်ုပ်၏။ ဗုဒ္ဓဘာဝါယ၊ ဘုရားဖြစ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ ဝါ၊ ဘုရားဖြစ်ဖို့ရာ။ ကာလော၊ အခါတန်ပြီ။ဣတိ၊ သို့။ ဒေဝတာနံ၊ တို့အား။ သင်္ဂဟံ၊ သိမ်းသွင်းခြင်းကို။ ဝါ၊ ချီးမြှောက်ထောက်ပင့်ခြင်းကို။ ကရောန္တော၊ ပြုလျက်။ ပဋိညံ့၊ ပဋိညာဉ်ကို။ ဒတွာ၊ ပေးပြီး၍။ တုမှေ၊ တို့သည်။ ဂစ္ဆထ၊ သွားကြကုန်တော့။ ဣတိ၊ သို့။ တာ ဒေဝတာ၊ တို့ကို။ ဥယျောဇေတွာ၊ လွှတ်လိုက်၍။ တုသိတဒေဝတာဟိ၊

တာဒေဝတာ။ ။တာဒေဝတာတိ ဒသသဟဿိစက္ကဝါဋ္ဌဒေဝတာ။ ကထံ ပန တာ ဒေဝတာ တဒါ ဗောဓိသတ္တဿ ပူရိတပါရမိဘာဝံ, ကထဉ္ဇဿ ဗုဒ္ဓဘာဝံ ဇာနန္တီတိ။ (အဘယ်နည်းဖြင့် ထိုနတ်တို့သည် ထိုအခါ၌ ဘုရားအလောင်းတော်၏ ပါရမီပြည့်နေသည်၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဘုရားအလောင်းတော်၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း သိကြကုန်သနည်း။) မဟေသက္ခာနံ ဒေဝတာနံ ဝသေန။

တုသိတာနတ်တိုသည်။ ပရိဝုတော၊ ခြံရံအပ်သည်။ (ဟုတ္ဘာ၊ ၍။) တုသိတ ပုရေ၊ တုသိတာနတ်ပြည်၌။ နန္ဒနဝနံ၊ နန္ဒဝန်ဥယျာဉ်သို့။ ပါဝိသိ၊ ဝင်ပြီ။ ဟိ၊ မှန်။ သဗ္ဗဒေဝလောကေသု၊ အလုံးစုံသော နတ်ပြည်တို့၌။ နန္ဒနဝနံ၊ သည်။ အတ္ထိယေဝ၊ ရှိသည်သာ။ တတြ၊ ထို နန္ဒဝန်ဥယျာဉ်၌။ နံ၊ ထို ဘုရား အလောင်းတော် နတ်သားကို။ ဒေဝတာ၊ တို့သည်။ ဣတော၊ ဤ တုသိတာ နတ်ပြည်မှ။ စုတော၊ စုတေသည်။ (သမာနော၊ သော်။)သုဂတိံ၊ သို့။ ဂစ္ဆ၊ သွားပါလော့။ ဣတိ၊ သို့။ ပုဗ္ဗေကတကုသလကမ္မောကာသံ၊ ရှေး၌ ပြုအပ်သော ကုသိုလ်ကံ၏ အခွင့်ကို။ သာရယမာနာ၊ အောက်မေ့စေကုန် လျက်။ ဝိစရန္တိ၊ လှည့်လည်ကြကုန်၏။ သော၊ ထို ဘုရားအလောင်း တော် နတ်သားသည်။ ဧဝံ၊ သို့။ ကုသလံ၊ ကို။ သာရယမာနာဟိ၊ အောက် မေ့စေကြကုန်သော။ (သတိပေးကြ ကုန်သော။) ဒေဝတာဟိ၊ တို့သည်။ ပရိဝုတော၊ သည်။ (ဟုတ္ဘာ၊ ၍။) တတ္ထ၊ ထို နန္ဒဝန်ဥယျာဉ်၌။ ဝိစရန္တောဝ၊ လှည့်လည်စဉ်ပင်။ စဝိ၊ စုတေတော်မူပြီ။ စ၊ ဆက်။ ဧဝံ၊ သို့။ စုတော၊ စုတေခါနီး ဘုရားအလောင်းတော်သည်။ စဝါမိ၊ စုတေရတော့မည်။ ဣတိ၊ သို့။ ဇာနာတိ၊ သိ၏။ စုတိစိတ္တံ၊ စုတိစိတ်ကို၊ နဇာနာတိ၊ မသိ။ ပဋိသန္ဓိံ၊ ပဋိသန္ဓေကို။ ဂဟေတ္ဘာပိ၊ ယူပြီး၍လည်း။ ဝါ၊ ယူပြီးမှလည်း။ ဇာနာတိ၊ ၏။ ပဋိသန္ဓိစိတ္တမေဝ၊ ကိုသာ။ နဇာနာတိ၊ မသိ။ ပန၊ ဆက်။ မေ၊

(မဟေသက္ခနတ်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်သိကြ၏။) ဃေဘုယ္ဌေန စ တာ ဒေဝတာ အဘိ သမယဘာဂိနော။ (များသောအားဖြင့် ထိုနတ်တို့သည် သစ္စာလေးပါးတရား သိခြင်း အဖို့ရှိကုန်၏။ သစ္စာ ၄-ပါးကို သိမည့်သူများ ဖြစ်ကုန်၏။) တထာ ဟိ ဘဂဝတော ဓမ္မဒါနသံဝိဘာဂေ အနေကဝါရံ ; ဒသသဟဿစက္ကဝါဋ္ဌဒေဝတာသန္ဓိပါတော အ ဟောသိ။ [ထိုစကားမှန်၏။ မြတ်စွာဘုရား၏ ဘုရားဖြစ်တော်မူပြီးနောက် ဓမ္မဒါနကို ဝေဖန်တော်မူရာ၌ (တရားဟောတော်မူရာ၌) အကြိမ်ပေါင်းများစွာ တသောင်းသော စကြဝဋ္ဌာမှ နတ်ပြဟ္မာတို့၏ အစည်းအဝေးဖြစ်ပြီ။] —ဋီကာ။

စဝါမိတိ ဇာနာတိ။ ။စုတိအာသန္ဓဇဝနေဟိ ဉာဏသဟိတေဟိ စုတိယာ ဥပဋ္ဌိ တဘာဝဿ ပဋိသံဝိဒိတတ္တာ။ (ဉာဏ်နှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော စုတိအနီး ဇောစိတ်တို့ ဖြင့် စုတိ၏ ရှေးရှုတည်နေသည်၏ အဖြစ်ကို သိအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။) စဝါမိတိ (စုတေတော့မည်ဟူ၍။) ဇာနာတိ၊ (သိ၏။)

စုတိစိတ္တံ နဇာနာတိ။ ။စုတိစိတ္တကွဏသ ဇုတ္တရဘာဝတော (စုတိစိတ္တကွဏ၏ ဥပါဒ်၊ ဌီ၊ ဘင်မျှဖြင့် တိုလျသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။) စုတိစိတ္တံ နဇာနာတိ။ (စုတိစိတ် ကို မသိနိုင်။) တထာ ဟိ တံ စုတူပပါတဉာဏသပိ အဝိသယောဝ။ [ထိုစကား မှန်၏။ ထို စုတိစိတ်သည် စုတူပပါတဉာဏ်၏သော်မှလည်း အရာမဟုတ်သည်သာ (အာရုံမပြုနိုင်သည်သာ။) —ဋီကာ။]

သည်။ ဣမသ္မိံ ဌာနေ၊ ဤမည်သော အရပ်၌။ ပဋိသန္ဓိ၊ ကို။ ဂဟိတာ၊ ယူအပ်ပြီ။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဇာနာတိ၊ သိ၏။

ပန၊ ဝါဒန္တရကား။ ကေစိ၊ ကုန်သော။ ထေရာ၊ တို့သည်။ [ဝဒန္တိ၌ စပ်။] အာဝဇ္ဇနပရိယာယော နာမ၊ အာဝဇ္ဇန်း၏ အလှည့်အကြိမ်မည်သည်။ ဝါ၊ မည်သည်ကို။ လဒ္ဓံ၊ ရခြင်းငှါ။ ဝဋ္ဋတိ၊ သင့်၏။ ဒုတိယတတိယ စိတ္တဝါရေ ဧဝ၊ ဒုတိယစိတ်အကြိမ်, တတိယစိတ်အကြိမ်၌သာ။ ဇာနိဿတိ၊ "ပဋိသန္ဓေနေရပြီ" ဟု သိလတ္တံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ကား။ တိပိဋကမဟာသိဝတ္ထေရော၊ သည်။ အာဟ၊ ပြီ။ (ကိံ၊နည်း။) မဟာသတ္တာနံ၊ တို့၏။ ပဋိသန္ဓိ၊ ပဋိသန္ဓေသည်။ အညေသံ၊ တို့၏။ ပဋိသန္ဓိသဒိသာ၊ ပဋိသန္ဓေနှင့်တူသည်။ န၊ မဟုတ်။ ပန၊ အဟုတ်ကား။ တေသံ၊ ထို ဘုရား အလောင်းတော်တို့၏။ သတိသမ္ပဇညံ၊ သတိသမ္ပဇညသည်။ ကောဋိပ္ပတ္တံ၊ အထုတ် အထိပ်သို့ရောက်၏။ ပန၊ ထိုသို့အထုတ်အထိပ်သို့ရောက်ပါသော်လည်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကေဉ္စနဝစိတ္တေန၊ ဖြင့်ပင်။ တံစိတ္တံ၊ ကို။ ဉာတုံ၊ ငှါ။ နသက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ စုတိစိတ္တံ၊ ကို။ နဇာနာတိ၊ မသိ။ စုတိက္ခဏေပိ၊ စုတေခါနီး ခဏ၌လည်း။ စဝါမိ၊ စုတေရတော့မည်။ ဣတိ၊ သို့။ ဇာနာတိ၊ ၏။ ပဋိသန္ဓိစိတ္တံ၊ ကို။ နဇာနာတိ၊ မသိ။ မေ၊ သည်။

အာဝဇ္ဇနပရိယာယော နာမ။ ။အာဝဇ္ဇနပရိယာယောတိ အာဝဇ္ဇနက္ကမော၊ (အာဝဇ္ဇန်းအစဉ်။) ယသ္မာ ကေဝါရံ အာဝဇ္ဇိတမတ္တေန ဘာရမ္မဏံ နိစ္ဆိနိတုံ နသက္ကာ၊ (တကြိမ်ဆင်ခြင်ကာမျှဖြင့် "မည်သည့်နေရာ၌ ပဋိသန္ဓေနေပြီး၏" ဟု ဆုံးဖြတ်ခြင်းငှါ မတတ်နိုင်။) တသ္မာ တမေဝါရမ္မဏံ ဒုတိယံ, တတိယဉ္စ အာဝဇ္ဇိတ္ဝာ နိစ္ဆယတိ။ (ထို့ကြောင့် ထိုအာရုံကိုပင် နှစ်ကြိမ် သုံးကြိမ် ဆင်ခြင်ပြီးမှ ဆုံးဖြတ်သောအားဖြင့် သိနိုင်သည်။) အာဝဇ္ဇနသီသေန စေတ္ထ ဇဝနဝါရော ဂဟိတော၊ တေနာဟ "ဒုတိယတတိယစိတ္တဝါရေဝ ဇာနိဿတိ" တိ။ (အာဝဇ္ဇန်း ဆိုသော်လည်း အာဝဇ္ဇန်းကို ခေါင်းတပ်၍ မနောဒ္ဒါရဇောဝီထိကို ဆိုလိုသည်။ ထို့ကြောင့် "ဒုတိယ ။ပ။ ဇာနိဿတိ" ဟု မိန့်သည်။)

စုတိက္ခဏေပိ စဝါမိ။ ။စုတိယာ ပုရေတရံ ကတိပယစိတ္တဝါရတော ပဋ္ဌာယ "မရဏံ မေ ဘာဝိဿ" န္တိ ဇာနန္တော "စုတိက္ခဏေပိ စဝါမိတိ ဇာနာတိ" တိ ဝုတ္တံ။ (စုတိစိတ်၏ ရှေ့၌ အနည်းငယ်သော စိတ်အကြိမ်မှစ၍ "ငါ၏ သေခြင်းသည် နီးကပ်နေသည်" ဟု သိခြင်းကြောင့် "စုတိက္ခဏေ စဝါမိတိ ဇာနာတိ" ဟု ဆိုအပ်ပြီ။) ဆိုလိုရင်းကား စုတိစိတ္တက္ခဏအရ စုတေခါနီး ဖြစ်သော ဇောစိတ် နှစ်ကြိမ် သုံးကြိမ်ကိုယူပါ။ စုတိစိတ်တစိတ်၏ ခဏကို မယူပါနှင့်ဟူလို။

အသုကသို့ ဌာနေ၊ ၌။ ပဋိသန္ဓိ၊ ကို။ ဂဟိတာ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ဇာနာတိ၊ ၏။ တသို့ကာလေ၊ ပဋိသန္ဓေယူရာထိုအခါ၌။[တသို့ကာလေတိ ပဋိသန္ဓိဂ္ဂဟဏကာလေ။-ဋီကာ။]ဒသသဟဿိလောကဓာတု၊ တသောင်းအတိုင်းအရှည်ရှိသော လောကဓာတ်သည်။ ကမ္ပတိ၊ တုန်လှုပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။(အာဟ၊ပြီ။) [မြေလှုပ်ခြင်း၏အကြောင်းကို ဗြဟ္မဇာလသုတ်၌ ဖွင့်ခဲ့ပြီ။ မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ်၌လည်း လာဦးလတ္တံ့။]ပန၊ဆက်။ ဝေံ၊ သို့။ တတော၊အမှတ်ရလျက်။ သမ္ပဇာနော၊ ကောင်းစွာအပြားအားဖြင့်သိလျက်။ မာတုကုစ္ဆိ၊ သို့။ သြက္ကမန္တော၊ လတ်သော်။ ဧကူနဝီသတိယာ၊ သော။ ပဋိသန္ဓိစိတ္တေသု၊ တို့တွင်။ မေတ္တာပုဗ္ဗဘာဂဿ၊ ရွှေအဖို့၌မေတ္တာရှိသော။ သောမနဿသဟဂတဉာဏသမ္ပယုတ္တ အသင်္ခါရိကကုသလစိတ္တဿ၊ ၏။ ဝါ၊ နှင့်။ သဒိသမဟာဝိပါကစိတ္တေန၊ တူသောမဟာဝိပါက်စိတ်ဖြင့်။ ပဋိသန္ဓိ၊ ကို။ ဂဏှိ၊ယူပြီ၊

ပန၊ ဝါဒန္တရကား။ မဟာသိဝတ္ထေရော၊ သည်။ ဥပေက္ခာသဟဂတေန၊ ဖြင့်။ (ပဋိသန္ဓိ၊ ကို။ ဂဏှိ၊ ပြီ။)ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ဆိုပြီ။ စ၊ ဆက်။ အမှာကံ၊ တို့၏။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အာသဋ္ဌိပုဏ္ဏမာယံ၊ ဝါဆိုလပြည့်နေ့၌။ ဥတ္တရာသာဋ္ဌနက္ခတ္တေန၊ ဖြင့်။ [ဤအခိုက်၌ ဝေသဒ္ဒါမပါရသေး။] ပဋိသန္ဓိ၊ ကို။ အဂ္ဂဟေသိ ယထာ၊ သို့။ ဝေံ၊ တူ။ သောပိ၊ ထို ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရား သည်လည်း။ အာသဋ္ဌိပုဏ္ဏမာယံ၊ ဥတ္တရာသာဋ္ဌနက္ခတ္တေနေဝ၊ ဖြင့်သာ။ [နက္ခတ်ချင်းတူသောကြောင့် သန္ဓိဌာနာ ဝဓာရဏ ဝေသဒ္ဒါ ထည့်ရသည်။] ပဋိသန္ဓိ၊ ကို။ အဂ္ဂဟေသိ၊ ပြီ။ ကိရ၊ ခဲ့။ တဒါ၊ ပဋိသန္ဓေယူရာ ထိုအခါ၌။ ပုဏ္ဏမာယ၊ လပြည့်နေ့၏။ ပုရေ၊ ရှေ့၌။ သတ္တမဒိဝသတော၊ ခုနစ်ရက်မြောက်နေ့မှ။(လဆန်းကိုးရက်မှ။) ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ [သုက္ကပက္ခေ နဝမိတော ပဋ္ဌာယာတိ အတ္ထော။-ဋီကာ။] ဝိဂတသုရာပါနံ၊ ကင်းသောသေရည်သောက်ခြင်းရှိသော။ မာလာဂန္ဓာဒိဝိဘူတိ သမ္ပန္နံ၊ ပန်းနံ့သာ အစရှိသည်တို့၏ တင့်တယ်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသော။ နက္ခတ္တကီဋ္ဌံ၊ နက္ခတ်ကစားခြင်းကို။ အနုဘဝမာနာ၊ ခံစားသော။ ဗောဓိသတ္တမာတာ၊ သည်။ သတ္တမေ ဒိဝသေ၊ ခုနစ်

အသုကသို့ ။ပ။ ဇာနာတိ။ ။ပဋိသန္ဓိယာ ပန၊ အပုဗ္ဗဘာဝတော (ပဋိသန္ဓေ၏ ရှေ့အဖို့မရှိခြင်းကြောင့်။) ပဋိသန္ဓိစိတ္တံ နဇာနာတိ။နိကန္တိယာ ဥပ္ပတ္တိတော ပရတော "အသုကသို့ မေ ဌာနေ ပဋိသန္ဓိ ဂဟိတာ"ဟိ ဇာနာတိ။ (ပဋိသန္ဓေစိတ်ကို မသိနိုင်။ ပဋိသန္ဓေနောင် ဘဝင် ၁၅-ချက်၊ ၁၆-ချက် ခြားပြီး၍ ဘဝနိကန္တိက လောဘဇောဖြစ်၏။ ထိုဇော၏နောက်၌ "ငါသည် မည်သည့်အရပ်၌ ပဋိသန္ဓေ ယူအပ်ပြီ"ဟု သိသည်။)

ရက်မြောက်နေ့၌။ (ဝါဆိုလပြည့်နေ့၌။) [သတ္တမေ ဒိဝသေတိ နဝမိတော သတ္တမေ ဒိဝသေ အာသင္ဍပုဏ္ဏမာယံ။]

ပါတော၊ ၌။ ဝုဋ္ဌာယ၊ ၍။ ဂန္ဓောဒကေန၊ ဖြင့်။ နဟာယိတ္ဝာ၊ ၍။ သဗ္ဗာလင်္ကာရဝိဘူသိတာ၊ အလုံးစုံသော တန်ဆာတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သည်။ (ဟုတ္ဝာ၊ ၍။) ဝရဘောဇနံ၊ ကို။ ဘုဉ္ဇိတ္ဝာ၊ ၍။ ဥပေါသထင်္ဂါနိ၊ ဥပုသ် အင်္ဂါတို့ကို။ အဓိဋ္ဌာယ၊ ဆောက်တည်၍။ သီရိဂဗ္ဘံ၊ အသရေရှိသော တိုက်ခန်းသို့။ ပဝိသိတ္ဝာ၊ ၍။ သီရိသယနေ၊ ၌။ နိပန္နာ၊ လျောင်းလျက်။ နိဒ္ဒံ၊ သို့။ ဩက္ကမမာနာ၊ လတ်သော်။ ဣဒံသုပိနံ၊ ကို။ အဒ္ဒသ၊ မြင်မက်ပြီ။(ကိံ၊ နည်း။)ကိရ၊ ခဲ့။ နံ၊ ထိုဘုရားအလောင်း၏ မယ်တော်ကို။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ မဟာရာဇာနော၊ တို့သည်။ သယနေနေဝ၊ အိပ်ရာနှင့်သာလျှင်။ သဒ္ဒိ၊ တကွ။ ဥက္ခိပိတ္ဝာ၊ ကြွမြောက်၍။ အနောတတ္တာဒဟံ၊ အနဝတတ်အိုင်သို့။ နေတ္ဝာ၊ ၍။ နဟာပေတ္ဝာ၊ ရေချိုးစေ၍။ ဒိဗ္ဗဝတ္ထံ၊ နတ်၌ဖြစ်သောအဝတ်ကို။ နိဝါသေတ္ဝာ၊ ဝတ်စေ၍။ ဒိဗ္ဗဂန္ဓေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဝိလိမ္ပေတ္ဝာ၊ လိမ်းကျံ၍။ ဒိဗ္ဗပုပ္ဖါနိ၊ တို့ကို။ ပိဋ္ဌိတ္ဝာ၊ ပန်ဆင်၍။ တတော၊ ထို အနဝတတ်အိုင်မှ။ အဝိဒူရေ၊ ၌။ ရဇတပဗ္ဗတော၊ ငွေတောင်သည်။ (အတ္ထိ။) တဿ၊ ထိုငွေတောင်၏။ အန္တော၊ အတွင်း၌။ ကနကဝိမာနံ၊ ရွှေဗိမာန်သည်။ အတ္ထိ။တသ္မိံ၊ ထိုဗိမာန်၌။ ပါစီနတော၊ အရှေဘက်၌။သီသံ၊ ကို။ ကတ္ဝာ၊ ၍။ (တနည်း) သီသံ ကတ္ဝာ၊ ဦးခေါင်းထား၍။ နိပဇ္ဇာပေသုံ၊ လျောင်းစေကြကုန်ပြီ။ အထ၊ လျောင်းစေကြရာ ထိုအခါ၌။ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ သေတဝရဝါရဏော၊ ဖြူသောမြတ်သောဆင်သည်။(မြတ်သော ဆင်ဖြူတော်သည်)။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ တတော၊ ထို ငွေတောင်မှ။ အဝိဒူရေ၊ ၌။ ဧကော၊ တလုံးသော။ သုဝဏ္ဏပဗ္ဗတော၊ ရွှေတောင်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တတ္ထ၊ ထို ရွှေတောင်၌။ စရိတ္ဝာ၊ ၍။ တတော၊ ထို ရွှေတောင်မှ။ သြရုယှ၊ ဆင်း၍။ ရဇတပဗ္ဗတံ၊ သို့။ အဘိရုဟိတ္ဝာ၊ တက်၍။ ကနကဝိမာနံ၊ သို့။ ပဝိသိတ္ဝာ၊ ၍။ မာတရံ၊ ကို။ ပဒက္ခိဏံ၊ ကို။ ကတ္ဝာ၊ ၍။ ဒက္ခိဏပဿံ၊ လက်ယာနံပါးကို။ ဖာလေတ္ဝာ၊ ခဲ့၍။ ကုစ္ဆိံ၊ သို့။ ပဝိဋ္ဌသဒိသော၊ ဝင်သည်နှင့်တူသည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။

နဟာပေတ္ဝာ။ ။“အနောတတ္တာဒဟံ နေတ္ဝာ ကေမန်္တံ အဋ္ဌံသု။ အထ နေသံ (ထိုစတုမဟာရာဇ်နတ်မင်းကြီးတို့သည်။) ဒေဝိယော အာဂန္ဒ္ဝာ မနုဿမလဟရဏတ္ထံ (လူ့အညစ်အကြေးကို ပယ်ရှားခြင်းအကျိုးငှါ။) နှာပေတ္ဝာ”ဟု မဇ္ဈိမနိကာယ ဥပရိပဏ္ဏာသ အဋ္ဌရိယသုတ် အဋ္ဌကထာ၏ အဆိုတမျိုးကို ဋီကာ၌ပြထားသည်။

အထ၊ အိပ်မက်မြင်မက်ပြီးရာ ထိုအခါ၌။ ပဗုဒ္ဓါ၊နိုးပြီးသော။ ဒေဝီ၊သည်။ တံသုပိနံ၊ ကို။ ရညော၊ အား။ အာရောစေသိ၊ သံတော်ဦးတင်ပြီ။ ရာဇာ၊ သည်။ ရတ္တိယာ၊ သည်။ ဝိဘာတာယ၊ လင်းလတ်သော်။ စတုသဋ္ဌိမတ္တေ၊ ခြောက်ကျိပ်လေးယောက် အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော။ ဗြာဟ္မဏပါမောက္ခေ၊ ပါမောက္ခဖြစ်သော ပုဏ္ဏားတို့ကို။ ပက္ကောသာပေတွာ၊ ခေါ်စေ၍။ ဟရိတူ ပလိတ္တာယ၊ စိုသောနွားချေးဖြင့် သုတ်လိမ်းအပ်သော။ [ဘူမိယာ၌ စပ်။] လာဇာဒီဟိ-ပေါက်ပေါက် အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ ကတမင်္ဂလသက္ကာရာယ၊ ပြုအပ်ပြီးသော မင်္ဂလာအမှုကို ကောင်းစွာပြုခြင်းရှိသော။ ဘူမိယာ၊ ၌။မဟာ ရဟာနိ၊ မြတ်သူတို့အား ထိုက်ကုန်သော။ အာသနာနိ၊ တို့ကို။ပညပေတွာ၊ ခင်းစေပြီး၍။ တတ္ထ၊ ထိုနေရာ၌။ နိသိနွာနံ၊ ထိုင်ကုန်သော။ ဗြာဟ္မဏာနံ၊ တို့အား။ သပ္ပိမဓုသက္ကရာဘိသခ်တဿ၊ ထောပတ်၊ ပျားရည်၊ သကာတို့ဖြင့် ကောင်းစွာ စီရင်အပ်သော။ ဝရပါယသဿ၊ မြတ်သော နို့ထမင်းဖြင့်။ သုဝဏ္ဏရဇတပါတိယော၊ ရွှေခွက် ငွေခွက်တို့ကို။ ပူရေတွာ၊ ပြည့်စေ၍။ သုဝဏ္ဏရဇတပါတိဟေဝ၊ တို့ဖြင့်ပင်။ ပဋိကုဇ္ဇိတွာ၊ မှောက်၍။ ဝါ၊ ဖုံး၍။ အဒါသိ၊ ပြီ။ [ပယတော နိဗ္ဗတ္တံ ပါယသံ၊ (နို့ရည်မှဖြစ်သောထမင်း။ ဝါ၊ နို့ထမင်း။) ပယနောင် နိဗ္ဗတ္တအနက်၌ ဏပစ္စည်း။ "ပ" ၌ ဝုဒ္ဓိပြု။ မနောဂိုဏ်းဖြစ်၍ သ အာဂုံလာ။ "ယ" ၌ ဒီဃမရှိစေရ။ "ပါယသ" ဟု ပါဋ္ဌ မှန်ရှိပါစေ။] စ၊ သည်သာမကသေး။ အညေဟိ၊ ဝရပါယသမှ တပါးကုန်သော။ အဟတဝတ္ထကပိလဂါဝီဒါနာဒီဟိ၊ အစာမချေအပ်သေးသော အဝတ်သစ် ကြောင်သောနွားမကိုပေးခြင်း အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ နေသံ၊ ထို ပုဏ္ဏားတို့၏စိတ်ကို။ သန္တပ္ပေသိ၊ တင်းတိမ်ရောင့်ရဲစေပြီ။ အထ၊ ၌။ သဗ္ဗကာမ သန္တပ္ပိတာနံ၊ အလုံးစုံအလိုရှိအပ်သော အစား၊ အဝတ်၊ နွားကြောင်မ အစရှိသော ပေးလှူဖွယ်တို့ဖြင့် တင်းတိမ်ရောင့်ရဲစေအပ်ပြီးကုန်သော။ နေသံ၊ ထို ပုဏ္ဏားတို့အား။ တံ သုပိနံ၊ ကို။ အာရောစေတွာ၊ ပြောပြ၍။ ကိံ၊ အဘယ် အကျိုးသည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆိ၊ ပြီ။ ဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ အာဟံသု၊ သံတော်ဦးတင်ကြကုန်ပြီ။ (ကိံ၊ နည်း။) မဟာရာဇ၊ မဟာရာဇာ။ မာစိန္တယိ၊ ထိုထို ဤဤ ကြံစည်တော်မမူပါလင့်။ တေ၊ အရှင်မင်းမြတ်၏။ ဒေဝိယာ၊ ၏။ ကုစ္ဆိမှိ၊ ၌။ ဂဗ္ဘော၊ သည်။ ပတိဋ္ဌိတော၊ တည်ပါပြီ။ သော စ၊ ထို ကိုယ်ဝန်သည်လည်း။ ပုရိသဂဗ္ဘော၊ ယောကျ်ားကိုယ်ဝန်ပါတည်း။ နဣတ္ထိဂဗ္ဘော၊ မိန်းမကိုယ်ဝန် မဟုတ်ပါ။ တေ၊ ၏။ ပုတ္တော၊ သားတော်သည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ သော၊ ထို

သားတော်သည်။ အဂါရုံ၊နန်းတော်၌။ သစေ အဇ္ဈာဝသိဿတိ၊ အကယ်၍ နေလတ္တံ့ဖြစ်အံ့။ [အဓိနက်မရှိ။] (ဧဝံသတိ၊သော်။) စက္ကဝတ္တီ၊ စကြာရတနာ ကိုလည်စေနိုင်သော၊ ရာဇာ၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ အဂါရာ၊ မူ။ နိက္ခမ္မ၊ ၍။ သစေ ပဗ္ဗဇိဿတိ၊ အကယ်၍ ရဟန်းပြုလတ္တံ့ဖြစ်အံ့။ (ဧဝံ သတိ၊ သော်။) လောကေ၊ ၌။ ဝိဝဋ္ဌစ္ဆဒေါ၊ ဖွင့်လှစ်အပ်ပြီးသော ကိလေ သာအမိုးရှိသော။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လိမ့်မည်။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟံသု၊ ကုန်ပြီ။ အယံ၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးသောအစဉ်သည်။ တာဝ၊ မာတုကုစ္ဆိ၌ နေရ ပုံမူရှေးဦးစွာ။ "မာတုကုစ္ဆိ သြက္ကမီ" တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသောဤပါဌ်၌။ ဝဏ္ဏနာ ဣမော၊ ဖွင့်ပုံအစဉ်တည်း။

အယမေတ္ထ ဓမ္မတာတိ၊ ကား။ အယံ၊ ဤ သတိသမ္ပဇညရှိခြင်းသည်။ ဧတ္ထ မာတု ကုစ္ဆိသြက္ကမနေ၊ဤ မယ်တော်ဝမ်းသို့သက်ခြင်း၌။ဓမ္မတာ၊သဘောတံထွာ ဓမ္မတာတည်း။ အယံ၊ သည်။ သဘာဝေါ၊ သဘောတည်း။ အယံ၊ သည်။ နိယာမော၊ မြဲသောထုံးစံတည်း။ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဧသ နိယာမောနာမ၊ ဤ နိယာမမည်သည်။ ကမ္မနိယာမော၊ ကမ္မနိယာမ လည်းကောင်း။ဥတုနိယာမော၊လည်းကောင်း။ဗီဇနိယာမော၊လည်းကောင်း။ စိတ္တနိယာမော၊ လည်းကောင်း။ ဓမ္မနိယာမော၊ လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋ္ဌဝိဓော၊ ရှိ၏။

သော သစေ အဂါရုံ။ ။"သော စ ခေါ ပုရိသဂဏ္ဌော၊ နှ ဣတ္ထိဂဏ္ဌော။ ပုတ္တော တေ ဘဝိဿတီ" တိ ဧတ္တကမေဝ တေ ဗြာဟ္မဏာ အတ္တနော သုပိနသတ္ထ နယေန ကထေသုံ။ (သောစ ခေါ ။ပ။ ဘဝိဿတိ တိုင်အောင် နိမိတ်ဖတ်ကြခြင်းသည် သူတို့၏ သုပိနကျမ်းအတိုင်း နိမိတ်ဖတ်ခြင်းတည်း။) "သစေ အဂါရုံ အဇ္ဈာဝသိဿ တီ" တိအာဒိ ပန ဒေဝတာဝိဂ္ဂဟေန တမတ္ထံ ယာထာဝတော ပဝေဒေသုံ။ (သော သစေ အဂါရုံ အဇ္ဈာဝသိဿတိ စသည်ဖြင့် နိမိတ်ဖတ်ခြင်းကား နတ်တို့၏ ပူးဝင်၍ ပြောဆိုခြင်းသာဖြစ်သည်။ သူတို့၏ သုပိနကျမ်း၌ မပါ။)

ဓမ္မတာ။ ။ဓမ္မတာတိ ဧတ္ထ ဓမ္မသဒ္ဒေါ "ဇာတိဓမ္မာနံ ဘိက္ခဝေ သတ္တာန" န္တိ အာဒီသုဝိယ (အစရှိသောပါဠိရပ်တို့၌ ဓမ္မသဒ္ဒါသည် သဘာဝအနက်ကို ဟောသကဲ့ သို့ ဤဓမ္မသဒ္ဒါသည်လည်းသဘာဝအနက်ကို ဟော၏။) ပကတိပရိယာယော။ (ပင် ကိုသဘော၏ပရိယာယ်တည်း။) ထို့ကြောင့် "အယံ သဘာဝေါ" ဟု ဖွင့်သည်။သဘာ ဝဟူသည်လည်း ပရမတ္ထသဘောမဟုတ်"မြဲသော သဘော မြဲသောထုံးစံ" ဟု သိစေ လို၍ "အယံ နိယာမောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ" ဟုဆိုလိုရင်း အဓိပ္ပါယ်ကို ပြသည်။ ဓမ္မော ဧဝ ဓမ္မတာ၊ တာပစ္စည်း အနက်မရှိ။

နိယာမော စ နာမေသ။ ။နိယာမော ပန ဗဟုဝိဓော (များသောအပြားရှိ၏။) ဣတိ (ထို့ကြောင့်။) တေသဗ္ဗေ အတ္ထုဒ္ဓါရနယေန ဥဒ္ဓရိတ္ဓာ၊ (ရသင့်သောအနက်တို့ကို

တတ္ထ၊ ထိုဝါးပါးသောနိယာမတို့တွင်။ ကုသလဿ၊ ကုသိုလ်ကံ၏။ ဣဋ္ဌဝိပါကဒါနံ၊ အလိုရှိအပ်သော အကျိုးကိုပေးခြင်းလည်းကောင်း။ အကုသလဿ၊ ၏။ အနိဋ္ဌဝိပါကဒါနံ၊ အလိုမရှိအပ်သော အကျိုးကိုပေးခြင်းလည်းကောင်း။ ဣတိ အယံ၊ ဤနိယာမသာည်။ ကမ္မနိယာမော၊ ကမ္မနိယာမည်၏။ ဝါ၊ ကံတို့၏မြဲသောသဘောမည်၏။ တဿ၊ ထို ကမ္မနိယာမကို။ ဒီပနတ္ထံ၊ ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ "န အန္တလိက္ခေ"တိ ဂါထာယ၊ နှ အန္တလိက္ခေ၊ အစရှိသောဂါထာ၌။ ဝတ္ထု။နိ၊ တို့ကို။ ဝတ္ထုဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ အပိစ၊ သည်သာမကသေး။ ကိရ၊ တဆင့်စကား ကြားရဘူးသည်ကား။ ကော၊ သော။ ဣတ္ထီ၊ သည်။ သာမိကေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ဘဏ္ဍိတွာ၊ ငြင်းခုံ၍။ ဥဗ္ဗန္ဓိတွာ၊ အထက်၌ဖွဲ့ချု၍။ ဝါ၊ ကြိုးဆွဲချ၍။ မရိတုကာမာ၊ သေခြင်းငှါအလိုရှိသည်။(ဟုတ္ဝာ၍။) ရဇ္ဇုပါသေ၊ ကြိုးကွင်း၌။ ဂီဝံ၊လည်ပင်းကို။ ပဝေသေသိ၊ ဝင်စေပြီ။ ဝါ၊ သွင်းပြီ။ အညတရော၊ သော။ပုရိသော၊ သည်။ ဝါသီ၊ ပဲခွပ်ကို။ နိသေန္တော၊ သွေးစဉ်း။ နိသေန္တော တိဓိဏံ ကရောန္တော။—ဋီကာ။] တံဣတ္ထိကမ္မံ၊ ထိုမိန်းမ၏လုပ်ပုံကို။ ဒိသွာ၊ ၍။ ရဇ္ဇုံ၊ ကြိုးကို။ ဆိန္ဒိတုကာမော၊ ဖြတ်ခြင်းငှါအလိုရှိသည်။ (ဟုတ္ဝာ၊ ၍။) မာ ဘာယိ၊ မကြောက်လင့်။ မာဘာယိ၊ မကြောက်လင့်။ဣတိ၊ ဤသို့ပြော၍။ တံ၊ ထိုမိန်းမကို။ သမဿာသေန္တော၊ သက်သာစေလျက်၊ ဥပဓာဝိ၊ အနီးသို့ပြေးပြီ။ ရဇ္ဇုံ၊ သည်။အာသီဝိသော၊လျင်သောအဆိပ်ရှိသောမြွေသည်။ ဟုတ္ဝာ၍။ အဋ္ဌာသိ၊ ပြီ။သော်၊ ထိုယောကျ်ားသည်။ ဘီတော၊ကြောက်သည်။(ဟုတ္ဝာ။)ပလာယိ၊ ပြေးပြီ။ ဣဘာဏ္ဍာ၊ ယောကျ်ားမှအခြားသောမိန်းမသည်။ တတ္ထဝ၊ ၌ပင်။ မရိ၊ ပြီ။ တတ္ထ၊ ဤ ကမ္မနိယာမအရာ၌။ ဧဝမာဒိနိ၊ ကုန်သော။ဝတ္ထုံနိစ၊ တို့ကိုလည်း ဒဿေတုမာဒိနိ၊ ကုန်၏။

တေသု ဟေသု ဇနပဒေသု၊ တို့၌။ တသ္မိံ တသ္မိံ ကာလေ၊ထိုထိုမိုးဥတုအစရှိသောအခါ၌။ကေပ္ပဟာရေနေဝံ၊ တပြိုင်နက်တည်းဖြင့်သာလျှင်။ရုက္ခာနံ၊ တို့၏။ ပဗ္ဗဖလဂ္ဂဟဏာဒီနိ၊ အပွင့်ကိုယူခြင်း၊ အသီးကိုယူခြင်း အစရှိသည်တို့လည်းကောင်း။ ဓါတာ၊ လေ၏။ ဝါယနံ၊ တိုက်ခြင်းလည်းကောင်း။အဝါယနံ၊ မတိုက်ခြင်းလည်းကောင်း။ အာဝတပဿ၊ နေပူ၏။ တိက္ခတာ၊ ထက်

ထုတ်ဆောင်ကြောင်းနည်းအားဖြင့် ထုတ်ပြပြီး၍။) ဇုဓာမိပ္ပေတနိယာမမေဝ ဒဿေတုံ(ဤ၌ အလိုရှိအပ်သော ဓမ္မနိယာမကိုပြခြင်းငှါ။) "နိယာမော စ နာမ"တိ အာဒိ ဝုတ္တံ။—ဋီကာ။

သည်၏အဖြစ်လည်းကောင်း။ မန္ဒတာ၊ နုံ့သည်၏အဖြစ်လည်းကောင်း။ဒေဝ ဿ၊ မိုး၏။ ဝဿနံ၊ ရွာခြင်းလည်းကောင်း။ အဝဿနံ၊ မရွာခြင်းလည်း ကောင်း။ ပဒုမာနံ၊ ပဒုမ္မာကြာပန်းတို့၏။ ဒိဝါ၊ နေ့၌။ ဝိကသနံ၊ ပွင့် ခြင်းလည်းကောင်း။ ရတ္တိံ၊ ၌။ မိလာယနံ၊ ညှိုးနွမ်းခြင်းလည်းကောင်း။ ဣတိ ဧဝမာဒိ၊ ဤသို့ အစရှိသောသဘောသည်။ ဥတုနိယာမော၊ဥတုနိယာမတည်း။ ဝါ၊ ဥတု၏ မြဲသော သဘောတည်း။

ပန၊ ကား။ သာလိဗီဇတော၊ သလေးမျိုးစေ့မှ။ ယံ ဧတံ သာလိဖလ မေဝ၊ အကြင်သလေးသီးသည်သာ။ (ဟောတိ၊ ၏။) မဓုရတော၊ ချိမြိန် သော။ (ဗီဇတော၊ မျိုးစေ့မှ။) မဓုရသံယေဝ၊ ချိသော အရသာရှိသည် သာလျှင်ဖြစ်သော။ (ယံ ဧတံ ဖလံ၊ အကြင်အသီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။) တိတ္တတော၊ ခါးသော။ (ဗီဇတော၊ မှ။) တိတ္တရသံယေဝ၊ ခါးသော အရသာရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ (ယံ ဧတံ)ဖလံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အယံ၊ ဤ သလေးမျိုးစေ့မှ သလေးသီး၏သာ ဖြစ်ခြင်း၊ ချိသောမျိုးစေ့မှ ချိသော အသီး၏သာဖြစ်ခြင်း၊ ခါးသောမျိုးစေ့မှ ခါးသောအသီး၏သာ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဗီဇနိယာမော၊ တည်း။ ဝါ၊ မျိုးစေ့၏ မြဲသောသဘော တည်း။ ပုရိမာ ပုရိမာ၊ ရှေး၌ဖြစ်ကုန် ရှေး၌ဖြစ်ကုန်သော။ စိတ္တစေတသိကာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ၊ နောက်၌ဖြစ်ကုန် နောက်၌ဖြစ်ကုန်သော။ စိတ္တစေတသိကာနံ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တို့အား။ ဥပနိဿယပစ္စယေန၊ အနန္တရူပနိဿယ ပစ္စယသတ္တိဖြင့်။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူး ပြုသည်။ (ဟောတိ။) ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ စက္ခုဝိညာဏာဒီနံ၊ တို့၏၊ အနန္တရာ၊ အခြားမဲ့၌။ သမ္ပဋိစ္ဆနာဒီနံ၊ တို့၏။ ယံ ဧတံ နိဗ္ဗတ္တနံ၊ အကြင် ဖြစ်ရခြင်း သည်။ (အတ္ထိ။) အယံ၊ ဤဖြစ်ခြင်းသည်။ စိတ္တနိယာမော၊ တည်း။ ဝါ၊ စိတ်တို့၏ မြဲသောသဘောတည်း။

ပန၊ ကား။ ဗောဓိသတ္တာနံ၊ တို့၏။ မာတုကုစ္ဆိသြက္ကမနာဒီသု၊ တို့၌။ ဒသသဟဿိလောကဓာတုကမ္ပနာဒီနံ၊ တသောင်းအတိုင်းအရှည်ရှိသော လော က ဓာတ်၏ တုန်လှုပ်ခြင်း အစရှိသည်တို့၏။ ယာ သော ပဝတ္တိ၊ အကြင် ဖြစ်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) အယံ၊ ဤဖြစ်ခြင်းသည်။ ဓမ္မနိယာမောနာမ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ဓမ္မ၏ မြဲသောသဘောမည်၏။ တေသု၊ ထိုငါးပါးသော နိယာမတို့တွင်။ ဣဓ၊ ဤ အယမေတ္ထဓမ္မတာ ဟူသောပါဌ်၌။ ဓမ္မနိယာမော၊ ဓမ္မနိယာမကို။ (မြဲသောထုံးစံသဘောကို။) အဓိပ္ပေတော၊ ၏။ ဟသ္မာ၊ ကြောင့်။ (ထိုသို့ "အယမေတ္ထဓမ္မတာ" ဟူသောပါဌ်၌ ဓမ္မနိယာမကို အလို

ရှိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။) တမေဝတ္ထံ၊ ထိုအနက် အဓိပ္ပါယ်ကိုပင်။ ဒသေဒ္ဓော၊ ပြတော်မူလိုသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဓမ္မတာ သော ဘိက္ခဝေတိ အာဒိံ၊ စကားရပ်ကို။ (အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ သည်။)အာဟ၊ ပြီ။

နိယာမ။ ။ဥတုဗီဇနိယာမောစ၊ ကမ္မ ဓမ္မ နိယာမ တာ။
စိတ္တသ နိယာမောစာတိ၊ ဥေယျာ ပဉ္စ နိယာမ တာ။
ပုပ္ပါဒိဓာရဏံတုလျ၊ ဖလုပ္ပါဒေါ ဝိပါကဒေါ။
မဟိကမ္ပေါ စိတ္တုပ္ပတ္တိ၊ နိဒဿန မိဒံ ကမာ။

[ပရမတ္ထသရှပ။]

၁၈။ တတ္ထ၊ ထိုဓမ္မတာ သော ဘိက္ခဝေ အစရှိသောပါဠိ၌။ ကုစ္ဆိံ ဩက္ကမတီတိတ္ထေ၊ ၌။ ကုစ္ဆိံ၊ သို့။ ဩက္ကန္တော၊ သက်ရောက်ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ အယမေဝအတ္ထော၊ ဤအနက်ကိုသာ။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။) ဟိ၊ မှန်။ တသ္မိံ၊ ထိုဘုရားအလောင်းတော်သည်။ ဩက္ကန္တေ၊ သက်ရောက်ပြီးလတ်သော်။ ဝါ၊ သက်ရောက်ပြီးခါမှ၊ ဧဝံ၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့် သိခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဩက္ကမမာနေ၊ သက်ရောက်စဉ်။ (ဝါ၊ သက် ရောက် တုန်း ပဋိသန္ဓေစိတ္တက္ခဏ၌။ ဧဝံ၊ သည်။) နဲ (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။အပ္ပမာဏောတိ၊ ကား။ ဝုစ္စိပ္ပမာဏော၊ တိုးပွားသော အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ ["အပ္ပမာဏော" ၌ အ-သည်"ဝုစ္စိတဗ္ဘာဝသဒိသာ"စသောအနက်တို့တွင် ဝုစ္စိအနက် ဟောတည်း။] ဝိပုလော၊ ပြန့်ပြောသော။ [ဩဘာသော ပါတုဘဝတိ၌စပ်။]ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဥဋ္ဌာရောတိ၊—ဟူသောသဒ္ဒါသည်။ တသေဝ၊ ထိုအပ္ပမာဏောပုဒ်၏ပင်။ ဝေဝစနံ၊ တည်း။ ဟိ၊ချဲ့။ ဥဋ္ဌာရာနိ ဥဋ္ဌာရာနိ၊ ကုန်သော။ ခါဒနီယာနိ၊ တို့ကို။ ခါဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိအာဒီသု၊ ဤသို့အစရှိသောပါဋိရပ်တို့၌။ မဓုရံ၊ ချိုသောအရသာရှိသော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို။ ဥဋ္ဌာရန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ဘဝံ ဝစ္ဆာယနော၊ အရှင်ဝစ္ဆာယနသည်။ ခလု၊ စင်စစ်။ သမဏံ ဂေါတမံ၊ ကို။ ဥဋ္ဌာရာယ၊ သော။ ပသံသာယ၊ ချီမွမ်းခြင်းဖြင့်။ ပသံသတိ၊ ၏။ ဣတိ အာဒီသု၊ တို့၌။ သေဋ္ဌံ၊ ချီးမွမ်းခြင်းဟူသော အနက်ကို။ ဥဋ္ဌာရန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ပန၊ အတ္ထုဒ္ဓါရသာမညမှတပါး အတ္ထုဒ္ဓေသ ဝိသေသကား။ ဣဓ၊ ဤ အပ္ပမာဏော ဥဋ္ဌာရော-အစရှိသော ပါဠိ၌။ ဝိပုလံ၊ ပြန့်ပြော ဟူသောအနက်ကို။ အဓိပ္ပေတံ၊ အလိုရှိအပ်၏။

ဒေဝါနံ ဒေဝါနုဘာဝန္တိ တ္ထေ၊ ၌။ ဒေဝါနံ၊ တို့၏။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်လတ္တံ့ကား။ အာနုဘာဝေါ၊ အာနုဘော်တည်း။ နိဝတ္ထဝတ္ထဿ၊ အမြဲဝတ်အပ်သော အဝတ်၏။ ပဘာ၊ အရောင်သည်။ ဒွါဒသယောဇနာနိ၊ တဆယ့်

နှစ်ယူဇနာတို့ တိုင်တိုင်။ ဖရတိ၊ ဖြန့်နိုင်၏။ တထာ၊ တူ။ သရီရသ၊ ကိုယ်၏။ (ပဘာ ဒ္ဒါဒသယောဇနာနိ ဖရတိ။) တထာ၊ တူ။ အလင်္ကာရသ၊ တန်ဆာ၏။ (ပဘာ ဒ္ဒါဒသယောဇနာနိ ဖရတိ။) တထာ၊ တူ။ ဝိမာနသ၊ ဗိမာန်၏။ (ပဘာ ဒ္ဒါဒသယောဇနာနိ ဖရတိ။) အယံ၊ ဤသည်ကား။ ဒေဝါနံ၊ တို့၏။ အာနုဘာဝေါ၊ အာနုဘော်တည်း။၊ တံ၊ ထို နတ်တို့၏ အာနုဘော်ကို။ အတိက္ကမိတွာ၊ လွန်၍။ ("ဩဘာသော ပါတုဘဝတိ" ၌-စပ်။) ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

လောကန္တရိကာတိ၊ ကား။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ အာဟစ္စ၊ ထိခိုက်၍။ ထပိတာနံ၊ ထားအပ်ကုန်သော။ တိဏ္ဍံ၊ သုံးဘီးကုန်သော။ သကဋ္ဌစက္ကာနံ ဝါ၊ လှည်းဘီးစက်တို့၏လည်းကောင်း။ မဇ္ဈေ၊ အလယ်၌။ ဩကာသော၊ ကြားအရပ်သည်။ (ဟောတိ) ဝိယ၊ သို့လည်းကောင်း။ (အညမညံ အာဟစ္စ ထပိတာနံ။) တိဏ္ဍံ၊ သုံးလုံးကုန်သော။ ပတ္တာနံ၊ သပိတ်တို့၏လည်းကောင်း။ ဩကာသော၊ သည်။ (ဟောတိ) ဝိယ၊ သို့လည်းကောင်း။ (ဧဝံ၊ တူ။) တိဏ္ဍံ တိဏ္ဍံ၊ ကုန်သော။ စက္ကဝါဋ္ဌာနံ၊ တို့၏။ အန္တရာ၊ အကြား၌။ ဧကေကော၊ တခုတခုသော။ လောကန္တရကော၊ လောကန္တရကငရသည်။ ဟောတိ၊ ရှိ၏။ ပန၊ ဆက်။ သော လောကန္တရိကနိရယော၊သည်။ ပရိမာဏတော၊ အားဖြင့်။ အဋ္ဌယောဇနသဟဿော၊ ယူဇနာရှစ်ထောင် အတိုင်းအရှည်ရှိသည်။ ဟောတိ။ အဃာတိ၊ ကား။ နိစ္စဝိဝဋ္ဌာ၊အမြဲဟင်းလင်းပွင့်ကုန်သော။ [အဓိပ္ပါယတ္ထ၊ သဒ္ဒတ္ထမှာ-"ရုက္ခဂစ္ဆာဒိနာ ကေနစိ၊ သစ်ပင်ချုံ အစရှိသော တစုံတခုသည်။ နဟညန္တိ၊ မထိခိုက်အပ်ကုန်။ဣတိ အဃာ" ဟု ဖြစ်၏။ အသမ္မာဓာ တေနာဟ နိစ္စဝိဝဋ္ဌာတိ။-ဋီကာ။] အသံဝုတာတိ၊ ကား။ ဟေဋ္ဌာပိ၊ ၌လည်း။ အပ္ပတိဋ္ဌာ၊ တည်ရာမရှိကုန်သော။ [အဓိပ္ပါယတ္ထ။ သဒ္ဒတ္ထမှာ"အသံဝုတာတိ ဟေဋ္ဌာ ဥပရိစ ကနစိ နပိဟိတာ၊ တစုံတခုသည် မပိတ်အပ်ကုန်" ဟု ဖြစ်၏။ ဟေဋ္ဌာပိ-၌ ပိဖြင့် ဥပရိ ကိုပေါင်း။]

လောကန္တရိကာ။ ။လောကာနံ၊ စကြဝဋ္ဌာ ကမ္ဘာလောက သုံးခုတို့၏။ အန္တရံ၊ အကြားတည်း။ လောကန္တရော၊ အကြား။ လောကန္တရေ၊ ၌။ ပဝတ္တော၊ ဖြစ်သောငရဲခန်းတည်း။ လောကန္တရိကာ၊ စကြဝဋ္ဌာ ကမ္ဘာလောကသုံးခုတို့၏ အကြား၌ဖြစ်သောငရဲ။ စာအုပ်တို့၌"လောကန္တရိကော"ဟု ပုလ္လိင်ရှိသော်လည်း လောကန္တရိကာ ပါဋ္ဌသည်သာ ပါဋ္ဌိတော်၌"ယာပိတာ"ဟူသောဝိသေသနနှင့်လည်းကောင်း၊ "လောကာနံ လောကဓာတူနံ အန္တရော ဝိဝရော လောကန္တရော၊ သော ဧဝ ဣတ္ထိလိင်ဝသေန'လောကန္တရိကာတိ ဝုတ္တော'ဟူသော ဋီကာနှင့်လည်းကောင်း ညီ၏။

အန္ဓကာရာတိ၊ ကား။ တမဘူတာ၊ အမိုက်မှောင်ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော်။ အန္ဓကာရတိမိသာတိ၊ ကား။ စက္ခုဝိညာဏုပ္ပတ္တိနိဝါရဏတော၊ စက္ခုဝိညာဉ်၏ ဖြစ်ခြင်းကို တားမြစ်ကတ်ကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။အန္ဓဘာဝကရဏတိမိသေန၊ ကန်းသည်၏အဖြစ်ကိုပြုတတ်သော အမိုက်မှောင်နှင့်။ သမန္နာဂတာ၊ ပြည့်စုံကုန်သော။ တတ္ထ၊ ထို လောကန္တရိက်ငရဲ၌။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ သည်။ နဇာယတိ ကိရ၊ မဖြစ်သတတ်။ ဧဝံမဟိဒ္ဓိကာတိ၊ ကား။ စန္ဒိမသူရိယာ၊ တို့ သည်။ ဧကပ္ပဟာရေနေဝ၊ တပြိုင်နက်အားဖြင့်သာလျှင်။ တီသု၊ သုံးကျွန်းကုန်သော။ ဒီပေသု၊ကျွန်းတို့၌။ ပညာယန္တိ ကိရ၊ ထင်ရှားကုန်သတတ်။ ဧဝံမဟိဒ္ဓိကာ၊ ဤသို့ တန်ခိုးကြီးကုန်သော။ ဝါ၊ သို့ကလောက် တန်ခိုးကြီးကုန်သော။ ဧကေကာယ၊၊ တခုတခုသော။ ဒိသာယ၊ ၌။ နဝနာယောဇနသတသဟဿာနိ၊ ကိုးသိန်း ကိုးသိန်းသော ယူဇနာတို့တိုင်တိုင်။ အန္ဓကာရံ၊ ကို။ ဝိဓမိတ္ဝာ၊ ဖျက်ဆီး၍။ အာလောကံ၊ ကို။ ဒဿန္တိ၊ ပြနိုင်ကုန်၏။ ဧဝံ မဟာနုဘာဝါ၊ ဤသို့ ကြီးသော်အာနုဘော်ရှိကုန်သော။ (စန္ဒိမသူရိယာ ၌စပ်။)အာဘာယ နာနုဘောန္တိတိ၊ ကား။ အတ္တနော၊ မိမိ မိမိ၏။ပဘာယ၊ အရောင်ဖြင့်။ နပ္ပဟောန္တိ၊ မစုံမ်းနိုင်ကုန်။ ကိရ၊ ခဲ့။ (တနည်း။) ကိရ (ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ တေ၊ ထို လ နေတို့သည်။ စက္ကဝါဠပဗ္ဗတသ္သ၊ စကြဝဠာတောင်၏။ ဧဝမဇ္ဈေန၊ အလယ်လမ်းဖြင့်။ ဝိစရန္တိ၊ ကုန်၏။ စ၊ဆက်။ စက္ကဝါဠပဗ္ဗတံ၊ ကို။ အတိက္ကမ္မ၊ လွန်၍။ လောကန္တရိကနိရယာ၊ တို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ရှိကုန်၏။)တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ၊ ထို လ နေတို့သည်။ တတ္ထ၊ ထို လောကန္တရိက်ငရဲ၌။ အာဘာယ၊ အရောင်ဖြင့်။ နပ္ပဟောန္တိ၊ မစုံမ်းနိုင်ကုန်။ ဝါ၊ မလောက်ကုန်။

အန္ဓကာရဏိမိသာ။ ။အန္ဓံ+ကရောန္တိတိ အန္ဓကာရံ(စက္ခုဝိညာဉ်၏ ကန်းသည်၏အဖြစ်ကို ပြုတတ်သောအမိုက်မှောင်။) အန္ဓကာရံ+တိမိသံ ယာသူ တိ အန္ဓကာရတိမိသာ။ ဤဝစနတ္ထကိုပြလိုလျှင် ''စက္ခုဝိညာဏုပ္ပတ္တိ။ပ။သမန္နာဂတာ''ဟု ဖွင့်သည်။

ဧဝံ မဟိဒ္ဓိကာ။ ။တောင်ကျွန်းဦး မွန်းတည့်အချိန်သည် အရှေ့ကျွန်းဦး နေဝင်ခါနီး အရောင်အလင်းရှိနေ၏။ အနောက်ကျွန်းဦး နေထွက်ပြီးစ အရောင်အလင်းရှိနေ၏။ဤသို့ တပြိုင်နက် သုံးကျွန်းတို့ဦး လင်းနိုင်သည်ကို''ဧဝံ မဟိဒ္ဓိကာ''ဟု ဆိုသည်။မဟတိ ဣဒ္ဓိ ယေသံ တိ မဟိဒ္ဓိကာ။ [ဇမ္ဗုဒီပေ ဌိတမဇ္ဈန္ဟိကဝေလာယံ ပုဗ္ဗဝိဒေဟဝါသိနံ အတ္ထာဂ် မနဝသေန ဥပစ္စံ သူရိယမဏ္ဍလံ ပညာယတိ၊ အပရဂေါယာနဝါသိနံ ဥဋ္ဌမနဝသေန၊ ဧဝံ သေသဒီပေသူ တိ အာဟ''ကေပ္ပဟာရေနေဝ တီသု ဒီပေသု ပညာယန္တိ တိ။ —ဋီကာ။]

ယေပိတတ္ထသတ္တာတိ၊ ကား။ တသ္မိံ လောကန္တရိကမဟာနိရယေ၊ ထို လောကန္တရိက် ငရဲကြီး၌။ ယေပိ သတ္တာ၊ အကြင် သတ္တဝါတို့သည်လည်း။ ဥပ္ပန္နာ၊ ဖြစ်ကြရကုန်၏။ ပန၊ ပရိဟာရပက္ခမ္ပတပါး စောဒကပက္ခ ကို ဆိုဦးအံ့။ ကိံ ကမ္မံ၊ အဘယ်အမှုကို။ ကတ္ဘာ၊ ပြု၍။ ဝါ၊ ပြုခဲ့ခြင်းကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထို လောကန္တရိက်ငရဲ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ကြရကုန်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။ ဘာရိယံ၊ ဝန်လေးသော။ ဒါရုဏံ၊ ကြမ်းတမ်းသော။ မာတာပိတူနံ၊ အမိအဖတို့၏လည်းကောင်း။ ဓမ္မိကသမဏဗြာဟ္မဏာနဉ္စ၊ တရားရှိသော သမဏဗြာဟ္မဏတို့၏လည်းကောင်း။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ အပရာဓံ၊ အပြစ်ကိုလည်းကောင်း။ အည့်၊ အခြားသော။ ဒိဝသေ ဒိဝသေ၊ နေ့တိုင်း နေ့တိုင်း၌။ ပါဏဝဓဒိဿာဟသိကကမ္မံစ၊ သတ္တဝါကို သတ်ခြင်း အစရှိသော အဆောတလျင်ဖြစ်စေအပ်သော အမှုကိုလည်းကောင်း။ ကတ္ဘာ၊ ၍။ ဝါ၊ ကြောင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ (ကေဝိယ၊ အဘယ်သူတို့ကဲ့သို့နည်း။) ဂမ္ဘပဏ္ဍိဒပေါသိဟိုဋ္ဌကျန်း၌။ အဘယ စောရနာဂစောဇုဒယောဝိယ၊ အဘယသူပုန် နာဂသူပုန် အစရှိသူတို့ ကဲ့သို့တည်း။ တေသံ၊ ထို လောကန္တရိက်ငရဲသားတို့၏။ အတ္တဘာဝေ၊ သည်။ တိဂါဝုတိကော၊ သုံးဂါဝုတ်ရှိသည်။ ဟောတိ။ ဝဂ္ဂုလိနံ၊ လင်းနို့တို့၏။ ဒီဃနခါ၊ ရှည်သောလက်သည်း ခြေသည်းတို့သည်။ ဟောန္တိဝိယ၊ ရှိကုန်သကဲ့သို့။ (တထာ၊ တူ။ တေသံ၊ ထို ငရဲသားတို့၏။ ဒီဃနခါ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ။) ရုက္ခေ၊ သစ်ပင်၌။ ဝဂ္ဂုလိယော၊ လင်းနို့တို့သည်။ နခေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ လဂ္ဂန္တိ ဝိယ၊ ငြိတွယ်ကြရကုန်သကဲ့သို့။ (တထာ၊ တူ။) တေ၊ ထို လောကန္တရိက် ငရဲသားတို့သည်။ စက္ကဝါဠပဗ္ဗတေ၊ ၌။ လဂ္ဂန္တိ၊ ကုန်၏။ ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ သံသပ္ပန္တာ၊ ရွရွတွား၍ သွားကြကုန်သည်ရှိသော်။ အညမညဿ၊ ၏။ ဟတ္ထပါဒံ၊ သို့။ ဂတာ၊ ရောက်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ။ အထ၊ ဟတ္ထပါဒ်သို့ ရောက်ရာ ထို အခါ၌။ နေ၊ ငါတို့သည်။ ဘက္ခေ၊ အစာကို။ လဒ္ဓေါ၊ ရအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ မညမာနာ၊ မှတ်ထင်ကုန်သည်။ (ဟုတ္တာ၊) တတ္ထ၊ ထို အစာဟု မှတ်ထင်အပ်သော သတ္တဝါ၌။ ဝါဝဋ္ဋာ၊ ကြောင့်ကြ စိုက်ကုန်သည်။ (စားဖို့ယူခြင်းငှါ ကြောင့်ကြစိုက်ကြကုန်သည်။) (သမာနာ၊ ကုန်လတ်သော်။) ဝိပရိဝတ္တိတ္တာ၊ ပြန့်လည်၍။ လောကသန္ဓာရကဉဒကေ၊ လောကကို ဆောင်ထားသော ရေ၌။ ပတန္တိ၊ ကျကုန်၏။ ဝါတေ၊ လေသည်။ ပဟရန္တေပိ၊ တိုက်ခတ်ပြန်သော်လည်း။ မဓုကဖလာနိဝိယ၊ သစ်မည်စည်သီးတို့ကဲ့သို့။ ဆိဇ္ဇိတ္ဝာ၊ ပြတ်၍။ ဥဒကေ၊ ၌။ ပတန္တိ၊ ကျကြကုန်၏။ ပတိတမတ္တာ၊ ကျပြီးကာမျှတို့သည်။ (သမာနာ) ဝ၊ ဖြစ်ကုန်သော်သာလျှင်။

အစ္စန္တံခါရေ၊ အလွန် အေးသော။ ဥဒကေ၊ ဌ်။ ပိဋ္ဌပိဏ္ဍိဝိယ၊ မုန့်ညက်စိုင်သည်
ကဲ့သို့။ ဝိလီယန္တိ၊ ကြေမွကုန်၏။

အညေပိ ကိရ ဘော သတ္တာတိ၊ ကား။ ဘော၊ အမောင်တို့။ မယံ၊
တို့သည်။ မဟာဒုက္ခံ၊ ကြီးစွာသော ဆင်းရဲကို။ အနုဘဝါမ ယထာ၊ ခံစား
ရကုန်သကဲ့သို့။ ဝေံ၊ တူ။ အညေ၊ ငါတို့မှ အခြားကုန်သော။ သတ္တာပိ၊
တို့သည်လည်း။ ဣမံ ဒုက္ခံ၊ ကို။ အနုဘဝန္တထာယ၊ ငှါ။ ဣဓ၊ ဤအရပ်
သို့။ ဥပပန္နာကိရ၊ ဖြစ်ရကုန်သတတ်။ ဣတိ၊ သို့။ တံ ဒိဝသံ၊ ထို ဘုရား
အလောင်းတော်တို့ ပဋိသန္ဓေနေရာနေ့၌။ ပဿန္တိ။ မြင်ကြရကုန်၏။ ပန၊
ထို့သို့ပင် မြင်ကြရပါသော်လည်း။ အယံ ဩဘာသော၊ သည်။ ဧကယာဂု
ပါနမတ္တမ်ပိ၊ ယာဂုတဇွန်းသော အတိုင်းအရှည်ရှိသောက်ကာလမျှလည်း။ နု
တီဋ္ဌတိ၊ မတည်၊ အစ္ဆရာသဃ်ာဋ္ဌမတ္တမေဝ၊ လက်ဖျောက်တချက်တီးချိန်မျှ
သာလျှင်။ ဝိဇ္ဇောဘာသောဝိယ၊ လျှပ်စစ်ရောင်ကဲ့သို့။ နိစ္ဆရိတ္ဝာ၊အရောင်
ထွက်၍။ ဝါ၊ အရောင်ပြက်၍။ ဣဒံ၊ ဤအရောင်သည်။ ကိံ၊ အဘယ်
အရောင်ပါလိမ့်မည်နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဏန္တာယေဝ၊ ပြောဆိုနေစဉ်ပင်။
အန္တရဓာယတိ၊ ကွယ်ပျောက်၏။ သက်မိတိ၊ ကား။ သမန္တတော၊ ထက်
ဝန်းကျင်၌။ ကမ္မတိ၊ ၏။ ဣတရဒ္ဒယံ၊ သက်မှတိ-မှတပါးသော သမ္ဘကမ္မ

အစ္စန္တံခါရေ။ ။အစ္စန္တခါရေတိ အာတပသန္တာပါဘာဝေန (နေအပူ၏ မရှိခြင်း
ကြောင့်။) အတိသီတဘာဝမေဝ သန္ဓာယ (အလွန်အေးသည်၏ အဖြစ်ကိုသာ
ရည်ရွယ်၍။) အစ္စန္တခါရတာ ဒုတ္တာ သိယာ။ သမ္ဘတ္တိကရှမဟာမေဃဝုဋ္ဌံ (သမ္ဘတ္တိကို
ပြုတတ်သော ကမ္ဘာပြုမိုးကြီးသည် ရွာဖြိုးအပ်သော။) ပထဝိသန္ဓာရကံ (မြေကို
ကောင်းစွာဆောင်ထားနိုင်သော။) တံ ကပ္ပသဏ္ဌာဟနဉဒကံ (ထို ကမ္ဘာတည်ကြောင်း
ဖြစ်သော ရေသည်။) ကပ္ပဝိနာသကဉဒကံဝိယ (ကမ္ဘာပျက်ရေသည် ကဲ့သို့။) ခါရံ
ဘဝိတုံ နအရဟတိ။ (ငန်ခါးသောရေမဖြစ်ထိုက်။) တထာ ဟိ သတိ ပထဝိပိ ဝိလီယေ
ယျ၊ (ထိုသို့ငန်ခါးသောရေဖြစ်လျှင်ထိုရေပေါ်၌ တည်ရသော မြေကြီးသည်သော်မှလည်း
ကြေမွသွားရာ၏။) [ဤအလို ''အစ္စန္တခါရ–အလွန်အေးသောရေ'' ဟု ပေးပါ။] ဝါ၊
(တနည်း။) တေသံ ပါပကမ္မပလေန (ထို သတ္တဝါတို့၏ မကောင်းမှုကံ၏ အစွမ်း
ကြောင့်။) ပေတာနံ ဥဒကဿ ပုဗ္ဗခေဋ္ဌဘာဝါပတ္တိဝိယ (ပြိတ္တာများအတွက် ပကတိ
ရေ၏ ပြည့်အဖြစ် တံထွေးအဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းကဲ့သို့။) တဿုဒကဿ တဒါ
ခါရဘာဝါပတ္တိ (ထို ကမ္ဘာမြေကို ခံသောရေ၏ လောကန္တရိက်ငရဲသားတို့ ကျရာ
ထိုအခါ၌ ခါးစပ်သည်၏ အဖြစ်သည်။) ဟောတိ။ ဣတိ ဝုတ္တံ ''အစ္စန္တခါရေ ဥဒကေ''
တိ။–ဋီကာ။ [ဤအလို ''အလွန်ငံခါးသောရေ၌'' ဟု ပေးပါ။]

သမန္တတော ကမ္မတိ။ ။သမန္တတော ကို ''သမ္ဘဘာဂတော'' ဟု ဋီကာဖွင့်၏။ ''အ
လုံးစုံသောအဖို့အားဖြင့်'' ဟူလို။ ''အလုံးစုံသောအဖို့'' ဟူသည်လည်း ခြောက်မျိုးသော

တိ သမ္ပဝေဓတိ-ပုဒ်နှစ်ပါးအပေါင်းသည်။ ပုရိမပဒဿေဝ၊ ရှေး-သက်မ္ပတိ ပုဒ်၏သာ။ ဝေဝစနံ၊ တည်း။ ပုန၊ တဖန်။ အပ္ပမာဏောစာတိအာဒိ၊ ကို။ နိဂမနတ္ထံ၊ နိဂုံးအကျိုးငှါ။(ဘဂဝတာ၊) ဝုတ္တံ၊ ပြီ။[ပါဋ္ဌိတော်၌"အပ္ပမာဏော စသောပုဒ်တို့က ရှေ၌လည်းပါခဲ့ပြီးဖြစ်၏။ ဤနောက်၌ နိဂုံးအကျိုးငှါ ထပ်၍ ဟောတော်မူသည်—ဟူလို။]

၁၉။ စတ္တာရော နံ။ပ။ဥပဂစ္ဆန္တီ တိ ဧတ္ထ၊ ပါဋ္ဌ၌။ စတ္တာရောတိ၊ စတ္တာရော—ဟူသော ပုဒ်ကို။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ မဟာရာဇာနံ၊ နတ်မင်းကြီးတို့၏။ ဝသေန၊ အဖြစ်ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ပန၊ ထိုသို့ ဆိုအပ်ပါသော်လည်း။ ဒသသဟဿ စက္ကဝါဋ္ဌေသု၊ တသောင်းသော စကြဝဋ္ဌာတို့၌။ စတ္တာရော စတ္တာရော၊ ၄ ယောက် ၄ ယောက်တို့ကို။ကတ္ဒာ၊၍။စတ္တာလီသသဟဿာနိ၊ ၄ သောင်းသော နတ်မင်းကြီးတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထို ၄ သောင်းသောနတ်မင်းကြီးတို့တွင်။ ဣမသ္မိံ စက္ကဝါဋ္ဌေ၊ ၌။ မာဟာရာဇာနော၊ တို့သည်။ ခဂ္ဂဟတ္ထာ၊ လက်၌ သန်လျက် ရှိကုန်သည်။ (သန်လျက် လက်စွဲကုန်သည်။) (ဟုတ္ဒာ၊)ဗောဓိသတ္တဿ၊ ကို။ အာရက္ခတ္ထာယ၊ စောင့်ရှောက်ခြင်းအကျိုးငှါ။ ဥပဂန္ဆာ၊ အနီးသို့ကပ်၍။ သိရိဂဗ္ဘံ၊ အသရေရှိသော တိုက်ခန်းသို့။ ပဝိဋ္ဌာ၊ ဝင်ကုန်ပြီ။ ဣတရေ၊ ၄ ယောက်မှ အခြားသောနတ်မင်းတို့သည်။ ဂဗ္ဘဒ္ဒါရတော၊ တိုက်ခန်းတံခါးမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ အဝရုဒ္ဓကေ၊ ပိတ်ဆို့နှောင့်ယှက်တတ်ကုန်သော။ ပံသုပိသာစကာဒိယက္ခဂဏေ၊ မြေဘုတ်ဘီလူးအစရှိသော ဘီလူးအပေါင်းတို့ကို။ ပဋိက္ကမာပေတ္ဒာ၊ နောက်သို့ ဆုတ်စေ၍။ ယာဝ စက္ကဝါဋ္ဌာ၊ စကြဝဋ္ဌာတိုင်အောင်။ အာရက္ခံ၊ အစောင့်အရှောက်ကို။ ဂဏ္ဌိံသု၊ ယူကြကုန်ပြီ။

ပန၊ ပရိဟာရပက္ခ-မှတပါး စောဒကပက္ခ-ကို ဆိုဦးအံ့။ ကိမတ္တာယ၊ ငှါ။ အယံရက္ခာ၊ ကို။ (ဂဟိတာ၊ ယူအပ်သနည်း။) [နောက်၌ "ရက္ခံ အဂ္ဂဟေသုံ"ဟု ရှိသောကြောင့် "ဂဟိတာ"ဟု ဆရာတို့ ထည့်ကြသည်။] ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ၊ ပဋိသန္ဓေတည်နေရာခဏ၌။ ကလလကာလတော၊ ကလလ-ရေကြည် တည်ရာအခါမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ကောဋိသတသဟဿမာရာ၊ ကုဋေတသိန်းသော မာရ်နတ်တို့သည်။ ကောဋိသတသဟဿသိနေရုံ၊ ကုဋေတသိန်းသော မြင်းမိုရ်တောင်ကို။ ဥက္ခိပိတ္ဒာ၊ မြောက်၍။ဗောဓိသတ္တဿ ဂါ၊ ဘုရား

အဖို့အားဖြင့် လှုပ်ခြင်းကိုဆိုလိုသည်။ထို့ကြောင့်—ဋီကာ၌"ဆပ္ပကာရဖိ"ဟု ဖွင့်သည်။ [၆ မျိုးအပြားအားဖြင့် လှုပ်ပုံကို ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ ပထမသံဂါယနာအဖွင့်၌ ပြခဲ့ပြီ။]

အလောင်းတော်၏ သော်လည်းကောင်း။ ဗောဓိသတ္တမာတုယာဝါ၊ ဘုရား အလောင်းမယ်တော်၏သော်လည်းကောင်း။ အန္တရာယကရဏတ္ထံ၊ အန္တရာယ်ကို ပြုခြင်း အကျိုးငှါ။ သစေ ပိ အာဂစ္ဆေယျုံ၊ အကယ်၍မူလည်း လာစေ ကုန်ဦးတော့။ (ဧဝံ သန္တေသု ပိ၊ ကုန်သော်လည်း။)သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံသော မာရ်နတ်တို့သည်။ အန္တရာဝ၊ ဘုရားအလောင်း၏အနီးသို့ မရောက်မီအကြား၌သာလျှင်။ ဝါ၊ မယ်တော်၏အနီးသို့ မရောက်မီအကြား၌သာလျှင်။ အန္တရ ဓာယေယျုံ နနု၊ ကွယ်ပျောက်ကုန်ရာသည် မဟုတ်လော။

စ၊ သာဓက ကား။ ရုဟိရုပ္ပါဒဝတ္ထုသ္မိံ၊ ရုဟိရုပ္ပါဒဝတ္ထု၌။ အဌာနမေတံ ဘိက္ခဝေ။ပ။အရက္ခိယာ ဘိက္ခဝေ တထာဂတာတိ၊ ဟူသော။ ဧတံ (သုတ္တံ)ပိ၊ ဤ ပါဋိတော်ကိုလည်း။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ [စူဋဝဂ္ဂ ပါဋိတော်, သံဃဘေဒကက္ခန္ဓက, လောဟိတုပ္ပါဒကကမ္မဝတ္ထု၌ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။] ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပရော၊ သူတပါးသည်။ ဥပက္ကမေန၊ လုံ့လပြုခြင်းဖြင့်။ တထာဂတံ၊ ကို။ ဇီဝိတာ၊ မှ။ ယံ ဝေါရောပေယျ၊ အကြင်ခွင်းရာ၏။ဧတံ၊ သူတပါးကလုံ့လဖြင့် ဇီဝိတိန္ဒြေမှခွင်းခြင်းဟူသော ဤအကြောင်းသည်။ အဌာနံ။ ဖြစ်နိုင်သော အကြောင်းမဟုတ်။ ဧသော၊ သည်။ အနဝကာသော၊ ဖြစ်နိုင်သောအခွင့်မဟုတ်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အနုပက္ကမေန၊ သူတပါးတို့၏ လုံ့လမှ ကင်းသဖြင့်။ တထာဂတာ၊ တို့သည်။ ပရိနိဗ္ဗာယန္တိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူကြကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တုမှေ၊ တို့သည်။ ယထာဝိဟာရံ၊ အကြင်အကြင်နေမြဲကျောင်းသို့။ ဂစ္ဆထ၊ ပြန်ကြကုန်။ ဘိက္ခဝေ၊တို့။ တထာဂတာ၊တို့ကို။ အရက္ခိယာ၊မစောင့်ရှောက်ထိုက်ကုန်။(စောင့်ရှောက်ဖွယ်မလိုကုန်။) ဧဝမေဝ၊ ဤ မိန့်တော်မူသည့်အတိုင်းပင်။ တေန ပရူပက္ကမေန၊ ထို သူတပါးတို့၏ လုံ့လကြောင့်။ တေသံ၊ ထို ဘုရားအလောင်း, ဘုရားအလောင်းမယ်တော်တို့၏။ ဇီဝိတန္တရာယော၊ အသက်၏အန္တရာယ်သည်။ နအတ္ထိ၊ မရှိနိုင်။ ပန၊ ထိုသို့ပင် သူတပါးတို့၏လုံ့လကြောင့် အသက်၏အန္တရာယ်

ယံ ပရူပက္ကမေန။ ။"ယံ" ကို ဝေါရောပေယျ-၌ "ကြိယာပရာမသန" အဖြစ်ဖြင့် တွဲစပ်ပါ။ပရူပက္ကမေန ကို "ပရော+ဥပက္ကမေန" ဟု ပုဒ်ဖြတ်၍, ပရောကို ဝေါရောပေယျ-၏ "ကတ္တား" ဟု ကြီလိုက်ပါသည်။ တပါးသောသူသည် လုံ့လပြုသဖြင့် မြတ်စွာဘုရားကို ဇီဝိတိန္ဒြေမှ အကြင်ခွင်းရာ၏။ ဤသို့ခွင်းခြင်းသည် ဖြစ်နိုင်သော အကြောင်းမဟုတ်။ ဖြစ်နိုင်သောအခွင့်မဟုတ်။ ဆရာတို့ကား "ပရူပက္ကမေန၊ တပါးသောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ လုံ့လဖြင့်။ (ပရော၊ တပါးသောသတ္တဝါသည်။)" ဟု ပရော–တပုဒ်ကို အပိုထည့်၍ ပေးတော်မူကြ၏။

မရှိနိုင်ပါသော်လည်း။ ဝိရူပါ၊ ဖောက်ပြန်သော အဆင်းရှိကုန်သော။ ဝါ၊ အရုပ်ဆိုးကုန်သော။ ဒုဒ္ဒသိကာ၊ မကောင်းသဖြင့်မြင်ရခြင်း ရှိကုန်သော။ ဝါ။ အမြင်မကောင်းကုန်သော။ အမနုဿာ၊ ဘီလူးတို့သည်လည်းကောင်း။ ဝါ။ နတ်တို့သည်လည်းကောင်း။ ဘေရဝရူပါ၊ ကြောက်မက်ဖွယ် သဘောရှိကုန်သော။ မိဂပက္ခိနော၊ သားကောင်, ငှက်တို့သည်လည်းကောင်း။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ယေသံ၊ အကြင်ဘီလူး, သားကောင်, ငှက်တို့၏။ ရူပံ၊ အဆင်းကို။ ဒိဿဝါ၊ မြင်ရ၍သော်လည်းကောင်း။ ဝါ၊မြင်ရခြင်းကြောင့်သော်လည်းကောင်း။ သဒ္ဒံ၊ ကို။ သုတ္ဝာဝါ၊ ကြားရ၍သော်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ ကြားရခြင်းကြောင့်သော်လည်းကောင်း။ ဗောဓိသတ္တမာတု၊ ဘုရားအလောင်းမယ်တော်၏။ ဘယံ ဝါ၊ ကြောက်ခြင်းသည်သော်လည်းကောင်း။ သန္တာသောဝါ၊ ထိတ်လန့်ခြင်းသည်သော်လည်းကောင်း။ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ ၏။ တေသံ၊ ထိုဘီလူး, သားကောင်, ငှက်တို့ကို။ နိဝါရဏတ္ထာယ၊ တားမြစ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ ရက္ခံ၊ ကို။ အာဂဟေသုံ၊ ကုန်ပြီ။ အပိ စ၊ သည်သာမက။ ဗောဓိသတ္တာဿ၊ ၏။ ပုညတေဇေန၊ ကောင်းမှု၏ တန်ခိုးကြောင့်။ သဒ္ဒေတဂါရဝါ၊ လွန်စွာဖြစ်သော ရှိသေလေးစားခြင်းရှိကုန်သည်။ (ဟုတ္ထ။) အတ္ထနော၊ ၏။ ဂါရဝစောဒိတာ၊ ရှိသေလေးစားခြင်းသည် တိုက်တွန်းအပ်ကုန်သည်။ (ဟုတ္ထ) ပီ၊ လည်း။ တေ၊ ထို နတ်မင်းကြီးတို့သည်။ ဇဝံ၊ ဤသို့ စောင့်ရှောက်မှုကို။ အကံသု၊ ကုန်ပြီ။

ပန၊ ပရိဟာရပက္ခ-မှတပါး စောဒကပက္ခ-ကို ဆိုဦးအံ့။ အန္တေဝဇ္ဈ၊ တိုက်ခန်းတွင်းသို့။ ပဝိသိတ္ထာ၊ ၍။ ဌိတာ၊ ကုန်သော။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ဧတ မဟာရာဇာနော။ ထို နတ်မင်းကြီးတို့သည်။ ဗောဓိသတ္တာဿ၊ ၏။ မာတုယာ၊ အား။ အတ္တာနံ၊ ကို။ ဒဿေန္တိ ကိ၊ ပြကြကုန်သလော။ နဒဿေန္တိ ကိ၊ မပြကြကုန် သလော။ ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။ နဟာနမဏ္ဍနဘောဇနာဒိသရီရကိစ္စကာလေ၊ ရေချိုးရာအခါ, တန်ဆာဆင်ရာအခါ, ပဲ့တင်တည်ရာအခါ အစရှိသော ကိုယ်နှင့်စပ်သောကိစ္စကို ပြုရာအခါ၌။ နဒဿေန္တိ၊ မပြကြကုန်။ ပန၊ အနုယကာ။ သိရိဂဇ္ဈံ၊ အသရေရှိသော တိုက်ခန်းသို့။ ပဝိသိတ္ထာ၊ ၍။ဝရသယနေ၊ မြင့်မြတ်သောအိပ်ရာ၌။ နိပန္နကာလေ၊ လျောင်းရာအခါ၌။ ဒဿေန္တိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုသို့ ပြရာ၌။ အမနုဿဒဿနံနာမ၊ လူနှင့်တူသောနတ်တို့ကို မြင်ရခြင်းမည်သည်။ မနုဿာနံ၊ တို့၏။ သပ္ပဋိဘယာ-ဘေးဘျမ်းနှင့် တကွဖြစ်သည်။ ကိဉ္စာပိ ဟောတိ၊ အကယ်၍ကား ဖြစ်ပါပေ၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ဖြစ်ပါသော်လည်း။ ဗောဓိသတ္တာဿ၊ ၏။ မာတာ၊ သည်။ အတ္တာနော စေဝ၊ ၏လည်းကောင်း။

ပုတ္တာဿစ၊ ၏လည်းကောင်း။ ပုညာနုဘာဝေန၊ ကောင်းမှု၏ အာနုဘော် ကြောင့်။ တေ၊ ထို နတ်မင်းကြီးတို့ကို။ ဒိသွာ၍။ ဝါ၊ ကြောင့်။ နဘာယတိ၊ မကြောက်။ အဿာ၊ ထို ဘုရားအလောင်း မယ်တော်၏။ တေသု၊ ဤ နတ်မင်းကြီးတို့၌။ စိတ္တံ၊ သည်။ ပကတိအန္တေပုရပါလကေသု ဝိယ၊ ပင်ကို အားဖြင့် နန်းတော်တွင်းကိုဖောင့်သူတို့၌ ကဲ့သို့။ဥပပဇ္ဇတိ၊ ၏။

၂၀။ ပကတိယာ သီလဝတီတိ၊ ကား။ သဘာဝေနေဝ၊ ပင်ကိုသဘော အားဖြင့်ပင်။ သီလသမ္ပန္နာ၊သီလနှင့်ပြည့်စုံသော။(ဗောဓိသတ္တမာတာ-၌စပ်။) ကိရ၊ ခဲ့၏။ ဗုဒ္ဓေ၊ သည်။ အနုပ္ပန္နေ၊ ပွင့်တော်မမူလတ်သော်။ မနုဿာ၊ တို့သည်။ တာပသပရိဗ္ဗာဇကာနံ၊ ရဿေ, ပရိဗိုဇ်တို့၏။ သန္တိကေ၊ ၌။ ဝန္ဒိတ္ဝာ၊ ၍။ ဥက္ကုဋ္ဌိကံ၊ ဆောင့်ကြောင့်။ နိသီဒိတ္ဝာ၊ ၍။ သီလံ၊ ကို။ ဂဏှန္တီ၊ ကုန်၏။ ဗောဓိသတ္တမာတာပိ၊ ငါတို့၏ ဘုရားအလောင်း မယ်ဒေဝီသည်လည်း။ ကာလဒေဝိလဿ၊ မည်သေး။ ဣသိနော၊ ရဒေ့၏။ သန္တိကေ၊ ၌။ သီလံ။ ဂဏှာတိ၊ ၏။ ပန၊ ထို့သို့ပင် သီလယူပါသော်လည်း။ ဗောဓိသတ္တော၊သည်။ ကုစ္ဆိဂတော၊ ဝမ်းသို့ သက်ရောက်ပြီးသည်ရှိသော်။ အညဿ၊ အခြားသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ပါဒမူလေ၊ ခြေရင်း၌။ နိသီဒိတုံ နာမ၊ ထိုင်ခြင်းငှါမည်သည်။ နသက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ သမာနာသနေ၊ တူသောနေရာ၌။ နိသီဒိတ္ဝာ၊ ၍။ ဂဟိတသီလမ်ပိ၊ ယူအပ်သော သီလသည်လည်း။ အဝညာကရဏာမတ္တံ၊ အထင်သေးမှုကို ပြုခြင်းဟူသောအတိုင်းအရှည်ရှိသည်။ ဝါ၊ သီလပေးသော ပုဂ္ဂိုလ်အပေါ်၌ မရိုမသေပြုခြင်းဟူသော အတိုင်းအရှည်ရှိသည်။ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သယမေဝ၊ ကိုယ်တိုင်သာလျှင်။ သီလံ၊ ကို။အဂ္ဂဟေသိ၊ ယူစေပြီ။ ဣတိ၊ ဝုတ္တံ၊ ဟောတိ။

၂၁။ ပုရိသေသူတိ၊ ကား။ ဗောဓိသတ္တဿ၊ ၏။ ပိတရံ၊ ကို။ အာဒိံ ကတ္ဝာ၊ ၍။ ကေသုစိ၊ တစုံတယောက်ကုန်သော။ မနုဿေသု၊ တို့၌။ ပုရိ

အာဝဇ္ဇနကရဏာမတ္တံ။ ။စာအုပ်တို့၌ ''အာဝဇ္ဇနကရဏာမတ္တံ၊ ဆင်ခြင်မှုကိုပြုရုံမျှ သည်''ဟု ရှိ၏။ အဓိပ္ပါယ် မထင်ရှားလှ။''အဝညာကရဏာမတ္တံ။ အဝမညာကရဏာ မတ္တံ''ဟု သိဟိုဠ်,ယိုးဒယားမူတို့၌ ရှိသတတ်။ မူနှစ်မျိုးဖြစ်သော်လည်း အဓိပ္ပါယ်အတူ ပင်တည်း။ သီလပေးသူနှင့် သီလယူသူသည် ခုံဘန်းလျားတခုတည်း၌ ကဲ့သို့ တူသော နေရာ၌ ထိုင်၍ ယူအပ်သောသီလသည်လည်း အဝမညာကရဏာမတ္တံ၊ မလေးမစား ပြုခြင်းဟူသော အတိုင်းအရှည်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဤသို့ရှိသောပါဠိသဒ္ဒ အဓိပ္ပါယ် ရ၏။ ဥပမာ=ဆရာတပည့် တနေရာတည်း၌ထိုင်၍ စာတက်စာချလျှင် အလေးပြုရာ မရောက်သကဲ့သို့တည်း။

သာဓိပ္ပါယ စိတ္တံ၊ယောက်ျား၌ဖြစ်သောအလိုရှိသောစိတ်သည်။နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ ပန၊ ဆက်။ ဗောဓိသတ္တမာတု၊ ၏။ ရူပံ၊ ရုပ်အဆင်းကို။ ကုသလာ၊ ကျွမ်းကျင်ကုန်သော။ သိပ္ပိကာ၊ အတတ်ရှင်တို့သည်။ ပေါတ္ထကမ္မာဒီသု ပိ၊ ပန်းချီဆေးရေးမှု အစရှိသည်တို့၌ သော်မှလည်း။ ကာတုံ၊ ၄ါ။ နသက္ကောန္တိ၊ ကုန်။ တံ၊ ထို မယ်တော်၏ ရုပ်အဆင်းကို။ ဒိသွာ၊ ၍။ ပုရိသဿ၊ ၏။ ဝါ၊ မှာ။ ရာဂေါ၊ တပ်မက်ခြင်းသည်။ နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တုံ၊ ဆိုခြင်း၄ါ။ နသက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ယောက်ျားမှာ ရာဂမဖြစ်ဟုဆိုခြင်း၄ါ မတတ်ကောင်းပါသော်လည်း။ တံ၊ ထို ဘုရားအလောင်း မယ်တော်ကို။ ရတ္တစိတ္တော၊ တပ်မက်သောစိတ်ရှိသည်။ (ဟုတ္ဝာ။) ဥပသက်မိတုကာမော၊အနီးသို့ကပ်လိုသည်။ သစေဟောတိ၊အံ့။(ဧဝံ သတိ၊သော်။)ပါဒါ၊ တို့သည်။ နဝဟန္တိ၊ ခန္ဓာကိုယ်ကို မဆောင်နိုင်တော့ကုန်။ ဒိဗ္ဗသခ်လိကာဝိယ၊ နတ်၌ဖြစ်သော သံခြေကျဉ်းကဲ့သို့။ ဗဇ္ဈန္တိ၊ ဖွဲ့ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အနတိက္ကမနီယာတိ အာဒိ၊ ကို။(ဘဂဝတာ၊) ဝုတ္တံ။

၂၂။ ပဥ္ဇန္ဓံကာမဂုဏာနန္တိ(ဧတ္ထ)၊ပါဌ်၌။ပုဗ္ဗေ၊၌။ကာမဂုဏူပသဉ္ဇိတန္တိ ဣမိနာ၊ ပါဌ်ဖြင့်။ပုရိသာဓိပ္ပါယဝသေန၊ယောက်ျား၌ဖြစ်သောအလိုဆန္ဒ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝတ္ထုပဋိကွေပေါ၊ အဗြဟ္မစရိယဝတ္ထုကို တားမြစ်ခြင်းကို။ ကတော၊ ပြီ။ဣဓ၊ ဤပဥ္ဇန္ဓံ ကာမဂုဏာနံ–ဟူသောပါဌ်၌။အာရမ္မဏပဋိလာဘော၊ ရူပသဒ္ဒ စသော ငါးပါးအာရုံကာမဂုဏ်တို့ကို ရခြင်းကို။ ဒဿိတော၊ ပြတော်မူအပ်ပြီ။ကိရ၊ ခဲ့၊။ တဒါ၊ ဘုရားအလောင်း၏ ပဋိသန္ဓေနေပြီးရာ ထိုအခါ၌။ ဒေဝိယာ၊ ၏။ ဧဝရူပေါ၊ သော။ ပုတ္တော၊ သည်။ ကုစ္ဆိံ၊ သို့။ ဥပပန္နော၊

ဗဇ္ဈန္တိ။ ။ဤပုဒ်၏ကတ္တားသည် ပါဒါပင်တည်း။ ခြေတို့သည် မဖွဲ့တတ်ကုန်သော်လည်း ဖွဲ့ထားအပ်သော ကံ အဖြစ်ကို မဆိုလို။ "ကုသူလော ဘိဇ္ဇတေ-ကျီသည်ဖြို၏" ကဲ့သို့ ကမ္မကတ္တား အဖြစ်ဖြင့် ဆိုထားသည် ဟု ကြံပါ။

ပဥ္ဇန္ဓံ ကာမဂုဏာနံ။ ။ပုဗ္ဗေ"ကာမဂုဏူပသဉ္ဇိတံ စိတ္တံ နုပ္ပဇ္ဇတိ"တိ ဝုတ္တံ (ရှေး၌ "ကာမဂုဏ်နှင့် စပ်ယှဉ်သောစိတ် မဖြစ်" ဟု ဆိုခဲ့ပြီ။) ပုန "ပဥ္ဇဟိ ကာမဂုဏေဟိ သမပ္ပိတာ သမင်္ဂီဘူတာ ပရိစာရေတိ"တိ စ ဝုတ္တံ (နောက်ထပ်"ပဥ္ဇဟိ ကာမဂုဏေဟိ။ပ။ပရိစာရေတိ"ဟုဆိုပြန်၏။) ကထမိဒံ အညမညံ နဝိရုဇ္ဈတီတိ အာဟ "ပုဗ္ဗေ"တိအာဒိ။ (ထို စကားနှစ်ရပ်သည် ရှေနောက် မဆန့်ကျင်ပါသလောဟုမေးဖွယ်ရှိသောကြောင့် ပုဗ္ဗေ အစရှိသည်ကို ဆိုသည်။) ရှေး၌ မေထုန်၏တည်ရာဝတ္ထုဖြစ်သော ကာမဂုဏ်၏ ပယ်ခြင်းကို ဆိုခဲ့၏။ဤနေရာ၌ကား–ရူပ သဒ္ဒ စသောခံစားဖွယ်အာရုံ ကာမဂုဏ်တို့၏ ပေါများသည်၏အဖြစ်ကို ပြလို၍"ပဥ္ဇဟိ ကာမဂုဏေဟိ သမပ္ပိတာ သမင်္ဂီဘူတာ"ဟု ဆိုသည်။ ထို့ကြောင့် ရှေနောက်မဆန့်ကျင်ပါ။

ကပ်ရောက်ပြီ။ ဤတိ၊ သို့။ သုတ္ဝာ၊ ၌။ သမန္တဇောဘာ၊ ပတ်ဝန်းကျင်မှ။ ရာဇာနော၊ တို့သည်။ မဟဋ္ဌအာဘာရဏတူရိယာဒိဝသေန၊ များသောအဖိုးရှိသောတန်ဆာ,တူရိယာအစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဉ္စဒ္ဒါရာရမ္မဏဝတ္ထုဘူတံ၊ ငါးဒွါရ၌ အာရုံဝတ္ထုဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ပဏ္ဏာကာရံ၊လက်ဆောင်ကို။ ပေဓသန္တိ၊ ပေးပို့စေကြကုန်၏။ ဗောဓိသတ္တာဿစ၊၏လည်းကောင်း။ ဗောဓိသတ္တမာတုစ၊၏လည်းကောင်း။ကတကမ္မဿ၊ပြုအပ်ပြီးသောကောင်းမှု၏။ဥဿန္နတ္တာ၊များသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ လဘာသက္ကာရဿ၊ ရအပ်သော သာမည်လာဘ်,ကောင်းစွာရအပ်သော ဝိသေသလာဘ်၏။ ပမာဏပရိစ္ဆေဒေါ၊အတိုင်းအရှည် အပိုင်းအခြားသည်။ နတ္ထိ၊မရှိ။[ပဏ္ဏာကာရ-ပုဒ်၏အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ ပဌမသံဃာဒိသေသ်အဖွင့်၌ ပြခဲ့ပြီ။]

၂၃။ အကိလန္တကာယာတိ၊ ကား။ အညာ၊ ဘုရားအလောင်း၏ မယ်တော်မှ အခြားကုန်သော။ ဤတ္ထိယော၊ တို့သည်။ ဂဗ္ဘဘာရေန၊ ကိုယ်ဝန်တည်းဟူသောဝန်ကြောင့်။ ကိလမန္တိ၊ ပင်ပန်းကြရကုန်၏။ ဟတ္ထပါဒါ၊ လက်ခြေတို့သည်။ ဥဒ္ဓုမာတတာဒီနိ၊ ဖူးရောင်ကုန်သည်၏ အဖြစ် အစရှိသည်တို့သို့။ ပါပုဏန္တိ ယထာ၊ ရောက်ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ တဿာ၊ ထို ဘုရားအလောင်း မယ်တော်၏။ ကောစိ၊ သော။ ကိလမထေါ၊ ခြင်းသည်။ နာဟောသိ၊ မဖြစ်။ တိရောကုစ္ဆိဂတန္တိ၊ ကား။ အန္တောကုစ္ဆိဂတံ၊ ဝမ်း၏အတွင်း၌ရောက်သော။ (ဗောဓိသတ္တံ-၌စပ်။) ပဿတီတိ၊ ကား။ ကလလာဒိကာလံ၊ ကလလရေကြည် အစရှိသည်တို့၏အခါကို။ အတိက္ကမိတ္ဝာ၊ ၍။ သဉ္ဇာတအင်္ဂပစ္စင်္ဂအဟီနိန္ဒြိယဘာဝံ၊ ကောင်းစွာဖြစ်သော အင်္ဂါကြီးငယ်ရှိသည်၏အဖြစ်, မယုတ်လျော့သော ကွန်ဒြရှိသည်၏ အဖြစ်သို့။ ဥပဂတံယေဝ၊ ကပ်ရောက်ပြီးသော ဘုရားအလောင်းကိုသာ။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ ကိမတ္ထံ၊ ဌာ။ ပဿတိ၊ နည်း။ သုခဝါသတ္ထံယေဝ၊ ချမ်းသာစွာနေရခြင်း အကျိုးဌာသာ။ ပဿတိ၊ ၏။

ဥဒ္ဓုမာတတာဒီနိ။ ။ရှေးစာအုပ်တို့၌ ''ဥဒ္ဓုမာတကာဒီနိ'' ဟု ရှိ၏။ မကောင်း။ ဘာကြောင့်နည်း။ ဥဒ္ဓုမာတကနှင့် ဟတ္ထပါဒါတို့ အရတူနေ၍ ကတ္တားနှင့်ကံ မကွဲသောကြောင့်တည်း။ ''ဥဒ္ဓုမာတတာ'' ဟု ရှိသောပါဋ္ဌကား ''ဖူးရောင်သော လက်ခြေတို့၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ဖူးရောင်ခြင်းကြိယာ'' ဟု အနက်ရသောကြောင့် ကတ္တားနှင့် ကံ အရကွဲသည့်အတွက် ကောင်း၏။ [ဥဒ္ဓုမာတာနံ၊ ဖူးရောင်သော လက်ခြေတို့၏။ ဘာဝေါ၊ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ဖူးရောင်ခြင်းကြိယာတည်း။ ဥဒ္ဓုမာတတာ၊ ယာ။]

ဟိ၊ ခဲ့၏။ မာတာ၊ သည်။ ပုတ္တေန၊ ပက်လက် အိပ်တတ်ကာစ သား ငယ်နှင့်။[ပုတ္တေန ဒဟရေန မန္ဒေန ဥတ္တာနသေယျကေန။-ဋီကာ။]သဒ္ဒိ၊ ကွ။ နိပန္နာ၊ လျောင်းနေသည်။ (သမာနာ) ဝါ၊ ဖြစ်သော်လည်းကောင်း။ နိသိန္နာ၊ ထိုင်နေသည်။ (သမာနာ) ဝါ၊ သော်လည်းကောင်း။ အဃ၊ ထို သားငယ်၏။ ဟတ္ထံဝါ၊ လက်ကိုသော်လည်းကောင်း။ ပါဒံဝါ၊ ခြေကိုသော် လည်းကောင်း။ သြလမ္မန္တံ၊ အောက်သို့ တွဲလျားကျနေသည်ကို။ ဥက္ခိပိတ္ဝာ၊ မြှောက်၍။ သဏ္ဌပေဿာမိ၊ ကောင်းစွာ တည်စေအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ ကြံ၍။ သုခဝါသတ္ထံ၊ ဌါ။ ပုတ္တံ၊ ကို။ သြလောကေတိ ယထေဝ၊ ကြည့်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဗောဓိသတ္တမာတာ ပိ၊ သည်လည်း။ မာတု၊ ၏။ ဥဋ္ဌာနဂမနပရိဝတ္တနနိသဇ္ဇာဒီသု၊ ထခြင်း, သွားခြင်း, လူးလှိမ့်ခြင်း, ထိုင်ခြင်း အစရှိသည် တို့၌လည်းကောင်း။ ဥဏှသီတလောဏိက တိတ္တကကဋုကာဟာရ အဇ္ဈောဟရဏကာလေသုစ–ပူသော အစာကို စားမျိုရာအခါ, အေးသော အစာကို စားမျိုရာအခါ, ငန်သောအစာကိုစားမျိုးရာအခါ, ခါးသောအစာကို စားမျိုရာအခါ, စပ်သောအစာကို စားမျိုရာ အခါတို့၌လည်းကောင်း။ ဂဗ္ဘဿ၊ ကိုယ်ဝန်သူငယ်၏။ ယံ တံ ဒုက္ခံ၊ အကြင်ဆင်းရဲခြင်းသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ မေ၊ ၏။ ပုတ္တဿ၊၏။ ဝါ၊မှာ။ တံ၊ ထို ဆင်းရဲသည်။ အတ္ထိ နုခေါ၊ ရှိလေသလော့။ ဣတိ၊ သို့။သုခဝါသတ္ထံ၊ ချမ်းသာစွာ နေနိုင်ခြင်းအကျိုးငှါ။ သြလောကယမာနာ၊ ကြည့်လတ်သော်။ ပလ္လင်္ကံ၊ထက်ဝက်ပလ္လင်ကို။ အာဘုဇိတ္ဝာ၊ ဖွဲ့ခွေ၍။ နိသိန္နံ၊ သော။ ဗောဓိသတ္တံ၊ ကို။ ပဿတိ၊ ၏။

ဟိ–ဥပမာဆောင် ထင်အောင်ပြဦးအံ့။ အာညေ၊ ဘုရား အလောင်းမှ တပါးကုန်သော။ အန္ဓောကဝိန္ဓံဂတာ၊ ဝမ်း၏ အတွင်း၌ ရောက်သော သတ္တဝါတို့သည်။ ပက္ကာသယံ၊ အစာကျက် အိမ်ကို။ အဝတ္ထရိတ္ဝာ၊ လှမ်း ဖို၍။ အာမာသယံ၊ အစာသစ်အိမ်ကို။ ဥက္ခိပိတ္ဝာ၊ မြှောက်ချီ၍။ ဥဒရပဋလံ၊ ဝမ်းရေကို။ ပိဒ္ဓိတော၊ ကျောက်ကုန်း၌။ ကတ္ဝာ၊ ၍။ (တနည်း။) ပိဒ္ဓိတော ကရိတ္ဝာ၊ ကျော ခိုင်း ၍။ ပိဒ္ဓိကဝဝံ၊ ကျောက်ဆူးရိုးကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ၊ ဥက္ကုဋ္ဌိကံ၊ ဆောင့်ကြောင့်။ ဒီသု၊ နှစ်ဘက် ကုန်သော။ မုဋ္ဌိသု၊ လက်ဆုပ်တို့၌။ ဟနုကံ၊ မေးကလေးကို။ထပေတ္ဝာ၊ ထား၍။ ဧဒေဝ၊ မိုးသည်။ ဝဿန္တေ၊ ရွာလတ်သော်။ ရုက္ခသုသိရေ၊ သစ်ခေါင်း၌။ မက္ကဋော ဝိယ၊ မျောက်ကလေးတို့ကဲ့သို့။ နိသီဒန္တိ ယထာ၊ နေကြရကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ နနိသီဒတိ၊ နေရသည်မဟုတ်။ ပန၊ အဟုတ်ကား။ ဗောဓိသတ္တော၊သည်။ ပိဒ္ဓိကဝဝံ၊ ကို။ ပိဒ္ဓိတော၊ ၌။ ကတ္ဝာ၊ ၍။

(တနည်း။) ပိဋ္ဌိတော ကတ္ဒာ၊ ၍။ ဓမ္မာသနေ၊ တရားဟောပလ္လင်၌။ ဓမ္မ ကထိကောဝိယ၊ ဓမ္မကထိကသည်ကဲ့သို့။ ပလ္လင်္ကံ၊ ကို။ အာဘုဇိတ္ဒာ၊ ၍။ ပုရတ္ထာဘိမုခေါ၊ မယ်တော်၏ ရှေ့ဘက်အရပ်သို့ ရှေးရှုသည်။ (ဟုတ္ဒာ။) နိသီဒတိ၊ ၏။

ပန၊ ဆက်။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ကတကမ္မံ၊ ပြုအပ်ပြီးသော ကောင်းမှုသည်။ အဿာ၊ ထို မယ်တော်၏။ ဝတ္ထုံ၊ သားအိမ်ကို။ သောဓေတိ၊ စင်ကြယ်စေ၏။ ဝတ္ထုမှိ၊ သားအိမ်သည်။ သုဒ္ဓေ၊ စင်ကြယ်လတ်သော်။ သုခုမစ္ဆဝိလက္ခဏံ၊ သိမ်မွေ့နူးညံ့သော အရေ၏လက္ခဏာသည်။ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ၏။ အထ၊ ၌။ နံ၊ ထို ဘုရားအလောင်းတော်ကို။ ကုစ္ဆိတစော၊ မယ်တော်၏ ဝမ်းရေသည်။ ပဋိစ္ဆာဒေတုံ၊ ဖုံးခြင်းငှါ။ နဿ သက္ကောတိ၊ နိုင်။ ဩလောကေန္တိယာ၊ ကြည့်သော မယ်တော်၏။ ဗဟိ၊ ပြင်ဘက်၌။ ဋိတော ဝိယ၊ တည်သကဲ့သို့၊ ပညာယတိ၊ ထင်ရှား၏။ တမတ္ထံ၊ ထို အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဥပမာယ၊ ဖြင့်။ ဝိဘာဝေန္တော၊ ထင်စွာပြတော်မူလိုသော။ ဘဂဝါ၊ သည်။ သေယျထာပီတိ အာဒိံ၊ ကို။ အာဟ၊ ပြီ။ ပန၊ ဆက်။ ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ အန္တောကုစ္ဆိဂတော၊ သည်။ (သမာနော၊ ဖြစ်စဉ်။)မာတရံ၊ ကို။ နဿ ပဿတိ၊မမြင်။ (ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ မာတရံ၊ ကို။ နဿ ပဿတိ၊နည်း။) ဟိ(ယသ္မာ)၊ကြောင့်။ အန္တောကုစ္ဆိယံ၊ ၌။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ သည်။ နဿ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။(တသ္မာ မာတရံ။) နဿ ပဿတိ၊ မမြင်ရ။

၂၄။ ကာလံ ကရောတီတိ၊ ကား။ ဝိဇာတဘာဝပစ္စယာ၊ ဖွားမြင်ရသည်၏ အဖြစ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ (ကာလံ၊ နတ်ရွာစံချိန်ကို။) နဿ (ကရောတိ)၊ ပြုရသည်မဟုတ်။ အာယုပရိက္ခယေနေဝ၊ အသက်၏ကုန်ခြင်းကြောင့်သာ။ (ကာလံ ကရောတိ။)ဟိ၊ ခဲ့။(တနည်း။)ဟိ (ယသ္မာ)၊ကြောင့်။ ဗောဓိသတ္တေန၊ သည်။ ဝသိတဋ္ဌာနံ၊ နေအပ်ရာဌာနဖြစ်သော ဝမ်းတိုက်သည်။ စေတိယကုဋ္ဌိသဒိသံ၊ စေတီကျောင်းဆောင်နှင့်တူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အညေသံ၊ ဘုရားအလောင်းမှအခြားသူတို့သည်။ အပရိဘောဂါရဟံ၊ သုံးဆောင်ခြင်းကို မထိုက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ဆက်။ဗောဓိသတ္တမာတရံ၊

နဿ ဟိ စက္ခုဝိညာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ။ကသ္မာ ပန သတိ စက္ခုမှိ, အာလောကေ စ နဿ ပဿတီတိ အာဟ"နဿ ဟိ အန္တောကုစ္ဆိယံ စက္ခုဝိညာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတီ"တိ။အဿာ သ ပဿာသာ ဝိယ ဟိ တတ္ထ စက္ခုဝိညာဏမ္ပိ နဿ ဥပ္ပဇ္ဇတိ တဇ္ဇဿ သမန္နာဟာရဿ အဘာဝတော။ (ထို စက္ခုဝိညာဉ်အား လျောက်ပတ်သော နှလုံးသွင်းခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။)

ကို။ အပနေတွာ၊ ဖယ်ရှား၍။ အည့်၊ အခြားသောမိဖုရားကို။ အဂ္ဂမဟေသိဋ္ဌာနေ၊ မြတ်သောမိဖုရား၏အရာ၌။ ဝါ၊ မိဖုရားခေါင်၏အရာ၌။ ထပေတုံ၊ ၎ါ။ နသက္ကာ၊ ကောင်း။ ဗောဓိသတ္တမာတု၊ ၏။ တတ္တကံယေဝ၊ ထိုမျှလောက် ခုနစ်ရက်အတိုင်းအရှည်ရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ အာယုပ္ပမာဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တဒါ၊ ဖွားမြင်ပြီး၍ ခုနစ်ရက်ပြည့်ရာ ထိုအခါ၌။ ကာလံ၊ ကို။ ကရောတိ၊ ၏။

ပန၊ ပရိဟာရ....အံ့။ ကတရသ္မိံဝယေ၊ အဘယ်အရွယ်၌။ ကာလံ၊ ကို။ ကရောတိ၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။ မဇ္ဈိမဝယေ၊ မဇ္ဈိမအရွယ်၌။ (ကာလံ ကရောတိ။) ဟိ၊ ချဲ။ ပဌမဝယသ္မိံ၊ ပထမအရွယ်၌။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ အတ္တဘာဝေ၊ ၌။ ဆန္ဒရာဂေါ၊ ဆန္ဒရာဂသည်။ ဗလဝါ၊ အားရှိသည်။ ဟောတိ၊ တေန၊ ထို ဆန္ဒရာဂအားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တဒါ၊ ပထမအရွယ်၌။ သဉ္ဇာတဂဗ္ဘာ၊ ဖြစ်သောကိုယ်ဝန်ရှိသော။ ဣတ္ထီ၊ သည်။ ဂဗ္ဘံ၊ ကိုယ်ဝန်သူငယ်ကို။ အနုရက္ခိတုံ၊ စောင့်ရှောက်ခြင်းငှါ။ နသက္ကောတိ၊ နိုင်။ ဂဗ္ဘော၊ ကိုယ်ဝန်သူငယ်သည်။ ဗဟွာဗာဓော၊ များသော အနာရှိသည်။ ဟောတိ။ ပန၊ ကား။ မဇ္ဈိမဝယဿ၊ မဇ္ဈိမအရွယ်၏။ ဒွေ၊ ၂ ပါးကုန်သော။ ကောဋ္ဌာသေ၊ အဖို့အစုတို့ကို။ အတိက္ကမ္မ၊ လွန်၍။ တတိယေ၊ တတိယဖြစ်သော။ ကောဋ္ဌာသေ၊ ၌။ ဝတ္ထု၊ တည်နေရာ သားအိမ်သည်။ ဝိသဒံ၊ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သည်။ ဟောတိ။ ဝိသဒေ၊ သော။ ဝတ္ထုမှိ၊ ၌။ နိဗ္ဗတ္တဒါရကာ၊ ဖြစ်သော ကလေးတို့သည်။ အရောဂါ၊ ရောဂါမရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဗောဓိသတ္တမာတာပိ၊ သည်လည်း။ ပဌမဝယေ၊ ၌။

ဝတ္ထု ဝိသဒံ ဟောတိ။ ။ဝတ္ထု ဝိသဒံ ဟောတိတိ ဂဗ္ဘာသယော (ကိုယ်ဝန်၏ တည်ရာ သားအိမ်သည်။) ဝိသုဒ္ဓေါ ဟောတိ။ မာတု မဇ္ဈိမဝယဿ တတိယကောဋ္ဌာသေ ဗောဓိသတ္တဂဗ္ဘောက္ကမနမ္ပိ (ဘုရားအလောင်း၏ အမိဝမ်းတိုက်သို့ သက်ခြင်းကိုလည်း။) တဿာ (ထိုမယ်တော်၏။) အာယုပရိမာဏဝိလောကနေနေဝ (အသက်အတိုင်းအရှည်ကို ကြည့်ခြင်းဖြင့်ပင်။) သင်္ဂဟိတံ (ကသ္မာ) ဝယောဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇနကဝိကာရဿ ပရိဝဇ္ဇနတော (အရွယ်နှင့်စပ်သဖြင့် ဖြစ်လတ္တံ့သော ဇောက်ပြန်မှုကို ရှောင်ကြဉ်လိုခြင်းကြောင့်တည်း။) [အရွယ်ငယ်သေးသည့်အခါ သန္ဓေရှိလျက်လည်း ကာမအလိုက်အစားများ၍ သားအိမ်မသန့်မရှင်းရှိတတ်သည်။] ဣတ္ထိသဘာဝေန ဥပ္ပဇ္ဇနကဝိကာရော ပန ဗောဓိသတ္တဿ အာနုဘာဝေနေဝဝူပသမတိ။ (ဘုရားအလောင်းတော်သန္ဓေတည်ပြီးသောအခါ၌ကား မိန်းမသဘောအားဖြင့် ဖြစ်တတ်သော တော်ရုံဘန်ရုံ ကာမဂုဏ်ဇောက်ပြန်မှုကား ဘုရားအလောင်းတော်ကလေး၏ အာနုဘော်ကြောင့်ပင် ငြိမ်းအေးနေတော့၏။—ဋီကာ။

သမ္ပတ္တိ၊ စည်းစိမ်ကို။ အနုဘဝိတွာ၊ ခံစားပြီး၍။ မဇ္ဈိမဝယဿ၊၏။ တတိယေ၊ သော။ ကောဋ္ဌာသေ၊ ၌။ ဝိဇာယိတွာ၊ ဖွားမြင်ပြီး၍။ ကာလံ၊ ကို။ ကရောတိ။ ဣတိအယံ၊ ဤသို့ နတ်ရွာစံချိန်ကို ပြုရခြင်းသည်။ ဧတ္ထ၊ ဤ ဘုရားအလောင်းဖွားမြင်ရာ၌။ ဓမ္မတာ၊ သဘောတံထွာ ဓမ္မတာတည်း။

၂၅။ နဝ ဝါ ဒသ ဝါတိ ဧတ္ထ၊ ၌။ ဝါသဒ္ဒဿ၊ ၏။ ဝိကပ္ပနဝသေန၊ တမျိုးတဖုံ ပြုစီရင်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ သတ္တ ဝါ၊ ခုနစ်လတို့ ပတ်လုံးသော်လည်းကောင်း။ အဋ္ဌ ဝါ၊ သော်လည်းကောင်း။ ဧကာဒသ ဝါ၊ သော်လည်းကောင်း။ ဒွါဒသ ဝါ၊ သော်လည်းကောင်း။ ဣတိ ဧဝမာဒီနံ၊ ဤသို့ အစရှိသော လတို့ကို။ သင်္ဂဟော၊ သိမ်းယူရေတွက်ခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထို လတို့တွင်။ သတ္တမာသဇာတော၊ သန္ဓေတည်ပြီးနောက်ခုနစ်လမြောက်၌ ဖွားမြင်ရသော သူငယ်သည်။ ဇီဝတိ၊ အသက်ရှင်တတ်၏။ [ဘာ့ကြောင့်နည်း-ထိုသူငယ်၌ ခန္ဓာကိုယ်ကလေးက သေးငယ်သည့်အတွက် အမိ၏ ယောနိမှထွက်သောအခါ ယောနိနှင့် ထိခိုက်မှုက နည်းသောကြောင့်တည်း။] ပန၊ ထိုသို့ပင် အသက်ရှင်တတ်ပါသော်လည်း။ သီတုဏှက္ခမော၊ အအေးအပူကို ခံနိုင်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ (ထို့ကြောင့် ယုယုယယမွေးယူရသည်။) အဋ္ဌမာသဇာတော၊ သန္ဓေတည်ပြီးနောက် ရှစ်လမြောက်၌ ဖွားမြင်ရသော သူငယ်သည်။ န ဇီဝတိ၊ အသက်မရှင်တတ်။[ဘာ့ကြောင့်နည်း ခန္ဓာကိုယ်ကလေးက အနည်းငယ်ကြီးလာသည့်အတွက် အမိယောနိမှထွက်သောအခါ ယောနိနှင့် ထိခိုက်မှုက များသောကြောင့်တည်း။] အဝသေသာ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော ခုနစ်လ ရှစ်လမှကြွင်းသော ကိုးလ ဆယ်လ ဆယ့်တစ်လ ဆယ့်နှစ်လမြောက်၌ ဖွားမြင်ရသော သူငယ်တို့သည်။ဇီဝန္တိ၊ ကုန်၏။ [ထို အချိန်တို့၌ကား ကိုယ်ဝန်သူငယ်က ကြီးထွားနေသော်လည်း အထိအခိုက်ခံနိုင်လောက်အောင် ရင့်နေပြီဖြစ်သောကြောင့်တည်း။]

မဇ္ဈိမဝယဿ တတိယေ ။ ။ငါတို့ဘုရားအလောင်း၌ အသက်တမ်းသည် အနှစ်တရာတမ်းဖြစ်၏။ ထို အနှစ်တရာကို သုံးပုံ ပုံလျှင် ပထမ ၃၃ နှစ်–၄ လသည် ပထမအရွယ်, ဒုတိယ ၃၃ နှစ်–၄ လသည် ဒုတိယ အရွယ်,တတိယ၃၃–နှစ်–၄ လသည် တတိယအရွယ်ဖြစ်၏။ ထိုတွင် မဇ္ဈိမ ၃၃ နှစ်–၄ လကို သုံးပုံပုံ တပုံလျှင် ၁၁ နှစ်–၁ လ-၁၀ ရက်စီ ဖြစ်ရကား"မဇ္ဈိမအရွယ်၏ နှစ်ဖို"ဟူသည် ၅၅ နှစ်–၆ လ–၂၀ ရက်တည်း။ ထို့ကြောင့် မယ်တော်၏အသက်သည် ၅၅ နှစ်–၆ လ–၂၀ ရက်ကို ကျော်၍ သုံးဖို့မြောက်ဖြစ်သော ၅၅ နှစ်–၆–လ–၂၁ ရက်လွန်မှ ဘုရားအလောင်း ပဋိသန္ဓေတည်တော်မူသည်။

၂၇။ ဒေဝါ ပဌမံ ပဋိဂ္ဂဏှန္တိတိ၊ ကား။ ခီဏာသဝါ၊ ကုန်ပြီးသော အာသဝေါရှိကုန်သော။ သုဒ္ဓါဝါသဗြဟ္မာနော၊ သုဒ္ဓါဝါသဗြဟ္မာတို့သည်။ ပဋိဂ္ဂဏှန္တိ၊ ခံယူကြကုန်၏။ ကထံ၊အဘယ်သို့။ ပဋိဂ္ဂဏှန္တိ၊ ခံယူကြကုန်သနည်း။ သူတိဝေသံ၊ ဖဒ်းမြင်ရာဝယ် အညစ်အကြေးကိုသုတ်သင်တတ်သော အထိန်းတော်အသင်္ဃာကို။ ဂဏှိတွာ၊ ယူ၍။ (ပဋိဂ္ဂဏှန္တိ။)ဣတိ၊ သို့။ ဧကော၊အခြို့သော အဘယဂိရိဝါသီဆရာတို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။) [သူတိဝေသန္တိ သူတိဇဂုန ဓာတိဝေသံ။(သားဖဒ်းခြင်းကို ပြုစုလုပ်ကျွေးတတ်သော အထိန်းတော်အသင်္ဃာကို။)—ဋီကာ။] ပန၊ ထိုသို့ပင် ဆိုကြပါသော်လည်း။ တံ၊ ထိုအယူကို။ ပဋိက္ခိပိတွာ၊ ပယ်၍။ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ အပ်ပြီ။ (ကိံ။)တဒါ၊ ဖဒ်းမြင်ပြီးရာ ထိုအခါ၌။ ဗောဓိသတ္တမာတာ၊ သည်။ သုဝဏ္ဏခစိတံ၊ ရွှေတိုဖြင့် စီခြယ်အပ်သော။ ဝတ္ထံ၊ အဝတ်ကို။ နိဝါသေတွာ၊ ဝတ်၍။ မစ္ဆကို့သဒိသံ၊ ငါး၏မျက်လုံးနှင့်တူသော အရေရှိသော။ ဒုကူလပဋ္ဋံ၊ ဘွဲ့ဖြူအဝတ်ကို။ယာဝ ပါဒန္တာ၊ခြေအဆုံးတိုင်အောင်။ ပါရုပိတွာ၊ ခြုံ၍။ အဋ္ဌာသိ၊ ရပ်ပြီ။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ အဿာ၊ ထို ဘုရားအလောင်း မယ်တော်၏။ (ဝုဋ္ဌာနံ-ဋ္ဌစပ်။) သလ္လဟုကဂမ္ဘဝုဋ္ဌာနံ၊ ပေါ့ပေါ့ပါးပါးဖြစ်၍ ကိုယ်ဝန်မှ ထမြောက်ရခြင်းသည်။ ဓမကရဏတော၊ ဓမကရိဏ်ရေစစ်မှ။ ဥဒကနိက္ခမနသဒိသံ၊ ရေ၏ ထွက်ခြင်းနှင့်တူသည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ အထ၊ ဖဒ်းမြင်တော်မူရာ ထိုအခါ၌။ တေ၊ ထို သုဒ္ဓါဝါသဗြဟ္မာတို့သည်။ ပကတိဗြဟ္မဝေသေနဝ၊ ပြကတ္တိသော ဗြဟ္မာ၏ အသွင်ဖြင့်သာ။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ၍။ ပဌမံ၊ စွာ။ သုဝဏ္ဏဇာလေန၊ ရွှေဇာအဝတ်ဖြင့်။ ပဋိဂ္ဂဟေသုံ၊ ကုန်ပြီ။ တေသံ၊ ထို သုဒ္ဓါဝါသရဟန္တာဗြဟ္မာတို့၏။ ဟတ္ထတော၊ လက်မှ။ စတ္တာရော၊ လေးယောက် ကုန်သော။ မဟာရာဇာနော၊ တို့သည်။ အဇိနပဝေဏိယာ၊ သစ်နက်ရေတို့ဖြင့် ချုပ်အပ်သော အထပ်ထပ်ဖြစ်သော အဝတ်ဖြင့်။ ပဋိဂ္ဂဟေသုံ၊ ကုန်ပြီ။ [အဇိနပဝေဏိယာတိ အဇိနစမ္မေဟိ သိဗ္ဗိတွာ ကတပဝေဏိယာ။—ဋီကာ။] တတော၊ ထို နတ်မင်းကြီး လေးယောက်တို့၏ လက်မှ။ မနုဿာ၊ တို့သည်။ ဒုကူလစုမ္မဋ္ဌကေန၊ ဘွဲ့ဖြူပုဆိုးဖြင့် ပြုအပ်သော အဝတ်ခွေဖြင့်။ ပဋိဂ္ဂဟေသုံ၊

၄၉ဝါ **ပဌမံ ပဋိဂ္ဂဏှန္တိ**။ ။ဒေဝါ ပဌမံ ပဋိဂ္ဂဏှန္တိတိ "လောကနာထံ မဟာပုရိသံ သယမေဝ (မိမိတို့ ကိုယ်တိုင်ပင်။) ပဌမံ ပဋိဂ္ဂဏှ**ာမ**" ဣတိသဒ္ဒါတဂါရဝေ ဗဟုမာနာ (ဤသို့လွန်စွာဖြစ်သော ရိသေမြတ်နိုးခြင်း ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။) အတ္တနော ဒိတိံ ပဝေဒေန္တာ (မိမိ၏ ပိတိကို သိစေကုန်လျက်။) ခီဏာသဝါ သုဒ္ဓါဝါသဗြဟ္မာနော အာဒိတော ပဋိဂ္ဂဏှန္တိ။—ဋီကာ။

ကုန်ပြီ။ [ဒုကူလ၊ ဘွဲ့ဖြူအဝတ်။ စုမ္မဋ္ဌကေန၊ ခေါင်းခုကဲ့သို့ ရစ်ခွေ၍ ထားအပ်သောအဝတ်ဖြင့်။] တေန၊ ကြောင့်။ ဒေဝါ ။ပ။ မနုဿာတိ၊ ဟူ၍။ (ဘဂဝတာ။) ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

၂၈။ စတ္တာရောနံ ဒေဝပုတ္တာတိ၊ ကား။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ မဟာရာဇာနော၊ တို့သည်။ ပဋိဂ္ဂဟေတွာတိ၊ ကား။ အဇိနပွဝေဏိယာ၊ ဖြင့်။ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ၊ ၍။ (ပုရတော ထပေန္တိ–၌ စပ်။) မဟေသက္ခောတိ၊ ကား။ မဟာတေဇော၊ ကြီးသောတန်ခိုးရှိသော။ မဟာယသော၊ များသော အခြံအရံရှိသော။ ဝါ၊ များသော အကျော်အစောရှိသော။ လက္ခဏသမ္ပန္နော၊ လက္ခဏာတော်ကြီးငယ်နှင့် ပြည့်စုံသော။ ("ပုတ္တော ဥပ္ပန္နော"၌စပ်။)

၂၉။ ဝိသဒေါဝ နိက္ခမတီတိ၊ ကား။ အညေ၊ ဘုရားအလောင်းမှ အခြားကုန်သော။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ယောနိမဂ္ဂေ၊ ယောနိ၏လမ်း၌။ လဂ္ဂန္တာ၊ ငြိကပ် ကုန်သည်။ (ဟုတွာ။) ဘဂ္ဂဝိဘဂ္ဂါ၊ ကျိုးပျက်ကုန် အထူးသဖြင့် ကျိုးပျက်ကုန်သကဲ့သို့။ နိက္ခမန္တိ ယထာ၊ ထွက်ရကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ (ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။) နနိက္ခမတိ၊ ထွက်ရသည်မဟုတ်။ အလဂ္ဂေါ၊ ကပ်ငြိခြင်းမရှိသည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ နိက္ခမတိ၊ ၏။ ဣတိအတ္ထော။ဥဒေနာတိ၊

မဟာတေဇော မဟာယသော။ ။မဟာတေဇောတိ မဟာနုဘာဝေါ။ တေဇော "တန်ခိုး"ဟူသည် အာနုဘော်တည်း။ ထို့ကြောင့် "တန်ခိုးရှိန်စော် အာနုဘော်"ဟု သုံးစွဲကြသည်၊ "မဟန္တော+တေဇော ယဿာတိ မဟာတေဇော"ဟုပြု။ မဟာယသောတိ မဟာပရိဝါရော, ဝိပုလကိတ္တိဃောသောစ (များသောအခြံအရံလည်းရှိ, ကျယ်ပြန့်သော အကျော်အစောလည်းရှိသော။) [ယသသည် "ပရိဝါရ ယသ, ကိတ္တိ ယသ"ဟု နှစ်မျိုးရှိ၏။ အခြံအရံများခြင်းသည် ပရိဝါရ ယသ, နာမည်ကျော်ခြင်းသည် ကိတ္တိ ယသတည်း။] "မဟန္တော+ယသော ယဿာတိ မဟာယသော"ဟုပြု။ ဤအဖွင့်များသည် မဟေသက္ခော-၏ သဒ္ဒတ္ထမဟုတ် အဓိပ္ပါယတ္ထတည်း။ မဟေသက္ခော-၏ သဒ္ဒတ္ထကို [ပါစိတ် ဘာသာဋီကာ ဘူတဂါမသိက္ခာပုဒ်၌ ဝိဂြိဟ်နှင့်တကွ ပြခဲ့ပြီ။]

ဘဂ္ဂဝိဘဂ္ဂါ။ ။ဘဂ္ဂဝိဘဂ္ဂါတိ သမ္မာဓဋ္ဌာနတော နိက္ခမနေန (အမိ၏ ကျဉ်းမြောင်းသော ယောနိအရပ်မှ ထွက်ရခြင်းသည်။) ဝိဘာဝိတတ္တာ (အမျိုးမျိုး ဖြစ်စေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။) ဘဂ္ဂဝိဘဂ္ဂါ ဝိယ စ (ကျိုးပျက်ကုန် အထူးသဖြင့် ကျိုးပျက်ကုန်သကဲ့သို့။) ဟုတွာ (နိက္ခမန္တိ–၌စပ်။) [ဝိယ ဟု ဆိုသောကြောင့် လက်ခြေအင်္ဂါတွေ တကယ်ကျိုးပျက်ကုန်သည်မဟုတ်ပါ။ ကျိုးပျက်ကုန်သကဲ့သို့ ဖြစ်ရသည် ဟု ဆိုလိုသည်။] တေန (ဘဂ္ဂဝိဘဂ္ဂ–ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။) နေသံ၊ ထိုအခြားသတ္တဝါတို့၏။ အဝိသဒဘာဝမေဝ ဒဿေတိ။

အလဂ္ဂေါ ဟုတွာ။ ။အလဂ္ဂေါ ဟုတွာတိ ဂမ္ဘာသယေ (သားအိမ်၌လည်းကောင်း။) ယောနိပဒေသေစ (ယောနိအရပ်၌လည်းကောင်း။) ကတ္ထစိ အလဂ္ဂေါ

ကား။ ဥဒကေန၊ သားအိမ်၌ရှိသောရေသည်။ (အမက္ခီတော–၌စပ်။) [ဥဒကေနာတိ ဂဗ္ဘာသယဂတေန ဥဒကေန။–ဋီကာ။] ကေနစိ အသုစိနာတိ၊ ကား။ အညေ၊ ဘုရားအလောင်းမှ အခြားကုန်သော။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ကမ္မဇဝါတေဟိ၊ ကံကြောင့်ဖြစ်သော လေတို့သည်။ (ပက္ခိတ္တာ–၌စပ်။)ဥဒ္ဓံပါဒါ၊ အထက်၌ ခြေရှိကုန်သည်လည်းကောင်း။ (ခြေမိုးမျှော်။) အဓောသိရာ၊ အောက်၌ ဦးခေါင်းရှိကုန်သည်လည်းကောင်း။ (ဦးခေါင်းစောက်ထိုး။) ယောနိမဂ္ဂေ၊ ယောနိ၏လမ်း၌။ ပက္ခိတ္တာ၊ ပစ်ချအပ်ကုန်သည်။ (ဟုတ္ဝာ။) သတပေါရိသံ၊ ယောကျ်ားပေါင်းတရာ ပမာဏရှိသော။ ဝါ၊ အသူတရာနက်သော။ နရကပပါတံ၊ နရက်ချောက်သို့။ ပဘန္ဒုဝိယ၊ ကျကုန်သကဲ့သို့လည်းကောင်း။ တာဠုစ္ဆဒ္ဒေန၊ သံကောက်ပေါက်ဖြင့်။ နိကဆိုယမာနာ၊ ဆဲငင်အပ်ကုန်သော။ ဟတ္ထိဝိယ၊ ဆင်တို့ကဲ့သို့လည်းကောင်း။ မဟာဒုက္ခံ၊ ကြီးစွာသော ဆင်းရဲကို။ အနုဘဝန္တာ၊ ခံစားကုန်လျက်။ နာနာ အသုစိ မက္ခီတာ၊ အမျိုးမျိုးသော မစင်မကြွယ်တို့သည် လိမ်းကျံအပ်ကုန်သည်သာ။(ဟုတ္ဝာ။) နိက္ခမန္တိယထာ၊ သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ နု(နိက္ခမတိ)၊ မထုက်ရ။ ဟိ၊ မှန်။ ဗောဓိသတ္တံ၊ ကို။ ကမ္မဇဝါတာ၊ တို့သည်။ ဥဒ္ဓံပါဒံ၊ အထက်၌ ခြေရှိသည်ကိုလည်းကောင်း။(ခြေမိုးမျှော်။)အဓောသိရံ၊ အောက်၌ ဦးခေါင်း ရှိသည်ကိုလည်းကောင်း။ (ဦးခေါင်း စောက်ထိုး။) ကာတုံ၊ ငှါ။ နသက္ကောန္တိ၊ ကုန်။ သော၊ ထို ဘုရားအလောင်းသည်။ဓမ္မာသနတော၊ တရား၏နေရာမှ။ ဝါ၊ တရားဟောရာပလ္လင်မှ။ သြတရန္တော၊ သက်ဆင်းသော။ ဓမ္မကထိကော၊ ဓမ္မကထိက ပုဂ္ဂိုလ်သည်ကဲ့သို့လည်းကောင်း။ နိဿေဏိတော၊ လှေခါးမှ။ သြတရန္တော၊ သော။ ပုရိသောဝိယ၊ ယောကျ်ားသည်ကဲ့သို့လည်းကောင်း။ ဒဋ္ဌု၊ နှစ်ဘက်ကုန်သော။ ဟတ္ထေ၊ တို့ကိုလည်းကောင်း။ ဒဋ္ဌု ပါဒေ စ၊ တို့ကိုလည်းကောင်း။ ပသာရေတွာ၊ ဆန့်တန်း၍။ ဌိတကောဝ၊ ရပ်လျက်သာ။ ပာတုကုစ္ဆိသမ္ဘဝေနံ၊ မယ်တော်ဝမ်း၌ဖြစ်သော။ ကေနစိ၊ သော။ အသုစိနာ၊ သည်။ အမက္ခီတော ဝ၊ မလိမ်းကျံအပ်သည်သာ။ (ဟုတ္ဝာ။) နိက္ခမတိ။

ဥဒကာသမောရာတိ၊ ကား။ ဥဒကဝဋ္ဋိယော၊ ရေလုံးတို့သည်။(ပါတုဘဝန္တိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ကုန်၏။-၌စပ်။) [ဥဒကဝဋ္ဋိယောတိ ဥဒကကမ္မန္တာ (ရေအစုတို့။)–

အသတ္တော၊ (မငြိကပ်သည်။) ဟုတ္ဝာ (နိက္ခမတိ။) ယတော (ယင်းသို့ ထွက်ရခြင်းကြောင့်။) "ဓမကရဏတော ဥဒကနိက္ခမနသဒိသ" န္တိ ဝုတ္တံ။ ("ဓမကရိဏ်မှ ရေထွက်ရခြင်းနှင့်တူ၏"ဟု ဆိုအပ်ခဲ့ပြီ။)

ဋီကာ။] တာသု၊ ထို ရေလုံးတို့တွင်။ သီတာ၊အေးသောရေလုံးသည်။ သုဝဏ္ဏ
ကဋ္ဌာဟေ၊ ရွှေဖျဉ်းအိုး၌။ ပတတိ၊ ကျ၏။ ဥဏှာ၊ ပူသောရေလုံးသည်။
ရဇ်တကဋ္ဌာဟေ၊ ငွေဖျဉ်းအိုး၌။(ပကတိ၊ ၏။)စ၊ ဆက်။ ဣဒံ၊ ဤ "ဥဒကဿ
ဓာရာ အန္တလိက္ခာ ပါတုဘဝန္တိ" ယူသော စကားကို။ (ဝုတ္တံ-၌စပ်။) ပဏီ
တလေ၊ မြေအပြင်၌။ ကေနစိ၊ သော။ အသုစိနာ၊ မစင်မကြည်နှင့်။ အမိဿံ၊
မရောနှောသော။ တာသံ၊ ထို သားအိမ်တို့၏။ [အမိက ပဓာနဖြစ်သော
ကြောင့် "တာသံ"ဟု ရှိသောပါဠိက ကောင်းသည်။] ပါနီယပရိဘောဇနီယဥဒကဋ္ဌေဝ၊ သောက်ရေ သုံးရေကိုလည်းကောင်း။ အညေဟိ၊ အခြား
ကလေးတို့နှင့်။ အသာဓာရဏံ၊မဆက်ဆံသော။ကိဋ္ဌာဥဒကဋ္ဌ၊ပျော်မြူးကြောင်း
ရေကိုလည်းကောင်း။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ပန၊ ဆက်။ (ချီးမွမ်းဖွယ်
ရာ သမ္ဘာဝနာကား။) အညဿ၊ အခြားသော။သုဝဏ္ဏရဇတဿဋ္ဌေဟိ၊ ရွှေအိုး
ငွေအိုးတို့ဖြင့်။ အာဟရိယမာနဥဒကဿ စေဝ၊ ဆောင်ယူအပ်သော ရေ၏
လည်းကောင်း။ ဟံသဝတ္တကာဒိပေါက္ခရဏီဂတဿ၊ ဟံသဝတ္တက-အစရှိသော
ရေကန်တို့၌တည်သော။ ဥဒကဿ စ၊ ၏လည်းကောင်း။ ပရိစ္ဆေဒေါ၊ သည်။
နတ္ထိ၊ မရှိ။

၃၁။ သမ္ပတိဇာတောတိ၊ ကား။ မုဟုတ္တဇာတော၊ ဖွားမြင်ပြီး၍ တမုဟုတ်
သာရှိသေးသော။ (ဗောဓိသတ္တော-၌စပ်။) ပန၊ ဆက်။ ပါဋိယံ၊ ပါဋိတော်
၌။ မာတုကုစ္ဆိတော၊မှ။ နိက္ခန္တမတ္တော။ ထွက်ပြီးကာမျှသည်။(ဟုတ္ဝာဝိယ၊ဖြစ်
သကဲ့သို့။) (ထွက်ပြီးကာမျှဖြစ်၍ မြေ၌တည်သကဲ့သို့။) ဒဿိတော၊ ပြအပ်
ပြီ။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ပါဋိတော်၌ပြအပ်သည့်အတိုင်း။ နဒဋ္ဌုံ၊ မမှတ်ထိုက်။ ဟိ၊
မှန်။(တနည်း။) (ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧဝံ နဒဋ္ဌုံ၊ နည်း။) ဟိ (ယသ္မာ၊)
ကြောင့်။ နိက္ခန္တမတ္တံ၊ မယ်တော်၏ဝမ်းမှ ထွက်ပြီးကာမျှဖြစ်သော။ နံ၊ ထို
ဘုရားအလောင်းကို။ ပဌမံ၊ စွာ။ ဗြဟ္မာနော၊ သုဒ္ဓါဝါသ ရဟန္တာဗြဟ္မာတို့
သည်။ သုဝဏ္ဏဇာလေန။ ပဋိဂ္ဂဏှိံသု၊ ကုန်ပြီ။ တေသံ၊ ထို သုဒ္ဓါဝါသ
ဗြဟ္မာတို့၏။ ဟတ္ထတော၊ မှ။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ မဟာရာဇာနော၊ တို့
သည်။ အဇိနပဝေဏိယာ၊ ဖြင့်။(ပဋိဂ္ဂဏှိံသု၊ ကုန်ပြီ။) တေသံ၊ ထို နတ်မင်း
ကြီးလေးယောက်တို့၏။ ဟတ္ထတော၊ မှ။ မနုဿာ၊ တို့သည်။ ဒုကူလ
စုမ္ဗဋေန၊ ဖြင့်။ (ပဋိဂ္ဂဏှိံသု။) မနုဿာနံ ဟတ္ထတော မှစ၍တော့၊ ၍။ ပဌဝိ
ယံ၊ ၌။ ပတိဋ္ဌိတော၊ တည်ပြီ။ (တသ္မာ ဧဝံ နဒဋ္ဌုံ။) [ထို့ကြောင့် "မယ်
တော်၏ဝမ်းမှ ထွက်ပြီးလျှင်ပြီးချင်း မြေ၌တည်သည်"ဟု မမှတ်ရဟူလို့။]

သေတမိုဆတ္တော အနုဝါရိယမာနေတိ၊ ကား။ ဒိဗ္ဗသေတစ္ဆတ္တော၊ နတ်၌
ဖြစ်သောထီးဖြူကို။ အနုဝါရိယမာနမိ့၊ လျှော်စွာ ဆောင်းမိုးအပ်စဉ်။(ဂစ္ဆတိ-

၌ စပ်။) စ၊ ဆက်။ ဇတ္ထ၊ ဤ သေတမှိ ဆတ္တေ အနုဓာရိယမာနေ-ဟူသော ပါဋ်၌။ ဆတ္တဿ၊ ထီးဖြူ၏။ ပရိဝါရာနိ၊ အခြံအရံဖြစ်ကုန်သော။ ခဂ္ဂါဒီနိ၊ သန်လျက်အစရှိကုန်သော။ ပဥ္စ၊ ကုန်သော။ ရာဇကကုဓဘဏ္ဍာနိပိ၊ မင်းမြောက်တန်ဆာတို့သည်လည်း။ အာဂတာနေဝ၊ လာကုန်သည်သာ။ ဝါ၊ ပါကုန်သည်သာ။ ပန၊ ထိုသို့ပင် မင်းမြောက်တန်ဆာငါးပါးလုံး လာပါသော်လည်း။ပါဋ္ဌိယံ၊ ၌။ ရာဇဂမနေ၊ မင်း၏ထွက်တော်မူခြင်း၌။ရာဇာ၊ ကို။ (ဝုတ္တော) ဝိယ၊ ပဓာနအားဖြင့် ဆိုအပ်သကဲ့သို့။ (တထာ၊ တူ။) ဆတ္တမေဝ၊ ထီးဖြူကိုသာ။ ဝုတ္တံ၊ ပဓာနအားဖြင့် ဆိုအပ်ပြီ။ တေသု၊ ထိုဆတ္တ ဆတ္တဂ္ဂါဟက အစရှိသည်တို့တွင်။[ဆရာတော်၏နိဿယ၌"ထို မင်းမြောက်တန်ဆာတို့တွင်"ဟုစွဲတော်မူ၏။]ဆတ္တမေဝ၊ ထီးသည်သာ။ ပညာယတိ၊ ၏။ ဆတ္တဂ္ဂါဟကော၊ ထီးကိုကိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ န(ပညာယတိ)၊ မထင်ရှား။ တထာ၊ တူ။ ခဂ္ဂတာလဝဏ္ဍမောရဟတ္ထကဝါဋ္ဌဗီဇနီဥဏ္ဍိသမတ္တာယေဝ၊သန်လျက်, ထန်းရွက်ယပ်ဝန်း, ဥဒေါင်းမြီးစည်း, စာမရီသားမြီးယပ်, သင်းကျစ်မျှတို့သည်သာ၊ ပညာယန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသံ၊ ထို သန်လျက်အစရှိသည်တို့ကို၊ ဂါဟကာ၊ကိုင်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ န(ပညာယန္တိ၊)ကုန်။[ကိုင်သူတို့ကနတ်ဖြစ်သောကြောင့် မထင်ရှား။] ကိရ၊ ချဲ။ သဗ္ဗာနိ၊ ကုန်သော။ တာနိ၊ ထို ထီးဖြူအစရှိသော မင်းမြောက်တန်ဆာတို့ကို။ အဒိဿမာနရူပါ၊ မမြင်အပ်သောရုပ်သွင်သဏ္ဌာန်ရှိကုန်သော။ [ဆရာတော်၏နိဿယ၌"မထင်ရှားသော သဘောရှိကုန်သော"ဟုပေးတော်မူ၏။] ဒေဝတာ၊ တို့သည်။ ဂဏ္ဍိသု၊ ကုန်ပြီ။ စ၊ သာဓက ကား။ အနေကသာခဥ္ဇ။ပ။စာမရဆတ္တဂါဟကာတိ၊ ဟူသော၊ ဧတံ၊ ဤဂါထာစကားကို။(ဗုဒ္ဓဝံသေ၊ ၌။ ဘဂဝတာ၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

အနေကသာခဥ္ဇ၊ ရတနာအတိပြီးသော အရာမကများသော ထီးရွက်၏တည်ရာ အခက်အလက်လည်း ရှိထသော။ သဟဿမဏ္ဍလံ၊ အထောင်မကများသော အဝန်းအဝိုင်းလည်းရှိထသော။ ဆတ္တံ၊ ထီးဖြူတော်ကို။ အန္တလိက္ခေ၊ ၌။ မရူ၊ နတ်တို့သည်။ ဓာရယုံ၊ ဆောင်းမိုးကြကုန်ပြီ။ သုဝဏ္ဏဒဏ္ဍာ၊ ရွှေရိုးရှိကုန်သော။ စာမရာ၊ စာမရီသားမြီးယပ်တို့သည်။ ဝိပတန္တိ၊ တလွဲလွဲယပ်ကုန်၏။ စာမရဆတ္တဂါဟကာ၊စာမရီသားမြီးယပ်ကိုကိုင်သူ, ထီးဖြူကိုကိုင်သူတို့ကို။ နဒိဿရေ၊ မမြင်အပ်ကုန်။

သဗ္ဗာစဒိသာတိဏ္ဍဒံ၊ ဟူသောဤစကားကို။(ဝုတ္တံ-၌စပ်။)သတ္တပဒဝီတိဟာရူပရိ၊ ရွှေခြေကို လွန်၍ဆောင်ကြောင်းဖြစ်သော ခုနစ်လှမ်းတို့၏အထက်၌။

ဋီတဿ၊တည်သောဘုရားအလောင်း၏။ သဗ္ဗဒိသာနုဝိလောကနံ ဝိယ၊ အလုံးစုံ သောအရပ်တို့ကိုကြည့်ခြင်းကိုကဲ့သို့၊ ဝုတ္တံ၊ ပါဋိတော်၌ ဆိုအပ်ပြီ။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ဆိုအပ်ပါသော်လည်း။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ပါဋိတော်၌ ဆိုအပ်သည့်အတိုင်း။ နဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ထိုက်။ ဟိ၊ မှန်။(တနည်း)။(ကသ္မာ ဧဝံ နဒဋ္ဌဗ္ဗံ။) ဟိ-ယသ္မာ။မဟာသတ္တော၊ သည်။ မနုဿာနံ၊ တို့၏။ ဟတ္ထတော၊ မှ။ မုစ္စိတ္ဝာ ပထဝိယံ ပတိဋ္ဌိတော၊ တည်သည်။(ဟုတ္ဝာ။) ပုရတ္ထိမံ၊ အရှေ့၌ဖြစ်သော။ ဒိသံ၊ ကို။ ဩလောကေသိ၊ ပြီ။ အနေကာနိ၊ ကုန်သော။ စက္ကဝါဋသဟဿာနိ၊ တို့သည်။ ဧကင်္ဂဏာနိ၊ တခုသောဟင်းလင်းအပြင်ကဲ့သို့ ဖြစ်ကုန်သည်၊ အဟေသုံ၊ ကုန်ပြီ။ [ဧကင်္ဂဏာနိတိ ဝိဝဋ္ဌဘာဝေန(ဟင်းလင်းပွင့်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။)ဝိဟာရင်္ဂဏ ပရိဝေဏင်္ဂဏာနိ ဝိယ ဧကင်္ဂဏသဒိသာနိ (ကျောင်းတိုက်အပြင် ပရိဝုဏ်အပြင် တို့ကဲ့သို့ တခုတည်းသောအပြင်နှင့် တူကုန်သည်။)အဟေသုံ။—ဋီကာ။] တတ္ထ၊ ထို အထောင်သောစကြဝဋ္ဌာတို့၌။ဒေဝမနုဿာ၊တို့သည်။ ဂန္ဓမာလာဒီဟိ၊နံ့သာ ပန်းအစရှိသောပူဇော်ဖွယ်တို့ဖြင့်။ ပူဇယမာနာ၊ ပူဇော်ကုန်လျက်၊ မဟာပုရိသ၊ မြတ်။ ဣဓ၊ ဤအရှေအရပ်၌။ တုမှေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒိသောပိ၊တူသောပုဂ္ဂိုလ် သည်သော်မှလည်း။ နတ္ထိ၊ မရှိပါ။ (အပိ-သည် ဂရဟာဇောတက။)ဥတ္တရိ တရော၊ သာလွန်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကုတော၊ အဘယ်မှာရှိပါတော့အံ့နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟံသု၊ ကုန်ပြီ။

ဧဝံ၊ ဤအတူ။ စတဿော၊ ကုန်သော။ ဒိသာ၊ တူရူအရပ်မျက်နှာတို့ လည်းကောင်း။ စတဿော၊ ကုန်သော။ အနုဒိသာ၊အထောင့်အရပ်တို့လည်း ကောင်း။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်အရပ်လည်းကောင်း။ ဥပရိ၊အထက်အရပ်လည်း ကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသ၊ ကုန်သော။ ဒိသာ၊ တို့ကို။ အနုဝိလောကေ တ္ဝာ၊ အစဉ်အတိုင်းကြည့်၍။ အတ္တနာ၊ နှင့်၊ သဒိသံ၊ တူသောပုဂ္ဂိုလ်ကို။ အဒိသ္ဝာ၊ မြင်တော်မမူခြင်းကြောင့်။ အယံ၊ ဤအရပ်သည်။ ဥတ္တရာ၊ မြတ် သော["မြောက်ဖြစ်သော"ဟုလည်း ပေးကြ၏။]ဒိသာ၊ အရပ်မျက်နှာတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့နှလုံးသွင်း၍။ ဥတ္တရာဘိမုခေါ၊ မြောက်အရပ်သို့ ရှေးရှု မျက်နှာ မူသည်။ (ဟုတ္ဝာ။) သတ္တပဒဝီတိဟာရေန၊ ရှေခြေကို လွန်ကြောင်းဖြစ်သော ခုနစ်လှမ်းသော ခြေလှမ်းဖြင့်။ အဂမာသိ၊ ပြီ။ဣတိ-ဧဝံ၊ သို့။ ဧတ္ထ၊ဤ သဗ္ဗာ စ ဒိသာ အနုဝိလောကေတိ-ဟူသောပါဋ္ဌ၌။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိ တဗ္ဗော၊ ၏။(တသ္မာ ဧဝံ နဒဋ္ဌဗ္ဗံ-ဟု ပြန်လှည့်ပါ။) [ပါဋိတော်၌ မြောက် အရပ်သို့ ကြွတော်မူခြင်းက အလျင်ကျ၍ အရပ်မျက်နှာတို့ကို ကြည့်ခြင်းက နောက်ကျ၏။ဖြစ်စဉ်အားဖြင့်ကား မြောက်အရပ်သို့ ကြွတော်မူခြင်းက နောက် ကျ၍ "အရပ်(၁၀)မျက်နှာကို ကြည့်ခြင်းက အလျင်ကျသည်"ဟု မှတ်ပါ။]

အာသဘိန္တိ၊ ကား။ ဥတ္တမံ၊ မြတ်သော။ (ဝါစံ–၌စပ်။) အဂ္ဂေါတိ၊ကား။ ဂုဏေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သဗ္ဗပဌမော၊ အလုံးစုံသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ရှေးဦးစွာတည်း။ ဣတရာနိ၊ အဂ္ဂေါ–မှတပါးကုန်သော။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ ပဒါနိ၊ ဇေဋ္ဌော, သေဋ္ဌော-ဟူသော ပုဒ်တို့သည်။ ဇေသေဝ၊ ဤ အဂ္ဂေါ–ဟူသော ပုဒ်၏သာ။ ဝေဝစနာနိ၊ တို့တည်း။ အယ မန္တိမာ ဇာတိ၊ နတ္ထိ ဒါနိ ပုနဗ္ဘဝေါတိ၊ ဟူသော။ ပဒဒွယေန၊ ပုဒ်နှစ်ပါးအပေါင်းဖြင့်။ ဝါ၊ ဝါကျ နှစ်ပါး အပေါင်းဖြင့်။ [ပုဒ် ဆိုသော်လည်း တပုဒ်တည်းမဟုတ် ဝါကျတည်း။] ဣမသ္မိံ အတ္တဘာဝေ၊ ၌။ ပတ္တဗ္ဗံ၊ ရောက်ထိုက်သော။ အရဟတ္တံ၊ ကို။ ဗျာကာသိ၊ ပြောပြီ။

စ၊ ဆက်။ ဇေ္ဆ၊ ဤ သမ္ပတိဇာတော–အစရှိသောပါဋ္ဌိရပ်၌။ သမေဟိ၊ ညီညွတ်ကုန်သော။ ပါဒေဟိ၊ ခြေတော်တို့ဖြင့်။ ပထဝိယာ၊ မြေ၌။ ပတိဋ္ဌာနံ၊ တည်ခြင်းသည်။ စတုရိဒ္ဓိပါဒပဋိလာဘဿ၊ လေးပါးသော ဣဒ္ဓိပါဒ်ကိုရခြင်း၏။ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ၊ ပုဗ္ဗနိမိတ်တည်း။ (ဝါ၊အကျိုးတရားမဖြစ်မီရှေးအဖို့၌တင်ကြို၍ ဖြစ်နှင့်သောအမှတ်အသားတည်း။) ဥတ္တရာဘိမုခဘာဝေါ၊ မြောက်အရပ်သို့ ရှေးရှုမျက်နှာမူသည်၏အဖြစ်သည်။ မဟာဇနံ၊ များစွာသော လူအပေါင်းကို။

ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ။ ။နိမိနာတိ သဥ္ဇာနာတိ ဇေတနာတိ နိမိတ္တံ။ လေးပါးသော ဣဒ္ဓိပါဒ်ကို ရခြင်းအစရှိသည်ကို မှတ်သားကြောင်းဖြစ်သောကြောင့် နိမိတ္တ ဟုခေါ်၏။ ပုဗ္ဗေ၊ လေးပါးသော ဣဒ္ဓိပါဒ်စသည်ကို မရမီရှေး၌။ ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်နှင့်သော။ နိမိတ္တံ၊ အမှတ်အသားတည်း။ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ-ဆိုင်ရာအကျိုးတရားကို မရမီရှေးဦးစွာ တင်ကြို၍ ဖြစ်နှင့်သော အမှတ်အသား။ [သမေဟိ ပါဒေဟိ ပထဝိယာ ပတိဋ္ဌာနံ စသည်တည်း။]

ဋီကာ။ ။ဇာတမတ္တဿေဝ ဗောဓိသတ္တဿ ဌာနာဒီနိ ယေသံ ဝိသေသာဓိဂမာနံ ပုဗ္ဗနိမိတ္တဘူတာနီတိ တေ နိဒ္ဓါရေတွာ ဒဿေန္တော "ဇေ္ဆစာ"တိ အာဒိမာဟ။ တတ္ထပတိဋ္ဌာနံ (မြေ၌ရပ်တော်မူခြင်းသည်။) စတုရိဒ္ဓိပါဒ ပဋိလာဘဿ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ ဣဒ္ဓိပါဒဝသေန (ဣဒ္ဓိပါဒ် ၄-ပါး၏ အစွမ်းကြောင့်။) လောကုတ္တရဓမ္မေသု သုပ္ပတိဋ္ဌိတဘာဝ သမိဇ္ဈနတော။

ဥတ္တရာဘိမုခဘာဝေါ။ ။လောကဿ ဥတ္တရဏဝသေန (သတ္တဝါအပေါင်းကို သံသရာမှ ထုတ်ဆယ်ကယ်တင်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။) ဂမနဿ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ။ တေန ဟိ ဘဂဝါ သဒေဝကဿ လောကဿ အဘိဘူတော၊ ကေနစိ အနဘိဘူတော အဟောသိ။ တေနာဟ "မဟာဇနံ အဇ္ဈောတ္ထရိတွာ အဘိဘဝိတွာ ဂမနဿ ပုဗ္ဗနိမိတ္တ"နွိ။ –ဋီကာ။

အဇ္ဈောတ္ထရိတ္ဝာ၊လှမ်းမိုး၍။အဘိဘဝိတ္ဝာ၊လှမ်းမိုး၍။ ဂမနဿ၊ကြွတော်မူခြင်း၏။ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ၊ တည်း။ သတ္တာပဒဂမနံ၊ ခြေခုနစ်လှမ်းဖြင့်ကြွတော်မူခြင်းသည်။ သတ္တာဗောဇ္ဈင်္ဂရတနပဋိလာဘဿ၊ ခုနစ်ပါးသောဗောဇ္ဈင်ရတနာကို ရခြင်း၏။ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ၊ တည်း။ ဒိဗ္ဗဿတစ္ဆတ္တာဒရဏံ၊ နတ်၌ဖြစ်သော ထီးဖြူကိုဆောင်းခြင်းသည်။ ဝိမုတ္တိဝရဆတ္တာပဋိလာဘဿ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ဟူသော မြတ်သောထီးတော်ကိုရခြင်း၏။ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ။ ပဥ္စရာဇကကုဓာတ္ယာနံ၊ ငါးပါးသော မင်းမြောက်တန်ဆာတို့ကို။ ပဋိလာဘော၊ ရခြင်းသည်။ ပဥ္စဟိ၊ ကုန်သော။ ဝိမုတ္တိဟိ၊ တဒင်္ဂ စသော ဝိမုတ္တိတို့ဖြင့်။ ဝိမုစ္စနဿ၊ကိလေသာတို့မှ လွတ်ခြင်း၏။ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ။ သဗ္ဗဒိသာနုဝိလောကနံ၊ အလုံးစုံသော အရပ်မျက်နှာတို့ကို အစဉ်အတိုင်းကြည့်ခြင်းသည်။ အနာဝရဏဉာဏပဋိလာဘဿ၊ အနာဝရဏဉာဏ်ကို ရခြင်း၏။ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ။ အာသဘိဝါစာဘာသနံ၊ မြတ်သောစကားကို မိန့်မြွက်တော်မူခြင်းသည်။ အပ္ပဋိဝတ္တိယဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္တနဿ၊ သူတပါးတို့ဆန့်ကျင်ကွက်မလည်စေအပ် မလည်စေနိုင်သော ဓမ္မစကြာကို လည်စေတော်မူခြင်း၏။ ဝါ၊ သူတပါးတို့ မတွန်းလှန်အပ် မတွန်းလှန်နိုင်သော ဓမ္မစကြာကို လည်စေတော်မူခြင်း၏။ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ။ အယ မန္တိမာ ဇာတိတိ၊ ဟူ၍။ သိဟနာဒေါ၊ မရဏ.မကြောက် ခြင်္သေ့ဟောက်သို့ ရဲရဲတောက် မိန့်မြွက်တော်မူခြင်းသည်။ အနုပါဒိသေသာယ၊ ဥပါဒိမည်သော ဝိပါက်နာမကွန္ဓာကဋ္ဌတ္တာရုပ်အကြွင်းမရှိသော။ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ၊ နိဗ္ဗာနဓာတ်ဖြင့်။ ပရိနိဗ္ဗာနဿ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူခြင်း၏။ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣမေ ဝါရာ၊ ဤ ဝါရတို့သည်။ ပါဠိယံ၊ ၌။ အာဂတာ၊ တိုက်ရိုက်လာသော ဝါရတို့တည်း။ ပန၊ ကား။ သမ္မဟုလဝါရော။ သမ္မဟုလဝါရသည်။ နာဂတော၊ တိုက်ရိုက်မလာ။ အာဟရိတ္ဝာ၊ ဆောင်၍။ ဒီပေတဗ္ဗော၊ ၏။

ဟိ၊ ခဲ့။ မဟာပုရိသဿ၊ မြတ်သော ယောကျ်ားဖြစ်တော်မူသော ဘုရားအလောင်း၏၊ ဇာဝဒိဝသေ၊ ဖွားမြင်တော်မူရာနေ့၌။ ဒဿသဟဿိလောကဓာတု၊ တသောင်းအတိုင်းအရှည်ရှိသော လောကဓာတ်သည်။ ကမ္ပိ၊ တုန်လှုပ်ပြီ။ ဒဿသဟဿိလောက ဓာတုမ္ပိ၊ ၌၊ ဒေဝတာ၊ တို့သည်။ ကေစက္က ဝါဠေ၊ တခုတည်းသော စကြဝဠာ၌။ သန္နိပတိ.သု၊ စည်းဝေးကြကုန်ပြီ။ ပဌမံ၊ စွာ။ ဒေဝါ၊ သုဒ္ဓါဝါသ ဗြဟ္မာတို့သည်။ ပဋိဂ္ဂဏှိ.သု၊ ခံယူကြ

သတ္တာပဒဂမနံ။ ။တထာ သတ္တာပဒဂမနံ သတ္တာပဒဗောဇ္ဈင်္ဂသမ္ပဒန္တ အရိယမဂ္ဂဂမနဿ။ ဤသို့စသည်ဖြင့် ဋီကာဖွင့်ကိုကြည့်ပါ။

ကုန်ပြီ။ ပစ္ဆာ၊ မှ။ မနုဿာ၊(ပဋိဂ္ဂဏှိ်သု။) တန္တိဗဒ္ဓါ၊ ညှိ့ဖြင့်ဖွဲ့အပ်ကုန်သော။ ဝီဏာ၊ စောင်းတို့သည်လည်းကောင်း။ စမ္မဗဒ္ဓါ၊ သားရေဖြင့်ဖွဲ့အပ်ကုန်သော၊ ဘေရိယောစ၊ စည်ကြီးတို့သည်လည်းကောင်း။ ကေနစိ၊ တစုံတယောက်သည်။ အဝါဒိတာ၊ မမြည်စေအပ်ကုန်ပဲ။ ဝါ၊ မတီးအပ်ကုန်ပဲ။သယမေဝ၊မိမိအလိုလို သံာလျင်။ ဝဇ္ဇိ်သု၊ မြည်ကြကုန်ပြီ။ မနုဿာနံ၊ တို့၏။ အန္ဒုဗန္ဓနာဒီနိ၊ နှောင်ဖွဲ့ကြောင်း အချုပ်ထောင် အစရှိသည်တို့သည်။ ခဏ္ဍခဏ္ဍံ၊ အပိုင်းငယ် အပိုင်းကြီး။ဆိဇ္ဇိ်သု၊ပြတ်ကုန်ပြီ။ [ဆိဇ္ဇိ်သူတိ စ ပါဌေသု ဗန္ဓဋ္ဌာနေသု ဆိဇ္ဇိ်သု။–ဋီကာ။]သဗ္ဗရောဂါ၊ တို့သည်။ စူပသမိ်သု၊ ငြိမ်းအေးကုန်ပြီ။အမ္မိလေန၊ အချဉ်ဖြင့်။ ဓောတတမ္မမလံဝိယ၊ ဆေးကြောအပ်ပြီးသော ကြေးနီညှိကဲ့သို့။ ဝိဂစ္ဆိ်သု၊ ကင်းကုန်ပြီ။ ဇစ္စန္ဓာ၊ ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် ကန်းသူတို့သည်။ ရူပါနိ၊ တို့ကို။ ပဿိ်သု၊ ကုန်ပြီ။ ဇစ္စဗဓိရာ၊ ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် နားထိုင်းသူတို့သည်။ သဒ္ဒံ၊ ကို။ သုဏိ်သု၊ ကုန်ပြီ။ ပီဌသပ္ပိ၊ ဘီးတပ်သော အင်းပျဉ်ငယ်ဖြင့် သွားရခြင်းရှိသူတို့သည်။ (ဆွံ့သူတို့သည်။) ဇဝသမ္ပန္နာ-လျင်သော အဟုန်နှင့် ပြည့်စုံကုန်သည်။ အဟေသုံ၊ ကုန်ပြီ။ ဇာတိဇဋ္ဌာနမ္ပိ၊ ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် ဖျင်း အ သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဇဋ္ဌမူဂါနံ၊ အရိယိုသော ခံတွင်းရှိသူတို့၏။ သတိ၊ သတိသည်။ ပတိဋ္ဌာသိ၊ တည်ပြီ။ ဝိဒေသပက္ခန္ဒာ၊ အရပ်ဘပါး၌ လွင့်သွားကုန်သော။ နာဝါ၊ လှေ, သင်္ဘော တို့သည်။ သုပဋ္ဌနံ၊ ကောင်းသောဆိပ်ကမ်းသို့။ ပါပုဏိ်သု၊ ကုန်ပြီ။ အာကာသဋ္ဌက ဘူမဋ္ဌကရတနာနိ၊ ကောင်းကင်၌တည်ကုန်, မြေ၌တည်ကုန်သော ရတနာ တို့သည်။ သကတေဇောဘာသိတာနိ၊ မိမိအရောင်ဖြင့် လွန်စွာတောက်ပ ကုန်သည်။ အဟေသုံ၊ ကုန်ပြီ။ [သကတေဇောဘာသိတာနိတိ အတိဝိယ သမုဇ္ဇလာယ အတ္တနော ပဘာယ ဩဘာသိတာနိ အဟေသုံ။-ဋီကာ။]

ဝေရိနော၊ ရန်သူတို့သည်။ မေတ္တစိတ္တံ၊ မေတ္တာနှင့် ယှဉ်သောစိတ်ကို။ ပဋိလဘိ်သု၊ ရကြကုန်ပြီ။ အဝိစိမှိ၊ ၌။ အဂ္ဂိ၊ သည်။ နိဗ္ဗာယိ၊ ငြိမ်းအေးပြီ။ လောကန္တရေသု၊ လောကန္တရိက်ငရဲတို့၌။ အာလောကော၊ အရောင် အလင်းသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ပြီ။ နဒီသု၊ တို့၌။ ဇလံ၊ ရေသည်။ နပ္ပဝတ္တတိ၊ မစီးသွား။ မဟာသမုဒ္ဒေ၊ ၌။ မဓုရသံ၊ ချိုသော အရသာရှိသော။ ဥဒကံ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ဝါတော၊ ကြမ်းသောလေသည်။ နဝါယိ၊ မတိုက်ခက်။ [လာရိုးလာစဉ်လေကား လာသည်။] အာကာသ ပဗ္ဗတရုက္ခဂတာ၊ ကောင်းကင်၌ရောက်ကုန်, တောင်၌ရောက်ကုန်, သစ်ပင်၌ရောက်ကုန်သော။ သကုဏာ၊ တို့သည်။ ဘဿိတွာ၊ လျောကျ၍။ ပထဝိဂတာ၊ မြေ၌ရောက်

ကုန်သည်။ အဟောသုံ၊ ကုန်ပြီ။ စန္ဒော၊ သည်။ အတိဝိရောစိ၊ အလွန်တင့်တယ်ပြီ။ သူရိယော၊ သည်။ နဉ္ဇော၊ မပူ။ နသီတမလော၊ မအေး။ နိမ္မလော၊ အညစ်အကြေးမရှိသည်။ ဥတုသမ္ပဒါနော၊ ကောင်းသောဥတုနှင့် ပြည့်စုံသည်။ အဟာသိ၊ ပြီ။ [“နေသည် မပူမအေးသော ဥတုနှင့် ပြည့်စုံသည်”ဟူလို။] ဒေဝတာ၊ တို့သည်။ အတ္တနော အတ္တနော၊ ၏။ ဝိမာနဒ္ဒါရေ၊ ဗိမာန်တံခါးဦ။ ဌတ္ဝာ၊ ရပ်၍။ အပ္ပေါဠနသေဋ္ဌန စေလုက္ခေပါဒီဟိ၊ လက်ပန်းပေါက်ခတ်ခြင်း, လေခွန်ခြင်း, ဦးရစ်ခေါင်းပေါင်းကို မြောက်ပင့်ခြင်း အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ မဟာကီဠကံ၊ ကြီးစွာသော မြူးပျော်ခြင်းကို။ ကာဠိသု၊ မြူးပျော်ကြကုန်ပြီ။ စာတုဒ္ဒိပိက မဟာမေဃော၊ လေးကျွန်းလုံးဦ နှံသော ကြီးစွာသောမိုးသည်။ ဝဿိ၊ ရွာပြီ။ မဟာဇနံ၊ ကို။ ခုဒ၊ ထမင်းဆာခြင်းသည်။ နေဝပီဠေသေ၊ မနှိပ်စက်။ ပီပါသာ၊ ရေသောက်လိုခြင်းသည်။ ဝ၊ ရေငတ်ခြင်းသည်။ နပီဠေဿိ၊ စက်။ ဒုဒ္ဒိရကဝါဠာနိ၊ တံခါးအပေါက်ကြီး၏ တံခါးရွက်တို့သည်။ သယမေဝ၊ မိမိအလိုလိုသာလျှင်။ ဝိဝရိ သု၊ ပွင့်ကုန်ပြီ။ ပပ္ဖု။ပဂဖလူပဂ၊ ကုန်သော။ ဝ၊ ကုန်သော။ ရုက္ခာ၊ တို့သည်။ ပုပ္ဖဖလာနိ၊ တို့ကို။ ဂဏ္ဍိ သု၊ ကုန်ပြီ။ ဒသသဟဿီလောကဓာတု၊ သည်။ ကေဒဇမာလာ၊ အကြားမလပ် တစပ်တည်းသော တံခွန်အလံဟူသော ပန်းရှိသည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။

တတြာပိ၊ ထို မြေလှုပ်ခြင်း အစရှိလည်တို့ဌိလည်း။ (ပုဗ္ဗနိမိတ္တာဘာဝေ၊ ကို။ ဝေံ၊ ဤဆိုအပ်လတ္တံ့သောနည်းဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။) ဒသသဟဿီလောကဓာတုကမ္ပော၊သည်။ သဗ္ဗညုတဉာဏပဋိလာဘာဿ၊သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကိုရခြင်း၏။ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ၊ တည်း။ ဝ၊ တည်း။ ဒေဝတာနံ၊ တို့၏။ ဧကစက္ကဝါဠေ၊ တခုတည်းသော စကြဝဠာ၌။ သန္နိပါတော၊ ဝေးပေါင်းတည်း

တတြာပိ။ ။ရှေ့၌ “ထွေ စ သမေဟိ ပါဒေဟိ ။ပ။ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ” ဟု ဆိုခဲ့ပြီ။ ထိုဆိုအပ်ပြီးသော သမေဟိ ပါဒေဟိ ပထဝိယာ ပတိဋ္ဌာန–စသည်ကို အပိ သဒ္ဒါဖြင့် ပေါင်းသည်။ ထို့ကြောင့် “တတြာပိတိ တေသုပိ ပထဝိကမ္မာဒိသု ဧဝံ ပုဗ္ဗနိမိတ္တာဘာဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ နကေဝလံ သမ္မတိဇာတသဒ္ဒာနာဒိသု ဧဝါတိ အဓိပ္ပါယော။” ဟု ဋီကာဌိမိန့်သည်။]

မှတ်ချက်။ ။ဤ ပိသဒ္ဒါမျိုးကို ရည်ရွယ်၍ စောဒနာဖွယ်ရှိပုံကို ရှေးဆရာတို့ပြုကြသည်။ ပြဟန်ကား....ဆရာ သမ္မတိဇာတ ဖြစ်သော ဘုရားအလောင်း၏ “သမေဟိ ပါဒေဟိ ပထဝိယာ ပတိဋ္ဌာန” စသည်သော ပုဗ္ဗနိမိတ်ဖြစ်ပါသလော” ဟု စောဒနာဖွယ်ရှိသောကြောင့် တတြာပိ စသည်ကို မိန့်သည်။ ဆိုလိုရင်းကား “သမ္မတိဇာတဖြစ်သောဘုရားအလောင်းတော်၏ သမေဟိ ပါဒေဟိ ပထဝိယာ ပတိဋ္ဌာန-စသည်

ကျရောက်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ စည်းဝေးခြင်းသည်။ ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္တနကာလေ၊ ဓမ္မစကြာကို လည်စေတော်မူရာ အခါ၌။ ဝါ၊ ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္တနသုတ်ကို ဟောတော်မူရာအခါ၌။ ဧကပ္ပဟာရေနေဝ၊ တပြိုင်နက်အားဖြင့်သာ။ သန္နိပတိတ္ဝာ၊ ၍။ ဝါ၊ ၍။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ပဋိဂ္ဂဏှနသ၊ ခံယူခြင်း၏။ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ။ ပဌမံ၊ စွာ။ ဒေဝတာနံ၊ သုဒ္ဓါဝါသဗြဟ္မာတို့၏။ ပဋိဂ္ဂဟဏံ၊ ခံယူခြင်းသည်။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ ရူပါဝစရဇ္ဈာနာနံ၊ ရူပါဝစရစျာန်တို့ကို။ ပဋိလာဘသ၊ ရခြင်း၏။ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ။ ပစ္ဆာ၊ ၌။ မနုဿာနံ၊ တို့၏။ ပဋိဂ္ဂဟဏံ၊ သည်။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ အရူပါဝစရဇ္ဈာနာနံ၊ တို့ကို။ ပဋိလာဘသ၊ ၏။ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ။ တန္တိဗဒ္ဓပီဏာနံ၊ ဖွဲ့အပ်သောစောင်းတို့၏။ သယံ၊ အလိုလို။ ဝဇ္ဇနံ၊ မြည်ခြင်းသည်။ အနုပုဗ္ဗဝိဟာရပဋိလာဘသ၊ အစဉ်အတိုင်းနေကြောင်းဖြစ်သော သမာပတ်ကိုရခြင်း၏။ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ။ စမ္မဗဒ္ဓဘေရီနံ၊ သားရေဖြင့်ဖွဲ့အပ်ကုန်သော စည်ကြီးတို့၏။ (သယံ၊ အလိုလို။) ဝဇ္ဇနံ၊ သည်။ မဟတိယာ၊ သော။ ဓမ္မဘေရိယာ၊ တရားတည်းဟူသော စည်တော်ကြီးကို။ အနုဿာဝနသ၊ အဖန်ဖန်ကြားသိစေခြင်း၏။ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ။ အန္ဒုဗန္ဓနာဒီနံ၊ နှောင်ဖွဲ့ကြောင်း အချုပ်ထောင် အစရှိသည်တို့၏။ ဆေဒေါ၊ ပြတ်ခြင်းသည်။ အသ္မိမာနသမုစ္ဆေဒသ၊ ငါဖြစ်၏ဟူသော မာန်မာနကို အကြွင်းမဲ့ဖြတ်ခြင်း၏။ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ။ မဟာဇနသ၊ များစွာသော လူအပေါင်း၏။ ရောဂဝိဂမော၊ ရောဂါ၏ ကင်းခြင်းသည်။ စတုသစ္စပဋိလာဘသ၊ လေးပါးသောသစ္စာကို ရခြင်း၏။ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ။ ဇစ္စန္ဓာနံ၊ ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် ကန်းသူတို့၏။ ရူပဒဿနံ၊ ရူပါရုံကို မြင်ရခြင်းသည်။ (မဟာဇနသ။) ဒိဗ္ဗစက္ခုပဋိလာဘသ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်ကို ရခြင်း၏။ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ။ ဗဓိရာနံ၊ နားထိုင်းသူတို့၏။ သဒ္ဒဿဝနံ၊ အသံကိုကြားရခြင်းသည်၊ (မဟာဇနသ။) ဒိဗ္ဗသောတဓာတုပဋိလာဘသ၊ ဒိဗ္ဗသောတအဘိညာဉ်ကို ရခြင်း၏။ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ။ ပီဌသပ္ပီနံ၊ ဘီးတပ်သောအင်းပျဉ်ငယ်ဖြင့် သွားရခြင်းရှိသူတို့၏။ ဝါ၊ ဆွံ့သူတို့၏။ ဇဝသမ္ပဒါ၊ လျင်သောအဟုန်နှင့် ပြည့်စုံခြင်းသည်။ (မဟာဇနသ။) စတုရိဒ္ဓိပါဒပဋိလာဘသ၊ လေးပါးသော၊ ဣဒ္ဓိပါဒ်ကို ရခြင်း၏။ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ။ ဇဋ္ဌာနံ၊ အ သူတို့၏။ သတိပတိဋ္ဌာနံ၊ သတိ၏တည်ခြင်းသည်။ (မဟာဇနသ။) စတုသတိပဋ္ဌာန ပဋိလာဘသ၊ လေးပါး

၌သာ ပုဗ္ဗနိမိတ်ဖြစ်သည် မဟုတ်သေး၊ မဟာပုရိသသ ဇာတဒိဝသေ ဒသသဟဿိ လောကဓာတုကမ္ပန—စသည်လည်း ပုဗ္ဗနိမိတ္တပင် ဖြစ်သည်''ဟူလို။

နိယာမ်။ ။သမ္ပိဏ္ဍနတ္ထ၊ နောက်၌ပြမူ၊ ဝေအနက်၊ တချက်လွှတ်ဟန်၊ ကြံခဲ့နိုးနိုး၊ ကြိုး၍ဖြေ၏၊ စုဒ်လေ ဝေတ္ထ။

သော သတိပဋ္ဌာန်ကိုရခြင်း၏။ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ။ ဝိဒေသပက္ခန္ဒနာဝါနံ၊ အရပ်တပါး၌ လွင့်သွားကုန်သော လှေ, သဘော်တို့၏။ သုပဋ္ဌနသမ္ပာပုဏနံ၊ ကောင်းသောဆိပ်ကမ်းသို့ ကောင်းစွာရောက်ခြင်းသည်။ (မဟာဇနဿ၊ ၏။) စတုပဋ္ဌိသမ္ဘိဒါဓိဂမဿ၊ လေးပါးသောပဋ္ဌိသမ္ဘိဒါကို ရခြင်း၏။ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ။ ["မဟာဇနဿ ကိုဆောင်ယူ၍ အနက်ပေးပါ" ဟု ဋ္ဌိကာဖွင့်သည်။]

ရတနာနံ၊ တို့၏။ သကတေဇောဘာသိတတ္တံ၊ မိမိအရောင်ဖြင့် လွန်စွာတောက်ပကုန်သည်၏ အဖြစ်သည်။လောကဿ၊ သတ္တလောက၏။(အတွက်။) ယံ ဓမ္မောဘာသံ၊ အကြင် တရားတည်းဟူသော အရောင်ကို။ ဒဿေဿတိ၊ ပြတော်မူလတ္တံ့။တဿ၊ ထိုသို့ တရားအရောင်ကိုပြတော်မူခြင်း၏။ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ။

ဝေရီနံ၊ တို့၏။ မေတ္တစိတ္တပဋ္ဌိလာဘော၊ သည်။ စတုဗြဟ္မဝိဟာရပဋ္ဌိလာဘဿ၊ ၏။ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ။ အဝီစိမှိ၊ ၌။ အဂ္ဂိနိဗ္ဗာယနံ၊ မီး၏ငြိမ်းခြင်းသည်။ ဧကာဒသအဂ္ဂိနိဗ္ဗာယနဿ၊ ရာဂစသော တဆယ့်တပါးသောမီးငြိမ်းခြင်း၏။ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ။လောကန္တရိကာလောကော၊ လောကန္တရိက်ငရဲ၌ အရောင်အလင်းသည်။ အဝိဇ္ဇန္ဓကာရံ၊ အဝိဇ္ဇာတည်းဟူသော အမှောင်ကို။ ဝိဓမိတွာ၊ ပယ်ဖျောက်၍။ ဉာဏာလောကဒဿနဿ၊ ဉာဏ်တည်းဟူသောအလင်းရောင်ကို ပြခြင်း၏။ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ။ မဟာသမုဒ္ဒဿ၊ ၏။ မဓုရတာ၊ ချိုသောအရသာရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ နိဗ္ဗာနရသေန၊ နိဗ္ဗာန်ဟူသော အရသာဖြင့်။ ဧကရသဘာဝဿ၊ တခုသော ရသရှိသည်၏ အဖြစ်၏။ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ။ ဝါတဿ၊ ၏။ အဝါယနံ၊ သည်။ ဒွါသဋ္ဌိဒိဋ္ဌိဂတဘိန္ဒနဿ၊ ၆၂ ပါးသော မိစ္ဆာအယူကို ဖျက်ဆီးခြင်း၏။ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ။ သကုဏာနံ၊ တို့၏၊ ပထဝိဂမနံ၊မြေသို့ရောက်ခြင်းသည်။ မဟာဇနဿ၊ ၏။ ဩဝါဒံ၊ ကို။ သုတွာ၊ ၍။ ပါဏေဟိ၊ အသက်တို့ဖြင့်။ သရဏဂမနဿ၊ ကိုးကွယ်ရာဟု သိခြင်း၏။ ဝံါ၊ ကိုးကွယ်ရာဟု ဆည်းကပ်ခြင်း၏။ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ။ စန္ဒဿ၊ ၏။ အတိဝိရောစနံ၊ သည်။ ဗဟုဇနကန္တတာယ၊ များစွာသော လူအပေါင်းသည် နှစ်သက်အပ်သည်၏ အဖြစ်၏။ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ။ သူရိယဿ၊ ၏။ ဥဏ္ဏသီတဝိဝဇ္ဇိတဥတုသုခတာ၊အအေးအပူကို ကြဉ်အပ်သည်ဖြစ်၍ ကောင်းသောဥတုရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ ကာယိကစေတသိကသုခပွတ္တိယာ၊ ကာယိကသုခ စေတသိကသုခသို့ ရောက်ခြင်း၏။ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ။[ကာယိကသုခ စေတသိကသုခသို့ရောက်လျှင် ကိလေသာအပူငြိမ်းအေးသောကြောင့် သူရိယဿ ဥဏ္ဏသီတဝိဝဇ္ဇိတ နှင့် တူ၏။ သူရိယဿ ဥဏ္ဏသီတဝိဝဇ္ဇိတဥတုသုခတာ ပရိဋ္ဌာဟဝိဝဇ္ဇိတကာယိကစေတသိကသုခပွတ္တိယာ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ။–ဋ္ဌိကာ။ ဤဋ္ဌိကာအတိုင်း"ဝိဝဇ္ဇိတ"ဟုရေးလိုက်သည်။]

ဒေဝတာနံ၊ တို့၏။ ဝိမာနဒွါရေသု၊ တို့၌။ ဌတွာ၊ ရပ်၍။အပ္ပေါဋ္ဌနာ ဒီဟိ၊လက်ပန်းပေါက်ခတ်ခြင်း အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ ကီဋ္ဌနံ၊မြူးပျော်ခြင်းသည်။ ဗုဒ္ဓဘာဝံ၊သို့။ ပတွာ၊၍။ ဥဒါနံ၊ ကို။ ဥဒါနဿ၊ ကျူးရင့်ခြင်း၏။ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ။ စာတုဒ္ဒီပိကမဟာမေဃဝဿနံ၊ လေးကျွန်းလုံး၌ ပျံ့နှံ့ခြင်းရှိသော မိုးကြီး၏ ရွာခြင်း၏။ မဟတော၊ သော။ ဓမ္မမေဃဝဿနဿ၊ တရား တည်းဟူသော မိုး၏ ရွာခြင်းသည်။ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ။ခုဒါပီဋ္ဌနဿ၊ ထမင်းဆာမှုနှိပ်စက်ခြင်း၏။ အဘာဝေါ၊ သည်။ ကာယဂတာသတိအမတပဋိလာဘဿ၊ ကာယဂတာ သတိအခြေခံရှိသော အမြှိုက်ကိုရခြင်း၏။ [ကာယဂတာသတိဝသေန လဒ္ဓံ စျာနံ ပါဒကံ ကတွာ ဥပ္ပါဒိတမဂ္ဂဖလသုခါနုဘဝေါ ကာယဂတာသတိ အမတပဋိလာဘော။–ဋီကာ။]ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ။ ပိပါသာပီဋ္ဌနဿ၊ ရေသောက်လိုမှု နှိပ်စက်ခြင်း၏။ အဘာဝေါ၊ သည်။ ဝိမုတ္တိသုခေန၊ အရဟတ္တဖိုလ်ချမ်းသာ ဖြင့်။ သုခိတဘာဝဿ၊ ချမ်းသာခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်၏။ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ။ ဒွါရကဝါဋ္ဌာနံ၊ တံခါးပေါက်ကြီး၏ တံခါးရွက်တို့၏။ သယမေဝ၊ လျှင်။ ဝိဝရဏံ၊ ပွင့်ခြင်းသည်။ အဋ္ဌဂိကမဂ္ဂဒွါရဝိဝရဏဿ၊ ရှစ်ပါးသောအင်္ဂါရှိ သော အရိယမဂ်တည်းဟူသော တံခါးပွင့်ခြင်း၏။ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ။ ရုက္ခာနံ၊တို့၏။ ပုပ္ဖဖလဂ္ဂဟဏံ၊ အပွင့်အသီးကို ယူခြင်းသည်။ ဝိမုတ္တိပုပ္ဖေဟိ၊ အရဟတ္တဖိုလ် တည်းဟူသော အပွင့်တို့ဖြင့်။ ပုပ္ဖိတဿစ၊ ဖြစ်သောပွင့်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ် ၏လည်းကောင်း။[ဘာဝေါ ပဓာန–ကြံပါ။] သာမညဖလဘာရဘရိတဘာ ဝဿစ၊ သမဏ၏ဖြစ်ကြောင်း မဂ်၏ဖိုလ်တည်းဟူသောဝန်၏ ပြည့်သည်၏ အဖြစ်၏လည်းကောင်း။ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ။ ဒသသဟဿိလောကဓာတုယာ၊ ၏။ ဧကဒ္ဓဇမာလိတာ၊ အကြားမလပ် တစပ်တည်းသော တံခွန်အလံဟူသော ပန်းရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ အရိယဒ္ဓဇမာလမ လိတာယ၊ အရိယာ တံခွန်အလံ တည်းဟူသောပန်းဖြင့် ပန်းရှိသည်၏အဖြစ်၏။ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ။ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးကား။သမ္မဟုလဝါရောနာမ၊ မည်၏။ ဝါ၊များစွာသော အကြောင်းအရာတို့ကို ဆိုရာဝါရမည်၏။ ။သမ္မဟုလဝါရပြီး၏။

ဧတ္ထ၊ သမ္ပတိဇာတော–အစရှိသည်ဖြင့် လာသောဤဝါရ၌။ [ဧတ္ထာတိ သမ္ပတိဇာတော တိ အာဒိနာ အာဂတေ ဣမသ္မိံ ဝါရေ။–ဋီကာ] (ကေစိ၊ အချို့သော ရဟန်းတို့သည်။) ပဉ္ဍံ၊ ကို။ ပုစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ (ကိံ။) ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ မဟာပုရိသော၊ သည်။ ပထဝိယံ၊ ၌။ ပတိဋ္ဌဟိတွာ၊ တည် ၍။ ဥတ္တရာဘိမုခေါ၊ မြောက်အရပ်သို့ ရှေးရှုသော မျက်နှာရှိသည်။ ဝါ၊ မြောက်အရပ်သို့ ရှေးရှုမျက်နှာမူသည်။ (ဟုတွာ။) ပဒသာ၊ ဖြင့်။ ဂန္တွာ၊

၍။ **အာသဘီ**၊ မြတ်သူတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော။ ဝါစံ၊ ကို။ အဘာသိ၊ ပြီ။ တဒါ၊ ၌။ ပထဝိယာ၊ မြေပြင်အရပ်ဖြင့်။ ဂတောကိံ၊ သွားသလော။ ဥဒါဟု၊ ဟုတ်။ အာကာသေန၊ ဖြင့်။ ဂတော(ကိံ)၊ လော။ဒိဿမာနော၊ အများမြင်အပ်သည်။ ဝါ၊ ထင်ရှားသည်။ (ဟုတ္ဆာ။) ဂတော(ကိံ။)- ဥဒါဟု၊ ဟုတ်။ အဒိဿမာနော၊ အများမမြင်အပ်သည်။ ဝါ၊ မထင်ရှားသည်။(ဟုတ္ဆာ။) ဂတော(ကိံ။)အစေလကော၊အဝတ်မရှိသည်။ (ဟုတ္ဆာ။) ဂတော(ကိံ။) ဥဒါဟု။ အလက်တပဋိယတ္တော၊ စီရင်အပ်သော တန်ဆာဆင်ခြင်းရှိသည်။ (ဟုတ္ဆာ။) (ဂတော ကိံ။) ဒဟရော၊ငယ်သည်။ ဟုတ္ဆာ၊ ဂတော (ကိံ။) ဥဒါဟု။ မဟလ္လကော၊ ကြီးသည်။ (ဟုတ္ဆာ ဂတောကိံ။) ပစ္ဆာပိ၊ နောက်၌လည်း။ တာဒိသောဝ၊ ထိုကဲ့သို့ ရှုအပ်သည်သာ။ (သွားတုန်းကကဲ့သို့ ရှုအပ်သည်သာ။)အဟောသိကိံ၊ ဖြစ်သလော။ ဥဒါဟု။ ပုန။ ဗာလဒါရကော၊ ငယ်သောကလေးသည်။ (အဟောသိ ကိံ။)ဣတိ၊ ဤသို့ မေးကြကုန်၏။

ပန၊ ဆက်။ အယံပဥ္ဇော၊ ကို။ ဝါ၊ သည်။ ဟေဋ္ဌာလောဟပါသာဒေ၊ ကြေးပြာသာဒ်၏ အောက်၌။ သမုဋ္ဌိတော၊ ကောင်းစွာ ဖြစ်သည်။ (ဟုတ္ဆာ။) တိပိဋကစူဋ္ဌဘယတ္တေရေန၊ သည်။ ဝိဿဇ္ဇိတောဝ၊ ဖြေဆိုအပ်သည်သာ။ [ဧဝဖြင့် "ငါတို့က အထူးဖြေနေဖွယ် မလိုပါ" ဟူလို။]ကိရ၊ ခဲ့။ ထေရော၊ တိပိဋကစူဋ္ဌဘယ မထေရ်သည်။ ဧတ္ထ၊ ဤ ပြဿနာ၌။ နိယတိ ပုဗ္ဗေကတကမ္မဣဿရနိမ္မာနဝါဒဝသေန၊ နိယတိဝါဒ, ပုဗ္ဗေကတကမ္မဝါဒ, ဣဿရနိမ္မာနဝါဒ တို့နှင့်စပ်သဖြင့်။ တံ တံ၊ ထို ထို စကားကို။ ဗဟုံ၊ များစွာ။ ဝတ္ဆာ၊ ပြောပြီး၍။ အဝသာနေ၊ အဆုံး၌။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဗျာကရိ၊ ဖြေပြီ။ (ကိံ-နည်း။)—

မဟာပုရိသော၊ သည်။ ပထဝိယာ၊ ဖြင့်။ ဂတော၊ ပြီ။ ပန၊ ထိုသို့ မြေအပြင်ဖြင့် သွားပါသော်လည်း။ မဟာဇနဿ၊ များစွာသော လူအပေါင်း၏ စိတ်၌။ အာကာသေန၊ဖြင့်။ ဂစ္ဆန္တော ဝိယ၊ သွားသူကဲ့သို့။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ဒိဿမာနော၊ အများမြင်အပ်သည်။ ဝါ၊ ထင်ရှား

နိယတိ။ ပ။ ဝါဒဝသေန။ ။နိယတိကို ဝါဒဝသေန-ပုဒ်နှင့်တွဲပါ။ နိယတိ ဟူသည် ဓမ္မနိယာမ (တရားတို့၏ မြဲသောသဘောတည်း။) ထိုအချိန်၌ ဘုရားအလောင်းသည် မြေ၌သွားပါသော်လည်း လူအများက ကောင်းကင်ဖြင့် သွားသကဲ့သို့ ထင်ရ၏။ ဤသို့ ထင်ရခြင်းသည် ဘုရားအလောင်းတို့၏ ဓမ္မနိယာမ ဖြစ်သော ထုံးစံဓမ္မတာတည်း။ ဤသို့ ပြောဆိုခြင်းသည် နိယတိဝါဒ-၏ အစွမ်းဖြင့် ပြောဆိုခြင်းတည်း။

သည်။ (ဟုတ္ဝာ၊) ဂတောဝ၊ ပြီ။ ပန၊ ထိုသို့ပင် အထင်အရှားသွားပါသော်
လည်း။မဟာဇနဿ၊ ၏စိတ်၌။ အဒိဿ မာနောဝိယ၊အမျှားမမြင်အပ်သူကဲ့သို့။
ဝါ၊ မထင်ရှားသူကဲ့သို့။ အဟောသိ၊ ပြီ။ အစေလကောဝ၊ သည်။ (ဟုတ္ဝာ။)
ဂတောဝ။ပန၊ထိုသို့ပင်အာဝတ်မရှိပဲသွားပါသော်လည်း။မဟာဇနဿ။အလက်ံတ
ပဋိယတ္တောဝိယ၊စီရင်အပ်သော တန်ဆာဆင်ခြင်း ရှိသူကဲ့သို့။ဥပဋ္ဌာသိ၊တည်ပြီ။
ဒဟရောဝ၊ ငယ်သည်သာ။ (ဟုတ္ဝာ။) ဂတောဝ။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ငယ်သည်
ဖြစ်၍ သွားပါသော်လည်း။ မဟာဇနဿ၊ ၏စိတ်၌။ သောဋ္ဌသဝဿုဒ္ဒေ
သိကောဝိယ၊ တဆယ့်ခြောက်နှစ် အရွယ်ရှိပြီဟု ညွှန်ပြခြင်းကို ထိုက်သူသည်
ကဲ့သို့။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ပန၊ ထိုသို့ပင်“တဆယ့်ခြောက်နှစ်ရှိပြီ”ဟု ညွှန်ပြ
ထိုက်ပါသော်လည်း။ ပစ္ဆာ၊ ၌။ ဗာလဒါရကောဝ၊ ငယ်သောကလေး
သည်သာ။ အဟောသိ၊ ပြီ။ တာဒိသော၊ ထိုကဲ့သို့ တဆယ့်ခြောက်နှစ်အရွယ်
ရှိပြီဟု ညွှန်ပြခြင်းကို ထိုက်သူသည်ကဲ့သို့ ရှုအပ်သည်။ နု (အဟောသိ။)
ဣတိ၊ သို့။ (ဗျာကရိ။) စ၊ ဆက်။ အဿ၊ ထို ထေရ်၏။ ပရိသာ၊ ပရိ
သတ်သည်။ ဘော၊ အချင်းတို့။ ဗုဒ္ဓန ဝိယ၊ ဘုရားသည်ကဲ့သို့။ ဟုတ္ဝာ။
ထေရေန၊ သည်။ ပဥ္ဉော၊ ကို။ ကထိတော၊ ဖြေဆိုအပ်ပါပေပြီ။ ဣတိ၊
သို့။ အတ္တာမနာ၊ မိမိစိတ်ရှိသည်။ ဝါ၊ ဝမ်းမြောက်သော စိတ်ရှိသည်။
အဟောသိ၊ ပြီ။ လောကန္တရိကဝါရော၊ သည်။ ဝုတ္တာနယောဧဝ၊ ဆိုအပ်
ပြီးသော နည်းရှိသည်သာ။ စ ပန၊ ထပ်၍ ဆက်ဦးအံ့။ အာဒိတော၊ အစမှ။
ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ ကထိတာ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်သော။ ဣမာသဗ္ဗမမ္မတာ၊ ဤ
အလုံးစုံသော သဘောတံထွာ မမ္မတာတို့သည်။ သဗ္ဗဗောဓိသတ္တာနံ၊ တို့၏
အတွက်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ [ပါဠိတော်၌

ပုဗ္ဗေကတကမ္မ။ ။ရှေးဘဝ၌ပြုအပ်သော ကောင်းမှုကံကို “ပုဗ္ဗေကတကမ္မ”ဟုဆို၏။ ရှေးရှေးဘဝ၌ ထိုကဲ့သို့ အထင်ကြီးလောက်သော ပုညသမ္ဘာရတွေများသည့်အတွက် ကြောင့် များစွာသော လူအပေါင်းတို့က “ကောင်းကင်ဖြင့်သွားသည်”ဟု ထင်ကြရ၏။ ဤသို့ပြောဆိုခြင်းသည် ပုဗ္ဗေကတကမ္မဝါဒ၏ အစွမ်းဖြင့် ပြောဆိုခြင်းတည်း။

ဇုသရနိမ္မာန။ ။ဤသတ္တဝါတို့၏အပေါ်၌ မိမိပြုအပ်သောကံသည် အစိုးရလွှဲရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ကံသည်ပင် ဇုသရမည်၏။ ထို ဇုသရ၏ နိမ္မာန (ဖန်ဆင်းခြင်း) ဟူသည် မိမိအကျိုးကို ဖြစ်စေခြင်းပင်တည်း။ ဘုရားအလောင်းကိုလည်း မိမိပြုအပ်ခဲ့သောကုသိုလ်ကောင်းမှုက တလောကလုံးကိုလွှမ်းမိုးနိုင်လောက်အောင် ဖန်ဆင်းအပ်ပြီးဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် များစွာသော လူအပေါင်းမှာ “ကောင်းကင်ဖြင့် သွားသည်”ဟု ထင်ရလေသည်။ ဤသို့ ပြောဆိုခြင်းသည် ဇုသရနိမ္မာန၏ အစွမ်းဖြင့် ပြောဆိုခြင်းတည်း။

ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရားကို ပြနေသောကြောင့် အဋ္ဌကထာဌီလည်း ဝိပဿီဘုရားအတွက်သာ ဖွင့်သည်ဟု ထင်စရာရှိ၏။ အမှန်အားဖြင့် ပြအပ်ခဲ့သော ဓမ္မတာမျှားသည် အလုံးစုံသော ဘုရားအလောင်းတို့နှင့် ဆိုင်သည်ဟူလို။]

ဗောဓိသတ္တဓမ္မတာအဖွင့် ပြီး၏။

ဒုတ္တိ˚သမဟာပုရိသလက္ခဏအဖွင့်

၃၃။ အဒ္ဓသ ခေါ တံ၊ ကား။ ဒုက္ကူလစုမ္မဋ္ဌကော၊ ဘွဲ့ဖြူပုဆိုးဖြင့်ပြုအပ်သော အဝတ်ခွေဌ်။ နိပဇ္ဇာပေတ္ဝာ၊ အိပ်စေ၍။ အာနိတံ၊ ဆောင်ယူအပ်သော မင်းသားကို။ အဒ္ဓသ၊ မြင်ရပြီ။ မဟာပုရိသဿာတိ၊ ကား။ ဇာတိ ဂေါတ္တကုလာပဒေသာဒိဝသေန၊ညွှန်ပြအပ်သောဇာတ် ညွှန်ပြအပ်သောအနွယ် ညွှန်ပြအပ်သောအမျိုးအစရှိသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်။မဟန္တဿ၊ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်သော။ ပုရိသဿ၊ ၏။ (ဒဋ္ဌဂဟိယော–၌စပ်။) ဒဋ္ဌဂတိယောတိ၊ ကား။ ဒဋ္ဌန္နစ်ပါးကုန်သော။ နိဋ္ဌာ၊ ပြီးစီးခြင်းတို့သည်။ ဒဋ္ဌ၊ ကုန်သော။နိပ္ပတ္တိယော၊ ပြီးစီးခြင်းတို့သည်။ (ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။) ဟိ၊ ခဲ့။ အယံ ဂတိသဒ္ဒေါ၊ သည်။ သာရိပုတ္တာ၊ သာရိပုတ္တရာ။ ဂတိယော၊ ရောက်ထိုက်သော ဂတိတို့သည်။

ဇာတိဂေါတ္တံ။ ပ။ ဝသေန။ ။အပဒိသတိတိ အပဒေသော။ ဇာတိစ၊ ခတ္တိယဗြာဟ္မဏစသောဇာတ်လည်း။ ဂေါတ္တံစ၊ ကောဏ္ဍည, ဂေါတမစသောအနွယ်လည်း။ ကုလံစ၊ သာကိယ, ကောလိယ စသော အမျိုးလည်း။ ဇာတိဂေါတ္တာကုလာနိ။ (ဇာတ်, အနွယ်, အမျိုးတို့။) ဇာတိဂေါတ္တာကုလာနိယေဝ အပဒေသော (ညွှန်ပြအပ်သည်တည်း။) ဇာတိဂေါတ္တာကုလာပဒေသော (ညွှန်ပြအပ်သော ဇာတ် အနွယ် အမျိုး။) ဇာတိဂေါတ္တာကုလာပဒေသော + အာဒိ+ယာသံ တိ ဇာတိဂေါတ္တာကုလာပဒေသာဒိ။ အာဒိဖြင့် အဆင်းကိုလည်းကောင်း၊ အစိုးရသူ၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ အခြံအရံကိုလည်းကောင်း၊ ဤသို့ စသော သမ္ပတ္တိတို့ကို ယူပါ။ [အာဒိသဒ္ဒေန ရူပိဿရိယပရိဝါရာဒိသမ္ပတ္တိယော သင်္ဂဟိတာတိ။–ဋီကာ။]

ဒဋ္ဌဂတိယော။ ။ဂတိသဒ္ဒါသည် နိဋ္ဌာ (ပြီးစီးခြင်း) အနက်ကိုဟော၏။ နိဋ္ဌာကိုပင် ''နိပ္ပတ္တိယော''ဟု ထပ်ဖွင့်သည်။ နိပ္ပတ္တိယော ကို ဋီကာ၌ ''သိဒ္ဓိယော (သဒ္ဓိပေါက်ခြင်း ပြီးမြောက်ခြင်းတို့သည်)''ဟု ဖွင့်သည်။ ထို့ကြောင့် ''ဂန္ဓမ္ဗာတိဂတိ''ဟု ကမ္မသာဓနပြုရပါသော်လည်း ရောက်ထိုက်သော ပြီးမြောက်ခြင်းတို့ကို ယူပါ။ ပါဠိတော်၌ အနက်ပေးသောအခါ ''ဂတိယော၊ အထွတ်အထိပ်ရောက် ပြီးမြောက်ခြင်းတို့သည်''ဟု ပေးပါ။ ''ဂမနံ၊ နိပ္ပတ္တာနံ၊ ပြီးစီးခြင်း။ ဂတိ၊ ခြင်း။''ဟု သိလက္ခန်ဘာသာဋီကာ အမွှမဟာဏဝကထာ အဖွင့်၌ ဝိဂြိုဟ်ပြုခဲ့ပြီ။

ဣမာပဉ္စ၊ ဤငါးပါးတို့တည်း။[မဇ္ဈိမနိကာယ၊ မူလပဏ္ဏာ ၂-ဝဂ်၊ ၂-သုတ်။] ဣတိတ္ထေ၊ ဤသို့အစရှိသော ပါဠိရပ်၌။ နိရယာဒိဘေဒါယ၊ ငရဲအစရှိသော အပြားရှိသော။ သတ္တေဟိ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ ဂန္ဓဗ္ဗဂတိယာ၊ ဆောက်ထိုက်သော ဂတိဟူသော အနက်၌။ ဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ [“ဂန္ဓဗ္ဗာတိ ဂတိ”ဟု ကမ္မသာဓ်ပြု။] အဟံ၊ သည်။ သီလဝန္တာနံ၊ သီလရှိကုန်သော။ ကလ္လာဏဓမ္မာနံ၊ ကောင်းသောကိုယ်ကျင့်တရားရှိကုန်သော။ ဣဒမသံ ဘိက္ခူနံ၊ တို့၏။ အာဂတိ ဝါ၊ လာအပ်သော ဂတိကိုလည်းကောင်း။ ဂတိ ဝါ၊ သွားအပ်သော ဂတိကိုလည်းကောင်း။ နေဝ ဇာနာမိ၊ မသိ။ ဣတိ ဧတ္ထ၊ ဤသို့အစရှိသော ပါဠိရပ်၌။ အဇ္ဈာသယေ၊ အလိုအဇ္ဈာသယဟူသော အနက်၌။ (ဝတ္တတိ။) [အဇ္ဈာသယ၏ အဓိပ္ပါယ်ကို သီလကွန်ဘာသာဋီကာ အမွှဋ္ဌမာဏဝကထာ အဖွင့်၌ပြခဲ့ပြီ။] နိဗ္ဗာနံ၊ သည်။ အရဟဒတာ၊ရဟန္တာ၏။ ဂတိ၊ ရောက်အပ်သော လည်းလျောင်းရာတည်း။ ဣတိ ဧတ္ထ၊ ဤသို့အစရှိသော ပါဠိရပ်၌။ ပဋိဃရဏေ၊ လည်းလျောင်းရာဟူသော အနက်၌။ (ဝတ္တတိ။) ဗြဟ္မာ၊ဗြဟ္မာ။အပိ စ၊ သို့သော်လည်း။ အဟံ၊ သည်။တေ၊၏။ ဂတိဉ္စ၊ ပြီးစီးခြင်းကိုလည်း။ ပဇာနာမိ၊ ၏။ ဧတိဉ္စ၊ အရောင်းကိုလည်း။ ပဇာနာမိ၊ ၏။ ဗကော၊ ဗကမည်သော။ ဗြဟ္မာ၊ ဗြဟ္မာသည်။ ဧဝံ မဟိဒ္ဓိကော၊ ဤသို့ကြီးသော တန်ခိုးရှိ၏။ ဣတိ ဧတ္ထ၊ ၌။ နိပ္ပတ္တိယံ၊ ပြီးစီးခြင်း အနက်၌။ ဝတ္တတိ၊ ၏။ သွာယံ (သော+အယံ ဂတိသဒ္ဒေါ)၊ ထို ဂတိသဒ္ဒါသည်။ ဣဓာပိ၊ ဤ “ဒ္ဝေဂတိယော” ဟူသော ပါဌ်၌လည်း။ နိပ္ပတ္တိယံ၊ ပြီးစီးခြင်း အနက်၌။ ဝတ္တတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ အနုညာတိ၊ ကား။ အညာ၊ ဒ္ဝေဂတိမှ တပါးသော။ ဂတိနာမ၊ ဂတိမည်သည်။ နိပ္ပတ္တိနာမ၊ ပြီးစီးခြင်းမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ [ဂတိကို“နိပ္ပတ္တိ”ဟု ဖွင့်သည်။]

ဓမ္မိကောတိ၊ ကား။ ဒသကုသလဓမ္မသမန္နာဂတော၊ ဆယ်ပါးသော ကုသလကမ္မပထ တရားနှင့်ပြည့်စုံသော။ အဂတိဂမနဝိရတိတော၊ အဂတိလိုက်ခြင်းမှ ကင်းသော။ (ဓမ္မရာဇာ-၌ စပ်။) ရာဇာတိဣဒံ၊ ရာဇာ-

---

အနုညာ။ ။“အညာ။ပ။ နိပ္ပတ္တိ”ဟု ဖွင့်သောကြောင့် အနုညာ၌ နှင့်အညာသည် အနက်အားဖြင့် မစပ်ရကား သမာသ်စပ်သင့်သောပုဒ်မဟုတ် မစပ်သင့်သော ပုဒ်ချင်းစပ်သော အယုတ္တသမာသ်တည်း။ “န အညာ အနုညာ”ဟု ပြု။ အနက်ပေးသောအခါ “န အညာ”ဟု ခွဲ၍ “န”ကို ပါဠိတော်၌လာသော ဘဝန္တိကို ဘဝတိ ဟု ကေဝုစ်ပြင်၍ ထို ဘဝတိနှင့် တွဲပေးပါ။

ဓမ္မိကော။ ။“ဓမ္မေ နိယုတ္တော ဓမ္မိကော”ဟုပြု။ ဓမ္မ အရ ကုသလကမ္မပထ တရားဆယ်ပါးကိုလည်းကောင်း,အဂတိမလိုက်ခြင်းကိုလည်းကောင်း,ယူစေလို၍“ဒသ

ဟူသော ဤပုဒ်သည်။ ပုရိမပဒသေဝ၊ ခမ်မိကော-ဟူသော ရှေ့ပုဒ်၏ပင်။ ဝေဝစနံ၊ ဟာည်း၊ ဝါ၊ တနည်း။ ဓမ္မေန၊ တရားသဖြင့်။ လဒ္ဓရဇ္ဇတ္တာ၊ ရအပ်သော မင်းအဖြစ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ခမ္မရာဇာ၊ မည်၏။ [ဤအလို ရှေ့ပုဒ်၏ ဝေဝုစ်ပရိယာယ် မဟုတ်။] စာတုရန္တော်၊ ကား။ ပုရတ္ထိမသမုဒ္ဒါဒီနံ၊ အရှေ့အရပ်၌ဖြစ်သော သမုဒ္ဒရာ အစရှိကုန်သော။ စတုန္နံ၊ လေးစင်းကုန်သော။ သမုဒ္ဒါနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ဝါ၊ စပ်သဖြင့်။ စတုရန္တော်၊ လေးစင်းသော သမုဒ္ဒရာဟူသော အဆုံးအပိုင်းအခြား ရှိသော။ ပထဝီယာ၊ မြေ၏။ ဣဿရော၊ အစိုးရသူတည်း။ ဝိဇိတာဝီတိ၊ ကား။ ဝိဇိတသင်္ကိလေသော၊ အောင်အပ်ပြီးသော စစ်မြေပြင်ရှိသော။ (ရာဇာ-၌ စပ်။)

အသို့၊ ဤမင်း၌။ ထာဝရိယံ ထိရဘာဝံ၊ ခိုင်မြဲသည်၏အဖြစ်သို့။ ပဒတ္ထော၊ ရောက်သော။ ဇနပဒေါ၊ ဇနပုဒ်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ (သော၊ ထို မင်းသည်။) ဇနပဒတ္ထာဝရိယပပတ္တော၊မည်၏။ [ဤပုဒ်၏အဓိပ္ပါယ်ကို သီလက္ခန်ဘာသာဋီကာ အမ္မဋ္ဌမာဏဝကထာ အဖွင့်၌ ပြခဲ့ပြီ။] ဟိ-ခဲ့။ ဗလိဒဏ္ဍာဒီဟိ၊ အခွန်အတုတ်ယူခြင်း ဒဏ်ခတ်ခြင်းအစရှိသည်တို့ဖြင့်။ လောကံ၊ ဇနပုဒ်နေသူ လူအပေါင်းကို။ ပီဠယတော၊ နှိပ်စက်သော။ စဏ္ဍာဿ၊ ကြမ်းတမ်းသော။ ရညော၊ မင်း၏။ မနုဿာ၊ တို့သည်။ မဇ္ဈိမဇနပဒံ၊ အလယ်ဖြစ်သော ဇနပုဒ်ကို။ ဆဋ္ဌေတ္ဝာ၊ စွန့်၍။ ပစ္စန္တဟသမုဒ္ဒတီရုဒီနံ၊ တောင် သမုဒ္ဒြာကမ်း အစရှိသောအရပ်တို့ကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ ပစ္စန္တေ၊ မဇ္ဈိမဒေသ၏ အစွန်အဖျားဖြစ်သော အရပ်၌။ ဝါသံ၊ နေခြင်းကို။ ကပ္ပေန္တိ၊ ပြုကြကုန်၏။ အတိမုဒုကာသာ၊ အလွန်နူးညံ့သော။ ရညော၊ ၏။ (မနုဿာ-၌စပ်။) သာဟသိက မနဝိလောပပီဠိတာ၊ အနှိုင်အထက်နှိပ်စက်၍ ပြုလေ့ရှိသော သူပုန် ဒမြတို့၏ ဥစ္စာကိုလုယူခြင်းဖြင့် နှိပ်စက်အပ်ကုန်သော။ မနုဿာ၊ တို့သည်။ ပစ္စန္တံ၊

ဂိဓေ ကုသလဓမ္မေ, အဂရဟိတေစ ရာဇဓမ္မေ, (''အဂရဟိတ'' ဟူသည် အဂတိဂမနမှ ကင်းခြင်းပင်တည်း။) နိယုတ္တောတိ ခမ်မိကော''ဟု ဋီကာဖွင့်သည်။

စာတုရန္တော ဝိဇိတာဝီ ။ ။ဤပုဒ်တို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ဝိဂြိုဟ်နှင့်တကွ သီလက္ခန်ဘာသာဋီကာ အမ္မဋ္ဌမာဏဝကထာ အဖွင့်၌ ပြခဲ့ပြီ။

သာဟသိက ။ပ။ ပီဠိတာ ။ ။မနုဿာနံ ဥရေ သတ္ထံ ထပေတ္ဝာ (လူတို့၏ ရင်၌ လက်နက်ကိုထား၍။) ဇနပဒံ တမနဟရဏာဒီနာ (အလိုရှိအပ်သော ဥစ္စာကိုဆောင်ယူခြင်း အစရှိသည်ဖြင့်။) ပရသာဟသိကကာရိတာယ (သူတပါးတို့ကို အနှိုင်အထက်နှိပ်စက်၍ပြုလေ့ရှိကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။) သာဟသိကာ (သာဟသိကတို့မည်၏။) -

အစ္စန်အဖျားဖြစ်သော အရပ်ကို။ ပဟာယ၊ ပယ်စွန့်၍။ ဇနပဒမဇ္ဈေ၊ ဇနပုဒ်၏အလယ်၌။ ဝါသံ၊ ကို။ ကပေတ္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဧဝရူပေ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ရာဇိနိ၊မင်း၌၊ ဇနပဒေါ၊သည်။ထိရဘာ၊ဝံ။သို့။ နပါပုဏာတိ၊ မရောက်။ [လူဦးရေတိုးလိုက် ဆုတ်လိုက်ဖြစ်၍ ဇနပုဒ်နယ်ပယ်လည်း အကျဉ်းအကျယ် ပြောင်းလဲ၍ဖြစ်နေသည်။] ပန၊ အန္ဓယကာ။ ဤမသို့ ကုမာရေ၊ ဤ မင်းသားသည်။ ရဇ္ဇံ၊ မင်းအဖြစ်ကို။ ကာရယမာနေ၊ ပြုစေလတ်သော်။ ဧတဿ၊ ဤ မင်းသား၏။ ဇနပဒေါ၊ သည်။ ပါသာဏပိဋ္ဌိယံ၊ ကျောက်ဖျာအပြင်၌။ ထပေတွာ၊ ထား၍။ အယောပဋ္ဋေန၊ သံပြားဖြင့်။ ပရိက္ခိတ္တော ဝိယ၊ ကာရံအပ်သကဲ့သို့။ ထိရော၊ ခိုင်မြဲသည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်ပါလတ္တံ့။ ဤတိ၊ ဤ အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဒဿေန္တော၊ ပြလိုကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ဒဿေန္တော–ဟူရှိလျှင် ကောင်း၏။) ဇနပဒတ္ထာဝရိယပ္ပတ္တောတိ၊ ဟူ၍။ (ပြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။) အာဟံသု၊ သံတော်ဦးတင်ကြကုန်ပြီ။

သတ္တရတနသမန္နာဂတောတိ ဤတွင်၊ ပါဠိ၌။ ရတိဇနနဋ္ဌေန၊ မွေ့လျော်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သည်၏အဖြစ်ဟူသော အနက်ကြောင့်။ ရတနံ၊ ရတနာမည်၏။ [ရတိဇနန၏ အဓိပ္ပါယ်ကိုလည်း သီလက္ခန်ဘာသာဋီကာ အမွှဋ္ဌမာဏဝကထာ အဖွင့်၌ ပြခဲ့ပြီ။] အပိ စ၊ သည်သာမက၎င်း။ (ယေန ကာရဏေန၊ အကြောင်းအကြောင်းကြောင့်။ ယံ ဝတ္ထု၊ အကြောင်ဝတ္ထုကို။)

စိတ္တီကတံ၊ စိတ်နှလုံးကို ယူကျုံးသည့်နှယ် မွေ့လျော်ဖွယ် ကောင်းသဖြင့် စိတ်၌ ပြုအပ် စိတ်၌ ထားအပ်၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ (တံဝတ္ထု၊ ထို ဝတ္ထုကို။) ရတနံ၊ ရဟနာဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊၏။ (ယေန ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ ယံ ဝတ္ထု၊ သည်။) မဟဋ္ဌံ၊ မျှားသော အဖိုးရှိ၏။ ဝါ၊ အဖိုးမျှားစွာ ထိုက်တန်၏။ တေန စ၊ ကြောင့်လည်း။

ဋီကာ။ ဤအဖွင့်အလို သာဟသိက အရ သူပုန် ဒမြ ဖြစ်သော လူတို့ကိုရ၏။ သာဟသိကာနံ၊တို့၏။ဓနဝိလောပေါ၊ ဥစ္စာကို လုယူခြင်းတည်း။ သာဟသိကဓနဝိလောပေါ၊ တေန ပီဋိတာ၊ ထို့ကြောင့်။ "သာဟသိကဓနဝိလောပပီဋိတာ" ဟု ပြုပါ။ သာဟသိကပုဒ်ပြီးပုံကို သီလက္ခန်ဘာသာဋီကာ သာမညဖလသုတ် သာမညဖလ ပုစ္ဆာအခန်းနှင့်ကြည့်ပါ။

စိတ္တီကတံ။ ။အဟော မနောဟရန္တိ၊ ဩဘ်....စိတ်နှလုံးကို ယူကျုံးသည့်နှယ် မွေ့လျော်ဖွယ်ကောင်းပါပေစွဉ်ဟု။ စိတ္တေ ကတ္တုမ္မဘာယ၊ စိတ်နှလုံး၌ပြုထိုက် ထားထိုက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊စိတ္တီကတံ၊မည်၏။ [စိတ္တေ+ကတံ=စိတ္တီကတံ။ တပါဠိကဋီကရဏာပုဒ်ကဲ့သို့ စိတ္တနောင် ဤပစ္စည်းသက်။ [သွာယံ စိတ္တီကာရော တဿ ပူဇနိယတာယာ

(တံဝတ္ထု၊ ကို။) ရတနံ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။ (ယေန ကာရဏေန ယံ ဝတ္ထု၊ သည်။) အတုလံ၊ နှိုင်းယှဉ်စရာ တူသော ဥပမာမရှိ။ ဝါ၊ အတူမရှိ။ [နက္ကို တေဿ တုလာ ဥပမာတိ အတုလံ၊ အသဒိသံ။–ဋီကာ။] တေန ကြောင့်။ (တံဝတ္ထု။) ရတနံ ဝုစ္စတိ။ (ယေန ကာရဏေန ယံဝတ္ထု။) ဒုလ္လဘဒဿနံ၊ ခဲယဉ်းသဖြင့် ရအပ်သော တွေ့မြင်ရခြင်းရှိ၏။ ဝါ၊ တွေ့နိုင်မြင်နိုင်ခဲ၏။ တေန (တံ ဝတ္ထု။) ရတနံ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ (ယေန ကာရဏေန ယံ ဝတ္ထု၊ သည်။)အနောမသတ္တပရိဘောဂံ၊ မယုတ်မနှမ်း အထက်တန်းသတ္တဝါတို့၏ အသုံးအဆောင် ဖြစ်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ (တံ ဝတ္ထု၊ ကို။) ရတနံ၊ ရတနာဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

စ၊ ဆက်။(တနည်း)စ၊ ခဲ့။ စက္ကရတနဿ၊ စကြာရတနာ၏။နိဗ္ဗတ္တကာလ တော၊ ဖြစ်ရာအခါမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ အညံ့၊စကြာရတနာမှ အခြားသော။ ဒေဝဋ္ဌာနံ နာမ၊ နတ်တို့၏တည်ရာ နတ်ကွန်းမည်သည်။ နဟောတိ၊ မရှိတော့။

တိ။ (ထိုကဲ့သို့သော ဤ စိတ္တိကာရသည် ထို ရတနာ၏ပူဇော်ထိုက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် တည်း။) ထို့ကြောင့် "စိတ္တိကတန္တိ ပူဇနိယန္တိ အတ္ထံ ဝဒန္တိ။–ဋီကာ။

မိမိအကြံ။ ။အစိတ္တံပိ စိတ္တံဝိယ ကတံတိ စိတ္တိကတံ၊ မိမိစိတ်ကို မိမိတို့သည် အလွန်အရေးပါကြ၏။ စိတ်ကို ချမ်းသာအောင် စွမ်းနိုင်သမျှထား၍ အလွန်လေးစားကြ၏။ ရတနာ အမည်ရသော သက်ရှိ သက်မဲ့တွေကိုလည်း အလွန်လေးစားကြရ၏။ ထို့ကြောင့်"စိတ္တိကတံ၊စိတ်မဟုတ်သော်လည်း မိမိစိတ်ကဲ့သို့ အလေးပြုအပ်သောရတနာ" ဟု ကြံမိပါသည်။

အနောမသတ္တပရိဘောဂံ။ ။သြမ (သြမက) သဒ္ဒါသည်"ယုတ်ညံ့သော အောက်တန်းကျသော"ဟူသော အနက်ကိုဟော၏။ နှ+သြမာ အနောမာ။ အနောမာစ+တေ+သတ္တာစာတိ အနောမသတ္တာ=အောက်တန်းမဟုတ်သော အထက်တန်းသတ္တဝါတို့။ အနောမသတ္တေဟိ+ပရိဘောဂံ အနောမသတ္တပရိဘောဂံ=စိန်ရွှေစသော သာမန်ရတနာသည်ပင် အထက်တန်းလူများ၏အသုံးအဆောင် ဖြစ်တုံးသေး၏။ စကြာရတနာစသည်တို့မှာ ဆိုဖွယ်ရာမရှိ။ ဘုရားစသောရတနာမြတ် ၃ ပါးလည်း ရှေးကံကြီးမားသူတို့သာ ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်စရာ ရတနာမွန်များဖြစ်ကြသည်။]

ဒေဝဋ္ဌာနံ နာမ။ ။နတ်တို့၏ "တည်နေရာ"ဟု သတ်မှတ်အပ်သော နတ်စင် နတ်ကွန်း နတ်နန်း နတ်ရဲသစ်ပင်ကို "ဒေဝဋ္ဌာန"ဟု ခေါ်၏။ ထို ဌာနကိုပင် စကြာရတနာမပေါ်ခင်က အလေးအမြတ်ပြုကာ ပူဇော်ကြသည်။ စကြာရတနာ ပေါ်လာသော အခါ၌ကား ထိုဒေဝဋ္ဌာနကို မပူဇော်ကြတော့ပဲ စကြာရတနာကိုသာ အလေးအမြတ်ပြုကာ ပူဇော်ကြသောကြောင့်။ "ဒေဝဋ္ဌာန" ဟူသော နာမည်သည်ပင် ပျောက်ကွယ်၍ သွားတော့သည်။

သမ္မေ၊ အလုံးစုံသော လူတို့သည်။ ဂန္ဓပုပ္ဖါ ဒီဟိ၊နံ့သာပန်းအစရှိသော ပူဇော်ဖွယ်တို့ဖြင့်။ တဿေဝ၊ ထို စကြာရတနာကိုသာ။ ပူဇဥ္ဇ၊ ပူဇော်မှုကိုလည်းကောင်း။ အဘိဝါဒနာဒီနိစ၊ ရှိခိုးခြင်းအစရှိသော အမှုတို့ကိုလည်းကောင်း။ ကရောန္တိ၊ပြုကြကုန်၏။ ဣတိ စိတ္တီကတဋ္ဌေန၊ ဤသို့ စိတ်၌ပြုအပ်သည်၏အဖြစ်ဟူသောအနက်၊ စိတ်၌ထားအပ်သည်၏အဖြစ်ဟူသောအနက်ကြောင့်။ ရတနံ၊ ရတနမည်၏။စ၊ကား။ (စိတ္တီကတ၏အကျယ်မှတပါး မဟဂ္ဃ၏အကျယ်ကား။) စက္ကရတနဿ၊ ၏။ တ္တေကံ နာမ၊ ဤမျှ အတိုင်းအရှည် ရှိသည်မည်သော။ ဓနံ၊ ဥစ္စာကို။ အဂ္ဃတိ၊ ထိုက်တန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဂ္ဃေါ၊ ပိုင်းဖြတ်သော အဖိုးသည်။ နတ္ထိ၊မရှိ။ ဣတိ မဟဂ္ဃဋ္ဌေနာပိ၊ ဤသို့ များသောအဖိုးရှိသည်၏အဖြစ်ဟူသောအနက်ကြောင့်လည်း။ ရတနံ၊ မည်၏။ စ၊ ကား။ စက္ကရတနံ၊ သည်။ အညေဟိ၊ စကြာရတနာမှ အခြားကုန်သော။ လောကေ၊ ကောက၌။ဝိဇ္ဇမာနရတနေဟိ၊ ထင်ရှားရှိသော ရတနာတို့နှင့်။ အသဒိသံ၊ မတူ။ ဣတိ အတုလဋ္ဌေနာပိ၊ဤသို့ အတူမရှိသည်၏အဖြစ် ဟူသောအနက်ကြောင့်လည်း။ ရတနံ၊ မည်၏။

စ ပန၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယသ္မိံ ကပ္ပေ၊ အကြင်ကမ္ဘာ၌။ ဗုဒ္ဓါ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မိံ ယေဝ၊ ဘုရားပွင့်တော်မူရာ ထို ကမ္ဘာ၌သာ။ စက္ကဝတ္တိနော၊ စက္ကဝတ်မင်းတို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဗုဒ္ဓါစ၊ တို့သည်လည်း။ ကဒါစိ၊ တရံကခါ၌။ ကရဟစိ၊ တရံတဆစ်၌။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ ဒုလ္လဘဒဿနဋ္ဌေနာပိ၊ ထိုသို့ ခဲယဉ်းသဖြင့်ရအပ်သော တွေ့မြင်ရခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ဟူသော အနက်ကြောင့်လည်း။ ရတနံ၊ မည်၏။တဒေတံ၊ထို စကြာရတနာသည်။ဇာတိရူပကုလဣဿရိယာဒီဟိ၊ ဇာတ်အဆင်း, အမျိုး, အစိုးရသူ၏အဖြစ် အစရှိသောဂုဏ်တို့ဖြင့်။ အနောမဿ၊ မယုတ်ညံ့သော။ ဥဋ္ဌာရသတ္တဿေဝ၊ မွန်မြတ်သောသတ္တဝါ၏ အတွက်သာ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ အညဿ၊ အနောမသတ္တမှတပါး ယုတ်ညံ့သော သတ္တဝါ၏ အတွက်။ န(ဥပ္ပဇ္ဇတိ)၊ ဖြစ်သည် မဟုတ်။ ဣတိ အနောမသတ္တပရိဘောဂဋ္ဌေနာပိ၊ ဤသို့ မယုတ်မနွမ်း အထက်ဘန်းသတ္တဝါတို့၏ အသုံးအဆောင်၏အဖြစ် ဟူသော အနက်ကြောင့်လည်း။ ရတနံ၊ မည်၏။ စက္ကရတနံ၊ သည်။ (ယထာဝုတ္တတ္ထေဟိ၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသောအနက်တို့ကြောင့်။ ရတနံ၊ ရတနမည်သည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ သေသာနိပိ၊

ဧဝံ သေသာနိ ပိ။ ။စကြာရတနာသည် ရတိဇနန-စသော ခြောက်ပါးသော ဂုဏ်တို့နှင့် ပြည့်စုံသကဲ့သို့၊ ဤအတူ ဟတ္ထိရတနာ-စသော ကြွင်းသော ရတနာတို့

စကြာရတနာမှ ကြွင်းသော ရတနာတို့သည်လည်း။ (ယထာဝုတ္တတ္ထေဟိ၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော အနက်တို့ကြောင့်။ ရတနံ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊၏။) ဣတိ၊ သို့။ သတ္တဟိ၊ ကုန်သော။ ဣမေဟိ ရတနေဟိ၊ တို့နှင့်။ (သမန္နာဂတော-၌စပ်။) ပရိဝါရဘာဝေန စေဝ၊ အခြံအရံ၏ အဖြစ်အား ဖြင့်လည်းကောင်း။ သဗ္ဗဘောဂူပကရဏဘာဝေနစ၊ အလုံးစုံသော အသုံး အဆောင် အဆောက်အဦ၏ အဖြစ်အားဖြင့်လည်းကောင်း။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သတ္တရတနသမန္နာဂတော၊ မည်၏။

ဣဒါနိ၊ ရတနာခုနစ်ပါးတို့၏ အရေအတွက်ကိုပြပြီးရာ ယခုအခါ၌။ တေသံ၊ ထို ရတနာတို့ကို။ ဝါ၊ တို့၏။ သရူပတော၊ သရုပ်အားဖြင့်။ ဒဿနတ္ထံ၊ ပြတော်မူခြင်းအကျိုးငှါ။ တဿိမာနီ တိ အာဒိ၊ အစရှိသော ပါဋိရပ်ကို။ (ဘဂဝတာ။) ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ တတ္ထ၊ ထို တဿိမာနိ-အစရှိသော ပါဋိရပ်၌။ စက္ကရတန နွှိ အာဒီသု၊ တို့၌။ အယံ၊ ဤ ဆိုအပ်လတ္တံ့ကား။ သဇ်ပါဓိပ္ပါယော၊ အကျဉ်းဖြစ်သော အလိုရှိအပ်သော အနက်တည်း။ ဒို သဟဿဒီပပရိဝါရာနံ၊ ကျွန်းငယ်နှစ်ထောင် အခြံအရံရှိကုန်သော။ စတုန္နံ၊ လေးကျွန်းကုန်သော။ မဟာဒီပါနံ၊ ကျွန်းကြီးတို့၏။ သိရိဝိဘဝံ၊ အသရေ စည်းစိမ်ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ဒါတုံ၊ ငှါ။ သမတ္ထံ၊ စွမ်းနိုင်သော။ စက္ကရ တနံ၊ စကြာရတနာသည်။ ပါတုဘဝတိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။ ဟထာ၊ တူ။ [တထာ-ဖြင့် ဒို သဟဿဒီပပရိဝါရမဟာဒီပသိရိဝိဘဝ-ကို ညွှန်းသည်။]ပုရေ ဘတ္တမေဝ၊ နံနက်စာစားရာကာလ၏ ရှေးအဖို့၌ပင်။ (နံနက်စာမစားမီပင်။) သာဂရပရိယန္တံ၊ သမုဒ္ဒရာလေးစင်း အပိုင်းအခြား ရှိသော။ ပထဝိံ၊ ကို။ အနုသံယာယနသမတ္ထံ၊ အစဉ်အတိုင်း လှည့်ပတ်ခြင်း၌စွမ်းနိုင်သော။ ဝေဟာ သဂံမံ၊ ကောင်းကင်၌ ပျံသွားနိုင်သော။ ဟတ္ထိရတနံ၊ ဆင်ပျံတော်ရတနာ

သည်လည်း ထိုဂုဏ်များနှင့် ပြည့်စုံကြသည် ဟူလို။ [ယထာဝုတ္တာနံ ပဉ္စန္နံ ဆန္နမိဝါ အတ္ထာနံ ဣတရ ရတနေသုပိ လဘနတော "ဧဝံ သေသာနိပီ"တိ ဝုတ္တံ။-ဋီကာ။]

ပရိဝါရ ။ပ။ ဘာဝေန။ ။ဤပုဒ်တို့ကား "သမန္နာဂတော၏ သဟာဒိယောဂ မဟုတ်။ ပြည့်စုံပုံ အခြင်းအရာကိုပြသော ဝိသေသနပုဒ်တို့တည်း။ ထို့ကြောင့် အား ဖြင့်"ဟု ပေးရသည်။ ဟတ္ထိ အဿ မဏိ ဣတ္ထိရတနာတို့သည် အသုံးအဆောင် အဆောက်အဦ၏ အဖြစ်ဖြင့် ပြည့်စုံကြ၏။ ကြွင်းသော စကြာရတနာ ဂဟပတိ ရတနာ ပရိဏာယကရတနာတို့ကား အခြွေအရံ၏ အဖြစ်ဖြင့် ပြည်စုံ၏။ [ဟတ္ထိ အဿမဏိဣတ္ထိရတနေဟိ ပရိဘောဂူပကရဏ ဘာဝေန သေသေဟိ ပရိဝါရဘာဝေ နာတိ ယောဇနာ။-ဋီကာ။]

သည်လည်းကောင်း။ တာဒိသမေဝ၊ ထိုကဲ့သို့ ရှုအပ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ (လေးကျွန်းမြေကို နံနက်စာမစားမီ လှည့်လည်နိုင်သော။) အဿရတန်၊မြင်းပျံတော် ရတနာသည်လည်းကောင်း။ စတုရင်္သမန္နာဂတေ၊ (ဆယ့်လေးလဆုတ် မိုးတိမ်အုပ်သည့် တောရွှေပ်သန်းခေါင် အမိုက်မှောင်ဟူသော) လေးပါးသော အင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံသော။ အန္ဓကာရေ၊ အမိုက်မှောင်၌။ ယောဇနပ္ပမာဏံ၊ တယူဇနာ အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ အန္ဓကာရံ၊ ကို။ ဝိဓမိတ္ဝာ၊ ပယ်ဖျောက်၍။ အာလောကဒဿနသမတ္ထံ၊ အရောင်အလင်းကိုပြခြင်း၌ စွမ်းနိုင်သော။ မဏိရတနံ၊ ပတ္တမြားရတနာသည်လည်းကောင်း။ ဆဗ္ဘိဓေါသဝဇ္ဇိတံ၊ (မည်း ဖွှ ဆူ ကြုံ၊ နိမ့် မြင့်တုံ၊ မှုတ်ကုန်ပြစ်ခြောက်ပါး–ဟူသော) ခြောက်ပါး အပြားရှိသော အပြစ်တို့သည် ကြဉ်အပ်သော။ မနာပစာရိကဏ္ဍံ၊ ရတနံ၊ မြတ်နိုးဖွယ်ကိုကျင့်လေ့ရှိသော မိဖုရားရတနာသည်လည်းကောင်း။ ယောဇနပ္ပမာဏေ၊ ရှိသော။ အန္တောပထဝိဂတံ၊ မြေအတွင်း၌တည်နေသော။ နိဓိံ၊ ရှေအိုးကို။ ဒဿနသမတ္ထံ၊ မြင်ခြင်း၌ စွမ်းနိုင်သော။ ဂဟပတိရတနံ၊ သူကြွယ်ရတနာသည်လည်းကောင်း။ အဂ္ဂမဟေသိယာ၊ မိဖုရားခေါင်၏။ ကုစ္ဆိမှိ၊ ၌။ နိဗ္ဗတ္တိတ္ဝာ၊ ဖြစ်၍။ သကလရဋ္ဌံ၊ အလုံးစုံသော တိုင်းပြည်ကို။ အနုသာသနသမတ္ထံ၊ သွန်သင်ခြင်း၌စွမ်းနိုင်သော။ ဇေဋ္ဌပုတ္တသင်္ခါတံ၊ သားကောင်းဟု ဆိုအပ်သော။ ပရိဏာယကရတနံ၊ ရှေဆောင် ရတနာသည်လည်းကောင်း။ ပါတုဘဝတိ၊ ၏။ ဣတိ(အယံ)၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးကား။ (သခ်ေပါဓိပွါယော၊ တည်း။) [ပါတုဘဝတိ တိ-ဟု ပါဠိရှိပါစေ။]

ပရောသဟဿန္တိ၊ ကား။ အတိရေကသဟဿံ၊ တထောင်ထက် အပို အလွန်ဖြစ်သော။ ဝါ၊ တထောင်ကျော်ဖြစ်သော။ [သဟဿတော +ပရော ပရောသဟဿံ၊ အတိရေကသည်“ပရော”၏ အဖွင့်။] သူရတိ၊ ကား။ အဘိရုကာ၊ မကြောက်မရွံ့ ရဲဝံ့ကုန်သော။ (ပုတ္တာ ဘဝန္တိ။) [သူရ–သဒ္ဒါသည် ရဲစွမ်းသတ္တိရှိသူကိုဟော၏။ ရဲစွမ်းသတ္တိရှိလျှင် မကြောက်သူတို့ပင်တည်း။ထို့ကြောင့် “အဘီရုကာ”ဟု အဓိပ္ပါယ်ထွက်–ဖွင့်သည်။] ဝီရိယ်ရှိပါတိ၊ ကား။ ဝီရုနံ၊ ရဲရင့်သူတို့၏။ အင်္ဂံ၊ အကြောင်းတည်း။ ဝီရိယံ၊ ရဲရင့်သူတို့၏ အကြောင်း။ တေံ၊ ဤ ဝီရိယ်–ဟူသော အမည်သည်။ ဝီရိယဿ၊ ဝီရိယ၏။ နာမံ၊ တည်း။ တေသံ၊ ဤ သားတော်တို့၏။ ဝီရိယံ၊ ရဲရင့်သူတို့၏ အကြောင်း ကောင်းသောဝီရိယ ဟူသော။ ရူပံ၊ သဘောသည်။ (အတ္ထိ။) ဣတိ၊ ထိုသို့ ရဲရင့်သူတို့၏အကြောင်း ကောင်းသောဝီရိယဟူသော သဘောရှိကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။(တေ၊ထို သားတော်တို့သည်။) ဝီရိယ်ရှုပါ၊ တို့မည်

၏။ ဝိရိယဇာတိကာ၊ ဝိရိယသဘောရှိကုန်သည်။ ဝိရိယသဘာဝါ၊ ဝိရိယသဘော ရှိကုန်သည်။ ဝိရိယမယာ၊ ဝိရိယ အာတိပြီးကုန်သည်။ အ ဂိလာသုနော၊ ပင်ပင်ပန်းပန်း နွမ်းနွမ်းနယ်နယ် မဟုတ်ကုန်သည်။ အဟေသုံ၊ ကုန်ပြီ။ [ဂိလာသု-၌ ဂိလေ-ဓာတ်၏ ကိလမန အနက်ကိုယူ၍ "နကိလမန္တိ" ဟု ဖွင့်သည်။ အဂိလာသုနော ပုဒ်၏အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ ဝေရဉ္ဇကဏ္ဍ၌ ပြခဲ့ပြီ။] ဒိဝသံ၊ တနေ့ပတ်လုံး။ ယုဇ္ဈန္တာပိ၊ စစ်တိုက်ရကုန်သော်လည်း။ နကိလမန္တိ၊ မပင်ပန်းကြကုန်။ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ သာဂရပရိယန္တန္တိ၊ ကား။ စက္ကဝဠပဗ္ဗတံ၊ စကြဝဠာတောင်ကို။ သိမံ၊ အပိုင်းအခြားကို။ ကတ္ဝာ၊ ၍။ ဌိတသမုဒ္ဒပရိယန္တံ၊ တည်သော သမုဒ္ဒရာ အဆုံးအပိုင်းအခြားရှိသော။ (ဣမံ ပထဝိ်-၌စပ်။) အဒဏ္ဍေနာတိ၊ ကား။ ယေ၊ အကြင် မင်းတို့သည်။ ကတာပရာဓေ၊ ပြုအပ်ပြီးသော အပြစ်ရှိကုန်သော။ သတ္တေ၊ တို့ကို။ သတမ့်၊ တရာသော ဒဏ်ငွေကိုလည်းကောင်း။ သဟဿမ့်၊ တထောင်သော ဒဏ်ငွေကိုလည်းကောင်း။ ဂဏှန္တိ၊ ယူကြကုန်၏။ တေ၊ ထို မင်းတို့သည်။ ဓနဒဏ္ဍေန၊ ဥစ္စာဒဏ်ဖြင့်။ ရဇ္ဇံ၊ မင်းအဖြစ်ကို။ ကာရေန္တိ၊ ပြုစေကုန်၏။ ယေ၊ အကြင်မင်းတို့သည်။ ဆေဇ္ဇဘေဇ္ဇံ၊ ဖြတ်အပ် ခွဲအပ်သည် မည်လောက်အောင်။ အနုသာသန္တိ၊ ဆုံးမကြကုန်၏။ တေ၊ ထိုမင်းတို့သည်။ သတ္ထဒဏ္ဍေန၊ လက်နက်ဒဏ်ဖြင့်။ (ရဇ္ဇံ၊ ကို။ ကာရေန္တိ၊ ကုန်၏။)

ပန၊ ကား။ အယံ၊ ဤ စက္ကဝတ်မင်းသည်။ ဒုဝိဓမ့်၊ နှစ်ပါး အပြားရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ ဒဏ္ဍံ၊ ဥစ္စာဒဏ် လက်နက်ဒဏ်ကို။ ပဟာယ၊ ပယ်စွန့်၍။ အဒဏ္ဍေန၊ ဥစ္စာဒဏ် လက်နက်ဒဏ် မပါပဲ။ အဇ္ဈာဝသတိ၊ လွှမ်းမိုး၍ အပိုင်းအခြားအတိုင်း နေ၏။ အသတ္ထေနာတိ၊ ကား။ ယေ၊ အကြင် မင်းတို့သည်။ ကေတောဓာရာဒိနာ၊ တဘက်၌ အသွားရှိသော လက်နက်အစရှိသော။ သတ္ထေန၊ လက်နက်ဖြင့်။ ပရံ၊ ကို။ ဝိဟေသန္တိ၊ ညှဉ်းဆဲကြကုန်၏။ တေ၊ တို့သည်။ သတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ရဇ္ဇံ၊ ကို။ ကာရေန္တိနာမ၊ ပြုစေကြသူတို့ မည်၏။ ပန၊ အနှယ ကား။ အယံ၊ ဤ စက္ကဝတ်မင်းသည်။ သတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ခုဒ္ဒမက္ခိကာယပိ၊ ယင်ငယ်၏ သော်မှလည်း။ ပိဝနမတ္တံ၊ သောက်ခြင်း အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ ဝါ၊ သောက်လောက်ရုံ ဖြစ်သော။

ဆေဇ္ဇဘေဇ္ဇံ။ ။ဆိဇ္ဇတေ တိ ဆေဇ္ဇော (ဖြတ်အပ်သူ။) ဘိဇ္ဇတေ တိ ဘေဇ္ဇော (ခွဲအပ်သူ။) ကာ၌ ပစ္စည်း။ ဇကို ဇ ပြု ဒွေဘော်လာ။ ဤ၌ ကြိယာ ဝိသေသန ဖြစ်သောကြောင့် ဒုတိယာ ဝိဘတ်သက်၍ "ဖြတ်အပ် ခွဲအပ်သည် မည်လောက်အောင်" ဟု အနက်ပေးသည်။ ဆရာတို့ကား "ဖြတ်အပ် ခွဲအပ်သည်ကို။ ကတ္ဝာ၊ ပြု၍။" ဟု ထည့်၍ အနက်ပေးတော်မူကြသည်။

လောဟိတံ၊ သွေးကို။ ကဿစိ၊ တစုံတယောက်၏ အပေါ်၌။ အနုပ္ပါ ဒေတွာ၊ မဖြစ်စေမူ၍။ ဓမ္မေနေဝ၊ တရားသဖြင့်သာလျှင်။(အဇ္ဈာဝသတိ-၌ စပ်။) မဟာရာဇ၊ မဟာရာဇာ။ ဧဟိ၊ လာတော်မူပါ။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ပဋိရာဇူဟိ၊ ဆန့်ကျင်ဘက် မင်းတို့သည်။ သမ္ပဋိစ္ဆိတာဂမနော၊ လက်ခံအပ်သော လာရခြင်းရှိသည်။ ဝါ၊ လာခြင်းကို လက်ခံရသည်။ (ဟုတွာ။) ဝုတ္တပ္ပကာရံ၊ ရှိသော။ ပထဝိံ၊ လေးကျွန်းမြေကို။ အဘိ ဝိဇိနိတွာ၊ အောင်နိုင်၍။ အဇ္ဈာဝသတိ၊ ၏။ အဘိဘဝိတွာ၊ လွှမ်းမိုး၍။ သာမီ၊ အရှင်သခင်သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဝသတိ၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဧဝံ၊ သို့။ ဧကံ၊ တမျိုးသော။ နိပ္ပတ္တိံ၊ လူ့ဘောင်၌ ပြီးစီးခြင်းကို။ ကထေတွာ၊ ဟောတော်မူပြီး၍။ ဒုတိယံ၊ နှစ်ခုမြောက်သော။ (နိပ္ပတ္တိံ၊ ဘုရားအဖြစ်၌ ပြီးစီးပုံကို။) ကထေတုံ၊၊ ငှါ။ သစေ ခေါ ပနာတိ အာဒိ၊ အစရှိသော စကားရပ်ကို။ (ဘဂဝတာ။) ဝုတ္တံ။ တတ္ထ၊ ထို သစေ ခေါ ပန အစရှိသောစကားရပ်၌။ ဧတေန၊ ဤမြတ်စွာဘုရားသည်။ ရာဂဒေါသမောဟမာနဒိဋ္ဌိကိလေသတဏှာ သင်္ခါတံ၊ ရာဂ ဒေါသ မောဟ မာန ဒိဋ္ဌိ ကြွင်းသောဝိစိကိစ္ဆာ စသောကိလေသာ တဏှာဟု ဆိုအပ်သော။ ဆဒနံ၊ ဖုံးလွှမ်းတတ်သော တရားကို။ အာဝရဏံ၊ ပိတ်ဆို့တတ်သော တရားကို။ ဝိဝဋ္ဌံ၊ ဖွင့်တော်မူအပ်ပြီ။ ဝိဒ္ဓံသိတံ၊ ဖျက်ဆီးတော်မူအပ်ပြီ။ ဝိဝဋ္ဌကံ၊ ဖွင့်တော်မူအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ (သော၊ ထို မြတ်စွာဘုရားသည်။) ဝိဝဋ္ဌစ္ဆဒေါ၊ ဝိဝဋ္ဌစ္ဆဒ မည်တော်မူ၏။ "ဝိဝဋ္ဌစ္ဆဒါ"တိပိ၊ ဟူ၍လည်း။ ပါဌော၊ ပါဋ္ဌိတော်ပါဌ်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) [ဝိဝဋ္ဌစ္ဆဒါတိ စ သြကာရဿ အာကာရံ ကတွာ နိဒ္ဒေသော။-ဋီကာ။] အယမေဝ၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးသော အနက်သည်ပင်။ အတ္ထော၊ တည်း။

၃၅။ ဧဝံ၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ဒုတိယံ၊နှစ်ခုမြောက်ဖြစ်သော။ နိပ္ပတ္တိံ၊ ပြီးစီးခြင်းကို။ ကထေတွာ၊ ဟောတော်မူ၍။ တာသံ၊ ထို နှစ်ပါး

ရာဂ။ပ။ဆဒနံ။ ။တရားကိုယ် အားဖြင့် လောဘ တခုတည်း ဖြစ်သော်လည်း ရှဉ္ဇန (တပ်မက်ခြင်း) အနက်ကိုအစွဲပြု၍ "ရာဂ"ဟုလည်းကောင်း မွတ်သိပ်ခြင်း အနက်ကို အစွဲပြု၍ "တဏှာ"ဟုလည်းကောင်း နှစ်မျိုးခွဲထားသည်။ ကိလေသ အရ ဝိစိကိစ္ဆာ အစရှိသော ကြွင်းသောကိလေသာတို့ကို ယူပါ။ ထို ကိလေသာ အားလုံးသည်ပင် သတ္တဝါတို့၏ စိတ်ကို ဖုံးအုပ်နိုင်သောကြောင့် "ဆဒန"အမည်ရသည်။ ထို အားလုံးသော ကိလေသာ ပါပဓမ္မတို့သည် ထိုထိုသတ္တဝါတို့၏သန္တာန်၌ ဖြစ်ပေါ်လတ်သော် သတ္တဝါသန္တာန်ကို အကြောင်းအကျိုးကို မသိမမြင်အောင်ဖုံးထားသကဲ့သို့ ဖြစ်သောကြောင့် "ဆဒန"ဟုလည်းကောင်း "ဆဒ" ဟု လည်းကောင်း ခေါ်သည်။ [သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂ အမ္ဗဋ္ဌ သုတ်၌ကား ဝိဝဋ္ဌစ္ဆဒ—အရ ကိလေသာတို့ကိုတမျိုးပြသေး၏။]

သော ပြီးစီးခြင်းတို့၏။ နိမိတ္တဘူတာနိ၊ သိမှတ်ကြောင်း ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ လက္ခဏာနိ၊ အမှတ်အသားတို့ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ အယ ဥိ ဒေဝ ကုမာရော တိ အာဒိ၊ ကို။(ဘဂဝတာ။) ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ [နိမိနာတိ သဥ္ဇာနာတိ ဧတေဟီတိ နိမိတ္တာနိ။ နိမိတ္တာနိ+ဟုတ္ဒာ+ဘူတာနိ နိမိတ္တဘူတာနိ။] တတ္ထ၊ ထို အယဥိ ဒေဝ ကုမာရော-အစရှိသော ပါဋိရပ်၌။ သုပ္ပတိဋ္ဌိတပါဒေါတိ၊ ကား။ အညေသံ၊ ဝိပဿီဘုရားအလောင်းမှတပါး အခြားပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဝါ၊ တို့သည်။ ဘူမိယံ၊ မြေ၌။ ပါဒံ၊ ကို။ ထပေန္တာနံ၊ ထားကုန်လတ်သော်။ အဂ္ဂပါဒတလံဝါ၊ ခြေဖျားအပြင်သည်သော်လည်းကောင်း။ ပဏ္ဍိဝါ၊ ဖနောင့်သည်သော်လည်းကောင်း။ ပဿံဝါ၊ ခြေဖဝါးဘေးသည်သော်လည်းကောင်း။ [ပဿန္တိ ပါဒတလဿ ဒွီသု ပဿေသု ဧကေကံ ဥဘယ မေဝ ဝါ ပရိယန္တံ ပဿံ။-ဋီကာ။] ပဌမံ၊ စွာ။ ဖုသတိ ယထာ၊ ထိသကဲ့သို့လည်းကောင်း။ ဝါ ပန၊ သည်သာမကသေး။ ဝေ မဇ္ဈေ၊ အလယ်၌။ ဆိဒ္ဒံ၊ ပြတ်နေသည်။ ဝါ၊ခွက်နေသည်။ ဟောတိ ယထာ၊ဖြစ်သကဲ့သို့လည်းကောင်း။ ဥက္ခိပန္တာနံ၊ မြောက်ကုန်လတ်သော်။ အဂ္ဂတလာဒီသု၊ ခြေဖျားအပြင် အစရှိသည်တို့တွင်။ ဧကကောဋ္ဌာသောဝ၊ တခုသောအဖို့သည်သာ။ ပဌမံ၊ စွာ။ ဥဋ္ဌဟတိ ယထာ၊ ထ သကဲ့သို့လည်းကောင်း။ ဝါ၊ ကြွ သကဲ့သို့လည်းကောင်း။ ဧဝံ၊ တူ။ အဿ၊ ထို ဘုရားအလောင်း၏။ ဝါ၊ သည်။ (ဘူမိယံ၊ ၌။ ပါဒံ၊ ကို။ ထပေန္တဿ၊ လတ်သော်။ အဂ္ဂပါဒတလံဝါ၊ သော်လည်းကောင်း။ ပဏ္ဍိဝါ၊ သော်လည်းကောင်း။ ပဿံဝါ၊ သော်လည်းကောင်း။ ပဌမံ၊စွာ။ နဖုသတိ၊ ထိသည်မဟုတ်။ ဝေမဇ္ဈေ၊ ၌။ ဆိဒ္ဒံ၊သည်။ ဝါ၊သည်။န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဥက္ခိပန္တဿ၊ လတ်သော်။ အဂ္ဂတလာဒီသု၊ တို့တွင်။ ဧကကောဋ္ဌာသောဝ၊ သည်သာ။ ပဌမံ၊ စွာ။ န ဥဋ္ဌဟတိ၊ ထသည်မဟုတ်။ ဝါ၊ ကြွသည်မဟုတ်။) ပန၊ အဟုတ်ကား။ အဿ၊ ထို ဘုရားအလောင်း၏။ သုဝဏ္ဏပါဒုကတလမိဝ၊ရွှေခြေနင်းအပြင်းကဲ့သို့။(ရေပေါ်၌တပြင်တည်းထိနိုင်သော ရွှေခြေနင်းအပြင်ကဲ့သို့။) ဧကပ္ပဟာရေနေဝ၊ တပြိုင်နက်အားဖြင့်သာ။ သကလံ၊ အလုံးစုံသော။ ပါဒတလံ၊ ခြေဖဝါးအပြင်သည်။ ဘူမိံ၊ မြေကို။ ဖုသတိ၊ ထိ၏။ ဧကပ္ပဟာရေနေဝ၊ အားဖြင့်သာ။ ဘူမိတော၊ မှ။ ဥဋ္ဌဟတိ၊ ထ၏။ ဝါ၊ ကြွ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အယံ၊ ဤ ဝိပဿီဘုရားအလောင်းသည်။ သုပ္ပတိဋ္ဌိတပါဒေါ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကောင်းစွာအညီ "မြေ"၌ဘည်သော ခြေရှိတော်မူ၏။

စက္ကာနိတိ၊ ကား။ ဒွီသု၊ နှစ်ဘက်ကုန်သော။ ပါဒတလေသု၊ ခြေဖဝါးအပြင်ကို၌။ ဒွေ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ စက္ကာနိ၊ စက်ဘီး ပုံသဏ္ဌာန်တို့သည်။

(ဇာတာနိဋ္ဌစပ်။)တေသံ၊ ထို နှစ်ပါးသော စက်တို့၏။ အရာစ၊ အကန့်ထောက်ဆန်တို့ကိုလည်းကောင်း။ နေမိစ၊ အကွပ် တကူကိုလည်းကောင်း။ နာဘိစ၊ ပုံတောင်း ချက်မကိုလည်းကောင်း။ ပါဋိယံ၊ ပါဋိတော်၌။ (ဘဂဝတာ။) ဝုတ္တာဝ၊ ဟောတော်မူအပ် သည်သာ။ ပန၊ ကား။ (တနည်း) ပန၊ အထူးကား။ သဗ္ဗာကာရ ပရိပူရာနီတိ ဣမိနာ၊ ဟူသော ဤပါဌ်ဖြင့်။ အယံ ဝိသေသော၊ ဤ ဆိုအပ်လတ္တံ့သော အထူးကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ကိုရ၊ ချဲ၊ တေသံ စက္ကာနံ၊ ထို စကြာတို့၏။ ပါဒတလဿ၊ ခြေဖဝါးအပြင်၏။ မဇ္ဈေ၊ ၌။ နာဘိ၊ ပုံတောင်း ချက်မ သည်။ ဒိဿတိ၊ ထင်ရှား၏။[နာဘိ ဒိဿတီ တိ လက္ခဏစက္ကဿ နာဘိပရိမဏ္ဍလသဏ္ဌာနာ သုပရိဗျတ္တာ ဟုတ္ဘာ ဒိဿတိ။ "အလွန်ထင်ထင်ရှားရှား တွေ့မြင်အပ်သည်ကို ဒိဿတိဟုဆိုသည်။" လဗ္ဘတီ တိ အဓိပ္ပါယော။–ဋီကာ။] နာဘိပရိစ္ဆိန္နာ၊ ချက်မ၌ ပိုင်းခြားအပ်သော။ ဝဋ္ဌလေခါ၊ ဝိုင်းသော အရေးအကြောင်းသည်။ ဒိဿတိ၊ ၏။ နာဘိမုခပရိက္ခေပပဋ္ဌော၊ ပုံတောင်း၏ အဝ၌ထားထိုက်သော ထက်ဝန်းကျင် ဝန်းဝိုင်းသောသံပြား ပုံသဏ္ဌာန်သည်။ ဒိဿတိ၊ ၏။ ပနာဋိမုခံ၊ ပုံတောင်း၏ အဦးအစသည်။ ဒိဿဘိ။ အရာ၊ အကန့်ထောက်ဆန်တို့သည်။ ဒိဿန္တိ။ အရေသု၊ တို့၌။ ဝဋ္ဌလေခါ၊ ဝိုင်းသော အရေးအကြောင်းတို့သည်။ ဒိဿန္တိ။ နေမိမဏိကာ၊ အကွပ်ဘကူ၌ ရွဲလုံးသဏ္ဌာန်ရှိသော အလုံးငယ်တို့သည်။ ဒိဿန္တိ၊ ထင်ရှားကုန်၏။ ဣဒံ၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးကား။ တာဝ၊ သမ္ဗဟုလ ဝါရမှ ရှေးဦးစွာ။ ပါဋိယံ၊ ပါဋိတော်၌။ အာဂတ မေဝ၊ တိုက်ရိုက်လာ သည်သာ။

ထမ္ဗဟုလဝါရော ပန၊ သမ္ဗဟုလ ဝါရသည်ကား။ အနာဂတော၊တိုက်ရိုက်မလာ။ သော၊ ထို သမ္ဗဟုလ ဝါရကို။ ဝါ၊ ထိုများစွာသောလက္ခဏာတို့ကို

နာဘိမုခပရိက္ခေပပဋ္ဌော။ ။ပကတိလှည်းဘီး၏ ပုံတောင်းသည် ဝင်ရိုး၏ ထိခိုက်ဖန်များသဖြင့် ပျက်စီးသွားမည်စိုးသောကြောင့် သံပြားဝိုင်းထည့်ထားရသေး၏။ ထိုကဲ့သို့သော သံပြားခွေဝိုင်းကို "နာဘိမုခပရိက္ခေပပဋ္ဌ" ဟု ဆိုသည်။ အချို့ဒေသဝယ် "ဆိတ်မျက်လုံး" ဟု ခေါ်သောသံခွေဝိုင်းတည်း။ [နာဘိမုခပရိက္ခေပပဋ္ဌောတိ ပကတိ စက္ကဿ အက္ခဗ္ဘာဟတပရိဟရဏတ္ထံ (ဝင်ရိုး၏ပုံတောင်း၌ ထိခိုက်ခြင်းကို တားမြစ်ခြင်းအကျိုးငှါ။) နာဘိမုခေ ထပေတဗ္ဗပရိက္ခေပပဋ္ဌော။ (ပုံတောင်း၏ အဝ အတွင်း၌ ထားထိုက်သော သံပြားဝိုင်းပုံသဏ္ဌာန်ရှိသော အပြားဝိုင်းသည်။) တပ္ပဋိစ္ဆန္နော (ထို သံပြားဝိုင်းနှင့် အလားတူသောပုံသဏ္ဌာန်ကို။) ဇုဝ အဓိပ္ပေတော။–ဋီကာ။ ပဋိဗိမ္ဗ ပဋိစ္ဆန္ဒ၊ သရူပ သမ သမ္မိတာ။–အလက်ာ။]

ဆိုရာဝါရကို။ ဧဝံ–ဤ ဆိုအပ်လတ္တံ့သောနည်းဖြင့်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ သတ္တိ၊ လှံမ ပုံသဏ္ဌာန်သည်လည်းကောင်း။ သိရီဝစ္ဆော၊ အသရေရှိသော အိမ်သည်လည်းကောင်း။ (အိမ်မွန် ဟုလည်းပေးကြ၏။) နန္ဒိ၊ လက်ယာရစ်လည်သော ဇလပ်ပန်းပုံသဏ္ဌာန်ရှိသော ကလပ်သည်လည်းကောင်း။သောဝတ္တိကော၊လည်ရေးသုံးဆင့်ရှိသော အဆောင်အယောင်သည်လည်းကောင်း။ ဝဋ္ဌံသကော၊ ဦးဆောက်ပန်းသည်လည်းကောင်း။ ဝစုမာနကံ၊ ခူးအပ်ပြီးသော ထမင်းပွဲသည်လည်းကောင်း။ မစ္ဆယုဂဋ္ဌံ၊ ငါးကြင်းအစုံသည်လည်းကောင်း။ ဘဒ္ဒပီဌံ၊ မင်္ဂလာရှိသော အင်းပျဉ်သည်လည်းကောင်း။ အင်္ကုသကော၊ ချန်းသည်လည်းကောင်း။ ပါသာဒေါ၊ ပြာသာဒ်သည်လည်းကောင်း။ တောရဏံ၊ တုရိုဏ်တိုင်သည်လည်းကောင်း။သေတစ္ဆတ္တံ၊ထီးဖြူသည်လည်းကောင်း။ ခဂ္ဂေါ၊သန်လျက်သည်လည်းကောင်း။ တာလဝဏ္ဏံ၊ ထန်းရွက်ယပ်ဝန်းသည်လည်းကောင်း။ မောရဟတ္ထကော၊ ဥဒေါင်းမြီးစည်းယပ်သည်လည်းကောင်း။ ဝါဋ္ဌဗီဇနီ၊ စာမရီသားမြီးယပ် သည်လည်းကောင်း။ ဥဏ္ဍိသံ၊ သင်းကျစ် သည်လည်းကောင်း။မဏိ၊ပတ္တမြားသည်လည်းကောင်း။ပတ္တော၊ခွက်သည်လည်းကောင်း။ ("သပိတ်" ဟုလည်း ပေးကြသည်။) သုမနဒါမံ၊ မြလေးပန်းကုံးသည်လည်းကောင်း။ နီလုပ္ပလံ၊ ကြာညို ပန်းသည်လည်းကောင်း။ ရတ္တုပ္ပလံ၊ ကြာနီပန်းသည်လည်းကောင်း။ သေတုပ္ပလံ၊ ကြာဖြူပန်းသည်လည်းကောင်း။ ပဒုမံ၊ ပဒုမ္မာကြာသည်လည်းကောင်း။ ပုဏ္ဍရီကံ၊ ပုဏ္ဍရိက်ကြာသည်လည်းကောင်း။ ပုဏ္ဍသဋ္ဌော၊ ပြည့်သောအိုးသည်လည်းကောင်း။ ပုဏ္ဍပါတိ၊ ပြည့်သော သောက်ရေခွက်သည်လည်းကောင်း။ သမုဒ္ဒေါ၊ သမုဒ္ဒရာပုံသဏ္ဌာန်သည်လည်းကောင်း။ စက္ကဝါဋ္ဌော၊ စကြဝဋ္ဌာ ပုံသဏ္ဌာန်သည်လည်းကောင်း။ ဟိမဝါ၊ ဟိမဝန္တာတောင် ပုံသဏ္ဌာန်သည်လည်းကောင်း။ သိနေရု၊ မြင်းမိုရ်တောင် ပုံသဏ္ဌာန်သည်လည်းကောင်း။ စန္ဒိမသူရိယာ၊ လ နေ ပုံသဏ္ဌာန်တို့သည်လည်းကောင်း။နက္ခတ္တာနိ၊ နက္ခတ်ပုံသဏ္ဌာန်တို့သည်လည်းကောင်း။စတ္ထာရော၊ လေးကျွန်းကုန်သော။ မဟာဒီပါ၊ ကျွန်းကြီးပုံသဏ္ဌာန်တို့သည်လည်းကောင်း။ ဒ္ဒိ ပရိတ္တဒီပသဟဿာနိ၊ ကျွန်းငယ် နှစ်ထောင်တို့သည်လည်းကောင်း။ အန္တမသော၊ အောက်ထစ်ဆုံးအားဖြင့်။ စက္ကဝတ္တိရညော၊ စက္ကဝတ်မင်း၏။ ပရိသံ၊ ပရိသတ်ကို။ ဥပါဒါယ၊ အစွဲပြု၍။ သဗ္ဗော၊ အလုံးစုံသည်။ စက္ကလက္ခဏသေဝ၊ စက်လက္ခဏာ၏သာ။ ပရိဝါရော၊ အခြံအရံတည်း။ ["စက္ကဝါဋ္ဌော" တိ ဝတ္ဌာ တဿ ပဓာနာဝယဝေ ဒဿေတုံ "ဟိမဝါ သိနေရု ။ပ။ သဟဿာနိ" တိ ဝုတ္တံ။–ဋီကာ။]

အာယတပဏ္ဍိတိ၊ ကား။ ဒီဃပဏ္ဍိ၊ ရှည်သော ဖနောင့်ရှိ၏။ ပရိပုဏ္ဏပဏ္ဍိ၊ ထက်ဝန်းကျင်ပြည့်သောဖနောင့်ရှိ၏။ ဣတိ အတ္ထော"ဟိ-ခဲ့။ အညေသံ၊တို့၏။ အဂ္ဂပါဒေါ၊ ခြေဖျားသည်။ ဒီဃော၊ ရှည်သည်။ ဟောတိ ယထာ၊ သို့လည်းကောင်း။ပဏ္ဍိမတ္ထကော၊ဖနောင့်၏အထက်၌။ ဇင်္ဃာ၊ခြေသလုံးသည်။ပတိဋ္ဌာတိ ယထာ၊ တည်သကဲ့သို့လည်းကောင်း။ ပဏ္ဍိ၊ဖနောင့်သည်။ဝါ၊ကို။ တစ္ဆေတွာ၊ ရွေ၍။ ဝါ၊ ဖြတ်၍။ ထပိတာ ဝိယ၊ ထားအပ်သကဲ့သို့။ ဟောတိ ယထာ၊ သို့လည်းကောင်း။[စာအုပ်တို့၌ ပဏ္ဍိ ဟု ရှိသော်လည်း ထပိတာက ပဓာနဖြစ်သောကြောင့် ပဏ္ဍိ ဟု ရှိမှ စာသွားကောင်းသည်။]ဝေံ၊ တူ။ မဟာပုရိသဿ၊ ၏။ (အဂ္ဂပါဒေါ၊ သည်။ ဒီဃော၊ သည်။)နဟောတိ။ ပဏ္ဍိမတ္ထကော၊ ၌။ ဇင်္ဃာ၊သည်။ နပတိဋ္ဌာတိ။ ပဏ္ဍိ၊ သည်။ ဝါ၊ကို။ တစ္ဆေတွာ၊ ၍။ ထပိတာ ဝိယ၊ သို့။ နဟောတိ။ ပန၊ အနန္တယ ကား။ မဟာပုရိသဿ၊ ၏။ စတူသု၊ လေးဖို့ကုန်သော။ ကောဋ္ဌာသေသု၊ အဖို့တို့တွင်။ ဒ္ဝေ၊ နှစ်ဖို့ကုန်သော။ ကောဋ္ဌာသာ။ တို့သည်။ အဂ္ဂပါဒေါ၊ ခြေဖျားဘက်သည်၊ ဟောတိ။ တတိယော၊ သုံးခုမြောက်ဖြစ်သော။ (ရှေ့ကပြန်တွက်သော် သုံးခုမြောက်ဖြစ်သော။) ကောဋ္ဌာသေ၊ ၌။ ဇင်္ဃာ၊ ခြေသလုံးသည်။ ပတိဋ္ဌာတိ၊ တည်၏။ စတုတ္ထ ကောဋ္ဌာသေ၊ လေးခုမြောက်အဖို့၌။ အာရဂ္ဂေန၊ ဆောက်ဖျားဖြင့်။ ဝဋ္ဋေတွာ၊ လုံး၍၊ ထပိတာ ဝိယ၊ သို့။ ရတ္တကမ္မလဒဂဏ္ဍုကသဒိသာ၊ နီမြန်းသော ကမ္မလာဘောလုံးနှင့်တူသော။ ပဏ္ဍိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဒီဃင်္ဂုလိတိ၊ ကား။ အညေသံ၊ တို့၏။ ကာစိ၊ အချို့ကုန်သော။ အင်္ဂုလိယော၊ လက်ခမျာခြောင်းခြေခြောင်းတို့သည်။ ဒီဃာ၊ ရှည်ကုန်သည်။ဟောန္တိ။ ကုန်၏။ ကာစိ၊ ကုန်သော။ (အင်္ဂုလိယော၊ တို့သည်။) ရဿာ၊တိုကုန်သည်။ ဟောန္တိ။ဝေံ၊ တူ။ မဟာပုရိသဿ၊ ၏။ (ကာစိအင်္ဂုလိယော ဒီဃာ နဟောန္တိ။ ကာစိ အင်္ဂုလိယော ရဿာ နဟောန္တိ။)ပန၊ အနန္တယ ကား။ မဟာပုရိသဿ၊ ၏။ မင်္ကုဋ္ဌဿ၊ မျောက်၏။(ဟတ္ထပါဒင်္ဂုလိယော) ဣဝ၊ လက်ခြောင်း ခြေခြောင်းတို့ကဲ့သို့။ ဒီဃာ၊ ရှည်ကုန်သော။ ဟတ္ထပါဒင်္ဂုလိယော၊ တို့သည်။

အာယတပဏ္ဍိ။ ။အာယတ ကို"ဒီဃ"ဟု ဖွင့်သည်။"ရှည်"ဟု ဆိုသော်လည်း လူအများစုဖနောင့်ထက် အနည်းငယ်သာရှည်ခြင်းတည်း။ ထို့ကြောင့် "ပရိပုဏ္ဏ"ဟု ထပ်ဖွင့်သည်။ "ရှည်သလောက်နှင့်ညီမျှအောင် ဘေးနှစ်ဘက်ကလည်း ပြည့်သည်"ဟူလို။[အာယတပဏ္ဍိ တိ ဣဒံ အညေသံ ပဏ္ဍိတော ဒီဃတံ(အခြားသူတို့၏ဖနောင့်ထက် မင်းသား၏ ဖနောင့်က ရှည်သည်ကို။) သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ နဟန အတိဒီဃ တန္တိ အာဟ"ပရိပုဏ္ဏပဏ္ဍိ"တိ။—ဋီကာ။]

(ဟောန္တိ။) မူလေ၊ အရင်းဌ။ ထူလာ၊ တုတ်ကုန်၏။ အနုပုဗ္ဗေန၊ အစဉ်အားဖြင့်။ ဂန္ဓာ၊ သွားး၍။ အဂ္ဂေ၊ အဖျားဌ။ တနုကာ၊ သေးသွယ်ကုန်၏။ နိယျာသတေလေန၊ အစေးရှိသောဆီဖြင့်။ မဒ္ဒိတ္ဝာ၊ နယ်၍။ ဝဋ္ဋိတဟရိတာလဝဋ္ဋိသဒိသာ၊ လုံးအပ်သော ဆေးဒန်းအလုံးနှင့် တူကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဒီဃဂုံလိတိ၊ ဟူ၍။ (ဘဂဝတာ။) ဝုတ္တံ။

မုဒုတလုနဟတ္ထပါဒေါတိ၊ ကား။ သပ္ပိမက္ခေ၊ ထောပတ်ကြည်ဌ။ ဩသာရေတ္ဝာ၊ နှစ်၍။ ထပိတံ၊ ထားအပ်သော။ သတဝါရဝိဟတကပွါသပဒ္မလံ၊ အကြိမ်တရာဖတ်အပ်သော ဝါဂွမ်းဖတ်သည်။ မုဒု၊ နူးညံ့သိမ်မွေ့ကုန်သည်။ (ဟောန္တိ) ဝိယ၊ ကုန်သကဲ့သို့။ (ဟတ္ထပါဒါ၊ တို့သည်။ မုဒူ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ။) [ဟတ္ထပါဒါ-ကို ထောက်၍ "မုဒူ"ဟု ရှိလျှင် ကောင်းမည်ထင်သည်။] စ၊ သည်သာမကသေး။ ဣဒါနိ၊ ဌ။ ဇာတမတ္တာဿ၊ ဖွားမြင်ပြီး ခါမျှဖြစ်သော ယောကျားမြတ်၏။ (ဟတ္ထပါဒါ၊ တို့သည်။ မုဒုတလုနာ၊ သိမ်မွေ့နုပျို့ကုန်သည်။ ဘဝန္တိ ယထာ၊ သို့။) ဧဝံ၊ တူ။ ဝုတ္တကာရဏပိ၊ ကြီးရာအခါဌလည်း။ မုဒုတလုနာယေဝ၊ သိမ်မွေ့ နုပျို့ကုန်သည်သာ။ ဘဝိဿန္တိ၊ လတ္တံ့။ ဇာတာ၊ ဤမင်းသား၏။ မုဒုတလုနာ၊ သိမ်မွေ့နုပျို့ကုန်သော။ ဟတ္ထပါဒါ၊ တို့သည်။ (သန္တိ။) ဣတိ၊ ထို့သို့ သိမ်မွေ့ နုပျို့သော လက်ခြေရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (သော၊ ထို မင်းသားသည်။) မုဒုတလုနဟတ္ထပါဒေါ၊ မည်၏။ [မုဒု၊ နုညံ့။ တလုန, တရုဏ၊ နုပျို့။ ထို့ကြောင့် 'နု+ပျို့'ဟု ပေးလိုက်ပါသည်။]

ဇာလဟတ္ထပါဒေါတိ၊ ကား။ စမ္မေန၊ အရေဖြင့်။ ပဋိဗဒ္ဓအင်္ဂုလန္တရာယော၊ ဖွဲ့အပ်သော လက်ချောင်းတို့၏ အကြားရှိသည်။ နှ (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ ဟိ၊ မှန်။ ဧဒိသော၊ ဤကဲ့သို့ ရှုအပ်သော။ ဖဏဟတ္ထဿကာ၊ လက်ဖပျဉ်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ (မြွေ၏ပါးပျဉ်းကဲ့သို့ အကြားအကြားဌ အရေတို့ဖြင့်လက်ချောင်းချင်းဆက်နေသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။)ပရိဿဒေါသေန၊ပရိသတ်အပြစ်သည်။ ဥပဟတောဝ၊နှိပ်စက်အပ်သည်။ (ဟုတ္ဝာ။)ပဗ္ဘဇ္ဇံ၊ ရှင်ရဟန်းအဖြစ်ကို။ နှ ပဋိလဘတိ၊ မရနိုင်။ ပန၊ အနန္တယ ကား။ မဟာပုရိသဿ၊ ၏။ စတသ္သော၊ လေးချောင်းကုန်သော။ ဟတ္ထဂုံလိဓယော၊ လက်ချောင်း တို့သည်လည်းကောင်း။ ပဒ္ဓ၊ ငါးချောင်းကုန်သော။ ဖါဒဂုံလိယော ပိ၊ ခြေချောင်းတို့သည်လည်းကောင်း။ ကေပွမာဏာ၊ တူသော အတိုင်းအရှည် ရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တာသံ၊ ထို လက်ချောင်း ခြေချောင်းတို့၏။ကေပွ

မာဏတာယ၊ တူသော အတိုင်းအရှည်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ယဝလက္ခဏံ၊ မုယော စပါးလုံး၏ လက္ခဏာသည်။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ ပဋိဝိဇ္ဈိတ္ဝာ၊ ထိုး၍။ ဝါ၊ ထို၍။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ အထ၊ ထိုသို့ တည်ရာ၌။ (ထိုသို့ လက်ချောင်း ခြေချောင်းတို့၏ ကေပွမာဏဖြစ်၍ မုယော စပါးလုံးလက္ခဏာ၏ အချင်းချင်းထို၍ တည်ရာ၌။) အဿ၊ ထို မင်းသား၏။ ဟတ္ထပါဒါ၊ တို့သည်။ ကုသလေန၊ ကျွမ်းကျင်သော။ ဝဏ္ဏကိနာ၊ လက်သမားသည်။ ယောဇိတဇာလဝါတပါနသဒိသာ၊ တပ်အပ်သော ဇာကွက်ပါသော လေသောက်ပြတင်းနှင့် တူကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ဇာလဟတ္ထပါဒေါတိ၊ ဟူ၍။(ဘဂဝတာ။)ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

ဥဒ္ဓံ၊ အထက်၌။ ပတိဋ္ဌိတဂေါပ္ဖကတ္တာ၊တည်သောဖမျက်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဿ၊ ထို မင်းသား၏။ ဥဿဒ်၊ အထက်၌တည်သော ဖမျက်ရှိကုန်သော။ ဝါ၊ အထက်၌တည်သော ခြေမျက်စိရှိကုန်သော။ ပါဒါ၊ ခြေတို့သည်။(သန္တိ။) ဣတိ၊ ထိုသို့ အထက်၌တည်သော ဖမျက်ရှိသောခြေရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။(သော၊ထိုမင်းသားသည်။) ဥဿဒ်ပါဒေါ၊ မည်၏။ဟိ၊ ခဲ့။ အညေသံ။ တို့၏။ ပိဋ္ဌပါဒေ၊ ခြေဖမိုး၏အနီး၌။[ပိဋ္ဌပါဒေတိ ပိဋ္ဌပါဒသမီပေ။–ဋီကာ။]ဂေါပ္ဖကာ၊ ဖမျက်တို့သည်။ ဟောန္တိ။ ရှိကုန်၏။တေန၊ ထိုသို့ ခြေဖမိုး၏အနီး၌ ဖမျက်ရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တေသံ၊ ထို အခြားပဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ပါဒါ၊ တို့သည်။ အာဏိဗဒ္ဓါ ဝိယ၊ မယ်နဖြင့် ဖွဲ

ယဝလက္ခဏံ။ ။ရှေးစာအုပ်တို့၌''ဇာတလက္ခဏံ''ဟု ရှိ၏။ ဋီကာ၌ကား''ယဝလက္ခဏံ''ဟု ရှိသည်။[ယဝလက္ခဏန္တိ။ အဗ္ဘန်္ဇနရတော၊ အတွင်းဘက်၌။ ဝါ၊ အတွင်းဘက်က။ အင်္ဂုလိပမ္မေ၊ လက်ဆစ်၌။ ဋီတံ၊ တည်သော။ ယဝလက္ခဏံ၊မုယော စပါးလုံး၏ လက္ခဏာသည်။(အညမညံ ပဋိဝိဇ္ဈိတ္ဝာ တိဋ္ဌတိ။) လက်လေးချောင်းလုံး တတန်းတည်း အချင်းချင်းထိသကဲ့သို့ဖြစ်၍ တည်၏။ ထို့ကြောင့်''ယဝလက္ခဏံ'' ဟူသောပါဋ္ဌသည် ''အညမညံ ပဋိဝိဇ္ဈိတ္ဝာ တိဋ္ဌတိ''ကို ထောက်၍လည်းကောင်း ဋီကာဖွင့်ကို ထောက်၍လည်းကောင်း ကောင်းသည်။ ဇာလနှင့်တူပုံကား နောက် ဝါကျဖြင့်ပြလတ္တံ့။]

တေန။ ။တေနဖြင့် ပိဋ္ဌပါဒေ ဂေါပ္ဖကာ ဟောန္တိ ဟု ပြန်၍ဆွဲနှိုးသည်။ ထို တေန-ပုဒ်ကို ဗဒ္ဓါ ဟောန္တိ–၌လည်းကောင်း နှ ယထာသုခံ ပရိဝဋ္ဋန္တိ–၌လည်းကောင်း ဂစ္ဆန္တာနံ ပါဒတလာနိ ဝိ နဒိဿန္တိ–၌လည်းကောင်း လိုက်၍စပ်ရသည်။ [တေနာတိ ပိဋ္ဌပါဒေ ဋီတဂေါပ္ဖကဘာဝေန ဗဒ္ဓါ ဟောန္တိတိ ယောဇနာ။ တယိဒံ ''တေနာ'' တိ ပဒံ ဥပရိပဒဒွယေပိ ယောဇေတဗ္ဗံ ''တေန ဗဒ္ဓဘာဝေန နှ ယထာသုခံ ပရိဝဋ္ဋန္တိ၊ တေန ယထာသုခံ နပရိဝဋ္ဋနေနှ ဂစ္ဆန္တာနံ ပါဒတလာနိပိ နှ ဒိဿန္တိ''တိ။–ဋီကာ။]

အပ်ကုန်သကဲ့သို့။ (စို့ရိုက်ထားအပ်ကုန်သကဲ့သို့။)ဗဒ္ဓါ၊ စပ်ဖွဲနေကုန်သည်။ ဟောန္တိ။ (တန၊ ထိုသို့ ခြေတို့၏ မယ်နဖြင့်ဖွဲအပ်ကုန်သကဲ့သို့ စပ်ဖွဲနေကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။) ယထာသုခံ၊ ချမ်းသာသည် အားလျော်စွာ။ (လှည့်ချင်သလို။) နပရိဝဒ္ဒန္တိ၊ မလည်နိုင်ကုန်။(တန၊ ထိုသို့ ချမ်းသာစွာ မလည်နိုင်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။) ဂစ္ဆန္တာနံ၊ သွားသူတို့၏။ပါဒတလာနိပိ၊ ခြေဖဝါးအပြင်တို့သည်လည်း။ နဒိဿန္တိ၊ မထင်ရှားကုန်။ ပန၊ကား။ မဟာပုရိသဿ၊ ၏။ အာရုဟိတွာ၊ အထက်သို့တက်၍။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ ဧဝါပွကာ၊ ဖမျက်တို့သည်။ ပတိဋ္ဌဟန္တိ၊ တည်ကုန်၏။ တန၊ ထိုသို့ အထက်၌ ဖမျက်တို့၏ တည်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဿ၊ ထိုယောကျ်ားမြတ်၏။ နာဘိတော၊ ချက်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ဥပရိမကာယော၊ အထက်၌ဖြစ်သော ကိုယ်သည်။ ဝါ၊ အထက်ပိုင်းကိုယ်သည်။ နာဝါယ၊ လှော်၌။ ထပိတသုဝဏ္ဏပဋိမာ ဝိယ၊ ထားအပ်သော ရွှေဆင်းတုကဲ့သို့။ နိစ္စလော၊ မလှုပ်သည်။ ဟောတိ။ အဓောကာယော ဝ၊ အောက်၌ ဖြစ်သော ကိုယ်သည်သာ။ ဝါ၊ အောက်ပိုင်းကိုယ်သည်သာ။ ဣဉ္ဇတိ၊ လှုပ်၏။ သုခေန၊ ချမ်းသာသဖြင့်။ ပါဒါ၊ တို့သည်။ ပရိဝဒ္ဒန္တိ၊ လည်နိုင်ကုန်၏။ ပုရတောပိ၊ ရှေ့၌လည်းကောင်း။ ဝါ၊ ရှေက လည်းကောင်း။ ပစ္ဆတောပိ၊ နောက်၌လည်းကောင်း။ ဝါ၊ နောက်က လည်းကောင်း။ ဥဘယပဿေသု၊ နှစ်ဘက်သော ဘေးတို့၌ လည်းကောင်း။ ဝါ၊ တို့က လည်းကောင်း။ ဌတွာ၊ ၍။ ပဿန္တာနံ၊ ကြည့်သူတို့အား။ ပါဒတလာနိ၊ ခြေဖဝါးအပြင်တို့သည်။ ပညာယန္တိ၊ ထင်ရှားကုန်၏။ ဟတ္ထိနံ ဝိယ၊ ဆင်တို့၏ကဲ့သို့။ ပစ္ဆတော ယေဝ၊ နောက်၌သာ။ ဝါ၊ နောက်က သာ၊ (ဌတွာ၊ တည်၍။ ပဿန္တာနံ၊ တို့အား။ ပါဒတလာနိ၊ တို့သည်။) (န ပညာယန္တိ)၊ ထင်ရှားကုန်သည် မဟုတ်။

ကောဇဝေါတိ၊ ကား။ ကောမိဂသဒိသဇဝေါ၊ ကောမည်သော သားကောင်၏ သလုံးမြင်းခေါင်းနှင့် တူသော သလုံးမြင်းခေါင်း ရှိသည်။ (ဟုတွာ။) မံသုဿဒေန၊ များစွာသောအသားဖြင့်။ ပရိပုဏ္ဏဇဝေါ၊ ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်သော သလုံးမြင်းခေါင်းရှိသည်။ (ဟောတိ။)ကတော၊ နောက်တဘက်၌။ ဝါ၊ နောက်တဘက်က။ဗဒ္ဓပိဏ္ဍိကမံသော၊ ဖွဲအပ်သော ထမင်းထုပ်နှင့်တူသော အသားစိုင်ရှိသည်။ န (ဟောတိ)၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်။ သမန္တတော၊ ပတ်ဝန်းကျင်၌။ (ရွှေ နောက် ဘေးနှစ်ဘက်၌။) သမဿဏ္ဍိတေန၊ အညီအမျှ ကောင်းစွာတည်သော။ မံသေန၊ ဖြင့်။ ပရိက္ခိတ္တာဟိ၊ ဝန်းရံအပ်ကုန်သော။ သုဝဋ္ဋိတာဟိ၊ ကောင်းစွာ လုံးကုန်သော။ သာလိဂဗ္ဘယဝဂဗ္ဘသဒိသာဟိ၊ သလေး

စပါးဖုံး မုယောစပါးဖုံးနှင့်တူကုန်သော။ ဇယ်ာဟိ၊ တို့နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံ၏။ ဣဟိ အဘွော၊ နက်။

အနော နမန္တောတိ၊ ကား။ အ နမန္တော၊ မကိုင်းမညွှတ်ပဲ။ (ပရိမသတိ–၌စပ်။) ဧတေန၊ ဤ "အနော နမန္တော" ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ အဿ၊ ထိုမင်းသား၏။ အခုဇ္ဇ အဝါမနဘာဝေါ၊ မကုန်းသည်၏အဖြစ် မကွသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒီပိတော၊ ပြအပ်ပြီ။ ဟိ၊ မှန်၏။ (တနည်း) ဟိ၊ ချဲ။ အဝသေသဇနာ၊ ယောကျ်ားမြတ်မှ ကြွင်းသော လူတို့သည်။ ခုဇ္ဇာ ဝါ၊ ကုန်းကုန်သည်သော်လည်းကောင်း။ ဝါမနာ ဝါ၊ ကွကုန်သည်သော်လည်းကောင်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ခုဇ္ဇာနံ၊ ကုန်းသူတို့၏။ ဥပရိမကာယော၊ အထက်၌ဖြစ်သော ကိုယ်သည်။ ဝါ၊ အထက်ပိုင်း ကိုယ်သည်။ အပရိပုဏ္ဏော၊ မပြည့်စုံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝါမနာနံ၊ ကွသူတို့၏။ ဟေဋ္ဌိမကာယော၊ အောက်၌ဖြစ်သော ကိုယ်သည်။ ဝါ၊ အောက်ပိုင်းကိုယ်သည်။ (အ ပရိပုဏ္ဏော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) တေ၊ ထို ကုန်းကွကုန်သော လူတို့သည်။ အ ပရိပုဏ္ဏကာယတ္တာ၊ မပြည့်စုံသောကိုယ်ရှိကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အနောနမန္တာ၊ မကိုင်းမညွှတ်ကုန်ပဲ။ ဇဏ္ဏုကာနိ၊ ပုဆစ်ဒူးဝန်းတို့ကို။ ပရိမဇ္ဇိတုံ၊ သုံးသပ်ခြင်းငှါ။ နသက္ကောန္တိ၊ ကုန်။ ပန၊ ကား။ မဟာပုရိသော၊ သည်။ ပရိပုဏ္ဏဥဘယကာယတ္တာ၊ ပြည့်စုံသော ၂–ပါးစုံသော ကိုယ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (အနော နမန္တော၊ ပဲ။ ဇဏ္ဏုကာနိ၊ တို့ကို။ ပရိမဇ္ဇိတုံ၊ ငှါ။) သက္ကောတိ၊ စွမ်းနိုင်၏။

ကောသောဟိတဝတ္ထဂုယ္ဟောတိ၊ ကား။ အဿ၊ ထိုမင်းသား၏။ ဥသဘဝါရဏာဒီနံ၊ နွားလားဥသဘ ဆဒ္ဒန်ဆင်မင်းအစရှိသည်တို့၏။ (ဝတ္ထဂုယ္ဟံ) ဝိယ၊ အင်္ဂါဇာတ်ကဲ့သို့။ သုဝဏ္ဏပဒုမကဏ္ဏိကသဒိသေဟိ၊ ရွှေပဒုမ္မာကြာအချက်နှင့် တူကုန်သော။ ကောသေဟိ၊ အအိမ်တို့ဖြင့်။ သြဟိတံ၊ အတွင်း၌ထားအပ်သော။ ပဋိစ္ဆန္နံ၊ ဖုံးလွှမ်းအပ်သော။ ဝတ္ထဂုယ္ဟံ၊ အင်္ဂါဇာတ်သည်။ (အတ္ထိ။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ (ထိုသို့ အအိမ်တို့ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းအပ်သော အင်္ဂါဇာတ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။) (သော၊ ထို မင်းသားသည်။) ကောသောဟိတဝတ္ထဂုယ္ဟော၊ မည်၏။ ဝတ္ထေန၊ အဝတ်ဖြင့်။ ဂုဟိတဗ္ဗံ၊ လျှိုဝှက်အပ်သော။ အင်္ဂဇာတံ၊ ကို။ ဝတ္ထဂုယ္ဟန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏောတိ၊ ကား။ ဇာတိဟိင်္ဂုလကေန၊ အစစ်ဖြစ်သော ဟသ်ပြဒါးဖြင့်။ မဇ္ဇိတွာ၊ သုတ်လိမ်း၍။ ဒီပိဒါဌာယ၊ သစ်၏အစွယ်ဖြင့်။ ဃံသိတွာ၊

သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော။ ။"သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏောတိ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏဝဏ္ဏောတိ အယမေတ္ထ အတ္ထောတိ အာဟ "ဇာတိဟိင်္ဂုလကေနာ"တိအာဒိ၊ ဟု ဋီကာဖွင့်သဖြင့် "ဝဏ္ဏဉ်

ပွတ်တိုက်၍။ ဂေရုကပရိကမ္မံ၊ သဘော်ဂွေ့နီဖြင့် အပြေအပြစ်ပြုအပ်သည်ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ထပိတဃနသုဝဏ္ဏသဒိသော၊ ထားအပ်သော တခဲနက်သော ရွှေရုပ်နှင့်တူသော ကိုယ်ရှိသည်။ (ဟောတိ။) ဣတိ အတ္ထော။ ဧတေန၊ ဤ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော-ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ အဿ၊ ထို ယောကျ်ားမြတ်၏။ ဃနသိ နိဒ္ဓသဏ္ဌ သရီရတံ၊ ကျစ်ကျစ်လစ်လစ် တခဲနက်ဖြစ်သော ညက်ညောသိမ်မွေ့ သော ကိုယ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒဿေတွာ၊ ပြ၍။ ဆဝိဝဏ္ဏဒဿနတ္ထံ၊ အရေ အဆင်းကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ ကဉ္ဇနသန္နိဘတ္တစောတိ၊ ဟူ၍။ (ဘဂဝတာ။) ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ဝါ၊ ဟနည်း။ ဧတံ၊ ဤ ကဉ္ဇနသန္နိဘတ္တစော-ဟူသောပုဒ်သည်။ ပုရိမဿ၊ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော-ဟူသော ရှေးပုဒ်၏။ ဝေဝစနံ၊ တည်း။

အနက်နှစ်ထပ် ပါဝင်သည်'' ဟု သိစေ၏။ ထို့ကြောင့် ဋီကာ၌ ''သွာယမတ္ထော အာဝုတ္တိဉာယေနစ (အနက်နှစ်ထပ် ပေးနိုင်သော အာဝုတ္တိနည်းအားဖြင့်။) ဝေဒိ တမ္ဗော။'' ဟု ဖွင့်သည်။ထို့နောက်''သရီရပရိယာယော ဣဓ ဝဏ္ဏ-သဒ္ဒေါတိ အဓိပ္ပါ ယော။'' ဟု ဋီကာဖွင့်ပြန်သည်။ ဤအလို''ဝဏ္ဏ''သဒ္ဒါသည် ''ကိုယ်''ဟူသောအနက် ကို ဟော၏။ (''အဆင်း''ဟူသောအနက်ကို မဟော။) ထို့ကြောင့် ''သုဝဏ္ဏ ဝဏ္ဏော၊ ရွှေရုပ်နှင့်တူသော ကိုယ်ရှိ၏။'' ဟု ပေးပါ။

ဧာတိ။ပ။ရူပသဒိသော။ ။ရွှေရုပ်လုပ်ပြီးသောအခါ ထိုရွှေရုပ်ကို ဟယ်ပြဒါး ဖြင့် သုတ်၍ သစ်အစွယ်ဖြင့် ပွတ်တိုက်ရသေး၏။ ထိုသို့ ပွတ်တိုက်ခြင်းသည် ရွှေရုပ် ကို ညက်ညက်ညောညော ချောချောမောမော ဖြစ်အောင်တည်း။ ထိုသို့ ပွတ်တိုက် ထားသောကြောင့် ရွှေရုပ်သည် မာမာကျစ်ကျစ် တခဲနက်ဖြစ်၏။ထို့နောက် သဘော် ဝွေ့နီဖြင့် အပြေအပြစ်ပြုရ၏။ ထိုသို့ပြုထားအပ်သော ရွှေရုပ်ကဲ့သို့ မာမာကျစ်ကျစ် တခဲနက်ဖြစ်သော ကိုယ်ရှိသည်ကို ''သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏ''မည်၏ဟု ဆိုသည်။ ဤမျှတိုင် အောင်သော စကားအစဉ်ဖြင့် အရေအဆင်း၏ လှပပုံကိုမပြသေး။ ပင်ကိုရုပ်၏ ပြေ ပြစ်ညက်ညော ချောမောပုံကိုသာပြသည်။ ထို့ကြောင့် အရေအဆင်း၏ ဝါဝါဝင်းဝင်း လှပခြင်းကို ''ကဉ္ဇနသန္နိဘတ္တစော'' ပုဒ်ဖြင့် ပြရသည်။ သန္နိဘ-သဒ္ဒါသည် ဣဝါဒိ ဂိုဏ်းတွင် ပါဝင်သော ဥပမာန ဝါစက-သဒ္ဒါတည်း။ [ဣဝါဒိ ဣဝ ဝါ တုလျံ၊ သမာနံ နိဘသန္နိဘာ။-အလက်ာ စတုတ္ထပိုင်း။ ၁၇၉-ဂါထာ။]

ပုရိမဿ ဝါ ဝေဝစနံ။ ။ဤနည်း၌ကား သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏောနှင့် ကဉ္ဇနသန္နိဘတ္တ စော-သည် အဓိပ္ပါယ်တူသော ပရိယာယ်စကားလှယ်ပုဒ်တည်း။ ဤနည်း၌ ဝဏ္ဏ သဒ္ဒါသည် အရုပ်ကို တင်စားထားသော ရုဋ္ဌီ-သဒ္ဒါမဟုတ် ''အဆင်းအနက်'' ဟော သော မုချသဒ္ဒါတည်း။ ထို့ကြောင့် ''သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော၊ ရွှေအဆင်းနှင့်တူသောအဆင်း ရှိ၏။'' ဟု ပေးရသည်။ [ပဌမဝိကပ္ပံ ဝတွာ တထာရူပါယ ပန ရုဋ္ဌိယာ အဘာဝံ နေသိ ကတွာ ဝဏ္ဏဓာတုပရိယာယမေဝ ဝဏ္ဏ-သဒ္ဒံ ဂဟေတွာ ဒုတိယဝိကပ္ပေါ ဝုတ္တော။ တသ္မာ ပဒဒွယေနာပိ သုနိဒ္ဓန္တ (ကောင်းစွာမှုတ်လွှင့်အပ်သော အညစ်အကြေး ရှိသော=လှော်ပြီးဦးပြီးသော။) သုဝဏ္ဏသဒိသဆဝိဝဏ္ဏောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။-ဋီကာ။]

ရဇောဇလွန်၊ ကား။ ရဒဇာဝါ၊ မြူနုသည်လည်းကောင်း။ မလံဝါ၊ ပြုကြမ်းသည်လည်းကောင်း။ (နဉပလိမ္မတိ–၌ စပ်။) [ရဇောတိ သုခုမရဇော။ ဇလွန်တိ မလီနဘာဝါဝဟော (ညစ်နွမ်းသည်၏အဖြစ်ကို ဆောင်နိုင်သော။) ရေဏုသဉ္ဇယော။(မြူအပေါင်းတည်း။)တေနာဟ "မလံဝါ" တိ။-ဋီကာ။] နဉပလိမ္မတိတိ၊ ကား။ နလဂ္ဂတိ၊ မငြိကပ်။ ပဒုမပလာသတော၊ ပဒုမွာကြာရွက်မှ။ ဥဒကဗိန္ဒု ဝိယ၊ ရေပေါက်ကဲ့သို့။ ဝိဝဋ္ဋတိ၊ လိမ့်ကျ၏။ ပန၊ ဆက်။ ဟတ္ထမောဝနာဒီနိ၊ လက်တော်ဆေးခြင်း အစရှိသည်တို့ကို။ ဥတုဂ္ဂဟဏတ္ထာယ စေဝ၊ အင္ဇကိုယူခြင်း အကျိုးငှါလည်းကောင်း။ (အင္ဇေရအောင်လည်းကောင်း။)ဒါယကာနံ၊အလှူရှင်တို့၏။ပုညဖလတ္ထာယ စ၊ ကောင်းမှု၏အကျိုးအလိုငှါလည်းကောင်း။ ဗုဒ္ဓါ၊ တို့သည်။ ကရောန္တိ၊ မူကြကုန်၏။ စ၊ သည်သာမကသေး။ ဝတ္တာသီသေနာပိ၊ ကျင့်ဝတ်ကို အဦးပြုသဖြင့်လည်း။(ဟတ္ထမောဝနာဒီနိ၊ တို့ကို။ ဗုဒ္ဓါ၊ တို့သည်။) ကရောန္တိယေဝ၊ မူကြကုန်သည်သာ။ ["ဘုရားရှင်သည် ကျင့်ဝတ်ကိုအဦးပြုသဖြင့် လက်တော်ခြေတော်ဆေးမှုစသည်ကို ပြုရသည်" ဟူလို။] ဟိ၊ မှန်။ သေနာသနံ၊ ကျောင်းအိပ်ရာနေရာသို့။ ပဝိသန္တေန၊ ဝင်သော။ ဘိက္ခုနာ၊ သည့်။ ပါဒဒ၊ တို့ကို။ ဓောဝိတ္ဝာ၊ ၍။ ပဝိသိဘဗ္ဗံ၊ ဝင်ရာ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတံ၊ ဤကျင့်ဝတ်ကို။(ဘဂဝတာ။) ဝုတ္တံ၊ (စုဠဇဝဂ္ဂ သေနာသနက္ခန္ဓက–၌) ဟောတော်မူအပ်ပြီ။

ဗြဟ္မဂုဂတ္တောတိ၊ ကား။ ဗြဟ္မာ ဝိယ၊ ဗြဟ္မာကဲ့သို့။ ဥဇုဂတ္တော၊ ဖြောင့်မတ်သောကိုယ်ရှိ၏။ ဥဇုမေဝ၊ ဖြောင့်မတ်စွာသာလျှင်။ ဥဂ္ဂဘဒီဃသရီရော၊ အထက်သို့တက်သော ရှည်သောကိုယ်ရှိသည်။ ဘဝိဿတိ၊ဖြစ်လတ္တံ့။ ["ယခုကလေးဘဝ၌ မဖြစ်သေးသော်လည်း နောင်အခါ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်" ဟူလို။] ဟိ–ခဲ့၏။ ယေဘုယ္ယေန၊ အားဖြင့်။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ခန္ဓေ၊ ပခုံးလည်းကောင်း။ (ဣတိ-၌စပ်။) ကဋိယံ၊ ခါးလည်းကောင်း။ ဇာဏုဟု၊ ပဆစ်ဒူးဝန်းတို့လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တီသု၊ သုံးမျိုးကုန်သော။ ဌာနေသု၊ အရပ်တို့၌။ နမန္တိ၊ ကိုင်းညွတ်ကုန်၏။ တေ၊ ထို သတ္တဝါတို့သည်။ ကဋိယံ၊ ခါးသည်။ နမန္တာ၊ ညွတ်ကုန်လတ်သော်။ ပစ္ဆဇတာ၊ နောက်၌။ နမန္တိ၊ ကုန်၏။ (ကော့ကုန်၏။) ဣတရေသု၊ ခါးအရပ်မှ တပါးကုန်သော။ ဒ္ဝီသု၊ နှစ်မျိုးကုန်သော။ ဌာနေသု၊ အရပ်တို့၌။(နမန္တာ၊ ကုန်လတ်ဿသော်။) ပုရတော၊ ရှေ့၌။(နမန္တိ၊ ကုန်၏။ ကုန်းကုန်၏။) ပန၊ ကား။ ဒီဃသရီရာ၊ ရှည်သောကိုယ်ရှိကုန်သော။ ဇဇဂေ၊ အချို့သော သတ္တဝါတို့သည်။ ပဃဝက်ဝ၊ကောက်သော နံပါးရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဇဇဂေ၊အချို့သော

သတ္တဝါတို့သည်။ မုခံ၊ မျက်နှာကို။ ဥန္နာမေတွာ၊ အထက်သို့ညွှတ်စေ၍။ ဝါ၊မော့၍။ နက္ခတ္တာနိ၊ နက္ခတ်တို့ကို။ ဂဏယန္တာ ဝိယ၊ရေတွက်ကုန်သကဲ့သို့။ စရန္တိ၊ လှည့်လည်ကြကုန်၏။ ဧကေ၊ တို့သည်။ အပွမံသလောဟိတာ၊နည်းသော အသားအသွေးရှိကုန်သည်။ သူလသဒိသာ၊ တံကျင်နှင့်တူကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။[သူလသဒိသာတိ ပေါတ္ထကရူပကရဏေ (ယမင်းရုပ်ကိုပြုလုပ်ရာအခါ၌။)ထပိတသူလပါဒသဒိသာ(ထားအပ်သော တံကျင်၏အခြေနှင့်တူကုန်သည်။)ဟောန္တိ။]ဧကေ၊ တို့သည်။ ပုရတော၊ ရှေ၌။ ပဗ္ဘာရာ၊ကိုင်းကုန်သည်။ ဝါ၊ ရှိုင်းကုန်သည်။ ဟောန္တိ။ပဝေဓမာနာ၊တုန်လှုပ်ကုန်လျက်။ ဂစ္ဆန္တိ၊သွားကုန်၏။ပန၊ ဗျတိရိက်ကား။အယံ၊ ဤ မင်းသားသည်။ဥဇုမေဝ၊ ဖြောင့်မတ်စွာသာလျှင်။ဥဂ္ဂန္တွာ၊ အထက်သို့တက်၍။ ဒီဃပွမာဏော၊ရှည်သော အတိုင်းအရှည်ရှိသည်။ (ဟုတွာ။) ဒေဝနဂရေ၊ နတ်မြို့၌။ ဥသိတသုဝဏ္ဏတောရဏံ ဝိယ၊ စိုက်ထူအပ်သော ရွှေတုရိုဏ်တိုင်ကဲ့သို့။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤ အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဒီပေန္တိ၊ ပြကြကုန်၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတံ၊ ဤ ဗြဟ္မုဇုဂတ္တ လက္ခဏာကို။(ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ ယထာ၊ ဟောတော်မူအပ်သကဲ့သို့။) ဧဝံ၊ တူ။ဇာတမတ္တဿ၊ ဖွားမြင်ပြီးကာမျှဖြစ်သော မင်းသား၏။ သဗ္ဗသော၊ အလုံးစုံသောအားဖြင့်။ အ ပရိပုဏ္ဏံ၊ မပြည့်သေးသော။ ယံ ယံ မဟာပုရိသလက္ခဏံ၊ အကြင် အကြင် ယောကျ်ားမြတ်၏လက္ခဏာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တံ တံ၊ ထို ထို လက္ခဏာကို။ အာယဘိံ၊ နောင်အခါ၌။ တထာ ဘာဝိတံ၊ ထို အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်လတ္တံ့၏အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။(ဘဂဝတာ။)ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ဣတိ။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

သတ္တုဿဒေါတိ၊ ကား။ အဿ၊ ထိုမင်းသား၏။ ဒွေ၊ နှစ်ဘက်ကုန်သော။ ဟတ္ထပိဋ္ဌိယော၊ လက်ဖမိုးတို့လည်းကောင်း။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ ပါဒပိဋ္ဌိယော၊ ခြေဖမိုးတို့လည်းကောင်း။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ အံသကူဋ္ဌာနိ၊ ပခုံး

တထာ ဘာဝိတံ။ ။ဘဝိဿတိတိ ဘာဝိ။ ဘဝိဿတိ ဂမာဒီဟိ ဏီဃိဏ်-သုတ်ဖြင့် ဏီပစ္စည်း၊ နပုလ္လိင်ဖြစ်၍ ရဿပြု။ ဘာဝိနော၊ ဖြစ်လတ္တံ့သော လက္ခဏာ၏။ ဘာဝေါ ဘာဝိတာ။ တထာ၊ ထို ဗြဟ္မာမင်း၏ကိုယ်ကဲ့သို့ ဖြောင့်မတ်သော ကိုယ်ရှိသည်၏အဖြစ်ဟူသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဘာဝိတာ၊ ဖြစ်လတ္တံ့၏အဖြစ်တည်း။ တထာ ဘာဝိတာ၊ အဖြစ်။

သတ္တုဿဒေါ။ ။အဿ၊ ထိုမင်းသား၏။ သတ္တသု၊ လက်ဖမိုးနှစ်ဘက် ခြေဖမိုးနှစ်ဘက် ပခုံးနှစ်ဘက် လည်ဂုတ်အားဖြင့် ခုနစ်ပါးသောအရပ်တို့၌။ဥဿဒေါ။အထက်သို့တက်သော အသားသည်။ (အတ္ထိ။) ဣတိ သတ္တုဿဒေါ။''ဟု အဌကထာ အလို ဘိန္နာဓိကရဏဗဟုဗ္ဗီဟိ သမာသ်ဝိဂ္ဂိဟ်ပြုပါ။ ဥဿဒ ၌ ဥပုဗ္ဗ+သဒ ဓာတ်သည်

စွန်းတို့လည်းကောင်း။ ခန္ဓော၊ လည်ဂုတ်လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။သတ္တသု၊ ခုနစ်ပါးကုန်သော။ ဣမေသု ဌာနေသု၊ ဤအရပ်တို့၌။ ပရိပုဏ္ဏော၊ ပြည့်သော။ မံသုဿဒေါ၊ အထက်သို့တက်သော အသားသည်။ (အတ္ထိ။)ဣတိ၊ ထိုသို့ အထက်သို့တက်သော အသားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။(သော၊ ထိုမင်းသားသည်။) သတ္တုဿဒေါ၊ မည်၏။ ပန၊ ကား။ အညေသံ၊ တို့၏။ ဟတ္ထပါဒပိဋ္ဌာဒီသု၊ လက်ဖမိုး ခြေဖမိုး အစရှိသည်တို့၌။ သိရာဇာလံ၊ အကြောတည်းဟူသောကွန်ရက်သည်။ ပညာယတိ၊ထင်ရှား၏။ အံသကူဋ္ဌကွန္ဓေသု၊ ပခုံးစွန်း လည်ဂုတ်တို့၌။ အဋ္ဌိ ကောဋ္ဌိယော၊ အရိုးစွန်းတို့သည်။ (ပညာယန္တိ၊ ကုန်၏။) တေ၊ ထို သတ္တဝါတို့သည်။ မနုဿပေတာဝိယ၊ လူ့ပြိတ္တာတို့ကဲ့သို့။ ခါယန္တိ၊ ထင်ကုန်၏။ တထာ၊ ထို အခြင်းအရာအားဖြင့်။ မဟာပုရိသော၊ သည်။ နဲ(ခါယတိ)၊ မထင်ရ။ ပန၊ အနွယ ကား။ မဟာပုရိသော၊ သည်။ သတ္တသု၊ ခုနစ်ပါးကုန်သော။ ဌာနေသု၊ အရပ်တို့၌။ ပရိပုဏ္ဏ မံသုဿဒတ္တာ၊ ပြည့်သော အထက်သို့တက်သော အသားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နိဂူဋ္ဌသိလာဇာလေဟိ၊ လျှို့ဝှက်အပ်သောအကြောတည်းဟူသောကွန်ရက်ရှိကုန်သော။ (မထင်ရှားသော အကြောရှိကုန်သော။) ဟတ္ထပိဋ္ဌာဒီဟိ၊ လက်ဖမိုး အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ ဝဋ္ဌေတွာ၊ လုံး၍။ သုထပိတသုဝဏ္ဏာ ဋ္ဌိဂ်သဒိသေန၊ ကောင်းစွာထားအပ်သော ရွှေမရိုးစည်နှင့်တူသော။ ခန္ဓေန၊ ပခုံးဖြင့်။ သိလာရူပတံ ဝိယ၊ ကျောက်ရုပ်ကလေးကဲ့သို့။ ခါယတိ၊ ထင်ရ၏။ စိတ္တကမ္မရူပတံ ဝိယ စ၊ ဆန်းကြယ်စွာပြုလုပ်အပ်သော ပန်းချီဆေးရေးရုပ်ကဲ့သို့လည်း။ ခါယတိ၊၏။

အဿ၊ ထိုမင်းသား၏။ သီဟဿ၊ ခြင်္သေ့၏။ ပုဗ္ဗဒ္ဓံဝိယ၊ ရှေထက်ဝက်ကိုယ်ကဲ့သို့။ ကာယော၊ ကိုယ်သည်။ (အတ္ထိ။) ဣတိ။(သော၊ ထိုမင်းသား

ဂတိအနက်ကို ဟော၏။ အထက်သို့တက်သော အသားဟူသည် ''ပြည့်ဖြိုးသော အသားပင်တည်း။'' ထို့ကြောင့် ''ပရိပုဏ္ဏော''ဟု အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်သည်။ ဋီကာ၌ ကား–''ဟတ္ထပိဋ္ဌိအာဒိဝသေန သတ္တ သရီရာဝယဝါ ဥဿဒါ ဥပစိတမံသာ ဧတဿာတိ သတ္တုဿဒေါ''ဟု တုလျာဓိကရဏဗဟုဗ္ဗီဟိ ပြုလေ၏။ ထိုဋီကာအလို ပြည့်ဖြိုးသော အသားရှိသော ခုနစ်ပါးသောအရပ်ရှိသောမင်းသား။

တေ မနုဿပေတာ ဝိယ။ ။ရွှေ၌''ယေဘုယျေန ဟိ သတ္တာ''ဟု သတ္တနာမည်ဖြင့် လူတို့ကိုပင် ခေါ်ဝေါ်သုံးစွဲခဲ့၏။ ဤ၌ ''မနုဿ''ဟု ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသည် ရှေနောက်မညီ။ လူတွေ၏အကြောင်းကို ဆိုရာဖြစ်သောကြောင့် ''မနုဿ'' ဟူ၍လည်းတမင်ဆိုဖွယ်မလို။ ထို့ကြောင့် ''တေ၊ ထို သတ္တဝါတို့သည်။ မနုဿပေတာ ဝိယ။ လူ့ပြိတ္တာတို့ကဲ့သို့။ ခါယန္တိ။''ဟု ရှိမှကောင်းမည်ထင်သည်။

သည်။) သီဟပုဗ္ဗဒ္ဓကာယော၊ မည်၏။ ဟိ၊ ခဲ့။ သီဟဿ၊ ၏။ ပုရတ္ထိမ ကာယော ဝ၊ ရှေ့၌ဖြစ်သော ကိုယ်သည်သာ။ ဝါ၊ ရှေပိုင်းကိုယ်သည်သာ။ ပရိပုဏ္ဏော၊ ပြည့်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပစ္ဆိမကာယော၊ နောက်၌ဖြစ်သော ကိုယ်သည်။ ဝါ၊ နောက်ပိုင်း ကိုယ်သည်။ အ ပရိပုဏ္ဏော၊ မပြည့်သည်။ (ဟောတိ။) ပန၊ ကား။ မဟာပုရိသဿ၊ ၏။ သီဟဿ၊ ၏။ ပုဗ္ဗဒ္ဓကာ ယော ဝိယ၊ ရှေထက်ဝက်ကိုယ်သည်ကဲ့သို့။ သဗ္ဗော၊ သော။ ကာယော၊ (အထက်ပိုင်း အောက်ပိုင်း) ကိုယ်သည်။ ပရိပုဏ္ဏော၊ သည်။ (ဟောတိ။) သီဟဿ၊ ၏။ (ကာယော၊ သည်။)တတ္ထတတ္ထ၊ ထိုထိုအရပ်၌။ ဝိနတုန္ဒတာဒိ ဝသေန၊ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန် ကိုင်းညွှတ်ခြင်း အထက်သို့ညွှတ်ခြင်း အစရှိသည် ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒုဿဏ္ဍိတဝိသဏ္ဍိတော၊ မကောင်းသောသဏ္ဍာန်ရှိ ဖောက် ပြန်သောသဏ္ဍာန်ရှိသည်။ ဟောတိ ဣဝ၊ သို့။ (တထာ၊ တူ။ မဟာပုရိသဿ၊ ၏။) သောပိ၊ ထို အထက်ပိုင်း အောက်ပိုင်း ကိုယ်သည်လည်း။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ၌။ ဝိနတုန္ဒတာဒိဝသေန၊ ဖြင့်။ ဒုဿဏ္ဍိတဝိသဏ္ဍိတော၊ ရှိသည်။ နဟော တိ၊ မဖြစ်။ ပန၊ အန္ဒယ ကား။ ဒီဃယုတ္တဋ္ဌာနေ၊ ရှည်သင့်ရာအရပ်၌။ ဒီဃော၊ သည်။ (ဟောတိ။) ရဿထူလကိသပုထုလအနုဝဋ္ဌိတယုတ္တဋ္ဌာနေသု၊ တိုသင့်ရာအရပ် ဆူဖြိုးသင့်ရာအရပ် ပိန်သင့်ရာ (သေးသင့်ရာ)အရပ် ပြန့် ကျယ်သင့်ရာအရပ် အစဉ်အတိုင်းလုံးသင့်ရာအရပ်တို့၌။ တထာဝိဓော ဝ၊ ထိုသို့ သဘောရှိသည်သာ။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ၊ သာဓက ကား။ မနာ ပိယေ ဝ ။ပ။ သဏ္ဍန္တီတိ၊ ဟူသော။ ဧတံ(သုတ္တံ)၊ ဤ ပါဋ္ဌိတော်ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။—

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ မနာပိယေ ဝ၊ စိတ်ကို တိုးပွားစေတတ်သည် သာလျှင်ဖြစ်သော။ ကမ္မဝိပါကေ၊ ကံ၏အကျိုးသည်။ ပစ္စုပဋ္ဌိတေ၊ ရှေးရှုတည်လတ်သော်။ ဒီဃေဟိ၊ ရှည်ကုန်သော။ ယေဟိ အင်္ဂေဟိ၊ အကြင် လက်ချောင်း ခြေချောင်း နှာခေါင်းအစရှိသော အင်္ဂါတို့ ဖြင့်။ သောဘတိ၊ တင့်တယ်၏။ တာနိ အင်္ဂါနိ၊ ရှည်မှတင့်တယ်မည့် လက်ချောင်း ခြေချောင်း နှာခေါင်းအစရှိသော ထို အင်္ဂါတို့သည်။ ဒီဃာနိ၊ ရှည်ကုန်သည်။ (ဟုတ္ဝာ။) သဏ္ဍန္တိ၊ ကောင်းစွာတည်ကုန်၏။ ရဿေဟိ၊ တိုကုန်သော။ ယေဟိ အင်္ဂေဟိ၊ အကြင် လည်ပင်း အစရှိ သောအင်္ဂါတို့ဖြင့်။ သောဘတိ၊ ၏။ တာနိ အင်္ဂါနိ၊ ထို တိုမှတင့်တယ် မည့်လည်ပင်းအစရှိသောအင်္ဂါတို့သည်။ရဿာနိ၊ကုန်သည်။(ဟုတ္ဝာ။) သဏ္ဍန္တိ။ ထူလေဟိ၊ တုတ်ကုန်သော။ယေဟိ အင်္ဂေဟိ၊ အကြင်ပေါင် လက်မောင်း အစရှိသောအင်္ဂါတို့ဖြင့်။ သောဘတိ။ တာနိ အင်္ဂါနိ၊ ထို

တုတ်မှတင့်လယ်မည့် ပေါင် လက်မောင်း အစရှိသော အင်္ဂါတို့သည်။ ထူလာနို၊ ကုန်သည်။ (ဟုတ္တွာ။) သဏ္ဌာန်တို့။ ကိသေဟိ၊ သေးကုန်သော။ ယေဟိ အင်္ဂေဟိ၊ အကြောင်ဆံပင် မွေးညင်း ခါး အစရှိသောအင်္ဂါတို့ဖြင့်။ သောဘတိ၊ ၏။ တာနိ၊ ထိုသေးမှတင့်တယ်မည့် ဆံပင် မွေးညင်း ခါး အစရှိသောအင်္ဂါတို့သည်။ ကိသာနို၊ ကုန်သည်။ (ဟုတ္တွာ။) သဏ္ဌာန်တို့။ ပုထုလေဟိ၊ ပြန့်ကျယ်ကုန်သော။ ယေဟိ အင်္ဂေဟိ၊ အကြောင် မျက်လုံး လက်ဖဝါးပြင် အစရှိသောအင်္ဂါတို့ဖြင့်။ သောဘတိ။ တာနိ အင်္ဂါနို၊ ထိုကျယ်ပြန့်မှတင့်တယ်မည့် မျက်လုံး လက်ဖဝါးပြင် အစရှိသော အင်္ဂါတို့သည်။ ထူလာနို၊ ကုန်သည်။ (ဟုတ္တွာ။) သဏ္ဌာန်တို့။ ဝင်္ဆေဟိ။ လုံးကုန်သော။ ယေဟိ အင်္ဂေဟိ၊ အကြောင် ခြေသလုံး လက် အစရှိသော အင်္ဂါတို့ဖြင့်။ သောဘတိ။ တာနိ အင်္ဂါနို၊ ထို လုံးမှတင့်တယ်မည့် ခြေသလုံး လက် အစရှိသော အင်္ဂါတို့သည်။ ဝင်္ဆာနို၊ လုံးကုန်သည်။(ဟုတ္တွာ။) သဏ္ဌာန်တို၊ ကုန်၏။

ဣတိ၊ ဤသို့။ မဟာပုရိသဿ၊ ၏။ အတ္တဘာဝေ၊ အတ္တဘောကို။ ဝေ၊ သည်။ နာနာစိတ္တေန၊ အမျိုးမျိုးသော စိတ်ဟူသော။ ပုညစိတ္တေန၊ ကောင်းမှုတည်းဟူသောစိတ်ကြောင့်။ စိတ္တိတော၊ လှန်စွာဖြစ်သော ဆန်းကြယ်သည်၏အဖြစ်ရှိသည်။ ဒသဟိ၊ ဆယ်ပါးကုန်သော။ ပါရမီဟိ၊ ပါရမီတော်တို့သည်။ သင်္ဇိတော၊ ဆင်ပြင်အပ်သည်။ (ဟောတိ)။ (တနည်း)မဟာ

နာနာစိတ္တေန ပုညစိတ္တေန။ ။ယခုစာအုပ်များ၌“နာနာစိတ္တေန ပုညစိတ္တေန”ဟု ပါ၌ရှိ၏။ ဒါနစိတ် သီလစိတ် နေက္ခမ္မစိတ် စသောအားဖြင့် အမျိုးမျိုးသော ပါရမီစိတ်ကို“နာနာစိတ္တေန”ဟု ဆိုသည်။ [သတပုညလက္ခဏတာယ နာနာစိတ္တေန ပုညစိတ္တေန စိတ္တိတော။–ဋီကာ။]

တနည်း။ ။“ဒါနစိတ္တေန ပုညစိတ္တေနာတိဝါ ပါဠော”ဟု ဋီကာ၌ပါ၌တမျိုး ရှိသေး၏။ ဒါနဝသေန(ဒါနစိတ္တေန၏အဖွင့်။)သီလာဒိဝသေနစ ပဝတ္တပုညစိတ္တေန (ပုညစိတ္တေန၏အဖွင့်။)ဣတိ အတ္ထော။–ဋီကာ။[ဒါနစိတ္တေနဖြင့် ဒါနစိတ်ကိုယူပြီး ဖြစ်သောကြောင့် ပုညစိတ္တေနဖြင့် သီလစသော ပါရမီကောင်းမှုစိတ်ကိုသာ ယူရတော့သည်။ ပါဠိသေသနည်းတည်း။]

စိတ္တိတော သင်္ဇိတော။ ။စိတ္တိတောကို“သဏ္ဌာတစိတ္တဘာဝေါ”ဟု ဋီကာဖွင့်သောကြောင့် စိတ္တနောင် သဏ္ဌာတ အသယ္ထိအနက်၌ ဣတပစ္စည်းသက်ထားသည်ဟု မှတ်ပါ။ စိတ္တ၌လည်း ဘာဝပွဓာန ကြံပါ။“ဆန်းကြယ်သည်၏အဖြစ်”ဟူလို။ သင်္ဇိတော၌ သင်္ဇဓာတ်သည် ဆင်ပြင်ခြင်းအနက်ကို ဟော၏။ ဘုရားအလောင်း၏ အတ္တဘောတော်ကို ပါရမီဆယ်ပါးတို့က လှသည်ထက်လှအောင် ချောသည်ထက်ချောအောင် ပြင်ဆင်လိုက်ကြသည်–ဟူလို။

ပုရိသဿ၊ ၏။ အတ္တဘာဝေါ၊ ကို။ ဝါ၊သည်။ ဒါနစိတ္တေန၊ဒါန၏အစုမ်းဖြင့် ဖြစ်သောစိတ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ ပုညစိတ္တေန၊ သီလဒေစရှိသည်တို့၏ အစုမ်းဖြင့်ဖြစ်သောစိတ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ စိတ္တိတော၊ လွန်စွာဖြစ်သော ဆန်းကြယ်သည်၏ အဖြစ်ရှိသည်။ ဒဿဟိ၊ ကုန်သော။ ပါရမီဟိ၊တို့သည်။ သင်္ခိတော၊ ဆင်ဖြင်အပ်သည်။(ဟောတိ)။လောကေ၊ လောက၌။ သဗ္ဗသိပ္ပိနော၀ါ၊ အလုံးစုံသော ပန်းပု ပန်းချီ အတတ်သည်တို့သည်သော်လည်းကောင်း။ သဗ္ဗဣဒ္ဓိမန္တော၀ါ၊ အလုံးစုံသော တန်ခိုးရှင်တို့သည်သော်လည်းကောင်း။ ပတိရူပကမ်ပိ၊ အတုဖြစ်သောအရုပ်ကိုသော်မှလည်း။ ဝါ၊ ဆင်းတုရုပ်တုကိုသော်မှလည်း။ ကာတုံ၊ ပြုခြင်းငှါ။ နသက္ကောန္တိ၊ မစုမ်းနိုင်ကုန်။

စိတန္တရံသောတိ(တ္ထေ)၊ ဟူသော ဤပါဠိ၌။ ဒိန္နံ၊ နှစ်ဘက်ကုန်သော။ ကောဋ္ဌာနံ၊ လက်ပြင်ရိုးတို့၏။ အန္တရံ၊ အကြားကို။ အန္တရံသံ၊ အန္တရံသ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ [အန္တရံသ၌ "အန္တရ+အံသ"ဟု ခွဲ၍ အံသသဒ္ဒါသည် အဖို့အနက်ဟောတည်း။] အဿ၊ ထိုမင်းသား၏။ စိတံ၊ စိအပ်ကဲ့သို့ ဖြစ်သော။ ပရိပုဏ္ဏံ၊ ပြည့်သော။ တံ အန္တရံသံ၊ ထို လက်ပြင်ရိုး နှစ်ဘက်တို့၏ အကြားဖြစ်သောအဖို့သည်။ (အတ္ထိ)။ ဣတိ၊ ထိုသို့ စိအပ်သကဲ့သို့ဖြစ်သော ပြည့်သော လက်ပြင်ရိုးနှစ်ဘက်တို့၏ အကြားအဖို့ ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (သော၊ ထိုမင်းသားသည်။) စိတန္တရံသော၊ မည်၏။ ဟိ၊ ခွဲ။ အနည်သံ၊ တို့၏။ တံဌာနံ၊ ထို လက်ပြင်ရိုးနှစ်ဘက်တို့၏ အကြားအရပ်သည်။ နိန္နံ၊ နိမ့်သည်။ ဝါ၊ ချိုင့်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒဋ္ဌ၊ နှစ်ဘက်ကုန်သော။ ပိဋ္ဌိ ကောဋ္ဌာ၊ ကျောက်ကုန်းအထက် လက်ပြင်ရိုးတို့သည်။ ပါဋိယေက္ကာ၊ အသီး

မှန်၏။—ဤမျှလောက်အတူမရှိအောင် လှပချောမောသော အတ္တဘောသည်သာ နောင်အခါ၌ ရအပ်လတ္တံ့သော ဓမ္မကာယ (တရားအပေါင်း)၏ တည်ရာ ဖြစ်ထိုက်သည်။ အရုပ်ဆိုးနေလျှင် ရအပ်လတ္တံ့သော တရားတော်အပေါင်း၏ တည်ရာမဖြစ်နိုင်။ ["ဤဒိသော ဧဝ ဗုဒ္ဓါနံ ဓမ္မတာ ယဿ အဓိဋ္ဌာနံ ဘဝိဘုံ ယုတ္တော"တိ ဒဿ ပါရမိဟိ သင်္ခိတော အဘိသင်္ခတော။—ဋီကာ။]

ဒိန္နံ ကောဋ္ဌာနံ အန္တရံ။ ။ဒိန္နံ ကောဋ္ဌာနံ အန္တရန္တိ ဒိန္နံ ပိဋ္ဌိဗာဟာနံ၊ ကျော၏ လက်ရုံးလက်မောင်းဖြစ်သော လက်ပြင်ရိုးတို့၏။ ဧဝမဇ္ဈ၊အလယ်အရပ်ဖြစ်သော။ ပိဋ္ဌိမဇ္ဈဿ၊ ကျောက်ကုန်းအလယ်၏။ ဥပရိဘာဂေါ၊ အထက်အဖို့ကို။ (အန္တရံသံဝုစ္စတိ—၌စပ်။) စိတံ ပရိပုဏ္ဏန္တိ အနိန္ဒဘာဝေန စိတံ၊ မည်တော်မချိုင့်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် စိထားအပ်သကဲ့သို့ ဖြစ်သော။ ဒွိဟိ ကောဋ္ဌေဟိ သမတလတာယ ပရိပုဏ္ဏံ၊ နှစ်ဘက်သော လက်ပြင်ရိုးတို့ဖြင့် ညီမျှသောအပြင်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ပြည့်သော။ (အန္တရံသံ၌စပ်)။—ဋီကာ။

အခြား တခုစီတို့သည်။ ပညာယန္တီ၊ ထင်ရှားကုန်၏။ ပန၊ ကား။မဟာပုရိသဿ၊ ၏။ ကဋ္ဌိတော၊ ခါးမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ မံသပဋ္ဌလံ၊ အသားလွှာသည်။ ယာဝံ ခန္ဓာ၊ ပခုံးတိုင်အောင်။ ဥဂ္ဂမ္မ၊ အထက်သို့တက်၍။ သမုဿိတသုဝဏ္ဏဖလကံ ဝိယ၊ ကောင်းစွာထောင်အပ်သော ရွှေပျဉ်ချပ်သည်ကဲ့သို့။ ပိဋ္ဌိ၊ ကျောက်ကုန်းကို။ ဆာဒေတ္ဝာ၊ ဖုံး၍။ ပတိဋ္ဌိတံ၊ တည်၏။

နိဂြောဓပရိမဏ္ဍလောတိ၊ ကား။ နိဂြောဓော ဝိယ၊ ပညောင်ပင်ကဲ့သို့။ ပရိမဏ္ဍလော၊ ထက်ဝန်းကျင် ဝန်းဝိုင်း၏။ပညာသဟတ္ထတာယဝါ၊အတောင်ငါးဆယ် ရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း။ [“ပင်စည်က အတောင်ငါးဆယ်ရှိလျှင် အကိုင်းကလည်း အတောင်ငါးဆယ်ရှိသည်”စသည်။](သမ-၌စပ်။) သတဟတ္ထတာယဝါ၊ အတောင်တရာရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း။ သမကွန့်သာခေါ၊ ညီမျှသော ပင်စည်အကိုင်းရှိသော။ နိဂြောဓော၊ ပညောင်ပင်သည်။ ဒီဃတော ပိ၊ ဟာရှည်အမြင့် အားဖြင့်လည်းကောင်း။ ဝိတ္ထာရတောပိ၊ အပြန့်အကျယ် အားဖြင့်လည်းကောင်း။ ကေပွမာဏော၀၊ တူသောပမာဏရှိသည်သာ။ ဟောတိ ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ကာယတော ပိ၊ ကိုယ်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဗျာမတော ပိ၊ အလံအားဖြင့်လည်းကောင်း။ကေပွမာဏော၊ တူသော ပမာဏရှိသည်။(ဟောတိ။) အညေသံ၊ တို့၏။ကာယော၀ါ၊ ကိုယ်သည်သော်လည်းကောင်း။ ဗျာမော၀ါ၊ အလံသည်သော်လည်းကောင်း။ ဒီဃော၊ ရှည်သည်။ ဟောတိ ယထာ၊ သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ပိသမပွမာဏော၊ မညီမျှသော ပမာဏရှိသည်။ န (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ ဣတိ အတ္ထော။ တေနေ၀၊ ထို့ကြောင့်ပင်။ (ထိုသို့ ကိုယ်နှင့် အလံ

နိဂြောဓော ဝိယ ပရိမဏ္ဍလော။ ။နိဂြောဓော ဝိယ ပရိမဏ္ဍလောတိ ပရိမဏ္ဍလနိဂြောဓော ဝိယ ပရိမဏ္ဍလော။ (ထက်ဝန်းကျင် ဝန်းဝိုင်းသော ပညောင်ပင်ကဲ့သို့ ဝန်းဝိုင်း၏။) “နိဂြောဓပရိမဏ္ဍလပရိမဏ္ဍလော”တိ ဝတ္တဗ္ဗေ ကေဿ ပရိမဏ္ဍလသဒ္ဒဿ လောပံ ကတ္ဝာ“နိဂြောဓပရိမဏ္ဍလော”တိ ဝုတ္တော။ တေနာဟ “သမကွန္နသာခေါ နိဂြောဓော”တိ အာဒိ။–ဋီကာ။

တနည်း။ ။ပရိမဏ္ဍလသဒ္ဒဿန္ဒီဓာနေနဝါ ပရိမဏ္ဍလော၀ နိဂြောဓော ဂယ္ဟတိ (“ပရိမဏ္ဍလသဒ္ဒါ၏ အနိုးဦးတည်သော နိဂြောဓ”ဟူသည် “ပရိမဏ္ဍလနိဂြောဓပင်တည်း” ဟု ပရိမဏ္ဍလနိဂြောဓကို ယူနိုင်၏။) ဣတိ ကေဿ ပရိမဏ္ဍလသဒ္ဒဿ လောပေန ဝိနာပိ (ထို့ကြောင့် ပရိမဏ္ဍလသဒ္ဒါတပုဒ် ဖြုတ်ခြင်းနှင့် ကင်း၍လည်း။) အယမတ္ထော လဒ္ဓတိတိ အာဟ “နိဂြောဓော ဝိယ ပရိမဏ္ဍလော”တိ။–ဋီကာ။ နောက်နည်းဦး ပရိမဏ္ဍလ နှစ်ပုဒ်မလို။ နှစ်နည်းလုံးပင် ဗဟုဒ္ဒိဟိသမာသ် ဝိဂြိဟ် မပြုရ။ ဥပမာပုဒ္ဓပဒ် ကမ္မဓာရယ်သာ။

ညီမျှသော ပမာဏရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ပင်။) ယာဝ့တက္ခဿ ကာယောတိ အာဒိ၊ အစရှိသော စကားတော်ကို။ (ဘဂဝတာ။) ဝုတ္တံ။ တတ္ထ၊ ထို ယာဝ တက္ခဿ ကာယော အစရှိသော ပါဠိ၌။ ယာဝတကော အဿာတိ၊ ယာဝ တကော အဿ ဟူသော ပုဒ်နှစ်ခုအပေါင်းသည်။(ဩကာရဿ၊ဩအက္ခရာ၏၊ ဝကာရာဒေသံ၊ ဝ အက္ခရာအပြုကို။ ကတွာ၊ ၍။) ယာဝတက္ခဿ၊ ယာဝ တက္ခဿ ဟု ဖြစ်၏။

သမဝဋ္ဌက္ခန္ဓောတိ၊ကား။ သမဝဋ္ဌိတက္ခန္ဓော၊ အညီအမျှ လုံးသောလည်ကုပ် ရှိ၏။ ဧကေ၊ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ကောဋ္ဌာ ဝိယ၊ ကြိုးကြာတို့သည် ကဲ့သို့။ ဒီဃဂလာ စ၊ ရှည်သော လည်ပင်းရှိကုန်သည်လည်းကောင်း။ ဗကာ ဝိယ၊ ဗျိုင်းတို့သည်ကဲ့သို့။ ဝက်ဂလာ စ၊ ကောက်သော လည်ပင်းရှိကုန်သည် လည်းကောင်း။ ဝရာဟာ ဝိယ၊ တောဝက်ကြီးတို့သည်ကဲ့သို့။ပုထုလဂလာ စ၊ ပြန့်ကျယ်သောလည်ပင်းရှိကုန်သည်လည်းကောင်း။ ဟောန္တိ ယထာ၊ ဖြစ်ကုန် သကဲ့သို့။ ကထနကာလေ၊ စကားပြောရာအခါ၌။ သိရာဇာလံ၊ အကြော တည်းဟူသော ကွန်ရက်သည်။ ပညာယတိ (ယထာ)၊ သို့။ မန္ဒော၊ နုံ့သော။ ဝါ၊ တိုးသော။ သရော၊ အသံသည်။ နိက္ခမတိ (ယထာ)၊ ထွက်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ မဟာပုရိသဿ၊ ၏။ ခန္ဓော၊ လည်ကုပ်သည်။ ဝါ၊လည်ပင်းသည်။ န၊မဟုတ်။ ပန၊ အဟုတ်ကား။ မဟာပုရိသဿ၊ ၏။ သုဝဋ္ဌိတသုဝဏ္ဏာဋ္ဌိဂ်သဒိ သော၊ ကောင်းစွာလုံးသော ရွှေမရိုးစည်ငယ်နှင့်တူသော။ ခန္ဓော၊ လည်ကုပ် သည်။ ဝါ၊ လည်ပင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကထနကာလေ၊ ၌။ သိရာဇာလံ၊ သည်။ န ပညာယတိ၊ရှား။ မေဃဿ၊၏။ ဂဇ္ဇိတော ဝိယ၊ ထစ်ချုန်းသံသည် ကဲ့သို့။ သရော၊ အသံသည်။ မဟာ၊ ကျယ်သည်။ ဟောတိ။ ၏။

ရသဂ္ဂသဂ္ဂီတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသောဤပါဠိ၌။ (အဝယဝတ္ထော၊ အစိတ်ဖြစ် သော အနက်ကို။ ဧဝံ၊ ဤ ဆိုအပ်လတ္တံ့သောနည်းဖြင့်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ယာ၊ အကြင်အကြောတို့သည်။) ရသံ၊ အရသာကို။ ဂသန္တိ ဟရန္တိ၊ ဆောင်တတ် ကုန်၏။ ဣတိ၊ ထိုသို့ အရသာကို ဆောင်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (တာ၊ ထိုအကြောတို့သည်။) ရသဂ္ဂသာ၊ တို့မည်၏။ ဧတံ၊ ဤ ရသဂ္ဂသာဟူသော

ရသဂ္ဂသဂ္ဂီ။ ။ရသဂ္ဂသဂ္ဂီတိ မဓုရာဒိဘေဒံ၊ အချိုအစရှိသော အပြားရှိသော။ ရသံ ဂသန္တိ အန္တော ပဝေသန္တိ (အတွင်းသွင်းတတ်ကုန်၏။) ဣတိ ရသဂ္ဂသာ။ ရသဂ္ဂသာနံ၊ အရသာကို ဆောင်တတ်သော အကြောတို့တွင်။ အဂ္ဂါ၊ မြတ်သော အကြောတို့တည်း။ ဤသို့ သမာသ်ပုဒ်တပုဒ်ဖြစ်ပြီးနောက်မှ "ရသဂ္ဂသဂ္ဂါ ဧတဿ သန္တီတိ ရသဂ္ဂသဂ္ဂီ" ဟု အဿတ္ထိ တဒ္ဓိတ်ဆင့်ရ၏။ သို့မှ တဒ္ဓိတ် ဤပစ္စည်းဖြင့် "ရသဂ္ဂ

သဒ္ဒါသည်။ ရသဟရဏီနံ၊ အရသာကိုဆောင်တတ်သော အကြောတို့ကို။ အဓိဝစနံ၊ ဟောသောသဒ္ဒါတည်း။ အဿ၊ ထို မင်းသား၏။ အဂ္ဂါ၊ မြတ်ကုန်သော။ တာ၊ ထို အရသာကိုဆောင်တတ်သော အကြောတို့သည်။ (သန္တိ။) ဣတိ၊ ထိုသို့အရသာကို ဆောင်တတ်သော မြတ်သောအကြောတို့ ရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (သော၊ ထိုမင်းသားသည်။) ရသဂ္ဂသဂ္ဂီ၊ မည်၏။ ကိရ၊ ချဲဦးအံ့။ မဟာပုရိသဿ၊ ၏။ သတ္တရသဟရဏီသဟဿာနိ၊ အရသာကိုဆောင်တတ်သော ခုနစ်ထောင်သော အကြောတို့သည်။ ဥဒ္ဓဂ္ဂါနိ၊ အထက်၌ အဖျားရှိကုန်သည်။ ဟုတ္ဘာ၊ ၍။ ဂီဝါယမေဝ၊ လည်ပင်း၌သာ။ ပဋိမုက္ကာနိ၊ စွပ်နေကုန်သည်။ (ဟောန္တိ။) တိဖလမတ္တောပိ၊ နှမ်းစေ့ အတိုင်းအရှည်ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ အာဟာရော၊ အာဟာရသည်။ ဝါ၊ ကို။ ဇိဝှဂ္ဂေ၊ လျှာဖျား၌။ ထပိတော၊ ထားအပ်သည်။ (သမာနော၊ လတ်သော်။) သဗ္ဗကာယံ၊ အလုံးစုံသောကိုယ်ကို။ ဝါ၊ တကိုယ်လုံးကို။ အနုဖရတိ၊ အစဉ်အတိုင်း ဖြန့်နိုင်၏။ တေနေဝ၊ ထိုသို့အလုံးစုံသော ကိုယ်ကို အရသာဖြန့်နိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ပင်။ မဟာပဓာနံ၊ မြတ်သောကမ္မဋ္ဌာန်းကို (ဒုက္ကရစရိယာအကျင့်ကို။) ပဒဟန္တဿ၊ အားထုတ်စဉ်။ ဧကတဏ္ဍုလာဒီဟိပိ၊ တလုံးသောဆန် အစရှိသည်တို့ဖြင့်လည်းကောင်း။ ကဋ္ဌာယယူသပသကမတ္တေနာပိ၊ တလက်ဖက်လောက်သော ကုလားပဲရေဖြင့်လည်းကောင်း။ ကာယဿ၊ ကိုယ်ကို။ ဝါ၊ ၏။ ယာပနံ၊ ရှည်သောအဓွန့်သို့ ရောက်စေနိုင်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ မျှတခြင်းသည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ပန၊ ကား။ အညေသံ၊ တို့၏။ တထာ၊ ထို အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အဘာဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ သကလံ၊ အလုံးစုံသော။ ကာယံ၊ ကိုယ်ကို။ သြဇာ၊ သြဇာသည်။ နဖရတိ၊ မဖြန့်နိုင်။ တေန၊ ထိုသို့ တကိုယ်လုံးကို သြဇာမဖြန့်နိုင်ခြင်းကြောင့်။ တေ၊ ထို အခြားသော သတ္တဝါတို့သည်။ ဗာဟ္ဘာဗဓာ၊ များသောအနာရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ [တေနာတိ သြဇာယ အဖရဏေန (သြဇာ၏မဖြန့်နိုင်ခြင်းကြောင့်။)ဟီနဓာတုကတ္တာ (ယုတ်လျော့သော သလိပ်

သဂ္ဂီ''ဟု ပြီးနိုင်သည်။ အဋ္ဌကထာ၌ကား လဟုကနည်းအားဖြင့် ဖွင့်ထားသောကြောင့် ဤပစ္စည်းသက်ရပုံ မထင်ရှား။ ထို့ပြင် အဋ္ဌကထာ၌ ''ဥဒ္ဓဂ္ဂါနိ ဟုတ္ဘာ''ကို ကြည့်၍ အဂ္ဂသဒ္ဒါသည် အဖျားအနက်ဟောဟု ဆရာတို့ကြံကြသည်။ ဋီကာ၌ကား ''ရသဂ္ဂသဂ္ဂါ''ဟု ဆိုသောကြောင့် အဂ္ဂသဒ္ဒါသည် အမြတ်အနက်ဟောတည်း။ ထို့ကြောင့် ''ရသဂ္ဂသဂ္ဂီ၊ အရသာကိုဆောင်တတ်သော အကြောတို့တွင် မြတ်သော ခုနစ်ထောင်သော အကြောရှိသည်''ဟုပေးပါ။ [ဤပုဒ်နှင့်စပ်၍ မှတ်ချက်ကို ဆရာတော်၏နိဿယ၌ ပြထားလျက်ရှိပြီ။]

သည်းခြေ သွေး ပြည်စသော ဓာတ်ရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။)တေ ဗဟွာ ဗာဓာ ဟောန္တိ။–ဋီကာ။]

အဿ၊ ထိုမင်းသား၏။ သီဟဿ၊ ခြသေ့်၏။ ဟနု ဣဝ၊ မေးကဲ့သို့သော။ (ဟနု၊ မေးသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ထိုသို့ ခြသေ့်၏မေးကဲ့သို့သော မေးရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (သော၊ ထိုမင်းသည်။) သီဟဟနု၊ မည်၏။ တတ္ထ၊ ထို သီဟဟနုဟူသောပါဌ်၌။ (ဝိတ္ထာရော၊ ကို။ ဝေံ၊ နည်းဖြင့်။ ဝေဒိ တဗ္ဗော၊ ၏။)သီဟဿ၊ ၏။ ဟေဋ္ဌိမဟနုမေဝ၊ အောက်၌ဖြစ်သော မေးသည်သာ။ ပရိပုဏ္ဏံ၊ ပြည့်သည်။ဟောတိ။ ဥပရိမံ၊ အထက်၌ဖြစ်သော မေးသည်။ (ပရိပုဏ္ဏံ၊ သည်။) နု (ဟောတိ။) ပန၊ကား။ မဟာပုရိသဿ၊၏။ သီဟဿ၊ ၏။ ဟေဋ္ဌိမံ ဝိယ၊ အောက်၌ဖြစ်သော မေးသည်ကဲ့သို့။ ဒွေပိ၊ နှစ်ပါးလည်းဖြစ်သော အထက်မေး အောက်မေးတို့သည်။ ပရိပုဏ္ဏာနိ၊ ပြည့်ကုန်သည်၊ (ဟုတ္ဟာ။) ဒွါဒသိယာ၊ တဆယ့်နှစ်ရက်မြောက်ဖြစ်သော။ပက္ခဿ၊ လဆန်းပက္ခ၏။ စန္ဒသဒိသာနိ၊ လနှင့်တူကုန်သည်။ ဟောန္တိ။ အထ၊ မေးကိုမြင်ကြရာ ထိုအခါ၌။ နေမိတ္တိကာ၊ နိမိတ်ကျမ်းတတ် ပုဏ္ဏားတို့သည်။ ဟနုက

သီဟဟနု။ ။ဟနူတိ သန္ဓိဿယဒန္တာဓာရဿ သမညာ၊ (သွားဖုံး၏ မှီရာနှင့်တကွဖြစ်သော သွား၏တည်ရာ သွားဖုံး၏အမည်တည်း။)တံ ဘဂဝတော သီဟဿ ဟနု ဝိယ၊ တသ္မာ ဘဂဝါ သီဟဟနု။ သွား၏တည်ရာဟူသည် သွားဖုံးတည်း။ ထို သွားဖုံး၏ တည်ရာကို ''မေးဟု''ခေါ်၏။ [တတ္ထ။ပ။ယသ္မာ မဟာပုရိသဿ ဟေဋ္ဌိမာနုရူပဝသေနေဝ (အောက်မေးအားလျော်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်ပင်။) ဥပရိမမ္ပိ သဏ္ဌိတံ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ''ဒွေပိ ပရိပုဏ္ဏာနီ''တိ။] တည်ရာနှင့်တကွ အထက်သွားဖုံးကို ''အထက်မေး''ဟူ၍ မြန်မာတို့ အခေါ်အဝေါ်မရှိ၊ သို့သော် ကျမ်းဂန်၌ကား ထိုအရပ်ကိုပင်''အထက်မေး'' ဟု ခေါ်ဝေါ်အပ်၏။ ထို့ကြောင့် ''ဒွေပိ ပရိပုဏ္ဏာနိ'' ဟု အဋ္ဌကထာဆိုသည်။ [တဥ္စ ခေါ နု သဒ္ဒသော ပရိမဏ္ဍလတာယ၊ (အလုံးစုံ ဝိုင်းနေသည်၏အဖြစ်ကြောင့် ပရိမဏ္ဍလ ဆိုသည်မဟုတ်။) အထခေါ တိဘာဂါဝသေသ မဏ္ဍလတာယာတိ အာဟ''ဒွါဒသိယာ ပက္ခဿ စန္ဒသဒိသာနီ'' တိ။ (စင်စစ်ကား နှာခေါင်းအောက်မှစ၍ အောက်ဆုံးအရပ် တိုင်အောင် အထက်ဘက်၌ သုံးဖို့တဖို့ ကျန်သော ဝိုင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့် ''ဒွါဒသိယာ။ပ။နိ''ဟု ဆိုသည်)။–ဋီကာ။]

ထောမနိဓိ။ ။ဟနုဓာတ်, ဥန်ပစ္စည်းဖြင့် ''ဟနု''ဟု လည်းကောင်း နူပစ္စည်းဖြ ''ဟနူ''ဟုလည်းကောင်း ရှိ၏။ ကပေါလဒွယဥပရိဋ္ဌေ (ပါးစောင် နှစ်ဘက်၏ အထက်၌တည်သော) မုခဘာဂေ (မျက်နှာအဖို့၌) ဟု အနက်ဖော်၏။ ဤသို့လျှင် မြန်မာတို့က အောက်မေးကိုသာ အသိများသော်လည်း ကျမ်းစာတို့၌ကား အထက်မေးကို ပဓာနထား၍ ဆိုကြသည်။

ပရိယန္တံ၊ မေး၏ အဆုံးအပိုင်းအခြားကို။ သြလောကေန္တာဝ၊ ကြည့်ကုန်လျက်သာလျှင်။ ဣမေသု ဟနုကေသု၊ ဤမေးနှစ်ဘက်တို့တွင်။ ဟေဋ္ဌိမေ၊ အောက်ဖြစ်သောမေးခွံ။ ဝိသတိ၊ နှစ်ဆယ်သောသွားတို့လည်းကောင်း။ ဥပရိမေ၊ အထက်ဖြစ်သော မေးခွံ။ ဝိသတိ၊ တို့လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စတ္တာလီသဒန္တာ၊ လေးဆယ်သောသွားတို့သည်။ သမာ၊ ညီမျှကုန်သည်။ အဝိရဠာ၊ မကဲ့ကုန်သည်။ (ဟုတ္ဝာ။) ပတိဋ္ဌဟိဿန္တိ၊ တည်ကုန်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ သို့။ သလ္လက္ခေတ္ဝာ၊ မှတ်သား၍။ အယဉ္စိ။ပ။ ဟောတိတိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားရပ်ကို။ အာဟံသု၊ သံတော်ဦးတင်ကြကုန်ပြီ။

တတြ၊ အယဉ္စိ။ပ။ ဟောတိဟူသောထိုပါဠိ၌။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်လတ္တံ့ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ ဟိ၊ ခဲ့။ အညေသံ၊ တို့၏။ ဝါ၊ တို့သည်။ ပရိပုဏ္ဏဒန္တာနမ်ိ၊ ပြည့်စုံသော သွားရှိသူတို့၏သော်မှလည်း။ ဒုတ္တိံသ၊ သုံးဆယ့်နှစ်ခြောင်းသော။ ဒန္တာ၊ သွားတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ကား။ ဣမသ္မိ၊ ဤမင်းသား၏။ စတ္တာလီသံ၊ လေးဆယ်သော။ (ဒန္တာ၊ တို့သည်။) ဘဝိဿန္တိ၊ ကုန်လတ္တံ့။ စ၊ ဆက်။ အညေသံ၊ တို့၏။ ကေစိ၊ အချို့ကုန်သော။ ဒန္တာ၊ တို့သည်။ ဥစ္စာ၊ မြင့်ကုန်၏။ ကေစိ၊ ကုန်သော။ ဒန္တာ၊ တို့သည်။ နီစာ၊ နိမ့်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ဝိသမာ၊ မညီမညွတ်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ကား။ ဣမဿ၊ ၏။ အယပဒ္ဓကေန၊ သံပြားဖြင့်။ ဝါ၊ သံလ္ဟဖြင့်။ ဆိန္နသခ်ပဒ္ဓလံ၊ ဖြတ်အပ်သောခရုသင်းလှာသည်။ (သမံ) ဝိယ၊ ညီနေသကဲ့သို့။ (တထာ၊ တူ။) သမာ၊ ကုန်သည်။ ဘဝိဿန္တိ၊ ကုန်လတ္တံ့။ အညေသံ၊ တို့၏။ ကုမ္မိလာနံ၊ မိကျောင်းတို့၏။ ဒန္တာ ဝိယ၊ သွားတို့သည်ကဲ့သို့။ ဝိရဠာ၊ ကဲ့ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ မစ္ဆမံသာနိ၊ ငါး၊ အသားတို့ကို။ ခါဒန္တာနံ၊ ခဲစားကုန်လတ်သော်။ ဒန္တန္တရံ၊ သွားတို့၏အကြားကို။ ပူရန္တိ၊ ပြည့်စေကုန်၏။ ပန၊ ကား။ ဣမဿ၊ ၏။ ကနကဖလကာယံ၊ ရွှေပျဉ်ခုံပ်၌။ သမုဿိတဝဇိရပန္တိ ဝိယ၊ ကောင်းစွာစိုက်အပ်သော ဝဇိရစိန်အစည်ကဲ့သို့။ အဝိရဠာ၊ ကုန်သော။ တူလိကာယ၊ စုတ်တန်ဖြင့်။ ဒဿိတ ပရိစ္ဆေဒါ ဝိယ၊ ပြအပ်သောအပိုင်းအခြားရှိကုန်သကဲ့သို့။ ဒန္တာ၊ တို့သည်။ ဘဝိဿန္တိ၊ ကုန်လတ္တံ့။ စ၊ သည်သာမကသေး။ အညေသံ၊ တို့၏။ ပူတိဒန္တာ၊ ပုပ်သောသွားတို့သည်။ ဥဒ္ဒဟန္တိ၊ ထကုန်၏။ ဝါ၊ ပေါက်ကုန်၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ ကာစိ၊ ကုန်သော။ ဒါဠာ၊ အစွယ်တို့သည်။ ကာဠပိ၊ မဲကုန်သည်လည်းကောင်း။ ဝိဝဏ္ဏာပိ၊ ဖောက်ပြန်သောအဆင်းရှိကုန်သည်လည်းကောင်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ကား။ အယံ၊ ဤမင်းသား

သည်။ သုဋ္ဌု၊ လွန်စွာ၊ သုက္ကဒါဌော၊ ဖြူသောအစွယ်ရှိသည်။(ဟုတွာ။) ဩသဓိတာရကမ္မိ၊သောက်ရှူးကြယ်ကိုသော်မှလည်း။ ဝါ၊ သောကြာကြယ်ကို သော်မှလည်း။ အတိက္ကမ္မ၊လွန်၍။ ဝိရောစယမာနာယ၊ တင့်တယ်သော။ ပဘာယ၊ အရောင်ဖြင့်။ သမန္နာဂတဒါဌော၊ ပြည့်စုံသော အစွယ်ရှိသည်၊ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။

ပဟူတဇိဝှေါတိ၊ ကား။ ပုထုလဇိဝှေါ၊ ပြန့်ကျယ်သောလျှာတော်ရှိ၏။ အညေသံ၊ တို့၏။ ဇိဝှါ၊ လျှာတို့သည်။ ထူလာပိ၊ထူကုန်သည်လည်းကောင်း။ ကိသာပိ၊ သေးကုန်သည်လည်းကောင်း။ ရဿာပိ၊တိုကုန်သည်လည်းကောင်း။ ထဒ္ဓါပိ၊ ခက်မာကုန်သည်လည်းကောင်း။ ဝိသမာပိ၊ မညီညွတ်ကုန်သည်လည်း ကောင်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ကား။ မဟာပုရိသဿ၊ ၏။ ဇိဝှါ၊ သည်။ မုဒု၊နူးညံ့သည်လည်းကောင်း။ ဒီဃာ၊ ရှည်သည်လည်းကောင်း။ ပုထု လာ၊ ပြန့်ကျယ်သည်လည်းကောင်း။ ဝဏ္ဏသမ္ပန္နာ၊ အဆင်းနှင့်ပြည့်စုံသည် လည်းကောင်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ သော၊ ထို မြတ်စွာဘုရား သည်။ ဧတံ လက္ခဏံ၊ ဤ ပဟူတဇိဝှတာလက္ခဏာကို။ ပရိယေသိတုံ၊ ရှာမှီး ခြင်းငှါ။ အာဂတာနံ၊ လာသောပုဏ္ဏားတို့၏။ ကခ်ါဝိနောဒနတ္ထံ၊ ယုံမှား ခြင်းကိုပယ်ဖျောက်ခြင်းအကျိုးငှါ။ မုဒုကတ္တာ၊ နူးညံ့သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တံဇိဝှံ၊ ထိုလျှာတော်ကို။ကထိနသူစိံဝိယ၊ခက်မာသောအပ်ကိုကဲ့သို့။(“ကထိန် လျှာသက်နှုးချုပ်သောအပ်” ဟုလည်းပေးကြ၏။)ဝဋ္ဌေတွာ၊ လုံး၍။ ဥဘော၊ နှစ်ဘက်ကုန်သော။ နာသိကသောတာနိ၊ နှာခေါင်းတွင်းတို့ကို။ပရာမသတိ၊ သုံးသပ်တော်မူ၏။ (သုံးသပ်၍ပြတော်မူ၏။) ဒီဃတ္တာ၊ ရှည်သည်၏အဖြစ် ကြောင့်။ ဥဘော၊ ကုန်သော။ ကဏ္ဏသောတာနိ၊ နားတွင်းတို့ကို၊ ပရာ မသတိ၊ ၏။(သုံးသပ်၍ပြတော်မူ၏။) ပုထုလတ္တာ၊ ပြန့်ကျယ်သည်၏အဖြစ် ကြောင့်။ကေသန္တပရိယောသာနံ၊ဆံ၏ အပိုင်းအခြား အဆုံးရှိသော။ ကေဝ လမ္မိ၊ အလုံးစုံလည်း ဖြစ်သော။နလာဋ္ဌံ၊ နဖူးပြင်ကို။ ပဋိစ္ဆာဒေတိ၊ ဖုံးအုပ်

ပဟူတဇိဝှေါ။ ။သာတိသယံ၊ အလွန်အကဲနှင့်တက္ခ။ မုဒုဒီဃပုထုလတာဒိပ္ပ ကာရဂုဏာ၊ နူးညံ့သည်၏အဖြစ် ရှည်သည်၏အဖြစ် ပြန့်ကျယ်သည်၏အဖြစ် အစရှိ သော အပြားရှိသော ဂုဏ်ရှိသည်။ (ပ-အနက်။) ဟုတွာ ဘူတာ ဇာတာ၊ ဖြစ်သည် တည်း။ ဇုတိ ပဘူတာ။–ဋီကာ။ ဤအလို ပ ဘူတာ၊“မုဒု ဒီဃ ပုထုလတာ အစရှိသော အပြားရှိသော ဂုဏ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော လျှာတော်” ဟု အနက်မှတ်ပါ။ ဘ ကို ဟ ပြု၍ ပဟူတာ ဟု ဖြစ်၏။ ဧတဿ၊ ဤ မင်းသား၏။ ပဟူတာ၊ နူးညံ့ခြင်း ရှည်ခြင်း ပြန့် ကျယ်ခြင်းရှိသောအပြားရှိသည်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ဇိဝှါ၊ လျှာတော်သည်။ အတ္ထိ။ ဇုတိ၊ ပဟူတဇိဝှေါ၊ ရှည်လျား နုနယ် ပြန့်ကျယ်သည် ဖြစ်၍ဖြစ်သော လျှာတော်ရှိ၏။

တော်မူ၏။ (ဖုံးအုပ်၍ ပြတော်မူ၏။) ဧဝံ၊ ဤသို့၊ အာဿာ၊ ထို လျှာတော်၏။ [“ဧဝမဿာ” ဟု ရှိပါစေ။] မုဒုဒီဃပုထုလဘာဝံ၊ နူးညံ့သည်၏အဖြစ် ရှည်သည်၏ အဖြစ် ပြန့်ကျယ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ပကာသေန္တော၊ ထင်ရှား ပြတော်မူလျက်။ တေသံ၊ ထို ပုဏ္ဏားတို့၏။ ကခံ၊ ယုံမှားခြင်းကို။ ဝိနောဒေတိ၊ ပယ်ဖျောက်တော်မူ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ တိလက္ခဏ သမ္ပန္နံ၊ သုံးပါးသော လက္ခဏာနှင့်ပြည့်စုံသော။ (မုဒုတာ ဒီဃတာ ပုထုလတာ သုံးပါးသော လက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံသော။)ဇိဝှံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ပဟူတဇိဝှေါတိ၊ ဟူ၍။ (ဘဂဝတာ။) ဝုတ္တံ။[“ဗြာဟ္မဏော၊ လက္ခဏာကို ကြည့်သောပုဏ္ဏားတို့သည်။” -ဟူ၍လည်း ကတ္ထားထည့်နိုင်၏။]

ဗြဟ္မသဿရောတိ၊ ကား။ အညေ၊ ဘုရားအလောင်းမှတပါး အခြားပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဆိန္နသရာပိ၊ ပြတ်သောအသံ ရှိကုန်သည်လည်းကောင်း။ ဘိန္နသရာပိ၊ ကွဲသော အသံရှိကုန်သည်လည်းကောင်း။ ကာကသရာပိ၊ ကျီး၏ အသံနှင့်တူသော အသံရှိကုန်သည်လည်းကောင်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ကား။ အယံ၊ ဤ ဘုရားအလောင်းသည်။ မဟာဗြဟ္မုနော၊ မဟာဗြဟ္မာ၏။ သရသဒိသေန၊ အသံနှင့်တူသော။ သရေန၊ အသံနှင့်။ သမန္နာဂတော၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ ပါလတ္တံ့။ ဟိ၊ ခဲ့၏။ ဗြဟ္မုနော၊ ၏။ ပိတ္တသေမ္ဟာဓိကော၊ သလိပ် သည်းခြေတို့သည်။ အပလိဗုဒ္ဓတ္တာ၊ မမြှုပ်ယှက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သရော၊ အသံသည်။ ဝိသဒေါ၊ သန့်ရှင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မဟာပုရိသေနာပိ၊ သည်လည်း။ ကတကမ္မံ၊ ပြုအပ်သောကံသည်။ တာဿ၊ထိုအသံ၏။ဝတ္ထုံ၊ အကွာရာတို့၏တည်ရာအရပ်ကို။ (လည်ချောင်းစသော အရပ်ကို။)သောဓေတိ၊ စင်ကြယ်စေ၏။ [ဝတ္ထု။တိ စ အက္ခရုပ္ပတ္တိဋ္ဌာနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။-ဋီကာ။] ဝတ္ထုနော၊ အက္ခရာတို့၏တည်ရာအရပ်၏။ (လည်ချောင်းစသောအရင်း၏။) သုဒ္ဓတ္တာ၊ စင်ကြယ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နာဘိတော၊ ချက်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ သမုဋ္ဌဟန္တော၊ ကောင်းစွာ ထုတ်ပေါ်လာသော။ သရော၊ သည်။ ဝိသဒေါ၊ သည်။ အဋ္ဌင်္သမန္နာဂတော၀၊ ရှစ်ပါးသော

ဆိန္နပဘသရာပိ။ ။ဝိစ္ဆိန္နဓိတ္တာ ဝိစ္ဆိန္နဓိတ္တာ ပဝတ္တာသရတာယ၊ ဖြတ်၍ဖြတ်၍ ဖြစ်သော အသံရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဆိန္နသရာပိ၊ (စကား ပြောသောအခါ ပြတ်တောက်ပြတ်တောက် ဖြစ်နေသည် ဟူလို။)အနေကာ ကာရတာယ (များသော အခြင်းအရာရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။) ဘိန္နသရာပိ။ (ဟောန္တိ။) ‘‘လုံးလုံး စည်းစည်းမရှိပဲ အသံတွေဖြာနေသည်ကို’’ ဆိုလိုဟန်တူသည်။ ကာကသ ဝိယ အမနုညသရတာယ၊ ကျီး၏အသံသည် ကြားရသူတို့၏ စိတ်နှလုံးကို မနှစ်သက်စေနိုင်သကဲ့သို့ နှားဝင်မချိုသောကြောင့်။ ကာကသရာပိ (ဟောန္တိ။)-ဋီကာ။

အင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံသည်သာ။ (ဟုတ္ဆာ။) သမုဋ္ဌာတိ၊ ကောင်းစွာထွက်ပေါ်လာ၏။ [အဋ္ဌင်္ဂသမန္နာဂတ၌ "အင်္ဂါရှစ်ပါး" ဟူသည် အဘိဓာန် (၁၂၉)ဂါထာ၌ လာသော အင်္ဂါရှစ်ပါးပင်တည်း။ ဤ အဋ္ဌကထာ၌လည်း လက္ခဏသုတ်ဖွင့်၌ လာလတ္တံ့။] ကရဝီကော ဝိယ၊ ကရဝိက်ငှက်သည်ကဲ့သို့။ ဘဏတိ၊ မြွက်ဆိုတတ်၏။ ဣတိ၊ ထိုသို့ ကရဝိက်ငှက်ကဲ့သို့ မြွက်ဆိုတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကရဝီကဘာဏီ၊မည်၏။မတ္တကရဝီကရုတမဉ္ဇုဃောသော၊ယစ်မူးသော ကရဝိက်ငှက်၏ ကျူးရင့်သံကဲ့သို့ သာယာစွာမြွက်ဆိုတတ်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

အဘိနီလနေတ္တောတိ၊ ကား။ သကလနီလနေတ္တော၊ အလုံးစုံညိုသော မျက်လုံးရှိသည်။ န၊ မဟုတ်။ ပန၊ အဟုတ်ကား။ အဿ၊ ထို မင်းသား၏။ နီလယုတ္တဋ္ဌာနေ၊ ညိုသင့်သောအရပ်၌။ ဥမာပုပ္ဖသဒိသေန၊ နှမ်းချပ်ပွင့်နှင့်တူသော။ ("အောက်မဲညိုပွင့်နှင့်တူသော" ဟုလည်း ရှေးကရှိ၏။) အတိသုဒ္ဓေန၊ အလွန်စင်ကြယ်သော။ နီလဝဏ္ဏေန၊ ညိုသောအဆင်းနှင့်၊ သမန္နာဂတာနိ၊ ပြည့်စုံကုန်သော။ နေတ္တာနိ၊ မျက်လုံးတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ပီတယုတ္တဋ္ဌာနေ၊ ရွှေသင့်သောအရပ်၌။ ကဏိကာရပုပ္ဖသဒိသေန၊ မဟာလှေခါးပန်းနှင့်တူသော။ ပီတဝဏ္ဏေန၊ ရွှေသောအဆင်းနှင့်။ (သမန္နာဂတာနိ နေတ္တာနိ ဟောန္တိ။) လောဟိတယုတ္တဋ္ဌာနေ၊ နီသင့်သောအရပ်၌။ ဗန္ဓုဇီဝကပုပ္ဖသဒိသေန၊ လယ်ခေါင်းရမ်းပန်းနှင့် တူသော။ လောဟိတဝဏ္ဏေန၊ နီသောအဆင်းနှင့်။ (သမန္နာဂတာနိ နေတ္တာနိ ဟောန္တိ။) သေတယုတ္တဋ္ဌာနေ၊ ဖြူသင့်သောအရပ်၌။ သြသဓိတာရကသဒိသေန၊ သောက်ရှူးကြယ်နှင့်တူသော။ (သောကြာကြယ်နှင့်တူသော။) သေတဝဏ္ဏေန၊ ဖြူသောအဆင်းနှင့်။ (သမန္နာဂတာနိ နေတ္တာနိ ဟောန္တိ။) ကာဋ္ဌယုတ္တဋ္ဌာနေ၊ မည်းနက်သင့်သောအရပ်၌။ အဒ္ဒါရိဋ္ဌကသဒိသေန၊ ပုတီးနက်စေ့နှင့်တူသော။ ("ကင်မွန်းတော်စေ့နှင့်တူသော" ဟုလည်း ဆရာတော်၏ နိဿယ၌ ပေးသည်။) ကာဋ္ဌဝဏ္ဏေန၊ မည်းနက်သောအဆင်းနှင့်။ သမန္နာဂတာနိ (နေတ္တာနိ ဟောန္တိ။) သုဝဏ္ဏဝိမာနေ၊ ရွှေဗိမာန်၌။ ဥဂ္ဃါဋိတမဏိသီဟပဉ္ဇရသဒိသာနိ၊ ဖွင့်လှစ်အပ်သော ပတ္တမြားလုံးတပ်သော ခြင်္သေ့ရုပ်ခံသော လေသာ တံခါးနှင့်တူကုန်သည်။ (ဟုတ္ဆာ။) ခါယန္တိ၊ ထင်ရကုန်၏။

ဂေါပခုမောတိဇ္ဇေ၊ ၌။ သကလစက္ခုဘဏ္ဍံ၊ အလုံးစုံသောမျက်လုံးကို။ ပခုမန္တိ၊ ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတံ၊ အလိုရှိအပ်၏။ တံ၊ ထိုမျက်လုံးသည်။ ကာဋ္ဌ

သကထစက္ခုဘဏ္ဍံ။ ။ပခုမသဒ္ဒါသည် "ပမှံ ပခုမ မက္ခိကံ" ဟူသောအတိဓာန် (၂၅၉) ဂါထာနှင့်အညီ "မျက်တောင်မွေး" ဟူသောအနက်ကို ဟော၏။ ဤနေရာ၌ကား မျက်တောင်မွေးဖြင့် မှတ်သားအပ်သော မျက်လုံးတရုလုံးကို အလိုရှိအပ်သော

ဝစ္ဆကဿ၊ မည်းနက်သောနွားငယ်၏။(ဂေါအဖွင့်။) ဗဟလဓာတုကံ၊ ပျစ်ချဲသော ဓာတ်သဘောရှိသည်။ (အလွန်နက်သည်။) ဟောတိ၊ ၏။ ရတ္တဝစ္ဆကဿ၊ နီသောနွားငယ်၏။ ဝိပ္ပသန္နံ၊ အထူးသဖြင့် ကြည်လင်သည်။ (ဟောတိ။) တံ မုဟုတ္တဇာတတရုဏရတ္တဝစ္ဆကသဒိသစက္ခုဘဏ္ဍော၊ မွေးဖွားပြီး၍ ထိုခဏမျှသာရှိသေးသော နွားနီငယ်၏ နုသောမျက်လုံးနှင့် တူသောမျက်လုံးရှိ၏။ ဣတိ အတ္ထော။ ဟိ၊ မှန်။ (တနည်း) ဟိ၊ ချဲ။ အညေသံ၊ တို့၏။ စက္ခုဘဏ္ဍာ၊ မျက်လုံးတို့သည်။ အပရိပုဏ္ဍာ၊ မပြည့်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ။ ဟတ္ထိမူသိကာဒီနံ၊ ဆင် ကြွက်အစရှိသည်တို့၏။ အက္ခိသဒိသေဟိ၊ မျက်လုံးနှင့်တူကုန်သော။ ဝိနိဂ္ဂတေဟိ ပိ၊ အထက်သို့တက်သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဝါ၊ ပြူးသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဂမ္ဘီရေဟိ ပိ၊ အတွင်းသို့နက်သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ အက္ခီဟိ၊ မျက်လုံးတို့နှင့်။ သမန္နာဂတာ၊ကုန်သည်။ ဟောန္တိ။ ပန၊ အနွယ ကား။ မဟာပုရိသဿ၊ ၏။ ဓောဝိတွာ၊ ဆေး၍။ မဇ္ဇိတွာ၊ ပွတ်တိုက်၍။ ထပိတမဏိဂုဋ္ဌိကာ ဝိယ၊ ထားအပ်သော ပတ္တမြားလုံးကဲ့သို့။ မုဒုသိနိဒ္ဓနီလသုခုမပခုမာစိတာနိ၊ နူးညံ့ကုန် ပြေပြစ်ကုန် ညိုကုန် သိမ်မွေ့ကုန်သော မျက်တောင်မွေးတို့ဖြင့် စီအပ်ကုန်သော။ ဝါ၊ စီအပ်သော နူးညံ့ကုန် ပြေပြစ်ကုန် ညိုကုန် သိမ်မွေ့ကုန်သော မျက်တောင်မွေးရှိကုန်သော။ အက္ခီနိ၊တို့သည်။ (ဟောန္တိ။)

ဥဏ္ဏာတိ၊ ကား။ ဥဏ္ဏလောမံ၊ ဥဏ္ဏလုံ မွေးရှင်တော်သည်။ ("ဇာတံ"၌ စပ်။) ဘမုကန္တရေတိ၊ ကား။ ဒိုနှံ၊ နှစ်ဘက်ကုန်သော။ ဘမုကာနံ၊ မျက်ခုံးတို့၏။ ဝေမဇ္ဈေ၊ အလယ်၌။ နာသိကမတ္ထကေယေဝ၊ နှာခေါင်း၏အထက်၌သာလျှင်။ ဇာတာ၊ ပေါက်သော။ ("ဥဏ္ဏာ" ၌ စပ်။) ပန၊ ထိုသို့ပင် မျက်ခုံးနှစ်ခုတို့၏အလယ် နှာခေါင်းထက်ဝယ် ပေါက်ပါသော်လည်း။ ဥဂ္ဂန္တွာ၊ မျက်ခုံးတို့၏အလယ်မှ အထက်သို့တက်၍၊ နလာဋဝေမဇ္ဈေ၊ နဖူးပြင်၏အလယ်၌။ ဇာတာ၊ ပေါက်သော။ ("ဥဏ္ဏာ" ၌ စပ်။) သြဒါတာတိ၊ ကား။ ပရိသုဒ္ဓါ၊ စင်ကြယ်သော။ သြသဓိတာရကသမာနဝဏ္ဏာ၊ သောက်ရှူးကြယ်

ကြောင့် "သကလစက္ခုဘဏ္ဍံ အဓိပ္ပေတံ" ဟု မိန့်သည်၊ အစိတ်ဖြစ်သော မျက်တောင်မွေးဖြင့် အပေါင်းဖြစ်သော မျက်လုံးတခုလုံးကို မှတ်သား၍ယူအပ်သောဧကဒေသူပစာရနည်းတည်း။ ["အဓိပ္ပေတ" နှိုဇ္ဇမိနာ အယမေတ္ထ အဓိပ္ပါယော ဧကဒေသေန သမုဒါယုပလက္ခဏဉာယေန (အစိတ်ဖြင့်အပေါင်းကို မှတ်သားကြောင်းနည်းအားဖြင့်) ဖြစ်၏။ ဣတိ ဒဿေတိ။ ယသ္မာ ပခုမ–သဒ္ဒေါ လောကေ အက္ခိဒလလောမေသု (မျက်တောင်မွေးတို့၌။) နိရုဋ္ဌော၊ ထင်ရှား၏။–ဋီကာ။]

နှင့်တူသော အဆင်းရှိသော။ (သောကြာကြယ်နှင့် တူသောအဆင်းရှိသော။) မုဒူတိ၊ ကား။ သပ္ပိမဏ္ဍေ၊ ထောပတ်ကြည်၌၊ ဩသာရေတွာ၊ နှစ်၍။ ထပိတသတဝါရဝိဟတကပ္ပါသပဋလသဒိသာ၊ ထားအပ်သော အကြိမ်တရာဖတ်အပ်သော ဝါဂွမ်းလွှာနှင့်တူသော။ တူလသန္ဒိဘာတိ၊ ကား။ သိမ္မလိတူလလတာတူလသမာနာ၊လက်ပံလဲ နွယ်လဲနှင့်တူသော။ ("ဥဏ္ဏာ" ၌ စပ်။)အယံ၊ ဤသည်ကား။ အဿ (ဥဏ္ဏလောမဿ)၊ထို ဥဏ္ဏလုံမွေးရှင်တော်၏၊ ဩဒါတတာယ၊ ဖြူသည်၏အဖြစ်၌။ ဥပမာ၊ ဥပမာတည်း။ [ရှေ့၌ "ဥဏ္ဏာ ဇာတာ" ကိုထောက်၍လည်းကောင်း နောက်၌ "သာပနေသာ" ကိုထောက်၍လည်းကောင်း "အယ-မဿာ" ဟု ဣတ္ထိလိင်ရှိလျှင်ကောင်း၏။] ပန၊ ဆက်။ သာသော၊ ထို မွေးရှင်တော်သည်။ ကောဋ္ဌိယံ၊ အဖျား၌။ ဂဟေတွာ၊ ကိုင်၍။ အာကစိုယမာနာ၊ ဆွဲငင်အပ်သော်။ ဥပစုဗာဟုပ္ပမာဏာ၊ လက်မောင်းထက်ဝက် ပမာဏရှိသည်။ (ဝါ၊ "တစ်ထောင် ပမာဏရှိသည်"ဟု ဆရာတို့ပေးကြသည်။)ဟောတိ၊ ၏။ ဝိဿဋ္ဌာ၊ ဆွဲငင်ရာမှလွှတ်အပ်သည်။(သမာနာ၊ သော်။) ဒကို့ဏာဝဋ္ဌဝသေန၊ လက်ယာရစ် လည်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ အာဝဋ္ဌိတွာ၊ လည်၍။ ဥဒ္ဓဂ္ဂါ၊ အထက်၌ အဖျားရှိသည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ သန္တိဋ္ဌတိ၊ ကောင်းစွာတည်၏။ [ဤသို့ဆွဲငင်ရာမှ လွှတ်လိုက်သောအခါ လက်ယာရစ်လည်၍ တည်သောကြောင့် "မွေးရှင်–အမွေးအရှင်"ဟု ခေါ်စမတ်ပြုကြလေသည်။] သုဝဏ္ဏဖလကမဇ္ဈေ၊ ရွှေပျဉ်ချပ်၏အလယ်၌၊ ထပိတရဇတပုဗ္ဗုဋ္ဌကံ ဝိယ၊ ထားအပ်သောငွေရေပွက်ကဲ့သို့လည်းကောင်း။ သုဝဏ္ဏဃဋတော၊ ရွှေအိုးမှ။ နိက္ခမမာနာ၊ ထွက်သော။ ခီရဓာရာ ဝိယ၊ နို့ရည်အလျဉ်ကဲ့သို့လည်းကောင်း။ အရုဏပ္ပဘာရဋ္ဌိတေ၊ အရုဏ်ရောင်သည် တပ်စွဲအပ်သော။ ဂဂနပ္ပဒေသေ၊ ကောင်းကင်အရပ်၌။ ဩသဓိတာရကာ ဝိယ စ၊ သောက်ရှူးကြယ်ကဲ့သို့လည်းကောင်း။(သောကြာကြယ်ကဲ့သို့လည်းကောင်း။) အတိမနောဟရာယ၊ လွန်စွာ စိတ်ကိုဆွဲဆောင်နိုင်သော။ သိရိယာ၊ အသရေဖြင့်။ ဝိရောစတိ၊ တင့်တယ်၏။

ဥဏ္ဍီသသီသောတိ ဣဒံ၊ ဟူသောစကားကို။ ပရိပုဏ္ဏနလာဋတဋ္ဌ၊ ပြည့်သောနဖူးရှိသည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။ (ဣတိ–၌စပ်။) ပရိပုဏ္ဏသီသတဋ္ဌ၊ ပြည့်သော ဦးခေါင်းရှိသည်၏အဖြစ်လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒေ့၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ အတ္ထဝသေ၊ အနက်အထူးတို့ကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ (ဘဂဝတာ။) ဝုတ္တံ။ဟိ၊ ချဲ။ မဟာပုရိသဿ၊ ၏။ ဒကို့ဏကဏ္ဏစူဋ္ဌိကတော၊ လက်ယာနားပန်စွန်းမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ မံသပဋလံ၊ အသားလွှာသည်။ ဥဋ္ဌဟိတွာ၊ တက်၍။ သကလနလာဋံ၊ အလုံးစုံသောနဖူးပြင်ကို။ ဆာဒယမာနံ၊ ဖုံးအုပ်

လျက်။ပူရယမာနံ၊ ပြည့်စေလျက်။ဂန္ဓာ၊သွား၍။ ဝါမကဏ္ဍစူဠိကာယံ၊လက်ဝဲနားပန်စွန်း၌။ ပတိဋ္ဌိတံ၊ တည်၏။ တံ၊ထို အသားလွှာသည်။ ရညော၊ မင်း၏ (နဖူး၌)။ဗဒ္ဓဉ္ဇော်သပဋ္ဋော ဝိယ၊ ဖွဲ့အပ်သော သင်းကျစ်ပြားသည်ကဲ့သို့။ ဝိရောစတိ၊ တင့်တယ်၏။မဟာပုရိသဿ၊ ၏။ ဣမံ လက္ခဏံ၊ ဤ ဥဏှိသသီသတာ လက္ခဏာကို။ဒိဿ၊မြင်ရ၍။ဝါ၊မြင်ရခြင်းကြောင့်။ ရာဇူနံ၊မင်းတို့၏(နဖူး၌) ဥဏှိသပဋ္ဋံ၊သင်းကျစ်ပြားကို။အကံသု ကိရ၊ပြုကြကုန်သတတ်။အယံ၊ဤ အနက် အဓိပ္ပါယ်သည်၊ တာဝ၊ ဒုတိယအနက်မှ ရှေးဦးစွာ။ (နိဒ္ဒိဋ္ဌော၊ သော။) ဧကော၊ တခုသော။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ ပန၊ ကား။ အညော၊ ကုန်သော။ ဇနော၊ လူတို့သည်။ အပရိပုဏ္ဏသီသော၊ မပြည့်သောဦးခေါင်းရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ။

[အပရိပုဏ္ဏသီသ ဖြစ်ပုံကိုပြလို၍ "ကေစိ" စသည်ကိုမိန့်သည်။] ကေစိ၊ အချို့လူတို့သည်။ ကပိသီသော၊ မျောက်ဦးခေါင်းနှင့်တူသော ဦးခေါင်းရှိကုန်သည်။ ဝါ၊ မျောက်ဦးခေါင်းပမာ နှစ်ဖြာကဲ့သော ဦးခေါင်းရှိကုန်သည်။ (ဟောန္တိ။) ကေစိ၊ တို့သည်။ ဖလသီသော၊ သစ်သီးလုံးနှင့်တူသော ဦးခေါင်း ရှိကုန်သည်။ (ဟောန္တိ။) ကေစိ၊ တို့သည်။ အဋ္ဌသီသော၊ အသားမဖက် အရိုးသက်သက်သော ဦးခေါင်းရှိကုန်သည်။ (ဟောန္တိ။) ကေစိ၊ တို့သည်။ ဟက္ကိသီသော၊ ဆင်ဦးခေါင်းနှင့်တူသော ဦးခေါင်းရှိကုန်သည်။ (ဟောန္တိ။) ကေစိ၊ တို့သည်။ တုမ္ဗသီသော၊ ဗူးသီးနှင့်တူသော ဦးခေါင်းရှိကုန်သည်။ (ဟောန္တိ။) ကေစိ၊ တို့သည်။ ပဇ္ဇာရသီသော၊ နောက်သို့ကိုင်းသော ဦးခေါင်းရှိကုန်သည်။ ဝါ၊ နောက်ချိုင့်သော ဦးခေါင်းရှိကုန်သည်။ (ဟောန္တိ။) ပန၊ ကား။ မဟာပုရိသဿ၊ ၏။ အာရဂ္ဂေန၊ပွတ်ဆောက်ဖျားဖြင့်။ ဝဋ္ဋေတွာ၊လုံး၍။ထပိတံ ဝိယ၊ ထားအပ်သကဲ့သို့။ သုပရိပုဏ္ဏံ၊ ကောင်းစွာပြည့်စုံသော။ ဥဒကပုဗ္ဗုဋ္ဌသဒိသံ၊ ရေပွက်လုံးနှင့်တူသော။ သီသံ၊ ဦးခေါင်းသည်။ ဟောတိ။

တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးသောနည်းတို့တွင်။ ပုရိမနယေန၊ ပရိပုဏ္ဏနလာဋတာ--ဟူသောရှေနည်းဖြင့်။ဥဏှိသဝေဋိတသီသောဝိယ၊သင်းကျစ်ပြားဖြင့် ရစ်ပတ်အပ်သော ဦးခေါင်းရှိသူကဲ့သို့။(ဟောတိ။)ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ဥဏှိသသီသော၊ မည်၏။[ဤအလို"ဥဏှိသသီသော၊ သင်းကျစ်ပြားဖြင့်ရစ်ပတ်ထားအပ်သော ဦးခေါင်းရှိသူကဲ့သို့ဖြစ်၏။"ဟု ပေးပါ။] ဒုတိယနယေန၊ ပရိပုဏ္ဏသီသတာ ဟူသော ဒုတိယနည်းဖြင့်။ ဥဏှိသံ ဝိယ၊ သင်းကျစ်ပြားကဲ့သို့။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ဦးခေါင်းအရပ်၌။ ပရိမဏ္ဍလသီသော၊ ထက်ဝန်းကျင်ဝန်းဝိုင်းသောဦးခေါင်းရှိတော်မူ၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ဥဏှိသသီသော၊မည်တော်

မူ၏။[ဤအလို"ဥဏ္ဍီသသီသော၊ သင်းကျစ်ပြားကဲ့သို့ ထက်ဝန်းကျင် ဝန်းဝိုင်းသော ဦးခေါင်းရှိတော်မူ၏"ဟု ပေးပါ။ "ပုရိမနယေနာတိပရိပုဏ္ဏနသာဋ္ဌတာပကွေန"ဟု ဋီကာရှိသောကြောင့်"ပုရိမနယေန ဒုတိယနယေန"ဟု ဒုတိယန္တရှိပါစေ။]

ဒုတ္တီသမဟာပုရိသလက္ခဏအဖွင့်ပြီး၏။

ဝိပဿီသမညာအဖွင့်

၃၇။ သဗ္ဗကာမေဟီတိ ဣဒံ၊ ဟူသောဤစကားကို။ လက္ခဏာနိ၊ တို့ကို။ ပရိဂ္ဂဏှာပေတွာ၊ သိမ်းဆည်းစေပြီး၍။ ပစ္ဆာ၊ နောက်၌။ ဝါ၊ မှ။ ကတံ ဝိယ၊ ပြုအပ်သကဲ့သို့။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ပန၊ ထိုသို့ပင်နောက်မှပြုအပ်သကဲ့သို့ ဆိုအပ်ပါသော်လည်း။ ဧဝံ၊ ဤ ဆိုအပ်သည့်အတိုင်း။ နဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ မမှတ်ထိုက်။ ဟိ၊ မှန်၊ ပဌမံ၊ စွာ။ တေ နေမိတ္တကေ၊ ထို နိမိတ်ကျမ်းတတ် ပုဏ္ဏားတို့ကို။ သန္တပ္ပေတွာ၊ တင်းတိမ်ရောင့်ရဲစေပြီး၍။ ပစ္ဆာ၊ ၌။ ဝါ၊ မှ။ လက္ခဏပရိဂ္ဂဏှနံ၊ လက္ခဏာသိမ်းဆည်းခြင်းကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ တဿ၊ ထို နေမိတ္တကတို့ကို တင်းတိမ်ရောင့်ရဲစေခြင်း၏။ဝိတ္ထာရော၊ အကျယ်စကားကို။ ဂဗ္ဘောက္ကန္တိယံ၊ မယ်တော်ဝမ်းသို့သက်ရောက်ရာအခန်း၌။ ဝုတ္တောယေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်သာ။

ပါယေန္တီတိ၊ ကား။ ထည်၊ နို့ရည်ကို။ ပါယေန္တိ၊ သောက်စေကြကုန်၏။ ဝါ၊ တိုက်ကြကုန်၏။ ကိရ၊ ချဲ။ တဿ၊ ထိုမင်းသားအား။ နိဒ္ဒေါသေန၊ အပြစ်မရှိသော။ မဓုရေန၊ ချိုသော။ ခီရေန၊ နို့ရည်နှင့်။ သမန္နာဂတာ၊ ပြည့်စုံကုန်သော။ သဋ္ဌိ၊ ခြောက်ကျိပ်သော။ ဓာတိယော၊ အထိန်း

တဿ။ပ။ဝုတ္တောယေဝ။ ။တဿ ဝိတ္ထာရောတိ တဿ လက္ခဏ ပရိဂ္ဂဏှနေ နေမိတ္တကာနံ သန္တပ္ပနဿ (နိမိတ်ကျမ်းတတ် ပုဏ္ဏားတို့ကို တင်းတိမ်ရောင့်ရဲစေခြင်း၏။) ဝိတ္ထာရော ဝိတ္ထာရကထာ။ ဂဗ္ဘောက္ကန္တိယံ နိမိတ္တဘူတသုပိနပဋိဂ္ဂါဟကသန္တပ္ပနေ (မယ်တော်ဝမ်း၌ သက်ရောက်ရာဝယ် အိပ်မက်တို့ကို နိမိတ်ဖတ်စေရာအခန်း၌။) ဝုတ္တောယေဝ။ ("တတ္ထ နိသိန္နာနံ ဗြာဟ္မဏာနံ။ပ။ဂါဝိဒါနာဒီဟိ နေသံ သန္တပ္ပေသိ" ဟု ဆိုအပ်ခဲ့ပြီ။) –ဋီကာ။

နိဒ္ဒေါသေနစသည်။ ။နိဒ္ဒေါသေနာတိ ခါရိတလောဏိတာဒိဒေါသရဟိတေန (ခါးသောနို့ရည် ရှိသည်၏အဖြစ် ငန်သောနို့ရည် ရှိသည်၏အဖြစ် အစရှိသောအပြစ် တို့မှကင်းသော။ "မဓုရေန ခီရေန"၌စပ်။) ဓာတိယောတိ ထညပါယိကာ ဓာတိယော။ တာဟိ ဓာပေန္တိ ထည်ပါယေန္တီတိ ဓာတိယော။ (နို့ကို သောက်စေ

တော်တို့ကို။ ဥပဋ္ဌာပေသိ၊ ပြုစုလုပ်ကျွေးစေပြီ။ တထာ၊ ထို့တူ။ သေသာပိ။ နို့ထိန်းမှကြွင်းသော နှာပိကာ ဓာရိကာ ပရိဟာရိကာတို့သည်လည်း။ တေသုတေသု ကမ္မေသု၊ ထိုထို ရေချိုးပေးခြင်းစသော အမှုတို့၌။ ကုသလာ၊ ကျွမ်းကျင်ကုန်သော။ သဋ္ဌိသဋ္ဌိယေဝ၊ ခြောက်ကျိပ် ခြောက်ကျိပ်စီသာလျှင် ဖြစ်သော။ (ဓာတိယော၊ တို့ကို။ ဥပဋ္ဌာပေသိ-၌စပ်။) တာသံ၊ ထိုအထိန်းတော်တို့ကို။ ပေသနကာရကေ၊ စေခိုင်းမှုကို ပြုတတ်ကုန်သော။ သဋ္ဌိ၊ သော။ ပုရိသေ၊ တို့ကိုလည်းကောင်း။ တသ္မာ တသ္မာ၊ ထိုထို့အမှု၏။ ကတာ ကတဘာဝံ၊ ပြုအပ်သည်၏အဖြစ် မပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ သလ္လက္ခဏေ၊ မှတ်သားတတ်ကုန်သော။ သဋ္ဌိ၊ သော။ အမစ္စေ၊ အမတ်တို့ကို။ ဥပဋ္ဌာပေသိ၊ ပြီ။ ဧဝံ၊ သို့။ ဣတ္ထိနံ၊ တို့၏။ စတ္တာရိ သဋ္ဌိယော၊ ခြောက်ကျိပ် လေးလီတို့လည်းကောင်း။ ပုရိသာနံ၊ တို့၏။ ဒ္ဝေ သဋ္ဌိယော၊ ခြောက်ကျိပ် နှစ်လီတို့လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဥပဋ္ဌကာနံ ယေဝ၊ အလုပ်အကျွေးတို့၏ပင်။ ဆ သဋ္ဌိယော၊ ခြောက်ကျိပ် ခြောက်လီတို့သည်။ အဟေသုံ၊ ကုန်ပြီ။

သေတစ္ဆတ္တန္တိ၊ ကား။ ဒိဗ္ဗသေတစ္ဆတ္တံ၊ နတ်၌ဖြစ်သော ထီးဖြူကို။ (ဓာရယိတ္ထ''၌စပ်။)ပန၊ ဆက်။ ကုလဒတ္တိယံ၊ အမျိုးသည် ပေးအပ်သော ထီးဖြူ

တတ် ''တိုက်တတ်''သောကြောင့် နို့ထိန်းဟုခေါ်သည်။) ''တထာ''တို ဋီကာ ''သဋ္ဌိ''နှင့် ပဒံ ဥပသံဟရတိ။ (ဓာတိယောက ဒုတိယန္တ ဖြစ်သောကြောင့်''သဋ္ဌိ''ဟု ဆိုထားသည်။ တထာ၏ အနက်တို့ကို သဋ္ဌိကို ဆောင်ယူသော ဥပသံဟရအနက်ဟု ဆိုလိုသည်။)–ဋီကာ။

သေသာပိ။ ။သေသာပိတိ နှာပိကာ (ရေချိုးပေးတတ်သော အထိန်းတို့။) ဓာရိကာ (မိမိအပေါ်၌ ဆောင်ရွက်ချိပ္ပေ့ထားတတ်သော အထိန်းတို့။) ပရိဟာရိကာ (သူတပါး၏ ရင်ခွင်စသည်မှ မိမိ၏ ရင်ခွင်စသည်သို့ ဆောင်ယူ တတ်သော အထိန်းတို့။) ဋီတိ ဋီမာ တိဝိဓာ။ တာပိ ဒဟန္တိ ဝိဒဟန္တိ နှာနံ ဒဟန္တိ ဓာရေန္တိတိ ''ဓာတိယော''တွေဝ ဝုစ္စန္တိ။ ဤအဖွင့်တို့၌ကား ''ဓာ''ဓာတ်သည် ဝိဒဟနအနက် ဓာရဏအနက်ကို ဟောဏ်။ နှာနံ၊ ချိုးရေကို။ ဒဟန္တိ ဝိဒဟန္တိ၊ စိမ်တတ်ကုန်၏။ ဋီတိ ဓာတိယော (ရေချိုးပေးတတ်သော အထိန်းတို့။) ဒဟန္တိ ဓာရေန္တိတိ ဓာတိယော (မိမိ၏ရင်ခွင် ပေါင် လက် အစရှိသည်တို့ဖြင့် အတော်ကြာကြာ ဆောင်ရွက်ချိပ္ပေ့ထားသောအထိန်း သူတပါး၏ ရင်ခွင်စသည်မှ မိမိ၏ရင်ခွင်စသည်သို့ ဆောင်ယူတတ်သော အထိန်းတို့။) [တတ္ထ ဓာရဏံ ဥရသာ ဥိရုနာ ဟတ္ထေဟိ ဝါ သုစိရံ ဝေလံ သန္ဓာရဏံ။ ပရိဟရဏံ အဉ္ဇသ အင်္ဂတော အတ္တနော အင်္ဂံ အဉ္ဇသ ဗာဟုတော အတ္တနော ဗာဟုံ ဥပသံဟရန္တေဟိ ဟရဏံ သမ္ဘာပနံ။ –ဋီကာ။]

သည်။ သိရိဂဗ္ဘေယေဝ၊ အသရေရှိသော တိုက်ခန်းဌ်သာ။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ မာ နံ သီတံဝါတိအာဒီသု၊ အစရှိသောပါဋ္ဌိတို့ဌ်။ မာ အဘိဘဝိ၊ မလွှမ်းမိုးပါစေလင့်။ ဣတိအတ္ထော၊ဤအနက်ကို။ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ သွဿုဒန္တိ (ပဒဿ)၊ဟူသော ပုဒ်၏။သော–အဿုဒံတိ(ပဒစ္ဆေဒေါ)၊ "သော+အဿုဒံ" ဟု ပုဒ်ဖြတ်ခြင်းကို။ (ကာတဗ္ဗော၊ ထိုက်၏။) အင်္ကေနေဝ အင်္ကန္တိ၊ကား။ အညဿ၊ ၊အခြားသူ၏။ ဗာဟုနာဝ၊ လက်မောင်းဖြင့်သာလျှင်။ အညဿ၊ ၏။ ဗာဟုံ၊ လက်မောင်းသို့။ (ပရိဟရန္တိ–ဌ်စပ်။) စ၊ ဆက်။ အညဿ၊၏။ အံသကူဋ္ဌေနေဝ၊ ပခုံးစွန်းဖြင့်ပင်။ အညဿ၊ ၏။ အံသကူဋ္ဌံ၊ စွန်းသို့။ (ပရိဟရိယတိ–ဌ်စပ်။) ပရိဟရိယတီတိ၊ ကား။ နီယတိ၊ ဆောင်၏။ သမ္ပာပိယတိ၊ ကောင်းစွာရောက်စေအပ်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ["ဗဟုနောဇနဿ ပိယော" အဟောသိ မနာပေါ ဟု လာသောကြောင့် ပိယ မနာပ ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ရကား တွေ့ကြမြင်ကြသော ယောကျ်ားတို့ကလည်း လက်မောင်းတခုဖြင့် လက်မောင်းတခုသို့ ပွေ့လျက်လည်းကောင်း၊ ပခုံးစွန်းတခုဖြင့်ပခုံးစွန်းတခုသို့ ပြောင်းရွှေ့၍ ထမ်းလျက်လည်းကောင်း ဆောင်ကြသည်။ ထို့ကြောင့် "အညဿ" ဟူသော ပုလ္လိင်ဖြင့် ထားသည်။]

၃၈။ ။မဉ္ဇုဿရောတိ၊ ကား။ အခရဿရော၊ မကြမ်းသော အသံရှိသည်။ ဝဂ္ဂုဿရောတိ၊ ကား။ ဆေကနိပုဏဿရော၊ ကောင်းသော သိမ်မွေ့သော အသံရှိသည်။ မဓုရဿရောတိ၊ ကား။ သာတဿရော၊ သာယာအပ်သော အသံရှိသည်။ ဝါ၊ ချိုသာသောအသံရှိသည်။ ပေမနိယဿရောတိ၊ ကား။ ပေမဇနကဿရော၊ ချစ်ခြင်းကိုဖြစ်စေတတ်သော အသံရှိသည်။(အ

မဉ္ဇုဿရော စသည်။ ။မဉ္ဇုဿရောတိ သဏ္ဍဿရော (သိမ်မွေ့သောအသံရှိ၏။) ယော ဟိ သဏ္ဍော၊သော ခရော နဟောတီတိ အာဟ "အခရဿရော" တိ။ ဝဂ္ဂုဿရောတိ မနောရမ္မဿရော (စိတ်နှလုံးကိုမွေ့လျော်စေတတ်သော အသံရှိ၏။) မနောရမ္မတာစဿ စာတုရိယေ (တင့်တယ်သည်၏အဖြစ်၌။) ပုဏ္ဍာယော ဂတော (သိမ်မွေ့သည်၏အဖြစ်နှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့်တည်း။) ဣတိအာဟ "ဆေကနိပုဏဿရော" တိ။ မဓုရဿရောတိ သောတသုခဿရော (နားတို့ကိုချမ်းသာစေနိုင်သော အသံရှိ၏။ ဝါ၊ နားဝင်ချိုသောအသံရှိ၏။ သောတသုခတာ စဿ အတိဝိယ ဣဋ္ဌဘာဝေန (အလွန်အလိုရှိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။) ဣတိ အာဟ "သာတဿရော" တိ။

ပေမနိယဿရောစသည်။ ။ပေမနိယဿရောတိ ပိယာယိတဗ္ဗဿရော (ချစ်ခြင်းကိုဖြစ်စေထိုက်သော အသံရှိ၏။) ပိယာယိတဗ္ဗတာ စဿ သုဏန္တာနံ (နားထောင်သူတို့ကို။) အတ္တနိ ဘတ္တိသမုပ္ပါဒနေန (မိမိ၌ ဆည်းကပ်ခြင်းကို ဖြစ်စေနိုင်ခြင်းကြောင့်

ဟောသိ–၌စပ်။)တတြ၊ ထို သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ဟိမဝန္တေ ပဗ္ဗတေ–အစ ရှိသော စကားရပ်၌။ ဣဒံ၊ ဤ ဆိုအပ်လတ္တံ့ကား။ ကရဝိကာနံ၊ ကရဝိက် ဌက်တို့၏။ မဓုရဿရတာယ၊ ချိုသာသောအသံရှိသည်၏ အဖြစ်၌။ ဝတ္ထု၊ ဝတ္ထုတည်း။ ဝတ္ထုကား ထည့်ပါ၌။ (တနည်း) ဝိတ္ထာရဝစနံ၊ အကျယ် စကားတည်း။ ကိရ၊ ခဲ့။ ကရဝိကသကုဇာ၊ ကရဝိက်ငှက်သည်။ (ဝိကူဇမာ နေ–၌ လက္ခဏဝန္တစပ်။) မဓုရရဿံ၊ ချိုမြိန်သော အရသာရှိသော။ အမ္မပက္ကံ၊ သရက်သီးမှည့်ကို။ မုခတုဏ္ဍကေန၊ နှုတ်သီးဖြင့်။ ပဟရိတ္ဝာ၊ ပေါက်၍။ ပဋ္ဌရိတရသံ၊ ယိုကျသောအရည်ကို။ ပိဝိတ္ဝာ၊ သောက်၍။ပက္ခေန၊ အတောင်ဖြင့်။ တာလံ၊ ပုတ်ခတ်ခြင်းကို။ ဒတ္ဝာ၊ ပေး၍ (အတောင်ခတ်၍)။ဝိကူဇံ မာနေ၊ ကျူးရင့်လတ်သော်။ စတုပ္ပဒါ၊ အခြေလေးချောင်းရှိသောသတ္တဝါ တို့သည်။ မတ္တာဝိယ၊ ယစ်မူးကုန်သကဲ့သို့။ လဋ္ဌတုံ၊ မြူးပျော်ခြင်းငှါ။အာရဘန္တီ၊ အားထုတ်ကုန်၏။ ဂေါစရပသုတာ၊ စားကျက်၌ စားနေကြကုန်သော။ စတုပ္ပဒါ၊ အခြေလေးချောင်းရှိသော သတ္တဝါတို့သည်။ မုခဂတာနိ၊ ခံတွင်းသို့ရောက်ကုန်သော။ တိဏာနိ၊ မြက်တို့ကို။ ဆဒ္ဒေတ္ဝာ၊ စွန့်၍။တံသဒ္ဒံ၊ ထိုကရဝိက်ငှက်သံကို။ သုဏန္တီ၊ နားစိုက်ကြကုန်၏။

ဝါဠမိဂါ၊ရဲရင့်သောခြင်္သေ့ သစ် ကျား သားကောင်တို့သည်။ခုဒ္ဒကမိဂေ၊ ငယ်သောသားကောင်တို့ကို။ အနုပန္ဓမာနာ၊ အစဉ်လိုက်ကုန်စဉ်။ ဥက္ခိတ္တံ၊ မြောက်အပ်ပြီးသော။ ပါဒံ၊ ခြေကို။ အနိက္ခိပိတ္ဝာဝ၊ မချမီမူ၍သာ။ တိဋ္ဌန္တိ၊ ရပ်တည်ကုန်၏။ အနုပဒ္ဓမိဂါစ၊ ခြင်္သေ့ သစ် ကျားတို့သည် လိုက်အပ်သော သားကောင်တို့သည်လည်း။ မရဏဘယံ၊ သေဘေးကို။ ဇဟိတ္ဝာ၊ စွန့်၍။ တိဋ္ဌန္တိ၊ ကုန်၏။ အာကာသေ၊ ၌။ ပက္ခန္ဒာ၊ ပျံသွားကုန်သော။ ပက္ခိနောပိ၊ ငှက်တို့သည်လည်း။ ပက္ခေ၊ အတောင်တို့ကို။ ပသာရေတ္ဝာ၊ ဆန့်တန်းမြဲဆန့်တန်း၍၊ တံသဒ္ဒံ၊ ထို ကရဝိက်ငှက်သံကို။ သုဏမာနာဝ၊ နား ထောင်ကုန်လျက်သာ။ တိဋ္ဌန္တိ၊ တည်ကုန်၏။ ဥဒကေ၊ ရေ၌။ မစ္ဆာပိ၊ ငါး

တည်း) ဇုတိအာဟ ''ပေမဇနကာသရော'' တိ။ [ပေမနိယ၌ ဇနေတိအနက်ဝယ် ဇုယပစ္စည်း ''နဲ'' အာဂုံ။] ကရဝိကာသရောတိ ကရဝိကာသဒ္ဒေါ။ ယေသံ သတ္တာနံ သောတပထမုပဂစ္ဆတိ (အကြင်သတ္တဝါတို့၏ သောတပသာဒ၏လမ်းသို့ အသံသည် ကပ်ရောက်၏။) တေ အတ္တနော သရသမ္ပတ္တိယာ ပကတ်ံ ဇဟာပေတ္ဝာ(ပင်ကိုသဘောကို စွန့်စေ၍။)အဝသေ ကရောန္တော အတ္တနော ဝသေ ဝတ္တေတိ(သူတို့၏ အလိုဌ မဖြစ်အောင်ပြုလျက် မိမိအသံ၏ အလိုသို့လိုက်စေနိုင်၏။) ဧဝံ မဓုရော(သို့ ကလောက်ချိုသာ၏။)ဇုတိ ဒဿေန္တော ''တတြဒ'' န္တိ အာဒိ မာဟ။→ဇီကာ။

တို့သည်လည်း။ ကဏ္ဍပဋ္ဌလံ၊ နားရွက်ကို။ ပပ္ပေါဋ္ဌေတွာ၊ ခါ၍။ (ရေလူးနေသည့်အတွက် ခါ၍။) တံ သဒ္ဒံ၊ ကို။ သုဏမာနာဝ၊ သာ။ တိဋ္ဌန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝေံ၊ ဤသို့။ ဝါ၊ သို့ကလောက်။ ကရဝီကာ၊ ကရဝိက်ငှက်တို့သည်။ မဓုရဿရာ၊ ချိုသာသောအသံ ရှိကုန်၏။

အသန္ဓိမိတ္တာ၊ အသန္ဓိမိတ္တာမည်သော။ဓမ္မာသောကဿ၊ မင်း၏။ ဒေဝီ ပိ၊ မိဖုရားသည်လည်း။ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရားတို့။ ဗုဒ္ဓဿရေန၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အသံတော်နှင့်။ သဒိသော၊ တူသော။ ကဿစိ၊ တစုံတယောက်၏။ သရော၊ အသံသည်။ အတ္ထိ နုခေါ၊ ရှိပါသလော။ ဣတိ၊ သို့။ သံဃံ၊ သံဃာတော်ကို။ ပုစ္ဆိ၊ မေးလျှောက်ပြီ။ (ဗုဒ္ဓဿရေန၊ တော်နှင့်။ သဒိသော၊ သော။) ကရဝီကသကုဏဿ၊ကရဝိက်ငှက်၏(သရော၊ သည်။)အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူကြကုန်ပြီ။ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရားတို့။ ကုဟိံ၊ အဘယ်အရပ်၌။ တေ သကုဏာ၊ ထို ကရဝိက်ငှက်တို့သည်။(အတ္ထိ၊ ရှိပါကုန်သနည်း။)ဣတိ၊ ဤသို့ မေးလျှောက်ပြီ။ (တေ သကုဏာ၊ တို့သည်။ ဟိမဝန္တေ၊ ဟိမဝန္တာ၌။ အတ္ထိ၊ ကုန်၏။)ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူကြကုန်ပြီ။ သာ၊ ထိုမိဖုရားသည်။ရာဇာနံ၊ ကို။ အာဟ၊ သံတော်ဦးတင်ပြီ။(ကိံ၊ နည်း။) ဒေဝ၊ မင်းမြတ်။ အဟံ၊ နှမတော်သည်။ ကရဝီကသကုဏံ၊ ကရဝိက်ငှက်ကို။ ပဿိတုကာမာ၊ ကြည့်လိုသည်။ အမှိ၊ ဖြစ်ပါ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သံတော်ဦးတင်ပြီ။ ရာဇာ၊ သည်။ ဣမသ္မိံ ပဥ္ဇရေ၊ ဤ ရွှေချိုင့်၌။ နိသီဒိတွာ၊ နေ၍။ ကရဝီကော၊ ကရဝိက်ငှက်သည်။ အာဂစ္ဆတု၊ လာစေသတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့အမိန့်ပေး၍။ သုဝဏ္ဏပဥ္ဇရံ၊ ရွှေချိုင့်ကို။ ဝိသဇ္ဇေသိ၊ လွှတ်လိုက်ပြီ။ ပဥ္ဇရော၊ ရွှေချိုင့်သည်။ ဂန္တွာ၊ ၍။ ဧကဿ၊ တကောင်သော။ ကရဝီကဿ၊ ၏။ ပုရတော၊ ၌။ အဋ္ဌာသိ၊ ပြီ။ သော၊ ထို ကရဝိက်ငှက်သည်။("နိသီဒိ"၌စပ်။)ပဥ္ဇရော၊ ရွှေချိုင့်သည်။ ရာဇာဏာယ၊ မင်း၏အာဏာဖြင့်။ အာဂတော၊ လာပြီ။ နဂန္တုံ၊ မလိုက်ပဲနေခြင်းငှါ။ နသက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ကြံ၍။ တတ္ထ၊ ထိုရွှေချိုင့်၌။ နိသီဒိ၊ နေပြီ။ ပဥ္ဇရော၊ သည်။အာဂန္တွာ၊ ပြန်လာ၍။ရညော၊ ၏။ ပုရတော၊ ၌။ အဋ္ဌာသိ၊ တည်ပြီ။[သုဝဏ္ဏပဥ္ဇရံ ဝိသဇ္ဇေသိ ယောဇနပ္ပမာဏေ အာကာသေ အတ္တနော အာဏာယ ပဝတ္တနတော။ တေနာဟ "သော ရာဇာဏာယာ"တိ။ အထက်ဘယူဇနာ အောက်တယူဇနာ အာဏာနှံသောကြောင့် ရွှေချိုင့်ကိုလွှတ်နိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် နောက်၌ "ရာဇာဏာယ အာဂတော"ဟု ဆိုသည်။]

ကရဝီကသဒ္ဒံ၊ ကရဝိက်ငှက်၏အသံကို။ ကာရာပေတုံ၊ ပြုစေခြင်းငှါ။ နသက္ကောန္တိ၊မစွမ်းနိုင်ကြကုန်။ အထ၊ မစွမ်းနိုင်ကြရာ ထိုအခါ၌။ ရာဇာ၊သည်။

ဘဏော၊ အချင်းတို့။ ကထံ၊အဘယ်ကြောင့်။ ဣမ၊ ဤ ကရဝိက်ဉက်တို့သည်။ [အားလုံးသော ကရဝိက်ဉက်တို့ကိုရည်ရွယ်၍ "ဣမေ"ဟု ဆိုသည်။] သဒ္ဒံ။ ကို။ နကရောန္တိ၊ မပြုကြကုန်သနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ မိန့်ပြီ။ ဒေဝ၊ မင်းမြတ်။ ဉာတကေ၊ ဆွေမျိုးတို့ကို။ အ ဒိသ္ဝာ၊ မမြင်ရ၍။ ဝါ၊ကြောင့်။ (သဒ္ဒံ နကရောန္တိ)။ ဣတိ၊ ဤသို့သံတော်ဦးတင်ကြကုန်ပြီ။ အထ၊ သံတော်ဦးတင်ကြရာ ထိုအခါ၌။ နံ၊ ထို ကရဝိက်ဉက်ကို။ ရာဇာ၊ သည်။ အာဒါ သေဟိ၊ မှန်တို့ဖြင့်။ ပရိက္ခိပါပေသိ၊ ပတ်ဝန်းကျင်ကာရံစေပြီ။ သော၊ ထို ကရဝိက်ဉက်သည်။ အတ္တာနော၊ မိမိ၏။ ဆာယံ၊ အရိပ်ကို။ ဒိသ္ဝာ၊ မြင်၍။ မေ၊ ၏။ ဉာဘကာ၊ တို့သည်။ အာဂတာ၊ လာကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။မည မာနော၊ မုတ်ထင်သည်။(ဟုတ္ဝာ။) ပက္ခေန၊ အတောင်ဖြင့်။ တာလံ၊ ပုတ် ခတ်ခြင်းကို။ ဒတ္ဝာ၊ ပေး၍။(အတောင်ခတ်၍။)မဓုဿရေန၊ ချိုသာသော အသံဖြင့်။ မဏိဝံသံ၊ ပတ္တမြားပလွေကို။ ဓမ္မမာနော ဝိယ၊မှုတ်လိုက်သကဲ့သို့။ ရဝိ၊ကျူးရင့်ပြီ။[မှန်တို့ကိုလေးဘက်ကကာသောအခါ အရိပ်၌လေးကောင်ဖြစ်သောကြောင့် "ဉာတကာ"ဟု ဆိုသည်။] သကလနဂရေ၊ အလုံးစုံသော မြို့၌။ မနုဿာ၊ တို့သည်။ မတ္တာဝိ(ဟ)၊ ယစ်မူးကုန်သကဲ့သို့။ လဋ္ဌိံသု၊ မြူးပျော်ကြကုန်ပြီ။

ဒုဿန္ဒိမိတ္တာ၊ အသန္ဒိမိတ္တာမိဟုရားသည်။ စိန္တေသိ၊ကြံပြီ။(ကိံ၊ နည်း။) တာဝ၀၊ မြတ်စွာဘုရားမှာရှေးဦးစွာ။ (နိဒ္ဒိဋ္ဌဿ၊ ညွှန်ပြအပ်သော။) တိရစ္ဆာန ဂတာဿ၊ ဟိရစ္ဆာန်ဖြစ်သော။ ဣမဿ၊ ဤ ကရဝိက်ဉက်၏။ သဒ္ဒေါ၊ သည်။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝါ၊ သို့ကလောက်။ မဓုရော၊ ချိုသာသည်။ (ဒဟာတိ၊ ဖြစ်သေး၏။) သဗ္ဗညုတဉာဏသိရိပ္ပတ္တဿ၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ဟူသော အသရေသို့ရောက်တော်မူသော။ ဘဂဝတော၊ ၏။ သဒ္ဒေါ၊ တော်သည်။ ကိဒိသော၊အဘယ်ကဲ့သို့ရှုအပ်သည်။(အဘယ်မျှလောက်ချိုသာသည်။)အဟောသိ နုခေါ၊ ဖြစ်လေမည်နည်း။ဣတိ၊ သို့။(စိန္တေသိ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့ကြံပြီး၍၊) ပီတိံ၊ပီတိကို။ ဥပပါဒေတွာ၊ ဖြစ်စေ၍။(ထပ်ကာထပ်ကာဖြစ်စေ၍။)တံ ပီတိံ၊ ထို ဘုရားအသံတော်ဟူသော အာရုံရှိသောပီတိကို။ အဝိဇဟိတွာ၊ မစွန့်မူ၍။

တံပီတိံ။ပ။**ပတိဋ္ဌာသိ**။ ။တံပီတိန္တိ တံ ဇုဒ္ဓဂုဏာရမ္မဏံ ပီတိံ။ တေနေဝ နီဟာရေန (ယိုနည်းဖြင့်ပင်။) ပုနပ္ပုနံ ပဝတ္တံ ပီတိံ အဝိဇဟိတွာ ဝိက္ခမ္ဘိတကိလေသာ (ခွါအပ်ပြီးသော ကိလေသာရှိသည်။) လဒ္ဓမ**ဇ္ဈာ**နသပ္ပါယာ (ရအပ်ပြီးသော တရားနာရခြင်းဟူသော လျောက်ပတ်သော အကြောင်းရှိသည်။) ဥပနိဿယသမ္ပတ္တိယာ ပရိပက္ကဉာဏတာယ (မဂ်ဖိုလ်ရလောက်သော အားကြီးသောမိုရာအကြောင်း

သတ္တာဟိဇင်္ဃံသကေဟိ၊ ခြေလျင်သွားကြသော ခုနစ်ရာသောမောင်းမတို့နှင့်။ သဒ္ဒိ၊တက္ခ။သောတာပတ္တိဖလေ၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်၌။ ပတိဋ္ဌာသိ၊ တည်ပြီ။ ကရဝီကသဒ္ဒါ၊ကရဝိက်ငှက်၏အသံသည်။ ဧဝံ၊သို့။ ဝါ၊သို့ကလောက်။မဓုရော ကိရ၊ ချိုသာသတတ်။ ဣတိ (အယံ)၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးကား။ ကရဝီကာနံ၊တို့၏။ မဓုရဿရတာ၊ယ၊ ၌။ ဝတ္ထု၊ တည်း။ [ဤသို့ရှေးပြန်၍လှည့်ရသည်။] ပန၊ ဆက်။ တတော၊ ထို ကရဝိက်ငှက်၏အသံထက်။ သတဘာဝေန၊တရာသော အဖို့အား‌ဖြင့်လည်းကောင်း။ သဟဿဘာဝေနစ၊ တထောင်သော အဖို့အား‌ဖြင့်လည်းကောင်း။ မဓုရတရော၊ သာ၍ချိုသာသော။ ဝိပဿိဿ၊ မည်သော။ ကုမာရဿ၊ ၏။ သဒ္ဒေါ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

၃၉။ ကမ္မဝိပါကဇန္တိ၊ ကား။ နဘာဝနာမယံ၊ ဘာဝနာကြောင့် ဖြစ်သည်မဟုတ်သော။ ("ဒိဗ္ဗစက္ခုပါတုရဟောသိ"၌ စပ်။) ပန၊ ဆက်။ ကမ္မ

နှင့် ပြည့်စုံသော ရင့်ကျက်သော ပညာရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။) သတ္တာဟိ ။ပ။ ပတိဋ္ဌာသိ။–ဋီကာ။

သတဘာဝေန။ပ။**ဝေဒိတဗ္ဗော**။ ။အနေကကပ္ပကောဋိသတသမ္ဘာ။တပုညသမ္ဘာရသမုဒါဂတဝတ္ထုသမ္ပတ္တိဘာဝဘော (ကမ္မာကုဋ္ဌေအာရာမက များစွာသောကာလတို့၌ ကောင်းစွာဖြစ်ခဲ့သော ကောင်းမှု အဆောက်အဦကြောင့် ကောင်းစွာအထက်အထက်၌ ဖြစ်ပေါ်လာသောအသံဖြစ်ရာ ဌာန်ကရိဏ်းဝတ္ထုတို့၏ ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။) "သတဘာဝေန သဟဿဘာဝေနစ။ပ။ဝေဒိတဗ္ဗော"ဟု ၊မိန့်သည်။ ဤသို့ ဋီကာဝယ် ကရဝိက်ငှက်၏အသံထက် အရာအထောင်ဂုဏ သာလွန်အောင် အသံကောင်းခြင်း၌ အကြောင်းထည့်၍ ဖွင့်ပြထားသည်။

(ဆိုလိုရင်းကား အသံ၏ဖြစ်ရာ လည်ချောင်း စသောအရပ်၌ ကမ္မဇပထဝီဓာတ်တွေ များစွာရှိ၏။ ထို ကမ္မဇပထဝီဓာတ်တွေသည် ကမ္ဘာကုဋ္ဌေ မရေမတွက်နိုင်လောက်သော ကာလက ဆည်းပူးအပ်ခဲ့သော ကောင်းမှုပါရမီတော်ကြောင့် ဖြစ်ရကား ထို ကမ္မဇပထဝီဓာတ်ကို ရွတ်ဆိုလိုသော စိတ္တဇပထဝီဓာတ်နှင့် ထိခတ်သော အခါ၊ အလွန်သာယာသောအသံ ထွက်ပေါ်လာသည်"ဟူလို။

နဘာဝနာမယံ။ ။ဒိဗ္ဗစက္ခု အဘိညာဉ်သည် ဘာဝနာပွားခြင်းကြောင့် ဈာန်ကို ရပြီးမှ တဆင့်တိုးတက်၍ ရအပ်ရကား ဘာဝနာမယ ဒိဗ္ဗစက္ခုဖြစ်သကဲ့သို့ ဤဝိပဿီမင်းသား၏ ဒိဗ္ဗစက္ခုသည် ထိုကဲ့သို့ ဘာဝနာကြောင့်ဖြစ်သော စက္ခုမဟုတ် "ကံ၏အကျိုးနှင့်တကွ ဖြစ်သော စက္ခုတည်း"ဟု သိစေလိုသောကြောင့် "နဘာဝနာမယံ"ဟု မိန့်သည်။

ကမ္မဝိပါကဇ။ ။ကမ္မဝိပါကဇန္တိ သာတိသယသုစရိတကမ္မနိဗ္ဗတ္တံ (အလွန်အကဲနှင့် တကွဖြစ်သော သုစရိုက်ကံကြောင့်ဖြစ်သော။) ပိတ္တသေမ္ဘရုဟိရာဒီဟိ အပလိဗုဒ္ဓံ

ဝိပါကဝသေန၊ ကံ၏အကျိုး၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဒေဝတာနံ၊ တို့၏။ စက္ခုသဒိသ မေဝ၊ စက္ခုနှင့် တူသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ မံသစက္ခု၊ မံသစက္ခုသည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ယေန၊ ယင်း မံသစက္ခုဖြင့်။ နိမိတ္တံ၊ နှမ်း၌ အမှတ်အသား ကို။ ကတ္ဒာ၊ ၍။ တိလဝါဟေ၊ နှမ်းလှည်း၌။ (နှမ်းတို့ကို ဆောင်ယူရာ ဖြစ်သောလှည်း၌။) ပက္ခိတ္တံ၊ ထည့်အပ်သော။ ဧကတိလမ္ပိ၊ တစေ့သောနှမ်း ကိုလည်း။ ("ဥဒ္ဓရိတ္ဒာ"၌စပ်။)သော၊ ထို ထည့်အပ်သော နှမ်းသည်။အယံ၊ ဤနှမ်းပင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဥဒ္ဓရိတ္ဒာ၊ ထုတ်၍။ ဒါဝုံ၊ ပေးခြင်းငှါ။ သက္ကောတိ၊ စွမ်းနိုင်၏။

၄၀။ ဝိပဿီတိတ္ထေ၊ ဤပါဌ်၌။ အယံ၊ ကား။ ဝစနတ္ထော၊ ဝစနတ္ထ တည်း။ ဝါ၊ သဒ္ဒါနက်တည်း။ (ယော ကုမာရော၊ သည်။) အန္တရန္တရာ၊

(သည်းခြေ သလိပ် သွေး အစရှိသည်တို့သည် မမြေးယှက် မဖုံးလွှမ်းအပ်သော။) ဒုရေပိ အာရမ္မဏသမ္ပဋိစ္ဆန သမတ္ထံ (အဝေး၌သော်မှလည်း အာရုံကို ခံယူခြင်း၌ စွမ်းနိုင်သော။) ကမ္မဝိပါကေန သဟဇာတံ (ကံ၏အကျိုးဖြစ်သော ကမ္မဇရုပ်နှင့် တကွဖြစ်သော စက္ခုတည်း။) တနည်း–ကမ္မဿဝါ ဝိပါကဘာဝေန ဇာတံ (ကံ၏ အကျိုးအဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်သော။) ပသာဒစက္ခု။ (ပသာဒစက္ခုတည်း။)

ပထမနည်းအလို "ကမ္မဝိပါကေန+သဟဇာတံ ကမ္မဝိပါကဇံ"ဟု ပြုပါ။ "သဟ" ပုဒ် အကျေကြံ။ ဒုတိယနည်းအလို "ကမ္မဝိပါကဘာဝေန+ဇာတံ ကမ္မဝိပါကဇံ"ဟု ပြုပါ။ "ဘာဝ" ပုဒ် အကျေကြံ။ ဒုဝိဓဉ္ဇိ ဒိဗ္ဗစက္ခု ကမ္မမယံ ဘာဝနာမယန္တိ (မှန်၏၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုသည် "ကံကြောင့်ဖြစ်သော စက္ခု" ဘာဝနာပွားခြင်းကြောင့်ဖြစ် သော စက္ခု ဟု နှစ်မျိုးရှိ၏။) တတြိဒံကမ္မမယန္တိ အာဟ "နဘာဝနာမယ"နှိ (ထိုနှစ်မျိုးတွင် ဤ ဝိပဿီမင်းသား၏စက္ခုသည် ကံကြောင့်ဖြစ်သော "ဒိဗ္ဗစက္ခု" တည်း။ဘာဝနာပွားခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော အဘိညာဉ် ဒိဗ္ဗစက္ခုမဟုတ်။ ထို ကြောင့် "နဘာဝနာမယံ"ဟု ဖွင့်သည်။) ဘာဝနာမယံ ပန ဗောဓိမူလေ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ။ –ဋီကာ။

အယံ သောတိ။ ။အယံ "သော"တိ သလ္လက္ခဏံ (ဤနှမ်းသည် ထိုနှမ်းပင် တည်းဟု မှတ်သားနိုင်ခြင်းသည်။) ကာမံ မနောဝိညာဏေန ဟောတိ၊ (မနော ဝိညာဏဝီထိဖြင့် ဖြစ်ရသည်ကား မှန်၏။) စက္ခုဝိညာဏေန ပန တဿ တထာ ဝိဘာဝိတတ္တာ (သို့သော် စက္ခုဝိညာဏဝီထိဖြင့် ထိုမှတ်သားအပ်သော နှမ်းကို ထို အခြင်းအရာအားဖြင့် ထင်စွာဖြစ်စေအပ်ပြီး၏ အဖြစ်ကြောင့်။) မနောဝိညာဏဿ တတ္ထ တထာပဝတ္တိ (တဒနုဝတ္တိက မနောဝိညာဏဝီထိ၏ ထို နှမ်း၌ "ထည့်အပ် သောနှမ်းသည် ဤနှမ်းပဲ"ဟု ထို အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းသည်။) (ဟောတိ။) ဣတိ အာဟ "ယေန နိမိတ္တံ။ပ။ သက္ကောတိ"တိ။–ဋီကာ။

အကြားအကြား၌။ နိမိလဇနိတန္ဓကာရဝိရဟေန၊ မှိတ်ခြင်းသည် ဖြစ်စေအပ်သော အမိုက်မှောင်မှ ကင်းခြင်းကြောင့်။ ဝိသုဒ္ဓံ၊ အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်စွာ။ ပဿတိ၊ မြင်တတ်၏။ ဣတိ စ၊ ဤအကြောင်းကြောင့်လည်းကောင်း။ ["စ"နောက်ထိုင်။] ဝိဝဋေဟိ၊ ဖွင့်အပ်ကုန်သော။ အကျိဟိ၊မျက်လုံးတို့ဖြင့်။ ပဿတိ၊ ၏။ ဣတိ စ၊ ဤအကြောင်းကြောင့်လည်းကောင်း။ (သောကုမာရော၊ သည်။) ဝိပဿီ၊ မည်၏။ ဒုတိယဝါရေ၊ ၌။ (ယောကုမာရော၊ သည်။) ဝိစေယျ ဝိစေယျ၊ စိစစ်၍ စိစစ်၍။ ပဿတိ၊ ကြည့်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိပဿီ၊ မည်၏။ ဝိစိနိတ္ဓာ ဝိစိနိတ္ဓာ၊ စိစစ်၍ စိစစ်၍။ ပဿတိ၊ ၏။ ဣတိအတ္ထော၊ နက်။ [ဤနည်း၌ "ဝိ"သဒ္ဒါသည် "ဝိစေယျ ဝိစေယျ" အနက်ဟောတည်း။]

အတ္ထေပနာယတီတိ၊ ကား။ အတ္ထေ၊ အစီးအပွားတို့ကို။ ဇာနာတိ၊ သိတတ်၏။ ပဿတိ၊ မြင်တတ်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ (အတ္ထေ၊ တို့ကို။)နာယတိ ပဝတ္တေတိ၊ ဖြစ်စေတတ်၏။ ဣတိ အတ္ထော။ ကိရ၊ ချဲ။ ကေဒိဝသံ၊ တနေ့သ၌။ ဝိနိစ္ဆယဋ္ဌာနေ၊ တရားဆုံးဖြတ်ရာ ယွတ်ရုံး၌။ နိသီဒိတ္ဓာ၊ နေ၍။

အန္တရန္တရာနိမိလန။ပ။ဝိရဟေန။ ။ထုံးစံအားဖြင့် မျက်စိတို့သည် အကြားအကြား၌ မှိတ်၍မှိတ်၍ ကြည့်တတ်၏။ ထို မှိတ်ချိန်ခဏ၌ မှောင်၏။ ဝိပဿီမင်းသားကား ထိုကဲ့သို့ မှိတ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော အမှောင်မှကင်းသည့်အတွက် မြင်ရပုံသည် အထူးသန့်ရှင်း၏။ ထို့ကြောင့် "ဝိ"ကို ဝိသုဒ္ဓအနက်ယူ၍ "ဝိသုဒ္ဓံ ပဿတီတိ ဝိပဿီ" ဟု ပထမဖွင့်၏။ ထို့ပြင် တဆက်တည်းဖွင့်၍ မထားပဲ အကြားအကြား၌ မှိတ်၍မှိတ်၍ ကြည့်ခြင်း၏ မသန့်ရှင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် "ဝိ"ကို "ဝိဝဋ"အနက်ဟောဟုကြိ၍ "ဝိဝဋေဟိ၊ ဖွင့်အပ်သောမျက်လုံးတို့ဖြင့်။ ပဿတိ၊ ကြည့်တတ်၏။ ဣတိ ဝိပဿီ" ဟု ဒုတိယနည်းဖွင့်သည်။ [နိမိလနန္တိ နိမိလနဒဿနံ နဝိသုဒ္ဓံ (မှိတ်ခြင်းရှိသော ကြည့်ခြင်းသည် မစင်ကြယ်။) တထာစ အကျိနိ အဝိဝဋာနိ (မဖွင့်အပ်သောမျက်လုံးတို့သည်လည်း အမြင်မစင်ကြယ်ကုန်။) (ကသ္မာ) နိမိလဒဿနဿ နဝိသုဒ္ဓိဘာဝတော၊ တဒ္ဓိပရိယာယတော ပန ဒဿနံ ဝိသုဒ္ဓံ, ဝိဝဋ္ဌာတိ အာဟ "အန္တရန္တရာ"တိ အာဒိ။—ဋီကာ။]

ပနယတိ။ ။ပဗုဗ္ဗနိဓာတ်၊ ဤကို ဧဒ္ဓိ၊ ဧကို အယပြုလျှင် "ပနယတိ"ဟု ဖြစ်၏။ ထို နိဓာတ်၏ ဇာနနအနက်ကို ယူ၍ ပနယတိကို "ဇာနာတိ" ဟု ဖွင့်သည်။ [နိဣတိ ဇာနနတ္ထံ ဓာတုံ ဂဟေတ္ဓာ အာဟ "ပနယတိ ဇာနာတိ"တိ။ ယတော (ယင်းသို့ နိဓာတ်၏ ဇာနနအနက်ရှိခြင်းကြောင့်။) "အနိမိတ္တာ နနာယရေတိ"စ၊ ဟူ၍လည်းကောင်း။ "ဝိဒူဘိနေယျံ နရဝရဿာ"တိစ၊ဟူ၍လည်းကောင်း။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။—ဋီကာ။] နနာယရေကား ဆန်းကြောင့်"နာဟု ဖြစ်ဟန်တူသည်။ သို့မဟုတ် "တေ အာဝါယာ"ဟူသော ယောဂဝိဘာဂဖြင့် အာယပြု။ [အနိမိတ္တာ၊ အမှတ်အသား

အတ္ထေ၊ အစီးအပွားတို့ကို။ အနုသာသန္တဲ့သ၊ သွန်သင်ဆုံးမလော။ ရညော၊ ၏။ အလက််တပဋိယတ္တံ၊ စီရင်အပ်သော တန်ဆာဆင်ခြင်းရှိသော။ ပါ၊ ဆင်မြန်းပြုစီမံအပ်သော တန်ဆာရှိသော။ [“တန်ဆာဆင်ခြင်းနှင့် စီရင်အပ်သော”ဟုလည်း ပေးကြ၏။] မဟာပုရိသံ၊ ကို။ အာနေတွာ၊ ဆောင်၍။ ဟတ္ထေ၊ ၌။ ထပယိ်သု၊ ထားကြကုန်ပြီ။ တဿ၊ ထို မင်းသည်။ တံ၊ ထို မင်းသားကို။ အကေ်၊ ရင်ခွင်၌။ ကတွာ၊ ပြု၍။ ဝါ၊ ထား၍။ ဥပလာဠယမာနဿေဝ၊ တင့်တယ်စံပယ်စေစဉ်ပင်။ အမစ္စာ၊ အမတ်တို့သည်။ သာမိကံ၊ ဥစ္စာရှင်ကို။ အဿာမိကံ၊ ဥစ္စာရှင်မဟုတ်သည်ကို။ အကံသု၊ပြုကြကုန်ပြီ။ ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ အနုတ္တမနသဒ္ဒံ၊ မနှစ်သက်သူ၏ အသံကို။ နိစ္ဆာရေသိ၊ ပြက်ဆိုပြီ။ ရာဇာ၊ သည်။ ဧတံ၊ ဤ မနှစ်သက်သူ၏အသံကိုမြက်ဆိုခြင်းသည်။ကိံ၊အဘယ်နည်း။ ဥပမာရေထ၊ စူးစမ်းကြကုန်လော့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ မိန့်ပြီ။

ဥပမာရယမာနာ၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်ကုန်လတ်ပေါ်။ အညံ၊ အခြားသော အကြောင်းကို။ အဒိသ္ဝာ၊ မမြင်မူ၍။ အဋ္ဌာသိ၊ တရား၏။ ဝါ၊ ကို။ဒုဗ္ဗိနိစ္ဆိတတ္တာ၊ မကောင်းသဖြင့် ဆုံးဖြတ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ မှားမှားယွင်းယွင်း ဆုံးဖြတ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ မနှစ်သက်သံသည်။ ဝါ၊ ကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်သည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ကြံ၍။ ပုန၊ တဖန်။ သာမိကံယေဝ၊ ဥစ္စာရှင်ကိုသာ။ သာမိကံ၊ ဥစ္စာရှင်ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ကုမာရော၊ မင်းသားသည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ (ဥစ္စာရှင် မဟုတ်သူကို ဥစ္စာရှင်ဖြစ်အောင် ဆုံးဖြတ်မှုကို။) ဥတ္ဝာ၊ သိ၍။ ကရောတိ နုခေါ၊ပြုလေသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စိမံသန္တော၊ စူးစမ်းလိုကုန်သည်။ (ဟုတ္ဝာ။) ပုန၊ တဖန်။ သာမိကံ၊ ကို။ အဿာမိကံ၊ ကို။ အကံသု၊ ကုန်ပြီ။ ပုနပိ၊ တဖန်လည်း။ ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ တထေဝ၊ ထို့အတူသာလျှင်။ သဒ္ဒံ၊ မနှစ်သက်သံကို။

မရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ နနာယရော၊ မသိအပ် မသိနိုင်ကုန်။ နရဝရဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ဝိဒူဘိ၊ ပညာရှိတို့သည်။ နေယျံ၊ သိအပ်သောတရား။]

တနည်း။ ။“ဓာတူနံ အနေကတ္ထတ္တာ”နှင့်အညီ နိဓာတ်သည် ပဝတ္တန အနက်ကိုလည်း ဟောနိုင်၏။ ထို ပဝတ္တနအနက်ကို ရည်ရွယ်၍ “နာယတိဝါ ပဝတ္တေတိတိ ဗုဒ္ဓော”ဟု တနည်း ဖွင့်သည်။ ဤနည်းဖွင့်ကား နာယတိဖွဲ့ကာရိတ်ကျေစေရမည်။ [နိဗ္ဗုတိ ပန ပဝတ္တနတ္ထံ ဓာတုံ ဂဟေတွာ “နာယတိ ပဝတ္တေတိ”တိ။–ဋီကာ။] ပဝတ္တေတိဖွဲ့ ကာရိတ်ပါသောကြောင့် နိဓာတ်ဖွဲ့လည်း ကာရိတ်ပါရမည်။ ဤနည်းဖွင့်ကား “နာယတိ”ဟု ပါဠိမှန်ရှိပါစေ။

နိစ္ဆာရေသိ၊ ပြီ။ အထ၊ မနုစ်သက်သံကို မြွက်ဆိုရာ ထိုအခါ၌။ ရာဇာ၊ သည်။ မဟာပုရိသော၊ သည်။ ဇာနာတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ကြံ၍။ တတော၊ ထို အခါမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ အပ္ပမတ္တော၊ ထိုထိုကိစ္စတို့၌ မမေ့မလျော့သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ဣဒံ၊ ဤ စိစစ်၍ ကြည့်တတ်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝိစေယျ ဝိစေယျ ကုမာရော အတ္ထေ ပနာယတိတိ၊ ဟူ၍။(ဘဂဝတာ။)စုတ်တံ။

၄၂။ ဝဿိကန္တိအာဒီသု၊ အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌။ (သာဓိပ္ပါယော၊ အဓိပ္ပါယ်နှင့် တကွဖြစ်သော။ အတ္ထော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော။)ယတ္ထ၊ အကြင် ပြာသာဒ်၌။ ဝဿကာလေ၊ မိုးအခါ၌။ ဝသိတုံ၊ နေခြင်းငှါ။ သုခံ၊ ချမ်း သာသည်၊ ဟောတိ၊ ၏။ အယံ၊ ဤမိုးအခါဝယ်နေခြင်းငှါ ချမ်းသာရာ ဖြစ်သောပြာသာဒ်သည်။ ဝဿိကော၊ မည်၏။ ဣတရေသုပိ၊ ဝဿိကပုဒ်မှ တပါးသော ဟေမန္တိကပုဒ် ဂိမှိကပုဒ်တို့၌လည်း။ ဧသေဝ၊ပင်။ နယော၊ တည်း။ ပန၊ အမ်ပါယတ္ထမှတပါး ဝစနတ္ထကား။ ဇတ္ထာ၊ ဤဝဿိကအစရှိသောပုဒ်တို့၌။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်လတ္တံ့ကား။ ဝစနတ္ထော၊ တည်း။ ဝါ၊ တည်း။ ဝဿာ ဝါသော၊ မိုးအခါ၌နေခြင်းသည်။ ဝါ၊ မိုးလပတ်လုံးနေခြင်းသည်။ ဝဿံ၊ ဝဿမည်၏။(ယော၊ အကြင်ပြာသာဒ်သည်။)ဝဿံ၊ မိုးအခါ၌နေခြင်းကို။ ဝါ၊ မိုးလပတ်လုံးနေခြင်းကို။ အရဟတိ၊ ထိုက်၏။ ဣဒံ၊ ထို့ကြောင့်။ (သော၊သည်။)ဝဿိကော၊မည်၏။ဣတရေသုပိ၊ ဝဿိကပုဒ်မှတပါး ဟေမန္တိ ကပုဒ် ဂိမှိကပုဒ်တို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော။

တတ္ထ၊ ထိုပြာသာဒ်တို့တွင်။ ဝဿိကော၊ မိုးအခါ၌နေခြင်းကိုထိုက်သော။ ဝါ၊ မိုးလပတ်လုံးနေခြင်းကိုထိုက်သော။ ပါသာဒေါ၊ ပြာသာဒ်သည်။နာတိ ဥစ္စော၊ အလွန်မမြင့်သည်။ နာတိနီစော၊ အလွန်မနိမ့်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဝဿိကော။ ။ဝဿာဝါသောကိုထောက်၍"ဝဿံ"၌ "အာဝါသ"ဟူသော နောက်ပုဒ်ကျသော တပ္ပုရိသ်သမာသ်ဟု မှတ်ပါ။ ဝဿေ၊ မိုးအခါ၌။ အာဝါသော၊ နေခြင်တည်း။ ဝဿံ၊ မိုးအခါ၌နေခြင်း။ဝဿံ၊ မိုးအခါ၌နေခြင်းကို။ အရဟတိ၊ထိုက်၏။ ဣတိ ဝဿိကော။(တနည်း) ဝဿေ၊ မိုးအခါ၌။ သန္ဓိဝါသဖာသုတာယ၊ငြိမ်သက်စွာနေခြင်း၌ ချမ်းသာသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အရဟတိ၊ ထိုက်၏။ ဣတိ ဝဿိကော။ [ဝဿာဝါသော ဝဿံ ဥတ္တရပဒလောပေန၊ ဟသ္ဒါ ဝဿံ ဝဿေဝါ သန္ဓိဝါသဖာသုတာယအရဟတီတိ ဝဿိကော၊ ပါသာဒေါ။–ဋီကာ။]

နာတိဥစ္စော။ပ။နာတိနီစော။ ။နာတိဥစ္စော ဟောတိ နာတိနီစောဝိ ဂိမှိကော ဝိယ ဥစ္စော ဟေမန္တိကော ဝိယ နီစော နဟောတိ။ အထခေါ တဒုဘယဝေမတ္တလက္ခဏတာယ (ထိုနှစ်ပါးစုံသောပြာသာဒ်တို့၏ အလယ်၌ဖြစ်သော မနိမ့်မမြင့်လက္ခဏာရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။) နာတိဥစ္စော ဟောတိ နာတိနီစော။–ဋီကာ။

အဿ၊ ထိုပြာသာဒ်၏။ ဒွါရပါကပါနာနိ ပိ၊ တံခါးမ လေသာပြတင်းတို့ သည်လည်း။ နာတိဗဟူနိ၊ အလွန်မမျှားကုန်သည်။ နာတိတနူနိ၊အလွန်မနည်း ကုန်သည်။(ဟောန္တိ။)ဇတ္ထ၊ ဤပြာသာဒ်၌။ ဘူမတ္ထရဏပစ္စတ္ထရဏာဇဉ္ဇဘောဇဉာ နိပိ၊ မြေအခင်း၊ အပေါ်အခင်း ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်တို့သည်လည်း။ မိဿကာ နေဝ၊အပူအအေးထောကုန်သည်သာလျှင်။(ဟုတ္ဝာ။)ဝဋ္ဋန္တိ၊ သင့်ကုန်၏။

ဟေမန္တိကေ၊ ဟေမန္တိကပြာသာဒ်၌။ (ဆောင်းအခါဝယ် နေခြင်းကို ထိုက် သော ပြာသာဒ်၌။) ထမ္ဘာပိ၊ တိုင်တို့သည်လည်းကောင်း။ ဘိတ္တိယောပိ၊ နံရံတို့သည်လည်းကောင်း။ နီစာ၊ နိမ့်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ ဒွါရ ဝါတပါနာနိ၊ တံခါးမ လေသောက်ပြတင်းတို့သည်။ တနုကာနိ၊ ငယ်ကုန် သည်။ သုခုမစ္ဆိဒ္ဒါနိ၊ သေးငယ်သောအပေါက်ရှိကုန်သည်။ (ဟောန္တိ။) ဥဏှပုဗ္ဗဝေသနတ္ထာယ၊ နေပူ၏ ဝင်ခြင်းအကျိုးငှါ။ ဘိတ္တိနိယူဟာနိ၊ တောင် ဘက်နံရံ၏ခါး တံခါးအပေါက်တို့ကို။ နိဟရိယန္တိ၊ ထုတ်ဆောင်အပ်ကုန်၏။ [နေပူခဲ့ခြင်း ထိုအပေါက်ငယ်များကို ဖွင့်၍ နေအေးသောအခါ ပိတ်ထား ရသည်။ ရှေးကနံရံတို့၌ ယခုပြူတင်းပေါက်မျိုးမရှိပဲ အထက်ကျကျနေရာဝယ် လေဝင်ဖို့ရာ အပေါက်ကလေးများသာ ရှိသည်။] ပန၊ ဆက်။ ဇတ္ထ၊ ဤ ဟေမန္တိက ပြာသာဒ်၌။ ဘူမတ္ထရဏပစ္စတ္ထရဏာနိဝါသန ပါရုပနာနိ၊ မြေ အခင်း အပေါ်အခင်း ကိုယ်ဝတ် ကိုယ်ရုံတို့သည်။ ဥဏှနိယာနိ၊ အပူ၏ အစီးအပွါးဖြစ်ကုန်သော။ ကမ္မလာဒိနိ၊ ကမ္မလာဒးစရှိသည်တို့သည်။ ဝဋ္ဋန္တိ၊ သင့်ကုန်၏။ [ဋီကာ၌ "ဥဏှနိယာနိ" ဟု ရှိ၏။ ဥဏှဿ ဟိတာနိ ဥဏှနိ ယာနိ။ လူယပစ္စည်း နအားကုံး။] ခဇ္ဇဘောဇ္ဇံ၊ ခဲဘွယ်ဘောဇဉ်သည်။ သိနိဒ္ဓံ၊ အစေးရှိသည်။ ကဋ္ဌကသန္နိဿိတံ၊စပ်သောအရသာကို မှီသည်လည်းကောင်း။ နိရုဒက သန္နိဿိတဉ္စ၊ရေမရှိသည်၏အဖြစ်ကိုမှီသည်လည်းကောင်း။(ဟောတိ။)

ဂိမှိကေ၊ဂိမှိကပြာသာဒ်၌။ (နွေအခါဝယ် နေခြင်းကိုထိုက်သော ပြာသာဒ် ၌။) ထမ္ဘာပိ၊ တိုသည်လည်းကောင်း။ ဘိတ္တိယောပိ၊ ကိုသည်လည်း ကောင်း။ ဥစ္စာ၊ မြင့်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ။ ပန၊ ဆက်။ ဇတ္ထ၊ ဤ ဂိမှိက ပြာသာဒ်၌။ ဒွါရဝါတပါနာနိ၊ တိုသည်။ ဗဟူနိ၊ များကုန်သည်။ ဝိပုလ

မိဿကာနေဝ။ ။ဟေမန္တိက ပြာသာဒ်ကဲ့သို့ သက်သက်အပူနှင့်သာစပ်ကုန်သည် မဟုတ်။ ဂိမှိကပြာသာဒ်၌ကဲ့သို့ သက်သက်အအေးနှင့်သာ စပ်ကုန်သည်လည်းမဟုတ်။ အပူအအေးနှစ်ပါးစုံ ရောကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ [မိဿကာနေဝါတိ ဟေမန္တိကေ ဝိယ နာ ဥဏှနိယာနေဝ, ဂိမှိကေ ဝိယ စ နာ သီတနိယာနေဝ။ အဏဓေါ ဥဘယ မိဿကာနေပ (ဟုတ္ထာပန္တိ။)–ဋီကာ။]

ဇာတာနိ၊ ဖြစ်သောပြန့်ကျယ်ခြင်းရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဘူမတ္ထရဏာဒီနိ၊ မြေအခင်းအစရှိသည်တို့သည်။ ဒုက္ကလမယာနိ၊ ဘွဲ့ဖြူပုဆိုးဖြင့် ပြီးကုန်သည်။ (သမာနာနိ၊ ကုန်လတ်သော်။) ဝဋ္ဋန္တိ၊ ကုန်၏။ ခဇ္ဇဘောဇ္ဇာနိ၊ တို့သည်။ မဓုရသသန္နိဿိတဘာရိတာနိ၊ ချို့သောအရသာကို မှီသောအာဟာရတို့ဖြင့် ပြည့်ကုန်သည်။ (ဟောန္တိ။) စ၊ ဆက်။ ဇတ္ထ၊ ဤ ဂိမှိကပြာသာဒ်၌။ ဝါတပါနသမီပေသု၊ လေသောက်ပြတင်း၏ အနီးတို့၌။ နဝစာဋိယော၊ အသစ်ဖြစ်သော အိုးစရည်းတို့ကို။ ထပေတွာ၊ ထား၍။ ဥဒကဿ၊ ရေဖြင့်။ ပူရေတွာ၊ ပြည့်စေ၍။ နီလုပ္ပလာဒီဟိ၊ ကြာညိုပန်းအစရှိသည်တို့ဖြင့်။ သဉ္ဆာဒေန္တိ၊ ကောင်းစွာဖုံးထားကြကုန်၏။ တေသု တေသု ပဒေသေသု၊ ထိုထို အရပ်တို့၌။ ဥဒကယန္တာနိ၊ ရေယန္တရားစက်တို့ကို။ ကရောန္တိ၊ ပြုကြကုန်၏။ ယေဟိ၊ ယင်း ရေယန္တရားစက်တို့မှ။ ဒေဝေ၊ မိုးသည်။ ဝဿန္တေ ဝိယ၊ရွာနေသကဲ့သို့။ ဥဒကဓာရာ၊ ရေအလျဉ်တို့သည်။ နိက္ခမန္တိ၊ ထွက်ကုန်၏။

နိပ္ပုရိသေဟီတိ၊ ကား။ ပုရိသဝိရဟိတေဟိ၊ ယောကျ်ားတို့မှ ကင်းကုန်သော၊ (“တူရိယေဟိ”၌စပ်။) စ၊ ဆက်။ ဇတ္ထ၊ ဤ ဝဿိက ပြာသာဒ်၌၊ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ တူရိယာနေဝ၊ တူရိယာတို့သည်သာ၊ နိပ္ပုရိသာနိ၊ ယောကျ်ားမရှိကုန်သည်၊ နု(ဟောန္တိ)၊မဟုတ်ကုန်သေး။သမ္ပဇ္ဇာနာနိပိ၊အလုံးစုံသော ဌာနတို့သည်လည်း။ နိပ္ပုရိသာနေဝ၊ ယောကျ်ားမရှိကုန်သည်သာလျှင်။(ဟောန္တိ။)ဒေါဝါရိကာပိ၊ တံခါးစောင့်တို့သည်လည်း။ ဣတ္ထိယောဝ၊ မိန်းမတို့ချည်းသာ။ (ဟောန္တိ။) နဟာပနာဒိပရိကမ္မကရာပိ၊ ရေချိုးခြင်းအစရှိသော အဖန်ဖန်ပြုဖွယ်ကိစ္စကို ပြုသူတို့ သည်လည်း။ ဣတ္ထိယောဝ၊ မိန်းမတို့သည်သာ။ (ဟောန္တိ။) ကိရ၊ ခဲ့။ ရာဇာ၊ မင်းသည်။ တထာရူပံ၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော။ ဣဿရိယသုခသမ္ပတ္တိ၊ အစိုးရသူ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ချမ်းသာ၏ ပြည့်စုံခြင်းကို။ အနုဘဝမာနဿ၊ ခံစားစဉ်။ ပုရိသံ၊ ကို။ ဒိသွာ၊ ၍။ ပုရိသာသက်၁၊ ယောကျ်း၌ ဖြစ်သောယုံမှားခြင်းသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ဘတ်၏။ [ထိုယောကျ်းနှင့် မိမိ၏မောင်းမ

သမ္ပဇ္ဇာနာနိ။ ။သမ္ပဇ္ဇာနာနိပိတိ သမ္ပာနိ ပဋိကိရိယာနှာနဘောဇနကိဋ္ဌာသဉ္ဆရဏာဒိဋ္ဌာနာနိပိ၊ အသီးအသီးပြုဖွယ်ကိစ္စ ရေချိုးခြင်း ထမင်းစားခြင်း ကစားခြင်း ထိုထို ဤဤလှည့်လည်သွားလာခြင်း အစရှိသည်တို့၏ တည်ရာအရပ်တို့သည်လည်း။ (“နိပ္ပုရိသာနေဝ”၌စပ်။) နု နိဝါသဋ္ဌာနာနိယေဝ (နေရာအရပ်တို့သာမကသေး ဒရဝမ်စသည်တို့လည်း “နိပ္ပုရိသ”ချည်းသာဖြစ်သည်။) တေနာဟ “ဒေါဝါရိကာပိ”တိ အာဒိ၊ တတ္ထကာရဏာ မာဟ“ရာဇာကိရာ”တိအာဒိ။–ဋီကာ။

များအတွက် ယုံမှားသံသယ ဖြစ်တတ်သည်။] သာ၊ ထိုယုံမှားခြင်းသည်။မေ၊ ငါ၏။ ပုတ္တဿ၊ သား၏ (စိတ်၌)။ မာ အဟောသိ၊ မဖြစ်ပါစေလင့်။ဣတိ၊ ဤသို့ကြံ၍။ သဗ္ဗကိစ္စေသု၊ အလုံးစုံသောကိစ္စတို့၌။ ဣတ္ထိယောဝ၊ တို့ကိုသာ။ ထပေသိ၊ ထာ၊ပြီ၊ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ပဋမဘာဏဝါရဝဏ္ဏနာ၊ ပထမဘာဏဝါရ၏ အဖွင့်သည်။

နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

ပဋမဘာဏဝါရပြီး၏။

ဇိဏ္ဏပုရိသအဖွင့်

၄၃-၄။ ဒုတိယဘာဏဝါရေ၊ ဒုတိယဘာဏဝါရ၌။ဂေါပါနသိဝက်နွှိ၊ ကား။ ဂေါပါနသီ ဝိယ၊ အခြင်ရနယ်ကဲ့သို့၊ ဝက်ံ၊ ကောက်သော၊ အာဘောဂ္ဂနွှိ၊ ကား။ ခန္ဓေ၊ ပခုံးလည်းကောင်း။ ကဋိကံ၊ ခါးလည်းကောင်း။ ဇာဏူသု၊ ပဆစ်ဒူးဝန်းတို့လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ တီသု၊ ကုန်သော။ ဌာနေသု၊ အရပ်တို့၌။ အာဘောဂ္ဂဝက်ံ၊ အထက်သို့တက်လျက် ကောက်သောကိုယ်ရှိသော။ဒဏ္ဍပရာယဏနွှိ၊ကား။ ဒဏ္ဍဂတိကံ၊တုတ်ဟူသော မှီခိုရာရှိသော။ ဝါ၊တုတ်ဟူသော သွားကြောင်းရှိသော၊ ဒဏ္ဍပဋိသရဏံ၊ တုတ်ဟူသော လည်းလျောင်းရာရှိသော။ အာတုရနွှိ၊ ကား။ ဇရာတုရံ၊ ဇရာဖြင့်ကျင်နာသော။ ဂတယောဗ္ဗနနွှိ၊ ကား။ အတိက္ကန္တယောဗ္ဗနံ၊ ကောင်းသောအရွယ်ကို လွန်သော။ ပစ္ဆိမဝယေ၊ နောက်ဆုံးအရွယ်၌။ ဌိတံ၊ တည်သော။ (ပုရိသံ အဒ္ဒသ-၌စပ်။)

ဒိသွာတိ၊ ကား၊ အစုယောဇနပ္ပမာဏေန၊ ယူဇနာဝက် အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ ဗလကာယေန၊ စစ်သည်ဗိုလ်ပါ အပေါင်းသည်။ ပရိဝုတော၊ ပတ်

အာဘောဂ္ဂနွှိ။ ။အာဘောဂ္ဂနွှိ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ (အစမှ စ၍။) အဇ္ဇုဂ္ဂတာယ ကုဋိလသရီရတာယ (အထက်သို့ တက်သော ကောက်သောကိုယ်ရှိသည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်။) ဝက်ံ (ကောက်သော။) တေနာဟ "ခန္ဓေ"တိ အာဒိ။ ဤသို့ဋီကာ၌ ဖွင့်ထား၏။ ထိုအဖွင့်ဝယ် "အာဒိတော ပဋ္ဌာယ"သည် ရသင့်၍ ထည့်အပ်သော သံဝဏ္ဏနာတည်း။ "အဇ္ဇုဂ္ဂတာယ"ကား "အာဘောဂ္ဂ"၏ အဖွင့်တည်း။ မှန်၏–အာဘောဂ္ဂကို "အဘိ+ဥဂ္ဂ"ဟု ပုဒ်ခွဲသောအခါ အဇ္ဇုဂ္ဂတနှင့် အနက်တူ၏။ အဘိဥဂ္ဂစ္ဆတီတိ အဘုဂ္ဂံ (ကုဋိလသရီရံ)။ အဘုဂ္ဂံယေဝ (သွတ္ထ၌ "ဏ" ပစ္စည်းသက်၍) အာဘောဂ္ဂံ၊ အဘိ၌ "အ"ကို"အာ"ပြု၊ ဘိ၌ ဣ ကိုချေ၊ နောက် "ဥ"ကို ဩပြု။ ဤအဖွင့်ကို ထောက်၍ ပါဋိတော် အဋ္ဌကထာတို့၌ "အာဘောဂ္ဂံ"ဟု ရှိရမည်။

ဝန်းကျင် ခြံရံအပ်သည်။ သုသံဝိဟိတာရက္ခော၊ ကောင်းစွာ စီရင်အပ်သော အစောင့်အရံရှောက်ရှိသည်။ (ဟုတ္ထော။) ဂစ္ဆန္တော ပိ၊ သွားပါသော်လည်း။ ယဒါ၊ အကြင် အခါ၌။ ရထော၊ ရထားသည်။ ပုရတော၊ ရှေ့၌။ ဟောတိ၊ ၏။ ပစ္ဆာ၊ နောက်၌။ ဗလကာယော၊ စစ်သည်ဗိုလ်ပါ အပေါင်းသည်။ (ဟောတိ။ တဒါ၊ထို အခါ၌။) တာဒိသော၊ ထိုကဲ့သို့ရှုအပ်သော။ သြကာသော အရပ်၌။ သုဒ္ဓါဝါသဓိဏာသဝဗြဟ္မဟိ၊သုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌ဖြစ်ကြသော ရဟန္တာ ဗြဟ္မာတို့သည်။ အတ္တာနော၊ မိမိ၏။ အာနုဘာဝေန၊ အာနုဘော်ဖြင့်။ ရထသ၊ ၏။ပုရတောဝ၊ ရှေ့၌ပင်။ဒဿိတံ၊ပြအပ်သော။ တံပုရိသံ၊ထိုသူအိုယောကျ်ားကို။ ပဿိတ္ဝာ၊ မြင်၍။ ("အာမန္တေသိ၊ မေးပြီ"၌စပ်။) ကီရ၊ ခဲ့၏။ သုဒ္ဓါဝါသာ၊ သုဒ္ဓါဝါသဗြဟ္မာတို့သည်။ မဟာပုရိသော၊ သည်။ပင်္ကေ၊ ညွန်၌။ ဂဇော၊ ဆင်ပြောင်ကြီးသည်။ (လဂ္ဂေါ)ဝိယ၊ ငြိနေသကဲ့သို့။ (တထာ။) ပဥ္စသု၊ ကုန်သော။ ကာမဂုဏေသု၊ ကာမဂုဏ်တို့၌။ လဂ္ဂေါ၊ ငြိကပ်နေပြီ။ အာဿ၊ ထို မင်းသား၏။ သတိ်ံ၊ သတိကို။ ဥပ္ပါဒေဿာမ၊ ဖြစ်စေကြကုန်စို့။ ဣတိ၊ ဤသို့ တိုင်ပင်၍။ တံ၊ ထို သူအိုယောကျ်ားကို။ ဒဿေသုံ၊ ပြကြကုန်ပြီ။

စ၊ ဆက်၊ ဧဝံ၊သို့။ ဒဿိတံ၊ ပြအပ်သော။ တံ၊ ထို သူအိုယောကျ်ားကို။ ဗောဓိသတ္တော စေဝ၊ သည်လည်းကောင်း။ သာရထိ်ံစ၊ ရထားထိန်းသည်လည်းကောင်း။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ ဗြဟ္မာနော၊ သုဒ္ဓါဝါသ ဗြဟ္မာတို့သည်။ ဗောဓိသတ္တာဿ၊ ၏။ အပ္ပမာဒတ္ထံ၊ မမေ့မလျော့ခြင်းအကျိုး ငှါလည်းကောင်း။ သာရထိဿ၊ ရထားထိန်း၏။ ကထာသလ္လံစပတ္ထံ စ၊စကား ပြောဆိုခြင်းအကျိုးငှါလည်းကောင်း။ တံ၊ ထို သူအိုယောကျ်ားကို။ ဒဿေ

တာဒိသေ သြကာသေ။ ။လမ်းနှစ်ခွသို့ ရောက်သောအခါ စစ်သည်အပေါင်းသည် ရှေက သွားရာဝယ် ထို လမ်းနှစ်ခွတွင် တခုသောလမ်းသို့ တက်သွား၏။ အလယ်က သွားသည့် ဘုရားအလောင်းစီးအပ်သော ရထားသည် အခြား လမ်းတခုသို့ သွားလတ်သော် ရှေ့ရောက်နေ၏။ အခြားစစ်သားဟိုကား နောက်အဝေးက နေရစ်၏။ ထိုကဲ့သို့သော အရပ်မျိုး၌ ဘုရားအလောင်း မြင်လောက်အောင် သုဒ္ဓါဝါသမြတ်တို့က သူအိုယောကျ်ားကို ပြကြသည်။ [ယဒါ ရထော ပုရတော ဟောတိတိ ဒွေဝေါပထေ သမ္ပတ္တေ ပုရတော ဂစ္ဆန္တေ ဗလကာယေ တတ္ထ ကော် သဏ္ဌာနံ အာရဗ္ဘော မဇ္ဈေ ဂစ္ဆန္တော ဗောဓိသတ္တေန အာရဗ္ဘော ရထော ဇုတရံ သဏ္ဌာနံ ဂစ္ဆန္တော ယဒါ ပုရတော ဟောတိ၊ ပစ္ဆာ ဗလကာယောတိ၊ ကဒါ ပစ္ဆာ ဟောတိ သမ္ဗော ဗလကာယော။ တာဒိသေ သြကာသေတိ ကာဒိသေ ဝုတ္တပ္ပကာရေ မဂ္ဂပ္ပဒေသေ။—ဋီ၊ ၁။]

သုံ၊ ပြကြကုန်ပြီ။ ကိံပနေသောဇိဏ္ဏောနာမာတိ(ဇတ္ထ)၊ ဟူသောဤဝါကျ၌။ ကိံ၊ အဘယ်အနက်သည်။ ဝါ၊ ကို။ ဝုတ္တံ။ဟောတိ။ ဘော၊ အမောင်။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဣဟော၊ ဤနေ့မှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ဝေရူပံ၊ဤသို့သဘောရှိသောဇိဏ္ဏကို။ နအဒ္ဒသံ၊ မမြင်ခဲ့ဘူး။ (ဧသော ဇိဏ္ဏောနာမ၊ဤ ဇိဏ္ဏမည်သူသည်။ ကိံပန၊ အဘယ်နည်း။)ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆိ၊ မေးပြီ။ ဣတိ၊သည်။ ဝါ၊ ကို။(ဝုတ္တံ ဟောတိ။) ["ပုစ္ဆိတိ"ဟု ဣတိ ပါလျှင်ကောင်း၏။]

တေနဟိတိ၊ ကား။ မယှမ္ပိ၊ ငါ၏လည်း။ ဝေရူပေဟိ၊ ဤသို့ ဖွေးဖွေးဖြူသော သဘောရှိကုန်သော။ ကေသေဟိ၊ ဆံတို့သည်လည်းကောင်း။ ဝေရူပေန၊ ဤသို့ သုံးဌာနတို့၌ ကုန်းကွကွသဘောရှိသော။ ကာယေန စ၊ ကိုယ်

ကိံပနေသောတိ။ ။စာအုပ်တို့၌"ကိံပနေသောတိ၊ ဧသော ဇိဏ္ဏောတိ"ဟု ရှိ၏။ ဤစာရှိအတိုင်းဆိုလျှင်"ကိံပနေသောတိ"သည် ပုစ္ဆာဝါကျ။"ဧသောဇိဏ္ဏောတိ"သည် ဝိသဇ္ဇနာဝါကျ ဟုထင်ရ၏။ သို့သော် ပါဠိတော်၌"ဧသော ခေါ ဒေဝ ဇိဏ္ဏောနာမာတိ"ဟု သာရထိက သံတော်ဦးတင်သောအခါ"ဇိဏ္ဏ"ဟူသော စကားလုံးကိုမကြားဘူးသောကြောင့် "ကိံပနေသော သမ္မသာရထိ ဇိဏ္ဏောနာမ" ဟု မေးသောစကားဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ပါဠိတော်၌ သမ္မသာရထိကို ဖြုတ်၍ "ကိံပနေသော ဇိဏ္ဏော နာမာတိ" ဟု အဋ္ဌကထာပါဌ်ရှိသင့်ပါသည်။

ဋီကာ။ ။ကိံပနေသော ဇိဏ္ဏောနာမာတိ(ဟူသည်ကား။) ဧသော တယာ ဝုစ္စမာနော ကိံ အတ္ထတော၊ အသင်ပြောဆိုအပ် (သံတော်ဦးတင်အပ်)သော ဤ ဇိဏ္ဏမည်သော အရာဝတ္ထုသည် သရုပ်သကောင်အနက်အားဖြင့် ဘယ်ဟာနည်း၊ တံ မေ နိဒ္ဓါရေတွာ ကထေဟိတိ ဒဿေတိ၊ ထိုဇိဏ္ဏမည်သော အရာဝတ္ထုကို ငါနားလည်အောင် ထုတ်ဖော်၍ ပြောပါလော့။ ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို"ကိံပနေသော ဇိဏ္ဏောနာမ"ဟူသောပါဌ်ဖြင့်ပြသည်။ [ဤဋီကာအဖွင့်ကိုထောက်၍ "ကိံပနေသော ဇိဏ္ဏောနာမ"ဟူသော ပါဌ်သာ ပါဠိတော် ဋီကာနှင့်ညီသည်ဟု ယူဆပါသည်]။

ကိံဟုနပုလ္လိင်ဖြင့်ဆိုပုံ။ ။မင်းသား၏စိတ်၌"ဇိဏ္ဏဟူသောအရာသည်ဘယ်လိုဟာ" ဟုမဆုံးဖြတ်နိုင်သေး။ထိုသို့မဆုံးဖြတ်အပ်သေးသော အနက်ကိုဆိုရာ၌ နပုလ္လိင်ဖြင့်လည်း သုံးစွဲနိုင် ပုလ္လိင်ဖြင့်လည်းသုံးစွဲနိုင်၏။ထိုကြောင့်"ကိံပနေသော"ဟုဤနေရာ၌နပုလ္လိင်ဖြင့် သုံးစွဲထားသည်။ [အနိဒ္ဓါရိတသရူပတ္တာ ဟိ တဿအတ္ထနော၊ ထိုဇိဏ္ဏမည်သောအရာ၏ မည်သည့်အရာဟု မိမိစိတ်၌ သရုပ်သကောင်ကို မယုတ်ဆောင်နိုင်သေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဗောဓိသတ္တော လိင်သဗ္ဗနာမေန တံ ဝဒန္တော "ကိံ"တိအာဟ—

ဘုရားအလောင်း ဝိပဿီမင်းသားသည် လိင်အားလုံးနှင့်ဆိုင်သော သဗ္ဗနာမ်ဖြင့် "ကိံ"ဟု ဆိုသည်။ ဥပမာ "ကိံ တေ ဇာတံ၊ သင့်မှာဘာကလေး မွေးဖွားသလဲ" ဟူရာ၌ ပိန်းမ ယောကျ်ားနှစ်မျိုးနှင့်ဆိုင်သော အနက်ကိုပင် "ကိံ ဇာတံ" ဟု နပုလ္လိင်ဖြင့် သုံးစွဲသကဲ့သို့တည်း။—ဋီကာ။]

သည်လည်းကောင်း။ ယဒိ ဘုဝိတဗ္ဗံ၊ အကယ်၍ဖြစ်ရာသည် ဖြစ်အံ့။ (ဝေံ သတိ၊ သော်။) သမ္မ သာရထိ၊ အချင်းရထားထိန်း။ တေနဟိ၊ ထိုသို့ဖြစ် ထိုက်လျှင်။ ဝါ၊ ထိုသို့ ဖြစ်ထိုက်ခြင်းကြောင့်။ အလံ ဒါနဇ္ဇဥယျာနဘူမိ ယာတိ၊ ဟူသောဤစကားကို။ ("အာဟ"၌ စပ်။) အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ ဥယျာန ဘူမိံ၊ ဥယျာဉ်မြေကို။ ပဿိဿာမ၊ ကြည့်ကြကုန်အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ကြံ၍။ ဂစ္ဆာမ၊ သွားနေကြကုန်၏။ (ယခုသွားနေကြကုန်၏။) တာယ ဥယျာန ဘူမိယာ၊ ထို ဥယျာဉ်မြေအရပ်ဖြင့်။ အလံ၊ အကျိုးမရှိ။ ဝါ၊ တော်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့ပြောရှ်။ သံဝိဂ္ဂဟဒယော၊ ထိတ်လန့်သောစိတ်နှလုံးရှိသည်။ (ဟုတ္ဝာ။) သံဝေဂါနုရူပံ၊ ထိတ်လန့်သည့် အားလျော်စွာ။ အာဟ၊ ပြော ပြီ။ အန္တေပုရံ ဂတောတိ၊ ကား။ ဣတ္ထိဇနံ၊ မောင်းမ အပေါင်းကို။ ဝိဿဇ္ဇေတ္ဝာ၊ စွန့်၍။ သိရိဂဗ္ဘေ၊ အသရေရှိသော တိုက်ခန်း၌။ ဇကကောဝ၊ တယောက်တည်းသာ။ နိသိန္နော၊ ထိုင်ပြီ။ ယတြ ဟိ နာမာတိ၊ ကား။ ယာယ ဇာတိယာ၊ အကြင်ဇာတိသည်။ သတိ၊ ရှိလတ်သော်။ ဇရာ၊ ဇရာ သည်။ ပညာယတိ၊ ထင်ရှား၏။ သာ ဇာတိ၊ ထို ဇာတိသည်။ ဓီ၊ ထွီထွီ ထွေးထိုက်သည်။ အတ္ထု၊ ဖြစ်လေစွတကား။ ဓိက္ကတာ၊ ဓီဓီဟုပြုအပ်သည်၊ ဝါ၊ ထွီထွီဟုပြုအပ်သည်။ အတ္ထု၊ ဖြစ်လေစွတကား။ (အဟံ၊ ငါသည်။) ဧတံ ဇာတိံ၊ ဤ ဇာတိကို။ ဇိဂုစ္ဆာမိ၊ စက်ဆုပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့တွေး၍။ ဇာတိယာ၊ ဇာတိ၏။ မူလံ၊ အရင်းအမြစ်ကို။ ခဏန္တော၊ တူးဆွလျက်။ ပဌမေန၊ ရှေးဦးစွာသော။ သလ္လေန၊ ဇာတိဟူသောမြားသည်။ ဟဒယေ၊ နှလုံး၌။ ဝိဒ္ဓေါ ဝိယ၊ ထိုးဖောက်အပ်သကဲ့သို့။ နိသီဒိ၊ ထိုင်ပြီ။

၄၅-၆။ သာရထိံ အာမန္တာပေတ္ဝာတိ၊ ကား။ ရာဇာ၊ သည်၊ နေမိတ္တ ဧကဟိ၊ နိမိတ်ကျမ်းတတ် (နိမိတ်ကျမ်းကို ရွတ်ကတ်ကုန်သော) ပုဏ္ဏားတို့ သည်။ ကထိတကာလတော၊ သံတော်ဦးတင်ရာ အခါမှ၊ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ ဩဟိတသောတော၊ ရှေးရှထားအပ်သော နားရှိသည်။ ထောင်အပ်သော နားရှိသည်။ (ဟုတ္ဝာ။) ဝိစရတိ ကိရ၊ လှည့်လည်သတတ်။ သော။ ထိုမင်းသည်။ ("သုတ္ဝာ"၌ စပ်။) ကုမာရော၊ သည်။ ဥယျာနံ၊ သို့။ ဂစ္ဆန္တော၊ လတ်

သာရထိ။ ။ရထားကိုသွားစေတတ် (မောင်းနှင်တတ်) သောကြောင့် ရထား မောင်းသူကို (ရထားထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်သူကို) "သာရထိ"ဟုခေါ်၏။ [ပုဒ် ပြီးပုံနှင့် ဝိဂ္ဂဟကို ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ ဝေရဉ္ဇကဏ္ဍအဖွင့်၌ပြခဲ့ပြီ။]

ဥယျာနံ။ ။ကီဋ္ဌာဝိဟာရတ္ထံ၊ မြူးပျော်၍နေခြင်းအကျိုးကို။ ဥယျုတ္တာ၊ အားထုတ် သူတို့သည်။ ယန္တိ ဥပဂစ္ဆန္တိ ဧတံ၊ ဤအရပ်သို့ ကပ်ရောက်ကြကုန်၏။ ဣတိ၊ ထိုသို့

သော်။ အန္တရာမဂ္ဂေ၊ လမ်းခရီး၏ အကြား၌။ နိဝတ္တော၊ ပြန်နစ်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ သုတ္ဝာ၊ ကြားရ၍။ သာရထိ၊ ကို။ အာမန္တာပေသိ၊ ခေါ်စေပြီ။

မာဟေဝပခါတိ အာဒီသု၊ အစရှိသောပါဋိရပ်တို့၌။ ရဇ္ဇံ၊ မင်းအဖြစ်ကို။ ကာရေတု၊ပြုစေလော့။မာ ပဗ္ဗဇတု၊ ရဟန်းမပြုပါစေလင့်။ ဗြာဟ္မဏာနံ၊တို့၏။ ဝစနံ၊ စကားသည်။ သစ္စံ၊ မှန်သည်။ မာ ဟောတု၊ မဖြစ်ပါစေလင့်။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ စိန္တေသိ၊ ကြံပြီ။ ဣတိ (အယံ)၊ ဤသည်ကား။အတ္ထော၊အဓိပ္ပါယတည်း။

ဇိဏ္ဏပုရိသအဖွင့်ပြီး၏။

ဗျာဓိပုရိသအဖွင့်

၄၇။ အဒ္ဒသ ခေါ တိ၊ ကား။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးဖြစ်သောဇာတိဝဏ္ဏနာ၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်သာလျှင်။ သုဒ္ဓါဝါသေဟိ၊ သုဒ္ဓါဝါသဗြဟ္မာတို့သည်။ ဒဿိတံ၊ ပြအပ်သောသူနာကို၊ အဒ္ဒသ၊ ပြီ။ အာဗာဓိကန္တိ၊ ကား။ ဣရိယာပထဘဉ္ဇနကေန၊ ဣရိယာပုထ်ကို ဖျက်ဆီးတတ်သော။ ဝိသဘာဂါဗာဓေန၊ သဘောမတူသော အနာဖြင့်။(အာဗာဓိကံ–၌ဝိသေသနစပ်) အာဗာဓိကံ၊ လွန်စွာနှိပ်စက်တတ်သော အနာရှိသော၊ [အာဗာဓိကန္တိ အာဗာဓဝန္တံ။] ဒုက္ခိတန္တိ၊ကား။ရောဂဒုက္ခေန၊ ရောဂါဟူသော ဆင်းရဲဖြင့်။ ဒုက္ခိတံ၊ လွန်စွာဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်းရှိသော၊ [ဒုက္ခိတန္တိ သဉ္ဇာတဒုက္ခံ။–ဋီကာ။] ဗာဋ္ဌဂိလာနန္တိ၊ ကား။ အဓိမတ္တဂိလာနံ၊ လွန်ကဲသော အတိုင်းအရှည်ရှိအောင် မကျန်းမမာသော။ ပလိပန္နန္တိ၊ ကား။ နိမုဂ္ဂံ၊ နစ်မြုပ်လျက် (“သယမာနံ၊ အိပ်နေသော။ ပုရိသံ အဒ္ဒသာ”၌စပ်။) [“ပရိ၊ ထက်ဝန်းကျင်။ ပန္န၊ ဖြစ်နေသူ”ဟူသည် ကျင်ကြီးကျင်ငယ်၌ နစ်မြုပ်နေသူတည်း။] ဇရာပညာယိဿတိ ဗျာဓိပညာယိဿတီတိ ဣဓာပိ၊ ဤပါဋိရပ်၌လည်း။ယာယ ဇာတိယာ၊ အကြင်ဇာတိသည်။ သတိ၊ ရှိလတ်သော်။ ဣဒံ ဒွယံ၊ဤ ဇရာဗျာဓိ နှစ်ပါးအပေါင်းသည်။ ပညာယတိ၊ ထင်ရှား၏။ သာ ဇာတိ၊ ကို။

မြှုးပျော်ခြင်းအကျိုးကို အားထုတ်သူတို့ ကပ်ရောက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တံ၊ ထိုအရပ်သည်။ ဥယျာနံ၊ မည်၏။ [ဥပုဗ္ဗ+ယာဓာတ် ယုပစ္စည်း၊ “ဥ”ကို“ဥယျုဏ္ဏ”ဟု ဖွင့်သည်။ အဝုတ္တကမ္မသာဓန၊ ဥနောက် ဒွေဘော်ရောက်၍ “ဥယျာ”ဟု ဖြစ်သည်။

ဓိက္ကဲတာ၊ ဓိဓိဟု ပြုအပ်သည်။ ဝါထိုထိုဟု ပြုအပ်သည်။ (ဟောတိ။) အဇာတံ၊ ဖြစ်ခြင်းမရှိသည်၏အဖြစ်သည်၊ ခေမံ၊ ဘေးခပ်သိမ်းတို့၏ ကုန်ငြိမ်းရာ ကုန်ငြိမ်းကြောင်းတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဇာတိယာ၊ ၏။ မူလံ၊ ကို။ ခဏန္တော၊ တူးလျက်၊ ဒုတိယေန၊ နှစ်ခုမြောက်ဖြစ်သော၊ သလ္လေန၊ ဖြင့်။ ဝိဒ္ဓါဝိယ၊ ပစ်ခွင်းအပ်သကဲ့သို့။ နိသီဒိ၊ ထိုင်ပြီ။

ဗျာဓိပုရိသအဖွင့်ပြီး၏။

ကာလက်တပုရိသအဖွင့်

၅၀။ ဝိလာတန္တိ၊ ကား။ သိဝိဂ်၊ အလောင်းတင် ထမ်းစင်ကို။ ("ကယိရမာနံ၊ ပြုနေသည်ကို" ဥစ္စပ်။) ပေတန္တိ၊ ကား။ ဣတော၊ ဤဘဝမှ။ ပဋိဂတံ၊ ကင်းသော။ ကာလက်တန္တိ၊ ကား။ ကတကာလံ၊ ပြုအပ် ပြီးဆုံးစေအပ်ပြီးသော အသက်ရှင်ရာ ကာလရှိ၏သော။ ယတ္ထက်၊ အကြင်မျှ အတိုင်း

အဇာတံ။ ။အဇာတန္တိ အဇာတဘာဝေါ နိမ္မာနံ ဝါ၊ဤသို့ဋီကာဖွင့်၏။ ထိုတွင် "အဇာတဘာဝေါ" ဟူသော ပထမအဖွင့်၌ နဇာယတီတိ အဇာတံ (မဖြစ်သော အရာဝတ္ထု၊) "အဇာတဘာဝေါ"ဟု ဆိုလိုလျက် ဘာဝပုဒ်ကိုချေ။ (တနည်း) ဘာဝေါပမာနုကြံ၊ မဖြစ်သောအရာဝတ္ထု၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာဟူသည် "မဖြစ်ခြင်းပင်တည်း။" ထိုမဖြစ်ခြင်းသဘောကိုပင် "နိမ္မာနံဝါ"ဟု ဋီကာ တနည်းဖွင့်သည်။ သို့သော် ထိုအချိန်က ဘုရားအလောင်းမင်းသားမှာ "နိမ္မာန်"ဟူ၍ သိနိုင်သေးမည် မဟုတ်ပါ။

ဝိလာတော။ ။ဘန္တန္တေတ္တ ကုပ္ပလာဒိ ဝိဝိဓံ ကတ္တာ လာတမ္ဘတော ဝိလာတော၊ "ဝိဝိဓံ ကတ္တာ"သည် ဝိ၏အဖွင့် "လာတမ္ဘတော"သည် လာတော၌ လာဓာတ်+တပစ္စည်း၏အဖွင့်။ "ဝိဝိဓံ ကတ္တာ လာတမ္ဘောတိ ဝိလာတော" ဟု ဝစနတ္ထပြုပါ။ ဘန္တ နေတ္တ ကုပ္ပလာဒိသည် ဝိဝိဓံ၏အဖွင့်၊ ပါဠိပျက်နေဟန်တူသည်။ ထို သူသေတင်ထမ်းစဉ်ကို ယူသူတို့သည်-ဘန္တနေတ္တ၊တုန်လှုပ်သော မျက်လုံးစသည်ကို ပြု၍ ယူထိုက်သောကြောင့်။ ဝယ္ဟ၊ လှည်းပေါင်းချုပ်ကိုလည်းကောင်း။ သိဝိက၊ အလောင်းတင်ရာ ထမ်းစင်ကိုလည်းကောင်း။ "ဝိလာတ"ဟု ခေါ်၏။ ဤနေရာ၌ ထမ်းစင်ကို ယူစေလိုသောကြောင့် "ဝိလာတန္တိ သိဝိကံ"ဟု ဖွင့်သည်။

ပေတံ။ ။"ပ+ဣတ"ဟုခွဲ။ ပ ကို "ပဋိအနက်ဟော"ဟု ယူစေလို၍ "ဣတော ပဋိဂတံ"ဟု အဋ္ဌကထာဖွင့်၏။ ပဋိဂတံ အရ တဖန် ပြန်၍ ရောက်ခြင်းအနက်ကိုယူမည် စိုးသောကြောင့် "ဣတော ဘဝတော အပဂတံ" ဟု ဋီကာဖွင့်သည်။ ဣတောကား အဝိဇ္ဇာအပိထည့်အပ်သော ပုဒ်တည်း။"ပေတံ၊ဤဘဝမှကင်းကွာပြီးသော။"ဟု အနက်ပေးပါ။

ကာလက်တံ။ ။"ကတကာလံ"ဟု အဓိုလိုလျက် ရှေ့နောက်ပြန်၍"ကာလက်တ" ဟု ဖြစ်နေကြောင်းကို ပြလိုသောကြောင့် "ကတကာလံ" ဟု အဋ္ဌကထာ ဖွင့်သည်။

အရှည်ရှိသော။ ကာလံ၊ ကာလပတ်လုံး။ တေန၊ ထို ယောကျ်ားသည်။ ဇီဝိတဗ္ဗံ၊ အသက်ရှင်ထိုက်၏။ တံ သဗ္ဗံ၊ ထို အလုံးစုံသောအသက်ရှင်ထိုက်ရာ ကာလကို။ ကတ္ဘာ၊ ပြုပြီး၍။ နိဋ္ဌာပေတ္ဘာ၊ ပြီးဆုံးစေပြီး၍။ မတံ၊ သေသော။ ("ပုရိသံ အဒ္ဒသ"ဥ်စပ်။) ဣတိ အတ္ထော။ ဣမမ္ပိ၊ ဤ သူသေကိုလည်း။ အဿ၊ ထို ဘုရားအလောင်အား။ ပုရိမနယေနေဝ၊ ရှေးနည်းဖြင့်သာလျှင်။ ("သုဒ္ဓါဝါသာကိရ-မှစ၍ တံ ဒဿေတုံ" တိုင်အောင်သော နည်းဖြင့်သာလျှင်။) ဗြဟ္မာနော၊ တို့သည်။ ဒဿေသုံ၊ ကုန်ပြီ။ ယတြဟိ နာမာတိဣဓာပိ၊ ဤပါဌ်ဥ်လည်း။ ယာယ ဇာတိယာ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ဣဒံ တယံ၊ ဤ အိုခြင်း နာခြင်း သေခြင်း သုံးပါးအပေါင်းသည်။ ပညာယတိ၊ ၏။ သာ ဇာတိ၊ ကို။ ဓိက္ကတာ၊ ၏။ ဝါ၊ ၏။ အ ဇာတံ၊ ဖြစ်ခြင်းမရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ ခေမံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဇာတိယာ၊ ၏။ မူလံ၊ ကို။ ဓဏန္တော၊ လျက်။ တတိယေန၊ သော။ သလ္လေန၊ ဖြင့်။ ဝိဇဒ္ဓါ ဝိယ၊ သို့။ နိသီဒိ၊ ပြီ။

ကာလက်တပုရိသအဖွင့် ပြီး၏။

ပဗ္ဗဇိတအဖွင့်

၅၂။ ဘဏ္ဍုန္တိ၊ ကား။ မုဏ္ဍံ၊ ဦးပြည်းဖြစ်သော။ ဝါ၊ ဓခါင်းတုံးဖြစ်သော ("ပဗ္ဗဇိတံ ပုရိသံ"ဥ် စပ်။) ဣမမ္ပိ၊ဤရဟန်းကိုလည်း။ ["ပိ"ဖြင့် သူအို သူနာ သူသေတို့ကို ပေါင်းသည်။] အဿ၊ ထို ဘုရားလောင်းအား။ ပုရိမနယေနေဝ၊ ရှေးနည်းဖြင့်သာလျှင်။("သုဒ္ဓါဝါသာ ကိရ" မှ စ၍ "တံ ဒဿေတုံ"တိုင်အောင်သော နည်းဖြင့်သာလျှင်။)ဗြဟ္မာနော၊ တို့သည်။ဒဿေတုံ၊ကုန်ပြီ။သာဓု ဓမ္မစရိယာတိအာဒီသု၊ အစရှိသောပါဋ္ဌိရပ်တို့ဥ်။ ဒေဝ၊အရှင်မင်းသား။ အယံ ဓမ္မစရဏဘာဝေါ၊ဤတရားကို ကျင့်သူ၏အဖြစ်သည်။သာဓု၊ ကောင်း၏။ ဣတိ၊ သို့။ စိန္တေတ္ဘာ၊ ၍။ ပဗ္ဗဇိတော၊ ရသေ့ ရဟန်း အဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်သူပါတည်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဧကမေကဿ၊ တပါးတပါး

ကတ အရ "ပြုအပ်ပြီး"ဟူသည် ပြီးဆုံးစေအပ်ပြီးတည်း။ ကာလ အရ အသက်ရှင်ထိုက်ရာ ကာလတည်း။ ဤအနက်ကို သိစေလို၍ "ပရိယောသာပိတဇီဝနကာလံ"ဟု ဋီကာဖွင့်သည်။ ကရီယိတ္ထာတိ ကတော၊ ကာလော+ကတော+ ယေနာတိ ကာလက်တော" ဟု ပြု။ ကာလက်တံ၊ပြုအပ်ပြီးသော အသက်ရှင်ထိုက်ရာကာလရှိသော-ဟု ပေးပါ။

ဧကမေကဿ ပဒဿ။ ။ဝံ ဧကေကဿ ပဒဿာတိ ယထာ "သာဓုဓမ္မစရိယာတိ ပဗ္ဗဇိတော"တိ ယောဇနာ။ ဧပံ "သာဓုသမစရိယာတိ ပဗ္ဗဇိတော" ဟိ အာဒိနာ ဧကေကဿ ပဒဿ ယောဇနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။–ဋီကာ။

သော။ ပဒဿ၊ ပုဒ်၏။ ယောဇနာ၊ အနက်ကို ယှဉ်စေခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ သဗ္ဗာနိ၊ ကုန်သော။ ဘောနိ၊ ဤ ခံမူစရိယာ အစရှိသော ပုဒ်တို့သည်။ ဒသကုသလကမ္မပထဝေဝစနာနေဝ၊ ဆယ်ပါးသော ကုသလကမ္မပထ၏ ဝေဝုစ်ပရိယာယ် စကားလှယ်တို့သာတည်း။

ပန၊ ဆက်။ အဝသာနေ၊ အဆုံး၌။ အဝိဟိ သာတိ၊ ကား။ ကရုဏာယ၊ အပ္ပနာကရုဏာစျာန်၏။ ပုဗ္ဗဘာဂေ၊ ရှေးအဖို၌ဖြစ်သော ကာမာဝစရကရုဏာတည်း။ အနုကမ္ပာတိ၊ ကား၊ မေတ္တာယ၊ အပ္ပနာမေတ္တာစျာန်၏။ ပုဗ္ဗဘာဂေ၊ ရှေးအဖို၌ဖြစ်သော ကာမာဝစရမေတ္တာတည်း။ တေနဟိတိ၊ တေနဟိ ဟူသောသဒ္ဒါသည်။ ဥယျောဇနတ္ထေ၊ တိုက်တွန်းခြင်း အနက်၌။ (ပဝတ္တော၊ သော။) နိပါတော၊ တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ အာဿ၊ ထို ဝိပဿီ ဘုရားအလောင်းသည်။ ပဗ္ဗဇိတံ၊ ရဟန်းကို။ ဒိသွာ၊ ၍။ ဝါ၊ ကြောင့်။ စိတ္တံ၊ သည်။ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ၊ ရဟန်းအဖြစ်၌။ နိန္နံ၊ ညွတ်သည်။ ဇာတံ၊ ဖြစ်ပြီ။ အထ၊ စိတ်ညွတ်ရာ ထိုအခါ၌။ တေန၊ ထိုရဟန်းနှင့်။ သဒ္ဒိ၊ တကွ။ကထေတုကာမော၊ စကားပြောခြင်းငှာ အလိုရှိသည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ သာရထိ၊ ကို။ ဥယျောဇေန္တော၊ တိုက်တွန်းလိုသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တေနဟိတိ အာဒိ၊ အစရှိသောစကားကို။ အာဟ၊ ပြောပြီ။

ပဗ္ဗဇိတအဖွင့်ပြီး၏။

ဗောဓိသတ္တပဗ္ဗဇ္ဇာအဖွင့်

၅၄။ အထခေါ ဘိက္ခဝေတိ၊ ကား။ ပဗ္ဗဇိတဿ၊ ရဟန်း၏။ (ဓမ္မိံ ကထံ၌စပ်။) သာဓုဓမ္မစရိယာတိအာဒီနိစ၊ အစရှိသည်တို့ကိုလည်းကောင်း။ အညံ၊ အခြားသော။ ဗဟုံ၊ များစွာသော။ (ဓမ္မိံ ကထံ) စ၊ တရားစကားကိုလည်းကောင်း။မဟာဇနကာယေန၊ များစွာသောလူအပေါင်းသည်။ရက္ခိယမာနဿ၊ စောင့်ရှောက်အပ်သည်ဖြစ်၍။ ပုတ္တဒါရသမ္မာဓေ၊ သားမယားတို့ဖြင့် ကျဉ်းမြောင်းသော။ ဃဲရေ၊ အိမ်၌။ ဝသတော၊ နေရသူ၏။ အာဒီနဝပဋိသံယုတ္တဿ၊ အပြစ်နှင့်စပ်ယှဉ်သည်လည်းဖြစ်သော။ မိဂဘူတေန၊ သားသမင်သဖွယ်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ စေတသာ၊ ဖြင့်။ ယထာသုခံ၊ချမ်းသာသည်အားလျော်စွာ။ ဝိနေ၊ တောဝ်၌။ ဝသတော၊ နေရသော။ ပဗ္ဗဇိတဿ၊ ရဟန်း၏။ ဝိဝေကာနိသံသ ပဋိသံယုတ္တဿ၊ ဝိဝေက၏ အာနိသံသနှင့်စပ်ယှဉ်သည်လည်းဖြစ်သော။ ဓမ္မိံ၊ တရားရှိသော၊ ကထံ၊ ကို။ သုတ္ဝာ၊ ကြားရ၍။ ပဗ္ဗဇိတုကာမော၊ ရဟန်း

ပြုခြင်းငှာ အလိုရှိသည်။ ဟုတ္ဆာ၊ ၍။ အထ၊ ရဟန်းပြုလိုရာ ထိုအခါ၌။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝိပဿီ၊ သော။ ကုမာရော၊ သည်။ သာရထိံ၊ ကို။အာမန္တေသိ၊ ပြောပြီ။

စတ္တာရိ၊ သူအို သူနာ သူသေ ရဟန်းအားဖြင့် လေးပါးကုန်သော။ ဣမာနိ၊ ဤနိမိတ်တို့ကို။ (ရဟန်းပြုခြင်း၏ မှတ်သားကြောင်းဖြစ်သောနိမိတ်တို့ကို။) ဒိသ္ဒာ၊ ၍။ ပဗ္ဗဇိတံနာမ၊ ရဟန်းပြုခြင်းမည်သည်။ သဗ္ဗဗောဓိသတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဝံသော ဝ၊ အနွယ်သည်သာ။ တန္တိယေဝ၊ အစဉ်သည်သာ။ ပဝေဏီယေဝ၊ အဆက်သည်သာ။ (ဟောတိ။) စ၊ ဆက်၊ အညေပိ၊ ဝိပဿီဘုရားအလောင်းမှအခြားလည်းဖြစ်ကုန်သော။ဗောဓိသတ္တာ၊ တို့သည်။ဝိပဿီ၊ သော။ အယံ ကုမာရော၊ သည်။ စိရဿံ စိရဿံ၊ ကြာမြင့်မှ ကြာမြင့်မှ။(ပဿတိ)ယထာ၊ မြင်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ စိရဿံ စိရဿံ၊ မှ။ ပဿန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ကား။ အမှာကံ၊ တို့၏။ ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ စတ္တာရိ ပိ၊ကုန်သော။ (ဣမာနိ၊ ဤ နိမိတ်တို့ကို။) ဧကဒိဝသညေဝ၊ တနေ့တည်း၌သာ။ ဒိသ္ဒာ၊ ၍။မဟာဘိနိက္ခမနံ၊ မြတ်သော တောသို့ ရှေးရှုထွက်တော်မူခြင်းကို။ နိက္ခမိတ္ဒာ၊ ထွက်တော်မူ၍။ အနောမနဒီတီရေ၊ အနောမမြစ်ကမ်း၌။ပဗ္ဗဇိတော၊ ရဟန်းအဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်တော်မူပြီ။

တေနေဝ၊ ထို့ကြောင့်ပင်။(ထိုသို့ နိမိတ်ကြီးလေးပါးကို ကြာမြင့်မှကြာမြင့်မှ မြင်ရသည်မဟုတ်ပဲ တရက်ထည်း၌သာ မြင်ရခြင်းကြောင့်ပင်။)ရာဇဂဟံ၊ သို့။ ပတ္ဒာ၊ ရောက်၍။ တတ္ထ၊ ထိုရာဇဂြိုဟ်မြို့၌၊ ဗိမ္ဗိသာရေန၊ မည်သော။ ရညာ၊ သည်။ ပဏ္ဍိတ၊ သုခမိန်။ ကိမတ္ထံ၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်။ ပဗ္ဗဇိတော၊ ရဟန်းအဖြစ်သို့ကပ်ရောက်သည်။ အသိ၊ ဖြစ်ပါသနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပုဋ္ဌော၊ သည်။(သမာနော၊ သော်။)ဇိဏ္ဏဥဒိသ္ဒာ။ပ။ရာဇာတိ၊ ဟူ၍။အာဟ၊ ဖြေဆိုပြီ။

ပုဋ္ဌောအာဟ။ ။ထိုဗိမ္ဗိသာရမင်းက မေးအပ်သည်ရှိသော် နိမိတ်ကြီးလေးပါးကို ဆက်ကာဆက်ကာ မြင်ရကြောင်းကိုပြလို၍''ဇိဏ္ဏဥဒိသ္ဒာ''စသည်ဖြင့် ဖြေဆိုပြီ။ဥပမာ-''ရေချိုးပြီး၍၊ အဝတ်ဝတ်ပြီး၍၊ နံ့သာလိမ်းပြီး၍၊ ပန်းပန်ပြီး၍၊ ထမင်းစားသည်''ဟူရာ၌ ထိုအလုပ်များကို ဆက်ကာဆက်ကာ လုပ်ပြီးမှ ထမင်းစားသကဲ့သို့တည်း။ဤသို့ဒီဃဘာဏက ဆရာတို့၏ အလိုအားဖြင့် နိမိတ်ကြီးလေးပါးလုံးကို တနေ့တည်းမြင်ရသည်ဟု ဆိုထားသော်လည်း ဗုဒ္ဓဝံသ အဋ္ဌကထာ၌ကား လေးလတကြိမ် လေးလတကြိမ် ဥယျာဉ်သို့ ထွက်သွားသောအခါ ဇိဏ္ဏစသူတို့ကို လေးကြိမ်မြင်ရသည်ဟု ဆိုသည်။

ရာဇ၊ မင်းမြတ်။ အဟံ၊ ကျွန်ုပ်သည်။ ဇိဏ္ဏံ၊ သူအိုကို။ဒိသွာ စ၊ မြင်ရ၍လည်းကောင်း။ ဒုက္ခိတံ၊ လွန်စွာဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်းရှိသော။ ဗျာဓိတံ၊ လွန်စွာဖြစ်သော အနာရှိသူကို။ ဒိသွာ စ၊ မြင်ရ၍လည်းကောင်း။ အာယုသခ်ယံ၊ အသက်၏ကုန်ခြင်းသို့။ ဂတံ၊ရောက်သော။ မတံ၊ သူသေကို။ ဒိသွာ စ၊ လည်းကောင်း။ ကာသာယဝတ္ထံ၊ ဖန်ရည်ဖြင့်ဆိုးအပ်သော အဝတ်ရှိသော။ ပဗ္ဗဇိတံ၊ ရဟန်းကို။ဒိသွာ စ၊ လည်းကောင်း။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ပဗ္ဗဇိတော၊ သည်။ အမှိ၊ ဖြစ်ပါ၏။

ဗောဓိသတ္တပဗ္ဗဇ္ဇာအဖွင့်ပြီး၏။

မဟာဇနကာယအနုပဗ္ဗဇ္ဇာအဖွင့်

၅၅။ သုတ္ဒာန တေသန္တိ၊ကား။တေသံ စတုရာသီတိယာ ပါဏသဟဿာနံ၊ ထို ရှစ်သောင်းလေးထောင်သော သတ္တဝါတို့၏(စကားကို)။ သုတ္ဒာ၊ ကြားရ၍။ တေံ၊ ဤအကြံသည်။ အဟောသိ၊ပြီ။ သြရကောတိ၊ ကား။ ဦနကော၊ ယုတ်လျော့သည်။ လာမကော၊ညံ့သည်။(နဟိနုန၊ မဖြစ်တန်ရာ။)အနုပဗ္ဗဇိ သူတိ၊ ကား။ အနုပဗ္ဗဇိတာနိ၊ အတုလိုက်၍ ရဟန်းပြုကြကုန်ပြီ။ ပန၊ ပရိဟာရပက္ခမှတပါး စောဒကပက္ခကို ဆိုဦးအံ့။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤရှစ်သောင်းလေးထောင်သော ယောကျ်ားတို့ရဟန်းပြုရာ၌။ ပရတော၊နောက်၌။ ခဏ္ဍတိဿာနံ၊ ခဏ္ဍတိဿတို့၏။ အနုပဗ္ဗဇ္ဇာယ၊ အတုလိုက်၍ရဟန်းပြုခန်း၌။ "ဗန္ဓုမတိယာ ရာဇဓာနိယာ နိက္ခမိတ္ဒာ"တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ ယထာ၊ ဟောတော်မူအပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။"ဗန္ဓုမတိယာ ရာဇဓာနိယာ နိက္ခမိတ္ဒာ"တိ၊ ၍။ နဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မမူအပ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤကား အမေးကည်း။ နိက္ခမိတ္ဒာ၊ မင်းနေပြည်မှ ထွက်ပြီး၍။ သုတတ္တာ၊ ကြားအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။"ဗန္ဓုမတိယာ ရာဇဓာနိယာ နိက္ခမိတ္ဒာ"တိ၊ ဟူ၍။ နဝုတ္တံ၊ မမူအပ်။ ဣတိ၊ ဤကားအဖြေတည်း။

ကိရ၊ ခဲ့၊ သဗ္ဗေပိ၊ အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ဧတေ၊ ဤရှစ်သောင်းလေးထောင်သော ယောကျ်ားတို့သည်။ ဝိပဿိဿ၊ သော။ ကုမာရဿ၊၏။ ဥပဋ္ဌာကပုရိသာဝ၊ အလုပ်အကျွေး ယောကျ်ားတို့သာတည်း။ တေ၊ ထို ယောကျ်ားတို့သည်။ ပါတောဝ၊ နံနက်စောစော၌ပင်။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ ဆည်းကပ်ရာအရပ်သို့။ အာဂန္တွာ၊ လာ၍။ ကုမာရံ၊ ကို။ အဒိသွာ၊ ၍။ပါတရာ

သတ္ထာဃ၊ နံနက်စာစား ခြင်းအကျိုးငှာ။ ဂန္ဓာ၊ ပြန်သွား၍။ ဘုတ္တပါတ ရာသာ၊ စားအပ်ပြီးသော နံနက်စာရှိကုန်သည်။ (ဟုတ္ဝာ။) အာဂမ္မ၊ ပြန် လာ၍။ ကုမာရော၊ သည်။ ကုဟိံ၊ အဘယ်အရပ်၌နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆိတ္ဝာ၊ ၍။ ဥယျာနဘူမိံ၊ သို့။ ဂတော၊ သွားပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ သုတ္ဝာ၊ ကြား၍။ တတ္ထေဝ၊ ထို ဥယျာဉ်မြေအရပ်၌ပင်။ နံ၊ ထိုမင်းသားကို၊ ဒက္ခိဏာမ၊ တော့ကုန်အံ့။ ဣတိ၊ သို့ကြံ၍၊ နိက္ခမန္တာ၊ ထွက်ကုန်လတ်သော်။ နိဝတ္တာမာနံ၊ ပြန်နစ်လာသော။ သာရထိံ၊ ကို။ ဒိသ္ဝာ၊ မြင်ရ၍လည်း ကောင်း။ ကုမာရော၊ သည်။ ပဗ္ဗဇိတော၊ ရဟန်းပြုပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ အာဃ၊ ထို ရထားထိန်း၏။ ဝစနံ၊ ကို။ သုတ္ဝာ စ၊ ကြား၍လည်းကောင်း။ သုတဥာနေယေဝ၊ ကြားအပ်ရာအရပ်၌ပင်။ သဗ္ဗာဘရဏာနိ၊ အလုံးစုံသော တန်ဆာတို့ကို။ သြမုဉ္စိတ္ဝာ၊ ချွတ်၍။ အန္တရာပဏတော၊ အိမ်တွင်းစျေးမှ။ ကာသာဝပီတာနိ၊ သောက်အပ်သော ဖန်ရည်ရှိကုန်သော။ ဝါ၊ ဖန်ရည် ဆိုးအပ်ကုန်သော။ ဝတ္ထာနိ၊ အဝတ်တို့ကို၊ အာဟာရာပေတ္ဝာ၊ ဆောင်စေ၍။ ကေသမဿုံ၊ဆံ မုတ်ဆိတ် ကျင်စွယ်ကို၊ သြဟာရေတ္ဝာ၊ ပယ်ရှား၍၊ ပဗ္ဗဇိံသု၊ ရဟန်းပြုကြကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ နဂရတော၊ မှ။ နိက္ခမိတ္ဝာ၊ ၍။ ဗဟိ နဂရေ၊ မြို့ပြင်ဘက်၌။ သုတတ္တာ၊ ကြားအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤ ရှစ်သောင်းလေးထောင်သော ယောကျ်ားတို့ ရဟန်းပြုရာ၌။ "ဗန္ဓုမတိယာ ရာဇဓာနိယာ နိက္ခမိတ္ဝာ"တိ၊ ၍။ နဝုတ္တံ၊ မမူအပ်။

စာရိုက်စရတိတိ၊ **ကား**း။ ဂတဂတဋ္ဌာနေ၊ ရောက်အပ် ရောက်အပ်သော အရပ်၌၊ မဟာမဂ္ဂပံ၊ ကြီးစွာသော မဂ္ဂပ်ကို။ ကတ္ဝာ၊၍။ ဒါနံ၊ ကို။ သဇ္ဇေတ္ဝာ၊ စီရင်၍။ အာဂမ္မ၊ လာ၍။ သ္ဝာတနာယ၊ နက်ဖန်ဖြစ်လတ္တံ့

နိက္ခမိတ္ဝာ သုတတ္တာ။ ။မြို့မှထွက်ပြီး၍ ကြားရသောအခါ အိမ်သို့ပြန်ကာ ဆွေ မျိုးဉာတိတို့ကို အသိပေးသင့်သေးသည့် မဟုတ်ပါလော ဟု စောဒနာဖွယ်ရှိ၏။ ထို့ ကြောင့် ဋီကာ၌ "ကသ္မာ ပနေတ္ထာ"တိ အာဒိနာ တေသံ စတုရာသီတိယာ ပါဏ သဟဿာနံ မဟာသတ္တော သံဘတ္တတံ (ကောင်းစွာဆည်းကပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကို လည်းကောင်း။) သံဝေဂမဟုလတ္တာ (များသောသံဝေဂရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်ကို လည်းကောင်း။) ဒသေတိ။ ယတော (ယင်းသို့ သံဘတ္တ, သံဝေဂမဟုလဖြစ်ခြင်း ကြောင့်။) သုတဥာနေယေဝ ဌတ္ဝာ ဉာတိမိတ္တာဒိသု ကိဉ္စိ အနာမန္တေတ္ဝာ မတ္တာဝရ ဝါရဏော ဝိယ အယောမယမန္ဒနံ ဃနဗန္ဓနံ ဆိန္ဒိတ္ဝာ (အမှန်ယစ်သော မြတ် သောဆင်သည် သံကြိုးအနှောင်အဖွဲကို ဖြတ်သကဲ့သို့ တခဲနက်သော ဉာတ်မိတ္တ အနှောင်အဖွဲကိုဖြတ်၍။) ပမ္မုဋ္ဌံ ဥပဂစ္ဆိ"သူ"ဟု ဖွင့်သည်။

သော ကုသိုလ်ကောင်းမှုအကျိုးငှာ၊ နိမန္တိတော၊ ပင့်လျှောက်အပ်သည်။ (ဟုတ္ဝာ။) ဇနဿ၊ လူအပေါင်းသည်။ အာယာစိတဘိက္ခမေဝ၊ ရှေးရှု တောင်းပန်အပ်သောဆွမ်းကိုသာ။ ပဋိဂ္ဂဏှန္တော၊ ခံယူကော်မှုလျက်၊ စတ္တာ ရောမာသေ၊ လေးလတို့ပတ်လုံး။ စာရိုက် ဒေသစာရီကို။ စရိ၊ လှည့်လည် တော်မူပြီ။

၅၆။ အာကိဏ္ဏောတိ၊ ကား။ ဣမိနာ ဂဏ်းနေ၊ ဤရဟန်း အပေါင်း သည်။ ပရိဝုဿတော၊ ထက်ဝန်းကျင် စောင့်ရှောက်အပ်သည်။ ဝါ၊ ခြုံရုံ အပ်သည်။(ဟုတ္ဝာ ဝိဟရာမိ–၌စပ်။) ပန၊ ပရိဟာရပက္ခမ္မတပါး စေဒက ပက္ခကို ဆိုဦးအံ့။ အယံဝိတက္ကော၊ ဤအကြံသည်။ ဗောဓိသတ္တဿ၊ ဘုရား အလောင်း၏စိတ်၌။ ကဒါ၊ အဘယ်အခါ၌။ ဥပပဇ္ဇေ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤကားအမေးတည်း။ သေ့၊ နက်ဖန်၌။ ဝိသာခပုဏ္ဏမာ၊ ကဆုန်လပြည့်နေ့ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ဆိုထိုက်ရာဖြစ်သော။ စာတုဒ္ဒသီ ဒိဝေသေ၊ တဆယ့်လေးရက်မြောက်နေ့၌။ (အယံ ဝိတက္ကော၊ သည်။ ဥပပဇ္ဇေ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ဤကားအဖြေတည်း။) ကိရ၊ ခဲ့။ တဒါ၊ အကြံဖြစ်ရာ ထို အခါ၌။ သော၊ ထိုဘုရား အလောင်းသည်။ ဣမေ၊ ဤရဟန်းတို့သည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ဂိဟိဘူတံ၊ လူဖြစ်၍ဖြစ်သော။ မံ၊ ငါ့ကို။ ပရိဝါရေတွာ၊ ဘေး ရန်ကို ထက်ဝန်းကျင် တားမြစ်၍။ ဝါ၊ ခြုံရုံ၍။ စရန္တိ ယထေဝ၊ လှည့်လည် ကုန်သကဲ့သို့။ တထေဝ၊ ထိုတူပင်။ ဣဒါနိပိ၊ ယခုအခါ၌လည်း။ (မံ ပရိ ဝါရေတွာ။) စရန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣမိနာဂဏေန၊ ဤရဟန်းအပေါင်းဖြင့်။ ကိံ၊ အာဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဂဏသင်္ကိကာယ၊ ရဟန်းအပေါင်း ဝယ် ပေါင်းဆုံခြင်း၌။ ဥက္ကဏ္ဌိတွာ၊ ငြိုးငွေ့၍။ [သင်္ကာနံ (သမောဓာနံ) သင်္ကိကာ။ ဂဏောသင်္ကိကာ ဂဏသင်္ကိကာ။] အင်္ဂေဝ၊ ယနေ့၌ပင်။ ဂစ္ဆာမိ၊ သွားအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စိန္တေတွာ၊ ကြံ၍။ ပုန၊ ဟဖန်။ အင်္ဂ၊ ယနေ့။ အဇ်ဇေလာ၊ အခါမဟုတ်တော့။ ဣဒါနိ၊ ၌။ သစေဂမိဿာမိ၊ အကယ်၍သွားအံ့။(ဧဝံ သတိ။) သဗ္ဗေဝ၊ အလုံးစုံသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ဣမေ၊ဤရဟန်းတို့သည်။ဇာနိဿန္တိ၊ သိကြကုန်လတ္တံ့။သေ့၊ နက်ဖန်၌သာ။ ဂမိဿာမိ၊ အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ စိန္တေသိ၊ ပြီ။

စ၊ ဆက်။ တံဒိဝသံ၊ ထိုနေ့၌။ ဥဂ္ဂဝေလဂါမသဒိသေ၊ ဥဂ္ဂဝေလရွာနှင့် တူသော။ (ငါတို့ ဘုရားအလောင်းဆွမ်းခံရာ ဥဂ္ဂဝေလရွာနှင့် တူသော။) ဂါမေ၊ ရွာ၌။ ဂါမဝါသိနော၊ ရွာ၌နေသူတို့သည်။ သုဘဒ္ဒနာယ၊ နက် ဖန်၌ ဖြစ်လတ္တံ့သော ပိတိပါမောဇ္ဇ အကျိုးငှာ။ နိမန္တယိ သု၊ ပင့်ဖိတ်ကြ

ကုန်ပြီ။ တေ၊ ရွာ၌နေသူ ထိုလူတို့သည်။ စတုရာသီတိသဟဿာနမ္ပိ၊ ရှစ်သောင်းလေးထောင် အတိုင်းအရှည်ရှိသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ တေသံ ပဗ္ဗဇိတာနံ၊ ထိုရဟန်းတို့ ၏လည်းကောင်း။ မဟာပုရိသဿ စ၊ ၏လည်းကောင်း။ ပါယာသမေဝ၊ နို့ဖြင့်ဖြစ်စေအပ်သော ထမင်းကိုသာ။ ဝါ၊ နို့ထမင်းကိုသာ။ ပဋိယာဒယိံသု၊ စီရင်ကြကုန်ပြီ။ [ပါယာသပုဒ်၏ အဖွင့်ကို သီလက္ခန်ဘာသာဋီကာ ဗြဟ္မဇာလသုတ်အဖွင့်၌ ပြခဲ့ပြီ။] အထ၊ ထိုမှနောက်၌။ မဟာပုရိသော၊ သည်။ ပုနဒိဝသေ၊ နောက်တနေ့၌။ တသ္မိံယေဝ ဂါမေ၊ ထိုရွာ၌ပင်။ တေဟိ ပဗ္ဗဇိတေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ ဘတ္တကိစ္စံ၊ ဆွမ်းကိစ္စကို။ ကတွာ၊ ၍။ ဝသနဋ္ဌာနမေဝ၊ နေရာအရပ်သို့သာ။ အဂမာသိ၊ ကြွသွားပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုနေရာအရပ်၌။ တေ ပဗ္ဗဇိတာ၊ တို့သည်။ မဟာပုရိသဿ၊ ၏။ ဝတ္တံ၊ ဝတ်ကို။ ဒဿေတွာ၊ ပြီး၍။ အတ္တနော အတ္တနော၊ ၏။ ရတ္တိဋ္ဌာနဒိဝါဋ္ဌာနာနိ၊ ညဉ့်နေရာ နေ့နေရာအရပ်တို့သို့။ ပဝိဋ္ဌာ၊ ဝင်ကြကုန်ပြီ။ ဗောဓိသတ္တောပိ၊ သည်လည်း။ ပဏ္ဏသာလံ၊ သစ်ရွက်ကျောင်းသို့။ ပဝိသိတွာ၊ ဝင်၍။ နိသိန္နော၊ ထိုင်နေပြီ။

ဌိတေ၊ မွန်းမတ်မတ်တည့်သော။ မဇ္ဈန္ဒိကေ၊ နေ့၏ အလယ်အဖို့ ဖြစ်သော။ကာလေ၊ အခါ၌။ ပက္ခိသု၊ ငှက်တို့သည်။ သန္နိသိဝေသု၊ ငြိမ်သက်စွာ နေကုန်လတ်သော်။ ဗြဟာရညံ၊ ကြီးစွာသော တောသည်။ သဏတေဝ၊အသံပြုသကဲ့သို့ ဖြစ်၏။ ဝါ၊ တောသံ ပေးသကဲ့သို့ ဖြစ်၏။ တံ၊ ထိုသို့တောသံပေးသကဲ့သို့ ဖြစ်ခြင်းသည်။ မံ၊ ငါ၏ အတွက်။ ဘယံ၊ ကြောက်ဖွယ်သည်။ ပဋိဘာတိ၊ ထင်လာ၏။

ဣတိ၊ သို့။ ဝေရူပေ၊ သော။ အဝိဝေကာရာမာနံ၊ဝိဝေက၌ မွေ့လျော်ခြင်းမရှိသူတို့၏။ ဘယကာလေ၊ ကြောက်ရာအခါ၌။ သဗ္ဗသတ္တာနံ၊ တို့၏။ သဒ္ဒရထကာလေယေဝ၊ အပူနှင့်တကွ ဖြစ်ရာအခါ၌ပင်။ (ကဆုန်လပြည့်

ဌိတေ။ပ။ပဋိဘာတိ မံ။ ။မွန်းမတ်မတ်တည့်ချိန်ဝယ် ငှက်တို့လည်း ငြိမ်ငြိမ်သက်သက် နေကြစဉ် တတောလုံးတိတ်၍နေသောအခါ ဝိဝေကကို မလိုလားသော တောကျောင်းဘုန်းကြီးများအတွက် ထိုတောကြီးက တောသံပေးနေသကဲ့သို့ ထင်ရ၏။ထို့ကြောင့် ထိုတောကျောင်းဘုန်းကြီးမှာ ထိုအချိန်သည် ကြောက်ဖွယ်ကဲ့သို့ထင်နေသည်။ ဝိဝေကကို လိုလားသော တောကျောင်း ဘုန်းကြီးများအတွက်မှာမူ ထိုအချိန်သည် အလွန်မွေ့လျော်ဖွယ် ကောင်းသကဲ့သို့ ထင်နေ၏။ ထို့ကြောင့်"သာ ရတိ ပဋိဘာတိ မံ"ဟု စတုတ္ထပါဒရှိရသည်။ "သာ၊ ထိုသို့တောသံပေးသကဲ့သို့ ဖြစ်ခြင်းသည်၊ မံ၊ ငါ၏အတွက်။ ရတိ၊ မွေ့လျော်ဖွယ်သည်။ ပဋိဘာတိ၊ ထင်လာ၏" ဟု အနက်ပေး။

ခါနီး၍ ပူအိုက်ရာနေ့လည်အခါ၌ပင်။) အယံ၊ ဤအခါသည်။ ကာလေ၊ ထွက်သွားခြင်းအခါတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ကြံ၍။ နိက္ခမိတွာ၊ ၍။ ပဏ္ဍာသာလာယ၊ သစ်ရွက်ကျောင်း၏။ ဒုါရံ၊ တံခါးကို။ ပိဒဟိတွာ၊ ပိတ်၍။ ဗောဓိမဏ္ဍာဘိမုခေါ၊ ဗောဓိမဏ္ဍိုင်သို့ ရှေးရှုသော မျက်နှာရှိသည်။ (ဟုတွာ။) ပါယာသိ၊ ကြွသွားပြီ။

စ၊ ဆက်၊ အညဒါပိ၊ အခြားအခါ၌လည်း။ တသ္မိံ ဌာနေ၊ ထိုအရပ်၌။ ဝိစရန္တော၊ လှည့်လည်လတ်သော်။ ဗောဓိမဏ္ဍံ၊ ဗောဓိမဏ္ဍိုင်ကို။ ပဿတိ၊ မြင်ရ၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ဗောဓိမဏ္ဍိုင်ကို မြင်ရပါသော်လည်း။ အဿ၊ ထို ဘုရားအလောင်း၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ နိသီဒိတုံ၊ ထိုင်ခြင်းငှာ။ နနမိတပုဗ္ဗံ၊ ရှေး၌မည်တ်အပ်။ ဝါ၊ မည်တ်အပ်စဉ်း၊ ပန၊ အနွယကား။ တံ ဒိဝသံ၊ ထိုနေ့၌။ အဿ၊ ထို ဘုရားအလောင်း၏။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်သည်။ ပရိပါကဂတံ၊ ရင့်ကျက်ခြင်းသို့ရောက်ပြီ။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဝါ၊ ထိုသို့ ဉာဏ်၏ ရင့်ကျက်ခြင်းသို့ရောက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အလက်တံ၊ တန်ဆာဆင်အပ်သော။ ဗောဓိမဏ္ဍံ၊ ဗောဓိမဏ္ဍိုင်ကို။ ဒိသွာ၊ မြင်ရ၍။ အာရောဟနတ္ထာယ၊ တက်ရောက်ခြင်းအကျိုးငှာ။ [ကုန်းမြင့်ဖြစ်သောကြောင့် "အာရောဟနတ္ထာယ" ဟု ဆိုသည်။] စိတ္တံ၊ သည်။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်ပြီ။ သော၊ ထိုဘုရားအလောင်းသည်။ ဒက္ခိဏဒိသာဘာဂေန၊ တောင်အရပ် အဖို့ဖြင့်။ ဥပဂမ္မ၊ ကပ်ရောက်၍။ ပဒက္ခိဏံ၊ လက်ယာရစ်ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ပုရတ္ထိမဒိသာဘာဂေ၊ အရှေ့အရပ်အဖို့၌။ စုဒ္ဒသဟတ္ထံ၊တဆယ့်လေးတောင် ရှိသော။ ပလ္လင်ကံ်၊ ပလ္လင်ကို။ ပညပေတွာ၊ ခင်း၍။ စတုရင်္ဂဝီရိယံ၊ လေးပါးသော အင်္ဂါ

ပလ္လင်ံ ပညပေတွာ။ ။ပညပေတွာ၏ ကတ္တားသည် သော (ဗောဓိသတ္တော) တည်း။ ထို့ကြောင့် ပလ္လင်ကို ဘုရားအလောင်းကိုယ်တိုင် ခင်းထားသကဲ့သို့ ဆိုထား၏။ အမှန်ကား—ပါရမီတော်၏ တန်ခိုးကြောင့်မြေမှအလိုလို ပေါ်ထွက်လာသောပလ္လင်တည်း၊ထိုပလ္လင်ပေါ်၌နတ်၌ဖြစ်သောအဝတ်တို့ကို ခင်းထားသည်။သို့သော် ပလ္လင်သည် ဘုရားအလောင်း၏ ကောင်းမှုတန်ခိုးကြောင့်ပြီးစီးရကား ဘုရားအလောင်း ခင်းထားအပ်သကဲ့သို့ ဆိုထားသည်။ [ပါရမိတာနုဘာဝေန ဥဋ္ဌိတံ (ပေါ်ထွက်လာသော။) ဥပရိဒေဝတာဟိ ဒိဗ္ဗပစ္စတ္ထရဏေဟိ သုပညတ္တာမို့ မဟာသတ္တဿ ပုညာနုဘာဝေန သိဒ္ဓတ္တာ တေနပညတ္တံဝိယ ဟောတိတိ ဝုတ္တံ "ပလ္လင်ံ ပညပေတွာ"။—ဋီကာ။]

စတုရင်္ဂဝီရိယ။ ။ကာမံ တစောစ နှာရုစ၊ အင်္ဂီစ အဝသိဿတု။
ဥပသုဿတု နိဿေသံ၊ သရီရေ **မံသလောဟိတံ**။
(မမ၊ ငါ၏။) တစောစ၊ **အ**ရေသည်လည်းကောင်း။ နှာရုစ၊ အကြောသည်လည်းကောင်း။ အင်္ဂီစ၊အရိုးသည်လည်းကောင်း။ ကာမံအဝသိဿတု၊အကယ်၍ကြွင်း

ရှိသော၀ိရိယကို။ အဓိဋ္ဌဟိတ္ထာ၊ ဆောက်တည်၍။ ယာ၀၊ အကြင်မျှလောက်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ နု ဟောမိ၊ မဖြစ်သေး။ တာ၀၊ ထို ဘုရားမဖြစ်သမျှကာလ ပတ်လုံး။ ဣတော၊ ဤပလ္လင်မှ။ နု ဝုဋ္ဌဟာမိ၊ မထတော့အံ့၊ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိညံ၊ ပဋိညာဉ်ကို။ ကတ္ဝာ၊၍။ နိသီဒိ၊ ထိုင်တော်မူပြီ။ အာသ၊ ထို ဘုရားအလောင်း၏။ ဣဒံဝူပကာသံ၊ ဤအပေါင်းအဖော်မှခွဲခွါ၍နေခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊၍။ ဧကော ၀။ပ။ ၀ိဟာသိတိ၊ ဟူ၍။ (ဘဂ၀တာ။) ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

အညေနေ၀တာနီတိ(ဧတ္ထ)၊ဟူသော ဤပါဠိ၌။ (ဂူဇ္ဇတ္ထံ၊ လျှို့ဝှက်တိမ်မြုပ်ဥပ်နေသောအနက်ကို။) ကိရ(ဥဒ္ဒရိတ္ထာ ဒဿီမိ၊ ထုတ်၍ပြဦးအံ့။) တေ၊ ထို ရှစ်သောင်းလေးထောင်သော ရဟန်းတို့သည်။ သာယံ၊ညနေချမ်းအခါ၌။ ဗောဓိသတ္တာဿ၊ အား။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ ဆည်းကပ်ရာအရပ်သို့။ အာဂန္ဆာ၊လာ၍။ ပဏ္ဏာသာလံ၊ ကို။ ပရိ၀ါရေတ္ဝာ၊ ခြံရုံ၍။ နိသိန္နာ၊ နေကြကုန်သည်။ (သမာနာ၊ ဖြစ်ကုန်လတ်သော်။) အတိကာလေ၊ အလွန်မိုးချုပ်သည်။ ဇာတေ၊ ဖြစ်ပြီ။ ဥပဓာရေထ၊ စူးစမ်းကြကုန်လော့။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြော၍။ ပဏ္ဏာသာလံ၊ ကို။ ဝိ၀ရိတ္ဝာ၊ ဖွင့်၍။ တံ၊ ထို ဘုရားအလောင်းကို။ အပဿန္တာပိ၊ မမြင်ကုန်သော်လည်း။ ဣဒိ၊ အဘယ်အရပ်သို့။ ဂတော၊ သွားလေသနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ ကြံ၍။ နာနုဗန္ဓိံသု၊ အစဉ်မလိုက်ကြကုန်။ မဟာပုရိသော၊သည်။ ဂဏ၀ါသေ၊ ရဟန်းအပေါင်း၀ယ်နေခြင်း၌။ နိဗ္ဗိန္ဒော၊ငြီးငွေ့သည်။ (ဟုတ္ဝာ။) ဧကော၊တပါးတည်း။ ၀ိဟာရိတုကာမော၊နေလိုသည်။ (ဟောတိ) မည်၊ဖြစ်လေ ယျောင်တကား။ ဗုဒ္ဓဘူတံယေ၀၊ ဘုရားဖြစ်၍ ဖြစ်သည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ [ဗုဒ္ဓေါ+ဟုတ္ဝာ+ဘူတော ဗုဒ္ဓဘူတော။] ၀ါ၊ဘုရားအဖြစ်သို့ရောက်သည်သာ လျှင်ဖြစ်သော။ ["ဘူ-ပတ်တိယံ" ဟူသော ဓာတ်နက်။] နံ၊ ထို ဘုရားအလောင်းကို။ ပဿိဿာမ၊ ဖူးမြင်ကြကုန်စို့။ ဣတိ၊ သို့။ ၀တ္ဝာ၊ ၍။ အန္တေ ဇမ္ဗုဒီပါဘိမုခေါ၊ ဇမ္ဗူဒိပ်အတွင်းသို့ ရှေးရှုသော မျက်နှာရှိကုန်သည်။ (ဟုတ္ဝာ။) စာရိကံ၊ ကို။ ပက္ကန္တာ၊ ဖဲကြကုန်ပြီ။ [အန္တေဇမ္ဗုဒီပါဘိမုခေါ၊ နု ဟိမ၀န္တာဒီပဗ္ဘတာဘိမုခေါတိ (ဇမ္ဗူဒိပ်၏ပြင်ဘက် ဟိမ၀န္တာသို့ ရှေ့ရှုမဟုတ်၍ပဲ။) အတ္ထော၊။—ဋီကာ။]

မဟာဇနကာယအနုပဗ္ဗဇ္ဇာအဖွင့်ပြီး၏။

ကျန်ပစေတော့။ သရီရေ၊ ကိုယ်၌။ မံသလောဟိတံ၊ အသားအသွေးသည်။ နိဿေသံ၊ အကြွင်းအကျန်မရှိအောင်။ ဥပသုသတု၊ ခြောက်ခန်းပစေတော့။ ဤသို့ အင်္ဂါလေးပါးရှိသော ဝီရိယကို မြဲမာန်ခြင်းကို"စတုရင်္ဂဝီရိယံ အဓိဋ္ဌဟိတ္ဝာ"ဟု ဆိုသည်။

ဗောဓိသတ္တ အဘိနိဝေသအဖွင့်

၅၇။ ဝါသူပဂတဿာတိ၊ ကား။ ဗောဓိမတ္တော၊ ၌။ ကေရတ္တိဝါသိ၊ တညဉ်မျှနေခြင်းသို့။ ဥပဂတဿ၊ ကပ်ရောက်သော။ ရဟောဂတဿာတိ၊ ကား။ ရဟာသိ၊ ဆိတ်ကွယ်ရာအရပ်၌။ ဂတဿ၊ ရောက်သော။ ပဋိသလ္လီနဿာတိ၊ ကား။ ဧကီဘာဝဝဎေန၊ တပါးတည်းအဖြစ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ နိလီနဿ၊ ကိန်းအောင်းသော။ ("ဗောဓိသတ္တဿ ပရိဝိတက္ကော ဥဒပါဒိ" ၌စပ်။) ကိစ္ဆန္တိ၊ ကား။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲခြင်းသို့။ ("အာပန္နောဝတ၊ ရောက်ရလေစ့သြော်" ၌စပ်။) စဝတိ စ ဥပပဇ္ဇတိ စာတိ ဣဒံ ဒွယံ၊ ဟူသော ဤပုဒ်နှစ်ပါး အပေါင်းကို။ ပုန၊ တဖန်။ (သေပြီးနောက်။) အပရာပရံ၊ အဆက်ဆက်။ စုတိ ပဋိသန္ဓိံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ [ရှေ့၌ "ဇာယတိ မိယတိ" ဟု ပါပြီးဖြစ်သောကြောင့် "ပုန" ဟု ဆိုသည်။]

ဇရာမရဏာဿာတိ ဇတ္ထ၊ ဤ ပါဌ်၌။ (အတ္ထော ဇေဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော။) [စပ်ပုဒ်မရှိ၍ထည့်ရသည်။] ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဗ္ဗဇ္ဇန္တေ၊ ရဟန်းအဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်လတ်သော်။ ဇိဏ္ဏေပျာဓိမဟေယေဝ၊ သူအို သူနာ သူသေတို့ကိုသာ။ ဒိသွာ၊ မြင်ရ၍။ ပဗ္ဗဇိတော၊ ရဟန်းအဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်ပြီ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (ထိုသို့ သူအို သူနာ သူသေတို့ကိုမြင်ရ၍ ရဟန်းပြုသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။) အာဿ၊ ထို ဘုရားအလောင်းအား။ ဇရာမရဏမေဝ၊ ဇရာမရဏသည်သာ။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်နေ၏။ တေနေဝ၊ ထို့ကြောင့်ပင်။ (ထိုသို့ ဘုရားအလောင်းအား ဇရာမရဏသည်သာ ထင်နေသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ပင်။) ဇရာမရဏာဿာတိ၊ ဟူ၍။ (ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။) အာဟာ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဇရာမရဏံ၊ ကို။ မူလံ၊ အမြစ်အရင်းကို။ ကတ္ဝာ၊ ၍။ အဘိနိဝိဋ္ဌဿ၊ စွဲမြဲစွာ နှလုံးသွင်းသော။ ဘဝဂ္ဂတော၊ ဘဝတို့၏ အဆုံးဖြစ်သော နေဝသညာနာသညာယတနဘုံမှ။ သြတရန္တဿ ဝိယ၊ သက်ဆင်းသကဲ့သို့။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အထဓေါ၊ ထင်နေရာထိုအခါ၌။ ဝိပဿိဿ၊ သော။ ဗောဓိသတ္တဿ၊ ၏။ ဇေတံ၊ ဤ အကြံသည်။ ("ကိစ္ဆံ ဝတာယံ လောကော" အစရှိသော ဤ အကြံသည်။) အဟောသိ၊ ပြီ။

ယောနိသော မနသိကာရာတိ၊ ကား။ ဥပါယမနသိကာရာ၊ မှန်သောအကြောင်းအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့်။ ပထမနသိကာရာ၊ လမ်းမှန်အားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့်။ ("ပညာယ အာဘိသမယော အဟု" ၌စပ်။) ဟိ၊ ချဲ့။ အနိစ္စာဒီနိ၊ အနိစ္စအစရှိသော တရားတို့ကို။ [အနိစ္စာဒီနီတိ အာဒိသဒ္ဒေန ဒုက္ခာ-နတ္တာအသုဘာဒီနံ ဂဟဏံ။—ဋီကာ။] အနိစ္စာဒိတော၀၊ အနိစ္စ

အစရှိသောအားဖြင့်သာ။ မနသိကရောတော၊ နှလုံးသွင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ (မနသိကာရော၊ နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။) ယောနိသောမနသိကာရောနာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ အယံ၊ ဤ ဘုရားလောင်း၏ နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ (ကိမှိ နုခေါ သတိ အစရှိသောနည်းဖြင့် ဤ နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။) ကိသ္မိံ၊ အဘယ်တရားသည်။ သတိ၊ ရှိလတ်သော်။ ဇာတိအာဒီနိ၊ ဇာတိ အစရှိသော တရားတို့သည်။ ဟောန္တိ နုခေါ၊ ဖြစ်ပါကုန်လိမ့်မည်နည်း။ ကိသ္မိံ၊ သည်။ အသတိ၊ မရှိလတ်သော်။ (ဇာတိအာဒီနိ၊ တို့သည်။) နဟောန္တိ နုခေါ၊ မဖြစ်ပါကုန်လိမ့်မည်နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာဝသေန၊ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းကို အဖန်ဖန်ရှုခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တတ္တာ၊ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တေသံ၊ ထို အနိစ္စ အစရှိသည်တို့ကို အနိစ္စအစရှိသည်တို့ဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းတို့တွင်။ အညတရော၊ တပါးအပါအဝင်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဿ၊ ထိုဘုရားအလောင်း၏။ ဣတော ယောနိသောမနသိကာရာ၊ ဤသင့်သော အကြောင်းအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့်။ ဣမိနာ ဥပါယမနသိကာရေန၊ ဤမှန်သောအကြောင်းအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့်။ ပညာယ၊ ၏။ အဘိသမယော၊ ပေါင်းဆုံခြင်းသည်။(ပညာနှင့်တကွ ဘုရားအလောင်း၏ ပေါင်းဆုံခြင်းသည်။) အဟု၊ ဖြစ်ပြီ။ ဗောဓိသတ္တဿ၊ ၏။ပညာယ၊ ၏။ ("သမာဂမော"၌ စပ်။)ယသ္မိံ၊ အကြင်တရားသည်။ သတိ၊ သော်။ ဇရာမရဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေနဇရာမရဏကာရဏေန၊ ထိုဇရာမရဏ၏ အကြောင်းနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ၊ သမာဂမော၊ ပေါင်းဆုံခြင်းသည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ["ပေါင်းဆုံ"ဟူသည် သိခြင်းပင်တည်း။ သမာဂမော အဟောသီတိ ယာထာဝတော ပဋိဝိဇ္ဈနဝသေန သင်္ဂမော အဟောသိ။–ဋီကာ။ အဘိသမယကို "သမာဂမ"ဟု ဖွင့်သည်။]

ပန၊ ပရိဟာရပက္ခမှတပါး စောဒကပက္ခကို ဆိုဦးအံ့။ တံ၊ ထိုဇရာမရဏ၏ အကြောင်းဟူသည်။ ကိံ၊ အဘယ်နည်း။ ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။ (တံ၊ ထို ဇရာမရဏ၏ အကြောင်းဟူသည်။) ဇာတိ၊ ဇာတိတည်း။(ဣတိ၊ ဤကား အဖြေတည်း)။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ (ဇရာမရဏ၏အကြောင်း၏ ဇာတိ၏ အဖြစ်ကြောင့်။) ဇာတိယာခေါ။ပ။ဟောတီတိ၊ ဟူ၍။ (ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။) အာဟ၊ မိန့်တော်မူပြီ။ စ၊ သည်သာမကသေး။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ဇရာမရဏဿ၊ ၏။ ကာရဏပရိဂ္ဂါဟိကာ၊ အကြောင်းကို ပိုင်းခြား၍ ယူတတ်သော။ ဝါ၊ အကြောင်းကို သိမ်းဆည်းတတ်သော။ ယာ အယံ ပညာ၊ အကြင်ပညာသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။)တာယ၊ ထိုပညာနှင့်။

သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ ဗောဓိသတ္တဿ၊ ၏။ သမာဂမော၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ဣတိ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးကား။ ဧတ္ထ၊ ဤ"အဟု ပညာယ အဘိသမယော" ဟူသော ပါဠ်၌။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဧတေနုပါယေန၊ ဤနည်းဖြင့်။သဗ္ဗပဒါနိ၊ တို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။

ပန၊ ကား။ နာမရူပေ ခေါ သတိ ဝိညာဏန္တိဧတ္ထ၊ ဤပါဠ်၌။ သခ်ါရေသု၊ သခ်ါရတို့သည်၊ သတိ၊ရှိကုန်လတ်သော်။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ စ၊ ဤသို့လည်းကောင်း။ အဝိဇ္ဇာယ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ သခ်ါရာ၊ တို့သည်။ (ဟောန္တိ။) ဣတိ စ၊ လည်းကောင်း။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဟောတော်မူထိုက်သည်။ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။ တဒုဘယမ္ပိ၊ ထို အဝိဇ္ဇာ သခ်ါရ နှစ်ပါးစုံကိုလည်း။ (ဗောဓိသတ္တေန၊ သည်။) နဂဟိတံ၊ ယူတော်မမူအပ်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ (နဂဟိတံ၊ နည်း။) ဟိ(ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာသခ်ါရာ၊ တို့သည် ။တတိယော၊ သော။ (တနည်း) အတီတော၊ အတိတ်ဖြစ်သော။ ဘဝေါ၊ ဘဝတည်း။ တေဟိ၊ ထိုအဝိဇ္ဇာသခ်ါရတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ အယံ ဝိပဿနာ၊ သည်။ နဃဋ္ဌယတိ၊ မဆက်စပ်။ (ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ ။အယံ ဝိပဿနာ၊ သည်။နဃဋ္ဌယတိ၊ သနည်း။) ဟိ (ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။မဟာပုရိသော၊ သည်။ ပစ္စုပ္ပန္နဝသေန၊ ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၏အစွမ်းဖြင့်။ အဘိနိဝိဋ္ဌော၊ နှလုံးသွင်းတော်မူပြီ။ ဣတိ၊ ထို့ ကြောင့်။ (တေဟိ၊ တို့နှင့်။သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ အယံ ဝိပဿနာ၊ သည်။ နဃဋ္ဌယတိ၊ စပ်။)ဣတိ၊ ကြောင့်။ (တဒုဘယမ္ပိ၊ကိုလည်း။ဗောဓိသတ္တေန၊သည်။နဂဟိတံ၊ အပ်။)

စ၊ စောဒနာပါဦးအံ့။ကိံ၊ နည်း။အဒိဋ္ဌေဟိ၊မမြင်အပ်ကုန်သော။ အဝိဇ္ဇာ သခ်ါရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဗုဒ္ဓေန၊ ဘုရားသည်။ ဘဝိတုံ၊ ငှာ။ နသက္ကာနနု၊ မတတ်ကောင်းသည် မဟုတ်ပါလော။ ဣတိ၊ ဤကားစောဒနာတည်း။ (အဒိဋ္ဌေဟိ၊ ကုန်သော။ အဝိဇ္ဇာသခ်ါရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဗုဒ္ဓေန၊ သည်။ ဘဝိတုံ၊ ငှာ၊ နသက္ကာ၊ မတတ်ကောင်းသည်ကား။ သစ္စံ၊ မှန်၏။ ပန၊ ထိုသို့မှန်ပါသော်

မှတ်ချက်။ ။အတီတော ဘဝေါ နေရာ၌ "တတိယော ဘဝေါ" ဟု မူကွဲရှိ၏။ ပစ္စက္ခဘူတံပစ္စုပ္ပန္နဘဝံ ပဋမံ ဂဟေတွာ တဒနန္တရံ အနာဂတံ"ဒုတိယ"န္တိ ဂဟဏေ အတီတော (အတိတ်ဘဝသည်။) တတိယောဟောတိ (တတိယဖြစ်နေ၏။) ဣတိ အာဟ "အဝိဇ္ဇာသခ်ါရာ ဟိ အတီတော (တတိယော) ဘဝေါ" တိ။—ဋီကာ။ "အတီတော တတိယော ဟောတိ" ဟူသော စကားကိုထောက်လျှင် အတီတော နေရာစယ် "တတိယော"ဟုရှိမှ ဋီကာအလိုကျသည်။

လည်း။ ဣမိနာ၊ ဤဘုရားအလောင်းသည်။ တေ၊ ထို အဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရတို့ကို။ ဘဝ ဥပါဒါန တဏှာဝသေနဝ။ ဘဝ ဥပါဒါန် တဏှာတို့နှင့် စပ်သဖြင့် ဃာလျှင်။ ဒိဋ္ဌာ၊ မြင်အပ်ကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤကားအဖြေတည်း။ ဣမသ္မိံ ဗျာနေ၊ နာမရူပေ ဓေါ သတိ ဝိညာဏံ ဟောတိ- အစရှိသော ဤပါဠိ ရပ်၌။ ဝိတ္ထာရတော၊ အကျယ်အားဖြင့်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒကထာ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒကထာကို။ (မယာ၊ သာည်။)ကထေတဗ္ဗာ၊ ဆိုထိုက်၏။ ပန၊ ထိုသို့ဆိုထိုက်ပါသော်လည်း။ သာ သေဝ၊ ထို ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒကထာကို။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၊ ၌။ ကထိတာဝ၀၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်သာ။

၅၈။ ပစ္စုဒါဝတ္တတိတိ၊ ကား။ ပဋိနိဝတ္တတိ၊ ပြန်လည်၏။ ပန၊ ပရိဟာရမှတပါး ။ပ။ အံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤ "ပစ္စုဒါဝတ္တတ် ဝိညာဏံ" အစရှိသော ပါဠိ၌ရပ်၌။ ကတမံဝိညာဏံ၊ အဘယ်ဝိညာဉ်သည်။ ပစ္စုဒါဝတ္တတိ၊ ပြန်လည်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤကားအမေးတည်း။ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏမျိ၊ ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်သည်လည်းကောင်း။ ဝိပဿနာဉာဏမျိ၊ ဝိပဿနာဉာဏ်ဟူသော ဝိညာဉ်သည်လည်းကောင်း။ (ပစ္စုဒါဝတ္တတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤကားအဖြေတည်း။) တတ္ထ၊ ထို ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ် ဝိပဿနာဉာဏ်တို့တွင်။ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏံ၊ သည်။ ပစ္စယတော၊ အကြောင်း၏အဖြစ်မှ။ ပဋိနိဝတ္တတိ၊ ၏။[ဤဝါကျ၌ အကြောင်းမဟုတ်တော့ပဲ အကျိုးဖြစ်နေသည်ကို"အကြောင်းမှပြန်နစ်သည်"ဟု ဆိုသည်။ ပစ္စယတောတိ ဟေတုတော၊ သင်္ခါရတောတိ အတ္ထော။-ဋီကာ။ ဝိပဿနာဉာဏံ၊ သည်။ အာရမ္မဏတော၊ "အဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရ" ဟု ဆိုအပ်သော အာရုံ၏အဖြစ်မှ။ (ပဋိနိဝတ္တတိ၊ ၏။) [အာရမ္မဏတောတိ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရ သင်္ခါဟ အာရမ္မဏတော၊ အတီတဘဝသင်္ခါတ အာရမ္မဏတော ဝါ။-ဋီကာ။] ဥဘယမျိ၊ ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ် ဝိပဿနာဉာဏ် နှစ်ပါးစုံသည်လည်း။ နာမရူပံ၊ နာမ်ရုပ်ကို။ နာတိက္ကမတိ၊ မလွန်နိုင်။ [နာမရူပံ နာတိက္ကမတိတိ ပစ္စယဘူတံ, အာရမ္မဏဘူတဉ္စ နာမရူပံ နာတိက္ကမတိ တေန ဝိနာ အဝတ္ထာနတော။ တေနာဟ "နာမရူပတော ပရံ နဂစ္ဆတိ"တိ။-ဋီကာ။] နာမရူပတော၊ နာမ်ရုပ်မှ။ ပရံ၊ အလွန်။ နဂစ္ဆတိ၊ မသွားတော့။ [နာမဟူသော ပါဠိရပ်၌ ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်ဟူသော နာမ်သည်လည်းကောင်း ဝိပဿနာဉာဏ်ဟူသော နာမ်သည်လည်းကောင်း ပါဝင်နေရကား နာမရူပံအရမှ မလွတ်ကြတော့--ဟူလို။]

တတ္ထာဝတာ ဇာယေကဝါတိအာဒီသု၊ အစရှိသောပါဠိရပ်တို့၌။(အတ္ထော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော။) ဝိညာဏေ၊ ဝိညာဉ်သည်၊ နာမရူပဿ၊ ၏။ ပစ္စယော၊

အကြောင်းသည်။ ဟောန္တေ၊ ဖြစ်သော်လည်းကောင်း။ နာမရူပေ၊ သည်၊ ဝိညာဏသ၊ ၏။ ပစ္စယေ၊ သည်။ ဟောန္တေ စ၊ ဖြစ်သော်လည်း။ ဒ္ဒိသုပိ၊ နှစ်ပါးစုံသောဝိညာဉ် နာမ်ရုပ်တို့သည်လည်း။ အညမညပစ္စယေသု၊ အချင်းချင်းအကြောင်းတို့သည်။ ဟောန္တေသု၊ ဖြစ်ကုန်သော်လည်းကောင်း။ ဧတ္တကေန၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော ဝိညာဉ်နာမ်ရုပ်တို့၏ အချင်းချင်းထောက်ပံ့သောအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းဖြင့်။ ဇာယေထ ဝါ၊ ဖြစ်မူ၍လည်းဖြစ်ရာ၏။ဇိယျေထဝါ၊ အိုမူလည်းအိုရာ၏။ မိယျေထဝါ၊ သေမူလည်းသေရာ၏။ စဝေထဝါ၊ အဆက်ဆက်မူလည်း စုတေရာ၏။ ဥပပဇ္ဇေထဝါ၊ အဆက်ဆက်မူလည်းပဋိသန္ဓေနေရာ၏။ [ဧတ္တကေနာတိ ဧဝံ ဝိညာဏနာမရူပါနံ အညမညဥပတ္ထမ္ဘနဝသေန ပဝတ္တိယာ။-ဋ္ဌီကာ။]ဟိ၊ မှန်။ ဣတော၊ ဤဝိညာဉ်နာမ်ရုပ်မှ။ပရံ၊ တပါးသော။ အညံ၊ အခြားသော။ ကိံ၊ အဘယ်တရားသည်။ ဇာယေယျဝါ၊ ဖြစ်မူလည်းဖြစ်ရာအံ့နည်း။ပ။ဥပပဇ္ဇေယျဝါ၊ အဆက်ဆက်မူလည်းပဋိသန္ဓေနေရာအံ့နည်း။ ဧတဒေဝ၊ ဤဝိညာဉ်နာမ်ရုပ်သည်သာ။ ဇာယတိစ နနု၊ ဖြစ်မူလည်းဖြစ်သည် မဟုတ်လော့။ပ။ဥပပဇ္ဇတိစ (နနု)၊ အဆက်ဆက်ပဋိသန္ဓေနေမူလည်းနေသည်မဟုတ်လော။ ဣတိ(အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော)။

ဧဝံ၊ ဤသို့။ အပရာပရစုတိပဋိသန္ဓိဟိ၊ အဆက်ဆက်စုတိပဋိသန္ဓေတို့နှင့်။ သဒ္ဒိံ၊ ကွ၊ ပဥ္စ၊ ကုန်သော။ ပဒါနိ၊ တို့ကို။ ဒဿေတွာ၊ ပြတော်မူပြီး၍။ ပုန၊ တဖန်။ ဧတ္တာဝတာတိ၊ ဟူ၍။ စုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော။ တံ အတ္ထံ၊ ထိုအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ နိယျာတေန္တော၊ နိဂုံးအုပ်လိုသည်။(ဟုတ္ဝာ။) ယဒိဒံ။ပ။ နာမရူပန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္ဝာ၊ ဟောတော်မူပြီး၍။ တတော၊ ထို ယဒိဒံ နာမရူပပစ္စယာဝိညာဏံ ဝိညာဏပစ္စယာနာမရူပံ ဟူသောပုဒ်မှ။ ပရံ၊ နောက်၌၊ အနုလောမပစ္စယာကာရဝသေန၊ အနုလုံဖြစ်သော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝိညာဏပစ္စယာ၊ ဝိညာဉ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ နာမရူပမူလံ၊ နာမ်ရုပ်ဟူသောအရင်းခံရှိသော။ အာယတိမ္ပိ၊ နောင်အခါ၌လည်း။ ဇာတိဇရာမရဏံ၊ ကု။ ဒဿေတု၊ ငှာ။ နာမရူပပစ္စယာ သဋ္ဌာယတနန္တအာဒ ၊ကု။အာဟ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုနာမရူပပစ္စယာ သဋ္ဌာယတနံ အစရှိသောပါဌ်၌။ ကေဝလသ ဒုက္ခက္ခန္ဓသ သမုဒယော ဟောတီတိ၊ ကား။ သကလသ၊ အလုံးစုံသော။ ဇာတိ ဇရာမရဏ သောက ပရိဒေဝ ဒုက္ခဒေါမနသုပါယာသာဒိဘေဒသ၊ ဇာတိ ဇရာမရဏ သောက ပရိဒေဝ ဒုက္ခ ဒေါမနသ ဥပါယာသ အစရှိသော အပြားရှိသော။ ဒုက္ခရာသိသ၊ ဒုက္ခအစု၏။ နိဗ္ဗတ္တိ၊ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ထင်ရှား၏။ (ပါယာသာဒိ၌ "အာဒိ" ပိုဟန်တူသည်။) ဣတိ၊ သို့။

မဟာပုရိသော၊သည်။ သကလဿ၊ သော။ ဝဋ္ဌဒုက္ခဿ၊ ၏။ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းကို၊ အဒ္ဒသ၊ မြင်တော်မူပြီ။

၅၉။ သမုဒယော သမုဒယောတိ ခေါ တိ၊ကား။ နိဗ္ဗတ္တိ နိဗ္ဗတ္တီတိ၊ ဟူ၍။ ဝါ၊ ဖြစ်ခြင်းဖြစ်ခြင်းဟူ၍။("ဥဒပါဒိ၊ ပြီ"၌စပ်။)ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသူတိ၊ ကား။ န အနုဿုတေသု၊ မကြားအပ်ဘူးကုန်သော။ အဿုတပုဗ္ဗေသု၊ ရှေးဦ မကြားအပ်ကုန်သော။ ("ဓမ္မေသု"၌စပ်။) စက္ခုံ ဥဒပါဒီတိ အာဒီသု၊တို့၌။ (အတ္ထော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော။) သောဥဒယဒဿနပညာဝ၊ ဤဖြစ်ခြင်းကိုမြင်တတ်သောပညာကိုပင်။("ဝုတ္တာ" ၌စပ်။) ဒဿနဋ္ဌေန၊မြင်တတ်သည်၏အဖြစ်ဟူသောအနက်ကြောင့်။ စက္ခူတိစ၊ စက္ခုဟူ၍လည်း။ ဝါ၊ မျက်လုံးကဲ့သို့ မြင်တတ်သောဉာဏ်ဟူ၍လည်း၊ (ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။) သမုဒယဿ ပစ္စက္ခတော ဒဿနဘာဝေန စက္ခုဝိယာတိ စက္ခု။–ဋီကာ။] ဉာတကရဏဋ္ဌေန၊ သိမှုကိုပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသောအနက်ကြောင့်။ ဉာဏံ (ဣတိ စ)၊ ဟူ၍လည်း။ ဝါ၊ သိတတ်သောတရားဟူ၍လည်း။ (ဝုတ္တာ၊ ပြီ။) ပဇာနနဋ္ဌေန၊ အပြားအားဖြင့်သိတတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသောအနက်ကြောင့်။ ပညာ (ဣတိ စ)၊ ဟူ၍လည်း။ ဝါ၊ အပြားအားဖြင့်သိတတ်သောတရားဟူ၍လည်း၊(ဝုတ္တာ၊ ပြီ။)နိဗ္ဗိဇ္ဈိတ္ဝာ၊ပဋိပက္ခတရားတို့ကိုဖောက်ထွင်း၍။ ပဋိဝိဇ္ဈိတ္ဝာ၊ သရုပ်အားဖြင့်ထိုးထွင်း၍။ ဥပ္ပန္နဋ္ဌေန၊ ဖြစ်တတ်သည်၏အဖြစ်ဟူသောအနက်ကြောင့်။ ဝိဇ္ဇာ(ဣတိ စ)၊ဟူ၍လည်း။ (ဝုတ္တာ။) သြဘာသဋ္ဌေန၊ အရောင်အလင်း၏ အဖြစ်ဟူသောအနက်ကြောင့်။ အာလောကော (ဣတိ စ)၊ ဟူ၍လည်း။ ဝါ၊ အရောင်အလင်းဟူ၍လည်း၊ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ ["ဝိဇ္ဈတိ ပဋိဝိဇ္ဈတီတိ ဝိဇ္ဇာ" ဟု ဆရာတော်၏နိဿယ၌ပြု၏။]

ယထာ(ယေနကာရဏေန)၊အကြင်အကြောင်းကြောင့်။(သောဥဒယဒဿနပညာဝ၊ကိုပင်။ဒဿနဋ္ဌေန၊ ကြောင့်။စက္ခူတိစ၊ဟူ၍လည်း။ဝုတ္တာ၊ ပြီ။ ဉာတကရဏဋ္ဌေန၊ ကြောင့်။ ဉာဏံ ဣတိစ၊ လည်း။ ဝုတ္တာ။ ပဇာနနဋ္ဌေန၊ ကြောင့်။ ပညာဣတိစ၊ လည်း။ ဝုတ္တာ၊နိဗ္ဗိဇ္ဈိတ္ဝာ၊ ၍။ပဋိဝိဇ္ဈိတ္ဝာ၊၍။ဥပ္ပန္နဋ္ဌေန၊ကြောင့်။ ဝိဇ္ဇာ ဣတိစ၊ လည်း။ ဝုတ္တာ၊သြဘာသဋ္ဌေန၊ ကြောင့်။ အာလောကောဣတိစ၊ လည်း။ ဝုတ္တာ၊ ပြီ။တထာ တေနကာရဏေန၊ ကြောင့်။)စက္ခုံ ဥဒပါဒီတိ။ပ။

သမုဒယော သမုဒယောတိ။ ။ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ အနေကဝါရံ သမုဒယဒဿနဝသေန ဝိညာဏဿ ပဝတ္တတ္တာ(ဒုက္ခအစုဏ် အကြိမ်များစွာ ဖြစ်ခြင်းကိုမြင်သည်၏အစွမ်းဖြင့် ဝိညာဉ်၏ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ "သမုဒယော သမုဒယော" တိ အာမေဋိတဝစနံ (သမုဒယော သမုဒယော ဟူသောအာမေဋိတ်စကားကို။) အဝေါစ။–ဋီကာ။

ဩဘာသင္ဌောအတ္ထောတိ၊ ဟူ၍။ (ဓမ္မသေနာပတိ) အာဟ၊ ပြီ။ [စက္ခုံဥဒပါဒီတိ၊ ကား။ ဒဿနင္ဌေန၊ ကြောင့်။ (စက္ခု၊ ပကတိမျက်လုံးကဲ့သို့မြင်တတ်သောသဘောတရားသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ပြီ။) ဉဏံ ဥဒပါဒီတိ၊ ကား။ ဉတင္ဌေန၊ ကြောင့်။ (ဉဏံ၊ သိတတ်သော သဘောတရားသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ပြီ။) ပညာဥဒပါဒီတိ၊ ကား။ ပဇာနနင္ဌေန၊ ကြောင့်။ (ပညာ၊ အပြားအားဖြင့်သိတတ်သော သဘောတရားသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ပြီ။) ဝိဇ္ဇာဥဒပါဒီတိ၊ ကား။ ပဋိဝေဓင္ဌေန၊ ထိုးထွင်း၍သိတတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသောအနက်ကြောင့်။ (ဝိဇ္ဇာ၊ ထိုးထွင်း၍သိတတ်သောသဘောတရားသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ပြီ။) အာလောကောဥဒပါဒီတိ၊ ကား။ ဩဘာသင္ဌေန၊ ကြောင့်။ (အာလောကော၊ အရောင်အလင်းဖြစ်သော သဘောတရားသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ပြီ။) စက္ခု၊ စက္ခုဟူသော သဒ္ဒါသည်။ ဓမ္မော၊ ပါဋိဓမ္မတည်း။ ဒဿနင္ဌော၊ မြင်ခြင်းဟူသော သဘောသည်။ (အတ္ထသဒ္ဒါ သဘောအနက်ဟော။) အတ္ထော၊ စက္ခုသဒ္ဒါဖြင့် ပြအပ်သော အနက်တည်း။ ဉဏံ၊ ဉဏဟူသောသဒ္ဒါသည်။ ဓမ္မော၊ ပါဋိဓမ္မတည်း။ ဉတင္ဌော၊ သိတတ်သောသဘောသည်။ အတ္ထော၊ ဉဏသဒ္ဒါဖြင့် ပြအပ်သော အနက်တည်း။ ပညာ၊ ပညာဟူသောသဒ္ဒါသည်။ ဓမ္မော၊ တည်း။ ပဇာနနင္ဌော၊ အပြားအားဖြင့် သိတတ်သော သဘောသည်။ အတ္ထော၊ ပညာသဒ္ဒါဖြင့် ပြအပ်သောအနက်တည်း။ ဝိဇ္ဇာ၊ ဝိဇ္ဇာဟူသော သဒ္ဒါသည်။ ဓမ္မော၊ တည်း။ ပဋိဝေဓင္ဌော၊ ထိုးထွင်း၍သိတတ်သော သဘောသည်။ အတ္ထော၊ ဝိဇ္ဇာသဒ္ဒါဖြင့် ပြအပ်သောအနက်တည်း။ အာလောကော၊ အာလောကော ဟူသောသဒ္ဒါသည်။ ဓမ္မော၊ တည်း။ ဩဘာသင္ဌော၊ အရောင်အလင်းဟူသော သဘောသည်။ အတ္ထော၊ အာလောကသဒ္ဒါဖြင့် ပြအပ်သောအနက်တည်း။]

တ္တေကေဟိ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော။ ပဒေဟိ၊ စက္ခုံ ဥဒပါဒိ အစရှိသော ငါးပုဒ်တို့ဖြင့်။ ကိံ၊ အဘယ်ပိဏ္ဍတ္ထကို။ ကထိတံ၊ ဟောတော်မူအပ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤကားအမေးတည်း။ ဣမသို့ံ၊ ဤဝိညာဉ်ဟူသော အကြောင်းတရားသည်။ သတိ၊ ရှိလတ်သော်။ ဣဒံ၊ ဤနာမ်ရုပ်ဟူသော အကျိုးတရားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပစ္စယသဉ္ဇာနနမတ္တံ၊ နာမ်ရုပ်စသည်တို့၏ အကြောင်းကို သိတတ်သောဉာဏ်မျှကို။ ကထိတံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ အထဝါ၊ ထို့ပြင်ဟနည်းကား။ စီထိပဋိပန္ဒာ၊ အကြောင်း

စက္ခု၊ ဓမ္မော။　။စက္ခု၊ ဓမ္မောတိ စက္ခုတိ ပါဋိဓမ္မော၊ ဒဿနင္ဌော အတ္ထောတိ ဒဿနသဘာဝေါ တေန ပကာသေတဗ္ဗော အတ္ထော။ သေသေသုပိ ဧသေဝနယော။-ဋီကာ။

အကျိုးတည်းဟူသောလမ်းကို သွားတတ်သော။ တရားဝိပဿနာ၊ နုသော ဝိပဿနာကို။ ကထိတာ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤကားအဖြေတည်း။

၆၁။ အဓိဂတော ခေါ မျာယန္တိ၊ ကား။ မေ၊ ငါသည်။ အယံ (မဂ္ဂေါ)၊ ဤဝိပဿနာမဂ်ကို။ အဓိဂတော၊ သိအပ် ရအပ်ပြီ။ မဂ္ဂေါတိ၊ ကား။ ဝိပဿနာမဂ္ဂေါ၊ အရိယာမဂ် အစရှိသည်ကို ရှာမှီးတတ်သော ဝိပဿနာတည်းဟူသောမဂ်၊ကို။ (“အဓိဂတော”၌ စပ်။) [အရိယမဂ္ဂါဒီနံ မဂ္ဂနဋ္ဌေန (ရှာမှီးတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။) မဂ္ဂေါတိ။–ဋီကာ။] ဗောဓာယာတိ၊ ကား။ စတုသစ္စဗုဇ္ဈနတ္ထာယ၊ လေးပါးသောသစ္စာကို သိခြင်းအကျိုးငှာ။ ဝါ၊ တနည်း။ နိဗ္ဗာနဗုဇ္ဈနတ္ထာယဧဝ၊ နိဗ္ဗာန်ကိုသိခြင်း အကျိုးငှာသာ။ (“အဓိဂတော”၌ စပ်။ ဧဝဖြင့် အခြားသစ္စာသုံးပါးကို ကန့်။)အပိစ၊တနည်း ကား။ ဗုဇ္ဈတိ၊ သိတတ်၏။ ဣတိ၊ ထိုသို့သိတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဗောဓော၊ ဗောဓမည်၏။ ဧတံ၊ ဤ “ဗောဓ”ဟူသော အမည်သည်၊ အရိယမဂ္ဂဿ၊ ၏။ နာမံ၊ တည်း။ တဒတ္ထာယ၊ ထိုသိတတ်သော အရိယာမဂ် အကျိုးငှာ။ (အဓိဂတော၊ ပြီ။) ဣတိပိ၊ ဤအနက်သည်လည်း။ ဝါ၊ ကိုလည်း။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဝါ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။)

ဟိ၊ မှန်။ (တနည်း) ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ တဒတ္ထာယ၊ ထိုသိတတ်သော အရိယာမဂ်အကျိုးငှာ။ (အဓိဂတော၊ ပြီ။) ဣတိပိ၊ သည်လည်း။ ဝါ၊ ကိုလည်း။ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်သနည်း။ ဟိ (ယသ္မာ)၊ကြောင့်။ အရိယမဂ္ဂေါ၊အရိယာမဂ်သည်။ ဝိပဿနာမဂ္ဂမူလကော၊ ဝိပဿနာမဂ်ဟူသော အရင်းခံရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (ထိုသို့ အရိယာမဂ်၏ ဝိပဿနာမဂ်ဟူသော အရင်းခံရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။) တဒတ္ထာယ၊ ငှာ။ (အဓိဂတော၊ ပြီ။) ဣတိပိ၊ ဤအနက်သည်လည်း။ ဝါ၊ကိုလည်း။ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ (ဣတိ၊ သို့။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်၏။) ဣဒါနိ၊ ၌။ တံ မဂ္ဂံ၊ ထို ဝိပဿနာမဂ်ကို။ နိယျာတေန္တော၊ အပ်နှင်းလိုသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။(နိဂုံး အုပ်လိုသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။) ယဒိဒံ နာမရူပနိဇ္ဈာတိအာဒိ၊ အစရှိ

အပိစ ဗောဓော။ ။အဋ္ဌကထာ စာအုပ်တို့၌ “ဗောဓိ” ဟု ရှိ၏။ ပါဠိတော်၌ကား ဗောဓေယ ဝယ်“ဗောဓ”ဟုသာရှိ၏။ဗုဇ္ဈတိတိ စတ္တာရိ အရိယသစ္စာနိ ကေပဋိဝေဓေန (တပြိုင်နက် ထိုးထွင်း၍သိခြင်းအားဖြင့်။) ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊ တေန ဗောဓသဒ္ဒဿ ကတ္တု၊ သာဓနတ္တာမာဟ (ထို့ကြောင့် ဗောဓသဒ္ဒါ၏ ကတ္တုသာဓနာ၏အဖြစ်ကိုဆိုပြီ။) ဣဒ္ဓိကာ ဖွင့်၌လည်း “ဗောဓ”ဟုပင် ရှိသည်။ ထို့ကြောင့် “ဗုဇ္ဈတိတိ ဗောဓော”ဟု ရှိမှ ပါဠိတော်ဋီကာတို့နှင့်လျော်သည်။

သောပါဠိရပ်ကို။ အာဟာ၊ ဟောတော်မူပြီ။ စ၊ဆက်။ တွေ့၊ ဤ ယဒိဒံ နာမရူပနိဏ္ဍောခ အစရှိသောပါဠိ၌။ ဝိညာဏနိဏ္ဍောခေတိအာဒီဟိ၊ အစရှိကုန်သော။ ပစ္စတ္တပဒေဟိ၊ ပထမာဝိဘတ်၏အနက်ကို ပြသော ပုဒ်တို့ဖြင့်၊ နိဗ္ဗာန မေဝ၊ ကိုသာ။ ကထိတံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ မဟာပုရိသော၊ သည်။ သကလဿ၊ အလုံးစုံသော။ ဝဋ္ဋဒုက္ခဿ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲ၏။ အနိဗ္ဗတ္တိ နိဏ္ဍောခံ၊ မဖြစ်ခြင်းဟူသော ချုပ်ရာကို။ ဝါ၊မဖြစ်ခြင်းဟူသောချုပ်ကြောင်းကို။ အဒ္ဓသ၊ မြင်တော်မူပြီ။

၆၂။ နိဏ္ဍောခေါ နိဏ္ဍောခေတိ ခေါတိ၊ကား။အနိဗ္ဗတ္တိ အနိဗ္ဗတ္တိတိ၊ဟူ၍။ ဝါ၊မဖြစ်ခြင်း မဖြစ်ခြင်းဟူ၍။ (စက္ခု၊ သည်။ ဉဒပါဒိ၊ ပြီ။ စသည်၌စပ်။) စက္ခုန္တိအာဒီနိ၊ စက္ခုံအစရှိသော ပုဒ်တို့သည်။ ဝုတ္တတ္ထာနေဝ၊ ဖွင့်ဆိုအပ်ပြီးသော အနက်ရှိကုန်သည်သာ။ ပန၊ဆက်။ ဣမ၊ ဤ နိဏ္ဍောခဝါရ၌၊ သဗ္ဗေဟေဝ၊ အလုံးစုံသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ဧတေဟိ ပဒေဟိ၊ ဤစက္ခုံအစရှိသော ငါးပုဒ်တို့ဖြင့်။ ဣမသ္မိံ၊ဤ စိညာဉ်ဟူသော အကြောင်းတရားသည်၊ အသတိ၊ မရှိလတ်သော်၊ ဣဒံ၊ ဤ နာမ်ရုပ်ဟူသော အကျိုးတရားသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်တော့။ ဣတိ၊ သို့။ နိဏ္ဍောခသဒ္ဒေနနမတ္တမေဝ၊ နာမ်ရုပ်စသည်တို့၏ချုပ်ခြင်းကို သိတတ်သောဉာဏ်မျှကိုသာ။ ကထိတံ၊ ပြီ။ အထ ဝါ၊ ကား။ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိ၊ သင်္ခါရနိမိတ္တဝဋ္ဋုပဝတ္တမှ ထမြောက်သောမဂ်သို့ ဆောက်ကြောင်းဖြစ်သော၊ ဗလဝဝိပဿနာ၊ အားရှိသောဝိပဿနာကို။ ကထိတာ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။ [ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိ၏ အဓိပ္ပါယ်ကို သင်္ဂြိဟ်ဘာသာဋ္ဌီကာ "ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိဝိပဿနာအခန်း၌ ဂါထာနှင့်တကွ ပြထားပြီ။]

၆၃။ အပရေန သမယေနာတိ၊ ကား။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပစ္စယဥ္စ၊ အကြောင်းကိုလည်းကောင်း။ ပစ္စယနိဏ္ဍောခဥ္စ၊ အကြောင်း၏ ချုပ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း။ ဝိဒိတ္ဝာ၊ သိပြီး၍။ တတော၊ ထို သိရာအခါမှ၊ အပရဘာဂေ၊ နောက်အဖို၌။ ဥပါဒါနက္ခဏေသူတိ၊ ကား။ ဥပါဒါနဿ၊ ဥပါဒါန်၏။ ပစ္စယဘူတေသု၊

ပစ္စတ္တပဒေဟိ။ပ။ကထိတံ။ ။ပစ္စတ္တပဒေဟိ-ဘိ ပဌမာဝိဘတ္တိဒိပကေတိ ပဒေဟိ နိဗ္ဗာနမေဝ ကထိတံ, ဝိညာဏာဒိ နိရုဇ္ဈတိ ဣတ္ထောတိ ကတ္ဝာ။ ဣတ္ထံကိုကြည့်၍ "ချုပ်ရာ"ဟု အဓိကရဏ အနက်ပေးကြ၏။သို့သော် သီလက္ခန်ကေဝဋ္ဋသုတ် အဆုံး၌ "ဣတ္ထ"ကို "နိမိတ္တေ ဘုမ္မံ ဒဿေတိ"ဟု ဋီကာသစ်ဖွင့်သည်။ အနိဗ္ဗတ္တိနိရောဓန္တိ သဗ္ဗသော ပစ္စယနိရောဓေန (အကြောင်းတို့၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။) အနုပ္ပါဒနိရောဓံ (တဖန်ဖြစ်ခြင်းမရှိသော ချုပ်ခြင်းကို။) အစ္ဆန္နနိရောဓံ။—ဋီကာ။

အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ ခန္ဓေသု၊ ခန္ဓာတို့၌။ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿီတိ၊ ကား။ ပဌမံ၊ စွာ။ ဒိဋ္ဌံ၊ မြင်အပ်ပြီးသော။ တမေဝ ဥဒယဉ္ဇ၊ ထိုဖြစ်ခြင်းကို လည်းကောင်း။ တမေဝ ဝယဉ္ဇ၊ ထိုပျက်ခြင်းကိုလည်းကောင်း။ အနုပဿ မာနော၊ အဖန်ဖန်ရှုသည်။ (ဟုတွာ၊ ၍။) ဝိဟာသီတိ၊ ကား။ သိခါပတ္တံ၊ အထွတ်အထိပ်သို့ရောက်သော။ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိဝိပဿနံ၊ ကို။ ဝဟန္တော၊ ဆောင် လျက်။ (ဖြစ်စေလျက်။) ပိဟရိ၊ နေတော်မူပြီ။ ဣဒံ၊ ဤ အပရေန သမယေန အစရှိသောစကားကို။ ကသ္မာ၊ အဘယ့်ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ မိန့်တော်မူအပ်သနည်း။ ဟိ(ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗေယေဝ၊ အလုံးစုံသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော၊ ပူရိတ ပါရမိနော၊ ဖြည့်အပ်ပြီးသော ပါရမီရှိတော်မူကြကုန်သော။ ဗောဓိသတ္တာ၊ တို့သည်။ ပစ္ဆိမဘဝေ၊ နောက်ဆုံးဘဝ၌။ ပုတ္တဿ၊ သားတော်၏။ ဇာတဒိဝသေ၊ ဖွားမြင်ရာနေ့၌။ မဟာဘိနိက္ခမနံ၊ မြတ်သော တောသို့ ရှေးရှုထွက်တော်မူခြင်း ကို။ နိက္ခမိတွာ၊ ၍။ ပဗ္ဗဇိတွာ၊ ၍။ ပဓာနံ၊ အားထုတ်ကြောင်း လုံ့လဝီရိယ ကို။ ဝါ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ အနုယုဉ္ဇိတွာ၊ အားထုတ်၍။ ဗောဓိပလ္လင်၊ ဗောဓိ ပလ္လင်သို့။ အာရုယှ၊ တက်တော်မူ၍။ မာရဗလံ၊ မာရ်မင်း၏စစ်တပ်ကို။ ဝိဓမိတွာ၊ ပယ်ဖျောက်တော်မူ၍။ ပဌမယာမေ၊ ပထမယံ၌။ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ၊ ရှေး၌ နေအပ် ဘူးသော ခန္ဓာအစဉ်ကို။ အနုဿရန္တိ၊ အောက်မေ့တော်မူနိုင်ကုန်၏။

ဒုတိယယာမေ၊ ၌။ ဝါ၊ သန်းခေါင်ယံ၌။ ဒိဗ္ဗစက္ခုံ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ် ကို။ ဝိသောဓေန္တိ၊ သုတ်သင်တော်မူကြကုန်၏။ တတိယယာမေ၊ ၌။ ဝါ၊ မိုးသောက်ယံ၌။ ပစ္စယာကာရံ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို။ သမ္မသိတွာ၊ သုံးသပ်တော် မူ၍။ အာနာပါနစတုတ္ထဇ္ဈာနတော၊ အာနာပါနစတုတ္ထစျာန်မှ။ ဝုဋ္ဌာယ၊ ၍။ ပဉ္ဇသု၊ ကုန်သော။ ခန္ဓေသု၊ လောကီခန္ဓာတို့၌။ အဘိနိဝိသိတွာ၊ နှလုံးသွင်း ၍။ ဥဒယဗ္ဗယဝသေန၊ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်း အစွမ်းဖြင့်။ သမပညာသလက္ခဏာနိ၊ အတိအကျ ငါးဆယ်သော လက္ခဏာတို့ကို။ ဒိသွာ၊ ၍။ ယာဝဂေါတြဘုဉ္ဇဏာ၊ ဂေါတြဘုဉ္ဇဏ်တိုင်အောင်။ ဝိပဿနံ၊ ကို။ ဝဓေတွာ၊ တိုးပွားစေ၍။ အရိယ မဂ္ဂေန၊ အရိယမဂ်ဖြင့်။ သကလေ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ ဗုဒ္ဓဂုဏေ၊ ဘုရား ဂုဏ်တော်တို့ကို။ ပဋိဝိဇ္ဈန္တိ၊ ထိုးထွင်း၍ သိကော်မူကြကုန်၏။ အယမ္ပိ မဟာ ပုရိသော၊ ယောကျ်ားမြတ်ဖြစ်သော ဤ ဝိပဿီဘုရားအလောင်းသည်လည်း။ ပူရိတပါရမီ၊ ဖြည့်ကျင့်အပ်ပြီးသော ပါရမီရှိသူဘည်း။ သော၊ ထို ဝိပဿီ ဘုရားအလောင်းသည်။ ယထာဝုတ္တံ၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော။ သဗ္ဗံ၊ သော။ အနုက္ကမံ၊ အစဉ်ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ပစ္ဆိမယာမေ၊ ၌။ အာနာပါန စတုတ္ထဇ္ဈာနတော၊ မှ။ ဝုဋ္ဌာယ၊ ၍၊ ပဉ္ဇသု၊ ကုန်သော။ ခန္ဓေသု၊ တို့၌။ အဘိ နိဝိသိတွာ၊ ၍။ ဝုတ္တပ္ပကာရံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော။ ဥဒယဗ္ဗယ

ဝိပဿနံ၊ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းကို အထူးအားဖြင့် ရှုဘတ်သော ဝိပဿနာဉာဏ်ကို။ အာရဘိ၊ အားထုတ်တော်မူပြီ။ တံ၊ ထို ဝိပဿနာဉာဏ်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှာ။ ဣဒံ၊ ဤ အပရေန သမယေန အစရှိသောစကားကို၊ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

တတ္ထ၊ ထို အပရေန သမယေန အစရှိသောပါဠိ၌။ ဣတိ ရူပန္တိ၊ ကား။ ဣဒံ၊ ဤ ရူပနလက္ခဏာရှိသော သဘောတရားသည်။ ရူပံ၊ ရုပ်တည်း။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ ဧတ္တကံ၊ ဤဘူတရုပ် ဥပါဒါရုပ်အတိုင်းအရှည်ရှိ၏။ ဣဓတော၊ ဤဘူတရုပ်ဥပါဒါရုပ်ထက်။ ဥဒ္ဓံ၊ အလွန်။ ရူပံ၊ရုပ်သည်။ နတ္ထိ၊မရှိ။ ဣတိ၊ဤသို့။ ရူပနသဘာဝဥ္စဝ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောကိုလည်းကောင်း။ ဘူတုပါဒါယဘေဒဥ္စ၊ ဘူတရုပ် ဥပါဒါရုပ်အပြားကိုလည်းကောင်း။ အာဒိ ကတ္တာ၊ အစပြု၍။ လက္ခဏရသပစ္စုပဋ္ဌာနပဒဋ္ဌာနဝသေန၊ လက္ခဏ ရသ ပစ္စုပဋ္ဌာန် ပဒဋ္ဌာန်တို့၏ အပြားအားဖြင့်။ အနဝသေသရူပပရိဂ္ဂဟော၊ အကြွင်းမရှိသော ရုပ်ကို သိမ်းဆည်းကြောင်းဉာဏ်ကို။ စုတ္တော၊ ပြီ။ ဣတိ ရူပဿ သမုဒယော တိ ဣမိနာ၊ ဤပါဋ္ဌဖြင့်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပရိဂ္ဂဟိတဿ၊ သိမ်းဆည်းအပ်ပြီးသော။ ရူပဿ၊ ရုပ်၏။ သမုဒယဒဿနံ၊ ဖြစ်ခြင်းကို ရှုမြင်ပုံကို။ ဝါ၊ဖြစ်ခြင်းကိုရှုဘတ်သော ဉာဏ်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ တတ္ထ၊ ထို ဣတိ ရူပဿ သမုဒယော ဟူသောပါဋ္ဌ၌။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ သမုဒယော၊သည်။ ဝါ၊ကြွင်းသော အကြောင်းနှင့် ပေါင်းမိလတ်သော် ဖြစ်ကြောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိအတ္ထော၊ နာက်။

တဿ၊ ထိုသမုဒယ၏။ ဝိတ္ထာရော၊ အကျယ်ကို။ (ဓဝဒိတဗ္ဗော-၌စပ်။) အဝိဇ္ဇာသမုဒယာ၊ အဝိဇ္ဇာဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ရူပသမုဒယော၊ ရုပ်၏ ဖြစ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တဏှာသမုဒယာ၊ ကြောင့်။ ရူပသမုဒယော၊ သည်။ (ဟောတိ။) ကမ္မသမုဒယာ၊ ကြောင့်။ ရူပသမုဒယော၊သည်။(ဟောတိ။) အာဟာရသမုဒယာ၊ ကြောင့်။ ရူပသမုဒယော၊ သည်။ (ဟောတိ။) ဣတိ၊ ဤသို့။ နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏံ၊ ဖြစ်ခြင်းလက္ခဏာကို။ ပဿန္တော၊ မြင်သော်လည်း။ ရူပက္ခန္ဓဿ၊ ရုပ်အစု၏။ ဥဒယံ ဖြစ်ခြင်းကို။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဓဝဒိတဗ္ဗော၊ သိသင့်သော်

လည်း။ ရူပကွန္ဓသ၊ ၏။ နိရောဓံ၊ ချုပ်ခြင်းကို။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ အသ၊ ထိုချုပ်ခြင်း၏။ ဝိတ္ထာရော၊ အကျယ်တည်း။

ဣတိ ဝေဒနာတိ အာဒီသု ပိ၊ အစရှိသော ပါဠိတို့၌လည်း။ (အတ္ထော ဝေံ ဝေဒိတဗ္ဗော။) အယံ၊ ဤ ဝေဒယိတလက္ခဏာရှိသော သဘောတရားသည်။ ဝေဒနာ၊ တည်း။ ဝေဒနာ၊ သည်။ ဧတ္တကာ၊ ဤ သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာအတိုင်းအရှည်ရှိ၏။ ဣတော၊ ဤ သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာဝေဒနာထက်။ ဥဒ္ဓံ၊ အလွန်။ ဝေဒနာ၊ သည်။ နတ္ထိ။ အယံ၊ ဤ သဥ္ဇာနနလက္ခဏာရှိသော သဘောတရားသည်။သညာ၊တည်း။သညာ၊သည်။ဧတ္တကာ၊ ဤ ရူပသညာအစရှိသောအားဖြင့် ခြောက်ပါးအတိုင်းအရှည်ရှိ၏။ဣတော၊ ဤ ရူပသညာအစရှိသောခြောက်ပါးထက်။ ဥဒ္ဓံ၊ သညာ သည်။နတ္ထိ။ ဣမေ၊ ဤအဘိသင်္ခရဏလက္ခဏာရှိသောသဘောတရားတို့သည်။ သင်္ခါရာ၊ တို့တည်း။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ ဧတ္တကာ၊ ဤဖဿအစရှိသော ငါးဆယ်အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်၏။ ဣတော၊ ဤ ဖဿအစရှိသောငါးဆယ်ထက်။ ဥဒ္ဓံ၊ သင်္ခါရာတို့သည်။နတ္ထိ၊ကုန်။ ဣဒံ၊ဤ ဝိဇာနနလက္ခဏာရှိသောသဘောတရားသည်။ ဝိညာဏံ၊တည်း။ ဝိညာဏံ၊သည်။ ဧတ္တကံ၊ ဤစက္ခုဝိညာဉ် အစရှိသော ၆-ပါးသော လောကီဝိညာဉ် အတိုင်းအရှည်ရှိ၏။ ဣတော၊ ဤစက္ခုဝိညာဉ် အစရှိသော ၆-ပါးသော လောကီဝိညာဉ်ထက်။ ဥဒ္ဓံ၊ ဝိညာဏံ၊ သည်။ နတ္ထိ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒယိတ သဥ္ဇာနန အဘိသင်္ခရဏ ဝိဇာနနသဘာဝဥေ္ဇဝ၊ ဝေဒယိတ သဘော သဥ္ဇာနန သဘော အဘိသင်္ခရဏသဘော ဝိဇာနနသဘောကိုလည်းကောင်း။ သုခါဒိ ရူပသညာဒိဖဿာဒိစက္ခုဝိညာဏာဒိဘေဒဥ၊ သုခအစရှိသောအပြား ရူပ သညာ အစရှိသောအပြား ဖဿအစရှိသော အပြား စက္ခုဝိညာဉ် အစရှိသော အပြားကိုလည်းကောင်း။ အာဒိံ ကတွာ၊ အစပြု၍။လက္ခဏ ရသ ပစ္စုပဋ္ဌာနပဒဋ္ဌာနဝသေန၊ တို့၏ အပြားအားဖြင့်။ အနဝသေသဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဏပရိဂ္ဂဟော၊ အကြွင်းမရှိသော ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဉ်တို့ကို သိမ်းဆည်းကြောင်းဉာဏ်ကို။ ဝုတ္တော၊ ပြီ။

ပန၊ ကား။ ဣတိ ဝေဒနာယ သမုဒယောတိ အာဒီဟိ၊ အစရှိသောပုဒ်တို့ဖြင့်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပရိဂ္ဂဟိတာနံ၊ သိမ်းဆည်းအပ်ပြီးကုန်သော။ ဝေဒနာ

စက္ခုဝိညာဏာဒိဘေဒံ။ ။အာဒိဖြင့် သောတဝိညာဉ်အစ မနောဝိညာဉ် တိုင်အောင် ငါးပါးကိုယူပါ။ ထိုဝိညာဉ်များလည်း ဝိပဿနာဉာဏ်၏ အာရုံဖြစ်သောကြောင့် လောကီဝိညာဉ်ကိုသာ ယူရသည်။ ဝေဒနာစသည်၌လည်း လောကိဝေဒနာစသည်ပင်တည်း။ [စက္ခုဝိညာဏာဒီနန္တိ အာဒိသဒ္ဒေန သဗ္ဗေသံ လောကိယဝိညာဏာနံ သင်္ဂဟော၊ ယထာစဝိညာဏေ၊ ဧသနယော ဝေဒနာဒီသုပိ။-ဋီကာ။]

သညာသခ်ါရဝိညာဏာနံ၊ တို့၏။ သမုဒယဒဿနံ၊ ဖြစ်ခြင်းကို ရှုမြင်ပုံကို။ ဝါ၊ ဖြစ်ခြင်းကို ရှုမြင်တတ်သောဉာဏ်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ တတြာပိ၊ ထို ဣတိ ဝေဒနာယ သမုဒယော အစရှိသောပါဠ်၌လည်း။ ဣတိတိ၊ ဣတိဟူသော ပါဠ်၏။ဧဝံ၊ ဤသို့။ သမုဒယော၊ ကြွင်းသောအကြောင်းနှင့် ပေါင်းမိလတ်သော် ဖြစ်ကြောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ဣတိအတ္ထော၊ ကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။) တေသမိ၊ ထို ဣတိ ဝေဒနာယ သမုဒယော အစရှိသော ပါဠ်တို့၏လည်း။ ဝိတ္ထာရော၊ ကို။ အဝိဇ္ဇာသမုဒယာ ဝေဒနာသမုဒယောတိ၊ ဟူ၍။ ရူပေ၊ ရုပ်၌။ ဝုတ္ထနယေနေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်သာ။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ပန၊ အထူးကား။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်လတ္တံ့ကား။ ဝိသေသော၊ အထူးတည်း။ တီသု၊ ကုန်သော။ ခန္ဓေသု၊ စေတသိက်ခန္ဓာတို့၌။ အာဟာရ သမုဒယာတိ၊ ဟူ၍။ အဝတ္ဌာ၊ မဆိုမူ၍။ ဖဿ သမုဒယာတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုရာ၏။ ဝိညာဏက္ခန္ဓေ၊ ၌။ နာမရူပသမုဒယာတိ၊ ဟူ၍။ (ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ၏။) အတ္ထဂ်မပဒမိ၊ အတ္ထဂ်မပုဒ်ကိုလည်း။ တေသံယေဝ၊ ထို ဖဿအစရှိသော ပုဒ်တို့၏သာလျှင်။ ဝသေန၊ စပ်သဖြင့်။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ယှဉ်စေရာ၏။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးကား။ ဧတ္ထ၊ ဤသုမဂ်လ ဝိလာသိနီမည်သော ဒီဃနိကာယ် အဋ္ဌကထာ၌။ သခေ်ပေါ၊ အကျဉ်းတည်း။ ဝိတ္ထာရော ပန၊ အကျယ်ကိုကား။ သဗ္ဗာကာရပရိပူရော၊အလုံးစုံသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့် ပြည့်သော။ ဥဒယဗ္ဗယ ဝိနိစ္ဆယော၊ ဥဒယဗ္ဗယ အဆုံးအဖြတ်ကို။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၊ ၌။ (မယာ၊ သည်။) ဝုတ္တော၊ ပြီ။

တဿ ပဥ္ဇသု ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿိနော ဝိဟရတောတိ၊ ကား။ဝိပဿိဿ၊မည်သော။တဿဗောဓိသတ္တဿ၊၏။(စိတ္တံ-၌စပ်။)(တနည်း) တဿဗောဓိသတ္တဿ၊ သည်။ (ဝိဟရတော-၌စပ်။) ရူပါဒီသု၊ ရူပက္ခန္ဓာအစရှိကုန်သော။ ပဥ္ဇသု၊ ကုန်သော။ ဣမေသု ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု၊ တို့၌။ သမ ပညာသလက္ခဏဝသေန၊ အတိကျငါးဆယ်သော လက္ခဏာတို့၏အပြားအား ဖြင့်။ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿိနော၊ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းကို အဖန်ဖန်ရှုသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတော၊ နေလတ်သော်။ ယထာနုက္ကမေန၊ အကြင်အကြင်အစဉ်အားဖြင့်။ ဝိပဿနာဉာဏေ၊ ဝိပဿနာဉာဏ်ကို၊ ဝစိုတေ၊ တိုးပွါးစေအပ်ပြီးသော်။ အနုပ္ပါဒနိရောဓေန၊ နောင်တဖန်ဖြစ်ခြင်းမရှိသော ချုပ်ခြင်းအားဖြင့်။ နိရုဇ္ဈမာနေဟိ၊ ချုပ်ကုန်သော၊ အာသဝသခ်ါတေဟိ၊ အာသဝေါဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ကိလေသေဟိ၊ တို့မှ။ အနုပါဒါယ၊ မယူမူ၍။ အဂ္ဂဟေတွာဝ၊ ထို ကိလေသာတို့ကို အနည်းငယ်မျှမယူမူ၍။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ဝိမုစ္စတိ၊ လွတ်

၏။[အဂ္ဂဟေတ္ဝာတိ တေသံ ကိလေသာနံ လေသမတ္တမ္ပိ အဂ္ဂဟေတ္ဝာ။ စိတ်မယူမူ၍ ၊]တဒေတံ(တံ ဧတံ)၊ ထိုစိတ်သည်။ မဂ္ဂက္ခဏေ၊ မဂ်ခဏ၌။ ဝိမုစ္စတိ နာမ၊ လွတ်ဆဲမည်၏။ ဖလက္ခဏေ၊ ဖိုလ်ခဏ၌။ ဝိမုတ္တံ နာမ၊ လွတ်ပြီးမည်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ မဂ္ဂက္ခဏေ၊ ၌။ ဝိမုတ္တဥေဝ၊ အောက်မဂ်တို့ဖြင့် ပယ်သောကိလေသာတို့မှ လွတ်ပြီးလည်းဟုတ်၏။ ဝိမုစ္စတိ စ၊ မိမိမဂ်ဖြင့် ပယ်အပ်သော ကိလေသာတို့မှ လွတ်ဆဲလည်းဟုတ်၏။ ဖလက္ခဏေ၊ ၌၊ ဝိမုတ္တမေဝ၊ လွတ်ပြီးသာတည်း။

စ၊ ဆက်။ ဧတ္တာဝတာ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော စကားအစဉ်ဖြင့်။ မဟာပုရိသော၊ သည်။ သဗ္ဗဗန္ဓနာ၊ အလုံးစုံသောသြရမ္ဘာဂိယသံယောဇဉ်, ဥဒ္ဓံဘာဂိယသံယောဇဉ်ဟူသော အနှောင်အဖွဲ့မှ။ ဝိပ္ပမုတ္တော၊ အထူးအားဖြင့် လွတ်တော် မူပြီးသည်။ (ဟုတ္ဝာ။) သူရိယရသ္မိသမ္ဖုဋ္ဌံ၊ နေရောင်ခြည်ဖြင့် ကောင်းစွာ တွေ့ထိအပ်သော။ ပဒုမံ ဣဝ။ ပဒုမ္မာကြာပန်းသည် ကဲ့သို့။ သုဝိကသိတစိတ္တသန္တာနော၊ ကောင်းစွာ ပွင့်လင်းသော စိတ်အစဉ်ရှိတော်မူသည်။ (ဟုတ္ဝာ။) စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ မဂ္ဂဉာဏာနိ၊ မဂ်ဉာဏ်တို့ကိုလည်းကောင်း။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော၊ ဖလဉာဏာနိ၊ တို့ကိုလည်းကောင်း။ စတသော၊ ကုန်သော။ ပဋိသမ္ဘိဒါ၊ ပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်တို့ကိုလည်းကောင်း။ စတုယောနိပရိစ္ဆေဒကဉာဏံ၊ လေးပါးသော ယောနိတို့ကို ပိုင်းဖြတ်တတ်သော ဉာဏ်ကိုလည်းကောင်း။ ပဥ္ဇဂတိပရိစ္ဆေဒကဉာဏံ၊ ငါးပါးသော ဂတိတို့ကို ပိုင်းဖြတ်တတ်သော ဉာဏ်ကိုလည်းကောင်း။ ဆ၊ ကုန်သော၊ အသာဓာရဏဉာဏာနိ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ သာဝကတို့နှင့် ဆက်ဆံခြင်းမရှိသော ဉာဏ်တို့ကိုလည်းကောင်း။ သကလေ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ ဗုဒ္ဓဂုဏေစ၊ဘုရားဂုဏ်တော်တို့ကိုလည်းကောင်း။ (အတီတံသေ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော အပ္ပဋိဟတဉာဏံ အစရှိသော တဆယ့်ရှစ်ပါးသော အာဝေဏိက ဂုဏ်တော်တို့ကိုလည်းကောင်း။) ဟတ္ထဂတေ၊ လက်၌ရောက်သည်တို့ကို။ ကတ္ဝာ၊ ၍။ ပရိပုဏ္ဏသက်ပွေါ၊ပြည့်သော အကြုံရှိတော်မူသည်။(ဟုတ္ဝာ။)ဗောဓိပလ္လင်္ကေ၊ ၌။ နိသိန္နောဝ၊ တိုင်တော်မူလျက်သာ။ (ဝိရောစိတ္ထ-၌စပ်။)

မဂ္ဂက္ခဏေ ဝါ။ ။သောတာပတ္တိမဂ်သည် ဝိမုစ္စတိတမျိုးသာရ၏။ သကဒါဂါမိမဂ်ခဏ၌ သောတာပတ္တိမဂ်ပယ်အပ်သော ကိလေသာတို့မှ လွတ်ပြီးဖြစ်၍ ဝိမုတ္တလည်းဟုတ်၏။ မိမိပယ်ထိုက်သော ကိလေသာတို့မှ ကာမရာဂ ဗျာပါဒတို့ကို နည်းပါးအောင်ပယ်သောအားဖြင့် လွတ်ဆဲဝိမုစ္စတိလည်း ဟုတ်၏။ အနာဂမိမဂ် အရဟတ္တမဂ်ကို၌လည်း ဝိမုတ္တ ဝိမုစ္စတိ နှစ်မျိုးလုံးရသည်။ [မဂ္ဂက္ခဏေဝါ ဥပရိမဂ္ဂက္ခဏေ ဟေဋ္ဌိမမဂ္ဂဝဇ္ဈေဟိ ဝိမုတ္တဥေဝ ယထာသကံ ပဟာတဗ္ဗေဟိ ဝိမုစ္စတိစ။—စ္ဌီကာ။]

[ဂါထာနက်။] (ယသွာ၊ အကြင့်ကြောင့်။) ဇာတိ၊ ပဋိသန္ဓေတည်နေရခြင်းသည်။ဇရာဗျာဓိမရဏမိဿတာယ၊ အို နာ သေရေး ဒုက္ခဘေးတို့နှင့် ရောထွေး၍နေသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။)ပုနပ္ပုနံ၊ ထပ်ကာထပ်ကာ။ (ဥပဂန္တုံ၊ ကပ်ရောက်ရခြင်းငှာ။) ဒုက္ခာ၊ ဆင်းရဲလှချေ၏။ (တသွာ စ၊ ထို့ကြောင့်လည်းကောင်း။ တသွိံ၊ ထိုတဏှာယောကျိုး လက်သမားကို။ အဒိဋ္ဌေ၊ ဉာဏ်ဖြင့်ထင်ထင် မတွေ့မြင်အပ်သေးသည်ရှိသော်။သာဇာတိ၊ ထိုဇာတိသည်။ နနိဝတ္တတိ၊ ဆုတ်နစ်မည်မဟုတ်။ တသွာ စ၊ကြောင့်လည်းကောင်း။)ဂဟကာရံ၊ခန္ဓာအိမ်ကို အကြိမ်ကြိမ်အဖန်ဖန် စီမံတတ်သော တဏှာယောကျိုး လက်သမားကို။ ဂဝေသန္တော၊ မရမနေ ရှာဖွေသော။ (အဟံ၊ သည်။) အနိဗ္ဗိသံ၊တဏှာမြင်ရန် သဗ္ဗညာဏ်ကို ကေန်ပိုင်ပိုင် မရနိုင်သေးသည်။ (ဟုတ္ဒာ၊၍။ ဝါ၊ ကြောင့်။ တွေကံ ကာလံ၊ ဤမျှလောက်သော လေးအသခ်ျေနှင့် ကမ္ဘာတသိန်းကာလပတ်လုံး။) အနေကဇာတိသံသာရံ၊အသိန်းမက ဘဝများစွာ သံသရာစက်ဝိုင်းကို။ သန္ဓာဝိဿံ၊ ဆုံဝယ်ကပ်နွားရဟတ်ချားသို့ ပြေးသွားကျင်လည်ခဲ့ရလေပြီ။

ဂဟကာရက၊ ခန္ဓာအိမ်ကို အကြိမ်ကြိမ်အဖန်ဖန် စီမံတတ်သော တဏှာယောကျိုး ဟဲ့....လက်သမား။ (ဒါနိ၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ရပြီးရာ ယခုအခါ၌။ တွံ၊ သင်သည်။ ဝါ၊ ကို။) ဒိဋ္ဌော၊ ဉာဏ်ဖြင့်ထင်ထင် တွေ့မြင်အပ်ပြီးသည်။ အသိ၊ ဖြစ်၏။ ပုန၊ တဖန်။ ဂေဟံ၊ ခန္ဓာအိမ်ကို။ နကာဟသိ၊ ပြုလုပ်ရတော့မည် မဟုတ်။ တေ၊၏။ သဗ္ဗာ၊ ကြွင်းမဲ့ဥသုံ အလုံးစုံကုန်သော။ ဖာသုကာ၊ ကိလေသာအခြင်ရနယ်တို့ကို။ ဘဂ္ဂါ၊ မှုန့်မှုန့်ညက်ညက် ချိုးဖျက်အပ်ကုန်ပြီ။ ဂဟကူဋ္ဌံ၊ ခန္ဓာအိမ်၏ အဝိဇ္ဇာအထွတ်ကို။ ဝိသခ်တံ၊ ဖျက်ဆီးအပ်ပြီ။ စိတ္တံ၊ ငါ၏စိတ်သည်။ ဝိသခ်ါရဂတံ၊ သခ်ါရကင်းမြုံ နိဗ္ဗာန်ဘုံသို့အာရုံပြုသော အားဖြင့် ရောက်ပြီ။(အဟဉ္စ၊ ငါသည်လည်း။)တဏှာနံ၊ သင်တဏှာတို့၏။ ခယံ၊ ကုန်ကြောင်းဖြစ်သော အရဟတ္တမဂ် အရဟတ္တဖိုလ်ကို။ အဇ္ဈဂါ၊ ရပြီ။(တနည်း)ဝိသခ်ါရဂတံ၊ သခ်ါရကင်းမြုံနိဗ္ဗာန်ဘုံသို့အာရုံပြုသောအားဖြင့်ရောက်သော။စိတ္တံ၊ သည်။ တဏှာနံ၊တို့၏။ ခယံ၊ ကို။ အဇ္ဈဂါ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ သို့လည်းကောင်။ (မနသိကရောန္တော၌စပ်။)[ဤဂါထာ၏အဓိပ္ပါယ် ပါရာဇိကဏ် ဘာသာဋီကာ၌ပြခဲ့ပြီ။]

အယောဃဲနဟတဿ၊ ပန်းပဲသမား‌တို့၏ သံတူ သံတင်းပုတ်ဖြင့် ထုရိုက်အပ်သော မီးရဲရဲညိုနေသော သံကိုရိယာ၏။ [၉၀ သဒ္ဒါ စတ္ထ နိပါတမတ္တံ။] ဇလတော၊ တောက်ပသော။ ဇာတဝေဒသော၊ မီး၏။ ဝါ၊ သည်။ [သက္ကတ၌ ''ဇာတဝေဒသ်'' ဟု မနောဂိုဏ်း ဆန်ဆန် ရှိသောကြောင့် သဝ်ဘတ်ကို သြပြု သအက္ခရာလာ၍ ''ဇာတဝေဒသော'' ဟု ရှိသည်။] အနုပုဗ္ဗုပသန္တဿ၊ အစဉ်အတိုင်း ငြိမ်းလတ်သော်။ ဂတိ၊ သွားရာအရပ်ကို။ နဉာယတေ ယထာ၊ မသိအပ်သကဲ့သို့။ [သွားရာအရပ်ပင်မရှိ။]

၉၀၊ ဤအတူ။ သမ္မာ၊ သမထ ဝိပဿနာ ဘာဝနာကို ကောင်းစွာ ကြိုးစား သင့်သောအကြောင်းအား‌ဖြင့်။ ဝိမုတ္တာနံ၊ တဒင်္ဂဝိက္ခမ္ဘန ဿဿဝိမုတ္တိတို့ဖြင့် လေးပါးသော ဥပါဒါန်တို့မှ လွတ်ပြီးကုန်သော။ ဝ၊ လေးပါးသော အာသဝေါတို့မှ လွတ်ပြီးကုန်သော။ ကာမဗန္ဓဿ၊ ကာမအနှောင်အဖွဲ့ဟူသော ကာမောဃ ဘဝေါဃနှင့်တကွ ကြွင်းသောသြဃတို့မှ လွန်မြောက်တော်မူပြီးကုန်သော။ အစလံ၊ ကိလေသာဘိသင်္ခါရတို့ကြောင့် တုန်လှုပ်ခြင်းမရှိသော။ သုခံ၊ နိဗ္ဗာန‌ဓာတ် ချမ်းသာမြတ်သို့။ ပတ္တာနံ၊ ရကုန်ရောက်ကုန်သော ရဟန္တာအရှင်မြတ်တို့၏။ ဂတိ၊ ရောက်အပ်သော ဘဝကို။ ပညာပေတုံ၊ မည်သည့်ဘဝဟု နာမည်တပ်၍ ပညတ်ခြင်းငှာ။ နတ္ထိ (န ဥပလဗ္ဘတိ၊) မရအပ်မရနိုင်တော့ချေ။ ဣတိ၊ သို့လည်းကောင်း။

အယောဃနဿ။ပ။ဂတိ။ ။ပန်းပဲသမား‌တို့သည် သံကိုရိယာတခုကို မီးထဲ၌ ထည့်ပြီးနောက် သံကိုရိယာတခုလုံး မီးရဲလာသောအခါ ထိုမီးမှ ဆယ်ယူ၍ သံဟူစသည်ဖြင့် ထုရိုက်သည်ရှိသော် ထို သံကိုရိယာမှ မီးတောက်သည် ထွက်သွား၏။ ထိုသို့ထွက်သွားပြီးနောက် ပျောက်ပြေးပြေး မီးငြိမ်းသည်ရှိသော် မီးသည် မည်သည့်အရပ်သို့ ရောက်သွားလေ‌ပြီ ရောက်ရာအရပ်ကို နာမည်တပ်၍မရ ထိုနေရာဒေသပင် ချုပ်ငြိမ်းသကဲ့သို့။

ဋီကာ။ ။ဇုဒံ ဝုတ္တံဟောတိ၊ အယမုဋ္ဌဂ္ဂဒါဒိနာ ဟတတ္တာ အယောဃနေန်ဟတဿ ပဟတဿ အယောဂတဿ၊ (ထို သံကိုရိယာ၌တည်သော။) ကံသဘာဇနာဒိဂတဿဝါ (တနည်း–မီးရဲနေသော သံခွက်အစရှိသည်၌တည်သော လွင့်ထွက်မသွားပဲ ထို သံကိုရိယာ၌တည်သော။) အဂ္ဂိဿ အနုက္ကမေန ဥပသန္တဿ (ချက်ချင်းမငြိမ်းသေးပဲ တဖြည်းဖြည်းငြိမ်းလတ်သော်။) ဒဿသု ဒိသာသု နကတ္ထစိ ဂတိ ပညာယတိ။]

ဧဝံ။ပ။သုခံ။ ။ဤအတူ သမထ ဝိပဿနာဘာဝနာ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ကြိုးစားခြင်းဟူသောသင့်သောအကြောင်းဖြင့် ကမ္မဋ္ဌာန်းစ၍ အားထုတ်လျှင်ပင် တဒင်္ဂဝိမုတ္တိဖြင့် ကိလေ

ဝေံ၊ ဤသို့။ မနသိ၊ စိတ်၌။ ကရောန္တော၊ ပြုတော်မူသော မြတ်စွာ ဘုရားသည်။ (တနည်း) မနသိ ကရောန္တော၊ နှလုံးသွင်းတော်မူသော မြတ်စွာ ဘုရားသည်။ သရဒေ၊ သရဒဥတုအခါ၌။ သူရိယောဝိယ၊ နေမင်းသည် ကဲ့သို့လည်းကောင်း။ ပုဏ္ဏစန္ဒော ဝိယ စ၊ လပြည့်ဝန်းသည် ကဲ့သို့လည်း ကောင်း။ ဝိရောစိတ္ထ၊ လွန်စွာသပွါယ် တင့်တယ်တော် မူပေသည်တကား။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ဒုတိယဘာဏဝါရကထာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

ဗြဟ္မယာစနကထာအဖွင့်

၆၄။ တတိဇဘာဏဝါရေ၊ ၌။ ယံနူနာဟံ ဓမ္မံ ဒေသေယျန္တိ၊ ကား။ အဟံ၊ သည်။ ဓမ္မံ၊ ဤကို။ ယဒိ ပန ဒေသေယျံ၊ အကယ်၍ဟောရမူကား ကောင်းလေစွ။[ယံနူနပုဒ်၏အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋ္ဌီကာ ဗာဟိရနိဒါန်း ၌ ပြခဲ့ပြီ။] ပန၊ ပရိဟာရပက္ခမှ တပါး စောဒကပက္ခကို ဆိုဦးအံ့။ အယံ ဝိတက္ကော၊ ဤအကြံတော်သည်။ ကဒါ၊ အဘယ်အခါ၌။ ဥပ္ပန္နော၊ ဖြစ် တော်မူသနည်း။ ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။ ဗုဒ္ဓဘူတဿ၊ ဘုရားအဖြစ် သို့ ရောက်ပြီးသည် ဖြစ်၍။ အဌမေ၊ ရှစ်ကြိမ်မြောက်ဖြစ်သော။ သတ္တာဟေ၊ သတ္တာဟ၌။ (ဥပ္ပန္နော၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ဤကား အဖြေ။) ကိရ၊ ခဲ့။ သော၊ ထို ဝိပဿီဘုရားအလောင်းသည်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဟုတ္ဘာ၊ ဖြစ်ပြီး၍။ သတ္တာဟံ၊ ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး။ ဗောဓိပလ္လင်္ကေ၊ ၌။ နိသီဒိ၊ ထိုင်တော်မူပြီ။ သတ္တာဟံ၊ လုံး။ ဗောဓိပလ္လင်္ကံ၊ ကို။ သြလောကေန္တော၊ ကြည့်တော်မူ

သာတို့မှ လွတ်၏။ ဈာန်ရသောအခါ ဝိက္ခမ္ဘနဝိမုတ္တိဖြင့် ကိလေသာတို့မှလွတ်၏။ ထို ဝိမုတ္တိနှစ်ပါး ရှေသွားရှိသော မဂ်ရသောအခါ သမုစ္ဆေဒ ဝိမုတ္တိဖြင့် ကိလေသာ ဥပါဒါန်တို့မှ လွတ်၏။ ထိုသို့လွတ်သည်ဖြစ်၍ ကာမအနှောင်အဖွဲ့ တည်းဟူသော ကာမောဃ ဘဝေါဃကိုလည်းကောင်း၊ ကြွင်းသော ဒိဋ္ဌောဃ အဝိဇ္ဇောဃကိုလည်း ကောင်း ဤသို့သြဃလေးဖြာ သံသရာရေအလျဉ်ကို ကူးမြောက်ပြီးဖြစ်၍ အစလဖြစ်သော နိဗ္ဗာနသုခသို့ ရောက်ကြကုန်သော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ပရိနိဗ္ဗာန်စံသောအခါ"မည် သည့်ဂတိသို့ ရောက်ကြလေ၏"ဟု နာမည်တပ်၍ပညတ်ဖို့ရန် မရနိုင်တော့။ဆိုလိုရင်း ကား"ဘဝအသစ်ဖြစ်ဖို့ရန် ဂတိမရှိတော့ပြီ"ဟူလို။ ဤသို့ ငြိမ်းသွားသော်လည်း အရိ ယာဖြစ်စဉ်က သိအပ် ရအပ်ခဲ့သော နိရောဓသစ္စာ အသင်္ခတဓာတ် နိဗ္ဗာန်တရားမြတ် ကား ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏ အဆက်အသွယ် အဖြစ်ဖြင့် မပြတ်မစဲ အမြဲတည်ရစ်ပါ သတည်း။

လျက်။ အဋ္ဌာသိ၊ ရပ်တော်မူပြီ။ သတ္တာဟံ၊ လုံး။ ရတနစက်မေ၊ ရတနာ စက်ြံ၌။ စက်မိ၊ စက်ြံကြွတော်မူပြီ။ သတ္တာဟံ၊ လုံး။ ရတနဂဗ္ဘေ၊ ရတနာ တိုက်ခန်း၌။ ဓမ္မံ၊ အဘိဓမ္မာတရားတော်ကို။ ဝိစိနန္တော၊ စဉ်းစားဆင်ခြင် တော်မူလျက်။ နိသီဒိ၊ ပြီ။ သတ္တာဟံ၊ လုံး။ အဇပါလနိဂြောဓေ၊အဇပါလ ပညောင်ပင်၏ အနီးအောက်၌။နိသီဒိ၊ ပြီ။ [ယခုဘုရားလက်ထက်တော်၌"အဇ ပါလနိဂြောဓ"ဟု ခေါ်၏။ ဝိပဿီဘုရားလက်ထက်တော်၌ကား ထိုအတိုင်း ဟုတ်မဟုတ် မသေချာ။ ထိုကြောင့်"အဇပါလပညောင်ပင်နှင့် တူသောသစ်ပင် ၌"ဟု ဆရာတို့ပေးတော်မူကြသည်။နောက်၌လည်း နည်းတူ။]

သတ္တာဟံ၊ လုံး။ မုစလိန္ဒေ၊ ကျည်းပင်၏ အနီးအောက်၌။ နိသီဒိ၊ ပြီ။ သတ္တာဟံ၊ လုံး။ ရာဇာယတနေ၊ လင်းလွန်းပင်၏အနီးအောက်၌။ နိသီဒိ၊ ပြီ။ တတော၊ ထို ရာဇာယဘနသတ္တာဟမှ။ ဝုဋ္ဌာယ၊ ထတော်မူ၍။ အဋ္ဌမေ၊ သော။ သတ္တာဟေ၊ ၌။ ပုန၊ တဖန်။ အာဂန္တွာ၊ ကြွလာတော် မူ၍။ အဇပါလနိဂြောဓေ၊ ၌။ နိသိန္နမတ္တဿေဝ၊ ထိုင်ပြီးကာမျှသာလျှင်ဖြစ် သော။(ဝိပဿိဿ၊ သော။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဝိဟက္ကော-၌စပ်။) သဗ္ဗဗုဒ္ဓါနံ၊ အလုံးစုံသောဘုရားရှင်တို့၏။ အာစိဏ္ဏသမာစိဏ္ဏော၊ လေ့ကျင့်အပ် ကောင်းစွာ လေ့ကျင့်အပ်သော။အယဉ္ဇေဝ ဝိတက္ကော၊ဤတရားဟောရန် အကြံတော်သည် လည်းကောင်း။ ဣတော၊အကြံမှ။ အနန္တရော၊အခြားမဲ့ဖြစ်သော။ ဝိတက္ကော စ၊ တရားဟောတော်မမူဖို့ရန် အကြံတော်သည်လည်းကောင်း။ ဥပ္ပန္နော၊ ဖြစ် ပြီ။ ဣတိ၊ ဤကားအကျယ်အဖြေတည်း။

တတ္ထ၊ ထို အဓိဂတော ခေါ မျာယံ ဓမ္မော အစရှိသောပါဌ်၌။အဓိဂဟော တိ၊ကား။ ပဋိဝိဒ္ဓေါ၊ ထိုးထွင်း၍သိအပ်သော။(အယံဓမ္မော-၌စပ်။)ဓမ္မောတိ၊ ကား။ စတုသစ္စဓမ္မော၊ သစ္စာလေးပါးတရားသည်။(ဂမ္ဘီရော-စသည်၌စပ်။) ဂမ္ဘီရောတိတေံ၊ ဂမ္ဘီရောဟူသောဤသဒ္ဒါသည်၊ ဥတ္တာနဘာဝပဋိကွေပဝစနံ၊ ပေါ်လွင်သည်၏အဖြစ်ကို ပယ်ကြောင်းသဒ္ဒါတည်း။ ဒုဒ္ဒသောတိ၊ ကား။ ဂမ္ဘီရတ္တာဝ၊ နက်နဲသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ပင်။ ဒုဒ္ဒသော၊ ခဲယဉ်းသဖြင့်မြင် ထိုက်၏။ ဒုကွေန၊ ခဲယဉ်းသဖြင့်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မြင်ထိုက်၏။ သုခေန၊ လွယ်ကူ သဖြင့်။ ဒဋ္ဌုံ၊ မြင်ခြင်းငှာ။ နသက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ ဒုဒ္ဒသတ္တာဝ၊ ခဲယဉ်း သဖြင့်မြင်ထိုက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ပင်။ ဒုရနုဗောဓော၊ ခဲယဉ်းသဖြင့် ထိုး ထွင်း၍သိထိုက်၏။ ဒုကွေန၊ ဖြင့်။ အဝဗုဇ္ဈိတဗ္ဗော၊ ထိုးထွင်း၍သိထိုက်၏။ သုခေန၊ ဖြင့်။ အဝဗုဇ္ဈိတုံ၊ ထိုးထွင်း၍သိခြင်းငှာ။ နသက္ကာ၊ ကောင်း။ သန္တောတိ၊ ကား။ နိဗ္ဗုကော၊ ငြိမ်းအေး၏။ ပဏီတောတိ၊ ကား။အတပ္ပ

ကော၊ မတင်းတိမ် မဆောင့်ရဲစေတတ်။ ဣဒံ ဒုယံ၊ ဤ သန္တ ပဏီစာပုဒ်နှစ်ပါး အပေါင်းကို။ လောကုတ္တရမေဝ၊ လောကုတ္တရာသစ္စာကိုသာ။ သန္ဓာယ၊၍။ (ဘဂဝတာ၊ သည်။) ဝုတ်၊ ပြီ။[လောကီဖြစ်သော ဒုက္ခသစ္စာ သမုဒယသစ္စာ တို့ကား သန္တ ပဏီတ မဟုတ်ကြ။]

အတက္ကာဝစရောတိ၊ ကား။ တက္ကေန၊ ကြံစည်တတ်သောဝိတက်ဖြင့်။ (စိတ်ကူးဉာဏ်ဖြင့်။) အဝစရိတမ္မေဝ သြဂါဟိတမ္မေဝ၊ သက်ဝင်အပ် သက်ဝင်နိုင်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဉာဏေနေဝ၊ ဉာဏ်ဖြင့်သာ။ အဝစရိတမ္မေဝ၊ သက်ဝင်အပ် သက်ဝင်နိုင်၏။ နိပုဏောတိ၊ ကား။ သဏှော၊ သိမ်မွေ၏။ ပဏ္ဍိတဝေဒနီယောတိ၊ ကား။ သမ္မာပဋိပဒံ၊ မဖောက်မပြန် မှန်သောအကျင့်ကို။ (မှန်ကန်သောဝိပဿနာအကျင့်ကို။) ပဋိပန္နေဟိ၊ ကျင့်ကြံကြိုးကုတ် အားထုတ်ကုန်သော။ ပဏ္ဍိတေဟိ၊ ပညာရှိလတ် ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်တို့ သည်သာ။ ဝေဒိတမ္မေဝ၊ သိအပ် သိနိုင်၏။

အာလယရာမာတိ၊ ကား။ ပဠ၊ ကုန်သော။ ကာမဂုဏာ၊ ကာမဂုဏ်တို့ကို။ အာလီယန္တီ(အလ္လီယန္တိ)၊ မွေးလျှင်ငြိကပ် မှီဝဲအပ်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (ထိုသို့ မွေ့လျော်ငြိကပ် မှီဝဲအပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။) တော၊ ထို ငါးဖြာ အာရုံ ကာမဂုဏ်တို့ကို။ အာလယာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ အဋ္ဌသတ တဏှာဝိစရိတာနိ၊ တရာ့ရှစ်ပါးသော တဏှာဝိစရိတ်တို့ကို။ (“ဝုစ္စန္တိ”၌စပ်။) ဝါ၊ တို့သည်။ (“အာလယန္တိ”၌ စပ်။) (ပဠ၊ ကုန်သော။ ကာမဂုဏော၊

အာလယရာမာ။ ။ပါဠိတော်၌“အာလယရာမာ ခေါ ပနာယံပဇာ”ဟု တိုက်ခိုက်ရှိသောကြောင့် အဋ္ဌကထာ စာအုပ်တို့၌“သတ္တာ”ဟု ရှိသောပါဌ်သည် ပါဠိတော်ကို မကြည့်မိပဲ အလ္လီယန္တိကို ကတ္တားဟောထင်သော နောက်ဆရာတို့ ထည့်ပါဌ်တည်း။ ထို့နောက်“ပဠသု ကာမဂုဏေသု အလ္လီယန္တိ”ဟု တွေ့ရ၏။ ဋီကာ၌“အာလီယန္တိ အဘိရမိတမ္မဋ္ဌေန သေဝီယန္တိတိ အာလယာ”ဟု ကမ္မရုပ်ဖွင့်သောကြောင့် “ပဠသု ကာမဂုဏေသု”လည်း ပါဌ်ဖျက်တည်း။“ပဠကာမဂုဏာ” ဝုတ္တကံ ရှိရမည်။ “အလ္လီယန္တိ”၌ အာ+လိ ဓာတ်+ကံဟောယပစ္စည်း။ထို့ကြောင့်“အာလီယန္တိ”ဟု လည်းကောင်း“လ” ဒွေဘော်လာ အာကို ရဿပြု၍“အလ္လီယန္တိ”ဟုလည်းကောင်း ကမ္မရုပ်ရှိပါစေ။ ဤသို့ရှိမှ“အဘိရမိတမ္မဋ္ဌေန သေဝီယန္တိ”ဟူသော ဋီကာနှင့် ညီမည်။ ရာမပုဒ်နှင့်ကား နောက်မှတွဲပါ။

အဋ္ဌသတ။ပ။ဝုစ္စန္တိ။ ။တဏှာ တရာ့ရှစ်ပါးကို အခြေပြုသဖြင့် သမုစ္စည်းဝိုင်း“ဒုက္ခံ တေဘူမကံ”စသော ဂါထာအဖွင့်၌ ပြခဲ့ပြီ။ အထူးတူးအပြားပြားဖြစ်တတ်သောကြောင့် ထို တရာ့ရှစ်ပါးသော တဏှာကိုပင်“ဝိစရိတ”ဟု ဆိုသည်။ ဝိ=အထူးထူးအပြားပြား+စရိတ=ဖြစ်သောတရား။ ဤတရာ့ရှစ်ပါးသောတဏှာကို အရဟတ္တဖိုလ်ရာ၌ကား“အာလယန္တိ”ဟု ကတ္တုရူပ်ရှိ၏။ ဋီကာ၌လည်း“အာလယန္တိ အဘိရမဏာ

တို့ကို။)အာလယန္တိ၊ မ္ဆေလျော်ငြိကပ် မှိဝဲတတ်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (ထိုသို့ ငါးဖြာအာရုံ ကာမဂုဏ်တို့ကို မ္ဆေလျော်ငြိကပ် မှိဝဲတတ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။) အာလယာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ။(ယာ ပဇာ၊ အကြင်သတ္တဝါ အပေါင်းသည်။) တေဟိ အာလယေဟိ၊ ထို မ္ဆေလျော်ငြိကပ် မှိဝဲအပ်သော ငါးဖြာအာရုံကာမဂုဏ် မ္ဆေလျော်ငြိကပ် မှိဝဲတတ်သော တရာ့ရှစ်ပါးသော တဏှာဝိစရိတ်တို့ဖြင့်။ ရမတိ၊ မ္ဆေလျော်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။(သာပဇာ၊ သည်။) အာလယရာမာ၊ မည်၏။(ယာပဇာ၊ သည်။)အာလယေသု၊ မ္ဆေလျော်ငြိကပ် မှိဝဲအပ်သော ငါးဖြာအာရုံ ကာမဂုဏ် မ္ဆေလျော်ငြိကပ် မှိဝဲတတ်သော တရာ့ရှစ်ပါးသော တဏှာဝိစရိတ်တို့၌၊ ရတာ၊ အမြဲမ္ဆေလျော်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (သာ ပဇာ၊ သည်။) အာလယရတာ၊ မည်၏။ (ယာ ပဇာ၊သည်။) အာလယေသု၊ တို့၌။ သုဋ္ဌု၊ လွန်စွာ။ မုဒိတာ၊ ဝမ်းမြောက်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (သာ ပဇာ၊ သည်။)အာလယသမ္မုဒိတာ၊ မည်၏။

ဟိ၊ ဥပမာဆောင် ထင်အောင်ပြဦးအံ့။သုသဇ္ဇိတံ၊ကောင်းစွာပြင်ဆင်အပ်သော။ ပုပ္ပဖလဘရိတရုက္ခာဒိသမ္ပန္နံ၊ အပွင့်အသီးတို့ဖြင့် ပြည့်သော သစ်ပင်အစရှိသည်တို့နှင့် ပြည့်စုံသော။ ဥယျာနံ၊ ဥယျာဉ်သို့။ ပဝိဋ္ဌော၊ ဝင်သော ယောကျ်ားသည်။တာယ တာယ သမ္ပတ္တိယာ၊ တိုထိုပြည့်စုံခြင်းဖြင့်။ ရမတိ ယထေဝ၊ မ္ဆေ့လျော်သကဲ့သို့လည်းကောင်း။ ပမုဒိတော၊ အပြားအားဖြင့် ဝမ်းမြောက်သည်။ အာမောဒိတော၊ လွန်စွာဝမ်းမြောက်သည်။ ဟောတိ ယထေဝ၊ သို့လည်းကောင်း။ နဥက္ကဏ္ဌတိ ယထေဝ၊ မပျင်းရိသကဲ့သို့လည်းကောင်း။ သာယံ ပိ၊ ညနေချမ်းအခါ၌သော်မှလည်း။ နိက္ခမိတုံ၊ ဥယျာဉ်မှထွက်ခြင်းငှာ။ နဣစ္ဆတိ ယထေဝ၊ အလိုမရှိသကဲ့သို့လည်းကောင်း။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ ဣမေဟိပိ ကာမာလယတဏှာလယေဟိ၊ ဤငြိကပ်အပ်သော ငါး

ဝသေန သေဝန္တိတိ အာလယာ''ဟု ဖွင့်သည်။ အာ+လီ ဓာတ်၏ သဒ္ဒတ္ထမှာ ငြိကပ်ခြင်းအနက်ဖင်တည်း။ ထို ငြိကပ်ခြင်းဟူသည်လည်း ကာမဂုဏ်တို့ကို မ္ဆေလျော်သောအားဖြင့် မှိဝဲခြင်းတည်း။ ထို့ကြောင့်''အဘိရမဏဝသေန သေဝန္တိ''ဟု အဓိပ္ပါယတ္ထံဖွင့်သည်။ [အလ္လီယန္တိ အဖွင့်တုန်းကလည်း နည်းတူ။]

တေဟိ။ပ။ရမတိ။ ။အာလယ အရ မ္ဆေလျော်ငြိကပ် မှိဝဲအပ်သော ကာမဂုဏ် ငါးပါး ငြိကပ်မှိဝဲတတ်သော တရာ့ရှစ်ပါးသော တဏှာဝိစရိတ်တို့ကို ရသောကြောင့် ''တေဟိ အာလယေဟိ''ဟု ဆိုသည်။ ထို့နောက်''ရမန္တိ''ဟု ဗဟုဝုစ်ရှိသည်ကား ''အာလယရာမာ ခေါ ပနာယံ ပဇာ''ဟူသော ပါဋ္ဌိတော်နှင့်မညီ။ ''ရမတိ''ဟု ဧကဝုစ်ပြင်ပါ။ဤစကားအရ''ရမတိတိ ရာမာ အာလယေဟိ+ရာမာ အာလယရာမာ'' ဟု တွဲပါ။

ဖြာအာရုံ ကာမဂုဏ် ငြိကပ်တတ်သော တရာ့ရှစ်ပါးသော တဏှာဝိစရိတ် တို့ဖြင့်။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ရမန္တိ၊ မ္မေလျော်နေတတ်ကုန်၏။ သံသာရ ဝဋ္ဌေ၊၌။ ပမုဒိတာ၊ အပြားအားဖြင့် ဝမ်းမြောက်ကုန်သည်။ အနုက္ကဏ္ဌိတာ၊ မပျင်းရိကုန်သည်။ (ဟုတ္ဌာ။) ဝသန္တိ၊ ကုန်၏။ တေန၊ထို့ကြောင့်။ နေသံ၊ ထို သတ္တဝါတို့အား။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဒုဝိဓမ္မိ၊ နှစ်ပါးအပြား ရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ အာလယံ၊ ငါးဖြာအာရုံ ကာမဂုဏ်တည်းဟူသော အာလယ တရာ့ရှစ်ပါးသော တဏှာဝိစရိတ်ဟူသော အာလယကို။ ဥယျာနဘူမိံ ဝိယ၊ ဥယျာဉ်မြေ အရပ်သည်ကဲ့သို့။ ဒဿေန္တော၊ ပြတော်မူလိုသည်။ (ဟုတ္ဌာ။) အာလယရာမာတိအာဒိံ၊ အစရှိသော စကားရပ်ကို။ အာဟ၊ ဟောတော် မူပြီ။

ယဒိဒန္တိ၊ ဟူသောသဒ္ဒါသည်။ နိပါတော၊ နိပါတ်တည်း။ တဿ၊ ထို ယဒိဒံဟူသော နိပါတ်၏။ ဌာနံ၊ ဌာနသဒ္ဒါကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ယံ ဣဒန္တိ၊ ဟူ၍လည်းကောင်း။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒံ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒသဒ္ဒါကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ယော အယန္တိ၊ ယော အယံ ဟူ၍လည်းကောင်း။ ဧဝံ၊ သို့။ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဣဒပ္ပစ္စယတာ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါတိ၊ ကား။ ဣမေသံ၊ ဤသခ်ါရ အစရှိသော အကျိုးတရားတို့၏။ ပစ္စယာ၊ အကြောင်းဖြစ်သော အဝိဇ္ဇာ အစရှိသော တရားတို့တည်း။ ဣဒပ္ပစ္စယာ၊ ဤ သခ်ါရအစရှိသော အကျိုး တရားတို့၏ အကြောင်းဖြစ်သော အဝိဇ္ဇာ အစရှိသော တရားတို့။ ဣဒပ္ပစ္စယာ ဧဝ၊ ဤသခ်ါရ အစရှိသော အကျိုးတရားတို့၏ အကြောင်းဖြစ်သော အဝိဇ္ဇာ အစရှိသော တရားတို့သည်ပင်။ ဣဒပ္ပစ္စယတာ၊ မည်၏။ ဣဒပ္ပစ္စယတာ စ၊ ဣဒပ္ပစ္စယတာလည်းဟုတ်၏။သာ၊ထိုဣဒပ္ပစ္စယတာဟူသည်။ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ စ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်လည်း ဟုတ်၏။ဣတိ၊ ဤနှစ်ပါးသော သတ္တိကြောင့်။ ဣဒပ္ပစ္စယ တာ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ဣဒပ္ပစ္စယတာ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒမည်၏။ ဧတံ၊ ဤဣဒပ္ပစ္စယ တာ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါဟူသောသဒ္ဒါသည်။သခ်ါရာဒိပစ္စယာနံ၊သခ်ါရအစရှိသော အကျိုးတရားတို့၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။ အဝိဇ္ဇာဒီနံ၊ အဝိဇ္ဇာအစရှိသော တရားတို့၏။ အဓိဝစနံ၊အထက်၌ဖြစ်သောသဒ္ဒါတည်း။ [အဓိပ္ပါယ်ကို ဝိနည်း မဟာဝဂ္ဂဘာသာဋ္ဌိကာ၌ပြခဲ့ပြီ။]

သဗ္ဗသခ်ါရသမထောတိအာဒိ၊ သဗ္ဗသခ်ါရသမထော အစရှိသော သဒ္ဒါ သည် ဟောအပ်သော။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသောအနက်သည်။ နိဗ္ဗာန မေဝ၊ နိဗ္ဗာန်သာတည်း။[သဗ္ဗသခ်ါရသမထောတိအာဒိ သဗ္ဗံ တိ သဗ္ဗသခ်ါရသမထာဒိ ပဒါဘိဓေယျံ။ (သဗ္ဗသခ်ါရ သမထော အစရှိသော ပုဒ်သည် ဟောအပ်

သော။) သဗ္ဗံ (အလုံးစုံသော အနက်သည်။) အတ္ထတော နိဗ္ဗာနမေဝ။—ဋ္ဌီကာ။] ဟိ၊ မှန်၏။ ယသ္မာ၊ အကြောင်ကြောင့်။ တံ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်သို့။ အာဂမ္မ၊ ရောက်၍။ ဝါ၊ ရောက်ခြင်းကြောင့်။ သဗ္ဗသင်္ခါရဝိပ္ပန္ဒိတာနိ၊ အထူးထူး အပြားပြား လှုပ်ရှားတတ်သော အလုံးစုံသော သင်္ခါရတို့သည်။ သမ္မန္တိ၊ ငြိမ်သက်ကုန်၏။ ဝူပသမ္မန္တိ၊ အထူးသဖြင့် ငြိမ်သက်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဝါ၊ထိုသို့အလုံးစုံသော သင်္ခါရတို့၏ ငြိမ်သက်ရာ ငြိမ်သက်ကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သဗ္ဗသင်္ခါရသမထောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။ စ၊ ကား။ (သဗ္ဗသင်္ခါရ သမထောအနက်မှတပါး သဗ္ဗူပဓိပဋိနိဿဂ္ဂါ၏ အနက်ကား။) ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်ကို။ အာဂမ္မ၊ ၍။ ဝါ၊ ခြင်းကြောင့်။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ဥပဓယော၊ ဥပဓိတို့သည်။ ဝါ၊ တို့ကို။ (ဒုက္ခကို ကပ်၍ထားအပ်ရာ ဖြစ်သော ခန္ဓာအစရှိသော တရားတို့သည်။) ပဋိနိဿဋ္ဌာ၊ တဖန်စွန့်အပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ [တဒင်္ဂဝိက္ခမ္ဘနအားဖြင့် စွန့်ပြီး၍ တဖန် သမုစ္ဆေဒအားဖြင့် စွန့်အပ်ကုန်၏။] (တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝါ၊ ထိုသို့ အလုံးစုံသော ဥပဓိတို့ကို စွန့်အပ်ရာ စွန့်အပ်ကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။) သဗ္ဗူပဓိပဋိနိဿဂ္ဂေါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။ [ဥပဓိယတိ ဇတ္ထ ဒုက္ခံ တိ ဥပဓိ၊ ဒုက္ခကိုကပ်၍ ထားအပ်ရာ၏အဖြစ်ကြောင့် ခန္ဓာစသောတရားတို့ ဥပဓိမည်၏။] (ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်ကို။ အာဂမ္မ၊ ၍။ ဝါ၊ ခြင်းကြောင့်။) သဗ္ဗာ၊ ကုန်သော။ တဏှာ၊ တဏှာတို့သည်။ ခီယန္တိ၊ ကုန်ကုန်၏။ (တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝါ၊ ထိုသို့အလုံးစုံသော တဏှာတို့၏ ကုန်ရာ ကုန်ကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။) တဏှာက္ခယောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။ (ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ကို။ အာဂမ္မ။) သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ကိလေသ ရာဂါ၊ တပ်မက်တတ်သော ကိလေသာတို့သည်။ ဝိရဇ္ဇန္တိ၊ မတပ်မက်ကုန်။ (တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝါ၊ ထိုသို့ အလုံးစုံသောကိလေသာတို့၏ မတပ်မက်ရာ မတပ်မက်ကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။) ဝိရာဂေါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ (ယသ္မာ။ တံ၊ ကို။ အာဂမ္မ။) သဗ္ဗံ၊ သော။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခသည်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်၏။ (တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝါ၊ ထိုသို့ အလုံးစုံသောဒုက္ခ၏ ချုပ်ရာချုပ်ကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။) နိရောဓောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။ ပန၊ ကား။ သာသော တဏှာ၊ ထိုတဏှာကို၊ (ဝုစ္စတိ-၌စပ်။) ဝါ၊ သည်။ (သံသိဗ္ဗတိ-၌စပ်။) ဘဝေန၊ ဘဝတခုဖြင့်။ ဘဝံ၊ ဘဝတခုကို။ ဝါ၊ တနည်း။ ဖလေန၊အကျိုးနှင့်။ သဒ္ဒိံ၊ ကွ။ ကမ္မံ၊ ကံကို၊ ဝိနတိ သံသိဗ္ဗတိ၊ ချုပ်စပ်တတ်၏။ ဣတိ ကတ္ဝာ၊ ဤအကြောင်းကြောင့်။ ဝါနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။တတော ဝါနတော၊ ထို ဘဝတခုနှင့် ဘဝတခု, အကျိုးနှင့်တကွ ကံကိုချုပ်စေတတ်သောဝါနမှ။

နိက္ခန္တိ၊ ယုတ်မြောက်ပြီ။ ဣတိ၊ ထိုသို့ ဝါနမှ ထုတ်ခြောက်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်မည်၏။

သော မမဿ ကိလမထောတိ၊ ကား။ အဇာနန္တွာနံ၊ မသိနိုင်သောသတ္တ ဝါတို့အား။ ဝါ၊ နားမလည်နိုင်သော သတ္တဝါတို့အား။ ယာ ဒေသနာ နာမ၊ အကြင်တရားဟောရခြင်းမည်သည်။ (အတ္ထိ။) သော။ ထို မသိနိုင် သောသတ္တဝါတို့အား တရားဟောရခြင်းသည်။ မမ၊ ငါ၏။ ကိလမထော၊ ကိုယ်တော်၏ပင်ပန်းကြောင်းသည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။သာ၊ ထိုမသိနိုင်သော သတ္တဝါတို့အား တရားဟောရခြင်းသည်။ မမ၊ ၏။ ဝိဟေသာ၊ ကိုယ်တော်ကို ညှဉ်းဆဲကြောင်းသည်။ ဝါ၊ ကိုယ်တော်ကို ညှဉ်းဆဲရာ ရောက်သည်။ အဿ၊ ရာ၏။ ဣတိအတ္ထော။ကာယကိလမထောစေဝ၊ ကိုယ်တော်၏ပင်ပန်း ကြောင်းသည်လည်းကောင်း။ ကာယဝိဟေသာ စ၊ ကိုယ်တော်ကို ညှဉ်းဆဲ ကြောင်းသည်လည်းကောင်း။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ပန၊ ဆက်။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့၏။ စိတ္တေ၊ စိတ်၌။ တေ ဥဘယမ္ပိ၊ ဤ နှစ်ပါးစုံသော ပင်ပန်းခြင်းသည်လည်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။

၆၅။ အပိသ္စုတိ၊ ဟူသောသဒ္ဒါသည်။ အနုပြုဟနတ္ထော၊ တဖန်တိုးပွားစေခြင်းအနက်၌။ ဝါ၊ တဖန်တိုးပွားစေခြင်း ဟူသော သမ္ပဂ္ဂဏှအနက်၌။ (ပဝတ္တော၊ သော။) နိပါတော၊ တည်း။ သော၊ ထိုအနုပြုဟနတ္ထနိပါတ်သည်။ (ဒီပေတိ-၌စပ်။) ကေဝလံ၊ ဉာဏ်အားထင်ခြင်းမဖက် သက်သက်။ တံ၊ အကြံသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်သည်ကား။ န၊ မဟုတ်သေး။ ဣမာပိ ဂါထာ၊ ဤဂါထာတို့သည်လည်း။ ပဋိဘံသု၊ ဉာဏ်အား ထင်လာကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤအနက်ကို။ ဒီပေတိ၊ ပြ၏။ ဝိပဿိန္ဒ်အာဒိသု၊ အစရှိသော ပါဠိတို့၌လည်း။ အရဟတော၊ သော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေဿ၊ သော။ဝိပဿိဿ၊ သော။ဘဂဝတော၊မြတ်စွာဘုရား၏။ (ပဋိဘံသုဝယ် ဉာဏ်ဟူသောအနက်၌ စပ်။) ဣတိ အတ္ထော။ အနစ္ဆရိယာတိ၊ ကား၊ အနုအစ္ဆရိယာ၊ အဖန်ဖန် အံ့ဩထိုက်ကုန်သော။ (ဣမာ ဂါထာယော-၌စပ်။) ပဋိဘံသူတိ၊ ကား။ ပဋိဘာနသင်္ခါတဿ၊ ရှေးရှုထင်လာသည်ဟု ဆိုအပ်သော။ ဉာဏဿ၊ ဉာဏ်၏။ ဂေါစရာ၊ ကျက်စားရာ အာရုံတို့သည်။ အဟေသုံ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ။ ပရိဝိတက္ကယိတဗ္ဗတံ၊ အဖန်ဖန်ကြံစည်ထိုက်သည်၏အဖြစ်သို့။ ပါပုဏိ်သု၊ ရောက်ကုန်ပြီ။ [“အာရုံဖြစ်လာ” ဟူသည် ထင်လာခြင်းပင်တည်း။ ဂေါစရာ အဟေသုန္တိ ဉပဋ္ဌဟိ်သု၊ ဉပဋ္ဌာနဥ္စ ဝိတက္ကေတဗ္ဗတာဝဂါတိ အာဟ “ပရိဝိတက္ကယိတဗ္ဗတံ” ပါပုဏိ်သူတိ။–ဋီကာ။]

ကိစ္စောနာတိ၊ ကား။ ဒုက္ခေန၊ ဆင်းရဲသဖြင့်။ (အဓိဂတံ၊ သိအပ်ရအပ်သော။) ဒုက္ခာယ၊ ဆင်းရဲသော။ ပဋိပဒါယ၊ မဂ်သို့ရောက်ကြောင်းအကျင့်ဖြင့်။ န(အဓိဂတံ)၊ သိအပ် ရအပ်သည်မဟုတ်သော။ (ဣမံဓမ္မံ–၌စပ်။) ဟိ၊ မှန်၏။ (တနည်း) ဟိ၊ ခဲ့ပြီးအံ့။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ ဘုရားရှင်တို့၏။ စတ္တာရောပိ၊ လေးပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ မဂ္ဂါ၊ တို့သည်။ သုခပဋိပဒါဝ၊ လွယ်ကူသော အကျင့်ရှိကုန်သည်သော။ဟောန္တိ။ [ဤစကားဖြင့် "နဒုက္ခာယ ပဋိပဒါယ" ၏၊ မှန်ကန်ကြောင်းကိုပြသည်။] ပန၊ ထိုသို့ သုခပဋိပဒါဖြစ်ပါကုန်သော်လည်း။ ပါရမိပူရဏကာလေ၊ ပါရမီဖြည့်တော်မူရာအခါ၌။ သရဂသဒေါသမောဟာသေဝ၊ ရာဂနှင့်တကွ ဒေါသနှင့်တကွ မောဟနှင့်တကွ ဖြစ်၍ဖြစ်သည်သာလျှင်။ သတော၊ ဖြစ်စဉ်။ အာဂတာဂတာနံ၊ ရောက်လာကုန်ရောက်လာကုန်သော။ယာစကာနံ၊တောင်းရမ်းသူတို့အား။အလက်တပဋိယတ္တံ၊ စီရင်အပ်သော တန်ဆာဆင်ခြင်းရှိသော။ သီသံ၊ ဦးခေါင်းကို။ ဆိန္နံတွာ၊ ဖြတ်၍လည်းကောင်း။ ဂလလောဟိတံ၊ လည်ချောင်းသွေးကို။ နီဟရိတွာ၊ ထုတ်ဆောင်၍လည်းကောင်း။ သုအဉ္ဇိတာနိ၊ ကောင်းစွာမျက်ရေးကွင်းအပ်ကုန်သော။ အက္ခီနိ၊ မျက်လုံးတို့ကို။ ဥပ္ပါဋေတွာ၊ ထုတ်၍လည်းကောင်း။ ကုလဝံသပဒီပကံ၊ အမျိုးအနွယ်ကို ထင်ရှားပြတတ်သော။ ပုတ္တံ၊ သားကိုလည်းကောင်း။ မနာပစာရိနိံ၊ မြတ်နိုးဖွယ်ကိုပြုကျင့်လေ့ရှိသော။ ဘရိယံ၊ မိဖုရားကိုလည်းကောင်း။ ဣတိ ဧဝမာဒိနိ၊ ဤသို့အစရှိသော စွန့်နိုင်ခဲသောဝတ္ထုတို့ကို။ ဒေန္တာသု၊ ပေးလှူသောဘုရားအလောင်း၏လည်းကောင်း။ အညာနိ၊ အခြားဖြစ်ကုန်သော။ ခန္တိဝါဒိသဒိသေသု၊ ခန္တိဝါဒီရသေ့၏ အတ္တဘောနှင့်တူကုန်သော။အတ္တဘာဝေသု၊ အတ္တဘောတို့၌။ ဆေဇ္ဇဘေဇ္ဇာဒိနိ၊ ဖြတ်ခြင်းခဲခြင်းအစရှိသည်တို့ကို။ ပါပုဏန္တာသု စ၊ ရောက်သောဘုရားအလောင်း၏လည်းကောင်း။ အာဂမနီယပဋိပဒံ၊ မဂ်သို့ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော အကျင့်ကို။ သန္ဓာယ၊ရည်ရွယ်တော်မူ၍။တေံ၊ဤကိစ္စောနဟူသောစကားကို။ (ဘဂဝတာ။) ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

ဟလန္တိတ္ထေ၊ ဟူသောဤပါဠိ၌။ ဟကာရော၊ ဟအက္ခရာသည်။ နိပါတမတ္တော၊ အနက်မရနိပါတ်မျှတည်း။ အလံ၊ အကျိုးမရှိတော့။ ဤတိအတ္ထော၊ နက်။ [ဤပုဒ်၏အဓိပ္ပါယ်ကို ဝိနည်းမဟာဝဂ္ဂဘာသာဋီကာ၌ ပြခဲ့ပြီ။] ပကာသီဟုန္တိ၊ ကား။ ဒေသိတုံ၊ ဟောပြခြင်းငှာ။ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ကိစ္ဆေန၊ ပါရမီဖြည့်တော်မူစဉ်ငြိုငြင်ဆင်းရဲသဖြင့်။ အဓိဂတာသု၊ သိအပ် ရအပ်သော။ ဓမ္မာသု၊ သစ္စာလေးပါးတရားကို။ ဒေသေတုံ၊ ဟောပြခြင်းငှာ။အလံ၊အကျိုးမရှိတော့။ ဒေသိတေန၊ ဟောပြခြင်းအားဖြင့်။ အတ္ထော၊ အကျိုးသည်။ ကော၊ အဘယ်

နည်း။ (တနည်း) ကော အတ္ထော၊ အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း။ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ရာဂဒေါသပရေတောဟိတိ၊ ကား။ ရာဂဒေါသဖုဋ္ဌေဟိ၊ ရာဂဒေါသတို့သည် တွေ့ထိအပ်သောသတ္တဝါတို့သည်။ ဝါ၊ တနည်း။ ရာဂဒေါသာနုဂတေဟိ၊ ရာဂဒေါသတို့သည် အစဉ်လိုက်အပ်သော သတ္တဝါတို့သည်။ (နသုသမ္မုခေါ-၌စပ်။) [အဓိပ္ပါယ်ကိုဝိနည်းမဟာဝဂ္ဂဘာသာဋီကာ၌ ပြခဲ့ပြီ။]

ပဋိသောတဂါမိန္တိ၊ ကား။ နိစ္စာဒီနံ၊ နိစ္စဂါဟ သုခဂါဟ အတ္တဂါဟ သုဘဂါဟတို့၏။ ပဋိသောတံ၊ ရေညာအသွင် ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်သော။ အနိစ္စံ၊ အနိစ္စ။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခ။ အနတ္တာ၊ အနတ္တ။ အသုဘံ၊ အသုဘ။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဂတံ၊ ဖြစ်သော။ [ဂါမိံ၏အဖွင့်။] စတုသစ္စဓမ္မံ၊ သစ္စာလေးပါးတရားကို။ (နဒက္ခန္တိ-၌စပ်။)ရာဂရတ္တာတိ၊ ကား။ ကာမရာဂေန၊လောကီအာရုံကိုတပ်မက်သော ရာဂဖြင့်လည်းကောင်း။ ဘဝရာဂေန၊ ဘဝကို တပ်မက်သောရာဂဖြင့်လည်းကောင်း။ ဒိဋ္ဌိရာဂေန စ၊ မိမိ မိစ္ဆာအယူနှင့် တကွဖြစ်သောရာဂဖြင့်လည်းကောင်း။ ရတ္တာ၊ တပ်မက်သော သတ္တဝါတို့သည်။ နဒက္ခန္တီတိ၊ ကား။ အနိစ္စံ၊ အနိစ္စ။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခ။ အနတ္တာ၊ အနတ္တ။ အသုဘံ၊ အသုဘ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမိနာ သဘာဝေန၊ ဤ သဘောအားဖြင့်။ နပသီဿန္တိ၊ မမြင်နိုင်ကုန်လတ္တံ့။ အပဿန္တော၊ မမြင်နိုင်ကုန်သော။ တေ၊ထို သတ္တဝါတို့ကို။ ဧဝံ၊ ဤသို့ အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ အသုဘဟူ၍။ ဂါဟာပေတုံ၊ ယူစေခြင်းငှာ။ ကော၊ အဘယ်သူသည်။ သက္ခိဿတိ၊ စွမ်းနိုင်လတ္တံ့နည်း။ တမော၁န္ဓေန အာဝုဋ္ဌာတိ၊ ကား။ အဝိဇ္ဇာရာသိနာ၊ အဝိဇ္ဇာအစုသည်။ အဇ္ဈောတ္ထဋ္ဌာ၊ လွှမ်းဖုံးအပ်ကုန်သော သတ္တဝါတို့သည်။ (နဒက္ခန္တိ-၌စပ်။) [တမောကို "အဝိဇ္ဇာ"ဟု လည်းကောင်း။ ၁န္ဓေနကို "ရာသိနာ"ဟု လည်းကောင်း သဒ္ဒတ္ထဖွင့်၏။ အာဝုဋာ၌ အာပုဗ္ဗ ဝု သံဝရဏော ဟူသောဓာတ် တပစ္စည်း၊တ ကို ဋပြု။ "အာဝုဋ္ဌာ၊ ပိတ်းဖုံးအပ်ကုန်သည်"ဟု သဒ္ဒတ္ထဖြစ်၏။ အဇ္ဈောတ္ထဋ္ဌာကား အဓိပ္ပါယတ္ထတည်း။ အဓိအဝပုဗ္ဗ+ထရ+ဓာတ်,တ ပစ္စည်း တကိုဋပြု၊ အသဒိသဒ္ဒဘော်လာ။]

(ဧသော)၊ ဤမြတ်စွာဘုရားသည်။မုတ္တော၊ မိမိကိုယ်တိုင် သံသရာဝဋ္ဌမှလွတ်ပြီးသည်။(သမာနော၊လတ်သော်။)မောစေဿာမိ၊သတ္တဝါတို့ကို သံသရာဝဋ္ဌမှလွတ်စေအံ့။တိဏ္ဏော၊မိမိကိုယ်တိုင် သံသရာရေအလျဉ်ကို လွန်မြောက်ပြီးသည်။(သမာနော၊သော်။)တာရေဿာမိ၊သတ္တဝါတို့ကို သံသရာရေအလျဉ်ကို လွန်မြောက်စေအံ့။

[ဂါထာနက်။] မေ၊ ငါ့အား။ ဝါ၊ ၏။ အညာတဝေသေန၊ သူတပါးတို့မသိအပ်သော သာဝက၏ အသွင်ဖြင့်။ဝါ၊ မထင်ရှားသော သာဝက၏အသွင်ဖြင့်။ ဣဓ၊ ဤရှင်တော်ဘုရား ထံတော်ပါး၌။ ဓမ္မံ၊ သစ္စာလေးပါး မြတ်တရားကို။ သစ္ဆိကတေန၊ မျက်မှောက်ပြုခြင်းဖြင့်။ ကိံ၊ အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း။ သဗ္ဗညုတံ၊ ကြွင်းမဲ့ဥဿုံ အလုံးစုံကို အကုန်သိသူ ဘုရားတဆူ၏ အဖြစ်သို့။ ဝါ၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်သို့။ ပါပုဏိတွာ၊ ဘုရားအဆူဆူ ကျင့်နည်းယူလျက် ထပ်တူဆင့်ဆင့် ရောက်အောင် ကျင့်ပြီး၍။ သဒေဝကံ၊ နတ်နှင့်တကွ ဝေနေယျဟု များလှဘိတောင်း သတ္တဝါအပေါင်းကို။ သန္တာရေဿံ၊ သမုဒ်နက်ကျယ် သံသာနယ်မှ ထုတ်ဆယ်အတူ ကယ်တင်တော်မူပေအံ့။ —

ဣတိ၊ သို့။ပတ္ထနံ၊ တောင့်တကြောင်းဆန္ဒတော်ကို။ (ဆုတောင်းခြင်းကို။) ကတွာ၊ ပြု၍။ ပါရမိယော၊ ပါရမီတို့ကို။ ပူရေတွာ၊ ပြည့်စေပြီး၍။ ဝါ၊ ဖြည့်ကျင့်ပြီး၍။ သဗ္ဗညုတံ၊ သဗ္ဗညု၏အဖြစ်သို့။ ပတ္တော နနု၊ ရောက်တော်မူသည် မဟုတ်ပါလော။ ဣတိ၊ ဤကား စောဒနာတည်း။

ဧတံ၊ဤသို့ ဆုတောင်းပြီး၍ သဗ္ဗညုအဖြစ်သို့ရောက်တော်မူသည်ကား။သစ္စံ၊ မှန်၏။ပန၊ ထိုသို့မှန်ပါသော်လည်း။ အဿ၊ထိုမြတ်စွာဘုရား၏။ ပစ္စဝေက္ခဏာနုဘာဝေန၊ တရားတော်ကို ဆင်ခြင်ခြင်း၏ အာနုဘော်ကြောင့်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ တရားမဟောလိုသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ စိတ္တံ၊ သည်။နမိ၊ ညွတ်တော်မူပြီ။ ဟိ၊ ချဲ။ တဿ၊ ထို ဘုရားရှင်၏ စိတ်တော်၌။ (ပါကဋာ–၌စပ်။) ဝါ၊ ထိုဘုရားရှင်သည်။ (ပစ္စဝေက္ခန္တဿ–၌စပ်။) သဗ္ဗညုတံ၊ သဗ္ဗညု၏ အဖြစ်သို့။ ပတွာ၊ ရောက်ပြီး၍။သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ကိလေသဂဟနတံ၊ ကိလေသာ တည်းဟူသော တောရှုပ်ရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ ဓမ္မဿ၊ ၏။ ဂမ္ဘီရတံ စ၊နက်နဲသည်၏အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ ပစ္စဝေက္ခန္တဿ၊ ဆင်ခြင်တော်မူလတ်သော်။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ကိလေသဂဟနတာ စ၊ ကိလေသာ တည်းဟူသော တောရှုပ်ရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်သည်လည်းကောင်း။ ဓမ္မဿ၊ ၏။ ဂမ္ဘီရတာ စ၊ နက်နဲ့

သည်၏ အဖြစ်သည်လည်းကောင်း။ သဗ္ဗာကာရေန၊အလုံးစုံသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပါကဋာ၊ ထင်ရှားသည်။ ဇာတာ၊ ဖြစ်ပြီ။

အထ၊ထင်ရှားရာ ထိုအခါ၌။ အဿ၊ ထို မြတ်စွာဘုရား၏။ (စိတ္တံ–၌စပ်။) ဝါ၊ သည်။ (စိန္တယတော–၌စပ်။) ဣမေ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ကဋ္ဌကပုဏ္ဏလာဗု၊ ပအုံးရည်ဖြင့်ပြည့်သော ဗူးသည်။(အတိသံကိလိဋ္ဌံ)ဝိယ၊ အလွန်ညစ်ပေသကဲ့သို့ လည်းကောင်း။ တက္ကာဘရိတစာဋိ၊ ရက်တက်ရည်ဖြင့် ပြည့်သော အိုးစရည်းသည်။ (အတိ သံကိလိဋ္ဌာ)ဝိယ၊ သို့လည်းကောင်း။ ဝသာတေလပိတပိလော တိကာ၊သောက်အပ်သော သားဆီရှိသော ပုဆိုးနှမ်းသည်။ (အတိသံကိလိဋ္ဌာ) ဝိယ၊ သို့လည်းကောင်း။အဉ္ဇနမက္ခိတဟတ္ထာ၊ မျက်စဉ်းညို့တို့ဖြင့် လူးလဲနေသော လက်တို့သည်။ (အတိသံကိလိဋ္ဌာ)ဝိယ၊ အလွန် ညစ်ပေကုန်သကဲ့သို့လည်းကောင်း။ ကိလေသာဘရိတာ၊ ကိလေသာတို့ဖြင့် ပြည့်နေကုန်သည်။ အတိသံကိုလိဋ္ဌာ၊ အလွန်ညစ်ပေကုန်သည်။ရာဂရတ္တာ၊ ရာဂဖြင့် တပ်မက်ကုန်သည်။ ဒေါသဒုဋ္ဌာ၊ ဒေါသသည်ဖျက်ဆီးတတ်ကုန်သည်။ ဝါ၊ ဒေါသဖြင့်ပျက်စီးကုန်သည်။ မောဟမူဠှာ၊ မောဟဖြင့်တွေဝေကုန်သည်။ (ဟောန္တိ။) တေ၊ ထိုသတ္တဝါတို့သည်။ ကိံ နာမ၊ အဘယ်မည်သောတရားကို။ ပဋိစိဇ္ဈဿန္တိ၊ ထိုးထွင်း၍သိနိုင်ကုန်လတ္တံ့နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ စိန္တယတော၊ ကြံတော်မူလတ်သော်။ ကိလေသဂဟနပစ္စဝေက္ခဏာနုဘာဝေနာပိ၊ ကိလေသာတည်းဟူသော တောရှပ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကို ဆင်ခြင်သောဉာဏ်၏ အာနုဘော်ကြောင့်လည်း။ ဧဝံ၊ ဤသို့ တရားမဟောလိုသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ စိတ္တံ၊ သည်။ နမိ၊ ပြီ။

စ၊ ကား။(ကိလေသဂဟနတံအကျဉ်း၏အကျယ်မှတပါး ဓမ္မသဘဂ္ဂိရုတံ–အကျဉ်း၏အကျယ်ကား။)အယံဓမ္မော၊ဤသစ္စာလေးပါးတရားကို။(ဒုဒ္ဒသော–၌စပ်။)ဝါ၊သည်၊(ဂမ္ဘီရော–စသည်၌စပ်။)ပထဝီသန္ဓာရကဥဒကက္ခန္ဓော ဝိယ၊

တဿ ဟိ။ပ။ စိတ္တံနမိ ။　။တရားဟောဖို့ရန် ကြောင့်ကြမဲဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းသည် သုံးပါးရှိ၏၊ ၁-သတ္တဝါတို့သန္တာန်ဝယ် တရား၏ဆန့်ကျင်ဘက် ရာဂအစရှိသောကိလေသာတို့က သမ္မာပဋိပတ် အကျင့်မြတ်ကို အနှောရယ်ပြုနိုင်လောက်အောင် အားကြီး၍နေခြင်း၊ ၂-တရားတော်၏ နားလည်ဖို့ရန် အလွန်သိမ်မွေ့နက်နဲခက်ခဲခြင်း၊ ၃-ထိုတရားတော်၌ မြတ်စွာဘုရား၏ အလွန်လေးစားတော်မူခြင်း၊ ဤအကြောင်းသုံးပါးတည်း။ ထိုအကြောင်းသုံးပါးကို ပြခြင်းငှာ တဿဟိ-အစရှိသောပါဠိကို မိန့်သည်။ [တိဝိမံ ကာရဏံ အပ္ပေါသုက္ကတာပတ္တိယာ ပဋိပက္ခဿ ဗလဝါဘာဝေါ, ဓမ္မဿ ပရမဂမ္ဘီရတာ, တတ္ထစ ဘဂဝတော သာတိသယံ ဂါရဝန္တိ၊ တံ ဒဿေတုံ "တဿ ဟိ" တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။–ဋီကာ။]

မြေကိုကောင်းစွာဆောင်တတ်သော ရေအစုသည်ကဲ့သို့။(မြေကိုခံသောရေအစုသည်ကဲ့သို့။) ဂမ္ဘီရော၊ နက်၏။ ပဗ္ဗတေန၊ တောင်သည်။ ပဋိစ္ဆာဒေတ္ဝာ၊ ဖုံးအုပ်၍။ ထပိတော၊ ထားအပ်သော။ သာသပေါ ဝိယ၊ မုန်ညင်းစေ့ကို ကဲ့သို့။ ဒုဒ္ဒသော၊မမြင်အပ် မမြင်နိုင်။ သတဓော၊ အစိတ်တရာအပြားအားဖြင့်။ ဘိန္နဿ၊ ခွဲအပ်သော။ (စိတ်ဖြာအပ်သော။) ဝါလဿ၊ သားမြီး၏။ ဧကာဋိယာ၊ ပာခုသောအစုန်းအဖျားဖြင့်။ ကောဋိ်ံ၊ တခုသော အစုန်းအဖျားကို။ ပဋိပါဒနံဝိယ၊ထိစေရခြင်းသည်ကဲ့သို့။ဝါ၊ထိုးရခြင်းသည်ကဲ့သို့။ ဒုရနုဗောဓော၊ ခဲယဉ်းစွာထိုးထွင်းရ၍သိအပ်၏။ ဝါ၊ သိနိုင်ခဲ၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ မယာ၊ သည်။ ဣမံ ဓမ္မံ၊ ဤ သစ္စာလေးပါးတရားကို။ ပဋိဝိဒ္ဓုံတုံ၊ ထိုးထွင်း၍သိခြင်းငှာ။ ဝါယမန္တေန၊ အားထုတ်လတ်သော်။ (တနည်း) ဝါယမန္တေန၊ အားထုတ်သော။ မယာ၊ သည်။ အဒိန္နံ၊ မပေးလူအပ်သော။ ဒါနံနာမ၊ ဒါနမည်သည်။ နတ္ထိနန္ဒု၊မရှိသည်မဟုတ်လော။ အရကို်တံ၊မစောင့်ရှောက်အပ်သော။သီလံနာမ၊ မည်သည်။ နတ္ထိနန္ဒု၊ လော။ အပရိပူရိတာ၊ မဖြည့်ကျင့်အပ်သော။ ကာစိ၊ တစုံတခုသော။ ပါရမီနာမ၊မည်သည်။ နတ္ထိနန္ဒု၊ လော။ တဿ မေ၊ ထိုငါသည်။ နိရုဿာဟံ ဝိယ၊ အားထုတ်ရခြင်း မရှိသကဲ့သို့။ မာရဗလံ၊ မာရ်မင်း၏ စစ်တပ်ကို။ ဝိဓမန္တဿာပိ၊ ပယ်ဖျောက်သော်လည်း။ (ပယ်ဖျောက်တုန်းက၊ လည်း။) ပထဝိ၊မြေကြီးသည်။ နာ ကမ္ပိတ္ထ၊ မတုန်လှုပ်ခဲ့။

ပဌပယာဇမေ၊ ပထဝေယံဋ္ဌိ။ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ၊ ရှေးဋ္ဌိ နေကပ်ဘူးသော ခန္ဓာအစဉ်ကို။ ဗဟုသုရန္တဿာပိ၊ အမှတ်ရတော်မူသော်လည်း။(အမှတ်ရစဉ်တုန်းကလည်း။) နာ ကမ္ပိတ္ထ၊ ခဲ့။ ပဋိမယာမေ၊ ဋ္ဌိ။ ဒိဗ္ဗစက္ခုံ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်ကို။ ဝိသောဓေန္တဿာပိ၊ သုတ်သင်သော်လည်း။ (သုတ်သင်တုန်းကလည်း။) နာ ကမ္ပိတ္ထ။ ပန၊ အနှယကာ။ ပစ္ဆိမယာမေ၊ ဋ္ဌိ။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒံ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို။ မေ၊ သည်။ ပဋိဝိဇ္ဈန္တဿေဝ၊ ထိုးထွင်း၍သိသော်သာလျှင်။ (ထိုးထွင်း၍ သိမှသာလျှင်။) ဒသသဟဿိလောကဓာတု၊ တသောင်းအုတ်ိုင်းအရှည်ရှိသော လောကဓာတ်သည်။ ကမ္ပိတ္ထ၊ တုန်လှုပ်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ မာဝိသေန၊ ငါကဲ့သို့ ရှုအပ်သော။ တိက္ခဉာဏေန ပိ၊ ထက်ပြက်သော ဉာဏ်ရှိသူသော်မှလည်း။ ကိဝစ္ဆနေဝ၊ ဆင်းရဲငြိုငြင်သဖြင့်သာ။အယံ ဓမ္မော၊ ဤသစ္စာလေးပါးတရားကို။ ပဋိဝိဒ္ဓေါ၊ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ပြီ။ တံ၊ ထို သစ္စာလေးပါးတရားကို။ လောကိယမဟာဇနော၊လောက၌ဖြစ်သော များစွာသော လူအပေါင်းတို့သည်။ ကထံ၊အဘယ်နည်းဖြင့်။ ပဋိဝိဇ္ဈိဿန္တိ၊ ထိုးထွင်း၍သိနိုင်ကုန်လတ္တံ့နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဓမ္မဂမ္ဘီရတာပစ္စဝေက္ခဏာနုဘာဝေနပ်၊

ဓမ္မဂမ္ဘီရတာကို ဆင်ခြင်သောဉာဏ်၏ အာနုဘော်တော်ကြောင့်လည်း။ ဝေံ၊ ဤသို့ တရားမဟောလိုသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ စိတ္တံ၊ သည်။ နမိ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ထိုက်၏။

အပိ စ၊ သည်သာမကသေး။ ("တရား မဟောဖို့ရန် စိတ်ညွှတ်ခြင်း၏ အကြောင်းကား ဆိုအပ်ပြီးသော အကြောင်းသာမကသေး အခြားအကြောင်းလည်း ရှိသေး၏" ဟူလို။) ဗြဟ္မုနာ၊ ဗြဟ္မာသည်။ ယာစိတေ၊ တရားဟောဖို့ရန် တောင်းပန်အပ်သော်။ (တောင်းပန်ရာအခါမှ။) ဒေသေတုကာမတာယ ပိ၊ တရားဟောခြင်းငှာ အလိုရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်း။ အဿ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏။ ဝေံ၊ အဖြစ်ဖြင့်။ စိတ္တံ၊ သည်။ နမိ၊ ပြီ။ ဟိ၊ ချဲ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဇာနာတိ၊ သိတော်မူ၏။ (ကိံ၊ နည်း။) မမ၊ သည်။ အပ္ပေါ သုက္ကတာယ၊ တရားဟောဖို့ရာ အားထုတ်ခြင်းမရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ စိတ္တေ၊ သည်။ နမမာနေ၊ ညွှတ်လတ်သော်။ မံ၊ ငါ့ကို။ မဟာဗြဟ္မာ၊ သည်။ ဓမ္မဒေသနံ၊ တရားဟောတော်မူခြင်းကို။ ယာစိဿတိ၊၊ တောင်းပန်လတ္တံ့။ စ၊ ဆက်။ ဣမေ သတ္တာ၊ ဤ သတ္တဝါတို့သည်။ ဗြဟ္မဂရုကာ၊ ဗြဟ္မာ၌အလေးပြုကြကုန်၏။ တေ၊ ထို သတ္တဝါတို့သည်။ သတ္ထာ၊ သည်။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေတုကာမော၊ ဟောခြင်းငှာ အလိုရှိသည်။ နု အဟောသိ၊ မဖြစ်။ အထ၊ တရားဟောခြင်းငှာ အလိုရှိတော်မမူရာ ထိုအခါ၌။ နံ၊ ထို မြတ်စွာဘုရားကို။ မဟာဗြဟ္မာ၊ သည်။ ယာစိတ္ဝာ၊ တောင်းပန်၍။ ဒေသာပေသိ ကိရ၊ ဟောစေတော်မူရသတတ်။ ဘော၊ လူအပေါင်းတို့။ ဓမ္မော၊ သည်။ သန္တော ဝတ၊ ငြိမ်သက်ပေစွတကား။ ဘော၊တို့။ဓမ္မော၊သည်။ပဏီတော ဝတ၊ မွန်မြတ်ပေစွတကား။ ဣတိ၊ သို့။ မညမာနာ၊ မှတ်ထင်ကုန်သည်။ (ဟုတ္ဝာ။) သုဿူသိဿန္တိ၊ ရိုသေစွာနာယူကြကုန်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ သို့။ (ဇာနာတိ၊ ၏။)အဿ၊ထိုမြတ်စွာဘုရား၏။ ဣမမ္မိ ကာရဏံ၊ ဤအကြောင်းကိုလည်း။ ပဋ္ဌိစ္စ၊ စွဲ၍။ အပ္ပေါ သုက္ကတာယ၊ တရားဟောခြင်းငှာ အားထုတ်ခြင်းမရှိသူ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ စိတ္တံ။ နမိ။ ဓမ္မဒေသနာယ၊ တရားဟောတော်မူလိုခြင်းဖြင့်။ (တရားဟောတော်မူလိုခြင်းငှာ ဟုလည်း ပေးကြ၏။) (စိတ္တံ၊ သည်။)နော(နမိ)၊ မမူ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊၏။

၆၆။ အညတရဿာတိ တ္ထေ၊ ဟူသော ဤပါဌ်၌။ အညတရောတိ၊ အညတရောဟူ၍။ (အမျိုးအမည်အနွယ်အားဖြင့် မထင်ရှားသူဟူ၍။) သင်္ဂီတိကာရေဟိ၊ တို့သည်။) ကိဉ္စာပိ စုတ္တံ၊ အကယ်၍ဆိုအပ်ပါပေ၏။ အထခေါ၊

ထိုသို့ဆိုအပ်ပါသော်လည်း။ ငသော၊ ဤဖြဟ္မာသည်။ ဤမသို့ စကဝါဋ္ဌ၊ ဤစကြဝဋ္ဌာဒ်။ ဇဋ္ဌကမဟာဖြဟ္မာ၊ အကြီးဆုံး မဟာဖြဟ္မာတည်း။ ဤတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ နဿတိ ဝတ ဘော လောကောတိ၊ ကား။သော၊ ထို မဟာဖြဟ္မာသည်။ ဤမံ သဒ္ဒံ၊ ဤအသံကို။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် မြွက်ဆိုလတ်သော်။ဒသ သဟဿီလောကဓာတုဖြဟ္မာနော၊ တသောင်းအတိုင်းအရှည်ရှိသော လောကဓာတ်၌ ဖြဟ္မာတို့သည်။ သုတ္တာ၊ ကြားရ၍။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံသော ဖြဟ္မာတို့သည်။ သန္နိပတိ သု၊ စည်းဝေးကြကုန်ပြီ။ တထာ၊ ထို တသောင်းအတိုင်းအရှည်ရှိသော လောကဓာတ်၌ ဖြဟ္မာတို့ စည်းဝေးနိုင်လောက်အောင်သော အခြင်းအရာ အားဖြင့်။ ဤမံ သဒ္ဒံ၊ ကို။ နိစ္ဆာရေသိ ကိရ၊ မြွက်ဆိုသတတ်။ ယတြဟိ နာမတိ၊ ကား။ ယသ္မိံ လောကေ၊ အကြင်လောက၌။ (စိတ္တံ၊ သည်။ နမတိ)နာမ၊ ညွတ်တော်မူတုံရသေး၏။ (သော လောကော ဝိနဿတိ–၌စပ်။) ပုရတော ပါတုရဟောသိတိ၊ ကား။ တေဟိ ဒသဟိ ဖြဟ္မသဟဿေဟိ၊ထို တသောင်းသောဖြဟ္မာတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကု။ ပါတုရဟောသိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပြီ။

အပဂရဇကွဇာတိကာတိ၊ ကား။ ဇတေသံ၊ ဤသတ္တဝါတို့၏။ ပညာမယေ၊ ပညာအတိပြီးသော။ အက္ခိမို့၊ မျက်စိ၌။ အပံ ပရိတ္တံ၊ နည်းသော။ ရာဂ ဒေါသ မောဟရဇံ၊ ရာဂ ဒေါသ မောဟဖူသော မြူသည်။ (အတ္ထိ။) ဧဝံ သဘာဝါ၊ ဤ သို့ပညာမျက်စိ၌ နည်းသော ရာဂ ဒေါသ မောဟဖူသော မြူရှိသည်၏ အဖြစ်ဖူသော သဘော ရှိကုန်၏။ ဤတိ၊ ထို့ကြောင့်။ အပဂရဇကွဇာတိကာ၊ တို့ မည်၏။ အဿဝနတာတိ၊ ကား။ အဿဝနကာယ၊ နာရခြင်း မရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။[တာ ပစ္စည်း အနက်ရှိ။] ဝါ၊ မနာရခြင်းကြောင့်။ [တာ ပစ္စည်းအနက်မရှိ။] ဘဝိဿန္တိတိ၊ ဧကိုဖူသောပါဠိဖြင့်၊ (''ဒဿေတိ''၌စပ်)။ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု၊ ရှေးဘုရားရှင်တို့၌။ ပဘဿရဓိရိယာတ္တာဝေန၊ ဆယ်ပါးဒသာ ပုညကိရိယဝတ္ထု၏

အပဂရဇကွဇာတိကာ။ ။အပံ+ရဇံ တေသာတိ အပဂရဇံ၊ (နည်းသော ''ရာဂ ဒေါသ မောဟ'' ဟူသော်မြွက်ရှိသော ပညာမျက်စိ။) အပဂရဇံ+အက္ခိ ယေသံတိ အပဂရဇက္ခာ (''နည်းသော ရာဂ ဒေါသ မောဟ'' ဟူသောမြွက်ရှိသောပညာမျက်စိရှိသော သတ္တဝါကို။) အပဂရဇက္ခာ+ဇာတိ တေသံတိ အပဂရဇက္ခဇာတိကာ (နည်းသော ရာဂ ဒေါသ မောဟ ဟူသောမြွက်ရှိသောပညာမျက်စိရှိကုန်သည်၏အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိသော သတ္တဝါတို့။ ဘာဝေါပစ္စာန ဘာဝလောပကြောင့်။) ဤကား တိပဒမဟာဒွီဟိကို မလိုလားသောဋီကာ ဝိဂ္ဂဟဝတည်း။အဋ္ဌကထာအလို ဝိဂ္ဂဟပြုပုံ ပုဒ်ဖြိုးပုံနှင့် အဓိပ္ပါယ်ကို ''မဟာဝါဘာသ ဋီကာ ဖြဟ္မယာစနကထာ''၌ ပြထားပြီ။

အစွမ်းဖြင့်။ ကတာဓိကာရာ၊ ပြုအပ်ပြီးသော လွန်လွန်ကဲကဲ ပြုအပ်သော ကောင်းမှုရှိကုန်သော။ ပါကဂတာ၊ ရင့်ကျက်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သော။ ("သတ္တာ"၌ စပ်။) ပဒုမာနိ၊ ပဒုမ္မာကြာတို့သည်။ သူရိယရသို့သမ္ဖဿံ၊ နေ ရောင်ခြည်၏ အတွေ့ကို။ (အာကခ်မာနာ)ဝိယ၊ လိုလားကုန်သကဲ့သို့။ ဓမ္မ ဒေသနံယေဝ၊ တရားဟောတော်မူခြင်းကိုသာ။ အာကခ်မာနာ၊ လိုလား ကုန်သည်။ (ဟုတ္ဝာ။) စတုပ္ပဒိကဂါထာဝသာနေ၊လေးပါဒရှိသောဂါထာ၏ အဆုံး၌။အရိယဘူမိံ၊အရိယာတို့၏နယ်မြေသို့။(အရိယာအဖြစ်သို့။)သြက္ကမနာ ရဟာ၊သက်ရောက်ခြင်းကိုထိုက်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ဧကော၊ တယောက်သည်။ နမဟုတ်ပါ။ဒွေ၊ နှစ်ယောက်တို့သည်။ နမဟုတ်ကုန်ပါ။ အနေကသတသဟ ဿာ၊ အသိန်းမက များစွာကုန်သော။ ဝါ၊သိန်းပေါင်း များစွာကုန်သော။ ဓမ္မဿ၊ သစ္စာလေးပါး တရားတော်ကို။ အညာတာရော၊ သိလွယ်နိုင်သူတို့ သည်။ ဘဝိဿန္တိ၊ ရှိပါကုန်လိမ့်မည်။ ဣတိ၊ သို့။ (မဟာဗြဟ္မာ၊ သည်။) ဒဿေတိ၊ ၏။

၆၉။ အဇ္ဈေသနန္တိ၊ ကား။ ဧဝံ၊ သို့။ (ပါဋ္ဌိတော်၌ ပြအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်။) ယာစနံ၊ တောင်းပန်ခြင်းကို။ ("ဝိဒိတ္ဝာ ဝေါလောကေသိ"၌ စပ်။) [အဇ္ဈေသနံ ပုဒ်၏ အဖွင့်ကို မဟာဝဂ္ဂ ဘာသာဋီကာ ဗြဟ္မယာစန ကထာ၌ ပြထားပြီ။] ဗုဒ္ဓစက္ခုနာတိ၊ ကား။ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တဉာဏေ နစ၊ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တဉာဏ်ဖြင့်လည်းကောင်း။ အာသယာနုသယဉာဏေ နစ၊ အာသယာနုသယဉာဏ်ဖြင့်လည်းကောင်း။("ဝေါလောကေသိ"၌စပ်။) [ဤဉာဏ်တော်နှစ်ပါး၏ ဗုဒ္ဓစက္ခုမည်ပုံကိုလည်း မဟာဝဂ္ဂ ဘာသာဋီကာ ဗြဟ္မယာစနကထာ၌ပင် ပြခဲ့၍, အာသယာနုသယ၏ အဓိပ္ပါယ်ကိုကား ပါရာ ဇိကဏ် ဘာသာဋီကာ ဗာဟိရနိဒါန်း ပထမသံဂါယနာခန်း၌ [ပြခဲ့ပြီ။] ဟိ၊ မှန်။ ဒွိန္နံ၊ ကုန်သော။ ဣမေသံ ဉာဏာနံ၊ တို့၏။ ဗုဒ္ဓစက္ခူတိ၊ ဗုဒ္ဓစက္ခု ဟူသော။ နာမံ၊ အမည်သည်။ (ဟောတိ။) သဗ္ဗညုဟဉာဏဿ၊ ၏။ သမန္တစက္ခူတိ၊ ဟူသော။ (နာမံ၊ သည်။ ဟောတိ၊) တိဏ္ဏံ၊ ကုန်သော။ မဂ္ဂဉာဏာနံ၊ အောက်မဂ်ဉာဏ်တို့၏။ ဓမ္မစက္ခူတိ၊ ဟူသော။ (နာမံ၊ သည်။) ဟောတိ၊ ၏။

ကတာဓိကာရာ။ ။ကရီယိတ္ထာတိ ကာရော၊ အဓိကံ+ကာရော အဓိကာရော (လွန်လွန်ကဲကဲ ပြုအပ်ပြီးသောကောင်းမှု။) ကရီယိတ္ထာတိ ကတော၊ ကတော+ အဓိကာရော ယေသံတိ ကတာဓိကာရာ (ပြုအပ်ပြီးသော လွန်လွန်ကဲကဲ ပြုအပ် သော ကောင်းမှုရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့။)

အပွရဇက္ခေတိအာဒီသု၊ အစရှိသောပါဋ္ဌိရပ်တို့။ (အဝယဝတ္ထော၊ အစိတ်ဖြစ်သော အနက်ကို။ ဧဝံ၊ ဤဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။) ယေသံ၊ အကြင်သတ္တဝါတို့၏။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ သာလျှင်။ (ပညာမယေ အကို့မှိ-အစရှိသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်သာလျှင်။) ပညာစက္ခုမှိ၊ ၌။ အပွံ၊ နည်းသော။ ရာဂါဒိရဇံ၊ ရာဂအစရှိသောမြူသည်။ (အတ္ထိ။) တေ၊ ထို ပညာစက္ခု၌ နည်းသော ရာဂအစရှိသော မြူရှိသောသတ္တဝါတို့သည်။ အပွရဇက္ခာ၊ တို့မည်၏။ ယေသံ၊ တို့၏။ မဟန္တံ၊ များသော။ တံ၊ ထိုရာဂအစရှိသော မြူသည်။ (အတ္ထိ။) တေ၊ ထိုပညာမျက်စိ၌ များသောရာဂအစရှိသောမြူရှိသော သတ္တဝါတို့သည်။ မဟာရဇက္ခာ၊ တို့မည်၏။ ယေသံ၊ တို့၏။ တိက္ခာနိ၊ ထက်မြက်ကုန်သော။ သဒ္ဓါဒီနိ၊ အစရှိကုန်သော။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ ဣန္ဒြေတို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) တေ၊ ထို ထက်မြက်သော သဒ္ဓါအစရှိသော ဣန္ဒြေရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့သည်။ တိက္ခိန္ဒြိယာနိ၊ တို့မည်၏။ ယေသံ၊ တို့၏။ မုဒူနိ၊ နုံ့ကုန်ညံ့ကုန်သော။ တာနိ၊ ထို သဒ္ဓါအစရှိသော ဣန္ဒြေတို့သည်။ (သန္တိ။) တေ၊ ထိုနုံ့ကုန်ညံ့ကုန်သော သဒ္ဓါအစရှိသော ဣန္ဒြေရှိသောသတ္တဝါတို့သည်။ မုဒိန္ဒြိယာနိ၊ တို့မည်၏။ [ပဋိပက္ခ ဝိဓမနသမတ္ထတာယ (ဆန့်ကျင်ဘက် ကိလေသာတို့ကိုမှုတ်လွှင့်ခြင်း၌ စွမ်းနိုင်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။) တိက္ခာနိ သူရာနိ ဝ္ဝသဒါနိ (သန့်ရှင်းကုန်၏။) ဝုတ္တဝိပရိယာယေန မုဒူနိ။—ဋီကာ။)

ယေသံ၊ တို့၏။ သုန္ဒရာ၊ ကောင်းကုန်သော။ သဒ္ဓါဒယော၊ ရှိကုန်သော။ တေယေဝ အာကာရာ၊ ထို အခြင်းအရာတို့သည်ပင်။ (သန္တိ။) တေ၊ ထိုကောင်းကုန်သော။ သဒ္ဓါအစရှိကုန်သော အခြင်းအရာရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့သည်။ သွာကာရာ၊ တို့မည်၏။ ယေ၊ အကြင်သတ္တဝါတို့သည်။ ကထိတကာရဏံ၊ ဟောတော်မူအပ်သောအကြောင်းကို။ သလ္လက္ခေန္တိ၊ ကောင်းစွာမှတ်သားနိုင်ကုန်၏။ သုခေန၊ လွယ်ကူသဖြင့်။ ဝိညာပေတုံ၊ သိစေခြင်းငှာ။ သက္ကာ၊ တတ်ကောင်းကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ၊ ထို လွယ်ကူသဖြင့် သိစေထိုက်သော သတ္တဝါတို့သည်။ သုဝိညာပယာ၊ တို့မည်၏။ ယေ၊ တို့သည်။ ပရလောကဉ္စေဝ၊ တမလွန်လောကကိုလည်းကောင်း။ ဝဇ္ဇဉ္စ၊ အကုသိုလ်အပြစ်ကိုလည်းကောင်း။ ဘယတော၊ ဘေးအားဖြင့်။ ပဿန္တိ၊ ရှုတတ်ကုန်၏။ တေ၊ ထို တမလွန်လောက အကုသိုလ်အပြစ်ကို ဘေးအားဖြင့် ရှုတတ်ကုန်သော သတ္တဝါတို့သည်။ ပရလောကဝဇ္ဇဘယဒဿာဝိနော နာမ၊ ဝိတို့မည်၏။

ပန၊ ဆက်။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်လတ္တံ့ကား။ တ္ထေ၊ ဤအပွရဇက္ခာအစရှိသောပါဋ္ဌိ။ ပါဋ္ဌိ၊ ပါဋ္ဌဟောဟည်း။ သဒ္ဓါ၊ သဒ္ဓါရှိသော။ ပုဂ္ဂလော။

သည်။ အပွရဇက္ခော၊ ပညာမျက်စိ၌ နည်းသောရာဂအစရှိသော မြူရှိသူမည်၏။ အသဒ္ဓေါ၊ သဒ္ဓါမရှိသော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ မဟာရဇက္ခော၊ ပညာမျက်စိ၌ များသောရာဂအစရှိသော မြူရှိသူမည်၏။ အာရဒ္ဓဝီရိယော၊ အားထုတ်အပ်သော ဝီရိယရှိသော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အပွရဇက္ခော၊ မည်၏။ ကုသီတော၊ ပျင်းရိသော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ မဟာရဇက္ခော၊ မည်၏။ [နောက်၌လည်း ဤသို့ ပုဂ္ဂလောစသော ပေယျာလတို့ကို လျော်သလိုဖော်၍ အနက်ပေးပါ။]ဥပဋ္ဌိတဿတိ၊ကပ်၍တည်သော သတိရှိသော။ပ။မုဋ္ဌဿတိ၊ ပျောက်ကင်းသော သတိရှိသော။ပ။သမာဟိတော၊ ကောင်းစွာအာရုံ၌ထား အပ်သော စိတ်ရှိသော။ပ။အသမာဟိတော၊ကောင်းစွာအာရုံ၌ထား အပ်သော စိတ်မရှိသော။ပ။ပညဝါ၊ ပညာရှိသော။ပ။ ဒုပ္ပညော၊ ပညာမရှိသော။ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ မဟာရဇက္ခော၊ မည်၏။ တထာ၊ ထိုမှတပါး၊ သဒ္ဓေါ၊ သော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ တိက္ခိန္ဒိယော၊ ထက်မြက်သော ဣန္ဒြေရှိသူမည်၏။ပ။ ပညဝါ၊ သော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ပရလောကဝဇ္ဇဘယဒဿာဝီ၊ မည်၏။ ဒုပ္ပညော၊ သော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ နပရလောကဝဇ္ဇဘယဒဿာဝီ၊ မမည်။

လောကောတိ၊ ကား။ ခန္ဓလောကော၊ ခန္ဓာဟူသော လောကလည်းကောင်း။ ဓာတုလောကော၊ လည်းကောင်း။ အာယတနလောကော၊ လည်းကောင်း။ သမ္ပတ္တိဘဝလောကော၊ လည်းကောင်း။ ဝိပတ္တိဘဝလောကော၊ လည်းကောင်း။ သမ္ပတ္တိသမ္ဘဝလောကော၊ လည်းကောင်း။ ဝိပတ္တိသမ္ဘဝလောကော၊လည်းကောင်းတည်း။ ဧကော၊တပါးသော။ လောကော၊လောကတည်း။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ အာဟာရဋ္ဌိတိကာ၊ အာဟာရဟူသော တည်ကြောင်းရှိကုန်၏။ (တနည်း)သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ အာဟာရဋ္ဌိတိကာ၊ရှိကုန်သော။သတ္တာ၊တို့သည်။ဧကော၊သော။လောကော၊လောကမည်၏။ ဒွေ၊ကုန်သော။လောကာ၊ တို့ဟည်း။ နာမဉ္စ၊ နာမ် လည်းကောင်း။ ရူပဉ္စ၊ရုပ်လည်းကောင်းတည်း။ (တနည်း)နာမဉ္စ၊သည်လည်းကောင်း။ရူပဉ္စ၊သည်လည်းကောင်း။ ဒွေ၊ကုန်သော။ လောကာ၊ တို့မည်၏။ [နောက်၌ ဤသို့ အလိုရှိရာပေးပါ။] တယော၊ကုန်သော။ လောကာ၊ တို့သည်။ တိဿော၊ ကုန်သော။ ဝေဒနာ၊ တို့တည်း။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ လောကာ၊ တို့သည်။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ အာဟာရာ၊ တို့တည်း။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ လောကာ၊ တို့သည်။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ ဥပါဒါန်အာရုံဖြစ်သော လောကီခန္ဓာတို့တည်း။ ဆ၊ ကုန်သော။ လောကာ၊ တို့သည်။ ဆ၊ ကုန်သော။ အဇ္ဈတ္တိကာ၊ အဇ္ဈတ္တိကဖြစ်ကုန်သော။ အာယတနာနိ၊ တို့ဟည်း။

သတ္တ၊ ကုန်သော။ လောကာ၊ တို့သည်။ သတ္တ၊ ကုန်သော။ ဝိညာဏဋ္ဌိတိ ယော၊ ဝိညာဏဋ္ဌိတိတို့တည်း။ အဋ္ဌ၊ကုန်သော။ လောကာ၊ တို့သည်။ အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ လောကဓမ္မာ၊ လောကဓံ တို့တည်း။ နဝ၊ ကုန်သော။ လောကာ၊ တို့သည်။ နဝ၊ ကုန်သော။ သတ္တဝါသာ၊ တို့တည်း။ ဒသ၊ ကုန်သော။ လောကာ၊ တို့သည်။ ဒသ၊ ကုန်သော။ အာယတနာနိ၊ တို့ တည်း။ ဒွါဒသ၊ ကုန်သော။ လောကာ၊ တို့သည်။ ဒွါဒသ၊ ကုန်သော။ အာယနာနိ၊ တို့တည်း။ အဋ္ဌာရသ၊ ကုန်သော။ လောကာ၊ တို့သည်။ အဋ္ဌာရသ၊ ကုန်သော။ ဓာတုယော၊ တို့တည်း။

ဝဇ္ဇန္တိ၊ ကား။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ကိလေသာ၊ တို့သည်။ ဝဇ္ဇံ၊ အပြစ်တည်း။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ဒုစ္စရိတာ၊ ဒုစရိတ်တို့သည်။ ဝဇ္ဇံ၊ တည်း။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ အဘိသခ်ါရာ၊ တို့သည်။ ဝဇ္ဇံ၊ တည်း။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ဘဝဂါမိကမ္မာ၊ ဘဝသို့ရောက်ကြောင်းကံတို့သည်။ ဝဇ္ဇံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမသို့ စ လောကေ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော လောကဋ္ဌလည်းကောင်း။ ဣမသို့ စ ဝဇ္ဇေ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသောအပြစ်ဋ္ဌလည်းကောင်း။ တိဗ္ဗာ၊ ထက်မြက် သော။ ဘယသညာ၊ ကြောက်ဖွယ်ဟူသော အမှတ်သညာသည်။ ပစ္စုပဋ္ဌိ တာ၊ ရှေးရှုကပ်၍တည်သည်။ ဝါ၊ စွဲစွဲမြဲမြဲတည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သေယျထာ ပိ၊ ဥပမာမည်သည်ကား။ ဥက္ခိတ္တာသိကေ၊ မြှောက်အပ်သော သန်လျက်ရှိသော။ (မိုးနေသော သန်လျက်ရှိသော။) ဝဓကေ၊ သူသတ် ယောကျိုးဋ္ဌ။ တိဗ္ဗာ၊ သော။ ဘယသညာ၊ သည်။ ပစ္စုပဋ္ဌိတာ၊ သည်။ ဝါ၊ သည်။ ဟောတိ သေယျထာပိ၊ သို့တည်း။ ပညာသာယ၊ ငါးဆယ် သော။ ဣမေဟိ အာကာရေဟိ၊ ဤအခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ ပဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ ဣမာနိ ဣန္ဒြိယာနိ၊ တို့ကို။ ဇာနာတိ၊ သိတော်မူ၏။ ပဿတိ၊ မြင်တော်မူ ၏။ အညာသိ၊ သိတော်မူ၏။ ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊ ထိုးထွင်း၍သိတော်မူ၏။ ဣဒံ၊ ဤဉာဏ်တော်သည်။ တထာဂတဿ၊ ၏။ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တေ၊ သတ္တဝါ တို့၏ဣန္ဒြေအနုအရင့်ကို သိခြင်းဋ္ဌ။ (ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်သော။) ဉာဏံ၊ ဉာဏ်တော် တည်း။ ဣတိ (အယံ)၊ ဤဆိုအပ်ပြီးကား။ (တ္ထေ၊ ဤအပွရဇက္ခေအစရှိသော ပါဋ္ဌ်ဋ္ဌ။ ပါဋိ၊ ပါဋိတော်တည်း။)

ဥပ္ပလိနိယန္တိ၊ ကား။ ဥပ္ပလဝနေ၊ ကြာတောဋ္ဌ။ (ပဿတိ သေယျထာပိ ဋ္ဌစပ်။) ဣတရေသု ပိ၊ ဥပ္ပလိနိယံပုဒ်မှတပါးသော ပဒုမိနိယံ ပုဏ္ဍရီကိနိယံပုဒ် တို့ဋ္ဌလည်း။ ဧသေဝ၊ ပင်။ နယော၊ တည်း။ အန္တောနိမုဂ္ဂပေါသီနိတိ၊ ကား။ ယာနိ ဥပ္ပလာနိ၊ အကြင်ကြာညိုကြာဖြူကြာနိတို့သည်လည်းကောင်း။

အညာနိ၊ ဥပ္ပလကြာမှ အခြားကုန်သော။ (ယာနိ) ပဒုမာဒီနိ၊ အကြင်ပဒုမ္မာ အစရှိသည့်ကြာတို့သည်လည်းကောင်း။ အန္တော၊ ရေ၏အတွင်း၌။ နိမုဂ္ဂါနေဝ၊ နစ်မြုပ်ကုန်လျက်သာ။ ပေါသယန္တိ၊ ကြီးပွားကုန်၏။ (တာနိ၊ ထိုကြာတို့သည်။ အန္တောနိမုဂ္ဂပေါသီနိ၊ မည်၏။)ဥဒကံ အစ္စုဂ္ဂမ္မ ဌိတာနီတိ၊ကား။ ဥဒကံ၊ ကို။ အတိက္ကမိတွာ၊ လွန်၍။ဌိတာနိ၊တည်ကုန်သော။ (အပေ့ကစ္စာနိ ဥပ္ပလာနိ-စသည်၌စပ်။) တတ္ထ၊ ထို သုံးမျိုးသောကြာတို့တွင်။ ယာနိ၊ အကြင်ကြာတို့သည်။ အစ္စုဂ္ဂမ္မ၊ ရေကိုလွန်တက်၍။ ဌိတာနိ၊ တည်ကုန်၏။ တာနိ၊ ထိုကြာတို့သည်။ သူရိယရသ္မိသမ္ဖဿံ၊ နေရောင်၏ အတွေ့ကို။ အာဂမယမာနာနိ၊ မျှော်လင့်ကုန်သည်။ (ဟုတွာ၊၍။) ဌိတာနိ၊ ကုန်သော။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ ပုပ္ဖနကာနိ၊ ပွင့်လတ္တံ့သော ကြာတို့တည်း။

ယာနိ၊ အကြင်ကြာတို့သည်။ သမောဒကံ၊ ရေနှင့်အညီအမျှ။ ဌိတာနိ၊ တည်ကုန်၏။ တာနိ၊ ထိုကြာတို့သည်။ သွေ၊ နက်ဖန်၌။ ပုပ္ဖနကာနိ၊ ပွင့်လတ္တံ့သောကြာတို့တည်း။ ယာနိ၊ တို့သည်။ ဥဒကာ၊ ရေမှ။ အနုဂ္ဂတာနိ၊ မပေါ်ထွက်သေးကုန်သည်။ (ဟုတွာ။) အန္တောဥဒကပေါသီနိ၊ ရေ၏အတွင်း၌ ကြီးပွားနေကုန်၏။ တာနိ၊ တို့သည်။ တတိယဒိဝသေ၊ တတိယနေ့၌။ ပုပ္ဖနကာနိ၊ တည်း။ ပန၊ ကား။ ဥဒကာ၊ မှ။ အနုဂ္ဂတာနိ၊ မတက်ကုန်သော။ အညာနိ ပိ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော ကြာသုံးမျိုးမှတပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ သရောဇဥပ္ပလာဒီနိနာမ၊ ရေ၌ဖြစ်သော ဥပ္ပလအစရှိသောကြာတို့မည်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိကုန်သေး၏။ (တနည်း)သ ရောဂါနိ၊ ရောဂါနှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော။ ဥပ္ပလာဒီနိနာမ၊ တို့မည်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ယာနိ၊ ယင်းကြာတို့သည်။ နေဝပုပ္ဖိဿန္တိ၊ မပွင့်ကုန်လတ္တံ့။ ဝါ၊ ပွင့်တော့မည်မဟုတ်ကုန်။ မစ္ဆကစ္ဆပဘက္ခာနေဝ၊ ငါး လိပ်တို့၏ အစာတို့သည်သာ။ ဘဝိဿန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်တော့လတ္တံ့။ တာနိ၊ ထိုကြာတို့သည်။ ပါဋ္ဌိ၊ ပါဋ္ဌိတော်သို့။ နာရုဋ္ဌာနိ၊ မတက်ရောက်ကုန်။ ပန၊ထိုသို့ပင် ပါဋ္ဌိတော်သို့မတက်ရောက်ပါကုန်သော်လည်း။ ဒီပေတဗ္ဗာနိ၊ ပြထိုက်ကုန်၏။ ဣတိ၊ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ ဒီပိတာနိ၊ ရှေးအဌကထာ ပြအပ်ကုန်ပြီ။

အန္တောနိမုဂ္ဂပေါသီနိ။ ။စာအုပ်တို့၌ "ယာနိ အညာနိပိ ပဒုမာနိ"ဟု တွေ့ရ၏။ "အညာနိပိ"ဟု "ပိ"ဖြင့် ပေါင်းဖို့ရာ ရှေ့၌ "ဥပ္ပလာနိ"ဟု ရှိသင့်သေးသည်။ ပဒုမာနိနေရာ၌လည်း ပုဏ္ဍရီကကြာတို့ကိုပါ ယူရမည်ဖြစ်သောကြောင့် "ပဒုမာဒီနိ" ဟု အာဒိဖြင့် ရှိသင့်ပါသည်။

ဟိ၊ ချဲ။ တာနိပုပ္ပါနိ၊ ထိုကြာပန်းတို့သည်။စတုဗ္ဗိဓာနိ၊ လေးပါးအပြား ရှိကုန်သည်။ (ဟောန္တိ)ယထေဝ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ၊ သာလျှင်။ ဥဂ္ဃဋိတညူ၊ ဥဂ္ဃဋိတညူပုဂ္ဂိုလ်လည်းကောင်း။ ဝိပဉ္ဇိတညူ၊ လည်းကောင်း။ နေယျော၊ လည်းကောင်း။ ပဒပရမော၊ လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ စတ္တာရော၊ကုန်သော။ ပုဂ္ဂလာ၊ တို့သည်။ (ဟောန္တိ။) တတ္ထ၊ ထိုလေးမျိုးသောပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်။ ယဿ ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ ဥဒါဟဋ္ဌဝေလာယ၊ တရားကိုထုတ်ဆောင်အပ်ရာအခါနှင့်။သဟ၊ တပြိုင်နက်။ဓမ္မာဘိသမယော၊သစ္စာလေးပါးတရား၏မဂ်ဉာဏ်နှင့် ပေါင်းဆုံခြင်းသည်။ ဝါ၊ သစ္စာလေးပါးကို ထိုးထွင်း၍သိခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။[ဓမ္မာဘိသမယောတိ စတုသစ္စဓမ္မဿ ဉာဏေန သဒ္ဓိ အဘိသမယော။–ဋီကာ။]အယံပုဂ္ဂလော၊ ကို။ ဥဂ္ဃဋိတညူ၊ ဥဂ္ဃဋိတညူပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ယဿ ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။(“ဓမ္မာဘိသမယော”ဌ်စပ်။)သံခိတ္တေန၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။ ဘာသိတဿ၊ ဟောအပ်သောတရား၏။ဝိတ္ထာရေန၊အကျယ်အားဖြင့်။ အတ္ထေ၊ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဝိဘဇိယမာနေ၊ ဝေဖန်အပ်သော်။ ဓမ္မာဘိသမယော၊ သည်။ ဝါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အယံ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ ဝိပဉ္ဇိတညူ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

ဥဂ္ဃဋိတညူ။ ။ဥ ပုဗ္ဗ+ဃဋ္ဋဓာတ်သည်“ဥဂ္ဃဋေတိ ဒွါရံ”ကဲ့သို့ ဖွင့်လှစ်ခြင်းအနက်ကို ဟောဏ်။ ဘုရားစသည်တို့က တရားဟောတော်မူအပ်သော် တရားနာသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ထိုတရားကို သိဖို့ရန် ဉာဏ်ကိုဖွင့်လှစ်ရ၏။ ထိုသို့ဉာဏ်ကို ဖွင့်လှစ်အပ်သော် (ဖွင့်လှစ်အပ်ကာမျှ၌) ချက်ချင်း တရားပေါက်သူ (မဂ်ဖိုလ်ရသူ) ကို“ဥဂ္ဃဋိတညူ”ဟု ခေါ်၏။ “ဥဂ္ဃါဋိတေ (ဓမ္မံ) ဇာနာတီတိ ဥဂ္ဃဋိတညူ”ဟု ပြုပါ။ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် အကျဉ်းမျှကို ဟောလိုက်လျှင်ပင် အသိမြန်သော ဉာဏ်ထက်သောပုဂ္ဂိုလ်တည်း။ (ဥဂ္ဃဋိတညူတိ ဥဂ္ဃတနံနာမ် ဉာဏုဂ္ဃဋနံ ဉာဏေ ဥဂ္ဃဋိတမတ္တေဧဝ ဇာနာတီတိ အတ္ထော။–ဋီကာ။

[ဆောင်] သစ္စာလေးဝ၊ မြတ်ဓမ္မကို၊ စ၍ဟောလင့်၊ ဉာဏ်ကိုဖွင့်က၊
လွယ်လင့်ထုတ်ချောက်၊တရားပေါက်မူ၊ထိုသည့်သူ၊တညူဥဂ္ဃဋိမှတ်။

ဝိပဉ္ဇိတညူ။ ။“ပစိ+ဝိတ္ထာရေ”ဟူသောဓာတ်၊ တရားဟောတော်မူသောအခါ ဥဒ္ဒေသ နိဒ္ဒေသ (အကျဉ်းအကျယ်) အားဖြင့်ဟောရာဝယ် အကျဉ်းဟောတုန်းကအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို မသိသေး (တရားမရသေး) အကျယ်ဟောအပ်မှသာ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို သိသူ (တရားရသူ) ကို“ဝိပဉ္ဇိတညူ”ဟု ခေါ်သည်။ [ဝိပဉ္ဇိတံ ဝိတ္ထာရိတမေဝ အတ္ထံ ဇာနာတီတိ ဝိပဉ္ဇိတညူ။–ဋီကာ။]

[ဆောင်] အကျဉ်းတရား၊ ဟောတုံငြားက၊ တရားထင်ထင်၊ မသိမြင်ပဲ၊ ချဲထွင်ထပ်လျှောက်၊ အကျယ်ရောက်မှ၊ ထွင်းဖောက်သိမူ၊ ထိုသည့်သူ၊ တညူ ဝိပဉ္ဇိမှတ်။

ယဿ ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။("ဓမ္မာဘိသမယော"၌ စပ်။)၀၊ သည်။(ဥဒ္ဒေသ ဟော"စသည်တို့၌စပ်။) ဥဒ္ဒေသတော၊ ပါဋိတော်ကို ရွတ်ပြခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း။ (တနည်း) ဥဒ္ဒေသတော၊ ပါဋိတော်ကို ရွတ်ပြသော်လည်း ကောင်း။ ၀၊ ရွတ်ပြစေသော်လည်းကောင်း။ ၀၊ ရွတ်ပြမှလည်းကောင်း။ ပရိပုစ္ဆတော၊ အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို အဖန်ဖန် မေးမြန်းသော်လည်းကောင်း။ ၀၊ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို အဖန်ဖန် မေးမြန်းမှလည်းကောင်း။ ယောနိသော၊ တရားထူးကိုရခြင်း၏ အကြောင်းအားဖြင့်။ မနသိကရောတော၊ နှလုံးသွင်း သော်လည်းကောင်း။ ၀၊ မှလည်းကောင်း။ ကလျာဏမိတ္တော၊ မိတ်ကောင်း ဆွေကောင်း ဆရာကောင်း သမားကောင်းတို့ကို။ သေဝတော၊ မှီဝဲသော် လည်းကောင်း။ ၀၊ မှလည်းကောင်း။ ဘဇတော၊ ဆည်းကပ်သော် လည်းကောင်း။ ၀၊ မှလည်းကောင်း။ ပယိရူပါသတော၊ အနီးသို့ ရောက်အောင် ချဉ်းကပ်သော်လည်းကောင်း။ ၀၊ မှလည်းကောင်း။ အနုပုဗ္ဗေန၊ အစဉ်အားဖြင့်။ ဓမ္မာဘိသမယော၊ သည်။ ၀၊ သည်။ ဟောတိ၊၏။ အယံပုဂ္ဂလော၊ကို။ နေယျော၊ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ယဿပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ ၀၊ သည်။ ဗဟုံ၊များစွာ။ သုဏတော ပိ၊ နာယူပါသော်လည်းကောင်း။ (ခုခေတ်တရားနာသကဲ့သို့နာယူသော်လည်းကောင်း။)ဗဟုံ၊စွာ။ဘဏတောပိ၊ ဟောပြောပါသော်လည်းကောင်း။ (ခုခေတ်တရားဟောသကဲ့သို့ ဟောပြော သော်လည်းကောင်း။) ဗဟုံ၊စွာ။ ဂဏှတောပိ၊ သင်ယူသော်လည်းကောင်း။ ဗဟုံ၊ စွာ။ဓာရယတောပိ၊ဆောင်ရွက်မှတ်သားသော်လည်းကောင်း။ဗဟုံ၊ စွာ။

နေယျပုဂ္ဂိုလ်။ ။ဗုဒ္ဓ ဗုဒ္ဓသာဝကတို့က အကျဉ်းအကျယ် ဟောပြရုံမျှဖြင့် တရား မရသေးပဲ့ ဆရာက ပါဋိတော်ကိုရွတ်ပြခြင်း၊ သို့မဟုတ် မိမိကပါဋိတော်ကို ရွတ်ပြ ဖို့ရန် တောင်းပန်သောအားဖြင့် ရွတ်ပြစေခြင်းဟူသော "ဥဒ္ဒေသ"၊အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို အဖန်ဖန်မေးခြင်း (အဋ္ဌကထာကို သင်ယူခြင်း) ဟူသော "ပရိပုစ္ဆာ"၊ထိုသို့ မေးမြန်း ပြီးနောက်ထိုတရားကိုစဉ်းစားဆင်ခြင်ကာ စိတ်၌သွင်းထားခြင်း ဟူသော "ယောနိသော မနသိကာရ"၊ တဖန် ကမ္မဋ္ဌာန်းနှလုံးသွင်းနည်းကို သင်ပြနိုင်သော မိတ်ကောင်း ဆွေ ကောင်း ဆရာကောင်း သမားကောင်းတို့ကို မှီဝဲဆည်းကပ်ခြင်းဟူသော "ကလျာဏ မိတ္တသေဝန"၊ ဤသို့မှီဝဲ ဆည်းကပ်၍ တရားကို အသပ်ထပ် ကြိုးစားသော အားဖြင့် ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်မှ တရားရသောပုဂ္ဂိုလ်ကို ဥဒ္ဒေသစသည်တို့ဖြင့် ဆောင်ပြ ထိုက် သောကြောင့် "နေယျပုဂ္ဂိုလ်"ဟု ခေါ်၏။ [ဥဒ္ဒေသာဒီဟိ နေတဗ္ဗောတိ နေယျော။-ဋီကာ။]

[ဆောင်] ဘုရားဟောဖော်၊ တရားတော်ကို၊ သင်သော်မယွင်း၊ နာယူခြင်းနှင့်၊ ရှင်း လင်းအောင်မေး၊ မြဲဆွေးနွေးလျက်၊ ကြံတွေးစဉ်းစား၊ ဘာဝနာပွားမှ၊ တရားရမူ၊ ထိုသည့်သူ၊ ခေါ်ယူနေယျမှတ်။

ဝါစယတော်ပိ၊ ဆိုစေသော်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ ပို့ချသော်လည်းကောင်း။ တာယ ဇာတိယာ၊ ထိုဘဝဖြင့်။ ဝါ၌။ ဓမ္မာဘိသမယော၊ သည်။ ဝါ၊ သည်။ နှ ဟောတိ၊မဖြစ်။ အယံ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ ပဒပရမော၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

ဥဒ္ဒေသတော။ ။[ဥဒ္ဒေသဟေတု။–ရှိကာ၊] ဤအလို ဟိတ်အနက်ဟော တော ပစ္စည်းတည်း။ ထို့ကြောင့် ''ဥဒ္ဒေသတော၊ ဆရာအဖြစ်ဖြင့် ပါဠိတော်ကို ရွတ်ပြ ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ တပည့်အဖြစ်ဖြင့် ပါဠိတော်ကို ရွတ်ပြစေခြင်း (''ရွတ် ပြတော်မူပါဘုရား''ဟု တောင်းပန်ခြင်း) ကြောင့်လည်းကောင်း။ (တနည်း) ဥဒ္ဒိ-သန္တသ၊ ဥဒ္ဒိသာပေန္တသဝါ–တိ အတ္ထော၊ ဤအလို သဝိဘတ်၏ ကာရိယ ဖြစ် သော ''တော''တည်း။ ယသ္မ ပုဂ္ဂလဿနှင့် အနက်တူ။ ဖျေးနည်းအံတိုင်း အနက် နှစ်မျိုးပေးပါ။

ပရိပုစ္ဆတော။ ။[အတ္ထံ ပရိပုစ္ဆန္တသ။– ဋီကာ။] ဤဥစ္စလည်း သဝိဘတ်၏ ကာရိယ ''တော''တည်း။ အနက်ကို အဖန်ဖန်မေးမြန်းဟူသည် ဆရာ၏ အလုပ် မဟုတ် တပည့်၏ အလုပ်တည်း။ ထို့ကြောင့် ''ပရိပုစ္ဆန္တသ၊ ပရိပုစ္ဆာပေန္တသ''ဟု ၂-မျိုး မပြတော့။ ''ပရိပုစ္ဆာဟေတု''ဟူသော အနက်ကား ရနိုင်ပါသေး၏။ ယော နိသော မနသိကရောတော စသည်တို့၌လည်း သဝိဘတ်၏ ကာရိယ ''တော''ချည်း တည်း။

ပဒပရမပုဂ္ဂိုလ်။ ။[တေန အတ္တဘာဝေန မဂ္ဂံဝါ ဖလံဝါ အန္တိမသော ဈာ နံဝါ ဝိပဿနံဝါ နိဗ္ဗတ္တေတုံ (ဖြစ်စေခြင်းငှာ။) နသက္ကောတိ။ပ။ အယံပုဂ္ဂလော ဗျဉ္ဇနပဒမေဝ ပရမံ အဿာတိ ပဒပရမောတိ ဝုစ္စတိ။–ဋီကာ။] အဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဗျဉ္ဇနပဒမေဝ၊ သင်ယူလေ့ကျက် ဆောင်ရွက်ပို့ချ တတ်သိရသော ပုဒ်ဗျည်းသည်သာ။ ပရမံ၊ အလွန်ဆုံး အတိုင်းအရှည်သည်။ (အတ္ထိ။)ဇ္ဈတိ ပဒပရမော။ သို့သော် ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဤဘဝ၌ တရားမရစေကာမူ နောက်နောင်အခါ သာသနာ၌ တရား ရ လွယ်ဖို့ရာ အထုံဝါသနာကား ဖြစ်ပါသေး၏။ ထိုသို့ဖြစ်သေးသောကြောင့် ''တတ္ထ တိဏ္ဏံ ပုဂ္ဂလာနံ ဇ္ဈမသ္မိံယေဝ အတ္တဘာဝေ ဘဂဝတော ဓမ္မဒေသနာ အတ္ထံ သာ ဓေတိ၊ ပဒပရမာနံ အနာဂတေ ဝါသနတ္ထာယ ဟောတိ''ဟု အဋ္ဌကထာ၌ မိန့်လတ္တံ့။

[ဆောင်] ဘုရားဟောဖော်၊ တရားတော်ကို၊ သင်သော်မယွင်း၊ နာယူခြင်းနှင့်၊ ရှင်းလင်းအောင်မေး၊ မြဆွေးနွေးလျက်၊ ကြံတွေးပို့ချ၊ တရားပြု၍၊ သီလ သိက္ခာ၊ စင်ကြယ်စွာဖြင့်၊ ဘာဝနာကမ္မဋ္ဌာန်း၊ လွန်ကြိုးပမ်းသည်း၊ ဉာဏ်စွမ်းမပြု၊ တရားမရပဲ၊ ဘဝမနှောင်ခါ၊ အထုံပါ၍၊ ကျမ်းစာပုဒ်ပါဠိ၊ တတ်ရုံသာထိ၊ အကျိုးရှိ၊ ခေါ်ဘိ ပဒပရမမှတ်။

နတာယ။ပ။ဓမ္မာဘိသမယော။ ။''မဂ္ဂံဝါဖလံဝါ။ပ။ နိဗ္ဗတ္တေတုံ နသက္ကော်တိ'' ဟူသော ဋီကာအဖွင့်ကိုထောက်၍ ပဒပရမပုဂ္ဂိုလ်သည် ဈာန် မဂ် ဖိုလ်ရအောင် တရားအားထုတ်သေးကြောင်း သိနိုင်၏။ ထိုသို့အားထုတ်ပါသော်လည်း တရားမရနိုင်

တတ္ထ၊ ထို လေးမျိုးသောပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဥပ္ပလဝဏ္ဏာဒိသဒိသံ၊ ကြာညို ကြာဖြူ ကြာနီတော အစရှိသည်နှင့်တူသော။ ဒသသဟဿီလောကဓာတုံ၊ တသောင်းအတိုင်းအရှည်ရှိသော လောကဓာတ်ကို။ ဩလောကေန္တော၊ ဉာဏ်စက္ခုဖြင့် ရှုတော်မူလတ်သော်။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ ပုပ္ဖနကာနိ ဝိယ၊ ပွင့်လတ္တံ့သော ကြာပန်းတို့ကဲ့သို့။ ဥဉ္ဃဋိတညူ၊ ဥဉ္ဃဋိဘညူပုဂ္ဂိုလ်လည်းကောင်း။ သေ့၊ နက်ဖန်။ ပုပ္ဖနကာနိ ဝိယ၊ သို့။ ဝိပဉ္စိတညူ၊ လည်းကောင်း။ တတိယဒိဝသေ၊ တတိယဒိန၌။ ပုပ္ဖနကာနိ ဝိယ၊ သို့။ နေယျော၊ လည်းကောင်း။ မဿကစ္ဆပဘက္ခာနိ ဝိယ၊ ငါးလိပ်တို့၏ အစာဖြစ်သော ပန်းတို့ကဲ့သို့။ ပဒပရမော၊ လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ပုဂ္ဂလေ၊ တို့ကို။) အဒ္ဒသ၊ မြင်တော်မူရပြီ။ စ၊ ဆက်။ ပဿန္တော၊ မြင်တော်မူလတ်သော်။ တေ့ကာ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အပ္ပရဇက္ခာ၊ အပ္ပရဇက္ခပုဂ္ဂိုလ်တို့တည်း။ တေ့ကာ၊ တို့သည်။ မဟာရဇက္ခာ၊ တို့တည်း။ တတြာပိ၊ ထို အပ္ပရဇက္ခ, မဟာရဇက္ခပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်လည်း။ တေ့ကာ၊ တို့သည်။ ဥဉ္ဃဋိတညူ၊ ဥဉ္ဃဋိတညူပုဂ္ဂိုလ်တို့တည်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ သဗ္ဗာကာရတော၊ အလုံးစုံသောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ အဒ္ဒသ၊ ပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုလေးမျိုးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်။ တိဏ္ဏံ၊ ကုန်သော။ ပုဂ္ဂလာနံ၊ တို့၏။ ဣမသ္မိံ ယေဝ အတ္တဘာဝေ၊ ဤအတ္တဘောဌ်ပင်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဓမ္မဒေသနာ၊ တရားဒေသနာတော်သည်။ အတ္ထံ၊ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ သာဓေတိ၊ ပြီးစေနိုင်၏။ ပဒပရမာနံ၊ တို့၏။ အနာဂတေ၊ ၌။ ဝါသနဋ္ဌာယ၊ အထုံပါခြင်း အကျိုးငှာ။ ဟောတိ၊ ၏။

အထ၊ မြင်တော်မူရာ ထိုအခါ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ ဣမေသံ ပုဂ္ဂလာနံ၊ တို့၏။ အတ္ထာဝဟံ၊ စီးပွားကို ဆောင်နိုင်သော။ ဓမ္မဒေသနံ၊ တရားဒေသနာတော်ကို။ ဝိဒိတ္ဝာ၊ သိတော်မူ၍။ ဒေသေတုကမျတံ၊ ဟောခြင်းငှာ အလိုရှိတော်မူသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဥပါဒေတ္ဝာ၊ ဖြစ်စေ၍။ ပုန၊ တဖန်။ သဗ္ဗေသုပိ၊ ကုန်သော။ တီသု၊ ကုန်သော။ ဘဝေသု၊ တို့၌။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ တေသတ္တေ၊ တို့ကို။ ဘဗ္ဗာ ဘဗ္ဗဝသေန၊ သစ္စာလေးပါးတရားကို သိခြင်းငှာ ဖြစ်ထိုက်သောပုဂ္ဂိုလ် မဖြစ်ထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏

ရှာသောကြောင့် ''ပဒပရမ''အမည်ရသည်။ ထိုသို့ဖြစ်လျှင် ယခုကာလ ဈာန် မဂ်ဖိုလ်ရအောင် တရားအားမထုတ်ပဲ စာသင်ရုံ စာချရုံမျှဖြင့် ကိစ္စပြီးနေသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ပဒပရမ အဖြစ်သို့မျှ မရောက်ပါတကား။ ထိုသို့မရောက်လျှင် ''အနာဂတေ ဝါသနဋ္ဌာယ'' ဖြစ်နိုင်ပါတော့မည်လော။

အပြားအားဖြင့်။ [ဘဝန္တီတိ ဘဗ္ဗာ၊ သစ္စာလေးပါးကို သိခြင်းငှာ ဖြစ်နိုင်သူတို့။] ဒေ၊ ကုန်သော။ ကောဋ္ဌာသေ၊ အဖိုအစုတို့ကို။ အကာသိ၊ မူပြီ။ ယေ၊ ယင်းဘဗ္ဗ အဘဗ္ဗပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ သန္ဓာယ၊ မူ၍။ ယေ တေ သတ္တာ။ပ။ ဣမေ တေ သတ္တာ ဘဗ္ဗာတိ၊ ဟူ၍။ (ဘဂဝတာ၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ (ဉာဏဝိဘင်း ဒသက နိဒ္ဒေသ၌ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။)

[ယေ တေ သတ္တာ၊ အကြင်သို့သော ထိုသတ္တဝါတို့သည်။ ကမ္မာဝရဏေန၊ သုဂတိနိဗ္ဗာန် မဂ်ဖိုလ်စျာန်ကို တားမြစ်တတ်သော အာနန္တရိယကံနှင့်။ သမန္နာဂတာ၊ ပြည့်စုံကုန်၏။ ဝိပါကာဝရဏေန၊ စျာန်မဂ်ဖိုလ်ကို တားမြစ်တတ်သော အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ဒွိဟိတ်ပဋိသန္ဓေဟူသော ဝိပါက်နှင့်။ သမန္နာဂတာ၊ ကုန်၏။ ကိလေသာဝရဏေန၊ နတ်ရွာနိဗ္ဗာန် မဂ်ဖိုလ်စျာန်ကို တားမြစ်တတ်သော နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဟူသော ဒိဋ္ဌိကိလေသာနှင့်။ သမန္နာဂတာ၊ ကုန်၏။ အဿဒ္ဓါ၊ သဒ္ဓါမရှိကုန်။ အစ္ဆန္ဒိကာ၊ တရားထူးကို ရလိုသောဆန္ဒမရှိကြကုန်။ ဒုပ္ပညာ၊ တိဟိတ်ပဋိသန္ဓေ မနေရသဖြင့် ဘဝင်ပညာမရှိကြကုန်။ [ဒုပ္ပညာတိ ဘဝင်ပညာယ ပရိဟီနာ၊ ဘဝင်ပညာယ ပန ပရိပုဏ္ဏာယ ပိယဿ ဘဝင်ံ လောကုတ္တရဿ ပစ္စယော နဟောတိ၊ သောပိ ဒုပ္ပညော ဧဝနာမ။-ဋီကာ။] ကုသလေသု၊ ကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ တို့တွင်။ သမ္မတ္တံ၊ မဖောက်မပြန် မှန်သောသဘောရှိသော။ နိယာမံ၊ မိမိ၏အခြားမဲ့၌ အကျိုးပေးသောအားဖြင့် မြဲသော အရိယာမဂ်သို့။ သြက္ကမိတုံ၊ သက်ရောက်ခြင်းငှာ။ အဘဗ္ဗာ၊ မထိုက်ကုန်။ ဣမေ တေ သတ္တာ၊ ဤသို့သော ထိုသတ္တဝါတို့သည်။ အဘဗ္ဗာ၊ အဘဗ္ဗတို့တည်း။ ကတမေ သတ္တာ၊ အဘယ်သတ္တဝါတို့သည်။ ဘဗ္ဗာ၊ ဘဗ္ဗတို့နည်း။ ယေတေ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ကမ္မာဝရဏေန၊ နှင့်။ နသမန္နာဂတာ၊ မပြည့်စုံကြကုန်။ ဝိပါကာဝရဏေန၊ နှင့်။ နသမန္နာဂတာ၊ ကုန်။ ကိလေသာဝရဏေန၊ နှင့်။ နသမန္နာဂတာ၊ ကုန်။ သဒ္ဓါ၊ သဒ္ဓါရှိကုန်၏။ ဆန္ဒိကာ၊ တရားထူးကိုရလိုသော ကုသလစ္ဆန္ဒရှိကုန်၏။ ပညဝန္တော၊ တိဟိတ်ပဋိသန္ဓေ တည်နေရသဖြင့် ဘဝင်ပညာရှိကြကုန်၏။ [တရားရဖိုအရေး၌ ဇောဏ်ရှေ့ပြေး ဖြစ်သော ဘဝင်ပညာသည် အရေးကြီး၏။] ကုသလေသု၊ ကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ တို့တွင်။ သမ္မတ္တံ၊ သော။ နိယာမံ၊ သို့။ သြက္ကမိတုံ၊ ငှာ။ ဘဗ္ဗာ၊ ထိုက်ကုန်၏။ ဣမေ တေ သတ္တာ၊ ဤသို့သော ထိုသတ္တဝါတို့သည်။ ဘဗ္ဗာ၊ ဘဗ္ဗတို့တည်း။]

တတ္ထ၊ ထိုဘဗ္ဗာဘဗ္ဗ ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်။ သဗ္ဗေပိ၊ အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ အဘဗ္ဗပုဂ္ဂလေ၊ အဘဗ္ဗပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ ပဟာယ၊ ပယ်စွန့်၍။ ဘဗ္ဗပုဂ္ဂလေယေဝ

ဘဗ္ဗပုဂ္ဂိုလိတ့ိကိုသာ။ ဉာဏေန၊ ဉာဏ်ဖြင့်။ ပရိဂ္ဂဟေတွာ၊ ပိုင်းခြားကာယူ၍။ ဝါ၊ သိမ်းဆည်း၍။ ("အကာသိ" ၌စပ်။) တ္တေကာ၊ ဤမျအတိုင်းအရှည်ရှိသော သတ္တဝါတို့သည်။ ရာဂစရိတာ၊ ရာဂစရိုက်ရှိကုန်၏။ တ္တေကာ-တို့သည်။ ဒေါသစရိတာ၊ ဒေါသစရိုက်ရှိကုန်၏။ (တ္တေကာ၊ တို့သည်။) မောဟစရိတာ၊ မောဟစရိုက်ရှိကုန်၏။ (တ္တေကာ၊ တို့သည်။) ဝိတက္ကစရိတာ၊ ကုန်၏။ (တ္တေကာ။) သဒ္ဓါစရိတာ၊ ကုန်၏။ (တ္တေကာ။) ဗုဒ္ဓိစရိတာ၊ ပညာစရိုက်ရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဆ၊ ကုန်သော။ ကောဋ္ဌာသေ၊ အဖို့အစုတို့ကို။ အကာသိ၊ ပြုတော်မူပြီ။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ခြောက်ပါးသော အဖို့အစုတို့ကို။ ကတွာ၊ ပြုတော်မူပြီး၍။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေဿာမိ၊ ဟောတော်မူအံ့။ ဣတိ၊ သို့။ စိန္တေသိ၊ ကြံတော်မူပြီ။ ဗြဟ္မာ၊ သည်။ တံ၊ ထိုအကြံတော်ကို။ ဥတွာ၊ သိ၍။ သောမနဿဇာတော၊ ဖြစ်သောဝမ်းမြောက်ခြင်းရှိသည်။ (ဟုတွာ။) ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ဂါထာဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အဇ္ဈဘာသိ၊ မိမိအလိုရှိအပ်သောအနက်ကို မြတ်စွာဘုရားကို သိစေခြင်းကိုစွဲ၍ လျှောက်ပြီ။ ဣဒံ၊ ဤလျှောက်ထားခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အထ။ပ။မဟာဗြဟ္မာတိအာဒိ၊ အစရှိသောစကားကို။ (သင်္ဂီတိကာရေဟိ၊ တို့သည်။) ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

၇၀။ တတ္ထ၊ ထို အထခေါ သော ဘိက္ခဝေ အစရှိသော စကားရပ်၌။ အဇ္ဈဘာသီတိ၊ ကား။ အဓိ အဘာသိ၊ မိမိအလိုရှိသော အနက်ကို မြတ်စွာဘုရားကို သိစေခြင်းကို ရည်စူး၍လျှောက်ပြီ။ အဓိကိစ္စ၊ မိမိအလိုရှိသော အနက်ကို။ အာရဗ္ဘ၊ အာရုံပြု၍။ အဘာသိ၊ လျှောက်ပြီ။ ဣတိ အတ္ထော။

သေလေ ယထာ ပဗ္ဗတမုဒ္ဓနိ ဋ္ဌိတောတိ၊ ကား။ သေလမယေ၊ ကျောက်အတိပြီးသော။ ဧကဂ္ဃနေ၊ တခဲနက်သော။ ပဗ္ဗတမုဒ္ဓနိ၊ တောင်ထိပ်၌။ ယထာ ဋ္ဌိတောဝ၊ တည်မြဲတိုင်းသာလျင်။ ("ပဿေ ယထာ အပိ" ၌စပ်။) ဟိ၊ မှန်။ တတ္ထ၊ ထို တောင်ထိပ်၌။ ဋ္ဌိတဿ၊ တည်သော ယောက်ျား၏။ ဒဿနတ္ထံ၊ ကြည့်ရှုခြင်းအကျိုးငှာ။ ဂီဝုက္ခိပနပသာရဏာဒိကိစ္စံ၊ လည်ပင်းကို မော့ရခြင်း ဆန့်ရခြင်း အစရှိသော ကိစ္စသည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ တထူပမန္တိ၊ ကား။ တပ္ပဋိဘာဂံ၊ ထိုကျောက်တောင်နှင့်တူသော အဖို့ရှိသော။ သေလ ပဗ္ဗတူပမံ၊ ကျောက်တောင်ဟူသော ဥပမာရှိသော။ (ဓမ္မမယပါသာဒံ-၌

အဇ္ဈဘာသိ။ ။"အဓိ+အဘာသိ"ဟု ပုဒ်ဖြတ်၍ အဓိကို "အဓိကိစ္စ"ဟု ဖွင့်၏။ အဓိကိစ္စကိုပင် "အာရဗ္ဘ"ဟု အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်သည်။ [အာရဗ္ဘာတိ အတ္တနော အဓိပ္ပေတဿ အတ္ထဿ (မိမိအလိုရှိအပ်သောအနက်ကို။) ဘဂဝတော ဇာနာပနံ ဥဒ္ဒိဿ (မြတ်စွာဘုရားကို သိစေခြင်းကို ရည်စူး၍။) ဣတိ အတ္ထော။-ဋီကာ]။

စပ်။) ပန ထင်ရှားအောင်ပြဦးအံ့။ ဇတ္ထ၊ ဣ သေလေ ယထာ ပဗ္ဗတမုဒ္ဓနိ ဌိတော အစရှိသောပါဠိ၌။ အယံ၊ ဣ ဆိုအပ်လတ္တံ့ကား။ သခေါပတ္ထော၊ အကျဉ်းအနက်တည်း။ သေလပဗ္ဗတမုဒ္ဓနိ၊ ကျောက်တောင်ထိပ်၌။ ယထာ ဌိတော၀၊ တည်မြဲတိုင်းသာလျှင်။ စက္ခုမာ၊ ပသာဒစက္ခုရှိသော။ ပုရိသော၊ သည်။ သမန္တာတော၊ ပတ်၀န်းကျင်၌။ ဇနတံ၊ သတ္တ၀ါအပေါင်းကို။ပသေ ယျ ယထာ၊ မြင်နိုင်ရာသကဲ့သို့။ဟထာ၊တူ။ သုဒ်မဓသုန္ဒရပညာ၊ ကောင်းသော ပညာရှိ။တော်မူသော။ သဗ္ဗညုတဉာဏေန၊ဖြင့်။ သမန္တာစက္ခု၊ကြင်မဲ့ညဿံ အလုံး စုံကို အကုန်အစင် မြင်တော်မူသော။ ဘဂ၀ါ၊ မြတ်စွာဘုရား။ တုမ္ဟေ၊ ရှင်တော်ဘုရားသည်လည်း။ဓမ္မမယံ၊လောကုတ္တရာတရားအတိုပြီးသော။ပညာမယံ၊ ပညာအတိုပြီးသော။ ပါသာဒံ၊ ပြာသာဒ်ထက်သို့။ အာရုယှ၊တက်တော်မူ၍။ သယံ၊ ကိုယ်တော်တိုင်။ အပေတသောကော၊ ကင်းသော သောကရှိသည်။ (ဟုတ္ထ၀။)သောကာ၀တိဏ္ဏံ၊ သောကသည် သက်ရောက်အပ်သော။ ဇာတိဇရာ ဘိဘူတံ၊ ဇာတိဇရာသည် လွှမ်းမိုးနှိပ်စက်အပ်သော။ ဇနတံ၊ သတ္တ၀ါအပေါင်း ကို။အပေက္ခာဟု၊ ကြည့်မျှတော်မူပါ။ ဥပဓာရယ၊စူးစမ်းတော်မူပါ။ ဥပပရိက္ခ၊ ချင့်ချိန်တော်မူပါ။

ဇတ္ထ၊ ဣ သေလေယထာ ပဗ္ဗတမုဒ္ဓနိဌိတော အစရှိသောပါဠိရပ်၌။အယံ၊ ဣဆိုအပ်လတ္တံ့ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ ဗြဟ္မာမင်း၏အလိုတည်း။ ဟိ၊ခဲ့။ ပဗ္ဗတ ပါဒေ၊ တောင်ခြေ၌။ သမန္တာ၊ ပတ်၀န်းကျင်၌။ မဟန္တံ၊ ကြီးစွာသော။ ခေတ္တံ၊ လယ်ကို။ ကတ္ဝာ၊ ပြု၍။ တတ္ထ၊ ထိုလယ်၌။ ကေဒါရပါဠိဿု၊ လယ်ကန်သင်းအစဉ်တို့၌။၀ါ၊ လယ်ကန်သင်းရိုးတို့၌။ ကုဋိကာယော၊ တဲငယ် တို့ကို။ ကတ္ဝာ၊ ၍။ ရတ္တိံ၊ ညဉ့်၌။ အဂ္ဂိံ၊ မီးကို။ ဇာလေယျုံ၊ တောက် စေကုန်ရာ၏။ ၀ါ၊ ညှိထွန်းကုန်ရာ၏။ စတုရင်္ဂသမန္နာဂတံ၊ လေးပါးသော အင်္ဂါနှင့်ပြည့်စုံသော။ အန္ဓကာရံ၊ အမိုက်မှောင်သည်လည်း။ အဿ၊ ဖြစ် ရာ၏။ အထ၊ မိုက်မှောင်ကျရာ ထိုအခါ၌။ အဿ ပဗ္ဗတဿ၊ ထိုတောင်၏။ မတ္ထကေ၊ ထိပ်၌။ ဌတ္ဝာ၊ ရပ်၍။ စက္ခုမတော၊ ပသာဒစက္ခုရှိသော။ ပုရိသဿ၊ ယောကျ်ား၏ မျက်စိ၌။ (ပညာယေယျုံ-၌စပ်)။ ၀ါ၊ သည်။ ဘူမိံ၊ မြေကို။ သြလောကယတော၊ ကြည့်လတ်သော်။ ခေတ္တံ၊ လယ်သည်။ နေ၀ (ပညာယေယျ)ယထာ၊ မထင်ရှားရာသကဲ့သို့။ ကေဒါရပါဠိယော၊ လယ်ကန်သင်းရိုးတို့သည်။ န(ပညာယေယျုံ)ယထာ၊ ကုန်ရာသကဲ့သို့။ ကုဋိ ယော၊ တဲငယ်တို့သည်။ န (ပညာယေယျုံ)ယထာ၊ သို့။ တတ္ထ၊ ထိုတဲငယ် တို့၌။ သယိတမနုဿာ၊ အိပ်သောလူတို့သည်။ န ပညာယေယျုံ ယကာ၊

ကုန်ရာသကဲ့သို့။ ပန၊ အန္ဒယကား။ ကုဋိကာသု၊ တို့၌။ အဂ္ဂိဇာလမတ္တမေဝ၊ မီးတောက်မျှသည်သာ။ ပညာယေယျ ယထာ၊ သို့။

ဝေံ၊ တူ။ ဓမ္မပါသာဒံ၊ လောကုတ္တရာ တရားတည်းဟူသော ပြာသာဒ် ထက်သို့။ အာရုယှ၊ တက်တော်မူ၍။ သတ္တနိကာယံ၊ သတ္တဝါအပေါင်းကို။ သြလောကယတော၊ ကြည့်တော်မူသော။ တထာဂတသ၊ ၏။(ဗုဒ္ဓစက္ခုသ ၌စပ်။) ဝါ၊ သည်။ အကတကလျာဏာ၊ ပညာရောင်မီး ထိန်ထိန်ငြီးအောင်ပြု အပ်ပြီးသော ကောင်းမှုမရှိကုန်သော။ ယေ တေ သတ္တာ၊ အကြင်သတ္တဝါတို့ သည်။(သန္တိ။) [အကတကလျာဏာသတ္တာ ဉာဏဂ္ဂိနာ အနုဇ္ဇလဘာဝတော၊ ဉာဏ်တည်းဟူသောမီးဖြင့် မတောက်ပကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။-ဋီကာ။] တေ၊ ထို အကတကလျာဏသတ္တဝါတို့သည်။ ဧကဝိဟာရေ၊ ဂန္ဓကုဋိကျောင်း တော် တဆောင်တည်း၌။ ဒက္ခိဏဇာဏုပဿေ၊ လက်ယာ ပဆစ်ဒူးဝန်း၏ အနီး ၌။ နိသိန္နာ၊နေကုန်သည်။(သမာနာ) ပိ၊ လည်း။ ဗုဒ္ဓစက္ခုသ၊ ဗုဒ္ဓစက္ခုအား။ အာပါတံ၊ ရှေးရှုကျခြင်းသို့။ နာဂစ္ဆန္တိ၊ မရောက်ကုန်။ ရတ္တိံ၊ ၌။ ခိတ္တသရာ ဝိယ၊ ပစ်လွှတ်အပ်သော မြားတို့သည်ကဲ့သို့။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊အန္ဒယ ကား။ကတကလျာဏာ၊ ပညာရောင်မီး ထိန်ထိန်ငြီးအောင် ပြုအပ်ပြီးသော ကောင်းမှု ရှိကုန်သော။ ယေ ဝိနေယျပုဂ္ဂလာ၊ အကြင် ဆုံးမထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ (သန္တိ။) တေ၊ ထို ကတကလျာဏ ဝိနေယျပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ တသ၊ ထို မြတ်စွာဘုရား၏။ ဒူရေ၊ အဝေး၌။ ဋိတာ၊ တည်ကုန်သည်။ (သမာနာ)ပိ၊ ကုန်သော်လည်း။ (ဗုဒ္ဓစက္ခုသ၊ အား။) အာပါတံ၊ သို့။ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ သော အဂ္ဂိ ဝိယ၊ထို မီးကဲ့သို့လည်းကောင်း။[ရှေ့၌ ပါပြီး ဖြစ်၍ "သော"ဟု ဆိုသည်။] ဟိမဝန္တ ပဗ္ဗတော ဝိယ စ၊ ဟိမဝန္တာတောင် ကဲ့သို့လည်းကောင်း။ (ဟောန္တိ။) စ၊ သာဓကကား။ ဒူရေ သန္တော ပကာ သေန္တိ။ ပ။ရတ္တိံ ခိတ္တာ ယထာ သရာတိ၊ ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဂါထာ စကားကို။ (ဘဂဝတာ)ပိ၊ သည်လည်း။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ (ဓမ္မပဒ ပကိဏ္ဏကဝဂ် စူဋ္ဌသုဘဒ္ဒါဝတ္ထု၌ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။)

ဟိမဝန္တော၊ဆောင်းခါတိုင်ဘိ ဆီးနှင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ဟိမဝန္တ မည်သော။ (ဤအလို "ဝန္တု" ပစ္စည်းတည်း။) ဝါ၊ နွေခါတိုင်ပြန် ဆီးနှင်းကို အန်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ဟိမဝန္တ မည်သော။ (ဤအလိုကား "ဝမု"ဓာတ် "တ"ပစ္စည်းတည်း။) ပဗ္ဗတော+တောင်သည်။ ဒူရေ၊ အဝေး၌။ (ဋိတော၊ တည်သည်။ သမာနော ပိ၊ လည်း။ ပကာသေတိ)ဣဝ၊ ထင်ရှားသကဲ့သို့။

(တထာ၊ တူ။) သန္တေ၁၊ ကတကလျာဏ ဖြစ်ကုန်ကြသည့် များလှစွာတောင်း သူဇတ်ကောင်းတို့သည်။ (ဒူရေ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အဝေးဌ်။ ဌိတာ၊ ကုန်သည်။ သမာနာ ပိ၊ ကုန်သော်လည်း။ ဗဟုစက္ခုဿ၊ တော်အား။) ပကာသေန္တိ၊ ထင်ရှားပေါ်လာကုန်၏။ ရတ္တိ၊ ညဉ့်အခါဌ်။ ခိတ္တာ၊ ပစ်လွှတ်အပ်ကုန်သော။ သရာ၊ မြားတို့ကို။ ဝါ၊ တို့သည်။ (နဒီဿန္တိ)ဣဝ၊ မမြင်အပ်ကုန်သကဲ့သို့။ ဝါ၊ မထင်ရှားကုန်သကဲ့သို့။ (တထာ၊ တူ။) အသန္တေ၁၊ ကတကလျာဏ မဟုတ်ကြသည့် များလှစွာတောင်း မသူတော်အပေါင်းတို့သည်။ ဇာတ္တေ၊ ဤမြတ်စွာဘုရား၏ ဒေနီးအပါးဌ်။ (နိသိန္နာ၊ ကုံန်သည်။ သမာနာ ပိ၊ ကုန်သော်လည်း။ ဗဟုစက္ခုဿ၊ အား။) နာ ဒိဿန္တိ၊ မထင်ရှားကုန်။ [ဣတိ၊ ဤကား အလိုရှိအပ်သော အနက်အဓိပ္ပါယ်တည်း။]

ဥဒ္ဒေဟိ၁၊ ဟိ အစရှိသောစကားကို။ ("ဘဏ္ဍတိ"ဌ် စပ်။) ဘဂဝတော၊ ၏။ ဓမ္မဒေသနတ္ထံ၊ တရားဟောတော်မူခြင်းအကျိုးငှာ။ စာရိကစရဏံ၊ ဒေသစာရီ လှည့်လည်တော်မူခြင်းကို။ ယာစန္တေ၁၊ တောင်းပန်တော်မူလိုသည်။ (ဟုတ္ဝာ။)ဘဏ္ဍတိ၊ ရွတ်ဆိုလျှောက်ထား၏။ ဝိရာတိ အာဒီသု၊ အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့ဌ်။ (အတ္ထော ဇဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော။) ဘဂဝါ၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗောဌ်စပ်။) ပိဂိယဝန္တိတာယ၊ ကြီးမားသော သမ္မပ္ပဓာန် လုံ့လဝီရိယ ရှိတော်မူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိရောတိ၊ သမ္မပ္ပဓာန် လုံ့လဝီရိယရှိတော်မူ၏ဟူ၍။ (ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။) ဒေဝပုတ္တမစ္စကိလေသမာရာနံ၊ ဒေဝပုတ္တမာရ် မစ္စုမာရ်ကိလေသမာရ်တို့၏။ ဝါ၊ တို့ကို။ ဝိဇိတတ္တာ၊ အောင်တော်မူအပ်ကုန်ပြီး၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိဇိတသင်္ဂါမော(တိ)၊ အောင်အပ်ပြီးသော မာရ်စစ်မြေပြင်ရှိတော်မူ၏ဟူ၍။ ဝါ၊ မာရ်စစ်မြေပြင်ကိုအောင်တော်မူပြီးဟူ၍။ (ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။) ဇာတိကန္တာရာဒိနိတ္ထရဏတ္ထာယ၊ ဇာတိအစရှိသော ခရီးခဲမှ ထုတ်ဆောင်ကယ်တင်ခြင်း အကျိုးငှာ။ ဝိနေယျသတ္တဝေါဟနသမတ္ထတာယ၊ ဝေနေယျသတ္တဝေါတည်းဟူသော ကုန်သည်အပေါင်းကိုဆောင်ခြင်းဌ် စွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သတ္တဝေါဟော(တံ)၊ ကုန်သည်မှူးကြီးနှင့် တူတော်မူ၏ဟူ၍။ (ဝေဒိတဗ္ဗော။) ကာမစ္ဆန္ဒနိက္ခမာဒဿ၊ ကာမစ္ဆန္ဒတည်းဟူသော ကြွေးမြို၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ အဇဇောတိ၊ ကာမစ္ဆန္ဒနီဝရဏတည်းဟူသော ကြွေးမြို့ရှိတော်မမူဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

၇၁။ အပါဝုတာတိ၊ ကား။ ဝိဝဋာ၊ ဖွင့်အပ်ပြီ။ (အပါဝုတာ-ဟု ရှိသင့်ကြောင်းကို ဝိနည်းမဟာဝဂ္ဂ ဘာသာဋ္ဌကာ ပြဟ္မယာစနကထာဌ် ပြခဲ့ပြီ။)

အမတဿဒွါရာတိ၊ ကား။ အရိယမဂ္ဂေါ၊ အရိယာမဂ်ကို။ (အပါဝုတော၊ ဖွင့်တော်မူအပ်ပြီ။) ဟိ၊မှန်။ သော၊ ထို အရိယာမဂ်သည်။ အမတသင်္ခါတဿ၊ အမြိုက်ဟုဆိုအပ်သော။ နိဗ္ဗာနဿ၊နိဗ္ဗာန်၏။ ဒွါရံ၊ တံခါးတည်း။ သော၊ ထို အရိယာမဂ်တည်းဟူသော တံခါးကို။ မယာ၊ သည်။ ဝိဝရိတွာ၊ဖွင့်၍။ ထပိတော၊ထားတော်မူအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤအနက်ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ပမုဉ္ဇန္တု၊ သဒ္ဓန္တိ၊ ကား။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့သည်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ သဒ္ဓံ၊ ဘုရားတရား၌ ယုံကြည်ခြင်းသဒ္ဓါကို။ ပမုဉ္ဇန္တု-ဝိဿဇ္ဇေန္တု၊ လွှတ်ကြကုန်လော့။ ပစ္ဆိမပဒဒွယေ၊ နောက်ဖြစ်သော ပုဒ်နှစ်ပါး အပေါင်း၌။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်လတ္တံ့ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဟိ၊ ခဲ့။ အဟုံ၊ သည်။ အတ္တနော၊ ၏။ ပဂုဏံ၊ အဝါးဝစွာ လေ့လာအပ်ပြီးသော။ သုပ္ပဝတ္တိတမ္ပိ၊ ကောင်းစွာ စိတ်၌ဖြစ်ခြင်းရှိသည်လည်းဖြစ်သော။။ ပဏီတံ၊ ပြဓာန်းသည်၏ အဖြစ်သို့ ဆောင်အပ်သော။ ဥတ္တမံ၊ မွန်မြတ်သော။ ဣမံ မေ့၊ ဤသစ္စာလေးပါး တရားတော်ကို။ ဝါ၊ ဤအရိယာမဂ်တရားတော်ကို။ ကာယဝါစာကိလမထသည်၊ ကိုယ်နှုတ်တို့၏ ပင်ပန်းရှံသာဟု အမှတ်ရှိတော်မူသည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ နဘာသိ၊ ဟောတော်မမူခဲ့။ ဝါ၊ မဟောအံ့ဟု ကြံတော်မူခဲ့ပြီ။ ဣဒါနိ ပန၊ ယခုအခါ၌ကား။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ဇနာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ သဒ္ဓါဘာဇနံ၊ သဒ္ဓါတည်းဟူသော ခွက်ကို။ ဥပနေန္တု၊ ကပ်ဆောင်ကြကုန်လော့။ တေသံ၊ ထို သတ္တဝါတို့၏။ သင်္ကပ်ပံ၊ ကောင်းသောအကြံကို။ ပူရေဿာမိ၊ ပြည့်စေတော်မူအံ့။ ဣတိ။ (အတ္ထော။)

အဂ္ဂသာဝကယုဂအဖွင့်

၇၄။ ဗောဓိရုက္ခမူလေတိ၊ ဟူသောပါဌ်၏။ (အတ္ထော-၌စပ်။) ဗောဓိရုက္ခဿ၊ ၏။ အဝိဒူရေ၊ အနီး၌။ ဝါ၊ အနီးဖြစ်သော။ အဇပါလနိဂြောဓေ၊ အဇပါလပညောင်ပင်၌။ အန္တရဟိတော၊ ကွယ်တော်မူခဲ့သည်။ (ဟုတွာ ပါတုရဟောသိ-၌စပ်။) ဣတိ အတ္ထော။ ခေမေမိဂဒါယေတိ၊ ကား။ ဣသိပတနံ၊ ဣသိပတန တောသည်။ တေန သမယေန၊ ဝိပဿီဘုရားပွင့်တော်မူရာ ထိုအခါ၌။ ခေမံ နာမ၊ မည်သော။ ဥယျာနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ မိဂါနံ၊ သားကောင်ဟို့အား။ အဘယဝါသတ္ထာယ၊ ဘေးမဲ့နေခြင်းအကျိုးငှာ။ ဒိန္နတ္တာ၊ ပေးအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ မိဂဒါယောတိ၊ ဟူ၍။ ဝါ၊ သားကောင်တို့၏တောဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တံ၊ ထို မိဂဒါယုံတောကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ခေမေ မိဂဒါယေတိ၊ ဟူ၍။ (ဘဂဝတာ။) ဝုတ္တံ၊ပြီ။

စ၊ ဆက်။ ဝိပဿီ၊ သော။ ဘဂဝါ၊ သည်။ (ပဌမံ၊ စ္ဓာ။ ဓမ္မဒေသနတ္ထာယ၊ တရားဟောတော်မူခြင်းအကျိုးငှာ။ ဂစ္ဆန္တော၊ ကြွတော်မူလတ်သော်။ အာကာသေန၊ ကောင်းကင်ဖြင့်။ ဂန္ဓာ၊ ကြွတော်မူ၍။ တတ္ထဝ၊ ထို မိဂဒါယံ တောဠ်သာ။)သြတရတိ ယထာ၊ သက်ဆင်းတော်မူသကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ အညေ ပိ၊ ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရားမှ အခြားလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဗုဒ္ဓါ၊ တို့သည်။ ပဌမံ၊ စ္ဓာ။ ဓမ္မဒေသနတ္ထာယ၊ ငှာ။ ဂစ္ဆန္တော၊ ကုန်လတ်သော်။ အာကာသေန၊ ဖြင့်။ ဂန္ဓာ၊ ၍။ တတ္ထဝ၊ သာ။ သြတရန္တိ၊ ကုန်၏။

ပန၊ ကား။ အမှာကံ၊ တို့၏။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဥပကာယ၊ မည်သော။ အာဇီဝကာယ၊ တက္ကတ္ဘန်း၏။ ဥပနိဿယံ၊ အားကြီးသော မှီရာအကြောင်းကို။ ဒိသွာ၊ မြင်တော်မူ၍။ ဥပကော၊ သည်။ ဣမံ အဒ္ဓါနံ၊ ဤ အဓွန့်ရှည်သောခရီးကို။ ပဋိပန္နော၊ သွားပြီးသော ထို ဥပက တက္ကတ္ဘန်းသည်။ မံ၊ ကို။ ဒိသွာ၊ ၍။ သလ္လပိတ္ဝာ၊ စကားပြော၍၊ ဂမိဿတိ၊လတ္တံ့။[စကားပြောပုံကို ဝိနည်းမဟာဝဂ္ဂပဉ္စဝဂ္ဂိယကထာ၌ ရှုပါ။]အထ၊ ထိုမှနောက်၌။ ပုန၊ တဖန်။ နိဗ္ဗိန္နော၊ ငြီးငွေ့သည်။ (ဟုတ္ဝာ။)အာဂမ္မ၊ ပြန်လာ၍။ အရဟတ္တံ၊ ကို။ သစ္ဆိကရိဿတိ၊ မျက်မှောက်ပြုလတ္တံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ဥတ္ဝာ၊ သိတော်မူ၍။ အဒ္ဓာနရသယောဇနမဂ္ဂံ၊ တဆယ်ရှစ်ယူဇနာရှိသောခရီးကို။ ပဒသာ ဝ၊ ခြေဖြင့် သာလျှင်။ ဝါ၊ ခြေကျင်သာလျှင်။ အဂမာသိ၊ ကြွတော်မူပြီ။ ဒါယပါလံ အာမန္တေသိတိ၊ ကား။ ဒိသွာဝ၊မြင်၍သာလျှင်။ ဝါ၊ မြင်လျှင်မြင်ချင်းပင်။ ပုနပ္ပုနံ၊ အဖန်ဖန် အထပ်ထပ်။ သြလောကေတ္ဝာ၊ ကြည့်၍။ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။နော၊ အကျွန်ုပ်တို့၏။ အယျော၊ အရှင်သည်။ အာဂတော၊ ကြွလာပါသလော။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္ဝာ၊ လျှောက်၍။ ဥပဂတံ၊ အနီးသို့ ကပ်လာလော။ (ဒါယပါလံ၊ တောစောင့်ကို။) အာမန္တေသိ၊ ခေါ်၍သိစေတော်မူပြီ။

၂၅။ အာနုပုဗ္ဗိံကထန္တိ၊ ကား။ ဒါနကထံ၊ ဒါန၏ဂုဏ်နှင့်စပ်ဒသာတရားစကားလည်းကောင်း။ (“ဣတိ”၌စပ်၊)[“အာနုပုဗ္ဗိံ”ဟူရှိသင့်ကြောင်းကို သိလက္ခန်ဘာသာဋီကာ အမွှဋ္ဌသုတ် ပေါက္ခရသာတိ ဗုဒ္ဓူပသက်မန အဖွင့်၌ပြခဲ့ပြီ။နောက်၌“အနုပဋိပါဋိကထံ”ကိုထောက်၍“အာနုပုဗ္ဗိကထံ”ဟု သမာသ်လည်းရှိသင့်သည်။] ဒါနာနန္တရံ၊ ဒါနကထာ၏အခြားမဲ့၌။ သီလံ၊ သီလ၏ဂုဏ်နှင့် စပ်သော တရားစကားလည်းကောင်း။ (“ကထာ”ပုဒ်ကိုချုံးထားသည်။)သီလာနန္တရံ၊ သီလကထာ၏ အခြားမဲ့၌။ သဂ္ဂံ၊ နတ်ပြည်၏ဂုဏ်နှင့်စပ်သော တရားစကားလည်းကောင်း။ သဂ္ဂါနန္တရံ၊ သဂ္ဂကထာ၏အခြားမဲ့၌။ မဂ္ဂံ၊ မင်္ဂ၏ဂုဏ်နှင့်စပ်သော တရားစကားလည်းကောင်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့

အစရှိသည်ဖြင့်။ အနုပဋိပါဋိကထံ၊ အစဉ်အဘိုင်းဖြစ်ဆော တရားစကားကို။ ကထေသိ၊ ဟောတော်မူပြီ။ [ပါဋိတော်၌ "မဂ္ဂကထာ" တိုက်ရိုက်မပါ၊ ဟောထိုက်သောကြောင့် အဌကထာ၌ ထည့်ထားသည်။ သဗ္ဗဒါ အနုပဏ္ဏိလိဋ္ဌော အရိယမဂ္ဂေါတိ ဒဿနတ္ထံ သဂ္ဂါနန္တရံ မဂ္ဂကထာ ကထေတဗ္ဗာ။—ဋီကာ။]

တတ္ထ၊ ထို ဒါနကထံ သီလကထံ အစရှိသောပါဌ်၌။ ဒါနကထန္တိ၊ကား။ ဣဒံ ဒါနံနာမ၊ ဤဒါနမည်သည်။ သုခါနံ၊ မျက်မှောက်တမလွန် နိဗ္ဗာန်တိုင် အောင်သော သုခတို့၏။ နိဒါနံ၊ အကြောင်းတည်း။ (ဣဒံ ဒါနံ နာမ၊သည်။) သမ္ပတ္တီနံ၊ လူနတ်စည်းစိမ် အကြိမ်ကြိမ်တို့၏။ မူလံ၊ အရင်းမူလ အစတည်း။ (ဣဒံ ဒါနံ နာမ၊ သည်။) ဘောဂါနံ၊ သုံးဆောင် ခံစား စံစားဖွယ်ရာ ငါးဖြာအာရုံ ကာမဂုဏ်တို့၏။ ပတိဋ္ဌာ၊ တည်ရာအကြောင်းတည်း။ (ဣဒံ ဒါနံ နာမ၊သည်။) ဝိသမဂတဿ၊ မညီမမျှ ဉာတိဗျသန အစရှိသော ဗျသနသို့ ရောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝါ၊ ကို။ တာဏံ၊ စောင့်ရှောက် တတ်သော တရားတည်း။ လေဏံ၊ ပုန်းအောင်းရာတည်း။ ဂတိ၊ ရောက်ထိုက်သော အရပ်တည်း။ ပရာယဏံ၊ အလွန်ရောက်အပ်သော အရပ်တည်း။ ဝါ၊လည်း လျောင်းရာတည်း။ ဣဓလောကပရလောကေသု၊ ဤပစ္စုပ္ပန်လောက နောက် တမလွန် လောကတို့၌။ ဒါနသဒိသော၊ ဒါနနှင့်တူသော။ အဝဿယော၊ မှီရာသည်လည်းကောင်း။ ပတိဋ္ဌာ၊ တည်ရာသည်လည်းကောင်း။ အာလမ္ဗဏံ၊ ဆွဲကိုင်ရာသည်လည်းကောင်း။ တာဏံ၊ သည်လည်းကောင်း။ လေဏံ၊သည် လည်းကောင်း။ ဂတိ၊ သည်လည်းကောင်း။ပရာယဏံ၊ သည်လည်းကောင်း။ နတ္ထိ။

ဟိ၊ မှန်။ ဣဒံ၊ ဤ ဒါနသည်။ အဝဿယဋ္ဌေန၊ မှီရာ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ရတနမယသီဟာသနသဒိသံ၊ ရတနာအတိပြီးသော ခြသေ့်ရုပ်ရှိသော နေရာ နှင့်တူ၏။ ဝါ၊ ရတနာအတိပြီးသော သီဟာသနပလ္လင်နှင့်တူ၏။ ပတိဋ္ဌာန ဋ္ဌေန၊ တည်ရာ၏အဖြစ်ကြောင့်။ မဟာပထဝီ သဒိသံ၊ မြေကြီးနှင့်တူ၏။ အာလမ္ဗနဋ္ဌေန၊ ဆွဲကိုင်ရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အာလမ္ဗနရဇ္ဇုသဒိသံ၊ ဆွဲကိုင် အပ်သောကြိုးနှင့် တူ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဣဒံ၊ ဤ ဒါနသည်။ ဒုက္ခနိတ္ထ

ဒါနဋီ။ ။ဣဒါနိ ဒါနံ ဝဋ္ဌဂတာ၊ ဝဋ္ဌ၌ဖြစ်ကုန်သော။ ဥက္ကံသပ္ပတ္တာ၊ သမ္ပတ္တိ ယော ဝိယ၊ လွန်ကဲခြင်းသို့ရောက်ကုန်သော စည်းစိမ်တို့ကို ပေးနိုင်သကဲ့သို့။ ဝိဝဋ္ဌ ဂတာပိ၊ ဝိဝဋ္ဌဟူသောနိဗ္ဗာန်၌ ဖြစ်သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ တာ၊ ထိုသမ္ပတ္တိတို့ကို။ သမ္ပာဒေတိ၊ ပြီးစေနိုင်၏။ ဣတိ ဗောဓိစရိယဘာဝေန ပိ၊ ဗောဓိသုံးတန် ရဖို့ရန် အကျင့်၏ အဖြစ်ဖြင့်လည်း။ ဒါနဂုဏော ဒဿေတုံ "ဒါနဋီ" တိအာဒိ ဝုတ္တံ။—ဋီကာ။

ရဏဋ္ဌေန၊ ဒုဂ္ဂတိဆင်းရဲမှ ထုတ်ဆောင်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နာဝါ၊ လှေနှင့်တူ၏။ သမဿာသနဋ္ဌေန၊ လောဘရန် မစ္ဆရိယရန်တို့မှ လွန်စွာ သက်သာစေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သင်္ဂါမသူရော၊ စစ်မြေပြင်၌ သူရဲကောင်းနှင့်တူ၏။ [ဒါနမရှိလျှင် လောဘကြီး၏။ သူတပါးကိုလည်း ဝန်တိုတတ်၏။ ဒါနရှိသူကား မိမိမှာ အရာရာပြည့်စုံနေသောကြောင့် လောဘကြီးစရာလည်းမလို။ ဝန်တိုစရာလည်းမလို။ ထိုရန်သူတို့မှ သက်သာရာရသည်။ ထို့ကြောင့် စစ်မြေပြင် သူရဲကောင်းသည် စစ်သားတို့ကို သက်သာရာ ရစေသကဲ့သို့တည်း။] ဘယပရိတ္တာဏဋ္ဌေန၊ လူနုံ လူမွဲ လူဆင်းရဲ အဖြစ်ဟူသောဘေးမှ ထက်ဝန်းကျင်စောင့်ရှောက်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သုသန်တနဂရံ၊ ကောင်းစွာပြုပြင်အပ်သော မြို့နှင့်တူ၏။ မစ္ဆေရမလာဒီဟိ၊ မပေးရက်လို ဝန်တိုခြင်းဟူသော အညစ်အကြေးအစရှိသည်တို့သည်။ အနုပလိတ္တဋ္ဌေန၊ မလိမ်းကျံအပ်သည် အဖြစ်ကြောင့်။ ပဒုမံ၊ ပဒုမ္မာကြာနှင့်တူ၏။ တေသံ၊ ထို မစ္ဆေရအညစ်အကြေး အစရှိသည်တို့ကို။ နိဒဟနဋ္ဌေန၊ လောင်မြို့က်တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အဂ္ဂိ၊ မီးနှင့်တူ၏။ ဒုရသဒဋ္ဌေန၊ မစ္ဆေရမလ အစရှိသည်တို့သည်မကပ်ရောက်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။အာသီဝိသော၊လျင်သော အဆိပ်ရှိသော မြွေနှင့်တူ၏။ အသန္တာသနဋ္ဌေန၊ မထိတ်လန့်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သီဟော၊ ခြသေ့်နှင့်တူ၏။ [ဒါနသည် ခြသေ့်နှင့်တူ၏။ဒါနရှင်ကို မထိတ်စေတတ် ရဲစေတတ်၏။] ဗလဝန္တဋ္ဌေန၊ အခြွေအရံ အားကောင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဟတ္ထီ၊ ဆင်ပြောင်ကြီးနှင့်တူ၏။ အဘိမင်္ဂလသမ္မတဋ္ဌေန၊ အလွန်ကောင်းမြတ်သော မင်္ဂလာဟု သမုတ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သေတဥသဘော၊ ဖြူဖွေးသော နွားလားဥသဘနှင့် တူ၏။ ခေမန္တဘူမိသမ္မာပနဋ္ဌေန၊ ဝိပတ္တိဘဝမှ သမ္ပတ္တိဘဝဟူသော ဘေးကုန်ရာမြေအရပ်သို့ ရောက်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝလာဟကအဿရာဇာ၊ ကောင်းကင်လွှားလွှား ပျံသွားနိုင်သော မြင်းမင်းနှင့်တူ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဒါနံ၊သည်။ လောကေ၊ ၌။ သက္ကသမ္ပတ္တိံ၊ သိကြား၏ စည်းစိမ်ကို လည်းကောင်း။ မာရသမ္ပတ္တိံ၊ မာရ်နတ်၏ စည်းစိမ်ကိုလည်းကောင်း။ ဗြဟ္မသမ္ပတ္တိံ၊ဗြဟ္မာ၏ စည်းစိမ်ကိုလည်းကောင်း။ စက္ကဝတ္တိသမ္ပတ္တိံ၊ စကြဝတေးမင်း၏ စည်းစိမ်ကိုလည်းကောင်း။ သာဝကပါရမိဉာဏံ၊ သာဝကပါရမီ ဉာဏ်ကိုလည်းကောင်း။ ပစ္စေကဗောဓိဉာဏံ၊ ကိုလည်းကောင်း။ အဘိသမ္မောဓိဉာဏံ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ဝါ၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကိုလည်းကောင်း။ ဒေတိ၊ ပေးနိုင်၏။ ဣတိ ဧဝမာဒိ ဒါနဂုဏပဋိသံယုတ္တံ၊ ဤသို့အစရှိသော ဒါန၏ဂုဏ်နှင့် စပ်ယှဉ်သော။ ကထံ၊ တရားစကားကို။ (ကထေသိ။)

ပန၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒါနံ၊ ကို။ ဒဒန္တော၊ ပေးလှူသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သီလံ၊ ကို။ သမာဒါတုံ၊ ကောင်းစွာယူခြင်းငှာ။ ဝါ၊ ဖဆောက် တည်ခြင်းငှာ။ သက္ကောတိ၊ စွမ်းနိုင်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တဒနန္တရံ၊ ထို ဒါနကထာ၏ အခြားမဲ့၌။ သီလကထံ၊ ကို။ ကထေသိ၊ ပြီ၊ သီလကထန်တို့၊ ကား။ တေ သီလံ နာမ၊ ဤသီလမည်သည်။ အဝဿယော၊ မှီဖွယ်တည်း။ ပတိဋ္ဌာ၊ တည်ရာတည်း။ အာလမ္မဏံ၊ ဆဲကိုင်ရာတည်း။ တာဏံ၊ စောင့် ရှောက်တတ်၏။ လေဏံ၊ ပုန်းအောင်းရာတည်း။ ဂတိ၊ ရောက်ထိုက်သော အရပ်တည်း။ ပရာယဏံ၊ လည်းလျောင်းရာတည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ဣဓလောက ပရလောကသမ္ပတ္တိနံ၊ ဤ ပစ္စုပ္ပန်လောကစည်းစိမ် နောင်ဟမလွန်လောက စည်းစိမ်တို့၏။ သီလဿဒီသော၊ သီလနှင့်တူသော။ အဝဿယော၊ သည်။ ပတိဋ္ဌာ၊ အာလမ္မဏံ၊ တာဏံ၊ လေဏံ၊ ဂတိ၊ ပရာယဏံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ သီလဿဒီသော၊ သော။ အလင်္ကာရော၊ တန်ဆာသည်။ နတ္ထိ။ သီလပုပ္ဖ ဿဒီသော၊ သီလတည်းဟူသော ပန်းနှင့်တူသော။ ပုပ္ဖံ၊ ပန်းသည်။ နတ္ထိ။ သီလဂန္ဓဿဒီသော၊ သီလတည်းဟူးသော အနံ့နှင့်တူသော။ ဂန္ဓော၊ အနံ့သည်။ နတ္ထိ။ ဟိ၊ မှန်။ သီလာလင်္ကာရေန၊ သီလတည်းဟူသောတန်ဆာဖြင့်။ အလင်္ကတံ၊ တန်ဆာဆင်အပ်သော။ သီလကုသုမပိဠန္ဓနံ၊ ပန်ဆင်အပ်သော သီလတည်းဟူသော ပန်းရှိသော။ သီလဂန္ဓာနုလိတ္တံ၊ သီလတည်းဟူသော

ဒါနံ။ပ။သက္ကောတိ။ ။ဒါန၌ နာမ ဒကို့ကောယျောသု ဟိတဗျာသယေန ဝါ။ စီးပွားကို လိုလားခြင်းကြောင့် သော်လည်းကောင်း။ ပူဇနဗျာသယေန ဝါ။ ပူဇော် လိုခြင်းကြောင့်သော်လည်းကောင်း။ အတ္တနော သန္တကဿ ပရေသံ ပရိစ္စဇနံ၊ တသ္မာ ဒါယကော၊ အလ္လီနဖြစ်သူသည်။ သတ္ထေသု ကေန့ဟိတဗျာသယော၊ ကေန် စီးပွားကို လိုလားသော။ ပုရိသပုဂ္ဂလော၊ ယောက်ျားပုဂ္ဂိုလ်တည်း။ သော ပရေသံ ဟိ'သတိ၊ သူတပါးတို့ကိုညှဉ်းဆဲ၏။ ပရေသံ ဝါ သန္တကံ ဟရတိ။ သူတပါးတို့၏ ဥစ္စာကိုသော်လည်း ခိုးဆောင်၏။ ဤတို အဋ္ဌာနမေတံ၊ ဤသို့ ဖြစ်ခြင်း သည် သင့်သောအကြောင်းမဟုတ်။ ဤတို အာဟ "ဒါနံ ဒဒန္တော' သီလံ သမာ ဒါတုံ သက္ကောတီ"တိ။–ဋီကာ။

အလင်္ကာရော နတ္ထိ။ ။ပုဏ္ဏားနားတောင်းစသော တန်ဆာတို့သည် ပြုလုပ်ခြင်း ကြောင့် ဖြစ်ရကား "ကုတ္တိမ"တန်ဆာတို့တည်း။ သီလတန်ဆာသည်ကား ထိုကဲ့သို့ ပြုလုပ်အပ်သော တန်ဆာမဟုတ်။ အမြဲကာလပတ်လုံး သီလရှိသူ၏ တင့်တယ်ခြင်း အထူးကို ဆောင်နိုင်သောကြောင့် တန်ဆာအစစ်တည်း။ ထို့ကြောင့် "သီလနှင့် တူသော တန်ဆာသည် မရှိ"ဟု ဆိုသည်။ [သီလဿဒီသော အလင်္ကာရော နတ္ထိတိ အကုတ္တိမံ ဟုတ္ဝာ သမ္ဘကာလံ သောဘာဝိသေသာဝဟတ္တာ။–ဋီကာ။ "ကရဏံ ကုတ္တိ၊ ကုတ္တိယာ နိမ္မတ္တံ ကုတ္တိမံ၊ န ကုတ္တိမံ အကုတ္တိမံ"ဟုပြု။]

အနုံ့ဖြင့်လိမ်းကျံ အပ်သောပုဂ္ဂိုလ်ကို။ သဒေဝကော ပိ၊ နတ်နှင့်တကွ ဖြစ်သည်လည်းဖြစ်သော။ လောကော၊ သတ္တဝါအပေါင်းသည်။ ဩလောကေန္တော၊ ကြည့်သည်ရှိသော်။ တိတ္တိံ၊ တင်းတိမ်အားရခြင်းသို့။ နဂစ္ဆတိ၊ မရောက်။ ဣတိ ဧဝမာဒိသီလဂုဏပဋိသံယုတ္တံ၊ ဤသို့အစရှိသော သီလ၏ဂုဏ်နှင့် စပ်ယှဉ်သော။ ကထံ၊ ကို။ (ကထေသိ။)

ပန၊ ကား။ ဣဒံ သီလံ၊ ကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ အယံ သဂ္ဂေါ၊ ဤနတ်ပြည်ကို။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ အနက်ကို။ ဒသေတုံ၊ ငှာ။ သီလာနန္တရံ၊ ၌။ သဂ္ဂကထံ၊ နတ်ပြည်၏ဂုဏ်နှင့် စပ်ယှဉ်သော ဟရားစကားကို။ ကထေသိ၊ ပြီ၊ သဂ္ဂကထန္တိ၊ ကား။ အယံ သဂ္ဂေါနာမ၊ မည်သည်။ ဝါ၊ ကို။ ဣဋ္ဌော၊ အလိုရှိအပ်၏။ ကန္တော၊ နှစ်သက်အပ်၏။ မနာပေါ၊ စိတ်ကိုတိုးပွားစေတတ်၏။ ဝါ၊ မြတ်နိုးအပ်၏။ ဧတ္ထ၊ ဤနတ်ပြည်၌။ နိစ္စံ၊ အမြဲ။ ကီဋ္ဌာ၊ မြူးပျော်ခြင်းတို့ကိုလည်းကောင်း။ နိစ္စံ၊ အမြဲ။ သမ္ပတ္တိယော၊ တို့ကိုလည်းကောင်း။ လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။ စာတုမဟာရာဇိကာ၊ စတုမဟာရာဇ်ဘုံ၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ဒေဝါ၊ တို့သည်။ နဂုတိဝဿသတသဟဿာနိ၊ အနှစ်ကိုးသန်းတို့ပတ်လုံး။ ဒိဗ္ဗသုခံ၊ နတ်၌ဖြစ်သော ကာယိကသုခ စေတသိကသုခကို။ ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိံ၊ နတ်၌ဖြစ်သော စည်းစိမ်ကို။ ပဋိလဘန္တိ၊ ကုန်၏။ တာဝတိံသာ၊ တာဝတိံသာဘုံ၌ ဖြစ်ကုန်သော။ (ဒေဝါ၊ တို့သည်။) တိဿောဝဿကောဋိယော စ၊ နှစ်သုံးကုဋေတို့ပတ်လုံးလည်းကောင်း။ သဋ္ဌိဝဿသဟဿာနိ စ၊ အနှစ်ခြောတ်သန်းတို့ပတ်လုံးလည်းကောင်း။ (ဒိဗ္ဗသုခံ ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိံ ပဋိလဘန္တိ။) ဣတိ ဧဝမာဒိ သဂ္ဂဂုဏပဋိသံယုတ္တံ၊ ဤသို့အစရှိသော နတ်ပြည်၏ဂုဏ်နှင့် စပ်ယှဉ်သော။ ကထံ၊ ကို။ (ကထေသိ၊ ပြီ။) ဟိ၊ မှန်။ သဂ္ဂသမ္ပတ္တိံ၊ ကို။ ကထယန္တာနံ၊ ဟောတော်မူကုန်သော။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့၏။ မုခံ၊ ခံတွင်းတော်သည်။ နပ္ပဟောတိ၊ မလောက်။ ဝါ၊ မဆန့်။ စ၊ သာမကကား။ အနေကပရိယာယေန။ပ။ ကထေယျန္တိ အာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော။ ဧတံ၊ ဤစကားတော်ကို။ (ဘဂဝတာ)ပိ၊ သည်လည်း။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ [ဟိက္ခဝေ၊ တို့။ အဟံ၊ သည်။ အနေကပရိယာယေန၊ ဟပါးမက များစွာသော အကြောင်းဖြင့်။ ဝါ၊ ပရိယာယ် အမျိုးမျိုးဖြင့်။ သဂ္ဂကထံ၊ ကို။ ကထေယျံ၊ ဟောတော်မူနိုင်၏။]

ဧဝံ၊ သို့။ သဂ္ဂကထာယ၊ ဖြင့်။ ပလောဘေတွာ၊ ဖြားယောင်းတော်မူပြီး၍။ ပုန၊ တဖန်။ ဟတ္ထိံ၊ ကို။ အလင်္ကရိတွာ၊ တန်ဆာဆင်ပြီး၍။ တဿ၊ ထိုဆင်၏။ သောဏ္ဍံ၊ နှာမောင်းကို။ ဆိန္ဒန္တော ဝိယ၊ ဖြတ်သကဲ့သို့။

(ဧဝံ၊ တူ။)အယမ္မိ သဂ္ဂေါ၊ ဤ နတ်ပြည်သည်လည်း။ အနိစ္စော၊ မမြဲ။ အဒ္ဓုဧေါ၊ မခိုင်ခံ့။ ဇတ္ထ၊ ဤနတ်ပြည်၌။ ဆန္ဒရာဂေါ၊ လိုလားတပ်မက်တတ်သော လောဘကို။ န ကာတဗ္ဗော၊ ထိုက်။ ဣတိ၊ ဤ အနက်ကို။ ဒဿနတ္ထံ၊ ဌာ။အပ္ပဿာဒါ။ပ။ဘိယ္ယောတိအာဒိနာ၊အစရှိသော။နယေန၊ဖြင့်။ ကာမာနံ၊တို့၏။ အာဒီနဝံ၊ အပြစ်ကိုလည်းကောင်း။ သြကာရံ၊ ယုတ်ညံ့ပုံကိုလည်းကောင်း။သံကိလေသံ၊ ညစ်ညမ်းပုံကိုလည်းကောင်း။ ကထေသိ၊ ပြီ။ [ကာမာ၊ ဝတ္ထု ကိလေသာ နှစ်ဖြာသော ကာမတို့သည်။ အပ္ပဿာဒါ၊ အနည်းငယ်သာယာဖွယ်ရှိကုန်၏။ ဗဟုဒုက္ခာ၊ များသောဒုက္ခရှိကုန်၏။ ဗဟုပါယာသာ၊ များသောပင်ပန်းခြင်းရှိကုန်၏။ ဇတ္ထ၊ ဤ ဝတ္ထု ကိလေသာ နှစ်ဖြာသောကာမတို့၌။ အာဒီနဝေါ၊ အပြစ်သည်။ ဘိယျော၊ များလှ၏။ "မဟာဿာဒါ သုခါ ကာမာ၊ နတ္ထိ ကာမာ ပရံသုခံ" ဟု ဇာတကဋ္ဌကထာနိပါတ် ပါနီယဇာတ်တော်ရှိ၏။ထိုဇာတ်တော်၌"မဟာဿာဒါ"၏ ပြောင်းပြန်ဖြစ်သောကြောင့်"အပ္ပါ၊ အနည်းငယ်"ဟု အနက်ပေးလိုက်သည်။]

တတ္ထ၊ ထို အာဒီနဝ သြကာရ သံကိလေသ တို့တွင်။[တတ္ထအစ္ဆဲ၊စိတ်မရဲမူ၊ နောက်လွဲအစု၊ အစိတ်ရှု၊ ရောယှက်ပေါင်း၍စွဲ။] အာဒီနဝေါတိ၊ ကား။ ဒေါသော၊ အပြစ်တည်း။ သြကာရောတိ၊ ကား။ အဝကာရော၊ယုတ်ညံ့သော အမူအရာတည်း။ လာမကဘာဝေါ၊ ယုတ်ညံ့သည်၏အဖြစ်တည်း။ သံကိလေသောတိ၊ ကား။ တေဟိ၊ ထို ဝတ္ထု ကိလေသာ နှစ်ဖြာသော ကာမတို့ဖြင့်။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ သံသာရေ၊ ၌။ သံကိလိဿနံ၊ နှိပ်စက်ခံရခြင်းတည်း။ ဝါ၊ပူပန်ရခြင်းတည်း။ [သံကိလိဿနန္တိ ဝိဗာဓေတပ္ပတာ၊ နှိပ်စက်ထိုက်သည်၏အဖြစ်။(နှိပ်စက်ခံရခြင်း။)ဥပတာပေတပ္ပတာ၊ပူလောင်စေထိုက်သည်၏အဖြစ်။(ပူလောင်ခြင်း။)–ဋီကာ။] ယထာဟ၊ အဘယ်သို့မိန့်သနည်း။"ကိလိဿန္တိ ဝတ ဘော သတ္တာ"တိ၊ သတ္တာဟူ၏။(အာယသ္မာ အင်္ဂုလိမာလော၊သည်။) အာဟ၊ ပြီ။(မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသပါဠိတော် ဆုဇဝဂ် အင်္ဂုလိမာလသုတ်။)[သတ္တာ၊ တိသည်။ ကိလိဿန္တိ ဝတ ဘော၊ ညစ်နွမ်းကြရလေစ့ သြော်။ ဝါ၊ အနှိပ်စက်ခံကြရလေစ့ သြော်။ ဝါ၊ ပူလောင်ကြရလေစ့ သြော်။] ဧဝံ၊ သို့။ကာမာဒီနဝေန၊ ကာမတို့၏ အပြစ်ဖြင့်။ တဇ္ဇေတ္ဝာ၊ ခြိမ်းခြောက်တော်မူပြီး၍။ နေက္ခမ္မေ၊ ကာမမှထွက်မြောက်ကြောင်းဖြစ်သော ရဟန်းအဖြစ်၌။ အာနိသံသံ၊ အာနိသင်ကို။ ဝါ၊ အကျိုးဂုဏ်ကို။ ပကာသေသိ၊ မူပြီ။ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ၊ရဟန်းအဖြစ်၌။ ဂုဏံ၊ ဂုဏ်ကို။ ပကာသေသိ၊ ပြီ။ ဤတိ အတ္ထော၊ နက်။ သေသံ။ ကြွင်းသောပုဒ်အပေါင်းသည်။ အမ္မဋ္ဌသုတ္တဝဏ္ဏနာယံ၊ အမ္မဋ္ဌသုတ်၏အဖွင့်၌။

ဝုတ္တနယဉ္ဇေဝ၊ ဖွင့်ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းရှိသည်လည်းကောင်း။ ဥတ္တာနတ္ထဥ ပေါ်လွင်ထင်ရှားသော အနက်ရှိသည်လည်းကောင်း။ (ဟောတိ။)

၇၇။ အလတ္ထုန္တိ၊ ကား။ ကထံ၊ အဘယ်နည်းဖြင့်။ အလတ္ထုံ၊ ရကုန်သနည်း။ ဟေဘိက္ခုဘာဝေန၊ ဟေဘိက္ခုတို့၏အဖြစ်ဖြင့်။ (အလတ္ထုံ၊ ရကုန်ပြီ။) ကိရ၊ ချဲ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ တေသံ၊ ထိုခဏ္ဍ တိဿ တို့၏။ ဣဒ္ဓိမယပတ္တစီဝရဿ၊ တန်ခိုးကြောင့်ဖြစ်သော သပိတ်သင်္ကန်း၏။ ဥပနိဿယံ၊ အားကြီးသော မှီရာအကြောင်းကို။ သြလောကေန္တော၊ သော်။ အနေကာသု၊ ကုန်သော။ ဇာတီသု၊ ဘဝတို့၌။ စီဝရဒါနာဒီနိ၊ သင်္ကန်းလှူခြင်း အစရှိသည်တို့ကို။ ဒီသွာ၊ ၍။ ဝါ၊ ကြောင့်။ ထေ ဘိက္ခဝေါတိ အာဒိ၊ အစရှိသောစကားတော်ကို။ အာဟ၊ ပြီ။ တေ၊ ထိုခဏ္ဍ တိဿတို့သည်။ တာဝဒေဝ၊ ထေ ဘိက္ခဝေါ ဟု မိန့်တော်မူရာ ထိုခဏ၌ပင်။ ဘဏ္ဍူ၊ ဦးပြည်းခေါင်းတုံးတို့သည်။ ကာသာယဝသနာ၊ ဖန်ရည်ဖြင့်ဆိုးအပ်သော အဝတ်ရှိကုန်သည်။ (ဟုတွာ။) သရီရပဋိမုက္ကေဟေဝ၊ ကိုယ်၌စွပ်အပ်သည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ အဋ္ဌဟိ၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခုပရိက္ခာရေဟိ၊ ရဟန်း၏ ပရိက္ခရာတို့ဖြင့်။ ဝဿသတိကတ္ထေရာ ဝိယ၊ ဝါဟရာရပြီးသော ထေရ်တို့ကဲ့သို့။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ နမဿမာနာဝ၊ ရှိခိုးကုန်လျက်သာ။ နိသီဒိံသု၊ ထိုင်နေကြကုန်ပြီ။

သန္ဒဿေသိ တိ အာဒီသု၊ အစရှိသော ပါဋိရပ်တို့၌။ (အတ္ထော ဝေံ ဝေဒိတဗ္ဗော။) ဣဓလောကတ္ထံ၊ ဤ လောကဟု ခေါ်ရစဉ်လာ ခန္ဓာငါးပါးဟူသော အကြောင်းအရာကို။ သန္ဒဿေသိ၊ ကောင်းစွာ ရှုမြင်စေတော်မူပြီ။ ဝါ၊ ပြတော်မူပြီ။ ပရလောကတ္ထံ၊ နောက်လောကဟု ခေါ်ရစဉ်လာ ခန္ဓာငါးပါးဟူသော အကြောင်းအရာကို။ သန္ဒဿေသိ၊ ပြီ။ [ဣဓလောကတ္ထန္တိ ဣဓလောကဘူတံ ခန္ဓပဉ္စကသင်္ခါတံ အတ္ထံ။ ပရလောကတ္ထန္တိ တ္ထောပိ သေဝနယော။ ဋီကာ။] ဣဓလောကတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေန္တော၊ ပြတော်မူလတ်သော်။ အနိစ္စန္တိ၊ အနိစ္စဟူ၍။ ဒဿေသိ၊ ပြတော်မူပြီ။ ဒုက္ခန္တိ၊ ဟူ၍။ ဒဿေသိ၊ ပြီ။ အနတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ ဒဿေသိ၊ ပြီ။ ခန္ဓေ၊ ခန္ဓာတို့ကို။ ဒဿေသိ။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ ဒဿေသိ။ အာယတနာနိ၊ တို့ကို။ ဒဿေသိ။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒံ၊ ကို။ ဒဿေသိ။ ရူပက္ခန္ဓဿ၊ ၏။ ဥဒယံ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ ဒဿေန္တော၊ လတ်သော်။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ လက္ခဏာနိ၊ တို့ကို။ ဒဿေသိ။ တထာ၊ တူ။ ဝေဒနာက္ခန္ဓာဒီနံ၊ အစရှိသည်တို့၏။ (ဥဒယံ၊ ကို။ ဒဿေန္တော၊ လတ်သော်။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ လက္ခဏာနိ၊ တို့ကို။ ဒဿေသိ။) တထာ၊ တူ။ ဝယံ၊ ပျက်ခြင်းကို။ ဒဿေန္တော ပိ၊ သော်လည်း။ ဥဒယဗ္ဗယဝသေန၊ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်း

အပြားအားဖြင့်။ ပညာသ၊ ငါးဆယ်သော။ လက္ခဏာနိ၊ တို့ကို။ဒဿေသိ။ ပရလောကတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေန္တော၊ လတ်သော်။ နိရယံ၊ ကို။ ဒဿေသိ။ တိရစ္ဆာနယောနိံ၊ တိရစ္ဆာန်တို့၏ အစုအဝေးကို။ (ဒဿေသိ။)ပေတ္တိဝိသယံ၊ ပြိတ္တာတို့၏ ပေါင်းစုရာအရပ်ကို။ (ဒဿေသိ။) အသုရကာယံ၊ အသုရာ အပေါင်းကို။ (ဒဿေသိ။) တိဏ္ဏံ၊ ကုန်သော။ ကုသလာနံ၊ တို့၏။ ဝိပါကံ၊ အကျိုးကို။ (ဒဿေသိ။) ဆန္ဒံ၊ ခြောက်ထပ်ကုန်သော။ ဒေဝလောကာနံ၊ နတ်ပြည်တို့၏။ သမ္ပတ္တိံ၊ စည်းစိမ်ကို။(ဒဿေသိ။) နဝန္ဒံ၊ကိုးထပ်ကုန်သော။ ဗြဟ္မလောကာနံ၊ ဗြဟ္မာ့ပြည်တို့၏။ သမ္ပတ္တိံ၊ ကို။(ဒဿေသိ။)

သမာဒါပေသီ တိ၊ ကား။ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလတေရသဓုတင်ဒသကထာဝတ္ထုအာဒိကေ၊ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလ တဆယ့်သုံးပါးသောဓုတင် ဆယ်ပါးသော ကထာဝတ္ထု အစရှိကုန်သော။ ကလျာဏဓမ္မေ၊ ကောင်းသောတရားတို့ကို။ ဂဏ္ဍာပေသိ၊ ယူစေတော်မူပြီ။ [ကထာဆယ်ပါးကို ပဉ္စင်္ဂုတ္တရ ဒုတိယ ပဏ္ဏာသက ထေရဝင် ဒုတိယသေခသုတ်၌ ရှုပါ။]

သမုတ္တေဇေသီတိ၊ ကား။ သုဋ္ဌု၊ စွာ။ ဥတ္တေဇေသိ၊ ထက်သန်စေတော်မူပြီ။ အဗ္ဘုဿာဟေသိ၊ အလွန် အားတက်သရော ဖြစ်စေတော်မူပြီ။ ဣဓ လောကတ္ထဥ္စေဝ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ပရလောကတ္ထဥ္စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ တာသေတွာ တာသေတွာ၊ ထိတ်လန့်စေ၍ ထိတ်လန့်စေ၍။ အဓိဂတံ ဝိယ၊ ရအပ်သကဲ့သို့။ ကတွာ၊ ၍။ ကထေသိ၊ ပြီ။ ဟိ၊ မှန်။ ဒွတ္ကိံသကမ္မကာရဏ ပဉ္စဝီသတိမဟာဘယပ္ပဘေဒံ၊ သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော ညှဉ်းဆဲနှိပ်စက်မှု နှစ်ဆယ့်ငါးပါးသောဘေးကြီး အပြားရှိသော။ ဣဓ လောကတ္ထံ၊ ဤလောက၌ ဖြစ်သော အကြောင်းအရာကို။ ဗုဒ္ဓေ၊ အလုံးစုံသောတရားတို့ကို သိတော်မူသော။ ဘဂဝတိ၊ သည်။ တာသေတွာ တာသေတွာ၊ ၍။ ကထယန္တေ၊ လတ်သော်။ ပစ္ဆာ ဗာဟံ၊ နောက်၌လက်မောင်းရှိအောင်။ ဝါ၊ လက်ပြန်။ ဂါဋ္ဌဗန္ဓနံ၊ တင်းကြပ်စွာဖွဲ့ချီအပ်သည် မည်လောက်အောင်။ ဗန္ဓိတွာ၊ ၍။ စာတုမဟာပထေ၊ လေးခုသောလမ်းကြီးတို့၏ အဆုံ၌။ ဝါ၊ လမ်းဆုံ လမ်းမ လမ်းလေးခွဉ်။ ပဟာရသတေန၊ ပုတ်ခတ်ခြင်းတရာဖြင့်။ တာဋ္ဌေတွာ၊ ပုတ်ခတ်၍။ ဒက္ခိဏဒ္ဓါရေန၊ တောင်တံခါးဖြင့်။ နိယျမာနော ဝိယ၊ ထုတ်ဆောင်အပ်သူကဲ့သို့လည်းကောင်း။ အာဃာတနဗန္ဓိကာယ၊ အလွန်နှိပ်စက်ရာဖြစ်သော စဉ်းနှီးတုံးပေါ်၌။ ထပိတသီသော ဝိယ၊ ထားအပ်သော ဦးခေါင်းရှိသူကဲ့သို့လည်းကောင်း။ သူလေ၊ တံကျင်၌။ ဥတ္တာသိတော ဝိယ၊ ထိတ်လန့်စေအပ်သူကဲ့သို့လည်းကောင်း။ ဝါ၊ လျှိုအပ်သူကဲ့သို့လည်းကောင်း။

မတ္တာဟတ္ထိနာ၊ အာမုန်ယစ်သောဆင်သည်။ မဒ္ဒိယမာနော ဝိယ စ၊ နှင်းချေအပ်သူသည်ကဲ့သို့လည်းကောင်း။ သံဝိဂ္ဂါ၊ ထိတ်လန့်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ဗုဒ္ဓေ၊ သော။ ဘဂဝတိ၊ သည်။) ပရလောကတ္ထဉ္စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ကထယန္တော၊ လတ်သော်။ နိရယာဒီသု၊ တို့၌။ နိဗ္ဗတ္တော ဝိယ၊ ဖြစ်ရသူသည်ကဲ့သို့လည်းကောင်း။ ဧဒဝလေးကသမ္မတ္တိ၊ နတ်ပြည် ဗြဟ္မာ့ပြည်၏စည်းစိမ်ကို။ အနုဘဝမာနော ဝိယ စ၊ ခံစားရသူသည်ကဲ့သို့လည်းကောင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ [သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော ကံကြမ္မာကို မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော် သီဟနာဒဝဂ် စူဠဒုက္ခက္ခန္ဓသုတ် မဟာဒုက္ခက္ခန္ဓသုတ်နှင့် ဒုကဉ်တ္တရပါဠိတော် ပဌမပဏ္ဏာသက ကမ္မကရဏဝဂ်ဝဇ္ဇသုတ်တို့၌ ရှု၍။ နှစ်ဆယ့်ခြောက်ပါးသော ဘေးကြီးတို့ကိုကား စူဠနိဒ္ဒေသပါဠိတော် ခဂ္ဂဝိသဏသုတ္တနိဒ္ဒေသ၌ ရှုပါ။]

သမ္မဟံသေသီတိ၊ ကား။ ပဋိလဒ္ဓဂုဏေန၊ ရအပ်ပြီးသောဂုဏ်ဖြင့်။ စောဒေသိ၊စောဒနာသကဲ့သို့ဖြစ်စေပြီ။ မဟာနိသံသံ၊ များသောအာနိသင်ရှိသည်ကို။ကတ္တာ၊ ၍။ ကထေသိ၊ ပြီ၊ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

သခ်ါရာနံ အာဒီနဝန္တိ၊ ကား။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ ပဌမမဂ္ဂါဓိဂမတ္ထံ၊ ပထမဖြစ်သော သောတာပတ္တိမဂ်ကို ရခြင်းအကျိုးငှာ။ ကာမာနံ၊ တို့၏။ အာဒီနဝံ၊ ကို။ ကထေသိ၊ ပြီ။ ဣမ ပန၊ ဤဖြထက်မဂ်အကျိုးငှာ ဟောတော်မူထု၌ကား။ ဥပရိမဂ္ဂါဓိဂမတ္ထံ၊ အထက်မဂ်ကို ရခြင်းအကျိုးငှာ။ (“ပကာသေသိ”၌ စပ်။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သခ်ါရာ၊ တို့သည်။ အနိစ္စာ၊ ကုန်။ အဒ္ဓုဝါ၊ မခိုင်ခံ့ကုန်။ အနဿာသိကာ၊ သာယာဖွယ်မရှိကုန်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယာဝ စ၊ အလွန်အကဲသာလျှင်။ ဣဒံ (ဣမေသု) သဗ္ဗသခ်ါရေသု၊ ဤအလုံးစုံသော သခ်ါရတို့၌။ နိဗ္ဗိန္ဒိတုံ၊ ဝံပဿနာဉာဏ်ဖြင့် ငြီးငွေ့ခြင်းငှာ။ အလမေဝ၊ သင့်တော့သည်သာ။ ဝိရဇ္ဇိတုံ၊ မဂ်ဉာဏ်ဖြင့် မတပ်ခြင်းငှာ။ အလံ (၉ဝ)၊ သာ။ ဝိမုစ္စိတုံ၊ ဖိုလ်ဉာဏ်ဖြင့် လွတ်မြောက်ခြင်းငှာ။ အလံ (၉ဝ)၊ သာ။ ဣတိအာဒီနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ သခ်ါရာနံ၊ တို့၏။ အာဒီနဝဉ္စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ လာမကဘာဝဉ္စ၊ ယုတ်ညံ့သည်၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ ဟပ္ပစ္စယံ၊ ထိုသခ်ါရဟူသော အကြောင်းရှိသော။

စောဒေသိ။ ။ပဋိလဒ္ဓဂုဏေန စောဒေသိတိ ‘‘တံတံ ဂုဏာဓိဂမေန အယမ္ပိ တုမ္ဟေဟိ ပဋိလဒ္ဓေါ အာနိသံသော။ အယမ္ပိ’’တိ ပစ္စက္ခတော ဒဿေန္တော ‘‘ကိံ ဣတော ပုဗ္ဗေ ဝေရူပံ အတ္ထိ’’တိ (ဤအခါမှ ရှေးဦး ဤသို့သဘောရှိသော အကျိုးအာနိသင်ရှိခဲ့သလော ဟု။) စောဒေန္တော ဝိယ (စောဒနာသကဲ့သို့။) အဟောသိ၊ တေနာဟ ‘‘မဟာနိသံသံ ကတ္ဝာ ကထေသိ’’တိ့။–ဋီကာ။

ကိလမထံ စ၊ ပင်ပန်းခြင်းကိုလည်းကောင်း။ ပကာသေသိ၊ ပြီ။ စ၊ ဆက်။ တတ္ထ၊ ထိုပထမမဂ်အကျိုးငှာ ဟောပြတော်မူရာ၌။ နေက္ခမ္မေ၊ ကာမမှ ထွက်မြောက်ကြောင်းဖြစ်သော ရဟန်းအဖြစ်၌။ (အာနိသံသံ၊ ကို။ ပကာသေသိ)ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဓ၊ ဤ အထက်မဂ် အကျိုးငှာ ဟောတော်မူရာ၌။ သန္တံ၊ ငြိမ်သက်လှစ္စာသော။ ဣဒံ နိဗ္ဗာနံနာမ၊ ဤ နိဗ္ဗာန်မည်သည်။ ပဏီတံ၊ မွန်မြတ်၏။ တာဏံ၊ စောင့်ရှောက်တတ်၏။ လေဏံ၊ ပုန်းအောင်းရာတည်း။ ဣတိ အာဒိနာ၊ သော။ နယေန ဖြင့်။ နိဗ္ဗာနေ၊ ၌။ အာနိသံသံ၊ ကို။ ပကာသေသိ၊ ပြီ။

မဟာဇနကာယပဗ္ဗဇ္ဇာအဖွင့်

၇၈။ မဟာဇနကာယောတိ၊ ကား။ ဒွိန္နံ၊ နှစ်ယောက်ကုန်သော။ တေသံ ယေဝ ကုမာရာနံ၊ ထိုမင်းသားတို့၏ပင်။ ဥပဋ္ဌာကဇနကာယော၊ အလုပ်အကျွေးဖြစ်သော လူအပေါင်းသည်။ (အဿောသိ-၌စပ်။)

၈၀။ ဘဂဝန္တံ သရဏံ ဂစ္ဆာမ ဓမ္မဥ္ဇာတိ၊ ကား။ သံဃဿ၊ ၏။ အပရိပုဏ္ဏတ္တာ၊ မပြည့်သေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒွေဝါစိကမေဝ၊ နှစ်ခွန်းသော စကားရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ သရဏံ၊ ကိုးကွယ်ခြင်းသို့။ အဂမံသု၊ ရောက်ကုန်ပြီ။ (တနည်း) သရဏံ၊ ကိုးကွယ်ရာဟူ၍။ အဂမံသု၊ ဆည်းကပ်ကြကုန်ပြီ။

၈၁။ အလတ္ထုန္တိ၊ ကား။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်သာလျှင်။ ဟေဘိက္ခုဘာဝေနေဝ၊ ဟေဘိက္ခု အဖြစ်ဖြင့်သာလျှင်။ အလတ္ထုံ၊ ရကုန်ပြီ။ ဣတော၊ ဤ ဝါရမှ။ အနန္တရေ၊ အခြားမဲ့ဖြစ်သော။ ပဗ္ဗဇိတဝါရေ ပိ၊ ရဟန်းပြုရာ ဝါရ၌လည်း။ ဧသေဝ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော အစီအရင်သည်သာလျှင်။ နယော၊ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို ဆောင်ကြောင်း အစီအရင်တည်း။

စာရိကာအနုဇာနနအဖွင့်

၈၆။ ပရိဝိတက္ကော ဥဒပါဒီတိ၊ ကား။ ကဒါ၊ ၌။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်တော်မူသနည်း။ သမ္ဗောဓိတော၊ သစ္စာလေးပါးကို သိတော်မူရာအခါမှ။ (ဘုရားဖြစ်တော်မူရာအခါမှ။) သတ္တ သံဝစ္ဆရာနိ၊ ခုနစ်နှစ်တို့ကိုလည်းကောင်း။

သတ္တ မာသေ၊ ခုနစ်လတို့ကိုလည်းကောင်း။ သတ္တ ဒိဝသေ၊ ခုနစ်ရက်တို့ကို လည်းကောင်း။ အတိက္ကမိတ္ဝာ၊ လွန်ပြီး၍။ ဝါ၊ လွန်ပြီးမှ။ ဥဒပါဒိ၊ ပြီ။ ကိရ၊ ချဲ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပိတုသင်္ဂဟံ၊ ခမည်းတော်ကို ချီးမြှောက်ခြင်းကို။ ကရောန္တော၊ ပြုတော်မူလျက်။ ဝိဟာသိ၊ ပြီ။ [ခုနစ်နှစ် ခုနစ်လ ခုနစ်ရက်အတွင်း၌ ကျွတ်ထိုက်သော ဝေနေယျများ မရှိသောကြောင့် ပိတုသင်္ဂဟ ပြုလျက် နေတော်မူပြီ။ ပိတုသင်္ဂဟံ ကရောန္တော ဝိဟာသိ သမ္မောဓိတော "သတ္တသံဝစ္ဆရာနိ သတ္တမာသေ သတ္တဒိဝသေ" တိ အာနေတ္ဝာ သမ္မန္ဓော၊ တဉ္စ ခေါ ဝေနေယျာနံ တဒါ အဘာဝတော။-ဋီကာ။]

ရာဇာ ပိ၊ သည်လည်း။ စိန္တေသိ၊ ပြီ။ (ကိံ၊ သနည်း။) မယှံ၊ ၏။ ဇေဋ္ဌပုတ္တော၊ သားတော်အကြီးသည်။ နိက္ခမိတ္ဝာ၊ ၍။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဇာတော၊ ပြီ။ မေ၊ ၏။ ဒုတိယပုတ္တော၊ ဒုတိယသားတော်သည်။ နိက္ခမိတ္ဝာ၊ ၍။ အဂ္ဂသာဝကော၊ အမြတ်ဆုံး သာဝကသည်။ ဇာတော၊ ပြီ။ ပုရောဟိတ ပုတ္တော၊ ပုရောဟိတ်၏ သားတော်သည်။ ဒုတိယအဂ္ဂသာဝကော၊ ဒုတိယအမြတ်ဆုံး သာဝကသည်။ ဇာတော၊ ပြီ။ အဝသေသာ၊ ကြွင်းကုန်သော။ ဣမေ စ ဘိက္ခူ၊ ဤရဟန်းတို့သည်လည်း။ ဂိဟိကာလေပိ၊ လူဖြစ်ရာ အခါ၌လည်း။ မယှံ၊ ၏။ ပုတ္တမေဝ၊ သားကိုသာ။ ပရိဝါရေတ္ဝာ၊ ဝိုင်းရံ၍။ ဝိစာရိံသု၊ လှည့်လည်ကြကုန်ပြီ။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ဣမေ၊ ဤ ဘုရားအမှူးရှိသော ရဟန်းတို့သည်။ ဣဒါနိ ပိ၊ ယခုအခါ၌လည်း။ မယှံယေဝ၊ ၏သာလျှင်။ ဘာရော၊ တာဝန်တည်း။ စ၊ တာဝန်သာမဟသေး။ အဟမေဝ၊ သည်သာ လျှင်။ နေ၊ ဘုရားအမှူးရှိသော ထိုရဟန်းတို့ကို။ စတူဟိ၊ ကုန်သော။ ပစ္စယေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌဟိဿာမိ၊ ပြုစုလုပ်ကျွေးအံ့။ အညေသံ၊ အခြားသူတို့အား။ ဩကာသံ၊ ပြုစုလုပ်ကျွေးခွင့်ကို။ နဒဿာမိ၊ မပေးအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ ကြံပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့ကြံ၍။ ဝိဟာရဒ္ဒါရကောဋ္ဌကတော၊ ကျောင်းတိုက်တံခါးမုခ်မှ၊ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ ယာဝ ရာဇဂေဟဒ္ဒါရာ၊မင်း၏ နန်းတော်တံခါးတိုင်အောင်။ ဥဘယတော၊ နှစ်ဘက်၌။ ခဒိရပါကာရံ၊ ရှားသားတံတိုင်းကို။ ကာရာပေတ္ဝာ၊ ပြုစေပြီး၍။ ကိလဉ္ဇေဟိ၊ ဖျာတို့ဖြင့်။ ဆာဒါပေတ္ဝာ၊ ဖုံးစေ၍။ ဝတ္ထေဟိ၊ အဝတ်တို့ဖြင့်။ ပဋိစ္ဆာဒါပေတ္ဝာ၊ ထပ်မံဖုံးလွှမ်းစေပြီး၍။ ဥပရိ စ၊ အထက်၌လည်း။ ဆာဒါပေတ္ဝာ၊ မိုးကာစေပြီး၍။ သုဝဏ္ဏတာရကဝိစိတ္တံ၊ ရွှေကြယ်တို့ဖြင့် ထူးဆန်းသော။ သမောလမ္ဗိတတာလက္ခန္ဓမတ္တံ၊ ကောင်းစွာတွဲလျားကျသော ထန်းပင်လုံးအတိုင်း အရှည်ရှိသော။ ဝိဝိဓပုပ္ဖဒါမဝိတာနံ၊ အထူးထူးအပြားပြားသော ပန်းဆိုင်းဗိတန် မျက်နှာကြက်ကို။

ကာရာပေတွာ၊၍။ ဟေဋ္ဌာ၊အောက်၌။ ဘူမိယံ၊ မြေ၌။ စိတ္တတ္ထရဏေဟိ၊ဆန်း ကြယ်သော အခင်းတို့ဖြင့်။ သန္ထရာပေတွာ၊ခင်းစေပြီး၍။အန္တော၊ အတွင်း၌။ ဥဘောသု၊ နှစ်ဘက်ကုန်သော။ ပဿေသု၊ ဘေးတို့၌။ မာလာဝစ္ဆကေ၊ ပန်းပင်ငယ်တို့ကိုလည်းကောင်း။ ပုဏ္ဏဃဋေ၊ ပြည့်သော ရေအိုးတို့ကိုလည်း ကောင်း။ သကလမဂ္ဂဝါသတ္ထာယ၊ အလုံးစုံသောလမ်းကို ထုံစေခြင်းအကျိုး ငှာ။ ဂန္ဓန္တရေ၊ နံ့သာတို့၏ အကြား၌။ ပုပ္ဖါနိ၊ ပန်းတို့ကိုလည်းကောင်း။ ပုပ္ဖန္တရေ၊ ပန်းတို့၏အကြား၌။ ဂန္ဓေစ၊ နံ့သာတို့ကိုလည်းကောင်း။ ထပါပေ တွာ၊ ထားစေပြီး၍။ ဘဂဝတော၊ အား။ ကာလံ၊ ဆွမ်းဘုဉ်းပေးချိန်ကို။ အာရောစာပေသိ၊ လျှောက်စေပြီ။

ဘဂဝါ၊ သည်။ ဘိက္ခုသံဃပရိဝုတော၊ ရဟန်းအပေါင်း ခြံရံအပ်သည်။ (ဟုတွာ။) အန္တောသာဏိယာဝ၊ ကန့်လန့်ကာ၏ အတွင်းဖြင့်သာ။ ရာဇ ဂေဟံ၊ မင်း၏နန်းတော်သို့။ ဂန္တွာ၊ မူ၍။ ဘတ္တကိစ္စံ၊ ကို။ ကတွာ၊ မူ၍။ ဝိဟာရံ၊ သို့။ ပစ္စာဂစ္ဆတိ၊ ပြန်ကြွတော်မူ၏။ အညော၊ မင်းမှအခြားသော။ ကောစိ၊ တစုံတယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဒဋ္ဌုမ္ပိ၊ ဖူးမြင်ခြင်းငှာသော်မှ လည်း။ နလဘတိ၊ မရ။ ပန၊ ချီးမွမ်းဖွယ်ရာ သမ္ဘာဝနာကား။ ဘိက္ခံ၊ ကို။ ဒါတုံဝါ၊ ပေးလှူခြင်းငှာလည်းကောင်း။ ပူဇံ၊ ပူဇော်မှုကို။ကာတုံဝါ၊ ပြုခြင်းငှာလည်းကောင်း။ ဓမ္မံ၊ ကို။ သောတုံဝါ၊ နာခြင်းငှာလည်းကောင်း။ ကုတော၊ အဘယ်မှ။ ဝါ၊ အဘယ်မှာ။ လဘတိ၊ ရနိုင်ပါအံ့နည်း။ နာဂရာ၊ မြို့သူမြို့သားတို့သည်။ စိန္တေသုံ၊ ကုန်ပြီ။ (ကိံ၊ နည်း။) အဇ္ဇ၊ယနေ့။သတ္ထု၊ သည်။ လောကေ၊ ၌။ ဥပ္ပန္နဿ၊ ပွင့်တော်မူစဉ်။ သတ္တမာသာဓိကာနိ၊ခုနစ် လအလွန်ရှိကုန်သော။ သတ္တသံဝစ္ဆရာနိ၊ ခုနစ်နှစ်တို့သည်။ (ဟောန္တိ။) မယဉ္စ၊ တို့သည်လည်း။ ဒဋ္ဌုမ္ပိ၊ ဖူးမြင်ခြင်းငှာသော်မှလည်း။ ဝါ၊ ဖူးမြင် ခွင့်ကိုသော်မှလည်း။ နလဘာမ၊ မရကြကုန်။ ဘိက္ခံ၊ ကို။ ဒါတုံဝါ၊ လည်း ကောင်း။ ပူဇံ၊ ကို။ ကာတုံဝါ၊ လည်းကောင်း။ ဓမ္မံ၊ ကို။ သောတုံ ဝါ၊ လည်းကောင်း။ ပဂေဝ(လဘာမ)၊ အဘယ်မှာ ရနိုင်ကုန်အံ့နည်း။ (တနည်း) ပဂေဝ၊ ရှေးဦးမဆွ အစကပင်။ (နလဘာမ၊ မရကြ ကုန်။) ရာဇာ၊ သည်။ မယှမေဝ၊ ၏သာ။ ဗုဒ္ဓေါ၊ တည်း။ မယှမေဝ၊ ၏သာ။ ဓမ္မော၊ တည်း။ မယှမေဝ၊၏သာ။ သံဃော၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ မမာယိတွာ၊ ငါ့ဥစ္စာဟုပြု၍။ ဝါ၊ မြတ်နိုး၍။ သယမေဝ၊ မိမိချည်းသာ။ ဥပဋ္ဌဟိ၊ ပြုစုလုပ်ကျွေးပြီ။

စ၊ ဆက်။ သတ္ထာ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော၊ ပွင့်တော်မူလတ်သော်။ သဒေဝ ကဿ၊ နတ်နှင့်တကွဖြစ်သော။ လောကဿ၊ သတ္တဝါအပေါင်း၏။ အတ္ထာယ၊

အကျိုးငှာ။ ဟိတာယ၊ စီးပွားအလို့ငှာ။ ဥပပန္နော၊ ပဋိတော်မူပြီ။ ဟိ၊ မှန်။ ရညောယေဝ၊ ၏သာ။ ဝါ၊ မှာသာ။ နိရယော၊ ငရဲသည်။ ဥဏ္ဏော၊ ပူသည်။ နအာဿ၊ မဖြစ်ရာ။ အညေသံ၊ မင်းမှတပါး အခြားသူတို့၏။ နိလုပ္ပလဝန သဒိသော၊ ကြာညိုတောနှင့်တူသည်။ (နအာဿ၊ ရာ။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ရာဇာနံ၊ ကို။ ဝဒါမ၊ သံတော်ဦးတင်ကြကုန်စို့။ (ကိုံ၊နည်း။) နော၊ အကျွန်ုပ်တို့အား။ သတ္ထာရံ၊ ကို။ သစေ ဒေတိ၊ အံ့။ ဣစ္ဆေတံ၊ ဤသို့ပေးခြင်းသည်။ ကုသလံ၊ကောင်း၏။ နော စေ ဒေတိ၊အကယ်၍ မပေးအုံ့။ (ဧဝံ သတိ၊ သော်။) ရညာ၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ယုဇ္ဈိတ္ဝာ ပိ၊ စစ်တိုက်၍လည်း။ သံယံ၊ ကို။ ဂဟေတ္ဝာ၊ ပင့်၍။ ဒါနာဒီနိ၊ အစရှိကုန်သော။ ပုညာနိ၊ တို့ကို။ ကရောမ၊ ကုန်စို့။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ပြုကြပါကုန်သော်လည်း။ သုဒ္ဓနာဂရေဟေဝ၊ ဇေဋ္ဌပုရိဿမဖက် သက်သက်သော မြို့သူမြို့သားတို့ချည်းသာ။ ဧဝံ၊သို့။ ကာတုံ။ ငှာ။ နအာဿာ၊ ကောင်း။ ဧကံ၊ သော။ ဇေဋ္ဌပုရိသမ္မိ၊ အကြီးအကဲ ယောကျ်ားကိုလည်း။ ဂဏှာမ၊ ယူကြကုန်စို့။ ဣတိ၊ သို့။ (စိန္တေသုံ၊ ကြံကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့ကြံပြီး၍။)

တေ၊ ထို မြို့သူမြို့သားတို့သည်။ သေနာပတိံ၊ စစ်သူကြီးကို။ ဝါ၊ သို့။ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ၊ ၍။ တဿ၊ ထို စစ်သူကြီးအား။ တေမတ္ထံ၊ဤ အကြောင်းကို။ အာရောစေတ္ဝာ၊ ပြောပြ၍။ သာမိ၊ အရှင်။ အမှာကံ၊ ကျွန်ုပ်တို့၏။ ပက္ခော၊ ဘက်သားသည်။ အဟောသိ ကိံ၊ ဖြစ်မည်လော။ ဥဒါဟု၊ သို့မဟုတ်။ ရညော၊ ၏။ ပက္ခော၊ သည်။ အဟောသိ ကိံ၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟံသု၊ ပြောကြကုန်ပြီ။ သော၊ ထို စစ်သူကြီးသည်။ အဟံ၊ သည်။ တုမှာကံ၊ တို့၏။ ပက္ခော၊ သည်။ ဟောမိ၊ အံ့။ အပိ စ၊ ထိုသို့ သင်တို့၏ဘက်သား ဖြစ်ပါသော်လည်း။ ပဌမဒိဝသော၊ ပထမနေ့ကို၊ မယှံ၊ အား။ ဒါတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြောပြီ။ တေ၊ ထို မြို့သူမြို့သားတို့သည်။ သမ္ပဋိစ္ဆိံသု၊ လက်ခံကြကုန်ပြီ။ သော၊ ထို စစ်သူကြီးသည်။ ရာဇာနံ၊ ကို။ ဝါ၊ သို့။ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ၊ ၍။ ဒေဝ၊ အရှင်မင်းမြတ်။ နာဂရာ၊ တို့သည်။ တုမှာကံ၊ အရှင်မင်းမြတ်တို့အား။ ကုပိတာ၊ စိတ်ဆိုးကြပါကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ သံတော်ဦးတင်ပြီ။ တာတ၊ အမောင် စစ်သူကြီး။ ကိမတ္ထံ၊ အဘယ်အကျိုးငှာ။ ဝါ၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်။ (ကုပိတာ၊ ကုန်သနည်း။) ဣတိ၊ ဤသို့ မေးပြီ။ သတ္ထာရံ၊ကို။ တုမှေ ယေဝ၊ အရှင်မင်းမြတ်တို့ချည်းသာ။ ဥပဋ္ဌာကာ ကိရ၊ ပြုစုလုပ်ကျွေးကြကုန်သတတ်။ အမှေ၊ငါတို့သည်။(သတ္ထာရံ၊ကို။ ဥပဋ္ဌာတုံ၊ ငှာ။) နလဘာမ ကိရ၊ မရကြကုန်သတတ်။ ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့်။

(ကုပိတာ၊ ကုန်ပြီ။) ဣဒါနိ ပိ၊ ၌လည်း။ (သတ္ထာရံ၊ ကို။ ဥပဋ္ဌာတုံ၊ ငှာ။) သစေ လဘန္တိ၊ အကယ်၍ ရကုန်သေးအံ့။ (ဧဝံသတိ၊ သော်။) နကုပ္ပန္တိ၊ စိတ်မဆိုးကြပါကုန်။ ဒေဝ၊ မြတ်။ အ လဘန္တာ၊ ကုန်လတ်သော်။ တုမှေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ယုဇ္ဈိတုကာမာ၊ စစ်တိုက်ခြင်းငှာ အလိုရှိကြပါကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ သံဟော်ဦးတင်ပြီ။ တာတ၊ အမောင်။ ယုဇ္ဈာမိ၊ အံ့။ အဟံ၊ သည်။ ဘိက္ခုသံဃံ၊ ကို။ နဒေမိ၊ အံ့။ ဣတိ၊ သို့ ပြောပြီ။

ဒေဝ၊ မြတ်။ တုမှာကံ၊ တို့၏။ ဒါသာ၊ ကျွန်တို့သည်။ တုမှေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ ယုဇ္ဈာမ၊ ကုန်အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တုမှေ၊ တို့သည်။ ကံ၊ အဘယ်သူ့ကို။ ဂဏ္ဍိတွာ၊ ယူ၍။ ယုဇ္ဈိဿထ၊ ကုန်လတ္တံ့နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ သံတော်ဦးတင်ပြီ။ တွံ၊ သည်။ သေနာပတိ နနု၊ စစ်သူကြီးမဟုတ်သော။ ဣတိ၊ သို့ ပြောပြီ။ ဒေဝ၊ မြတ်။ အဟံ၊ ကျွန်တော်မျိုးသည်။ နာဂရေဟိ၊ တို့နှင့်။ ဝိနာ၊ ၍။ (ယုဇ္ဈိတုံ၊ ငှာ။) နသမတ္ထော၊ မစွမ်းနိုင်ပါ။ ဣတိ၊ တင်ပြီ။ တတော၊ ထိုမှ နောက်၌။ ဝါ၊ ထိုသို့ သံတော်ဦးတင်ခြင်းကြောင့်။ ဆုဇာ၊ သည်။ နာဂရာ၊ တို့သည်။ ဗလဝန္တော၊ အားရှိကုန်၏။ သေနာပတိ ပိ၊ စစ်သူကြီး သော်မှလည်း။ တေသညေဝ၊ ထို မြို့သူမြို့သားတို့၏ပင်။ ပက္ခော၊ ဘက်သားသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဥတွာ၊ ၍။ အညာနိ ပိ၊ အခြားလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ သဟ္တ မာသာဓိကာနိ၊ ကုန်သော။ သတ္တ သံဝစ္ဆရာနိ၊ ပတ်လုံး။ မယှံ၊ အား။ ဘိက္ခုသံဃံ၊ ကို။ ဒဒန္တု၊ ပေးကြကုန်လော့။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ပြီ။ နာဂရာ၊ တို့တည်။ နသမ္ပဋ္ဌိစ္ဆိံသု၊ လက်မခံကြကုန်။ ရာဇာ၊ သည်။ ဆဝဿာနိ၊ ပတ်လုံး (ဘိက္ခုသံဃံ၊ ကို။ ဒဒန္တု၊ ကုန်လော့။) ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ပြီ။ နာဂရာ၊ တို့သည်။ နသမ္ပဋ္ဌိစ္ဆိံသု၊ ကုန်။ ပဥ္စ (ဝဿာနိ မယှံ ဘိက္ခုသံဃံ ဒဒန္တု၊ ဣတိ အာဟ။ နာဂရာ နသမ္ပဋ္ဌိစ္ဆိံသု။)[ဤသို့ လိုက်၍ပေးပါ။] စတ္တာရိ(ဝဿာနိ)၊ လေးနှစ်တို့ပတ်လုံး။ တီဏိ(ဝဿာနိ)၊ သုံးနှစ်တို့ပတ်လုံး။ ဒွေ (ဝဿာနိ)၊ နှစ်နှစ်တို့ပတ်လုံး။ ဧကဝဿံ၊ တနှစ် ပတ်လုံး။ မယှံ၊ အား။ ဘိက္ခုသံဃံ၊ ကို။ ဒဒန္တု၊ ကုန်လော့၊ ဣတိ၊ သို့။ ဟာပေသိ၊ လျော့စေပြီ။ ဧဝံ၊ သို့။ ဟာပေန္တေပိ၊ လျော့စေပါသော်လည်း။ နသမ္ပဋ္ဌိစ္ဆိံသု၊ ကုန်။ အညေ၊ ကုန်သော။ သတ္တ ဒိဝသေ၊ ခုနစ်ရက်တို့ကို။ ယာစိ၊ ပြီ။ နာဂရာ၊ တို့သည်။ ဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ အတိ ကက္ခဋ္ဌံ၊ အလွန် ကြမ်းတမ်းမှုကို။ ရညာ၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ ကာတုံ၊ ငှာ။ နဝဋ္ဌတိ၊ မသင့်။ ဣတိ၊ ဤသို့ ကြံ၍။ အနုဇာနိံသု၊ ခွင့်ပြုကြကုန်ပြီ။

ရာဇာ၊ သည်။ သတ္တ မာသာဓိကာနံ၊ ကုန်သော။ သတ္တန္နံ သံဝစ္ဆရာနံ၊ တို့၏။ ဝါ၊ တို့အတွက်။ သင်္ဘတံ၊ စီရင်အပ်ပြီးသော။ ဒါနမုခံ၊ လှူခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော ပစ္စည်းဝတ္ထုကို။ [ဒါနမုခန္တိ ဒါနကရဏူပါယံ။ ဒါန ဝတ္တန္တိ အတ္ထော။–ဋီကာ။] သတ္တန္နမေဝ ဒိဝသာနံ–ခုနစ်ရက်သာလျှင် ဖြစ်သောနေ့တို့၏ အတွက်။ ဝိဿဇ္ဇေတွာ၊ စွန့်လွှတ်၍။ ဆဒိဝသေ၊ ခြောက်ရက်တို့ပတ်လုံး။ ကေသဉ္စိ၊ တစုံတယောက်သော လူတို့သည်။ အပဿန္တော နည်ဝ၊ မမြင်ကုန်စဉ်ပင်။ ဒါနံ၊ ကို။ ဒတ္ဝာ၊ ၍။ သတ္တမေ ဒိဝသေ၊ ခုနစ်ရက်မြောက်နေ့၌။ နာဂရေ၊ တို့ကို။ ပက္ကောသာပေတွာ၊ ခေါ်စေ၍။ တာတာ၊ အမောင်တို့။ ဝေဠုပံ၊ ရှိသော။ ဒါနံ၊ ကို။ ဒါတုံ၊ ငှာ။ သက္ခိဿထ၊ စွန့်နိုင်ကုန်လတ္တံ့လော။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ မေးပြီ။ တေပိ၊ ထိုမြို့သူမြို့သားတို့သည်လည်း။အမ္မေယေဝ၊ကျွန်တော်မျိုးတို့ကိုသာ။နိဿာယ၊ ၍။ တံ၊ ထို ဒါနဝတ္ထုသည်။ ဒေဝဿ၊ အရှင်မင်း၏အတွက်။ ဥပ္ပန္နံ နန္ဒံ၊ ဖြစ်သည် မဟုတ်ပါလော။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္ဝာ၊ သံတော်ဦး တင်ပြီး၍။ သက္ခိဿာမ၊ စွမ်းနိုင်ပါကုန်အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟံသု၊ ကုန်ပြီ။ ရာဇာ၊ သည်။ ပိဋ္ဌိဟတ္ထေန၊ လက်ဖမိုးဖြင့်။ အဿူနိ၊ တို့ကို။ ပုဉ္ဆမာနော၊ သုတ်လျက်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ဝန္ဒိတွာ၊ ၍။ ဘန္တေ၊ ရာ။ အဟံ၊ သည်။ အဋ္ဌသင်္ခိဘိက္ခုသဘဿဟာသံ၊ တသိန်းခြောက်သောင်းရှစ်ထောင်သော ရဟန်းအပေါင်းကို။ အညဿ၊ ၏။ ဝါရံ၊ အလှည့်အကြိမ်ကို။ အကာသွာ၊ ၍။ ယာဝဇီဝံ၊ အသက်အပိုင်းအခြားအတိုင်း။ ဝါ၊ အသက်ရှည်သမျှ။ စတူဟိ၊ ကုန်သော။ ပစ္စယေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌဟိသာမိ၊ ပြုစုလုပ်ကျွေးအံ့။ ဣတိ၊ သို့။ စိန္တေသိ၊ ကြံခဲ့ပါပြီ။ ပန၊ ထိုသို့ ကြံခဲ့ပါသော်လည်း။ [“နာဂရာ ပန” ဟု “ပန” ပါလျှင် ကောင်း၏။ မပါသောကြောင့် ထည့်သည်။] နာဂရာ၊ တို့သည်။ ဒါနိ၊ ၌။ မေ၊ ခမည်းတော်အား။ နာ အနုညာတာ၊ ခွင့်မပြုကြပါကုန်။ ဟိ၊ မှန်။ နာဂရာ၊ တို့သည်း မယ်၊ တို့သည်။ ဒါနံ၊ ကို။ ဒါတုံ၊ ငှာ။ ဝါ၊ ပေးလှူခွင့်ကို။ နာ လဘာမ၊ ကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့ ကြံ၍။ ကုပ္ပန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘဂဝါ၊ ရာ။ သေ၊ ၌။ ဝါ၊ နက်ဖန်ခါမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ တေသံ၊ ထို မြို့သူမြို့သားတို့ကို။ အနုဂ္ဂဟံ၊ ချီးမြှောက်ခြင်းကို။ ကရော ထ၊ ပြုတော်မူပါကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ လျှောက်ပြီ။

အထ၊ လျှောက်ပြီးရာ ထိုအခါ၌။ ဒုတိယဒိဝသေ၊ ၂-ရက်မြောက်နေ့၌။ သေနာပတိ၊ သည်။ မဟာဒါနံ၊ ကြီးစွာသောအလှူကို။ သင်္ဃေတွာ၊ စီရင်ပြီး၍။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ ’ယထာ၊ အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့် စောင့်ရှောက်

ကုန်လတ်သော်။ အညော၊ မိမိမှတပါး အခြားသော။ ကောစိ၊တစုံတယောက် သည်။ ဧကဘိက္ခမိ၊ တဇ္ဇန်းသော ဆွမ်းကိုသော်မှလည်း။ နဒေတိ၊မပေးနိုင်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ တဇ္ဇန်းသော ဆွမ်းကိုသော်မှ မပေးနှင့်လောက်အောင်သော အခြင်းအရာအား ဖြင့်။ ရက္ခထ၊ စောင့်ရှောက်ကြကုန်လော့။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြော၍။ သမန္တာ၊ ပတ်ဝန်းကျင်၌။ ပုရိသေ၊ တို့ကို။ တဒဟသိ၊ ထားပြီ။ တံဒိဝသံ၊ ထိုစစ်သူကြီး ဆွမ်းမကပ်မီနေ့၌။ သေဋ္ဌိဘရိယာ၊ သဒ္ဒေးကတော် သည်။ ရောဒမာနာ၊ ငိုလျက်။ ဓီတရံ၊ သမီးကို။ အာဟ၊ ပြီ။(ကိ်ံ၊နည်း။) အမ္မ၊ ချစ်သမီး။ တဝ၊ သင်၏။ ပိတာ၊ ဖခင်သည်။ သစေ ဇီဝေယျ၊ အကယ်၍ အသက်ရှင်အံ့။(ဧဝံ သတိ။) အဇ္ဇ၊ နေ့။ အဟံ၊ သည်။ပဌမံ၊စွာ။ ဒဿဗလံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ ဘောဇေယျံ၊ ဆွမ်းကပ်ရ ရာ၏။ ဣတိ၊ သို့။ (အာဟ။) သာ၊ ထို သဒ္ဒေးသမီးသည်။ တံ၊ ထို မိခင်ကို။ အာဟ၊ ပြီ။ (ကိ်ံ၊ နည်း။) အမ္မ၊ မိခင်။ မာ စိန္တယိ၊ တောင်တောင်ကျိကျိ မကြံစည် ပါလင့်။ ယထာ၊ အကြင် အခြင်းအရာအား ဖြင့် ပြုလတ်သော်။ ဗုဒ္ဓပူမုခေါ၊ ဘုရားအမှူးရှိသော။ ဘိက္ခုသံဃော၊ ရဟန်းအပေါင်းသည်။ ပဌမံ၊ စွာ။ အမ္မာကံ၊ ချစ်သမီးတို့၏။ ဘိက္ခံ၊ ကို။ ပရိဘုဉ္ဇိဿတိ၊ဘုဉ်းပေးတော်မူရလတ္တံ့။ တထာ၊ ထိုသမီးတို့၏ ဆွမ်းကိုဘုဉ်းပေးရလောက်အောင်သော အခြင်းအရာ အား ဖြင့်။ အဟံ့၊ သည်။ ကရိဿာမိ၊ ပါအံ့။ ဣတိ၊ သို့။(အာဟ။)

တတော၊ ထိုမှနောက်၌။ သတသဟဿဂ္ဃနိကာယ၊ အဖိုး တသိန်းထိုက် သော။ သုဝဏ္ဏပါတိယာ၊ ရွှေခွက်၌။ နိရုဒကပါယဿဿ၊ ရေမရှိသော နို့ဆွမ်းဖြင့်။ ပူရေတွာ၊ ပြည့်စေ၍။ သပ္ပိမဓုသက္ကရာဒီဟိ၊ ထောပတ် ပျားရည် သကာအစရှိသည်တို့ဖြင့်။ အဘိသင်္ခရိတွာ၊ ပြုစီရင်ပြီး၍။ အညာယ၊အခြား သော။ ပါတိယာ၊ ရွှေခွက်ဖြင့်။ ပဋိကုဋ္ဌိတွာ၊ မှောက်၍။ တံ၊ ထို ရွှေ ခွက်ကို။သုမနမာလာဂုဋ္ဌေဟိ၊ မြလေးပန်းကုံးတို့ဖြင့်။ ပရိက္ခိပ်တွာ၊ ဝန်းရံ၍။ မာလာဂုဋ္ဌသဒိသံ၊ ပန်းကုံးနှင့်တူသည်ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဂါမံ၊ သို့။ ပဝိသနဝေလာယ၊ ဝင်တော်မူရာ အချိန်၌။ သယမေဝ၊ကိုယ် တိုင်သာလျှင်။ဥက္ခိပိတွာ၊ မြှောက်ချီ၍(ရွက်၍။) ဒါသိဂဏပရိဝုတာ၊ ကျွန်မ အပေါင်းသည် ခြံရုံအပ်သည်။[ဓာတိဂဏပရိဝုတာ၊ အထိန်းအပေါင်းခြံရုံအပ် သည်။–မူကဲ့။] (ဟုတွာ။)နဂရာ၊ မြို့မှ။ နိက္ခမိ၊ ထွက်ပြီ။ အန္တရာမဂ္ဂေ၊လမ်း ခရီးအကြား၌။ သေနာပတိဉ္စပဋ္ဌာကာ၊ စစ်သူကြီး၏ အလုပ်အကျေးတို့သည်။ အမ္မ၊ အမိ။ ဣတော၊ ဤအရပ်သို့။ မာ အဂမ၊ မသွားပါလင့်။ ဣတိ၊သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

မဟာပုညာနာမ၊ ကြီးသောဘုန်းရှိသူတို့မည်သည်။ မနာပကထာ၊ မြတ်နိုးဖွယ်စကားရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ စ၊ ဆက်။ တေသံ၊ ထို စစ်သူကြီး၏ အလုပ်အကျွေးတို့သည်။ ပုနပ္ပုနံ၊ အဖန်ဖန်အထပ်ထပ်။ ဘဏ္ဍာနုံ၊ ပြောကြကုန်စဉ်။ ကထာ၊ စကားသည်။ ဝါ၊ ကို။ ပဋိကိုပိတုံ၊ ပယ်မြစ်ခြင်းငှာ။ သက္ကာ၊ တတ်ကောင်းသည်။နှ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ သာ၊ ထိုသဌေးသမီးသည်။ စူဠပိတာ၊ ဘထွေးတို့။ မဟာပိတာ၊ ဘကြီးတို့။ မာတုလာ၊ ဦးလေးတို့။ ဝါ၊ ဦးကြီးတို့။ ကိဿ၊ အဘယ့်ကြောင့်။ တုမှေ၊ အရှင်တို့သည်။ ဂန္တုံ၊ သွားခြင်းငှာ။ ဝါ၊ သွ ားခွင့်ကို။ နဒေထ၊ မပေးကြပါကုန်သနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ပြီ။ အမ္မ၊ အမိ။ သေနာပတိနာ၊ သည်။ အညဿ၊ မိမိမှတပါး အခြားသော။ ကဿစိ၊ တစုံတယောက်အား။ခါဒနီယဘောဇနီယံ၊ ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို။ ဒါတုံ၊ ငှာ။ ဝါ၊ ပေးခွင့်ကို။ မာဒေထ၊ မပေးကြကုန်လင့်။ ဣတိ၊ ဤသို့ပြော၍။ ထပိတာ၊ ထားအပ်ကုန်သည်။ အမ္မ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ (ဂန္တုံ၊ ငှာ။ ဝါ၊ ကို။ နဒမ္မ၊ မပေးကုန်။)

ကိံ ပန၊ အသို့ပါနည်း။ မေ၊ ကျွန်ုပ်၏။ ဟတ္ထေ၊ လက်၌။ ခါဒနီယံ၊ ခဲဖွယ်ကိုလည်းကောင်း။ ဘောဇနီယံ၊ ဘောဇဉ်ကိုလည်းကောင်း။ ပဿထ၊ မြင်ပါကုန်သလော။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးပြီ။ မာလာဂုဠံ၊ ပန်းကုံးကို။ ပဿာမ၊ မြင်ပါကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ပြောကြကုန်ပြီ။ တုမှာကံ၊ တို့၏။ သေနာပတိ၊ သည်။ မာလာဂုဠပူဇမ္မိ၊ ပန်းကုံးဖြင့် ပူဇော်မှုကိုလည်း။ ကာတုံ၊ ငှာ။ ဝါ၊ ပြုခွင့်ကို။ နဒေတိ ကိံ၊ မပေးပါသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးပြီ။ အမ္မ၊ အမိ။ ဒေတိ၊ ပေးပါ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြောပြီ။ တေနဟိ၊ ထိုသို့ဖြစ်လျှင်။ အပေထ၊ ဖယ်ကြပါကုန်။ အာပေထ၊ ဖယ်ကြပါကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့ပြော၍။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ဝါ၊ သို့။ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ၊ ၍။ ဘဂဝါ၊ ရား။ မာလာဂုဠံ၊ ကို။ ဂဏှာပေထ၊ ယူစေတော်မူပါကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ လျှောက်ပြီ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဧကံ၊ တယောက်သော၊ သေနာပတိဿ၊ ၏။ ဥပဋ္ဌာကံ၊ ကို။ ဩလောကေတ္ဝာ၊ ကြည့်တော်မူ၍။ မာလာဂုဠံ၊ ကို။ ဂဏှာပေသိ၊ ယူစေတော်မူပြီ။ သာ၊ ထို သဌေးသမီးသည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ဝန္ဒိတ္ဝာ၊ ၍။ ဘဂဝါ၊ ရား။ ဘဝါဘဇေ၊ ဘဝငယ်ကြီး အသီးသီး၌။ နိဗ္ဗတ္တိယံ၊ ဖြစ်ရခြင်းသည်။ သတိ၊ ရှိလတ်သော်။ မေ၊ တ၏ည့်တော်မ၏။ ပရိတဿနဇီဝိတံ နာမ၊ ကြောက်ကြောက်လန့်လန့် အသက်မွေးရခြင်း မည်သည်။ ဝါ၊ ဆင်းဆင်းရဲရဲ အသက်မွေးရခြင်းမည်သည်။ [ပရိတဿနဇီဝိကန္တိ ဒုက္ခဇီဝိကာ၊

ဒုလိဒ္ဓိယန္တိ အတ္ထော။-ဋီကာ။] မာ ဟောဟု၊ လင့်။ အယံ သုမနမာလာ ဝိယ၊ ဤ မြတ်လေးပန်းကဲ့သို့။ နိဗ္ဗတ္တနိဗ္ဗတ္တဋ္ဌာနေ၊ ဖြစ်ရာ ဖြစ်ရာအရပ်၌။ ပိယာဝ၊ ချစ်အပ်သူသည်သာ။ ဟောမိ၊ ဖြစ်ရပါလို၏။ ဂ၊ သည်သာမက သေး။ နာမမနဲ၊ အမည်ဖြောင့်။ သုမနာဟေတ၊ သုမနာမည်သည်သာ။ (ဟောမိ၊ ဖြစ်ရပါလို၏။) ဣတိ၊ သို့။ ပတ္ထိနံ၊ ဆုတောင်းမှုကို။ ကတ္ဝာ၊ ၍။ ဃတ္ထာရာ၊ သည်။ သုခိနီ၊ ချမ်းသာခြင်းရှိသည်။ ဟောဟိ၊ ဖြစ်လော့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တာ၊ မိန့်တော်မူအပ်သည်။ (ဟုတ္ဝာ။) ဝန္ဒိတ္ဝာ၊ ၍။ ပဒက္ခိဏံ၊ အရိုအသေကို။ ကတ္ဝာ၊ ၍။ ပက္ကမိ၊ ပြီ။

ဘဂဝါ၊ သည်။ သေနာပတိဿ၊ ၏။ ဂေဟံ၊ သို့။ ဂန္ဓွာ၊ ကြွတော်မူ၍။ ပညတ္တာသနေ၊ ခင်းထားအပ်ပြီးသော နေရာ၌။ နိသီဒိ၊ ပြီ။ သေနာပတိ၊ သည်။ ယာဂုံ၊ ကို။ ဂဟေတ္ဝာ၊ ၍။ ဥပဂဉ္ဆိ၊ ချဉ်းကပ်ပြီး။ သတ္ထာ၊ သည်။ ဟတ္ထံ၊ ကို။ ပိဟဟိ၊ ပိတ်တော်မူပြီ။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဘိက္ခုသံဃော၊ သည်။ နိသိဒန္နော၊ ထိုင်မိပါပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်ပြီ။ နော၊ ငါတို့၏။ ဝါ၊ ငါတို့မှာ။ အန္တရာ၊ အကြား၌။ လဒ္ဓါ၊ ရအပ်ပြီးသော။ ဧကော၊ ဟမျိုးသော။ ပိဏ္ဍပါတော၊ ဆွမ်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့ မိန့်တော်မူပြီ။ သော၊ ထို စစ်သူကြီးသည်။ မာလံ၊ ကို။ အပနေတ္ဝာ။ ဖယ်၍။ ပိဏ္ဍပါတံ၊ ကို။ အဒ္ဒသ၊ မြင်ရပြီ။ စူဠုပဋ္ဌာကော၊ အလုပ်အကျွေးငယ်သည်။ အာဟ၊ ပြီ။ (ကိံ၊ နည်း။) သာမိ၊ အရှင်။ မာလာတိ၊ ပန်းဟူ၍။ မံ၊ ကျွန်တော်မျိုးကို။ ဝတ္ဝာ၊ ၍။ မာတုဂါမော၊ မိန်းမတယောက်သည်။ ဝဠ္ဆေသိ၊ လှည့်ပတ်လိုက်ပါပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ (အာဟ။) ပါဃသော၊ နို့ဆွမ်းသည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ အာဒိ ကတ္ဝာ၊ ဒေစပြု၍။ သမ္ပေသိ၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခူနံ၊ တို့အား။ ပဟောတိ၊ လောက်၏။ သေနာပတိ ပိ၊ သည်လည်း။ အတ္တနော၊ ၏။ ဇေယျဓမ္မံ၊ ပေးလှူဟိုက်သော သဘောရှိသော ပစ္စည်းဝတ္ထုကို။ အဒါသိ၊ ပြီ။ သတ္ထာ၊ သည်။ ဘတ္တကိစ္စံ၊ ဆွမ်းကိုစွကို။ ကတ္ဝာ၊ မူပြီး၍။ မဂ်လံ၊ မင်္ဂလာကို။ ဝတ္ဝာ၊ မိန့်ဟော်မူ၍။ ပက္ကမိ၊ ပြီ။ သေနာပတိ၊ သည်။ (ယာ)၊ အကြင်သူဖြစ်သည်။ ပိဏ္ဍပါတံ၊ ကို။

သမ္ပေသိ ဘိက္ခူနံ ပဟောတိ။ ။သမ္ပေသိ ဘိက္ခူနံ ပဟောတိ**တိ** ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရားအားလည်းကောင်း။ အဒ္ဓသဒ္ဒိ ဘိက္ခုသဝ၊ သဟဿာနံ စ၊ တသိန်း ခြောက်သောင်းရှစ်ထောင်သော ရဟန်းတို့အားလည်းကောင်း။ ဘာဂတော၊ တဖို့စီ တဖို့စီအားဖြင့်။ (ဟာဆုပ်စိ တဆုပ်စိအားဖြင့်။) ဒါတုံ ပဟောတိ၊ ဝေဒနာခြင်းငှာ လောက်၏။ သေနာပတိ ပိ၊ သည်လည်း။ အတ္တနော၊ ၏။ ဇေယျဓမ္မံ၊ ပေးလှူဟိုက်သော သဘောရှိသော ပစ္စည်းဝတ္ထုကို။ အဒါသိ၊ ပြီ။ သတ္ထာ၊ သည်။ ဘတ္တကိစ္စံ၊ ဆွမ်းကိုစွကို။ ကတ္ဝာ၊ မူပြီး၍။ မင်္ဂလံ၊ မင်္ဂလာကို။ ဝတ္ဝာ၊ မိန့်ဟော်မူ၍။ ပက္ကမိ၊ ပြီ။ သေနာပတိ၊ သည်။ (ယာ)၊ အကြင်သူဖြစ်သည်။ ပိဏ္ဍပါတံ၊ ကို။

သမ္ပေသိ ဘိက္ခူနံ ပဟောတိ။ ။သမ္ပေသိ ဘိက္ခူနံ ပဟောတိ**တိ** ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရားအားလည်းကောင်း။ အဒ္ဓသဒ္ဒိ ဘိက္ခုသဝ၊ သဟဿာနံ စ၊ တသိန်း ခြောက်သောင်းရှစ်ထောင်သော ရဟန်းတို့အားလည်းကောင်း။ ဘာဂတော၊ တဖို့စီ တဖို့စီအားဖြင့်။ (ဟာဆုပ်စိ တဆုပ်စိအားဖြင့်။) ဒါတုံ ပဟောတိ၊ ဝေဒနာခြင်းငှာ လောက်၏။ ဣ သမ္ပေသိ ပရိယတ္တိဘာဝေန (ပြည့်စုံလုံလောက်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့် လောက်သည် မဟုတ်။) ဧကနာဟ သေနာပတိ ပိ အတ္တနော ဇေယျဓမ္မံ အဒါသိတိ။-ဋီကာ။

အဒါသီ၊ ပြီ။ သာ၊ ထို သူမသည်။ ကာနာမ၊ အဘယ် မည်သူနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆိ၊ ပြီ။ သာမိ၊ အရှင်။ သေဋ္ဌီဓီတာ၊ သင်္ခေးသမီးပါတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြောပြီ။ သာ ဣတ္ထီ၊ ထို မိန်းမသည်။ သပ္ပညာ၊ ပညာရှိပါပေစ့။ ဧဝံ ရူပါယ၊ ဤသို့ သဘောရှိသော မိန်းမသည်။ ဃရေ၊ အိမ်၌။ ဝသန္တိယာ၊ နေလတ်သော်။ ပုရိသဿ၊ အိမ့်ရှင်ယောကျ်ား၏။ ဝါ၊ သည်။ သဂ္ဂသမ္ပတ္တိ နာမ၊ နတ်ပြည် စည်းစိမ်မည်သည်ကို။ နု ဒုလ္လဘာ၊ ခဲယဉ်းသဖြင့်. ရအပ်မည် မဟုတ်။ ဝါ၊ ရဖို့မခဲယဉ်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ ကြံ၍။ တံ၊ ထို သင်္ခေးသမီးကို။ အာနေတွာ၊ဆောင်၍။ ဧဇ္ဇိကဋ္ဌာနေ၊အကြီးဆုံးဇနီး၏အရာ၌။ ထပေသိ၊ ပြီ။

ပုနဒိဝသေ၊ နှစ်ရက်မြောက်နေ့၌။ နာဂရာ၊ တို့သည်။ ဒါနံ၊ ကို။ အဒံသု၊ ပေးလှူကြကုန်ပြီ။ ပုနဒိဝသေ၊ ၌။ ရာဇာ၊ သည်။ (ဒါနံ၊ ကို။ အဒါသိ၊ ပြီ။) ဣတိ၊ သို့။ ဧကန္တရိကာယ၊ တရက်ခြားဖြင့်။ ဒါနံ၊ ကို။ ဒါတုံ၊ ငှာ။ အာရဘိ သု၊ အားထုတ်ကြကုန်ပြီ။ ရာဇာပိ၊ သည်လည်း။ စရပုရိသေ၊ ထိုထို ဤဤ လှည်လည် မြေ့နှောက် စုံထောက် ယောကျ်းတို့ကို။ ထပေတွာ၊ ၍။ နာဂရေဟိ၊ တို့သည်။ ဒိန္နဒါနတော၊ ပေးအပ်သော အလှူထက်။ အတိရေက တရုံ၊ သာလွန်သော အလှူကို။ ဒေတိ၊ ပေးလှူ၏။ နာဂရာ ပိ၊ တို့သည်လည်း။ တထေဝ၊ ထို့အတူသာလျှင်။ ကတွာ၊ ၍။ (စုံထောက်ထား၍။) ရညာ၊ သည်။ ဒိန္နဒါနတော၊ ထက်။ အတိရေကတရုံ၊ ကို။ (ဒေန္တိ၊ ကုန်၏။) ရာဇ ဂေဟေ၊ မင်း၏နန်းတော်၌။နာဋ္ဌကိတ္တိဃယာ၊ ကချေသည် မောင်းမတို့သည်။ ဒဟရသာမဏေရေ၊ ရဟန်းငယ် သာမဏေတို့ကို။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ (ကိံ၊ နည်း။) တာတာ၊ ချစ်သားတို့။ ဂဏှထ၊ယူကြကုန်။ ဂဟပတိကာနံ၊ အိမ့်ရှင် သူကြွယ်တို့သည်။ ဂတ္တဝတ္ထာဒီနိ၊ကိုယ်အဝတ်အစရှိသည်တို့ကို။ ပုဉ္ဆတွာ၊ သုတ်၍။ ဗာလဒါရကာနံ၊ မလိမ်တမာ ကလေးတို့၏။ ခေဋ္ဌသဿကာဒီဓောဝန ဟတ္ထေဟိ၊ တံတွေး နှပ် အစရှိသည်တို့ကို ဆေးကြောင်းလက်တို့ဖြင့်။ နု ကတံ၊ ပြုအပ်သည်မဟုတ်။ သုစိ၊ စင်စင်ကြယ်ကြယ်။ ပဏီတံ၊ မွန်မွန်မြတ်မြတ်။ ကတံ၊ ပြုအပ်သော ဆွမ်းပါတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။)

ပုနဒိဝသေ၊ ၌။ နာဂရာပိ၊ တို့သည်လည်း။ ဒဒမာနာ၊ ကုန်လတ်သော်။ (ဒဟရသာမဏေရာ၊ တို့ကို။) ဝဒန္တိ၊ ပြောကြကုန်၏။ (ကိံ၊ နည်း။) တာတာ၊ ချစ်သားတို့။ ဂဏှထ၊ ယူကြပါကုန်။ နာဂရဂါမနိဂမာဒီသု၊ မြို ရွာ နိဂုံး အစရှိသည်တို့၌။ သက်စိုတာတဏ္ဍုလခီရဒဓိသပ္ပိအာဒီဟိ၊ စုရုံး အပ်သော ဆန် နို့ရည် နို့ဓမ်း ထောပတ် အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ နု(ကတံ)၊ ပြုအပ်သည် မဟုတ်ပါ။ ဒာသေသုံ၊ တို့၏။ ဇယ်သိသပိဋ္ဌိအာဒီနိ၊ သလုံး

မြင်းခေါင်း ဦးခေါင်း ကျောက်ကုန်း အစရှိသော အရပ်တို့ကို။ ဘဉ္ဇတ္ဝာ၊ ဖျက်ဆီး၍(နှိပ်နင်း၍။) အာဟာရုပိတေဟိ၊ ဆောင်ယူစေအပ်ကုန်သော ဆန် အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ န ကတံ၊မဟုတ်ပါ။ ဇာတိသပ္ပိခရုဟိယေဝ၊ အိမ်ခြံဥဖြစ်သော ထောပတ် နှံရည် အစရှိသည်တို့ဖြင့်သာ။(အစစ်ဖြစ်သော ထောပတ် နှံရည်စာစရှိသည်တို့ဖြင့်သာ။)ကတံ၊ ပါပြီ။ ဣတိ၊ သို့။(ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။) ဧဝံ၊ သို့။ ဝါ၊ ဤနည်းအားဖြင့်။ သတ္တာသု သံဝစ္ဆရေသု၊ ခုနစ်နှစ်တို့သည် လည်းကောင်း။ သတ္တာသု မာသေသု၊ ခုနစ်လတို့သည်လည်းကောင်း။ သတ္တာသု ဒိဝသေသု စ၊ ခုနစ်ရက်တို့သည်လည်းကောင်း။ အတိက္ကန္တေသု၊ လွန်ကုန်လတ်သော်။ အထ၊ ထိုမှနောက်၌။ ဘဂဝတော၊ ၏။ အယံ စီတက္ကော၊ သည်(စာရိကာနုဇာနန အကြံတော်သည်။) ဥဒပါဒိ၊ ပြီ။ တေန၊ ကြောင့်။ သမ္မောဓိတော။ပ။ဥဒပါဒီတိ၊ ဥဒပါဒိ–ဟူ၍။ သံဂီတိကာရေဟိ၊ တို့သည်။) စုတ်၊ ပြီ။ (ပရိဝိတက္ကော ဥဒပါဒိ-အဖွင့်၌ဆိုအပ်ပြီ။)[သမ္မောဓိတော၊ မှ။ သတ္တာသံဝစ္ဆရာနိ၊ တို့ကိုလည်းကောင်း။ သတ္တာမာသာနိ၊ တို့ကိုလည်းကောင်း။ သတ္တာ ဒိဝသာနိ၊ တို့ကိုလည်းကောင်း။ အတိက္ကဲမိတ္ဝာ၊ ၍။ ဥဒပါဒိ၊ ပြီ။]

၈၇။ အညတရော မဟာပြဟ္မာတိ၊ ကား။ ဓမ္မဒေသနံ၊ တရားဟော တော်မူခြင်းကို။ အာယာစိတပြဟ္မာဝ၊ တောင်းပန်သောပြဟ္မာပင်တည်း။

၈၉။ စတုရာသီတိ အာဝါသသဟဿာနီတိ၊ ကား။ စတုရာသီတိ ဝိဟာရသဟဿာနိ၊ ရှစ်သောင်းလေးထောင်သော ကျောင်းတိုက်တို့သည်။(ဟောန္တိ။)သဗ္ဗေပိ၊ ကုန်သော။ တေ၊ ထို့ရှစ်သောင်းလေးထောင်သော ကျောင်းတိုက်တို့သည်။ ဒ္ဝါဒသသဟဿဘိက္ခုဂဏုနကာ၊ တသောင်းနှစ်ထောင်သော ရဟန်းတို့ကို ယူနိုင်ကုန်သော။ (ရဟန်း တသောင်းနှစ်ထောင် ဆန့်ကုန်သော။) မဟာဝိဟာရာ၊ ကျောင်းတိုက်ကြီးတို့သည်။(ဟုတ္ဝာ။)အာဘယဂိရိစေတိယပဗ္ဗတ စိတ္တလပဗ္ဗတ မဟာဝိဟာရသဒိသာဝ၊ အာဘယဂိရိကျောင်းတို့က် စေတိယပဗ္ဗတကျောင်းတိုက် စိတ္တလပဗ္ဗတကျောင်းတိုက် မဟာဝိဟာရကျောင်းတိုက်ကြီးတို့နှင့် တူကုန်သည်သာလျှင်။ အဟေသုံ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ။

၉၀။ ခန္ဓိ ပရမံ တပေါတိ၊ ကား။ အဓိဝါသနခန္တိ နာမ၊ မိမိအထက်၌ သက်ဝင် တည်နေစေတတ်သော သည်းခံခြင်းမည်သည်။ ပရမံ၊ အမြတ်

အဓိဝါသန စန္တီ။ ။ပရာပဝါဒံ၊ သူတပါးတို့၏ စွပ်စွဲကဲ့ရဲ့ခြင်းကိုလည်းကောင်း။ ပါပကာရံ၊ သူတပါးတို့၏ ကျေးဇူးမဲ့ပြုမှုကိုလည်းကောင်း။ သီတုဏှာဒိဘေဒံ။ အအေး အပူ အစရှိသော အပြားရှိသော။ ဂဏာဝရာဓံ၊ ကောင်းသောဂုဏ်ကို ဖျက်ဆီးခြင်းကိုလည်းကောင်း။ ခမတိ သဟတိ၊ သည်းခံတတ်၏။ အဓိဝါသေတိ၊မိမိအထက်

ဆုံးဖြစ်သော။ တပေါ၊ အကျင့်တည်း။ ဝါ၊ သီလအစရှိသည်တို့၏ ဆန့်ကျင်ဘက်တရားတို့ကို လောင်မြိုက်တတ်သော တရားတည်း။ တိတိက္ခာတိ၊ တိတိက္ခာ-ဟူသောသဒ္ဒါသည်။ ခန္တီယာ ဧဝ၊ အဓိဝါသနခန္တိ ၏သာလျှင်။ ဧဝံစနံ၊ တည်း။ တိတိက္ခာ သခ်ါတာ၊ တိတိက္ခာ ဟုဆိုအပ်သော။ အဓိဝါသနခန္တိ၊ မိမိအထက်၌ သက်ဝင် တည်နေစေကတ်သောသည်းခံခြင်းသည်။ ဥတ္တမံ၊ မြတ်သော။ တပေါ၊ အကျင့်တည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ တည်း။ နိဗ္ဗာနံ ပရမန္တိ၊ ကား။ သဗ္ဗာကာရေန ပန၊ အလုံးစုံသော အခြင်းအရာအားဖြင့်ကား။ ဗုဒ္ဓါ၊ တို့သည်။ နိဗ္ဗာနံ၊ ကို။ ပရမန္တိ၊အမြတ်ဆုံးဟူ၍။ ဝဒန္တိ၊ ဟောတော်မူကြကုန်၏။

နဟိ ပဗ္ဗဇိတော ပရူပဃာတီ တိ၊ ကား။ ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အဓိဝါသနခန္တိ ဝိရဟိတတ္တာ၊ အဓိဝါသနခန္တိမှ ကင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပရံ၊ တပါးသောပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဥပဃာတေတိ၊ နှိပ်စက်တတ်၏။ ဗာဓတိ၊ နှိပ်စက်တတ်၏။ ဟိံသတိ၊ ညှဉ်းဆဲဘတ်၏။ သော၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပဗ္ဗဇိတော နာမ၊ ပဗ္ဗဇိတမည်သည်။ န ဟောတိ၊ မဟုတ်။ စတုတ္ထပါဒေါ ပန၊ န သမဏော ဟောတိ ပရံ ဝိဟေဌယန္တော-ဟူသော စတုတ္ထပါဒသည်ကား။ တဿေဝ၊ ထို နဟိ ပဗ္ဗဇိတော ပရူပဃာတီ ဟူသော တတိယပါဒ၏ပင်။ ဧဝံစနံ၊ တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ နဟိ ပဗ္ဗဇိတော တိ ဧတဿ၊ ဟူသော

၌ သက်ဝင်တည်နေစေတတ်၏။ ဣတိ ခန္တီ။ [သူတပါးက မိမိကိုအပြစ်ပြောလျှင် ပြန်၍မပြော မဟုတ်ခတ်ပဲ ထိုပြောသမျှအပြစ်ကို မိမိအပေါ်၌ တည်နေစေခြင်း ပြန်၍လှန်မချပဲ ထားခြင်းကို ''အဓိဝါသနခန္တိ''ဟု ခေါ်သည်။ အဓိ၊ မိမိအထက်၌။ ဝါသန၊ နေစေကြောင်းဖြစ်သော။ ခန္တိ၊ သည်းခံခြင်း။] အအေးအပူနှင့် တွေ့ပြန်လျှင်လည်း သည်းမခံတတ်သူမှာ ဒေါသဖြစ်နေတတ်၏။ သည်းခံတတ်သူကား—ဒေါသမဖြစ်ပဲ ဆောင်းတွင်းပဲ အေးမှာပေါ့၊ နွေအခါပဲပူမှာပေါ့'' စသည်ဖြင့် သည်းခံနိုင်သည်။

ပရမံ တပေါ။ ။သာ ပန ယသ္မာ သီလာဒီနံ ပဋိပက္ခဓမ္မေ သဝိသေသံ (အတူးနှင့်တကွ။) တပတိ၊ လောင်မြိုက်တတ်၏။ သန္တာပတိ၊ ပြင်းစွာလောင်မြိုက်တတ်၏။ ဝိဓမတိ၊ မှုတ်လွှတ်တတ်၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ပရမံ ဥတ္တမံ တပေါ၊ အမြတ်ဆုံးအကျင့်တည်း။ တေနာဟ ''အဓိဝါသနခန္တိနာမ ပရမံ တပေါ''တိ၊ ["ခန္တိ"ဟူသော အမည်ဖြင့် အဓိဝါသနခန္တိ အပြင် ဓမ္မနိဗ္ဗာနကွန်လည်း ရှိသေး၏။ ဓမ္မ၊ တရားတို့ကို။ နိဗ္ဗာန၊ အကြွင်းမဲ့ရှာဆင်ခြင်တတ်သော။ ခန္တိ၊ နှစ်သက်ခြင်းဉာဏ်။ ''အဓိဝါသနံ'' ဟူသောပါဌ်ဖြင့် ထို ဓမ္မနိဗ္ဗာနကွန်မှ မှ ထူးစေသည်။ အဓိဝါသနခန္တိတိဣမိနာ ဓမ္မနိဗ္ဗာနကွန်တော (တရားတို့ကို စုံးစုံးစိုက်စိုက် ရှုတတ် နှစ်သက်တတ်သော ဉာဏ်မှ။) ပိသေသေတိ၊ အထူးပြု၏။—ဋီကာ။]

ဤပုဒ်အပေါင်း၏။ နသမဏော ဟောတီ တိ၊ဟူသော ပုဒ်အပေါင်းသည်။ ဝေဝစနံ၊ တည်း။ ပရူပဃာတီ တိ တေဿ၊ ဟူသော ဤပုဒ်အပေါင်း၏။ ပရံ ဝိဟေ ဌယန္တော တိ၊ ဟူသော ဤပုဒ်အပေါင်းသည်။ ဝေဝစနံ၊တည်း။

အထဝါ၊ ထို့ပြင် တနည်းကား။ ပရူပဃာတီ တိ၊ ကား။ သီလူပဃာတီ၊ သီလကို ဖျက်ဆီးတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ (ပဗ္ဗဇိတော၊သည်။ နဟောတိ၊ မဟုတ်။) ဟိ၊ မှန်။ သီလံ၊ ကို။ဥတ္တမဌေန၊ မြတ်သည်၏အဖြစ်ဟူသော အနက်ကြောင့်။ ပရန္တိ၊ ပရံ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ယော စ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်ကား။ သမဏော၊ သမဏအမည်ရသည်။ (ဟုတ္ဒာ၊ ၍။ ဝါ၊ ဖြစ်ပါလျက်။) ပရံ၊ မိမိမှတပါးသော။ယံ ကိဉ္စိ၊ အမှတ်မရှိ တစုံတယောက်သော။ သတ္တံ၊ သတ္တဝါကို။ ဝိဟေဌယန္တော၊ ညှဉ်းဆဲလျက်။ ပရူပဃာတီ၊ မြတ်သော သီလကို ဖျက်ဆီးတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အတ္တနော၊ ၏။ သီလံ၊ ကို။ ဝိနာသကော၊ ဖျက်ဆီးတတ်သော။ သော၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပဗ္ဗဇိတော နာမ၊ ပဗ္ဗဇိတ မည်သည်။ နဟောတိ၊ မဟုတ်။ ဣတိ အတ္ထော။ [ဤနည်း၌ "နဟ" တလုံးအနက်မရှိ။]

အထဝါ၊ ကား။ ယော၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အဓိဝါသနခန္တိယာ၊ ၏။ အ ဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ပရူပဃာတီ၊ သူတပါးကို သတ်ဖြတ်တတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပရံ၊ သူတပါးကို။ အန္တမသော၊ အောက်ထစ်ဆုံးအားဖြင့်။ ဥံသ မှကသမ္ပိ၊ မှက် ခြင် ကိုသော်လည်း။ သဉ္ဇိစ္စ၊သတ္တဝါ ဟူသောသညာနှင့်တကွ စေတနာဖြင့်စေ့ဆော်၍။ ဇီဝိတာ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေမှ။ ဝေါရောပေတိ၊ ခွင်း၏။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နဟိ ပဗ္ဗဇိတော၊ ပဗ္ဗဇိတ အစစ်မဟုတ်။ ကိံ ကာရဏာ၊ အဘယ် အကြောင်းကြောင့်နည်း။ မလဿ၊ ဒေါသဟူသော အညစ်အကြေး၏။ ဝါ၊ ကို။ အ ပဗ္ဗာဇိတတ္တာ၊ မနှင်ထုတ်အပ်သေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ပဗ္ဗာဇယ။ပ။ ဝုစ္စတီတိ၊ ဟူသော။ ဣဒံ၊ ဤ လက္ခဏာသည်။ ပဗ္ဗဇိတ လက္ခဏံ၊ ပဗ္ဗဇိတ၏ အမှတ်အသားတည်း။ [ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ မလံ၊ အညစ်အကြေးကို။ ပဗ္ဗာဇယံ၊ နှင်ထုတ်နိုင်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဗ္ဗဇိတော တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။.... ဓမ္မပဒ—ဗြာဟ္မဏဝဂ်၊ အညတရ ဗြာဟ္မဏပဗ္ဗဇိတဝတ္ထု။]

ယောပိ၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ နဟေဝ ခေါ ဥပဃာတေတိ နမာရေတိ၊ သတ်ကား မသတ်တတ်။ အပိ စ၊ ထိုသို့ မသတ်တတ်ပါ

သော်လည်း။ ဒဏ္ဍာဒီဟိ၊ တုတ် အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ ဝိဟေဌေတိ၊ ညှဉ်းဆဲတတ်၏။ ပရုံ၊ ကို။ ဝိဟေဌယန္တော၊ ညှဉ်းဆဲတတ်သော။ သော၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သမဏော၊ သမဏအစစ်သာည်။ နု ဟော်တိ၊ မဟုတ်။ ကိံ ကာရဏာ၊ နည်း။ ဝိဟိံသာယ၊ ညှဉ်းဆဲခြင်း၏။ ဝါ၊ ကို။ အသမိတတ္တာ၊ မငြိမ်းစေအပ်သေး သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ပါပါနုံ၊ မကောင်းမှုတို့၏။ ဝါ၊ တို့ကို။ သမိတတ္တာ၊ ငြိမ်းစေအပ်ကုန်ပြီး၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သမဏောတိ၊ ဟူ၍။ ပဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ ဣဒံ၊ ဤလက္ခဏာသည်။ သမဏလက္ခဏံ၊ သမဏ၏ လက္ခဏာတည်း။

ဒုတိယဂါထာယ၊ ၌။ သဗ္ဗပါပဿာတိ၊ ကား။ သဗ္ဗာကုသလဿ၊ အလုံးစုံသော အကုသိုလ်ကို။ အ ကရဏ နွိ၊ ကား။ အနုပ္ပါဒနံ၊ မဖြစ်စေခြင်းလည်းကောင်း။ ကုသလဿ တိ၊ ကား။ စတုဘူမိက ကုသလဿ၊ လေးပါးသော ဘုံ၌ဖြစ်သော ကုသိုလ်ကို။ ဥပသမ္ပဒါ တိ၊ ကား။ ပဋိလာဘော၊ ရခြင်းလည်းကောင်း။ သစိတ္တပရိယောဒပနံ နွိ၊ ကား။ အတ္တနော၊ ၏။ စိတ္တဏော်တနံ၊ စိတ်ကို ထွန်းလင်းတောက်ပ စေခြင်းလည်းကောင်း။ ပန၊ ဆက်။ တံ၊ ထို မိမိစိတ်ကို ထွန်းလင်းတောက်ပစေခြင်းသည်။ အရဟတ္တေန၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကြောင့်။ ဟော်တိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သီလသံဝရေန၊ သီလကို စောင့်စည်းခြင်းဖြင့်။ ဝါ၊ စောင့်စည်းကြောင်းသီလဖြင့်။ သဗ္ဗပါပံ၊ အလုံးစုံသော မကောင်းမှုကို။ ပဟာယ၊ ပယ်စွန့်၍။ သမထဝိပဿနာဟိ၊ သမထ ဝိပဿနာတို့ဖြင့်။ ကုသလံ၊ ကို။ သမ္ပာဒေတွာ၊ ပြီးစီးစေ၍။ အရဟတ္တဖလေန၊ အရဟတ္တဖိုလ်ဖြင့်။ စိတ္တံ၊ မိမိစိတ်ကို။ ပရိယောဒပေတဗ္ဗံ၊ ထက်ဝန်းကျင် ဖွံ့စင်စေထိုက်၏။ ဣတိ ဧတံ၊ ဤ အဆုံးအမတော်သည်။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့၏။ သာသနံ၊ အဆုံးအမတော်တည်း။ ဩဝါဒေါ၊ တည်း။ အနုသိဋ္ဌိ၊ တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (ဇဝဒိတပ္ပံ၊၏။)

တတိယဂါထာယ၊ ၌။ အနုပဝါဒေါတိ၊ ကား။ ဝါစာယ၊ နှုတ်ဖြင့်။ ကာယဿ၊ ကိုယ်။ တစုံတယောက်ကို။ အနုပဝဒနံ၊ မစွပ်စွဲခြင်းလည်းကောင်း။ အနုပဃာတော်တိ၊ ကား။ ကာယေန၊ ကိုယ်ဖြင့်။ ဥပဃာတဿ၊ ညှဉ်းဆဲနှိပ်စက်မှုကို။ အ ကရဏံ၊ မပြုခြင်းလည်းကောင်း။ ပါတိမောက္ခေ တိ၊ ကား။ ပအတိမောက္ခံ၊ အပြားအားဖြင့် အလွန်မြတ်သော။ အတိ ပ မောက္ခံ၊ အလွန် အပြားအားဖြင့် မြတ်သော။ ယံ တံ ဥတ္တမသီလံ၊ အကြင် မြတ်သောသီလသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တသ္မိံ ပါတိမောက္ခေ၊ ထို မြတ်သောသီလ၌။ သံဝရော စ၊ စောင့်စည်းခြင်းလည်းကောင်း။ ဝါ၊တနည်း။ အဂတိ ဝိသေသေ

ဟိ၊ အဂတိ အထူးတို့မှ။ ပါတိ၊ စောင့်ရှောက်တတ်၏။ ဒုဂ္ဂတိဘယေဟိ၊ ဒုဂ္ဂတိဘေးတို့မှ။ မောက္ခေတိ၊ လွတ်စေတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပါတိ မောက္ခန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တသ္မိံ ပါတိမောက္ခေ၊ ထို အဂတိအထူးတို့မှ စောင့်ရှောက်တတ် ဒုဂ္ဂတိဘေးတို့မှ လွတ်စေတတ်သောသီလ၌။ သံဝရေ စ၊ ခြင်းလည်းကောင်း။ ဝါ၊ တနည်း။ ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နံ၊ ထို သီလကို။ ပါတိ၊ ၏။ တံ၊ ထို သီလကို စောင့်ရှောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ မောက္ခေတိ၊ ဒုဂ္ဂတိဘေးတို့မှ လွတ်မြောက်စေတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပါတိမောက္ခန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တသ္မိံ ပါတိမောက္ခေ၊ထို စောင့်ရှောက်သူကို ဒုဂ္ဂတိဘေးတို့မှ လွတ်မြောက်စေတတ်သော သီလ၌။ သံဝရေ စ၊ စောင့်စည်းခြင်းလည်းကောင်း။

မတ္တညုတာတိ၊ ကား။ ပဋိဂ္ဂဟဏပရိဘောဂဝသေန၊ ခံယူခြင်း သုံးစွဲခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပမာဏညုတာ၊ အတိုင်းအရှည်ကို သိသူ၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။ ပန္တဉ္ဇ သယနာသနန္တိ၊ ကား။ သယနာသနဉ္ဇ၊ အိပ်ရာ နေရာ ကျောင်းသည်လည်း။ သဃ်ဋ္ဌနဝိရဟိတံ၊ လူအများ၏ ထိခိုက်သွားလာခြင်းမှ ကင်းသောကျောင်းတည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ တတ္ထ၊ထို တတိယဂါထာ၌။ ဒ္ဒီဟိ ယေဝ၊နှစ်ပါးသာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ ပစ္စယေဟိ၊ ဆွမ်း၊ ကျောင်း ဟူသော ပစ္စည်းတို့ဖြင့်။ စတုပစ္စယသန္တောသော၊ လေးပါးသော ပစ္စည်း၌

မတ္တညုတာ။ ။မတ္တညုတာတိ ဘောဇနေ မတ္တညုတာ (ခံယူခြင်း စားသုံးခြင်း၌ အတိုင်းအရှည်ကို သိသူ၏အဖြစ်။) ခံယူသောအခါ မိမိတယောက်စာ လောက်ရုံသာခံယူ၍ အပိုမခံယူခြင်းသည်"ပဋိဂ္ဂဟဏေ မတ္တညုတာ"တည်း။ စားသောအခါ မိမိကျန်းမာရေးနှင့်ညီမျှအောင် စားခြင်းသည်"ပရိဘောဂေ မတ္တညုတာ"တည်း။ ထို့ကြောင့်"ပဋိဂ္ဂဟဏပရိဘောဂဝသေန မတ္တညုတာ"ဟု ဆိုသည်။ ဤ၌ ဘောဇဉ်ကို မှတ်၍"ဘောဇနေ မတ္တညုတာ"ဟု ဆိုသော်လည်း ပစ္စည်းလေးပါးလုံး၌ ထိုမတ္တညုကို ရနိုင်သည်။ [သာ ပန ဝိသေသတော ပစ္စယသန္နိဿိတသီလဝသေန (ပစ္စည်းလေးပါး၌မှီသော သီလ၏အစွမ်းအားဖြင့်။) ဂဟေတဗ္ဗာ၊ ဣတိအာဟ "ပဋိဂ္ဂဟဏပရိဘောဂဝသေန မတ္တညုတာ" တိ။—ဋီကာ။]

သဃ်ဋ္ဌန ဝိရဟိတံ။ ။သဃ်ဋ္ဌန (လူအများ၏ သွားလာခြင်းကြောင့် ရှုပ်ရှုပ်ယှက်ယှက် ထိခိုက်ခြင်းတည်း။ ထိုထိခိုက်ခြင်းမှ ကင်းသောကျောင်းသည်။) ပန္တ ပရိယန္တ (အစွန်အဖျား ကျောင်းသာဖြစ်၏။) ထို့ကြောင့်"ပန္တ"ကို "သဃ်ဋ္ဌနဝိရဟိတ"ဟု အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်သည်။ [သဃ်ဋ္ဌနဝိရဟိတန္တိ ဇနသံဃဋ္ဌနဝိရဟိတံ နိဇ္ဇနသမ္ဘာဓံ ဝိဝိတ္တန္တိ အတ္ထော။—ဋီကာ။]

ဒ္ဒီဟိယေဝ။ပေ။သန္တောသော။ ။ဂါထာ၌"မတ္တညုတာ စ ဘတ္တသ္မိံ"ဟူသောပါဌ်ဖြင့် ဆွမ်းပစ္စည်း၌ ရောင့်ရဲပုံကိုပြ၏။"ပန္တဉ္ဇ သယနာသနံ"ဟူသောပါဌ်ဖြင့် ကျောင်း

တင်းတိမ် ရောင့်ရဲခြင်းသည်။ ဝါ၊ ကို။ ဒီပိတော၊ ပြတော်မူအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ တေံ ဗုဒ္ဓါန သာသန နှိ၊ ကား။ ပရဿ၊ သူတပါးကို။ တေံ အနုပဝဒနံ၊ ဤ မစွပ်စွဲခြင်းသည်လည်း ကောင်း။ (တေံ) အနုပဃာတနံ၊ ဤ မညှဉ်းဆဲ မနှိပ်စက်ခြင်းသည်လည်း ကောင်း။ (သော)ပါတိမောက္ခသံဝရော၊ ဤ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလသည် လည်းကောင်း။ ပဋိဂ္ဂဟဏပရိဘောဂေသု၊ ခံယူခြင်း သုံးဆောင်ခြင်းတို့၌။ (သော)မတ္တညုတာ၊ ဤအတိုင်းအရှည်ကို သိသူ၏ အဖြစ်သည်လည်းကောင်း။ အဋ္ဌသမာပတ္တိဝသိဘာဝါယ၊ရှစ်ပါးသောစျာန်သမာပတ်၌ ဝသီဘော်အကျိုး ငှာ။ (ဆိတ်ငြိမ်သောကျောင်း၌ ရှစ်ပါးသောစျာန်သမာပတ်ကို အထပ်ထပ် ဝင်စား၍ စျာန်သမာပတ်၏ အစွမ်းသတ္တိရှိသည်၏အဖြစ်အကျိုးငှာ။) တေံ ဝိဝိတ္တသေနာသနသေဝနဥ၊ ဤလူတို့မှကင်းဆိတ်သော အိပ်ရာ နေရာကျောင်း ကို မှီဝဲခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့၏။ သာသနံ၊ အဆုံးအမတော် တည်း။ သြဝါဒေါ၊ သြဝါဒတော်တည်း။ အနုသိဋ္ဌိ၊ သွန်သင်တော်မူခြင်း တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ (ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။) ပန၊ ဆက်။ ဣမာ၊ ဤ ဂါထာတို့ သည်။သဗ္ဗဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့၏။ ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသဂါထာ၊ ပါတိမောက်ကိုရွတ်ရာ ရွတ်ကြောင်းဖြစ်သောဂါထာတို့သည်။ဟောနှိ။ဣတိ၊သို့။ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ကုန်၏။

ဒေဝတာရောစနအဖွင့်

၉၁။ စ၊ ဆက်။ တ္တောဝတာ၊ ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော သုတ်အစိတ် အပိုင်းဖြင့်။ ဝိပဿိဿ၊ သော။ ဘဂဝတော၊ ၏။ အပဒါနာနုသာရေန၊ အပဒါန်ကို အစဉ်လိုက်သော။ ဣမိနာ ဝိတ္ထာရကထနေန၊ ဤ အကျယ်ကို ဟောကြောင်းစကားဖြင့်။ တထာဂတသေဝေသာ။ပ။သုပ္ပဋိဝိဒ္ဓါတိ၊ ဟူ၍။

ပစ္စည်း၌ ရောင့်ရဲပုံကိုပြ၏။ ဤ နှစ်ပါးကို တိုက်ရိုက်ပြလိုက်သဖြင့် သက်နံးပစ္စည်း ဆေးပစ္စည်းနှစ်ပါးကိုလည်း တင်းတိမ်ရောင့်ရဲပုံချင်း တူသောကြောင့် လက္ခဏဟာရ နေတ္တိနည်းဖြင့် ပြပြီးဖြစ်တော့သည်။ ထို့ကြောင့် ''စတုပစ္စယသန္တောသော ဒီပိတော'' ဟု ဖွင့်သည်။ [ပစ္စယသန္တောသတာသာမညေန (ပစ္စည်း၌ တင်းတိမ်ရောင့်ရဲသည်၏ အဖြစ်အားဖြင့် တူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။) ဣတရဒ္ဓယဿာ ပိ လက္ခဏဟာရနယေန (လက္ခဏဟာရ နေတ္တိကျမ်း၌လာသောနည်းဖြင့်။) ဇောတိတဘာဝတော (ထွန်းပြအပ် သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။) –ဋီကာ။]

အပဒါနာနုသာရေန။ ။ဒါ ဓာတ်သည် အဝခဏ္ဍန (ပိုင်းဖြတ်ခြင်း) အနက်ကို ဟော၏။ ဒါနတော+အပဂတံ အပဒါနံ။ ဒါနတော+ပိုင်းဖြတ်ခြင်းမှ။ အပဂတံ၊ ကင်းသောစကားအစဉ်တည်း။ အပဒါနံ၊ ပိုင်းဖြတ်ခြင်းမှ ကင်းသောစကားအစဉ်။

ဝေံ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တာယ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီးသော။ ဓမ္မခာတုယာ၊ သစ္စာလေးရပ်ဓမ္မဓာတ်၏။ ဝါ၊ ကို။ သုပ္ပဋိဝိဒ္ဓဘာဝံ၊ ကောင်းစွာထိုးထွင်း၍ သိအပ်ပြီး၏အဖြစ်ကို။ ပကာသေတွာ၊ ထင်ရှားပြတော်မူပြီး၍။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ဒေဝတာ ပိ၊ ဗြဟ္မာတို့သည်လည်း။ တထာဂတဿ၊ အား။ တေမတ္ထံ၊ ဤအကြောင်းကို။ အာရောစေသုံ၊ လျှောက်ကြကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သော။ ဒေဝတာရောစနံ၊ ဗြဟ္မာတို့၏လျှောက်ပုံကို။ ပကာသေတုံ၊ ဌာ။ ဧကမိဒါဟန္တိ အာဒိံ၊ ကို။ အာဟ၊ ပြီ။ [ဓမ္မဓာတု သုပ္ပဋိဝိဒ္ဓါ၏ အကျယ်ကို ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ အဇ္ဈတ္တိကနိဒါန်း ဝေရဉ္ဇကဏ္ဍ-၌ ပြထားပြီ။]

တတ္ထ၊ ထို ဧကမိဒါဟံ အစရှိသောပါဌ်၌။ သုဘဂဝနေတိ၊ ကား။ ဝေံ နာမကေ၊ ဤသို့ သုဘဂဟူသော အမည်ရှိသော။ ဝနေ၊ တော၌။ [ဋီကာ၌ သုဘဂ အမည်ရခြင်း၏ အကြောင်းကို ပြထားသည်။] သာလရာဇမူလေတိ၊ ကား။ ဝနပ္ပတိဇေဋ္ဌကဿ၊ တော၏အရှင် အကြီးအကဲဖြစ်သော သစ်ပင်၏။ ဝါ၊ တောစိုးသစ်ပင်၏။ မူလေ၊ အနီးအောက်၌။ ကာမစ္ဆန္ဒံ ဝိရာဇေတွာတိ၊ ကား။ အနာဂါမိမဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ မူလသမုဂ္ဃါတဝသေန၊ အမြစ်အရင်းကို အကြွင်းမဲ့ပယ်သတ်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝိရာဇေတွာ၊ မတပ်မက်မူ၍။ ("ဣဓ ဥပပန္နာ"၌စပ်။) စ၊ ဆက်။ ဝိပဿိဿ၊ ၏။ (သာသနေ၊ ၌။ ဝုတ္ထဗြဟ္မစရိယာ၊ ကျင့်သုံးအပ်ပြီးသော မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယ ရှိကုန်သော။ ဒေဝတာ၊ သုဒ္ဓါဝါသ ဗြဟ္မာတို့သည်။ အာရောစယိံသု) ယထာ၊ လျှောက်ကြကုန်သကဲ့သို့။ ဝေံ၊ တူ။ သေသဗုဒ္ဓါနမ္ပိ၊ ဝိပဿီဘုရားမှကြွင်းသော သိခီ

ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရား၏ အကြောင်းအရာကို ပြရာ၌ အကြားအကြားဝယ် ပိုင်းဖြတ်ခြင်းမရှိပဲ အစက အဆုံးတိုင်အောင် ပြကြောင်းစကားသည် "ဝိပဿီအပဒါန (ဝိပဿီအပဒါန်) မည်၏။ ထို အပဒါန်ကိုပင် ယခုခေတ်၌ အတ္ထုပ္ပတ္တိ ဟု နာမည်တပ်နေကြသည်။ အနုဿရတီတိ အနုဿာရော၊အပဒါနံ+အနုဿာရော အပဒါန အနုဿာရော၊ အပဒါန်သို့ အစဉ်လိုက်သော အကျယ်စကား။

ဝေံ သေသဗုဒ္ဓါနမ္ပိ။ ။ဤသို့ ဝိပဿီအစရှိသော ဘုရားခုနစ်ဆူတို့၏ ဖြစ်ပုံအစဉ်ကို အပိုင်း အပြတ်မရှိပဲ အပြည့်အစုံ ဟောရာဖြစ်သောကြောင့် ဤသုတ်ကို "မဟာပဒါနသုတ်" ဟု ခေါ်ရသည်။ ဝိပဿီဘုရား၏ သာဝကတို့သည် ဤဘုရား လက်ထက်တော်တိုင်အောင် သုဒ္ဓါဝါသ ဗြဟ္မာပြည်၌ ရှိကြသောကြောင့် အာဋာနာဋိယသုတ်ကို ဟောတော်မူသောအခါ ထို သာဝကများလည်း နှစ်သက်အောင် "ဝိပဿိဿ စ နမတ္ထု၊ စက္ခုမန္တဿ သိရီမတော" စသည်ဖြင့် ဘုရားခုနစ်ဆူ တို့အား ရှိခိုးပုံကို စတုမဟာရာဇ်နတ်မင်းများ ပြကြသည်။

အစရှိသော ဘုရားရှင်တို့၏လည်း။ သာသနေ၊ ၌။ ဝုတ္ထဗြဟ္မစရိယာ၊ ရှိကုန်သော။ ဒေဝတာ၊ တို့သည်။ အာရောစယိ်သု၊ လျှောက်ကြကုန်ပြီ။ ပန၊ ထိုသို့ အခြားသော မြတ်စွာဘုရားတို့၏ သာဝက သုဒ္ဓါဝါသ ဗြဟ္မာတို့ လျှောက်ကြပါကုန်သော်လည်း။ပါဠို၊ ပါဠိတော်သည်။ ဝိပဿိသ္သ၊ သော။ (ဘဂဝတော)စေဝ၊ ၏လည်းကောင်း။ အမှာကံ၊ တို့၏။ ဘဂဝတောစ၊ ၏လည်းကောင်း။ ဝသေန၊ စပ်သဖြင့်။ အာဂတာ၊ လာပြီ။

တတ္ထ၊ ထို ပါဠိုရပ်၌။ (ဟနည်း) ထို အဝိဟာအစရှိသော ပုဒ်တို့၌။ (အတ္ထော ဇေံ ဝေဒိတဗ္ဗော။) (ယေ၊ အကြင် ဗြဟ္မာတို့သည်။)အတ္တာနော၊ မိမိ၏။ သမ္ပတ္တိယာ၊ စည်းစိမ်မှ။ နာ ဟာယန္တိ-နာ ဝိဟာယန္တိ၊ မယုတ်လျော့ကုန်။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ (တေ၊ ထို ဗြဟ္မာတို့သည်။) အဝိဟာ၊ အဝိဟာတို့မည်၏။ (ယေ၊ တို့သည်။) ကဉ္စိ၊ တစုံတယောက်သော။ သတ္တံ၊ သတ္တဝါကို။ နာ တပန္တိ၊ မလောင်မြိုက်တတ်ကုန်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (တေ၊ တို့သည်။) အတပ္ပါ၊ တို့မည်၏။ [တပ ဓာတ်+ ကျ ပစ္စည်းကြံ။] (ယေ၊ တို့သည်။) သုန္ဒရဒဿနာ၊ ကောင်းသော မြင်ရခြင်းရှိကုန်၏။ အဘိရူပါ၊ လှန်ကဲသော အဆင်းရှိကုန်၏။ ပါသာဒိကာ၊ စိတ်၏ ကြည်လင်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (တေ၊ တို့သည်။) သုဒဿာ၊ တို့မည်၏။ (ယေ၊ တို့သည်။) သုဒ္ဒသာ၊ ကောင်းစွာ။ ပဿန္တိ၊ ကြည့်ရှုတတ်ကုန်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ဇေတသံ၊ ဤ ဗြဟ္မာတို့၏။ သုန္ဒရံ၊ ကောင်းသော။ဒုဿနံ၊ မြင်ရခြင်းသည်။ (အတ္ထိ။) ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ (တေ၊ တို့သည်။) သုဒဿီ၊ တို့မည်၏။ (ယေ၊ တို့သည်။) သဇ္ဇဟေဝ၊ အလုံးစုံသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ သဂ္ဂဏေဟိ စ၊ မိမိဂုဏ်တို့ဖြင့်လည်းကောင်း။ ဘဝသမ္ပတ္တိယာ စ၊ ဘဝ၏ ပြည့်စုံခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း။ ဇေဋ္ဌာ၊ ကြီးကုန်၏။ တတ္ထ၊ ဤ ဗြဟ္မာတို့၌။ကနိဋ္ဌာ၊ အသေး အငယ်တို့သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိကုန်။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ (တေ၊ တို့သည်။)အကနိဋ္ဌာ၊ တို့မည်၏။

ဣဓ၊ ဤနေရာ၌။ ဌတ္ဝာ၊ တန့်ရပ်၍။ ဘာဏဝါရာ၊ တကြိမ် ရပ်နား၍ ရွတ်ဆိုအပ်သော ပါဠိတော် အကြိမ်တို့ကို။ သမောဓာနေတဗ္ဗာ၊ ပေါင်းထုံကုန်၏။ ဟိ၊ ချဲ့။ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ၊ ၌။ ဝိပဿိသ္သ၊ သော။ ဘဂဝတော၊ ၏။ အပဒါနဝသေန၊ အပဒါန်နှင့် စပ်သဖြင့်။ ဝါ၊ ပိုင်းဖြတ်ခြင်းမှ ကင်းသော ဖြစ်တော်စဉ်နှင့် စပ်သဖြင့်။ တယော၊ ကုန်သော။ ဘာဏဝါရာ၊ တို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်ပြီ။ စ၊ဆက်။ ဝိပဿိသ္သ၊ ၏။ အပဒါနဝသေန၊ ဖြင့်။ (တယော ဘာဏဝါရာ။)ဝုတ္တာ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ဇေဋ္ဌ၊တူ။ သိခီအာဒီနမ်ပိ၊ သိခီ-အစရှိသော ခြောက်ဆူသော ဘုရားရှင်တို့၏လည်း။ အပဒါနဝသေန၊

ဖြင့်။ (တယော ဘာဏဝါရာ။) ဝုတ္တာ ဝ၊ ကုန်သည်သာ။ ပန၊ ထိုသို့ သိခိ-အစရှိသော ဘုရားခြောက်ဆူတို့၏လည်း အပဒါန်နှင့်စပ်သဖြင့် သုံးပါးကုန်သော ဘာဏဝါရတို့ကို ဟောတော်မူအပ်ပါကုန်သော်လည်း။ပါဠိ၊ ပါဠိတော်ကို။ သဒ္ဒါတို့ကာ၊ ချုံးအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သတ္တန္နံ၊ ကုန်သော။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ စပ်သဖြင့်။ အမှာကံ၊ တို့၏။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဧကဝီသတိ၊ နှစ်ဆယ့်တပါးသော။ ဘာဏဝါရာ၊ တို့ကို။ ကထိတာ၊ ကုန်ပြီ။ တထာ၊ တူ။ အဝိဟေဟိ၊ အဝိဟာ ဗြဟ္မာတို့သည်။ (ဧကဝီသတိ ဘာဏဝါရာ ကထိတာ၊ လျှောက်အပ်ကုန်ပြီ။) တထာ၊ တူ။ အတပ္ပေဟိ၊ တို့သည်။ (ဧကဝီသတိ ဘာဏဝါရာ ကထိတာ။) တထာ၊ တူ။ သုဒဿေဟိ၊ တို့သည်။ (ဧကဝီသတိ ဘာဏဝါရာ ကထိတာ။) တထာ၊ တူ။ သုဒဿီဟိ၊တို့သည်။ (ဧကဝီသတိ ဘာဏဝါရာ၊ကထိတာ။) တထာ၊ တူ။ အကနိဋ္ဌေဟိ၊ တို့သည်။ (ဧကဝီသတိ ဘာဏဝါရာ ကထိတာ။) ဣတိ၊ သို့။ သဗ္ဗမ်ိဳ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော ပါဠိရပ်သည်။ ဆဗ္ဗီသတိ ဘာဏဝါရသတံ၊ တရာ့နှစ်ဆယ့်ခြောက် ဘာဏဝါရရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေပိဋ္ဌကေ၊ ပိဋကတ်သုံးပုံ ဟူသော။ ဗုဒ္ဓဝစနေ၊ ဘုရာ့စကားတော်၌။ အည်၊ ဤသုတ်မှ အခြားသော။ ဆဗ္ဗီသတိ ဘာဏဝါရပရိမာဏံ နာမ၊ တရာ့နှစ်ဆယ့်ခြောက် ဘာဏဝါရ ဟူအတိုင်းအရှည် ရှိသည်မည်သော။ သုတ္တံ၊ သုတ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ အယံ သုတ္တန္တော၊ ဤ သုတ်သည်။ သုတ္တန္တရာဇာ နာမ၊ သုတ်တို့၏ မင်းမည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ဣတော၊ ဤပါဠိရပ်မှ။ ပရံ၊နောက်၌။ အနုသန္ဓိ ဒ္ဒယမ်ပိ၊ အနုသန္ဓေနှစ်ပါး အပေါင်းကိုလည်း။နိယျာတေန္တော၊နိဂုံးအုပ်လိုသည်။(ဟုတ္ထာ။)[နိယျာတေန္တောတိ နိဂမေန္တော။–ဋီကာ။]ဣတိ ဧဝါ ဘိက္ခဝေတိ အာဒိ၊ကို။ အာဟ၊ပြီ။ တံ သဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံသောစကားရပ်သည်။ဥတ္တာနမေဝ၊ပေါ်လွင်ထင်ရှားသည်သာ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။ ဣတိ၊ဤဆိုအပ်ပြီးသောစကားအစဉ်ဖြင့်။သုမင်္ဂလဝိလာသိနိယာ၊ သုမင်္ဂလဝိလာသိနီ မည်သော။ ဒီဃနိကာယဋ္ဌကထာယံ၊ ဒီဃနိကာယ် အဋ္ဌကထာ၌။မဟာပဒါနသုတ္တဝဏ္ဏနာ၊မဟာပဒါနသုတ်၏အဖွင့်သည်။နိဋ္ဌိတာ၊ပြီး၏။

မဟာပဒါနသုတ် အဋ္ဌကထာအဖွင့်ပြီး၏။

အနုသန္ဓိဒ္ဒယံ။ ။စကားအဆက်တရပ်ကို၊"အနုသန္ဓိ"ဟု ခေါ်၏။ ထို အနုသန္ဓေသည် ဤသုတ္တန်၌"ဓမ္မဓာတုပဒါနုသန္ဓေ ဒေဝတာရောစနုပဒါနုသန္ဓေ"ဟု နှစ်မျိုး ရှိ၏။ ထိုတွင်"ဣတော သော ဘိက္ခဝေ ကေနဝုတိကပ္ပေ"မှစ၍၊"အမိစ္စတော စ အာယောဂေါ။ တေ ဗုဒ္ဓါန သာသနန္တိ"တိုင်အောင်သော စကားရပ်သည် ဓမ္မဓာတုပုဒ် အနုသန္ဓေရှိသော စကားရပ်တည်း။ "ကေမိဒါဟံ ဘိက္ခဝေ" အစရှိသော စကားရပ်သည် ဒေဝတာရောစနုပုဒ် အနုသန္ဓေရှိသော စကားရပ်တည်း။ [အနုသန္ဓိဒ္ဒယမ်ပိတိ ဓမ္မဓာတုပဒါနုသန္ဓိ ဒေဝတာရောစနုပဒါနုသန္ဓိတိ ဒုဝိဓံ အနုသန္ဓိ"။–ဋီကာ။]

မဟာနိဒါနသုတ် အဋ္ဌကထာ

နိဒါန အဖွင့်

ဧဝံ မေ သုတံ။ပ။ ကုရူသူတိ၊ ဟူသော ဤသုတ်သည်။ ဝါ၊ သည်။ မဟာနိဒါနသုတ္တံ၊ မဟာနိဒါနသုတ်တည်း။ [အမျိုးမျိုးအနက်ပေးပုံကို မဟာပဒါနဋ္ဌကထာ၌ပြခဲ့ပြီ။] တတြ၊ ထို မဟာနိဒါနသုတ်၌။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်လတ္တံ့ကား။ အနုတ္တာနပဒဝဏ္ဏနာ၊ မပေါ်လွင်သော ပုဒ်တို့၏ အဖွင့်တည်း။ ဝါ၊ မပေါ်လွင်သောပုဒ်တို့၏ ဖွင့်ကြောင်းဖွင့်ရာ အဋ္ဌကထာတည်း။ ကုရူသု ဝိဟရတိ တိ(ဇတ္ထ)၊ ဟူသော ဤပါဌ်၌။ (ကုရူတိ ဝုစ္စတိ–၌ စပ်။) ဇနပဒိနော၊ ဇနပုဒ်ရှိကုန်သော။ ဝါ၊ ဇနပုဒ်ပိုင်ရှင် ဖြစ်ကုန်သော။ [ဇနပဒိနောတိ ဇနပဒဝန္တော၊ ဇနပဒဿ ဝါ ဣဿရသာမိနော။–ဋီကာ။] ရာဇကုမာရာ၊ မင်းသားတို့သည်။ ကုရူနာမ၊ ကုရူတို့မည်၏။ ["ဇနပဒိနော"၏ အဓိပ္ပါယ်ကို သီလက္ခန်ဘာသာဋီကာ အမ္ဗဋ္ဌသုတ် အဒ္ဓါနဂမန–အဖွင့်၌ ပြခဲ့ပြီ။] တေသံ၊ ထို ကုရူမင်းသားတို့၏။ နိဝါသော၊ နေရာဖြစ်သော။ ဇကော ပိ ဇနပဒေါ၊ ဇနပုဒ် တခုတည်းကိုလည်း။ [(တနည်း) ဇကော၊ တခုတည်းသည်။ (သမာနော)ပိ၊ ဖြစ်ပါသော်လည်း။ ဝါ၊ ဖြစ်သည်လည်းဖြစ်သော။ ဇနပဒေါ၊ ဇနပုဒ်ကို။] ရုဋ္ဌိသဒ္ဒေန၊ ရုဋ္ဌိသဒ္ဒါအားဖြင့်။ ဝါ၊ ရုဋ္ဌိသဒ္ဒါ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကုရူတိ၊ ကုရူတို့ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ [ဤ ဝါကျ၏ အဓိပ္ပါယ်ကိုလည်း သီလက္ခန်ဘာသာဋီကာ အဖွင့်၌ပင် ပြခဲ့ပြီ။ ကောသလာနှင့်။ ကုရူ-သာ ကဲ့သည်။] ကုရူသု၊ ကုရူဟု ဗဟုဝုစ် အမည်ရသော။ တသ္မိံ ဇနပဒေ၊ ထို ဇနပုဒ်၌။ (ဝိဟရတိ–၌ စပ်။)

ပန၊ ဝါဒန္တရ ဝိသေသ ကား။ အဋ္ဌကထာစရိယာ၊ ရှေး အဋ္ဌကထာဆရာတို့သည်။ အာဟု၊ မိန့်တော်မူကြကုန်ပြီ။ [အဋ္ဌကထာစရိယာ ပနာတိ ပနသဒ္ဒေါ ဝိသေသတ္ထဇောတနော။–ဋီကာ။] (ကိံ၊ နည်း။)မန္ဓာတုကာလေ၊ မန္ဓာတ် စကြာမင်းဖြစ်ရာအခါ၌။ တီသု၊ သုံးကျွန်းကုန်သော။ ဒီပေသု၊

အနုတ္တာနပဒဝဏ္ဏနာ။ ။ဥတ္တာန ပုဒ်၏ အနက်ကို သီလက္ခန်ဘာသာဋီကာ သာမညဖလသုတ် ဥပါသကတ္တပဋိဝေဒနာကထာ အဖွင့်၌ပြခဲ့ပြီ။ နဉ+ဥတ္တာနာနိ အနုတ္တာနာနိ၊ အနုတ္တာနာနီ စ+တာနိ+ပဒါနိစာတိ အနုတ္တာနပဒါနိ၊ (မပေါ် လွင်သောပုဒ်တို့။) အနုတ္တာနပဒါနံ+ဝဏ္ဏနာ အနုတ္တာနပဒဝဏ္ဏနာ၊ (မပေါ်လွင်သောပုဒ်တို့၏ ဖွင့်ကြောင်းဖွင့်ရာ အဋ္ဌကထာ။)

ကျန်းတို့၌။ မနုဿာ၊ တို့သည်။ ဇမ္ဗုဒီပေါ နာမ၊ ဇမ္ဗူဒီပ်မည်သည်။ ဗုဒ္ဓပစ္စေကဗုဒ္ဓမဟာသာဝကစက္ကဝတ္တိပဘုတိနံ၊ ဘုရား ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ မဟာသာဝက စကြာမင်းအစရှိကုန်သော။ ဥတ္တမမနုဿာနံ၊ မြတ်သောလူတို့၏။ ဥပပတ္တိဘူမိ၊ ဖြစ်ရာ မြေအရပ်တည်း။ ဥတ္တမဒီပေါ၊ မြတ်သောကျန်းတည်း။ အတိရမဏီယော၊ အလွန်မွေလျော်ထိုက်သော ကျန်းတည်း။ ဥ၊ အလွန်မွေ့လျော်ဖွယ်ကောင်းသော ကျန်းတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ သုတ္တာ၊ ကြား ရ၍။ မန္ဒာတုစက္ကဝတ္တိနာ၊ မန္ဒတ် စကြာမင်းမည်သော။ စက္ကရတနံ၊ စကြာရတနာကို။ ပုရက္ခတ္တာ၊ ရှေ့သွား၍။ စတ္တာရော၊ လေးကျန်းကုန်သော။ ဒီပေ၊ ကျန်းတို့ကို။ အနု သံယာယန္တေန၊ အစဉ်လှည့်လည်သော။ ရညာ၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ အာဂမံသု၊ လိုက်လာကြကုန်ပြီ။ တတော၊ ထိုမှနောက်၌။ ဆဇ္ဇာ၊ သည်။ ပရိဏာယကရတနံ၊ သားတော်ကြီးရတနာကို။ ပုစ္ဆိ၊ မေးပြီ။ (ကိံ။) မနုဿလောကတော၊ လူ့ပြည်လောကထက်။ ရမဏီယတရံ၊ သာ၍မွေလျော်ဖွယ်ကောင်းသော။ ဌာနံ၊ အရပ်သည်။ အတ္ထိ နုခေါ၊ ရှိသေးသလော။ ဣတိ၊ သို့။ (ပုစ္ဆိ၊ ပြီ။) ဒေဝ၊ မင်းမြတ်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧဝံ၊ သို့။ ဘာသတိ၊ ပြောပါသနည်း။ ဝါ၊ မေးပါသနည်း။ စန္ဒိမသူရိယာနံ၊ လနေတို့၏။ အာနုဘာဝံ၊ အာနုဘော်ကို။ န ပဿသိ ကိံ၊ မြင်တော်မမူပါသလော။ ဧတေသံ၊ ဤ လ နေတို့၏။ ဌာနံ၊ တည်ရာအရပ်သည်။ (စတုမဟာရာဇ်နတ်ပြည်ကို ဆိုလိုသည်။) ဣတော၊ ဤလူ့ပြည်လောကထက်။ ရမဏီယတရံ၊ သာ၍ မွေလျော်ဖွယ်ကောင်းသည်။ (ဟောတိ)နှုန့်၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်ပါလော။

ရာဇာ၊ သည်။ စက္ကရတနံ၊ ကို။ ပုရက္ခတ္တာ၊ ၍။ တတ္ထ၊ ထို လ နေတို့၏ တည်ရာအရပ်သို့။ (စတုမဟာရာဇ် နတ်ပြည်သို့။)အဂမာသိ၊ သွားပြီ။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ မဟာရာဇာနော၊ နတ်မင်းကြီးတို့သည်။ မန္ဒာတုမဟာရာဇာ၊ မန္ဒာတု မင်းတရားကြီးသည်။ အာဂတော၊ လာပြီတဲ့။ ဣတိ၊ သို့။ သုတ္တာဝ၊ ကြား၍သာလျင်။ ဝါ၊ ကြားလျင်ကြားချင်းပင်။ ရာဇာ၊ သည်။ မဟိဒ္ဓိကော၊ ကြီးသောတန်ခိုးရှိ၏။ မဟာနုဘာဝေါ၊ ကြီးသော အာနုဘော်ရှိ၏။ ယုဒ္ဓေန၊ စစ်တိုက်ခြင်းဖြင့်။ ပဋိဗာဟိတုံ၊ တားမြစ်ခြင်းငှာ။ နသက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ကြံ၍။ သက်၊ မိမိဥစ္စာဖြစ်သော။ ရဇ္ဇံ၊ မင်းအဖြစ်ကို။ ဝါ၊ စတုမဟာရာဇ် နတ်ပြည်ကို။ နိယျာတေသုံ၊ အပ်နှင်းကြကုန်ပြီ။ သော၊ ထိုမန္ဒာတု မင်းတရားကြီးသည်။ တံ၊ ထို မင်းအဖြစ်ကို(စတုမဟာရာဇ်နတ်ပြည်ကို)။ဂဟေတ္ဝာ၊ယူ၍။ဝါ၊လက်ခံ၍။[ဂဟေတ္ဝာတိ

သမ္ပဋိစ္ဆိတ္ဌာ။-ဋီကာ။] ပုန၊ တဖန်။ ပုစ္ဆိ၊မေးပြန်ပြီ။ (ကိံ။) ဣတော၊ ဤစတုမဟာရာဇ် နတ်ပြည်ထက်။ ရမဏီယတရံ၊ သော။ ဌာနံ၊ သည်။ အတ္ထိ နုခေါ၊ သလော။ ဣတိ၊ သို့။ (ပုစ္ဆိ၊ ပြီ။)

အထ၊ မေးရာ ထိုအခါ၌။ အဿ၊ ထို မန္ဓာတု မင်းတရားကြီးအား။ တာဝတိံသဘဝနံ ၊တာဝတိံသာနတ်ပြည်ကို။ ကထယိံသု၊ သံတော်ဦးတင်ကြကုန်ပြီ။ ဒေဝ၊ မြတ်။ ဣတော၊ ဤစတုမဟာရာဇ်နတ်ပြည်ထက်။ တာဝတိံသဘဝနံ၊ သည်။ ရမဏီယတရံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထို တာဝတိံသာ နတ်ပြည်၌။ ဒေဝရညော၊ နတ်တို့၏မင်းဖြစ်သော။ သက္ကဿ၊ သိကြား၏။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ဣမေ မဟာရာဇာနော၊ တို့သည်။ ပရိစာရကာ၊ အလုပ်အကျွေးတို့သည်။ (ဟုတ္ဌာ။) ဒေါဝါရိကဘူမိယံ၊ တံခါးစောင့်၏ ဖြစ်ရာ အခိုက်အတန့်၌။ ဝါ၊ တံခါးစောင့် အရာ၌။ တိဋ္ဌန္တိ၊ တည်ကုန်၏။ ဒေဝရာဇာ၊ သော။ သက္ကော၊ သည်။ မဟိဒ္ဓိကော၊ ၏။ မဟာနုဘာဝေါ၊ ၏။ တဿ၊ ထို သကြား၏။ ဣမာနိ၊ ဤ အရာတို့သည်။ ဥပဘောဂဌာနာနိ၊ အသုံးအဆောင်ဖြစ်သော အရာတို့ပါတည်း။ ယောဇနသဟဿုဗ္ဗေဓော၊ ယူဇနာတထောင် အမြင့်အစောက်ရှိသော။ ဝေဇယန္တော၊ ဝေဇယန္တမည်သော။ ပါသာဒေါ၊ ပြာသာဒ်လည်းကောင်း။ ပဉ္စ ယောဇနသတုဗ္ဗေဓာ၊ ယူဇနာငါးရာ အမြင့်အစောက်ရှိသော။ သုဓမ္မာ၊ သုဓမ္မာမည်သော။ ဒေဝသဘာ၊ နတ်တို့၏ စည်းဝေးရာသဘင်လည်းကောင်း။ ဒိယစုယောဇနသတိကော၊ အခွဲအားဖြင့် ယူဇနာနှစ်ရာရှိသော။ ဝါ၊ ယူဇနာတရာ့ငါးဆယ်ရှိသော။ ဝေဇယန္တရထော၊ ဝေဇယန္တာ ရထားလည်းကောင်း။ တထာ၊ ထို့အတူ ယူဇနာတရာ့ငါးဆယ်ရှိသော။ ဧရာဝဏော၊ ဧရာဝဏ်မည်သော။ ဟတ္ထီ၊ ဆင်လည်းကောင်း။ ဒိဗ္ဗရုက္ခသဟဿပဋိမဏ္ဍိတံ၊ နတ်၌ဖြစ်သော တထောင်သောသစ်ပင်တို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော။ နန္ဒနဝနံ၊ နန္ဒန ဥယျာဉ်လည်းကောင်း။ စိတ္တလတာဝနံ၊ စိတ္တလတာ ဥယျာဉ်လည်းကောင်း။ ဖာရုသကဝနံ၊ ဖာရုသက ဥယျာဉ်လည်းကောင်း။ မိဿကဝနံ၊ မိဿကဥယျာဉ်လည်းကောင်း။ ယောဇနသတုဗ္ဗေဓော၊ ယူဇနာတရာ အမြင့်အစောက်ရှိသော။ ပါရိစ္ဆတ္တကော၊ တက်ဝန်းကျင် ထီးနှင့်တူသော။ကောဝိဋ္ဌာရော၊ပင်လယ်ကသစ်ပင်လည်းကောင်း။တဿ၊ ထို ပင်လယ်ကသစ်ပင်၏။ ဟေဌာ၊ အောက်၌။ သဋ္ဌိ ယောဇနာယာမာ၊ ယူဇနာခြောက်ဆယ် အလျားရှိသော။ ပညာသ ယောဇနဝိတ္ထတာ၊ ယူဇနာငါးဆယ် အပြန့်အကျယ်ရှိသော။ ပဉ္စဒသယောဇနုဗ္ဗေဓာ၊ တဆယ့်ငါးယူဇနာအမြင့်အစောက်ရှိသော။ဇယကုသုမပုပ္ဖဝဏ္ဏာ၊လယ်ခေါင်ရမ်းပန်းပုင့်၏ အဆင်း

နှင့်တူသော အဆင်းရှိသော။ ပဏ္ဍုကမ္မလသိလာ၊ ပဏ္ဍုကမ္မလာ ကျောက်နေရာလည်းကောင်း။ ယဿာ၊ ယင်း ပဏ္ဍုကမ္မလာ ကျောက်နေရာ၏။ မုဒုတာယ၊ နူးညံ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သက္ကဿ၊ ၏။ (ဥပစုကာယော-၌ စပ်။) ဝါ၊ သည်။ (နိသီဒတော-၌ စပ်။) နိသီဒတော၊ ထိုင်လတ်သော်။ ဥပစုကာယော၊ ထက်ဝက်ကိုယ်သည်။ အနုပဝိသတိ၊ အစဉ်အတိုင်းသက်ဝင်၏။ (မြုပ်၏။) ဣတိ၊ သို့။ (ဣမာနိ၊ တို့သည်။ ဥပဘောဂဋ္ဌာနာနိ၊ တို့ပါတည်း။

တံ၊ ထိုစကားကို။ သုတ္ဒာ၊ ၍။ ရာဇာ၊ မန္ဓာတ်စကြာမင်းသည်။ တတ္ထ၊ ထို တာဝတိံသာ နတ်ပြည်သို့။ ဂန္တုကာမော၊ သွားခြင်းငှာ အလိုရှိသည်။ (ဟုတ္ဒာ။) စက္ကရတနံ၊ ကို။ အဗ္ဘုက္ကိရိ၊ အထက်သို့မြှောက်ပြီ။ တံ၊ ထိုစကြာရတနာသည်။ အာကာသေ၊ ကောင်းကင်၌။ စတုရင်္ဂိနိယာ၊ လေးပါးသော အင်္ဂါရှိသော။ သေနာယ၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ ဥဋ္ဌာသိ၊ တက်ပြီ။ အထ၊ ကောင်းကင်သို့တက်ရာ ထိုအခါ၌။ ဒ္ဒိနှံ၊ နှစ်ထပ်ကုန်သော။ ဒေဝလောကာနံ၊ နတ်ပြည်တို့၏။ ဝေမဇ္ဈတော၊ အလယ်၌။ စက္ကရတနံ၊ ကို။ ဩတရိတ္ဒာ၊ သက်ဆင်း၍။ ပရိဏာယကရတနပမုခါယ၊ သားတော်ကြီးရတနာအမှူးရှိသော။ စတုရင်္ဂိနိယာ၊ သော။ သေနာယ၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ ပထဝိယံ၊ မြေ၏အနီး၌။ ပတိဋ္ဌာသိ၊ တည်ပြီ။ ရာဇာ၊ သည်။ ဧကကောဝ၊ တယောက်တည်းသာလျှင်။ (ဟုတ္ဒာ။) တာဝတိံသဘဝနံ၊ သို့။ အဂမာသိ၊ သွားပြီ။ [ရာဇာ ဧကကောဝ အဂမာသိ အတ္တနော အာနုဘာဝေန၊ (စကြာရတနာ၏ အာနုဘော်မဟုတ် မိမိ၏အာနုဘော်ဖြင့် သွားပြီ။)-ဋီကာ။] သက္ကော၊ သည်။ မန္ဓာတာ၊ မန္ဓာတ်မင်းသည်။ အာဂတော၊ လာပြီတဲ့။ ဣတိ၊ သို့။ သုတ္ဒာဝ၊ သာလျှင်။ ဝါ၊ ချင်းပင်။ တဿ၊ ထို မန္ဓာတ်မင်း၏။ ဝါ၊ ကို။ ပစ္စုဂ္ဂမနံ၊ ရှေးရှုတက်သွားခြင်းကို။ ဝါ၊ ခရီးဦး ကြိုဆိုခြင်းကို။ ကတ္ဒာ၊ ၍။ မဟာရာဇ၊ မြတ်။ တေ၊ အရှင်မင်းမြတ်အား။ သွာဂတံ၊ ကောင်းသော လာခြင်းပါတည်း။ (တနည်း။) မဟာရာဇ၊ မြတ်။ တေ၊ ၏။ (အာဂတံ၊

ပထဝိယံပတိဋ္ဌာသိ။ ။စကြာရတနာသည် ကောင်းကင်မှ လျှောကျသောအခါ မြေကြီး၏အထက် အနီး၌သာတည်၏၊ မြေပေါ်ရောက်အောင်မကျ။ ထိုကဲ့သို့ တည်ပြီးသော စကြာရတနာသည်၊ မကြာမီ ကွယ်ပျောက်လေ၏။ ဘာကြောင့်နည်း၊ သားကြီးရတနာမှာ ထို အတ္တဘောဖြင့် စကြာရတနာကို အစိုးရမှု မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ [ပထဝိယံ ပတိဋ္ဌာသိတိ ဘဿိတ္ဒာ ပထဝိယာ အာသန္နဋ္ဌာနေ အဋ္ဌာသိ၊ နဟိ စက္ကရတနံ ဘူမိယံ ပတတိ၊ တထာ ဋ္ဌိဘဉ္ဇ နစိရဿေဝ အန္တရှဓာယိ တေနတ္တဘာဝေန စက္ကဝတ္တိဣဿရိယဿ အဘာဝတော။-ဋီကာ။]

လာခြင်းသည်။) သွာဂတံ၊ ပါတည်း။ မဟာရာဇ၊ မြတ်။ တေ၊ ၏။သကံ၊ မိမိဥစ္စာဖြစ်သော တိုင်းပြည်ပါတည်း။ မဟာရာဇ၊ မြတ်။ အနုသာသ၊ သွန်သင် ဆုံးမပါလော့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတွာ၊ ၍။ နာဋ္ဌကေဟိ၊ မောင်းမတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ ရဇ္ဇံ၊ မင်းအဖြစ်ကို။ ဒေ့ ဘာဂေ၊ နှစ်ဖို့ နှစ်စုတို့ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ဧကံ ဘာဂံ၊ တခုသော အဖို့ကို။ အဒါသိ၊ ပေးပြီ။ ရညော၊ ၏။ (မနုဿဘာဝေါ-၌စပ်။) ဝါ၊ သည်။ (ပတိဋ္ဌိတမတ္တဿေဝ –၌ စပ်။) တာဝတိံသဘဝနေ၊ ၌။ ပတိဋ္ဌိတမတ္တဿေဝ၊ တည်ပြီးကာမျှသော်သာလျှင်။ မနုဿဘာဝေါ၊ လူ့အဖြစ်သည်။ ဝိဂစ္ဆိ၊ ကင်းပြီ။ [မနုဿဘာဝေါတိ မနုဿဂန္ဓသရီရနိဿန္ဒာဒိမနုဿဘာဝေါ၊ (လူတို့၏အနံ့ ကိုယ်၏ အကျိုးဆက်ဖြစ်သော ကျင်ကြီးကျင်ငယ် ချေး တံတွေး နှပ် အစရှိသော အညစ်အကြေးသည်။)-ဋီကာ။] ဒေဝဘာဝေါ၊ နတ်၏ အဖြစ်သည်။ ပါတုရဟောသိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပြီ။

ကိရ၊ ခဲ့။ တဿ၊ ထို မန္ဓာတ်မင်း၏။ (နာနတ္တံ-၌စပ်။) ဝါ၊ သည်။ (နိသိန္နဿ-၌စပ်။) သက္ကေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ အတူ။ ပဏ္ဍုကမ္ပလသိလာယံ၊ ၌။ နိသိန္နဿ၊ လတ်သော်။ အက္ခိနိမိသမတ္တေန၊ မျက်စိမှိတ်ခြင်းမျှဖြင့်။ နာနတ္တံ၊ ထူးသည်၏အဖြစ်သည်။ ပညာယတိ၊ ထင်ရှား၏။ တံ၊ ထို ထူးသည်၏အဖြစ်ကို။ အသလ္လက္ခေန္တာ၊ မမှတ်သားနိုင်ကုန်သော။ ဒေဝါ၊ တို့သည်။သက္ကဿ စ၊ ၏လည်းကောင်း။ တဿ စ၊ ထို မန္ဓတ်မင်း၏လည်းကောင်း။ နာနတ္တေ၊ ထူးသည်၏ အဖြစ်၌။ မုယှန္တိ၊တွေဝေကုန်၏။ သော၊ ထို မန္ဓာတ်မင်းသည်။တတ္ထ၊ ထို တာဝတိံသာနတ်ပြည်၌။ ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိံ၊ နတ်၌ဖြစ်သော စည်းစိမ်ကို။ [ဒိဝိဘဝါ ဒိဗ္ဗာ။]အနုဘဝမာနော၊ခံစားစဉ်။ ယာဝ၊အကြင်မျှလောက်။ဆတ္တိံသ၊ သုံးကျိပ်ခြောက်ယောက်သော။ သက္ကာ၊တို့သည်။ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ၊ ၍။ စုတာ၊ စုတေကုန်ပြီ။[မန္ဓာတ်စကြာမင်းတို့၏လက်ထက်၌ အသက်အသချေ်ရှည်သောကြောင့် သိကြားသုံးဆယ့်ခြောက်ယောက် ပြောင်းလဲသည့်တိုင်အောင် တည်နေနိုင်

ပါတုရဟောသိ။ ။ပါတုရဟောသိ တိ ဒေဝလောကေ ပဝတ္တိဝိပါကဒါယိနော အရာပရိယာယဝေဒနီယဿ ကမ္မဿ ကတောကာသတ္တာ (နတ်ပြည်၌ ပဝတ္တိအကျိုးကို ပေးနိုင်သော အပရာပရိယကံက ပြုအပ်သော အခွင့်ရှိသောကြောင့်။) သမ္မဒါ သောဋ္ဌသဝ သုဒ္ဒေသိကတာ မာလာမိလယနာဒိဒိဗ္ဗဘာဝေါ ပါတုရဟောသိ။ (အခါခပ်သိမ်း တဆယ့်ခြောက်နှစ်အရွယ် ရှိသည်၏အဖြစ် ပန်း၏ မညှိုးခြင်းအစရှိသော နတ်၏အဖြစ်သည် ထင်ရှားဖြစ်ပြီ။) –ဋီကာ။ [တချို့နေရာ၌ နတ်သားများသည် "အသက် (၂၀) အရွယ်ရှိ၏"ဟု ဆိုသေး၏။]

သည်။]တာဝ၊ထို သုံးကျိပ်ခြောက်ယောက်သော သိကြားတို့ဖြစ်ပြီး၍ စုတေကြ သည့်တိုင်အောင်။ရဇ္ဇံ၊ ကို။ကာရေတွာ၊၍။ ကာမေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အတိတ္တောဝ၊ မတင်းတိမ်သေးသည်သာလျှင်။ (ဟုတ္ဝာ။) တဘောဝ၊ ထို တာဝတိံသာနတ် ပြည်မှ။ စဝိတ္ဝာ၊ ၍။ အတ္တနော၊ ၏။ ဥယျာနေ၊ ၌။ ပတိဋ္ဌိတော၊ တည် ပြီ။ ဝါတာတပေန၊ လေပူ နေပူသည်။ ဖုဋ္ဌဂတ္တော၊ တွေထိအပ်သောကိုယ် ရှိသည်။ (ဟုတ္ဝာ။) ကာလံ၊ သေချိန်ကို။ အကာသိ၊ ပြီ။

ပန၊ ဆက်။ စက္ကရတနေ၊ သည်။ ပုန၊ ဖန်။ ပထဝိယံ၊ ၌။ ပတိဋ္ဌိတေ၊ လတ်သော်။ ပရိဏာယကရတနံ၊ သည်။ သုဝဏ္ဏပဋ္ဌေ၊ ရွှေပြား၌။ မန္ဓာတု၊ မန္ဓာတ်မင်း၏။ ဥပါဟနံ၊ ဖိနပ်ပုံကို။ လိခါပေတွာ၊ ရေးစေပြီး၍။ ဣဒံ၊ ဤ တိုင်းပြည်သည်။ မန္ဓာတု၊ ၏။ ရဇ္ဇံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြော၍။ ရဇ္ဇံ၊ ကို။ အနုသာသိ၊ သွန်သင်ဆုံးမပြီ၊ တီဟိ၊ ဣုန်သော။ ဒီပေဟိ၊ တို့မှ။ တေ ပိ အာဂတမနုဿာ၊ ထို လိုက်လာသောလူတို့သည်လည်း။ ပုန၊ ဖန်။ ဂန္တုံ၊ ပြန်ခြင်းငှာ။ အ သက္ကောန္တာ၊ မစွမ်းနိုင်ကုန်သည်။ (ဟုတ္ဝာ။) ပရိ ဏာယကရတနံ၊ ကို။ (ယာစိံသု–၌ စပ်။) ဝါ၊ သို့။ ဥပသက်မိတ္ဝာ၊ ၍။ ဒေဝ၊ မြတ်။ မယံ၊ အကျွန်ုပ်တို့သည်။ ရညော၊ ၏။ အာနုဘာဝေန၊ ဖြင့်။ အာဂတာ၊ လာခဲ့ကြပါကုန်ပြီ။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ဂန္တုံ၊ ပြန်ခြင်းငှာ။ နသက္ကောမ၊ ပါကုန်။ နော၊အကျွန်ုပ်တို့အား။ ဝါ၊၏။ ဝသနဋ္ဌာနံ၊ နေရာအရပ် ကို။ ဒေဟိ၊ ပေးတော်မူပါ။ ဣတိ၊ သို့။ ယာစိံသု၊ ကုန်ပြီ။["နော"သဒ္ဒါ သည် ရှေနောက်ငဲ့သော ကာကောလောကန နည်းတည်း။]သော၊ ထို သား တော်ကြီးရတနာသည်။ တေသံ၊ ထို သုံးကျွန်းသားတို့အား။ ဧကမေကံ၊တခု တခုသော။ ဇနပဒံ၊ ကို။ အဒါသိ၊ ပြီ။

တတ္ထ၊ ထို ဇနပုဒ်တို့တွင်။ ပုဗ္ဗဝိဒေဟတော၊ပုဗ္ဗဝိဒေဟကျွန်းမှ။ ဝါ၊ အရှေ ကျွန်းမှ။အာဂတမနုဿေဟိ၊ လိုက်လာသောလူတို့သည်။အာဝသိတပဒေသော၊ နေအပ်သောအရပ်သည်။တာယေဝ ပုရိမသညာယ၊ ထို ရှေး၌ဖြစ်သော အမည် သညာဖြင့်ပင်။ ဝိဒေဟရဋ္ဌန္တိ နာမံ၊ ဝိဒေဟတိုင်း ဟူသောအမည်ကို။ လဘိ

အတိတ္တောဝ ။ပ။ အကာသိ။ ။"ကိံ မေ ဣမိနာ ဥပဒ္ဓရဇ္ဇေနာ"တိ အတြိစ္ဆ တာယ အတိတ္တောဝ ("ငါ့မှာ ဤတဝက်မျှမင်းပြုရခြင်းဖြင့် ဘာအကျိုးရှိအံ့နည်း"ဟု ကြံ၍ ဟိုတဝက်ကို အလိုရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် မရောင့်ရဲနိုင်သည်သာဖြစ်၍။)... မနုဿလောကေ ဥတုနော ကက္ခဋ္ဌတာယ (လူ့ပြည်၌ ဥတု၏ ကြမ်းတမ်းသည်၏အဖြစ် ကြောင့်။) ဝါတာတပေန ဖုဋ္ဌဂတ္တော ကာလမကာသိ။–ဋီကာ။ [တိကနိပါတ် မန္ဓာတု ဇာတ်၌ကား "နောက်ရောက်လာသော သိကြားကို သတ်လိုသောစိတ်ဖြစ်သေး၏"ဟု ဆိုသည်။]

ရပြီ။ [အရှေ့ကျွန်းကို "ပုဗ္ဗဝိဒေဟကျွန်း" ဟု ခေါ်သောကြောင့် ဤ၌လည်း 'ဝိဒေဟရဋ္ဌ" ဟု အမည်ရသည်။] အပရဂေါယာနတော၊ အပရဂေါယာန ကျွန်းမှ။ ဝါ၊ အနောက်ကျွန်းမှ။ အာဂတမနုဿေဟိ၊ တို့သည်။ အာဝသိတ ပဒေသော၊ သည်။ အပရန္တဇနပဒေါတိ နာမံ၊ အပရန္တဇနပုဒ် ဟူသောအမည် ကို။ လဘိ၊ပြီ။ဥတ္တရကုရုတော၊ မြောက်ကျွန်းမှ။ အာဂတမနုဿေဟိ၊တို့သည်။ အာဝသိတပဒေသော၊ သည်။ ကုရုရဋ္ဌန္တိနာမံ၊ ကုရုတိုင်း ဟူသောအမည်ကို။ လဘိ၊ ပြီ။ ပန၊ ဆက်။ ဗဟုကေ၊ များစွာကုန်သော။ ဂါမနိဂမာဒယော၊ ရွာ နိဂုံး အစရှိသည်တို့ကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍။ ဗဟုဝစနေန၊ "ကုရု" ဟူသော ဗဟုဝုစ် ဝိဘတ်ဖြင့်။ ဝေါဟရိယတိ၊ ခေါ်ဝေါ်အပ်၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ ကုရုသု ဝိဟရတီတိ၊ တိ-ဟူ၍။ (အာယသွတာ အာနန္ဒတ္ထေရေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ဈောက်အပ်ပြီ။ (ဣတိ၊ သို့။ အဋ္ဌကထာစရိယာ။ တို့သည်။ အာဟု၊ ကုန်ပြီ။)

ကမ္မာသဓမ္မံ နာမ ကုရုနံ နိဂမောတိ (တ္ထေ)၊ ဟူသောဤပါဋ္ဌ်။ ကမ္မာ သဓမ္မန္တိ တ္ထေ၊ ဟူသော ဤပုဒ်၌။ ကေစိ၊ အချို့ ဆရာတို့သည်။ ဓ ကာ ရဿ၊ ဓ အောက်ချိုက် အက္ခရာ၏။ ဒ ကာရေန၊ ဒ ဒွေးအက္ခရာဖြင့်။အတ္ထံ၊ အနက်ကို။ ဝဏ္ဏယန္တိ၊ ဖွင့်ကြကုန်၏။ တ္ထေ၊ ဤ ကမ္မာသ နိဂုံး၌။ ကမ္မာ သော၊ ပြောက်ကျားသောခြေရှိသော ပေါရိသာဒ ကို။ ဒမိတော၊ ဆုံးမ အပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (ပြောက်ကျားသော ခြေရှိသော ပေါရိသာဒကို ဆုံးမအပ်ရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်။)ကမ္မာသဒမ္မော၊ ကမ္မာသဒမ္မ မည်၏။ ကမ္မာသ ပါဒေါ၊ ပြောက်ကျားသော ခြေရှိသော။ ပေါရိသာဒေါ၊ ပေါရိသာဒ ကို။ ကမ္မာသောတိ၊ သ-ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ["ကမ္မာသပါဒေါ" ဟု ဆို လျက် "ပါဒ"ဟူသော နောက်ပုဒ်ချေထားသော ဥတ္တရပဒလောပ ဗဟုဗ္ဗီ ဟိသမာသ်ဟူလို။ ကမ္မာသောတိ ကမ္မာသပါဒေါ ဝုစ္စတိ ဥတ္တရပဒလောပေန ယထာ"ရူပဘဝေါ ရူပ"နွဲ။-ဋီကာ။ ပုရိသဿ ဣဒံ ပေါရိသံ (ယောကျ်ား၏ ဥစ္စာဖြစ်သော အသား။) ပေါရိသံ အဒတိ ဘက္ခတီတိ ပေါရိသာဒေါ၊ လူသားစားသူ။] ကိရ၊ ခဲ့။ တဿ၊ ထို ပေါရိသာဒ၏။ ပါဒေ၊ ခြေ၌။ ခါဏုကေန၊ သစ်ငုတ်သည်။ ဝိဒ္ဓဋ္ဌာနေ၊ ဖောက်အပ်ရာအရပ်၌။ (စူးအပ်ရာ အရပ်၌။) ဝဏော၊ အနာသည်။ ရုဟန္တော၊ အသားနုတက်လတ်သော်။ စိတ္တဒါရုသဒိသော။ ဆန်းကြယ်သော သစ်သားနှင့်တူသည်။ ဟုတ္ဒာ၊ ၍။ ရုဟိ၊ အသားနုတက်ပြီ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကမ္မာသပါဒေါတိ၊ ဟူ၍။ ဝါ၊ ပြောက်ကျားသော ခြေရှိသူ ဟူ၍။ ပညာယိတ္တ၊ ထင်ရှားပြီ။ [အသားနု တက်သောနေရာက အပြောက်ထင်နေ၏။]

စ၊ ဆက်။ သော၊ ထို ပေါရိသာဒကို။ တသို့ ဩကာသေ၊ ထို ကမ္မာသဒမ္မ နိဂုံးအရပ်၌။ ဒမိဠတော၊ ဆုံးမအပ်ပြီ။ ပေါရိသာဒဘာဝတော၊ လူသားစားသူ၏ အဖြစ်မှ။ ပဋိသေဓိတော၊ တားမြစ်အပ်ပြီ။ ကေန၊အဘယ်သူသည်။ (ပဋိသေဓိတော၊ နည်း။) မဟာသတ္တေန၊ ဘုရားအလောင်းဖြစ်သော မင်းသည်။ (ပဋိသေဓိတော၊ ပြီ။) ကတရသ္မိံ ဇာတကေ၊ အဘယ်ဇာတ်၌။ (ပဋိသေဓိတော၊ နည်း။) ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။ မဟာသုတသောမဇာတကေ၊ မဟာသုတသောမ် ဇာတ်၌။ (ပဋိသေဓိတော၊ ပြီ။) ဣတိ၊ သို့။ ကေ၊ အချို့ဆရာတို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ကုန်၏။) ပန၊ ဝါဒန္တရကား။ ဣမေ ထေရာ၊ ဤ အဋ္ဌကထာဆရာတို့သည်။ ဝါ၊ ဒီဃဘာဏကထေရ်တို့သည်။ (တနည်း) ဣမေ ထေရာ၊ ဤ မဇ္ဈိမဘာဏကထေရ်တို့သည်။ [ဣမေ ပန ထေရာတိ မဇ္ဈိမဘာဏကာတိ ကေစိ၊ အပရေ ပန "အဋ္ဌကထာစရိယာ"တိ "ဒီဃဘာဏကာ"တိ ဝဒန္တိ။-ဋီကာ။] ဇယဒ္ဒိသဇာတကေ၊ တိ သနိပါတ် ဇယဒိသဇာတ်၌။ (ပဋိသေဓိတော၊ ပြီ။) ဣတိ ဝဒန္တိ။ဟိ၊ မှန်။ တဒါ၊ ဇယဒိသဖြစ်ရာ ထိုအခါ၌။ မဟာသတ္တေန၊ ဘုရားအလောင်းဖြစ်သော မင်းသားသည်။ ကမ္မာသပါဒေါ၊ ပြောက်ကျားသော ခြေရှိသော ပေါရိသာဒကို။ ဒမိတော၊ ပြီ။ ယထာဟ၊အဘယ်ကဲ့သို့ဟောတော်မူသနည်း။ ပုတ္တော ယဒါ ဟောမိ။ပ။ ပသာဒယိန္တိ၊ ပသာဒယိ-ဟူ၍။အာဟ၊ပြီ။

[သာရိပုတ္တ၊ ရာ။ (အရှင်သာရိပုတ္တရာအား ပြန်၍ ဟောတော်မူအပ်သော ဇာတ်ဖြစ်၍ "သာရိပုတ္တ"ဟု ဆရာတို့ ထည့်ကြသည်။)ယဒါ၊အကြင် အခါ၌။ (အဟံ၊ သည်။) ပဥ္စာလရဋ္ဌာဓိပတီသ၊ ပဥ္စာလတိုင်း၏အရှင်ဖြစ်သော။ ဇယဒ္ဒိသဿ၊ ဇယဒိသမင်း၏။ အတြဇော၊ မိမိကို မှီ၍ဖြစ်သော။ ဝါ၊ အရင်းဖြစ်သော။ ပုတ္တော၊ သည်။ ဟောမိ၊ ဖြစ်၏။ (တဒါ၊ထိုအခါ၌။) ပါဏံ၊ မိမိအသက်ကို။ စဇိတ္ဝာန၊ စွန့်၍။ ပိတရံ၊ ခမည်းတော်ကို။ ပမောစယိ၊ ဘိလူးဘေးမှ လွတ်စေတော်မူခဲ့ပြီ။ စ၊ လွတ်စေရုံသာ မကသေး။ အဟံ၊ သည်။ ကမ္မာသပါဒမ္ပိ၊ ပြောက်ကျားသော ခြေရှိသော စူဠပေါရိသာဒ ကိုလည်း။ ပသာဒယိ၊ ကြည်ညိုစေခဲ့ပြီ။ "ပသာဒယိ၊ လူသားဇီရှာင်ကြဉ် သီလယှဉ်အောင် ကြည်လင်စေတော်မူရပြီ"ဟု ဆရာတို့ ပေးတော်မူကြသည်။]

ပန၊ ဝါဒန္တရကား။ ကေစိ၊ အချို့ဆရာတို့သည်။ ဓ ကာရေနေဝ၊ ဓ အောက်ခြိုက် အက္ခရာဖြင့်ပင်။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဝဏ္ဏယန္တိ၊ ကုန်၏။ ကိရ၊ ခဲ့။ (ကနည်း)ကိရ(ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ ကုရုရဋ္ဌဝါသိနံ၊ ကုရုတိုင်း၌ နေကုန်

သော လူတို့၏။ ကုရုဝတ္တမဟုမှာ၊ ကုရုတိုင်းသားတို့၏ ကျင့်ဝတ်ဖြစ်သော ငါးပါးသီလတရားသည်။ တသို့၊ ထိုဇနပုဒ်၌။ ကမ္မာသော၊ ပြောက်ကျားသည်။ ဇာတော၊ ဖြစ်ပြီ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (ထိုသို့ ကုရုဝတ္တမဟုမှ၏ ပြောက်ပြောက်ကျားကျား ဖြစ်ရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်။) တံ ဌာနံ၊ ထိုအရပ်ကို။(ဝုစ္စတိ-၌စပ်။) ဇတ္ထ၊ ဤအရပ်၌။ ကမ္မာသော၊ ပြောက်ကျားသော။ ဟုမှာ၊ ငါးပါးသီလတရားသည်။ ဇာတော၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။(ပြောက်ကျားသော ငါးပါးသီလဖြစ်ရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်။) ကမ္မာသဓမ္မန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထို ကမ္မာသဓမ္မ အရပ်၌။ နိဝိဋ္ဌနိဂမဿာပိ၊ တည်စေအပ်သော နိဂုံး၏လည်း။ ဇေတဒေဝ နာမံ၊ ဤ"ကမ္မာသဓမ္မ" ဟူသော အမည်သည်ပင်။(ဟောတိ၊ ၏။)ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘူမ္မဝစနေန၊ သတ္တမီ ဝိဘတ်ဖြင့်။("ကမ္မာသဓမ္မေ"ဟု သတ္တမီ ဝိဘတ်ဖြင့်။)(အာယသ္မတာ အာနန္ဒတ္ထေရေန၊ သည်။) နံ ဝုတ္တံ၊ မလျှောက်အပ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤကား အဓိပ္ပာယ်တည်း။ အဝသေနောကာသတော၊ နေတော်မူရာအရပ် မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။(ဘူမ္မဝစနေန၊ ဖြင့်။ နံ ဝုတ္တံ၊ အပ်။)

ကိရ၊ ခဲ့၏။ (တနည်း)ကိရ(ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ ဘဂဝတော၊ ၏။တသို့ နိဂမေ၊ ထို ကမ္မာသဓမ္မ နိဂုံး၌။ ဝသနောကာသော၊ နေရာအရပ်ဟူသော။ ကောစိ၊ တစုံတရပ်သော။ ဝိဟာရောနာမ၊ ကျောင်းတော်မည်သည်။ နာဟောသိ၊ မရှိ။ ပန၊ စင်စစ်ကား။ နိဂမဟော၊ မှ။ အပက္ကမ္မ၊ ဖဲ၍။ အညတရသ္မိံ၊ အမှတ်မရှိတခုသော။ ဥဒကသမုန္နေ၊ ရေနှင့်ပြည့်စုံသော။ ရမဏီယေ၊ မွေ့လျော်ဖွယ်ကောင်းသော။ ဘူမိဘာဂေ၊ မြေအဖို၌။ မဟာဝနသဏ္ဍော၊ ကြီးစွာသော

ကုရုစတ္တဝေမှော။ ။မြောတ်ကျန်းကို "ဥတ္တရကုရု"ဟု ခေါ်၏။ ထို ဥတ္တရကုရုကျန်းသားတို့သည် အမြဲအားဖြင့် ငါးပါးသီလ စောင့်ကြကုန်၏။မြောက်ကျန်းမှ လာသော လူတို့အား သားကြီးရတနာ ပေးအပ်သော အရပ်သည် ကုရုတိုင်း မည်၏။ ထို့ကုရုတိုင်းဝယ် နေကြသောအခါ၌လည်း မိမိတို့ရိုးရာဖြစ်သော ငါးပါးသီလကို အတော်ကြာအောင် သားစဉ်မြေးဆက်အတုလိုက်၍ စောင့်ရှောက်ကြကုန်၏။သို့ရာဝယ်အဆက်အတော်ကြာသောအခါ အရပ်ထုံးစံဖြစ်သော ထိုငါးပါးသီလ"ကုရုဓမ္မ"သည်ပြောက်ပြောက် ကျားကျား ဖြစ်လေတော့၏။ ထို့ကြောင့်–"ကုရုဝတ္တမဟုမှော တသ္မိံ ကမ္မာသော ဇာတော"ဟု ဆိုသည်။

ဘူမ္မဝစနေန ကသ္မာ။ ။အခြား သုတ္တန်တို့၌ ဤကဲ့သို့"ကမ္မာသဓမ္မ"ပုဒ်မျိုးကို (တရားဟောရာ ဌာနမျိုးကို) သတ္တမီ ဝိဘတ်ဖြင့် အရှင်အာနန္ဒာသုံးစွဲရှိ၏။ သို့ဖြစ်လျက် ဤနေရာ၌ကား သတ္တမီ ဝိဘတ်ဖြင့် မသုံးစွဲပဲ"ကမ္မာသဓမ္မံ နာမ ကုရုနံ နိဂမော"ဟု ပထမာပိဘတ်ဖြင့် သုံးစွဲအပ်ပါသနည်းဟု မေးသည်။

တောအုပ်သည်းအဟောသိ၊ ရှိပြီး၊ တတ္ထ၊ ထို တောအုပ်၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ တံ နိဂမံ၊ ထို ကမ္မာသမမ္မ နိဂုံးကို၊ ဂေါစရဂါမံ၊ ဆွမ်းခံရာကို။ ကတ္ဝာ၊ ၍။ ဝိဟာသိ၊ သီတင်းသုံးတော်မူပြီ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်(ထိုသို့ မြတ်စွာဘုရား၏ ကြီးစွာသောတောအုပ်ဝယ် ကမ္မာသမမ္မ နိုးဂုံကို ဆွမ်းခံရှာပြု၍ သီတင်းသုံးတော်မူရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်။) ဧဝံ၊ ဤ ဆိုအပ်လတ္တံ့သော နည်းဖြင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤ"ကမ္မာသမမ္မံ နာမ ကုရုနံ နိဂမော"ဟူသော ပါဠိ၌။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။(ကိံ၊ နည်း။) ကုရုသု၊ ကုရု ဟု ဗဟုဝုစ်အမည်ရ သော ဇနပုဒ်၌။ ကမ္မာသမမ္မံ နာမ၊ မည်သော။ ကုရုနံ၊ ကုရု ဟု ဗဟု ဝုစ်အမည်ရသော ဇနပုဒ်၏။ နိဂမော၊ သည်။ (အတ္ထိ။)တံ၊ ထို နိဂုံးကို။ ဂေါစရဂါမံ၊ ဆွမ်းခံရွာကို။ ကတ္ဝာ၊ ၍။ ဝိဟာရတိ၊ မူ၏။ ဣတိ၊ သို့။ (အတ္ထော၊ ဝေဒိတဗ္ဗော။)

အာယသ္မာတိ ဧတံ၊ ဟူသော ဤ သဒ္ဒါသည်။ ပိယဝစနံ၊ ချစ်အပ်သူကို ပြောဆိုကြောင်းသဒ္ဒါတည်း။ ဝါ၊ ချစ်ဖွယ်စကားတည်း။ ဧတံ၊ ဤ အာယသ္မာ ဟူသောသဒ္ဒါသည်။ ဂါရဝ ဝစနံ၊ ရိုသေခြင်းအားဖြင့် ပြောဆို ကြောင်း သဒ္ဒါတည်း။ ဝါ၊ အရိုအသေ စကားတည်း။ [ဤနှစ်ပုဒ်၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ပါရာဇိကဏ် ဘာသာဋီကာ အဋ္ဌတ္တိကနိဒါန်း ဝေရဉ္ဇကဏ္ဍ အဖွင့်၌ ပြခဲ့ပြီ။] အာနန္ဒောတိ၊ အာနန္ဒ ဟူသောအမည်သည်။ တဿ ထေရဿ၊ ထို ထေရ်၏။ နာမံ၊ အမည်တည်း။ ဧကမန္တန္တိ၊ ဧကမန္တံ ဟူသော ဤသဒ္ဒါသည်။ ဘာဝနပုံသကနိဒ္ဒေသော၊ ဘာဝနပုံသက ကို ညွှန်ပြကြောင်းသဒ္ဒါတည်း။ ဝါ၊ ကြိယာ၌ စပ်ထိုက်သော နပုံလိင်ရှိသော ညွှန်ပြအပ်သော သဒ္ဒါတည်း။ (ကော ဝိယ၊ အဘယ်သဒ္ဒါ ကဲ့သို့နည်း။) "ဝိသမံ စန္ဒိမသူရိယာ ပရိဝတ္တန္တိ"တိ အာဒိသု၊ အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌။ (ဝိသမံ သဒ္ဒါ) ဝိယ၊ ဝိသမံ သဒ္ဒါကဲ့သို့တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (ထိုသို့ ဧကမန္တံ သဒ္ဒါ၏ ဘာဝနပုံသက နိဒ္ဒေသ၏ အဖြစ်ကြောင့်။) ယဏာ၊ အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်။ နိသိန္နော၊ ထိုင်နေသည်။ (သမာနော၊ သော်။) ["နိသိန္နော"မပါသော်လည်း "ယထာ၊ အကြင် အခြင်းအရာ အားဖြင့် ထိုင်နေလတ်သော်"ဟု လက္ခဏ အနက်ပေးရမည်သာ။] ဧကမန္တံ၊ သင့်တင့်လျောက်ပတ် တခုသောအရပ်အဖို့၌ ထိုင်နေသည်မည်လောက်အောင်။ နိသိန္နော၊ ထိုင်နေသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာ၊ ထို အခြင်းအရာ အား ဖြင့်။ (ဧကမန္တံ နိသိန္နော ဖြစ်လောက်အောင်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။) နိသီဒိ၊ ထိုင်နေပြီ။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဧတ္ထ၊ ဤ"ဧကမန္တံ နိသီဒိ"ဟူသော

ပါဋ္ဌိ။ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဝါ၊ တနဲ့ည်း။ ငတံ၊ ဤ ကေမန္တံ သဒ္ဒါသည်။ ဘုမ္မတ္ထေ၊ သတ္တမီ ဝိဘတ်၏ အနက်၌။ ဥပယောဂဝစနံ၊ ဒုတိယာ ဝိဘတ်ရှိသော သဒ္ဒါတည်း။ [ဤအလို "ငကေမန္တံ၊ သင့်တင့် လျောက်ပတ် တခုသောအရပ်အဖို့၌"ဟု ပေးပါ။] နိသီဒီ တိ၊ ကား။ ဥပါဝိသိ၊ ကပ်ဝင်ပြီ။ ဟိ၊ ခဲ့။ ပဏ္ဍိတော၊ ကောင်းစွာဖြစ်သော ပညာဉာဏ် ရှိသူတို့သည်။ [သဥ္ဇာဂအာဿတ္ထိ အနက်၌ ဣတပစ္စည်း။] ဂရုဋ္ဌာနိယံ၊ အလေး ပြုအပ်သူ၏ တည်ရာအရပ်သို့။ ဥပသင်္ကမိတ္တာ၊ သွား၍။ (ဝါ၊ သွားလတ်သော်။) အာသနကုသလတာယ၊ ထိုင်နေခြင်း၌ ကျွမ်းကျင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကေမန္တံ၊ သင့်တင့်လျောက်ပတ် တခုသောအရပ်အဖို့၌။ နိသီဒန္တိ၊ ကုန်၏။ အယဉ္စ၊ ဤ အရှင်အာနန္ဒာသည်လည်း။ တေသံ၊ ထို အာသန ကုသလ ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်။ အညတရော၊ တပါး အပါအဝင်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (ထိုသို့ အရှင်အာနန္ဒာ၏ အာသနကုသလတို့တွင် တပါးအပါ အဝင်၏ အဖြစ်ကြောင့်။) ကေမန္တံ၊ ၌။ နိသီဒိ၊ ပြီ။ (ကေမန္တံ ၌ အနက် သဒ္ဒါ ကောင်းသော အနက်ဟော။ ဤပုဒ်တို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကိုလည်း ပါရာဇိကဏ် ဘာသာဋီကာ ဝေရဉ္ဇကဏ္ဍ ၌ပင် ပြခဲ့ပြီ။)

ပန၊ ပရိဟာရပက္ခ မှတပါး စောဒကပက္ခ ကို ဆိုဦးအံ့။ ကထံ၊ အဘယ်သို့။ ဝါ၊ အဘယ် အခြင်းအရာအားဖြင့်။ နိသိန္နော၊ ထိုင်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကေမန္တံ၊ အောင်။ ဝါ၊ ၌။ နိသိန္နော၊ ထိုင်နေသည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။ ဆ၊ဖ-ပါးကုန်သော။ နိသဇ္ဇဒေါသေ၊ ထိုင်ခြင်း၏ အပြစ်တို့ကို။ [နိသဇ္ဇနံ နိသဇ္ဇာ၊ (နိ+သဒ+ဏျု။) နိသဇ္ဇာယ+ဒေါသာ နိသဇ္ဇဒေါသာ။] ဝဇ္ဇေတ္ဝာ၊ ရှောင်ကြဉ်၍။ (နိသိန္နော၊ ထိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကေမန္တံ၊ အောင်။ ဝါ၊ ၌။ နိသိန္နော၊ ထိုင်နေသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤကား အဖြေတည်း။) သေယျထိဒံ၊ ထို ဖ-ပါးသော အပြစ်တို့ဟူသည် အဘယ်နည်း။ (တနည်း) ဣဒံ (ဣမေ)၊ ဤ ဖ-ပါးသော အပြစ်တို့သည်။ သေယျထာ၊ အဘယ်တို့နည်း။ အတိဒူရံ၊ အလွန်ဝေးသော အရပ်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ အလွန်ဝေးသော အရပ်၌ ထိုင်နေခြင်းလည်းကောင်း။ (နောက်၌လည်းနည်းတူ။) အစ္ဆာသန္နံ၊ အလွန်နီးသော အရပ်လည်းကောင်း။ ဥပရိဝါတံ၊ လေညာ အရပ်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ လေတင် အရပ်လည်းကောင်း။ ဥန္နတပပွဒေသံ၊ မြင့်သော အရပ်လည်း ကောင်း။ အတိသမ္မုခံ၊ အလွန်ရှေးရှု အရပ်လည်းကောင်း။ အတိပစ္ဆာ၊ အလွန်နောက်ကျသော အရပ်လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသည် တို့တည်း။

["ကေမန္တံ၊ ဝေး နီး လေညာ၊ မြင့်မောက်ရာနှင့်၊ မျက်နှာချွေဘက်၊ နောက်ကြောဘက်ဟု၊ ၆-ချက်မလျော်၊ သင့်မတော်သဖြင့်၊ သင့်လျော်ကောင်းမြတ်၊ တခုသောအရပ်အဖို့၌" ဟု အကျယ်ပေး။]

ဟိ၊ ခဲ့၏။ အတိဒုရေ၊ အလွန်ဝေးသောအရပ်၌။ နိသိန္နော၊ ထိုင်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကထေတုကာမော၊ ပြောဆိုခြင်းငှာ အလိုရှိသည်။ သစေ ဟောတိ၊ အကယ်၍ ဖြစ်အံ့။ (ဧဝံ သတိ၊ သော်။) ဥစ္စာသဒ္ဒေန၊ မြင့်သော အသံဖြင့်။ ဝါ၊ ကျယ်သော အသံဖြင့်။ ကထေတဗ္ဗံ၊ ပြောရာသည်။ ဝါ၊ ဓပြောရသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အစ္စာသန္နေ၊ ၌။ နိသိန္နော၊ သည်။ သဿ်ဒ္ဒနံ၊ ထိခိုက်ခြင်းကို။ ကရောတိ၊ ပြု၏။ ဥပရိဝါတော၊ ၌။ ဝါ၊ ၌။ နိသိန္နော၊ သည်။ (ဂရုံ၊အလေးပြုအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။) သရီရဂန္ဓေန၊ ကိုယ်အနံ့ဖြင့်။ ဗာဓတိ၊ နှိပ်စက်၏။ ဝါ၊ နှိပ်စက်ရာရောက်၏။ ဥန္နတပဝဒေသေ၊ ၌။ နိသိန္နော၊ သည်။ အဂါရဝံ၊ မရိုဇသခြင်းကို။ ပကာသေတိ၊ ထင်ရှားပြ၏။ အတိသမ္မုခါ၊ ၌။ နိသိန္နော၊ သည်။ (ဂရုံ၊ ကို။) ဒဋ္ဌကာမော၊ ကြည့်ခြင်းငှာ အလိုရှိသည်။ သစေ ဟောတိ၊ အံ့။ (ဧဝံ သတိ။) စက္ခုနာ၊ မိမိမျက်လုံးဖြင့်။ စက္ခုံ၊ လေးစားထိုက်သူ၏ မျက်လုံးကို။ (တနည်း) စက္ခုနာစက္ခုံ၊ မျက်လုံးချင်းချင်း။ ဗာဟာစ္ဆ၊ ထိခိုက်၍။ ဒဋ္ဌုံ၊ ကြည့်ရှုရာသည်။ ဝါ၊ ကြည့်ရှုရသည်။ ဟောတိ။ အတိပစ္ဆာ၊ ၌။ နိသိန္နော၊ သည်။ (ဂရုံ၊ ကို။) ဒဋ္ဌကာမော၊ သည်။ သစေ ဟောတိ၊ အံ့။ (ဧဝံသတိ။) ဂိဝံ၊ လည်ကို။ ပရိဝတ္တေတ္ဝာ၊ လည်စေ၍။ ဒဋ္ဌုံ၊ ရာသည်။ ဝါ၊ ရသည်၊ ဟောတိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (ထိုသို့အပြစ် ၆-ပါး၌သောကြောင့်။) အယမ္ပိ၊ ဤ အရှင်အာနန္ဒာသည်လည်း။ တိက္ခတ္တုံ၊ သုံးကြိမ်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ပဒက္ခိဏံ၊ အရိုအသေကို။ ကတ္ဝာ၊ ၍။ သက္ကစ္စံ၊ ကောင်းစွာပြု၍။ ဝါ၊ လေးလေးစားစား။ ဝန္ဒိတ္ဝာ၊ ရှိခိုးဝတ်ချ၍၊ ဆ၊ ကုန်သော။ ဧတေ နိသဇ္ဇ ဒေါသေ၊တို့ကို။ ဝဇ္ဇေတ္ဝာ၊ ရှောင်ကြဉ်၍။ ဒက္ခိဏဇာဏုမဏ္ဍလဿ၊ လက်ယာပုဆစ်ဒူးဝန်း၏။ အဘိမုခဋ္ဌာနေ၊ ရှေးရှုဖြစ်သော အရပ်၌။ ဆဗ္ဗဏ္ဏာနံ၊ ၆-ပါးသောအဆင်းရှိကုန်သော။ ဗုဒ္ဓရဿိနံ၊ ဘုရားရောင်ခြည်တော်တို့၏။[အမြဲထွက်နေ၌သောဗျာမပဘာရောင်ခြည်ဟော်တို့ကို ဆိုသည်။]အန္တော၊ အတွင်းသို့။ ပဝိသိတ္ဝာ၊ ဝင်၍။ ပဿန္တလ ခါရသံ၊ ကြည်လင်လော ချိပ်ရည်သို့။ ဝိဂါဟန္တော ဝိယ၊ သက်ဝင် နစ်မြုပ်သူးသည် ကဲ့သို့လည်းကောင်း။[ဂါဟူ၊ ဓာတ်။] သုဝဏ္ဏပဋ္ဋံ၊ ရွှေပုဆိုးကို။ ပါရုပန္တော ဝိယ၊ ခြုံရသူသည် ကဲ့သို့လည်းကောင်း။ ရတ္တာပ္ပလမာလာဝိတာနမဏ္ဍံ၊ ကြာနီပန်းတို့၏ ဗိတန်မျက်နှာကြက် အလယ်သို့။ ပဝိသန္တော ဝိယ စ၊ ဝင်သူသည် ကဲ့သို့လည်းကောင်း။

ဓမ္မဘဏ္ဍာဂါရိကော၊ တရားရတနာ ဘဏ္ဍာတိုက်စိုး ဖြစ်တော်မူသော။ အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ သည်။ နိသီဒိ၊ ပြီ။ တေန၊ ကြောင့်။ ကေမန္တံ နိသီဒိတိ၊ ဒိ-ဟူ၍၊ (အာယသ္မတာ အာနန္ဒတ္ထေရေန။) ဝုတ္တံ၊ လျှောက်အပ်ပြီ။

ပန၊ ပရိဟာရ။ပ။အံ့။ ကာယ ဝေလာယ၊ အဘယ်အချိန်၌။ ကေန ကာရဏေန၊ အဘယ် အကြောင်းကြောင့်။ အယံ အာယသ္မာ၊ ဤ အရှင် အာနန္ဒာသည်။ ဘဂဝန္တံ၊ သို့။ ဥပသင်္ကမန္တော၊ ချဉ်းကပ်သနည်း။ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။ သာယန္ဟဝေလာယံ၊ ညနေချမ်း အခါ၌။ ပစ္စယာ ကာရပဥ္ဥပုစ္ဆနကာရဏေန၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ပြဿနာကို မေးလျှောက်လိုခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။(ဥပသင်္ကမန္တော၊ ချဉ်းကပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤကား အဖြေတည်း။)[ရှေး စာအုပ်တို့၌ "ပစ္စယာကာရပဥ်" ဟုရှိ၏၊ ပုစ္ဆနံ-၌ ယု ပစ္စည်း၏ ကံဖြစ်သောကြောင့် မကောင်းလှ။] ကိရ၊ ခဲ့။ တံ ဒိဝသံ၊ ထိုနေ့၌။ အယံ အာယသ္မာ၊ ဤအရှင်အာနန္ဒာ သည်။ ကုလသင်္ဂဟတ္ထာယ၊ အမျိုးတို့ကို ချီးမြှောက်ခြင်းအကျိုးငှာ။ဃရဒ္ဒါ ရေ ဃရဒ္ဒါရေ၊ အိမ်တံခါးပေါက် အိမ်တံခါးပေါက်တိုင်း၌။ သဟဿ ဘဏ္ဍိကံ၊ အသပြာတထောင်ရှိသော ဘဏ္ဍာထုပ်ကို။ နိက္ခိပန္တော ဝိယ၊ ချ ထားသကဲ့သို့။[ထိုအိမ်၌ ဆွမ်းခံခြင်းသည် အိမ်သူ အိမ်သားတို့အား ကုသိုလ် တရားတို့ကို တိုးပွားစေသောကြောင့် အသပြာထောင်ထုပ်ကို ချထားခြင်းနှင့် တူသည်။]ကမ္မာသဓမ္မဂါမံ၊ သို့။ ပိဏ္ဍာယ၊ ငှာ။ စရိတ္ဒာ၊လှည့်လည်ပြီး၍။ ပိဏ္ဍပါတပဋိက္ကန္တော၊ ဆွမ်းဘုဉ်းပေးရာအရပ်မှ ဖဲခဲ့ပြီးသည်။(ဟုတ္ဒာ။)သတ္ထု၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အပေါ်၌။ ဝတ္တံ၊ ကျင့်ဝတ်ကို။ ဒဿေတ္ဒာ၊ ပြပြီး၍။ သတ္ထရိ၊ သည်။ ဂန္ဓကုဋိ၊ သို့။ ပဝိဋ္ဌေ၊ ဝင်တော်မူပြီးလတ်သော်။ သတ္ထာရံ၊ ကို။ ဝန္ဒိတ္ဒာ၊ ၍။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဒိဝါဋ္ဌာနံ၊ နေ့ နေရာအရပ်သို့။ ဂန္တွာ၊ ၍။ အန္တေဝါသိကေသု၊ အနီးနေတပည့်တို့သည်။ ဝတ္တံ၊ ကို။ဒဿေ တ္ဒာ၊ ၍။ ပဋိက္ကန္တေသု၊ ဖဲသွားကုန်ပြီးလတ်သော်၊ ဒိဝါဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ပဋိ သမ္မဇ္ဇိတ္ဒာ၊ တဖန်တံမြက်လှည်းပြီး၍။(အန္တေဝါသိက တို့ လှည်းအပ်ပြီးသော အရပ်ကို သေသေသပ်သပ်ဖြစ်အောင် တဖန်ထပ်ကာ တံမြက်လှည်းပြီး၍။) စမ္မက္ခဏ္ဍံ၊ သားရေပိုင်းကို။ ပညပေတ္ဒာ၊ ခင်းပြီး၍။ ဥဒကတုမ္ဗတော၊ ရေဗူးမှ။ ဥဒကံ၊ ကို။ ဂဟေတ္ဒာ။ ၍။ ဥဒကေန၊ဖြင့်။ ဟတ္ထပါဒေ၊လက်ခြေတို့ကို။ သီတ လေ၊ အေးသည်တို့ကို။ ကတ္ဒာ၊ ၍။ ပလ္လင်္ကံ၊ ထက်ဝယ်တင်ပျဉ်ကို။ အာ ဘုဇိတ္ဒာ၊ ဖွဲ့ခွေ၍။ နိသိန္နော၊ ထိုင်နေသည်။ (ဟုတ္ဒာ။) သောတာပတ္တိ ဖလသမာပတ္တိံ၊ သို့။ သမာပဇ္ဇိ၊ ကောင်းစွာရောက်ပြီ။ ဝါ၊ ဝင်စားပြီ။

[ကျွန်နော်၌ သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဖလသမာပတ် ဝင်စားပုံကို သတိပြုခဲ့ပါ။]

အထ၊ ဝင်စားပြီးရာ ထိုအခါ၌။ ပရိစ္ဆိန္နကာလဝသေန၊ပိုင်းခြားအပ်သောကာလ၏ အစွမ်းဖြင့်။ သမာပတ္တိတော၊ သမာပတ်မှ။ ဝုဋ္ဌာယ၊ ထ၍။ ပစ္စယာကာရေ၊ ပစ္စည်းတရားတို့၏ ကျေးဇူးပြုပုံ အခြင်းအရာ၌။ ဉာဏ်၊ ဉာဏ်ကို။ ဩတာရေသိ၊ သက်ဝင်စေပြီ။ သော၊ ထို အရှင်အာနန္ဒာသည်။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ တိ၊ ဟူ၍။ အာဒိတော၊ အစမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ အန္ဓံ၊ အဆုံးသို့လည်းကောင်း။ (ပါပေန္တော-၌ စပ်။) အန္ဓတော၊ အဆုံးမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ အာဒိ၊ အစသို့လည်းကောင်း။ ဥဘယန္တိတော၊ နှစ်ဘက်သော အစအဆုံးအစွန်းမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ မဇ္ဈံ၊ အလယ်သို့လည်းကောင်း။ မဇ္ဈတော၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ဥဘော၊ နှစ်ဘက်ကုန်သော။ အန္တေ၊ အဆုံးအစွန်တို့သို့လည်းကောင်း။ ပါပေန္တော၊ ရောက်စေလျက်။ တိက္ခတ္တုံ၊ သုံးကြိမ်။ ဒွါဒသ ပဒဲ၊ တစ်ဆယ့်နှစ်ပါးသော အဖို့အစုရှိသော။ ပစ္စယာကာရံ၊ ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို။ သမ္မသိ၊ သုံးသပ်ပြီ။ ဧဝံ၊ သို့။ တဿ၊ထို အရှင်အာနန္ဒာ၏ (ဉာဏ်၌)။ (ဥပဋ္ဌာသိ-၌စပ်။) (တနည်း) ဧဝံ၊ သို့။ တဿ၊ ထိုအရှင်အာနန္ဒာသည်။ သမ္မသန္တိဿ၊ သုံးသပ်လတ်သော်။ ပစ္စယာကာရော၊ ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒ်သည်း ဝိဘူတော၊ ထင်ရှားသည်။ ဟုတ္ဝာ။ ဥတ္တာနကုတ္တာနကော ဝိယ၊ ပေါလွင်ထင်ရှား ပေါလွင်ထင်ရှားသကဲ့သို့။ ဝါ၊ အလွန် ပေါလွင်ထင်ရှားသကဲ့သို့။ ဥပဋ္ဌာသိ၊ ထင်လာပြီ။

တတော၊ ထိုမှ နောက်၌။ စိန္တေသိ၊ ပြီ။ (ကိ။) အယံ ပစ္စယာကာရော၊ ကို။ သဗ္ဗဗုဒ္ဓဟိ၊ တို့သည်။ ဂမ္ဘီရော စေဝ ဂမ္ဘီရဝဘာဓသော စာတိ၊ ဟူ၍။ ကထိတော၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။[ဂမ္ဘီရော စေဝ၊ နက်လည်းနက်၏။ ဂမ္ဘီရဝဘာသော စ၊ နက်သည်ဖြစ်၍လည်း ထင်ရှား၏။] ပန၊ ထိုသို့ ''ဂမ္ဘီရော စေဝ ဂမ္ဘီရဝဘာသော စ'' ဟု ဟောတော်မူအပ်ပါသော်လည်း။ ပဒေသဉာဏော၊ အစိတ်အပိုင်းဖြစ်သော ဉာဏ်၌။ ဋ္ဌိတဿ၊ တည်သော။ သာဝကဿ၊

တိက္ခတ္တုံ။ ။''အာဒိတော ပဋ္ဌာယ အန္တံ'' စသည်ဖြင့် ပြအပ်သောနည်းကား ဧလေးနည်းတည်း၊ ထိုဧလေးနည်းလုံးကိုပင် သုံးကြိမ် သုံးဖန်ထပ်၍ သုံးသပ်သောကြောင့် ''တိက္ခတ္တုံ သမ္မသိ'' ဟု ဆိုသည်။ ဤသို့ သုံးကြိမ် လေးလိုဖြစ်သောကြောင့် ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို ဆယ့်နှစ်မျိုး သုံးသပ်ကြောင်းကို ပြသည်။ [တိက္ခတ္တုန္တိ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ အန္တန္တိ အာဒိနာ ဝုတ္တစတုရာကာရပသဒ္ဓိတော တယော ဝါရေ၊ တေနသဒ္ဒါဒသက္ခတ္တုံ သမ္မသိတဘာဝေ မာဟ။-ဋီကာ။]

သာဝကဖြစ်၍။ သတော၊ ဖြစ်သော။ မယှံ၊ ငါ၏ဉာဏ်၌။ ဥတ္တာနော၊ ထွက်သွားသော အကျယ်ချဲရခြင်းရှိသည်။ ဝါ၊ အကျယ်ချဲဖွယ် မလိုသည်။ ["ဥဂ္ဂတော+တာနော ယသ္မာတိ ဥတ္တာနော"။] ဝိဘူတော၊ ပေါ်လွင်သည်။ ပါကဋော၊ ထင်ရှားသည်။ ဟုတ္ဝာ။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်၏။ [ဥတ္တာနော စသော သုံးပုဒ်သည် ပရိယာယ်ပုဒ်များတည်း။ သို့သော်-မြန်မာအနက်အားဖြင့် ကွဲအောင်ပေးလိုက်ပါသည်။] ဧသ (ဧသော)၊ ဤ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်သည်။ မယှံ ယေဝ၊ ငါ၏ ဉာဏ်၌သာ။ ဥတ္တာနကော၊ ပေါ်လွင်ထင်ရှားသည်။ ဟုတ္ဝာ။ ဥပဋ္ဌာတိ နုခေါ၊ ထင်လေသလော။ ဥဒါဟု၊ သို့မဟုတ်။ အညေသမ္ပိ၊ ငါမှတပါး အခြားသောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဉာဏ်၌လည်း။ (ဥတ္တနကော ဟုတ္ဝာ ဥပဋ္ဌာတိ နုခေါ။) ဣတိ (စိန္တေသိ။) အထ၊ ကြံပြီးရာ ထိုအခါ၌။ အဿ၊ ထို အရှင်အာနန္ဒာ၏။ ဧတံ၊ ဤ အကြံသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြန်ပြီ။ (ကိံ။) ဟန္ဒ၊ ယခု။ အဟံ၊ သည်။ ဣမံ [ပဥ္ဥံ၊ ဤပြဿနာကို။ ဝါ၊ သိခြင်းငှာ အလိုရှိအပ်သော ဤ အကြောင်းအရာကို။ ပဥ္ဥဓာတ်၏ ဣစ္ဆာအနက်ကိုယူသည်။] ဂဟေတ္ဝာ၊ ၍။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ပုစ္ဆာမိ၊ အံ့။ အဒ္ဓါ၊မချတ်ကေန်။ မေ၊အား။ (ကထေတ္ဝာ ဒဿေဿတိ-၌ စပ်။) ဝါ၊ ၏။ (ဣမံ-၌ စပ်။) ဘဂဝါ၊ သည်။ ဣမံ၊ ဤ ပြဿနာကို။ အတ္ထုပ္ပတ္တိံ၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော အကြောင်းဝတ္ထုကို။ ကတ္ဝာ၊ ၍။ သာလိန္ဒံ၊ အာလိန်ငါးဆင့်နှင့် တကွဖြစ်သော။ သိနေရုံ၊ မြင်းမိုရ်တောင်ကို။ ဥက္ခိပန္တော ဝိယ၊ မြှောက်သကဲ့သို့။ ဧကံ၊ တမျိုးသော။ သုတ္တန္တကထံ၊ သုတ္တန်စကားတော်ကို။ ကထေတ္ဝာ၊ ဟောတော်မူ၍။ ဒဿေဿတိ၊ ပြတော်မူလတ္တံ့။ ဟိ၊ မှန်။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့၏။ ဝိနယပညတ္တိံ၊ ဝိနည်းပညတ်တော်လည်းကောင်း။ ဘုမ္မန္တရံ၊ ဘုံအပိုင်းအခြားလည်းကောင်း။ ပစ္စယာကာရံ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်လည်းကောင်း။ သမယန္တရံ၊ တပါးသော အယူလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ ဣမာနိ ဌာနာနိ၊ ဤ အကြောင်းအရာတို့သို့။ ပတ္ဝာ၊ ရောက်၍။ ဝါ၊ လတ်သော်။ ဂဇ္ဇိတံ၊ ကြုံးဝါးတော်မူအပ်သော ဒေသနာတော်သည်။ မဟန္တံ၊ ကြီးကျယ်သည်။ ဟောတိ။ ဉာဏံ၊ ဒေသနာဉာဏ်သည်။ အနုပဝိသတိ၊ ဒေသေတဗ္ဗဓမ္မသို့ အစဉ်ဝင်သွား၏။ ဗုဒ္ဓဉာဏဿ၊ ၏။ မဟန္တဘာဝေါ၊ ကြီးကျယ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ပညာယတိ၊ ထင်ရှား၏။ ဒေသနာ၊ တော်သည်။ တိလက္ခဏဗ္ဘာဟတာ၊ လက္ခဏာသုံးရပ်ဖြင့် အမှတ်တံဆိပ်ခတ်နှိပ်အပ်သည်။ သုညတပဋိသံယုတ္တာ၊ သုညတနှင့် စပ်ယှဉ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ (ဧတံ၊ ဤအကြံသည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။) [ဗုဒ္ဓါနံ ဟိ မှ

စ၍ သုညတပဋိသံယုတ္တာ တိုင်သောပုဒ်တို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကို သီလက္ခန်ဘာသာဋီကာ ဗြဟ္မဇာလသုတ် ပုဗ္ဗန္တကပ္ပိကကထာ အဖွင့်၌ ပြခဲ့ပြီ။]

(ဣတိ၊ ဤသို့ ကြံပြီး၍။) သော၊ ထို အရှင်အာနန္ဒာသည်။ ပကတိယာဝ၊ ပင်ကိုအားဖြင့်ပင်။ ဝါ၊ ရိုးရိုးအားဖြင့်ပင်။ ကေဒိဝသေ၊ တနေ့၌။ ဝါ၊ တနေ့လျှင်။ သတဝါရမ္ပိ၊ အကြိမ်တရာ ပတ်လုံးသော်လည်းကောင်း။ သဟဿဝါရမ္ပိ၊ အကြိမ်တထောင် ပတ်လုံးသော်လည်းကောင်း။ ဘဂဝန္တံ၊ သို့။ ဥပသင်္ကမန္တော၊ ချဉ်းကပ်လတ်သော်။ အဟေတု၊ အကြောင်းမရှိပဲ။ အ ကာရဏေန၊ ကိစ္စမရှိပဲ။ ကိဉ္ဇာပိ နဥပသင်္ကမတိ၊ အကယ်၍ကား မချဉ်းကပ်ပါပေ။ ပန၊ ထိုသို့ အကြောင်းမရှိပဲ မချဉ်းကပ်ပါသော်လည်း။ တံ ဒိဝသံ၊ ထိုနေ့၌။ ဣမံ ပဉ်၊ ဤ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ပြဿနာကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ဗုဒ္ဓဂန္ဓဟတ္ထိံ၊ ဘုရားတည်းဟူသော ဂန္ဓဟတ္ထိဆင်တော်သို့။ အာပဇ္ဇ၊ ရောက်၍။ ဣမံ ဉာဏကောဋ္ဌနာဒံ၊ ဤ ဉာဏ်တော်တည်းဟူသော ကြိုးကြာသံကို။ သောဿာမိ၊ နားထောင်ရတော့အံ့။ [ဆင်၏အသံကို 'ကောဋ္ဌနာဒံ'ဟု ခေါ်၏။] ဗုဒ္ဓသီဟံ၊ ဘုရားတည်းဟူသော ခြသေ့်မင်းသို့။ အာပဇ္ဇ၊ ၍။ (ဣမံ) ဉာဏသီဟနာဒံ၊ ဤ ဉာဏ်တော်တည်းဟူသော ခြသေ့်ဟောက်သံကို။ သောဿာမိ၊ အံ့။ ဗုဒ္ဓသိန္ဓဝံ၊ ဘုရားတည်းဟူသော သိန္ဓောမြင်းသို့။ အာပဇ္ဇ၊ ၍။ (ဣမံ) ဉာဏပဒဝိက္ကမံ၊ ဤ ဉာဏ်တော်တည်းဟူသော ခြေလှမ်းပုံကို။ ပဿိဿာမိ၊ ကြည့်ရတော့အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ စိန္တေတွာ၊ ၍။ ဒိဝါဌာနာ၊ မှ။ ဥဋ္ဌာယ၊ ၍။ စမ္မက္ခဏ္ဍံ ကို။ ပပ္ပေါဋေတွာ၊ ခါ၍။ အာဒါယ၊ ယူ၍။ သာယန္ဒသမယေ၊ ၌။ ဘဂဝန္တံ၊ သို့။ ဥပသင်္ကမိ၊ ပြီ။ တေန၊ ကြောင့်။ သာယန္ဒဝေလာယံ။ပ။ဥပသင်္ကမန္တောတိ၊ ဟူ၍။(မယာ၊ ဟေဌာ။) ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ (ဆိုခဲ့ပြီ။)

ယာဝ ဂမ္ဘီရောတိ ဇတ္ထ၊ ဟူသော ဤပါဌ်၌။ ယာဝ သဒ္ဒေါ၊ ယာဝ သဒ္ဒါသည်။ ပမာဏာတိက္ကမေ၊ အတိုင်းအရှည်ကို လွန်ခြင်း အနက်၌။ (ဟောတိ၊ ၏။) [ပမာဏာတိက္ကမေ၊ ၌။ ပဝတ္တော၊ သော။ နိပါတော၊ တည်း။–ဟု ဆရာတို့ အနက်ပေးကြ၏။]ပမာဏံ၊အတိုင်းအရှည်ကို။အတိက္ကမ္မ၊

ယာဝ ဂမ္ဘီရော။ ။ယာဝသဒ္ဒါ၏ ပမာဏာတိက္ကမ္မ အနက်ကို ယူ၍ စကားပြောရာ၌ "အလွန်"သုံးကြသည်။ ထို အလွန်ဟူသည် ရှိသင့်သော အတိုင်းအရှည်ထက် ပိုလွန်ခြင်းတည်း။ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ "အတိဂမ္ဘီရောတိ အတ္ထော"ဟု အဖြောင့်အနက်ကို ဖွင့်သည်။ [ပမာဏာတိက္ကမေတိ အပရိမာဏတ္ထေ၊ အတိုင်းအရှည်မရှိ ဟူသော အနက်၌ဖြစ်၏။ (အဘယ်ကဲ့သို့နည်း။) "ယာဝဋ္ဌိဒံ တေန ဘဂဝတာ"တိ အာဒီသု

လွန်၍။ ဂမ္ဘီရော၊ နက်နဲ၏။ အတိဂမ္ဘီရော၊ အလွန်နက်နဲ၏။ ဣတိ အတ္ထော။ ဂမ္ဘီရာ ဝဘာသေါတိ၊ ကား။ ဂမ္ဘီရော၀၊ နက်နဲသည်သာလျှင်။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ အ၀ဘာသတိ၊ ထင်ရှား၏။ ဒိဿတိ၊ ထင်ရှား၏။ ဣတိ အတ္ထော။ဟိ၊ခဲ့။ ဧကံ၊ အချို့သောရေသည်။ ဥတ္တာနမေ၀၊ တိမ်သည်သာလျှင်။(သမာနံ၊ ပါလျက်။) ဂမ္ဘီရာ၀ဘာသံ၊ နက်သည်ဖြစ်၍ ထင်ရှားသည်။ ၀ါ၊ နက်သကဲ့သို့ ထင်ရသည်။ ဟောကိ၊ ၏။ (ကိမိ၀၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်း။) ပူတိပဏ္ဏာဒိ၀သေန၊ သစ်ရွက်ပုပ် အစရှိသည်တို့နှင့် စပ်သဖြင့်။ ကာဠ၀ဏ္ဏပုရာဏဥဒကံ၊ မည်းနက်သောအဆင်းရှိသော ရေဟောင်းသည်။ (ဥတ္တာနံ၊ သည်။ သမာနံ၊ လျက်။ ဂမ္ဘီရာ၀ဘာသံ၊ သည်။ ဟောတိ) ၀ိယ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ တံ၊ ထို သစ်ရွက်ပုပ်တို့နှင့် စပ်သဖြင့် မည်းညစ်သောအဆင်းရှိသော ရေဟောင်းသည်။ ဇာဏုပ္ပမာဏံ၊ ပုဆစ်ဒူး၀န်း ပမာဏရှိသည်။ (ဒူးဆစ်လောက်သာနက်သည်။) (သမာနံ) ပိ၊ လျက်လည်း။ သတပေါရိသံ ၀ိယ၊ အသူတရာနက်သကဲ့သို့။ ဒိဿတိ၊ ထင်ရ၏။[လူဘရာ၊မာဏနက်သည်ကို“အသူဟရာနက်”ဟုရှေးကဲသုံးစွဲသည်။]

ကံ၊ အချို့သော ရေသည်။ ဂမ္ဘီရံ၊ နက်သည်။ (သမာနံ၊ လျက်။) ဥတ္တာနာ၀ဘာသံ၊ တိမ်သည်ဖြစ်၍ ထင်ရှားသည်။ ၀ါ၊ တိမ်သည်ဟု ထင်ရသည်။ ဟောတိ။ (ကိမိ၀၊ နည်း။) မဏိဂဂ်ါယ၊ ပတ္တမြားအဆင်းရှိသော

၀ိယ၊ တို့၌ကဲ့သို့တည်း။ အပရိမေယျာဘာ၀ဇောတနော ဟိ အယံ ယာ၀သဒ္ဒေါ (ဤယာ၀သဒ္ဒါသည် အတိုင်းအရှည်မရှိ ဟူသောအနက်ကို ထွန်းပြ၏။) တေနာဟ အတိ ဂမ္ဘီရော အတ္ထောတိ။—ဋီကာ။]

အ၀ဘာသတိ။ ။“ဉာယတိ ဥပဋ္ဌာတိ”ဟု ဖွင့်၏။ တို့ကြောင့်“ထင်ရှား၏”ဟုပေးသည်။ “ထင်ရှား”ဟူသည် ကြည့်ရှုသူတို့၏ စိတ်အား ထင်လာခြင်းတည်း။ [ဉာဏဿ တထာ ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေ သန္ဒာယ (ဉာဏ်အား ထိုကဲ့သို့ နက်သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ထင်လာခြင်းကို ရည်ရွယ်၍။) ဒိဿတိ”တိ ဝုတ္တံ။]

ကံ ဟိ။ ။ဤ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်သည် ဧကန်နက်နဲသည်သာလျှင် မဟုတ်ပါလော။ထို နက်နဲသော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၌ အာဘယ်ကြောင့် နက်နဲသည်ဖြစ်၍ ထင်လာသည်၏အဖြစ်ကို ထွန်းပြနေရပါသေးသနည်း။ (ဧကန် နက်နဲသော အရာ၀တ္ထုကို “နက်တယ်လို့ ထင်ရတယ်” ဟု ပြောဖွယ်မလိုပါ” ဟူလို။) သစ္စ မေတံ (ဒီအမေးဟာ မှန်တယ်။) သို့သော်-ဤ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၏ ဧကန် နက်နဲသည်၏ အဖြစ်ကို ပြခြင်း အကျိုးငှာပင် “ဂမ္ဘီရာ၀ဘာသ” သဒ္ဒါကို ဆိုရပါသည်။ ထို့ကြောင့်-အခြားနေရာ၌ ရထိုက်သော အစွန်း ၄—မျိုးထွက်သောအနက်ကို ပြပြီး၍ ဤ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၏ ကောန် နက်နဲသည်၏ အဖြစ်ကိုပင် ထင်ရှားစေခြင်းငှာ “ကံ ဟိ” အစရှိသော စကားကို မိန့်ရသည်။

ဂင်္ဂါမြစ်၌။ ဝိပ္ပသန္နဥဒကံ၊ အထူးသဖြင့် ကြည်လင်သောရေသည်။ (ဂင်္ဂါရုံ၊ သမာနံ၊ ဥတ္တာနာဝဘာသံ၊ သည်။ ဝါ၊ သည်။ ဟောတိ) ဝိယ၊ သို့တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ တံ၊ ထို မဏိဂင်္ဂါ၌ ကြည်လင်သောရေသည်။ သတပေါ ရိသံ၊ အသူတရာနက်သည်။ (သမာနံ)ပိ၊ လျက်လည်း။ ဇာဏုပမာဏံ ဝိယ၊ ပုဆစ်ဒူးဝန်း ပမာဏ ရှိသကဲ့သို့။ (ဒူးဆစ်လောက်သာ ရှိသကဲ့သို့။) ခါယတိ၊ ထင်ရ၏။ ဧကံ၊ သည်။ ဥတ္တာနံ၊ တိမ်သည်။ (ဟုတ္ဝာ။)ဥတ္တာနာဝဘာသံ၊ တိမ်သည်ဖြစ်၍ ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ။ (ကိမိဝ။) စာဋိအာဒီသု၊ အိုး စရည်း အစရှိသည်တို့၌။ ဥဒကံ၊ သည်။ (ဥတ္တာနံ ဟုတ္ဝာ ဥတ္တာနာဝဘာသံ ဟောတိ)ဝိယ၊ ကဲ့သို့တည်း။ ဧကံ၊ သည်။ ဂင်္ဂါရုံ၊ နက်သည်။ (ဟုတ္ဝာ။) ဂင်္ဂါရာဝဘာသံ၊ နက်သည်ဖြစ်၍ ထင်ရှားသည်။ဟောတိ။(ကိမိဝ။) သိနေရုပါဒကမဟာသမုဒ္ဒါ၊ မြင်းမိုရ်တောင်၏ အခြေဖြစ်သော မဟာသမုဒ္ဒရာ၌။ ဥဒကံ၊ သည်။ (ဂင်္ဂါရုံ ဟုတ္ဝာ ဂင်္ဂါရာဝဘာသံ ဟောတိ) ဝိယ၊ ကဲ့သို့တည်း။ ဧဝံ၊ သို့။ ဥဒကမေဝ၊ ရေသည်သာလျှင်။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ နာမာနိ၊ တို့ကို။ လဘတိ၊ ရ၏။

ပန၊ ကား။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေ၊ ၌။ ဧတံ၊ ဤ အဂင်္ဂါရ အဂင်္ဂါရာဝဘာသ နှစ်မျိုးသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ [ဧတံ နတ္ထိတိ အဂင်္ဂါရော အဂင်္ဂါရာဝဘာသော စာတိ ဧတံ ဒွယံ နတ္ထိ။–ဋီကာ။] ဟိ၊ မှန်။ အယံ၊ဤ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်သည်။ ဂင်္ဂါရော စေဝ၊ နက်လည်းနက်၏။ ဂင်္ဂါရာဝဘာသော စ၊ နက်သည်ဖြစ်၍ လည်း ထင်ရှား၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဧကမေဝ၊ တမျိုးတည်းသာလျှင်ဖြစ်သော။ နာမံ၊ ကို။ လဘတိ၊ ၏။ ဧဝရူပေါ၊ ဤသို့ နက်သည်ဖြစ်၍ နက်ရောင်ထင်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိသည်။ သမာနော ပိ၊ဖြစ်ပါလျက်လည်း။ အထ စ ပန၊ ထိုသို့ ဖြစ်ပါလျက်။မေ၊ ငါ၏ဤကို၌။ ဥတ္တာနကုတ္တာနကော ဝိယ၊ အလွန်ပေါ်လွင်ထင်ရှားသကဲ့သို့။ ခါယတိ၊ ထင်ရှား၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ တဒိဒံ (တံ+ဣဒံ)၊ ထိုကဲ့သို့ အလွန်ပေါ်လွင်သည်ဖြစ်၍ ထင်လာခြင်းကို။ အစ္ဆရိယံ၊ လက်ဖျောက်ခတ်တီး အံ့ချီးအပ်ပါပေစ့။ ဘန္တေ၊ ရား။ အဗ္ဘုတံ၊ မဖြစ်စဘူး ထူးဆန်းပါပေစ့။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ အတ္တနော၊ ၏။ ဝိမှယံ၊ အံ့သြဖွယ်ကို။ ပကာသေန္တော၊ ထင်ရှားပြလျက်။ ပဥ္ဉံ၊ ကို။ ပုစ္ဆိတ္ဝာ၊ ၍။ တုဏ္ဍီဘူတော၊ ဆိတ်ဆိတ် ဖြစ်၍ဖြစ်သည်။ (ဟုဘ္ဝာ။) နိသိဒိ၊ ပြီ။ [စာအုပ်တို့၌ “ယဒိဒံ”ဟု အနိယမ ရှိသော်လည်း “တဒိဒံ”ဟု ရှိမှ စာသွားကောင်း၏။ နိဒါနသံယုတ် ဒုက္ခဝဂ္ဂ၊ နိဒါနသုတ္တ အဋ္ဌကထာ၌လည်း “တဒိဒံ”ဟုပင် ရှိသည်။ ထို တသဒ္ဒါဖြင့် “ဥတ္တာနကုတ္တာနကော ဝိယ ခါယတိ”

ကို ပြန်၍ညွှန်းသည်။ သို့မဟုတ် "ယဒိဒံ၊ ယင်းကဲ့သို့ ပေါ်လွင်ထင်ရှားသည်၏ အဖြစ်ဖြင့် ထင်လာခြင်းသည်"ဟု အနက်ပေးပါ။]

ဘဂဝါ၊ သည်။ တဿ၊ ထို အရှင်အာနန္ဒာ၏။ ဝစနံ၊ ကို။ သုတ္ဝာ၊ ကြားတော်မူ၍။ (စိန္တေတ္ဝာ အာဟ–၌စပ်။) အာနန္ဒော၊ သည်။ ဘဝဂ္ဂဂ္ဂဟဏာယ၊ ဘဝဂ်ကို ကိုင်ယူခြင်းငှာ။ ဟတ္ထံ၊ လက်ကို။ ပသာရေန္တော ဝိယ၊ ဆန့်တန်းသူ ကဲ့သို့လည်းကောင်း။ သိနေရုံ၊ မြင်းမိုရ်တောင်ကို။ ဆန္ဒိတ္ဝာ၊ ဖြတ်၍။ မိဠုံ၊ အဆီကို။ နိဟရိတုံ၊ ထုတ်ဆောင်ခြင်းငှာ။ ဝါယမမာနော ဝိယ၊ အားထုတ်သူကဲ့သို့လည်းကောင်း။ နာဝဝါယ၊ လှေသဘော်ဝန့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ မဟာသမုဒ္ဒံ၊ မဟာသမုဒ္ဒရာကို။ တရိတုကာမော ဝိယ၊ ကူးခြင်းငှာ အလိုရှိသူကဲ့သို့လည်းကောင်း။ ပထဝိံ၊ မြေကို။ ပရိဝတ္တေတ္ဝာ၊ လည်စေ၍။ ဝါ၊ လှန်၍။ ပထဝေါဇံ၊ မြေဩဇာကို။ ဂဟေတုံ၊ ယူခြင်းငှာ။ ဝါယမမာနော ဝိယ၊ သို့လည်းကောင်း။ ဗုဒ္ဓဝိသယပဋိ၊ ဘုရားရှင်တို့၏ အရာဖြစ်သော ပြဿနာကို။ အတ္တနော၊ မိမိ၏ ဉာဏ်၌။ ဥတ္တာနံ၊ ပေါ်လွင်၏ဟူ၍။ ဝဒတိ၊ လျှောက်၏။ [ပြဿနာဟု ဆိုသော်လည်း အမေးမဟုတ် သိခြင်းငှာ အလိုရှိထိုက်သော အနက်အဓိပ္ပါယ်တည်း။ ဆရာတော်၏ နိဿယ၌ "ဗုဒ္ဓဝိသယံ ပဋိ"ဟု ဝါကျရှိ၏။] ဟန္ဒ၊ ယခု။ အဿ၊ ဆို ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၏။ ဂမ္ဘီရဘာဝံ၊ နက်နဲသည်၏အဖြစ်ကို။ အာစိက္ခိဿာမိ၊ ပြောပြရတော့အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ စိန္တေတ္ဝာ၊ ၍။ မာဟေဝန္တိ အာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ မိန့်ဟော်မူပြီ။ တတ္ထ၊ ထို မာဟေဝံ အစရှိသော၊ ပါဋ်၌။ မာဟေဝန္တိ(ဇတ္ထ)၊ ဟူသော ဤပါဋ်၌။ ဟ ကာရော၊ ဟ အက္ခရာသည်။ နိပါတမတ္တံ၊ အနက်မရှိ နိပါတ်မျှသာတည်း။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ မာဘဏိ၊ မပြောဆိုလင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ စ၊ ဆက်။ မာဟေဝန္တိ၊ ဟူသော။ ဣဒံဝစနံ၊ ဤ စကားတော်ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အာယသ္မန္တံ၊ အာနန္ဒံ၊ ကို။ ဥဿာဒေန္တော ပိ၊ သူ၏ဉာဏ်ပညာကို ချီးမြှောက်တော် မူလိုသည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်း။ ဘဏတိ၊ မိန့်တော်မူ၏။ အပသာဒေန္တော ပိ၊ နှိပ်တော် မူလိုသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်း။ ဘဏတိ၊ ၏။ [ဥဿာဒေန္တောတိ ပညာယ ဥက္ကံသေန္တော၊ ဥဂ္ဂဏှန္တော တိ အတ္ထော၊ အပသာဒေန္တောတိ နိဗ္ဘစ္ဆေန္တော၊ နိဂ္ဂဏှန္တော တိ အတ္ထော။–ဋီကာ။]

ဥဿာဒနအဖွင့်

တတ္ထ၊ ယို ဥဿာဒေန္တ အပသာဒေန္တ နှစ်မျိုးတို့တွင်။ ဥဿာဒေန္တော၊ မြောက်ပင့်ဟော်မူလိုပုံကို။ (ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ကိုး၊ နည်း။) အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ တွံ၊ သည်။ မဟာ ပညော၊ ကြီးသောပညာရှိ၏။ ပိသဒဉာဏော၊ သန့်ရှင်းသော ဉာဏ်ရှိ၏။ တေန၊ ထိုသို့ မဟာပညပိသဒဉာဏ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ခါယတိ-၌စပ်။) တေ၊ သင်၏ ဉာဏ်၌။ ဂမ္ဘီရော ပိ၊ နက်နဲသည်လည်းဖြစ်သော။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ သည်။ ဥတ္တာနကော ဝိယ၊ သို့။ ခါယတိ၊ ၏။ ပန၊ ထိုသို့ သင်၏ဉာဏ်၌ ထင်ရှားပါသော်လည်း။ အညေသံ၊ အခြားသူတို့၏ ဉာဏ်၌။ ဧသ (ဧသော)၊ ဤ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို။ ဥတ္တာနကော တိ၊ ပေါ်လွင်ထင်ရှား၏ ဟူ၍။ နသလ္လကွေတဗ္ဗော၊ မမှတ်သားထိုက်။ ဂမ္ဘီရော ယေဝ စ၊ နက်နဲလည်း နက်နဲသည်သာ။ ဂမ္ဘီရာဝဘာသော (ဧဝ)စ၊ နက်နဲသည်ဖြစ်၍လည်း ထင်ရှားသည်သာ။ တတ္ထ၊ အရှင်အာနန္ဒာ၏ ဉာဏ်ဝယ်ထင်ရှား၍ အခြားသူတို့၏ ဉာဏ်ဝယ် နက်နဲခက်ခဲသည်၏ အဖြစ်၌။ စတဿော၊ ကုန်သော။ ဥပမာ၊ ဥပမာတို့ကို။ ဂဒန္တိ၊ ရှေးအဋ္ဌကထာဆရာတို့ ဆိုကြကုန်၏။

ကိရ၊ ချဲ။ ဆ မာသေ၊ ခြောက်လတို့ပတ်လုံး။ သုဘောဇနရသပုဋ္ဌဿ၊ ကောင်းသော ဘောဇဉ်အရသာဖြင့် မွေးမြူအပ်ပြီးသည်ဖြစ်၍။ [သုန္ဒရေန ဘောဇနရသေန ပေါသိတဿ။—ဋီကာ။] ကတယောဂဿ၊ အမြဲမပြတ်ပြုအပ်ပြီးသော အားထုတ်မှု အလေ့အကျင့်ရှိသော။ [နိဗဒ္ဓပယောဂေန ကတပရိစယဿ။—ဋီကာ။] မဟာမလ္လဿ၊ လက်ဝှေ့သမားကျော်ကြီးအား။(ဒဿသုံ—၌စပ်။) ဝါ၊ သည်။ (ဂစ္ဆန္ထဿ-၌စပ်။) သမဇ္ဇသမယေ၊ လက်ဝှေ့သဘင် ဆင်ယင်ကျင်းပနီးရာ အခါ၌။ကတမလ္လပါသာဏပရိစယဿ၊လက်ဝှေ့သမားတို့သာ ကြွမြောက်နိုင်သော ကျောက်ခဲဖြင့် ပြုအပ်ပြီးသော အလေ့

တတ္ထ ဥဿာဒေန္တော။ ။ဆရာတော်၏ နိဿယ၌ "မာ ဟေဝ န္တိ စ ဇုဒံ ဝစနံ။ပ။အပသာဒေန္တော ဝိ တိ၊ ဟူ၍။ ဝါ၊ ဟူသော။ ယံ သခေ်ပဝစနံ၊ အကြင်အကျဉ်းဖြစ်သောစကားကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ တတ္ထ တသ္မိံ သခေ်ပဝစနေ၊ ၌။ ဝိတ္ထာရော၊ ကို။ ဧဝံ၊ ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဥဿာဒေန္တော၊ သော။ ဘဂဝါ၊ သည်။"ဟု ပေးတော်မူ၏။ မိမိကား ကျဉ်းကျဉ်းနှင့်ပြီးသောနည်းကို ကြံ၍ ပေးလိုက်ပါသည်။ [နိဒါနဝဂ္ဂ ဒုက္ခဝဂ္ဂနိဒါနသုတ်အဋ္ဌကထာ ၌ကား "တတ္ထ ဥဿာဒေန္တော ဝိ တိ" ဟု ရှိ၏။ တတ္ထ၊ တို့တွင်။ ဥဿာဒေန္တော ဝိတိ၊ဟူသောပါဋ္ဌ၌။ အမိမ္မါယော ဧဂံ ဝေဒိတဗ္ဗော" ဟု ထည့်၍စပ်ပါ။]

အကျင့်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ယုတ္တဘူမိံ၊ လက်ဝှေ့ထိုးရာ မြေအရပ်သို့။ ဂစ္ဆန္တသ၊ သွားစဉ်။ အန္တရာ၊ အကြား၌။ မလ္လပါသာဏံ၊ လက်ဝှေ့သမားတို့သာ ကြွမြှောက်နိုင်သော ကျောက်တုံးကို။ [မလ္လေဟိ မဟဗ္ဗလေဟေဝ ဥက္ခိပိတဗ္ဗ ပါသာဏံ။—ဋီကာ။] ဒဿေသုံ၊ ပြကြကုန်ပြီ။ သော၊ ထို လက်ဝှေ့ကျော်ကြီး သည်။ ဧတံ၊ ဤ ကျောက်ခဲသည်။ ကိံ၊ အဘယ်နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ မေးပြီ။ မလ္လပါသာဏော၊ လက်ဝှေ့သမားတို့သာ ကြွမြှောက်နိုင်သော ကျောက်ခဲပါတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြောကြကုန်ပြီ။ နံ၊ ထို ကျောက်ခဲကို။ အာဟရထ၊ဆောင်ခဲ့ကြကုန်လော့။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြောပြီ။ ဥက္ခိပိတုံ၊ ကြွမြှောက်ခြင်းငှာ။ နသက္ကောမ၊ မစွမ်းနိုင်ပါကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တေ၊ အပ်သော်။ သယံ၊ ကိုယ်တိုင်။ ဂန္တွာ၊ ၍။ ကုဟိံ၊ အဘယ် နံပါး၌။ ဣမသ၊ ဤ ကျောက်ခဲ၏။ ဘာရိယဋ္ဌာနံ၊ ဝန်လေးသော အရပ်သည်။ (အတ္ထိ၊ရှိသနည်း။) ဣတိ၊သို့။ ဝတ္ဝာ၊ ၍။ [ကသ္မိံ ပဿေ ဣမသ ပါသာဏသ ဂရုတရပ္ပဒေသော တိ တသ သလ္လဟုကဘာဝံ ဒီပေန္တော ဝဒတိ။—ဋီကာ။] ဒ္ဒိဟိ၊ ကုန်သော။ ဟတ္ထေဟိ၊တို့ဖြင့်။ ဒ္ဒေ၊ကုန်သော။ပါသာဏေ၊တို့ကို။ ဥက္ခိပိတ္ဝာ၊၍။ကိဋ္ဌာဂုဋ္ဌေ ဝိယ၊ ကစားဖွယ် ဂေါ်လီလုံးတို့ကဲ့သို့။ ခိပိတ္ဝာ၊ ပစ်ချ၍။ အဂမာသိ၊ ပြီ။

တတ္ထ၊ ထို ဥပမာစကားရပ်၌။မလ္လသ၊၏။ မလ္လပါသာဏော၊ သည်။ လဟုကော၊ ပေါ့သည်။ (သမာနော) ပိ၊ သော်လည်း။အညေသံ၊ အခြားသူတို့၏ အတွက်။လဟုကောတိ၊ အပေါ့ကလေးဟူ၍။န ဝတ္တဗ္ဗော၊ မပြောဆိုထိုက်။ဟိ၊ မှန်၏။ဆ မာသေ၊လုံး။သုဘောဇနရသပုဋ္ဌော၊ကောင်းသောဘောဇဉ်အရသာ ဖြင့် မွေးမြူအပ်ပြီးသော။မလ္လော၊ ကို။(ဒဋ္ဌဗ္ဗော)ဝိယ၊ သို့။ ကပ္ပသတသဟဿံ၊ ကမ္ဘာဟသိန်းပတ်လုံး။ အဘိနီဟာရသမ္ပန္နော၊ မိမိစိတ်ကို ရှေးရှုဆောင် ကြောင်းဆုတောင်းမှုနှင့်ပြည့်စုံသော။အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ ကို။(ဒဋ္ဌဗ္ဗော။) မလ္လသ၊ ၏။ မဟာဗလတာယ၊ ကြီးသောခွန်အားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မလ္လပါသာဏော၊ ကို။ လဟုကော၊ အပေါ့ ကလေး ဟူ၍။ (ဝတ္တဗ္ဗော) ယထာ၊ ပြောဆိုထိုက်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ထေရသ၊ အရှင်အာနန္ဒာထေရ် ၏။ မဟာပညတာယ၊ ကြီးသောပညာ ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ ကို။ ဥတ္တာနော၊ ပေါ်လွင်၏ဟူ၍။ (ဝတ္တဗ္ဗော၊ ၏။) သော၊ ထို ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို။ အညေသံ၊ အရှင်အာနန္ဒာမှတပါး အခြားသူတို့၏အတွက်။ ဥတ္တာနော တိ၊ ဟူ၍။ နဝတ္တဗ္ဗော၊ ထိုက်။ [ဤကား ဥပမာ တရပ်။]

စ၊ သည်သာ မကသေး။ မဟာသမုဒ္ဒေ၊ ၌။ တိမိ နာမ၊ မည်သော။ မစ္ဆော၊ ငါးသည်။ ဒ္ဒိယောဇနသတိကော၊ ယူဇနာ နှစ်ရာရှိ၏။ တိမိဂ်

လော၊ တိမိငါးကို မျိုနိုင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် တိမိဂ်လမည်သော။(မစ္ဆော၊ သည်။) တိယောဇနသတိကော၊ ယူဇနာ သုံးရာရှိ၏။ တိမိပိဂ်လော၊ မည်သော။(မစ္ဆော။) စတုယောဇနသတိကော၊ ယူဇနာ လေးရာရှိ၏။ တိမိရပိဂ်လော၊ သော၊(မစ္ဆော။) ပဉ္စယောဇနသတိကော၊ ယူဇနာ ငါးရာရှိ၏။ အာနန္ဒော၊ အာနန္ဒာငါးလည်းကောင်း။ တိမိနန္ဒော၊ လည်းကောင်း။အဇ္ဈာရောဟော၊ လည်းကောင်း။ မဟာတိမိ၊ လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ စတ္တာရော၊ လေးမျိုးကုန်သော။ ဣမေ၊ ဤ ငါးတို့သည်။ ယောဇနသဟဿိကာ၊ ယူဇနာ တထောင်ရှိကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထို ငါးတို့တွင်။ တိမိရပိဂ်လေနေဝ၊ တိမိရပိဂ်လ ငါးဖြင့်သာလျှင်။ ဒီပေန္တိ၊ ဥပမာကိုပြကြကုန်၏။ ကိရ၊ ခဲ့။ တဿ၊ ထို တိမိရပိဂ်လ ငါး၏။ ဝါ၊ သည်။ ဒကွိဏကဏ္ဍံ၊ လက်ယာနားရွက်ကို။ စာလေန္တဿ၊ လှုပ်စေလတ်သော်။ ပဉ္စယောဇနသတေ၊ ယူဇနာ ငါးရာရှိသော။ ပဒေသေ၊ အရပ်၌။ ဥဒကံ၊ ရေသည်။ စလတိ၊တုန်လှုပ်၏။တထာ၊ ထို့အတူ။ ဝါမကဏ္ဍံ၊ လက်ဝဲနားရွက်ကို။(စာလေန္တဿ၊ သော်။ ပဉ္စယောဇနသတေ၊ သော။ ပဒေသေ၊ ၌။ ဥဒကံ၊ သည်။ စလတိ၊ ၏။) [နောက်၌လည်း ဤသို့လိုက်၍ပေးပါ။] တထာ၊ တူ။ နဂ်ုဋ္ဌံ၊ အမြီးကို။ပ။ တထာ၊ တူ။သီသံ၊ ဦးခေါင်းကို။ (စာလေန္တဿ ပဉ္စယောဇနသတေ ပဒေသေ ဥဒကံ စလတိ။)

ပန၊ ကား။ ဒေ့၊ နှစ်ဘက်ကုန်သော၊ ကဏ္ဍေ၊ တို့ကို။ စာလေတွာ၊လှုပ်စေ၍။ နဂ်ုဋ္ဌေန၊ ဖြင့်။ ဥဒကံ၊ ကို။ ပဟရိတွာ၊ ပုတ်ခတ်၍။ သီသံ၊ ကို။ အပရာပရံ၊ ထိုမှ ဤမှ။ ကတွာ၊ ၍။ ကီဋ္ဌိတုံ၊ ကစားခြင်းငှာ။ အာရဒ္ဓဿ၊ အားထုတ်လတ်သော်။ သတ္တဋ္ဌယောဇနသတေ၊ယူဇနာခုနစ်ရာ ရှစ်ရာရှိသော။ ပဒေသေ၊ အရပ်၌။ ဘာဇနေ၊ ခွက်၌။ ပကွိပိတွာ၊ ထည့်၍။ ဥဒ္ဓနေ၊ ဖိုခုံလောက်၌။ အာရောပိတံ၊ တင်အပ်သော။ ဥဒကံ ဝိယ၊ ရေသည်ကဲ့သို့။ ပက္ကုထတိ၊ ပွက်ပွက်ဆူသကဲ့သို့ ထက်ဝန်းကျင်လည်နေ၏။[ပက္ကုထန္တံ ဝိယ ပရိဝတ္တတိ ပရိတော ဝိဝတ္တတိ။—ဋီကာ။] တိယောဇနသတမတ္တေ၊ ယူဇနာ သုံးရာအတိုင်းအရှည်ရှိသော။ ပဒေသေ၊ ၌။ ဥဒကံ၊ သည်။ ပိဋ္ဌိ၊ ကျောက်ကုန်းကို။ ဆာဒေတုံ၊ ဖုံးလွှမ်းခြင်းငှာ။ နသက္ကောတိ၊ နိုင်။ သော၊ ထို တိမိရပိဂ်လ ငါးကြီးသည်။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝဒေယျ၊ ပြောဆိုရာ၏။(ကိံ၊နည်း။) အယံ မဟာသမုဒ္ဒေါ၊ သည်။ ဂမ္ဘီရော၊ နက်၏။ ဂမ္ဘီရော၊ ၏။ ဣတိ၊သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ အဿ၊ ထို မဟာသမုဒ္ဒရာ၏။ ဂမ္ဘီရတာ၊ နက်သည်၏အဖြစ်သည်။ ကုတော၊ အဘယ်မှာ ရှိအံ့နည်း။ မယံ၊ တို့သည်။ပိဋ္ဌိပဋ္ဌိစ္ဆာဒနမတ္တမို၊

ကျောက်ကုန်းကို ဖုံးလွှမ်းရုံ အတိုင်းအရှည်ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ဥဒကံ၊ကို။ နလဘာမ၊ မရကြပါကုန်တကား။ ဣတိ၊ သို့။(ဝဒေယျ၊ ရာ၏။)တတ္ထ၊ ထိုဥပမာစကားရပ်၌။ ကာယုပပန္နာ၊ ကြီးစွာသော ကိုယ်နှင့် ပြည့်စုံသော။ [ကာယုပပန္နာသာတိ မဟတာ ကာယေန ဥပေတာသာ၊ မဟတာ ကာယာသာတိ အတ္ထော။-ဋီကာ။] တိမိရပိင်္ဂလာ၊ ၏အတွက်။ မဟာသမုဒ္ဒေါ၊ သည်။ ဥတ္တာနော တိ၊ တိမ်၏ ဟူ၍။ (ဝတ္တပ္ပေါ၊ ၏။) အညော၊ တိမိရပိင်္ဂလ ငါးမှ အခြားကုန်သော။ ခုဒ္ဒကမစ္ဆာနံ၊ ငယ်သော ငါးတို့၏ အတွက်။ ဥတ္တာနော တိ၊ ဟူ၍။ နဝတ္တပ္ပေါ၊ ထိုက်။ ဧဝမေဝ၊ တူသာလျှင်။ ဉာဏုပပန္နာ၊ ဉာဏ်နှင့်ပြည့်စုံသော။ ထေရာ၊ အရှင်အာနန္ဒာထေရ်၏ အတွက်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ ကို။ ဥတ္တာနော တိ၊ ပေါလွှင်၏ ဟူ၍။ (ဝတ္တပ္ပေါ။) အညော၊ အတွက်လည်း။ ဥတ္တာနော တိ၊ ဟူ၍။ နဝတ္တပ္ပေါ၊ ထိုက်။ [ဤကား နှစ်ခုမြောက် ဥပမာတည်း။]

စ၊ သေး။ သုပဏ္ဏာ၊ ဂဠုန်မင်းသည်။ ဒိယဗုယောဇန၊ သတိဓကော၊ အခွံအား ဖြင့် ယူဇနာ နှစ်ရာရှိ၏။ ဝါ၊ ယူဇနာ တရာ့ငါးဆယ်ရှိ၏။ တာ၊ ထို ဂဠုန်မင်း၏။ ဒက္ခိဏပက္ခော၊ လက်ယာအတောင်သည်။ ပညာသယောဇနိကော၊ ယူဇနာ ငါးဆယ်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာ၊ တူ။ ဝါမပက္ခော၊ လက်ဝဲ အတောင်သည်။ (ပညာသယောဇနိကော ဟောတိ။) ပိဉ္ဆဝဋ္ဋိ၊ အမြီးလုံးသည်။ ဝါ၊ အမြီးစည်းသည်။ သဋ္ဌိယောဇနိကာ ယူဇနာ ခြောက်ဆယ်ရှိ၏။ [ပိဉ္ဆဝဋ္ဋိ တိ ပိဉ္ဆကလာပေါ။-ဋီကာ။] ဂီဝါ၊ လည်သည်။ တိ သ ယောဇနိကာ၊ ယူဇနာ သုံးဆယ်ရှိ၏။ မုခံ၊ ခံတွင်းသည်။ နဝ ယောဇနံ၊ ကိုးယူဇနာရှိ၏။ ပါဒါ၊ ခြေတို့သည်။ ဒွါဒသယောဇနိကာ၊ တဆယ့်နှစ်ယူဇနာ ရှိကုန်၏။ တသ္မိံ၊ ထို ဂဠုန်မင်းသည်။သုပဏ္ဏဝါတံ၊ဂဠုန်တို့၏ လေကို။ [သုပဏ္ဏဝါတ န္တိ နံဝဂဂ္ဂဟဏာဒီသု (နဂါးကို ဖမ်းယူခါနီး၌။) ပက္ခပဓွဝါဠုနဝသေန ဥပပဇ္ဇနကဝါတံ။-ဋီကာ။] ဒဿေတုံ၊ ငှာ။ အာရဒ္ဓေ၊ အားထုတ်လတ်သော်။ သတ္တာဒ္ဓယောဇနသတံ၊ ယူဇနာခုနှစ်ရာ ရှစ်ဆယ်ရှိသော။ ဌာနံ၊ အရပ်သည်။ နပ္ပဟောတိ၊ မလောက်။ ဝါ၊ မဆန့်။

သော၊ ထို ဂဠုန်မင်းသည်။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝဒေယျ၊ ရာ၏။ (ကိံ။) အယံ အာကာသော၊ သည်း အနန္တော၊ အဆုံး အပိုင်းအခြားမရှိ။ အနန္တော၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။အဿ၊ထို ကောင်းကင်၏။ အနန္တတာ၊အဆုံးအပိုင်း အခြား မရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ ကုတော၊အဘယ်မှာရှိအံ့နည်း။ မယံ၊တို့သည်။

ပက္ခဝါတပွသာရဏောကာသမ်ိ၊ အတောင်လေကို ဆန့်လောက်ရာ အရပ်ကို သော် မှလည်း။ နှ လဘာမ၊ ကုန်တကား။ ဣတိ၊ သို့။ (ဝဒေယျ။) တတ္ထ၊ ထို့ဉပမာစကားရပ်၌။ ကာယုပပန္နဿ၊ ကြီးသောကိုယ်နှင့် ပြည့်စုံသော။ သုပဏ္ဏရဉော၊ ၏အတွက်။ အာကာသော၊ သည်။ ပရိတ္တော တိ၊ ကျဉ်းငယ်၏ ဟူ၍။ (ဝတ္တဗ္ဗော။) အညေသံ၊ ဂဠုန်မင်းမှတပါး အခြားကုန်သော။ ခုဒ္ဒကပက္ခီနံ၊ ငယ်သောဥက်တို့၏ အတွက်။(အာကာသော။) ပရိတ္တောတိ၊ ဟူ၍။ နှ ဝတ္တဗ္ဗော၊ ထို့က်။ ဧဝမေဝ၊ လျှင်။ ဉာဏုပပန္နဿ၊ သော။ ထေရဿ၊ အတွက်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ ကို။ ဥတ္တာနော တိ၊ ဟူ၍။ (ဝတ္တဗ္ဗော။) အညေသမ်ိ ဥတ္တာနော တိ နှ ဝတ္တဗ္ဗော။ [ဤကား သုံးခုမြောက် ဥပမာတည်း။]

ပန၊ ကား။ ရာဟု၊ ရာဟုမည်သော။ အသုရိန္ဒော၊ အသူရိန်သည်။ ပါဒန္တေဝ၊ ခြေအဆုံးမှ။ ယာဝ ကေသန္တာ၊ ဆံ အဆုံးတိုင်အောင်။ ယောဇနာနံ၊တို့၏။စတ္တာရိ သဟဿာနိ၊လေးထောင်တို့သည်လည်းကောင်း။ အဋ္ဌ သတာနိ၊ ရှစ်ရာတို့သည်လည်းကောင်း။ ဟောတိ၊ ၏။["အသုရိန္ဒော"ကို ငဲ့၍ "ဟောတိ"ဟု ထားသည်။] တဿ၊ ထို ရာဟုအသူရိန်၏။ ဒ္ဝိန္နံ၊ နှစ်ဘက်ကုန်သော။ မဟာနံ၊ လက်မောင်းတို့၏။ အန္တရံ၊ အကြားအရပ်သည်။ ဒ္ဝါဒသ ယောဇနသတိကံ၊ ယူဇနာတရာတဆယ့်နှစ်ယူဇနာရှိသည်။ (ဟောတိ။) ဗဟလတ္တေန၊ အထု၏အဖြစ်ဖြင့်။ [ကျောနှင့်ရင်ဘတ်အထုကိုဆိုသည်။] ဆယောဇနသတိကံ၊ ယူဇနာခြောက်ရာရှိသည်။ (ဟောတိ။) ဟတ္ထပါဒကလာနိ၊ လက်ဖဝါးအပြင် ခြေဖဝါးအပြင်တို့သည်။ တိယောဇနသတိကာနိ၊ ယူဇနာသုံးရာရှိကုန်သည်။ (ဟောန္တိ။) [သဂါထာဝဂ္ဂ ဒေဓပုတ္တသံယုတ် သူရိယသုတ် အဋ္ဌကထာ၌ကား-"ဟတ္ထတလပါဒတလာနံ ပုထုလတော ဒ္ဝိယောဇနသတာနိ" ဟု ဆို၏။] တထာ၊ တူ။ မုခံ၊ ခံတွင်းသည်။ (တိယောဇနသတိကံ၊ ရှိသည်။ ဟောတိ။) [ကျိဉ်လည်း "မုခံ ဒ္ဝိယောဇနသတံ" ဟု ဆိုသည်။] ဧကေကံ၊ တဆစ်ကဆစ်သော။ အင်္ဂုလိပဗ္ဗံ၊ လက်ဆစ်သည်။ ပညာသ ယောဇနံ၊ ယူဇနာငါးဆယ်ရှိသည်။ (ဟောတိ။) တထာ၊ တူ။ ဘမုကန္တရံ၊ မျက်ခုံး ၂-ဘက်တို့၏အကြားအရပ်သည်။ (ပညာသယောဇနံ ဟောတိ။) နလာဋံ၊ နဖူးပြင်သည်။ တိယောဇနသတိကံ၊ သည်။ (ဟောတိ။)သီသံ၊ ဦးခေါင်းသည်။ နဝယောဇနသတိကံ၊ ယူဇနာ ကိုးရာရှိသည်။ (ဟောတိ။) တဿ၊ ထို ရာဟုအသူရိန်သည်။ မဟာသမုဒ္ဒံ၊ သို့။ သြတိဏ္ဏဿ၊ ဿက်ဆင်းလတ်သော်။ ဂမ္ဘီရံ၊ နက်သော။ ဥဒကံ၊ သည်။ ဇာဏုပ္ပမာဏံ၊ပဆစ်ဒူးဝန်း အတိုင်းအရှည်ရှိသည်။ (ဟောတိ။)

ငသော၊ ထို ရာဟုအသူရိန်သည်။ ငဝံ၊ သို့။ ဝဒေယျ၊ ရာ၏။ (ကိ ံ။) အယံ သမုဒ္ဒေါ၊ သည်။ ဂမ္ဘီရော၊ ၏။ ဂမ္ဘီရော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ အဿ၊ ဤ မဟာသမုဒ္ဒရာ၏။ ဂမ္ဘီရတာ၊သည်။ကုတော၊ အဘယ်မှာရှိအံ့နည်း။ မယံ၊ တို့သည်။ ဇာဏုပ္ပဒိဋ္ဌဘာဒနမတ္တမ်ပိ၊ ပုဆစ်ဒူးဝန်းကို ဖုံးလောက်ရုံ အတိုင်း အရှည် ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ဥဒကံ၊ ကို။ နလဘာမ၊ ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ (ဝဒေယျ။)တတ္ထ၊ ထို ဥပမာစကားရပ်၌။ ကာယုပပန္နဿ၊ သော။ ရာဟုနော၊ ရာဟုအသူရိန်၏အတွက်။ မဟာသမုဒ္ဒေါ၊ ကို။ ဥတ္တာနောတိ၊ တိမ်၏ဟူ၍။ (ဝတ္တဗ္ဗော။) အညေသံ၊ ရာဟုအသူရိန်မှတပါး အခြားပုဂ္ဂိုလ်တို့၏အတွက်။ ဥတ္တာနောတိ နဝတ္တဗ္ဗော။ဧဝမေဝ၊ လျှင်။ ဉာဏုပပန္နဿ၊ သော။ထေရဿ၊ အတွက်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ကို။ဥတ္တာနောတိ။(ဝတ္တဗ္ဗော။)အညေသမ်ပိ။(ပဋိစ္စ သမုပ္ပါဒေါ ဥတ္တာနောတိ နဝတ္တဗ္ဗော။) ဧတမတ္ထံ၊ ဤ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်ရွယ်တော်မူ၍။ ဘဂဝါ၊ သည်။ မာ ဟေဝံ။ပ။အဝစာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ မိန့်တော်မူပြီ။ [ဤကား ၄-ခုမြောက် ဥပမာတည်း။]

ဟိ၊ မှန်။ ထေရဿ၊ အရှင်အာနန္ဒာဇထရ်၏ဉာဏ်၌။ စတူဟိ၊ ကုန်သော။ ကာရဏေဟိ၊ အကြောင်းတို့ကြောင့်။ ဂမ္ဘီရော်ပိ၊ နက်သည်လည်းဖြစ်သော။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ သည်။ ဥတ္တာနောတိ၊ ဟူ၍။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်လာ၏။ စတူဟိ၊ ကုန်သော။ ကတမေဟိ (ကာရဏေဟိ၊ တို့ကြောင့်။ ဂမ္ဘီရော်ပိ၊ သော၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ သည်။ ဥတ္တာနောတိ၊ ဟူ၍။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ နည်း။) ပုဗ္ဗဏ္ဏပနိဿယသမ္ပတ္တိယာ၊ ရှေးဦးဖြစ်သော အားကြီးသော မှီရာအကြောင်း၏ ပြည့်စုံခြင်းလည်းကောင်း။ (ဤတိ-၌ စပ်။) တိတ္ထဝါသေန၊ ဆိပ်ကမ်းနှင့် တူသော မြတ်စွာဘုရား၏ အထံဝယ် နေရခြင်းလည်းကောင်း။ သောတာပန္နတာယ၊ သောတာပန်၏အဖြစ်လည်းကောင်း။ ဗဟုဿုတဘာဝေန၊ များသော သုတရှိသူ၏အဖြစ်လည်းကောင်း။ဤတိ၊သို့။(စတူဟိ ကာရဏေဟိ၊ တို့ကြောင့်။ ဂမ္ဘီရော်ပိ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ ဥတ္တာနောတိ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။)

ပုဗ္ဗဏ္ဏပနိဿယသမ္ပတ္တိကထာ

ကိရ၊ ခဲ့၏။ ဤတော၊ ဤကမ္ဘာမှ။ သတသဟဿိမေ၊ ကမ္ဘာဟသိန်းတို့၏ ပြည့်ကြောင်းဖြစ်ခဲ့သော။ ကပ္ပေ၊ ကမ္ဘာ၌။ ပဒုမုတ္တရောနာမ၊ ပဒုမုတ္တရ မည်တော်မူသော။ သတ္ထာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ လောဒကာ၊ ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇိ၊ ပြီ။ တဿ၊ ထို ပဒုမုတ္တရ မြတ်စွာဘုရား၏။ ဟံသဝတီနာမ၊ မည်သော။ နဂရံ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ အာနန္ဒော နာမ၊ မည်သော။ ရာဇာ၊

သည်။ ပိတာ၊ ခမည်းတော်သည်။ (အဟောသိ။) သုမေဓာ နာမ၊ မည်သော။ ဒေဗီ၊ မိဖုရားသည်။ မာတာ၊ မယ်တော်သည်။ (အဟောသိ။) ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ ဥတ္တရကုမာရော နာမ၊ ဥတ္တရသတ္ခိသား မည်သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ သော၊ ထို ဘုရားအလောင်းတော်သည်။ ပုတ္တာသ၊ ၏။ ဇာတဒိဝသေ၊ ဖွားမြင်ရာနေ့၌။ မဟာဘိနိက္ခမနံ၊ မြတ်သော တောသို့ ရှေးရှု ထွက်တော်မူခြင်းကို။ နိက္ခမ္မ၊ ထွက်တော်မူ၍။ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ၊ ရဟန်းအဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်တော်မူ၍။ ပဓာနံ၊ အားထုတ်အပ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ အနုယုဉ္ဇန္တော၊ အားထုတ်လျက်။ အနုက္ကမေန၊ အစဉ်အားဖြင့်။ သမ္ဗညုတံ၊ သမ္ဗညူ၏အဖြစ်သို့။ ဝါ၊ ဘုရားအဖြစ်သို့။ ပတ္ဝာ၊ ရောက်တော်မူ၍။ အနေကဇာတိ သံသာရ နွိ၊ အစရှိသော။ ဥဒါနံ၊ ဥဒါန်းကို။ ဥဒါနေတ္ဝာ၊ ကျူးရင့်တော်မူပြီး၍။ သတ္ထာဟံ၊ ခုနစ်ရက်ကို။ ဗောဓိပလ္လင်္ကော်၊ ၌။ ဝီတိနာမေတ္ဝာ၊ လွန်စေတော်မူပြီး၍။ ပထဝိယံ၊ မြေ၌။ ထပေဿာမိ၊ ခြေတော်ကိုထားအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်းတော်မူ၍။ ပါဒံ၊ ခြေတော်ကို။ အဘိနီဟရိ၊ ရှေးရှု ဆောင်တော်မူပြီ။ အထ၊ ခြေတော်ဆောင်ရာ ထိုအခါ၌။ ပထဝိ၊ ကို။ ဘိန္ဒိတ္ဝာ၊ ခဲ၍။ မဟန္တံ၊ ကြီးစွာသော။ ပဒုမံ၊ ပဒုမ္မာကြာသည်။ ဥဋ္ဌာသိ၊ ပေါ်ထွက်လာပြီ။ တဿ၊ ထို ပဒုမ္မာကြာ၏။ ဓုရပတ္တာနိ၊ အဦးပဓာနဖြစ်သော အပြင်ကြာရွက်တို့သည်။ နဝုတိ ဟတ္ထာနိ၊ အတောင် ကိုးဆယ်ရှိကုန်သည်။ (အဟေသုံ။) [ဓုရပတ္တာနိ တိ ဗာဟိရပတ္တာနိ၊ ယာနိ ဒိဃတမာနိ။-ဋီ။] ကေသရံ၊ ကြာဝတ်ဆံသည်။ တိံသ ဟတ္ထာ၊ အတောင် သုံးဆယ်ရှိသည်။ (အဟောသိ။) ကဏ္ဏိကာ၊ ကြာအချက်သည်။ ဒ္ဝါဒသ ဟတ္ထာ၊ တဆယ့်နှစ်တောင်ရှိသည်။ (အဟောသိ။) ရေကု၊ ကြာဝတ်မှုန်သည်။ နဝ ဃဋ္ဋပမာဏော၊ ရေအိုးကိုးလုံးပြည့် ပမာဏရှိသည်။ (အဟောသိ။)

ပန၊ ဆက်။ သတ္ထာ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနေ၊ အမြင့်အားဖြင့်။ အဋ္ဌပဏ္ဏာသ ဟတ္ထုပ္ပဇ္ဇမာနေ၊ ငါးဆယ့်ရှစ်တောင် အမြင့်ရှိတော်မူသည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ တဿ၊ ထို မြတ်စွာဘုရား၏။ ဥဘိန္နံ၊ ကုန်သော။ ဗာဟာနံ၊ လက်မောင်းတော်တို့၏။ အန္တရံ၊ အကြား အရပ်သည်။ အဋ္ဌဒသ ဟတ္ထံ၊ တဆယ့်ရှစ်တောင် ရှိသည်။ (အဟောသိ။) နလာဋံ၊ သည်။ ပဒုမ ဟတ္ထံ၊ ငါးတောင်ရှိသည်။ (အဟောသိ။) ဟတ္ထပါဒါ၊ တို့သည်။ ကောဒသ ဟတ္ထာ၊ တဆယ့် တတောင်ရှိကုန်သည်။ (အဟောသုံ၊ ကုန်ပြီ။) တဿ၊ ထို မြတ်စွာဘုရား၏။ ကောဒသ ဟတ္ထေန၊ သော။ ပါဒေန၊ ခြေတော်ဖြင့်။ ဒ္ဝါဒသ ဟတ္ထာယ၊ တဆယ့်နှစ်တောင်ရှိသော။ ကဏ္ဏိကာယ၊ ကြာချက်ကို။ အက္ကန္တ

မတ္တာယ၊ နင်းအပ်ကာမျဖြစ်လတ်သော်။နဝ ဃဋ္ဋပွမာဏော၊ရေအိုးကိုးလုံးပြည့်ပမာဏရှိသော။ ရေဏု၊ကြာဝတ်မှုန်သည်။ ဥဋ္ဌာယ၊ ထ၍။ အဋ္ဌပဏ္ဏာသ ဟတ္ထံ၊ ငါးဆယ်ရှစ်တောင်ရှိသော။ ပဒေသံ၊ အရပ်သို့။ ဥဂ္ဂန္ဆာ၊ တက်၍။ သြကိဏ္ဏ မနောသိလာစုဏ္ဏံ ဝိယ၊ ရောပြွမ်းသော ဆေးဒန်း မြင်းသီလာအမှုန့်သည်ကဲ့သို့။ ပစ္စောကိဏ္ဏော၊ တဖန်ရောပြွမ်းသည်။ (အဟောသိ။) [အထက်သို့တက်ပြီးမှ အောက်သို့ပြန်ကျလာသည် ဖြစ်၍ "ပတိ၊ တဖန်။သြကိဏ္ဏော၊ရောပြွမ်းသည်။" ဟု ဆိုသည်။] တံ၊ ထို ပဒုမွာကြာ၏ ခြေတော်ချခါနီးဝယ် ပေါ်ထွက်လာခြင်းဟူသောအကြောင်းကို။ဥပါဒါယ၊ဉာဏ်ဖြင့်ကပ်ယူ၍။ ဝါ၊အကြောင်းပြု၍။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပဒုမုတ္တရောတ္တေဝ၊ ဟူ၍သော။ ပညာယိတ္ထ၊ထင်ရှားပြီ။ တဿ၊ ထို ပဒုမုတ္တရ မြတ်စွာဘုရား၏။ ဒေဝိလော စ၊ ဒေဝိလ ရဟန်းတော်သည်လည်းကောင်း။ သုဇာတော စ၊ သုဇာတ ရဟန်းတော်သည်လည်းကောင်း။ ဒ္ဒေ၊ ကုန်သောရဟန်းတို့သည်။ အဂ္ဂသာဝကော၊ အမြတ်ဆုံး သာဝကတို့သည်။ အဟောသုံ၊ ကုန်ပြီ။ အမိတာ စ၊ အမိတာ ဘိက္ခုနီသည်လည်းကောင်း။ အသမော စ၊ အသမာ ဘိက္ခုနီသည်လည်းကောင်း။ ဒ္ဒေ၊ ကုန်သောဘိက္ခုနီတို့သည်။ အဂ္ဂသာဝိကာ၊ အမြတ်ဆုံး သာဝိကာမတို့သည်။ (အဟောသုံ။) ဥပဋ္ဌာကော၊ အလုပ်အကျွေးသည်။ သုမနော နာမ၊မည်သည်။ (အဟောသိ။) ပဒုမုတ္တရော၊ သော။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပိတုသင်္ဂဟံ၊ ခမည်းတော်ကို ချီးမြှောက်ခြင်းကို။ ကုရုမာနော၊ ပြုလိုတော်မူသည်။ ဘိက္ခုသတသဟဿပရိဝါရော၊ ရဟန်းတသိန်း အခြံအရံရှိသည်။ (ဟုတ္ထ၊။) ဟံသဝတီယာ၊ မည်သော။ ရာဇဓာနိယာ၊ မင်းနေပြည်၌။ ဝသတိ၊ သီတင်းသုံးတော်မူ၏။

ပန၊ ကား။ အဿ၊ ထို ပဒုမုတ္တရ မြတ်စွာဘုရား၏။ ကနိဋ္ဌဘာတာ၊ ညီငယ်သည်။[ငါတို့မြတ်စွာဘုရား၏ နန္ဒမင်းသားကဲ့သို့ မိကဲ့ဖတူ ဖြစ်သော ညီငယ်။] သုမနကုမာရော နာမ၊ သုမန မင်းသားမည်၏။ တဿ၊ ထို သုမန မင်းသားအား။ ရာဇာ၊ သည်။ ဟံသဝတိတော၊ ဟံသာဝတီမင်းနေပြည်မှ။ ဝိသတိယောဇနသတော၊ ယူဇနာ တရာ့နှစ်ဆယ်ရှိသော။ ဌာနေ၊ အရပ်၌။ ဘောဂဂါမံ၊ သုံးဆောင် ခံစားအပ်သောရွာကို။ (ရွာစားကို။) အဒါသိ။ ပေးပြီ။ သော၊ ထို သုမန မင်းသားသည်။ ကဒါစိ၊ တရံတခါ၌။ အာဂန္ဆာ၊၍။ ပိတရဉ္စ၊ ခမည်းတော်ကိုလည်းကောင်း။ သတ္ထာရဉ္စ၊ နောင်တော်ဘုရားကိုလည်းကောင်း။ ပဿတိ၊ ဖူးမြင်၏။ အထ၊ ဖူးမြင်ပြီးရာ ထိုအခါ၌။ ဇကဒိဝသံ၊ တနေ့သ၌။ ပစ္ဆာဘတ္တော၊ တိုင်းပြည်၏ အစဉ်အဖျားအရပ်သည်။ ကုပိတော၊ ပျက်ပြီ။ ဝါ၊ သူပုန်ထပြီ။ သုမနော၊ သည်။ ရညော၊ မင်း၏

အထံသို့။ ပေသေသိ၊ တမန် စေလွှတ်ပြီ။(ကိ်၊ အာဘယ်သို့မှာ၍ စေလွှတ်သနည်း။) ပစ္စန္တော၊ သည်။ ကုပိတော၊ ပျက်နေပါပြီ။ ဝါ၊ သူပုန်ထနေပါပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှာ၍။(ပေသေသိ၊ ပြီ။) ရာဇာ၊ သည်။ မယာ၊ငါ သည်။ တုံ၊ သင့်ကို။ တတ္ထ၊ ထို အရပ်၌။ ကဿဝ၊ ကြောင့်။ ထပိတော၊ ထားအပ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှာ၍။ ပဋိပေသေသိ၊ တဖန် တမန်စေလွှတ်ပြီ။ သော၊ ထို သုမနမင်းသားသည်။ နိက္ခမ္မ၊ ထွက်၍။ စောရေ၊ သူပုန်တို့ကို။ ဝူပသမေတုံ၊ ငြိမ်းစေ၍။ ဒေဝ၊ မင်းမြတ်။ ဇနပဒေါ၊သည်။ ဥပသန္တော၊ ငြိမ်းအေးပါပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှာ၍။ ရညော၊ မင်း၏ အထံသို့။ ပေသေသိ၊ တမန်စေလွှတ်ပြီ။ ရာဇာ၊ သည်။ တုဋ္ဌော၊နှစ်သက်သည်။ (ဟုတ္ထ၊။) မမ၊ ငါ၏။ ပုတ္တော၊ သားတော်သည်။ သိဃံ၊ လျင်စွာ၊အာဂစ္ဆတု၊ လာခဲ့ပါလော့။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ပြောပြီ။

တဿ၊ ထို သုမနမင်းသား၏။ သဟာယမတ္တာ၊ တတောင် အတိုင်းအရှည် ရှိကုန်သော။ အမစ္စာ၊ အမတ်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ သော၊ ထိုသုမန မင်းသားသည်။ တေဟိ၊ ထိုအမတ်တို့နှင့် ။သဒ္ဓိ၊ ကု။ အန္တရာမဂ္ဂေ၊ ခရီးအကြား၌။ မန္တေသိ၊ တိုင်ပင်ပြီ။(ကိ်၊ နည်း။) မယံ၊ အကျွန်ုပ်၏။ပိတာ၊ ခမည်းတော်သည်။ တုဋ္ဌော၊ နှစ်သက်သည်။ (ဟုတ္ထ၊။)မေ၊ အကျွန်ုပ်အား။ ဝရံ၊ ဆုကို။ သစေ ဒေတိ၊ အံ့။ (ဇဝံ သတိ။) ကိ်၊ အဘယ်ဆုကို။ ဂဏှာမိ၊ ယူရမည်နည်း။ ဣတိ၊ သို့။(မန္တေသိ၊ ပြီ။) အထ၊ တိုင်ပင်ရာ ထိုအခါ၌။ နံ၊ ထို သုမနမင်းသားကို။ ကေစ္စေ၊ အချို့သော အမတ်တို့သည်။(အာဟံသု–၌ စပ်။) ဟတ္ထိ်၊ ဆင်ကို။ ဂဏှထ၊ ယူပါကုန်၊(ဣတိ အာဟံသု၊ကေစ္စေ။) အဿံ၊ မြင်းကို။ ဂဏှထ၊ ယူပါကုန်။(ဣတိ အာဟံသု၊ကေစ္စေ။)[နောက်လည်း ဤသို့ထည့်ပေးပါ။] ရထံ၊ ကို။ ဂဏှထ၊ ပါကုန်။ပ။ ဇနပဒံ၊ ကို။ဂဏှထ ။ပ။ သတ္တရတနာနိ၊ ခုနစ်ပါးသော ရတနာတို့ကို။ ဂဏှထ။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟံသု၊ ပြောကြကုန်ပြီ။အပရေ၊ တပါးသော အမတ်တို့သည်။(အာဟံသု။) တုမှေ၊ အရှင်မင်းသားတို့သည်။ ပထဝိဿရဿ၊ မြေကိုအစိုးရသူ၏။ ပုတ္တာ၊ သားဟော်တို့ပါတည်း။ တုမှာကံ၊ အရှင်သားတော်ကိုသည်။ ဓနံ၊လောကီဥစ္စာကို။ နု ဒုလ္လဘံ၊ ခဲယဉ်းသဖြင့် ရအပ်သည်မဟုတ်ပါ။ ဝါ၊ ရဖို့မခဲယဉ်းပါ။ [စာအုပ်တို့၌ နု–သဒ္ဒါကျနေသည်။ သံယုတ်အဋ္ဌကထာ၌ “နု တုမှာကံ”ဟု နသဒ္ဒါရှိသည်။] စ၊ ဆက်။ လဒ္ဓံ၊ ရအပ်သည်။ (သမာနံ)ပိ၊ လည်း။ တေံ သဗ္ဗံ၊ ဤအလုံးစုံသော လောကီဥစ္စာကို။ ပဟာယ၊ ပယ်စွန့်၍။ ဂမနီယံ၊ သွားထိုက်ပါ၏။ ကော၊ တမျိုးသော။ ပုညမေဝ၊ ကောင်းမှုကိုသာ။

အာဒါယ၊ ၍။ ဂမနီယံ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ၊ အရှင်သားတော်
အား။ ဒေဝေ၊ မင်းမြတ်သည်း ဝရံ၊ ကို။ ဒဒမာနေ၊ ပေးတော်မူလတ်
သော်။ တေမာသံ၊ ဝါတွင်းသုံးလပတ်လုံး။ ပဒုမုတ္တရံ၊ သော။ ဘဂဝန္တံ၊
နောင်တော်ဘုရားကို။ ဥပဋ္ဌာတုံ၊ ပြုစုလုပ်ကျွေးခြင်းငှာ။ ဝရံ၊ ကို။ ဂဏှာ၊
ယူပါကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ (အာဟံသု။)

သော၊ ထို သုမနမင်းသားသည်။ တုမှေ၊အသင်တို့သည်။ မယှံ၊ အကျွန်ုပ်
၏။ ကလျာဏမိတ္တာ၊ ကောင်းသော မိတ်ဆွတို့တည်း။ မမ၊ ၏။ တေ
စိတ္တံ၊ ဤ နောင်တော်ဘုရားကို ပြုစုလိုသောစိတ်သည်။ န အတ္ထိ၊ နဂိုက
မရှိပါ။ ပန၊ ထိုသို့ နဂိုကမရှိပါသော်လည်း။ တုမှဟိ၊ အသင်တို့သည်။
ဥပဋ္ဌါဒိတံ၊ ဖြစ်စေအပ်ပေပြီ။ ဧဝံ၊ ဤသို့ သင်တို့ပြောသည့်အတိုင်း။ကရိဿာ
မိ၊ ပြုပါအံ့။ ဣတိ၊ သို့ပြော၍။ ဂန္ဓာ၊ ၍၊ ပိတရံ၊ ကို။ ဝန္ဒိတ္ဝာ၊ ၍။
ပိတရာ ပိ၊ သည်လည်း။ အာလိင်္ဂိတ္ဝာ၊ လည်ဖက်၍။ တာဿ၊ ထို သုမန
မင်းသား၏။ မတ္ထကေ၊ ဦးထိပ်၌။ စုမ္ဗိတ္ဝာ၊ စုပ်၍။ ပုတ္တ၊ ချစ်သား။ တေ၊
သင်သားတော်အား။ ဝရံ၊ ကို။ ဒေမိ၊ အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တေ၊ သော်။
မဟာရာဇ၊ မြတ်။ သာဓု၊ ကောင်းပါ၏။ မဟာရာဇ၊ မြတ်။အဟံ၊ ဘုရား
သားတော်သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ နောင်တော်ဘုရားကို။ တေမာသံ၊ လုံး။ စတူဟိ၊
ကုန်သော။ ပစ္စယေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌဟန္တော၊ ပြုစုလုပ်ကျွေးလျက်။ ဇိဝိ
တံ၊ အသက်ရှင်ရခြင်းကို။ အဝဉ္ဈ၊ မမြဲသည်ကို။ ကာတုံ၊ ငှာ။ ဣစ္ဆာမိ၊
ဖူးလိုရှိပါ၏။ ဣမမေဝ ဝရံ၊ ဤဆုကိုသာ။ ဒေဟိ၊ မူပါ။ ဣတိ၊ သို့။
အာဟ၊ ပြီ။ တာတ၊ ချစ်သား။(ဣမံ ဝရံ၊ ကို။ ဒါတုံ၊ ငှာ။)န သက္ကာ၊
ကောင်း။ အညံ၊ အခြားသောဆုကို။ ဝရေဟိ၊ တောင်းလော့။ [ဝရဓောက်
သည် ယာစန အနက်ကိုလည်း ဟော၏။] ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တေ၊ အပ်သော်။
ဒေဝ၊ မြတ်။ ခတ္တိယာနံ နာမ၊ ခတ္တိယဇာတ်ရှိသူတို့၏ မည်သည်။ ဒ္ဝေ၊ နှစ်
ခွန်းကုန်သော။ ကထာ၊ စကားတို့သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိပါကုန်။ ဧတမေဝ၊
ဤဆုကိုသာ။ ဒေဟိ၊ မူပါ။ မေ၊ ဘုရားသားတော်အား။ အညေန၊အခြား
သောဆုဖြင့်။ န အတ္ထော၊ ဖူလိုမရှိပါ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သံတော်ဦးတင်ပြီ။
တာတ၊ ချစ်သား။ ဗုဒ္ဓါနံ နာမ၊ တို့၏မည်သည်။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဒုဇ္ဇာနံ၊ ခဲ
ယဉ်းသဖြင့် သိဖူပ်၏။ ဝါ၊ သိနိုင်ခဲ၏။ ဘဂဝါ၊ သည်။ သစေ နု ဣဒ္ဓိ
သတိ၊ အာကယ်၍ အလိုတော်မရှိအံ့။ (ဧဝံ သတိ။) မယာ၊သည်။ ဒိန္နော်၊
ပေးအပ်ပါသော်လည်း။ ကိံ ဘဝိဿတိ၊ အဘယ်ဖြစ်လတ္တံ့နည်း။ ဣတိ၊
ဤသို့ ပြောပြီ။ သော၊ ထို သုမနမင်းသားသည်။ ဒေဝ၊ မြတ်၊ သာဓု၊

ကောင်းပါပြီ။ အဟံ၊ သည်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဇာနိဿာမိ၊ သိပါအံ့။ (သိအောင်ပြုပါအံ့။) ဣတိ၊ ဤသို့ သံတော်ဦးတင်၍။ ဝိဟာရံ၊ သို့။ ဂတော၊ ပြီ။

စ၊ ဆက်။ တေန သမယေန၊ သုမနမင်းသား၏ ကျောင်းသို့လာရာ ထို အခါ၌။ ဘတ္တကိစ္စံ၊ ဆွမ်းကိစ္စကို။ နိဋ္ဌာပေတွာ၊ ပြီးဆုံးစေတော်မူပြီး၍။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဂန္ဓကုဋ္ဌိံ၊ ဂန္ဓကုဋ္ဌိသို့။ ပဝိဋ္ဌော၊ ဝင်တော်မူပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော၊ ထို သုမနမင်းသားသည်။ မဏ္ဍလမာဋ္ဌေ၊ တန်ဆောင်းဝန်း၌။ သန္နိသိန္နာနံ၊ ကောင်းစွာ ထိုင်နေကြကုန်သော။ ဘိက္ခူနံ၊ တို့၏။ သန္တိကံ၊ သို့။ အဂမာသိ၊ ပြီ။ တေ၊ ထို ရဟန်းတို့သည်။ တံ၊ ထို သုမနမင်းသားကို။ အာဟံသု၊ ကုန်ပြီ။ ရာဇပုတ္တ၊ သား။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာဂတော၊ လာသည်။ အသိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ (အာဟံသု။) ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ဒဿနာယ၊ ငှာ။ (အာဂတော၊ သည်။ အမှိ၊ ပါ၏။) မေ၊ ဒကာတော်အား။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ဒဿေထ၊ ပြန်ကြပါကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်ပြီ။ ရာဇပုတ္တ၊ သား။ မယံ၊ တို့သည်။ ဣစ္ဆိတိစ္ဆိတက္ခဏေ၊ အလိုရှိအပ်ရာ အလိုရှိအပ်ရာ ခဏ၌။ သတ္ထာရံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌုံ၊ ဖူးမြင်ခြင်းငှာ။ ဝါ၊ ဖူးမြင်ခွင့်ကို။ နလဘာမ၊ ကုန်။ ဣတိ၊ သို့ ပြောပြီ။ ဘန္တေ၊ တို့။ ကော၊ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ (ဣစ္ဆိတိစ္ဆိတက္ခဏေ၊ ၌။ သတ္ထာရံ ဒဋ္ဌုံ။) လဘတိ၊ ရပါသနည်း။ ရာဇပုတ္တ၊ သား။ သုမနတ္ထေရော နာမ၊ သုမနထေရ်မည်သည်။ (ဣစ္ဆိတိစ္ဆိတက္ခဏေ သတ္ထာရံ ဒဋ္ဌုံ လဘတိ။) ဣတိ၊ ဤသို့ ပြောကြကုန်ပြီ။ ဘန္တေ၊ တို့။ သော ထေရော၊ ထို သုမနထေရ်သည်။ ကုဟိံ၊ အဘယ်အရပ်၌ နေပါသနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ထေရဿ၊ သုမန ထေရ်၏။ နိသိန္နဋ္ဌာနံ၊ နေရာအရပ်ကို။ ပုစ္ဆိတွာ၊ ၍။ ဂန္တွာ၊ ၍။ ဝန္ဒိတွာ၊ ဝပ်ချ၍။ ဘန္တေ၊ ရား။ အဟံ၊ ဒကာတော်သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ပဿိတုံ၊ ငှာ။ ဣစ္ဆာမိ၊ ပါ၏။ မေ၊ ဒကာတော်အား။ (ဘဂဝန္တံ၊ ကို။) ဒဿေထ၊ ပါကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ လျှောက်ပြီ။ ထေရော၊ သုမနထေရ်သည်။ ရာဇပုတ္တ၊ သား။ ဧဟိ၊ လာလော့၊ ဣတိ၊ သို့ပြော၍။ တံ၊ ထို မင်းသားကို။ ဂဟေတွာ၊ ခေါ်၍။ တံ၊ ထို မင်းသားကို။ ဂန္ဓကုဋ္ဌိ ပရိဝေဏေ၊ ဂန္ဓကုဋ္ဌိ ပရိဝုဏ်၌။ ထပေတွာ၊ ထား၍။ ဂန္ဓကုဋ္ဌိံ၊ သို့။ အဘိရုဟိ၊ တက်သွားပြီ။

အထ၊ တက်သွားရာ ထိုအခါ၌။ နံ၊ ထို သုမနထေရ်ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ သုမန၊ သုမန။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာဂတော၊ သည်။ အသိ၊ နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ပြီ။ ဘန္တေ၊ ရား။ ရာဇပုတ္တော၊ သည်။

ဘဂဝန္တံ၊ ကိုဗ ဒဿနာယ၊ ငှာ။ အာဂတောဝ၊ သည်ဗ (အသိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်ပြီ။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ တေန ဟိ၊ ထိုသို့ ဖြစ်လျှင်။ (ထိုသို့ မင်းသားလာလျှင်။) အာသနံ၊ နေရာကို။ ပညပေဟိ၊ ခင်းထား လိုက်လော့။ [ပ ပုဗ္ဗ ညပ ဓာတ်ဖြစ်၍ "ညာ"ဟု ဒီဃမရှိရ။] ဣတိ၊ သို့ မိန့်တော်မူပြီ။ ထေရော၊ သည်။ အာသနံ ကို။ ပညပေသိ၊ ပြီ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပညတ္တေ၊ ခင်းထားအပ်ပြီးသော။ အာသနေ၊ ၌။ နိသိဒိ၊ ပြီ။ ရာဇပုတ္တောဝ၊ သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ဝန္ဒိတ္ဝာ၊ ၍။ ပဋိသန္ထာရံ၊ ပဋိသန္ထာရ ကို။ ဝါ၊ အစေ့အစပ်စကားကို။ အကာသိ၊ ပြီ။ ရာဇပုတ္တ၊ သား။ ကဒါ၊ အဘယ်အခါ၌။ အာဂတောဝ၊ သည်။ အသိ၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေး တော်မူပြီ။ ဘန္တေ၊ ရား။ တုမှေသု၊ တို့သည်။ ဂန္ဓကုဋိံ၊ သို့။ ပဝိဋ္ဌေသု၊ ဝင်ပြီးကုန်လတ်သော်။ (အာဂတောဝ အမှိ။) ပန၊ ထိုသို့ပင် ဖြစ်ပါသော် လည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့သည်။ မယံ၊ တို့သည်။ ဣဒ္ဓိဗလံ ဣဒ္ဓိဘိသင်္ခာရကွဲကော၊ ၌။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌုံ၊ ငှာ။ ဝါ၊ ကို။ န လဘာမ၊ ကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြော၍။ မံ၊ ဒကာတော်ကို။ ထေရဿ၊ သုမနထေရ်၏။ သန္တိကံ၊ သို့။ ပါဟေသုံ၊ စေလွှတ်ကြပါကုန်ပြီ။ ထေရော ပန၊ သုမနထေရ်သည်ကား။ ကေဝစနေနေဝ၊ တခွန်းတည်းသော စကားဖြင့်ပင်။ ဒဿိသိ၊ ပြပါ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ ထေရော၊ သည်။ တုမှာကံ၊ သင် နောင်တော်ဘုရားတို့၏။ ဿာဿနေ၊ ၌။ ဝလ္လဘော မညေ၊ အကျွမ်းဝင်သူ ဟု ထင်ပါ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်ပြီ။

ရာဇကုမာရ၊ သား။ အာမ၊ အိမ်း။ သေဘိက္ခု၊ ဤရဟန်းသည်၊ မယ္ဟံ၊ ၏။ ဿာဿနေ၊ ၌။ ဝလ္လဘော၊ သူတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဗုဒ္ဓံနံ၊ တို့၏။ ဿာဿနေ၊ ၌။ ကိံ၊ အဘယ်ကောင်းမှုကို။ ကတ္ဝာ၊ ၍။ ဝလ္လဘော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်နိုင်ပါသနည်း။ ဣတိ၊ သို့ လျှောက်ပြီ။ ကုမာရ၊ သား။ ဒါနံ၊ ကို။ ဒတ္ဝာ၊ ၍။ သီလံ၊ ကို။ သမာဒိယိတ္ဝာ၊ ကောင်းစွာဆောက်တည်၍။ ဥပေါသထကမ္မံ၊ ဥပုသ်ဆောင်မှုကို။ ကတ္ဝာ၊ ၍။ (ဝလ္လဘော ဟောတိ။) ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။ ဘဂဝါ၊ ရား။ အဟံ၊ ဘုရားသည်တော်သည်။ ထေရော ဝိယ၊ သုမနထေရ်သည် ကဲ့သို့။ ဝလ္လဘော၊ သည်။ ဟောတုကာမော၊ ဖြစ်ခြင်းငှာ အလိုရှိပါ၏။ မေ၊ ၏။ တေမာသံ၊ လုံး။ ဝဿာဝါသံ၊ မိုးအခါ၌ သီတင်း သုံးတော်မူခြင်းကို။ ဝါ၊ ဝါကပ်တော်မူခြင်းကို။ အဓိဝါသေထ၊ လက်ခံတော် မူပါကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်ပြီ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ တတ္ထ၊ ထို သုမန မင်းသား၏ အရပ်သို့။ ဂတေန၊ လိုက်သွားခြင်းဖြင့်။ အတ္ထော၊ အကျိုး

သည်။ အတ္ထိ နုခေါ၊ ရှိလေသလော။ ဣတိ။ သို့။ ဩလောကေတ္ဝာ၊ ကြည့်တော်မူ၍။ ဝါ၊ လတ်သော်။ အတ္ထော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒိဿ၊ ၍။ ဆဇကုမာရ၊ သား။ တထာဂတာ၊ တို့သည်။ သုညာဂါရေ၊ဆိတ်ငြိမ်သောကျောင်း၌။ အဘိရမန္တိ၊ မွေ့လျော်တော်မူကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ပြီ။

ကုမာရော၊ သည်။ ဘဂဝါ၊ ရား။ အညာတံ၊ သိအပ်ပါပြီ။ ဝါ၊ နား လည်ပါပြီ။သုဂတ၊ရား။ အညာတံ၊ ပြီ။ ဝါ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္ဝာ၊ လျှောက်၍။ ဘန္တေ၊ ရား။ အဟံ၊ သည်။ ပုရိမတရံ၊ ရှေးဦးစွာ။ [တရပစ္စည်းအနက် မရှိ။] ဂန္ဓာ၊ ၍။ ဝိဟာရံ၊ ကို။ ကာရေမိ၊ ပြုစေပါအံ့။ ဝါ၊ ဆောက်လုပ်စေပါအံ့။ မယာ၊ သည်။ ပေသိတော၊ တမန်စေလွှတ်အပ်သော်။ ဘိက္ခုသတသဟဿေန၊ ရဟန်းတသိန်းနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ၊ အာဂစ္ဆထ၊ ကြွလာတော်မူပါကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိညံ၊ ပဋိညာဉ်ကို။ ဂဟေတ္ဝာ၊ ၍။ ပိတု၊ ၏။ သန္တိကံ၊ သို့။ ဂန္ဓာ၊၍။ ဒေဝ၊ မြတ်။မေ၊ဘုရားသားတော်အား။ ဘဂဝါ၊နောင်တော်ဘုရားသည်။ပဋိညာ၊ကို။ ဒိန္နာ၊ပေး၊အပ်ပါပြီ။ မယာ၊သည်။ပဟိတော၊ စေလွှတ်အပ်သော်။ဘဂဝန္တံ၊ကို။ ပေသေယျာထ၊ ပို့ပေးပါကုန်။ ဣတိ၊သို့။ ပိတရံ၊ကို။ ဝန္ဒိတ္ဝာ၊ ၍။ နိက္ခမိတ္ဝာ၊ ၍။ ယောဇနေ ယောဇနေ၊ တယူဇနာ တယူဇနာဒ္ဓါ။ ဝိဟာရံ၊တည်းခိုဖို့ရန် ကျောင်းတော်ကို။ ကာရေတ္ဝာ၊ ၍။ ဝိသယောဇနသတံ၊ ယူဇနာ တရာ့နှစ်ဆယ်ရှိသော။ အဒ္ဓါနံ၊ ခရီးကို။ ဂန္ဓွာ၊ ၍။ အတ္တာနော၊ ၏။ နဂရေ၊ ၌။ ဝိဟာရဋ္ဌာနံ၊ ကျောင်းတော်နေရာကို။ ဝိစိနန္တော၊ စူးစမ်းရှာဖွေလတ်သော်။ သောဘနံ နာမ၊ သောဘနမည်သော။ ကုဋုမ္ဗိကဿ၊ သူကြွယ်၏။ ဥယျာနံ၊ ကို။ ဒိဿွာ၊ ၍။ သတသဟဿေန၊ တသိန်းဖြင့်။ ကိဏိတွာ၊ ဝယ်၍။သတသဟဿံ၊ကို။ ဝိဿဇ္ဇေတ္ဝာ၊ စွန့်လွှတ်၍။ ဝိဟာရံ၊ကို။ ကာရေသိ၊ ပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုကျောင်းတိုက်၌။ ဘဂဝတော၊ ဖို့။ ဂန္ဓကုဋိံ၊ ဂန္ဓကုဋိလည်းကောင်း။ သေသဘိက္ခူနံ၊ ဘုရားမှကြွင်းသော ရဟန်းတို့ဖို့။ ရတ္တိဋ္ဌာနဒိဝါဋ္ဌာနတ္ထာယ၊ ညည့်နေရာ နေ့နေရာ အကျိုးငှာ။ ကုဋိလေဏမဏ္ဍပေ စ၊ ကုဋိလိုဏ် မဏ္ဍပ်တို့ကိုလည်းကောင်း။ ကာရာပေတ္ဝာ၊ ဆောက်လုပ်စေ၍။ ပါကာရပရိက္ခေပေ၊ တံတိုင်း အကာအရံတို့ကို။ ဝါ၊ ကာရံကြောင်း တံတိုင်းတို့ကို။ ကတ္ဝာ၊ ၍။ ဒ္ဝါရကောဋ္ဌကဉ္စ၊ တံခါးမုခ်ကိုလည်း။နိဋ္ဌာပေတ္ဝာ၊ ပြီးဆုံးစေ၍။ ပိတု၊ ၏။ သန္တိကံ၊ သို့။ ပေသေသိ၊ ပြီ။ (ကိံ၊ အဘယ်သို့မှာ၍ တမန်စေလွှတ်သနည်း။ မယှံ၊ ဘုရားသားတော်၏။ ကိစ္စံ၊ ကိစ္စသည်။နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီးပါပြီ။ သတ္ထာရံ၊ နောင်ဘော်ဘုရားကို။ ပဟိဏထ၊ ပို့တော်မူပါကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့မှာ၍။ (ပေသေသိ၊ ပြီ။)

ရုဇာ၊သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ကို။ဘောဇေတွာ၊ ဆွမ်းဘုဉ်းပေးစေတော်မူပြီး၍။ ဝါ၊ ဆွမ်းကပ်ပြီး၍။ (အာဟ-၌ စပ်။) ဘဂဝါ၊ ရား။ သုမနဿ၊ ၏။ ကိစ္စံ၊ ကိစ္စသည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီးပါပြီ။ တုမှာကံ၊ သားတော်ဘုရားတို့၏။ ဂမနံ၊ ကြွတော်မူခြင်းကို။ ["အာဂမနံ၊ ကြွလာခြင်းကို" ဟုရှိလျှင်ကောင်း၏။] ပစ္စာသီသတိ၊တောင့်တနေပါ၏။ဣတိ၊သို့။အာဟ၊လျှောက်ပြီ။ဘဂဝါ၊သည်။သတသဟဿဘိက္ခုပရိဝါရော၊ တသိန်းသော ရဟန်းအခြံအရံရှိသည်။ (ဟုတွာ။) ယောဇနေ ယောဇနေ၊ တယူဇနာ တယူဇနာ၌။ ဝိဟာရေသု၊ တို့၌။ ဝသမာနော၊ သီတင်းသုံးတော်မူလျက်။ အဂမာသိ၊ ကြွထော်မူပြီ။ ကုမာရော၊ သုမနမင်းသားသည်။ သတ္ထာ၊ သည်။ အာဂတော၊ ကြွလာတော်မူပြီတဲ့။ ဣတိ၊ သို့။သုတွာ၊ကြားရ၍။ ယောဇနံ၊တယူဇနာခရီးကို။ပစ္စုဂ္ဂန္တွာ၊ရှေးရှုတက်သွား၍။ ဝါ၊ ခရီးဦး ကြိုဆို၍။ မာလာဒီဟိ၊ ပန်းအစရှိသော ပူဇော်ဖွယ်တို့ဖြင့်။ ပူဇယမာနော၊ ပူဇော်လျက်။ ဝိဟာရံ၊ သို့။ ပဝေသေတွာ၊ ဝင်စေပြီး၍။ သကသဟဿေန မေ ကိတံ။ပ။ ပဋိဂ္ဂဏှ မဟာမုနီ တိ၊ ဟူ၍။ (အာဟ၊ လျှောက်ပြီ။)

[မဟာမုနိ၊ မြတ်သောမုနိ ဖြစ်တော်မူသော နောင်တော်ဘုရား။ မေ၊ ဘုရာ့ညီတော်သည်။ သတသဟဿေန၊ တသိန်းသော အသပြာဖြင့်။ ကိတံ၊ ဝယ်အပ်ပြီးသော။ သတသဟဿေန၊ ဖြင့်။ မာပိတံ၊ ဖန်ဆင်းအပ်ပြီးသော။သောဘနံ နာမ၊သောဘနမည်သော။ ဥယျာနံ၊ ကို။ ပဋိဂ္ဂဏှ၊ ခံယူတော်မူပါ။]—

(ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်ပြီး၍။) ဝိဟာရံ၊ ကို။ နိယျာတေသိ၊ အပ်နှင်းပြီ။

သော၊ ထို သုမနမင်းသားသည်။ ဝဿူပနာယိကဒိဝသေ၊ ဝါကပ်ရာနေ့၌။ ဒါနံ၊ ကို။ ဒတွာ၊ ၍။ အတ္တနော၊ ၏။ ပုတ္တဒါရေ စ၊ သားမယားတို့ကိုလည်းကောင်း။ အမစ္စေ စ၊ အမတ်တို့ကိုလည်းကောင်း။ ပကြောသာပေတွာ၊ ခေါ်စေ၍။ အာဟ၊ ပြီ။ (ဂ်ံ၊ နည်း။) အယံ သတ္ထာ၊ ဤ မြတ်စွာဘုရားသည်။ အမှာကံ၊ ငါတို့၏။ သန္တိကံ၊ သို့။ ဒူရတော၊ အဝေးမှ။ အာဂတော၊ ကြွလာတော်မူပြီ။ ဗုဒ္ဓါ စ နာမ၊ ဘုရားရှင်တို့မည်သည်လည်း။ ဓမ္မဂရုနော၊ တရား၌အလေးပြုခြင်း ရှိတော်မူကုန်သည်။ (ဟောန္တိ။) အာမိသဂရုကာ၊ အာမိသ၌ အလေးပြုခြင်းရှိတော်မူကုန်သည်။ နု (ဟောန္တိ)၊ ကုန်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဟံ၊ သည်။ တေမာသံ၊ သုံး

လပတ်လုံး။ ဒေ့၊ ကုန်သော။ သာဋ္ဌကေ၊ အဝတ်တို့ကို။ နိဝါသေတ္ဒာ၊ ဝတ်၍။ ဒသ၊ ကုန်ဘော။ သီလာနိ၊ တို့ကို။ သမာဒိယိတ္ဒာ၊ ကောင်းစွာ ယူ၍။ ဝါ၊ ဆောက်တည်၍။ ဣဓေဝ၊ ဤကျောင်း၌သာ။ ဝသိဿာမိ၊ နေအံ့။ တုမှေ၊ တို့သည်။ ခီဏာသဝသတသဟဿဿ၊ ရဟန္တာတသိန်းအား။ ဣမိနာဝ နီဟာရေန၊ ဤနည်းဖြင့်သာ။ တေမာသံ၊ ၃-လပတ်လုံး။ ဒါနံ၊ ကို။ ဒဒေယျာထ၊ ပေးကြကုန်လော့။ ဣတိ၊ သို့။(အာဟ၊ ပြောပြီ။)

(ဣတိ၊ ဤသို့ ပြောပြီး၍။) သော၊ ထို သုမနမင်းသားသည်။ သုမနတ္ထေရဿ၊ ၏။ ဝသနဋ္ဌာနသဘာဂေယေဝ၊ နေရာအရပ်နှင့် သဘောတူသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဌာနေ၊ အရပ်၌။ ဝသန္တော၊ နေလျက်။ (ဒိသ္ဒာ, စိန္တေတ္ဒာ-စသည်၌ စပ်။) ထေရော၊ သုမနထေရ်သည်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ယံ ဝတ္တံ၊ အကြင်ဝတ်ကို၊ ကရောတိ၊ ၏။ တံ သဗ္ဗံ၊ ထို အလုံးစုံသော ဝတ်ကို။ ဒိသ္ဒာ၊ ၍။ ဣမသ္မိံ ဌာနေ၊ ဤအရာ၌။ သေ ထေရော၊ ဤသုမနထေရ်သည်။ ဧကန္တဝလ္လဘော၊ ဧကန် အကျွမ်းဝင်၏။ မေ၊ ငါသည်။ တေသေဝ၊ ဤ သုမနထေရ်၏သာ။ ဌာနန္တရံ၊ ရာထူးကို။ ပတ္ထေတုံ၊ ဆုတောင်းခြင်းငှာ။ ဝဋ္ဌတိ၊ သင့်၏။ ဣတိ၊ သို့။ စိန္တေတ္ဒာ၊ ကြံ၍။ ပဝါရဏာယ၊ ပဝါရဏာနေ့သည်။ ဥပကဋ္ဌာယ၊ နီးကပ်လတ်သော်။ ဂါမံ၊ သို့။ ပဝိသိတ္ဒာ၊ ဝင်၍။ သတ္တာဟံ၊ ပတ်လုံး။ မဟာဒါနံ၊ ကြီးစွာသော အလှူကို။ ဒတ္ဒာ၊ ၍။ သတ္တမေ၊ ခုနစ်ရက်မြောက်သော။ ဒိဝသေ၊ နေ့၌။ ဘိက္ခုသတဟဿဿ၊ ရဟန်းတသိန်း၏။ ပါဒမူလေ၊ ခြေရင်း၌။ တိစီဝရံ၊ တိစီဝရိက်ကို။ ထပေတ္ဒာ၊ ထား၍။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ဝန္ဒိတ္ဒာ၊ ဝပ်ချ၍။ ဘန္တေ၊ ရား။ မယာ၊ ဘုရာ့ညီတော်သည်။ မဂ္ဂေ၊ လမ်း၌။ ယောဇနန္တရိကံ၊ တယူဇနာ တယူဇနာအကြား၌ ဖြစ်သော။ ဝိဟာရံ၊ ကို။ ကာရာပယတော၊ ဆောက်လုပ်စေကြောင်း ကောင်းမှုမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ ယံ ဧတံ ပုညံ၊ အကြင် ကောင်းမှုကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်ပါပြီ။ တံ၊ ထို ကောင်းမှုကို။(ကတံ-၌ စပ်။)သက္ကသမ္ပတ္တိံ၊ သိကြား၏ စည်းစိမ်ကို။ (ပတ္ထယန္တေန၊ တောင့်တသည်။ ဟုတ္ဒာ။)

ဒေ့ သာဋ္ဌကေ။ ။သာဋ္ဌကဒ္ဌယမေဝ အတ္တနော ကာယပရိဟာရိကံ ကတ္ဒာ။ အဝတ်နှစ်ထည်ကိုသာ မိမိ၏ကိုယ်ဖြင့် ဆောင်ယူအပ်သည်ကိုပြု၍။ (အဝတ်နှစ်ထည်ကို သာဝတ်၍။) ဣတရံ သဗ္ဗသမ္ဘာရံ အတ္တတော မောစေတ္ဒာ၊ အခြားသော အလုံးစုံသော အဆောင်အယောင်ကို မိမိမှ လွတ်စေ၍။—ဋီကာ။ [“နံ့သာလိမ်းခြင်းစသော အလုံးစုံသော အဆောင်အယောင်ကို မသုံးတော့ပဲ အဝတ်နှစ်ထည်ကိုသာ ဝတ်သည်” ဟူလို။ထိုနှစ်ထည် ညစ်ပေလျှင် တခြားနှစ်ထည်ကို လဲလှယ်၍ကား ဝတ်ပေလိမ့်မည်။]

နေဝ (ကတံ)၊ ပြုအပ်သည် မဟုတ်ပါ။ မာရသမ္မတ္တိ၊ မာရ်နတ်၏ စည်းစိမ်ကို။ (ပတ္ထယန္တေန ဟုတ္ဝာ။) နု(ကတံ)၊ ပါ။ ဗြဟ္မသမ္မတ္တိ၊ ဗြဟ္မာ၏ စည်းစိမ်ကို။ ပတ္ထယန္တေနု၊ သည်။(ဟုတ္ဝာ။) နု (ကတံ)၊ ပြုအပ်သည် မဟုတ်ပါ။ ပန၊ အဟုတ်ကား။ ဗုဒ္ဓဿ၊ ၏။ ဥပဋ္ဌာကဘာဝံ၊ အလုပ်အကျွေး၏ အဖြစ်ကို။ ပတ္ထယန္တေနု၊ သည်။ (ဟုတ္ဝာ။) ကတံ၊ ပြုအပ်ပါပြီ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ ရား၊ အဟမ္ပိ၊ ဘုရား့ညီတော်သည်လည်း။ အနာဂတေ၊ နောင်အခါ၌၊ သုမနတ္ထေရော ဝိယ၊ သုမနထေရ်သည် ကဲ့သို့။ ဗုဒ္ဓဿ၊ ၏။ ဥပဋ္ဌာကော၊ အလုပ်အကျွေးသည်။ ဘဝေယျံ၊ ဖြစ်ရပါလို၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ဧလျာက်၍။ ပဋ္ဌာတိဋ္ဌတေနု၊ လက် ခြေ နဖူး တတောင် ဒူးဟု ငါးဦးသောကိုယ်အင်္ဂါတို့၏ တည်ခြင်းဖြင့်။ နိပတိတ္ဝာ၊ ပျပ်ဝပ်၍။ ဝန္ဒိ၊ ရှိခိုးပြီ။

ဘဂဝါ၊ သည်။ (အာဟ–ဦး စပ်။)ကုလပုတ္တာဿ၊ အမျိုးကောင်းသား၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ မဟန္တံ၊ မြင့်မြတ်၏။ သမိဒ္ဓိဿတိ နုခေါ၊ ပြီးစီးလတ္တံ့လော။ နော (သမိဒ္ဓိဿတိ နုခေါ) မပြီးစီးလတ္တံ့ဧလော။ ဣတိ၊ သို့။ ဩလောကေန္တော၊ ဉာဏ်ဖြင့်ကြည့်တော်မူလတ်သော်။အနာဂတေ၌။ဣတော၊ ဤ ကမ္ဘာမှ။သတသဟဿိမေ၊ တသိန်းမြောက်ဖြစ်သော။ ကပ္ပေ၊ ၌။ ဝေါတမော နာမ၊ ဝေါတမမည်သော။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ ပဋ္ဌဇ်တော်မူလတ္တံ့။ တဿေဝ၊ ထို ဝေါတမမြတ်စွာဘုရား၏ပင်။ ဥပဋ္ဌာကော၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ဥတ္ဝာ၊ ၍။ ဣတ္ထံ ပတ္ထိတံ တုယှံ။ပ။ စန္ဒော ပန္နရသော ယထာ တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ မိန့်တော်မူပြီ။–

[တုယှံ၊ သင်မင်းသား၏။ ဝါ၊ သည်။ ဣတ္ထံ၊ အလိုရှိအပ်သော။ ပတ္ထိတံ၊ တောင့်တအပ်သော ဆုသည်။ သဗ္ဗမေဝ၊ အလုံးစုံသာလျှင်။ သမိဒ္ဓတု၊ ပြီးစီးစေသတည်း။ ပန္နရသော၊ တဆဲ့ဝါးရက်

ပဋ္ဌ ပတိဋ္ဌတေနု။ ။ဆောင့်ကြောင့် ထိုင်ပြီးနောက် ဒူးတုပ်၍ ဝပ်ချသောအခါ လက်နှစ်ဘက်သည်လည်းကောင်း ခြေနှစ်ဘက်သည်လည်းကောင်း ဒူးနှစ်ဘက်သည်လည်းကောင်း တတောင်နှစ်ဘက်သည်လည်းကောင်း လက်ဖမိုးနှစ်ခု၏အကြားဦး နဖူးသည်လည်းကောင်း ကြမ်းပြင်စသည်ဝယ် တည်လျက်ရှိ၏။ ဤသို့ လက် ခြေ နဖူး တတောင် ဒူး ဟု ငါးဦးသောကိုယ်အင်္ဂါတို့၏ တည်ခြင်းကို ''ပဋ္ဌပတိဋ္ဌိတ''ဟု ခေါ်သည်။ ပဋ္ဌနှုံ၊ လက် ခြေ နဖူး တတောင် ဒူးဟု ငါးဦးသောကိုယ်အင်္ဂါတို့၏ ပတိဋ္ဌိတံ၊ ကြမ်းပြင်စသည်ဝယ် တည်ခြင်းတည်း၊ ပဋ္ဌပတိဋ္ဌိတံ၊ ခြင်း။ ["ကြမ်းပြင်စသည်၌ တည်သော လက် ခြေ နဖူး တတောင် ဒူးဟု ငါးဦးသော ကိုယ်အင်္ဂါဖြင့်" ဟုလည်း ပေးကြသေး၏။]

မြောက်နေ့၌ ပေါ်ထွက်သော။ စန္ဒော၊ လ သည်။ (ပူရတီ) ယထာ၊ ပြည့်သကဲ့သို့။ (တထာ၊ တူ။) သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ သက်ပ္ပါ၊ အပြစ်ကင်းလတ် ကောင်းမြတ်သောအကြံတို့သည်။ ပူရေန္တု၊ ပြည့်စေကုန်သတည်း။]

ကုမာရော၊ သုမန မင်းသားသည်။ တံ၊ ထိုစကားတော်ကို။ သုတ္ဒာ၊ ကြားရ၍။ ဗုဒ္ဓါနာမ၊ တို့မည်သည်။ အဒ္ဒေဇ္ဇကထာ၊ နှစ်ဖြာဖြစ်သောစကား မရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ။ ဣတိ၊ ဤသို့ ကြံ၍။ ဒုတိယဒိဝသေ ယေဝ၊ ဒုတိယ နေ့၌ပင်။ တဿ ဘဂဝတော၊ ထို ဂေါတမ မြတ်စွာဘုရား၏။ ပတ္တစီဝရံ၊ ကို။ ဂဟေတ္ဒာ၊ ၍။ ပိဋ္ဌိတောပိဋ္ဌိတော၊ နောက်၌ နောက်၌။ ဝါ၊နောက်က နောက်က။ ဂစ္ဆန္တော ဝိယ၊ လိုက်နေရ သကဲ့သို့၊ အဟောသိ၊ပြီ။

သော၊ ထို သုမနမင်းသားသည်။တသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ၊ ထို ပဒုမုတ္တရဘုရားပွင့်ရာအခါ၌။ ဝဿသတသဟဿံ၊ အနှစ်တသိန်းပတ်လုံး။ ဒါနံ၊ ကို။ဒတ္ဒာ၊ ၍။ သဂ္ဂေ၊ နတ်ပြည်၌။ နိဗ္ဗတ္တိတ္ဒာ၊ ဖြစ်၍။ ကဿပဗုဒ္ဓကာလေ ပိ၊ ကဿပဘုရားပွင့်တော်မူရာအခါ၌လည်း။[ပိ ဖြင့် တသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ကို ပေါင်း။] ပိဏ္ဍာယ၊ ငှာ။ စရတော၊ လှည့်လည်သော။ ထေရဿ၊ ထေရ်အား။ ပတ္တဂ္ဂဟဏတ္ထံ၊ သပိတ်ကို ကိုင်ခြင်းအကျိုးငှာ။ ဥတ္တရိသာဋကံ၊ အပေါ်ခြုံ အဝတ်ကို။ ဒတ္ဒာ၊ ၍။ ပူဇံ၊ ပူဇော်မှုကို။ အကာသိ၊ ပြုပြီ။[အန္တောပက္ခိတ္တဥဏ္ဍဘောဇနတ္တာ၊ သပိတ်အတွင်း၌ ထည့်အပ်သော ပူသော စားဖွယ်ဘောဇဉ်ရှိသည် အဖြစ်ကြောင့်။ အပရာပရံ ဟတ္ထေ ပရိဝတ္တေန္တဿ ပတ္တဂ္ဂဟဏတ္ထံ၊ ဟိုဘက်လက် လှည့်သည့်အခါ ပူသည့်အတွက် အောက်ကခံ၍ ကိုင်ယူခြင်းအကျိုးငှာ။—ဋီကာ။]ပုန၊ တဖန်။ သဂ္ဂေ၊ ၌။ နိဗ္ဗတ္တိတ္ဒာ၊ ၍။ တတော၊ ထို နတ်ပြည်မှ။ စုတော၊ စုတေပြီးသည်။(သမာနော။) ဗာရာဏသိရာဇာ၊ ဗာရာဏသီမင်းသည်။ ဟုတ္ဒာ၊ ၍။ အဌန်း၊ ရှစ်ဆူကုန်သော။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနံ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့အား။ (ဥပဋ္ဌာနံ-၌စပ်။) ဝါ၊ တို့ဖို့။ ပဏ္ဏသာလာယော၊သစ်ရွက်ကျောင်းတို့ကို။ ကာရေတ္ဒာ၊ ဆောက်လုပ်စေ၍။ မဏိအာဓာရကေ၊ ပတ္တမြားသပိတ်ခြေတို့ကို။ ဥပဋ္ဌပေတ္ဒာ၊ အနီး၌ တည်စေ၍။ စတူဟိ၊ ကုန်သော။ ပစ္စယေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဒသဝဿသဟဿာနိ၊ အနှစ်တသောင်းတို့ပတ်

အဒ္ဒေဇ္ဇကထာ။ ။ဒ္ဒိဓာ+ဘဝါ ဒ္ဒေဇ္ဇာ (၂-ပါးအပြားအားဖြင့် ဖြစ်သောစကား။ စကား ၂-ခွ။) [ဒ္ဒိနောင် ဘဝအနက်၌ ဇ္ဇ ပစ္စည်း၊ဒ္ဒိ၏ ဇ္ဇ ကို ဧ ဝုဒ္ဓိပြု။] ဒ္ဒေဇ္ဇာ+ကထာ ယေသန္တိ ဒ္ဒေဇ္ဇကထာ၊ နဒ္ဒေဇ္ဇကထာ အ ဒ္ဒေဇ္ဇကထာ။

လုံး။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ ပြုစုလုပ်ကြွေးမှုကို။ အကာသိ၊ ပြီ။ တောနိ၊ ဤ ဌာနတို့သည်။ ပါကဋ္ဌာနာနိ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ ဒေသနာတော်ဖြင့် ထင်ရှားကုန်သော ကောင်းမှုပြုရာဌာနတို့တည်း။ [တောနိ ယထာဝုတ္တာနိ ဘဂဝတော ဒေသနာယ ပါကဋ္ဌာနိ ထေရဿ ပုညကရဏဋ္ဌာနာနိ။-ဋီကာ။]

ပန၊ ကား။ [ကပ္ပသတသဟဿံ၊ ကမ္ဘာတသိန်းပတ်လုံး။ ဒါနံ၊ ကို။ ဒဒမာနောဝ၊ ပေးလှူလျက်ပင်။ အမှာကံ၊ တို့၏။ ဗောဓိသတ္တေန၊ ဘုရားအလောင်းတော်နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ တုသိတပုရေ၊ တုသိတာနတ်ပြည်၌။ နိဗ္ဗတ္တိတ္ဝာ၊ ၍။ တတော၊ ထို တုသိတာနတ်ပြည်မှ။ စုတော၊ စုတေပြီးသည်။(သမာနော။)အ မိတောဒနသက္ကဿ၊(သုဒ္ဓေါဒနမင်းမှစ၍ ငါးယောက်မြောက်သော။) အမိတောဒနသာကီဝင်၏။["သုဒ္ဓေါဒနော ဓောတောဒနော သက္ကောဒနော သုက္ကောဒနော အမိတောဒနော"ဟု ငါးဦးရှိ၏။] ဂေဟေ၊ အိမ်၌။ ပဋိသန္ဓိံ၊ ကို။ ဂဟေတ္ဝာ၊ ယူ၍။[အမှာကံ မဟာဗောဓိသတ္တဿ ပဋိသန္ဓိဂ္ဂဟဏဒိဝသေ ဧဝ ပဋိသန္ဓိံ ဂဟေတ္ဝာ။—ဋီကာ။ "ဖွားဖက်တော်" ဟု အယူရှိသောကြောင့် ဤသို့ဖွင့်သည်။"ဖွားဖက်တော်မဟုတ်"ဟု အယူရှိသောပုဂ္ဂိုလ်တို့အလိုမူ ဘုရားအလောင်းတော်နှင့် တပြိုင်နက်ပဋိသန္ဓေမနေ။] အနုပုဗ္ဗေန၊ အစဉ်အားဖြင့်။ ကတာဘိနိက္ခမာနော၊ ပြုအပ်သော တောသို့ရှေးရှုထွက်တော်မူခြင်းရှိသည်။ (ဟုတ္ဝာ။) သမ္မာသမ္ဗောဓိံ၊ မဖောက်မပြန် အမှန်ကိုယ်တိုင် အလုံးစုံသောတရားတို့ကို သိတတ်သော အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်သို့။ ပတ္ဝာ၊ရောက်၍။ ပဌမဂမနေန၊ ပထမကြွတော်မူခြင်းဖြင့်။ ကပိလဝတ္ထုံ၊ ကပိလဝတ္ထုမြို့သို့။ အာဂန္တွာ၊ ကြွလာတော်မူ၍။ တတော၊ ထို ကပိလဝတ္ထုမြို့မှ။ ဘဂဝတိ၊ သည်။ နိက္ခမန္တေ၊ ထွက်တော်မူလတ်သော်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ပရိဝါရတ္ထံ၊ အခြံအရံ အကျိုးငှာ။ ရာဇကုမာရေသု၊ မင်းသားတို့သည်။ ပဗ္ဗဇိတေသု၊ ရဟန်းအဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်ကုန်လတ်သော်။ ဘဒ္ဒိယာဒီဟိ၊ ဘဒ္ဒိယ အစရှိသော သာကီဝင်မင်းသားတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ နိက္ခမိတ္ဝာ၊ ထွက်၍။[အတူထွက်လာပုံကို ဓမ္မပဒဋ္ဌကထာ ယမကဝဂ် ဒေဝဒတ္တဝတ္ထု—၌ ရှုပါ။] ဘဂဝတော၊ ၏။ သန္တိကေ၊ ၌။ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ၊ ရဟန်းပြု၍။ နစိရဿေဝ၊ မကြာမြင့်မီပင်၊ မန္တာဏိပုတ္တဿ၊ မန္တာဏီပုဏ္ဏေးမ၏ သားဖြစ်သော။ အာယသသမ္မတော ပုဏ္ဏဿ၊ အရှင်ပုဏ္ဏ၏။ သန္တိကေ၊ ၌။ ဓမ္မကထံ၊ တရားစကားကို။ သုတ္ဝာ၊ နာရ၍။ သောတာပတ္တိဖလေ၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်၌။ ပတိဋ္ဌဟိ၊ တည်ပြီ။ ဧဝံ၊ သို့။ သေ (သော) အာယသ္မာ (အာနန္ဒော)၊ ဤ အရှင်အာနန္ဒာသည်။ ပုဗ္ဗူပနိဿယသမ္ပန္နော၊

ရှေးဦးဖြစ်သော မဂ်ဖိုလ်၏ အားကြီးသော မှီရာအကြောင်း ကောင်းမှုနှင့် ပြည့်စုံ၏။ တဿ၊ ထိုအရှင်အာနန္ဒာအား။ (ဥပဋ္ဌာသိ–၌ စပ်။) ဝါ၊ ၏။ (ဥပနိဿယသမ္ပတ္တိ–၌ စပ်။) ဣမာယ ပုဗ္ဗူပနိဿယသမ္ပတ္တိယာ၊ ဤ ရှေးဦးဖြစ်သော မဂ်ဖိုလ်၏ အားကြီးသော မှီရာအကြောင်း ကောင်းမှု၏ ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်။ ဂမ္ဘီရော ပိ၊ နက်နဲသည်လည်း ဖြစ်သော။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ သည်။ ဥတ္တာနကော ဝိယ၊ ပေါ်လွင်သကဲ့သို့။ဥပဋ္ဌာသိ၊ ထင်လာပြီ။

တိတ္ထဝါသာဒိအဖွင့်

[ပုဗ္ဗူပနိဿယသမ္ပတ္တိ၏ အကျယ်ကိုပြပြီး၍ တိတ္ထဝါသ၏ အကျယ်ကိုပြလိုသောကြောင့် တိတ္ထဝါသောတိ စသည်ကိုမိန့်။]

ပုနပ္ပုနံ၊ အဖန်ဖန် အထပ်ထပ်။ ဂရူနံ၊ ကျောက်ထီးတန္တု အလေးပြုထိုက်သော ဆရာတို့၏။ သန္တိကေ၊ ၌။ ဥဂ္ဂဟဏသဝနပရိပုစ္ဆနဓာရဏာနိ၊ ပါဋိကို သင်ယူခြင်း အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို ကြားနာခြင်း နက်နဲရာဌာနတို့၌ အဖန်ဖန်မေးမြန်းခြင်း အာဂုံနှုတ်တက် ဆောင်ရွက်မှတ်သားခြင်းတို့ကို။ တိတ္ထဝါသောတိ၊ တိတ္ထဝါသ ဟူ၍။ စုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ [ပါဋိယာ ဥဂ္ဂဏှနံ အတ္ထသဝနံ ဂဏ္ဌိဌာနေသု အတ္ထပရိပုစ္ဆနံ ပါဋိယာ ပိ ပါဋိအတ္ထဿ ပိ စိတ္တေထပနံ၊ သဗ္ဗဥ္ဇေတံ ဣဓ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။–ဋီကာ။] သော၊ ထို တိတ္ထဝါသသည်။ ထေရဿ၊ အရှင်အာနန္ဒာထေရ်၏။ အတိ ဝိယ၊ လွန်စွာသာလျှင်။ ပရိသုဒ္ဓေါ၊ ထက်ဝန်းကျင်စင်ကြယ်၏။တေန ပိ၊ ထိုသို့ တိတ္ထဝါသ၏ အလွန်စင်ကြယ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်း။[ပိ ဖြင့် ပုဗ္ဗူပနိဿယသမ္ပတ္တိ-ကို ပေါင်း။] အဿ၊ ထို အရှင်အာနန္ဒာအား။ ဝါ၊ ၏ဉာဏ်၌။ ဂမ္ဘီရော ပိ၊ သော။ အယံ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ သည်။ ဥတ္တာနကော ဝိယ၊ သို့။ ဥပဋ္ဌာသိ၊ ပြီ။

[တိတ္ထဝါသ၏ အကျယ်ကိုပြပြီး၍ သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ်၏ အကျယ်ကိုပြလိုသောကြောင့် သောတာပန္နာနဉ္ဇနာမ စသည်တို့ကိုမိန့်။]

စ၊ ကား။ သောတာပန္နာနံ နာမ၊ သောတာပန်တို့၏ မည်သည်။ပစ္စယာကာရော၊ အကြောင်းတရားတို့၏ ကျေးဇူးပြုပုံ အခြင်းအရာဖြစ်သော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်သည်။ ဥတ္တာနကော ဝ၊ သည်သာ။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။

အယဉ္စု အာယသ္မာ၊ ဤ အရှင်အာနန္ဒာသည်လည်း။ သောတာပန္နော၊သော တာပန်တည်း။

[သောတာပန်အဖြစ်၏ အကျယ်ကိုပြုပြီး၍ ဗဟုသုတရှိသည်၏အဖြစ်ကို ပြလိုသည် ၏ အဖြစ်ကြောင့် ဗဟုသုတာနဉ္စ အစရှိသည်ကိုမိန့်။]

စ၊ ကား။ ဗဟုသုတာနံ၊ များသောသုတရှိခြင်းသာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။(ပါ ကဋ္ဌော ဟောတိ–၌ စပ်။) ဝါ၊ တို့၏။ စတုဟတ္ထော၊ လေးတောင် ရှိ သော။ ဩဝရကေ၊ တိုက်ခန်း၌။ ပဒီပေ၊ ဆီမီးသည်။ ဇလမာနေ၊ တောက်ပလတ်သော်။ မဉ္ဇုပိဋ္ဌ၊ ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်သည်။(ပါကဋ္ဌော၊ ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ) ဝိယ၊ သို့။(တထာ၊ တူ။) နာမရူပပရိစ္ဆေဒေါ၊ နာမ် ရုပ်တရားတို့ကို ပိုင်းခြား၍ သိတတ်သောဉာဏ်သည်။ ပါကဋ္ဌော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။[သဟ ပစ္စယေန နာမရူပဿ ပရိစ္ဆိဒ္ဒ အဝဗောဓော။–ဋီကာ။] အယဉ္စု အာယသ္မာ၊ ဤ အရှင်အာနန္ဒာသည်လည်း။ ဗဟုဿုတာနံ၊ တို့တွင်။ အဂ္ဂေါ၊ အမြတ်ဆုံးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဗာဟုဿစ္စာနုဘာဝေနပိ၊ များသော သုတရှိသူ၏အဖြစ်၏ အာနုဘော်ကြောင့်လည်း။အဿ၊ထို အရှင်အာနန္ဒာအား။ ဝါ၊ ၏ ဂဏ်း၌။ ဂမ္ဘီရောပိ၊ နက်သော။ ပစ္စယာကာရော၊ သည်။ ဥတ္တာနကော ဝိယ၊ ပေါ်လွင်ထင်ရှားသကဲ့သို့။ ဥပဋ္ဌာသိ၊ ထင်လာပြီ။

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဂမ္ဘီရတာ

တတ္ထ၊ ထို "ဂမ္ဘီရောပိ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ ဥတ္တာနကော ဝိယ ဥပဋ္ဌာတိ" ဟူသော စကားရပ်၌။ (ဂမ္ဘီရောနာမ–၌ စပ်။) အတ္ထဂမ္ဘီရတာယ၊ အကျိုး၏ နက်နဲသည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။ (ဣတိ–၌ စပ်။) ဓမ္မဂမ္ဘီရတာယ၊ အကြောင်း၏ နက်နဲသည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။ ဒေသနာဂမ္ဘီရတာယ၊ ဟောပြောရခြင်း၏ နက်နဲသည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။ ပဋိဝေဓဂမ္ဘီရတာယ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်သောသဘော၏ နက်နဲသည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ ထိုးထွင်း၍ သိတတ်သောဉာဏ်၏ နက်နဲသည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ စတူဟိ၊ ကုန်သော။ အာကာရေဟိ၊ အခြင်းအရာ တို့ဖြင့်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ သည်။ ဂမ္ဘီရော နာမ၊ နက်နဲသည်မည်၏။

[ထို အာကာရလေးပါးကို အကျယ်ပြလိုရှိ၍ တတ္ထ စသည်ကိုမိန့်။]

စတူဟိ အာကာရေဟိ။ ။အာကာရ သဒ္ဒါသည် "အကြောင်း"ဟူသောအနက် ကိုလည်း ဟောနိုင် "အခြင်းအရာ"ဟူသော အနက်ကိုလည်း ဟောနိုင်၏။ အတ္ထ-ဂမ္ဘီရတာ စသည်တို့သည် နက်နဲပုံ နက်နဲဟန် အခြင်းအရာကို ပြသောကြောင့်

တတ္ထ၊ ထိုအတ္ထဂမ္ဘီရတာ အစရှိသော လေးမျိုးတို့တွင်။ (အတ္ထဂမ္ဘီရတာ ဓမ္မဂမ္ဘီရတာ- စသည်တို့၌ ၏ပ်။) ဇရာမရဏာဿ၊ ဇရာမရဏ၏။ ဇာတိပစ္စယာ သမ္ဘူတသမုဒါဂတဋ္ဌော၊ ဇာဘိဟူသော အကြောင်းကြောင့် ကောင်းစွာဖြစ်သည် ဖြစ်၍ အတူတကွဖြစ်သော မိမိ၏အကြောင်း အားလျော်သော ဇရာမရဏ၏ အထက်အထက်၌ ဖြစ်ပေါ်လာသည်၏ အဖြစ်ဟူသော အနက် သဘောသည်။ (တနည်း) ဇာတိပစ္စယာ သမ္ဘူတသမုဒါဂတဋ္ဌော၊ ဇာတိဟူသော အကြောင်းကြောင့် ကောင်းစွာဖြစ်သည်၏အဖြစ် ဟူသော အနက်သဘော တကွဖြစ်သော မိမိ၏အကြောင်း အားလျော်စွာ ဇရာမရဏ၏ အထက်အထက်၌ ဖြစ်ပေါ်လာသော အနက် သဘောသည်။ ဂမ္ဘီရော၊ နက်နဲ၏။ ဇာတိယာ၊ ၏။ ဘဝပစ္စယာသမ္ဘူတ သမုဒါဂတဋ္ဌော၊ သည်။ ဂမ္ဘီရော၊ ၏။ ဘဝဿ ဥပါဒါနပစ္စယာ သမ္ဘူတသမုဒါဂတဋ္ဌော ဂမ္ဘီရော။ ဥပါဒါနဿ တဏှာပစ္စယာသမ္ဘူတ သမုဒါဂတဋ္ဌော ဂမ္ဘီရော။ တဏှာယ ဝေဒနာပစ္စယာ သမ္ဘူတသမုဒါဂတဋ္ဌော ဂမ္ဘီရော။ ဝေဒနာယ ဖဿပစ္စယာ သမ္ဘူတသမုဒါဂတဋ္ဌော ဂမ္ဘီရော။ ဖဿဿ သဠာယတနပစ္စယာ သမ္ဘူတ သမုဒါဂတဋ္ဌော ဂမ္ဘီရော။ သဠာယတနဿ နာမရူပပစ္စယာသမ္ဘူတ သမုဒါဂတဋ္ဌော ဂမ္ဘီရော။နာမရူပဿ ဝိညာဏပစ္စယာ သမ္ဘူတသမုဒါဂတဋ္ဌော ဂမ္ဘီရော။ ဝိညာဏဿ သင်္ခါရပစ္စယာသမ္ဘူတသမုဒါဂတဋ္ဌော ဂမ္ဘီရော။

ဤနေရာ၌ ''လေးပါးသော အခြင်းအရာ''ဟု ပေးပါသည်။ ထို အခြင်းအရာသည် ပင် နက်နဲပုံ၏ သရုပ်သကောင်ကို ပြသောကြောင့် ''သရူပက္ခဏဝိသေသန''ဟုလည်း ယူဆပါသည်။ ဆရာတို့ကား- ''အကြောင်းကြောင့်''ဟု ကာရဏအနက် ဟိတ် အနက် ပေးတော်မူကြသည်။

ဇာတိ။ပ။ဂတဋ္ဌော။ ။ဇာတိပစ္စယတော သမ္ဘူတံ ဟုတ္တာ၊ ''ဇာတိ''ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ကောင်းစွာဖြစ်သည် ဖြစ်၍။သဟိတသ၊ တကွဖြစ်သော။ (''သမှ''၌ ''သံ''၏ အဖွင့်။) အတ္တနော ပစ္စယာနုရူပဿ ဇရာမရဿ ဥဒ္ဒံ ဥဒ္ဒံ (''သမှ''၌ ''ဥ''၏ အဖွင့်။) အာဂတဘာဝေါ။ (''ဂတဋ္ဌော''၌ ''အဋ္ဌ''၏ အဖွင့်။) အနုပဝတ္တိတ္ထောကား- အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်။ (လျော်စွာဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အနက် သဘော။) ဣတိ အတ္ထော။-ဋီကာ။ [ဤအတိုင်း နိဿယ၌ အနက်ပေးထားသည်။]

တနည်း။ ။အထဝါ သမ္ဘူတဋ္ဌော စ၊ ကောင်းစွာဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အနက်သဘောလည်း။ သမုဒါဂတဋ္ဌော စ၊ တကွဖြစ်သော အကြောင်းအားလျော်စွာ ဇရာမရဏ၏ အထက်အထက်၌ ဖြစ်ပေါ်လာသည်၏ အဖြစ်ဟူသော အနက်သဘော လည်း။ သမ္ဘူတသမုဒါဂတဋ္ဌော။-ဋီကာ။

သခ်ါရာနံ အဝိဇ္ဇာပစ္စယသမ္ဘူတသမုဒါဂတဋ္ဌော ဂမ္ဘီရော။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထဂမ္ဘီရတာ၊ အကျိုး၏ နက်နဲသည်၏ အဖြစ်တည်း။

အဝိဇ္ဇာယ၊ ၏။ သခ်ါရာနံ၊ တို့၏။ ပစ္စယဋ္ဌော၊ အကြောင်း၏ အဖြစ်ဟူသော အနက်သဘောသည်။ ဂမ္ဘီရော၊ ၏။ သခ်ါရာနံ ဝိညာဏသဟ ပစ္စယဋ္ဌော ဂမ္ဘီရော။ ဝိညာဏသဟ နာမရူပသဟ ပစ္စယဋ္ဌော ဂမ္ဘီရော။ နာမရူပသဟ သဠာယတနသဟ ပစ္စယဋ္ဌော ဂမ္ဘီရော။ သဠာယတနသဟ ဖဿသဟ ပစ္စယဋ္ဌော ဂမ္ဘီရော။ ဖဿသဟ ဝေဒနာယ ပစ္စယဋ္ဌော ဂမ္ဘီရော။ ဝေဒနာယ တဏှာယ ပစ္စယဋ္ဌော ဂမ္ဘီရော။ တဏှာယ ဥပါဒါနသဟ ပစ္စယဋ္ဌော ဂမ္ဘီရော။ ဥပါဒါနသဟ ဘဝသဟ ပစ္စယဋ္ဌော ဂမ္ဘီရော။ ဘဝသဟ ဇာတိယာ ပစ္စယဋ္ဌော ဂမ္ဘီရော။ ဇာတိယာ ဇရာမရဏသဟ ပစ္စယဋ္ဌော ဂမ္ဘီရော။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ဓမ္မဂမ္ဘီရတာ၊ အကြောင်း၏ နက်နဲသည်၏ အဖြစ်တည်း။

ကတ္ထစိ သုတ္တေ၊ အချို့သောပါဠိရပ်၌။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ ကို။ အနုလောမတော၊အနုလုံအားဖြင့်။ ဒေသိယတိ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ ကတ္ထစိ (သုတ္တေ)၊ ၌။ ပဋိလောမတော၊ ပဋိလုံအားဖြင့်။ (ဒေသိယတိ၊ ၏။)ကတ္ထစိ(သုတ္တေ)၊ ၌။ ဒ္ဝေနုလောမပဋိလောမတော၊ အနုလုံ ပဋိလုံအားဖြင့်။ (ဒေသိယတိ။) ကတ္ထစိ (သုတ္တေ)၊ ၌။ မဇ္ဈတော၊ အလယ်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ အနုလောမတော ဝါ၊ အနုလုံအားဖြင့်သော်လည်းကောင်း။ ပဋိလောမတော ဝါ၊ပဋိလုံအားဖြင့်သော်လည်းကောင်း။ [ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာ၊ တဏှာပစ္စယာ ဝေဒနာ စသည်။] အနုလောမ ပဋိလောမတော ဝါ၊ အနုလုံ ပဋိလုံအားဖြင့် သော်လည်းကောင်း။ (ဒေသိယတိ။) [ဝေဒနာ၏ အကြောင်းသည် ဖဿ၊ ဖဿ၏အကြောင်းသည် သဠာယတန စသည်။]ကတ္ထစိ (သုတ္တေ)၊၌။တိသန္ဓိ၊

အနုလောမပဋိလောမတော။ ။အဝိဇ္ဇာ အစရှိသော အကြောင်းတရားတို့၏ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် သခ်ါရအစရှိသော အကျိုးတရားတို့၏ ဖြစ်ခြင်းသည် (ဖြစ်ပုံကိုပြသော ''အဝိဇ္ဇာ ပစ္စယာ သခ်ါရာ သခ်ါရပစ္စယာ ဝိညာဏံ''ဟူသော ပါဠိရပ်သည်။) အနုလောမမည်၏၊ အဝိဇ္ဇာ အစရှိသော အကြောင်းတရားတို့၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့် သခ်ါရ အစရှိသော အကျိုးတရားတို့၏ ချုပ်ခြင်းသည် (ချုပ်ပုံကိုပြသော ''အဝိဇ္ဇာယတ္တေဝ အသေသဝိရာဂနိရောဓော''ဟူသောပါဠိရပ်သည် ပဋိလောမည်၏၊ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သခ်ါရာ စသည်ဖြင့် အစမှအဆုံးတိုင်အောင်သော ဒေသနာတော်သည် ''အနုလောမ''ဒေသနာတော်မည်၏၊ ''ဇရာမရဏာ''ဟူသော အဆုံးမှ ''အဝိဇ္ဇာတိုင်အောင် အစသို့သွားသော ဒေသနာတော်သည် ''ပဋိလောမ'' ဒေသနာတော်မည်၏၊ အစမှအဆုံး အဆုံးမှအစတိုင်အောင် ဟောတော်မူအပ်သော ဒေသနာတော်သည် ''အနုလောမ ပဋိလောမ''ဒေသနာတော်မည်၏။

သုံးပါးသော အစပ်ရှိသော။ စတုသခေ်ပေါ၊ လေးပါးသော အဖိုအစုရှိသော ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို။ (ဒေသိယတိ။) ကတ္ထစိ (သုတ္တေ)၊ ၌။ ဒ္ဒိသန္ဓိ၊ နှစ်ပါးသော အစပ်ရှိသော။ တိသခေ်ပေါ၊ သုံးပါးသော အဖိုအစုရှိသော ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို။ (ဒေသိယတိ။) ကတ္ထစိ (သုတ္တေ)၊ ၌။ ဧကသန္ဓိ၊ တပါးသော အစပ်ရှိသော။ ဒ္ဒိသခေ်ပေါ၊ နှစ်ပါးသော အဖိုအစုရှိသော ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို။(ဒေသိယတိ။) ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ဒေသနာဂမ္ဘီရတာ၊ ဒေသနာတော်၏ နက်နဲသည်၏အဖြစ်တည်း။

ပန၊ ကား။ (ဒေသနာဂမ္ဘီရတာမှတပါး ပဋ္ဌိဝေဓဂမ္ဘီရတာကား။) အဝိဇ္ဇာယ၊ အဝိဇ္ဇာ၏။ အညာဏအဒဿနသစ္စာပဋ္ဌိဝေဓဋ္ဌော၊ သိတတ်သော ဉာဏ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက် အနက်သဘော မြင်တတ်သောဉာဏ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက် အနက်သဘော သစ္စာလေးပါးကို ထိုးထွင်း၍ မသိခြင်းဟူသော အနက်သဘောသည်။ ဂမ္ဘီရော၊ နက်နဲ၏။ သခ်ါရာနံ၊ တို့၏။ အဘိသခ်ရဏာ ယူဟနသရာဂဝိရာဂဋ္ဌော၊ ပြုစီမံခြင်း အနက်သဘော သမ္ပယုတ်တရားတို့ကို

အညာဏ။ပ။ပဋ္ဌိဝေဓဋ္ဌော။ ။"အဝိဇ္ဇာယ ပနာ"တိ အာဒီသု ဇာနနလက္ခဏာသ (သိခြင်းလက္ခဏာရှိသော။) ဉာဏာသ ပဋ္ဌိပက္ခဘူတော အဝိဇ္ဇာယ အညာဏဋ္ဌော (သိတတ်သောဉာဏ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်၍ဖြစ်သော အနက်သဘော။) အာရမ္မဏာသ ပစ္စက္ခကရဏေန (မျက်မှောက်ပြုခြင်းအားဖြင့်။) ဒဿနဘူတသ (မြင်တတ်သည်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော ဉာဏ်၏။) ပဋ္ဌိပက္ခဘူတော အဒဿနဋ္ဌော။ ယေနေသာ (အကြင်အကြောင်းကြောင့် ၍ အဝိဇ္ဇာသည်။) အတ္တနော သဘာဝေန ဒုက္ခာဒီနံ ယာထာဝသရသံ (မဖောက်မပြန် ဟုတ်မှန်သော မိမိသဘောကို။) ပဋ္ဌိဝိဇ္ဈိတုံ န ဒေတိ၊ ဆာဒေတွာ ပရိယောနန္ဓိတွာ (မြေးယှက်၍။) တိဋ္ဌတိ။ တဿာ (ထို အဝိဇ္ဇာ၏။) သော (ထို ထိုးထွင်း၍သိခြင်းငှာ မပေးခြင်းသဘောသည်။) သစ္စာသမ္ပဋ္ဌိဝေဓဋ္ဌော (သစ္စာလေးပါးကို ထိုးထွင်း၍မသိခြင်း အနက်သဘောတည်း။) –ဋ္ဌီကာ။

အဘိသခ်ရဏ ။ပ။ ဝိရာဂရာဂဋ္ဌော။ ။အဘိသခ်ရဏံ သံဝိဓာနံ (စီမံခြင်း။) ပကပ္ပနံ (ပြုခြင်း။) ဣတိအတ္ထော။ အာဟူယနံ သမ္ပိဏ္ဍနံ၊ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနံ အတ္တနော ကိစ္စာနုရူပတာယ (မိမိကိစ္စအား လျော်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။) ရာသိကရဏံ (အာယူဟနံကို "သမ္ပိဏ္ဍနံ" ဟုဖွင့်၍ "ရာသိကရဏံ" ဟု အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်သည်။) ဣတိအတ္ထော။ အပုညာဘိသခ်ါရေကဒေသော သရာဂေါ (လောဘမူဟူသော အပုညာဘိသခ်ါရ တစိတ်သည် သရာဂမည်၏။) အညော ဝိရောဂေါ (လောဘမူ အပုညာဘိသခ်ါရ တစိတ်မှတပါး ဒေါသမူ မောဟမူအပုညာဘိသခ်ါရ တစိတ်နှင့်တကွ ပုညာဘိသခ်ါရ အာနဉ္ဇာဘိသခ်ါရသည်ဝိရာဂမည်။)

တနည်း။ ရာဂဿ ဝါ ပဋ္ဌိပက္ခာဘာဝတော ရာဂပ္ပဝနုကော (ရာဂ၏ဆန့်ကျင်ဘက် မဟုတ်သည်၏ဖြစ်ကြောင့် ရာဂကို တိုးပွားစေတတ်သော။) ရာဂုပ္ပတ္တိပစ္စယော စ သမ္မောပိ အပုညာဘိသခ်ါရော သရာဂေါ (ရာဂဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းလည်းဖြစ်သော

ပေါင်းစုခြင်းအနက်သဘော ရာဂနှင့် တကွဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသောအနက်သဘော ရာဂမကင်းခြင်း အနက်သဘောသည်။ (ဂမ္ဘီရော၊ ၏။) ဝိညာဏဿ၊ ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်၏။ သုညတအဗျာပါရအသင်္ကန္တိပဋိသန္ဓိပါတုဘာဝဋ္ဌော၊ အတ္တမှ ကင်းဆိတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အနက်သဘော သိဖို့ရန် ဗျာပါရ မရှိသည်၏ အဖြစ်ဟူသော အနက်သဘော တဘဝမှတဘဝသို့ မပြောင်းရွှေ့နိုင်ခြင်းဟူသော အနက်သဘော ပဋိသန္ဓေခဏ၌ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းဟူသော အနက်သဘောသည်။ (ဂမ္ဘီရော၊၏။) နာမရူပဿ၊ နာမ်ရုပ်၏။ ကေုပ္ပါဒဝိနိဗ္ဘောဂါဝိနိဗ္ဘောဂနမနရုပ္ပနဋ္ဌော၊ အတူတကွဖြစ်ခြင်းအနက်သဘော အသီးသီးဖြစ်ခြင်းအနက်သဘော အာရုံသို့ညွတ်ခြင်းအနက်သဘော အသီးသီးမဖြစ်ခြင်းအနက်သဘောဖောက်ပြန်ခြင်း အနက်သဘောသည်။ (ဂမ္ဘီရော၊၏။)

အလုံးစုံသော အပုညာဘိသခ်ါရသည်လည်း သရာဂ မည်၏။) [ရှေးနည်း၌ကား လောဘမူ အပုညာဘိသခ်ါရ ကိုသာ "သရာဂ" ဟု ဆိုသည်။] ဇုတရော တဗ္ဗိဒူရဘာဝတော ဝိရောဂေါ (အပုညာဘိသခ်ါရမှတပါး ပုညာဘိသခ်ါရ အာနဉ္ဇာဘိသခ်ါရသည် ထို အပုညာဘိသခ်ါရ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်၏အဖြစ်ကြောင့် ဝိရာဂမည်၏။) -ဋီကာ။

သုညတ ။ပ။ ပါတုဘာဝဋ္ဌော ။ ။ အတ္တပရာမာသဿ ဝိညာဏံ ဝိသေသတော ဝတ္ထု၊ ဝုတ္တံ၊ (ဝိညာဉ်ကို အတ္တဟူ၍ မှားမှားယွင်းယွင်းသုံးသပ်ခြင်း၏ အထူးအားဖြင့် တည်ရာအကြောင်းဟု ဟောတော်မူအပ်ပြီ။) ဇုတိ ဝိညာဏဿ သုညတဋ္ဌော (ထို့ကြောင့် ဝိညာဉ်၏ အတ္တမှ ကင်းဆိတ်သည်၏အဖြစ်ဟူသော အနက်သဘောသည်။) ဂမ္ဘီရော။ (နက်နဲ၏။) အတ္တာ ဝိဇာနာတိ သံသရတိ (အတ္တသည် သိလည်းသိတတ်၏၊ တဘဝမှ တဘဝသို့ပြေးသွားခြင်းအားဖြင့် ကျင်လည်လည်း ကျင်လည်တတ်၏။) ဇုတိ သဗျာပါရတာသင်္ကန္တိ အဘိနိဝေသဗလဝတာယ (ဤသို့ ဗျာပါရရှိသည်၏ အဖြစ် တဘဝမှ တဘဝသို့ ပြောင်းရွှေ့ခြင်းဟု မှားယွင်းစွာ နှလုံးသွင်းခြင်း၏ အားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။) အဗျာပါရအသင်္ကန္တိ ပဋိသန္ဓိပါတုဘာဝဋ္ဌာ စ (သိဖို့ရန် ဗျာပါရမရှိသည်၏အဖြစ် တဘဝမှတဘဝသို့ မပြောင်းရွှေ့နိုင်ခြင်း ပဋိသန္ဓေအခါ၌ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းဟူသော အနက်သဘောတို့သည်လည်း။) ဂမ္ဘီရာ၊ နက်နဲကုန်၏။—ဋီကာ။

ကေုပ္ပါဒ။ပ။နမနရုပ္ပနဋ္ဌော။ ။နာမရူပဿ ပဋိသန္ဓိကွဏေ ကေတောဝ ဥပ္ပါဒေါ ကေုပ္ပါဒေါ (ပဋိသန္ဓေခဏ၌ နာမ်နှင့်ကမ္မဇရုပ်တို့ တပြိုင်နက်သာလျှင် ဖြစ်ခြင်းသည် ကေုပ္ပါဒမည်၏။) ပဝတ္တိယံ ဝိသုံဝိသုံ ယထာရဟံ ကေုပ္ပါဒေါ (ပဝတ္တိအခါ အသီးအသီး ထိုက်သည့်အားလျော်စွာ တပေါင်းတည်းဖြစ်ခြင်းသည် ကေုပ္ပါဒမည်၏။) နာမဿ ရူပေန, ရူပဿ စ နာမေန အသမ္ပယောဂတော ဝိနိဗ္ဘောဂေါ (နာမ်၏ ရုပ်နှင့် ရုပ်၏လည်း နာမ်နှင့် သမ္ပယုတ်မဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဝိနိဗ္ဘောဂမည်၏။) နာမဿ နာမေန ရူပဿ စ ရူပေန ကေစ္စဿ ကေစ္စေန အဝိနိဗ္ဘောဂေါ ယောဇေတဗ္ဗော။ (နာမ်၏ နာမ်နှင့် ရုပ်၏လည်း ရုပ်နှင့် အချို့သောနာမ်၏အချို့သောရုပ်နှင့် ခွဲခြား၍ မဖြစ်ခြင်းကိုယှဉ်စေထိုက်၏။) ဋီကာ၌—နောက်တနည်းလည်းရှိသေး၏။

သဋ္ဌာယတနဿ၊ စက္ခုစသား ၆-ပါးသော အာယတန၏။ အဓိပတိ လောကဒ္ဓါရက္ခေတ္တဝိသယိဘာဝဋ္ဌော၊ ဣန္ဒြိယပစ္စယသတ္တိဖြင့် အစိုးရသည်၏ အဖြစ် စက္ခုသမ္ဖဿစသည်တို့၏ လောကနှင့်တူသည်၏အဖြစ် တံခါးပေါက် နှင့်တူသည်၏အဖြစ် လယ်ယာနှင့်တူသည်၏အဖြစ် ရူပါရုံစသော အာရုံရှိသည် ၏အဖြစ်ဟူသော အနက်သဘောသည်။ (ဂမ္ဘီရော၊ ၏။) ဖဿဿ၊ ၏။ ဖုသနသဃ်ဋ္ဌနသင်္ဂတိသန္နိပါတဋ္ဌော၊ အာရုံကိုတွေ့ထိခြင်းအနက်သဘော အာရုံ၌ ထိခိုက်ခြင်းအနက်သဘော အာရုံနှင့်အတူတက္ခ ပေါင်းဆုံခြင်းဟူသော အနက်သဘော အာရုံ၌ ကျရောက်ခြင်းဟူသော အနက်သဘောလည်။ (ဂမ္ဘီ ရော။) ဝေဒနာယ၊ ဝေဒနာ၏။ အာရမ္မဏရသာနုဘဝနသုခဒုက္ခမဇ္ဈတ္တဘာဝ နိဇ္ဇီဝဝေဒယိတဋ္ဌော၊ အာရုံ၏အရသာကို ခံစားခြင်းအနက်သဘော သုခ၏ အဖြစ် ဒုက္ခ၏အဖြစ် မဇ္ဈတ္တ၏အဖြစ်ဟူသော အနက်သဘော အတ္တ ဇီဝ မရှိသည်ဖြစ်၍ ခံစားတတ်သည်၏အဖြစ်ဟူသော အနက်သဘောသည်။(ဂမ္ဘီ ရော၊ ၏။)

တဏှာယ၊ ၏။ အဘိနန္ဒိတ အဇ္ဈောသာနသရိတာလတာ တဏှာနဒီတဏှာ သမုဒ္ဒဒုပ္ပူရဏဋ္ဌော၊ အလွန်နှစ်သက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသောအနက် သက်

အဓိပတိ။ပ။ဘာဝဋ္ဌော။ ။ဣန္ဒြိယပစ္စယဘာဝေါ အဓိပတိယဋ္ဌော (အဓိပတိ ပစ္စည်းမတပ်သောကြောင့် ဣန္ဒြိယပစ္စယသတ္တိဖြင့် အစိုးရသည်၏အဖြစ်သည်''အဓိပတိ ယဋ္ဌ''တည်း။) ''လောကောပေသော၊ ဒ္ဓါရာပေသာ၊ ခေတ္တံ-ပေတ''နှိ ဝုတ္တလော ကာဒိအတ္ထော စက္ခာဒီသု ပဋ္ဌသု ယောဇေတမ္ဗော။ (စက္ခုသမ္ဖဿစသည်တို့၏ဖြစ်ရာ လောကနှင့်တူသည်၏အဖြစ် တံခါးနှင့်တူသည်၏အဖြစ် လယ်ယာနှင့်တူသည်၏အဖြစ် သည် နက်နဲ၏။) မနာယတနဿ ပန လုဇ္ဇနတော (မနာယတန၏ပျက်စီးတတ်သည် ၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။) မနောသမ္ဖဿာဒီနံ ဒ္ဓါရခေတ္တဘာဝတော စ (မနော သမ္ဖဿ အစရှိသည်တို့၏ တံခါးနှင့်တူသည်၏အဖြစ် လယ်ယာနှင့်တူသည်၏အဖြစ် ကြောင့်လည်းကောင်း။) ဧတေ အတ္ထာ (ဤလောက ဒ္ဓါရခေတ္တအနက်တို့ကို။) ဝေဒိ တမ္ဗာ။ အာပါတဂတာနံ ရူပါဒီနံ ပကာသနယောဂျတာလက္ခဏံ ဩဘာသနံ စက္ခာ ဒီနံ ဝိသယိဘာဝေါ။—ဋီကာ။

ဖုသန။ပ။သန္နိပါတဋ္ဌော။ ။[သဃ်ဋ္ဌနဋ္ဌော ဝိသေသတော စက္ခုသမ္ဖဿာဒီနံ ပဋ္ဌနံ၊ဣတရေ ဆန္ဒမ္ပိ ယောဇေတမ္ဗာ ဖုသနဋ္ဌဖဿဿ သဘာဝေါ။ သဃ်ဋ္ဌနံ ရသော၊ ဣတရေ ဥပဋ္ဌာနာကာရာ။—ဋီကာ။] သင်္ဂတိအဋ္ဌ—စက္ခုပသာဒ ရူပါရုံ စက္ခုဝိညာဉ် စသည်တို့၏ အတူတက္ခပေါင်းဆုံခြင်း အနက်သဘော၊ သန္နိပါတဋ္ဌ-အတူတက္ခ ထို တရားတို့၏ ကျရောက်ခြင်းအနက်သဘော။

အဘိနန္ဒိတ။ပ။ ဒုပ္ပူရဏဋ္ဌော။ ။သပ္ပိတိကတဏှာယ၊ ပီတိနှင့်တက္ခ ဖြစ်သော တဏှာ၏။ အဘိနန္ဒိတဋ္ဌော၊ နောက်နောက်တဏှာသည် အလွန်နှစ်သက်အပ်သည်၏

ဝင် မျိုသိပ် ပြီးဆုံးစေခြင်းဟူသောအနက် အဟုန်ပြင်းပြင်း စီးဆင်းတတ်သော မြစ်နှင့်တူသည်၏အဖြစ် ဟူသောအနက် နွယ်နှင့်တူသည်၏အဖြစ် ဟူသောအနက် မြစ်နှင့်တူသော တဏှာ၏အဖြစ် ဟူသောအနက် သမုဒ္ဒရာနှင့်တူသော တဏှာ၏ အဖြစ် ဟူသောအနက် မပြည့်စေနိုင်သည်၏ အဖြစ် ဟူသောအနက် သဘောသည်။ (ဂမ္ဘီရော၊ ၏။) ဥပါဒါနသဃ၊ ၏။ အာဒါနဂ္ဂဟဏာဘိနိဝေသပရာမာသဒုရတိက္ကမဋ္ဌော၊ စဲ့စဲ့လမ်းလမ်းနှံ ယူခြင်းဟူသော အနက် အလွန်နှလုံးသွင်းခြင်း ဟူဒေသာအနက် မှားမှားယွင်းယွင်းသုံးသပ်ခြင်းဟူသော အနက် လွန်မြောက်နိုင်ခဲသည်၏အဖြစ် ဟူသော အနက် သဘောသည်။ (ဂမ္ဘီရော။) ဘဝဿ၊ ကမ္မဘဝ၏၊ အာယူဟနာဘိသင်္ခရဏ ယောနိဂတိဌိတိ နိဝါသေသုခိပနဋ္ဌော၊ သမ္ပယုတ်တရားတို့ကို ပေါင်းစုခြင်းဟူသော အနက် ပြုပြင်စီမံခြင်းဟူသော အနက် ယောနိ ဂတိ ဌိတိ နိဝါသတို့၌ ပစ်ချခြင်းဟူသော အနက်သဘောသည်။ (ဂမ္ဘီရော၊၏။) [“နိဝါသေသု”၌ သုဝိဘတ် မကျေသော အလုတ္တ သမာသ်။]

ဇာတိယာ၊ ၏။ ဇာတိသဒ္ဒါတို့သြက္ကန္တိနိဗ္ဗတ္တိပါတုဘာဝဋ္ဌော၊ ဘဝသစ်၌ ဖြစ်ခြင်းဟူသောအနက် ပေါင်းဆုံခြင်းအားဖြင့် ကောင်းစွာဖြစ်ခြင်းဟူသော အနက် ဘဝသစ်၌ပဋိသန္ဓေအားဖြင့်သက်ဆောက်ခြင်း ဟူသောအနက် ဖြစ်ခြင်း ဟူသောအနက် ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းဟူသောအနက်ဘဘောသည်။ (ဂမ္ဘီရော၊၏။) ဇရာမရဏာသ၊ ၏။ ခယ ဝယ ဘေဒ ဝိပရိဏာမဋ္ဌော၊ ကုန်ခြင်း ဟူသော

အဖြစ် ဟူသော အနက်သဘော။ ဗလဝတရတဏှာယ၊ အလွန်အားရှိသောတဏှာ၏။ ဂိလိတ္ဝာ၊ မျိုး၍။ ပရိနိဋ္ဌာပနံ၊ ပြီးဆုံးစေခြင်းဟူသော အနက်သဘောသည်။ အဏ္ဏော သာနဋ္ဌော၊ မည်၏။ [အမိ၊ အလွန်။ ဩသာန (အဝ+သာန။) အဝ၊ သင်္ဂဝင်၍, မျိုး၍+သာန၊ ပြီးဆုံးစေခြင်းဟူသော။ အဋ္ဌ၊ အနက်သဘော။ “အမိ”ကို“ဗလဝတရတဏှာယ”ဟုလည်းကောင်း၊ “အဝသာန”၌ “အဝ၏ ကာရိယ“ဩ”ကို“ဂိလိတ္ဝာ”ဟု လည်းကောင်း၊ “သာန”၌ ကာရိတ် အကျေကြံ၍ “ပရိနိဋ္ဌာပနံ”ဟု လည်းကောင်းဖွင့်သည်။ “သာ”သည် ဩသာန အနက်ဟောတည်း။]

ဣတရေ ပန။ ။ဇေဋ္ဌဘာဝ၊ အဟုန်ပျင်းပျင်း စီးဆင်းသော မြစ်ကဲ့သို့ တဏှာ၏ အလွန်ကြီးကျယ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသောအနက်။ ဩသာရဏာ (အဝ+သာရဏာ)၊ နွယ်သည် မိမိတက်ရာသစ်ပင်ကို အောက်သို့ဆွဲချသကဲ့သို့ တဏှာသည်လည်း မိမိကိန်းရာ သတ္တဝါကို အပါယ်လေးရွာသို့ ရောက်အောင် ဆွဲချတတ်သည်၏ အဖြစ် ဟူသောအနက်။ သမုဒ္ဒဒုရတိက္ကမ အပါရိပူရိဝသေန၊ တဏှာတည်း ဟူသော မြစ် သမုဒ္ဒရာတို့၏ လွန်မြောက်နိုင်ခဲသည်၏ အဖြစ် ဟူသောအနက် မပြည့်စေနိုင်သည်၏ အဖြစ် ဟူသောအနက်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝေဒိကမ္မာ။—ဋီကာ။

အနက် ပျက်ခြင်းဟူသော အနက် ခန္ဓာကိုယ်၏ ပျက်စီးခြင်းဟူသောအနက် ဖောက်ပြန်ခြင်းဟူသော အနက်သဘောသည်။ (ဂမ္ဘီရော။) ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ [ဤမှနောက်၌ "ယော အဝိဇ္ဇာဒိနံ သဘာဝေါ၊ ယေန ပဋိဝေဓေန ။ပ။ ဟောန္တိ၊ သော ဂမ္ဘီရောတိ" ဟု တွေ့ရ၏။ "ယော ယေန" ဟု အနိယမနှစ်ခုဖြစ်နေ၏၊ နှစ်ခုမရှိရ "ယော" မပါမှကောင်းသည်။ "အဝိဇ္ဇာဒိနံ သဘာဝေါ" ကို နောက်မှ သောနှင့်တွဲ။] ပဋိဝေဓေန၊ ထိုးထွင်း၍သိအပ်သော။ ယေန (သဘာဝေန)၊ အကြောင်းသဘောဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာဒယော၊ အဝိဇ္ဇာအစရှိသော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တရားတို့သည်။ ဝါ၊ တို့ကို။ သရသလက္ခဏတော၊ မိမိသဘောလက္ခဏာအားဖြင့်။ ပဋိဝိဒ္ဓါ၊ ထိုးထွင်း၍သိအပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အဝိဇ္ဇာဒိနံ၊ အဝိဇ္ဇာအစရှိသော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် တရားတို့၏။ သော သဘာဝေါ၊ ထို သဘောသည်။ ဂမ္ဘီရော၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ဤ နက်နဲခြင်းကို။ ပဋိဝေဓဂမ္ဘီရတာ တိ၊ ဟူ၍။ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

သဗ္ဗာ ပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ သာ၊ ထို အတ္ထ ဓမ္မ ဒေသနာ ပဋိဝေဓဂမ္ဘီရတာသည်။ ထေရသ၊ အရှင်အာနန္ဒာထေရ်၏ (ဉာဏ်၌)။ ဥတ္တာနကော၊ ဝိယ၊ ပေါ်လွင်သကဲ့သို့။ ဥပဋ္ဌာသိ၊ ထင်လာပြီ။ တေန၊ ကြောင့်။ (ထိုသို့ အလုံးစုံသော ဂမ္ဘီရတာ၏ အရှင်အာနန္ဒာ၏ ဉာဏ်၌ ပေါ်လွင်သကဲ့သို့ ထင်လာသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။) ဘဂဝါ၊ သည်။ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ၊ ကို။ ဥဿာဒေန္တော၊ မြှောက်ပင့်တော်မူလိုသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ မာ ဟေဝန္တိ အာဒိ၊ အစရှိသော ပါဠိရပ်ကို။ အာဟ၊ မိန့်တော်မူပြီ။ စ၊ ဆက်။ ဇ္ဇော၊ ဤမာဟေဝံ အစရှိသော ပါဠိရပ်၌။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်လတ္တံ့ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အလိုဇတော်တည်း။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ တုံ၊ သည်။ မဟာပညော၊ ကြီးသောပညာရှိ၏။ ဝိသဒဉာဏော၊ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သော ဉာဏ်ရှိ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ (ထိုသို့ ကြီးသော ပညာသန့်ရှင်းစင်ကြယ်သော ဉာဏ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။) တေ၊ သင်၏ (ဉာဏ်၌)။ ဂမ္ဘီရော ပိ၊ သော။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ သည်။ ဥဇ္ဇာနကော ဝိယ၊ ပေါ်လွင်သကဲ့သို့ ထင်လာသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။) မယုမေဝ၊ အားသာ။ ဝါ၊ ငါ၏ ဉာဏ်၌သာ။ ဧသ (ဧသော)၊ ဤ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်သည်။ ဥဇ္ဇာနကော၊ သည်။ ဟုတ္ဝာ။ ဥပဋ္ဌာသိ၊ ထင်လာလေသလော။ ဥဒါဟု၊ သို့မဟုတ်။ အညေသမ္ပိ၊ အားလည်း။ ဝါ၊ ဝါမှတပါး

အခြားသူတို့၏(ဉာဏ်၌လည်း)။ (ဥတ္တာနကော ဟုတ္ဘာ ဥပဋ္ဌာတိ နုခေါ။) ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ မာ အဝစ၊ မပြောလင့်။ ဣတိ (အယံ)၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးကား။ (အဓိပ္ပါယော၊ တော်တည်း။)

အပသာဒနာအဖွင့်

ပန၊ ကား။ (ဥဿာဒန ပြုပုံမှတပါး အပသာဒန ပြုပုံကား။) အပသာဒေန္တောတိ၊ ဟူ၍၊ ယံ၊ အကြင်စကားကို။ (မယာ၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ တတ္ထ၊ ထို အပသာဒေန္တော-ဟူသောစကားရပ်၌။ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အလိုတော်တည်း။ အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ အထ စ ပန ။ပ။ ခါယတီတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ မာ အဝစ၊ ပါလင့်။ ဟိ၊ မပြောသင့်သည်ကား မှန်၏။တေ၊ သင်၏ ဉာဏ်၌။ သေ(ဧသော)၊ ဤ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်သည်။ဥတ္တာနကုတ္တာနကော ဝိယ၊ ပေါ်လွင်ပေါ်လွင်သကဲ့သို့။ ဝါ၊ အလွန်ပေါ်လွင်သကဲ့သို့။ယဒိ ခါယတိ၊ အကယ်၍ ထင်လာအံ့။ (ဧဝံ သတိ၊ ဤသို့ အလွန်ပေါ်လွင်သကဲ့သို့ ထင်လာသည်ရှိသော်။) ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ သည်။ အတ္တနော၊ ၏။ ဓမ္မတာယ၊ သဘောအားဖြင့်။ သောတာပန္နော၊ သောတာပန်သည်။ နာ ဟောသိ၊ မဖြစ်သနည်း။ မယာ၊ သည်။ ဒိန္နနယေဝ၊ ပေးအပ်သောနည်း၌သာ။ ဌတ္ဘာ၊ တည်၍။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂံ၊ သောတာပတ္တိမဂ်ကို။ ပဋိဝိဇ္ဈသိ၊ ထိုးထွင်း၍သိရသနည်း။ အာနန္ဒ၊ နှာ။ ဣဒံ နိဗ္ဗာနမေဝ၊ ဤ နိဗ္ဗာန်သည်သာ။ (သောတာပတ္တိမဂ်ဖြင့် အာရုံပြုရသော ဤနိဗ္ဗာန်သည်သာ။) ဂမ္ဘီရံ၊ နက်နဲသလော။ ပစ္စယာကာရော ပန၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်သည်ကား။ တဝ၊ သင်၏ဉာဏ်၌။ ဥတ္တာနကော၊ သည်။ ဇာတော၊ ဖြစ်သလော။ အထ၊ ထိုသို့ တိမ်သည်ဖြစ်၍ ထင်သည်ရှိသော်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ သြဋ္ဌာရိကံ၊ ရှန့်ရင်းသော။ ကာမရာဂသံယောဇနံ၊ ကာမရာဂသံယောဇဉ်လည်းကောင်း။ (ဣတိ-၌ စပ်။) ပဋိဃသံယောဇနံ၊ လည်းကောင်း။ သြဋ္ဌာရိကံ၊ သော။ ကာမရာဂါနုသယံ၊ ကာမရာဂါနုသယလည်းကောင်း။ ပဋိဃာနုသယံ၊ လည်းကောင်း။ ဣတိ၊သို့။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ဣမေ ကိလေသေ၊ တို့ကို။ သမုဂ္ဃါဋေတ္ဘာ၊ ခွါ၍။ သကဒါဂါမိဖလံ၊ သကဒါဂါမိဖိုလ်ကို။ နသစ္ဆိကရောသိ၊မျက်မှောက်မပြုဘိသနည်း။

အဏုသဟဂတေ၊ သိမ်မွေ့သောသဘောသို့ ကပ်ရောက်ကုန်သော။ [အဏုသဟဂတေတိ အဏုသဘာဝံ ဥပဂတေ။-ဋီကာ။] စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ တေယေဝ ကိလေသေ၊ ထို ကိလေသာတို့ကိုပင်။ သမုဂ္ဃါဋေတ္ဘာ၊ ခွါ၍။

အနာဂါမိဖလံ၊ ကို။ နသစ္ဆိကရောသိ၊ ဘိသနည်း။ ရူပရာဂါဒီနိ၊ ရူပရာဂ အစရှိကုန်သော။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ သံယောဇနာနိ၊ သံယောဇဉ်တို့လည်းကောင်း။ ဘဝရာဂါနုသယံ၊ လည်းကောင်း။ မာနာနုသယံ၊ လည်းကောင်း။ အဝိဇ္ဇာနုသယံ၊ လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ ဣမေ ကိလေသေ၊ တို့ကို။ သမုဂ္ဃါဋေတွာ၊ ၍။ အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို။ နသစ္ဆိကရောသိ၊ မျက်မှောက်မပြုဘိသနည်း။

စ၊ သည်သာ မကသေး။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ သတသဟဿကပ္ပါဓိကံ၊ ကမ္ဘာတသိန်း အလွန်ရှိသော။ ဧကံ အသင်္ချေယျံ၊ တအသင်္ချေပတ်လုံး။ ပူရိတပါရမိနော၊ ဖြည့်အပ်ပြီးသော ပါရမီရှိကုန်သော။ သာရိပုတ္တမောဂ္ဂလ္လာနာ ဝိယ၊ သာရိပုတ္တရာ မောဂ္ဂလ္လာန်တို့ကဲ့သို့။ သာဝကပါရမိဉာဏံ၊ သာဝကပါရမီဉာဏ်ကို။ နပ္ပဋိဝိဇ္ဈသိ၊ ထိုးထွင်း၍ မသိဘိသနည်း။ သတသဟဿကပ္ပါဓိကာနိ၊ ကုန်သော။ ဒွေ အသင်္ချေယျာနိ၊ နှစ်သင်္ချေတို့ပတ်လုံး။ ပူရိတပါရမိနော၊ ကုန်သော။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ဝိယ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့ ကဲ့သို့။ ပစ္စေကဗောဓိဉာဏံ၊ ပစ္စေကဗောဓိဉာဏ်ကို။ နပ္ပဋိဝိဇ္ဈသိ၊ ထိုးထွင်း၍ မသိဘိသနည်း။

ဝါ၊ တနည်း။ တေ၊ သင်၏ (ဉာဏ်၌။) သဗ္ဗထာဝ၊ အလုံးစုံသော အခြင်းအရာအားဖြင့်သာ။ ဧသ (ဧသော)၊ ဤပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်သည်။ ဥတ္တာနကော၊ သည်။ ဟုတ္ဝာ။ ယဒိ ဥပဋ္ဌာတိ၊ အကယ်၍ ထင်လာအံ့။ အထ၊ ထိုသို့ ထင်လာလတ်သော်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ သတသဟဿကပ္ပါဓိကာနိ၊ ကုန်သော။ စတ္တာရိ အသင်္ချေယျာနိ ဝါ၊ လေးအသင်္ချေတို့ပတ်လုံးလည်းကောင်း။ (ပညာဓိကဘုရားလောင်းကိုရည်ရွယ်သည်။) အဋ္ဌ အသင်္ချေယျာနိ ဝါ၊ ရှစ်အသင်္ချေတို့ပတ်လုံးလည်းကောင်း (ဝီရိယာဓိကကိုရည်ရွယ်သည်။) သောဋ္ဌသ အသင်္ချေယျာနိ ဝါ၊ တဆယ့်ခြောက် အသင်္ချေတို့ပတ်လုံးလည်းကောင်း (သဒ္ဓါဓိကကိုရည်ရွယ်သည်။) ပူရိတပါရမိနော၊ ကုန်သော။ ဗုဒ္ဓါ ဝိယ၊ တို့ကဲ့သို့။ သဗ္ဗညုတညာဏံ၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကို။ နသစ္ဆိကရောသိ၊ နည်း။ ဧတေဟိ ဝိသေသာဓိဂမေဟိ၊ ဤ ရအပ်သော တရားထူးတို့ဖြင့်။ အနတ္ထိကော၊ အလိုမရှိသည်။ အသိ ကိ၊ ဖြစ်သလော။ ယာဝ စ၊ အလွန်အကဲသာလျှင်။ တေ၊ သင်၏။ အပရဒ္ဓံ၊ ချတ်ယွင်းမှုကို။ ပဿ၊ ရှုလော့။ တုံ နာမ၊ သင်မည်သည်။ ပဒေသဉာဏေ၊ အစိတ်အပိုင်းဖြစ်သော ဉာဏ်၌။ ဌိတော၊ ဟည်သော။ [သာဝကော ပဒေသဉာဏေ ဌိတောတိ သာဝကော ဟုတ္ဝာ သေက္ခဘာဝတော တတ္ထာပိ (ထို သေက္ခ၏ အဖြစ်၌

လည်း။) ပဒေသညာဧကော ဌိတော (သမာနော ဝဒသိ။)-ဇီကာ။] သာဝ
ဧကာ၊ သာဝကသည်။ (သမာနော၊ ဖြစ်ပါလျက်။) အတိဂမ္ဘီရံ၊ အလွန်
နက်နဲသော။ ပစ္စယာကာရံ၊ ကို။ မေ၊ အား။ ဝါ၊ ၏ ဉာဏ်၌။ ဥတ္တာန
ကော၊ သည်၊ (ဟုတ္ဝာ။) ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒသိ၊ ဆိုဘိ၏။
တဿ တေ၊ ထို သင်၏။ ဣဒံ ဝစနံ၊ ဤ"ဥတ္တာနဧကော မေ ဥပဋ္ဌာတိ"
ဟူသော စကားသည်။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့၏။ ကထာယ၊ နှင့်။ ပစ္စနီကံ၊ ဆန့်ကျင်
ဘက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။("တံ တထာဂတော အာဘိသမေတီ"အစရှိသော
စကားတော်နှင့် ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်နေ၏။)[ဗုဒ္ဓါနံ ကထာယ "တံ တထာ
ဂတော အာဘိသမေတီ"တိ အာဒိကာယ ပစ္စနီကံ ဟောတိ။-ဋီကာ။]
တာဒိသေန၊ သင်ကဲ့သို့ ရှုအပ်သော။ ဘိက္ခုနာ နာမ၊ ရဟန်းမည်သည်။
ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့၏။ ကထာယ၊ နှင့်။ ပစ္စနီကံ၊ ကို။ ကထေတဗ္ဗံ၊ပြောဆိုထိုက်၏။
ဣတိ၊ သို့။ တေ၊ ဤ မှတ်ထင်ခြင်းသည်။ နု ယုတ္တံ၊ မသင့်။

အာနန္ဒ၊ နှာ။ မယှံ၊ ငါဘုရားသည်။ ဣဒံ ပစ္စယာကာရံ၊ ကို။ ပတိ
ဝိဇ္ဈိတုံ၊ ငှာ။ ဝါယမန္တာသေဝ၊ အားထုတ်တော်မူစဉ်ပင်။ သတသဟဿဲ
ကပ္ပါဓိကာနိ၊ ကုန်သော။ စတ္တာရိ အသင်္ချေယျာနိ၊ တို့သည်။ အတိက္ကန္တာနိ
နနု၊ လွန်ခဲ့ကုန်ပြီ မဟုတ်လော။ စ ပန၊ သည်သာ မက သေး။ ပစ္စယာ
ကာရံ၊ ကို။ ပဋိဝိဇ္ဈနတ္ထာယ၊ ထိုးထွင်း၍ သိစေတော်မူခြင်း အကျိုးငှာ။ မေ၊
ငါဘုရားသည်။ အဒိန္နံ၊ မပေးအပ်သော။ ဒါနံ နာမ၊ ဒါနမည်သည်။
နတ္ထိ (နနု)၊ မရှိသည်မဟုတ်ပါလော။ အပ္ပဋိဘပါဋိဟာရိယံ နာမ၊ မဖြည့်အပ်သော
ပါဋိဟာရိယမည်သည်။ နတ္ထိ(နနု)၊မရှိသည်မဟုတ်ပါလော။ စ၊ပေး။ ပစ္စယာကာရံ၊
ကို။ ပဋိဝိဇ္ဈိဿာမိ၊ ထိုးထွင်း၍သိအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ မေ၊ သည်။
နိရဿာဟံ ဝိယ၊ အားထုတ်ရခြင်းမရှိသကဲ့သို့။ မာရဗလံ၊ မာရ်နတ်၏ အစွမ်း

ဝါယမန္တာသေဝ။ ။"ဝါယမန္တာသေဝါ"တိ ဇာမိနာ ဝိသေသတော ဉာဏသမ္ပယုတ္တစိတ္တုပ္ပာဒဿ ဝီရိယဿ ဝသေန ဝုတ္တံ၊ ဉာဏ်၏အဆောက်အအုံကို ဆည်းပူးခြင်းဟူသော။ ပညာပါရမိတာပူရဏံ၊ ပညာပါရမီကို ဖြည့်ခြင်းကို။ ဝဒတိ၊ မိန့်တော်မူ၏။ ဆိုလိုရင်းကား-"ဤ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိတတ်သောဉာဏ်အကျိုးငှာ အားထုတ်တော်မူစဉ်ပင်" ဟု မိန့်တော်မူသော ဤစကားဖြင့် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ ပါရမီတော်များကို ဖြည့်ခြင်းသည် "ပညာပါရမီ ပြည့်အောင်ဖြည့်ခြင်း ဖြစ်သည်"ဟု ပြတော်မူ၏။ တဿ စ သမ္ဗုဒ္ဓဿ ပုညံဉပနိဿယော၊"ပါရမီဆယ်ပါး"ဟူသော အလုံးစုံသော ကောင်းမှုတော်သည်လည်း ထို ပညာပါရမီပြည့်ခြင်း၏အားကြီးသော မှီရာအကြောင်းဖြစ်၏။ထို့ကြောင့်ပင် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ဝေဿန္တရာမင်းဘဝတုန်းက ဆင်ဖြူတော်လူရာဝယ် "သမ္ဗဉ္ဉုတဉာဏ်၏ အထောက်အပံ့ဖြစ်ပါစေ" ဟု ဆုတောင်းတော်မူခဲ့သည်။

သတ္တိကို။ ဝိဓမန္တဿ၊ ပယ်ဖျောက်တော်မူစဉ်။ အယံ မဟာပထဝီ၊ ဤမြေကြီးသည်။ ဒွဂုံလမတ္တမ္ပိ၊ လက်နှစ်သစ်မျှလည်း။ နကမ္ပိ၊ မတုန်လှုပ်ခဲ့။ တထာ၊ တူ။ ပဌမယာမေ၊ ပထမယံ၌။ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏ်ကိုလည်းကောင်း။ မဇ္ဈိမယာမေ၊ မဇ္ဈိမယံ၌။ ဒိဗ္ဗစက္ခုံ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်ကိုလည်းကောင်း။ သမ္ပာဒေန္တဿ၊ ပြီးစီးတော်မူစဉ်။ (အယံ မဟာပထဝီ ဒွဂုံလမတ္တမ္ပိ နကမ္ပိ။)

ပန၊ အနွယကား။ ပစ္ဆိမယာမေ၊ ပစ္ဆိမယံ၌။ မေ၊ ၏။ (ဒိဋ္ဌမတ္တေဝ-၌စပ်။) ဗလဝပစ္စူသသမယေ၊ အားကြီးသော မိုးသောက်အခါ၌။ အဝိဇ္ဇာ၊ အဝိဇ္ဇာသည်။ သခ်ါရာနံ၊သခ်ါရတို့အား။ နဝဟိ၊ ကုန်သော။ အာကာရေဟိ၊ အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူးပြုသည်။ ဟောတိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒိဋ္ဌမတ္တေဝ၊ မြင်အပ်ကာမျှ၌သာ။ ဒသသဟဿိလောကဓာတု၊ တသောင်းသော လောကဓာတ်သည်။ အယဒဏ္ဍကေန၊ သံတုတ်ငယ်ဖြင့်။ အာကောဋိတကံသတာလံ ဝိယ၊ တီးခေါက်အပ်သော ကြေးခွက်သည်ကဲ့သို့။ ဝါ၊ တီးခေါက်အပ်သော ကြေးနောင်သည်ကဲ့သို့။ ဝိရဝသတံ၊ မြည်သံ တရာကိုလည်းကောင်း။ ဝိရဝသဟဿံ၊မြည်သံတထောင်ကိုလည်းကောင်း။ မုဉ္ဇမာနာ၊ လွှတ်လျက်။ ဝါတာဟတေ၊ လေသည် တိုက်ခတ်အပ်သော။ ပဒုမိနိပဏ္ဏေ၊ ပဒုမ္မာကြာရွက်ပေါ်၌။ ဥဒကဗိန္ဒု ဝိယ၊ ရေပေါက်ကဲ့သို့။ ကမ္ပိတ္ထ၊ တုန်လှုပ်ပြီ။

အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ အယံ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ သည်။ ဂမ္ဘီရော စ၊ နက်လည်း နက်နဲ၏။ ဂမ္ဘီရာဝဘာသော စ၊ နက်နဲသည်၏ အဖြစ်ဖြင့် ထင်ရှားသော အရောင်လည်း ရှိ၏။ အာနန္ဒ။ ဧတဿ ဓမ္မဿ၊ ဤ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် အကြောင်းအရပ်ရပ်ကို။ အနနုဗောဓာ၊ ဉာတပရိညာဖြင့် အဖန်ဖန် မသိခြင်းကြောင့်။ (အပ္ပဋိဝေဓာ၊ တီရဏပရိညာ ပဟာနပရိညာတို့ဖြင့် ထိုးထွင်း၍ မသိခြင်းကြောင့်။ အယံ ပဇာ၊ ဤ သတ္တဝါအပေါင်းသည်။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝါ သို့ကလောက်။ တန္တာကုလကဇာတာ၊ ရှုပ်ထွေးသော ချည်ကဲ့သို့ ရှုပ်ထွေးသည် ဖြစ်၍ ဖြစ်သည်။ ဝါ၊ ချည်တို့၏ရှုပ်ထွေးကုန်သည်၏ အဖြစ်ကဲ့သို့ ဖြစ်သည်။ ကုလာဂဏ္ဌိကဇာတာ၊ ကစီရည် တင်အပ်သောချည်ထွေး၏ ရှုပ်ထွေးခြင်းကဲ့သို့ ဖြစ်သည်။ (တနည်း) ကုလာဂဏ္ဌိကဇာတာ၊ စာမကလေး၏ ရှုပ်ထွေးသော အသိုက်ကဲ့သို့ဖြစ်သည်။ ဝါ၊ စာပေါင်းသိုက်ကဲ့သို့ ဖြစ်သည်။ မုဉ္ဇပဗ္ဗဇဘူတာ၊ ရှုပ်ထွေးသော ဖြူဆံမြက် ပြိတ်မြက်ကဲ့သို့ ရှုပ်ထွေးသည် ဖြစ်၍ ဖြစ်သည်။ (ဟုတ္ဝာ၊ ၍။) အပါယံ၊ ကြီးပွားခြင်းမှကင်းသော။ ဝါ၊ သုခဖြစ်ကြောင်းကောင်းမှုမှ ကင်းသော။ဒုဂ္ဂတိံ၊ဒုက္ခအပေါင်း၏ လည်းလျောင်းရာဖြစ်သော။

ဝိနိပ္ပါတံ၊သုခအပေါင်းမှ ဖောက်ပြန်ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာဖြစ်သော အပါယ် ၄-ဘုံကိုလည်းကောင်း။ သံသာရံ၊ ကြွင်းသော သံသရာကိုလည်းကောင်း။ (တနည်း) အပါယံ၊ သော။ ဒုဂ္ဂတိံ၊ သော။ ဝိနိပါတံ၊ သော။ သံသာရံ၊ အလုံးစုံသော သံသရာကို။)နာတိဝတ္တတိ၊ မလွန်မြောက်နိုင်။ ဣတိ (အယံ) ဣဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။ (အဓိပ္ပါယော၊ မြတ်စွာဘုရား၏အလိုတော်တည်း။)

ဧတာသ ဓမ္မသာတိ၊ ကား။ ဧတာသ ပစ္စယဓမ္မသ၊ ဤ အဝိဇ္ဇာအစရှိသော အကြောင်းတရားကို။(အနနုဗောဓာ အပ္ပဋိဝေဓာ-တို့၌ စပ်။)အနနုဗောဓာတိ၊ ကား။ ဉာတပရိညာ ဝသေန၊ ဝိပဿနာဉာဏ်ဟူသော ဉာတပရိညာ၌၏အဖြစ်ဖြင့်။ အနနုဗုဇ္ဈနာ၊ အဖန်ဖန် မသိခြင်းကြောင့်၊ အပ္ပဋိဝေဓာတိ၊ ကား။ တီရဏပဟာန ပရိညာဝသေန၊ ဝိပဿနာဉာဏ် မဂ်ဉာဏ် ဟူသော တီရဏ

ဉာတ။ပ။အနနုဗုဇ္ဈနာ။ ။နာမရူပပရိစ္ဆေဒဒါ၊နာမ်ရုပ်ကို"ဤကား နာမ်၊ ဤကား ရူပ်"ဟု ပိုင်းခြား၍ သိတတ်သော ဉာဏ်သည်လည်းကောင်း။ တသ၊ ထို နာမ်ရူပ်၏။ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟော စ၊ အကြောင်းကို ပိုင်းခြား၍ယူတတ်သော ဉာဏ်သည်လည်းကောင်း။ န ပဌမာဘိနိဝေသမတ္တေန ဟောတိ၊ ပထမတကြိမ် နှလုံးသွင်းကာမျှဖြင့် မဖြစ်နိုင်။ အထဓေါ တတ္ထ၊ ထို နာမ်ရူပ်-နာမ်ရူပ်၏ အကြောင်းတို့၌။ အပရာပရံ၊ တကြိမ်ပြီး တကြိမ်။ ဝါ၊ အထပ်ထပ်။ ဉာဏုပ္ပတ္တိသညိတေန၊ ဉာဏ်၏ ဖြစ်ခြင်းဟု အသိအမှတ်ပြု အပ်သော။ အနု အနု ဗုဇ္ဈနေန၊ အဖန်ဖန် အထပ်ထပ် သိခြင်းဖြင့်။ (ဟောတိ။) တဒုဘယာဘာဝံ ပန ဒဿေန္တော၊ ထို နှစ်ပါးစုံ၏ မဖြစ်ခြင်းကို ပြလိုခြင်းကြောင့်။ ''ဉာတပရိညာဝသေန အနနုဗုဇ္ဈနာ''တိ အာဟ။-ဋီကာ။ [ဤစကားအရ ''ဉာတပရိညာ၌'' ဟူသည် နာမရူပပရိစ္ဆေဒဉာဏ်နှင့် ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်တည်း-ဟု သိပါ။ သစ္ဆယမက ပရိညာဝါရ၌ကား မဂ်ဉာဏ်ကိုလည်း ဒုက္ခသမုဒယသစ္စာ ၂ ပါး ထင်ရှားပြသောကြောင့် ဉာတပရိညာဉ်ဟု ဆိုသေး၏။]

တီရဏ။ပ။အပ္ပဋိဝေဓာ။ ။နိစ္စသညာဒိနံ ပဇဟနဝသေန ဝတ္တမာနာ ဝိပဿနာ၊ အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ ဟု ရှုတတ်သော ဝိပဿနာဉာဏ်သည်။ ဓမ္မေ စ ပဋိဝိဇ္ဈိတုံ ဝေ နာမ တောတိ၊ နာမ်ရူပ်တရားတို့ကို ထိုးထွင်း၍ သိသည်သာလျှင် မည်၏။ (ကသွာ။) ပဋိပက္ခဝိက္ခမ္ဘနေန၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော နိစ္စသညာ စသည်ကို ပယ်ခွါခြင်းအားဖြင့်။ တိက္ခဝိသဒဘာဝါပတ္တိတော၊ ထက်မြက်သည်၏အဖြစ် သန့်ရှင်းသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်တည်း။ တဒမိဇ္ဈာနဘူတာ စ တီရဏပရိညာ၊ တီရဏပရိညာဉ်သည် ထို ဝိပဿနာဉာဏ် ဟူသော တည်ရာရှိ၏။ အရိယမဂ္ဂေါ စ ပရိညာပဟာနာဘိသမယဝသေန ပဝတ္တိယာ၊ အရိယာမဂ်သည်လည်း ဂိုင်းခြား၍ သိခြင်း ပယ်ခြင်း ဟူသော ထိုးထွင်း၍ သိခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်ပြင်းကြောင့်။ တီရဏပဟာနပရိညာဒသင်္ဂဟော စ၊ တီရဏပရိညာဉ် ပဟာနပရိညာဉ်ဖြင့် သိမ်းယူအပ်သည်လည်း။ (ဟောတိ။) ဇုတိ တဒုဘယပဋိဝေဓဘာဝံ ဒဿေန္တော ''တီရဏ။ပ။အပ္ပဋိဝိဇ္ဈာ''တိ အာဟ။-ဋီကာ။

ပရိညာဉ်ပဟာနပရိညာဉ်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ အပ္ပဋိဝိဇ္ဈနာ၊ ထိုးထွင်း၍ မသိခြင်းကြောင့်။(အယံ ပဇာ သံသာရံ နာတိဝတ္တတိ–၌ စပ်။) ။

တန္တာကုလကဇာတာတိ၊ ကား။ တန္တံ ဝိယ၊ ချည်ထွေးကဲ့သို့။အာကုလကဇာတာ၊ ရှုပ်ထွေးသည်ဖြစ်၍ ဖြစ်သည်။(ဟုတွာ နာတိဝတ္တတိ–၌ စပ်။) ယထာနာမ၊ ဥပမာ မည်သည်ကား။ ဒုန္နိကို့တ္တံ၊ မကောင်းသဖြင့် ထားအပ်သော (မကောင်းသဖြင့် ထားအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။) မှုသိကစ္ဆိန္နံ၊ ကြွက်သည်ကိုက်ဖြတ်အပ်သော။ ပေသကာရာနံ၊ ရက်ကန်းသည်တို့၏။ တန္တံ၊ ချည်ထွေးသည်။ တဟိံ တဟိံ၊ ထိုထို အရပ်၌။ အာကုလံ၊ ရှုပ်ထွေးသည်။ ဟောတိ ယထာ၊ သို့။ ဣဒံ၊ ဤ အရပ်သည်။အဂ္ဂံ၊ အဖျားတည်း။ ဣဒံ၊ သည်။ မူလံ၊ အရင်းတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အဂ္ဂေန၊ အဖျားဖြင့်။ အဂ္ဂံ ဝါ၊ အဖျားသည်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ ကိုလည်းကောင်း။ မူလေန၊ အရင်းဖြင့်။ မူလံ ဝါ၊ သည်လည်းကောင်း။ဝါ၊ ကိုလည်းကောင်း။ သမာနေတုံ၊ တူအောင်ဆောင်ခြင်းငှာ။ ဒုက္ကရံ၊ခဲယဉ်းသဖြင့် ပြုအပ်သည်။ ဝါ၊ ပြုနိုင်ခဲသည်။ ဟောတိ(ယထာ)၊ သို့။ ဝေမေဝ၊ လျှင်။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ဣမသ္မိံ ပစ္စယာကာရေ၊ ဤ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၌။ ခလိတာ၊ ချွတ်ချော်ကုန်သည်။ အာကုလာ၊ ရှုပ်ထွေးကုန်သည်။ ဗျာကုလာ၊ အထူးသဖြင့် ရှုပ်ထွေးကုန်သည်။ ဟောန္တိ။ တံ ပစ္စယာကာရံ၊ ကို။ ဥဇုံ၊ ဖြောင့်မတ်အောင်။ ကာတုံ၊ ငှာ။ နသက္ကောန္တိ၊ မစွမ်းနိုင်

[ဤစကားအရ ''တီရဏပရိညာ'' ဟူသည် အနိစ္စ စသည်ဟု ဆုံးဖြတ်သောအားဖြင့် ဖြစ်သော ဝိပဿနာဉာဏ် မဂ်ဉာဏ်တည်း။''ပဟာနပရိညာ''ဟူသည်လည်း နိစ္စသညာ စသည်ကို ပယ်သော ဝိပဿနာဉာဏ် ကိလေသာကိုပယ်သော မဂ်ဉာဏ်ပင်တည်း ဟု သိပါ။]

တန္တာကုလကဇာတာ။ ။[သုတ္တံ **တန္တ၊** ပုမေ တန္တံ–အဘိဓာန် (၅၂၃)။] အာကုလသဒ္ဒါသည် ရှုပ်ထွေးခြင်း အနက်ကို ဟော၏။ အာကုလနံ၊ ပေါင်းစပ်ခြင်း။ အာကုလံ၊ ခြင်း။ အာကုလမေဝ အာကုလကံ။ သွတ္တ၌ က ပစ္စည်း။ (တနည်း) အာကုလန္တိ၊ ပေါင်းစပ် ရှုပ်ထွေးတတ်ကုန်၏။ ဣတိ အာကုလကာနိ။ အာကုလကာနံ ဘာဝေါ အာကုလကံ။ရှုပ်ထွေးကုန်သည်၏အဖြစ် (ရှုပ်ထွေးခြင်း) ။တန္တာနံ၊ချည်တို့၏။ အာကုလကံ တန္တာကုလကံ။ဤနည်း၌ ထိုထိုနေရာဝယ်ရှိသော ချည်တို့၏ ရှုပ်ထွေးခြင်းကို''တန္တာကုလက''ဟု ခေါ်၏။တန္တာကုလကမိဝ+ဇာတာ တန္တာကုလကဇာတာ၊ (ပဇာ)။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို ဉာတပရိညာ တီရဏပရိညာတို့ဖြင့် မသိသော သတ္တဝါ အပေါင်းသည် အမြိတ်အဆာချည်တွေ ပေါင်းစုရှုပ်ထွေးခြင်းကဲ့သို့ဖြစ်နေရကား''အဝိဇ္ဇာကြောင့် သင်္ခါရဖြစ်မှန်း သင်္ခါရကြောင့် ဝိညာဉ်ဖြစ်မှန်းကို မသိနိုင်ပဲ အမျိုးမျိုးသော မိစ္ဆာအယူကို ယူမိလေသည်။

ကုန်။ ["အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏံ" စသည်ဖြင့် ဖြောင့်အောင် မပြုနိုင်ကြ။] တတ္ထ၊ ထိုဥပမာ၌။ တန္တံ၊ ချည်ထွေးသည်။ (ဘဝေယျ-၌ စပ်။) ဝါ၊ ကို။ (ဥဇုံ ကာတုံ-၌ စပ်။) ပစ္စတ္တပုရိသကာရေ၊ အသီးအသီးသော ယောက်ျားတို့၏ လုံ့လ၌။ ဌတ္ဝာ၊ တည်၍။ ဥဇုံ၊ ဖြောင့်အောင်။ ဝါ၊ ရှင်းအောင်။ ကာတုံ၊ ငှာ။ သက္ကာပိ၊ တတ်ကောင်းသည်လည်း။ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်နိုင်ရာသေး၏။ ပန၊ ဗျတိရိက်ကား။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ ဗောဓိသတ္တေ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓ ဘုရားအလောင်း သဗ္ဗညုဘုရားအလောင်းတို့ကို။ ထပေတ္ဝာ၊ ၍။ အညေ၊ ဘုရားအလောင်းတို့မှ အခြားကုန်သော။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ အတ္တနော၊ ၏။ ဓမ္မတာယ၊ သဘောအားဖြင့်။ ပစ္စယာကာရံ၊ ကို။ ဥဇုံ၊ အောင်။ ကာတုံ၊ ငှာ။ သမတ္ထာ နာမ၊ စွမ်းနိုင်သူတို့ မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိကုန်။

န၊ တနည်းကား။ (ကြွက်ကိုက်အပ်သော ချည်ထွေးဥပမာမှ တပါးကစီရည်တို့ဖြင့် ရှုပ်ထွေးနေသော ချည်းထွေး ဥပမာတနည်းကား။) အာကုလံ၊ ရှုပ်ထွေးသော။ တန္တံ၊ ချည်သည်။ ကဋ္ဌိယံ၊ ကစီရည်ကို။ ဝါ၊ ပအုန်းရည်ကို။ ဒတ္ဝာ၊ ပေး၍။ ကောစ္ဆေန၊ ဘီးဖြင့်။ ပဟတံ၊ ဖီးအပ်သည်။ (သမာနံ။) တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထို အရပ်၌။ ဂုဋ္ဌကဇာတံ၊ ဖြစ်သော လုံးထွေးသည်၏ အဖြစ်ရှိသည်။ ဂဏ္ဌိဗဒ္ဓံ၊ အထုံးအဖြစ်ဖြင့် ဖွဲ့အပ်သည်။ ဟောတိ ယထာ၊ သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဣမေ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ပစ္စယေသု၊ အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ အစရှိသော သဘောရှိသော အကြောင်းတရားတို့၌။ ပက္ခလိတ္ဝာ၊ ချွတ်ချော်၍။ (နိစ္စ ဂါဟ အစရှိသည်၏ အစွမ်းဖြင့် ချွတ်ချော်၍။)[ပစ္စယေသု ပက္ခလိတ္ဝာတိ အနိစ္စ ဒုက္ခာ နတ္တာဒိသဘာဝေသု ပစ္စယဓမ္မေသု နိစ္စာဒိဂ္ဂါဟဝသေန ပက္ခလိတ္ဝာ။-ဋီကာ။] ပစ္စယေ၊ အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ အစရှိသော သဘောရှိသော အကြောင်းတရားတို့ကို။ ဥဇုံ၊ ဖြောင့်အောင်။ ကာတုံ၊ ငှာ။ အသက္ကောန္တာ၊ မစွမ်းနိုင်ကုန်သည်။ (ဟုတ္ဝာ။) ဒွါသဋ္ဌိဒိဋ္ဌိဂတဝသေန၊ ၆၂-ပါးသော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ အာကုလကဇာတာ၊ ဖြစ်သော ရှုပ်ထွေးသည်၏ အဖြစ်ရှိကုန်သည်။ ဂဏ္ဌိဗဒ္ဓါ၊ အထုံးအဖြစ်ဖြင့် ဖွဲ့အပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ။ ဟိ၊ မှန်။ ယေ ကေစိ၊ အမှတ်မရှိကြွင်းမဲ့ဥသုံ အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့သည်။ ဒိဋ္ဌိဂတနိဿိတာ၊ မိစ္ဆာအယူကို မှီကုန်သည်။ (ဟောန္တိ။) သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ (တေ၊ ထို မိစ္ဆာအယူကို မှီကုန်သော သတ္တဝါတို့သည်။) ပစ္စယာကာရံ၊ ကို။ ဥဇုံ၊ အောင်။ ကာတုံ၊ ငှာ။ အသက္ကောန္တာယေဝ၊ မစွမ်းနိုင်ကုန်သည်သာလျှင်။ (ဟုတ္ဝာ

ဒိဋ္ဌိဂတနိဿိတာ ဟောန္တိ။) [ယေ ဟိ ကေစိ သမဏာ ဝါ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ သဿတဒိဋ္ဌိအာဒိဒိဋ္ဌိယော နိဿိတာ အလ္လီနာ။–ဋီကာ။]

ကုလာဂဏ္ဍိကဇာတာတိ (ဇတ္ထ)၊ ဤပါဋ်၌။ ပေသကာရကဥိယသုတ္တံ၊ ယက်ကန်းသည်တို့၏ ကစီရည်တင်အပ်သော ချည်ကို။ ကုလာဂဏ္ဍိကံ၊ ကုလာဂဏ္ဍိက ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ သကုဏိကာ၊ ငှက်မငယ်သည်။ ကုလာ နာမ၊ ကုလာမည်၏။ တဿာ၊ ထို ငှက်မငယ်၏။ ကုလာဝကော၊ အသိုက်ကဲ့သို့ ဖြစ်၏။ ဣတိ ပိ၊ ဤသို့လည်း။ ဧကေ၊ အချို့ဆရာတို့သည်။ (ဝဒန္တိ။) ဟိ၊ ချဲ။ တဒုဘယမ္ပိ၊ ထို နှစ်ပါးစုံသော ကစီရည်တင်အပ်သောချည်ထွေး စာပေါင်းသိုက်သည်လည်း။ [တဒုဘယမ္ပိတိ "ကုလာဂဏ္ဍိက" နှိ ဝုတ္တံ ကဥိယသုတ္တံ,ကုလာဝကဥ။–ဋီကာ။]အာကုလံ၊ ရှုပ်ထွေးသည်။ (ဟောတိ)ယထာ၊ သို့။ အဂ္ဂေန၊ အဖျားဖြင့်။ အဂ္ဂံ ဝါ၊ ကိုလည်းကောင်း။ မူလေန၊ အရင်းဖြင့်။ မူလံ ဝါ၊ ကိုလည်းကောင်း။ သမာနေတုံ၊ တူအောင်ဆောင်ခြင်းငှာ။ ဒုက္ကရံ၊ ၏။ဝါ၊၏။ဣတိ၊ ဤသို့အစရှိသော စကားရပ်ကို။ ပုရိမနယေနေဝ၊ရှေးနည်းဖြင့်သာလျှင်။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ယှဉ်စေထိုက်၏။ [ပုရိမနယေနေဝါတိ "ဝေမေဝ သတ္တာ" တိအာဒိနာ ပုဗ္ဗေဝုတ္တနယေနေဝ။–ဋီကာ။]

မုဥ္ဇပဗ္ဗဇဘူတာတိ၊ ကား။ မုဥ္ဇတိဏံ ဝိယ၊ ဖြူဆံမြက်သည်ကဲ့သို့လည်းကောင်း။ ပဗ္ဗဇတိဏံ ဝိယ စ၊ ပြိတ်မြက်သည်ကဲ့သို့လည်းကောင်း။ဘူတာ၊

ကုလာဂဏ္ဍိကဇာတာ။ ။ကုလာဂဏ္ဍိကဇာတာတိ ကုလာဂဏ္ဍိကံ ဝုစ္စတိ ပေသကာရကဥိယသုတ္တံ၊ ယက်ကန်းသည်တို့၏ ချည်ခင်ကို ကစီရည်ဆွတ်ဖြန်း၍ ဘီးဖြင့် ဖီးသောအခါ ချည်အထွေးတွေ ပါလာ၏၊ ထိုချည်ထွေးကို "ကုလာဂဏ္ဍိက" ဟု ခေါ်၏။ (တနည်း) ကုလာ နာမ သာကုဏိကာ၊ တဿာ ကုလာဝကောတိ ပိ ဧကေ၊ တချို့က စာအသိုက်ကို "ကုလာဂဏ္ဍိက" ဟု ခေါ်ကြ၏။–နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ် ၆–ဝဂ် ၁၀–သုတ် အဋ္ဌကထာ ဋီကာ၌ "သာကုဏိကာတိ ဝန္ဒံစာတက သာကုဏိကာ" ဟု တွေ့ရ၏၊ ဝန္ဒသည် ပါဋ္ဌပျက်ဟန်တူသည်၊ "ဝန" ဟု ထင်သည်။ တောစာမကလေးတို့သည် သစ်ပင်၏ အခက်တို့၌ တွဲလျားဆွဲ၍နေသော စာပေါင်းသိုက်ကို ပြုလေ့ရှိကြ၏၊ ထိုစာသိုက်ကို "ကုလာဂဏ္ဍိက" ဟု ခေါ်သည်။ ကုလာဂဏ္ဍိကမိဝ+ဇာတာ ကုလာဂဏ္ဍိကဇာတာ၊ [ဤပုဒ်၌မူကွဲအမျိုးမျိုးရှိ၏။] ဝိနနတော၊ ဖွဲ့ဆက် ချုပ်စပ်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ကုလာတိ ဣတ္ထိလိင်ဝသေန လဒ္ဓနာမဿ တန္တဝါယဿ ဂဏ္ဍိကံ နာမ အာကုလဘာဝေန အဂ္ဂတော ဝါ မူလတော ဝါ ဒုဗ္ဗိညေယျာယေဝ ခလိတတန္တသုတ္တန္တိ အာဟ "ကုလာဂဏ္ဍိကံ ဝုစ္စတိ ပေသကာရကဥိယသုတ္တ" နှိ။–မဟာနိဒါနသုတ်။

မုဥ္ဇပဗ္ဗဇဘူတာ။ ။ဖြူဆံမြက် ပြိတ်မြတ်တို့သည် ကြီးလတ်သော် ရှုပ်ရှုပ်ထွေးထွေး ဖြစ်လျက် ကြီးပွားတတ်ကုန်၏၊ [တဒုဘယံ ကိရ ဘိဏံ အာကုလံ ဇဋိလံ (ဖြစ်

ဖြစ်သည်။(ဟုတ္ဝေ။) ယထာ၊ ဥပမာမည်သည်ကား။ တာနိ တိဏာနိ၊ ထို ဖြူဆံမြက် ပြိတ်မြက်တို့ကို။ ကောဠေတ္ဝာ၊ ထုရိုက်၍။ ကတရဇ္ဇု၊ ပြုအပ် သောကြိုးသည်။ ဧကဏ္ဍကာလေ၊ ဆွေးမြေ့ရာအခါ၌။ ကတ္ထစိ၊ တစုံတခုသော အရပ်၌။ ပတိတံ၊ကျနေသည်ကို။ ဂဟေတ္ဝာ၊ကောက်ယူ၍။ တေသံ တိဏာနံ၊ ထို ဖြူဆံမြက် ပြိတ်မြက်တို့၏။ ဣဒံ၊ ဤအရပ်သည်။ အဂ္ဂံ၊ အဖျားတည်း။ ဣဒံ၊ သည်။ မူလံ၊ အရင်းတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ အဂ္ဂံ ဝါ၊ ကိုလည်းကောင်း။ မူလေန၊ ဖြင့်။ မူလံ ဝါ၊ ကိုလည်းကောင်း။ သမာနေတုံ၊ ဌာ။ ဒုက္ကရံ။ ဣတိ၊ ဤသို့ အစရှိသော စကားရပ်ကို။ (ပုရိမနယေနေဝ ယောဇေတဗ္ဗံ။) တမ်ပြီ၊ ထို ဖြူဆံမြက် ပြိတ်မြက်ကိုလည်း။ ပစ္ဆတ္တာပုရိသကာရေ၊ အသီးအသီးသော ယောကျ်ားတို့၏လုံ့လ၌။ ဌတ္ဝာ၊ ၍။ ဥဇုံ၊ အောင်။ ကာတုံ၊ ဌာ။ သက္ကာ၊ သည်။ ဘဂဝေယျ၊ ဖြစ်နိုင်ရာသေး၏။

ပန၊ ဗျတိရိတ်ကား။ ဧဒဲ၊ ကုန်သော။ ဗောဓိသတ္တော၊တို့ကို။ ထပေတ္ဝာ၊ ၍။ အညေ၊ ကုန်သော။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ အတ္တာနော၊ ၏။ ဓမ္မတာယ၊ အားဖြင့်။ ပစ္ဆယာကာရံ၊ ကို။ ဥဇုံ၊ အောင်။ ကာတုံ၊ ဌာ။ သမတ္ထာ နာမ၊ တို့မည်သည်။ နတ္ထိ၊ ကုန်။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝါ၊ သို့ကလောက်။ အယံ ပဇာ၊ သည်။ ပစ္ဆယာကာရေ၊ ၌။ ဥဇုံ ကာတုံ။ အသက္ကောန္တီ၊ မစုံမ်းနိုင်သည်။(ဟုတ္ဝေ။)ဒိဋ္ဌဂတဝသေန၊ ၆၂-ပါးသော မိစ္ဆာဒယ္ဟု၏ အစုံမ်းအား ဖြင့်။ ဂဏ္ဌိကဇာတာ၊ ဖြစ်သော အထုံးအဖဲ့ရှိကုန်သည်။ ဟုတ္ဝာ။ အပါယံ၊ ကြီးပွားခြမ်းသာခြင်းမှကင်းသော။ ဝါ သုခဖြစ်ကြောင်း ကောင်းမှုမှကင်းသော။[ဤပုဒ်၏အဖွင့်ကို ပါဆုဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ အဋ္ဌဟ္တိကနိဒါန်း ဝေရဉ္ဇကဏ္ဍ၌ ပြခဲ့ပြီ။] ဒုဂ္ဂတိ၊ ဒုက္ခအပေါင်း၏ လည်းလျောင်းရာဖြစ်သော။ ဝိနိပါတံ၊ သုခအပေါင်းမှ ဖောက်ပြန်ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာဖြစ်သောအပါယ်လေးဘုံကိုလည်းကောင်း။ သံသာရံ၊ အလုံးစုံသော သံသရာကိုလည်းကောင်း။ နာတိဝတ္တတိ၊ မလွန်မြောက်နိုင်။[တန္တိဝကုလဂဇာတာ ကုလာဂဏ္ဌိကဇာတာ မုဉ္ဇပဗ္ဗဇာဇူတာ တို့၏အဓိပ္ပါယ်ကို "သမ္မာဟဝိနောဒနီဘာသာဋီကာ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဝိဘင်္ဂ သုတ္တန္တဘာဇနီယ-အဖွင့်"၌ ပြခဲ့ပြီ။]

တတ္ထ၊ ထို အပါယံ ဒုဂ္ဂတိ ဝိနိပါတံ သံသာရံ နာတိဝတ္တတိ-ဟူသော ပါဠိ၌။ အပါယောတိ၊ ကား။ နိရုယ တိရစ္ဆာနယောနိ ပေတ္တိဝိသယ အသု

သော ရှုပ်ထွေးခြင်းရှိသည်။) ဟုတ္ထာ ဝဓုတိ။—မဟာဋီကာ။] ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို မသိသော သတ္တဝါအပေါင်းသည်လည်း ရှေးဦး ပြုအပ်ခဲ့သောနည်းအတိုင်းပင် ရှုပ်ထွေး၍ နေလေသည်၊ [အပါယံ စသည်တို့၏ အဖွင့်ကို ဋီကာ၌ကြည့်ပါ။]

ရကာယာ၊ ငရဲ တိရစ္ဆာန်တို့၏ ပေါင်းဆုံရာအရပ် ပြိတ္တာတို့၏ စုဝေးနေထိုင်ရာအရပ် အသုရတို့၏ အပေါင်းတို့တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ သဗ္ဗေပိ၊ ကုန်သော။ တေ၊ ထို ငရဲ တိရစ္ဆာန် ပြိတ္တာ အသုရကာယ်တို့ကို။(အပါယောတိ ဝုစ္စန္တိ-၌ စပ်။)ဝဆိုသခ်ါတဲ့၊ ကြီးပွားခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ အယဿ၊ ချမ်းသာ၏။ ဝါ၊ သုခ၏ ဖြစ်ကြောင်းကောင်းမှု၏။(အာယဿသ-ဟု ရှိလျှင် ကောင်း၏။ "ဖြစ်ပေါ်လာရာ ကောင်းမှုစသည်တို့၏ သုခသာဓနသတ္တိ၏" ဟု ပေးပါ။) အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ အပါယောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ တထာ၊ တူ။ ဒုက္ခဿ၊ ၏။ ဂတိဘာဝတော၊ လည်းလျော့ပါးရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုဂ္ဂတိ၊ ဟူ၍။ (ဝုစ္စန္တိ။) [တထာ-ဖြင့် ဝုစ္စန္တိ-ကိုညွှန်းသည်။] သုခသမုဿယတော၊ သုခအပေါင်းမှ။ ဝိနိပတိတတ္တာ၊ ဖောက်ပြန်၍ ကျရောက်ရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိနိပါတော၊ ဟူ၍။(ဝုစ္စန္တိ။) ပန၊ ကား။ ဣတရော၊ အပါယ ဒုဂ္ဂတိ ဝိနိပါတ တို့မှ တပါးသော သံသာရကို။ (သံသာရောတိ ပဝုစ္စတိ-၌ စပ်။)

ခန္ဓာနဉ္စ၊ခန္ဓာတို့၏လည်းကောင်း။ ဓာတုအာယတနာနံ စ၊ ဓာတ်အာယတနတို့၏လည်းကောင်း။ အဗ္ဗောစ္ဆိန်း၊ မပြတ်မစဲ။ ဝတ္တမာနာ၊ ဖြစ်သော။ ပဋိပါဋိ၊ အစဉ်ကို။ သံသာရောတိ၊ သံသာရ ဟူ၍။ (သံသရ ဟူ၍။) ပဝုစ္စတိ၊ ဗျပ်၏။
ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။

ဣတရော ပန။ပ။ပဝုစ္စတိ။ ။နိဗ္ဗာန်မရောက်မချင်း ခန္ဓာမပြတ် ဓာတ်မပြတ် အာယတနမပြတ်ပဲ အဆက်မပြတ်ဖြစ်ခြင်းကို "သံသာရ(သံသရာ)"ဟု ခေါ်သည်၊ "သံသာရော"၌ သံ=အဆက်မပြတ် + သာရော=ဖြစ်ခြင်းတည်း။ သံသာရော၊ အဆက်မပြတ်ဖြစ်ခြင်း။ "ခန္ဓာတို့၏အဆက်မပြတ်ဖြစ်ခြင်း ဓာတ်တို့၏အဆက်မပြတ်ဖြစ်ခြင်း၊ အာယတနတို့၏ အဆက်မပြတ်ဖြစ်ခြင်း၊" ဟူလို။

မှတ်ချက်။ ။ဣတရောအရလည်း "သံသာရ"၊ သံသာရောအရလည်း "သံသာရ"၊ ဤသို့ အရတူသော်လည်း "ဣတရော"သည် ပဝုစ္စတိ၏ ကံ၊ "သံသာရော"ကား ပဝုစ္စတိ၏ "အာကာရ"တည်း။ ဤသို့ကွဲပြားသောကြောင့် "ဣတရော သံသာရော"ဟု နှစ်ပုဒ်ထားနိုင်သည်၊ ဥပမာ-"ဣတိဝိ--သော ဘဂဝါ။ပ။ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ"ဟူရာ၌"ဘဂဝါ"နှစ်ပုဒ် ရှိသကဲ့သို့တည်း။

သံသာရော။ ။နနု"အပါယ"နှင့် အာဒီနာ ဝုတ္တောဝိ သံသာရော ဇဝါတိ၊ သစ္စမေတံ၊ နိရယာဒီနံ ပန အမိမတ္တာဒုက္ခဘာဝဒဿနတ္ထံ (လွန်ကဲသော အတိုင်းအရှည်ရှိသော ဒုက္ခ၏အဖြစ်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှာ။) အပါယာဒိဂ္ဂဟဏံ၊ အပါယ အစရှိသော သုံးပုဒ်ကို ယူခြင်းကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗံ။) ဂေါစလိဗန္ဓဉ္ဉာယေန၊ဂေါစလိဗန္ဓနညှင်းအားဖြင့်။

သဗ္ဗမ္ပိ၊ သော။ တံ၊ ထိုအပါယ စသည်ကို။ နာတိဝတ္တတိ၊ လွန်၍မဖြစ်နိုင်။ နာတိက္ကမတိ၊ မလွန်နိုင်။ အထခေါ၊ စင်စစ်ကား။ စုတိတော၊ စုတိမှ။ ပဋိသန္ဓိံ၊ ပဋိသန္ဓေကိုလည်းကောင်း။ ပဋိသန္ဓိတော၊ မှ။ စုတိံ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ပုနပ္ပုနံ၊ အဖန်ဖန်။ စုတိပဋိသန္ဓိယော၊ စုတိ ပဋိသန္ဓေတို့ကို။ ဂဏ္ဏန္တာ၊ ယူကုန်လျက်။ တီသု၊ ကာမ ရူပ အရူပ ဟုသုံးဝကုန်သော။ ဘဝေသု၊ ဘဝတို့၌လည်းကောင်း။ စတူသု၊ ကုန်သော။ (သံသေဒဇ၊ သြပပါတိက၊ ဇလာဗုဇ၊ အဏ္ဍဇ။) ယောနီသု၊ ယောနိတို့၌လည်းကောင်း။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ (ဒေဝ မနုဿ နိရယ ပေတ တိရစ္ဆာန) ဂတီသု၊ ဂတိတို့၌လည်းကောင်း။ သတ္တသု၊ ကုန်သော။ ဝိညာဏဋ္ဌိတီသု၊ ဝိညာဏဋ္ဌိတိတို့၌လည်းကောင်း။ [သတ္တ ၏ သရုပ်ကို ဤသုတ် "သတ္တ ဝိညာဏဋ္ဌိတိ" အခန်း၌ ပြလတ္တံ။] နဝသု၊ကုန်သော။ သတ္တာဝါသေသု၊ သတ္တာဝါသတို့၌လည်းကောင်း။[သတ္တာဝါသ ကိုးဝကို၊နဝကဂ်တ္တရပါဋိတော် "သတ္တာဝါသ" သုတ်၌လည်းကောင်း၊ သာရတ္ထဋီကာ ဝေရဉ္ဇကဏ္ဍ အဖွင့်၌လည်းကောင်း ပြထားသည်။] မဟာသမုဒ္ဒေ၊ ၌။ ဝါတုက္ခိတ္တနာဝါ ဝိယ၊ လေသည် တိုက်လွှတ်အပ်သော လှေသည်ကဲ့သို့လည်းကောင်း။ ယန္တေသု၊ ယန္တရားတို့၌။ (ဆီဆုံ စသည်တို့၌။) ယုတ္တဂေါဏော ဝိယ စ၊ ကပ်ယှဉ်အပ်သော နွားသည်ကဲ့သို့လည်းကောင်း။ပရ်ဗ္ဘမတိယေဝ၊ထက်ဝန်းကျင်လည်သည်သာ။ (ချာချာလည်သည်သာ။) ဣတိ၊ သို့။သဗ္ဗမ္ပိ၊သော။ ဧတံ၊ ဤ"မာဟေဝံ အာနန္ဒ" အစရှိသော စကားတော်ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ၊ ကို။ အပသာဒေန္တော၊ နှိပ်လိုသည်။ (ဟုတ္ဝာ။) အာဟ၊ မိန့်တော်မူပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊၏။

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒအဖွင့်

၉၆။ ဣဒါနိ၊ အရှင်အာနန္ဒာ၏ အပေါ်ဝယ် ဥဿာဒန အပသာဒန-ကို ပြပြီးရာ ယခုအခါ၌။ (အာရဘန္တော အာဒိမာဟ-၌ စပ်။) ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဒံ သုတ္တံ၊ ဤသုတ်သည်။ ဂမ္ဘီရော စာယံ အာနန္ဒ ပဋိစ္စ-

---

အယံ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။–ဋီကာ။ ["ဂေါ"ဟုဆိုလျှင်"ဝစ္ဆ-နွားငယ် ဒမ္မ-ဆုံးမထိုက်သောနွားသိုး ဗလိဗဒ္ဒ-ဝန်ဆောင်လား ဇိဏ္ဏ–နွားအို"၍ ၄ မျိုးနှင့်ဆိုင်သော်လည်း တွဲဖက် ဗလီဗဒ္ဒအနက်ကို ချန်၍၊ ကျန်သုံးမျိုးကိုသာ"ဂေါ"အရ ယူရသကဲ့သို့။ ထို့အတူ–၍၌လည်း နိရယစသော လေးမျိုးကိုချန်၍၊ သံသရာအရ"ကြွင်းသောလူ နတ် ဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့၏ သံသရာကို ယူရသည်"ဟူလို။]

သမုပ္ပါဒေါတိ စ၊ ဟူသောပုဒ်နှင့်လည်းကောင်း။ တန္တာကုလကဇာတာတိ စ၊ ဟူသောပုဒ်နှင့်လည်းကောင်း။ ဒ္ဒိဟိယေဝ၊ ကုန်သော။ ပဒေဟိ၊ ပုဒ်တို့နှင့်။ အာဗဒ္ဓံ၊ စပ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တာဝ၊ အစဉ်အတိုင်း။ ["ဂမ္ဘီရော စာယံ အာနန္ဒ ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒေါ"၏ အကျယ်ကို ပြသောအားဖြင့် အစဉ်အတိုင်းပြပြီး၍၊တန္တာကုလကဇာတာ ဟူသောပါဌ်၏အကျယ်ကို နောက်၌ပြသောအားဖြင့်အစဉ်အတိုင်း။] ဂမ္ဘီရော စာယံ အာနန္ဒ ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒေါတိ၊ ဟူသော။ ဣမိနာ အနုသန္ဓိနာ၊ ဤအနုသန္ဓေဖြင့်။ ပစ္စယာကာရသ၊ ၏။ ဂမ္ဘီရဘာဝဒဿနတ္ထံ၊ နက်နဲသည်၏အဖြစ်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှာ။ ဒေသနံ၊ ဒေသနာတော်ကို။ အာရဘန္တော၊ အားထုတ်တော်မူလိုသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အတ္ထိ ဣဒပ္ပစ္စယာ ဇရာမရဏန္တိ အာဒိံ၊ ကို။ အာဟ၊ ပြီ။

တတြ၊ ထို အတ္ထိဣဒပ္ပစ္စယာ ဇရာမရဏံ အစရှိသောစကားရပ်၌။ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဣမဿ ဇရာမရဏဿ၊ ၏။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းတည်း။ ဣဒပ္ပစ္စယော၊ ဤ ဇရာမရဏ၏ အကြောင်း။ [ဣဒပ္ပစ္စယော-၏ ပုဒ်ပြီးပုံကို ကစ္စည်းဘာသာဋ္ဌီကာ "ဣမဿိဒ မံ သိ သု နပုံသကေ"သုတ်၌ ပြထားပြီ။] တသ္မာ ဣဒပ္ပစ္စယာ၊ ထို ဤဇရာမရဏ၏ အကြောင်းကြောင့်။ ဇရာမရဏံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသလော။ ယမှာ ပစ္စယာ၊ အကြင် အကြောင်းကြောင့်။ ဇရာမရဏံ၊ သည်။ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဇရာမရဏဿ၊ ၏။ (သော) ပစ္စယော၊ ထိုအကြောင်းသည်။ အတ္ထိ နု ခေါ၊ ရှိသလော။ အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပုဋ္ဌေန၊ မေးအပ်သည်ဖြစ်၍။ သတာ၊ ဖြစ်သော။ ပဏ္ဍိတေန၊ ပညာရှိသော။ ပုဂ္ဂလေန၊ သည်။ (ဝစနီယံ-၌ စပ်။) တံ၊ ထို သရီရမည်သော သဘောသည်။ ဇီဝံ၊ ဇီဝလော။ တံ၊ ထို ဇီဝမည်သော သဘောသည်။ သရီရံ၊ သရီရလော။ ဣတိ၊ ဤသို့။

ဣဒပ္ပစ္စယာ။ ။ဤ အဋ္ဌကထာ၌ ဣဒ အတွက်"ဣမဿ ဇရာမရဏဿ"ဟု ဆဋ္ဌီယန္တဖြင့် ဖွင့်ခြင်းကို ပါဋ္ဌိတော်ဝယ် "ကိံ ပစ္စယာ ဇရာမရဏံ, ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏံ"ဟူသော စာသွားဖြင့် စဉ်းစားသင့်၏။ ဘာ့ကြောင့်နည်း—ပါဋ္ဌိတော်ဝယ် ကိံ ပစ္စယာ ဇာတိပစ္စယာ တို့၌ ကိံသဒ္ဒါ, ဇာတိသဒ္ဒါတို့နှင့် ပစ္စယသဒ္ဒါ၏ အရဟူကို ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်တည်း။ထို့ကြောင့်ဋ္ဌီကာ၌ အဋ္ဌကထာနည်းကို မလိုက်ပဲ "အတ္ထိ ဣဒပ္ပစ္စယာတိ ဧတ္ထ အယံ ပစ္စယောတိ ဣဒပ္ပစ္စယော၊ တသ္မာ ဣဒပစ္စယာ၊ ဣမသ္မာ ပစ္စယာတိ အတ္ထော။" စသည်ဖြင့် ဣဒနှင့် ပစ္စယတို့ကို အရတူ ကမ္မဓာရည်းသမာသ်ဖြင့်ဖွင့်ပြ၍ အဋ္ဌကထာ၏ အဖွင့်ကို "ဤနေရာ၌မသင့်"ဟု အကျယ်ဆိုသွားလေသည်၊ အခြားနေရာ၌ကားသင့်ပါ၏။

ဝုတ္တော၊ မေးအပ်သော်။ ပဥ္ဍသ၊ ပြဿနာ၏။ ဝါ၊ ကို။ ထပနီယတ္ထာ၊ မဖြေပဲ ထားထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တုဏ္ဍီ၊ ဆိတ်ဆိတ်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ထိုက်သည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဝါ၊ တနည်။ တေံ၊ ဤ ပြဿနာကို။ တထာဂတေန၊ သည်။ အ ဗျာကတံ၊ ဖြေဆိုတော် မမူအပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ပြောဆိုထိုက်သည်။ ဟောတိ (ယထာ)၊သို့။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အပ္ပဋိပဇ္ဇိတ္ဌာ၊ မကျင့်မူ၍။စက္ခု၊ စက္ခု ပသာဒသည်။သဿတံ၊ သဿတလော။ ဝါ၊ မြဲသလော။ အသဿတံ၊ အသဿတလော။ ဝါ၊ မမြဲသလော။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တော၊ သော်။ (စက္ခု၊သည်။) အသဿတံ၊ အသဿတတည်း။ ဝါ၊ မမြဲ။ ဣတိ၊ သို့။ ဧကံသေနေဝ၊ တခုသော အဖို့အားဖြင့်သာလျှင်။ ဝါ၊ စင်စစ်အားဖြင့်သာလျှင်။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဖြေဆိုထိုက်သည်။ ဟောတိ ယထာ၊ သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဧကံသေနေဝ၊ သာလျှင်။ ဝါ၊ သာလျှင်။ အတ္ထိတိ၊ဤ အကြောင်းကြောင့် ဇရာမရဏသည် ရှိ၏ ဟူ၍။ ဝစနီယံ၊ ဖြေဆိုထိုက်သည်။ အဿ၊ ဖြစ်၏။

ပုန၊ တဖန်။ ကိံ ပစ္စယာ၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်။ ဇရာမရဏံ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ နည်း။) ယတော၊ အကြင်အကြောင်းကြောင့်။ ဇရာမရဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော ပစ္စယော၊ ထို အကြောင်းသည်။ ကော နာမ၊ အဘယ်နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တော၊ မေးအပ်သော်။ ဇာတိ ပစ္စယာ ဇရာမရဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ဝစနီယံ၊ သည်။ အဿ၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ သည်။ ဘဝေယျ၊ ရာ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ [ဝစနီယံကို ဝတ္တဗ္ဗံဟုလည်းကောင်း၊ အဿကို ဘဝေယျဟုလည်းကောင်း၊ အနက် ဖွင့်သည်။] သဗ္ဗပဒေသု၊ အလုံးစုံသော "အတ္ထိ ဣဒပ္ပစ္စယာ ဇာတိတိ ဣတိ ပုဋ္ဌေန သတာ" အစရှိသော ပုဒ်တို့၌။ ဧသ (ဧသော)၊ သည်။ နယော၊ တည်း။

ဧဝံအပ္ပဋိပဇ္ဇိတ္ဌာ။ ။မဖြေပဲ ဆိတ်ဆိတ်နေခြင်းကိုပင် ပြုကျင့်ခြင်းတမျိုးဖြစ်သောကြောင့် "အပ္ပဋိပဇ္ဇိတ္ဌာ" ဟု ဆိုသည်။ (တနည်း) "မြတ်စွာဘုရား ဖြေဆိုတော်မမူအပ်" ဟု ပြောဆိုခြင်းသည်ပင် ပြုကျင့်ခြင်းတမျိုးဖြစ်သောကြောင့် "အပ္ပဋိပဇ္ဇိတ္ဌာ" ဟု ဆိုသည်။ ဤသို့မပြုကျင့်ရဟူလို။ ဤ "အပ္ပဋိပဇ္ဇိတ္ဌာ" ဟူသောသဒ္ဒါသည် နိဒဿနနည်းတည်း၊ အချို့ပြဿနာ၌ မေးသောပုဂ္ဂိုလ်ကို ပြန်၍မေးပြီးမှ ဖြေဆိုရသည်။ ထိုသို့ပြန်၍မေးပြီးမှ ဖြေဆိုခြင်းသည် အပ္ပဋိပဇ္ဇိတ္ဌာ-တမျိုးပင်တည်း။ အချို့ပြဿနာ၌ ခွဲခြား၍ဖြေဆိုအပ်သော အရာလည်းရှိ၏၊ ထိုသို့ခွဲခြား၍ ဖြေဆိုခြင်းသည်လည်း အပ္ပဋိပဇ္ဇိတ္ဌာ--တမျိုးပင်တည်း။

ပန၊ ဆက်။ နာမရူပစ္စယာ ဖဿောတိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဤစကားတော်ကို။ (တသ္မာ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ-၌ စပ်။) ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဋ္ဌာယတန ပစ္စယာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တေ၊ ဟောတော်မူအပ်သော်။ စက္ခုသမ္ဖဿာဒီနံ၊ စက္ခုသမ္ဖဿ- အစရှိကုန်သော။ ဆန္ဒံ၊ ကုန်သော။ ဝိပါကသမ္ဖဿာနံယေဝ၊ ဝိပါက်ဖြစ်သော သမ္ဖဿတို့ကိုသာ။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣဓ စ၊ ဤသုတ်၌ကား။ [ဣဓာတိ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ၊ စသဒ္ဒေါ ဗျတိရေကတ္ထော။-ဋီကာ။] သဋ္ဌာယတနပစ္စယာတိ ဣမိနာ ပဒေန၊ ဤ ပုဒ်ဖြင့်။ ဂဟိတမ္ပိ၊ ယူအပ်သော ဝိပါကသမ္ဖဿလည်းဖြစ်သော။ အဂဟိတမ္ပိ၊ မယူအပ်သော ကုသိုလ် အကုသိုလ် ကြိယာသမ္ဖဿလည်းဖြစ်သော။ ပစ္စယုပ္ပန္ဒဝိသေသံ၊ ပစ္စယုပ္ပန်ဖဿ အထူးကိုလည်းကောင်း။ (ဒဿေတုံ-၌ စပ်။) [ဂဟိတမ္ပိတိ ဆဗ္ဗိဓံ ဝိပါကဖဿမ္ပိ။ အဂ္ဂဟိတမ္ပိတိ အဝိပါကဖဿမ္ပိ ကုသလာကုသလကိရိယာဖဿမ္ပိ။ ဋီကာ။] ဖဿဿ၊ ပစ္စယုပ္ပန်ဖဿ၏။ သဋ္ဌာယတနတော၊ ၆-ပါးသောအာယတနမှ။ အတိရိတ္တံ၊ အပိုအလွန် အကြင်းအကျန်ဖြစ်သော။ အညမ္ပိ၊ အခြားလည်းဖြစ်သော။ ဝိသေသပစ္စယံ စ၊ ထူးသော အကြောင်းကိုလည်းကောင်း။ (နာမရူပပစ္စယာ-၌ ပါဝင်သောပစ္စည်းတရားကိုလည်းကောင်း။)ဒဿေတုကာမော၊ပြခြင်းငှာ အလိုတော်ရှိသည်။(ဟောတိ၊ ၏။) တသ္မာ၊ကြောင့်။ဝုတ္တံ၊ ပြီ။(နာမရူပပစ္စယာ ဖဿော"ဟူသောစကားကို ဟောတော်မူအပ်ပြီ။) ဣတိ၊သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ဣမိနာ ဝါရေန၊ ဤ ပါဋိတော်အလှည့်အကြိမ်ဖြင့်။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ကိံ၊ အဘယ်တရားကို။ ကထိတံ၊ ဟောတော်မူအပ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။ ပစ္စယာနံ၊ပစ္စည်းတရားတို့၏။နိဒါနံ၊အကြောင်း၏အဖြစ်ကို။ ကထိတံ၊ ပြီ။ ဟိ၊ မှန်။ ဣဒံ သုတ္တံ၊ ဤ ပါဋိတော်ကို။ ပစ္စယေ၊ ဇာတိ အစရှိသော အကြောင်းတို့ကို။ နိဇ္ဇဋေ၊ အရှုပ်အထွေး မရှိသည်တို့ကို။ နိဂ္ဂုမ္မေ၊ ချုံပိတ်

ပစ္စယာနံ နိဒါနံ။ ။ပစ္စယာနံ အရ ဇရာမရဏ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ဇာတိ၊ ဇာတိ၏အကြောင်းဖြစ်သော ဘဝ၊ ဤသို့စသော အကြောင်းတရားတို့ကို ယူပါ။ ထို အကြောင်းတရားတို့၏ အကြောင်းဖြစ်ပုံသည် နိဒါနတည်း။ ထို့ကြောင့် "နိဒါနံ" ၌ ဘာဝေါပဓာန ဘာဝလောပ-ကြီပါ။ [ပစ္စယာနန္တိ ဇာတိအာဒီနံ ပစ္စယဓမ္မာနံ။ နိဒါနံ ကထိတန္တိ ဇရာမရဏာဒိကဿ နိဒါနတ္တံ ကထိတံ ဇကံသိကော ပစ္စယဘာဝေါ ကထိတော။-ဋီကာ။] ဤ၌ "နိဒါနတ္တံ" ဟု ဘာဝပစ္စည်းဖြင့် ဖွင့်ပုံကို သတိပြုပါ။

နိဇ္ဇဋေ ။ပ။ မဟာနိဒါနံ။ ။ဇဋ-သဒ္ဒါသည် "အရှုပ်အထွေး" ဟူသောအနက်ကို ဟော၏။ ဇာကွန်ရက်များ ရှုပ်ထွေးနေသကဲ့သို့ မရှုပ်ထွေးသည်ကို "နိဇ္ဇဋ" ဟု

ပေါင်း မရှိသည်တို့ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ ကထိတတ္တာ၊ ဟောဟော်မူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မဟာနိဒါနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

၉၀။ ဣဒါနိ၊ ၌။ တေသံ တေသံ ပစ္စယာနံ၊ ထိုထို ဇာတိအစရှိသော အကြောင်းတို့၏။ တထံ၊ မှန်သော။ အဝိတထံ၊ မချွတ်ယွင်းသော။ အနညထံ၊ အကြောင်းမှတပါး အကြောင်းမဟုတ်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်မဖြစ်သော။ ပစ္စယဘာဝံ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှာ။ ဇာတိပစ္စယာ။ပ။ ဝုတ္တန္တိ အာဒိံ၊ အစရှိသော စကားတော်ကို။ (ဘဂဝါ။) အာဟ၊ ပြီ။ တတ္ထ၊ ထို ဇာတိပစ္စယာ ။ပ။ ဝုတ္တံ-အစရှိသောစကားရပ်၌။ ပရိယာယေနာတိ၊ ကား။ ကာရဏေန၊ အကြောင်းကြောင့်။ (ဝေဒိတဗ္ဗံ-၌ စပ်။) သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ သဗ္ဗထာသဗ္ဗန္တိ ဧတံ၊ ဟူသော ဤ ပုဒ်နှစ်ပါးအပေါင်းသည်။ နိပါစာဒ္ဒယံ၊ နိပါတ်နှစ်ပါး အပေါင်းတည်း။ တဿ၊ ထို နိပါတ်နှစ်ပါးအပေါင်း၏။ အတ္ထော၊ အနက်ကား။ သဗ္ဗာကာရေန၊ ဒေဝအဖြစ် အစရှိသော အလုံးစုံသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ သဗ္ဗေန၊ စာတုမဟာရာဇိက-အစရှိသော အလုံးစုံသော။ သဘာဝေန၊ သဘောအားဖြင့် သဗ္ဗံ၊ ဧသော။ ဇာတိ နာမ၊ ဇာတိ-မည်သည်။ ယဒိ နု ဘဝေယျ၊ အကယ်၍ မဖြစ်အံ့။ ဣတိ(အယံ)၊ ဤသည်ကား။(တဿ၊ ၏။ အတ္ထော၊တည်း။) [သဗ္ဗေန သဗ္ဗန္တိ ဒေဝတ္တာဒိနာ သဗ္ဗဘာဝေန သဗ္ဗာ ဇာတိ။ သဗ္ဗထာ သဗ္ဗန္တိ တတ္ထာပိ စာတုမဟာရာဇိကာဒိသဗ္ဗာကာရေန သဗ္ဗာ၊နိပါတဒ္ဒယ မေတံ-ဋီကာ။ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ ကို"တပုဒ်တည်း"ဟု ဆိုသည်၊ သဗ္ဗထာ သဗ္ဗံလည်း နည်းတူ။] ဘဝါဒီသု ပိ၊ ဘဝအစရှိသည်တို့၌လည်း။ ဣမိနာဝ နယေန၊ ဤနည်းဖြင့်သာလျှင်။ အတ္ထော၊ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ကဿစိတိ ဇာတ်၊ ကဿစိ ဟူသောဤသဒ္ဒါသည်။ အနိယမဝစနံ၊ မမှတ်သားအပ်သောအနက်ကို ဟော ကြောင်းသဒ္ဒါတည်း။ ဒေဝါဒီသု၊ ဒေဝအစရှိကုန်သော။ ယဿ ကဿစိ၊

ခေါ်သည်။ [နိဒ္ဒေတိ နိဒ္ဒေါလကော။-ဋီကာ။] ဂုမ္ဗ-သဒ္ဒါသည် "ချုံရုပ်" ဟူသော အနက်ကို ဟော၏၊ ချုံအရုပ်ကဲ့သို့ အရုပ်မရှိသည်ကို "နိဂ္ဂုမ္ဗ" ဟု ခေါ်သည်။ ဋီကာ၌-"နိဂ္ဂုမ္ဗေတိ နိက္ခေပေ" ဟု ဖွင့်၏၊ "ပါဠိပျက်" ဟုထင်သည်။ ပဒဒ္ဒယေနာပိ၊ အာကုလာဘာဝမေဝ ဒဿေတိ၊ မရှုပ်ထွေးသည်၏ အဖြစ်ကိုပင် ပြ၏။ တဿ အနာကုလံ အဗျာကုလံ မဟန္တံ ပစ္စယာနိဒါနံ၊ မနှောင့်ယှက်မရှုပ်ထွေးသော ကျယ်ဝန်းသော အကြောင်းပစ္စည်းဟူသော နိဒါန်းကို။ ထွေ၊ ဤ မဟာနိဒါနသုတ်၌။ ကထိတံ။ ဇာတိ မဟာနိဒါနံ သုတ္တံ အညထာဘာဝဿ အဘာဝတော၊ ကျယ်ဝန်းသောအကြောင်း နိဒါန်းမှတပါး အခြားအနက်၏ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ "မဟန္တံ နိဒါနံ ထွေတိ မဟာနိဒါနံ" ဟု သတ္တမီဗဟုဗ္ဗီဟိပြုပါ။

အမှတ်မရှိ တစုံတယောက်၏။(ဇာတိ-၌ စပ်။)ကိမ္မိစိတိဣဒမ္ပိ၊ ကိမ္မိစိ-ဟူသော ဤသဒ္ဒါသည်လည်း။ အနိယမဝစနမေဝ၊ အနိယမသဒ္ဒါပင်တည်း။ ကာမ ဘဝါဒီသု၊ ကာမဘဝ အစရှိကုန်သော။ နဝသု၊ ကုန်သော။ ဘဝေသု၊ ဘဝတို့တွင်။ [ဓာတုကထာ၌လာသော ဘဝကြီးကိုးပါးကို ဆိုသည်။] ယတ္ထ ကတ္ထစိ၊ အမှတ်မရှိ တစုံတခုသောဘဝ၌။(ဇာတိ နစ အဘဝိဿ-၌ စပ်၊)

သေယျထိဒန္တိ၊ သေယျထိဒံ ဟူသောသဒ္ဒါသည်။ အနိယမိတနိဂ္ခိတ္တအတ္ထ ဝိဘဇနတ္ထေ၊ မမှတ်သားအပ်သော အကျဉ်းချုပ်ချထားအပ်သောအနက်တို့ကို ဝေဖန်ခြင်းအနက်၌။(ပဝတ္တော၊ သော။) နိပါတော၊ တည်း။ တဿ၊ ထို နိပါတ်ပုဒ်၏။ အတ္ထော၊ အနက်ကား။ ကဿစိ ကိမ္မိစိတိ၊ ဟူသော။ ယံ၊ အကြင်ပုဒ်ကို။(မယာ၊ သည်။)ပုတ္တံ၊ အကျဉ်းချုပ်အားဖြင့် မိန့်တော်မူအပ်ပြီ။ တဿ၊ ထိုပုဒ်၏။ အတ္ထံ၊ ကို။ တေ၊ သင့်အား။ ဝိဘဇိဿာမိ၊အကျယ် ဝေဖန်ပြအံ့။ ဣတိ (အယံ တဿ အတ္ထော။) အထ၊ မိန့်တော်မူပြီးရာ ထိုအခါ၌။ နံ၊ ထိုအနက်ကို။ ဝိဘဇန္တော၊ ဝေဖန်တော်မူလိုသည်။(ဟုတ္ဘာ။) "ဒေဝါနံ ဝါ ဒေဝတ္တာယာ"တိ အာဒိံ၊ အစရှိသောစကားရပ်ကို။ အာဟ၊ ပြီ။ တတ္ထ၊ ထို ဒေဝါနံ ဝါ ဒေဝတ္တာယ အစရှိသော စကားရပ်၌။ ဒေဝါနံ ဝါ ဒေဝဒတ္တာယာတိ၊ ကား။ ဒေဝါနံ၊ တို့၏။ ဒေဝဘာဝါယ၊ နတ်တို့၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ နတ်အကျိုးငှာ။ ယာ အယံ ခန္ဓဇာတိ၊ အကြင် ခန္ဓာတို့၏ ဖြစ်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ။) ယာယ ခန္ဓဇာတိယာ၊ အကြင် ခန္ဓာတို့၏ ဖြစ်ခြင်း ကြောင့်။ ဒေဝါ၊ တို့ကို။ ဒေဝါ တိ၊တို့ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ခေါ်ဝေါ်ပြောဆိုကြ ကုန်၏။ [ခန္ဓဇာတိ တိ ခန္ဓပါတုဘာဝေါ၊ ယထာခန္ဓေသု ဥပ္ပန္ဓေသု "ဒေဝါ" တိ သမညာ ဟောတိ၊ တထာ တေသံ ဥပ္ပါဒေါတိ အတ္ထော။ တေနာဟ "ယာယာ"တိ အာဟ။-ဋီကာ။] ဟိ၊ မှန်။ ဇာတိ၊ ဇာတိသည်။ သဗ္ဗေန၊ ဒေဝအဖြစ်အစရှိသော အလုံးစုံသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံ အကုန်အစင်။ သစေ နအဘဝိဿ၊ အံ့။ဣတိ၊သို့။ ဣမိနာ နယေန၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗပဒေသု၊ တို့၌။ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဣဓ နိဂ္ခိတ္တအတ္ထဝိဘဇနတ္ထေ။ ။ဣမသို့"ကဿစိ ကိမ္မိစိ"တိ အနိယမတော ဥဒ္ဒေသ ဝသေန ဝုတ္တတ္ထံသု နိဒ္ဒိသနတ္ထေဇောတေတမ္ဗေ နိပါတော၊ တဒတ္ထဇောတနံ နိပါတ ပဒန္တိအတ္ထော။ (ရှေ၌"ကဿစိ ကိမ္မိစိ"ဟု အနိယမအားဖြင့် ပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်းကောင်း ဘဝစသည်ကိုလည်းကောင်း အကျဉ်းအားဖြင့် ဟောအပ်ခဲ့၏၊ ထိုသို့ အကျဉ်းချထား အပ်သော အနက်ကို"နိဂ္ခိတ္တ အတ္ထ"ဟု ဆိုသည်။ "သေယျထိဒံ"ဟူသောနိပါတ် သည် ထိုအကျဉ်းအနက်ကို အကျယ်ပြလို၍ ထွန်းပြတတ်သော နိပါတ်တည်း။) ဤ ဋီကာ၌"ဣဓ"ဟု ရှိသော်လည်း အငွေကထာ၌"အနိယမိတ"ဟု ရှိသည်။

စ၊ ဆက်။ တ္ထေ၊ ဤ ဒေဝါနံ ဝါ ဒေဝတ္တာယ အစရှိသောပါဌ်၌။ ဒေဝါတိ၊ ကား။ ဥပပတ္တိဒေဝါ၊ ဥပပါတ်နတ်တို့တည်း။ ဂန္ဓဗ္ဗာတိ၊ကား။ မူလခန္ဓာဒီသု၊ သစ်ပင်၏အမြစ် ပင်စည် အစရှိသောအရပ်တို့၌၊ အဓိဝတ္ထ ဒေဝတာ ဝ၊ စိုးအုပ်၍နေရသော နတ်တို့ပင်တည်း။ ယက္ခာ တိ၊ ကား။ အမနုဿာ၊ လူနှင့်တူသော သတ္တဝါတို့တည်း။ ဘူတာ တိ၊ ကား။ ယေ ကေစိ၊ အမှတ်မရှိ ကြွင်းမဲ့ဥဿုံ အလုံးစုံကုန်သော။ နိဗ္ဗတ္တသတ္တာ၊ ကံ ကြောင့်ဖြစ်ရသော သတ္တဝါတို့တည်း။

အဋ္ဌိပက္ခာ ဝါ၊ အရိုးဟူသော အတောင်ရှိသော ပိတုန်းအစရှိသည် မူလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ စမ္မပက္ခာ ဝါ၊ အရေဟူသော အတောင်ရှိသော လင်းနို့ အစရှိသည်မူလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ လောမပက္ခာ ဝါ၊ အမွေးဟူ သော အတောင်ရှိသော ဟင်္သာ ဥဒေါင်း အစရှိသည်မူလည်း ဖြစ်ကုန် သော။ ယေ ကေစိ၊ အမှတ်မရှိ ကြွင်းမဲ့ဥဿုံ အလုံးစုံကုန်သောငှက်တို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ၊ ထို ငှက်တို့သည်။) ပက္ခိနောတိ၊ ပက္ခီ-တို့မည်၏။ ဝါ၊ အတောင်ရှိသော သတ္တဝါတို့မည်၏။ ယေ ကေစိ၊ အမှတ်မရှိ ကြွင်း မဲ့ဥဿုံ အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့သည်။ ဘူမိယံ၊ မြေ၌။ ဝါ၊ တည်ရာ

ဒေဝါတိ ဥပပတ္တိဒေဝါ။ ။စာတုမဟာရာဇိကတော ပဌာယ ယာဝ ဘဝဂ္ဂါ(စာ တုမဟာရာဇ် နတ်ပြည်မှ စ၍ ဘဝဂ်တိုင်အောင်သော နတ်ဗြဟ္မာတို့သည်။) ဒိဗ္ဗန္တိ ကာမဂုဏာဒီဟိ ကီဋ္ဌန္တိ လဋ္ဌန္တိ ဝိဟရန္တိ ဇောတန္တီတိ ကတ္ဌာ။ (ငါးပါးအာရုံ ကာမ ဂုဏ် စသည်တို့ဖြင့် မြူးတူးပျော်ပါး ကစားတတ် နေထိုင်တတ် ထွန်းလင်းတောက်ပ တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် "ဒေဝ"ဟုခေါ်ရသည်။) ဒိဝု–ဓာတ်သည် ကီဋ္ဌာ အနက်ကို ဟောဏ်။ [ဒိဝု ကီဋ္ဌာ ဝိဇိဂိသာ၊ ဗျဝဟာရဇုတိ တ္ထုတိ။ဓာတ္ဌတ္ထ (၁၉၂။) ဇုတိ အနက်ကိုလည်း ဟောဏ်၊ ထို့ကြောင့် "ကီဋ္ဌန္တိ။ပ။ဇောတန္တိ" ဟု ဖွင့်သည်။ ဝိဟရန္တိနေရာ၌ ဗျဝဟာရဓာတ်နက်ကို ရည်ရွယ်လျှင် "ဝေါဟရန္တိ" ဟု ရှိသင့်သည်။

ဂန္ဓဗ္ဗ စသည်။ ။ဂန္ဓံ အဗ္ဗန္တိ ပရိဘုဥ္ဇန္တိ (အနံ့ကို သုံးစားကြကုန်၏။) ဣတိ ဂန္ဓဗ္ဗာ၊ ဓတရဋ္ဌဿ မဟာရာဇဿ ပရိဝါရဘူတာ။ (ဓတရဋ္ဌနတ်မင်းကြီး၏ အခြွေ အရံနတ်တို့တည်း။) ယဇန္တိ ဝေဿဝဏသက္ကာဒိကေ ပူဇေန္တိ (ဝေဿဝဏ်နတ် မင်း သိကြားမင်း အစရှိသည်တို့ကို ပူဇော်ကြရကုန်၏။) ဣတိ ယက္ခာ၊ တေန တေန ဝါ ပဏိမိကမ္မာဒိနာ ယဇိတဗ္ဗာ ပူဇေတဗ္ဗာတိ ယက္ခာ၊ (ထိုထို ဆူတောင်းမှု အစရှိသည်ဖြင့် ပူဇော်ထိုက်သော နတ်တို့တည်း။ (ဝေဿဝဏဿ မဟာရာဇဿ ပရိဝါရဘူတာ၊ အဋ္ဌကထာယံ ပန "အမနုဿာ"တိ အဝိသေသေန ဝုတ္တံ။) အဋ္ဌ ကထာ၌ကား–"အမနုဿ"ဟူသော အမည်သည် နတ်အားလုံးနှင့်ဆိုင်သောကြောင့် "အဝိသေသေန"ဟုဆိုသည်။)

အရပ်၌။ သရန္တာ၊ မကျော်မလွှား အဆက်ဆက်သွားကုန်သည်။ ဝါ၊ ရွှရွှ တွားကုန်သည်။ (ဟုတွာ။) ဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။(တေ၊ ထိုမြွေ ကင်း အစရှိသော သတ္တဝါတို့သည်။) သရီသပါတိ၊ သရီသပ-တို့မည်၏။ [သရီရေန သပ္ပန္တီတိ သရီသပါ၊ သရီရသပ္ပ ဟု ဆိုလိုလျက်ရနှင့် ပကိုချေ၊ ဂတိ အနက်ဟော သပ္ပဓာတ်တည်း။] တေသံ တေသန္တိ၊ ကား။ တေသံ တေသံ ဒေဝဂန္ဓဗ္ဗာဒီနံ၊ ထိုထို နတ် ဂန္ဓဗ္ဗအစရှိသည်တို့၏။ တဒတ္ထာယာတိ၊ ကား။ ဒေဝဂန္ဓဗ္ဗာဒိ ဘာဝါယ၊ နတ် ဂန္ဓဗ္ဗအစရှိသည်တို့၏ အဖြစ် အကျိုးငှာ။ (ဇာတိ နအဘ ဝိယ-၌ စပ်။) ဇာတိနိရောဓာတိ၊ ကား။ ဇာတိဝိဂမာ၊ဇာတိ၏ ကင်းခြင်း ကြောင့်။ ဇာတိ အဘာဝါ၊ ဇာတိ၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ (ဇာတိဟူသော သဘောတရား၏ မရှိခြင်းကြောင့်။) ဣတိ အတ္ထော။

ဟေတူတိအာဒီနိ၊ ဟေဟု အစရှိကုန်သော။ သဗ္ဗာနိပိ၊ အလုံးစုံသော ပုဒ်တို့သည်လည်း။ ကာရဏဝေဝစနာနိ ဧဝ၊ ကာရဏသဒ္ဒါ၏ ဝေဝုစ်ပရိ ယာယ် စကားလှယ်တို့ချည်းသာတည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းကို။ (ဝုစ္စတိ-၌ စပ်။)ဝါ၊ အကြောင်းသည်။ (ဟိနောတိ ပဝတ္တတိ-၌ စပ်။) အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဖလတ္ထာယ၊ ဖလ၏ အကျိုးငှာ။ ဟိနောတိ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (ထိုသို့ မိမိ၏ အကျိုးငှာ ဖြစ်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။) ဟေတူတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။

ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထို အကြောင်းကို။ (ဝုစ္စတိ-၌ စပ်။) ဝါ၊ သည်။ (နိဒေတိ-၌ စပ်။) ဖလံ၊ အကျိုးကို။ နိဒေတိ၊ အပ်နှင်းတတ်၏။ [ဖလကိုအပ်နှင်းပုံကို ထင်ရှားပြလို၍ "ဟန္ဒ။ပ။ အပ္ပေတိ ဝိယ စသည်ကိုမိန့်။]

ဇာတိနိရောဓာ။ ။ပဋိလဒ္ဓတ္တာ လာဘဿ၊ရအပ်ပြီးသော သဘောကို မရခြင်း၏။ ဘာဝေါ၊ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ချုပ်ခြင်း ကင်းခြင်းကို။ နိရောဓော (တိ စ)၊ နိရောဓဟူ၍လည်းကောင်း။ ဝိဂမော တိ စ၊ ဟူ၍လည်းကောင်း။ ဝုစ္စတိ။ ဣဓ ပန အစ္စန္တာဘာဝေါ၊ ဤ ဇာတိနိရောဓာ ဟူသော ပါဌ်အရာ၌ကား စင်စစ်မဖြစ် ခြင်းကို။ အဓိပ္ပေတော။ (ဆသ္မာ။) "သဗ္ဗသော ဇာတိယာ အသတီ"တိ အဝတ္ထာ "ဇာတိနိရောဓာ"တိ ဝုတ္တတ္တာတိ အာဟ "အဘာဝါတိ အတ္ထော"ဟိ။-ဋီကာ။

ဟိဝနာတိ ပဝတ္တတိ။ ။"ဟိ ဂတိမှိ"ဟူသောဓာတ်"ယေ ဂတျတ္ထာ တေ ဗုဒ္ဓ၂တ္ထာ ပဝတ္တိ ပါပုဏတ္ထကာ" အရ ဂတိ အနက်ရှိသောဓာတ်သည် ပဝတ္တိအနက် ကိုလည်း ဟော၏၊ ထို့ကြောင့် ဟိနောတိ ကို "ပဝတ္တတိ"ဟု ဖွင့်သည်။ "ဟိ နောတိ ပဝတ္တတိ ဖလံ ဇောသ္မာတိဟေတု"ဟု ပြု။

ဟန္ဒ၊ ရော့။ နံ၊ ထို အကျိုးကို။ ဂဏှထ၊ ယူကြကုန်လော့။ ဣတိ၊ သို့။ အပ္ပေတိ ဝိယ၊ အပ်နှင်းသကဲ့သို့ ဖြစ်တတ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (ထိုသို့ အကျိုးကို အပ်နှင်းသကဲ့သို့ ဖြစ်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။) နိဒါနံ၊ နိဒါန်းဟူ၍။ (ဝုစ္စတိ။)

ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဖလံ၊ အကျိုးသည်။ တတော၊ ထို အကြောင်းမှ။ သမုဒေတိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ တဉ္စ၊ ထို အကြောင်းကိုလည်း။ ပဋိစ္စ၊ စဲ၍။ ဧတိ • ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမုဒယောတိ စ၊ ဟူ၍ လည်းကောင်း။ ပစ္စယောတိ စ၊ ဟူ၍လည်းကောင်း။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ဝါရတို့၌။ ဧသ (ဧသော)၊ သည်။ နယော၊ တည်း။

အပိ စ၊ စိုးစဉ်းအနည်းငယ် ဆိုဖွယ်အထူးကား။ ယဒိဒံ ဇာတိတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ဤပါဌ်၌။ ယဒိဒန္တိ၊ ယဒိဒံဟူသော သဒ္ဒါသည်။ နိပါတော၊ နိပါတ်တည်း။ တာသ၊ ထို နိပါတ်၏။ သဗ္ဗပဒေသု၊ အလုံးစုံသော ပုဒ်တို့၌။ (ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏံ ဘဝပစ္စယာ ဇာတိ-အစရှိသော အလုံးစုံသော ပုဒ်တို့၌။) လိင်္ဂါနုရူပတော၊ လိင်အား‌လျော်သောအား‌ဖြင့်။ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ပန၊ ဆက်။ ဣဓ၊ ယဒိဒံ ဇာတိ-ဟူသော ဤပါဌ်၌။ ယာ ဧသာ ဇာတိ၊ အကြင်ဇာတိသည်။ (အတ္ထိ။) ဣတိ (အယံ)၊ ဤ သည်ကား။ အသာ၊ ထို ယဒိဒံ-ဟူသောပုဒ်၏။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဟိ၊ မှန်။

ဣဒံ ဂဏှထ နံ။ ။"ဣဒံ မေ ဖလံ၊ ဂဏှထ နံ"ဆို (ဤအရာသည် ငါ၏ အကျိုးတည်း၊ ထိုအကျိုးကို ယူကုန်လော့ ဟူ၍။) ဧဝံ အပ္ပေတိ ဝိယ နိယျာတေတိ ဝိယ။—ဋီကာ။ အပ်ခဲတတ်သည် ရောက်ခြင်းအနက်ကို ဟော၏။" အပ္ပေတိ၊ "ရောက်စေ"ဟူသည် အပ်နှင်းခြင်းပင်တည်း။ ထို့ကြောင့် "နိယျာတေတိ ဝိယ"ဟု ဖွင့်သည်။ ဤဋီကာ အဖွင့်၌ "ဣဒံ ဂဏှထ နံ"ဟု ရှိသော်လည်း အဋ္ဌကထာ စာအုပ်တို့၌ "ဟန္ဒ နံ ဂဏှထ"ဟု ရှိသည်။ [နိပုဗ္ဗ+ဒါဓာတ် ယု ပစ္စည်း၊ ဤ၌ ဒါဓာတ်၏ ပေးခြင်းကိုပင် အပ်နှင်းခြင်း"ဟု ဆိုသည်။]

အပိ စ။ ။"ဧသ နယော"တို့ အဝိသေသံ အတိဒိသိတ္ထာ၊ ဤနည်း အတိုင်းတည်းဟု အထူးမရှိ ပုံကို ညွှန်ပြပြီး၍။ ဝိသေသမတ္တသ အတ္ထံ ဒသေတုံ—အထူးမျှ ဖြစ်သော အနက်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှာ။ "အပိစာ"တို့ အာဒိ ပုတ္တံ့။—ဋီကာ။ ဤဋီကာ အဖွင့်အတိုင်း အပိစကို စဉ်းငယ်အထူးကိုပြသောနိပါတ်ဟု မှတ်ပါ။

ယဒိဒန္တိနိပါတော။ ။"နိပါတ်"ဟု ဆိုသော်လည်း နိပါတမတ္တံ့ ကဲ့သို့ အနက်မရ နိပါတ်မျှမဟုတ်၊ လိင်သုံးပါး ဝိဘတ် ၇-သွယ် ဝုစ်နှစ်သွယ်တို့ဖြင့် အနက်ရနိုင်သော နိပါတ်တည်း။ ထို့ကြောင့်—"တာသု။ပ။ ဝေဒိတဗ္ဗော"ဟု မိန့်သည်။ လိင်

ဇာတိ၊ သည်။ ဇရာမရဏာသဲ၊ ၏။ ဥပနိဿယကောဋိယာ၊ ဥပနိဿယပစ္စည်းဟူသော အပိုင်းအခြားအား ဖြင့်။ ဝါ၊ ဥပနိဿယပစ္စည်းဟူသော ဦးခေါင်းအား ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူးပြုသည်။ ဟောတိ။ [ဤ ပုဒ်၏ အဓိပ္ပါယ်ကို သိလက္ခန် ဘာသာဋီကာ "ဒိဋ္ဌဂတိကာဓိဋ္ဌာန ဝဋ္ဋကထာ"၌ ပြခဲ့ပြီ။] ·

၉၉။ ဘဝပဒေ၊ ဘဝပုဒ်၌။ ကိမ္မံစီတိ ဣမိနာ၊ ဟူသော ဤပုဒ်ဖြင့်။ သြကာသပရိဂ္ဂဟော၊ ဘဝ၏ ဖြစ်ရာအရပ်ကို ပိုင်းခြား၍ယူခြင်းကို။ကတော၊ ပြုတော်မူအပ်ပြီ။ တတ္ထ၊ ထို သြကာသတို့တွင်။ ဟောဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ အဝီစိ ပရိယန္တံ၊ အဝီစိ အဆုံးအပိုင်းအခြားရှိသည်ကို။ ကတ္ဝာ၏။ ဥပရိ၊အထက်၌။ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိဒေဝေ၊ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိ နတ်တို့ကို။ အန္တောကရိတ္ဝာ၊ အတွင်းပြု၍။ ကာမဘဝေါ၊ ကာမဘဝကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ အယံ နယော၊ ဤနည်းသည်။ ဥပပတ္တိဘဝေ၊ ဥပပတ္တိဘဝ၌။ (ယုဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။) ဣဓ ပန၊ ဤနေရာ၌ကား။ ကမ္မဘဝေ၊ ကမ္မဘဝ၌။ ယုဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ သော၊ ထို ကမ္မဘဝသည်။ ဇာတိယာ၊ ဇာတိအား။ ဥပနိဿယကောဋိယာဝ၊ ဥပနိဿယပစ္စည်းဟူသော အပိုင်းအခြားအား ဖြင့်ပင်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဥပါဒါနပဒါဒိသု ပိ၊ ဥပါဒါနပုဒ်အစရှိသည်တို့၌လည်း။ ကိမ္မံစီတိ ဣမိနာ၊ ဟူသောဤပုဒ်ဖြင့်။ သြကာသပရိဂ္ဂဟော ဝ၊ ဥပါဒါန်စသည်တို့၏ ဖြစ်ရာအရပ်ကိုပိုင်းခြား၍ ယူခြင်းကိုပင်။ ကတော၊ပြီ။ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

၁၀၀။ ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါတိတ္ထ၊ ဟူသောဤပါဠိ၌။ ကာမုပါဒါနံ၊ သည်။ တိဏ္ဏမ္ပိ၊ ကုန်သော။ ကမ္မဘဝါနံ၊ ကမ္မဘဝတို့အားလည်း ကောင်း။ တိဏ္ဏံ၊ ကုန်သော။ ဥပပတ္တိဘဝါနံ စ၊ ဥပပတ္တိဘဝတို့အားလည်းကောင်း။ ပစ္စယော၊ သည်။ (ဟောတိ။)သေသာနိပိ၊ ကာမုပါဒါန်

အားလျော်သောအားဖြင့် အနက်ကို သိထိုက်သည် မဟုတ်သေး၊ ဝိဘတ် ဝုစ်အားဖြင့်လည်း လျော်အောင် အနက်ကို သိနိုင်သေး၏။ ယဒိဒံ(ယော အယံ)ဘဝေါ၊ ယဒိဒံ (ယံ ဣဒံ)စိတ္တံ၊ ယဒိဒံ (ယာ အယံ)ဇာတိ၊ ယဒိဒံ (ယေ ဣမေ) သဒ်္ဒါရာ စသည်တို့တည်း။ ထို့ကြောင့်–"ယဒိဒံသာ ပုဒ်ရှိရာ သုံးဖြာလိင်နှင့်ရွေး၊ နှစ်ဖြာ ဝုစ်နှင့်တွေး။"ဟု ရှေးဆရာတို့ မိန့်ကြသည်။

တိဏ္ဏမ္ပိကမ္မဆဝါနံ။ ။ကာမကမ္မဘဝါဒိနံ တိဏ္ဏမ္ပိ ကမ္မဘဝါနံ- ကာမကမ္မဘဝ ရူပကမ္မဘဝ အရူပကမ္မဘဝတို့အား၊ တိဏ္ဏာဉ္စဥပပတ္တိဘဝါနဉ္စ ကာမုပပတ္တိဘဝါဒိနံ တိဏ္ဏန္နဉ္စဥပပတ္တိဘဝါနံ၊ ကာမဥပပတ္တိဘဝစသောအားဖြင့် ထိုသုံးပါးတို့အား။

မှ ကြွင်းသောဥပါဒါန်တို့သည်လည်း။ တထာ၊ ထို့အတူတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှင်။ ဝါ၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ [ဣတိတိဧဝံဝုတ္တနယေန။]ဥပါဒါနပစ္စယာ၊ ဥပါဒါန်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ စတုဝီသတိ၊ ၂၄-ပါးသော။ ဘဝါ၊ ဘဝတို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ [ဒ္ဒါဒသ ကမ္မဘဝါ ဒ္ဒါဒသ ဥပပတ္တိဘဝါတိ စတုဝီသတိဘဝါ ဝေဒိတဗ္ဗာ (ကမ္မဘဝ ၁၂, ဥပပတ္တိဘဝ ၁၂, အားဖြင့် ၂၄ ပါးသော ဘဝဖြစ်သည်။] ဧတ္ထ၊ ဤ ဥပါဒါနပစ္စယာဘဝေါဟူသောပါဌ်၌။ နိပ္ပရိယာယေန၊ပရိယာယ်မဟုတ် မုချအားဖြင့်၊ ဒ္ဒါဒသ၊ ၁၂ ပါးကုန်သော။ ကမ္မဘဝါ၊ တို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။ [ဥပပတ္တိဘဝမပါသောကြောင့် "နိပ္ပရိယာယေန"ဟု ဆိုသည်။]တေသံ၊ ထို ကမ္မဘဝတို့အား။ ဥပါဒါနာနိ၊ တို့သည်။ သဟဇာတ ကောဋိယာ ပိ၊ သဟဇာတ အပိုင်းအခြားအားဖြင့်လည်းကောင်း။ ဥပနိဿယကောဋိယာ ပိ၊ အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ။

၁၀၁။ ရူပတဏ္ဟာတိ၊ ကား။ ရူပါရမ္မဏေ၊ရူပါရုံ၌။(ပဝတ္တာ-သော။) တဏ္ဟာ၊ လည်းကောင်း။ သဒ္ဒတဏ္ဟာဒီသု၊ သဒ္ဒတဏ္ဟာ အစရှိသည်တို့၌။ ဧသ (ဧသော)၊ သည်။ နယော၊ [တည်း။ "သဒ္ဒါရမ္မဏေ (ပဝတ္တာ) တဏ္ဟာ သဒ္ဒတဏ္ဟာ"စသည်။] ပန၊ ဆက်၊ သာ ဧသော တဏ္ဟာ၊ ထို တဏ္ဟာ သည်၊ ဥပါဒါနဿ၊ ဥပါဒါန်အား။ သဟဇာတကောဋိယာ ပိ၊ ဖြင့်လည်းကောင်း။ ဥပနိဿယကောဋိယာ ပိ၊ ဖြင့်လည်းကောင်း။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ။

၁၀၂။ ဧသ ပစ္စယော တဏ္ဟာယ၊ ယဒိဒံ ဝေဒနာတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ဤပါဌ်၌။ ဝိပါကဝေဒနာ၊ ဝိပါက်ဝေဒနာသည်။ တဏ္ဟာယ၊ အား။ ဥပနိဿယကောဋိယာ၊ အားဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ။ အညာ၊ ဝိပါက်ဝေဒနာမှ တပါးသော ကုသိုလ် အကုသိုလ် ကိရိယာဝေဒနာသည်။ အညထာပိ၊ ဥပနိဿယကောဋိမှ တပါးသော သဟဇာတကောဋိ အားဖြင့်လည်း။ (ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ။)ဣတိ၊ အပြီးတည်း။ [အညထာပိတိ သဟဇာတကောဋိယာ ပိ။-ဋီကာ။]

၁၀၃။ ပန၊ ဆက်။ ဧတ္တာဝတာ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော ပါဋိတော် အစဉ်ဖြင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဝဋ္ဌမူလဘူတံ၊ ဝဋ္ဌ၏အရင်းခံဖြစ်၍ဖြစ်သော။

တထာသေသာနိပိ။ ။ဒိဋ္ဌုပါဒါနာဒီနိ သေသုပါဒါနာနိပိ တိဏ္ဏမ္ပိ ကမ္မဘဝါနံ, တိဏ္ဏဉ္ဇ ဥပပတ္တိဘဝါနံ ပစ္စယောတိ အတ္ထော၊ တထာဖြင့် တိဏ္ဏမ္ပိ ကမ္မဘဝါနံတိဏ္ဏဉ္ဇ ဥပပတ္တိဘဝါနံကို ညွှန်းသည်။

ပုရိမတဏှံ၊ ရှေးဘဝ၌ပြုပြီးသောတဏှာကို။ [ပုရိမတဏှန္တိ ပုရိမဘဝသိဒ္ဓံ တဏှံ။–ဋီကာ။] ဒဿေတ္ဝာ၊ ပြတော်မူပြီး၍။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ဒေသနံ၊ ဒေသနာတော်ကို။ (အာဟ–၌စပ်)၊ ပိဋ္ဌိယံ၊ ကျောက်ကုန်း၌။ ပဟာရိတ္ဝာ၊ ပုတ်ခတ်၍သော်လည်းကောင်း။ ကေသေသု၊ ဆံတို့၌။ ဂဟေတ္ဝာဝ၀ါ၊ ကိုင်ဆွဲ၍သော်လည်းကောင်း။ ဝိရဝန္တံ ဝိရဝန္တံ၊ မြည်တမ်း၍နေသူ မြည်တမ်း၍နေသူကို။ မဂ္ဂတော၊ လမ်းမှ။ ညြက္ကာမေန္တော ဝိယ၊ ဘေးသို့သွားစေသကဲ့သို့။ ဝါ၊ ဖယ်ချသကဲ့သို့။ နဝဟိ၊ ကုန်သော။ ပဒေဟိ၊ ပုဒ်တို့ဖြင့်။ (“ဝေဒနံ ပဋိစ္စ တဏှာမှ စ၍ မစ္ဆရိယံ ပဋိစ္စ အာရက္ခော” တိုင်အောင်သောပုဒ်တို့ဖြင့်။) သမုဒါစာရတဏှံ၊ ကောင်းစွာအထက်ထက်၌ ဖြစ်တတ်သောတဏှာကို။ ဝါ၊ အဆက်မပြတ်ဖြစ်သောတဏှာကို။ ဒဿေန္တော၊ ပြတော်မူလိုသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဣတိ ။ပ။ တဏှာတိအာဒိ၊ အစရှိသောစကားတော်ကို။ အာဟ၊ ပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုဣတိဧခါပနေတံ အစရှိသောစကားရပ်၌။ တဏှာတိ (ဧတ္ထ)၊ ဟူသောဤပါဠိ၌။ (လဇ္ဇမာနာ၊ ကုန်သော။) တဏှာ၊ တို့သည်။ ဧသနတဏှာစ၊ ရှာမှီးကြောင်းတဏှာလည်းကောင်း။ ဧသိတတဏှာစ၊ ရှာမှီးအပ်ပြီးသောဝတ္ထု၌ဖြစ်သော တဏှာလည်းကောင်း။ (ဣတိ၊ သို့။) ဒွေ၊ နှစ်ပါးတို့တည်း။ [ဧသနတဏှာတိ ဘောဂါနံ ပရိယေသနဝသေန ပဝတ္တတဏှာ, ဧသိတတဏှာတိ ပရိယိဋ္ဌေသု ဘောဂေသု ဥပ္ပဇ္ဇမာနတဏှာ။–ဋီကာ။]

ယာယ တဏှာယ၊ အကြင်တဏှာဖြင့်။ အဇပထသင်္ကုပထာဒီနိ၊ ဆိတ်တို့၏သွားလာရာဖြစ်သော တောင်ကြို့တောင်ကြားလမ်း, သံငြောင့်တို့ကိုစိုက်၍ဆွဲတက်ရသောလမ်း အစရှိသည်တို့သို့။ ပဋိပဇ္ဇတ္ဝာ၊ သွား၍။ ဘောဂေ၊ စည်းစိမ်တို့ကို။ ဧသတိ ဂဝေသတိ၊ ရှာမှီး၏။ အယံ၊ ဤရှာမှီးကြောင်းတဏှာသည်။ ဧသနတဏှာနာမ၊ မည်၏။ [ယာယဧသတိ ကိုထောက်၍ “ဧသတိ ယာယာတိ ဧသနာ” ဟုပြု။ တဏှာနှင့်ကမ္မဓာရယ်တွဲ] ဧသိတေသု ဂဝေသိတေသု၊ ရှာမှီးအပ်ပြီးကုန်သော။ ပဋိလဒ္ဓေသု၊ ရအပ်ပြီးကုန်သော။ တေသု၊ ထို စည်းစိမ်တို့၌။ ယာ တဏှာ၊ အကြင်တဏှာသည်။ (အတ္ထိ။) အယံ၊ ဤတဏှာသည်။ ဧသိတတဏှာနာမ၊ မည်၏။ [ဧသိယိ သူတိ ဧသိတာ၊ (ရှာမှီးအပ်ပြီးသောစည်းစိမ်တို့။) ဧသိတေသု ပဝတ္တာ တဏှာ ဧသိတတဏှာ။] တဒုဘယမ္ပိ၊ ထို နှစ်ပါးစုံသောတဏှာသည်လည်း။ သပုဒါစာရတဏှာယ ဧဝ၊ ကောင်းစွာအထက်အထက်၌ဖြစ်တတ်သောတဏှာ၏ပင်။ ဝါ၊ အဆက်မပြတ်ဖြစ်တတ်သောတဏှာ၏ပင်။ အဓိဝစနံ၊ တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒုဝိဓာပိ၊ နှစ်ပါးအပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ သော၊ ဤ တဏှာသည်။ ဝေဒနံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ စဲ၍။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။) တဏှာနာမ၊ မည်၏။

ပရိယေသနာ နာမ၊ မည်သည်။ ရူပါဒိအာရမ္မဏပရိယေသနာ၊ ရူပါရုံအစရှိသောအာရုံတို့ကိုရှာမှီးကြောင်းစိတ္တုပ္ပါဒ်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ သာ၊ ထိုရှာမှီးကြောင်းစိတ္တုပ္ပါဒ်သည်။ တဏှာယ၊ သည်။ သတိ၊ ရှိလတ်သော်။ ဟောတိ၊ ၏။ လာဘောတိ၊ ကား။ ရူပါဒိအာရမ္မဏပဋိလာဘော၊ ရူပါရုံအစရှိသော အာရုံတို့ကို ရခြင်းတည်း။ ဟိ၊ မှန်။ သော၊ ထိုရခြင်းသည်။ ပရိယေသနာယ၊ ရှားမှီးခြင်းသည်။ သတိ၊ လတ်သော်။ ဟောတိ၊၏။

ပန၊ ကား။ ဝိနိစ္ဆယော၊ သည်။ ဉာဏတဏှာဒိဋ္ဌိဝိတက္ကဝသေန၊ ဉာဏဝိနိစ္ဆယ တဏှာဝိနိစ္ဆယ ဒိဋ္ဌိဝိနိစ္ဆယ ဝိတက္ကဝိနိစ္ဆယ တို့၏ အပြားအားဖြင့် စတုဗိဓော၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထို ၄-ပါးတို့တွင်။ သုခဝိနိစ္ဆယံ၊ သုခကို ဆုံးဖြတ်တတ်သော ဉာဏ်ကို။ ဇညာ၊ သိရာ၏။ သုခဝိနိစ္ဆယံ၊ ကို။ ဥတွာ၊ သိပြီး၍။ အဇ္ဈတ္တံ၊ မိမိသန္တာန်၌။ သုခံ၊ ကာယိကသုခ စေတသိကသုခကို။ အနုယုဉ္ဇေယျ၊ အဖန်ဖန်အားထုတ်ရာ၏။ ဣတိ အယံ၊ ဤဝိနိစ္ဆယသည်။ ဉာဏဝိနိစ္ဆယော၊ မည်၏။ ဝါ၊ ဆုံးဖြတ်တတ်သော ဉာဏ်မည်၏။ ဝိနိစ္ဆယော တိ (ဇတ္ထ)၊ ဟူသော ဤပါဋ္ဌ၌။ (လဗ္ဘမာနာ၊ ကုန်သော။) ဝိနိစ္ဆယာ၊ တို့သည်။ တဏှာဝိနိစ္ဆယော စ၊ လည်းကောင်း။ ဒိဋ္ဌိဝိနိစ္ဆယော စ၊ လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွေ၊ တို့တည်း။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အာဂတာနိ၊ လာကုန်သော။ အဋ္ဌသတ တဏှာဝိစရိတာနိ၊ တရာ့ရှစ်ပါးသော အထူးထူး အပြား

ပရိယေသနာ။ ။ပရိတဿနဝသေန ပရိယေသတိ ဇောယာတိ ပရိယေသနာ၊ (တပ်မက်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့် ရှားမှီးကြောင်း စိတ္တုပ္ပါဒ်။) အာသယတော၊ အကြောင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း။ ပယောဂတော စ၊ အားထုတ်ခြင်း အားဖြင့်လည်းကောင်း။ ပရိယေသနာ တထာ ပဝတ္တော စိတ္တုပ္ပါဒေါ၊ တေနာဟ "တဏှာယ သတိ ဟောတီ"တိ။—ဋီကာ။

ရူပါဒိအာရမ္မဏပဋိလာဘော။ ။သဝတ္ထုကာနံ။ ရူပါရုံစသည်တို့၏ မှိရာဝတ္ထုနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော။ ရူပါဒိအာရမ္မဏာနံ၊ ရူပါရုံအစရှိသော အာရုံတို့ကို။ ဂဝေသနဝသေန၊ ရှားမှီးခြင်း၏ အစွမ်းကြောင့်။ (ပဋိလာဘော၊ ရခြင်း။) ပဝတ္တိယံ ပန၊ ပဝတ္တိအခါ၌ကား။ အပရိယိဋ္ဌံယေဝ၊ မရှာအပ်ပဲသာလျှင်။ လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်၏။ တမ္ပိ၊ ထို မရှာအပ်ပဲရအပ်သော အာရုံသည်လည်း။ အတ္ထတော၊ လိုရင်းအနက်အားဖြင့်။ ပရိယေသနာယ၊ ကြောင့်။ လဒ္ဓမေဝ နာမ၊ရအပ်သည်မည်သည်သာ။ (ကသ္မာ။) တထာရူပဿ၊ ထို ရထိုက်သောသဘောရှိသော။ ကမ္မဿ၊ ကံ၏။ ပုဗ္ဗေကတတ္တာ ဧဝ၊ ရှေးဘဝကပြုအပ်ပြီး၏ အဖြစ်ကြောင့်သာ။ လဗ္ဘနတော၊ ရခြင်းကြောင့်တည်း။ တေနာဟ "သော ဟိ ပရိယေသနာယ သတိ ဟောတီ"တိ။—ဋီကာ။

ပြား ဖြစ်သော တဏ္ဍာတို့သည်။ တဏ္ဍာဝိနိစ္ဆယော၊ မည်၏။ ဒွါသဋ္ဌိ၊ ၆၂-ပါးသော။ ဒိဋ္ဌိယော၊ တို့သည်။ ဒိဋ္ဌိဝိနိစ္ဆယော၊ မည်၏။

ပန၊ ကား။ ဒေဝါနံ၊ တို့၏။ ဣန္ဒ၊ အရှင်ဖြစ်သောသိကြား။ ဆန္ဒော၊ ဆန္ဒသည်။ ဝိတက္ကနိဒါနော၊ ဝိတက်ဟူသော အကြောင်းရင်းရှိ၏။ ဣတိ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ၊ ဤ သက္ကပဥ္ဍသုတ်၌။ ဣဓ၊ ဤ မဟာနိဒါန သုတ်၌။ [ဣဓာတိ ဣမသ္မိံ မဟာနိဒါနသုတ္တေ။–ဋီကာ။] ဝိနိစ္ဆယောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ ဝိတက္ကောယေဝ၊ သာ။ အာဂတော၊ လာ၏။ ဟိ၊ မှန်။ လာဘံ၊ ရအပ်သော စည်းစိမ်ကို။ လဘိတွာ၊ ၍။ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌံ၊ ဣဋ္ဌလာဘ် အနိဋ္ဌလာဘ် ကိုလည်းကောင်း။ သုန္ဒရာ သုန္ဒရဥ္စ၊ ကောင်းသောလာဘ် မကောင်းသောလာဘ်ကိုလည်းကောင်း။ ဝိတက္ကေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝိနိစ္ဆိနာတိ၊ ဆုံးဖြတ်၏။(ကိံ၊ နည်း။) တ္တေကံ၊ ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော ဝတ္ထုသည်။ မေ၊ ၏။ ရူပါရမ္မဏတ္ထာယ၊ ရူပါရုံ၏ အကျိုးငှာ။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ တ္တေကံ၊ သည်။ (မေ၊ ၏။) သဒ္ဒါဒိ အာရမ္မဏတ္ထာယ၊ သဒ္ဒါရုံအစရှိသော အာရုံ၏အကျိုးငှာ။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ တ္တေကံ၊ သည်။ မယှံ၊ ငါ၏(အတွက်)။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ တ္တေကံ၊သည်။ ပရဿ၊ သူတပါး၏(အတွက်)။(ဘဝိဿတိ။) တ္တေကံ၊ ကို။ ပရိဘုဥ္ဇိဿာမိ၊ သုံးဆောင်အံ့။ တ္တေကံ၊ ကို။ နိဒဟိဿာမိ၊ သိုမှီးသိမ်းထားအံ့။ ဣတိ၊ သို့။ (ဝိနိစ္ဆိနာတိ၊ ၏။)တေန၊ ကြောင့်။ လာဘံ ပဋ္ဌိစ္စ ဝိနိစ္ဆယောတိ၊ ဟူ၍။ (ဘဂဝတာ။) ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

ဆန္ဒရာဂေါတိ၊ ကား။ ဝေံ၊ ဤသို့။ အကုသလဝိတက္ကေန၊ အကုသိုလ် ဝိတက်ဖြင့်။ ဝိတက္ကိတဝတ္ထုသို့၊ ကြံစည်အပ်ပြီးသော ဝတ္ထု၌။ ဒုဗ္ဗလရာဂေါ စ၊ အားမရှိသော ရာဂသည်လည်းကောင်း။ ဗလဝရာဂေါ စ၊ အားရှိသော ရာဂသည်လည်းကောင်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဣဒံ(ဆန္ဒရာဂ ဒွယံ)၊ ဤဆန္ဒရာဂနှစ်ပါးအပေါင်းသည်။ ဣဓ၊ ဤသုတ်၌။ တဏ္ဍာ၊ တဏ္ဍာ တည်း။ ဆန္ဒော တိ၊ ဆန္ဒဟူသော အမည်သည်။ ဒုဗ္ဗလရာဂဿ၊ ၏။ အဓိဝစနံ၊ အမည်တည်း။ အဇ္ဈောသာနန္တိ၊ ကား။ အဟံ၊ ငါတည်း။ မမံ၊ ငါ၏ဥစ္စာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဗလဝသန္နိဋ္ဌာနံ၊ အားရှိသော ဆုံးဖြတ်ခြင်း

အဇ္ဈောသာနံ။ ။တဏ္ဍာဒိဋ္ဌိဝသေန အဘိနိဝေသနံ၊ အလွန်သက်ဝင်ခြင်းတည်း။ (အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်။) သဒ္ဒတ္ထအားဖြင့်ကား "အဓိ၊ လွှမ်းမိုး၍။ အဝ၊ သက်ဝင်၍။ သာနံ၊ ပြီးဆုံးခြင်း။" ဟု ဖြစ်၏။ မယှံ ဣဒန္တိ တဏ္ဍာဂါဟော၊ ဤဟာသည် ငါ၏ဥစ္စာ တည်းဟု တဏ္ဍာဖြင့် စွဲလမ်းခြင်းသည်။ ယေဘုယျေနအတ္တဂ္ဂါဟသန္ဓိဿယော ဝ ဟောတိ၊ အတ္တဟု ယူခြင်းလျှင် မှီရာရှိသည်သာ။ တေနာဟ အဟံ မမန္တိ။–ဋီကာ။

တည်း။ ပရိဂ္ဂဟော တိ၊ကား။ တဏှာဒိဋ္ဌိဝသေန၊တို့၏အစွမ်းဖြင့်။ ပရိဂ္ဂဟဏကရဏံ၊ သိမ်ဆည်းမှုကို ပြုခြင်းတည်း။ မစ္ဆရိယန္တိ၊ ကား။ ပရေဟိ၊သူတပါးတို့နှင့်။သာဓာရဏဘာဝဿ၊ ဆက်ဆံသည်၏အဖြစ်ကို။(“တူသောဆောင်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကို”ဟု သဒ္ဒါအနက်ပေး။) အသဟနတာ၊သည်းခံခြင်းမရှိသူ၏အဖြစ်တည်း။ [နတ္ထိ သဟနံ ယဿာ တိ အသဟနော၊ အသဟနဿ ဘာဝေါ အသဟနတာ။ မစ္ဆရိယံပုဒ်၏ အဖုင့်ကို သင်္ဂြိဟ်ဘာသာဋီကာ၊စေတသိက်ပိုင်း အကုသလရာသီ-အဖွင့်၌ ပြခဲ့ပြီ။]တနေ့၀၊ ထို့ကြောင့်ပင်။ အာသ၊ ထို မစ္ဆရိယံပုဒ်၏။ (၀စနတ္ထံ-၌စပ်။) ပေါရာဏာ၊ ရှေး၌ဖြစ်ပေါ် ဆရာတော်တို့သည်။ ဧဝံ၊ သို့။ ၀စနတ္ထံ၊ သဒ္ဒါ၏ အနက်ကို။ ၀ဒန္တိ၊ ဖွင့်ဆိုကြကုန်၏။ (ကိ်။) ဣဒံ အစ္ဆရိယံ၊ ဤအံ့သြဖွယ် အရာ၀တ္ထုသည်။ မယှမေ၀၊ ငါ၏ အတုက်သာ။ ဟောတု၊ ဖြစ်ပါစေ။အညေသံ၊အခြားသူတို့၏အတုက်။အစ္ဆရိယံ၊ သည်။ မာ ဟောတု၊ မဖြစ်ပါစေလင့်။ [ဤ၌ “အစ္ဆရိယံ”ပိုဟန်တူသည်။] ဣတိ၊ သို့။ ပ၀တ္တတ္တာ၊ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ မစ္ဆရိယန္တိ၊ ဟူ၍။ ၀ုစ္စတိ၊၏။ဣတိ၊သို့။(၀ဒန္တိ။) [ဤအဖွင့်ဖြင့်“မာ+အစ္ဆရိယံ”ဟု ပုဒ်ခဲ့ပုံကိုပြသည်။]

အာရက္ခော တိ၊ ကား။ ဒွါရပိဒဟန မဋ္ဌသဂေါပနာဒိ၀သေန–တံခါးကိုပိတ်ခြင်း သေတ္တာ၌ လုံခြုံစေခြင်း အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ သုဋ္ဌု၊ ကောင်းစွာ။ ရက္ခဏံ၊ စောင့်ရှောက်ခြင်းတည်း။ အဓိကရောတိ၊ အကျိုးတရားကို အလွန်ပြုဟတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဓိကရဏံ၊ မည်၏။ ဧတံ၊ ဤ အဓိကရဏံ–ဟူသောအမည်သည်။ ကာရဏာဿ၊ အကြောင်း၏။ နာမံ၊ အမည်တည်း။ အာရက္ခာဓိကရဏန္တိ၊ ဟူသောသဒ္ဒါသည်။ ဘာ၀နပုံသကံ၊ ဘာ၀နပုံသက သဒ္ဒါတည်း။ ၀ါ၊ ကြိယာ၌ စပ်ထိုက်သော နပုလ္လိင်ရှိသော သဒ္ဒါတည်း။ အာရက္ခဟေတု၊ စောင့်ရှောက်ခြင်း ဟူသော အကြောင်းရှိသည်ဖြစ်၍။(ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ သမ္ဘ၀န္တီ–၌စပ်။)ဣတိ အတ္ထော။

ဧ၀ံ ၀စနတ္ထံ ၀ဒန္တီ။ ။နိရုတ္တိနယေန၊ နိရုတ္တိနည်းအားဖြင့်။ ဧ၀ံ၊ သို့။၀စနတ္ထံ သဒ္ဒါဇ်၏အနက်ကို။ ၀ဒန္တိ၊ ဖွင့်ဆိုကြကုန်၏။ ထိုသဒ္ဒါနက်ကိုပြုရာ၌ ‘‘မာ အစ္ဆရိယံ’’သည် လိုရင်းတည်း။ မိမိအတွက် ‘‘ဣဒံ မေ အစ္ဆရိယံ’’ဟု ဖြစ်၍ သူတပါးတို့၏အတွက် ‘‘မာ အညေသံ အစ္ဆရိယံ’’ဟု ဖြစ်၏။ ‘‘ဣဒံ မေ အညေသံ’’ ပုဒ်တို့ကို ချေ၍ ‘‘မာ အစ္ဆရိယံ’’ဟု ကြွင်းကျန်စေရသောကြောင့် နိရုတ္တိနည်းအားဖြင့် ပုဒ်ပြီးစေရသည်ဟု ဆိုသည်။

အဓိကရဏံ။ ။အတ္တနော ဖလံ ကရောတီတိ ကရဏံ၊ (မိမိအကျိုးကို ပြုတတ်သော အကြောင်း။)ယံ ကိဉ္စိ ကာရဏံ၊ (အမှတ်မရှိ တစုံတခုသော အကြောင်း

ဒဏ္ဍာဒါနာဒီသု၊ ဒဏ္ဍာဒါန အစရှိသောပုဒ်တို့၌။ (အတ္ထော ဝေံ ဝေဒိတဗ္ဗော။) ပရနိသေဓနတ္ထံ၊ သူတပါးကို တားမြစ်ခြင်းအကျိုးငှာ။ ဒဏ္ဍာသ၊ တုတ်ကို။ အာဒါနံ၊ ယူခြင်းသည်။ ဝါ၊ ကိုင်ခြင်းသည်။ ဒဏ္ဍာဒါနံ၊ မည်၏။ ကေတောဓာရာဒိနော၊ တဘက်၌ အသွားရှိသော ဓားအစရှိသော။ သတ္ထဿ၊ လက်နက်ကို။ အာဒါနံ၊ သည်။ ဝါ၊ သည်။ သတ္ထာဒါနံ၊ မည်၏။ ကလဟောတိ၊ ကား။ ကာယကလဟော ပိ၊ ကိုယ်ဖြင့် ငြင်းခုံခြင်းသည် လည်းကောင်း။ ဝါစာကလဟော ပိ၊ နှုတ်ဖြင့်ငြင်းခုံခြင်းသည်လည်းကောင်းတည်း။ ပုရိမော ပုရိမော၊ ရှေး၌ ရှေး၌ဖြစ်သော။ ဝိရောဓော၊ ဆန့်ကျင်ခြင်းသည်။ ဝိဂ္ဂဟော၊ မည်၏။ ပစ္ဆိမော ပစ္ဆိမော၊ နောက်၌ နောက်၌ဖြစ်သော။ (ဝိရောဓော၊ သည်း) ဝိဝါဒေါ၊ မည်၏။ တုဝံ တုဝန္တိ၊ ဟူသောသဒ္ဒါသည်။ အဂါရဝ ဝစနံ၊ မရိုမသေ ပြောဆိုကြောင်း သဒ္ဒါတည်း။ တုဝံ တုဝံ၊ နင်နင်။

၁၁၂။ ဣဒါနိ၊ အနုလောမနည်းကို ပြပြီးလျှင် ယခုအခါ၌။ ပဋိလောမနယေနာပိ၊ ပဋိလောမနည်းအားဖြင့်လည်း။ တံ သမုဒါစာရတဏှံ၊ ထို ကောင်းစွာ အထက်ထက်၌ ဖြစ်သော တဏှာကို။ ဝါ၊ အဆက်မပြတ်ဖြစ်သော

ရ၏။) အဓိကံ+ကရဏန္တိ အဓိကရဏံ၊ (လွန်ကဲသောအကြောင်း။) ဝိသေသကာရဏံ၊ (ထူးသောအကြောင်းကိုရ၏။) ဝိသေသကာရဏဉ္စ၊ (ထူးသောအကြောင်း ဟူသည်လည်း။) ဘောဂါနံ အာရက္ခဒဏ္ဍာဒါနာဒီ အနတ္ထသမ္ဘဝဿ (၏ အကြောင်းတည်း။) ဤတို့ ဝုတ္တံ "အာရက္ခဝိကရဏာ"န္တိ အာဒိ။—ဋီကာ။

အဂါရဝ ဝစနံ။ ။ဂရုနော၊အလေးပြုတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ဘာဝေါ၊ ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ရာ အလေးပြုခြင်းကြိယာတည်း။ ဂါရဝံ၊ယာ။ နှ+ဂါရဝံ အဂါရဝံ။ အဂါရဝေန၊ အလေးပြုတတ်သောပုဂ္ဂိုလ်၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ အလေးပြုခြင်းကြိယာ မဟုတ်သော မလေးစားခြင်းဖြင့်+ဝစနံ၊ ပြောဆိုကြောင်း သဒ္ဒါတည်း။ အဂါရဝ ဝစနံ၊ သဒ္ဒါ။ ထို့ကြောင့်—"တုဝံ တုဝံ၊ သင် သင်" ဟု မပေးရ။ "နင် နင်"ဟု ပေးရသည်။

ဋီကာ-တုဝံ တုဝံန္တိ၊ အလေးမပြုသံ ပါအောင် နင်နင် ဟူ၍။ အဂါရဝ ဝစနသဟစရဏာတော၊အဂါရဝ စကားနှင့်တကွဖြစ်သောကြောင့်။ (အဂါရဝဝစနံ-ဌ် စပ်။) သဗ္ဗေ တေ (ထိဒဏ္ဍာဒါန-အစရှိသောတရားတို့ကို။) တထာ ပဝတ္တာ၊ (ထို တုတ်ကိုင်ခြင်း အစရှိသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ကုန်သော။) ဒေါမနဿသဟဂတစိတ္တုပ္ပါဒါ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တေနာဟ ဘဂဝါ "အနေကေ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ သမ္ဘဝန္တီ"တိ။

တဏ္ဍာကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှာ။ ပုန၊ ဖန်။ အာရက္ခာဓိကရဏန္တိ၊ ဟူ၍။ အာရ ဘန္တော၊ အားထုတ်တော်မူလျက်။ ဒေသနံ၊ ဒေသနာတော်ကို။ နိဝတ္တေသိ၊ နစ်စေတော်မူပြီ။ တတ္ထ၊ ထို ပဋိလောမနည်း၌။ (ကနည်း။) တတ္ထ၊ ထို အာရက္ခာဓိကရဏံ အစရှိသော ပါဋိရပ်၌။ ကာမတဏ္ဍာတိ၊ ကား။ ပဉ္စကာမ ဂုဏိကရာဂဝသေန၊ ငါးပါးသော ကာမဂုဏ်၌ဖြစ်သော ရာဂ၏ အစွမ်း ဖြင့်။ ဥပ္ပန္နာ၊ ဖြစ်သော။ ရူပါဒိတဏ္ဍာ၊ ရူပါရုံ အစရှိသည်တို့၌ ဖြစ်သော တဏ္ဍာတည်း။ ဘဝတဏ္ဍာတိ၊ ကား။ သဿတဒိဋ္ဌိသဟဂတော၊ သဿတ ဒိဋ္ဌိနှင့် တကွဖြစ်သော။ ရာဂေါ၊ ရာဂတည်း။ ဝိဘဝတဏ္ဍာတိ၊ ကား။ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိသဟဂတော၊ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိနှင့် တကွဖြစ်သော။ ရာဂေါ၊ တည်း။ ဣမေ ဒွေ ဓမ္မာတိ၊ ကား။ ဝဋ္ဌမူလတဏ္ဍာ စ၊ ဝဋ္ဌမူလ တဏ္ဍာလည်း မကောင်း။ သမုဒါစာရတဏ္ဍာ စ၊ လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွေ၊ ကုန်

ဒေသနံ နိဝတ္တေသိ။ ။''တဏ္ဍံ ပဋိစ္စ ပရိယေသနာ''တိအာဒိနာ အနုလောမ နယေန ပဝတ္တိတံ (ဖြစ်စေအပ်ပြီးသော။) ဒေသနံ ပဋိလောမနယေန ပုန''အာရက္ခာ ဓိကရဏ''နှိ အာရဘန္တော (အားထုတ်တော်မူလျက်။) နိဝတ္တေသိ။ (နစ်စေတော် မူပြီ။)

ပဉ္စကာမဂုဏိကရာဂဝသေန။ ။အာရမ္မဏဘူတာ ပဉ္စကာမဂုဏာ ဧတဿ အတ္ထီ တိ ပဉ္စကာမဂုဏိကော (အာရုံဖြစ်၍ဖြစ်သော ငါးပါးသော ကာမဂုဏ်ရှိသောရာဂ။) တတ္ထ ရဉ္ဇနဝသေန အဘိရမဏဝသေန ပဝတ္တရာဂေါ (ထို ငါးပါးသောကာမဂုဏ် တို့၌ တပ်မက်ခြင်း၏အစွမ်း အလွန်မွေ့လျော်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်သောရာဂ။) တဿ ဝသေန ဥပ္ပန္နာ (ထိုရာဂအဖြစ်ဖြင့်ဖြစ်သော။) ရဉ္ဇနဝသေန တဏ္ဍာယနဝသေန ပဝတ္တာ (တဏ္ဍာကိုဖြစ်စေခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သော။) ရူပါဒိတဏ္ဍာဝ ကာမေသု တဏ္ဍာ (ရူပါရုံအစရှိသည်တို့၌ဖြစ်သော တဏ္ဍာသည်သာ ကာမတို့၌ တပ်မက်တတ်သော တဏ္ဍာတည်း။) ဣတိ ကာမတဏ္ဍာ (ဤဝစနတ္ထကြောင့် ကာမတဏ္ဍာမည်၏။)

ဘဝတဏ္ဍာ။ ။ဘဝတိ အတ္ထိ (အမြဲရှိ၏။) သဗ္ဗကာလံ တိဋ္ဌတိ (အခါခပ်သိမ်း တည်ရှိ၏။) ဣတိ ပဝတ္တာ ဘဝဒိဋ္ဌိ (ဤသို့ဖြစ်သောဘဝဒိဋ္ဌိသည်။) ဥတ္တရပဒလောပေန (ဒိဋ္ဌိဟူသော နောက်ပုဒ်ကိုချေခြင်းအားဖြင့်။) ဘဝေါ (ဘဝမည်၏။) တံ သဟဂတာ တဏ္ဍာ (ထို ဘဝဒိဋ္ဌိနှင့်တကွဖြစ်သော တဏ္ဍာသည်။) ဘဝတဏ္ဍာ။''ဘဝေန+သဟ ဂတာ+တဏ္ဍာ ဘဝတဏ္ဍာ''ဟုပြုပါ။ဘဝဒိဋ္ဌိနှင့်တကွဖြစ်သောတဏ္ဍာ။

ဝိဘာဝတဏ္ဍာ။ ။ဝိဘဝတိ ဝိနဿတိ (အမြဲမကည်ပျက်၏။) ဥစ္ဆိဇ္ဇတိ (ပြတ်၏။) ဣတိ ပဝတ္တာ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိ (အတ္တသည် အမြဲမဖြစ်ပဲပျက်၏ ပြတ်၏ဟု ယူသောဒိဋ္ဌိသည်။) ဝိဘဝေါ (မည်၏။) ဥတ္တရပဒလောပေန၊ တံ သဟဂတာ တဏ္ဍာ (ထို ဝိဘဝဒိဋ္ဌိ နှင့်တကွဖြစ်သောတဏ္ဍာသည်။) ဝိဘဝတဏ္ဍာ (မည်၏။) ဣတိ အာဟ''သဿတ ဒိဋ္ဌိ''တိအာဒိ။

သော။ ဣမေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ (ကောသမောသရဏာ ဘဝန္တိ-ဥ္ဈ် စပ်။) ဒုယေနာတိ၊ ကား။ တဏှာလက္ခဏဝသေန၊ တဏှာ၏ လက္ခဏာ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ကောဘာဝံ၊ တခုတည်း၏ အဖြစ်သို့။ ဂတာ၊ ရောက်ကုန်သည်။ (သမာနာ)ပိ၊ ဖြစ်ကုန်သော်လည်း။ ဝဋ္ဋမူလသမုဒါစာရဝသေန၊ ဝဋ္ဋမူလ တဏှာ သမုဒါစာရတဏှာတို့၏ အပြားအားဖြင့်။ ဒ္ဝိဟိ၊ ကုန်သော။ ကောဋ္ဌာသေဟိ၊ အဖို့အစုတို့ဖြင့်။ ဝေဒနာယ၊ ဥ္ဈ်။ ဏကောသမောသရဏာ၊ တပေါင်းတည်း ပေါင်းဆုံရခြင်းရှိကုန်သည်။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝေဒနာ ပစ္စယေန၊ ဝေဒနာဟူသော အကြောင်းအားဖြင့်။ ဏကပစ္စယာ၊ တူသော အကြောင်းရှိကုန်သည်။ (ဘဝန္တိ။) ဣတိ အတ္ထော။

ဟိ၊ မှန်။ သမောသရဏံ၊ သည်။ ဩသရဏာသမောသရဏံ၊ ဩသရဏာသမောသရဏလည်းကောင်း။ သဟဇာတသမောသရဏံ၊ လည်းကောင်း။ ပစ္စယသမောသရဏဉ္စ၊ လည်းကောင်း။ (ဣတိ၊ သို့။) တိဝိဓံ၊ ရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထို သုံးပါးတို့တွင်။ အထခေါ။ပ။ ဘဝန္တိ တိ၊ ဟူသော။ ဣဒံ၊ ဤ ဩသရဏာသည်။ ဩသရဏာသမောသဒ္ဒံ နာမ၊ မည်၏။ ဝါ၊ သက်ရောက်ရာဟူသော သမောသရဏာမည်၏။ [အထ ခေါ၊ စင်စစ်ကား။ သဗ္ဗာနိ၊ ကုန်သော။ တာနိ၊ ထို တရားတို့သည်။ ကာမသမောသရဏာနိ၊ ကာမ ဟူသော အညီအမျှသက်ရောက်ရာ ရှိကုန်သည်။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။] ဆန္ဒမူလကာ။ပ။ သမောသရဏာတိ၊ ဟူသော၊ ဣဒံ၊ သည်။ သဟဇာတသမောသရဏံ နာမ၊ မည်၏။ ဝါ၊ တကွဖြစ်ခြင်းဟူသော အညီအမျှ သက်ရောက်ခြင်းမည်၏။ [အာဝုသော၊ တို့။ ဧတေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဆန္ဒမူလကာ၊ ဆန္ဒဟူသော အကြောင်းရင်း ရှိကုန်၏။ ဖဿသမုဒယာ၊ ဖဿဟူသော ဖြစ်ကြောင်းရှိကုန်၏။ ဝေဒနာသမောသရဏာ၊ ဝေဒနာ ဟူသော သက်ရောက်ရာ ရှိကုန်၏။] ပန၊ ကား။ ဒုယေန ဝေဒနာယ ကောသမောသရဏာတိ၊ ဟူသော။ ဣဒံ၊ ဤ ဩသရဏကို။ ပစ္စယသမောသရဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝါ၊ အကြောင်းဖြစ်သော အညီအမျှသက်ရောက်ခဲ့ရာဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

ဝဋ္ဋမူလသမုဒါစာရဝသေန။ ။ဒွေ ဓမ္မာတိ''သေ ပစ္စယော ဥပါဒါနဿ၊ ယဒိဒံ တဏှာ''တိ ဧဝံ ဝုတ္တာ ဝဋ္ဋမူလတဏှာ စ (သံသရာဝဋ်၏ အရင်းခံဖြစ်သော တဏှာလည်းကောင်း။) ''တဏှံ ပဋိစ္စ ပရိယေသနာ''တိ ဧဝံ ဝုတ္တာ သမုဒါစာရတဏှာ စ (ကောင်းစွာ အထက်အထက်၌ဖြစ်သော တဏှာလည်းကောင်း။) ဣတိ ဣမေ ဒွေ ဓမ္မာ၊ ဝဋ္ဋမူလသမုဒါစာရဝသေနာတိ ဝဋ္ဋမူလဝသေန စေဝ သမုဒါစာရဝသေန စ။—ဋီကာ။

[ဒုယေန၊ ဝဋ္ဋမူလတဏှာ သမုဒါစာရတဏှာ ဟူသော နှစ်ပါးသောအစိတ်အားဖြင့်။ ဝေဒနာယ၊ ဍ်။ ကေသမောသရဏာ၊ တခုတည်းသော အညီအမျှ သက်ရောက်ထု ရှိကုန်၏။ ဝါ၊ တခုတည်းသော ပေါင်းဆုံရာ ရှိကုန်၏။]

၁၁၃။ စက္ခုသမ္ဖဿောတိအာဒယော၊ အစရှိကုန်သော။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံသော ဖဿတို့သည်။ဝိပါကဖဿာယေဝ၊ဝိပါက်ဖဿတို့သာတည်း။ ဧတသု၊ ထို ဝိပါက်ဖဿတို့တွင်။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ လောကုတ္တရဝိပါကဖဿေ၊ လောကုတ္တရာဝိပါက် ဖဿတို့ကို။ ထပေတ္ဝာ၊ ၍။ အဝသေသာ၊ လောကုတ္တရာဝိပါက်ဖဿမှ ကြွင်းကုန်သော။ ဒုတ္တိံသ၊ ၃၂ ပါးသော။ ဖဿာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ဆက်။ ယဒိဒံ ဖဿောတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ပါဌ်၌။ ဖဿော၊ သည်။ ဗဟုဓာ၊ များသောအပြားအားဖြင့်။ ဝေဒနာယ၊ အား။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ [ကျေးဇူးပြုသော ပစ္စည်းတို့ကို ဋီကာ၌ အကျယ်ပြထား၏။ ပဋ္ဌာန်းကျမ်းကျင်ပြီးသူတို့အတွက် အလွယ်ပင်။]

၁၁၄။ ယေဟိ အာနန္ဒ အာကာရေဟိတိ အာဒိသု၊ အစရှိသော ပါဌိရပ်တို့၌။ ဝေဒနာဒိနံ၊ ဝေဒနာ အစရှိသော တရားတို့၏။ [အာဒိဖြင့် သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဉ်တို့ကိုယူ။] အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ အသဒိသာ ဘာဝါ၊ မတူသော အနုဘဝန စသော သဘောတို့ကို။ အာကာရာ၊ တို့ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ [ဋီကာ၌ "ဘာဝါ" ဟုရှိ၏၊ ဘာဝအရ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာဟူသည် အနုဘဝန စသော သဘောပင်တည်း။ ထို့ကြောင့် အဓိပ္ပါယ်မှာ "သဘာဝါ" နှင့် "တူ၏" ဟု မှတ်ပါ။] တေယေဝ၊ ထို ခံစားခြင်းအစရှိသော အခြင်းအရာတို့ကိုပင်။ သာဓုကံ၊ စွာ။ ဒဿိယမာနာ၊ ပြအပ်ကုန်လတ်သော်။ လိနံ၊ လျှို့ဝှက် တိမ်မြုပ်သော။ တံ တံ

ကေသမောသရဏာ။ ။ဒီဟိ အဝယဝေဟိ သမောသရန်္တိ နိဗ္ဗတ္တာဝသေန သမံ ဝတ္တန်္တိ ဇာတောတိ သမောသရဏံ (ဤအကြောင်းကြောင့် "ဝဋ္ဋမူလ သမုဒါစာရ" ဟူသော နှစ်ပါးကုန်သော အစိတ်တို့ဖြင့် ပေါင်းဆုံကုန်၏၊ ဖြစ်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့် အညီအမျှ ဖြစ်ကြရကုန်၏၊ ထို့ကြောင့် သမောသရဏာမည်၏။) ပစ္စယော၊ (ဝေဒနာဟူသော အကြောင်းတည်း။) ကေ သမောသရဏံ ဇောသန္တိ ကေသမောသရဏာ (တခုတည်းသော အညီအမျှဖြစ်ရာအကြောင်းရှိသော တဏှာတို့။) ကေန ပန ကေသမောသရဏာ (အဘယ်အားဖြင့် တခုတည်းသော ပေါင်းဆုံရာရှိကုန်သနည်း။) ဇာတိ အာဟ "ဝေဒနာယာ"တိ။ ဒေဝိ ဟိ တဏှာ ဝေဒနာပစ္စယာ ဇေါတိ။တေနာဟ "ဝေဒနာပစ္စယေန ဇောပစ္စယာ"တိ။–ဋီကာ။

အတ္ထံ၊ ထိုထို အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဂမေန္တိ၊ သိစေတတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ လိင်္ဂါနိ၊ တို့ဟူ၍။ (ဝုစ္စန္တိ။) [လိင်္ဂကို "လီန ဂမ" ဟု ပုဒ်ဖြတ်၍ "လီနံ အတ္ထံ ဂမေန္တိ" ဟု ဖွင့်သည်။] (တေ ယေဝ) တဿ တဿ၊ ထိုထို အာရုံသို့ရှေးရှုညွှတ်ခြင်းအစရှိသော အနက်သဘောကို။ သဉ္ဇာနနဟေဟုတော၊ မှတ်သားခြင်း၏ အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ နိမိတ္တာနိ၊ တို့ဟူ၍။ (ဝုစ္စန္တိ။) (တေ၊ ယေဝ၊ တို့ကိုပင်။) တထာ တထာ၊ ထိုထို အရူပ၏အဖြစ် အစရှိသောအပြားအားဖြင့်။ ဝါ၊ ထိုထို ဝေဒယိတ အစရှိသော အပြားအားဖြင့်။ ဥဒ္ဒိသိတဗ္ဗတော၊ ပြောဆို ညွှန်ပြထိုက်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဥဒ္ဒေသာ၊ တို့ဟူ၍။ (ဝုစ္စန္တိ။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (ထိုသို့ ဝေဒနာအစရှိသည်တို့၏ အချင်းချင်းမတူကုန်သည်၏အဖြစ်၏ အာကာရဟု ဆိုအပ်သည်၏အဖြစ် အစရှိသောအကြောင်းကြောင့်။) ဧတ္ထ၊ ဤ ယေဟိ အာနန္ဒ အာကာရေဟိ အစရှိသော ပါဋ္ဌိရပ်၌။ အယံ၊ ဤ ဆိုအပ်လတ္တံ့ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ ယေဟိ အာကာရေဟိ၊ အကြင် ဝေဒနာ အစရှိသည်တို့၏ အချင်းချင်း မတူကုန်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ (ပညတ္တိ ဟောတိ-၌ စပ်။) ယေဟိ လိင်္ဂေဟိ၊ အကြင် လျှို့ဝှက်တိမ်မြုပ်သော အနက်ကို သိစေတတ်သော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ ယေဟိ နိမိတ္တေဟိ၊ အကြင် ထိုထိုအာရုံသို့ ရှေးရှုညွှတ်ခြင်း အစရှိသော အနက်သဘောကို မှတ်သားခြင်း၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်ဟူသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ ယေဟိ ဥဒ္ဒေသေဟိ၊ အကြင် ထိုထိုအရူပ၏အဖြစ် အစရှိသော အပြားအားဖြင့် ပြောဆို ညွှန်ပြထိုက်ကုန်သည်၏အဖြစ်ဟူသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ နာမကာယဿ၊ နာမ်အပေါင်းကို။ နာမသမူဟဿ၊ နာမ်အပေါင်းကို။ ပညတ္တိ၊ အပြားအားဖြင့် သိစေခြင်းသည်၊ ဟောတိ။

စ၊ ဆက်။ ဝေဒနာယ၊ ၏။ ဝေဒယိတာကာရေ၊ ခံစားခြင်းဟူသော အခြင်းအရာသည်။ ဝေဒယိတလိင်္ဂေ၊ ခံစားခြင်းဟူသော အသွင်အပြင်သည်။ ဝေဒယိတနိမိတ္တေ၊ ခံစားခြင်းဟူသော သိမှတ်ကြောင်းသည်။ ဝေဒနာတိ၊ ဟူ၍။ ဥဒ္ဒေသေ၊ ဟောပြောအပ်သော သဒ္ဒါသည်။ သတိ၊ ရှိသော်လည်းကောင်း။ သညာယ၊ ၏။ သဉ္ဇာနနာကာရေ၊ အမှတ်ပြု၍သိခြင်းဟူသော အခြင်းအရာသည်။ သဉ္ဇာနနလိင်္ဂေ၊ အမှတ်ပြု၍သိခြင်းဟူသော အသွင်အပြင်သည်။ သဉ္ဇာနနနိမိတ္တေ၊ အမှတ်ပြု၍ သိခြင်းဟူသော သိမှတ်ကြောင်းသည်။ သညာတိ၊ ဟူ၍။ ဥဒ္ဒေသေ၊ သတိ။ သခ်ါရာနံ၊ တို့၏။ စေတနာကာရေ၊

စေ့ဆော်ခြင်းဟူသော အခြင်းအရာသည်။ စေတနာလိင်္ဂေ၊ သည်။ စေတနာနိမိတ္တေ။ သည်။ စေတနာတိ၊ ဟူ၍။ ဥဒ္ဒေသေ သတိ။ ဝိညာဏဿ၊ ၏။ ဝိဇာနနာကာရေ၊ တမျိုးတဖုံသိခြင်းဟူသော အခြင်းအရာသည်။ ဝိဇာနနလိင်္ဂေ၊ သည်။ ဝိဇာနနနိမိတ္တေ၊ သည်။ ဝိညာဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ဥဒ္ဒေသေ သတိ။ အယံ၊ ဤ ဝေဒနာအစရှိသော တရားအပေါင်းသည်။ နာမကာယော၊ နာမကာယတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ နာမကာယဿ၊ ကို။ ယာ ဧသာ ပညတ္တိ၊ အကြင် အပြားအားဖြင့် သိစေခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ နာမကာယပညတ္တိဟေတူသု၊ နာမကာယကိုပညတ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။ ဝေဒနာဒီသု၊ ကုန်သော။ တေသု အာကာရာဒီသု၊ တို့သည်။ အသတိ၊ သော်။ ရူပကာယေ၊ ၌။ အဓိဝစနသမ္ဖဿော၊ အဓိဝစနသမ္ဖဿသည်။ ပညာယေထ အပိ နုခေါ၊ ထင်ရှားရာသေးသလော။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ခန္ဓေ၊ ခန္ဓာတို့ကို။ ဝတ္ထုံ၊ တည်ရာကို။ ကတ္ဝာ၊ ၍။ မနောဒ္ဝါရေ၊ ၌။ အဓိဝစနသမ္ဖဿဝေဝစနော၊ အဓိဝစနသမ္ဖဿ၏ ဝေဝုစ်ပရိယာယ် စကားလှယ် ဖြစ်သော။ ယ္ဝာယံ (ယော+အယံ) မနောသမ္ဖဿော၊ အကြင် မနောသမ္ဖဿသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ သော၊ ထို မနောသမ္ဖဿသည်။ ရူပကာယေ၊ ရူပကာယ၌။ ပညာယေထ အပိ နုခေါ၊ သလော။ ပဥ္စ၊ ကုန်သော။ ပသာဒေ၊ ပသာဒတို့ကို။ ဝတ္ထုံ၊ တည်ရာကို။ ကတ္ဝာ ကတ္ဝာ၊ ၍။ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ ဖြစ်ရာအံ့လော။ ဣတိ (အယံ)၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ [အယမေတ္ထ အတ္ထော မှ အတ္ထောကို ပြန်လှည့်သည်။]

အထ၊ မေးတော်မူရာ ထိုအခါ၌။ အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ သည်။ အမ္ဗရုက္ခေ၊ သရက်ပင်သည်။ အသတိ၊ လတ်သော်။ ဇမ္ဗုရုက္ခတော၊ သပြေပင်မှ။ အမ္ဗပက္ကဿ၊ သရက်သီးမှည့်၏။ ဥပ္ပတ္တိံ ဝိယ၊ ဖြစ်ခြင်းကိုကဲ့သို့။ ရူပကာယတော၊ ရူပကာယမှ။ တဿ၊ ထို မနောသမ္ဖဿ၏။ [တဿာတိ မနောသမ္ဖဿဿ။-ဋီကာ။] ဥပ္ပတ္တိံ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ အသမ္ပဋိစ္ဆန္တော၊ လက်မခံလိုသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နော ဟေတံ ဘန္တေတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ လျှောက်ပြီ။

ဒုတိယပဥ္ဇေ၊ ဒုတိယပြဿနာ၌။ ရုပ္ပနာကာရရုပ္ပနလိင်္ဂရုပ္ပနနိမိတ္တဝသေန။ ရုပ္ပနဟူသောအခြင်းအရာ ရုပ္ပနဟူသော အသွင်အပြင် ရုပ္ပနဟူသော သိမှတ်ကြောင်းတို့၏ အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း။ ရူပန္တိ၊ ရူပံဟူ၍။ ဥဒ္ဒေသဝသေန စ၊ ဟောပြောအပ်သော သဒ္ဒါ၏အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း။ အာကာရာဒီနံ၊ အာကာရ အစရှိသော ပုဒ်တို့၏။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ပဋိသံ-

သမ္ဗဿောတိ၊ကား။သပ္ပဋိဿံ၊ ထိပါးခြင်းနှင့်တကွဖြစ်သော။ရူပက္ခန္ဓံ၊ရူပက္ခန္ဓာကို။ဝတ္ထုံ၊ တည်ရာကို။ ကတ္တာ၊ ၏။ ဥပပဇ္ဇနက သမ္ဗဿော၊ ဖြစ်သော သမ္ဗဿသည်။ (ပညာယေထ အာပိ နုခေါ-၌ ၎ပ်။) ဣစာပိ၊ ဤ ဒုတိယပြဿနာ၌လည်း။ ထေရော၊ အရှင်အာနန္ဒာထေရ်သည်။ ဇမ္ဗုရုက္ခေ၊ သပြေပင်သည်။ အာသတိ၊ သော်။ အမ္ဗရုက္ခတော၊ သရက်ပင်မှ။ ဇမ္ဗုပက္ကာသ၊ သပြေသီးမူည့်၏။ ဥပပတ္တိံ ဝိယ၊ ဖြစ်ခြင်းကိုကဲ့သို့။ နာမကာယတော၊ နာမ်အပေါင်းမှ။ တသ၊ ထို ပဋိဿသမ္ဗဿ၏။ ဥပပတ္တိံ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ အာသမ္ဗဋ္ဌဆန္တော၊ ကြောင့်။ နော ဟေတံ ဘန္တေတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ လျှောက်ပြီ။

တတိယပဉ္ဉေ၊ တတိယပြဿနာကို။ ဥဘယပသေနေပ၊ နှစ်ပါးစုံသော အဓိဝစနသမ္ဗဿ ပဋိဿသမ္ဗဿတို့၏ အစ္စမ်းဖြင့်ပင်။ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တော၊ ပြီ။ တာတြ၊ ထို တတိယပြဿနာ၌။ ထေရော၊ သည်။ အာကာသေ၊ ၌။ ဇာမ္ဗဇမ္ဗုပက္ကာနံ၊ သရက်သီးမှည့် သပြေသီးမှည့်တို့၏။ ဥပပတ္တိံ ဝိယ၊ သို့။ နာမရူပါဘာဝေ၊ နာမ်ရုပ်တို့၏ မရှိခြင်းသည်။ (သတိ၊ သော်။) ဒိန္နမိ၊ ကုန်သော။ ဖဿာနံ၊ အဓိဝစနသမ္ဗဿ ပဋိဿသမ္ဗဿတို့၏။ ဥပပတ္တိံ၊ ကို။ အာသမ္ဗဋ္ဌဆန္တော၊ ကြောင့်။ နော ဟေတံ ဘန္တေတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ပြီ။

ဇဝံ၊ သို့။ ဒိန္နံ၊ ကုန်သော။ ဖဿာနံ၊ တို့၏။ ဝိသုံ ဝိသုံ၊ အသီးအသီး။ ပစ္စယံ၊ အကြောင်းကို။ ဒသေတွာ၊ ပြတော်မူပြီး၍။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ဒိန္နမိ၊ ကုန်သော။ တေသံ၊ ထို အဓိဝစနသမ္ဗဿ ပဋိဿသမ္ဗဿတို့၏။ အဝိသေသတော၊ အထူးမမ သာမညအားဖြင့်။ နာမရူပပစ္စယာတံ၊ နာမ်ရုပ်ဟူသော အကြောင်းရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒသေတုံ၊ ငှာ။ ယေဟိ အာနန္ဒ အာကာရေဟိတိ၊ ဟူ၍။ စတုတ္ထံ၊ လေးခုမြောက်ဖြစ်သော။ ပဉ္ဟံ၊ ကို။ အာရဘိ၊ အားထုတ်တော်မူပြီ။

ယဒိဒံနာမရူပန္တိ၊ ကား။ ယံ ဣဒံ နာမရူပံ၊ အကြင် နာမ်ရုပ်သည်။ (အတ္ထိ။) ဆသု ပိ၊ ကုန်သော။ ဒ္ဝါရေသု၊ ဒ္ဝါရတို့၌။ ယံ ဣဒံ နာမရူပံ၊ သည်။ (အတ္ထိ။) ဧသေဝ၊ ဤ နာမ်ရုပ်သည်သာ။ ဟေတု၊ အကျိုးကို ဖြစ်စေတတ်သောအကြောင်းတည်း။ ဧသေဝ (ဧသော+ဧဝ)၊ ဤ နာမ်ရုပ်သည်သာ။ ပစ္စယော၊ စွဲ၍ဖြစ်ရာအကြောင်းတည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဟိ၊ ခဲ့။ စက္ခုဒ္ဝါရာဒီသု၊ စက္ခုဒ္ဝါရအစရှိသည်တို့၌။ စက္ခာဒီနိ ဧဝ၊ဧဝ၊စက္ခုပသာဒ အစရှိသည်တို့သည်လည်းကောင်း။ ရူပါရမ္မဏာဒီနိ စ၊ ရူပါရုံအစရှိသည်တို့သည်လည်းကောင်း။ ရှုပံ၊ ရှုပ်မည်၏။ သမ္မယုတ္တကာ၊ ဖဿနှင့်

သမ္မယုတ်ဖြစ်ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ ဝေဒနာ အစရှိသော ခန္ဓာတို့သည်။ နာမ်၊ နာမ်မည်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ပဉ္စဝိဓော ပိ၊ ငါးပါး အပြားရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ (စက္ခုသမ္ဖဿ စသောအားဖြင့် ငါးပါးအပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော။) သော ဖဿော၊ ထို သမ္ဖဿသည်။ နာမရူပပစ္စယာ ဝ၊ နာမ်ရုပ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်သာ။ (ပဝတ္တော၊ သော။) ဖဿော၊ ဖဿတည်း။ မနောဒ္ဒါရေပိ၊ မနောဒ္ဒါရဋ္ဌာလည်း။ ဟဒယဝတ္ထု စေဝ၊ ဟဒယဝတ္ထုသည်လည်းကောင်း။ (ရူပံ–ဋ္ဌာ စပ်။) ယံ ရူပံ၊ အကြင်ရုပ်သည်။ အာရမ္မဏံ၊ အာရုံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣဒံ စ၊ ဤ အာရုံဖြစ်သောရုပ်သည်လည်းကောင်း။ ရူပံ၊ ရုပ်မည်၏။ သမ္မယုတ္တမမွာ စေဝ၊ ဖဿနှင့် သမ္မယုတ်ဖြစ်သော တရားတို့သည်လည်းကောင်း။ (အရူပံ–ဋ္ဌာ စပ်။) ယံ အရူပံ၊ အကြင်နာမ်သည်။ အာရမ္မဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဣဒံ စ၊ ဤ အာရုံဖြစ်သော နာမ်သည်လည်းကောင်း။ အရူပံ နာမ၊ နာမ်မည်၏။ ဧဝံ၊ သို့။ မနောသမ္ဖဿော ပိ၊ မနောသမ္ဖဿကိုလည်း။ နာမရူပပစ္စယာ၊ နာမ်ရုပ် ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။(ပဝတ္တော၊ သော။ ဖဿော၊တည်း။ဣတိ ဧဝဒီတမ္ပေဝ။) ပန၊ဆက်။ နာမရူပံ၊ နာမ်ရုပ်သည်။အဿ၊ ထို ဖဿအား။ ဗဟုဓာ၊ များသောအပြားအားဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

၁၁၅။ နု သြက္ကမိဿထာတိ၊ ကား။ ပဝိသိတ္ဝာ၊ ဝင်၍။ ပဝတ္တမာနံ ဝိယ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ပဋိသန္ဓိဝသေန၊ ပဋိသန္ဓေ၏ အစွမ်းဖြင့်။ နု ဝတ္တိဿထ၊ အကယ်၍ မဖြစ်ငြားအံ့။ ဣမမ္ဟာ စိဿထာတိ၊ ကား။ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏော၊ ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်သည်။ အဿတိ၊ သော်။ သုဒ္ဓံ၊ ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်မဖက် သက်သက်သော။ အဝသေသံ၊ ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်ဟူသော နာမ်မှကြွင်းသော။ နာမရူပံ၊ နာမ်ရုပ်သည်။ အန္ဓော့မာတုကုစ္ဆိသ္မိံ၊ အမိ၏ ဝမ်းတွင်း၌။ ကလလာဒိဘာဝေန၊ ကလလရေကြည် အစရှိသည်တို့၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သမုစ္စိတံ၊ ကောင်းစွာစုမိသည်။ မိဿကဘူတံ၊ ရောမိသည် ဖြစ်၍ဖြစ်သည်။ ဟုတ္ဝာ။ ဝတ္တိဿထအပိနုခေါ၊ ဖြစ်ရာအံ့လော။ သြက္ကမိတ္ဝာ ဝေါက္ကမိဿထာတိ၊ ကား။ ပဋိသန္ဓိ ဝသေန၊ဖြင့်။ သြက္ကမိတ္ဝာ၊ သက်ရောက်ပြီး၍။ စုတိဝသေန၊

ပဋိသန္ဓိဝသေန သြက္ကမိတ္ဝာ။ ။ဋီကာဒ္ဝိ–သြက္ကမိတ္ဝာ နေရာဝယ် "သြက္ကန်" ဟု ရှိ၏၊ ပဋိသန္ဓိဝသေန သြက္ကန်အံ့ ပဋိသန္ဓိဂဟဏဝသေန မာတုကုစ္ဆိ သြက္ကမန္တသ ဝါ ပဌမာ ဝယဝဘာဝေန၊ ပထမအစိတ်အပိုင်း၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သြတိက္ကံ၊ သက်ရောက်ပြီးသော ပဋိသန္ဓေ ဝိညာဉ်သည်။ (စုတိဝသေန ဝေါက္ကမိဿထ နိရုဇ္ဈိဿထ။)

စုတိ၏အစွမ်းဖြင့်။ (စ) ဝေါက္ကမိဿထ၊ အကယ်၍ အစဉ်ပြတ်ခြင်းဟူသော ဃ်က်စီးခြင်းသို့ ကပ်ရောက်လတ္တံ့ဖြစ်အံ့။ [(ဟာနည်း) ပဋိသန္ဓိဝဿန၊ ပဋိသန္ဓေယူခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ သြက္ကန္တံ၊ သက်ရောက်ပြီးသော ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်သည်။ စုတိဝသန၊ ဖြင့်။ (စ)ဝေါက္ကမိဿထ၊အံ့။-ဟု ဋီကာရှိ၏။] (စ)နိရုဇ္ဈိဿထ၊ အကယ်၍ ချုပ်လတ္တံ့ဖြစ်အံ့။ ဣတိ အတ္ထော။

ပန၊ ဆက်။ အာဿ၊ ထို ဝိညာဉ်၏။ သော နိရောဓော၊ ထို ချုပ်ခြင်းဟူသည်။ တဿေဝ စိတ္တဿ၊ ထို ပဋိသန္ဓေစိတ်၏ပင်။ နိရောဓေန၊ချုပ်ခြင်းအားဖြင့်လည်း။ န(ဟောတိ)၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်။ တတော၊ ထို ပဋိသန္ဓေစိတ်မှ။ဒုတိယတတိယာနံ၊ဒုတိယတတိယစိတ်တို့၏။နိရောဓေန၊အားဖြင့်လည်း။ န ဟောတိ၊ ဟုတ်။[ချုပ်ခြင်းကြိယာနှင့် မဖြစ်နိုင်ခြင်းကြိယာသည် အရ မပြားသောကြောင့် "န ဟောတိ"ဥ် အာဘိန္နဝိသေသနအဖြစ်ဖြင့် စပ်ဖို့ရန် "နိရောဓေန၊ အားဖြင့်။"ဟု အနက်ပေးလိုက်ပါသည်။] ဟိ၊ ခဲ့။ ပဋိသန္ဓိစိတ္တေန၊ ပဋိသန္ဓေစိတ်နှင့်။ သဒ္ဒံ၊ ကဲ့။ သမုဋ္ဌာနံ၊ ကောင်းစွာ ပေါ်ထွက်ကုန်သော၊သမတိ သ၊အညီအမျှသုံးဆယ်သော။ ကမ္မဇရူပါနိ၊ကမ္မဇရုပ်တို့သည်။ နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ဖြစ်ကုန်၏။ ပန၊ ဆက်။ တေသု။ ထိုသုံးဆယ်သော ကမ္မဇရုပ်တို့သည်။ ဌိတေသုယေဝ၊ တည်ကုန်စဉ်သာလျှင်။ နသောဇ္ဇသ၊ ၁၆ ချက်ကုန်သော။ ဘဝင်္ဂံစိတ္တာနိ၊ ဘဝင်စိတ်တို့သည်။ ဥပပဇ္ဇိတ္ထ၊ ၍။ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသိံ အန္တရေ၊ ဤ ၁၆ ချက်သော ဘဝင်စိတ်တို့၏ အတွင်း၌။ ဂဟိတပဋိသန္ဓိကဿ၊ ယူအပ်ပြီးသောပဋိသန္ဓေရှိသော။ ဒါရကဿဝါ၊သူငယ်၏လည်းကောင်း။ အာဿ၊ ထိုသူငယ်၏။ မာတုယာဝါ၊အမိ၏လည်းကောင်း။ အန္တရာယော သည်။ နတ္ထိ။ ဟိ၊ မှန်။ အယံ၊ ဤ ၁၆ ချက်သော ဘဝင်စိတ်တို့၏အတွင်း အခါသည်။ အနောကာသောနာမ၊ သေခြင်း၏အခွင့်မဟုတ်သောအခါမည်၏။ [ဘဝင် ၁၆ ချက်အတွင်းမှာ သေလောက်သော အမေသည် နဂိုကပင် ပဋိသန္ဓေ မယူနိုင်တော့၊ ထိုအချိန်၌ မရဏာသန္နဝီထိကျဆဲဖြစ်နေလိမ့်မည်၊ ထို့ကြောင့် အမိ၌လည်း အန္တရာယ်မရှိနိုင်။]

ပန၊ ဆက်။ ပဋိသန္ဓိစိတ္တေန၊ နှင့်။ သဒ္ဒံ၊ ကဲ့။ သမုဋ္ဌိတရူပါနိ၊ ကောင်းစွာပေါ်ထွက်သော ရုပ်တို့သည်။ သတ္တရသမဿ၊ ၁၇ ချက်မြောက်

၈ဝါက္ကမိဿထ။ ။ဝေါက္ကမိဿထာတိ "သန္တတိဝိစ္ဆေဒံ ဝိနာသံ ဥပဂမိဿထ" ဟု ဋီကာဖွင့်၏။ ထိုတွင် "သန္တတိဝိစ္ဆေဒံ ဝိနာသံ" သည် ဝိ၏အနက် "ဥပဂမိဿထ" သည် သြက္ကမိဿထ၏ အနက်၊ တံ ပန မရဏံ နာမ ဟောတီတိ အာဟ "စုတိဝသေနာ" တိ။—ဋီကာ။

ဖြစ်သော။ ဘဝင်္ဂ်သ၊ ဘဝင်အား။ ပစ္စယံ၊ အကြောင်းကို။ ဒါတုံ၊ ငှာ။ သစေ သကျောန္တိ၊ အကယ်၍ စွမ်းနိုင်ကုန်အံ့။(ဧဝံ သတိ။) ပဝတ္တိ၊ ရုပ်နာမ်တို့၏ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ပဝတ္တတိ၊ ဆက်၍ဖြစ်၏။ ပဝေဏီ၊ အစဉ်အဆက်သည်။ ဃဋ္ဌယတိ၊ ဆက်စပ်၏။ ပန၊ ဆက်။ (ပဋိသန္ဓိစိတ္တေန သဒ္ဓိံ သမုဋ္ဌိတရူပါနိ သတ္တရသမသာ ဘဝင်္ဂ်သ ပစ္စယံ ဒါတုံ။) သစေ န သကျောန္တိ၊ ကုန်အံ့။ (ဧဝံ သတိ။) ပဝတ္တိ၊ ရုပ်နာမ်တို့၏ ဖြစ်ခြင်းသည်။ န ပဝတ္တတိ၊ ဆက်၍မဖြစ်။ ပဝေဏီ၊ သည်။ န ဃဋ္ဌယတိ၊ စပ်။ ဝေါက္ကမတိ နာမ၊ ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်သည်မည်သည်။ ဟောတိ။ တံ၊ ထို ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ သြက္ကမိတွာ ဝေါက္ကမိဿထာတိ၊ ဟူ၍။ (ဘဂဝတာ၊) ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

ဣတ္ထတ္တာယာတိ၊ ကား။ ဣတ္ထဘာဝါယ၊ ဤသို့ ပြားသောခန္ဓာငါးပါး၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ အကျိုးငှာ။ ဧဝံ ပရိပုဏ္ဏပဉ္ဇက္ခန္ဓဘာဝါယ၊ ဤသို့ ပြည့်စုံသောခန္ဓာငါးပါး၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ အကျိုးငှာ။ (အဘိ နိဗ္ဗတ္တိ ဿထ-၌ စပ်။)ဣတိ အတ္ထော။ ဒဟရဿေဝ သတောတိ၊ ကား။ မန္ဒဿ၊ နုံ့သော။ ဗာလဿေဝ၊ သူငယ်ဖြစ်၍သာလျင်။ သန္တဿ၊ ဖြစ်စဉ်။ဝေါစ္ဆိဇ္ဇိဿထာတိ၊ ကား။ ဥပစ္ဆိဇ္ဇိဿထ၊ အကယ်၍ပြတ်လတ္တံ့ဖြစ်အံ့။ ဝုစ္စိံ ဝိရူဋ္ဌိံ ဝေပုလ္လန္တိ၊ ကား။ဝိညာဏေ၊ သည်။ ဥပစ္ဆိန္နေ၊ ပြတ်စဲလတ်သော်။ သုဒ္ဓံ၊ ဝိညာဉ်မဖက်သက်သက်သော။ နာမရူပမေဝ၊ နာမ်ရုပ်သည်သာ။ ဥဋ္ဌဟိတွာ၊ ထ၍ (ဖြစ်၍။) ပဋမဝယဝသေန၊ ပထမအရွယ်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝုစ္စိံ၊ ကြီးပွားခြင်းသို့လည်းကောင်း။ မဇ္ဈိမဝယဝသေန၊ မဇ္ဈိမအရွယ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝိရူဋ္ဌိံ၊ စည်ပင်ခြင်းသို့လည်းကောင်း။ ပစ္ဆိမဝယဝသေန၊ ပစ္ဆိမအရွယ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝေပုလ္လံ၊ ပြန့်ပြောသည်၏ အဖြစ်သို့လည်းကောင်း။ အာပဇ္ဇိဿထ အပိ နုံ ခေါ၊ ရောက်ရာလတ္တံ့လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးတော်မူပြီ။ ဒသဝဿ ဝီသတိဝဿ ဝဿသတ ဝဿသဟဿသမ္ပာပနေန ဝါ၊ ဆယ်နှစ်အရွယ်သို့ရောက်စေခြင်း အနှစ်နှစ်ဆယ်အရွယ်သို့ရောက်စေခြင်း အနှစ်တရာအရွယ်သို့ရောက်စေခြင်း အနှစ်တထောင်အရွယ်သို့ ရောက်စေခြင်းအားဖြင့်မူလည်း။ ဝစ္စိံ၊ သို့။ ဝိရူဋ္ဌိံ၊ သို့။ ဝေပုလ္လံ၊ သို့။ အာပဇ္ဇိဿထ အပိ နုခေါ၊ လော။ ဣတိ အတ္ထော။ [ဝါသဒ္ဒေါ အနိယမတ္ထော၊ တေန ဝဿသဟဿဒွယာဒီနံ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။-ဋီကာ။]

တသ္မာတိဟာ နန္ဒာတိ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ မာတုကုစ္ဆိယံ။ အမိ၏ဝမ်း၌။ ပဋိသန္ဓိဂ္ဂဟဏေ ပိ၊ ပဋိသန္ဓေယူရာအခါ၌လည်းကောင်း။ ကုစ္ဆိ

ဝါသေ ပိ၊ အမိဝမ်းဝယ် နေရာအခါ၌လည်းကောင်း။ ကုစ္ဆိတော၊ အမိဝမ်းမှ။ နိက္ခမနေ ပိ၊ ထွက်ရာအခါ၌လည်းကောင်း။ ပဝတ္တိယံ၊ ပဝတ္တိအခါ၌။ ဒသဝဿာဒိကာလေ ပိ၊ ဆယ်နှစ်ရှိရာအရွယ် အစရှိသောအခါ၌လည်းကောင်း။ ဝိညာဏမေဝ၊ ဝိညာဉ်သည်သာ။ အဿ၊ ထို နာမ်ရုပ်၏။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းတည်း။ တသ္မာ၊ကြောင့်။ ယဒိဒံ ဝိညာဏံ၊အကြင် ဝိညာဉ်သည်။ (အတ္ထိ။) ဧသေဝ (ဧသော ဧဝ)၊ ဤ ဝိညာဉ်သည်သာ။ နာမရူပဿ၊ ၏။ ဟေတု၊ အကျိုးကိုဖြစ်စေတတ်သော အကြောင်းတည်း။ ဧသ (ဧသော ဧဝ)၊ သည်သာ။ နာမရူပဿ၊၏။ ပစ္စယော၊ စွဲ၍ဖြစ်ခဲ့ရာ အကြောင်းတည်း။ ဟိ၊ ဥပမာဆောင် ထင်အောင်ပြဦးအံ့။ ရာဇာ၊ သည်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ပရိသံ၊ ပရိသတ်ကို။ နိဂ္ဂဏှန္တော၊ နှိပ်လိုသည်။ (ဟုတ္ဟာ။) ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝဒေယျ ယထာ၊ ပြောဆိုရာသကဲ့သို့။ (ကိံ၊နည်း။) တွံ၊သင့်ကို။ ဥပရာဇာ(တိ)၊ အိမ်ရှေမင်းဟူ၍။ ကေန၊ အဘယ်သူသည်။ ကတော၊ ပြုအပ်သနည်း။ တွံ၊ သင့်ကို။ သေနာပတီတိ၊ စစ်သူကြီးဟူ၍။ ကေန၊ သည်။ ကတော၊ နည်း။ မယာ၊ သည်။ ကတော နနု၊ ပြုအပ်သည်မဟုတ်လော။ ဟိ၊ မှန်။မယိ၊ ငါသည်။ အ ကရောန္တေ၊မပြုလတ်သော်။ အတ္တနော၊မိမိ၏။ ဓမ္မတာယ၊ သဘောအားဖြင့်။ ဥပရာဇာ ဝါ၊ သည်လည်းကောင်း။ သေနာပတိ ဝါ၊ သည်လည်းကောင်း။ သစေ ဘဝေယျာသိ၊ အကယ်၍ ဖြစ်နိုင်အံ့။ (ဧဝံ သတိ၊ သော်။) ဝေါ၊ သင်တို့၏။ ဗလံ၊ အားအစွမ်းကို။ ဇာနေယျာမ၊ သိနိုင်ကုန်ရာ၏။ ဝါ၊ သိလိုပါကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (ဝဒေယျ ယထာ၊ သို့။) ဧဝမေဝ၊ သာလျှင်။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ နာမရူပဿ၊ ၏။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောန္တံ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ [“ပစ္စယော ဟောတိ” ဟု ရှိ၏။ မကောင်း။] အတ္တတော၊ အနက်သဘောအားဖြင့်။ ဧဝံ၊ သို့။ နာမရူပံ၊ ကို။ ဝဒတိ ဝိယ၊ ပြောဆိုသကဲ့သို့ဖြစ်၏။ (ကိံ၊ နည်း။) တွံ၊ ကို။ နာမံ (တိ)၊ နာမ်ဟူ၍။ ကေန၊သည်။ကတံ၊နည်း။တွံ၊ ကို။ရူပံ(တိ)၊ ဟူ၍။ ကေန၊သည်။ ကတံ၊ နည်း။ တွံ၊ ကို။ နာမရူပံ နာမာတိ၊ နာမ်ရုပ် မည်၏ဟူ၍။ ကေန၊ သည်။ ကတံ၊ နည်း။ မယာ၊ သည်။ ကတံ နနု၊ ပြုအပ်သည်မဟုတ်လော။ ဟိ၊ မှန်။ မယိ၊ သည်။ ပုရေစာရိကေ၊ ရှေ့သွားသည်။ ဟုတ္ဟာ။ မာတုကုစ္ဆိသ္မိံ၊ ၌။ ပဋိသန္ဓိံ၊ ကို။ အဂ္ဂဏှန္တေ၊ မယူလတ်သော်။ တွံ၊ သင်သည်။ ဝါ၊ သင့်ကိုယ်တိုင်။ နာမံ ဝါ၊ နာမ်သည်သော်လည်းကောင်း။ ရူပံ ဝါ၊ သော်လည်းကောင်း။ နာမရူပံ ဝါ၊ သော်လည်းကောင်း။ သစေ ဘဝေယျာသိ၊ အကယ်၍ ဖြစ်နိုင်အံ့။ (ဧဝံ သတိ၊ သော်။) ဝေါ၊ သင်တို့၏။ ဗလံ၊ အားအစွမ်းကို။ ဇာနေယျာမ၊ သိနိုင်ကုန်ရာ၏။ ဝါ၊ သိလိုပါကုန်၏။

ဣတိ၊ သို့။ (ဝဒတိ ဝိယ၊ ပြောဆိုသကဲ့သို့ ဖြစ်၏။) ပန၊ ဆက်။ တံ တေံ ဝိညာဏံ၊ သည်။ နာမရူပဿ၊ အား။ ဗဟုဓာ၊ များသောအပြား အားဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ။

၁၁၆။ ဒုက္ခသမုဒယသမ္ဘဝေါတိ၊ ကား။ ဒုက္ခရာသိသမ္ဘဝေါ၊ ဒုက္ခ အစု၏ ဖြစ်ခြင်းသည်။ (ပညာယေထ-၌ စပ်။) [ဣဓ သမုဒယသဒ္ဒေါ သမုဒါယသဒ္ဒေါ ဝိယ သမူဟပရိယာယောတိ အာဟ "ဒုက္ခရာသိသမ္ဘဝေါ" တိ။-ဋီကာ။] ယဒိဒံ နာမရူပန္တိ၊ ကား။ ယံ ဣဒံ နာမရူပံ၊ သည်။ (အတ္ထိ။) သေဝ၊ ဤ ရူပ်နာမ်သည်သာ။ ဟေတု၊ တည်း။ သေ ဧဝ၊ သည်သာ။ ပစ္စယော၊ တည်း။ ဟိ၊ ဥပမာဒဿနဝါင် ထင်အောင်ပြဦးအံ့။ ရာဇပုရိသာ၊ မင်းချင်းယောကျ်ားတို့သည်။ ရာဇာနံ၊ ကို။ နိဂ္ဂဏှန္တော၊ ကုန်သည်။ (ဟုတ္ထာ။) ဧဝံ၊ သို့။ ဝဒေယျ့။ ယထာ၊ ပြောဆိုကုန်ရာသကဲ့သို့။ (ကိ'၊ နည်း။) တံ၊ အရှင့်ကို။ ကေန၊ အဘယ်သူသည်။ ရာဇာတိ၊ ဟူ၍။ ကတော၊ နည်း။ မယာ၊ သည်။ ကတော နနု၊ ပြုအပ်သည် မဟုတ်လော။ [ရာဇပုရိသာ ကိုထောက်၍ "အမှောဟိ ကတော"ဟု ရှိလျှင်ကောင်းသည်။] ဟိ၊ မှန်။ မယိ၊ သည်။ ဥပရာဇဋ္ဌာနေ၊ အိမ်ရှေ့မင်း၏ အရာ၌။ အတိဋ္ဌန္တေ၊ မတည်လတ်သော်။ မယိ၊ သည်။ သေနာပတိဋ္ဌာနေ၊ စစ်သူကြီး၏အရာ၌။ အတိဋ္ဌန္တေ၊ မတည်လတ်သော်။ တံ၊ အရှင်သည်။ ကေ ကောဝ၊ တယောက်တည်းသာ။ ရာဇာ၊ သည်။ သစေ ဘဝေယျာသိ၊ အကယ်၍ ဖြစ်နိုင်အံ့၊ (ဧဝံ သတိ၊ သော်။) တေ၊ အရှင်၏။ ရာဇဘာဝံ၊ မင်း၏အဖြစ်ကို။ ပမဿေယျာမ၊ မြင်လိုပါကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ (ဝဒေယျ့။ ယထာ၊ သို့။)

ဧဝမေဝ၊ သာလျှင်။ နာမရူပမ္ပိ၊ နာမ်ရုပ်သည်လည်း။ အတ္ထတော၊ အနက်သဘောအားဖြင့်။ (မပြောသော်လည်း ပြောသည့်သဘောအားဖြင့်။) ဧဝံ၊ သို့။ ဝိညာဏံ၊ ကို။ ဝဒတိ ဝိယ၊ ပြောဆိုသကဲ့သို့ ဖြစ်၏။(ကိ'၊ နည်း။) တံ၊ ကို။ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ကေန၊ သည်။ ကတံ၊ နည်း။ အမှောဟိ၊ တို့သည်။ ကတံ နနု၊ မဟုတ်လော။ ဟိ၊ မှန်။ တံ၊ အသင် ဝိညာဉ်သည်။ တယော၊ ကုန်သော။ ခန္ဓေ၊ စေတသိက်ခန္ဓာတို့ကိုလည်း ကောင်း။ ဟဒယဝတ္ထုဥ္စ၊ ဟဒယဝတ္ထုကိုလည်းကောင်း။ အနိဿာယ၊ မမှီမူ၍။ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏံ နာမ၊ ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ် မည်သည်။ သစေ ဘဝေယျာသိ၊ အကယ်၍ဖြစ်နိုင်အံ့။ (ဧဝံ သတိ။) တေ၊ သင်၏။ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏဘာဝံ၊ ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်၏ အဖြစ်ကို။ ပဿေယျာမ၊ မြင်လိုပါကုန်၏။

ဣတိ၊ သို့။ (ဝဒတိ ဝိယ၊ ၏။) ပန၊ ဆက်။ တဋ္ဌ တေ နာမရူပံ၊ ဤ နာမ်ရုပ်သည်လည်း။ ဝိညာဏဿ၊ အား။ ဗဟုဓာ၊ အားဖြင့်။ ပစ္စယောသည်။ ဟောတိ။

တတ္ထာဝတာ ခေါတိ၊ ကား။ ဝိညာဏေ၊ သည်။ နာမရူပဿ၊ ၏။ ပစ္စယေ၊အကြောင်းသည်။ ဟောန္တေ၊ ဖြစ်သော်လည်းကောင်း။ နာမရူပေ၊ သည်။ ဝိညာဏဿ၊ ၏။ ပစ္စယေ၊ သည်။ ဟောန္တေ၊ ဖြစ်သော်လည်းကောင်း။ ဒ္ဝိသု၊ နာမ်ရုပ်နှင့် ဝိညာဉ်နှစ်ပါးစုံတို့သည်။ • အညမညပစ္စယဝသေန၊ အချင်းချင်း အကြောင်း၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပဝတ္တေသု၊ ဖြစ်ကုန်လတ်သော်။ ဇတ္တကေန၊ ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော ဝိညာဉ် နာမ်ရုပ်တို့၏။ အချင်းချင်း ကျေးဇူးပြုခြင်းဖြင့်သာ။ [တတ္ထ ဇတ္တကေနာတိ ဇတ္တကေနေဝ။] ဇာယေထ ဝါ၊ ဖြစ်မူလည်း၊ဖြစ်ရာ၏။ ဇီယေထ ဝါ၊ အိုမူလည်းအိုရာ၏။ မီယေထ ဝါ၊ သေမူလည်းသေရာ၏။ စဝေထ ဝါ၊ ရွှေ့လျောမူလည်းရွှေ့လျောရာ၏။ ဥပပဇ္ဇေထ ဝါ၊ နောက်ဘဝ၌ ပဋိသန္ဓေတည်နေမူလည်း တည်နေရာ၏။ ဇာတိအာဒယော၊ ဇာတိ အစရှိသည်တို့သည်၊ ပညာယေယျုံ၊ ထင်ရှားကုန်ရာ၏။ အပရာပရံ ဝါ၊ အဆက်ဆက်မူလည်း။ စုတိပဋိသန္ဓိယော၊ တို့သည်။ပညာယေယျုံ၊ ရာ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

အဓိဝစနပထောတိ၊ ကား။ သိရိဝစုကော၊ အသရေကို တိုးပွားစေတတ်သောကျန်။ ဓနဝစုကော၊ ဥစ္စာကိုတိုးပွားစေတတ်သော လူဆင်းရဲ။ ဣတိအာဒိကဿ၊ ဤသို့ အစရှိသော သဒ္ဒါ၏။ အတ္ထံ၊ ကို။ အ ဒိသ္ဝာ၊ မကြည့်မူ၍။ ဝစနမတ္တမေဝ၊ သဒ္ဒါမျှကိုသာ။ အဓိကိစ္စ၊ စွဲမှီရည်စူး၍။ (နာမည်ကောင်းအောင် ရည်စူး၍။) ပဝတ္တာဿ၊ ဖြစ်သော။ ဝေါဟာရဿ၊ခေါ်ဝေါ်ပြောဆိုခြင်း၏။ ဝါ၊ ခေါ်ဝေါ်ပြောဆိုကြောင်း နာမည်၏။ ပထော၊ အကြောင်းသည်။(ဟောတိ။) နိရုတ္တိပထောတိ၊ ကား။ သရတိ၊ အမှတ်ရတတ်၏။ ဤတိ၊ ထို့ကြောင့်။ သတော၊ မည်၏။ သမ္ဗဇာနာတိ၊ အပြားအားဖြင့်သိတတ်၏။ ဤတိ၊ ထို့ကြောင့်။ သမ္ဗဇာနော၊ မည်၏။ ဤတိ အာဒိကဿ၊ ဤသို့ အစရှိသော သဒ္ဒါ၏။ ကာရဏာပဒေသဝသေန၊ အကြောင်းကို ညွှန်ပြခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တာဿ၊ ဖြစ်သော။ ဝေါဟာရဿ၊၏။ ဝါ၊ ၏။ ပထော၊ သည်။ (ဟောတိ။) [ကာရဏံ နိဒ္ဒါရေတ္ဝာ ဥတ္တိ နိရုတ္တိတိ၊ အကြောင်းကို ထုတ်ဖော်၍ ပြောဆိုအပ်သောသဒ္ဒါ။]

ပဉ္ဉတ္တိပထောတိ၊ ကား။ ပဏ္ဍိတော၊ ကြောင်းကျိုးမြင်သည့် သဘာဝ ပညာရှိသူ။ ဗျတ္တော၊ ထက်မြက်သောပညာရှိသူ။ မေဓာဝီ၊ နက်နဲသော

ပညာရှိသူ(နိပုဏော၊ သိမ်မွေ့သော ပညာရှိသူ။ ကတပရပ္ပဝါဒေါ၊ ပြု အပ်ပြီးသော သူတပါးတို့၏ အယူဝါဒရှိသူ။ ဣတိ အာဒီကာဿ၊ ဤသို့ အစရှိသော။ နာနာပဟကာရတော၊ အထူးထူး အပြားပြားအားဖြင့်။ ဉာပန ဝသေန၊ သိစေခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တာဿ၊ ဖြစ်သော။ ဝေါဟာ ရဿ၊ ၏။ ဝါ၊ ၏။ ပထော၊ သည်။ (ဟောတိ။)[ကေမေဝ အတ္ထံ ပဏ္ဍိ တောတိ အာဒိနာ ပကာရတော ဉာပနတော ပညတ္တိတိ ဝဒန္တိ၊ တယောက် တည်းကိုပင် အမျိုးမျိုးသော အနက်အပြားအားဖြင့်သိစေတတ်သောကြောင့် "ပညတ္တိ"ဟု ခေါ်သည်။ "ပကာရေန ဉာပေတီတိ ပညတ္တိ"ဟု ပြု။]ဣတိ၊ သို့။ တီဟိ၊ ကုန်သော။ ပဓဒဟိ၊ အဓိဝစနပထ နိရုတ္တိပထ ပညတ္တိပထ ဟူသော ပုဒ်တို့ဖြင့်။ အဓိဝစနာဒီနံ၊ အဓိဝစန အစရှိသော သဒ္ဒါတို့၏။ ဝိတ္ထာရတော၊ တည်ရာဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ခန္ဓာဝ၊ ခန္ဓာတို့ကိုသာ။ ကထိတာ၊ ကုန်ပြီ။ ပညာဝစရန္တိ၊ ကား။ ပညာယ၊ ပညာဖြင့်။ အဝစရိတဗ္ဗံ၊ သက် ဝင်ထိုက်သော အနက်သည်။ ဇာနိတဗ္ဗံ၊ သိထိုက်သော အနက်သည်။ (ဟောတိ။) ဝဋ္ဋံ ဝတ္တတိတိ၊ ကား။ သံသာရဝဋ္ဋံ၊ သံသရာဝဋ်သည်။ ဝတ္တာ တိ၊ ဖြစ်၏။ ဝါ၊ လည်း၏။

ဣတ္ထတ္တန္တိ၊ကား။ ဣတ္ထံဘာဝေါ၊ ဤသို့ပြားသော ခန္ဓာငါးပါး၏ ဖြစ် ကြောင်းဖြစ်ရာတည်း။တေ၊ ဤ ဣတ္ထတ္တံ ဟူသောအမည်သည်။ ခန္ဓပဉ္စကဿ၊ ခန္ဓာငါးပါးအပေါင်း၏။ နာမံ၊ တည်း။ ပညာပနာယာတိ၊ ကား။ နာမ ပညတ္တတ္ထာယ၊နာမပညတ်အကျိုးငှာ။(ဟောတိ။) ဝေဒနာ၊ဝေဒနာ။သညာ၊ သညာ။ဣတိအာဒီနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ နာမပညတ္တတ္ထာယ၊ငှာ။ (ဟော တိ။)ခန္ဓပဉ္စကမို့၊ခန္ဓာပါးပါးအပေါင်းသည်လည်း။ ဇောဝတာ၊ဤမျှအတိုင်း အရှည်ရှိသော နာမ်ရုပ်နှင့် ဝိညာဉ်တို့၏ အချင်းချင်း ကျေးဇူးပြုခြင်းအစား ဖြင့်။ ပညာယတိ၊ ထင်ရှား၏။ ဣတိ အတ္ထော။ ယဒိဒံ နာမရူပံ သဟ ဝိညာဏေနာတိ၊ ကား။ ယံ ဣဒံ နာမရူပံ၊ အကြင်နာမ်ရုပ်သည်။ ဝိညာ ဏေန၊ နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ အညမညပစ္စယတာယ၊ အချင်းချင်းကျေးဇူးပြု ခြင်း၏ အဖြစ်ဟူသော အကျိုးငှာ။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဇောဝတာ၊ဖြင့်။ (ဝဋ္ဋံ၊ သံသရာဝဋ်သည်။ ဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝါ၊ လည်း၏။) ဣတိ စုတ္တံ ဟောတိ။ ဟိ၊ မူန်။ ဣဒံ၊ ဤ ဇောဝတာ အစရှိသော စကားသည်။ ဇတ္ထ၊ ဤပညတ်တို့၏ အကြောင်းကိုပြရာ၌။ နိယျာတိတဝစနံ၊ နိဂုံးအုပ် ကြောင်း စကားတည်း။

အတ္တပညတ္တိအဖွင့်

၁၁၇။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဂမ္ဘီရောစာယံ ။ပ။ ဂမ္ဘီရ ဝဘာသောစာတိပဒဿ၊ အစရှိသော ပုဒ်ဝါကျ၏။ အနုသန္ဓိ်၊ အနုသန္ဓေ ကို။ ဒဿေတွာ၊ ပြတော်မူပြီး၍။ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ တန္တာကုလက ဇာတာတိပဒဿ၊ အစရှိသော ပုဒ်ဝါကျ၏။ အနုသန္ဓိ်၊ ကို။ ဒဿေန္တော၊ ကြောင့်။ ကိတ္တာဝတာစာတိ အာဒိကံ၊ အစရှိသော။ ဒေသနံ၊ ကို။ အာရဘိ၊ တော်မူပြီ။ တတ္ထ၊ ထို ကိတ္တာဝတာ အစရှိသော ဒေသနာတော်၌။ ရူပိ်ဝါ ဟိ အာနန္ဒ ပရိတ္တံ အတ္တာနန္တိ အာဒိသု၊ အစရှိသောပါဠိရပ်တို့၌။ (အတ္ထော ဇေံ ဝေဒိတဗ္ဗော။) ယော၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အဝဏ္ဏံတံ၊ မတိုးပွားစေအပ်သော။ (အကျယ်မဖြန့်အပ်သော။) ကသိဏနိမိတ္တံ၊ကသိုဏ်းနိမိတ်ကို။ အတ္တာတိ၊ အတ္တဟူ၍။ ဂဏှာတိ၊ ယူ၏။ သော၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ (မတိုးပွားစေအပ်သောကသိုဏ်းနိမိတ်ကို အတ္တဟုယူသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။) (အတ္တာနံ၊ကို။)ရူပိ်၊ ရူပ်ရှိ၏ဟူ၍။ ပရိတ္တံ၊ သေးငယ်၏ဟူ၍။ပညပေတိ၊ပညတ်၏။ ပန၊ကား။ ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နာနာကသိဏလာဘီ၊အမျိုးမျိုးသော ကသိုဏ်းကိုရခြင်းရှိသည်။ (အမျိုးမျိုးသောကသိုဏ်းကို အာရုံပြု၍ စျာန်ကိုရခြင်းရှိသည်။) ဟောတိ၊ ၏။ သော၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ (နာနာကသိဏလာဘီ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။) တံ၊ ထို အတ္တကို။ ကဒါစိ၊ တရံတခါ၌။ နီလော (တိ)၊ နီလဟူ၍။ ပညပေတိ၊ ၏။ ကဒါစိ၊ ၌။ ပီတကောတိ၊ ဟူ၍။ ပညပေတိ၊ ၏။

ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဝဏ္ဏံတံ၊ တိုးပွားစေအပ်သော။ (အကျယ်ဖြန့်အပ်သော။) ကသိဏနိမိတ္တံ၊ ကို။ အတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ ဂဏှာတိ၊ ၏။ သော၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ (တိုးပွားစေအပ်သော ကသိုဏ်းနိမိတ်ကို အတ္တဟုယူသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။) (အတ္တာနံ၊ ကို။) ရူပိ်၊ ဟူ၍။ အနန္တံ၊ အဆုံးအပိုင်းအခြားမရှိ ဟူ၍။ ပညပေတိ၊ ၏။ ဝါ ပန၊ တနည်းကား။ ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အဝဏ္ဏံတံ၊ သော။ ကသိဏနိမိတ္တံ၊ ကို။ ဥဋ္ဌါဌေတွာ၊ ခွါ၍။ နိမိတ္တဖုဋ္ဌောကာသံ ဝါ၊ ကသိုဏ်း နိမိတ်သည် တော်ထိအပ်သော ကောင်းကင်အရပ်ကိုသော်သည်းကောင်း။ တတ္ထ၊ ထို နိမိတ္တ ဖုဋ္ဌောကာသ၌။ ပဝတ္တော၊ အာရုံပြုသောအားဖြင့် ဖြစ်ကုန်သော။ စတ္တာ ရော၊ကုန်သော။ခန္ဓေ ဝါ၊ နာမ်ခန္ဓာတို့ကိုသော်လည်းကောင်း။တေသု၊ထိုနာမ် ခန္ဓာတို့တွင်။ဝိညာဏမတ္တမေဝ ဝါ၊ဝိညာဉ်မျှကိုသာလျှင်သော်လည်းကောင်း။ အတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ ဂဏှာတိ၊ ၏။ သော၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ (အတ္တာနံ၊ ကို။)

အရူပိံ၊ ကသိုဏ်းရုပ်မရှိဟူ၍။ ပရိတ္တံ၊ ၍။ ပညပေတီ၊ ၏။ ယော၊ သည်။ ဝစိုတံ၊ သော။ နိမိတ္တံ၊ ကို။ ဥဂ္ဃါဌေတွာ၊ ခွါ၍။ နိမိတ္တဖုဋ္ဌောကာသံ ဝါ တတ္ထ ပဝတ္တေ စတ္တာရော ခန္ဓေ ဝါ တေသု ဝိညာဏ်မတ္တမေဝ ဝါ အတ္တာတိ ဂဏ္ဍာတိ၊ သော အရူပိံ အနန္တံ ပညပေတိ။

၁၁၈။ တတြာနန္ဒာတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ဤပါဌ်၌။ တတြာတိ၊ ကား။ စတူသု၊ ကုန်သော။ တေသု ဒိဋ္ဌိဂတိကေသု၊ ထို မိစ္ဆာအယူရှိသောပုဂ္ဂိုလ် တို့တွင်။ (ယော သော–၌ စပ်။) တေရဟိ ဝါ တိ၊ ကား။ ဣဒါနေဝ၊ ဤဘဝ၌သာ။(ပညပေတိ–၌ စပ်။) ဣတော၊ ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝမှ။ ပရံ၊ နောက် ဖြစ်သော အနာဂတ်ဘဝ၌။ နဲ (ပညပေတိ။)ပညတ်သည်မဟုတ်။ ဧတံ၊ ဤ တေရဟိ ဝါ အစရှိသောစကားကို။ဥစ္ဆေဒဝသေန၊ ဥစ္ဆေဒ အယူ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ တတ္ထဘာဝိံ ဝါတိ၊ ကား။ တတ္ထ ပရလောကေဝါ၊ ထို နောက်လောက၌မူလည်း။ဘာဝိံ၊ ဖြစ်မြဲ ဖြစ်လတ္တံ့သော အတ္တကို။ (ပညပေတိ–၌ စပ်။) ဧတံ၊ ဤ တတ္ထ ဘာဝိံ ဝါ အစရှိသော စကားကို။ သဿတဝသေန၊ သဿတအယူ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ အတထံ ဝါ ပန သန္တန္တိ၊ ကား။ အတထ သဘာဝံ၊ မမှန်ကန်သော သဘောရှိသည်ဖြစ်၍။ သမာနံ၊ ဖြစ်သောအတ္တကို။ (ဥပကပ္ပေဿာမိ–၌ စပ်။) တထတ္တာယာတိ၊ ကား။ တထဘာဝါယ၊ မှန်ကန်သည်၏အဖြစ်ဟူသော အကျိုးငှာ။ ဥပကပ္ပေဿာမိတိ၊ ကား။ သမ္ပာဒေဿာမိ၊ ပြီးစေအံ့။ ဣမိနာ၊ ဤ အတထံ ဝါ ပန အစရှိသောစကားဖြင့်။ ဝိဝါဒံ၊ မိစ္ဆာအယူရှိသူတို့၏ ငြင်းခုံခြင်း ကို။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။

ဥစ္ဆေဒဝါဒီ၊ ဥစ္ဆေဒ အယူရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။(စိန္တေတိ–၌ စပ်။)သဿတဝါဒိနော၊ သဿတ အယူရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ အတ္တာနံ၊ အတ္တကို။ အ တထံ၊ မမှန်သည်ဖြစ်၍။ အနုစ္ဆေဒသဘာဝံ၊ ဥစ္ဆေဒ သဘောမရှိသည်ဖြစ်၍။သမာနံ ပိ၊ ဖြစ်သော်လည်း။ တထတ္တာယ၊ ထို ဥစ္ဆေဒ၏အဖြစ်ဟူသော အကျိုးငှာ။ ဥစ္ဆေဒဘာဝါယ၊ ဥစ္ဆေဒ၏အဖြစ်ဟူသောအကျိုးငှာ။ ဥပကပ္ပေဿာမိ၊ ပြီး စေအံ့။ သဿတဝါဒဥ၊ သဿတ အယူကိုလည်း။ ဇာနာပေတွာ၊ အမှားဟု သိစေ၍။ ဥစ္ဆေဒ ဝါဒမေဝ၊ ဥစ္ဆေဒ အယူကိုသာ။ နံ၊ ထိုသူကို။ ဂါဟေ ဿာမိ၊ ယူစေအံ့။ ဣတိ၊ သို့။ စိန္တေတိ၊ ကြံ၏။ သဿတဝါဒီ ပိ၊သဿတ အယူရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။(စိန္တေတိ–၌ စပ်။) ဥစ္ဆေဒဝါဒိနော၊ဥစ္ဆေဒ အယူရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ အတ္တာနံ၊ ကို။ အတထံ၊ ၍။ အသဿတသဘာဝံ၊ သဿတ သဘောမရှိသည်ဖြစ်၍။ သမာနံ ပိ၊ လည်း။ တထတ္တာယ၊ ထို သဿတ၏ အဖြစ်ဟူသောအကျိုးငှာ။ သဿတဘာဝါယ၊ သဿတ၏အဖြစ်ဟူ

သော အကျိုးငှာ။ ဥပကပ္ပေဿာမိ၊ အံ့။ ဥစ္ဆေဒဝါဒဥ္စ၊ ကိုလည်း။ဇာနာ ပေတွာ၊ အမှားဟုသိစေ၍။သဿတဝါဒမေဝ၊ ကိုသာ။ နံ၊ ကို။ ဂါဟေဿာ မိ၊ အံ့။ ဣတိ စိန္ကေတိ၊ ၏။

ဝေံ သန္တံ ခေါတိ၊ ကား။ ဝေံ၊ သို့(ဖြစ်၍။) သမာနံ၊ ဖြစ်သော။ [ဝေံ သမာနန္တိ ဝေံ ဘူတံ သမာနံ။] ရူပိံ၊ ရူပစျာန်ကိုရခြင်းရှိသောကသိုဏ်း ရုပ်ရှိသော။ [ရူပကသိဏဇ္ဈာနံ ရူပံ ဥတ္တရပဒလောပေန၊ အဓိဂမနဝသေန တံ ဇေဿ အတ္ထီတိ ရူပီတိ အာဟ"ရူပိန္တိ ရူပကသိဏလာဘိ"နွှိ။–ဋီကာ။] ပရိတ္တံ၊ သေးငယ်သော။ အတ္တာနံ၊ ကို။ ပညပေန္တံ၊ ပညတ်သောပုဂ္ဂိုလ်သို့။ (အနုသေတိ–၌ စပ်။)ဣတိ အတ္ထော။ ရူပိန္တိ၊ ကား။ ရူပကသိဏလာဘိံ၊ရူပက သိုဏ်းကိုရခြင်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သို့။(အနုသေတိ–၌စပ်။) ပရိတ္တတ္တာနုဒိဋ္ဌိအနုသေ တိတိ၊ ကား။ အတ္တာ၊ သည်။(ရူပီ၊ ရှိ၏။)ပရိတ္တော၊ သေးငယ်၏။ ဣတိ အယံ ဒိဋ္ဌိ၊ ဤ အယူသည်။ အနုသေတိ၊ အစဉ်လိုက်၍ကိန်း၏။ ပန၊ဆက်၊ သာ၊ ထို အယူသည်။ ဝလ္လိ ဝိယ စ၊ အရွက် အခက်တို့ဖြင့် ရှုပ်ထွေး၍နေ သော တိုသောနွယ်သည်ကဲ့သို့လည်းကောင်း။ လတာ ဝိယ စ၊ ရှည်သောနွယ် သည်ကဲ့သို့လည်းကောင်း။အနုသေတိ၊၏။["ပတ္တပလာသဗဟုလဂစ္ဆသခေ်ပေန ဃနဂဟနဇဋာဝိတာနာ နာတိဒီဃသန္တာနာ ဝလ္လိ၊ တဗ္ဗိပရီတာ လတာ"တိ ဝဒန္တိ။–ဋီကာ။]အပ္ပဟီနဋ္ဌေန၊ မဂ်ဖြင့်မပယ်အပ်သေးသည်၏ အဖြစ်ဟူသော အနက်သဘောအားဖြင့်။ အနုသေတိ၊ ၏။ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဣစ္စာလံ ဝစနာယာတိ၊ ကား။ တံ ပုဂ္ဂလံ၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်ကို။(ဝတ္တုံ–၌ စပ်။)ဝေရူပါ၊ ဤသို့ သဘောရှိသော။ ဒိဋ္ဌိ၊ မိစ္ဆာအယူသည်။ အနုသေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊သို့။ ဝတ္တုံ၊ ပြောဆိုခြင်းငှာ။ ယုတ္တံ၊ သင့်၏။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ဝါရတို့၌။ သေ(ဧသော)၊ ဤ အစီအရင်သည်။ နယော၊ တည်း။

ပန၊ ကား။ အရူပိန္တိ ဇတ္ထ၊ ပါဋ္ဌ၌။ အရူပကသိဏလာဘိံ၊ ရုပ်မဟုတ် သော အာကာသကသိဏစျာန်ကိုရခြင်းရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သို့။(အနုသေတိ–၌စပ်။) ဝါ–တနည်း။(အရူပကွန္ဓဂေါစရံ၊ နာမ်ခန္ဓာဟူသောကျက်စားရာအာရုံရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သို့။(အနုသေတိ–၌စပ်။)ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဇတ္တော ဝတာ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော ပါဋ္ဌိတော်အစဉ်ဖြင့်။ လာဘိနော၊စျာန်ကို

လာဘိနော စတ္တာရော။ ။ရူပကသိဏာဒိလာဘဝသေန၊ ရူပကသိဏ အစရှိ သော စျာန်ကို ရခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ တံ တံ ဒိဋ္ဌိဝါဒံ၊ ထိုထို မိစ္ဆာအယူကို။ သယ မေဝ၊ ကိုယ်တိုင်သာလျှင်။ ပရိကပ္ပေတွာ၊ ကြံဆ၍။ တံ၊ ထို မိစ္ဆာအယူကို။ အာ ဒါယ၊ ယူ၍။ ပဂ္ဂယှ၊ ချီမြောက်၍။ ပညာပနကာ၊ သူတပါးကို သိစေတတ်ကုန် သော။ စတ္တာရော ဒိဋ္ဌိဂတိကာ။

ရခြင်းရှိကုန်သော။ စတ္တာရော၊ လေးယောက်သော မိစ္ဆာအယူရှိသောပုဂ္ဂိုလ်တို့လည်းကောင်း။ တေသံ၊ ထို လာဘီပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ အန္တေဝါသိကာ၊ အနီးနေတပည့် ဖြစ်ကုန်သော။ စတ္တာရော၊ တို့လည်းကောင်း။ တက္ကိကာ၊ ကြံဆခြင်းရှိကုန်သော။ စတ္တာရော၊တို့လည်းကောင်း။ တေသံ၊ ထို တက္ကိကပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ အန္တေဝါသိကာ၊ ကုန်သော။ စတ္တာရော၊ တို့လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ အတ္ထတော၊ အနက်သဘောအားဖြင့်။ သောဋ္ဌသ၊ တကျိပ်ခြောက်ယောက်ကုန်သော။ ဒိဋ္ဌိဂတိကာ၊ မိစ္ဆာအယူရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဝါ၊ တို့ကို။ ဒဿိတာ၊ ပြအပ်ပြီးကုန်သည်။ ဟောန္တိ။[ပါဋ္ဌိတော်၌ ပုဂ္ဂိုလ်လေးယောက်သာ တိုက်ရိုက်လာသော်တည်း ရထိုက်သောအနက်သဘောအားဖြင့်ကား ၁၆-ယောက် ပြပြီးသားဖြစ်သည် ဟူလို။]

နအတ္တပညတ္တိအဖွင့်

၁၁၉။ ဝေံ၊ သို့။ ဝါ၊ဖြင့်။ ယေ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အတ္တာနံ၊ အတ္တကို။ ပညပေန္တိ၊ ပညတ်ကြကုန်၏။ တေ၊ ထို အတ္တ ပညတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ ဒဿေတွာ၊ ပြတော်မူပြီး၍။ (ဒဿေတုံ အာဟ-၌ စပ်။) ဣဒါနိ၊ ၌။ ယေ၊ တို့သည်။ (အတ္တာနံ၊ ကို။)နှ ပညပေန္တိ၊ မပညတ်ကြကုန်။ တေ၊ ထို အတ္တ မပညတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ ဒဿေထုံ၊ငှာ။ ကိတ္တာဝတာ စ အာနန္ဒာတိ အာဒိံ၊ ကို။ (ဘဂဝါ။) အာဟ၊ ပြီ။ ပန၊ ပရိဟာရကို ဆိုဦးအံ့။ ကေ၊ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ (အတ္တာနံ၊ ကို။)နှ ပည

တေသံ အန္တေဝါသိကာ။ ။တေသံ လာဘီနံ ဝါဒံ ပစ္စက္ခတော, ပရမ္ပရာယ စ ဥဂ္ဂဟေတွာ၊ မူလဆရာကြီးတို့၏အထံ၌ ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဆရာအဆက်ဆက် အားဖြင့်လည်းကောင်း သင်ယူ၍။ တထေဝ နံ ခမိတွာ၊ နှစ်သက်၍။ ရောစေတွာ၊ နှစ်သက်၍။ ပညာပနကာ စတ္တာရော၊ မိစ္ဆာအယူရှိသူ လေးယောက်။

တက္ကိကာစတ္တာရော။ ။ကသိဏဗျာနဿ အလာဘိနော (မရကုန်ပဲ။) ကေဝလံ တက္ကနဝသေနေဝ (သင်ယူခြင်းမဖက် သက်သက် ကြံဆခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်သာ။) [''အတ္တသည် ရှိရမည် ကျဉ်းငယ်ရမည်''ဟုလည်းကောင်း အတ္တသည် ရှိလည်း ရှိရမည် ''အန္တ''ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ''ရုပ်ချည်းမရှိရ''ဟူ၍လည်းကောင်း ကြံဆခြင်း အားဖြင့်။] ယထာဝုတ္တေ စတ္တာရော ဒိဋ္ဌိဝါဒေ သယမေဝ အဘိနိဝိဿ (စွဲမြဲစွာ နှလုံးသွင်း၍။) ပဂ္ဂယှ ဌိတာ စတ္တာရော။ [တေသံ အန္တေဝါသိကာလည်း နည်းတူ။-ဋီကာ။]

ပေန္တိ၊ ကုန်သနည်း။ (ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။) တာဝ၊ ဗဟုသုတ အာရဒ္ဓဝိပဿက ပုဂ္ဂိုလ်တို့မှ ရှေးဦးစွာ။ (နိဒ္ဒိဋ္ဌာ၊ ကုန်သော။) သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ အရိယ ပုဂ္ဂလာ၊ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ (အတ္တာနံ။) နပညပေန္တိ၊ ကုန်။ စ၊ ဆက်။ ယေ၊ တို့သည်။ ဗဟုသုတာ၊ များသောသုတရှိကုန်၏။ [ဗဟုသုတ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ပြလို၍ "တိပိဋကဓရာ" စသည်တို့ကိုမိန့်။] တိပိဋကဓရာ၊ပိဋကသုံးပုံကိုဆောင်ကုန်သည်လည်းကောင်း။ ဒွိပိဋကဓရာ၊ ပိဋကနှစ်ပုံကိုဆောင်ကုန်သည်လည်းကောင်း။ ကေပိဋကဓရာ၊ပိဋကတပုံကိုဆောင်ကုန်သည်လည်းကောင်း။ အန္တမသော၊ အောက်ထစ်ဆုံးအားဖြင့်။ ကေနိကာယမ္ပိ၊ တခုသော နိကာယ်ကိုသော်လည်း။ သာဓုကံ၊ စွာ။ ဝိနိစ္ဆိနိတ္ဝာ၊ ဆုံးဖြတ်၍။ ဥဂ္ဂဟိတဓမ္မကထိကော၊ သင်ယူအပ်ပြီးသော ဓမ္မကထာရှိသော။ ဝါ၊ ဓမ္မကထာကို သင်ယူပြီးသော။ (ပုဂ္ဂလော) ပိ၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်းကောင်း။ အာရဒ္ဓဝိပဿကော၊ အားထုတ်အပ်ပြီးသော ဝိပဿနာရှိသော။ ပုဂ္ဂလော ပိ၊ သည်လည်းကောင်း။ (ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။) တေ၊ ထို ဗဟုသုတ အာရဒ္ဓဝိပဿက ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ (အတ္တာနံ။) နပညပေန္တိယေဝ၊မပညတ်ကုန်သည်သာ။ (ဣတိ၊ ဤကား အဖြေတည်း။) [ဝိပဿနာရှသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း ရုပ်နာမ်ဟူသမျှကို "အနိစ္စ....ဒုက္ခ....အနတ္တ"ဟု ရှုနေသောကြောင့် "အတ္တ"ဟု မပညတ်တော့။]ဟိ၊ မှန်။ ဧတေသံ၊ ဤ ဗဟုသုတ အာရဒ္ဓဝိပဿကပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ပဋိဘာဂဂ ကသိဏေ၊ ပဋိဘာဂကသိုဏ်းဌ်။ ပဋိဘာဂကသိဏ မိစ္စေဝ၊ ပဋိဘာဂကသိုဏ်း ဟူ၍သာ။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အရူပက္ခန္ဓေသု စ၊ နာမ်ခန္ဓာတို့၌လည်း။ အရူပက္ခန္ဓာ ဣစ္စေဝ၊ နာမ်ခန္ဓာတို့ဟူ၍သာ။ (ဉာဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။)

အတ္တသမနုပဿနာဇာတ်

၁၂၁။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝါ၊ ဖြင့်။ ယေ၊ တို့သည်။ (အတ္တာနံ၊ ကို။) နပညပေန္တိ၊ ကုန်။ တေ၊ ထို အတ္တကို မပညတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ ဒယ္ဟေတ္ဝာ၊ ၍။ ဣဒါနိ၊ ဦး။ ယေ တေ၊ တို့သည်။ (အတ္တာနံ။) ပညပေန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ၊ ထို အတ္တကို ပညတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ယသ္မာ၊ ကြောင့်။

အတ္တာမစ္ဆဲလမ်းသောပုဂ္ဂိုလ်များ။ ။အရိယာပုဂ္ဂိုလ်များသည် သက္ကာယဒိဋ္ဌိကို ပယ်ပြီးဖြစ်၍ "အတ္တဲ့ဟု အယူမရှိတော့၊ ပဋိသန္ဓေကို အမိဝမ်းတွင်းနှင့်တကွ နိကာယ်တရပ်မျှဖြစ်စေ ကောင်းစွာတတ်ကျွမ်းသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း ရုပ်နာမ်ဓမ္မကို "အတ္တာ"ဟု အယူမရှိတော့။ ပဋိသန္ဓေကို မတတ်ကျွမ်းသော်လည်း ဆရာများ၏နည်းလမ်းအရ "အနိစ္စ....ဒုက္ခ....အနတ္တာ" ဟု မှန်ကန်စွာရှုမြင်နိုင်သော ဝိပဿနာ အားထုတ်သူသည်လည်း ရုပ်နာမ်ဓမ္မကို "အတ္တဲ့"ဟု အယူမရှိတော့။

ဒိဋ္ဌိဝသေန၊ ဒိဋ္ဌိ၏အစွမ်းဖြင့်။ သမနုပဿိတွာ၊ အဖန်ဖန်ရှုရှ်။ ပညပေန္တိ။ စ၊ ဆက်။ နေသံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ သာ သမနုပဿနာ၊ထို အဖန်ဖန်ရှုခြင်းသည်။ ဝီသတိဝတ္ထုကာယ၊ နှစ်ဆယ်သော တည်ရာရှိသော။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိယာ၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၏။ ဝါ၊ ကို။ အပ္ပဟီနတ္တာ၊ မပယ်အပ်သေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဟောတိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (သမနုပဿနာ၏ သက္ကာယဒိဋ္ဌိကို မပယ်အပ်သေးသည့်အတွက် ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။) ဝီသတိဝတ္ထုကုံ၊ နှစ်ဆယ်သော တည်ရာရှိသော။ တံ သက္ကာယဒိဋ္ဌိံ၊ကို။ဒဿေတုံ၊ ငှာ။ ပုန၊ ဖန်။ ကိတ္တာဝတာ စ အာနန္ဒာ တိ အာဒိ မာဟ။

တတ္ထ၊ ထို ကိတ္တာဝတာ စ အာနန္ဒ အစရှိသောပါဋ္ဌိရပ်၌။ ဝေဒနံ ဝါ ဟီတိ ဣမိနာ၊ ဟူသော ဤပါဋ္ဌဖြင့်။ ဝေဒနာကွန္ဓဝတ္ထုကာ၊ ဝေဒနာကွန္ဓာ ဟူသော တည်ရာရှိသော။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ ကို။ ကထိတာ၊ ပြီ။ အပ္ပဋိသံဝေဒနော မေ အတ္တာတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ရူပကွန္ဓဝတ္ထုကာ၊ ရူပန္ဓကွာ ဟူသော တည်ရာရှိသော။ (သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ ကို။ ကထိတာ၊ပြီ။)အတ္တာ မေ ဝေဒိယတိ ဝေဒနာဓမ္မော ဟိ မေ အတ္တာတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ သညာသခ်ါရဝိညာဏကွန္ဓဝတ္ထုကာ၊ သညာကွန္ဓာ သခ်ါရကွန္ဓာ ဝိညာဏကွန္ဓာ ဟူသော တည်ရာရှိသော။ (သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ကထိတာ။) ဟိ၊ မှန်။ဣဒံ ခန္ဓတ္တယံ၊ ဤ သညာကွန္ဓာစသော ခန္ဓာသုံးပါးအပေါင်းသည်။ ဝေဒနာသမ္ပယုတ္တတ္တာ၊ ဝေဒနာနှင့် ယှဉ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝေဒယတိ၊ ခံစားတတ်၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတဿ၊ ဤ သညာကွန္ဓာ စသော ခန္ဓာသုံးပါး၏။ ဝေဒနာဓမ္မော၊ ခံစားခြင်းသဘောသည်။ အဝိပ္ပယုတ္တသဘာဝေါ၊ မကွေမကွာ ယှဉ်သော သဘောတည်း။

အပ္ပဋိသံဝေဒနော။ ။"အပ္ပဋိသံဝေဒနော မေ အတ္တာ၊ ငါ၏ အတ္တသည် ခံစားခြင်းမရှိ"ဟု အတ္တ၏ ဝေဒကအဖြစ်ကို ပယ်လိုက်လျှင် ဝေဒနာကိုအမှူးပြု၍ အတ္တ၏ သဉ္ဇာနနက အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း အစေတနက အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း အဝိဇာနနက အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း ပယ်ပြီးဖြစ်တော့၏၊ ထို့ကြောင့် "ရူပကွန္ဓဝတ္ထုကာ (သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ကထိတာ။)"ဟု မိန့်သည်။ [အပ္ပဋိသံဝေဒနောတိ ဝေဒကဘာဝ ပဋိကွေပမုခေန သဉ္ဇာနနာဒိဘာဝေါ ပိ ပဋိကွိတ္တော ဟောတိ တဒဝိနာဘာဝတောတိ အာဟ "ဣမိနာ ရူပကွန္ဓဝတ္ထုကာ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ကထိတာ"တိ။–ဋီကာ။]

ဝေဒနာဓမ္မော။ ။"ဝေဒနာဓမ္မော ဟိ မေ အတ္တာ၊ ငါ၏အတ္တသည် ဝေဒနာဓမ္မ (ခံစားခြင်းသဘော) ရှိ၏"ဟု ဆိုသောကြောင့် ဝေဒနာကိုမရ၊ ဝေဒနာနှင့် ယှဉ်သော "သညာ သခ်ါရ ဝိညာဉ်" ဟူသော ခန္ဓာသုံးပါးသာ ရ၏။"ထို့ကြောင့် "သညာသခ်ါရ ဝိညာဏကွန္ဓဝတ္ထုကာ (သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ကထိတာ။)ဟု မိန့်သည်။

၁၂၂။ ဣဒါနိ၊ ၌။တတ္ထ၊ထိုဝါဒတို့၌။ဒေါသံ၊ အပြစ်ကို။ ဒဿေန္တော၊ ကြောင့်။ တတြာ နန္ဒာ တိ အာဒိ မာဟ။ တတ္ထ၊ ထိုတတြာ နန္ဒ အစရှိသော ပါဋ္ဌိရပ်၌။ တတြာတိ၊ ကား။ တိသု၊ ကုန်သော။ တေသု ဒိဋ္ဌိဂတိကေသု၊ ထိုမိစ္ဆာအယူရှိသူတို့တွင်။ ["ဝေဒနာ မေ အတ္တာ တိ၊ ဝေဒနာသည် ငါ၏ အတ္တ"ဟု ယူသောပုဂ္ဂိုလ်၊ "အပ္ပဋိသံဝေဒနော မေ အတ္တာတိ၊ ငါ၏အတ္တသည်ခံစားခြင်းမရှိ"ဟု ယူသောပုဂ္ဂိုလ်၊ ဝေဒနာဓမ္မော မေ အတ္တာတိ၊ ငါ၏အတ္တသည် ခံစားခြင်းသဘောရှိ၏" ဟု ယူသောပုဂ္ဂိုလ်၊ ဤ ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်တို့တွင် "ယော သော"၌ စပ်။] ယသ္မိံ အာနန္ဒ သမယေတိအာဒိ၊အစရှိသော ပါဋ္ဌိရပ်ကို၊ (ဝုတ္တံ-၌ စပ်။)ယောယော-အကြင် အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ယံယံဝေဒနံ-အကြင်အကြင်ဝေဒနာကို၊အတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ သမနုပဿတိ၊၏။ တဿတဿ၊ထိုထို ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ (တဿ တဿ) အတ္တဝေနာ၊ ထိုထို အဖန်ဖန်ရှုအပ်သော ဝေဒနာဟူသော အတ္တ၏။ ကဒါစိ၊ တရံတခါ၌။ ဘာဝံ၊ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းကို။ (သမနုပဿတိ၊ ၏။ ဝါ၊ အဖန်ဖန်ရှုရာရောက်၏။) ကဒါစိ၊ ၌။ အဘာဝံ၊ တင်ရှားမဖြစ်ခြင်းကို။ (သမနုပဿတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ၏။) ဣတိဝေမာဒိဒေါသဒဿနတ္ထံ၊ ဤသို့ အစရှိသောအပြစ်ကို ပြခြင်း အကျိုးငှာ။ (ဘဂဝတာ။) ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

၁၂၃။ အနိစ္စာဒီသု၊ အနိစ္စအစရှိသောပုဒ်တို့၌။ (အတ္ထော ဝေံ ဝေဒိတဗ္ဗော။) ဟုတ္ဆာ၊ ဖြစ်ပြီး၍။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ အနိစ္စာ၊ အနိစ္စတည်း။ စောဟိ တေဟိ ကာရဏေဟိ၊ ထိုထို အကြောင်းတို့သည်။ သင်္ဂမ္မ၊ ကောင်းစွာရောက်၍။ သမာဂမ္မ၊ ကောင်းစွာရောက်၍။ ["ရှေးကံ့ ပေါင်းဆုံ၍" ဟု အနက်ပေးကြ၏။ ကံစသောအကြောင်းတို့သည် ၂-ပါး ၃-ပါးမပေါင်းကြ၊ ကိုယ့်အကြောင်းက ကိုယ့်အကျိုးကို ပြုကြသည်။ ထိုသို့ ပြုရာ၌ အကြောင်းတရားက ရောက်လာသကဲ့သို့ဖြစ်သောကြောင့် "သင်္ဂမ္မ" ဟု ဆိုသည်။] ကတာ၊ ပြုအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သခ်တာ၊ သခ်တတည်း။

တတ္ထဒေါသံ ဒဿေန္တော။ ။တတ္ထကို "တေသု ဝါရေသု"ဟု ဋီကာအဖွင့် တွေ့ရ၏။ ဝါရတို့၌ အပြစ်ပြသည်မဟုတ် အယူဝါဒတို့၌ အပြစ်ပြသောကြောင့် "တေသု ဝါဒေသု"ဟု ဋီကာပါဋ္ဌရှိသင့်မည် ထင်သည်။

ကဒါစိ ဘာဝံ, အဘာဝံ။ ။သုခဝေဒနာဖြစ်ခိုက် "အတ္တ" ဟုရှုအပ်သော သုခဝေဒနာကို "ကဒါစိ ဘာဝ" ဟုဆို၍ ဒုက္ခ အဒုက္ခ မသုခဝေဒနာကို "ကဒါစိ အဘာဝ" ဟု ဆိုသည်။ ဒုက္ခဝေဒနာကို ခံစားခိုက်၌လည်းကောင်း အဒုက္ခ မသုခဝေဒနာကို ခံစားခိုက်၌လည်းကောင်း ကျန်နှစ်ပါး၏ အဘာဝဖြစ်ပုံကို သိပါ။

တံ တံ ပစ္စယံ၊ ထိုထို အကြောင်းကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ ကာရ ဏေနေဝ၊ အကြောင်းကြောင့်သာ။ ဥပ္ပန္နာ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာ၊ တည်း။ ခယောတိ အာဒိ၊ ခယောအစရှိသော။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသောပုဒ် အပေါင်းသည်။ ဘဂ်ဿ၊ ဘင်၏။ ဝေဝစနံ၊ တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ (တနည်း) ဟိ (ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ ယံ၊ အကြင် တရားသဘောသည်။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ပျက်၏။ တံ၊ ထို တရားသဘောသည်။ ခီယတိ ပိ၊ ကုန်လည်းကုန်၏။ ဝယတိ ပိ၊ ပျက်လည်းပျက်၏။ ဝိရဇ္ဇတိ ပိ၊ မတပ်မက်လည်း မတပ်မက်။ နိရုဇ္ဇတိ ပိ၊ ချုပ်လည်းချုပ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ခယဓမ္မာတိ အာဒိ၊ ကို။ (ဘဂဝတာ။) ဝုတ္တံ။

ဗျဂါ မေ တိ၊ ကား။ ဝိ အဂါ၊ ကင်းပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဗျဂါ၊ မည်၏။ [ဝိပုဗ္ဗ ဂမု၊ အာဝိဘတ်၊ ဂမကို ဂါပြု။] မေ၊ ၏။ အတ္တာ၊ သည်။ ဝိဂတော၊ ကင်းပြီ။ နိရုဒ္ဓေါ၊ ချုပ်ပြီ။ ဣတိ အတ္ထော။ ပန၊ ပရိဟာရ ။ပ။ ဆိုဦးအံ့။ ဧကဿေဝ၊ တယောက်တည်း၏ပင်။ တိသု ပိ၊ ကုန်သော။ ကာလေသု၊ ကာလတို့၌။ ဧသော၊ ဤ ခံစားခြင်းသဘောသည်။ မေ၊ ၏။ အတ္တာ၊ တည်း။ ဣတိ၊ ဤအယူသည်။ ဟောတိ ကိံ၊ ဖြစ်သလော။ ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။ ပန၊ အဖြေကား။ (ဧကဿေဝ၊ ပင်။ တိသု ပိ၊ ကုန်သော။ ကာလေသု၊ တို့၌။ ဧသော၊ သည်။ မေ၊ ၏။ အတ္တာ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သည်။) ကိံ နဘဝိဿတိ၊ အဘယ်မှာ မဖြစ်ပဲ ရှိအံ့နည်း။ (ဘဝတိယေဝ၊ ဖြစ်နိင်သည်သာ။) ဟိ၊ မှန်။ ဒိဋ္ဌိဂတိကဿ၊ မိစ္ဆာအယူရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ထုသရာသိမှိ၊ ဖွဲ့အစု၌။ နိက္ခိတ္တခါဏုကဿေဝ၊ စိုက်ထားအပ်သော သစ်ငုတ်၏ကဲ့သို့။ နိစ္စလတာ နာမ၊ မလှုပ်ရှားသည်၏ အဖြစ်မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဝနမက္ကဋ္ဌော ဝိယ၊ တောမျောက်ကဲ့သို့။ အညံ၊ အခြားသော အရာကို။ ဂဏှာတိ၊ ယူ၏။ အညံ၊ အခြားသော အရာကို။ မုဥ္ဇတိ၊ လွှတ်၏။

အနိစ္စသုခဒုက္ခဝေါကိဏ္ဏန္တိ၊ ကား။ ဝိသေသေန၊ သုခ အစရှိသည်တို့၏ အထူးအားဖြင့်။ တံ တံ ဝေဒနံ၊ ထိုထို ဝေဒနာကို။ အတ္တာ တိ၊ ဟူ၍။ သမနုပဿန္တော၊ အဖန်ဖန်ရှုသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အနိစ္စဥ္ဇေဝ၊ အနိစ္စလည်းဖြစ်သော။ သုခဥ္ဇ၊ သုခလည်းဖြစ်သော။ ဒုက္ခဥ္ဇ၊ ဒုက္ခလည်းဖြစ်သော။ အတ္တာနံ၊ ကို။ သမနုပဿတိ၊ ၏။ [သုခဥ္ဇ ဒုက္ခဥ္ဇာတိ ဧတ္ထ စသဒ္ဒေန အဒုက္ခမသုခံ သင်္ဂဏှာတိ။–ဋီကာ။] အဝိသေသေန၊ သုခ ဒုက္ခဟု အထူးမမ သာမညအားဖြင့်။ ဝေဒနံ၊ ကို။ အတ္တာ တိ၊ ၍။ သမနုပဿန္တော၊

သည်။ ဝေါကိဏ္ဏံ၊ ရောပြွမ်းသော။ ဥပ္ပါဒဝယဓမ္မံ၊ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်း သဘောရှိသော။ အတ္တာနံ၊ ကို။ သမနုပဿတိ။ ဟိ၊ မှန်။ ဝေဒနာ၊သည်။ တိဝိဓာ စေဝ၊ သုံးပါးအပြားရှိသည်လည်းကောင်း။ ဥပ္ပါဒဝယဓမ္မာ စ၊ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်း သဘော ရှိသည်လည်းကောင်း။ (ဟောတိ။) ဇသ (ဇသော)၊ ဤ မိစ္ဆာအယူရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တဉ္ဆ၊ ထို သုံးပါးအပြား ရှိသော ဝေဒနာကိုလည်း။ အတ္တာတိ သမနုပဿတိ။

ဣတိ၊ ဤသို့လျှင်။ အဿ၊ ထို မိစ္ဆာအယူရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ (အယူအားဖြင့်။) အတ္တာ၊ သည်။ အနိစ္စော စေဝ၊ အနိစ္စသည်လည်းကောင်း။ ကေဝလော၊ တပြိုင်နက်သော ခဏဘင်္ဂီ။ ဗဟူနံ၊ ကုန်သော။ ဝေဒနာနံ၊ တို့၏။ ဥပ္ပါဒေါ စ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်လည်းကောင်း။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ပန၊ ထိုသို့ ဖြစ်ပါလျက်။ ဇသ (ဇသော)၊ ဤ မိစ္ဆာအယူရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တံ အတ္တာနံ၊ ကို။ အနိစ္စံ၊ ဟူ၍။ အနုဇာနာတိ၊ ခွင့်ပြု၏။ ဝါ၊ ခွင့်ပြုရာရောက်၏။ ကေဝလော၊ ဘင်္ဂီ။ ဗဟူနံ၊ ကုန်သော။ ဝေဒနာနံ၊ တို့၏ ။ဥပ္ပတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣမမတ္ထံ၊ ဤ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ တသ္မာတိဟာနန္တ ။ပ။ သမနုပဿိတုန္တိ၊ ဟူ၍။ (ဘဂဝ စာ။) ဝုတ္တံ။

၁၂၄။ ယတ္ထ ပနာဝုသောတိ၊ ကား။ ယတ္ထ သုဒ္ဓရူပက္ခန္ဓေ၊ အကြင် သက်သက်သော ရူပက္ခန္ဓာဌ်။ သဗ္ဗသော၊ ကြွင်းမဲ့သည်သို့ အလုံးစုံအားဖြင့်။ ဝေဒယိတံ၊ ခံစားတတ်သော သဘောသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ အပိ နု ခေါ တတ္ထာတိ၊ ကား။ ဝေဒနာဝိရဟိတေ၊ ဝေဒနာမှကင်းသော။ တသ္မိံ တာလဝတ္ထေ ဝါ၊ ထို ထန်းရွက်ယပ်ဝန်းဌ်လည်းကောင်း။ တသ္မိံ ဝါတပါနေ ဝါ၊ ထို လေသောက်ပြတင်းဌ်လည်းကောင်း။ အသ္မိံ၊ ငါဖြစ်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ အဟံကာရော၊ ငါဟုပြုတတ်သော သဘောသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ အပိ နု ခေါ၊ ဖြစ်နိုင်ရာအံ့လော။ ဣတိ အတ္ထော။ တသ္မာတိဟာနန္တာတိ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သုဒ္ဓရူပက္ခန္ဓော၊ သည်။ ဥဋ္ဌာယ၊ ထ၍။ အဟံ၊ သည်။ အသ္မိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ န ဝဒတိ၊ မဆို။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတေန ပိ၊ ဤ ဆန့်ကျင်ဘက်၏အဖြစ်ကို ပြီးစေခြင်းကြောင့်လည်း။ ဧတံ၊ ဤ ဝေဒနာကို အတ္တာဟု အဖန်ဖန်ရှုခြင်းစသောအယူသည်။ နက္ခမတိ၊မနှစ်သက်။ ဣတိ အတ္ထော။

ဧတေန ပိ တံ နက္ခမတိ။ ။ဧတေန ဝိရုဒ္ဓတ္တာသာဓနေနာ ပိ (ဤရှေ့နောက် ဆန့်ကျင်ဘက်၏အဖြစ်ကို ပြီးစေတတ်သော အကြောင်းကြောင့်လည်းကောင်း။) သဗ္ဗေန သမ္ဗံ (အချင်းခပ်သိမ်း။) အတ္တာနော အဘာဝေန ပိ (အတ္တာ၏ မရှိခြင်းကြောင့်

၁၂၅။ အပိ နု ခေါ တတ္ထ အယ မဟ မသ္မိတိ သိယာ တီ၊ ကား။ ဝေဒနာဓမ္မေသု၊ ခံစားခြင်း သဘောရှိကုန်သော။ တီသု၊ ကုန်သော။ တေသု ခန္ဓေသု၊ ထို ခန္ဓာတရားတို့တွင်။ ကေဓမ္မော ပိ၊ တပါးသောတရား သည်လည်း။ (သိယာ-၌ စပ်။) ဝါ၊ ကိုလည်း။ (ဝတ္တမ္မော-၌ စပ်။) အယံ နာမ၊ ဤ မည်သော တရားသည်။ အဟံ၊ သည်။ အသ္မိ၊ ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဝတ္တမ္မော၊ ပြောဆိုထိုက်သည်။ သိယာ အပိ နု ခေါ၊ ဖြစ်ရာအံ့လော။ အထ ဝါ၊ ကား။ ဝေဒနာနိရောဓော၊ ဝေဒနာ၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ ဝေဒနာယ၊ ဝေဒနာနှင့်။ သဟေဝ၊ တကွသာလျှင်။ နိဂ္ဂဒ္ဒေသု၊ ချုပ်ကုန်သော။ တီသု၊ ကုန်သော။ တေသု ခန္ဓေသု၊ ထိုခန္ဓာတို့တွင်။ အယံ၊ ဤ ခန္ဓာသည်။ အဟံ၊ သည်။ အသ္မိ၊ ၏။ ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့သော်လည်းကောင်း။ အဟံ၊ သည်။ အသ္မိ၊ ၏။ ဣတိ ဝါ၊ လည်းကောင်း။ ဥပပဇ္ဇေယျ အပိ နု ခေါ၊ ဖြစ်ရာအံ့လော။ ဣတိ အတ္ထော။ အထ၊ မေးတော်မူပြီးရာ ထို အခါ၌။ အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ သည်။ သသဝိသာဏသ၊ ယုန့်ချို၏။ တိဓိဏဘာဝံ၊ ထက်သည်၏ အဖြစ်ကို။ (န သမ္ပဇ္ဇိစ္ဆတိ) ဝိယ၊ လက်မခံသကဲ့သို့။ (တထာ၊ တူ။) တံ၊ ထို ငါဟုပြုအပ်သော အတ္တ၏ဖြစ်ခြင်းကို။ အ သမ္ပဇ္ဇိစ္ဆန္တော၊ လက်မခံလိုသည်။ (ဟုတ္ဝာ။) နောဟေတံ ဘန္တေတိ ဇာဟ။ [တန္တီ "အဟ မသ္မိ" တိ အဟံကာရပ္ပတ္တိံ ။-ဋီကာ။]

တတ္ထော ဝတာ၊ ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော ဒေသနာအစဉ်ဖြင့်။ ကိံ၊ အဘယ်တရားသည်။ ဝါ၊ ကို။ ကထိတံ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဝဋ္ဋကထာ၊ ဝဋ်နှင့်စပ်သောတရားတော်ကို။ ကထိတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ၊ ခဲ့။ ဘဂဝါ။ ဝဋ္ဋကထံ၊ကို။ ကထေန္တော၊ ဟောတော်မူလတ်သော်။ ကတ္ထစိ၊ အချို့အရာ၌။ အဝိဇ္ဇာသိသေန၊ အဝိဇ္ဇာဟူသော အဉီးပဓာနဖြင့်။ ဝါ၊ အဝိဇ္ဇာကို ခေါင်းတပ်သဖြင့်။ ကထေသိ၊ ပြီ။ ကတ္ထစိ၊ ၌။ တဏှာသိသေန၊ တဏှာဟူသော အဉီးပဓာနဖြင့်။ ဝါ၊ တဏှာကို ခေါင်းတပ်သဖြင့်။(ကထေသိ။) ကတ္ထစိ၊ ၌။ ဒိဋ္ဌိသိသေန၊ ဒိဋ္ဌိဟူသော အဉီးပဓာနဖြင့်။ ဝါ၊ ဒိဋ္ဌိကို ခေါင်းတပ်သဖြင့်။(ကထေသိ။) တတ္ထ၊ ထိုသုံးပါးသော

လည်းကောင်း။) ပဏ္ဍိတာနံ နရုစ္စတိ တေ ဒဿနံ။ [ဤ အတ္တဟူသောအယူကို ပညာရှိတို့ကား မနှစ်သက်။-ဋီကာ။]

အဝိဇ္ဇာသိသေန။ ။အဝိဇ္ဇံ ဥတ္တမင်္ ကတွာ၊ ဦးခေါင်းပြု၍၊ ခေါင်းတပ်၍။ အဝိဇ္ဇာမုခေန၊ အဝိဇ္ဇာကို အဉီးပဓာနပြု၍။ ဧကတိအတ္ထော။-ဋီကာ။ပဓာနနည်းအားဖြင့် အဝိဇ္ဇာကို ခေါင်းတပ်၍ ဟောတော်မူသည်-ဟူလို။

သီသတို့တွင်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣတော၊ ဤမည်သောဘုရား ဤမည်သော စကြာမင်း၏ လက်ထက်မှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ နာဟောသိ၊ မဖြစ်သေး။ အထ ပစ္ဆာ၊ ထိုမှနောက်၌။(အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။) သမဘဝိ၊ စရှ်ဖြစ်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ အဝိဇ္ဇာယ၊ ၏။ ပုရိမာ၊ ရှေးဖြစ်သော။ ကောဋိ၊ အစ အပိုင်းအခြားသည်။ နပ္ပညာယတိ၊ မထင်ရှား။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေဋ္ဌ၊ ဤသို့လည်း။ ဣဒံ၊ ဤ အဝိဇ္ဇာ၏အစ မထင်ရှားခြင်းကို။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ အထ စ ပန၊ ထိုသို့ ဆိုအပ်ပါသော်လည်း။ ဣဒပ္ပစ္စယာ၊ ဤ အာသဝေါ တရားဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ ပညာယတိ၊ထင်ရှား၏။ ဣတိ ဝေံ၊ သို့။ အဝိဇ္ဇာသီသေန၊ ဖြင့်။ ဝါ၊ ဖြင့်။ ကထိတာ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣတော၊ မှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ဘဝတဏှာ၊ သည်။ နာဟောသိ၊ သေး။ အထ ပစ္ဆာ၊ ၌။(ဘဝတဏှာ၊ သည်။)သမဘဝိ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဝတဏှာယ၊ ၏။ ပုရိမာ၊ သော။ ကောဋိ၊ သည်။နပ္ပညာယတိ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေဋ္ဌ၊ လည်း။ ဣဒံ၊ ဤ ဘဝတဏှာ၏အစ မထင်ရှားခြင်းကို။ဝုစ္စတိ၊၏။အထ စ ပန၊ထိုသို့ ဆိုအပ်ပါသော်လည်း။ဣဒပ္ပစ္စယာ။ ဤ ဝေဒနာဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဘဝတဏှာ၊ သည်။ ပညာယတိ၊ ၏။ ဣတိ ဝေံ၊ သို့။ တဏှာသီသေန၊ ဖြင့်။ ဝါ၊ ဖြင့်။ ကထိတာ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣတော၊ မှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ဘဝဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ နာဟောသိ၊ သေး။ အထ ပစ္ဆာ၊ ၌။ (ဘဝဒိဋ္ဌိ၊ သည်။) သမဘဝိ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဝဒိဋ္ဌိယာ၊ ၏။ ပုရိမာ၊ သော။ ကောဋိ၊ သည်။ နပ္ပညာယတိ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေဋ္ဌ၊ လည်း။ ဣဒံ၊ ဤ ဘဝဒိဋ္ဌိ၏ အစ မထင်ရှားခြင်းကို။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ အထ စ ပန၊ လည်း။ ဣဒပ္ပစ္စယာ၊ ဤ တဏှာဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဘဝဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ ပညာယတိ။ ဣတိ ဝေံ၊ သို့။ ဒိဋ္ဌိသီသေန၊ ဖြင့်။ ဝါ၊ ဖြင့်။ ကထိတာ။ ဣဓာပိ၊ ဤသုတ်၌လည်း။ ဒိဋ္ဌိသီသေနေဝ၊ ဖြင့်သာ။ ဝါ၊ ဖြင့်သာ။ ကထိတာ၊ ပြီ။

ဟိ၊ မှန်။ ဒိဋ္ဌိဂတိကော၊ သည်။ သုခါဒိဝေဒနံ၊ သုခအစရှိသော ဝေဒနာကို။ အတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ အဟံကာရမမံကာရပရာမာသ

ကောဋိ နပ္ပညာယတိ။ ။"အသုကဿ နာမ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ စက္ကဝတ္တိနော ဝါ ကာလေ အဝိဇ္ဇာ ဥပ္ပန္နာ၊ နှ တတော ပုဗ္ဗေ အတ္ထီ"တိ အဝိဇ္ဇာယ အာဒိ မရိယာဒါ၊(ကောဋိ၏အဖွင့်။) အပ္ပဋိဟတ္တာဿ၊ အပိစ်အပင်မရှိသော။ မမ သမ္ဗညုတ ညာဏဿာပိ နှ ပညာယတိ၊ (ကသ္မာ၊) အဝိဇ္ဇမာနတ္တာဝေ၊ မရှိသည်၏အဖြစ် ကြောင့်တည်း။ ဣတိ အတ္ထော။—ဋီကာ။

ဝသေန၊ ငါဟု မာနကိုပြုခြင်း ငါဉစ္စာဟု တဏှာကို ပြုခြင်း မှားမှား ယွင်းယွင်း သုံးသပ်ခြင်းဟူသော ဒိဋ္ဌိ၏ အစွမ်းဖြင့်။ သမ္မာဝဝယောနိဂတိ ဝိညာဏဋ္ဌိတိ သတ္တာဝါသေသု၊အလုံးစုံသောဘဝ အလုံးစုံသောယောနိ အလုံးစုံသောဂတိ အလုံးစုံသော ဝိညာဏဋ္ဌိတိ အလုံးစုံသော သတ္တာဝါသတို့တွင်။ တတော တတော၊ ထိုထိုဘဝ ယောနိ ဂတိ ဝိညာဏဋ္ဌိတိ သတ္တာဝါသမှ။ စဝိတ္ဝာ၊ စုတေ၍။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုဘဝ ယောနိ ဂတိ ဝိညာဏဋ္ဌိတိ သတ္တာဝါသ၌။ ဥပပဇ္ဇန္တော၊ ဖြစ်လျက်။ မဟာသမုဒ္ဒေ၊ ၌။ ဝါတုက္ခိတ္တ နာဝါ ဝိယ၊ လေသည် တိုက်လှုပ်အပ်သော လှေကဲ့သို့။ သတတံ၊ အမြဲ။ သမိတံ၊ မပြတ်။ ပရိဇ္ဇမတိ၊ ထက်ဝန်းကျင်လည်၏။ ဝါ၊ ချာချာလည်၏။ ဝဋ္ဋတော၊ ဝဋ်မှ။ သိသံ၊ ဦးခေါင်းကို။ ဥက္ခိပိတုံ ယေဝ၊ မြှောက်ခြင်းငှာပင်။ ဝါ၊ ဖော်ခြင်းငှာပင်။ နှ သင်္ကောတိ၊ မစွမ်းနိုင်။

၁၂၆။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝါ။ ပစ္စယာကာရမ္မဏဿ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၌ တော့ဝေသော။ ဒိဋ္ဌိဂတိကဿ၊ ၏။ (ဝဋ်–၌ စပ်။) ဇောတ္တကေန၊ ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ ကထာမဂ္ဂေန၊ စကားတော်အစဉ်ဖြင့်။ ဝဋ်၊ ဝဋ်ဆင်းတရားကို။ ကထေတွာ၊ ၍။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ဝိဝဋ်၊ ဝဋ်မှလွတ်သော နိဗ္ဗာန်ကို။ ကထေန္တော၊ ကြောင့်။ ယတော ခေါ ပန အာနန္ဒ ဘိက္ခုတိအာဒိ မာဟ။

စ ပန၊ အံ့။ တံ ဝိဝဋ္ဋကထံ၊ ထို ဝဋ်မှလွတ်သော နိဗ္ဗာန်တရားစကားကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဒေသနာသု၊ တို့၌။ ကုသလတ္တာ၊ ကျမ်းကျင်တော်မူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ [“ဒေသနာသု ကုသလတ္တာ၊ ဒေသနာတို့၌ လွန်စွာ ကျွမ်းကျင်တော်မူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်” ဟုလည်း အနက်ပေးသင့်၏။] ဝိဿဋ္ဌကမ္မဋ္ဌာနံ၊ စွန့်လွှတ်အပ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းရှိသော။ နဝကမ္မာဒိ-

---

ပစ္စယာကာရ။ပ။ဝိဝဋ်။ ။ပစ္စယာကာရမ္မဏသာတိ ဘူတကထန-မေတံ၊ ပစ္စယာကာရမ္မဏသသည် ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း ပြောဆိုကြောင်း စကားတည်း။ နှ ဝိသေသနံ၊ ပစ္စယာကာရမဟုတ်သော ဒိဋ္ဌိဂတိက ရှိသောကြောင့် ဝိသေသနပြုသည်မဟုတ်။ သမ္မော ဝိ ဟိ ဒိဋ္ဌိဂတိကော ပစ္စယာကာရမ္မဏော ဧဝါတိ၊ ဆိုလိုရင်းကား....ဒိဋ္ဌိဂတိကမှန်သမျှသည် ပစ္စယာကာရ၌ မှီဝဲချည်းသာတည်း။ သဒ္ဒါကျမ်းတို့၌ကား ပစ္စယာကာရမ္မဏသကို “ဘူတကထန ဝိသေသန” ဟုပင် နာမည်တပ်၏။ နဝိသေသနံဖြင့် “ဗျဝစ္ဆေဒက ဝိသေသန မဟုတ်” ဟု ကန့်ပါ။ ဝိဝဋ်ကထေန္တောတိ ဝဋ္ဋတော ဝိနိမုတ္တော။ (“ဝ”ကို “ဝိနိမုတ်” ဟု ဖွင့်သည်။) ဝိမောက္ခော၊ ဝဋ်မှလွတ်သော နိဗ္ဗာန်။—ဋီကာ။

ဝသေန၊ နဝကမ္မ အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ [အာဒိဖြင့် ဥဒ္ဒေသ ပရိပုစ္ဆာ စသည်ကိုယူပါ။] ဝိကွံတ္တပုဂ္ဂလံ၊ ပျံလွှင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ အနာမသိတ္ဝာ၊ သုံးသပ်တော်မမူပဲ။ ကာရကာဿ၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ သြဝါဒကို ပြုကျင့်လိုက်နာသော။ သတိပဋ္ဌာန ဝိဟာရိနော၊ သတိပဋ္ဌာန်ဖြင့် နေလေ့ရှိသော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ဝါ၊ စပ်သဖြင့်။ အာရဘန္တော၊ အားထုတ်တော်မူလိုသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နေဝ။ပ။သမနုပဿီတိ အာဒိ မာဟ။

ဟိ၊ မှန်။ ဇဝရူပေါ၊ သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန်၊ ၃အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော။ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ၊ အဇ္ဈတ္တမူလည်းဖြစ်သော။ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ၊ ဗဟိဒ္ဓမူလည်း ဖြစ်သော။ သြဠာရိကံ ဝါ၊ ကြမ်းသည်မူလည်း ဖြစ်သော။ သုခုမံ ဝါ၊ သိမ်မွေ့သည်မူလည်း ဖြစ်သော။ ဟီနံ ဝါ၊ ယုတ်ညံ့သည်မူလည်း ဖြစ်သော။ ပဏီတံ ဝါ၊ မွန်မြတ်သည်မူလည်း ဖြစ်သော။ ယံ ဒူရေ ဝါ၊ အကြင် အဝေးဠ်မူလည်း ဖြစ်သော။ ယံ သန္တိကေ ဝါ၊ အကြင်အနီးဠ်မူလည်း ဖြစ်သော။ ယံ ကိဉ္စိ၊ အမှတ်မရှိ ကြွင်းမဲ့ညဿံ အလုံးစုံသော။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ (အတ္ထိ။) သဗ္ဗံ၊ သော။ (တံ) ရူပံ၊ ကို။ အနိစ္စတော၊ အားဖြင့်။ ဝဝတ္ထပေတိ၊ ပိုင်းခြားမှတ်သား၏။ ၎ကံ၊ တမျိုးသော။ သမ္မသနံ၊ အနိစ္စဟု သုံးသပ်ကြောင်းဉာဏ်သည်။ (ဟောတိ။) ဒုက္ခတော၊ အားဖြင့်။ ဝဝတ္ထပေတိ၊ ၏။ ၎ကံ၊ သော။ သမ္မသနံ၊ ဒုက္ခဟု သုံးသပ်ကြောင်း ဉာဏ်သည်။ (ဟောတိ။) အနတ္တတော၊ အားဖြင့်။ ဝဝတ္ထပေတိ၊ ၏။ ၎ကံ၊ သော။ သမ္မသနံ၊ အတ္တဟုသုံးသပ်ကြောင်း ဉာဏ်သည်။ (ဟောတိ။) [ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂပါဠိ မဟာဝဂ် သမ္မသန နိဒ္ဒေသ။] ဣတိ အာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တာသာ၊ သော။ သမ္မသနဉာဏာသာ၊ ၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းအားဖြင့်။ သဗ္ဗမမွေသု၊ အလုံးစုံသောတရားတို့၌။ ပဝတ္တတ္တာ၊ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝေဒနံ၊ ကို။ အတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ နေဝ သမနုပဿတိ၊ မရှုတော့။ အညံ၊ ဝေဒနာမဟုတပါးသော သညာစသည်ကို။ (အတ္တာတိ၊ ဟူ၍။) န (သမနုပဿတိ)၊ တော့။ သော၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဧဝံ၊ သို့။ အသမနုပဿန္တော၊ လတ်သော်။ လောကေ၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ဟူသောလောက၌။ ကိဉ္စိ၊ ဘာကိုမျှ၊ န ဥပါဒိယတိ၊ တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် ကပ်၍ မယူတော့။ ဝါ၊ မစဲလမ်းတော့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ခန္ဓလောကာဒိဘေဒေ၊ ခန္ဓလောက အစရှိသော အပြားရှိသော။ လောကေ၊ ၌။ ရူပါဒိသု၊ ရုပ်အစရှိကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ တို့တွင်။ ကိဉ္စိ၊ သော။ ကေဓမ္မမ္မိ၊ တခုသော တရားကိုလည်း။ အတ္တာတံ ဝါ၊

အတ္တာဟူ၍လည်းကောင်း။ အတ္တနိယန္တိ ဝါ၊ အတ္တ၏ ဥစ္စာဟူ၍လည်းကောင်း။ န ဥပါဒိယတိ၊ တေဉ္စ။

အနုပါဒိယံ နု ပရိတဿတိတိ၊ ကား။ အနုပါဒိယန္တော၊ မစ္ဆဲလမ်းလတ်သော်။ တဏှာဒိဋ္ဌိမာနပရိတဿနာယ ပိ၊ အဖန်ဖန် တောင့်တတတ်သော တဏှာ ဒိဋ္ဌိ မာနဖြင့်လည်း။ န ပရိတဿတိ၊ မတောင့်တတေဉ္စ။ အပရိတဿန္တိ၊ ကား။ အပရိတဿမာနော၊ မတောင့်တလတ်သော်။ ပစ္စတ္တညေဝ ပရိနိဗ္ဗာယတိတိ၊ ကား။ အတ္တနော ဝ၊ ကိုယ်တိုင်သာလျှင်။ ကိလေသပရိနိဗ္ဗာနေန၊ ကိလေသာတို့၏ငြိမ်းအေးခြင်းအားဖြင့်။ ပရိနိဗ္ဗာယတိ၊ ငြိမ်းအေး၏။ ပန၊ ဆက်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပရိနိဗ္ဗုတဿ၊ ငြိမ်းအေးပြီးသော။ အဿ၊ ထို ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏။ ပစ္စဝေက္ခဏာပဝတ္တိဒဿနတ္ထံ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်၏ ဖြစ်ပုံကိုပြခြင်းအကျိုးငှာ။ ခီဏာ ဇာတီတိ အာဒိ၊ အစရှိသော ပါဠိရပ်ကို။ (ဘဂဝတာ။) ဝုတ္တံ။

ဣတိ သာ ဒိဋ္ဌိတိ၊ ကား။ တထာ၊ ထို အခြင်းအရာအား ဖြင့်။ ဝိမုတ္တာဿံ၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်ပြီးသော။ အရဟတော၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏။ ယာ ဒိဋ္ဌိ၊ အကြင် မိစ္ဆာအယူသည်။ (အတ္ထိ။) သာ (ဒိဋ္ဌိ)၊ ထို မိစ္ဆာအယူသည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ အပြားရှိသော။ ဒိဋ္ဌိ၊ ဒိဋ္ဌိတည်း။ (ဣတိ။ ယော၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဝဒေယျ၊ ပြောဆိုရာ၏။ တဿ၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်၏။ တံ၊ ထို စကားသည်။ အကလ္လံ၊ မသင့်။) [ဤသို့ ပါဠိတော်ကိုယူပေးမှ အဓိပ္ပါယ်ရသည်။] "ဣတိသာဒိဋ္ဌိ" တိပိ၊ ဟူ၍လည်း။ ပါဌော၊ ပါဠိတော်ပါဌ်သည်။ (အတ္ထိ။) တထာ၊ ဖြင့်။ ဝိမုတ္တော၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်ပြီးသော။ ယော အရဟာ၊ သည်။ (အတ္ထိ။) ဧဝံ၊ ဤသို့အပြားရှိသော။, အဿ၊ ထို ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဒိဋ္ဌိ၊ မိစ္ဆာအယူတည်း။ (ဣတိ ယော ဝဒေယျ တ ဿတံ အကလ္လံ။) ဣတိ အတ္ထော။

တဒကလ္လန္တိ၊ ကား။ တံ၊ ထို စကားသည်။ နု ယုတ္တံ၊ မသင့်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ (တံ၊ ထို စကားသည်။ နု ယုတ္တံ၊ နည်း။) ဟိ (ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ ဧဝံ သတိ၊ ဤသို့ ပြောတိုင်းဖြစ်လတ်သော်။ (သတ္တဝါသည် သေရာအခါမှ နောက်၌ဖြစ်သေး၏ ဟု စသည်ဖြင့် "ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်မှာ မိစ္ဆာအယူဖြစ်၏" ဟု ပြောတိုင်းဖြစ်လတ်သော်။) အရဟာ၊ သည်၊ ကို၌၊ တစုံတခုကို။ နု ဇနာတိ၊ မသိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သည်။ ဝါ၊ ဆိုရာရောက်သည်။ ဘဝေယျ၊ ရာ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ဥတ္တာ၊ ၍။ ဝိမုတ္တံ၊ သော။

အရဟန္တံ စ၊ ကိုကား။ ကိုဋ္ဌ၊ ကို။ နာ ဇာနာတီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တုံ၊ ဌာ။ နာ ယုတ္တံ။ တေနေဝ၊ ထို့ကြောင့်ပင်။ စတုန္နမ္မို၊ ကုန်သော။ နယာနံ၊ နည်းတို့၏။ (ပါဠိတော်၌ ပြအပ်သောနည်းတို့၏။) အဝသာနေ၊ အဆုံး၌။ တံ ကိဿ ဟေတူတိ အာဒိမာဟ။

တတ္ထ၊ ထို တံ ကိဿ ဟေတု အစရှိသော စကားရပ်၌။ ယဝတာ အာနန္ဒ အဓိဝစနန္တိ၊ ကား။ ယတ္တကော၊ အကြင်မျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ အဓိဝစနသင်္ခါတော၊ အဓိဝစန ဟု ဆိုအပ်သော။ ဝါ၊ သဒ္ဒါ ကိုသာ အကြီးအကဲပြု၍ ဖြစ်သောအရာဟု ဆိုအပ်သော။ ဝေါဟာရော၊ ခေါ်ဝေါ်ပြောဆိုကြောင်း နာမည်ပညတ်သည်။ အတ္ထိ။ ယာဝတာ အဓိဝစနပထောတိ၊ ကား။ ယတ္တကော၊ သော။ အဓိဝစနဿ၊ သဒ္ဒါကိုသာ အကြီးအကဲပြု၍ဖြစ်သော နာမည်ပညတ်၏။ ပထော၊ အကြောင်းသည်။ (အတ္ထိ။) ဝါ၊ တနည်း။ ခန္ဓာ၊ ခန္ဓာတို့သည်လည်းကောင်း။အာယတနာနိ၊ တို့သည်လည်းကောင်း။ ဓာတုယော၊ တို့သည်လည်းကောင်း။ အတ္ထိ၊ ကုန်၏။ သမ္ဘတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ပုဒ်တို့၌။(နိရုတ္တိ နိရုတ္တိပထ အစရှိသောပုဒ်တို့၌။) သေ (သော)၊ သည်။ နယော၊ တည်း။ ပညာဝစရန္တိ၊ ကား။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ အဝစရိတဗ္ဗံ၊ တက်ရောက်ထိုက်သော။ ခန္ဓပဉ္စကံ၊ ခန္ဓာငါးပါး အပေါင်းသည်။(အတ္ထိ။) တဒဘိညာတိ၊ ကား။ တံ၊ ထို အဓိဝစန အဓိဝစနပထ စသည်ကို။ အဘိဇာနိတွာ၊သိ၍။(ဝိမုတ္တော ဘိက္ခု—၌ စပ်။)တွေ့ကေန၊ ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော စကားအစဉ်ဖြင့်။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ကိံ၊ ကို။ဒဿိတံ၊ ပြတော်မူအပ်သနည်း။ တန္တာကုလပဒဿေဝ၊ တန္တာကုလပုဒ်၏သာ။ အနုသန္ဓိ၊ ကို။ ဒဿိတော၊ ပြီ။

သတ္တဝိညာဏဋ္ဌိတိအဖွင့်

၁၂၇။ ဣဒါနိ၊ အနုပဿနာကိုပြပြီးရာ ယခုအခါ၌။ယော၊အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ နာ ပညပေတိတိ၊ ဟူ၍ (ဘဂဝတာ။) ဝုတ္တော၊ ပြီ။ သော၊သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဂစ္ဆန္တော ဂစ္ဆန္တော၊ ဝိပဿနာဂမန မဂ္ဂါဂမနဖြင့် သွားလတ်သော် သွားလတ်သော်။ ဉာဘတောဘာဂဝိမုတ္တော နာမ၊ ဉာဘတော ဘာဂဝိမုတ္တ မည်သည်။ ဟောတိ။ ယော စ၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်ကိုကား။ နာ သမနုပဿတီတိ၊ ဟူ၍။ (ဘဂဝတာ။) ဝုတ္တော။ သော၊ သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဂစ္ဆန္တော ဂစ္ဆန္တော၊ ဝိပဿနာဂမန မဂ္ဂါဂမနဖြင့် သွားလတ်

သော် သွားလတ်သော်။ ပညာဝိမုတ္တော နာမ၊ ပညာဝိမုတ္တ မည်သည်။ ဟောတိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ ဝုတ္တာနံ၊ ကုန်သော။ ဒ္ဝိန္နံ၊ ကုန်သော။ တေသံ ဘိက္ခူနံ၊ တို့၏။ နိဂမနဋ္ဌေ၊ ထုက်မြောက်ကြောင်း ကိုလည်းကောင်း။ နာမဋ္ဌေ၊ အမည်ကိုလည်းကောင်း။ ဒဿေတုံ၊ ငှာ။ သတ္တ ခေါ ဣမာနန္ဒ ဝိညာဏဋ္ဌိတိယော တိ အာဒိမာဟ။[နိဂမနဋ္ဌေ နိဿရဏံ။ —ဋီကာ။]

တတ္ထ၊ ထိုသတ္တ ခေါ ဣမာနန္ဒ အစရှိသော စကားရပ်၌။ သတ္တာတိ၊ သတ္တဟူသောပါဠိဖြင့်။ ပဋိသန္ဓိဝသေန၊ ပဋိသန္ဓေ၏အစွမ်းဖြင့်။(သတ္တ၊ ကုန်သော။ ဝိညာဏဋ္ဌိတိယော၊ ဝိညာဏဋ္ဌိတိတို့ကို။) ဝုတ္တာ၊ ကုန်ပြီ။အာရမ္မဏဝသေန၊ အာရုံ၏အစွမ်းဖြင့်။ သဂီတိသုတ္တော်၊ သဂီတိသုတ်၌။ ဝုတ္ထာ၊ ကုန်သော။ စတသ္သော၊ ကုန်သော။ (ဝိညာဏဋ္ဌိတိယော၊ တို့သည်။) အာဂမိဿန္တိ၊ လာကုန်လတ္တံ့။ ဇာတ္ထ၊ ဤ တည်ကြောင်းဖြစ်သော ခန္ဓာ၌၊ ဝိညာဏံ၊ ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်သည်။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်ရ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။(ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်၏ တည်ရာ၏အဖြစ်ကြောင့်။) ဝိညာဏဋ္ဌိတိ၊ မည်၏။ ဧတေ၊ ဤ ဝိညာဏဋ္ဌိတိ ဟူသောအမည်သည်။ ဝိညာဏပတိဋ္ဌာနဿ၊ ဝိညာဉ်၏ တည်ကြောင်းဖြစ်သော ခန္ဓာ၏။ အဓိဝစနံ၊ အမည်တည်း။ ဒ္ဝေ စ အာယတနာနိ တိ၊ ကား။ ဒ္ဝေ၊ ကုန်သော။ နိဝါသဋ္ဌာနာနိ၊ တည်နေရာ အရပ်တို့သည်။(ဟောန္တိ၊ ရှိကုန်၏။) ဟိ၊ မှန်။ နိဝါသဋ္ဌာနံ၊ တည်နေရာအရပ်ကို။ ဣဓ၊ ဤ ဒ္ဝေ စ အာယတနာနိ ဟူသောပါဠိရပ်၌။ အာယတနန္တိ၊ ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတံ၊ အလိုရှိအပ်၏။ တေနေဝ၊ ထို့ကြောင့်ပင်။(ထိုသို့ နိဝါသဋ္ဌာန၏ ဤနေရာ၌ အာယတနဟူ၍ အလိုရှိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ပင်။) အသညသတ္တာယတနံ။ပ။ဒုတိယန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝက္ခတိ၊ ဟောတော်မူလတ္တံ့။

ဝိညာဏပတိဋ္ဌာနဿ။ ။ပဋိသန္ဓိဝိညာဏဿ တေရဟိ ပတိဋ္ဌာနကာရဏဿ။—ဋီကာ။ ဝိညာဏကို“ပဋိသန္ဓိဝိညာဏဿ”ဟုလည်းကောင်း ပတိဋ္ဌာနကို “ပတိဋ္ဌာတိ တေနာတိ ပတိဋ္ဌာနံ”ဟု ကရဏသာဓန ပြုစေလိုသောကြောင့် “တေရဟိ ပတိဋ္ဌာန ကာရဏဿ”ဟုလည်းကောင်း ဖွင့်သည်။ “ဝိညာဏဿ+ပတိဋ္ဌာနံ ဝိညာဏပတိဋ္ဌာနံ”ဟု တွဲပါ။ အတ္ထဲတော ဝုတ္တာဝိသေသ ဝိသိဋ္ဌာ (ဟောတော်မူအပ်သော ကေတ္တကာယနာနတ္တာသညိဝိသေသဖြင့်အထူးပြုအပ်ကုန်သော။) ပဋ္ဌဝေါကာရေ ရူပဝေဒနာသညာသင်္ခါရဝိညာဏာ စတုဝေါကာရေ ဝေဒနာဒယော တယော ခန္ဓာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ —ဋီကာ။ ထို ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်၏ တည်ကြောင်းဟူသည် ပဋ္ဌဝေါကာရ၌ ဝိညာဏကွန်ဒါမှတပါး လေးပါး၊ စတုဝေါကာရ၌ သုံးပါးတည်း။

ပန၊ ပရိဟာရကို ဆိုဦးအုံ။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတံ သဗ္ဗံ၊ ဤ အလုံးစုံသော ဝိညာဏဋ္ဌိတိ ခုနစ်ပါး အာယတန နှစ်ပါးကို။ ဂဟိတံ၊ ယူတော်မူအပ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။ ဝဋ္ဋူပရိယာဒါနတ္ထံ၊ ဝဋ်ကို ထက်ဝန်းကျင် ယူခြင်းအကျိုးငှာ။ ဝါ၊ ဝဋ်ကို အကုန်ယူခြင်းအကျိုးငှာ။ (ဧတံ သဗ္ဗံ၊ကို။ ဂဟိတံ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ဤကား အဖြေတည်း။) ဟိ၊ ခဲ့။ (တနည်း)ဟိ (ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ ဝဋ္ဋံ၊ ဝဋ်သည်။သုဒ္ဓဝိညာဏဋ္ဌိတိဝသေန၊ အာယတနမဖက် သက်သက်သော ဝိညာဏဋ္ဌိတိ၏ အစုမ်းဖြင့်လည်း ကောင်း။ သုဒ္ဓါယတနဝသေန ဝါ၊ ဝိညာဉ်မဖက် သက်သက်သော အာယတန၏ အစုမ်းဖြင့်လည်းကောင်း။ ပရိယာဒါနံ၊ ထက်ဝန်းကျင် ယူအပ်သည်၏ အဖြစ်သို့။ ဝါ၊ ကုန်အောင်သိမ်းယူအပ်သည်၏ အဖြစ်သို့။ နာ ဂစ္ဆတိ၊ မထောက်။ ပန၊ အနွယ ကား။ ဘဝယောနိဂတိသတ္တာဝါသဝသေန၊ ဘဝယောနိ ဂတိ သတ္တာဝါသတို့၏ အစုမ်းဖြင့်။ (ပရိယာဒါနံ၊ သို့။)ဂစ္ဆတိ၊ ထောက်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတံ သဗ္ဗံ၊ ဤ အလုံးစုံသော ဝိညာဏဋ္ဌိတိ ခုနစ်ပါး အာယတန နှစ်ပါးကို။ ဂဟိတံ၊ ပြီ။

ဤဒါနိ၊ အကျဉ်းပြပြီးရာ ယခုအခါဌ္ဌ။ အနုက္ကမေန၊ အစဉ်အားဖြင့်။ တမတ္ထံ၊ ထို အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဝိဘဇ်ဆ္ဆော၊ ဝေဖန်တော်မူလိုသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကတမာ သတ္တာတိ အာဒိမာဟ။ တဋ္ဌ၊ ထို ကတမာ သတ္တ အစရှိသော စကားရပ်၌။ သေယျထာပိ တိ၊သေယျထာ ပိ ဟူသော သဒ္ဒါသည်။ နိဒဿနတ္ထေ၊ ညွှန်ပြကြောင်းဥပမာအနက်၌။(ပဝတ္တော၊သော။) နိပါတော၊ နိပါတ်တည်း။ မနုဿာ ယထာ၊ လူတို့ကဲ့သို့။ ဣတိ အတ္ထော။ ဟိ၊ ခဲ့။ အပရိမာဏေသု၊ အတိုင်းအရှည် မရှိကုန်သော။ စက္ကဝါဠေသု၊ စကြဝဠာတို့၌။ အပရိမာဏာနံ၊ ကုန်သော။ မနုဿာနံ၊ တို့၏။ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနာဒိဝသေန၊ အဆင်းပုံသဏ္ဌာန် အစရှိသည်တို့၏အစုမ်းဖြင့်။ ကေသဒိသာ၊ တထပ်တည်းတူကုန်သော။ ဒ္ဝေ ပိ၊ နှစ်ယောက်တို့သည်သော်မှလည်း။ နတ္ထိ၊ မရှိကုန်။ ဟိ၊ မှန်။ ကတ္တစိ၊ အချို့အရပ်၌။ ယေပိယမကဘာဝတရော၊ အကြင် အစုံဖြစ်သော ညီနောင်တို့သည်။ ဝါ၊ အကြင် အမှာညီနောင်တို့သည်။ ဝဏ္ဏောန ဝါ၊ အဆင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း။ သဏ္ဌာနေန ဝါ၊ ပုံသဏ္ဌာန်အားဖြင့်လည်းကောင်း။ ကေသဒိသာ၊ တာထပ်တည်းတူကုန်သည်။ ဟောန္တိ။ တေသမ်ပိ၊ ထို အမှာညီနောင်တို့၏ သော်မှလည်း။ အာလောကိတ ဝိလောကိတ ကထိတဟသိတဂမနဋ္ဌာနာဒီဟိ၊ ရှု့သို့ကြည့်ခြင်း အထောင့် အရပ်သို့ ကြည့်ခြင်း စကားပြောခြင်း ပြုံးရယ်ခြင်း သွားခြင်း ရပ်ခြင်း

အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ ဝိသေသော၊ အထူးသည်။ ဟောတိယေဝ၊ ရှိသည်သာ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နာနတ္တကာယာတိ၊ နာနတ္တကာယတို့ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်ပြီ။ ပန၊ ကား။ နေသံ၊ ထိုလူတို့၏။ ပဋိသန္ဓိသညာ၊ ပဋိသန္ဓေသညာသည်။ တိဟေတုကာ ပိ၊ သုံးပါးသော ဟိတ် ရှိကုန်သည် လည်းကောင်း။ ဒ္ဒိဟေတုကာ ပိ၊ နှစ်ပါးသော ဟိတ်ရှိကုန်သည်လည်းကောင်း။ အဟေတုကာ ပိ၊ ဟိတ်မရှိကုန် သည်လည်းကောင်း။ ဟောန္တိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နာနတ္တသညိနော တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်ပြီ။

ကေစွေ စ ဒေဝါတိ၊ ကား။ ဆ၊ ခြောက်မျိုးကုန်သော (နတ်ပြည် ၆-ထပ်၌ နေကုန်သော။) ကာမာဝစရဒေဝါ၊ ကာမာဝစရနတ်တို့တည်း။ ဟိ၊ ခဲ့။ တေသု၊ ထို ကာမာဝစရနတ်တို့တွင်။ ကေသဉ္ဇိ၊ အချို့နတ်တို့၏။ ကာယော၊ ကိုယ်သည်။ နီလော၊ ညိုသည်။ ဟောတိ။ ကေသဉ္ဇိ၊ တို့၏။ (ကာယော၊ သည်။) ပီတကာဒိဝဏ္ဏော၊ အရှေအစရှိသော အဆင်းရှိသည်။ (ဟောတိ။) ပန၊ ကား။ နေသံ၊ ထို ကာမာဝစရနတ်တို့၏။ သညာ၊ ပဋိသန္ဓေသညာသည်။ ဒ္ဒိဟေတုကာ ပိ၊ ၂-ပါးသော ဟိတ်ရှိကုန်သည်လည်းကောင်း။ တိဟေတုကာ ပိ၊ ၃-ပါးသော ဟိတ်ရှိကုန်သည်လည်းကောင်း။ ဟောန္တိ။ အဟေတုကာ၊ ဟိတ်မရှိသော သညာတို့သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိကုန်။ ကေစွေ စ ဝိနိပါတိကာ တိ၊ ကား။ စတုအပါယ ဝိမုတ္တာ၊ လေးပါးသောအပါယ်တို့မှ လွှတ်ကုန်သော။ ဥတ္တရမာတာ၊ ဥတ္တရ၏ အမိဖြစ်သော။ ယက္ခိနီ၊ ဘီလူးမလည်းကောင်း။ (နတ်ဘီလူးမလည်းကောင်း။) ပိယက်ရမာတာ၊ ပိယက်ရ၏ အမိဖြစ်သော။ (ယက္ခိနီ၊ လည်းကောင်း။) ဖုဿမိတ္တာ၊ ဖုဿမိတ္တမည်သော။ (ယက္ခိနီ။) ဓမ္မဂုတ္တာ၊ ဓမ္မဂုတ္တမည်သော။ (ယက္ခိနီ။)ဣတိ ဝေမာဒိကာ၊ ဤသို့ အစရှိသော နတ်ဘီလူးမတို့သည် လည်းကောင်း။အညေ၊ဆိုအပ်ပြီးသောနတ်ဘီလူးတို့မှအခြားကုန်သော။ဝေမာနိကာ၊ ဝေမာနိက မည်ကုန်သော။ ပေတာ စ၊ ပြိတ္တာတို့သည်လည်းကောင်းတည်း။

နာနတ္တကာယာ။ ။နာနတ္တံ ကာယေ ဧတေသံ, နာနတ္တော ဝါ ကာယော ဧတေသန္တိ နာနတ္တကာယာ၊ ဤသို့ဦကာ၌ ဝိဂြိဟ်ပြု၏၊ ပထမနည်းအလို "ကိုယ်၌ မတူထူးခြား ကွဲပြားသော သဘောရှိသော သတ္တဝါတို့။ ဒုတိယနည်းအလို မတူထူးခြား ကွဲပြားသော သဘောရှိသော ကိုယ်ခန္ဓာရှိသူတို့။ (လူ နတ် ဝိနိပါတိက အသုရာများတည်း။)

နာနတ္တသညိနော။ ။နာနတ္တာ သညာ ဧတေသံ အတ္ထိတိ နာနတ္တသညိနော၊ မတူထူးခြား ကွဲပြားသော သဘောရှိသော ပဋိသန္ဓေသညာရှိသော သတ္တဝါတို့။

[ဝိမာနံ ယေသံ အတ္ထီ''ဟူသော ဝစနတ္ထနှင့်အညီဘုံဗိမာန်ရှိကြသောနတ်များကို ''ဝေမာနိက''ဟု ခေါ်သည်။ ''ပေတာ''ဟု ဆိုသော်လည်း အပါယ် ၄-ဘုံက မဟုတ် သင်္ကြိုဟ်ကျမ်း၌ ''ဝိနိပါတိက အသုရ နတ်အယ်စားတို့''ဟု သုံးစွဲထားသည်။]

ဟိ၊ ခဲ့။ ဇတေသံ၊ ဤ ဝေမာနိကပေတတို့၏။ (ကာယော-၌ စပ်။) ပိတဩဒါတကာဋ္ဌ မဂ်ုရစ္ဆဝိသာမဝဏ္ဏာဒိဝသေန စေဝ၊ ရွှေသော အဆင်းဖြူသောအဆင်း မည်းနက်သောအဆင်း ငါးခု၏ အရောက့်သို့ ညိုသောအဆင်း အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း။ ကိသထူလရဿဒီဃဝသေန စ၊ ကြုံလှိသောကိုယ် ဝဖြိုးသောကိုယ် ပုတိုသောကိုယ် ရှည်သောကိုယ်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း။ ကာယော၊ကိုယ်သည်။ နာနာ၊ မတူထူးခြား ကဲ့ပြားသည်။ ဟောတိ။မနုဿာနံ ဝိယ၊ လူတို့၏ကဲ့သို့။ ဒိဋ္ဌဟေတုက တိဟေတုက အဟေတုက ဝသေန၊ ဒိဋ္ဌိဟိတ်ပဋိသန္ဓေ တိဟိတ်ပဋိသန္ဓေ သုဂတိအဟိတ်ပဋိသန္ဓေတို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ သညာ ပိ၊ သည်လည်း။ (နာနာ၊ သည်။ ဟောတိ။) ပန၊ ဆက်။ တေ၊ ထို ဝေမာနိက ပေတတို့သည်။ ဒေဝါ ဝိယ၊ နတ်တို့ကဲ့သို့။ ဝါ၊ နတ်တို့လောက်။ မဟေသက္ခာ၊ ကြီးကျယ်သော အစိုးရသူဟူ၍ ပြောဆိုအပ်သူတို့သည်။ ဝါ၊ ကြီးကျယ်သောတန်ခိုးရှိသူတို့သည်။ နဟောန္တိ။) ကပဏမနုဿာ ဝိယ၊ အထီးကျန်မဲ့ လူဆင်းရဲတို့ကဲ့သို့။ အပ္ပေသက္ခာ၊ နည်းသော အစိုးရသူဟူ၍ ပြောဆိုအပ်သူတို့သည်။ ဝါ၊ နည်းသောတန်ခိုးရှိသူတို့သည်။ (ဟောန္တိ။) ဒုလ္လဘဃာသစ္ဆာဒနာ၊ ခဲယဉ်းသဖြင့် ရအပ်သော အစားအဝတ်ရှိကုန်သည်။ ဒုက္ခပီဠိတာ၊ ဒုက္ခသည် နှိပ်စက်အပ်ကုန်သည်။ (ဟုတ္စာ။) ဝိဟရန္တိ၊ ကုန်၏။ ဇကေစ္စေ၊ အချို့သော ဝေမာနိကပေတတို့သည်။ ကာဠပက္ခေ၊ လဆုတ်ပက္ခ၌။ ဒုက္ခိတာ၊ လွန်စွာဖြစ်သောဆင်းရဲခြင်းရှိကုန်သည်။ (ဟောန္တိ။) ဇုဏှပက္ခေ၊ လဆန်းပက္ခ၌။ သုခိတာ၊ လွန်စွာဖြစ်သော ချမ်းသာခြင်း ရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သုခသမုဿယတော၊ သုခအပေါင်းမှ။ ဝိနိပတိတတ္တာ၊ ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန်

ဝိနိပါတိကာ။ ။သုခသမုဿယတော ဝိနိပါတော ဇတေသံ အတ္ထိတိ ဝိနိပါတိကာ၊ သုခအပေါင်းမှ ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန် ကျရောက်ခြင်းရှိသော နတ်အယ်စားတို့။ သတိ ဝိ ဒေဝဘာဝေ ဒီပ္ပသမ္ပတ္တိယာ အဘာဝတော၊ နတ်ဟုဆိုသော်လည်း နတ်စည်းစိမ်မရှိကြသောကြောင့် ''သုခအပေါင်းမှ ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန် ကျရောက်ခြင်းရှိသည်''ဟု ဆိုသည်။ အပါယေသု ဝါ ဂတော နတ္ထိ နိပါတော ဇတေသန္တိ ဝိနိပါတိကာ၊ အပါယ်တို့၌ ကျရောက်ပါဝင်ခြင်းမရှိသော နတ်အယ်စားတို့။ ဤနည်း၌ ''ဝိ''သဒ္ဒါသည် ပဋိသေဓအနက်ဟောတည်း။—ဋီကာ။

ကျရောက်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိနိပါတိကာ တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်ပြီ။ [မဟေသက္ခ အပေသက္ခတို့၏ ပုဒ်ပြီးပုံကို သိလက္ခန် ဘာသာဋီကာ ပုဗ္ဗန္တကပိုက ကေစ္စသဿတဝါဒ အဖွင့်၌ပြခဲ့ပြီ။]

ပန၊ ဆက်။ ဇော်ဌ၊ ဤ ဝိနိပါတိကပေတတို့တွင်။ ယေ၊ အကြင် ဝိနိပါတိကပေတတို့သည်။ တိဟေတုကာ၊ တိဟိတ်ပဋိသန္ဓေရှိကုန်၏။ တေသံ၊ ထို ဝိနိပါတိကပေတတို့၏။ ဓမ္မာဘိသမယော ပိ၊ သစ္စာလေးပါး ထိုးထွင်း၍သိခြင်းသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်နိုင်၏။ ဟိ၊ မှန်။ ပိယက်ရမာတာ၊ သော။ ယက္ခိနီ၊ သည်။ ပစ္ဆိသဿမယေ၊ မိုးသောက်အခါ၌။ အနုရုဒ္ဓ ဇော်ဌရဿ၊ သည်။ ဓမ္မံ၊ ကို။ သဇ္ဈာယတေ၊ သရဇ္ဈာယ်စဉ်၊ သုတ္တ၊ကြား ရ၍။ (သောတာပတ္တိဖလံ ပတ္တာ-၌ စပ်။)

[ပိယက်ရ၊ချစ်သား ပိယက်ရ။သဒ္ဒံ၊ဆူဆူညံညံစကားသံကို။မာကရိ၊ မပြုပါလင့်။ ဘိက္ခု၊ရဟန်းတော်သည်။ ဓမ္မပဒါနိ၊ တရားအစုတို့ကို။ ဘာသတိ၊ရွတ်ဆိုနေ၏။ဓမ္မပဒံ၊ သတ္တိပဋ္ဌာန်စသောတရားအစုကို။ဝိဇာနိယ၊သုတမယဉာဏ်ဖြင့်ရှေးဦးစွာသိပြီး၍။ပဋိပဇ္ဇေမ အပိ၊ယောနိသောမနသိကာရ သိလစသည် အလိလိအဆက်ဆက် တိုးတက်၍ကျင့်နိုင်ကုန်တန်ရာ၏။ သာ၊ ထိုကျင့်ခြင်းသည်။ နော၊ ငါတို့၏။ ဟိတာယ၊ အစီးအပွား အလို့ငှာ။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ပါဏေသု စ၊ တို့၌လည်း။ သံယမာမသေ အပိ၊ စောင့်စည်းနိုင်ကုန် တန်ရာ၏။ သမ္ဘာန၊ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိလျက်။ မုသာ၊ချွတ်ယွင်း ဖောက်ပြန်မမှန်ကန်သောစကားကို။ [သမ္ဘာနံဟု ဆိုလိုလျက် နိဂ္ဂဟိတ် ချေထားသည်။] န ဘဏာမသေ အပိ၊ မပြောဆိုပဲ နေနိုင်ကုန် တန်ရာ၏။ အတ္ထာနော၊ မိမိ၏။ သုသီလျံ၊ ကောင်းသောသီလ ရှိသူ၏ အဖြစ်ကို။ သိက္ခေမ အပိ၊ ကျင့်နိုင်ကုန်တန်ရာ၏။ ပိသာစ ယောနိယာ၊ မြေဘုတ်ဘီလူးတို့၏ ပေါင်းဆုံရာ ပြိတ္တာမျိုးမှ။ မုစ္စေမ အပိ၊ လွတ်နိုင်ကုန်တန်ရာ၏။

အပိဓမ္မပဒံ။ပ။ပါဏေသုစ။ ။ဓမ္မပဒန္တိ သတိပဋ္ဌာနာဒိ ဓမ္မကောဋ္ဌာသံ။ ဝိဇာနိယာတိ သုတမယေန တာဝ ဉာဏေန ဝိဇာနိတ္ဝာ။ တဒနုသာရေန ယောနိသောမနသိကာရံ ပရိဗြူဟန္တော သိလဝိသုဒ္ဓိအာဒိကံ သမ္မာပဋိပတ္တိံ အပိ ပဋိပဇ္ဇေမ။ သာ စ ပဋိပတ္တိ ဟိတာယ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာဒိ သကလဟိတာယ အမှာကံ သိယာ။ ဇာဒါနိ တတ္ထ သိလပဋိပတ္တိံ တာဝ ဝိဘာဝေန (အကျယ်ဝေဖန်ခြင်း အားဖြင့်။) ဒဿေန္တော "ပါဏေသု စာ"တိ ဂါထမာဟ။—ဋီကာ။

ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပုတ္တကံ၊ သားငယ်ကို။ သညာပေတ္ဝာ၊ နားလည်စေ၍။ တံ ဒိဝသံ၊ ထိုနေ့၌။ သောတာပတ္တိဖလံ၊ သို့။ ပတ္တာ၊ ရောက်ပြီ။ ပန၊ ကား။ ဥတ္တရမာတာ၊ ဥတ္တရာ၏ မိခင်ဖြစ်သော ဝေမာနိကပြိတ္တာမသည်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဓမ္မံ၊ ကို။ သုတ္ဝာဝ၊ ကြားနာရ၍ပင်။ သောတာပန္နာ၊ သည်။ ဇာတာ၊ ဖြစ်ပြီ။ [သုတ္ဝာဝ ၌ ဧဝ ဖြင့် အထူးမကျင့်ရပဲ သောတာပန်ဖြစ်သည်ဟု ပြသည်။]

ဗြဟ္မဲကာယိကာတိ၊ ကား။ ဗြဟ္မပါရိသဇ္ဇ ဗြဟ္မပုရောဟိတမဟာဗြဟ္မာနော၊ ဗြဟ္မပါရိသဇ္ဇဗြဟ္မာ ဗြဟ္မပုရောဟိတဗြဟ္မာ မဟာဗြဟ္မာတ္တီတည်း။ ပဌမဘာဝနိဗ္ဗတ္တာတိ၊ ကား။ သဗ္ဗေ ပိ၊ ကုန်သော။ တေ၊ ထို ဗြဟ္မပါရိသဇ္ဇ ဗြဟ္မပုရောဟိတ မဟာဗြဟ္မာတ္တီသည်။ ပဌမေန စျာနေန၊ ပထမစျာန်ကြောင့်။ အဘိ နိဗ္ဗတ္တာ၊ ဖြစ်ကုန်သော ဗြဟ္မာတ္တိတည်း။ ပန၊ ဆက်။ တေသု၊ ထို ဗြဟ္မပါရိသဇ္ဇ ဗြဟ္မပုရောဟိတ မဟာဗြဟ္မာတ္တိတ္ဝင်။ ဗြဟ္မပါရိသဇ္ဇာ၊ ဗြဟ္မပါရိသဇ္ဇ ဗြဟ္မာတ္တိသည်။ ပရိတ္တေန၊ ညံ့သောစျာန်ကြောင့်။ အဘိ နိဗ္ဗတ္တာ၊ ဖြစ်သော ဗြဟ္မာတ္တိတည်း။ တေသံ၊ ထို ဗြဟ္မပါရိသဇ္ဇ ဗြဟ္မာတ္တိ၏။ ကပ္ပဿ၊ အသင်္ချေယျ ကပ်၏။ တတိယော၊ သုံးခုမြောက်သော။ ဘာဂေါ၊ အဖို့သည်။ (တနည်း) တတိယော ဘာဂေါ၊ သုံးဖို့ တဖို့သည်။ အာယုပမာဏံ၊ အသက်အတိုင်းအရှည်သည်။ (ဟောတိ။) ဗြဟ္မပုရောဟိတာ၊ ဗြဟ္မပုရောဟိတ ဗြဟ္မာတ္တိသည်။ မဇ္ဈိမေန၊ ဟိန ပဏီတတို့၏ အလယ်၌ဖြစ်သော စျာန်

ဗြဟ္မကာယိကာ။　။ဗြဟ္မကာယေ၊ ပထမစျာန်ကြောင့်ဖြစ်သော ဗြဟ္မာအပေါင်း၌။ ဘဝေါ၊ ဖြစ်သော။ (ပါဝင်သော) ဗြဟ္မာတ္တိတည်း။ ဗြဟ္မကာယိကာ၊ ပထမစျာန်ကြောင့်ဖြစ်သော ဗြဟ္မာအပေါင်း၌ ပါဝင်သောဗြဟ္မာတ္တို့။ ဤနည်းအလို ကာယသဒ္ဒါသည် သမူဟအနက်ဟောတည်း။ တနည်း–ဗြဟ္မနိကာယေ၊ ဗြဟ္မာတ္တို့၏နေရာ ပထမစျာန်ဗြဟ္မဘုံ၌။ ဘဝေါ၊ ဖြစ်သော (ပါဝင်သော) ဗြဟ္မာတ္တိတည်း။ ဗြဟ္မနိကာယာ၊ တို့။ ဤသို့ ဋီကာဒ္ဒန္ဓစ်နည်းဖွင့်၏၊ ဤဒုတိယနည်းအလို ကာယသဒ္ဒါသည် နိကာယ အနက်ဟော၊ နိကာယ–သဒ္ဒါသည် နိဝါသ အနက်ဟောတည်း။

ဗြဟ္မပါရိသဇ္ဇာ။　။မဟာဗြဟ္မာနော၊ မဟာဗြဟ္မာ၏။ ပရိသာယ၊ ၌။ ဘဝေါ၊ တို့။ ဗုတိ ဗြဟ္မပါရိသဇ္ဇာ။ တသ္မာ ပရိစာရကဋ္ဌာနေ ဌိတတ္တာ၊ ထို မဟာဗြဟ္မာ၏ အလုပ်အကျွေးအရာ၌ တည်သောကြောင့် "ဗြဟ္မပါရိသဇ္ဇ" ဟု ခေါ်သည်။ [ထို ဗြဟ္မကာယိက ဗြဟ္မာတို့သည် "ဗြဟ္မပါရိသဇ္ဇာ ဗြဟ္မပုရောဟိတာ မဟာဗြဟ္မာ" ဟု သုံးမျိုးရှိ၏၊ ထိုတွင် မဟာဗြဟ္မာတို့၏ အလုပ်အကျွေးအရာ၌ တည်သည့်အတွက် "ပရိသတိ+ဘဝေါ ပါဠိသဇ္ဇာ" ဟု ရှေးဦးစွာ ပြုပြီးမှ "ဗြဟ္မုနော+ပါရိသဇ္ဇာ ဗြဟ္မဲ့ပါရိသဇ္ဇာ" ဟုပြုပါ။

ကြောင့်၊ (အာဘိ နိဗ္ဗတ္တာ၊ တည်း။) တေသံ ထိုု ဗြဟ္မပုရောဟိတ ဗြဟ္မာ တို့၏။ (ကပ္ပဿ၊ ၏။) ဥပစုကပ္ပေါ၊ ထက်ဝက်သောကပ်သည်။ အာယုပ္ပမာဏံ၊ သည်။ (ဟောတိ။) စ၊ ဆက်။ တေသံ၊ ထို ဗြဟ္မပုရောဟိတ ဗြဟ္မာ တို့၏။ ကာယော၊ သည်း ဝိပ္ပါရိကတရော၊ ဗြဟ္မပါရိသဇ္ဇ ဗြဟ္မာတို့ထက် သာ၍ ပုံ့နှံ့.ကြီးကျယ်ခြင်းရှိသည်။ ဟောတိ။ မဟာဗြဟ္မာနော၊ မဟာ ဗြဟ္မာတို့သည်။ ပဏီတေန၊ မွန်မြတ်သောစျာန်ကြောင့်။ (အာဘိ နိဗ္ဗတ္တာ၊ တည်း။)တေသံ၊ ထို မဟာဗြဟ္မာတို့၏။ ကပ္ပေါ၊ အသင်္ချေယျကပ် တကပ်သည်။ အာယုပ္ပမာဏံ၊ သည်။ (ဟောတိ။) ပန၊ ဆက်။ တေသံ၊ ထို မဟာဗြဟ္မာ တို့၏။ ကာယော၊ သည်။ အတိ ဝိပ္ပါရိကော၊ဗြဟ္မပုရောဟိတဗြဟ္မာတို့ထက် အလွန်ပုံ့နှံ့ကြီးကျယ်ခြင်းရှိသည်။ ဟောတိ။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှင်။ တေ၊ ထို ဗြဟ္မာတို့ကို။ ကာယဿ၊ ခန္ဓာကိုယ်၏။ နာနတ္တာ၊ မတူထူးခြား ကဲ့ပြား သောသဘော ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ ပဌမဇ္ဈာနဝသေန၊ ပထမစျာန်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သညာယ၊ ပဋိသန္ဓေသညာ၏။ ကေတ္တာ၊ တူသောသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ နာနတ္တကာယာ ကေတ္တာသညိနော တိ၊ တို့ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

စ၊ ဆက်။ တေ၊ ထို ပထမစျာန် ဗြဟ္မာအပေါင်း၌ဖြစ်သော ဗြဟ္မာတို့ သည်။ (နာနတ္တကာယာ၊ ကိုယ်၌ မတူ ထူးခြား ကဲ့ပြားသော သဘောရှိကုန် သည်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ မတူထူးခြား ကဲ့ပြားသော သဘောရှိသော ကိုယ်ရှိကုန်သည်လည်းကောင်း။ ကေတ္တာသညိနော၊ တူသောသဘောရှိသော ပဋိ သန္ဓေသညာ ရှိကုန်သည်လည်းကောင်း။ (ဟောန္တိ) ယထာ၊ သို့။ ဇေဝံ၊ တူ။ စတူသု၊ ကုန်သော။ အပါယေသု၊ တို့၌။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ (နာနတ္တကာယာ (ကေတ္တာသညိနော ဟောန္တိ။) ဟိ၊ မှန်။ နိရယေသု၊ တို့၌။ ကေသဉ္စိ၊

ဗြဟ္မပုရောဟိတာ။ ။မဟာဗြဟ္မုနော ပုရောဟိတဋ္ဌာနေ ဌိတာ၊ မဟာဗြဟ္မာ၏ ပုရောဟိတ်အရာ၌ တည်ကုန်၏။ ဣတိ ဗြဟ္မပုရောဟိတာ။ ဗြဟ္မုနော ပုရော ဟိတာ ဗြဟ္မပုရောဟိတာ” ဟု ပြုပါ။

မဟာဗြဟ္မာ။ ။အာယုဝဏ္ဏ စသည်တို့ဖြင့် ကြီးကျယ်သောဗြဟ္မာတို့ကို “မဟန္တော ဗြဟ္မာနော”အရ “မဟာဗြဟ္မာ”ဟု ခေါ်ရသည်။ [မဟန္တော၊ အာယုဝဏ္ဏ စသည်တို့ဖြင့် ကြီးကျယ်ကုန်သော+ဗြဟ္မာနော၊ ဗြဟ္မာတို့တည်း။ မဟာဗြဟ္မာ၊ တို့။] ဋီကာ၌-“မဟာဗြဟ္မုနော”ဟု ပါဠိတွေ့ရ၏။ “မဟန္တော+ဗြဟ္မာ မဟာဗြဟ္မာ” ဟု ကေဝုစ်ရှိလျှင် ကောင်းမည်ထင်သည်၊ သို့မဟုတ် “မဟာဗြဟ္မာနော”ဟု ဗဟု ဝုစ်ရှိပါစေ။

အချို့သော ငရဲသားတို့၏။ (အတ္တဘာဝေါ၊ အတ္တဘောသည်။) ဂါဝုတံ၊ တဂါဝုတ်သည်။ (ဟောတိ။) ကေသဉ္ဇိ၊ တို့၏။ (အတ္တဘာဝေါ။) အစုယောဇနံ၊ ယူဇနာတဝက်သည်။ (ဟောတိ။) ကေသဉ္ဇိ၊ တို့၏။ (အတ္တဘာဝေါ။) ယောဇနံ၊ တယူဇနာသည်။ ဟောတိ။ ပန၊ ကား။ ဒေဝဒတ္ကဿ၊ ၏။ (အတ္တဘာဝေါ။) ယောဇနသတိကော၊ ယူဇနာတရာရှိသည်။ ဇာတော၊ ဖြစ်ပြီ။

တိရစ္ဆာနေသု ပိ၊ တို့ဌ်လည်း။ ကေစိ၊ အချို့သော တိရစ္ဆာန်တို့သည်။ ခုဒ္ဒကာ၊ ငယ်ကုန်သည်။ (ဟောန္တိ။) ကေစိ၊ တို့သည်။ မဟန္တာ၊ ကြီးကုန်သည်။ (ဟောန္တိ။) ပေတ္တိဝိသယေ ပိ၊ ပြိတ္တာတို့၏ နေရာဘုံဌ်လည်း။ ကေစိ၊ အချို့သော ပြိတ္တာတို့သည်။ သဋ္ဌိဟတ္ထာ၊ အတောင်ခြောက်ဆယ် ရှိကုန်သည်လည်းကောင်း။ ကေစိ၊ တို့သည်။ သတ္တတိဟတ္ထာ၊အတောင် ခုနစ်ဆယ်ရှိကုန်သည်လည်းကောင်း။ ကေစိ။ အသီတိဟတ္ထာ၊ အတောင်ရှစ်ဆယ်ရှိကုန်သည်လည်းကောင်း။ ဟောန္တိ။ ကေစိ၊ တို့သည်။ သုဝဏ္ဏာ၊ ကောင်းသော အဆင်း ရှိကုန်သည်လည်းကောင်း။ ကေစိ။ ဒုဗ္ဗဏ္ဏာ၊ မကောင်းသော အဆင်းရှိကုန်သည်လည်းကောင်း။ဟောန္တိ။ ကာလကဉ္ဇိကာ၊ ကာလကဉ္ဇိကမည်ကုန်သော။ အသုရာ၊ အသုရာတို့သည်။ တထာ၊ ထို့အတူတည်း။

အပိ စ၊ စိုးစဉ်းအနည်းငယ် ဆိုဖွယ်အထူးကား။ ဧတ္ထ၊ ဤ ပေတ အသုရာတို့တွင်။ ဒီဃပိဋ္ဌိကပေတာ နာမ၊ ရှည်သော ကျောက်ကုန်းရှိကုန်သော ပြိတ္တာတို့မည်သည်။ သဋ္ဌိယောဇနိကာ ပိ၊ ယူဇနာခြောက်ဆယ် ရှိကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ။ ပန၊ ဆက်။ သဗ္ဗေသမ္ပိ၊ အလုံးစုံသော အပါယ်ဘုံသားတို့၏လည်း။ သညာ၊ ပဋိသန္ဓေသညာသည်။ အကုသလဝိပါကအဟေတုကာ ဝ၊ အဟိတ် အကုသလဝိပါက်တို့သည်ဆာ။ ဟောန္တိ။ ["သညာ ပန"ကို ထောက်၍ "ဟောတိ"ဟု ရှိလျှင် ကောင်း၏။] ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ အာပါယိကာ ပိ၊ အပါယ် ၄ ဘုံဌ်ဖြစ်သော သတ္တဝါတို့ သည်လည်း။ နာနတ္တကာယာ ဧကတ္တသညိနော တွေဝ၊ နာနတ္တယာယာ ဧကတ္တသညီတို့ဟူ၍သာ။ သင်္ချံ၊ခေါ်ဆိုအပ်သည်၏ အဖြစ်သို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ရောက်ကုန်၏။

အာဘဿရာတိ၊ ကား။ ဒဏ္ဍဥက္ကာယ၊ အရိုးရှိသော မီးရှူး၏။ (အရိုးတပ်ထားသော မီးရှူးတိုင်၏။) အစ္စိ ဝိယ၊ အလျှံကဲ့သို့။ ဧတေသံ၊ဤဗြဟ္မာတို့၏။ သရီရတော၊ ကိုယ်မှ။ အာဘာ၊ အရောင်သည်။ ဆိဇ္ဇိတွာ ဆိဇ္ဇိတွာ။ ပြတ်၍ ပြတ်၍။ ပတန္တီ ဝိယ၊ ကျသကဲ့သို့။ သရတိ၊ ပြေးသွားတတ်၏။ ဝိသရတိ၊ ရောပြွမ်းလျက် ပြေးသွားတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။

အာဘဿရာ၊ အာဘဿရာတို့မည်၏။ [သရတီတိ ဓာဝတိ ဝိယ, ဝိဿရတီတိ ဝိပ္ပကိဏ္ဏာ ဝိယ ဓာဝတိ။–ဋီကာ။ "သရတီ ဝိဿရတီတိ သရာ၊ သရာ+အာဘာ+တေသန္တိ အာဘဿရာ"ဟု ပြုစေလိုသည်။] တေသု၊ ထို အာဘဿရာ ပြဟ္မာတို့တွင်။ ပဥ္စက နယေန၊ ပဥ္စကနည်းအားဖြင့်။ ဒုတိယ တတိယဇ္ဈာနဒွယံ၊ ဒုတိယစျာန် တတိယစျာန် နှစ်ပါး အပေါင်းကို။ ပရိတ္တံ၊ နည်းသော အာနုဘော်ရှိအောင်။ ဘာဝေတ္ဝာ၊ ဖြစ်စေပြီး၍။ ဥပပန္နာ၊ ဖြစ်သော ပြဟ္မာတို့သည်။ ပရိတ္တာဘာ နာမ၊ ပရိတ္တာဘာ ပြဟ္မာတို့မည်သည်။ ဟောန္တိ။ တေသံ၊ ထို ပရိတ္တာဘာ ပြဟ္မာတို့၏။ ဒွေ ကပ္ပါ၊ မဟာကပ် နှစ်ကပ်တို့သည်။အာယုပ္ပမာဏံ၊ သည်။(ဟောတိ။)မဇ္ဈိမံ၊မဇ္ဈိမစျာန် ဖြစ်အောင်။ ဝါ၊ အလယ်အလတ် အာနုဘော်ရှိအောင်။ ဘာဝေတ္ဝာ၊ ၍။ ဝါ၊ ကြောင့်။ ဥပပန္နာ၊ တို့သည်။ အပ္ပမာဏာဘာ နာမ၊ အပ္ပမာဏာဘာ ပြဟ္မာတို့မည်သည်။ ဟောန္တိ။ တေသံ၊ ထို အပ္ပမာဏာဘာ ပြဟ္မာတို့၏။ စတ္တာရော ကပ္ပါ၊ မဟာကပ် လေးကပ်တို့သည်။ အာယုပ္ပမာဏံ၊ သည်။ (ဟောတိ။)

ပဏီတံ၊ ပဏီတစျာန် ဖြစ်အောင်။ ဝါ၊ မွန်မြတ်သော အာနုဘော်ရှိအောင်။ ဘာဝေတ္ဝာ၊ ၍။ ဝါ၊ ကြောင့်။ ဥပပန္နာ၊ တို့သည်။ အာဘဿရာ နာမ၊ အာဘဿရာပြဟ္မာတို့မည်သည်။ဟောန္တိ။တေသံ၊ ထို အာဘဿရာပြဟ္မာတို့၏။ အဋ္ဌ ကပ္ပါ၊ မဟာကပ် ရှစ်ကပ်တို့သည်။ အာယုပ္ပမာဏံ၊ သည်။ (ဟောတိ။) ပန၊ ဆက်။ ဣဓ၊ ဤသုတ်၌။ ဥက္ကဋ္ဌပရိစ္ဆေဒ ဝသေန၊ အလွန်ကို ပိုင်းခြားခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ သဗ္ဗေ ပိ၊ ကုန်သော။ စေ၊ ထို ပရိတ္တာဘာ, အပ္ပမာဏာဘာ ပြဟ္မာတို့ကို။ ဂဟိတာ၊ ကုန်ပြီ။ [အလွန်ဆုံးကို ပိုင်းခြားကြောင်း "ဥက္ကဋ္ဌ ပရိစ္ဆေဒ"ဟူသည် ပြဟ္မာ ၃-မျိုးတွင် အထက်တန်း အရောက်ဆုံး အာဘဿရာ ပြဟ္မာတို့ကို နာမည်တပ်၍ ဟောတော်မူခြင်းတည်း။] ဟိ၊ မှန်။ သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်သော။ တေသံ၊ ထို ပရိတ္တာဘာ အပ္ပမာဏာဘာ အာဘဿရာ ပြဟ္မာတို့၏။ ကာယော၊ သည်။ ဧက ဝိပ္ဖါရော ဝ၊ တမျိုးတည်းပျံ့နှံ့ခြင်းရှိသည်သာ။ ဟောတိ။ သညာ ပန၊ ပဋိသန္ဓေသညာသည်ကား။ အဝိတက္ကဝိစာရမတ္တာ ဝါ၊ အဝိတက္က ဝိစာရမတ္တာသည်သော်လည်းကောင်း။ အဝိတက္ကအဝိစာရာ ဝါ၊ အဝိတက္က အဝိစာရသည် သော်လည်းကောင်း။ (ဟောတိ။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ နာနာ၊ မတူထူးခြား ကဲ့ပြား၏။ ["ပရိတ္တာ+အာဘာ တေသန္တိ ပရိတ္တာဘာ၊ အပ္ပမာဏာ+အာဘာ တေသန္တိ အပ္ပမာဏာဘာ"ဟု ပြု။]

သုဘကိဏ္ဏာတိ၊ ကား။ သုဘေန၊ တင့်တယ်သော ကိုယ်ရောင်ဖြင့်အဆင်းဖြင့်။ သြကိဏ္ဏာ၊ ရောပြွမ်းသော ပြဟ္မာတို့တည်း။ ဝိကိဏ္ဏာ၊ အထူးထူး

အပြားပြား ဇောပြွမ်းသော ဗြဟ္မာတို့တည်း။ သုဘေန၊ တင့်တယ်သော။ သရီရပ္ပဘာဝဏ္ဏေန၊ ကိုယ်၏ အရောင်အဆင်းအားဖြင့်။ ကေဂ္ဃနာ၊ တခဲနက်သော အရောင်အဆင်းရှိသော ဗြဟ္မာတို့တည်း။ ဣတိ အတ္ထော။ ဟိ၊ မှန်။ ဧတေသံ၊ ဤ သုဘကိဏ္ဏာ ဗြဟ္မာတို့၏။ ပဘာ၊ အရောင်သည်။ အာဘဿရာနံ၊ တို့၏။ (ပဘာ) ဝိယ၊ သို့။ ဆိဇ္ဇိတ္ဝာ ဆိဇ္ဇိတ္ဝာ၊ ၍။ နဂစ္ဆတိ၊ မထွက်သွား။ ပန၊ ကား။ ပဥ္ဇကနယေ၊ ၌။ ပရိတ္တမဇ္ဈိမပဏီတဿ၊ ဖြစ်သော။ စတုတ္ထဇ္ဈာနဿ၊ ၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ သောဋ္ဌသဒ္ဒတ္တိံသ စတုသဋ္ဌိ ကပ္ပါယုကာ၊ တဆယ့် ခြောက်ကမ္ဘာအသက်ရှည်ကုန် သုံးဆယ့်နှစ်ကမ္ဘာအသက်ရှည်ကုန် ခြောက်ဆယ့်လေးကမ္ဘာ အသက်ရှည်ကုန်သောဗြဟ္မာတို့သည်။ ပရိတ္တသုဘ အပ္ပမာဏသုဘ သုဘကိဏ္ဏာ နာမ၊ တို့မည်သည်။ ဟုတ္ဝာ။ နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

ဣတိ၊ သို့။ သဗ္ဗေ ပိ၊ ကုန်သော။ တေ၊ ထို တတိယစျာန် ဗြဟ္မာတို့ကို။ ဧကတ္တကာယာ စေဝ၊ ကိုယ်၌ တူသောသဘော ရှိကုန်သည်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ တူသော သဘောရှိသော ကိုယ်ရှိကုန်သည် လည်းကောင်း။ စတုတ္ထဇ္ဈာနသညာယ၊ စတုတ္ထစျာန်ပဋိသန္ဓေသညာအားဖြင့်။ ဧကတ္တသညိနော စ၊ တူသောသဘောရှိသော ပဋိသန္ဓေသညာရှိကုန်သည်လည်းကောင်း။ (ဟောန္တိ။) ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဝေဟပ္ဖလာ ပိ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ် ဗြဟ္မာတို့သည်လည်း။ စတုတ္ထဝိညာဏဋ္ဌိတိမေဝ၊ သို့သာ။ ဘဇန္တိ၊ ကပ်ဝင်ကုန်၏။ အသညသတ္တာ၊ အသညသတ် ဗြဟ္မာတို့သည်။ ဝိညာဏာဘာဝါ၊ ဝိညာဉ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤ ဝိညာဏဋ္ဌိတိ၌။ သင်္ဂဟံ၊ သိမ်းယူအပ်သည်၏ အဖြစ်သို့။ နဂစ္ဆန္တိ၊ မရောက်ကုန်။ သတ္တာဝါသေသု၊ တို့၌။ (သင်္ဂဟံ။) ဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။

သုဒ္ဓါဝါသာ၊ သုဒ္ဓါဝါသ ဗြဟ္မာတို့သည်။ ဝိဝဋ္ဌပက္ခေ၊ ဝဋ္ဌမှလွတ်မြောက်ကြောင်းအဖို့၌။ ဌိတာ၊ တည်ကုန်၏။ သဗ္ဗကာလိကာ၊ အလုံးစုံသော ကာလရှိကုန်သည်။ နဂ (ဟောန္တိ)၊ မဖြစ်ကုန်။ ကပ္ပသတသဟဿမ္ပိ၊ ကမ္ဘာတသိန်းပတ်လုံးလည်းကောင်း။ အသခ်ျေယျ မ္ပိ၊ အသခ်ျေယျပတ်လုံးလည်းကောင်း။ ဗုဒ္ဓသုညေ၊ ဘုရားတို့မှ ကင်းဆိတ်သော။ လောကေ၊ ၌။ နုပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ သောဋ္ဌသကပ္ပသဟဿဗ္ဘန္တရေ၊ တသောင်းခြောက်ထောင်သော ကမ္ဘာတို့၏အတွင်း၌။ ဗုဒ္ဓေသု၊ တို့သည်။ ဥပ္ပန္ဓေသုယေဝ၊ ပွင့်တော်မူကုန်သော်သာ။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဓမ္မစက္ကပဝတ္တဿ၊ ဓမ္မစကြာကို လည်စေတော်မူသော။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ခန္ဓဝါရဋ္ဌာနသဒိသာ၊ သစ်တုံးတို့

ဖြင့် ကာရုံအပ်သော သစ်တပ်မြို့၏ တည်ရာအရပ်နှင့်တူကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ [ရှေးက "သစ်ခက်တဲနန်းအရပ်နှင့်တူကုန်သည်" ဟု ပေးကြ၏။] တသွာ၊ ကြောင့်။ ဝိညာဏဋ္ဌိတိ၊ သို့။ နေဝ ဘဇန္တိ၊ ကုန်။ သတ္တာဝါသံ၊ သတ္တာဝါသ ဘုံကိုးဝသို့။ နဘဇန္တိ။

ပန၊ ဝါဒန္တရကား။ မဟာသီဝတ္ထရော၊ သည်။ နခါ ပန ။ပ။ ဒေဝေဟိတိ၊ ဟူသော။ ဣမိနာသုတ္တေန၊ ဤပါဠိတော်ဖြင့်။ သုဒ္ဓါဝါသာပိ၊ တို့သည်လည်း။ စတုတ္ထဝိညာဏဋ္ဌိတိ (ယေဝ)၊ စတုတ္ထဝိညာဏဋ္ဌိတိသို့သာ။ (ဘဇန္တိ။) စတုတ္ထသတ္တာဝါသံ ယေဝ၊ စတုတ္ထသတ္တာဝါသသို့သာ။ ဘဇန္တိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒတိ၊ ၏။ တံ၊ ထို မဟာသီဝထေရ်၏စကားကို၊ သုတ္တာသ၊ ပါဠိတော်၏။ ဝါ၊ ကို။ အပ္ပဋိဗာဟိယတ္တာ၊ မတားမြစ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အနုညာတံ၊ ခွင့်ပြုတော်မူအပ်ပြီ။ [ဤ ပါဠိတော်၌ သုဒ္ဓါဝါသကို "သတ္တာဝါသော" ဟု သုံးစွဲထားသောကြောင့် စတုတ္ထသတ္တာဝါသ စတုတ္ထဝိညာဏဋ္ဌိတိ၌ သွင်းတော်မူသည်။]

[သာရိပုတ္တ၊ တြာ။ သုဒ္ဓါဝါသေဟိ၊ သုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌ဖြစ်ကုန်သော။ ဒေဝေဟိ၊ ဗြဟ္မာတို့ကို။ အညတြ၊ ကြဉ်၍။ ဒီဃေန၊ ရှည်စွာသော။ ဣမိနာ အဒ္ဓုနာ၊ ဤ အဓိန်ရှည်သောကာလဖြင့်။ မယာ၊ သည်။ ယော၊ အကြင် သတ္တာဝါသကို။ အနိဝုတ္ထပုဗ္ဗော၊ ရှေး၌ မနေအပ်။ ဝါ၊ မနေအပ်စဘူး။ သော သတ္တာဝါသော၊ ထို သတ္တာဝါသသည်။ နသုလဘရူပေါ၊ ရလွယ်သည်၏အဖြစ်ဟူသော သဘောမရှိ။]

သဗ္ဗသော ရူပသညာနန္တိအာဒီနံ၊ အစရှိသောပုဒ်တို့၏။ အတ္ထော ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ (မယာ) ဝုတ္တော။ ပန၊ ဆက်။ နေဝသညာနာသညာယတနံ၊ နေဝသညာ နာသညာယတနသည်။ သညာယ၊ သညာ၏။ (သုခုမတ္တာ၊ သိမ်မွေ့မှု သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်။) နေဝသညာ၊ ထင်ရှားသော သညာလည်းမဟုတ်သည်။ နအသညာ၊ ထင်ရှားသောသညာ မဟုတ်သည်လည်း မဟုတ်သည်။(ဟောတိ)ယထေဝ၊ သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဝိညာဏာဿပိ၊ ဝိညာဉ်၏လည်း။ သုခုမတ္တာ၊ ကြောင့်။ နေဝ ဝိညာဏံ၊ ထင်ရှားသော ဝိညာဉ်လည်းမဟုတ်။ နာဝိညာဏံ(န+အဝိညာဏံ)၊ ဝိညာဉ်မဟုတ်သည်လည်း မဟုတ်။ တသွာ၊ ကြောင့်။ ဝိညာဏဋ္ဌိတိသု၊ ဝိညာဏဋ္ဌိတိတို့၌။ အဝတ္ထာ၊ ဟောတော်မမူပဲ။ အာယတနေသု၊ အာယတနတို့၌။(ဘဂဝတာ။)ဝုတ္တံ။

၁၂၈။ တတြာတိ၊ ကား။ တာသု ဝိညာဏဋ္ဌိတီသု၊ ထို ဝိညာဏဋ္ဌိတိတို့တွင်။(ယာ ယံ ပဌမာ ဝိညာဏဋ္ဌိတိ-၌ စပ်။) တဋ္ဌ ပဇာနာတီတိ၊ ကား၊

တဉ္စ ဝိညာဏဋ္ဌိတိ'၊ ထို ပထမဝိညာဏဋ္ဌိတိကို။ ပဇာနာတိ၊ အပြားအားဖြင့်သိ၏။ တဿာ စ သမုဒယန္တိ၊ ကား။ အဝိဇ္ဇာသမုဒယာ၊ အဝိဇ္ဇာ၏ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ရူပသမုဒယော၊ ရူပက္ခန္ဓာ၏ ဖြစ်ခြင်းသည်။(ဟောတိ။) ဣတိ အာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ တဿာ၊ ထို ပထမဝိညာဏဋ္ဌိတိ၏။ သမုဒယဉ္စ၊ ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ တဿာ စ အတ္ထင်္ဂမန္တိ၊ ကား။ အဝိဇ္ဇာနိရောဓာ၊ အဝိဇ္ဇာ၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ ရူပနိရောဓော၊ ရူပက္ခန္ဓာ၏ ချုပ်ခြင်းသည်။(ဟောတိ။) ဣတိ အာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ တဿာ၊ ထို ပထမဝိညာဏဋ္ဌိတိ၏။ အတ္ထင်္ဂမဉ္စ၊ချုပ်ကြောင်းကိုလည်း။ ပဇာနာတိ၊ ၏။

အဿဒန္တိ၊ ကား။ ရူပံ၊ ရူပက္ခန္ဓာကို။ ပဋိစ္စ။ စဲ၍။ ယံ သုခံ၊ အကြင် ကာယိကသုခသည်လည်းကောင်း။(ယံ) သောမနဿံ၊ အကြင်သောမနဿဟူသော စေတသိကသုခသည်လည်းကောင်း။ ဥဇုပဋိ၊ ၏။ အယံ၊ ဤ သုခ သောမနဿသည်။ ရူပဿ၊ ရူပက္ခန္ဓာ၏။ အဿာဒေါ၊ သာယာအပ်သော သဘောတည်း။ ဝါ၊ သာယာစေတတ်သော သဘောတည်း။[အဿာဒေတပ္ပတော အဿာဒတော စ အဿာဒံ။–ဋီကာ။]။ပ။ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ယံ သုခံ၊ သည်လည်းကောင်း။ ယံ သောမနဿံ၊ သည်လည်းကောင်း။ဥပဋ္ဌကိ၊၏။အယံ၊ဤသုခသောမနဿသည်။ဝိညာဏဿ၊ဝိညာဏက္ခန္ဓာ၏။ အဿဒေါ၊ တည်း။ဝါ၊ တည်း။ဣတိ ဝေံ၊သို့။ တဿာ၊ ထို ပထမဝိညာဏဋ္ဌိတိ၏။ အဿာဒဉ္စ၊ သာယာအပ်သောသဘောကိုလည်း။ ပဇာနာတိ၊ ၏။

အာဒီနဝန္တိ၊ ကား။ ယံ၊ ကြောင့်။ ရူပံ၊ ရူပက္ခန္ဓာသည်။ အနိစ္စံ၊မမြဲ။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲ၏။ ဝိပရိဏာမမမ္မံ၊ ဇရာမရဏဟူသော နှစ်ပါးသောအပြားအား

အနိစ္စံ။ပ။ဝိပရိဏာမမမ္မံ။ ။"အပြစ်"ဟူသည် မမြဲသည်၏အဖြစ် (မမြဲခြင်း) ဆင်းရဲသည်၏အဖြစ် (ဆိုင်းရဲခြင်း) ဖောက်ပြန်သောသဘောရှိသည်၏အဖြစ် (ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘော) တည်း။ ဤသို့ အနိစ္စ၏ အပြစ်စသည်ကို ခန္ဓာငါးပါး၏ "အာဒီနဝ" ဟု ခေါ်ရသည်။ ထို့ကြောင့် ယံ၊ အကြင် မမြဲသည်၏အဖြစ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်, အကြင်ဆင်းရဲသည်၏ အဖြစ်ဟူသောအကြောင်းကြောင့်, အကြင် ဖောက်ပြန်သော သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဤသို့ပေးမှ "အယံ၊ ဤမမြဲသည်၏ အဖြစ်ဟူသော အကြောင်းသည်"စသည်ဖြင့် အာဒီနဝအရ ရ၏။ "အယံ အနိစ္စာဒိဘာဝေါ အာဒီနဝေါ"ဟူသော ဋီကာဖွင့်နှင့်လည်း ညီ၏။ ယံ အနိစ္စံ၊ အကြင်မမြဲ။ ယံ ဒုက္ခံ၊ အကြင်ဆင်းရဲ၏။ ယံ ဝိပရိဏာမမမ္မံ၊ အကြင် ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘောရှိ၏။ ဤသို့အနက်ပေးလျှင် "အယံ၊ ဤ မမြဲသောရုပ်သည်"စသည်ဖြင့် ရုပ်စသည်ကို အရကောက်ရလိမ့်မည်ဖြစ်၍ သဘာဝမကျပါ။

ဖြင့် ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘောရှိ၏။အယံ၊ ဤမမြဲသည်၏အဖြစ် ဆင်းရဲသည်၏ အဖြစ် ဖောက်ပြန်သောသဘောရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ ရူပဿ၊ ရူပက္ခန္ဓာ၏။ အာဒီနဝေါ၊ အပြစ်တည်း။ပ။ယံ၊ ကြောင့်။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာသည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ ဒုက္ခံ၊ ၏။ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ၊ ရှိ၏။ အယံ၊ အဖြစ်သည်။ ဝိညာဏဿ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ၏။အာဒီနဝေါ၊ တည်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ တဿာ၊ ၏။အာဒီနဝဋ္ဌ၊ ကိုလည်း။ ပဇာနာတိ၊ ၏။

နိဿရဏန္တိ၊ကား။ရူပဿိ ်၊ရူပက္ခန္ဓာဋ္ဌ။(ရူပက္ခန္ဓာအပေါ်ဋ္ဌ။)ယောဆန္ဒရာဂ ဝိနယော၊ အကြင် ဆန္ဒရာဂကို ပယ်ဖျောက်ရာပယ်ဖျောက်ကြောင်းဖြစ်သော အရိယာမဂ် နိဗ္ဗာန်သည်။ (ယံ) ဆန္ဒရာဂပဟာနံ၊ အကြင်ဆန္ဒရာဂကို ပယ်ကြောင်းဖြစ်သော အရိယာမဂ် နိဗ္ဗာန်သည်။ (အတ္ထိ။) ဣဒံ၊ ဤအရိယာမဂ် နိဗ္ဗာန်သည်။ ရူပဿ၊ ရူပက္ခန္ဓာ၏။ နိဿရဏံ၊ ထွက်မြောက်ရာတည်း ။ပ။ ဝိညာဏော၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာဋ္ဌ။ (ဝိညာဏက္ခန္ဓာအပေါ်ဋ္ဌ။) ယော ဆန္ဒရာဂဝိနယော၊ သည်။ (ယံ) ဆန္ဒရာဂပဟာနံ၊ သည်။ (အတ္ထိ။)ဣဒံ၊ ဤအရိယာမဂ် နိဗ္ဗာန်သည်။ ဝိညာဏဿ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ၏။ နိဿရဏံ၊ ထွက်မြောက်ရာတည်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ တဿာ၊ ထို ပထမ ဝိညာဏဋ္ဌိတိ၏။ နိဿရဏဋ္ဌ၊ ထွက်မြောက်ရာကိုလည်း။ ပဇာနာတိ၊ ၏။

ကလ္လံ နု တေနာတိ၊ ကား။ တေန ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ တံ ဝိညာဏဋ္ဌိတိံ၊ ထို ဝိညာဏဋ္ဌိတိကို။ တဏှာမာနဒိဋ္ဌိနံ၊ တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိတို့၏။ ဝဝေသန၊ အစွမ်းဖြင့်။ အဟန္တိ ဝါ၊ ငါဟူ၍လည်းကောင်း။ မမန္တိ ဝါ၊ ငါ၏ စွစွာဟူ၍လည်းကောင်း။ အဘိနန္ဒိတုံ၊ အလွန်နှစ်သက်ခြင်းငှာ။ ယုတ္တံ နု၊ သင့်ပါမည်လော။ ဣတိ တေတေန ဥပါယေန၊ ဤနည်းဖြင့်။ သဗ္ဗဏ္ဌ၊ အလုံးစုံသော ဝါရတ္တိဋ္ဌ။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ယတ္ထ၊ အကြင်ဝိညာဏဋ္ဌိတိ အာယတနဋ္ဌ။ (အထက်ဝိညာဏဋ္ဌိတိသုံးပါး ဒုတိယ နေဝသညာနာသညာယတနဋ္ဌ။) ရူပံ၊ ရူပက္ခန္ဓာသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တတ္ထ၊ ထို အထက်ဝိညာဏဋ္ဌိတိသုံးပါး ဒုတိယနေဝသညာနာသညာယတနဋ္ဌ။ စတုန္နံ၊ သော။ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ ဝဝေသန၊ ဖြင့်လည်းကောင်း။ယတ္ထ၊ အကြင် ပထမအာယတနဋ္ဌ။

ဆန္ဒရာဂဝိနယော။ ။နိဿရဏာအရ ထွက်မြောက်ခြင်း ကြိယာကို မရ၊ ထွက်မြောက်ရာ ထွက်မြောက်ကြောင်းဖြစ်သော အရိယာမဂ် နိဗ္ဗာန်ကိုရ၏။ ထို့ကြောင့် ဆန္ဒရာဂဝိနယောဋ္ဌ''ဆန္ဒရာဂကို ပယ်ဖျောက်ခြင်း''ဟု ''အနက်မပေးပဲ ဆန္ဒရာဂကို ပယ်ဖျောက်ရာ ပယ်ဖျောက်ကြောင်းဖြစ်သော အရိယာမဂ် နိဗ္ဗာန်တရားသည်'' ဟု ပေးရသည်။ ဆန္ဒရာဂေါ ဝိနိယတိ ဧတေန, ဣတ္ထေ ဝါတိ ဆန္ဒရာဂဝိနယော၊ သဟ မဂ္ဂေန နိဗ္ဗာနံ။–ဋီကာ။ဧတေနဖြင့် အရိယာမဂ်ကိုပြ၍, ဣတ္ထေဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကိုပြသည်။

(အသညသတ်ကိုရည်ရွယ်သည်။) ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်သည်။ နတ္ထိ။ တတ္ထ၊ ထို ပထမအာယတန၌။ ကေဿ၊ သော။ ခန္ဓဿ၊ ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်လည်းကောင်း။ သမုဒယော၊ ဖြစ်ကြောင်းကို။ ယောဇေတဗ္ဗော၊ ၏။ တ္ထေ၊ ဤ ပထမအာယတန၌။ အာဟာရသမုဒယာ အာဟာရနိရောဓာတိ၊ ဟူသော။ ဣဒံ ပဒံ၊ ဤပုဒ်ကို။ နယောဇေတဗ္ဗံ၊ ထိုက်။[စာအုပ်တို့၌"နဲ"ကျနေသည်။ ဋီကာ၌–"တတ္ထ ဟိ ရူပဿ ကမ္မသမုဋ္ဌာနတ္တာ အာဟာရဝသေန ယောဇနာ နသမ္ဘဝတိ"ဟု အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ထားသည်။

ယဓတာ ခေါ အာနန္ဒ ဘိက္ခူတိ၊ ကား။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ ဘိက္ခု သည်။(ဝိမုတ္တော ဟောတိ–၌ စပ်။)အနုပါဒါဝိမုတ္တောတိ၊ ကား။ စတူဟိ၊ ကုန်သော။ ဥပါဒါနေဟိ၊ ဥပါဒါန်တို့ဖြင့်။ အဂ္ဂဟေတွာ၊ မယူမူ၍။ ဝိမုတ္တော၊ ကိလေသာတို့မှလွတ်သည်။(ဟောတိ။)ပညာဝိမုတ္တောတိ၊ ကား။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ ဝိမုတ္တော၊ သည်။(ဟောတိ။) အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ ဝိမောက္ခေ၊ ဝိမောက္ခတို့ကို။ အသစ္ဆိကတွာ၊ မျက်မှောက်မပြုမူ၍။ပညာဗလေနေဝ၊ ပညာ၏အစွမ်းဖြင့်သာ။ နာမကာယဿ စ၊ နာမကာယ၏လည်းကောင်း။ ရူပကာယဿ စ၊ ရူပကာယ၏လည်းကောင်း။ အပ္ပဝတ္တိံ၊ မဖြစ်ခြင်းကို။ ကတွာ၊ ၍။ ဝိမုတ္တော၊ သည်။(ဟောတိ။) ဣတိ အတ္ထော။

သော၊ ထို ပညာဝိမုတ္တရဟန်းသည်။ သုက္ခဝိပဿကော စ၊ သမထတည်းဟူသော အစေးမရောက်သဖြင့် ခြောက်ကပ်သောဝိပဿနာရှိသော ရဟန်းလည်းကောင်း။ ပဌမဇ္ဈာနာဒီသု၊ ပထမစျာန် အစရှိသည်တို့တွင်။ အညတရသ္မိံ၊ အမှတ်မထား တပါးပါးသောစျာန်၌။ ဌတွာ၊ တည်၍။ အရဟတ္တံ၊

အဂ္ဂဟေတွာ။ ။ကိဉ္စိ ပိ သခ်ါရံ ဧတံ မမန္တိ အာဒိနာ အဂ္ဂဟေတွာ၊ တစုံတခုသော သခ်ါရကို"ဤဟာသည် ငါ့ဥစ္စာတည်း"စသည်ဖြင့် မယူမူ၍။"ငါ့ဥစ္စာ"ဟု ယူခြင်းသည် တဏှုပါဒါန်ဖြင့် ယူခြင်းတည်း၊"ငါ"ဟု ယူခြင်းသည် ဒိဋ္ဌုပါဒါန်ဖြင့် ယူခြင်းတည်း၊ "ဤသို့မယူမူ၍"ဟူလို။ ဤ"အဂ္ဂဟေတွာ"ဟူသောပါဌ်ဖြင့်"အနုပါဒါ"၌ ဥပ+အာ+ဒါ ဓာတ်နောင် တွာပစ္စည်း၏ ကာရိယဖြစ်သော"ယ အက္ခရာကျေနေသည်"ဟု ပြသည်။

သုက္ခဝိပဿကော။ ။သမထဘာဝနာသိနေဟာဘာဝေန သုက္ခာ လူခါ၊ သမထဘာဝနာတည်းဟူသော အစေး၏ မရှိခြင်းကြောင့် ခြောက်ကပ်သော။ ဝါ၊ တနည်း။ အ သိနိဒ္ဓါ၊ မစေးကပ်သော။ ဝိပဿနာ ဧတေဿာတိ သုက္ခဝိပဿကော။–ဋီကာ။ "ဝိပဿနကော" ဟု ဆိုလိုလျက် "နဲ" ချေထားသည်၊ "က" ကား သမာသန္တက ပစ္စည်းတည်း။

အညတရသ္မိံ ဌတွာ။ ။အညတရသ္မိန္တိ စ အညတရသ္မိံ၊ အမှတ်မထား တပါးပါးသောစျာန်၌။ ဤ အဖွင့်ဖြင့် အညတရသ္မိံ၌ "ဝိစ္ဆာ ကျေသည်" ဟု ပြသည်။ဧကေက

အရဟတ္တဖိုလ်သို့။ ပတ္တော စ၊ ရောက်သောရဟန်းလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပဉ္ဇဝိဓော၊ ရှိ၏။ စ၊သာဓကကား။ ကတမော စ ပုဂ္ဂလော။ပ။ပညာဝိမုတ္တော တိ၊ ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤပါဋ္ဌိတော်ကို။(ဘဂဝတာ)ပိ၊ လည်း။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ [ပညာဝိမုတ္တော၊ ပညာဝိမုတ္တဖြစ်သော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ကတမော စ၊ အဘယ်နည်း။ ဣဓ၊ ဤ လောက၌။ ဧကစ္စော၊ သော။ ပုဂ္ဂလော၊သည်။ အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ ဝိမောက္ခေ၊ တို့ကို။ ကာယေန၊ နာမကာယဖြင့်။ ဖုသိတ္ဝာ၊ တွေ့ထိ၍။ နဟေဝ ဝိဟရတိ၊ မနေနိုင်။ ပညာယ စ၊ ပညာဖြင့်သာ။ ဒိသ္ဝာ၊ ၍။ အဿ၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်၏။ အာသဝါ၊ တို့သည်။ ပရိက္ခီဏာ၊ ကုန်ပြီးကုန်သည်။ ဟောန္တိ။ အယံ ပုဂ္ဂလော၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ပညာဝိမုတ္တော၊ ပညာဝိမုတ္တ ပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။]

အဋ္ဌဝိမောက္ခအဖွင့်

၁၂၉။ ဧဝံ၊ သို့။ ဧကဿ၊ သော။ ဘိက္ခုနော၊ ပညာဝိမုတ္တရဟန်း၏။ နိဂမနဥ္စ၊ ဝဋ္ဌမှ ထွက်မြောက်ကြောင်းဖြစ်သောမဂ် ဝဋ္ဌမှ ထွက်မြောက်ရာဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ကိုလည်းကောင်း။ နာမဥ္စ၊ ပညာဝိမုတ္တ ဟူသော အမည်ကိုလည်းကောင်း။ ဒဿေတ္ဝာ၊ပြတော်မူပြီး၍။ ဣတရဿ၊ ပညာဝိမုတ္တမှ တပါးသော ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တ ရဟန်း၏။ (နိဂမနဥ္စ၊ကိုလည်းကောင်း။ နာမဥ္စ၊ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တ ဟူသော အမည်ကိုလည်းကောင်း။) ဒဿေတုံ၊ ငှာ။ အဋ္ဌ ခေါ ဣမေတိ အာဒိမာဟ။ တတ္ထ၊ ထို အဋ္ဌ ခေါ ဣမေ အစရှိသော စကားရပ်၌။ ဝိမောက္ခောတိ၊ ကား။ ကေနဋ္ဌေန၊ အဘယ်အနက်သဘော

သို့ဆိုဆို အတ္ထော၊ ဝိပဿနာရှုခါနီး၌ ပထမဈာန်ကို ပါဒကပြုလျှင် "ပထမဈာန်၌တည်၍" ဟု လည်းကောင်း၊ဒုတိယဈာန်ကို ပါဒကပြုလျှင်"ဒုတိယဈာန်၌တည်၍" ဟု လည်းကောင်း စသည်ဖြင့်ဆိုရပုံသိပါ။ ဌတ္ဝာတိ ပါဒကကရဏဝသေန ဌတ္ဝာ။—ဋီကာ။

ဧကဿ။ပ။နာမဥ္စ။ ။သတ္တံသု အရိယပုဂ္ဂလေသု ဧကဿ ဘိက္ခုနော၊ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်ခုနစ်ပါးတို့တွင် တပါးသော ရဟန်း၏။ ဝိညာဏဋ္ဌိတိအာဒိနာ ပရိဇာနနာဒိဝသပ္ပဝတ္တနိဂမနဥ္စ၊ ပိုင်းခြား၍သိခြင်း အစရှိသည်၏ အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သော ဝဋ္ဌမှ ထွက်မြောက်ကြောင်းမဂ် ထွက်မြောက်ရာနိဗ္ဗာန်ကိုလည်းကောင်း။ ပညာဝိမုတ္တ နာမဥ္စ၊ ပညာဝိမုတ္တ ဟူသော နာမည်ကိုလည်းကောင်း။ (ဒဿေတ္ဝာ အာဟ။)—ဋီကာ။

ကေနဋ္ဌေန။ ။ကေနဋ္ဌေနာတိ ကေန သဘာဝေန သဘာဝေါ ဟိ ဉာဏေန ယာထာဝတော အရဏီယတော ဉာတဗ္ဗတော အတ္ထောတိ ဝုစ္စတိ။—ဋီကာ။ ကေနဋ္ဌေန၌ အတ္ထကို "ယာထာဝတော အရဏီယတော ဉာတဗ္ဗတော" ဟု ဖွင့်သည်။

ကြောင့်။ဝိမောက္ခော၊ ဝိမောက္ခမည်သနည်း။ အဓိမုစ္စနဌေ၊ အဝိမုစ္စန အနက်သဘောကြောင့်။ (ဝိမောက္ခော၊ မည်၏။) [အဓိမုစ္စနအမည်ရပုံကို နောက်၌ ပြလိမ့်မည်။ ဝိမောက္ခော၌ ဝိ+မုစ ဓာတ်တည်း၊ "ဝိ" ကို "အဓိ"ဟုလည်းကောင်း၊မောက္ခ ကို "မုစ္စန"ဟုလည်းကောင်း ဖွင့်သည်။]

ပန၊ ပရိဟာရ။ပ။ အံ့။ အယံ အဓိမုစ္စနဌော နာမ၊ ဤ အဓိမုစ္စနဌ မည်သည်။ ကော၊ အဘယ်နည်း။ ပစ္စနီကဓမ္မေဟိ၊ ဆန့်ကျင်ဘက် တရားတို့မှ။ သုဌု၊ ကောင်းစွာ။ မုစ္စနဌော စ၊ လွတ်ခြင်းဟူသော အနက်သဘောသည်လည်းကောင်း။ အာရမ္မဏေ၊ အာရုံ၌။ အဘိရတိ ဝသေန၊ အလွန် မွေ့လျော်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ သုဌု၊ စွာ။ မုစ္စနဌော စ၊ သက်ဝင်ခြင်းဟူသော အနက်သဘောသည်လည်းကောင်း။ပိတု၊အဖ၏။ အင်္ကေ၊ ရင်ခွင်၌။ ဝိဿဋ္ဌင်္ဂပစ္စင်္ဂဿ၊ စွန့်လွှတ်အပ်သော အင်္ဂါကြီးငယ်ရှိသော။ ဒါရကဿ၊ ၏။ သယနံ ဝိယ၊ အိပ်ခြင်းကဲ့ကို။ အနိဂ္ဂဟိတဘာဝေန၊ ဆန့်ကျင်ဘက် တရားတို့သည် မနှိပ်စက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နိရာသင်္ကတာယ၊ ရွံ့ရှားခြင်း မရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ အာရမ္မဏေ၊ အာရုံ၌။ ပဝတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းတည်း။ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ပန၊ ဆက်။ အယံ အတ္ထော၊ ဤ အာရမ္မဏေ အဘိရတိဝသေန သုဌု မုစ္စနဌော ဟူသော အနက်သည်။ပစ္ဆိမေ၊နောက်ဖြစ်သော။ဝိမောက္ခေ၊၌။ နတ္ထိ။ပုရိမေသု၊ ရှေးဖြစ်ကုန်သော။သဗ္ဗေသု၊ အလုံးစုံသော ဝိမောက္ခတို့၌။ အတ္ထိ၊ ၏။

ရူပီ ရူပါနိ ပဿတီတိ ဇတ္ထ၊ဟူသောဤပါဌ်၌။(အတ္ထော ဇဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော။) အဇ္ဈတ္တံ၊ မိမိသန္တာန်၌။ ကေသာဒီသု၊ ဆံအစရှိကုန်သော။ နီလကသိဏာဒီသု၊ နီလကသိုဏ်း အစရှိသည်တို့၌။ နီလကသိဏာဒိဝသေန၊ နီလကသိုဏ်း အစရှိသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ဥပ္ပါဒိတံ၊ဖြစ်စေအပ်သော။ ရူပဇ္ဈာနံ၊ရူပစျာန်သည်။ ရူပံ၊ ရူပ မည်၏။["စျာန" ဟူသော နောက်ပုဒ် ကျေသည်။] အဿ၊ ထို ရဟန်း၏။ တံ၊ ထိုရူပစျာန်သည်။ အတ္ထိ။ဣတိ၊ ထိုသို့ရူပစျာန်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (သော၊ ထို ရဟန်းသည်။) ရူပီ၊ မည်၏။ ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတီတိ၊ ကား။ ဗဟိဒ္ဓါ ပိ၊ ကိုယ်မှ အပ၌လည်း။ ["ပိ"ဖြင့် အဇ္ဈတ္တကို ပေါင်း။] နီလကသိဏာဒီနိ၊ ကုန်သော။ ရူပါနိ၊ ကသိုဏ်းရုပ်တို့ကို။ [ရူပါနီတိ ပနေတ္ထ

ထိုသို့ ဖွင့်သောကြောင့် အတ္ထ၌ "အရ ဓာတ် တ ပစ္စည်း"ဟု ကြံပါ။ "အရီယတေ ဥယတေတိ အတ္ထော"ဟုပြု။ဤနေရာ၌ အရဓာတ်သည် ဥဏဂတိ အနက်ဟောတည်း။ ထို့ကြောင့် "ဥယတေ" ဟု အနက်ဆိုနိုင်သည်။ ဖဿ စသော သဘောတရားကို ဥဏ်ဖြင့် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိအပ်သောကြောင့် ထိုသဘောတရားကိုပင် "အတ္ထ" ဟု ခေါ်ရသည်။ "တ္ထ"ကို သုတ်ကြီးဖြင့် "ဌ"ပြု၍ "အဌော"ဟု ဖြစ်သည်။]

ပုရိမပဒလောပေါ ဇဋ္ဌမ္ပေဝ၊ တေန ဝုတ္တံ နိလကသိဏာဒီရူပါနီတိ။–ဋီကာ။ ဤအလို "နီလကသိဏာဒီနိ+ရူပါနိ" ဝါကျမရှိရ၊ "နီလကသိဏာဒိရူပါနိ" ဟု သမာသ်ရှိစေရသည်။] ဗျာနစက္ခုနာ၊ စျာန်စက္ခုဖြင့်။ ပဿတိ၊ ရှု၏။ ဣမိနာ၊ ဤ ရူပီ ရူပါနိ ပဿတိ အစရှိသောပါဠိဖြင့်။ အဇ္ဈတ္တပဟိဒ္ဓဝတ္ထုကေသု၊ အဇ္ဈတ္တ ပဟိဒ္ဓ ဝတ္ထုရှိကုန်သော။ကသိဏေသု၊တို့၌။ ဥပ္ပါဒိတဇ္ဈာနဿ၊ ဖြစ်စေအပ်သောစျာန်ရှိသော။ ပဂုဏလဿ၊ ၏။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ ရူပါဝစရဇ္ဈာနာနိ၊ ရူပါဝစရစျာန်တို့ကို။ ဒဿိတာနိ၊ ပြတော်မူအပ်ကုန်ပြီ။

အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညီတိ၊ ကား။ အဇ္ဈတ္တံ၊ ၌။ န ရူပသညီ၊ ကသိဏ်း ရူပ်၌ဖြစ်သော သညာမရှိသည်။ အတ္ထနော၊ ၏။ ကေသာဒီသု၊ ဆံအစရှိသည်တို့၌။ အနုပ္ပါဒိတရူပါဝစရဇ္ဈာနော၊ ဖြစ်စေအပ်သော ရူပါဝစရစျာန်မရှိသည်။ (ဟုတ္ဝာ ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ-၌ စပ်။) ဣတိ အတ္ထော။ ဣမိနာ၊ ဤအဇ္ဈတ္တံ အရူပသညီ ဟူသောပါဠိဖြင့်။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အပသန္တောန်၌။ ပရိကမ္မံ၊ ပရိကံကို။ ကတ္ဝာ၊ ၍။ ဗဟိဒ္ဓါဝ၊ အပဉ်သာ။ ဥပ္ပါဒိတဇ္ဈာနဿ၊ ဖြစ်စေအပ်သော စျာန်ရှိသော။ ပဂုဏလဿ၊ ၏။ ရူပါဝစရဇ္ဈာနာနိ၊ တို့ကို။ ဒဿိတာနိ၊ ကုန်ပြီ။

သုဘန္တေဝ အဓိမုတ္တော ဟောတိတိ ဣမိနာ၊ ပါဠိဖြင့်။ သုဝိသုဒ္ဓေသု၊ အလွန်အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်ကုန်သော။ နီလာဒီသု၊ နီလ အစရှိကုန်သော။ ဝဏ္ဏကသိဏေသု၊ အဆင်းကသိဏ်းတို့၌။ စျာနာနိ၊ တို့ကို။ ဒဿိတာနိ၊ ကုန်ပြီ။ တတ္ထ၊ ထို သုဘန္တေဝ အဓိမုတ္တော ဟောတိ ဟူသောပါဠိ၌။ အန္တော အပ္ပနာယံ၊ အပ္ပနာ၏အတွင်း၌။ သုဘန္တိ၊ သုဘ ဟူ၍။ ဝါ၊ တင့်တယ်ပါပေ၏ဟူ၍။ အာဘောဂေါ၊ နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ ကိဉ္စာပိ နတ္ထိ၊ အကယ်၍ကား မရှိပါပေ။ ပန၊ ထိုသို့ပင် မရှိပါသော်လည်း။ ယော၊ အကြင် ရဟန်းသည်။ ဝိသုဒ္ဓံ၊ စင်ကြယ်သော။ သုဘံ၊ တင့်တယ်သော။ ကသိဏံ၊ ကသိဏ်းကို။ အာရမ္မဏံ ကရိတ္ဝာ၊ အာရုံပြု၍။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သုဘန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝါ၊ ဟူ၍။ အဓိမုတ္တော၊ စွဲစွဲမြဲမြဲ နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တုဗ္ဗတံ၊ ဆိုထိုက်သည်၏ အဖြစ်သို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဒေသနာ၊ ကို။ (ဘဂဝတာ၊ သည်။) ကတာ၊ ပြုတော်မူအပ်ပြီ။

ပန၊ ကား။ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂေ၊ ၌။ ကထံ သုဘန္တေဝ အဓိမုတ္တော ။ပ။ ဝိမောက္ခောတိ၊ ဟူ၍။ (ဘဂဝတာ။) ဝုတ္တံ။ [ကထံ၊ အဘယ်သို့လျှင်။

သုဘန္တေဝ၊ ဟူ၍သာ။ အဓိမုတ္တောဝ၊ စွဲစွဲမြဲမြဲ နှလုံးသွင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ဝိဓမာက္ခော၊ ဆန့်ကျင်ဘက်တရားတို့မှ လွတ်ခြင်းသည်။ ဟောဟိ၊နည်း။) ဣဓ၊ ဤ သာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဃမတ္တာသဟဂတေန၊ မေတ္တာနှင့်တကွဖြစ်သော။ စေတသာ၊ စိတ်ဖြင့်။ ဧကံ၊ တခုသော။ ဒိသံ၊ အရပ်မျက်နှာကို။ ဝါ၊ အရပ်မျက်နှာ၌တည်သော သတ္တဝါအပေါင်းကို။ ဖရိတ္ဝာ၊ ဖြန့်၍။ဝိဟရတိ၊၏။ပ မေတ္တာယ၊ မေတ္တာ၏။ ဝါ၊ ကို။ ဘာဝိတတ္တာ၊ ဖြစ်စေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သတ္တာ၊ သတ္တဝ်ါတို့သည်။ အပ္ပဋိကူလာ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်မရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ကရုဏာသဟဂတေန၊ သော။ပ။ မုဒိတာသဟဂတေန၊ သော။ပ။ ဥပေက္ခာသဟဂတေန၊ သော။ စေတသာ၊ ဖြင့်။ ဧကံ၊ သော။ ဒိသံ၊ ကို။ ဝါ၊ ကို။ ဖရိတ္ဝာ၊ ၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ပ။ ဥပေက္ခာယ၊ ၏။ ဝါ၊ ကို။ ဘာဝိတတ္တာ၊ ကြောင့်။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ အပ္ပဋိကူလာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ သုဘန္တေဝ၊ ဟူ၍သာ၊ အဓိမုတ္တောဝ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိမောက္ခော၊ သည်။ (ဟောတိ။)

သဗ္ဗသော [ရူပသညာနန္တိ အာဒီသု၊ အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌။ ယံ၊ အကြောင်းကား။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုထိုက်၏။ တံ သဗ္ဗံ၊ ထို အလုံးစုံသောစကားကို။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၊ ၌။ (မယာ။) ဝုတ္တမေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်သာ။ အယံ အဋ္ဌမော ဝိမောက္ခောတိ၊ ကား။ အယံ၊ ဤ နိရောဓသည်။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ သဗ္ဗသော၊ ကြွင်းမဲ့သည်သို့ အလုံးစုံအားဖြင့်။ဝိသုဒ္ဓတ္တာ၊ စင်ကြယ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ဝိမုတ္တတ္တာ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်တို့မှ လွတ်မြောက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ အဋ္ဌမော၊ ရှစ်ခုမြောက်သော။ ဥတ္တမော၊ မြတ်သော။ ဝိမောက္ခော နာမ၊ ဝိမောက္ခမည်၏။

ဝိသုဒ္ဓတ္တာ။ ။နိရောဓသမာပတ်၏ အတွင်း၌ နာမ်ခန္ဓာလေးပါး မရှိသောကြောင့် ဝိသုဒ္ဓဖြစ်ဖွယ်မလို၊ ထို့ကြောင့် ဋီကာ၌—“ဝိသုဒ္ဓတ္တာတိ ယထာပရိစ္ဆိန္နကာလေ နိရောဓိတတ္တာ”ဟု ဖွင့်သည်။ “သမာပတ်အတွင်း ပိုင်းခြားအပ်သော ကာလဝယ် နာမ်ခန္ဓာလေးပါးတို့ကို ချုပ်စေအပ်သည်၏ ‘အဖြစ်ကြောင့် ဝိသုဒ္ဓဖြစ်သည်” ဟူလို။

ဥတ္တမော ဝိမောက္ခော။ ။အရိယေဟေဝ သမာပဇ္ဇိတမ္ဘတော၊ အနာဂါမိရဟန္တာဖြစ်သောအရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သာဝင်စားနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ အရိယဖလ ပရိယောသာနတ္တာ၊ အရိယာဖိုလ်ဟူသော အဆုံးရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ (နိရောဓသမာပတ်၏ အဆုံး၌ အနာဂါမိဖိုလ်၊ သို့မဟုတ် အရဟတ္တဖိုလ် ဖြစ်ရသည်ကို ရည်ရွယ်သည်။) ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ နိဗ္ဗာနပ္ပတ္တိဘာဝတော စ၊ နိရောဓသမာပတ်အတွင်း၌ ရုပ်နာမ်အချို့တို့၏ ငြိမ်းအေးခြင်းသို့ ရောက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်းတည်း။

၁၃၀။ အနုံလောမန္တိ၊ ကား။ အာဒိတော၊ အစပထမ သမာပတ်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ ယာဝ ပရိယောသာနာ၊ အဆုံး နိဂ္ဂောဓသမာပတ်တိုင်အောင်။ (သမာပဇ္ဇတိ၊ ကောင်းစွာဆောက်၏။ ဝါ၊ ဝင်စားနိုင်၏။) ပဋိလောမန္တိ၊ ကား။ ပရိယောသာနတော၊ အဆုံး နိဂ္ဂောဓသမာပတ်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ယာဝ အာဒိတော၊ အစ သမာပတ်တိုင်အောင်။ (သမာပဇ္ဇတိ။)အနုလောမ ပဋိလောမန္တိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဤစကားကို။ သမာပတ္တိနှံ၊ တို့၏။ ဝါ၊ တို့ကို။ အတိပဂုဏတ္တာ၊ အလွန် အဝါးဝစ္စာ လေ့လာအပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဋ္ဌတ္ဝာ ဝ၊ တခုသောသမာပတ်၌ မတန့်ရပ်မူ၍သာ။ ဣတော စိတော စ၊ ဤသမာပတ် ဤသမာပတ်သို့လည်း။ သဉ္ဇရဏဝသေန၊ လှည့်လည်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

ယတ္ထိစ္ဆကန္တိ၊ ဟူသောသဒ္ဒါသည်။ သြကာသပရိဒီပနံ၊ သမာပတ်ဝင်စားရာအရပ်ကို ပိုင်းခြား၍ပြကြောင်း သဒ္ဒါတည်း။ ယတ္ထ ယတ္ထ သြကာသေ၊ အကြင် အကြင် အရပ်၌။ (သမာပဇ္ဇတုမို၊ ဝင်စားခြင်းငှာလည်းကောင်း။ ဝုဋ္ဌာတုမို၊ ထခြင်းငှာလည်းကောင်း။) ဣစ္ဆတိ၊ အလိုရှိ၏။(တတ္ထ တတ္ထ သြကာသေ၊ ၌။ သမာပဇ္ဇတိ ပိ၊ ဝင်စားလည်းဝင်စားနိုင်၏။ ဝုဋ္ဌာတိ ပိ၊ ထလည်းထနိုင်၏။) ယဒိစ္ဆကန္တိ၊ ဟူသောသဒ္ဒါသည်။ သမာပတ္တိဒီပနံ၊ သမာပတ်ကိုပြကြောင်း သဒ္ဒါတည်း။) ယံ ယံ သမာပတ္တိံ၊ အကြင် အကြင် သမာပတ်ကို။ (သမာပဇ္ဇတုမို၊ ငှာလည်းကောင်း။ ဝုဋ္ဌာတုမို၊ ငှာလည်းကောင်း။) ဣစ္ဆတိ၊ ၏။ (တံ တံ သမာပတ္တိံ၊ ကို။ သမာပဇ္ဇတိ ပိ၊ နိုင်၏။ ဝုဋ္ဌာတိ ပိ၊ နိုင်၏။) ယာဝတိစ္ဆကန္တိ၊ ဟူသော သဒ္ဒါသည်။ အဒ္ဓါနပရိစ္ဆေဒဒီပနံ၊ သမာပတ်ဝင်စားရာ ကာလ အပိုင်းအခြားကို ပြကြောင်း သဒ္ဒါတည်း။ ယာဝတကံ၊ အကြင်မျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ အဒ္ဓါနံ၊ ကာလပတ်လုံး။ (သမာပဇ္ဇတုမို၊ ငှာလည်းကောင်း။ ဝုဋ္ဌာတုမို၊ ငှာလည်းကောင်း။) ဣစ္ဆတိ၊ ၏။ (တာဝတကံ၊ ထိုမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော။ အဒ္ဓါနံ၊ လုံး။ သမာပဇ္ဇတိ ပိ၊ နိုင်၏။ ဝုဋ္ဌာတိ ပိ၊ နိုင်၏။) သမာပဇ္ဇတီတိ၊ ကား။ တံ တံ သမာပတ္တိံ၊ သို့။ ပဝိသတိ၊ ဝင်စားနိုင်၏။ ဝုဋ္ဌာတီတိ၊ ကား။ တတော၊ ထို သမာပတ်မှ။ ဝုဋ္ဌာယ၊ ထ၍။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်နိုင်၏။

ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တောတိ၊ ကား။ ဒ္ဒိဟိ၊ ကုန်သော။ ဘာဂေဟိ၊ အရူပစျာန်သမာပတ် မဂ်ဟူသော အဖို့တို့ဖြင့်။ ဒ္ဒိဟိ၊ ကုန်သော။ ဘာဂေဟိ၊ ရူပ

ဒ္ဒိဟိ ဘာဂေဟိ ဝိမုတ္တောဝ။ ။ဒ္ဒိဟိ ဘာဂေဟိ အရ“အရူပစျာန်သမာပတ်,မဂ်” ဟူသော လွတ်မြောက်ကြောင်းအဖို့ နှစ်ဖို့ကိုလည်းကောင်း၊ “ရူပကာယ,နာမကာယ”

ကာယ နာမကာယဟူသော အဖို့တို့မှ။ ဝိမုတ္တော (တိ)၊ လွတ်သောပုဂ္ဂိုလ် ဟူ၍။ (ဝုစ္စတိ–၌စပ်။) အရူပသမာပတ္တိယာ၊ ဝိက္ခမ္ဘနပဟာန်ဖြစ်သော အရူပသမာပတ်ဖြင့်။ ရူပကာယတော၊ ရူပကာယမှ။ ဝါ၊ ရူပကာယ၌ဖြစ်သော ကိလေသာအပေါင်းမှ။ဝိမုတ္တော(တိ)၊ဟူ၍။ မဂ္ဂေန၊သမုစ္ဆေဒပဟာန်ဖြစ်သော မဂ်ဖြင့်။ နာမကာယတော၊ နာမကာယမှ။ ဝါ၊ နာမကာယ၌ဖြစ်သော ကိလေသာအပေါင်းမှ။ ဝိမုတ္တောတိ၊ ဟူ၍။ (ဝုစ္စတိ၊ ၏။) စ၊ သာဓကကား။ အစ္စီ ယထာ။ပ။ သခ်ၤန္တိ၊ ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဂါထာစကားတော်ကို။ (ဘဂဝတာ) ပိ၊ လည်း။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

[ဥပသိဝ၊ ဥပသိဝ။ ဝါတဝေဂေန၊ လေအဟုန်သည်။ ခိတ္တာ၊ တိုက်ခတ်အပ်သော။ အစ္စီ (အစ္စိ)၊ မီးလျှံသည်။ [ဆန်းကြောင့် ဒီဃ။] အတ္ထံ၊ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့။ ပလေတိ၊ ရောက်၏။ သခ်ၤ၊ မည်သည့်အရပ်သို့ သွားလေ၏ဟူ၍ ခေါ်ဝေါ်အပ်သည်၏ အဖြစ်သို့။ န ဥပေတိ ယထာ၊ မကပ်ရောက်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ နာမကာယတော၊ မှ။ ဝိမုတ္တော၊ သော။ မုနိ (မုနိ)၊ ရဟန္တာဖြစ်သော ရဟန်းသည်။ အတ္ထံ၊ အနုပါဒါပရိနိဗ္ဗာန်ဟူသော ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့။ ပလေတိ၊ ရောက်၏။ သခ်ၤ၊ ခတ္တိယ ဗြာဟ္မဏ စသည်ဖြင့် ခေါ်ဝေါ်သည်၏ အဖြစ်သို့။ န ဥပေတိ၊ မရောက်တော့။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝါ။ အဝေါစ၊ ပြီ။]

ဟူသောလွတ်မြောက်ထိုက်သောအဖို့ နှစ်ဖို့တို့ကိုလည်းကောင်း ယူရသည်။ ထို့ကြောင့် အရူပသမာပတ္တိယာစသည်ဖြင့် အကျယ်ပြသည်။ထိုတွင် အရူပသမာပတ်သည် ဝိက္ခမ္ဘနဝိမောက္ခ (ကိလေသာတို့ကို ပယ်ခွါသောအားဖြင့် လွတ်မြောက်ကြောင်းတရား) တည်း။ မဂ်သည်–သမုစ္ဆေဒဝိမောက္ခ (ကိလေသာတို့ကို အကြွင်းမဲ့ဖြတ်သောအားဖြင့် လွတ်မြောက်ကြောင်းတရား) တည်း။အရူပဇ္ဈာနေန ဝိက္ခမ္ဘနဝိမောက္ခေန, မဂ္ဂေန သမုစ္ဆေဒဝိမောက္ခေနာတိ ဒ္ဝီဟိ ဝိမုစ္စနာဘာဂေဟိ (လွတ်မြောက်ကြောင်း အဖို့တို့ဖြင့်။), အရူပသမာပတ္တိယာ ရူပကာယတော မဂ္ဂေန နာမကာယတောတိ ဒ္ဝီဟိ ဝိမုစ္စိတမ္ဗဘာဂေဟိ စ (လွတ်မြောက်ထိုက်သော အဖို့တို့မှလည်းကောင်း။) ဝိမုတ္တော၊ တေနာဟ အရူပသမာပတ္တိယာတိ အာဒိ။

ဆက်ဦးအံ့။ – လွတ်မြောက်ဟူရာ၌ ကိသေသာတို့မှ လွတ်မြောက်ခြင်းတည်း၊ ထိုသို့ လွတ်မြောက်လတ်သော် ကိလေသာတို့ကို ဝိက္ခမ္ဘနပဟာန်ဖြင့် ပယ်ခွါခြင်း သမုစ္ဆေဒပဟာန်ဖြင့် "အကြွင်းမဲ့ဖြတ်ခြင်းတို့ဖြင့် ကာယနှစ်ပါးအပေါင်းမှ လွတ်မြောက်သောကြောင့် ရူပကာယတော နာမကာယတော ဝိမုတ္တော"ဟု ဆိုသည်၊ ဝိမုတ္တောတိဟိ ကိလေသေဟိ ဝိမုတ္တော၊ ဝိမုစ္စနွာ စ ကိလေသာနံ ဝိက္ခမ္ဘနသမုစ္ဆိန္ဒနေဟိ ကာယဒ္ဝယတော ဝိမုတ္တောတိ အယမေတ္ထ အတ္ထော။–ဋီကာ။

ပန၊ ဆက်။ သော သေ(သော)ဥာဏတောဘာဂဝိမုတ္တော၊ ထိုဥာဏတော ဘာဂဝိမုတ္တပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အာကာသာနဉ္စာယတနာဒီသု၊ အာကာသာနဉ္စာ ယတန စျာန်အစရှိသည်တို့တွင်။ အညတရတော၊ အမှတ်မထား တပါးပါး သောစျာန်မှ။ ဝုဋ္ဌာယ၊ ထ၍။ အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့။ ပတ္တော စ၊ ရောက်သောပုဂ္ဂိုလ်လည်းကောင်း။ အနာဂါမိ၊ အနာဂါမ်သည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ နိရောဓာ၊ နိရောဓသမာပတ်မှ။ ဝုဋ္ဌာယ၊ ၍။ အရဟတ္တံ၊ သို့။ ပတ္တော စ၊ လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့၊ ပဋ္ဌဝိဓော၊ ငါးပါးအပြားရှိ၏။ ပန၊ ဝါဒန္တရ ကာား။ ကေစိ အာဒျို့သော ဥတ္တရဝိဟာရဝါသီဆရာ သာရသမကျမ်းဆရာတို့ သည်။[ကေစိတိဥတ္တရဝိဟာရဝါသိနော, သာရသမာစရိယာစ။-ဋီကာ။]ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ရူပါဝစရစတုတ္ထဈာနမှီ၊ ရူပါဝစရ စတုတ္ထစျာန်သည်လည်း။ ဒုဝင်္ဂိကံ၊ နှစ်ပါးသော အင်္ဂါရှိ၏သော။ ဥပေက္ခာသဟဂတံ၊ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် စျာန် တည်း။ အရူပါဝစရဈာနမှီ၊ သည်လည်း။ တာဒိသမေဝ၊ ထိုကဲ့သို့ရှုအပ် သော ဒုဝင်္ဂိက ဥပေက္ခာသဟဂုတ် စျာန်ပင်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ရူပါ ဝစရစတုတ္ထဈာနတော၊ မှ။ ဝုဋ္ဌာယ၊ ၍။ အရဟတ္တံ၊ သို့။ ပတ္တော ပိ၊ သည်လည်း။ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တော၊ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တ ပုဂ္ဂိုလ်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။(ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။)

ပန၊ ဆက်။ အယံ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တပဒေါ၊ ဤဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တ ပြဿနာသည်။(ပတ္တော-၌ စပ်။) ဟေဋ္ဌာလောဟပါသာဒေ၊ ကြေးပြာသာဒ် ၏အောက်၌။ သမုဋ္ဌဟိတ္ဝာ၊ ဖြစ်ပေါ်၍။ တိပိဋကစူဠသုမနတ္ထေရဿ၊ ၏။ ဝဏ္ဏနံ၊ အဖွင့်ကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ စိရေန၊ ကြာမြင့်စွာသော ကာလ၌။ ဝိနိစ္ဆယံ၊ ဆုံးဖြတ်အပ်သည်၏အဖြစ်သို့။ ပတ္တော၊ ရောက်ပြီ။[ဝိနိစ္ဆယန္တိ သံသ ယဆေဒကသန္နိဋ္ဌာနံ၊ သံသယကိုဖြတ်တတ်သော ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့။-ဋီကာ။] ကိရ၊ ခဲ့၏။ ဂိရိဝိဟာရေ၊ ဂိရိကျောင်းတိုက်၌။ ထေရဿ၊ ၏။ အန္တေဝါ သိကော၊ အနီးနေတပည့်သည်။ ကေဿ၊ သော။ ပိဏ္ဍပါတိကဿ၊ ပိဏ္ဍပါတ်

အယံ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တပဒေါ။ ။သမာနဝါဒ က ''သော ပနေသပဋိဓော'' ဟု ဆို၍ ကေစိဝါဒ က ရူပါဝစရ စတုတ္ထစျာန်မှစ၍ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ''ဥဘတောဘာဂ ဝိမုတ္တ'' ဟု ဆို၏။ ထို့ကြောင့် ဥဘတောဘာဂ ဝိမုတ္တပုဂ္ဂိုလ်သည် ကေစိဝါဒနှင့်တကွ ခြောက်ပါးရှိ၏။ ဤသို့ ''ခြောက်ပါး'' ဟုသော အယူကိုပင် ''သိခြင်းငှာ အလိုရှိအပ်သော အနက်တမျိုးဖြစ်၏'' ဟု ပြလိုသောကြောင့် ''အယံ ဥဘတောဘာဂ ဝိမုတ္တပဒေါ'' ဟု ဆိုသည်။ [ဥဘတောဘာဂ ဝိမုတ္တသဒ္ဒဿ ဆဗ္ဗိဓတံ နိဿာယ ဥပဂန္တုပဒေါ။-ဋီကာ။]

ခုတင်ဆောင်သော - ရဟန်း၏။ မုခတော၊ နှုတ်မှ။ တံ ပဠုံ၊ ထို သိလို အပ်သော အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ [တံ ပဠုန္တိ တံ အတ္ထံ၊ ဉာတုံ ဣစ္ဆိတော ဟိ အတ္ထော ပဠော။–ဋီကာ။] သုတ္တာ၊ ၍။ အာဟာ၊ ပြီ။ (ကိ၊ နည်း။) အာဝုသော၊ အရှင်ဘုရား။ ဟေဋ္ဌာလောဟပါသာဒေ၊ ၌။ အမှာကံ၊ တို့၏။ အာစရိယဿ၊ သည်။ ဓမ္မံ၊ ပါဋိဓမ္မကို။ ဝဏ္ဏယတော၊ ဖွင့်စဉ်။ ကေနစိ၊ တစုံတယောက်သည်။ (ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော အနက်သဘောကို။) န သုတပုဗ္ဗံ၊ မကြားအပ်ဘူးပါ။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ။ [န ကေနစိ သုတပုဗ္ဗန္တိ ကေနစိ ကိဉ္စိ န သုတပုဗ္ဗံ၊ ဣဒံ အတ္ထဇာတန္တိ အဓိပ္ပါယော။–ဋီကာ။]

ဘန္တေ၊ ဘုံး။ ကိ - ပန၊ အာဘယ်သို့လျှင်။ ထေရော၊ တိပိဋကစူဠဗုဒ္ဓသုမန ထေရ်သည်။ အဝစ၊ ဆိုပါသနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်ပြီ။ အာဝုသော၊ အရှင်ဘုရား။ ရူပါဝစရစတုတ္ထဇ္ဈာနံ၊ သည်။ ဒုဝင်္ဂိကံ၊ သော။ ဥပေက္ခာသဟဂတံ၊ ဥပေက္ခာသဟဂုတ်သည်။ ကိဉ္စာပိ (ဟောတိ)၊ အကယ်၍ကား ဖြစ်ပါပေ၏။ [အရူပစျာန်နှင့် တူပါပေ၏ဟူလို။] ကိလေသေ၊ တို့ကို။ ကိဉ္စာပိ ဝိက္ခမ္ဘေတိ၊ အကယ်၍ကား ပယ်ခွါနိုင်ပါပေ၏။ ပန၊ သို့သော်လည်း။ ကိလေသာနံ၊ တို့၏။ အာသန္နပက္ခေ၊နီးသောအဖို့၌။ ဝိရူဟနဋ္ဌာနေ၊စည်ပင်ရာ အရပ်၌။ သမုဒါစရတိ၊ ဖြစ်ရ၏၊ ဟိ၊ မှန်။ ဣမေ ကိလေသာ နာမ၊ မည်သည်။ ဝိဝေကဋ္ဌေ၊ ဝေါကာရဘဝေ၊ ပဋ္ဌေဝါကာရ ဘုံ၌။ နိလ်ာဒီသု၊ အညို အစရှိသော အာရုံတို့တွင်။ အညတရံ၊ အမှတ်မထား တပါးပါးသော။ အာရမ္မဏံ၊ ကို။ ဥပနိဿာယ၊ မှီ၍။ သမုဒါစရန္တိ၊ ဖြစ်ရကုန်၏။ ရူပါဝစရဇ္ဈာနဉ္စ၊ ရူပါဝစရစျာန် သည်လည်း။ တံ အာရမ္မဏံ၊ ထို နီလအစရှိသော အာရုံကို။ န သမတိက္ကမတိ၊ မလွန်မြောက်နိုင်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗသော၊ ကြွင်းမဲ့ညဿုံ အလုံးစုံအားဖြင့်။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ နိဝတ္တေတ္ဝာ၊ နှစ်စေ၍။ အရူပဇ္ဈာနဝသေန၊ အရူပစျာန်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ကိလေသေ၊ တို့ကို။ ဝိက္ခမ္ဘေတ္ဝာ၊ ပယ်ခွါပြီး၍။ အရဟတ္တံ၊ သို့။ ပတ္တော ဝ၊ ရောက် သောပုဂ္ဂိုလ်သည်သာ။ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တော၊ မည်၏။ ဣတိ ဣဒံ၊ ဤ စကားကို။ ထေရော၊ တိပိဋက စူဠဗုဒ္ဓသုမန ထေရ်သည်။ အဝစ၊ ပြောဆို ပါပြီ။

စ ပန၊ ထပ်၍ဆက်ဦးအံ့။ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ ဝတ္တာ၊ လျှောက်ပြီး၍။ ဣဒံ သုတ္တံ၊ ဤသုတ်ကို။ အာဟာရိ၊ ဆောင်ပြီ။ (ကိ)။ ကတမော စ။ပ။ ဥဘတောဘာဂ ဝိမုတ္တောတိ၊ ဟူ၍။ (အာဟာရိ၊ ပြီ။) [ကတမော စ ပုဂ္ဂလော၊ အာဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ ဥဘတောဘာဂ ဝိမုတ္တော၊ မည်သနည်း။

ဣဓ၊ ဤ သာသနာတော်၌။ ကေစ္စော၊ သော။ ပဂ္ဂလော၊ သည်။ အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ ဝီမောက္ခေ၊ တို့ကို။ ကာယေန၊ နာမကာယဖြင့်။ ဖုသိတ္ဝာ၊ ထိ၍။ ဝိဟရတိ၊ နေနိုင်၏။ အာသဲ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ ပညာယ စ၊ ဖြင့်လည်း။ ဒိဿ၊ ၍။ အာသဝါ၊ တို့သည်။ ပရိက္ခီဏာ၊ ကုန် ကုန်သည်။ ဟောန္တိ။ အယံ ပဂ္ဂလော၊ ဤ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တော၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ။ ကေကမုဂ္ဂလပညတ်။]

ဣမာယ စ အာနန္ဒ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တိယာတိ၊ ကား။ အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ ဣတော ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တိတော၊ "ဤ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တိ ထက်။ ဝါ၊ မှ။ (အညာ၊ အခြားသော။ ဥတ္တရိတရာ ဝါ၊ သာ၍လွန်ကဲသည်လည်းဖြစ်သော။ ပဏီတတရာ ဝါ၊ သာ၍မွန်မြတ်သည်လည်း ဖြစ်သော။ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တိ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မတော့။ သေသံ၊ ကြွင်းသော ပုဒ်အပေါင်းသည်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသောဝါရတို့၌။ ဥတ္တာန မေဝ၊ ပေါ်လွင် ထင်ရှားသည်သာ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။ ။မဟာနိဒါနသုတ္တဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

မဟာနိဒါနသုတ်အဋ္ဌကထာ အဖွင့်ပြီး၏။

အရှင်ဇနကာဘိဝံသ

၏

မဟာဝဂ္ဂပါဠိတော် နိုဿယ

[အဋ္ဌကထာနှင့်တွဲ၍ပို့ချရန်]

မဟာဝဂ္ဂပါဠိတော်နိဿယ

၁–မဟာပဒါနသုတ္တ

ပုဗ္ဗေနိဝါသပဋိသံယုတ္တကထာ

၁။ ။ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ [အရှင်အာနန္ဒာက အရှင်မဟာကဿပ အား ၎ခါသောအာလုပ်။] မေ၊ တပည့်တော်သည်။ (မဟာပဒါနသုတ်၊ ပဟာပဒါနသုတ်တော်ကို။) ဇဝံ၊ ဤသို့။ ဝါ၊ ဤ လျှောက်အပ်မည့်အတိုင်း။ သုတံ၊ နာယူမှတ်သား ဆောင်ထားအပ်ပါပြီ။ [ဤဝါကျ၏ အခြားအနက် မျှားကို သီလကွန်ပါဠိတော် ပြဟ္မဇာလသုတ်နိဿယ အစဉ် ပြထားပြီ။] (ကိံ၊ အဘယ်သို့ နာယူမှတ်သား ဆောင်ထားအပ်သနည်း။) [ဤ ကိံ၏ အဖြေကို သုတ်အဆုံးကျမှ တွေ့ရလိမ့်မည်။]

ဧကံ၊ တပါးသော။ သမယံ၊ အခါ၌။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ သာဝတ္ထိယံ၊ သာဝတ္ထိမြို့၌။ ဝါ၊ သာဝတ္ထိမြို့၏ အနီးဖြစ်သော။ ဇေတဝနေ၊ ဇေတဝန်မည်သော။ အနာထပိဏ္ဍိကဿ၊ အနာထပိဏ်သဒ္ဓေး၏။ အာရာမေ၊ အရံ၌။ (ကျောင်းတိုက်၌။) ကရေရိကုဋိကာယံ၊ ကရေရိမည်သော ကျောင်းငယ်၌။ (အနီးအပါး၌ ခံတက်ပင်ရှိသော ကျောင်းငယ်၌။) ဝိဟရတိ၊ ဣရိယာတပါး, ညောင်းညာမျှားကို,တပါးဖြင့်ဖြတ်, မကျလတ်အောင်, အတ္တဘောကို ဆောင်တော်မူ၏။ (သဒ္ဒတ္ထ။) ဝါ၊ နေတော်မူ၏။ (အဓိပ္ပါယတ္ထ။) [ဧကံ သမယံ၏ အနက်အမျိုးမျိုးကို ပြဟ္မဇာလသုတ် ပါဠိတော် နိဿယ၌ ပြထားပြီ။]

အထခေါ၊ ထိုအခါ၌။(မြတ်စွာဘုရား၏ သာဝတ္ထိမြို့ အနီးဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်းတိုက်ကြီးဝယ် ကရေရိမည်သော ကျောင်းငယ်၌ သီတင်းသုံးတော်မူရာ ထိုအခါ၌။) ပစ္ဆာဘတ္တံ၊ ဆွမ်းစားရာကာလ၏ နောက်အဖို၌။ ပိဏ္ဍပါတပဋိက္ကန္တာနံ၊ ဆွမ်းစား အရပ်မှ ဖဲခွဲကုန်သည် ဖြစ်၍။ ကရေရိ မဏ္ဍလမာဠေ၊ ကရေရိ တန်ဆောင်းဝန်း၌။ သန္နိသိန္နာနံ၊ ကောင်းစွာထိုင် နေကြကုန်သော။ သန္နိပတိတာနံ၊ အတူတကွ ကျရောက်ကြကုန်သော။ ဝါ၊ စည်းဝေးကြကုန်သော။ [သန္နိသိန္န သန္နိပတိတတို့၏ အဖွင့်ကို သီလကွန် ဘာသာဋီကာ ပထမအုပ် ၂၇၅–၌ ပြခဲ့ပြီ။] သမ္မဟုလာနံ၊ များစွာ ကုန်သော။ ဘိက္ခူနံ၊ ရဟန်းတို့၏။ ပုဗ္ဗေနိဝါသပဋိသံယုတ္တာ၊ ပုဗ္ဗေနိဝါ သနှင့် စပ်ယှဉ်သော။ ဓမ္မီ၊ တရားရှိသော။ ကထာ၊ စကားသည်။ ဥဒ

ပါဒိ၊ ဖြစ်ပြီ။ (ထင်ရှားဖြစ်ပြီ။) (ကိံ၊ အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်း။) ဣတိ၊ ပိ၊ ဤသို့လည်း။ ဝါ၊ ဤအခြင်းအရာ အားဖြင့်လည်း။ ပုဗ္ဗေနိဝါသော၊ ရှေးဦနေအပ်ဘူးသော ခန္ဓာအစဉ်သည်။ (ဟောတိ၊ ဖြစ်ခဲ့၏။) ဣတိပိ ။ပ။ ဣတိ၊ သို့။(ဥဒပါဒိ။)

၂။ ။ဘဂဝါ၊ သည်။ ဝိသုဒ္ဓါယ၊ အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော။ အတိက္ကန္တမာနုသိကာယ၊ လူတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော ပသာဒသောတကို လွန်သော။ (လူတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော ပသာဒသောတကို လွန်၍ ကြားနိုင်သော။) ဒိဗ္ဗာယ၊ နတ်ဦဖြစ်သော ပသာဒသောတနှင့်တူသော။ သောတဓာတုယာ၊ သောတဓာတ်ဖြင့်။ (တနည်း) ဒိဗ္ဗာယ သောတဓာတုယာ၊ ဒိဗ္ဗသောတအဘိညာဉ်ဓာတ်ဖြင့်။ တေသံ ဘိက္ခူနံ၊ တို့၏။ ဣမံ ကထာသလ္လာပံ၊ ဤစကားပြောသံကို။ အသောသိ၊ ကြားတော်မူပြီ။ [ဝိသုဒ္ဓါယ စသည်တို့၏အဖွင့်ကို အဂုတ္တရ ဆက္ကနိပါတဋီကာဦကြည့်ပါ။] အထခေါ၊ ဦ။ (ကြားတော်မူရာ ထိုအခါဦ။) ဘဂဝါ။ အာသနာ၊ နေရာမှ။ ဝုဋ္ဌာယ၊ ထတော်မူ၍။ ယေန၊ အကြင်အရပ်ဦ။ ကရေရိမဏ္ဍလမာဠော၊ ကရေရိ တန်ဆောင်းဝန်းသည်။ (အတ္တိ၊ ရှိ၏။) တေန၊ ကရေရိ တန်ထောင်းဝန်းရှိရာ ထိုအရပ်သို့။ ဥပသင်္ကမိ၊ ကြွတော်မူပြီ။

ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ကြွတော်မူပြီး၍။ ပညတ္တေ၊ ခင်းထားအပ်သော။ အာသနေ၊ နေရာဦ။ နိသီဒိ၊ ထိုင်တော်မူပြီ။နိသဇ္ဇ၊ ထိုင်တော်မူပြီး၍။ ဘဂဝါ။ ဘိက္ခူ၊ တို့ကို။ အာမန္တေသိ၊ မိန့်တော်မူပြီ။ (မေးတော်မူပြီ။) (ကိံ၊အဘယ်သို့ မိန့်တော်မူသနည်း။) ဘိက္ခဝေ၊ ဘိက္ခုတို့။ ဧတရဟိ၊ ယခုအခါဦ။ ကာယ ကထာယ၊ အဘယ်စကားဖြင့်။ သန္နိသိန္နာ၊ ကောင်းစွာ ထိုင်နေကြကုန်သည်။ သန္နိပတိတာ၊ အတူတက္ခ, ကျရောက်ကြကုန်သည်။ (စည်းဝေးကြကုန်သည်။)အတ္ထ နု၊ ဖြစ်ကုန်သနည်း။ ဝေါ၊ သင်တို့၏။ ဝိပ္ပကတာ၊ အပြားအားဖြင့် ပြုအပ်ပြီးမဟုတ်သော။ ဝါ၊ မပြီးသေးသော။ အန္တရာ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းနှလုံးသွင်းမှုစသည်တို့၏ အကြားဦဖြစ်သော။ ကထာ၊ စကားသည်။ ကာ စ ပန၊ အဘယ်နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ (အာမန္တေသိ။) [အန္တရာ ကထာ စသည်တို့၏အဖွင့်ကို သီလက္ခန်ဘာသာဋီကာ ပ, အုပ်၊ ၃၀၇, ဂ-ဦ ပြထားပြီ။]

ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တေ၊ မိန့်တော်မူအပ်သော်။ (မေးတော်မူအပ်သော်။) တေ ဘိက္ခူ၊ တို့သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ ဧတံ၊ ဤစကားကို။ အဝေါစုံ၊ လျှောက်ကြကုန်ပြီ။ (ကိံ၊ အဘယ်သို့ လျှောက်ကြကုန်သနည်း။)

ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ ဣဓ၊ ယခုအခါ၌။ ပစ္ဆာဘတ္တံ၊ ၌။ ပိဏ္ဍပါတပဋိက္ကန္တာနံ၊ ဖြစ်၍။ ကရေရိမဏ္ဍလမာဠေ၊ ၌။သန္နိသိန္နာနံ၊ ကုန်သော။ သန္နိပတိတာနံ၊ ကုန်သော။ အမှာကံ၊ တပည့်တော်တို့၏။ ပုဗ္ဗေနိဝါသပဋိသံယုတ္တာ စမ္မီ ကထာ။ ဥဒပါဒိ၊ ပါပြီ။ (ကိ်။) "ဣတိပိ ပုဗ္ဗေနိဝါသော ဣတိပိ ပုဗ္ဗေနိဝါသော"တိ။ ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ နော၊ တို့၏။ ဝိပ္ပကတာ၊ သော။(မပြီးမပြတ် ရပ်၍နေသော။) အန္တရာ၊သော။ကထာ၊ သည်။ အယံ ခေါ၊ ဤစကားပါတည်း။ (ဤ ပုဗ္ဗေနိဝါသကိုအကြောင်းပြု၍ ပြောဆို အပ်သော စကားပါတည်း။) အထ၊ (ပြောဆို၍မပြီးသေးရာ) ထိုအခါ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အနုပပ္ပတ္တော၊ ရောက်တော်မူလာပါပြီ။ ဣတိ(အဝေါစုံ)။

၃။ ဘိက္ခဝေ။ တုမှေ၊ သင်တို့သည်။ ပုဗ္ဗေနိဝါသပဋိသံယုတ္တံ၊ သော။ ဓမ္မိ်ံ၊ သော။ ကထံ၊ ကို။ သောတုံ၊ နာခြင်းငှာ၊ ဣစ္ဆထ၊ နော၊ အလိုရှိကြကုန်သလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။ ဘဂဝါ၊မြတ်စွာဘုရား။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ပုဗ္ဗေနိဝါသပဋိသံယုတ္တံ၊ သော။ ဓမ္မိ်ံ၊သော။ ကထံ၊ ကို။ ယံ ကရေယျ၊အကြင် ပြုတော်မူရာ၏။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရား၊ တေဿ၊ ဤ ပုဗ္ဗေနိဝါသနှင့်စပ်သော တရားစကားကိုပြုတော်မူခြင်း၏။ ကာလေ၊ အခါပါတည်း။ ဘဂဝါ၊ သည်။ပေ။ယံကရေယျ။ သုဂတ၊ ကောင်းသော စကားကို ပြောဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား။ တေဿ၊ ဤ ပုဗ္ဗေနိဝါသပဋိသံယုတ္တဓမ္မိကထာကိုပြုတော်မူခြင်း၏။ ကာလေ၊ ပါတည်း။ဘဂဝတော၊ ၏။ ဝစနံ၊ စကားတော်ကို။ သုတ္ဝာ၊ ကြားနာရ၍။ ဘိက္ခူ၊ တို့သည်။ ဓာရေဿန္တိ၊ ဆောင်ထား မှတ်သားကြပါလိမ့်မည်။ ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်ကုန်ပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တေနဟိ၊ ထိုသို့ဖြစ်လျှင်။ သုဏာထ၊ နားစိုက်ကြကုန်လော့။ သာဓုကံ၊ ကောင်းစွာ။ မနသိ၊ စိတ်၌။ ကရောထ၊ ပြုကြကုန်လော။ (တနည်း)မနသိကရောထ၊ နှလုံးသွင်းကြကုန်လော့။ ဘာသိဿာမိ၊ အကျယ် ဟောတော်မူမည်။ ဣတိ၊ ဖြို။ ဘန္တေ၊ ရှား။ဧဝံ၊ ဤ အတိုင်းမှန်ပါ။ ဣတိ ဧခါ၊ ဤသို့လျှင်။ တေဘိက္ခူ၊ တို့သည်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဝစနံ၊ကို။ ပစ္စဿောသုံ၊ ရှေးရှု နားထောင်ကြကုန်ပြီ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဧတံ၊ ဤ စကားတော်ကို။(နောက်လာမည့် ဣတော ဿ ဘိက္ခဝေအစရှိသောစကား တော်ကို)။ အဓဝါစ၊ မိန့်တော်မူပြီ။(ကိ်၊ နည်း)။

၄။ ဘိက္ခဝေ။ ယံ(ယသ္မိ် ကပွေ)၊ အကြင်ကမ္ဘာ၌။ အရဟံ၊ဝါသနှ နှင့်တကွ တထောင့်ငါးရာ ကိလေသာတို့မှ ဝေးကွာတော်မူသော။ သမ္မာ

သမ္မုဒ္ဓေါ၊ မဖောက်မပြန် အမှန်ကိုယ်တိုင် အလုံးစုံသော တရားတို့ကို သိတော်မူသော။ ဘဂဝါ၊ သည်။ လောကေ၊ လောက၌။ ဥဒပါဒိ၊ထင်ရှားဖြစ်တော်မူပြီ။ (ပွင့်တော်မူပြီ။) သော၊ ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရား ပွင့်တော်မူရာထိုကမ္ဘာသည်။ဣတော၊ ဤကမ္ဘာမှ၊ ကေနဝုတိကပ္ပေ၊ ကိုးဆယ့်ဘစ်ကမ္ဘာထက်၌။ (ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။) ဘိက္ခဝေ။ ယံ၊ ၌။ အရဟံ သမ္မာသမ္မုဒ္ဓေါ။ သိခီ၊ သိခီ မည်တော်မူသော။ ဘဂဝါ လောကေ၊ ဥဒပါဒိ။ သော၊ သိခီမြတ်စွာဘုရားပွင့်တော်မူရာ ထိုကမ္ဘာသည်။ ဣတော၊မှ။ ကေတိံသေ ကပ္ပေ၊ သုံးဆယ့်ဘစ်ကမ္ဘာထက်၌။ (ဟောတိ)၊ ဘိက္ခဝေ,တသ္မိညေဝ ကေတိံသေ ကပ္ပေ၊ထိုသုံးဆယ့်တစ်ကမ္ဘာထက်၌ပင်။ဝေဿဘူ၊ဝေဿဘူ မည်တော်မူသော။ ဘဂဝါ လောကေ ဥဒပါဒိ။

ဘိက္ခဝေ, ဣမသ္မိ ညေဝ ခေါ ဘဒ္ဒကပ္ပေ၊ ဤ ဘဒ္ဒကမ္ဘာ၌ပင်။ပ၊ ကကုသန္ဓော၊ ကကုသန် မည်တော်မူသော။ ဘဂဝါ လောကေ ဥဒပါဒိ။ ဘိက္ခဝေ ဣမသ္မိ ညေဝခေါ ဘဒ္ဒကပ္ပေ၊ ၌ပင်။ ကောဏာဂမနော၊ ကောဏာဂုဏ် မည်တော်မူသော။ပ။ ဣမသ္မိညေဝ ဘဒ္ဒကပ္ပေ။ပ။ကဿပေါ၊ ကဿပ မည်တော်မူသော။ ပ။ ဘိက္ခဝေ ဣမသ္မိညေဝ ဘဒ္ဒကပ္ပေ၊ ၌ပင်။ တေရဟိ၊ ၌။ အရဟံ သမ္မာသမ္မုဒ္ဓေါ။ အဟံ၊ သည်။ လောကေ၊ ၌။ ဥပ္ပန္နော၊ ဖြစ်တော်မူပြီ။ ဝါ၊ ပွင့်တော်မူပြီ။

၅။ ။ဘိက္ခဝေ အရဟံ သမ္မာသမ္မုဒ္ဓေါ။ ဝိပဿီ၊ သော။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဇာတိယာ၊ အမျိုးဇာတ်အားဖြင့်။ ခတ္တိယော၊ မင်းမျိုးသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ ခတ္တိယ ကုလေ၊ မင်းမျိုး၌။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပြီ။ [သိခီဘုရားရှင် ဝေဿဘူ ဘုရားရှင်တို့လည်း မင်းမျိုးပင်ဖြစ်သည်။]။ပ။ ကကုသန္ဓော ဘဂဝါ။ ဇာတိယာ၊ အားဖြင့်၊ ဗြာဟ္မဏော၊ ဗြာဟ္မဏမျိုးသည်။ (ပုဏ္ဏားမျိုးသည်။) အဟောသိ။ ဗြာဟ္မဏကုလေ၊ ၌။ ဥဒပါဒိ။ [ကောဏာဂမန ဘုရားရှင်, ကဿပဘုရားရှင်တို့လည်း ဗြာဟ္မဏအမျိုးအနွယ်ပင် ဖြစ်တော်မူကြသည်။]။ပ။ အဟံ၊ သည်။ ဇာတိယာခတ္တိယော။ အဟောသိံ၊ ပြီ။ ခတ္တိယကုလေ၊ ၌။ ဥပ္ပန္နော၊ ပြီ။

၆။ ။ဘိက္ခဝေ အရဟံ။ပ။ဝိပဿီ၊ သော။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဂေါတ္တေန၊ အနွယ်တော်အားဖြင့်။ ကောဏ္ဍညော၊ ကောဏ္ဍည အနွယ်သည်။ အဟောသိ။ [သိခီ, ဝေဿဘူ ဘုရားရှင်တို့လည်း ကောဏ္ဍည အနွယ်တော်များပင်။]။ပ။ ကကုသန္ဓော၊ သော။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဂေါတ္တေန၊ အားဖြင့်။ ကဿပေါ၊ ကဿပ အနွယ်သည်။ အဟောသိ။ [ကောဏာဂမန ဘုရားရှင်, ကဿပ

ဘုရားရှင်တို့လည်း ကဿပအနွယ်တော် များပင်။] အဟုံ။ပ။ ဂေါတ္တေန ဂေါတမော အဟောသိံ။

၇။ ။ဘိက္ခဝေ အရဟတော။ပ။ ဝိပဿိဿ၊ သော။ ဘဂဝတော၊ ၏။ အသီတိဝဿ သဟဿာနိ၊ အနှစ်ရှစ်သောင်းတို့သည်။ အာယုပ္ပမာဏံ၊ အသက်တော်၏ပမာဏသည်။ (အသက်အတိုင်းအရှည်သည်။) အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ (ရှိပြီ။) [အာယုပ္ပမာဏံကို ငဲ့၍ "အဟောသိ"ဟု ဧကဝုစ်ရှိ၏။] သိခိဿ ဘဂဝတော။ပ။ သတ္တတိဝဿသဟဿာနိ၊ အနှစ် ခုနစ်သောင်းတို့သည်။ပ။ ဝေဿဘုဿ ဘဂဝတော၊ ၏။ သဋ္ဌိဝဿသဟဿာနိ၊ အနှစ်ခြောက်သောင်းတို့သည်။ပ။ ကကုသန္ဓဿ ဘဂဝတော၊ ၏။ စတ္တာလီသဝဿသဟဿာနိ၊ အနှစ်လေးသောင်းတို့သည်။ပ။ ကောဏာဂမနဿ ဘဂဝတော၊ ၏။ တိံသဝဿသဟဿာနိ၊ အနှစ်သုံးသောင်းတို့သည်။ပ။ကဿပဿ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဝီသတိဝဿသဟဿာနိ၊ အနှစ် နှစ်သောင်းတို့သည်။ပ။

မယှံ၊ ၏။ အာယုပ္ပမာဏံ၊ သည်။ အပ္ပကံ၊ နည်း၏။ ပရိတ္တံ၊ တို၏။ လဟုကံ၊ လျင်မြန်၏။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ စိရံ၊ ရှည်ကြာစွာ။ ဇီဝတိ၊ အသက်ရှည်၏။ သော၊ သည်။ ဝဿသတံ၊ အနှစ်တရာပတ်လုံးသော်လည်းကောင်း။ အပ္ပံဝါ၊အနှစ်တရာအောက်အနည်းငယ်သော်လည်းကောင်း။ ဘိယျော၊ အနှစ်တရာထက် အလွန်သည်သော်လည်းကောင်း။ (ဇီဝတိ။) [ဤဝါကျဖြင့် ထိုခေတ်၏ အသက်တန်းကိုပြ၏။]

၈။ ဘိက္ခဝေအရဟံ။ပ။ ဝိပဿီ၊ သော။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပါဋ္ဌလိယာ၊ သခွတ်ပင်၏။ မူလေ၊ အနီးအောက်၌။ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ သစ္စာလေးပါးတို့ကို ကိုယ်တော်တိုင်ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူပြီ။ သိခီ။ပ။ ပုဏ္ဍရီကဿ၊ သရက်ဖြူပင်၏။ မူလေ။ပ။ ဝေဿဘူ။ပ။ သာလဿ၊ အင်ကြင်းပင်၏။ပ။ ကကုသန္ဓော။ပ။ သိရီသဿ၊ ကုက္ကိုပင်၏။ပ။ ကောဏာဂမနော။ပ။ ဥဒုမ္ဗရဿ၊ ရေသဖန်းပင်၏။ပ။ ကဿပေါ။ပ။ နိဂြောဓဿ၊ ပညောင်ပင်၏။ပ။ အဟံ။ပ။ အဿတ္ထဿ၊ ညောင်ဗုဒ္ဓဟေပင်၏။ (ဗောဓိညောင်ပင်၏။) မူလေ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ။

၉။ - ။ဘိက္ခဝေ အရဟတော။ပ။ဝိပဿိဿ၊ သော။ ဘဂတော၊ ၏။ ခဏ္ဍတိဿံ နာမ၊ ခဏ္ဍ,တိဿမည်သော။ အဂ္ဂံ၊ မြတ်သော။ ဘဒ္ဒယုဂံ၊ ကောင်းသောအစုံဖြစ်သော။ သာဝကယုဂံ၊သာဝကအစုံသည်။အဟောသိ။[လက်ယာတော်ရံ အရှင် ခဏ္ဍထေရ်နှင့် လက်ဝဲတော်ရံ အရှင်တိဿထေရ်ကိုပင် ဘုရား

ရှင်က မိန့်တော်မူအပ်သော အရာဖြစ်၍ "ခက္ကတိဿံ နာမ၊ ခက္ကာ, တိဿာ မည်သော"ဟု ဆိုသည်။] အဘိဘူ သမ္ဘဝံ နာမ၊ အဘိဘူ, သမ္ဘဝမည်သော ။ပ။ သောဏကုတ္တရံနာမ၊ သောဏာ, ဥတ္တရမည်သော ။ပ။ ဝိဓုရသဉ္ဇံဝံနာမ၊ ဝိဓုရ, သဉ္ဇီဝမည်သော။ပ။ ဘိယျောသုတ္တရံ နာမ၊ ဘိယျောသ, ဥတ္တရမည်သော ။ပ။ တိဿဘာရဒ္ဝါဇံနာမ၊ တိဿ, ဘာရဒ္ဝါဇမည်သော ။ပ။ သာရိပုတ္တ မောဂ္ဂလ္လာနံနာမ၊ သာရိပုတ္တာထ, မောဂ္ဂလ္လာန် မည်သော၊ အဂ္ဂံ ဘဒ္ဒယုဂံ သာဝကယုဂံ အဟောသိ။

အမှာ။ ။ထိုသာဝကတို့တွင် အဘိဘူစသော ရှေးရှေးသာဝကတို့သည် ပညာပါရမီ အထွတ်အထိပ်သို့ရောက်သော လက်ယာတော်ရံ အရှင်မြတ်တို့တည်း။ သမ္ဘဝစသော နောက်နောက်သာဝကတို့သည် သမာဓိပါရမီ အထွတ်အထိပ်သို့ရောက်သော လက်ဝဲတော်ရံ အရှင်မြတ်တို့တည်း၊ သာဝကယုဂံကိုငဲ့၍ အဘိဘူ သမ္ဘဝံ နာမ စသည်ဖြင့် နပုံလိုင်ရှိသည်။

၁၀။ ။ဘိက္ခဝေ အရဟတောဝ။ပ။ ဝိပဿိဿာ ဘဂဝတော၊ ၏။ တယော၊ သုံးကြိမ်ကုန်သော။ သာဝကာနံ၊ သာဝကတို့၏။ သန္နိပါတော၊ အစည်းအဝေးတို့သည်။ အဟေသုံ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ။ ဧကော၊ တကြိမ်သော။ သာဝကာနံ၊ တို့၏။ သန္နိပါတော၊ သည်။ အဋ္ဌသဋ္ဌိဘိက္ခုသတသဟဿာ၊ ခြောက်သန်းရှစ်သိန်းသော ရဟန်းအပေါင်းသည်။ အဟောသိ။ ဧကော၊ သော။ သာဝကာနံ သန္နိပါတော၊ သည်။ ဘိက္ခုသတသဟဿာ၊ ရဟန်းတသိန်းသည်။ အဟောသိ။ ဧကော သာဝကာနံ သန္နိပါတော၊ သည်။ အသီတိ ဘိက္ခုသဟဿာနိ၊ ရဟန်းရှစ်သောင်းတို့သည်။အဟောသိ။ ဝိပဿိဿ ။ပ။ တယော၊ သုံးကြိမ်ကုန်သော။ သဗ္ဗေသံယေဝ၊ အလုံးစုံသာလျှင် ဖြစ်ကြကုန်သော။ ခီဏာသဝါနံ၊ ရဟန္တာ ဖြစ်ကုန်သော။ သာဝကာနံ၊ တို့၏။ ဣမေသန္နိပါတော၊ ဤအစည်းအဝေးတို့သည်။ အဟောသုံ။[နိဂုံးဝါကျ။]

အမှာ။ ။နောက်၌ ဤနည်းအတိုင်း အနက်ပေးပါ။ သင်္ချာပုဒ်များသော ထူး၏။ ထိုပုဒ်တို့၏အနက်လည်း လွယ်ပြီ။ မိမိတို့ ဘုရားရှင်၏ သာဝကသန္နိပါတ်၌ "အနုတေဇသာနိ၊ အခွဲအားဖြင့် တဆယ့်သုံးလီ ရှိကုန်သော။ ဘိက္ခုသတာနိ၊ ရဟန်းအရာတို့။ (တနည်း) အနုတေဇသာနိ ဘိက္ခုသတာနိ၊ အခွဲအားဖြင့် တထောင့်သုံးရာသော ရဟန်းတို့။ ဝါ၊ တထောင့်နှစ်ရာငါးဆယ်သော ရဟန်းတို့"ဟု ဆိုပါ။

၁၁။ ။ဘိက္ခဝေ။ပ။အသောကောနာမ၊ အသောကမည်သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဥပဋ္ဌာကော၊ အလုပ်အကျွေးသည်။ အဂ္ဂုပဋ္ဌာကော၊ မြတ်သော

အလုပ်အကျေးသည်။ အဟောသိ။ပ။ ခေမင်္ကရော နာမ၊ ခေမင်္ကရမည်သော ။ပ။ ဥပသန္တော နာမ၊ ဥပသန္တမည်သော။ပ။ ဗုဒ္ဓိဇော နာမ၊ ဗုဒ္ဓိဇမည်သော ။ပ။ သောတ္ထိဇော နာမ၊ သောတ္ထိဇမည်သော။ပ။ သဗ္ဗမိတ္တော နာမ၊ သော ။ပ။ အာနန္ဒော နာမ၊ သော။ပ။

၁၂။ ။ဘိက္ခဝေ။ပ။ ဝိပဿိဿ၊ သော။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဗန္ဓုမာ နာမ၊ ဗန္ဓုမာမည်သော။ ထုဇာ၊ မင်းသည်။ ပိတာ၊ ခမည်းတော်သည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ ဗန္ဓုမတီ နာမ၊ ဗန္ဓုမတီမည်သော။ ဒေဝိ၊ မိဖုရားသည်။ ဇနေတ္တိ၊ ဖြစ်စေတတ်သော။ ဝါ၊ ဖွားမြင်စေတတ်သော။ မာတာ၊ မယ်တော်သည်။ အဟောသိ။ ဗန္ဓုမဿ၊ ဗန္ဓုမာမည်သော။ ရညော၊ မင်း၏။ ဗန္ဓုမတီ နာမ၊ ဗန္ဓုမတီမည်သော၊ နဂရံ၊ မြို့တော်သည်။ ထုဇဓနီ၊ မင်းနေပြည်သည်။ အဟောသိ။ [နောက်နောက်ဝါကျတို့၌ ဤနည်းအတိုင်းပေးပါ။] သိခီဿ။ပ။ အရုဏော နာမ၊ အရုဏမည်သော။ပ။ ပဘာဝတီ နာမ၊ ပဘာဝတီမည်သော။ပ။ အရုဏဝတီ နာမ၊ အရုဏဝတီမည်သော။

ဝေဿဘုဿ။ပ။ သုပ္ပတိတော နာမ၊ သုပ္ပတိတမည်သော။ပ။ ဝဿဝတီ နာမ၊ ဝဿဝတီမည်သော။ပ။ အနောမံ နာမ၊ အနောမမည်သော။ ကကုသန္ဓဿ။ပ။ အဂ္ဂိဒတ္တော နာမ၊ အဂ္ဂိဒတ္တမည်သော။ ဗြာဟ္မဏော၊ ဗြာဟ္မဏသည်။ (ပုဏ္ဏားသည်။) ပိတာ အဟောသိ။ ဝိသာခါ နာမ၊ ဝိသာခါမည်သော။ ဗြာဟ္မဏီ၊ သည်။ (ပုဏ္ဏားမသည်)။ပ။ဘိက္ခဝေ တေန ခေါ ပန သမယေန၊ ၌။ ခေမော နာမ၊ ခေမမည်သော။ ထုဇာ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ခေမဿ ရညော၊ ၏။ ခေမဝတီ နာမ၊ သော။ ပ။ [နောက်ဝါကျတို့၌ နည်းတူပေးပါ။]

ကောဏာဂမနဿ။ပ။ ယညဒတ္တော နာမ၊ သော။ပ။ ဥတ္တရာ နာမ၊ သော ။ပ။ သောဘော နာမ၊ သောဘမည်သော။ပ။ သောဘဝတီ နာမ၊ သော ။ပ။ ကဿပဿ ။ပ။ ဗြဟ္မဒတ္တော နာမ၊ ဗြဟ္မဒတ္တမည်သော ။ပ။ဓနဝတီ နာမ၊သော ။ပ။ ကိကီနာမ၊ ကိကီမည်သော ။ပ။ ကိကိဿ၊ကိကီမည်သော။ ရညော၊ ၏။ ဗာရာဏသီ နာမ၊ သော ။ပ။

ဘိက္ခဝေ။ တေရဟိ၊ ၌။ မယှံ၊ ၏။ သုဒ္ဓေါဒနော နာမ၊ သော ။ပ။ မာယာ နာမ၊ မာယာမည်သော။ပ။ ကပိလဝတ္ထု နာမ၊ သော ။ပ။ အဟောသိ။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူပြီ။ [ဘဂဝါ တေဒဝေါစ ၌ အဝေါစ သို့ပြန်လှည့်သည်။] ဘဂဝါ၊ သည်။ ဣဒံ၊ ဤစကားတော်ကို။ အဝေါစ၊

ပြီ။ ဣဒံ၊ ကို။ ဝတ္ဆာန၊ မိန့်တော်မူပြီး၍။ သုဂတော၊ ကောင်းသော စကားကို ပြောဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည်။ အာသနာ၊ နေရာမှ။ ဥဋ္ဌာယ၊ ထ၍။ ဝိဟာရံ၊ သို့။ ပါဝိသိ၊ ဝင်တော်မူပြီ။

၁၃။ ။အထခေါ၊ ၌။ (ကျောင်းတော်သို့ဝင်တော်မူပြီးရာ ထိုအခါ၌။) တေသံ ဘိက္ခူနံ၊ တို့၏။(အန္တရာကထာ–၌စပ်။) ဘဂဝတော၊ သည်။ အစိရပက္ကန္တဿ၊ကြွသွားတော်မူပြီးသော မြတ်စွာဘုရား၏ကြာမြင့်သောကာလ မရှိသေးမီ။ ဝါ၊ ကြွသွားတော်မူပြီး၍ မကြာသေးမီ။ အန္တရာ၊ သော။ အယံ ကထာ၊ သည်။ ဥဒပါဒိ။ (ကိံ၊ အဘယ်သို့ထင်ရှားဖြစ်သနည်း။)

အာဝုသော၊ အရှင်ဘုရားတို့။ ယတြ (ယော) တထာဂတော၊ သည်။ အတီတေ၊ လွန်ပြီးကုန်သော။ (ရှေးရှေးက ပွင့်တော်မူပြီးကုန်သော။) ပရိနိဗ္ဗုတေ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူပြီးကုန်သော။ ဆိန္နပပဉ္ဇေ၊ ဖြတ်အပ်ပြီးသော တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိဟူသော ပပဉ္ဇတရားရှိကုန်သော။ (သံသရာ၌ ခန္ဓာအစဉ်ကို ခဲ့ျထွင်တတ်သော တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိတို့ကို ဖြတ်တော်မူပြီးကုန်သော။) ဆိန္နဝဋ္ဌုမေ၂၊ ဖြတ်အပ်ပြီးသော သံသရာသို့သွားကြောင်း ကုသိုလ်အကုသိုလ်ဟူသော ကမ္မဝဋ်ရှိကုန်သော။ (သံသရာသို့ သွားကြောင်းကုသိုလ် အကုသိုလ်ဟူသော ကမ္မဝဋ်ကို ဖြတ်တော်မူပြီးကုန်သော။) ပရိယာဒိန္နဝဋ္ဌေ၊ ထက်ဝန်းကျင်ယူအပ်ပြီးသော ကမ္မဝဋ် ရှိကုန်သော။ ဝါ၊ ကုန်စေအပ်ပြီးသော ကမ္မဝဋ်ရှိကုန်သော။ သဗ္ဗဒုက္ခဝိတိဝတ္တေ၊ အလုံးစုံသော ဝိပါကဝဋ်ဒုက္ခကို လွန်တော်မူပြီးကုန်သော။ ဗုဒ္ဓေ၊ ဘုရားရှင်တို့ကို။

ဇာတိတော ပိ၊ အမျိုးဇာတ်အားဖြင့်လည်း။ အနုဿရိဿတိနာမ၊အမှတ်ရတော်မူနိုင်ပါပေ၏။ (အောက်မေ့တော်မူနိုင်ပါပေ၏)။ နာမတော ပိ–အမည်

၁။ **ယတြဟိ နာမ။** ။ယတြ၌ တြီပစ္စည်းသည် ပထမာအနက်၌ဖြစ်၏၊ ဟိသဒ္ဒါသည်အနက်မရှိ၊ နာမသဒ္ဒါကား အစ္ဆရိယအမြဲတဖြစ်ပုံကို ထွန်းပြသော ဝိမှယ (အံ့သြချီးမွမ်းခြင်း) အနက်ဟောတည်း။ ၍ ယတြ ဟိ နာမနှင့်ယှဉ်ခြင်းကြောင့် "အနုဿရိဿတိ" ဟု အတိတ်အနက်၌ အနာဂတ်ဝိဘတ်ရှိရသည်။ နာမကို အနုဿရိဿတိ နှင့်တွဲပါ။ [အကျယ်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။]

. **ဆိန္နဝဋ္ဌုမေ။** ။ဝဋ္ဌုမသဒ္ဒါသည်"လမ်း"ဟူသော အနက်ကို ဟော၏၊ [အဥသံ ဝဋ္ဌုမံ တထာ–အဘိဓာန် (၁၉၀)။] ၍၌ ထိုလမ်းနှင့်တူသော သံသရာသို့ သွားကြောင်း ကုသိုလ် အကုသိုလ်ဟူသော ကမ္မဝဋ်ကို ဝဋ္ဌုမဟုမှတ်ပါ၊ [ဆိန္နံ ဝဋ္ဌုမံ (သံသာရမဂ္ဂေါ) ယေသန္တိ ဆိန္နဝဋ္ဌုမာ။] ဝေရဥ္ဇကဏ္ဍ ပုမ္မေနိဝါသာနုဿတိ ဉာဏ်အဖွင့် သာရတ္ထံကို မှီးပါသည်။

တော်အားဖြင့်လည်း။ ပ ။ဂေါတ္တတော ပိ၊ အန္ဓယ်တော်အားဖြင့်လည်း။ ပ ။ အာယုပ္ပမာဏတော ပိ၊ သက်တော် ပမာဏအားဖြင့်လည်း။ပ။သာဝကယုဂတော ပိ၊ သာဝကတို့၏ အစုံအားဖြင့်လည်း။ပ။ သာဝကသန္နိပါတတော ပိ၊ သာဝကတို့၏အစည်းအဝေးအားဖြင့်လည်း။ အနုဿရိဿတိ နာမ၊ ၏။ (ကိုး၊ အာဘယ်သို့ အောက်မေ့တော်မူနိုင်သနည်း။)

တေ ဘဂဝန္တော၊ တို့သည်။ ဇဝံ ဇစ္စာ၊ ဤသို့ဇာတ်ရှိတော်မူကုန်သည်။ အဟေသုံ၊ ကုန်ပြီ။ ဣတိ ပိ၊ ဤသို့လည်းကောင်း။ [ဇဝံနာမာ စသည်တို့၌လည်း"တေ ဘဂဝန္တော အဟေသုံ ဣတိပိ"ပုဒ်တို့ကိုလိုက်စေပါ။ ပါဠိတော်၌ ပေယျာလထိုးသည်။]။ပ။တေ ဘဂဝန္တော။ ဇဝံ သို့လာ၊ ဤသို့ လောကီလောကုတ္တရာသိလရှိကုန်သည်။ အဟေသုံ။ပ။ ဇဝံ ဓမ္မာ၊ ဤသို့ လောကီလောကုတ္တရာဟူသော သမာဓိပက္ခတရားရှိကုန်သည်။ ![သမာဓိပက္ခ ဟူသည်ဝိရိယ သတိ စသည်များတည်း။]။ပ။ဇဝံပညာ၊ ဤသို့မင်္ဂပညာ ဖိုလ်ပညာရှိကုန်သည်။[ပညာအရ လောကုတ္တရာပညာကိုသာ ယူ၏။]

။ပ။ဇဝံ ဝိဟာရီ၊ဤသို့နိရောဓသမာပတ်ဖြင့်နေခြင်းရှိကုန်သည်။(တနည်း) ဇဝံ ဝိဟာရီ၊ ဤသို့ နေကြောင်းဖြစ်သော နိရောဓသမာပတ် ရှိကုန်သည်။ပ။ တေဘဂဝန္တော၊ တို့သည်။ ဇဝံ ဝိမုတ္တာ၊ တဒင်္ဂစသော ဝိမုတ္တိ ငါးပါးဖြင့် ကိလေသာတို့မှ လွတ်ပြီးကုန်သည်။ အဟေသုံ။ ဣတိပိ၊ ဤသို့လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့(အနုဿရိဿတိ နာမ၊၏။)

အာဝုသော၊ တို့။ (တဿဲ) တထာဂတဿ၊ ၏။ မဟိဒ္ဓိကတာ၊ ကြီးသောတန်ခိုး ရှိတော်မူသည်၏အဖြစ်သည်။ မဟာနုဘာဝတာ၊ ကြီးသောအာနုဘော် ရှိတော်မူသည်၏အဖြစ်သည်။ အစ္ဆရိယံ၊ လက်ဖျောက်ခတ်တီးအုံချီးထိုက်ပါပေစ့။ အာဝုသော၊ တို့။ (တဿ) တထာဂတဿ။ပ။ မဟာနုဘာဝတာ၊ သည်။ အဗ္ဘုတံ၊ မဖြစ်စဘူး ထူးဆန်းပါပေစ့။

အာဝုသော၊ တို့။ ကိံ နု၊ အာဘယ်သို့နည်း။ (ဘယ်လိုလဲ။) ယဿာ ဓမ္မာ ဓာတုယာ၊ အကြင်သစ္စာလေးရပ် မြတ်ဓမ္မ၏။ ဝါ၊ ကို။ သုပ္ပဋိဝိဒ္ဓတာ၊ ကောင်းစွာထိုးထွင်း၍ သိတော်မူအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တထာဂတော၊ သည်။ အတီတော။ပ။ အနုဿရတိ။ တထာဂတဿေဝ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်ပင်။ ဧသာ ဓမ္မဓာတု၁၊ ဤ သစ္စာလေးရပ် မြတ်ဓမ္မကို။ သုပ္ပဋိဝိဒ္ဓါ နု ခေါ၊ ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူအပ်လေသလော။

၁။ **ဓမ္မဓာတု**။ ။ဓမ္မဓာတူတိ ဓမ္မာနံ သဘာဝေါ အတ္ထတော စတ္တာရိ အရိယသစ္စာနိ၊ သုပ္ပဋိဝိဒ္ဓါတိ သုဋ္ဌု ပဋိဝိဒ္ဓါ, သဝါသနာနံ သမ္မွေသံ ကိလေသာနံ ပဇဟနတော။ပ။ အရဟတ္တံ ဓမ္မဓာတူတိ ကေစိ၊ သမ္မညတညာဏန္တိ အပရေ။ အချို့

ဥဒါဟု၊ သို့မဟုတ်။ ယေန၊ အကြင် လျှောက်အပ်သော အကြောင်း အရာကြောင့်။ တထာဂတော။ပ။ အနုဿရတိ။ ဒေဝတာ၊ နတ်တို့သည်။ တထာဂတဿ၊ အား။ ဧတမတ္ထံ၊ ဤ အကြောင်းအရာကို။ အာရောစေသုံ (နုခေါ)၊ လျှောက်ကြလေကုန်သလော။ (လျှောက်ကြလေသလား။) ဣတိ၊ သို့။ (ဥဒပါဒိ။) [အယ မန္တရကထာ ဥဒပါဒိ ကို ပြန်လှည့်ပါ။] တေသံ ဘိက္ခူနံ၊ တို့၏။ ဝိပ္ပကတာ၊ သော။ အန္တရာ၊ သော။ အယံ စ ကထာ၊ ဤ စကားသည်။ (ဤကဲ့သို့သော စကားသည်။) ဟောတိ၊ [နိဂုံးဝါကျ၊ ဟိဒံ အနက်မရှိ။]

၁၄။ ။အထ ခေါ၊ ၌။ (စကားမပြီးဆုံးသေးရာ ထို အခါ၌။) ဘဂဝါ။ သာယနှသမယံ၊ ညနေချမ်းအခါ၌။ ပဋိသလ္လာနာ၊ တပါးတည်း ကိန်းအောင်းတော်မူခြင်းမှ။ (ကိန်းအောင်းတော်မူရာမှ။) ဝုဋ္ဌိတော၊ ထတော်မူသည်။ (ဟုတ္ဘာ။)ယေန။ပ။ ဝိပ္ပကတာတိ။ [ဤပုဒ်တို့ကို ပုဒ်စဉ်နံပါတ် ၂-၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။]

ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တေ၊ မိန့်တော်မူအပ်သော်။ တေ ဘိက္ခူ၊ ထို ရဟန်းတို့သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ ဧတံ၊ ဤစကားကို။ အဝေါစုံ၊ လျှောက်ကြကုန်ပြီ။ (ကိံ၊ အဘယ်သို့ လျှောက်ကြသနည်း။) ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ ဣဓ၊ ယခု။ ဘဂဝတော၊ သည်။ အစိရပက္ကန္တဿ၊ ဖဲသွားပြီးသော မြတ်စွာဘုရား၏ ကြာမြင့်သောကာလ မရှိသေးမီ။ ဝါ၊ ဖဲသွားတော်မူပြီး မကြာသေးမီ။ (ကြွသွားတော်မူပြီး၍ မကြာသေးမီ။) အမှာကံ၊ တပည့်တော်တို့၏။ အယံ အန္တရာ ကထာ။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပါပြီ။ (ကိံ၊ အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်း။) အစ္ဆရိယံ။ပ။ ဣတိ ပိ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (ဥဒပါဒိ၊ ပါပြီ။) အယံ နော။ပ။ အနုပ္ပတ္တော၊ ပါပြီ။ ဣတိ၊ သို့လျှောက်ကုန်ပြီ။ [ပုဒ်စဉ်နံပါတ် ၂-၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ။]

၁၅။ ဘိက္ခဝေ၊ ယဿာ။ပ။သော ဓမ္မဓာတု၊ ကို။ သုပ္ပဋိဝိဒ္ဓါ၊ ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူအပ်ပြီ။ ဒေဝတာပိ။ပ။ အာရောစေသုံ၊ လျှောက်ကြကုန်ပြီ။ [ပုဒ်စဉ် ၁၃-အတိုင်း အကျယ်ဆိုပါ။] ဣစ္ဆေယျာထ နော။ပ။ အဝေါစ။ [ပုဒ်စဉ် ၃-နံပါတ်၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ။] (ကိံ၊ အဘယ်

အရာ၌ "သဗ္ဗညုံတ မြတ်ဓမ္မ၏"ဟုပေး။ ဥပမာ—ယဿာ စ ဓမ္မဓာတုယာ သုပ္ပဋိဝိဒ္ဓတ္တာ ဒေသနာဝိလာသပ္ပတ္တော ဟောတိ၊ သာယံ သုပ္ပဋိဝိဒ္ဓါ။ မူလပဏ္ဏာသဋ္ဌိကာ (၆၆) စသည်တည်း။

သို့, မိန့်တော်မူသနည်း။) [ဤအမေး၏ အဖြေကို သုတ်တော်အဆုံး ပုဒ်စဉ် ၉၄-ကျမှ တွေ့ရလိမ့်မည်။]

၁၆။ ကဿပ ဘုရားရှင်၏ အပဒါန် (အကြောင်းအရာ)ကို ဟောတော်မူသည်၊ အနက်ကို ရှေးရှေးဌီးရေးခဲ့ပြီ။

ဗောဓိသတ္တမမ္မတာ

၁၇။ ။ဘိက္ခဝေ။ အထ ခေါ၊ ဌ်။ ဝိပဿီ၊ သော။ ဗောဓိသတ္တော၊ ဘုရားအလောင်းတော်သည်။ တုသိတာကာယာ၊ တုသိတာ နတ်အပေါင်းမှ။ (တုသိတာဘုံမှ။) စဝိတ္ဝာ၊ စုတေ၍။ သတော၊ မပြတ်မလပ် အမှတ်ရသည်။ သမ္မဇာနော၊ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိသည်။ (ဟုတ္ဝာ။) မာတုကုစ္ဆိသ္မိံ၊ မယ်တော်၏ဝမ်းသို့။ ဩက္ကမိ၊ သက်ရောက်ပြီ။ (ပဋိသန္ဓေနေပြီ။) အယံ၊ ဤ သတိသမ္ပဇညဖြင့် မယ်တော်၏ ဝမ်းသို့ သက်ရောက်ခြင်းသည်။ တတ္ထ၊ ဤဘုရားအလောင်းတို့၏ မယ်တော်ဝမ်းသို့ သက်ရောက်ရာအခါ၌။ ဓမ္မတာ၊ ပကတိ သဘောတည်း။ (သဘောတံထွာ ဓမ္မတာတည်း။) [ဓမ္မောယေဝ+ဓမ္မတာ။]

၁၈။ ။ဘိက္ခဝေ။ သော၊ ဤ ဆိုအပ်လတ္တံ့ကား။ (ဤဆိုအပ်လတ္တံ့သော အကြောင်းအရာကား။) ဓမ္မတာ၊ တည်း။ ယဒါ၊ ဌ်။ ဗောဓိသတ္တော၊ပ။ ဩက္ကမတိ၊ သက်ရောက်ပြီ။ ဝါ၊ သက်ရောက်ပြီးဖြစ်၏။[အတီတ သမီပ ဝတ္တမာန်။]

အထ၊ ဌ်။ (မယ်တော်၏ ဝမ်းသို့ သက်ရောက်ပြီးရာ ထိုအခါ၌။)သဒေဝကော၊ အောက်နတ်ပြည် ငါးထပ်ရှိ နတ်တို့နှင့်လည်း တကွဖြစ်သော။သမာရကော၊ မာရ်နတ်၏တည်နေရာ ဝသဝတ္တီ နတ်ပြည်ရှိ နတ်အပေါင်းနှင့်လည်း တကွဖြစ်သော။ သဗြဟ္မကော၊ ဗြဟ္မာနှစ်ဆယ်နှင့်လည်း တကွဖြစ်သော။လောကေ၊ သြကာသလောကဌ်လည်းကောင်း။ (သြကာသလောက သတ္တလောကဌ်လည်းကောင်း။) သဿမဏဗြာဟ္မဏိယာ၊ သာသနာတော်၏ ဆန့်ကျင်ဘက် သမဏ ဗြာဟ္မဏ, မကောင်းမှုတို့ကို ငြိမ်းစေပြီးသော သမဏ မကောင်းမှုတို့ကို မျောပြီးသော ဗြာဟ္မဏတို့နှင့်လည်း တကွဖြစ်သော။ သ ဒေဝမနုဿာယ၊ သမူတိနတ်ဟူသောမင်း ကြွင်းသောလူတို့နှင့်လည်းတကွဖြစ်သော။ ပဇာယ၊ သတ္တဝါ အပေါင်းဌ် လည်းကောင်း။ (သတ္တလောကဌ် လည်းကောင်း။) [ဤပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ် ဘာသာဋီကာ ဝေရဉ္ဇ

ကလ္လ-၌ပြထားပြီ။] အပ္ပမာဏော၁၊ အတိုင်းအရှည်မရှိသော။ ဝါ၊ တိုးပွားသော ပမာဏရှိသော။ (ကျယ်ပြန့်သော။) ဥဋ္ဌာရော၊ မွန်မြတ်သော။ (အလွန်ထိန်လင်းသော။) ဩဘာသော၊ အလင်းရောင်သည်။ ဒေဝါနံ၊ နတ်တို့၏။ ဒေဝါနုဘာဝံ၊ နတ်တို့၏အာနုဘော်ကို။ အတိက္ကမေ့ဝ၊ သာလွန်၍သာလျှင်။ ပါတု ဘဝတိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။

အဃာ၊ သစ်ပင် ချုံနွယ် အစရှိသော တစုံတရာသော ဝတ္ထုသည် မထိခိုက်အပ်ကုန်သော။ ဝါ၊ အမြဲ ဟင်းလင်းပွင့်ကုန်သော။ အသံဝုတာ၊ အထက် အောက်၌ မပိတ်ဖုံးအပ်ကုန်သော။ အန္ဓကာရာ၊ အမိုက်မှောင်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ [အန္ဓကာရာတိ တမဘူတာ။-အဋ္ဌကထာ။] ဝါ၊အမိုက်မှောင်ရှိကုန်သော။ [အန္ဓကာရော ဧတ္ထ အတ္ထိတိ အန္ဓကာရာ။-ဋီကာ။]အန္ဓကာရတိမိသာ၊ စက္ခုဝိညာဉ်၏ ဖြစ်ခြင်းကို တားမြစ်သောအားဖြင့် ကန်းအောင် ပြုတတ်သော အမိုက်မှောင်ရှိကုန်သော။ ယာပိ တာ လောကန္တရိကာ၊ အကြင် လောကန္တရိက် ငရဲတို့သည်။ (စကြဝဠာ ကမ္ဘာသုံးခုတို့၏ အကြားဠာဖြစ်သော အကြင်ငရဲတို့သည်။) (သန္တိ။)

ယတ္ထပိ၊ အကြင် လောကန္တရိက် ငရဲဠာလည်း။ ဧဝံ မဟိဒ္ဓိကာ၊ ဤသို့ ကြီးသောတန်ခိုးရှိကုန်သော။ ဧဝံ မဟာနုဘာဝါ၊ ဤသို့ ကြီးသောအာနုဘော် ရှိကုန်သော။ ဣမေ စန္ဒိမသူရိယာ၊ ဤ လ နေတို့သည်။ အာဘာယ၊ အရောင်ဖြင့်။ နာနုဘဝန္တိ၊ မစ့မ်းနိုင်ကုန်။ တတ္ထ ပိ၊ ထို လောကန္တရိက် ငရဲဠာလည်း။ အပ္ပမာဏော။ပ။ပါတု ဘဝတိ၊၏။

တတ္ထ၊ ဠာ။ ယေ ပိ သတ္တာ၊ အကြင်သတ္တဝါတို့သည်။ ဥပပန္နာ၊ ဖြစ်ရကုန်ပြီ။ တေ ပိ၊ တို့သည်လည်း။ တေနောဘာသေန (တေန ဩဘာသေန)၊ ထို အလင်းရောင်ဖြင့်။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ သဉ္ဇာနန္တိ၊ မှတ်သိ သိကြကုန်၏။ (ကိ ၊အဘယ်သို့ မှတ်သိ သိကြသနည်း။) ဘော၊ အမောင်တို့။ အညေ၊ ငါမှတပါး အခြားကုန်သော။ ဣဓ၊ ဤအရပ်၌။ ဥပပန္နာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ သတ္တာ ပိ၊ တို့သည်လည်း။ ဣဓ ကိရ၊ ရှိကြသေးသည်ကကား။ ဣတိ (သဉ္ဇာနန္တိ)။

၁။ အပ္ပမာဏောစသည်။ ။အပ္ပမာဏောတိ ဂုဏပ္ပမာဏော၊ဝိဟုလောတိ အတ္ထော။ ဥဋ္ဌာရောတိ တသော၀ ဝေ၀စနံ။-အဋ္ဌကထာ။ ဤအလို အပ္ပမာဏနှင့်ဥဋ္ဌာရသည် အဓိပ္ပါယ်မထူး။ ဒဿသဟဿစက္ကဝါဠပတ္ထရဏောန ဝါ အပ္ပမာဏော၊ အတိ ဝိယ သမုဒ္ဒလနဘာဝေန ဥဋ္ဌာရော။-ဋီကာ။

ဒသသဟဿီ၊ တသောင်း အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ အယံ စ လောက ဓာတု၊ ဤ လောကဓာတ်သည်လည်း။ သင်္ကမ္ပတိ၊ ပတ်ဝန်းကျင်၌ တုန်လှုပ်၏။ သမ္ပကမ္ပတိ၊ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့်လှုပ်၏။ သမ္ပဝေဓတိ၊ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့်တုန်လှုပ်၏။ [ဤနှစ်ပုဒ်သည် သင်္ကမ္ပတိ၏ ပရိယာယ်တည်း။–အဋ္ဌကထာ။] (တနည်း) သင်္ကမ္ပတိ၊ အထက်သို့တက်ကာ တက်ကာ ပြင်းစွာတုန်လှုပ်၏။ သမ္ပကမ္ပတိ၊ အထက်အောက် နိမ့်တုံ မြင့်တုံ အပြားအားဖြင့် ပြင်းစွာတုန်လှုပ်၏။ သမ္ပဝေဓတိ၊ အရပ်လေးမျက်နှာ ယိမ်းထိုး၍ အမျိုးမျိုး အပြားအားဖြင့် ပြင်းစွာတုန်လှုပ်၏။ အပ္ပမာဏော ။ပ။ ပါတုဘဝတိ။ အယံ၊ ဤ လောကဓာတ်တသောင်း၏ တုန်လှုပ်ခြင်း အတိုင်းအရှည်မရှိသော အလင်းရောင်၏ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းသည်။ ဧတ္ထ၊ ၌။ (ဤ ဘုရားအလောင်း၏ မယ်တော်ဝမ်းသို့ သက်ရောက်ရာ အခါ၌။) ဓမ္မတာ၊ တည်း။ [သင်္ကမ္ပတိ စသည်တို့၏အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋ္ဌီကာ ပထမအုပ် စာမျက်နှာ ၁၉၀-၌ ပြထားပြီ။]

၁၉။ ။ဘိက္ခဝေ။ သော၊ ကား။ ဓမ္မတာ၊ တည်း။ ယဒါ ။ပ။ သြက္ကန္တော၊ သက်ရောက်ပြီးသည်။ ဟောတိ။ [ပုဒ်စဉ်နံပါတ် ၁၈-၌ အတီတသမီပ ဝတ္တမာန်ဖြင့် "သြက္ကမတိ" ဟု သုံးစွဲတော်မူ၏၊ ဤ၌ ထို့ထက်ပင်ကြာသောကြောင့် "သြက္ကန္တော" ဟု တ ပစ္စည်းဖြင့် သုံးစွဲတော်မူသည်။] (တဒါ၊ ၌။) စတ္တာရော၊ လေးယောက်ကုန်သော။ ဒေဝပုတ္တာ၊ စာတုမဟာရာဇ်နတ်သားတို့သည်။ [ဒေဝပုတ္တာ ဟု ဆိုသော်လည်း နတ်မင်းကြီး လေးယောက်တို့တည်း။] နံ၊ ထို ဘုရားအလောင်းသို့။ (ဥပဂစ္ဆန္တီ-၌ စပ်။) စတုဒ္ဒိသံ၊ အရပ် လေးမျက်နှာ၌။ (အရပ် လေးမျက်နှာက။) ရက္ခာယ၊ စောင့်ရှောက်ခြင်းငှာ။ ဥပ ဂစ္ဆန္တိ၊ အနီးသို့ ကပ်ရောက်ကြကုန်၏။ (ကိုံ အဘယ်သို့ကြံ၍ ကပ်ရောက်သနည်း။)

နံ ဗောဓိသတ္တံ ဝါ၊ ထို ဘုရားအလောင်းကိုလည်းကောင်း။ (နံ) ဗောဓိသတ္တမာတရံ ဝါ၊ ထို ဘုရားအလောင်း၏ မယ်တော်ကိုလည်းကောင်း။ မနုဿော ဝါ၊ လူသည်သော်လည်းကောင်း။ အမနုဿော ဝါ၊ ဘီလူးသည်သော်လည်းကောင်း။ ကောစိ ဝါ၊ တစုံတယောက်သည်သော်လည်းကောင်း။ မာ ဝိဟေဌေသိ၊ မညှဉ်းဆဲပါစေနှင့်။ (မညှဉ်းဆဲစေလိုပါ။) ဣတိ၊ ဤသို့ကြံ၍ ကပ်ရောက်ကြကုန်၏။ အယံ၊ ဤ စာတုမဟာရာဇ်နတ်မင်းကြီး လေးယောက် စောင့်ရှောက်ဖို့ရန် ကပ်ရောက်ခြင်းသည်။ ဧတ္ထ၊ ဘုရားအလောင်း၏ မယ်တော်ဝမ်းသို့ သက်ရောက်ပြီးရာ ဤအခါ၌။ ဓမ္မတာ။

၂၀။ ။ဘိက္ခဝေ။ပ။ဟောတိ၊ (တဒါ။)ပကတိယာ၊ ပင်ကိုသဘော အားဖြင့်။ သီလဝတီ၊ သီလရှိသော။ ဗောဓိသတ္တမာတာ၊ သည်။ ဟောတိ။ [သူတပါးအထံမှ သီလမယူတော့ပဲ ကိုယ်တိုင်သာ သီလဆောက်တည်သည်-ဟူလို။] ပါဏာတိပါတာ၊ သူ့အသက် သတ်ခြင်းမှ။ ဝိရတာ၊ ရှောင်ကြဉ်၏။ အဒိန္နာဒါနာ၊ မပေးအပ်သော သူတပါး ဥစ္စာကို ယူခြင်းမှ။ပ။ ကာမေသု မိစ္ဆာစာရာ၊ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားမှားယွင်းယွင်း ကျင့်ခြင်းမှ ။ပ။ မုသာဝါဒါ၊ မဟုတ်မမှန်သောစကားကို ပြောခြင်းမှ။ပ။ သုရာမေရယ မဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနာ၊ မေ့လျော့ခြင်း၏ တည်ရာအကြောင်းဖြစ်သော မူးယစ်စေတတ်သော သေရည်အရက်ကို သောက်ခြင်းမှ။ပ။အယံ၊ ဤ ဘုရားလောင်း မယ်တော်၏ ပင်ကိုအားဖြင့် ငါးပါးသီလရှိခြင်းသည်။ ဧတ္ထ ဓမ္မတာ။

၂၁။ ။ဘိက္ခဝေ။ပ။ဟောတိ၊ (တဒါ။) ဗောဓိသတ္တမာတု၏။(ဘုရားလောင်း မယ်တော်မှာ။) ပုရိသေသု၊ ယောကျ်းတို့၌။ ကာမဂုဏူပသံဟိတံ၊ ကာမဂုဏ်နှင့် စပ်ယှဉ်သော။ မာနသံ၊ စိတ်သည်။ နော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်တော့။ ဗောဓိသတ္တမာတာ၊ သည်။ ဝါ၊ ကို။ ကေနစိ၊ သော။ ပုရိသေန၊ သည်။ ရတ္တစိတ္တေန၊ တပ်မက်သောစိတ်ဖြင့်။ (ရာဂစိတ်ဖြင့်။) အနတိက္ကမနီယာ စ၊ မလွန်ကျူးအပ် မလွန်ကျူးနိုင်သည်လည်း။ ဟောတို့။ အယံ၊ ဤ ဗောဓိသတ္တမာတာ၏ အခြားယောကျ်းတို့၌ ကာမဂုဏ်စိတ် မဖြစ်ခြင်း အခြားယောကျ်းတို့က ရာဂစိတ်ဖြင့် မလွန်ကျူးနိုင်ခြင်းသည်။ပ။

၂၂။ ။ဓမ္မတာ။ပ။ဟောတိ၊(တဒါ။)ဗောဓိသတ္တမာတု၏(သန္တာန်၌။) ကောစိ ဒေဝ၊ တစုံတခုသောလျှင် ဖြစ်သော။ အာဗာဓော၊ အနာရောဂါသည်။ နော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ ဗောဓိသတ္တမာတာ၊ သည်။ သုခိနီ၊ ချမ်းသာခြင်းရှိသည်။ အကိလန္တကာယာ၊ မပင်ပန်းသော ကိုယ်ရှိသည်။ ဟောတို့။

ဗောဓိသတ္တမာတာ၊ သည်။ တိရောကုစ္ဆိဂတံ၊ ဝမ်း၏အတွင်း၌ ရောက်နေသော။ သဗ္ဗင်္ဂပစ္စင်္ဂိ၊ အလုံးစုံအင်္ဂါကြီးငယ်ရှိသော။ အဟီနိန္ဒြိယံ၊ မယုတ်လျော့သော ကုန်ခြွေရှိသော။ (မျက်စိနားစသောကုန်ခြွေ အပြည့်အစုံပါသော။) ဗောဓိသတ္တံ၌၊ ဘုရားအလောင်းကိုလည်း။ ပဿတိ၊ မြင်ရ၏။

ဘိက္ခဝေ။ သေယျထာ ပိ၊ ဥပမာမည်သည်ကား။သုဘော၊ အရောင်အဝါလွန်စွာတောက်ပသော။ ဝါ၊ တင့်တယ်ကောင်းမြတ်သော။ ဇာတိမာ၊ ထွက်ရာကျောက်တွင်း ကောင်းမြတ်ခြင်းကြောင့် သန့်ရှင်းကောင်းမြတ်သောအမျိုးဇာတ်ရှိသော။ ဝါ၊ အမျိုးကောင်းသော။ အင်္ဂသော၊ ရွှစ်ထောင့် ရှစ်မြောင့်ရှိသော။ သုပရိကမ္မကတော၊ ကပ်၍နေငြား ကျောက်ပြုတ်များကို ဖယ်ရှားဖို့ရန် ကောင်းစွာပြုအပ်ပြီးသော သွေးမှုတိုက်မှု ပရိကံရှိသော။ ဝါ၊ သွေးမှုပရိကံကို ကောင်းစွာပြုအပ်ပြီးသော။ အစ္ဆော၊ အမြဲမပြတ် ကြည့်ရှုအပ်ဖို့ပါးလှုပ်သော။ ဝါ၊ ကြည်လင်သော။ ဝိပ္ပသန္နော၊ အထူးသဖြင့် ကြည်လင်သော။ အနာဝိလော၊ မနောက်ကျုသော။ သဗ္ဗာကာရသမ္ပန္နော၊ ဆေးကြောဖောက်ထွင်းခြင်းစသော အလုံးစုံသော အခြင်းအရာတို့နှင့် ပြည့်စုံသော။ဝေဠုရိယော၊ ကြောင်မျက်ရွဲဖြစ်သော။ မဏိ၊ ပတ္တမြားသည်။(အဿ၊ ရှိရာ၏။)

တတြ၊ ထိုပတ္တမြားဌ်။ နီလံ၊ ညိုသော။ သုတ္တံ ဝါ၊ ချည်သည်သော်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ ကိုသော်လည်းကောင်း။ ပီတံ၊ ရွှေသော။ (သုတ္တံ) ဝါ၊ လည်းကောင်း။ လောဟိတံ၊ နီသော။ (သုတ္တံ)ဝါ၊ လည်းကောင်း။ သြဒါတံ၊ ဖြူဖွေးသော။(သုတ္တံ) ဝါ၊ လည်းကောင်း။ ပဏ္ဏာသုတ္တံ ဝါ၊ အဖြူအဝါရောသဖြင့် ဖျော့တော့ဝင်းဝါသော ချည်သည်သော်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ ကိုလည်းကောင်း။ အာဝုတံ၊ ထိုးသီအပ်သည်။(တပ်ထားအပ်သည်။) (အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။)

တမေနံ(တံ+နေနံ)၊ ထို ကြောင်မျက်ရွဲ ပတ္တမြားကို။ စက္ခုမာ၊ ကောင်းသောမျက်စိရှိသော။ ပုရိသော၊ သည်။ ဟတ္ထေ၊ လက်ဝါးပြင်၌။ ကရိတ္ဝာ၊ ၍(ထား၍။)(တနည်း)ဟတ္ထေကရိတ္ဝာ၊ လက်ဝါးအပြင် ကောင်းစွာတင်၍။ ပစ္စဝေက္ခေယျ၊ ကြည့်ရှုဆင်ခြင်ရာ၏။(ကိံ။) အယံ ဓေါ မဏိ၊ ဤပတ္တမြားသည်။ ဝေဠုရိယော၊ ကြောင်မျက်ရွဲတည်း။ သုဘော၊ အရောင်အဝါလွန်စွာတောက်ပ၏။ဝါ၊တင့်တယ်၏။ပ။ သဗ္ဗာကာရသမ္ပန္နော၊ ဆေးကြောဖောက်ထွင်းခြင်းစသော အလုံးစုံသော အခြင်းအရာတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏။

အတြ၊ ဤပတ္တမြားဌ်။ ["တတြ၊ ထိုပတ္တမြားဌ်။"ဟု စာအုပ်တို့၌ ရှိ၏။ မိမိရှေ့မှောက် ရောက်နေသောကြောင့် "အတြ"ဟု ရှိမှုကောင်းမည်။]နီလံ၊

သော။ သုတ္တံ၊ ကို။ အာဝုတံ၊ ထိုးသိအပ်ပြီ။ ဣတိ ဝါ၊ဤသို့သော်လည်း ကောင်း။ ပီတံ၊ သော။ (သုတ္တံ အာဝုတံ။) ဣတိ ဝါ၊ လည်းကောင်း။ ။ပ။ ပဏ္ဍုသုတ္တံ၊ ကို။ အာဝုတံ၊ ပြီ။ ဣတိ ဝါ၊ လည်းကောင်း။ (ပစ္စဝေက္ခေယျ၊ ရာ၏။) [အတြ၊ ၌။ အာဝုတံ၊ သော။ ဣဒံ သုတ္တံ။ နီလံ၊ ညို၏။ ဣတိ ဝါ၊ လည်းကောင်း ။ပ။ ပစ္စဝေက္ခေယျ။ ဤသို့လည်း ပေးနိုင်သည်။] ဘိက္ခဝေ။ ဧဝမေဝ၊ သာလျှင်။ပ။ ပဿတိ။ အယံ၊ သည်။ (ဘုရားလောင်း မယ်တော်အား ရောဂါမဖြစ်ခြင်း ဝမ်း၏အတွင်း၌ရောက်နေသော ဘုရားအလောင်းကို မြင်နိုင်ခြင်းသည်။) ဧတ္ထ ဓမ္မတာ။

၂၄။ ။ဘိက္ခဝေ။ပ။ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ သတ္တာဟဇာတော၊ ဖွားမြင်ပြီးသော ဘုရားလောင်း၏ ခုနစ်ရက်ရှိလတ်သော်။ ဝါ၊ ဖွားမြင်ပြီး၍ ခုနစ်ရက်ရှိလတ်သော်။ ဗောဓိသတ္တမာတာ၊ သည်။ ကာလံ၊ သေခြင်းကို။ ဝါ၊ သေချိန်ကို။ ကရောတိ၊ ပြု၏။ တုသိတံ ကာယံ၊ တုသိတာနတ်အပေါင်းသို့။ (တုသိတာဘုံသို့။) ဥပပဇ္ဇတိ၊ ကပ်ရောက်ရ၏။ အယံ၊ဤဘုရားလောင်း ဖွားမြင်ပြီးနောက် မယ်တော်၏ နတ်ရွာစံခြင်း နတ်ရွာစံပြီးနောက် တုသိတာဘုံသို့ ကပ်ရောက်ရခြင်းသည်။ပ။

၂၅။ ။ဘိက္ခဝေ။ပ။ အညာ၊ အခြားကုန်သော။ ဣတ္ထိကာ၊ မိန်းမတို့သည်။ နဝမာသေ ဝါ၊ ကိုးလတို့ပတ်လုံးသော်လည်းကောင်း။ ဒသမာသေ ဝါ၊ သော်လည်းကောင်း။ ဂဗ္ဘံ၊ ကိုယ်ဝန်ကို။ ကုစ္ဆိနာ၊ ဝမ်းဖြင့်။ ပရိဟရိတွာ၊ ဆောင်၍။ ဝိဇာယန္တိ ယထာ၊ ဖွားမြင်ရကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤ့အတူ။ ဗောဓိသတ္တံ၊ ကို။ ဗောဓိသတ္တမာတာ၊ သည်။ နဝိဇာယတိ၊ မဖွားမြင်ရ။ဒသေဝ မာသာနိ၊ ဆယ်လတို့ပတ်လုံးသာလျှင်။ပ။ ဝိဇာယတိ။ အယံ၊ ဆယ်လလုံးလုံး ဝမ်းဖြင့်ဆောင်၍ ဖွားမြင်ရခြင်းသည်။ပ။

၂၆။ ။ဘိက္ခဝေ။ပ။ အညာ ဣတ္ထိကာ၊ တို့သည်။ နိသိန္နာ၊ ထိုင်ကုန်သည်။ (ဟုတွာ) ဝါ၊ ဖြစ်၍သော်လည်းကောင်း။ နိပန္နာ၊ လျောင်းကုန်သည်။ (ဟုတွာ) ဝါ၊ လည်းကောင်း။ [နိသိန္နာ ဝါ၊ ထိုင်ကုန်လျက်သော်လည်းကောင်း စသည်ဖြင့် အလွယ်လည်းပေးပါ။]ဝိဇာယန္တိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ပ။ နဝိဇာယတိ၊ မဖွားမြင်ရ။ ဌိတာ၊ ရပ်သည်။ (ဟုတွာ) ဧဝ၊ သာ။ပ။ ဝိဇာယတိ။ အယံ၊ ဤဘုရားအလောင်းကို ရပ်၍သာ ဖွားမြင်ရခြင်းသည်။ပ။

၂၇။ ။ဘိက္ခဝေ။ပ။ ယဒါ ဗောဓိသတ္တော မာတုကုစ္ဆိမှာ နိက္ခမတိ။ (တဒါ။) ဒေဝါ၊ သုဒ္ဓါဝါသ ရဟန္တာဗြဟ္မာတို့သည်။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ။

ပဋိဂ္ဂဏ္ဌန္တိ၊ ခံယူကြကုန်၏။ (ရွှေဇာတဘက်ဖြင့် ခံယူကြသည်။) ပစ္ဆာ၊ ၌။ (နောက်မှ။) မနုဿာ ပဋိဂ္ဂဏ္ဌန္တိ။ (ဘွဲ့ဖြူအဝတ်ဖြင့် ခံယူကြသည်။)အယံ၊ ဤသို့ ရှေးဦးစွာ သုဒ္ဓါဝါသဗြဟ္မာတို့က ခံယူခြင်း နောက်မှလူတို့က ခံယူခြင်းသည်။ တ္ထေ၊ ဤဘုရားလောင်းတို့၏ဖွားမြင်ရာအခါ၌။ ဓမ္မတာ၊တည်း။ [အကျယ်ကို အဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်ပါ။]

၂၈။ ။ဘိက္ခဝေ။ပ။ နိက္ခမတိ။ (တဒါ။) ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ ပထဝိံ၊ မြေသို့။ အပ္ပတ္တော ဝ၊ မရောက်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ။ စတ္တာရော ဒေဝပုတ္တာ၊ (နတ်မင်းကြီးလေးယောက်တို့က။) နံ၊ ထိုဘုရားလောင်းကို။ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ၊ ၍။ (သစ်နက်ရေဖြင့် ခံယူ၍။) မာတု၊ ၏။ ပုရတော၊ရွှေ၌။ ဌပေန္တိ၊ ထားကုန်၏။ (ကိံ၊ အဘယ်သို့ ပြော၍ ထားသနည်း။)ဒေဝိ၊ ဒေဝီ။ (အရှင်မိဖုရား။) အတ္တမနာ၊ မိမိစိတ်ရှိသည်။(နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်သည်။) ဟောဟိ၊ ဖြစ်ပါလော့။ တေ၊ အသင်မိဖုရား၏။ (အသင်မိဖုရားမှာ။) မဟေသက္ခော၊ တန်ခိုးကြီးသော။ ပုတ္တော၊ သားတော်သည်။ ဥပ္ပန္နော၊ ဖြစ်ပါပြီ။ ဝါ၊ ရပါပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့ပြော၍ ထားကုန်၏။ အယံ၊ ဤသို့ ခံယူပြီးနောက် မယ်တော်၏ရှေ့မှောက်သို့ ထားခြင်းသည်။ပ။[မဟေသက္ခော ပုဒ်၏အဖွင့်ကို ပါစိတ်ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။]

၂၉။ ။ဘိက္ခဝေ။ပ။ နိက္ခမတိ။ (တဒါ။) ဝိသဒေါ၊ ဝ၊ စင်ကြယ်သည်သာ။ (ဟုတ္ဟာ။) နိက္ခမတိ၊ ထွက်လာရ၏။ ဥဒေန၊ သားအိမ်၌ဖြစ်သောအရေသည်။ [ဥဒေနာတိ ဥဒကေန။-ဋ္ဌ။ ဥဒကေနာတိ ဂဗ္ဘာသယဂတေန ဥဒကေန။-ဋီ။] အမက္ခိတော၊ မလိမ်းကျံအပ်သည်။ (မလူးအပ်သည်။) သေမှေန၊ သလိပ်သည်။ပ။ ရှဟိရေန၊ သွေးသည်။ပ။ ကေနစိ၊ တစုံတခုသော။ အသုစိနာ၊ မစင်မကြယ်သည်။ (မစင်မကြယ် ရှုံစဖွယ်အရာသည်။) အမက္ခိတော၊ သည်။ (ဟုတ္ဟာ။) သုဒ္ဓေါ၊ သန့်ရှင်းသည်။ ဝိသဒေါ၊ စင်ကြယ်သည်။ဟောတိ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ ဥပမာ မည်သည်ကား။ မဏိရတနံ၊ ပတ္တမြားရတနာကို။ (နိက္ခိတ္တံ-၌ စပ်။) ကာသိကေ၊ ကာသိတိုင်း၌ဖြစ်သော။ ဝတ္ထေ၊ အဝတ်ပေါ်၌။ နိက္ခိတ္တံ၊ ချထားအပ်ပြီ။ မဏိရတနံ၊ သည်။ ကာသိကံ၊ သော။ ဝတ္ထံ၊ ကို။ နေဝ-မက္ခေတိ သေယျထာပိ၊ မလိမ်းကျံသကဲ့သို့လည်းကောင်း။ ကာသိကံ၊ သော။ ဝတ္ထမ္ပိ၊ သည်လည်း။ မဏိရတနံ၊ ကို။ နမက္ခေတိ သေယျထာပိ၊ လည်းကောင်း။ တံ၊ ထိုသို့ မလိမ်းကျံခြင်းသည်။ကိဿ ဟေတု၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်နည်း။ ဥဘိန္နံ၊

ပတ္တမြား အဝတ် ၂-ပါးစုံတို့၏။ သုဒ္ဓံတွာ၊ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဘိက္ခဝေ။ ဧဝ မေဝ၊ ဤအတူသာလျှင်။ ယဒါ ။ပ။ အယံ၊ ဤမယ်တော်ဝမ်းမှ စင်စင်ကြယ်ကြယ် ထွက်လာခြင်းသည်။ ဧတ္ထ ဓမ္မတာ။

၃၀။ ။ဘိက္ခဝေ။ပ။နိက္ခမတိ။ (တဒါ။) သီတာဃ၊ အေးသောရေ၏။ ကော၊ တခုသောအယဉ်လည်းကောင်း။ ဥဏှာဃ၊ ပူသော ရေ၏။ ကော။ လည်းကောင်း။ ဒွေ၊ ၂-ဖြာကုန်သော။ ဥဒကာဃ၊ ရေ၏။ ဓာရာ၊ အယဉ် တို့သည်။ အန္တလိက္ခာ၊ ကောင်းကင်မှ။ ပါတု ဘဝန္တိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ကုန်၏။

ယေန၊ ယင်းရေအယဉ်ဖြင့်။ ဗောဓိသတ္တာဃ၊ ၏လည်းကောင်း။ မာတု စ၊ မယ်တော်၏လည်းကောင်း။ ဥဒကကိစ္စံ၊ ရေချိုးခြင်းကိစ္စကို။ ကရောန္တိ၊ ပြုကြကုန်၏။ အယံ၊ ဤ ၂-ဖြာသော ရေအယဉ်တို့၏ ကောင်းကင်းမှ ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းသည်။ ဧတ္ထ ဓမ္မတာ။

၃၁။ ။ဘိက္ခဝေ။ပ။သမ္ပတိဇာတော၊ ဖွားမြင်ပြီးသော ဘုရားအလောင်း၏ ယခုတခဏသာရှိသေးသော။ ဝါ၊ ဖွားမြင်ပြီး၍ ယခု တခဏသာရှိသေးသော။ ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ [သမ္ပတိ+ဇာတဿ+ယဿာတိ သမ္ပတိဇာတော။] သမေဟိ၊ ညီညွတ်ကုန်သော။ ပါဒေဟိ၊ ခြေတို့ဖြင့်။ ပတိဋ္ဌဟိတ္ဝာ၊ မတ်မတ်ရပ်၍။ ဥတ္တရာဘိမုခေါ၊ မြောက်အရပ်သို့ ရှေးရှုမျက်နှာရှိသည်။ (မြောက်အရပ်သို့ ရှေးရှုမျက်နှာမူသည်။) (ဟုတ္ဝာ။) သေတမှိ၊ ဖြူသော။ ဆတ္တေ၊ နတ်ထီးကို။ (နတ်၌ဖြစ်သောထီးကို။) အနုဓာရိယမာနေ၊ အစဉ်လိုက်၍ ဆောင်းမိုးအပ်စဉ်။ ဝါ၊ လျှော်စွာ ဆောင်းမိုးအပ်စဉ်။ သတ္တ ပဒဝီတိဟာရေန၊ ရှေကိုလွှန်၍ ဆောင်ကြောင်း ခုနစ်လှမ်းသော ခြေဖြင့်။ ဂစ္ဆတိ၊ သွား၏။ သဗ္ဗာ၊ ကုန်သော။ ဒိသာ စ၊ တို့ကိုလည်း။ အနုဝိလောကေတိ၊ အစဉ်လှည့်၍ ကြည့်ရှု၏။ အာသဘိ၊ မြတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော။ ဝါစံ၊ စကားကို။ ဘာသတိ၊ မြွက်ဆို၏။ (ပြောဆို၏။) (ကိ၊ နည်း။) အဟံ၊ ငါသည်။ လောကဿ၊ သတ္တဝေလောက၏။ ဝါ၊ ထက်။ အဂ္ဂေါ၊ အဦးအစ ပဓာနသည်။ အသ္မိ၊ ဖြစ်၏။ အဟံ လောကဿ။ ဇေဋ္ဌော၊ အကြီးအကဲသည်။ အသ္မိ။ အဟံ။ လောကဿ၊ ၏။ ဝါ၊ ထက်။ သေဋ္ဌော၊ ချီးမွမ်းအပ် မြတ်သူသည်။အသ္မိ။ အယံ၊ ဤ ပဋိသန္ဓေ နေရခြင်းသည်။ အန္တိမာ၊ အဆုံး၌ဖြစ်သော။ ဇာတိ၊ ပဋိသန္ဓေ နေရခြင်းတည်း။ဒါနိ၊ယခုအခါ၌။ပုန ဘဝေါ၊ တဖန် ဘဝသည်။ (ဘဝအသစ်

သည်။) နတ္ထိ၊ မရှိတော့။ ဣတိ၊ သို့။ (ဘာသတိ။) အယံ၊ ဤ ညီညွတ်သော ခြေတို့ဖြင့် မတ်မတ်ရပ်တော်မူပြီး၍ မြောက်အရပ်သို့ ရှေ့ရှုမျက်နှာမူကာ ခုနစ်လှမ်းကြွသွားခြင်း အရပ်မျက်နှာတို့ကို အစဉ်လှည့်၍ကြည့်ရှုခြင်း အင္ဂါ ဟ မသို့ စသောစကားကို မြွက်ဆိုခြင်းသည်။ ဇေဋ္ဌ၊ ၌။ ဓမ္မတာ၊ တည်း။

၃၂။ ။ပုဒ်စဉ် နံပါတ် ၁၈- ၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ။

ဒဋ္ဌိသမဟာပုရိသလက္ခဏာ

၃၃။ ။ဘိက္ခဝေ။ ဝိပဿိမှိ၊ ဝိပဿီမည်သော။ ကုမာရေ၊ မင်းသား သည်။ ဇာတေ၊ ဖွားမြင်ပြီးလတ်သော်။ ဗန္ဓုမတော၊ ဗန္ဓုမာမည်သော။ ရဇညော၊ အား။ ပဋိဒဝဒေသုံ၊ သိစေကြကုန်ပြီ။ (အသိဒပးကြ သုံးတော်ဦး တင်ကြကုန်ပြီ။)(ကိ။) ဒေဝ၊ မင်းမြတ်။ တေ၊ အရှင်မင်းမြတ်၏။ (အရှင် မင်းမြတ်မှာ။) ပုတ္တော၊ သည်။ ဇာတော၊ ပါပြီ။ တံ၊ ထိုသားတော်ကို။ ဒေဝေါ၊ သည်။ ပဿတု၊ ကြည့်တော်မူပါ။ ဣတိ၊ ဤသို့ သိစေကြ ကုန်ပြီ။ ဘိက္ခဝေ ဗန္ဓုမာ။ ရာဇာ၊ သည်။ ဝိပဿိ။ ကုမာရံ၊ ကို။ အဒ္ဒသာ၊ မြင်တော်မူပြီ။

ဒိသ္ဝာ၊ ကြောင့်။ နေမိတ္တေ၊ နိမိတ်ကျမ်းကို တတ်သိနားလည်ကုန်သော။ ဗြာဟ္မဏေ၊ တို့ကို။ အာမန္တေသေတွာ၊ ခေါ်စေ၍။ တေံ၊ ဤ စကားကို။ အဝေါစ၊ မိန့်တော်မူပြီ။ (ကိ။) ဘောန္တော၊ အရှင်ဖြစ်ကုန်သော။ နေမိတ္တာ။ ဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ ကုမာရံ၊ ကို။ ပဿန္တု၊ ကြည့်ရှုကြပါ။ ဣတိ (အဝေါစ။)

ဘိက္ခဝေ။ပ။အဒ္ဒသံသု၊ မြင်ရကုန်ပြီ။ ဒိသ္ဝာ၊ ကြောင့်။ ဗန္ဓုမန္တံ၊ သော။ ရာဇာနံ၊ ကို။ ဇေတံ၊ကို။အဝေါစုံ၊ သံတော်ဦးတင်ကြကုန်ပြီ။ (ကိ။) ဒေဝ။ အတ္တာမနော၊ သည်။ ဟောဟိ၊ ဖြစ်တော်မူပါ။ တေ၊ ၏။ မဟေသက္ခော၊ ဖသော။ ပုတ္တော၊ သည်။ ဥပပဇ္ဇန္တေ၊ ပါပြီ။ ယဿ တေ၊ အကြင် အရှင် မင်းမြတ်၏။ ကုလေ၊ အမျိုး၌။ ဇဝရူပေါ၊ ဤသို့ သဘောရှိသော။ ပုတ္တော ဥပပဇ္ဇန္တေ။ မဟာရာဇ၊ မင်းမြတ်။ (တဿ) တေ၊ ထို အရှင်မင်းမြတ်၏။ (မှာ။) လာဘာ၊ လာဘ်တို့သည်။ (စီးပွားချမ်းသာကို ရခြင်းတို့သည်။) (ဟောန္တိ။) မဟာရာဇ၊ မြတ်။ တဿ တေ၊ သည်။ (မနုဿတို့၊ လူ့ အဖြစ်ကို။) သုလဒ္ဓံ၊ ကောင်းစွာ ရအပ်ပြီ။

ဟိ၊ မူန်ပါ၏။ ဒေဝ၊ မြတ်။ အယံ ကုမာရော၊ သည်။ ဒ္ဒတ္တိံသ မဟာပုရိသလက္ခဏေဟိ၊ သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော ယောကျ်ားမြတ်တို့၏ လက္ခဏာတို့နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံပါ၏။ ယေဟိ၊ ယင်း မဟာပုရိသ လက္ခဏာတို့နှင့်။ သမန္နာဂတဿ၊ သော။ မဟာပုရိသဿ၊ ၏။ ဒ္ဒ ဝ (ဒ္ဒ+ဝ)၊ နှစ်မျိုးသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ဂတိယော၊ အထွတ်အထိပ်ရောက် ပြီးမြောက်ခြင်းတို့သည်။ ဘဝန္တိ၊ ဖြစ်ပါကုန်၏။ အညာ၊ ထို နှစ်မျိုးမှ အခြားသော ဂတိတို့သည်။ နု (ဘဝန္တိ၊) မဖြစ်ပါကုန်။ [အနညာ နု+အညာ။]

အဂါရံ၊ အိမ်၌။ သစေ အဇ္ဈာဝသတိ၊ အကယ်၍ လှုမ်းမိုးစိုးအုပ်၍ အပိုင်းအခြားအတိုင်းနေအံ့၊ (ဝေဝံ သတိ၊ သော်။) စက္ကဝတ္တိ၊ စကြာရာဇာနာကို လည်စေနိုင်သော။ ဓမ္မိကော၊ မင်းကျင့်တရား ဆယ်ပါး၌ ယှဉ်သော။ ဝါ၊ ကုသလကမ္မပထတရား ဆယ်ပါး၌ယှဉ်သော။ ဓမ္မရာဇာ၊ တရားနည်းလမ်းအားဖြင့် မင်းဖြစ်သော။ [ဤဋီကာအတိုင်း ပေးသည်။ သီလကွန် ဘာသာဋီကာ၌လည်း တနည်းဖွင့်ခဲ့ပြီ။] စာတုရန္တော၊ သမုဒ္ဒရာလေးစင်း အဆုံးအပိုင်းအခြားရှိသောမြေ၏ အရှင်ဖြစ်သော။ ဝါ၊ လေးကျွန်းလုံးကို အစိုးရသော။ ဝိဇိတာဝီ၊ အောင်အပ်ပြီးသော စစ်မြေပြင်ရှိသော။ [အဋ္ဌကထာနည်း။] ဝါ၊ ကိုလေသာရန်, အပြင်ရန်ဟု, နှစ်တန်တွင်းပ, ရန်ဟူသမျှကို အောင်ပြီးသော။ [ဋီကာနည်း။] ဇနပဒတ္ထာဝရိယပ္ပတ္တော၊ ခိုင်မြဲသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သော ဇနပုဒ်နယ်ပယ် အသွယ်သွယ်ရှိသော။ ဝါ၊ ဇနပုဒ်နယ်ပယ် အသွယ်သွယ်၌ ခိုင်မြဲသည်၏ အဖြစ်သို့ရောက်သော။ [ရှေ့နည်း၌၊ နောက်နည်း–ဋီ။] [သတ္တရတနသမန္နာဂတော၊ ခုနစ်ပါးသောရတနာနှင့် ပြည့်စုံသော။ ရာဇာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်နိုင်ပါ၏။

တဿ၊ ထိုစကြာမင်း၏။ သတ္တ၊ ကုန်သော။ ဣမာနိ ရတနာနိ၊ တို့သည်။ ဘဝန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ သေယျထိဒံ၊ ထို ရတနာတို့ဟူသည် အဘယ်နည်း။ စက္ကရတနံ၊ စကြာရတနာလည်းကောင်း။ ဟတ္ထိရတနံ၊ ဆင်ပုံရတနာလည်းကောင်း။ အဿရတနံ၊ မြင်းပုံရတနာလည်းကောင်း။ မဏိရတနံ၊ ပတ္တမြားရတနာလည်းကောင်း။ ဣတ္ထိရတနံ၊ မိဖုရားရတနာလည်းကောင်း။ ဂဟပတိရတနံ၊ သူကြွယ်ရတနာလည်းကောင်း။ သတ္တမံ၊ခုနစ်ခုမြောက်သော။ ပရိဏာယကရတနမေဝ၊ ရွှေဆောင်ဦးစီးသားတော်ကြီးရတနာသာလျှင်လည်းကောင်းတည်း။

အဿ၊ ထိုစကြာမင်း၏။ (မှာ။) သူရာ၊ ရဲရင့်ကုန်သော။ ဝီရင်္ဂရူပါ၊ ရဲရင့်သူ့ဘို၏အဒြကြောင်း ကောင်းသောဝီရိယဟူသော သဘောရှိကုန်သော။

[ဤ အဋ္ဌကထာနည်း။] ဝ၊ ရဲရင့်သူတို့၏အကြောင်း ကောင်းသောဝိရိယ ဟူသော အထည်ကိုယ် ရှိကုန်သော။ ဝ၊ ဝီရိယအတိုပြီးလျက် တက်ဟက် ကြွကြွရှိကုန်သော။ [သီလက္ခန် အမ္မဋ္ဌသုတ် အဋ္ဌကထာနည်း။] ပရသေန ပမဒ္ဒနာ၊ တဘက်စစ်တပ်ကို နှိမ်နင်းနိုင်ကုန်သော။ ပရောသဟာဿံ၊ တထောင် ထက် ကျော်လွန်ကုန်သော။ ပုတ္တာ၊ တို့သည်။ ဘဝန္တိ။

သော၊ ထို စကြာမင်းသည်။ သာဂရပရိယန္တံ၊ သမုဒ္ဒရာလေးစင်း အပိုင်း အခြားရှိသော။ ဣမံ ပထဝိံ၊ ဤ လေးကျန်းမြေကို။ (အဘိဝိဇိယ–၌ စပ်။) ဝ၊ ၌။ (အဇ္ဈာဝသတိ ဝယ် ဝသဓာတ်–၌ စပ်။) အဒဏ္ဍေန၊ ဥစ္စာဒဏ် လက်နက်ဒဏ်လည်းမပါပဲ။ အသတ္ထေန၊ ဓားစသော လက်နက်လည်းမပါပဲ။ ဓမ္မေန၊ ငါးပါးသီလတရားဖြင့်။ အဘိဝိဇိယ၊ အောင်နိုင်၍။ အဇ္ဈာဝသတိ၊ လွှမ်းမိုးအုပ်စိုး၍ အပိုင်းအခြားအတိုင်း နေနိုင်ပါ၏။

ပန၊ သို့မဟုတ်။ အဂါရသ္မာ၊ အိမ်မှ။ (အိမ်သာဘဉာဏ်ထောင် လူ့ဘောင်မှ။) (နိက္ခမိတ္ဝာ၊ ထုတ်၍။) အနဂါရိယံ၊ အိမ်၌နေခြင်း၏ စီးပွားဖြစ်သော လယ်ထွန် ကုန်ပေး နွားမွေးမှုမရှိရာ ရဟန်းဘောင်သို့။ သစေ ပဗ္ဗဇတိ၊ အကယ်၍ ကပ်ရောက်အံ့။ (ဇဝံ သတိ။) လောကေ၊ ၌။ ဝိဝဋ္ဋစ္ဆဒေါ၊ ဖုံ့ ခွါအပ်ပြီးသော ရာဂ ဒေါသ စသော ကိလေသာ အမိုးအကာရှိသော။ ဝ၊ ရာဂ ဒေါသ စသော ကိလေသာ အမိုးအကာကို ဖုံ့ခွါပြီးဖြစ်သော။ အရဟံ၊ သော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ မဖောက်မပြန် အမှန်ကိုယ်တိုင် အလုံးစုံ သောတရားတို့ကို သိနိုင်သော ဘုရားသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်နိုင်ပါ၏။ [နိမိတ် ကြမ်းတတ်ပြာဟွဏများက ရှင်ဘုရင်အား သံတော်ဦးတင်အပ်သောစကား ဖြစ်၍ "ပါ"ဟု ထည့်သည်။]

၃၄။ ။ဒေဝ။ အယံကုမာရော၊ သည်။ ကတမေဟိ၊ အဘယ်မည် ကုန်သော။ ဒဋ္ဌဋ္ဌေ သမဟာပုရိသလက္ခဏေဟိ၊ တို့နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံ သနည်း။ [စ အနက်မရှိ။] ယေဟိ ။ပ။ ဝိဝဋ္ဋစ္ဆဒေါ။ [ရှေးအတိုင်းပေးပါ။]

၃၅။ ။ဒေဝ။ ဟိ၊ မှန်ပါ၏။ (ထင်ရှားအောင်ပြဦးအံ့ ဟုလည်းပေး ပါ။) အယံ ကုမာရော၊ သည်။ သုပ္ပတိဋ္ဌိတပါဒေါ၊ ခြေတော်ချရာ ရပ် တိုင်းမှာဝယ် ကောင်းစွာအညီ တည့်သောခြေရှိတော်မူ၏။ ဒေဝ။ ယံပိ၊ အကြင်အကြောင်းကြောင့်လည်း၊ အယံ ကုမာရော၊ သည်။ သုပ္ပတိဋ္ဌိတပါဒေါ၊ ၏။ ဣဒံ ပိ၊ ဤအကြောင်းသည်လည်း။ မဟာပုရိသဿ၊ ယောကျ်းမြတ်ဖြစ်သော။ ဣမဿ၊ ဤမင်းသား၏။ မဟာပုရိသလက္ခဏံ၊ မဟာပုရိသလက္ခဏာသည်။ ဝ၊ ယောကျ်းမြတ်၏ အမှတ်အသားသည်။ ဘဝတိ၊ ဖြစ်ပါ၏။ (၁)။

ဒေဝ။ ဣမဿ ကုမာရဿ၊ ၏။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်ဖြစ်ကုန်သော။ ပါနတလေသု၊ ခြေဖဝါးအပြင်တို့၌။ သဟဿာရာနိ၊ တထောင်သောအကန့် ဒေါက်ဆံရှိကုန်သော။ သ နေမိကာနိ၊ အကွပ်တကူနှင့် တကွဖြစ်ကုန်သော။ သနာဘိကာနိ၊ ပုံတောင်းချက်မနှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော။သဗ္ဗာကာရ ပရိပူရာနိ၊ အလုံးစုံသော အချင်းအရာတို့နှင့် ပြည့်စုံကုန်သော။ စက္ကာနိ၊ တရာ့ရှစ်ကွက် စက်လက္ခဏာတို့သည်။ ဇာတာနိ၊ ဖြစ်ပါကုန်ပြီ။ [ယံ ပိ စသောဝါကျတို့ ကိုရှေးအတိုင်းပေးပါ၊ နောက်၌လည်း ထူးရာကိုသာ ရေးပါမည်။] (၂) ။ပ။

ဒေဝ။ အယံ ကုမာရော၊ သည်။ အာယတပဏှီ၊ ရှည်သောဖနောင့်ရှိပါ၏။ (၃) ။ပ။ ဒီဃင်္ဂုလီ၊ ရှည်သွယ်သော လက်ချောင်း ခြေချောင်းရှိပါ၏။ (၄) ။ပ။ မုဒုတလုနဟတ္ထပါဒေါ၊ နုပျိုသောလက်ခြေရှိပါ၏။ (၅) ။ပ။ ဇာလဟတ္ထပါဒေါ၊ ဇာကွန်ရက်ပမာ ညီစွာသော လက်ချောင်း ခြေချောင်းရှိပါ၏။ (၆) ။ပ။ ဥဿခ်ပါဒေါ၊ အောက်သို့မသက် အထက်တက်သည့် ဖမျက်အနေ ခြေတော်ရှိပါ၏။ (၇) ။ပ။ ဧဏိဇဃော်၊ ဧဏီမည်သောသားကောင်၏ သလုံးအသွင် အစဉ်အထက် လုံး၍တက်သော ခြေသလုံးတော် ရှိပါ၏။ (၈)။

ဒေဝ၊ အယံ ကုမာရော၊ သည်။ ဌိတကော ဝ၊ မတ်မတ်ရပ်လျက်သာ။ အနောနမန္တော (နန+ဩနမန္တော်)။မကိုင်းမညွတ်ပဲ။ ဥဘောဟိ၊ နှစ်ဘက်ကုန်သော။ ပါဏိတလေဟိ၊ လက်ဝါးအပြင်တို့ဖြင့်။ ဇဏ္ဏုကာနိ၊ ပဆစ်ဒူးဝန်းတို့ကို။ ပရာမသတိ၊ သုံးသပ်နိုင်ပါ၏။ ပရိမဇ္ဇတိ၊ ဆုပ်နယ်နိုင်ပါ၏။ (၉) ။ပ။ကောသောဟိတဝတ္ထဂုယ္ဟော၊ ဥသဘနွားမြတ်, အင်္ဂါဇာတ်သို့,အအိမ်ဖြင့် ဖုံးအပ်သော အင်္ဂါဇာတ်ရှိပါ၏။(၁၀)။ပ။ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော၊ ရွှေရုပ်နှင့်တူသော ကိုယ်ရှိပါ၏။ ကဉ္ဇနသန္နိဘတ္တစော၊ ရွှေအဆင်းနှင့်တူသော အရေရှိပါ၏။(တနည်း။) သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော၊ ရွှေအဆင်းနှင့်တူသော အဆင်းရှိပါ၏။ ကဉ္ဇနသန္နိဘတ္တစော၊ ၏။(၁၁)[အဌကထာအတိုင်း ၂–နည်း ပေးပါသည်။]

ဒေဝ။ အယံ ကုမာရော၊ သည်။ သုခုမစ္ဆဝီ၊ နူးညံ့သိမ်မွေ့သော အသားအရေရှိပါ၏။ ဆဝိယာ၊ အရေ၏။ သုခုမတ္တာ၊ နူးညံ့သိမ်မွေ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ရဇောဇလ္လံ၊ မြူဖြူမြူညစ်သည်။ ဝါ၊ မြူနုမြူကြမ်းသည်။[ရဇောတိ သုခုမရဇော၊ ဇလ္လန္တိ မလီနဘာဝါဝဟော၊(ညစ်နွမ်းသည်၏အဖြစ်ကို ဆောင်နိုင်သော။)ရေဏုသဉ္ဇယော၊ မြူမှုန်အစု။–ဌီကာ။] ကာယေ၊ ကိုယ်၌။ နဥပလိမ္ပတိ မလိမ်းကျံ။(မငြိကပ်။)(၁၂) ။ပ။ ဧကေကလောမော၊ မွေးတွင်းတတွင်းလျှင် ထပင်စီ ဟပင်စီပေါက်သော အမွေးရှိပါ၏။ ဧကေကာနိ၊ တပင်

စီ တပင်စီကုန်သော။ လောမာနိ၊ မွေးညင်းတို့သည်။ လောမကူပေသု၊ အမွေးတွင်းတို့၌ ဇာတာနိ၊ ပေါက်ပါကုန်၏။(၁၃)။ပ။

ဥဒ္ဓဂ္ဂလောမော၊ ရွှေမျက်နှာတော် ဖူးမြောက်လိုဘိ မော်ရွှေကြည့်သို့ အဖျားလှည့်မော် မွေးညင်းတော်ရှိပါ၏။ ဥဒ္ဓဂ္ဂါနိ၊ အထက်၌တက်သော အဖျားရှိကုန်သော။(အထက်သို့လှည့်သော အဖျားရှိကုန်သော။) နီလာနိ၊ ညိုကုန်သော။(ညိုသော အဆင်းရှိကုန်သော။) အဉ္ဇနဝဏ္ဏာနိ၊ မျက်စဉ်းညိုရောင် အဆင်းရှိကုန်သော။ ကုက္ကုလာဝဋ္ဋာနိ (ကုက္ကုလ+အာဝဋ္ဋာနိ)၊ နားတောင်းကဲ့သို့ လည်ကုန်သော။ ဒက္ခိဏာဝဋ္ဋကဇာတာနိ၊ လက်ယာရစ် လည်သကဲ့သို့ ဖြစ်ကုန်သော။ လောမာနိ၊ တို့သည်။ ဇာတာနိ၊ ကုန်၏။(၁၄)။ပ။

ဇဝ။ အယံ ကုမာရော၊ သည်။ ပြဟ္မုဇုဂတ္တော၊ ဗြဟ္မာမင်းလို ဖြောင့်မတ်သောခန္ဓာကိုယ်ရှိပါ၏။(၁၅)။ပ။ သတ္တုဿဒေါ၊လက်ဖမိုးတော်နှစ်ဘက် ခြေမမိုးတော်နှစ်ဘက် ပခုံးတော်နှစ်ဘက် လည်ဂုတ်တော်အားဖြင့် ခုနစ်ပါးသော အရပ်တို့၌ ပြည့်ဖြိုးသောအသားရှိပါ၏။(၁၆)။ပ။ သီဟပုဗ္ဗဒ္ဓကာယော၊ ခြင်္သေ့မင်း၏ ရှေထက်ဝက်ကိုယ်ကဲ့သို့အထက်အောက် နှစ်ဘာနှဉ်းပြည့်ဝသော ကိုယ်ကာယရှိတော်မူ၏။ (၁၇) ။ပ။ စိတန္တရံသော (စိတ+အန္တရ+အံသော)၊ လက်ပြင်ရိုးနှစ်ဘက်အကြားဌာနီ၌ထားသကဲ့သို့ ပြည့်သော အသားရှိပါ၏။ (၁၈) ။ပ။[သဒ္ဒတ္ထကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။]

ဇဝ။ အယံ ကုမာရော၊ နိဂြောဓပရိမဏ္ဍလော၊ ဝိုင်းဝန်းသော ပညောင်ပင်ကဲ့သို့ ကိုယ်တော်နှင့်အလံ လျော်ကန် ညီညီ ဝိုင်းဝန်းတော်မူပါ၏။ အဿ၊ ကျွ်မင်းသား၏။ ကာယော၊ သည်။ ယာဝတကော၊ အကြင်မျှအတိုင်း အရှည်ရှိ၏။ အဿ၊ ၏။ ဗျာမော၊ အလံသည်။ တာဝတ်ကော၊ ထိုမျှ အတိုင်း အရှည်ရှိ၏ ။ပ။ (၁၉) ။ပ။ သမဝဋ္ဋက္ခန္ဓော၊ ရွှေမိုးစည်ကဲ့သို့ အညီပတ်ဝန်း လုံးသောလည်ပင်းရှိပါ၏။(၂၀) ။ပ။ ရသဂ္ဂသဂ္ဂီ (ရသ+ဂသ+အဂ္ဂီ)၊ အရသာကို ဆောင်ယူနိုင်သော အကြောတို့တွင် အမြတ်ဆုံး ဖြစ်သော ခုနစ်ထောင်သော အကြောရှိပါ၏။ (၂၁) ။ပ။သီဟ ဟနု-ခြင်္သေ့မင်း၏ အောက်မေး အလား ထက်အောက်အားဖြင့် နှစ်ပါးထင်ပေါ် ပြည့်ဝသော မေးတော်ရှိပါ၏။ (၂၂) ။ပ။

ဇဝ။ အယံ ကုမာရာ၊ သည်။ စတ္တာလီသဒန္တော၊ အတိအကျ လေးဆယ်လုန်တင့်တယ်သော သွားတော်ရှိပါ၏။ (၂၃) ။ပ။ သမဒန္တော၊ ဝရဇိန်မျှားစီး၍ထားသို့ ထက်ဖျားစီရရီ ညီသော သွားတော်ရှိပါ၏။ (၂၄) ။ပ။အဝိရဠဒန္တော၊ ရွှေပြားအပြင် ဝရဇိန်တင်သို့ အစဉ်မကွဲ မကဲ့သော သွားတော်

ရှိပါ၏(၂၅) ။ပ။ သုသုက္ကဒါဌော၊ သောကြာကြယ်ဝန်း ထွန်းသည့်အသွင် အလွန်ဖြူစင်သော စွယ်တော်ရှိပါ၏။ (၂၆) ။ပ။ ပဟူတဇိဝှော၊ ရှည်လျား နုနယ် ပြန့်ကျယ်သော လျှာတော်ရှိပါ၏။ (၂၇) ။ပ။

ဒေဝ။ အယံ ကုမာရော၊ သည်။ ဗြဟ္မဿရော၊ ဗြဟ္မာမင်း၏ အသံကဲ့သို့ သာယာနာပျော် အသံတော်ရှိပါ၏။ ကရဝိကဘာဏီ၊ ကရဝိက်ငှက်ကဲ့သို့ သာယာစွာမြွက်ဆိုတတ်ပါ၏။ (၂၈) ။ပ။ အဘိနီလနေတ္တော၊ အောင်မဲညို ပွင့် နှမ်းကြပ်ပွင့်သို့ ညိုသင့်ထိုထို ရွှန်းရွှန်းစိုမျှ ညိုသောမျက်လုံးရှိပါ၏။(၂၉) ။ပ။ ဂေါပခုမော၊ မွေးစအရွယ် နွားနီငယ်၏ တင့်တယ် ကြည်အေး မျက်လုံး ကလေးသို့ မျက်မွေးစီရရီ အလွန်ကြည်သော မျက်လုံးရှိပါ၏။ (၃၀) ။ပ။

ဒေဝ။ ဣမဿ ကုမာရဿ၊ ၏။ ဘမုကန္တရေ၊ မျက်ခုံးတို့၏ကြား၌။ သြဒါတာ၊ ဖြူသော။ မုဒု၊ နူးညံ့သော။ တူလသန္နိဘာ၊ လဲဝါဂွမ်းနှင့်တူ သော။ ဥဏ္ဏာ၊ မွေးရှင်တော်သည်။ ဇာတာ၊ ပေါက်ပါပြီ။ (၃၁) [မုဒု နှင့် တူလသန္နိဘာ ကို အဋ္ဌကထာ၌ တပုဒ်စီဖွင့်သည်။] ။ပ။ ဒေဝ။ အယံ ကုမာရော၊ သည်။ ဥဏ္ဏိသသီသော၊ သင်းကျစ်အပြား ဖွဲ့ပတ်ထားသို့ သီးခြား ဆန်းထူး မဟာနဖူးကြောင့် ဖူးရရှင်ပျော် လုံးသောဦးခေါင်းတော်ရှိပါ၏။ (၃၂) ။ပ။

၃၆။ ။ဒေဝ။ အယံ ကုမာရော၊ သည်။ ဣမေဟိ ဒွတ္တိံသ မဟာ ပုရိသလက္ခဏေဟိ၊ တို့နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပါ၏။ ယေဟိ ။ပ။ ဝိဝဋ္ဌစ္ဆဒေါ။ [ပုဒ်စဉ်နံပါတ် ၃၃-၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ။] ဣတိ၊ သို့။ (အဝေါစုံ။) [ပုဒ်စဉ် နံပါတ် ၃၃-၌ ပါခဲ့သော အဝေါစုံ သို့ ပြန်လှည့်ပါ။]

ဝိပဿီသမညာ

၃၇။ ။ဘိက္ခဝေ။ အထခေါ၊ ၌။ ဗန္ဓုမာ ရာဇာ၊ သည်။ နေမိတ္တေ။ ဗြာဟ္မဏေ၊ တို့ကို။ အဟတေဟိ၊ မထုရိုက်အပ် (မဖွပ်လျှော်အပ်) ကုန် သေးသော။ ဝါ၊ အသစ်စက်စက်ဖြစ်ကုန်သော။ ဝတ္ထေဟိ၊ အဝတ်တို့ဖြင့်။ အစ္ဆာဒေတွာ၊ ဖုံးလွှမ်းစေ၍။ (ဝတ်ရုံစေ၍။) သဗ္ဗကာမေဟိ၊ အလုံးစုံ အလိုရှိထိုက်သောဝတ္ထုတို့ဖြင့်။ (အလုံးစုံလိုချင်စရာဝတ္ထုတို့ဖြင့်။) သန္တပ္ပေသိ၊ နှစ်သက်ရောင့်ရဲစေပြီ။ [ပါဋ္ဌိတော်၌မင်းသားလေး၏ မဟာပုရိသလက္ခဏာ တို့ကို ကြည့်ရှုပြီးမှ ဗြာဟ္မဏတို့အားပူဇော်သည်ဟု မိန့်တော်မူသော်လည်း၊

အဋ္ဌကထာ၌ ဗြာဟ္မဏ်တို့ကို ပူဇော်ပြီးမှ လက္ခဏာတို့ကို ကြည့်ရှုစေသည်ဟု ဖွင့်သည်။]

ဘိက္ခဝေ။ အထခေါ၊ ဥ်။ (နိမိတ်ဖတ်ပြီးရာ ထိုအခါ၌။) မန္ဒုမာ။ ရာဇာ၊ သည်။ ဝိပဿီဿ၊ သော။ ကုမာရဿ၊ မင်းသားအား။ ဓာတိယော၊ အထိန်းတော်တို့ကို။ ဥပဋ္ဌာပေသိ၊ ပြုစုလုပ်ကျွေးစေပြီ။ [မာတုပိတုဥပဋ္ဌာန်-ဥ်ကဲ့သို့ ပြုစုလုပ်ကျွေးခြင်းအနက်ဟော ဌာ ဓာတ်၏ယှဉ်ရာဝယ် "ကံ" ဟုလည်း မိန့်တော်မူကြ၏။] အညာ၊ အခြားသော အထိန်းတော်တို့သည်။ ခီရံ၊ နို့ရည်ကို။ ပါယေန္တိ၊ သောက်စေကြကုန်၏။ (တိုက်ကြကုန်၏၊)အညာ။ နှာပေန္တိ၊ ရေချိုးစေကြကုန်၏။ (ရေချိုးပေးကြကုန်၏။) အညာ။ ဓာရေန္တိ[1]၊ ဆောင်ယူကုန်၏။ (ဆောင်ရွက်ပွေ့ချီကုန်၏)။ အညာ။ အင်္ကန်၊ ရင်ခွင်ဖြင့်။ ပရိဟရန္တိ[1]၊ ရွက်ဆောင်ကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ။ ဇာတာဿ၊ ဖွားမြင်ပြီးသော။ ဝိပဿိဿ။ ကုမာရဿ၊ အား။ သေတစ္ဆတ္တံ၊ ထီးဖြူကို။ (နှတ်ဥ်ဖြစ်သော ထီးဖြူကို။) ဒိဝါစေဝ၊ နေ့ဥ်လည်းကောင်း။ ရတ္တိံ၊ ဥ်လည်းကောင်း။ ဓာရယိတ္ထ၊ ဆောင်းမိုးပေးပြီ။ (ကိုံ၊ အဘယ်သို့ကြံ၍ ဆောင်းမိုးပေးသနည်း။)နံ၊ ထိုမင်းသားကို။ သီတံ ဝါ၊ အအေးသည်သော်လည်းကောင်း။ ဥဏှံ ဝါ၊ အပူသည်သော်လည်းကောင်း။ တိဏံ ဝါ၊ မြက်သည်သော်လည်းကောင်း။ ရဇော ဝါ၊ မြူမှုန်သည်သော်လည်းကောင်း။ ဥဿာဝေါ ဝါ၊ ဆီးနှင်းသည်သော်လည်းကောင်း။ မာဗာဓယိတ္ထ၊ မနှိပ်စက်ပါစေနှင့်။ ဣတိ၊ ဤသို့ကြံ၍ ဆောင်းမိုးပေးပြီ။

ဘိက္ခဝေ။ဇာတော ဖွားမြင်ပြီးသော။ ဝိပဿီ။ ကုမာရော၊ သည်။ ဗဟုနော၊ များစွာသော။ ဇနဿ၊ လူအပေါင်းသည်။ ပိယော၊ ချစ်ခင်ဖွယ်သည်။ မနာပေါ၊ မေတ္တာစိတ်ဖြင့် ရောက်အပ်သည်။ဝါ၊မြတ်နိုးအပ်သည်။ (တနည်း) မနာပေါ၊ စိတ်ကို တိုးပွားစေတတ်သည်။ အဟောသိ။ ဘိက္ခဝေ။ သေယျထာ ပိ၊ ဥပမာမည်သည်ကား။ ဥပ္ပလံ ဝါ၊ ကြာဖြူ ကြာနီ ကြာညိုသည်သော်လည်းကောင်း။ ပဒုမံ ဝါ၊ ပဒုမ္မာကြာသည်သော်လည်းကောင်း။ ပုဏ္ဍရီကံ ဝါ၊ ကြာပုဏ္ဍရိက်သည်သော်လည်းကောင်း။ ဗဟုနော၊ သော။ ဇနဿ၊ သည်။ ပိယံ၊ သည်။ မနာပံ၊ သည်။ (ဟာတိ) သေယျထာ ပိ၊ ကဲ့သို့။ ဘိက္ခဝေ။ ဧဝမေဝ ခေါ၊ ဤအတူသာလျှင်။ပ။အဟောသိ။[ဥပ္ပလစသည်တို့

၁။ ဓာရေန္တိ ပရိဟရန္တိ။ ။မင်းသားကလေးကို ရင်ခွင် ပေါင် လက်တို့ဖြင့် အချိန်ရှည်ကြာစွာပွေ့ချီ ချော့မြှူခြင်းကို "ဓာရေန္တိ"ဟု လည်းကောင်း၊ အခြားသူ၏ရင်ခွင်မှ မိမိရင်ခွင်သို့လည်းကောင်း၊အခြားသူ၏လက်မှ မိမိလက်သို့လည်းကောင်း၊ပြောင်းယူခြင်းကို"ပရိဟရန္တိ"ဟုလည်းကောင်း မှတ်ပါ။[ဋီကာ မှိအပ်သော အဓိပ္ပါယ်။]

၏ အနက်ကို အဂုံတွရ ပဥ္စကနိပါတဋ္ဌကထာ ပထမပဏ္ဏာသ၊ ၃-ဝဂ်၊ ၈-သုတ်ကို ကြည့်၍ ပေးပါသည်။]သော၊ ထို ဝိပဿီမင်းသားကို။[အဿုဒံ နိပါတ်။] အင်္ကေနေဝ၊ ဖြင့်ပင်။ အင်္ဂံ၊ သို့။ ပရိဟရိယတိ၊ ရွေးရွှေဆောင်အပ်၏။ [ရင်ခွင်တခုဖြင့် ရင်ခွင်တခုသို့ ပြောင်းရွှေ့.ပို့.ချီအပ်သည်–ဟူလို။ အကျယ်ကို အဋ္ဌကထာ၌ ပြထားပြီ။]

၃၈။ ။ဘိက္ခဝေ။ပ။ ကုမာရော၊ သည်။ မဇ္ဈိဿရော စ၊ သာယာသော အသံရှိသည်လည်းကောင်း။ ဝဂ္ဂုဿရော စ၊ ကောင်းသော အသံရှိသည် လည်ကောင်း။ မဓုရဿရော စ၊ ချိုသာသော အသံရှိသည်လည်းကောင်း။ ပေမနီယဿရော စ၊ ချစ်အပ် နှစ်သက်အပ်သော အသံရှိသည်လည်းကောင်း။ [ပေမနီယဿရောတိ ပိယာယိတဗ္ဗဿရော။–ဋီကာ။] ဝါ၊ ချစ်ချင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော အသံရှိသည်လည်းကောင်း။ [ဤအလို"ပေမနီယဿရော"ဟု နိဒ္ဒ ရဿဖြင့် ရှိပါစေ၊ ပေမံ+ဇနေတိတိ ပေမနိယော။] အဟောသိ။ ဘိက္ခဝေ။ သေယျထာ ပိ၊ ကား။ ဟိမဝန္တေ၊ ဟိမဝန္တာမည် သော။ ပဗ္ဗတေ၊ တောင်၌။ ကရဝိကာ နာမ၊ ကရဝိက်မည်သော။ သကုဏဇာတိ၊ ငှက်မျိုးသည်။ မဇ္ဈိဿရော စ၊ သည်လည်းကောင်း။ပ။ ပေမနီယဿရော စ၊ လည်းကောင်း။ (ဟောတိ။) ဧဝမေဝ။ပ။အဟောသိ။

၃၉။ ။ဘိက္ခဝေ။ပ။ကုမာရဿ၊ ၏။ ကမ္မဝိပါကဇံ၁၊ ကံ၏ အာကျိုးနှင့်တကွဖြစ်သော။ဝါ၊ ကံ၏အကျိုး၏အဖြစ်ဖြင့်ဖြစ်သော။ဒိဗ္ဗစက္ခု၂၊နတ်၌ဖြစ်သော ပသာဒစက္ခုနှင့်တူသော ပသာဒစက္ခုသည်။ (နတ်၌ဖြစ်သောမျက်စိနှင့်တူသော မျက်စိသည်။) ပါတုရဟောသိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပြီ။ ယေန၊ယင်း ဒိဗ္ဗစက္ခုဖြင့်။ သမန္တာ၊ ပတ်ဝန်းကျင်၌။ ယောဇနံ၊ တယူဇနာ တိုင်တိုင်။

၁။ **ကမ္မဝိပါကဇံ**။ ။သာတိသယသုစရိတကမ္မနိဗ္ဗတ္တံ (အလွန်အကဲနှင့်တကွဖြစ်သော ကောင်းစွာကျင့်အပ်သော ကံကြောင့်ဖြစ်သော။) ပိတ္တာသေမ္ဘ ရုဟိရာဒီဟိ အပလိဗုဒ္ဓံ (သည်းခြေ သလိပ်နှံသွေးအစရှိသည်တို့သည် မနှောင့်ယှက်အပ်သော။) ဒုရေ ဝိ အာရမ္မဏသမ္ပဋိစ္ဆနံ သမတ္ထံ (အဝေးဌာသော်မှလည်း အာရုံကို ခံယူစွမ်းနိုင်သော။) ကမ္မဝိပါကေန သဟဇာတံ၊ [ကံ က ဝိပါက် နမက္ခန္ဓာနှင့် ကမ္မဇရုပ်များကို ဖြစ်စေသောအခါ ကမ္မဇရုပ်ဖြစ်ခဲသာ ထို စက္ခုပသာဒလည်း ကြွင်းသော အကျိုးတရားများနှင့် အတူ ဖြစ်ပေါ်လာသည်–ဟူလို။] ကမ္မဿ ဝါ ဝိပါကဘာဝေန ဇာတံ [ထို စက္ခုပသာဒသည် ကံ၏အကျိုး အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်သည်၊ ဆိုလိုရင်းမှာ ကံ၏အကျိုးဖြစ်သည်–ဟူလို]။–ဋီကာ။

၂။ **ဒိဗ္ဗစက္ခု**။ ။ဒိဝိ+ဘဝံ ဒိဗ္ဗံ၊ [ဒိဝပုဒ်+ကာရပစ္စည်း။]ဒိဗ္ဗံ စ+တံ+စက္ခု စာတိ ဒိဗ္ဗစက္ခု၊ ဒိဗ္ဗစက္ခု ဝိယာတိ ဒိဗ္ဗစက္ခု။ [အကျယ်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။]

(တယူဇနာ အတွင်း၌ ရှိသော ရူပါရုံကို။) ဒိဝါ စေဝ၊ နေ့အခါ၌လည်း ကောင်း။ ရတ္တိ စ၊ ည၌အခါ၌လည်းကောင်း။ ပဿတိ၊ မြင်နိုင်၏။

၄၀။ ။ဘိက္ခဝေ။ပ။ ကုမာရော၊ သည်။ တာဝတိံသာ၊ တာဝတိံသာ ဘုံ၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ဒေဝါ၊ တို့သည်။ (ပေက္ခန္တိ) သေယျထာပိ၊ ကြည့် ကုန်သကဲ့သို့။ (တထာ။) အနိမိသန္တော၊ မျက်စိမမှိတ်ပဲ။ ပေက္ခတိ၊ ကြည့်၏။ ဘိက္ခဝေ။ပ။ ပေက္ခတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ဝိပဿီဿ၊ သော။ ကုမာရဿ၊ ၏။ (သမညာ—၌ စပ်။) ဝိပဿီ ဝိပဿီ တော့ဝ(ဣတိ+ဧဝ)၊ ဝိပဿီမင်းသား ဝိပဿီမင်းသားဟူ၍သာ။ သမညာ၊ အမည်သည်။ ဥဒပါဒိ။ [ဤနည်းအလို-ဝိသုဒ္ဓံ၊ အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်စွာ။ ပဿတိတိ ဝိပဿီ။ ဝိဝဋ္ဋေဟိ၊ ဖွင့်အပ်သော မျက်လုံးတို့ဖြင့်။ ပဿတိတိ ဝိပဿီ။ ဤသို့ ဝစနတ္ထ ပြုပါ။]

၄၁။ ။ဘိက္ခဝေ။ အထခေါ၊ ၌။ ဗန္ဓုမာ။ ရာဇာ၊ သည်။ အတ္ထကရဏေ၊ အစီးအပွားကို ပြုရာရုံး၌။ ဝါ၊ တရားစီရင်ရာရုံး၌။ [“အန္ဓကရဏေ၊ တရားစွဲမှုကိုပြုရာရုံး၌။” ဟုလည်း မူကွဲရှိ၏။] နိသိန္နော၊ထိုင်နေလျက်။ ဝိပဿိံ ကုမာရံ၊ ကို။ အာမေ၊ ၌။ နိသီဒါပေတွာ၊ ထိုင်နေစေ၍။ အတ္ထေ၊ အစီးအပွားတို့ကို။ အနုသာသတိ၊ သွန်သင်ဆုံးမလမ်းပြ၏။ ဘိက္ခဝေ။ တတြ၊ ထို တရားစီရင်ရာရုံး၌။ ဝိပဿီ ကုမာရော။ ပိတု အာမေ၊ ခမည်း တော်၏ ရင်ခွင်၌။ နိသိန္နော၊ ထိုင်နေလျက်။ ဝိစေယျ ဝိစေယျ၊ ဉာဏ်ဖြင့် စိစစ်၍ ဉာဏ်ဖြင့်စိစစ်၍။ အတ္ထေ၊ တို့ကို။ ဉာယေန၊ အသင့်အား ဖြင့်။ ပနာယတိ၊ အပြားအားဖြင့်သိ၏။ [ပဟုဗ္ဗ+နီဓာတ်၊ သိခြင်းအနက်ဟော။] ဝါ၊ အပြားအားဖြင့် ဖြစ်စေ၏။ [ပဝတ္တိ အနက်ဟော၊ ကာရိတ်လည်းကျေ။] ဘိက္ခဝေ။ဝိစေယျ ဝိစေယျ၊ ၍။ ကုမာရော၊ သည်။ အတ္ထေ၊ တို့ကို။ ဉာယေန၊ ဖြင့်။ပနာယတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိပဿိဿ ကုမာရဿ၊ ၏။ (သမညာ-၌ စပ်။) မတ္တာယ၊ အတိုင်းအရှည်ထက်။ ဘိယျောသော၊ လွန်စွာ။ (ရွှေးကထက်လွန်စွာ) ဝိပဿီ ဝိပဿီတော့ဝ၊ သာ။ သမညာ ဥဒပါဒိ။ [ဝိစေယျ ဝိစေယျ ပဿတိတိ ဝိပဿီ ဟု ပြုပါ။]

၄၂။ ။ဘိက္ခဝေ။ပ။ ကုမာရဿ၊ မင်းသား၏ အတွက်။ (မင်းသားဖို့။) [တဒတ္ထသမ္ပဒါန်။] တယော၊ သုံးဆောင်ကုန်သော။ ပါသာဒေ၊ ပြာသာဒ်တို့ကို။ [တယော၏ သရုပ်ကို ပြတော်မူလို၍ ကေ ဝဿိကံ စသည် မိန့်။] ကေ၊ တဆောင်သော။ ဝဿိကံ၊ မိုးအခါ၌ နေခြင်းကိုထိုက်သော ပြာသာဒ်ကိုလည်းကောင်း။ ကေ၊ သော။ ဟေမန္တိကံ၊ ဆောင်းအခါ၌ နေ

ခြင်းကိုထိုက်သော ပြာသာဒ်ကိုလည်းကောင်း။ ဧကံ၊ သော။ ဂိမှိကံ၊ နွေအခါ၌ နေခြင်းကိုထိုက်သော ပြာသာဒ်ကိုလည်းကောင်း။ ကာရာပေသိ၊ ပြုစေပြီ။ (ဆောက်လုပ်စေပြီ။)[ဝဿိကံ စသည်၏ဝစနတ္ထကို ဘာသာဋီကာ၌ ရှုပါ။]

ပဋ္ဌ ကာမဂုဏာနိ၊ တို့ကို။ ဥပဋ္ဌာပေသိ၊ အနီး၌တည်စေပြီ။ ဝါ၊ ပြုစုလုပ်ကျွေးစေပြီ။ ဘိက္ခဝေ။ တတြ၊ ထို သုံးဆောင်သော ပြာသာဒ်တို့တွင်။ ဝိပဿီ။ ကုမာရော၊ သည်။ ဝဿိကေ၊ သော။ ပါသာဒေ၊ ၌။ စတ္တာရော မာသေ၊ လေးလတို့ပတ်လုံး။ နိပ္ပုရိသေဟိ၊ ယောကျ်ားမရှိကုန်သော။ (အမျိုးသားမပါ အမျိုးသမီးများသာ တီးမှုတ်အပ်ကုန်သော။) တူရိယေဟိ၊ တူရိယာတို့ဖြင့်။ ပရိစာရယမာနော[၁]၊ ထိုထိုကာမဂုဏ်၌ ဣန္ဒြေတို့ကို လှည့်လည်စေလျက်။ ဝါ၊ ပျော်ပျော်ပါးပါး ခံစားလျက်။ ဟေဋ္ဌာပါသာဒံ[၂]၊ ပြာသာဒ်၏ အောက်ထပ်သို့။ နဩရောဟတိ၊ မဆင်း။ ဣတိ၊ ပထမ ဘာဏဝါရ အပြီးတည်း။ ။ပဋ္ဌမဘာဏဝါရော၊ ပထမ ဘာဏဝါရ တည်း။

ဇိဏ္ဏပုရိသ

၄၃။ ။ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အထခေါ၊ ၌။ပ။ ဗဟူနံ၊ များစွာကုန်သော။ ဝဿာနံ၊ နှစ်တို့၏။ ဗဟူနံ။ ဝဿသတာနံ၊ အနှစ်အရာတို့၏။ ဗဟူနံ။ ဝဿသဟဿာနံ၊ အနှစ်အထောင် တို့၏။ အစ္စယေန၊ လွန်ရာ အခါ၌။ သာရထိံ၊ ရထားထိန်းကို။ (ရထားကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက် မောင်းသူကို။) အာမန္တေသိ၊ အမိန့်ရှိပြီ။ (ခေါ်၍ပြောပြီ။) (ကိံ။) သမ္မသာရထိ၊ အမောင်ရထားထိန်း။ ဘဒ္ဒါနိ ဘဒ္ဒါနိ၊ ကောင်းကုန် ကောင်းကုန်သော။ ယာနာနိ၊ ယာဉ်တို့ကို။ ယောဇေဟိ၊ ယှဉ်စေလော့။ (ယာဉ်တို့ကို မြင်းနှင့်

၁။ **ပရိစာရယမာန**။ ။ပရိစာရယမာနသာတိ ပရိတော စာရယမာနသ၊ တသ္မိံ တသ္မိံ ကာမဂုဏေ ဣန္ဒြိယာနိ စာရယမာနသာတိ အတ္ထော။—မဟာခန္ဓက ယသဝတ္ထုအဖွင့်။ သာရတ္ထ။

၂။ **ဟေဋ္ဌာပါသာဒံ**။ ။နဩ ဟေဋ္ဌာ ပါသာဒါ သြရောဟတိတိ ဥပရိပါသာဒတော ဟေဋ္ဌိမတလံနဩ သြရောဟတိ၊ ''ဟေဋ္ဌာပါသာဒ'' နှိ ပိ ပဋ္ဌနှိ။—သံဃဘေဒက္ခန္ဓကအဖွင့် သာရတ္ထ။ [ဟေဋ္ဌာ ပါသာဒါ ဟု ရှိလျှင် ''ပါသာဒါ၊ မှ။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်အရပ်သို့'' ဟု ပေးပါ။]

ကပ်ယှဉ်လော့။) သုဘူမိဒဿနာယ၊ ကောင်းသောမြေအရပ်ကို ကြည့်ရှုခြင်းငှာ။ ဥယျာနဘူမိံ၊ ဥယျာဉ်မြေသို့။ ဂစ္ဆာမ၊ သွားကြစို့။(သွားကြရအောင်။) ဣတိ၊ သို့။ (အာမန္တေသိ။)

ဘိက္ခဝေ။ ဒေဝ၊ မင်းသား။ ဧဝံ၊ ကောင်းပါပြီ။ ဣတိ ခေါ၊ လျှင်။ သာရထိ၊ သည်။ ဝိပဿိဿ ကုမာရဿ၊ ၏။ (ဝစနံ၊ ကို။) ပဋိဿုတွာ၊ ရှေးရှုနားထောင်၍။ ပ။ ယောဇေတွာ၊ ယှဉ်စေ၍။ပ။ ကုမာရဿ၊ အား။ ပဋိဝေဒေသိ၊ တဖန်သိစေပြီ။ (ပြန်၍ သံတော်ဦးတင်ပြီ။) (ကိံ။)ဒေဝ။ တေ၊ အသင်မင်းသား၏ အတွက်၊ ဘဒ္ဒါနိ ဘဒ္ဒါနိ။ ယာနာနိ၊ တို့ကို။ ယုတ္တာနိ၊ ကပ်ယှဉ်အပ်ပါကုန်ပြီ။ (မြင်းနှင့် ကပ်ယှဉ်အပ်ပါကုန်ပြီ။) ဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ (တွံ၊ အသင်မင်းဘားသည်။) ယဿ၊ အကြင်တြွတော်မူခြင်း၏။ ကာလံ၊ အချိန်ကို။ မညသိ၊ သိ၏။ (တဒေဝ၊ ထိုကြွတော်မူရာအချိန်ကိုသာ။ အတ္တနော၊ ကိုယ်တော်၏။ ရှစိယာ၊ အလိုအားဖြင့်။ ကရောဟိ၊ ပြုတော်မူပါ။) ဣတိ။ (ပဋိဝေဒေသိ။) ဘိက္ခဝေ၊ အထခေါ၊ ၌။(သံတော်ဦးတင်ရာ ထိုအခါ၌။) ။ပ။ ယာနံ၊ သို့။ အဘိရှဟိတွာ၊ တက်စီး၍။ ဘဒ္ဒေဟိ ဘဒ္ဒေဟိ။ ယာနေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဥယျာနဘူမိံ၊ သို့။ နိယျာသိ၊ ထွက်လာပြီ။

၄၄။ ။ဘိက္ခဝေ။ပ။ နိယျန္တော၊ ထွက်လာလတ်သော်။ ဇိဏ္ဏံ၊ အိုသော။ ဂေါပါနသိဝက်ံ၊ အခြင်ရနယ်ကဲ့သို့ ကောက်သော။ (အဋ္ဌကထာ။) ဝါ၊ ကောက်သော အခြင်ရနယ်နှင့် တူသော။ [ဂေါပါနသိဝက်နှိ ဝက်ဂေါပါနသီ ဝိယ။—ဋီကာ။] ဘောဂ္ဂံ[၁]၊ ခါးအရပ်၌ ပျက်စီးနေသော။ (ခါးကုန်းနေဇသော။) [(တနည်း) အာဘောဂ္ဂံ၊ အစမှ စ၍ အထက်သို့တက်လျက် ပဆစ်ဒူးဝန်း ခါး ပခုံးဟူသော သုံးဌာနတို့၌ ပျက်စီးနေသော။ ဝါ၊ ကောက်နေသော။] ဒဏ္ဍပရာယဏံ၊ တောင်ဝှေးဟူသော လည်းလျောင်းရာရှိသော။ (တောင်ဝှေးသာလျှင် အားကိုးရာရှိသော။) ပဝေဓမာနံ၊ တုန်လှုပ်လျက်။ ဂစ္ဆန္တံ၊ သွားနေသော။ အာတုရံ၊ ဇရာဖြင့် နာကျင်နေ

၁။ ဘောဂ္ဂံ။ ။ဘောဂ္ဂနှိ ဘဂ္ဂံ၊ ဇူမိနာ ပိဿ ဝက်ဘာဝမေဝ ဒီပေတိ။—တိကဂ်ုတ္တရဋ္ဌ—ဒေဝဒူတသုတ်။ ဘဂ္ဂနှိ ဘဂ္ဂသရီရံ၊ ကဋိယံ ဘဂ္ဂကာယတ္တာ တေနာဟ—ဇူမိနာ။ပ။ဒီပေတိတိ။ ၎င်း—ဋီကာ။ ဤ အဖွင့်အတိုင်း ပထမတနည်း အနက်ပေးပါသည်၊ ဤသုတ် မဟာဝဂ္ဂဋ္ဌ, ဋီ—တို့၌ကား တမျိုးဖွင့်၏၊ ထိုနည်း ကိုလည်း ပေးထားပါသည်။

သော။ ဝါ၊ ဇရာသည် နှိပ်စက်အပ်သော။ ဂတယောဗ္ဗနံ၊ နုပျိုသူ၏ အဖြစ်ကို လွန်ပြီးသော။ ဝါ၊ နုပျိုသောအရွယ်ကို လွန်ပြီးသော။ ပုရိသံ၊ ကို။ အဒ္ဒသာ၊ မြင်ပြီ။

ဒီသို့၊ ၍။ ဝါ၊ မြင်ခြင်းကြောင့်။ သာရထိ၊ ကို။ အာမန္တေသိ၊ အမိန့် ရှိပြီ။ (မေးပြီ။ ကိ။) သမ္မ သာရထိ၊ အယံ၊ ပုရိသော၊ ကို။ ကိံ ကတော၊ အဘယ်သည် ပြုအပ်သနည်း။ (ဘာဖြစ်နေတာတုံး။) အဿ၊ ဤယောကျ်း၏။ ကေသာပိ၊ ဆံပင်တို့သည်လည်း။ အညေသံ၊ အခြားသူတို့၏။ (ကေသာ) ယထာ၊ တို့ကဲ့သို့။ နု (ဟောန္တိ)၊မဟုတ်ပါကုန်တကား။ (မဟုတ်ပါပဲလား။) အဿ၊၏။ ကာယော ပိ၊ခန္ဓာကိုယ်သည်လည်း။ အညေသံ၊တို့၏။ (ကာယော) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ နု (ဟောတိ)၊ မဟုတ်ပါတကား။(မဟုတ်ပါပဲလား။) ဣတိ။ (အာမန္တေသိ။)

ဧဝံ၊ မင်းသား။ ဧသော၊ ဤ ယောကျ်းသည်။ ဇိဏ္ဏော နာမ၊ ဇိဏ္ဏ မည်ပါ၏။ (သူအိုမည်ပါ၏။) ဣတိ၊ ဤသို့ သံတော်ဦးတင်ပြီ။ သမ္မ သာရထိ။ ဧသော ဇိဏ္ဏော နာမ၊ ဤဇိဏ္ဏမည်သူသည်။ (ဤသူအိုမည်သည်။) ကိံ ပန်၊ အဘယ်နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးပြီ။ [ရှေးအခါကသူအိုကိုမမြင်ဘူးသော မင်းသားဖြစ်၍ ဇိဏ္ဏဟူသော စကားလုံး၏အဓိပ္ပါယ်ကို မသိသောကြောင့် မေးသည်။] ဧဒဝ။ ဧသော၊ သည်။ ဇိဏ္ဏော နာမ၊ ၏။။ ဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ ဧတရဟိ၊ ထိုဇိဏ္ဏမည်သူသည်။ (ထိုသူအိုသည်။) စိရံ၊ ကြာရှည်စွာ။ ဇိဝိတမ္ပံ၊ အသက်ရှင်ထိုက်သည်။ နု ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လိမ့်မည် မဟုတ်ပါ။ (အသက်ရှည်ရှည် နေရမည့်သူ မဟုတ်တော့ပါ။) ဣတိ၊ ပြီ။

သမ္မ သာရထိ။ အဟမ္ပိ၊ ကျွန်ုပ်သည်လည်း။ (ကျွန်ုပ်လဲပဲ။) ဧထာဓမ္မော၊ အိုခြင်းသဘောရှိသည်။ (ဟုတ္တွာ။) ဧရံ၊ အိုခြင်းကို။ အန တီတော ကိံ၊ မလွန်မြောက်နိုင်ဘူးလော။ (မလွန်မြောက်နိုင်ဘူးလား။) ဣတိ၊ ဤသို့ မေးပြီ။ ဧဒဝ။ တံ စ၊ သင်မင်းသားသည်လည်းကောင်း။ မယံ စ၊ ကျွန်တော်မျိုးတို့သည်လည်းကောင်း။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံသောသတ္တဝါတို့သည်။ ဧထာဓမ္မော၊ အိုခြင်းသဘောရှိကုန်သည်။ (ဟုတ္တွာ။) ဧရံ၊ ကို။ အနတီတာ၊ မလွန်မြောက်နိုင်ကုန်သည်။ အမ္ဘ၊ ဖြစ်ပါကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ သံတော်ဦးတင်ပြီ။ သမ္မ သာရထိ။ တေန ဟိ၊ ထိုသို့ဖြစ်လျှင်။ (ဒီလိုအိုမယ်ဆိုယင်။) ဒါနိ၊ ၌။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ ဥယ္ယာနဘူမိယာ၊ ဖြင့်။ အလံ၊ အကျိုးမရှိတော့။ ဣတော ဝ၊ ဤအရပ်မှပင်။ အန္တေ ပုရံ၊ နန်းတွင်းသို့။ ပစ္စနိယျာဟိ၊ ပြန်လှည့်

ပါလော့။ (လှည့် ပြန်ပေတော့။) ဣတိ၊ ပြီ။ဒေဝ။ ဝေံ၊ ကောင်းပါပြီ။ (အမိန့်တော်အတိုင်းပါ။)ဣတိ ဝေါ၊ လျှင် ။ပ။ ပစ္စနိယျာသိ၊ ပြန်လှည့်ပြီ။

ဘိက္ခဝေ။ တတြ၊ ထို နန်းတော်၌။ ဝိပဿီ။ ကုမာရော၊ သည်။ အန္တေ ပရံ၊ သို့။ ဂတော၊ ရောက်ပြီးသည်။(သမာနော။) ဒုက္ခီ၊ စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ရှိသည်။ ဒုမ္မနော၊ မကောင်းသော စိတ်ရှိသည်။ (စိတ်မချမ်းမသာသည်။) (ဟုတ္ဝာ။) ပဇ္ဈာယတိ၊ ဟိုဟိုဒီဒီကြံစည်စဉ်းစားနေ၏။ (ဟိုဟို ဒီဒီ ကြံစည် မှိုင်တွေ၍ ထိုင်နေ၏။)(ကိံ၊ အဘယ်သို့ ကြံစည်စဉ်းစားသနည်း။) ယတြ၊ အကြင် ဇာတိသည်။(သတိ၊ ရှိလတ်သော်။) ဇာတဿ၊ မွေးဖွားလာသော သတ္တဝါ၏အတွက်။ ဝါ၊ သတ္တဝါမှာ။ ဇရာ၊ ဇရာသည်။(အိုခြင်းသည်။) ပညာယိဿတိ နာမ၊ ထင်ရှားရ၏။ ဝါ၊ အထင်အရှားဖြစ်ရ၏။ (သာ) ဇာတိ၊ ထို ဇာတိသည်။ ဓီ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်သည်။ အတ္ထု ကိရ ဘော၊ ဖြစ်လေစွ-ဩော်။ ဣတိ၊ သို့။(ပဇ္ဈာယတိ။)

၄၅။ ။ဘိက္ခဝေ။ အထခေါ၊ ၌။ပ။ အာမန္တာပေတွာ၊ ခေါ်စေ၍။ (အခေါ်ခိုင်း၍။) ဇတံ၊ ဤ စကားကို။ အဝေါစ၊ ပြောပြီ။(အမိန့်ရှိပြီ။) (ကိံ။) သမ္မ သာရထိ၊ အမောင် ရထားထိန်း။ ကစ္စိ၊ အဘယ်သို့နည်း။ (ဘယ်လိုလဲ။) ကုမာရော၊ သည်။ ဥယျာနဘူမိယာ၊ ၌။ အဘိရမိတ္ထ၊ မွေ့လျော်ခဲ့၏လော။(ပျော်ခဲ့ရဲ့လား။)[အဘိရမိတ္ထ၌ အဇ္ဇတနီ(အာ)ဝိဘတ်ကို တ္ထပြု။] သမ္မ သာရထိ။ပ။ အတ္တမနော၊ မိမိစိတ်ရှိသည်။(နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်သည်။) အဟောသိ၊ ဖြစ်ခဲ့၏လော။(ဖြစ်ခဲ့ရဲ့လား။)ဣတိ၊ ပြီ။ ဒေဝ၊ မင်းမြတ်။ပ။န အဘိရမိတ္ထ၊ မမွေ့လျော်ခဲ့ပါ။ပ။ န အဟောသိ၊ ပါ။ ဣတိ၊ ဤသို့ သံတော်ဦးတင်ပြီ။ သမ္မ သာရထိ။ ကုမာရော၊ သည်။ ဥယျာနဘူမိံ၊ သို့။ နိယျန္တော၊ ထွက်လတ်သော်။ ကိံ၊ အဘယ်ကို။ အဒ္ဒသ၊ မြင်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးပြီ။ ဒေဝ။ ကုမာရော၊ သည်။ဥယျာနဘူမိံ၊ သို့။ နိယျန္တော၊ သော်။ ဇိဏ္ဏံ။ ပ။ ပုရိသံ၊ ကို။ အဒ္ဒသာ၊ မြင်ပါပြီ။ ဒိသွာ၊ ကြောင့်။ မံ၊ ကို။ ဇတံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြောပါပြီ။(ကိံ။) သမ္မ

၁။ **ပစ္စနိယျာသိ။** ။ပတိ+နိ ရှေးရှိသော+ယာဓာတ်၊ အဇ္ဇတနီ ဤ ဝိဘတ်၊ ဓာတ်၏ အစ၌(အ)လာ၊ သမ္ဗောစံတိဖြင့် တိကို(စ်)ပြု၊ (စ်)လာ။ပစ္စနိယျာဟိ-၌ကား သရမရှိသောကြောင့် သုတ်ကြီးဖြင့် တိ ကို(စ)ပြုသင့်၏၊ သဒ္ဒနီတိ သန္ဓိ ၁၈၃-သုတ်၌ကား ပတိ ကို သရ နှောင်းသည်ဖြစ်စေ ဗျည်းနှောင်းသည်ဖြစ်စေ တခါတည်း ပစ္စ ပြုသည်။ [ဒုက္ခီ ဒုမ္မနော ပဇ္ဈာယတိ တို့ကို ပါရာဇိက သုဒိန္ဓ-၌ ကို ကြည့်၍ ပေးပါသည်။]

သာရထိ။ပ။နေ ဟောတိ၊ တကား။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြောပါပြီ။ပ။ ပစ္ဆိ နိယျာသိ်၊ ပြန်လှည့်ခဲ့ပါပြီ။ ဒေဝ။ သော ကုမာရော၊သည်။ပ။ ပဇ္ဈာယတိ၊ ထိုထို ဤဤ ကြံစည်နေပါ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သံတော်ဦးတင်ပြီ။

ဗျာဓိတပုရိသ

၄၆။ ။ဘိက္ခဝေ။ အထခေါ၊ ၌။ (ရထားထိန်းက သံတော်ဦးတင်ရာ ထိုအခါ၌)။ပ။ရညော၊ ၏။ တေ၊ ဤအကြံသည်။ အဟောသိ။ (ကိ်။) ဝိပသီ။ ကုမာရော၊ သည်။ ရဇ္ဇံ၊ မင်းအဖြစ်ကို။ မာဟေဝ ခေါ နကာရေသိ၊ မပြုပဲ မနေစေပါနှင့်။ (ဧကန် ပြုစေလို၏၊ ဧကန် ပြုပါစေသတည်း။) ဝိပသီ ။ပ။ အဂါရသ္မာ၊ မှ။ (နိက္ခမိတ္ဝာ။) အနဂါရိယံ၊ သို့။ မာဟေဝပဗ္ဗဇိ၊ ဧကန် မကပ်ရောက်ပါစေနှင့်။ (ဧကန် မကပ်ရောက်ပါစေသတည်း။) နေမိတ္တာနံ၊ နိမိတ်ကျမ်းကို တတ်သိနားလည် ကုန်သော။ ဝါ၊ နိမိတ်ဖတ်ကုန်သော။ ဗြာဟ္မဏာနံ၊ တို့၏။ ဝစနံ၊ သည်။ သစ္စံ၊ အမှန်သည်။ မာဟေဝ အာသ၊ မဖြစ်ပါစေနှင့်။ ဣတိ၊ ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ။

ဘိက္ခဝေ အထခေါ်၊ ၌။ (အကြံဖြစ်ပြီးရာ ထိုအခါ၌။) ယထာ၊ အကြင် အချင်းအရာအားဖြင့် ပြုစုလုပ်ကျွေးစေလတ်သော်။ ဝိပသီ။ ကုမာရော၊ သည်။ ရဇ္ဇံ၊ မင်းအဖြစ်ကို။ ကရေယျ၊ ပြုရာ၏။ (တထာ၊ ထို မင်းပြုနိုင်

၁။ **အမှာ**။ ။အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဗန္ဓုမာ။ပ။ ဥပဋ္ဌာပေသိ၊ (၌ ဝါကျသည် နိယမဝါကျ။ (က) ယထာ။ပ။ ကရေယျ၊ (ခ) ယထာ။ပ။ ပဗ္ဗဇေယျ၊ (ဂ) ယထာ။ပ။ အဿ ဝစနံ။ ၌သုံးဝါကျသည် အနိယမ ထို ဝါကျများကို အနက်ပေးရာ၌ အနိယမဝါကျတခုပြီးလျှင် နိယမဝါကျနှင့်တွဲ၍ အနက်ပေးရ၏။

ဥပမာ၊ ယထာ၊ အကြင်အချင်းအရာအားဖြင့် ပြုစုလုပ်ကျွေးစေလတ်သော်။ဝိပသီ ။ပ။ ကရေယျ၊ ရာ၏။ (တထာ)၊ ထို မင်းပြုနိုင်လောက်အောင်သော အချင်းအရာအားဖြင့်။ပ။ ဥပဋ္ဌာပေသိ၊ စေပြီ။ ယထာ၊ ဖြင့်။ (လတ်သော်။) ဝိပသီ။ပ။နပဗ္ဗဇေယျ၊ ရာ။ (တထာ) ထိုရဟန်းအဖြစ်သို့ မကပ်ရောက်နိုင်လောက်အောင်သော အချင်းအရာအားဖြင့်။ပ။ ဥပဋ္ဌာပေသိ၊ စေပြီ။ ယထာ၊ ဖြင့်။ (လတ်သော်)။ပ။ ဝစနံ၊ သည်။ မိစ္ဆာ၊ သည်။အဿ၊ ရာ၏။ (တထာ)၊ ထို နေမိတ္တ ဗြာဟ္မဏတို့၏ စကားမှားနိုင်လောက်အောင်သော အချင်းအရာအားဖြင့်။ပ။ ဥပဋ္ဌာပေသိ၊ သိစေပြီ။ ဣသို့ပေးပါ၊ နေရာတိုင်း ဣနည်းချည်းတည်း။ နိဿယဒ္ဓကား လွယ်ကူအောင် ပေးထားပါသည်။

လောက်အောင်သော အချင်းအရာအားဖြင့် လည်းကောင်း။)ယထာ၁၊ အကြင် အချင်းအရာအားဖြင့် ပြုစုလုပ်ကျွေး စေလတ်သော်။ ဝိပဿီ။ ကုမာရော အဂါရသ္မာ (နိကွမိတ္တာ။) အနဂါရိယံ၊ သို့။ နှ ပဗ္ဗဇေယျ၊ မကပ်ရောက်ရာ။ (တထာ၊ ထို ရဟန်းအဖြစ်သို့ မကပ်ရောက် နိုင်လောက်အောင်သော အချင်း အရာအားဖြင့်လည်းကောင်း။ (ယထာ၊ ဖြင့်။ (လတ်သော်။) နေမိတ္တာနံ ဗြာဟ္မဏာနံ၊ တို့၏။ ဝစနံ၊ သည်။ မိစ္ဆာ၊ မမှန်သည်။ ဝါ၊ မှား၊သည်။ အာသ၊ ဖြစ်ရာ၏။ (တထာ၊ ထို နေမိတ္တ ဗြာဟ္မဏတို့၏ စကား မှား၍ နိုင် လောက်အောင်သော အချင်းအရာအားဖြင့်လည်းကောင်း။) ဗန္ဓုမာ။ ရာဇာ သည်။ ဝိပဿိဿဲ ကုမာရဿ၊ အား။ ဘိယျောသော၊ လွန်ကဲသော။ (သာလွန်သော။) မတ္တာယ၊ အတိုင်းအရှည်ဖြင့်။ ပဇ္ဇာဝမဂုဏာနံ၊ တို့ကို။ ဥပဒ္ဒာပေသိ၊ အနိုး၌တည်စေပြီ။ ဝါ၊ ပြုစုလုပ်ကျွေးစေပြီ။

ဘိက္ခဝေ။ တတြ၊ ထို နှန်းတော်၌။ပ။ ကုမာရော၊ သည်။ ပဇ္ဇဟိ၊ ကုန်သော။ ကာမဂုဏေဟိ၊ တို့နှင့်။ (သမ်ဂီဘူတော-၌စပ်။) ဝါ၊ တို့သည်။ သမပ္ပိတော၊ ကောင်းစွာရောက်အပ်သည်။ သမ်ဂီဘူတော၊ ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ ဖြစ်သည်။ (ဟုတ္တာ။)ပရိစာရေတိ၊ ကျွန်ုပ်တို့ကို ထိုထို ဤဤ လှည့်လည်စေ၏။ (ထိုထို အာရုံ၌ ကျွန်ုပ်တို့ကို လှည့်လည်စေ၏-ဟူလို။)။ပ။

၁။ **ယထာ**။ ။ဥပမာန မဟုတ်သော အာကာရဝါကျမျိုး၌ ယထာ၊ အကြင် အချင်းအရာအားဖြင့်။ ဤမျှလောက်သာမပေးဝဲ (နိယမအဖြစ်ဖြင့် ထည့်အပ်သော) တထာ ပုဒ်၏ စပ်ရာဖြစ်သော ကြိယာကို လက္ခဏာလုပ်၍ အနှက်ပေးရ၏။ ဤ၌ "ဥပဒ္ဒာပေသိ"သည် "တထာ"၏ စပ်ရာ ကြိယာတည်း။ ထိုကြိယာကို လက္ခဏာ လုပ်လျှင် ယထာ၊ အကြင်အချင်းအရာအားဖြင့်။ (ဥပဒ္ဒာပေနှင့်၊ ပြုစုလုပ်ကျွေးစေလတ် သော်။) ဟု ဖြစ်၏။ **နိဿယဋ္ဌကား** ပါဠိကို မထည့်ဝဲ လွယ်ကူအောင် ပေးထား ပါသည်။

ဥပမာန အာကာရ။ ။ဟောတိယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ တထာ၊ ထို့အတူ။ ဤသို့ ပေးအပ်သော ယထာ တထာသည် ဥပမာန ဥပမေယျတည်း။ ယထာ၊ အကြင် အချင်း အရာအားဖြင့်။ တထာ၊ ထိုအချင်းအရာအားဖြင့်။ ဤသို့ ပေးအပ်သော ယထာ တထာ သည် အာကာရတည်း။ [နေရာတိုင်း ဤနည်းချည်းတည်း။ အချို့နေရာ၌ကား ကံဟော ကြိယာ၌ စပ်ရသော ယထာ တထာကိုလည်းကောင်း၊ ကြိယာကို လက္ခဏာ မပြုင် "ယထာ၊ ဖြင့်။ တထာ၊ ဖြင့်။"ဟုသာ ပေးရသော ယထာ တထာကိုလည်းကောင်း တွေ့ရပါသေးသည်။]

[ဆောင်]။ ။ယထာ တထာ၊ဥပမာမဟုတ်၊အာကာရထုတ်မူ၊တထာစပ်ရာ၊ကြိယာ သည်၊မှန်စွာလက္ခဏာ ဖြစ်မြဲတည်း။

၄၇။ ။ဘိက္ခဝေ။ပ။နိယျန္တော၊ လတ်သော်။ အာဗာဓိကံ၊ (ဣရိယာပုထ်ကို ဖျက်ဆီးနိုင်လောက်အောင် ပြင်းစ့ာနှိပ်စက်တတ်သော အနာရောဂါရှိသော။ ဒုက္ခိတံ၊ လွန်စ့ာဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်းရှိသော။ ဗာဠဂိလာနံ၊ ပြင်းထန်စ့ာ မကျန်းမာနေသော။ သကေ၊ မိမိဥစ့ာ ဖြစ်သော။ မုတ္တကရိသေ၊ ကျင်ငယ် ကျင်ကြီး၌။ ပလိပန္နံ၊ နစ်မြုပ်လျက်။ သေမာနံ၊ အိပ်နေရသော။ အညေဟိ၊ အခြားသူတို့သည်။ (အခြားသူတို့က။) ဥဋ္ဌာပိယပမာနံ၊ ထစေအပ်သော။ (ထူပေးအပ်သော။) အညေဟိ၊ တို့သည်။ သံဝေသိယမာနံ၊ လည်းလျောင်းစေအပ်သော။ (လှဲပေးအပ်သော။) ပုရိသံ၊ ကို။ အဒ္ဒသာ၊ ပြီ။

ဒီသ္ဝာ၊ ၍။ ဝါ၊ ကြောင့်။ သာရထိံ အာမန္တေသိ။ (ကိုး။) သမ္မ သာရထိ အယံ ပုရိသော ကိံ ကတော။ အဿ၊ ဤယောကျွန်း၏။ အက္ခီနိ ပိ၊ မျက်လုံး တို့သည်။ အညေသံ၊ အခြားသူတို့၏။ (အက္ခီနိ) ယထာ၊ တို့ကဲ့သို့။ န၊ မဟုတ်ပါ တကား။ (မဟုတ်ပါပဲလား။) အဿ၊ ၏။ သရောပိ၊ အသံသည်လည်း။ အညေသံ၊ တို့၏။ (သရော) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ န၊ တကား။ ဤတိ၊ ဤသို့ မေးပြီ။ ဒေဝ၊ မင်းသား။ ဧသော၊ ဤယောကျွန်းသည်။ ဗျာဓိတော နာမ၊ ဗျာဓိတ ဟူ၍ မည်ပါ၏။ (လွန်စ့ာအနာရောဂါရှိသူ အနာရောဂါနှိပ်စက်အပ်သူ မည်ပါ၏။) ဤတိ၊ ဤသို့ သံတော်ဦးတင်ပြီ။ သမ္မ သာရထိ ဧသော ဗျာဓိတော နာမ၊ ဤ ဗျာဓိတမည်သူသည်။ ကိံ ပန၊ အဘယ်နည်း။ ဤတိ၊ ပြီ။ [သူနာကို မမြင်ဘူး၍ ဗျာဓိတော ဟူသော စကား၏ အဓိပ္ပါယ်ကို နားမလည်သောကြောင့် မေးသည်။]

ဒေဝ။ ဧသော ဗျာဓိတော နာမ၊ ဤ ဗျာဓိတမည်သူသည်။ (ဤ သူနာမည်သူသည်။) တမ္မာ အာဗာဓာ၊ ထို အနာမှ။ အပေဝ နာမ ဝုဋ္ဌဟေယျ၊ ထနိုင်စာန်ရာပါ၏။ ဝါ၊ ထနိုင်မည်ဟု မသိရပါ။) ဤတိ၊ ပြီ။ သမ္မသာရထိ။ အဟမ္ပိ၊ ကျွန်ုပ်သည်လည်း။ ဗျာဓိဓမ္မော၊ မကျန်းမမာ ဖျားနာခြင်းသဘောရှိသည်။ (ဟုတ္ဝာ။) ဗျာဓိံ၊ မကျန်းမမာ ဖျားနာခြင်းကို။ အနတီတော ကိံ၊ မလွန်မြောက်နိုင်သလော။ (မလွန်မြောက်နိုင်ဘူးလား။) ဤတိ၊

၁။ ဗျာဓိတ။ ။ဝိဝိဓံ ဒုက္ခံ အာဒဟတီတိ ဗျာဓိ၊ (အမျိုးမျိုးသောဒုက္ခကို ထားတတ်သော အနာရောဂါ။) ဝိသေသေန ဝါ အာဓိယတိ ဧတေနာတိ ဗျာဓိ (အထူးသဖြင့် ဒုက္ခကို ယူကြောင်းဖြစ်သော အနာရောဂါ။) [ဗျာဓိ=ဝိ+အာ+ဓာ ဓာတ် ဇုပစ္စည်း။] ဗျာဓိ+သဏ္ဌာတော ဧတသာတိ ဗျာဓိတံ။ ["သဏ္ဌာတံ တာရကာဒိ-တ္တိတော" ဟူသော မောဂ္ဂလ္လာန် ကာဒိကဏ္ဍ ၄၅-သုတ်ဖြင့် ဇုတ ပစ္စည်း သက်။] ဧသ နယော ဒုက္ခိတန္တိ ဤတ္ထောပိ။-တိက-အံ-ဒ္ဓိ-ပထမပဏ္ဏာ၊ ၄-ဝဂ်၊ ၆-သုတ်။

ပြီ။ ဒေဝ။ တံ့ စ၊ အ သင်မင်းသားသည်လည်းကောင်း။ မယံ စ၊ ကျွန်တော် မျိုးတို့သည်လည်းကောင်း။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံသောသတ္တဝါတို့သည်။ ဗျာဓိ ဓမ္မာ၊ ကုန်သည်။ (ဟုတ္ဝာ။) ဗျာဓိ်၊ ကို။ အနတီတာ၊ ကုန်သည်။ အမှု၊ ဖြစ်ပါကုန်၏။ ဣတိ၊ ပြီ။

သမ္မ သာရထိ။ တေနဟိ၊ ထိုသို့ဖြစ်လျှင်။ (ဒီလို "နာ" ရမယ်ဆိုလျှင်။) ။မ။ ပစ္စနိယျာဟိ ။ပ။ ပစ္စနိယျာသိ။ [ပုဒ်စဉ် ၄၄-အတိုင်းပေးပါ။] ဘိက္ခဝေ။ တတြ၊ ထိုနန်းတော်၌။ ။ပ။ ပဇ္ဈာယတိ။ (ကိ်။) [ရှေ ၄၄-အတိုင်းပေးပါ။] ယတြ၊ အကြင်ဇာတိသည်။ (သတိ၊ ရှိလတ်သော်။) ဇာတဿ၊ မွေးဖွားလာသောသတ္တဝါ၏။ ဝါ၊ မှာ။ ဇံရာ၊ သည်။ ပညာယိဿတိ နာမ၊ ထင်ရှားရ၏။ ဝါ၊ အထင်အရှား ဖြစ်ရ၏။ ဗျာဓိ၊ အနာရောဂါသည်။ ပညာယိဿတိ နာမ။ (သာ) ဇာတိ၊ သည်။ ဓိ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်သည်။ (ထို့ ထို့ ထွေးထိုက်သည်။) အတ္ထု၊ ကိရ ဘော၊ ဖြစ်လေစ့ သြော်။ ဣတိ၊ သို့။ (ပဇ္ဈာယတိ။)

၄၈။ ။အထ ခေါ ။ပ။ ပညာယိဿတိ တိ။ [ပုဒ်စဉ် ၄၅-အတိုင်းပေးပါ။]

ကာလက်တပုရိသ

၄၉။ ။ပုဒ်စဉ်နံပါတ် ၄၆-၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။

၅၀။ ။ဘိက္ခဝေ။ပ။နိယျန္တော၊ လတ်သော်။ မဟာဇနကာယံ၊ များစွာသော လူအပေါင်းကို။ သန္ဓိပတိတံ၊ စုဝေးနေသည်ကိုလည်းကောင်း။ နာနာရတ္တာနံ၊ အမျိုးမျိုးသော ဆိုးရေဖြင့် ဆိုးအပ်ကုန်သော။ ဒုဿာနံ၊ အဝတ်တို့၏။ ဝိလာတံ၊ အလောင်းတင်ထမ်းစင်ကို။ ကယိရမာနံ၊ ပြုနေသည်ကိုလည်းကောင်း။အဒ္ဒသာ၊ပြီ ။ပ။ အာမန္တေသိ။ (ကိ်။) သမ္မသာရထိ။ ကိ် နု၊ အဘယ့်ကြောင့်။ သော မဟာဇနကာယော၊ သည်။ သန္ဓိပတိတော၊ စုဝေးနေသနည်း။ နာနာ ရတ္တာနံ၊ ကုန်သော။ ဒုဿာနံ၊ တို့၏။ ဝိလာတံ စ၊ ကိုလည်း။ ကယိရတိ၊ ပြုနေသနည်း။ ဣတိ၊ ပြီ။ [လူသေကို မမြင်ဘူးသော်လည်း ထမ်းစင်ကို မြင်ဘူးသောကြောင့် "နာနာ ရတ္တာနံ ဒုဿာနံ ဝိလာတံ" ဟု ပြောသည်။] ဇဒဝ။ ဇသော၊ သည်။ ကာလက်တော နာမ၊ ကာလက်တမည်ပါ၏။ ဝါ၊ သူသေမည်ပါ၏။ ဣတိ၊ ပြီ။ သမ္မ သာရထိ။ တေနဟိ၊ ထိုသို့ဖြစ်လျှင်။ ယေန၊ အကြင်အရပ်၌။ သော ကာလက်

တော၊ ထို ကာလက်တသည်။ (ထို သူသေသည်။) (အတ္ထိ။) တေန၊ ထို သူသေရှိရာ အရပ်သို့။ ရထံ၊ ကို့။ ပေသေဟိ၊ စေလွှတ်လော့။ (မောင်းနှင်လော့။) ဣတိ၊ ဤသို့ စေခိုင်းပြီ။ပ။ ပေသေသိ၊ စေလွှတ်ပြီ။ (မောင်းနှင်ပြီ။)

"ဘိက္ခဝေ ဝိပဿီ။ ကုမာရော၊ သည်။ ပေတံ၊ ဤ ဘဝမှ ကင်းကွာသွားသော။ (ဤဘဝမှ ဘဝတပါးသို့ ပြောင်းသွားသော။) ကာလင်္ကတံ၊ သူသေကို။ အဒ္ဒသာ၊ မြင်ရပြီ။ပ။အာမန္တေသိ။ (ကို့။) သမ္မသာရထိ။ အယံ ကာလင်္ကတော နာမ၊ ဤ ကာလင်္ကတ မည်သူသည်။ (ဤသူသေမည်သည်။) ကို့ ပန၊ အဘယ်နည်း။ပ။ ဧတိ၊ ပြီ။ ဧဒဝ။ ဧသော၊ ဤသူသည်။ ကာလင်္ကတော နာမ၊ မည်ပါ၏။ ဝါ၊ ပြုအပ် ပြီးဆုံးစေအပ်ပြီးသော အသက်ရှင်ရာ ကာလရှိပါ၏။ ဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ တံ၊ ထိုသူ့ကို။ မာတာ ဝါ၊ အမိသည်သော်လည်းကောင်း။ ပိတာ ဝါ၊ အဖသည်သော်လည်းကောင်း။ အညေ၊ အမိအဖတို့မှ အခြားကုန်သော။ ဉာတိသာလောဟိတာ ဝါ၊ ဆွေမျိုး သွေးသားတော်စပ်သူတို့သည် သော်လည်းကောင်း။ န ဒက္ခန္တိ၊ မြင်ကြရလိမ့်မည့် မဟုတ်တော့ပါ။ သော ပိ၊ ထို သူသေသည်လည်း။ (သူသေကောင်ကလည်း။) မာတရံ ဝါ၊ ကိုသော်လည်းကောင်း ။ပ။ ဉာတိသာလောဟိတေ ဝါ၊ တို့ကိုသော်လည်းကောင်း။ န ဒက္ခိဿတိ၊ မြင်ရလိမ့်မည် မဟုတ်တော့ပါ။ ဧတိ၊ ပြီ။

သမ္မသာရထိ။ ကို့ ပန၊ အဘယ်သို့နည်း။ အဟမ္ပိ၊ သည်လည်း။ မရဏမေမ္မာ၊ သေခြင်းသဘောရှိသည်။ (ဟုတ္ထာ။) မရဏံ၊ သေခြင်းကို။ အနတီတော၊ မလွန်မြောက်နိုင်ဘူးလော။ (မလွန်မြောက်နိုင် ဘူးလား။) မံ ပိ၊ ကိုလည်း။ ဧဒေါ ဝါ၊ ဓမ္မည်းတော် မင်းမြတ်သည်သော်လည်းကောင်း။ ဧဒိ ဝါ၊မယ်တော် မိဖုရားသည်သော်လည်းကောင်း။ပ။ န ဒက္ခန္တိ–မမြင်ကြလိမ့်မည်အံ့လော။(မမြင်ကြရမယ် မဟုတ်လား။) အဟံ ပိ၊ သည်လည်း။ ဧဒံ

၁။ ကာလင်္ကံ ဘံ။ ။ကတကာလံ ဟု ဤ အဋ္ဌကထာဖွင့်၏၊ ထိုကို "ပရိယောသာပိတ ဇီဝနကာလံ" ဟု ဋီကာဖွင့်၏။ကတော+ ကာလော ယေနာတိ ကတကာလော ဟု ဆိုလိုလျက် ကာလနှင့်ကတကို ရှေ့နောက်ပြန်၊ ဝါစာသိလိဋ္ဌ အကျိုးငှာ နိဂ္ဂဟိတ်လာ၍ "ကာလင်္ကတော"ဟု ဖြစ်သည်။ "ကာလင်္ကတော၊ ,,ပြုအပ်ပြီးဆုံးစေအပ်ပြီးသော+အသက်ရှင်ရာ ကာလရှိသူ"ဟု သဒ္ဒတ္ထဖြစ်၏။ တတိယ ပါရာဇိကသာရတ္ထဋ္ဌကား ကာလသဒ္ဒါ၏ အနက်ကို တမျိုးဖွင့်ထားသည်။ [ပေတံ၏အဖွင့်ကို တာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။]

ဝါ။ပ။နဒက္ခိဿာမိ၊ မမြင်ရလိမ့်အံ့လော။ ဣတိ၊ ပြီ။ ဒေဝ။ တုံ စ၊ သည်လည်းကောင်း။ မယံ စ၊ တို့သည်လည်းကောင်း။ပ။အမှ၊ ကုန်၏။ တံ ပိ၊ အရှင်မင်းသားကိုလည်း။ ဒေဝေါ ဝါ။ပ။နဒက္ခန္တိ၊ မြင်ကြရလိမ့်မည် မဟုတ်ပါ။ တုံ ပိ၊ အသင်မင်းသားကလည်း။ ဒေဝံ ဝါ ။ပ။နဒက္ခိဿသိ၊ မြင်ရလိမ့်မည် မဟုတ်ပါ။) ဣတိ၊ ပြီ။ပ။ပဇ္ဇာယတိ။ (ကိံ။) ယတြ၊ အကြင် ဇာတိသည်။ (သတိ။) ဇာတဿ၊ ၏။ ဝါ၊ မှာ။ ဇရာ၊ သည်။ ပညာယိဿတိ နာမ၊ ထင်ရှားရ၏။ ဝါ၊ ထင်ထင်ရှားရှား ဖြစ်ရ၏။ဗျာဓိ၊ သည်။ ပညာယိဿတိ နာမ။ မရဏံ၊ သည်။ ပညာယိဿတိ (နာမ)။ (သာ) ဇာတိ၊ သည်။ ဓီ၊ သည်။ အတ္ထု ကိရ ဘော၊ ဖြစ်လေစွ ဩော်။ ဣတိ (ပဇ္ဇာယတိ)။

၅၁။ ။ပုဒ်စဉ် ၄၅-ကို နည်းမှီပေးပါ။

ပဗ္ဗဇိတ

၅၂။ ။ပုဒ်စဉ်နံပါတ် ၄၆-၌ "အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ။ပ။ ပရိစာရေတိ"ကိုလည်းကောင်း၊ ပုဒ်စဉ်နံပါတ် ၄၃-၌ "အထ ဘိက္ခဝေ ။ပ။ နိယျာသိ" ကိုလည်းကောင်း အနက်ရေးခဲ့ပြီ။

၅၃။ ။ဘိက္ခဝေ ။ပ။ နိယျန္တော၊ လတ်သော်။ ဘဏ္ဍုံ၊ ဦးပြည်း (ခေါင်းတုံး) ဖြစ်သော။ (ဦးခေါင်း၌ ဆံပင်များကို ရိတ်ပယ်ထားအပ်သော။) ပဗ္ဗဇိတံ၊ ရဟန်းအဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်သော။ (ရဟန်းဖြစ်သော။)

ယတြ ဟိ နာမ။ပ။ပညာယိဿတိ။ ။"ယာယ ဇာတိယာ သတိ" ဟု အဋ္ဌကထာ ဖွင့်သောကြောင့် "ယတြ"၌ တြ ပစ္စည်းသည် သတ္တမီ အနက်၌ သက်၏၊ သတ္တမီဟု ဆိုသော်လည်း "၌" ဟု ပေးရသော သတ္တမီ မဟုတ်၊ "လတ်သော်" ဟု ပေးရသော ဘာဝလက္ခဏတည်း။

နာမသည် ဂရဟာ (ကဲ့ရဲ့ခြင်း) အနက်ဟော နိပါတ်၊ "ပညာယိဿတိ"၌ "ဿတိ"ကို (ပညာယတိ ဟု ဖွင့်သောကြောင့်) အတိတ်အနက်၌သက်၊ "အတိတ်" ဟု ဆိုရာ၌ ဇာတိဖြစ်ပြီးမှ ဇရာ ဗျာဓိ မရဏတို့ ဖြစ်ရသောကြောင့် ဇရာ စသည်တို့သည် အနာဂတ်ပင်ဖြစ်၏။

သို့ရာတွင် ဝိပဿီမင်းသားက ဥယျာဉ်သို့သွားစဉ် မိမိမြင်အပ်ခဲ့သော သူအို သူနာ သူသေတို့ကို နန်းတော်သို့ပြန်ရောက်မှ တယောက်တည်း စဉ်းစားလျက် သံဝေဂဉာဏ် ဖြစ်ပွားကာ ညည်းတွားသော စကားဖြစ်သောကြောင့် "အတိတ် အနက်" ဟုပင် ဆိုရပေသည်။

ကာသာယဝသန်၊ ဖန်ရည်ဖြင့်ဆိုးအပ်သော အဝတ်ရှိသော၊ ဝါ-ဖန်ရည်ဖြင့် ဆိုးအပ်သော အဝတ်ကိုဝတ်ထားသော။ ပုရိသံ၊ ကို။ အဒ္ဒသာ၊ မြို။ပ။ အာမန္တေသိ။ (ကိ ံ)သမ္မ သာရထိ။ အယံ ပန ပုရိသော၊ ကိုကား။ ကိံ ကတော၊ အဘယ်ပြုအပ်သနည်း။(ဘာဖြစ်နေသူနည်း။)အဿ၊ ဤ ယောကျ်း၏။ သိသံ ပိ၊ ဦးခေါင်းသည်လည်း။ အညေသံ၊ တို့၏။ (သိသံ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ န၊ မဟုတ်ပါတကား။ အဿ၊ ၏။ ဝတ္ထာနိ ပိ၊ အဝတ်တို့သည်လည်း။ အညေသံ၊ တို့၏။ (ဝတ္ထာနိ) ယထာ၊ တို့ကဲ့သို့။ န၊ မဟုတ်ပါတကား။ ဣတိ၊ ပြီ။

ဒေဝ၊ မင်းသား။ ဧသော ပုရိသော၊ သည်။ ပဗ္ဗဇိတော နာမ၊ ပဗ္ဗဇိတမည်ပါ၏။ (ရဟန်းမည်ပါ၏။) ဣတိ၊ ပြီ။ သမ္မ သာရထိ။ ဧသော ပဗ္ဗဇိတော နာမ၊ ဤ ပဗ္ဗဇိတ မည်သည်။ ကိံ ပန၊ အာဘယ်နည်း။ [ရဟန်းကို မမြင်ဘူး၍ ပဗ္ဗဇိတ၏ အဓိပ္ပါယ်ကို မသိသောကြောင့် မေးသည်။ ဒေဝ။ ဧသော ပဗ္ဗဇိတော နာမ၊ ဤ ပဗ္ဗဇိတ မည်သည်။ (ပဗ္ဗဇိတော-ဟူသော ပါဌသေသ-၌ စပ်။) ဓမ္မစရိယာ၁၊ ကုသလကမ္မပထတရား ဆယ်ပါးကို ကျင့်ခြင်းသည်။ သာဓု၊ ကောင်း၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ကြံ၍။ (ပဗ္ဗဇိတော၊ ရဟန်းပြုသူပါတည်း။) သမစရိယာ၊ အညီအမျှကျင့်ခြင်းသည်။ (ညီမျှသော ကုသလကမ္မပထ တရားကို ကျင့်ခြင်းသည်။) သာဓု၊ ၏။ ဣတိ၊ ၍။ (ပဗ္ဗဇိတော။) ကုသလကိရိယာ၊ ကုသလကမ္မပထတရားဆယ်ပါးဟူသော ကုသိုလ်ကိုပြုခြင်းသည်။သာဓု။ဣတိ၊ ၍။ (ပဗ္ဗဇိတော။) ပုညကိရိယာ၊ ကုသလကမ္မပထတရားဆယ်ပါးဟူသော ကောင်းမှုကိုပြုခြင်းသည်။သာဓု။ ဣတိ၊ ၍။ (ပဗ္ဗဇိတော။) အဝိဟိံသာ၊ သတ္တဝါတို့ကိုမညှဉ်းဆဲခြင်းသည်။ ဝါ၊ သတ္တဝါတို့ကို မညှဉ်းဆဲကြောင်း ကရဏာသည်။ သာဓု။ ဣတိ၊ ၍။ (ပဗ္ဗဇိတော။) ဘူတာနုကမ္ပာ၊ သတ္တဝါတို့ကို စောင့်ရှောက်ချီးမြှောက်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ သတ္တဝါတို့ကို ချီးမြှောက်ကြောင်း မေတ္တာသည်။ သာဓု၊ ကောင်း၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ကြံ၍။ ပဗ္ဗဇိတော၊ ပါတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့သံတော်ဦးတင်ပြီ။

သမ္မ သာရထိ။ ဧသော ပဗ္ဗဇိတော နာမ၊ ထို ပဗ္ဗဇိတမည်သူသည်။(ထို ရဟန်းမည်သည်။) သာဓု ခေါ၊ ဧကာင်းပေသည်သာ။ ဓမ္မစရိယာ၊ သည်။

၁။ **သာဓု ဓမ္မစရိယစသည်။** ။သာဓု ဓမ္မစရိယာတိ ပဗ္ဗဇိတော တိ ယောဇနာ၊ ဧဝံ သာဓု သမစရိယာ တိ ပဗ္ဗဇိတောတိ ဧကမေကဿ ပဒဿ ယောဇနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။-ဋီကာ။ အဋ္ဌကထာ၌ "သာဓုတိ စိန္တေတွာ ပဗ္ဗဇိတော"ဟု စိန္တေတွာ ထည့်၍ဖွင့်ခြင်းကား ပါဠိတော်လာ ဣတိ ၏ အနက်ကို ဖွင့်ခြင်းတည်း။

သာဓု၊ သည်သာ။ပ။ ဘူတာနုကမ္မာ၊ သည်။ သာဓု ခေါ၊ သည်သာ။ [အထက်ကအတိုင်းအကျယ်ပေးပါ။] သမ္မာသာရထိ။ တေနဟိ၊ တိုက်တွန်းပါ၏။ [တေနဟိ သည်ဉယျောဇနတ္ထနိပါတ်။]။ပ။ပေသေဟိ။ပ။ တံ ပဗ္ဗဇိတံ၊ ထို ရဟန်းကို။ တံ၊ ကို။ အဝေါ စ။(ကိ်ံ။)သမ္မာ၊ မိတ်ဆွေ။ တုံ၊ သည်။ ကိ်ံ ကတေဘာ၊ နည်း။ပ။ အညေသံ၊(ဝတ္ထာနိ) ယထာ။ နှ၊ တကား။ ဣတိ ဤသို့ မေးပြီ။ပ။

ဒေဝ။ အဟံ၊ ကျွန်ုပ်သည်။ ပဗ္ဗဇိတော နာမ၊ပဗ္ဗဇိတမည်ပါ၏။(ရဟန်းမည်ပါ၏။) ဓမ္မစရိယာ၊ သည်။ သာဓု၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ကြံ၍။ (ပဗ္ဗဇိတော၊ ရဟန်းပြုခဲ့သူပါတည်း။)။ပ။ ဘူတာနုကမ္မာ၊ သည်။ သာဓု။ဣတိ၊ ၍။ (ပဗ္ဗဇိတော။) ဣတိ၊ ဤသို့ပြောပြီ။ (ရဟန်းက ပြောပြီ။) သမ္မာ၊မိတ်ဆွေရဟန်း။ တုံ၊ သည်။ သာဓု ခေါ၊ စွာသာလျှင်။ ပဗ္ဗဇိတော နာမ၊ ပဗ္ဗဇိတမည်ပါ၏။ ဓမ္မစရိယာ၊ သည်။ သာဓု၊ ကောင်းလှပါ၏။ပ။ဘူတာနုကမ္မာ၊ သည်။ သာဓု၊ ကောင်းပါ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်ပြီ။

မှတ်ချက်။ ။ဝိပဿီမင်းသားသည် နှစ်ပေါင်း ရာထောင်များစွာကြာမှ သူအိုကို မြင်၏။ ထို့နောက် နှစ်ပေါင်းရာထောင် များစွာကြာ၍ သူနာ ဤသို့အားဖြင့် လူသေ ရဟန်းဟူသော တောထွက်ဖို့ရန်အကြောင်းဖြစ်သောနိမိတ်ကြီးများကို မြင်ရ၏။ အသက်တန်းရှည်သော ဘုရားလောင်းတို့သည် ဤသို့ကြာလှမှ ကြာလှမှ နိမိတ်ကြီးများကို မြင်ကြရ၏။ ငါတို့ဘုရားအလောင်းတော် သိဒ္ဓတ္ထမင်းသားကား တရက်တည်းဖြင့်ပင် နိမိတ်ကြီးများကိုမြင်တော်မူ၍ ထိုနေ့၌ပင် တောထွက်တော်မူသည်။

ဗောဓိသတ္တပဗ္ဗဇ္ဇာ

၅၄။ ။ဘိက္ခဝေ။ အထ ခေါ၊ ၌။(နိမိတ်ကြီးလေးပါးကိုမြင်တော်မူပြီးရာ ထို့အခါ၌။)။ပ။အာမန္တေသိ၊ မိန့်တော်မူပြီ။(ကိ်ံ။) သမ္မ သာရထိ။ တေနဟိ၊ တိုက်တွန်းပါ၏။ ရထံ၊ ကို။ အာဒါယ၊ ယူ၍။ ဣတော ဝ၊ ဤအရပ်မှပင်။ အန္တေ ပုရံ၊ နန်းတော်သို့။ ပစ္စနိယျာဟိ၊ ပြန်သွားလော့။(ပြန်သွားတော့။) အဟံ ပန၊ သည်ကား။ ဣဓေဝ၊ ဤ အရပ်၌ပင်။ကောသမဿုံ၊ ဆံ မုတ်ဆိတ်ကျင်စွယ်ကို။ သြဟာရေတွာ၊ ပယ်ရှား၍။ကာသာယာနိ၊ ဖန်ရည်ဖြင့် ဆိုးအပ်ကုန်သော။ ဝတ္ထာနိ၊ အဝတ်တို့ကို။ အစ္ဆာဒေတွာ၊ ဖုံးလွှမ်း၍။(ဝတ်ရုံ၍။) အဂါရသ္မာ၊ အိမ်မှ။ (အိမ်ရာတည်ထောင် လူ့ဘောင်

မှ။(နိက္ခမိတွာ၊ထွက်၍။)အနဂါရိယံ၁၊ အိမ်၌နေခြင်း၏ စီးပွားဖြစ်သော လယ်ထွန် ကုန်ပေး နွားမွေးမှု မရှိရာရဟန်းအဖြစ်သို့။ ဝါ၊ ရဟန်းဘောင်သို့။ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ ကပ်ရောက်တော့မည်။(ရဟန်းပြုတော့မည်။)ဣတိ၊ဤသို့ မိန့်ပြီ။

ဒေဝ၊ မင်းသား။ ဧဝံ၊ ကောင်းပါပြီ။(ဤ အမိန့်တော်အတိုင်းပါ။) ဣတိ ခေါ၊၊ ဤသို့လျှင်။ သာရထိ၊ သည်။ ဝိပဿိဿ၊ သော။ ကုမာရဿ၊ ၏။(ဝစနံ၊ ကို။) ပဋိဿုတ္ဝာ၊ ရှေးရှုနားထောင်၍။ ရထံ၊ ကို။ အာဒါယ၊၍။ တတော ဝ၊ ထို အရပ်မှပင်၊ အန္တေပုရံ၊ သို့။ ပစ္စ နိယျာသိ၊ ပြန်သွားပြီ။ ဝိပဿီ၊ သော။ ကုမာရော ပန၊ သည်ကား။ တတ္ထေဝ၊ ထို အရပ်၌ပင်။ပ။ ပဗ္ဗဇိ။

မဟာဇနကာယအနုပဗ္ဗဇ္ဇာ

၅၅။ ။ဘိက္ခဝေ။ ဗန္ဓုမတိယာ၊ ဗန္ဓုမတီမည်သော။ ရာဇဓာနိယာ၊ မင်းနေပြည်ဘော်၌။ မဟာဇနကာယော၊ များစွာသောလူအပေါင်းသည်။ စတုရာသီတိ ပါဏသဟဿာနိ၊ ရှစ်သောင်းလေးထောင်သော သတ္တဝါတို့သည်။ အဿောသိ၊ ကြားသိရပြီ။(ကိံ။) [မဟာဇနကာယော ဟူသော ပဓာနကံကို ငဲ့၍ "အဿောသိ"ဟု ရှိသည်။] ဝိပဿီ၊ သော။ပ။အနဂါရိယံ၊ သို့။ ပဗ္ဗဇိတော ကိရ၊ ကပ်ရောက်သတဲ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ ကြားသိရပြီ။

သုတ္ဝာန၊ ကြောင့်။ တေသံ၊ ထို ရှစ်သောင်းလေးထောင်သော သတ္တဝါတို့၏။ ဧတံ၊ ဤ အကြံသည်။ အဟောသိ။ (ကိံ။) ယတ္ထ၊ အကြင် ဓမ္မဝိနယ၌။ ဝိပဿီ။ပ။ အနဂါရိယံ၊ သို့။ ပဗ္ဗဇိတော၊ပြီ။ သော ဓမ္မဝိနယော၊ ထို ဓမ္မဝိနယသည်။ (ထို တရားသဖြင့် ဆုံးမရာ သာသနာတော်သည်။)သြရကော၊ အညံစားသည်။ (အောက်တန်းစားသည်။) နဟိ နူန၊ မဖြစ်နိုင်တန်ရာ။ ယတ္ထ၊ အကြင်ပဗ္ဗဇ္ဇာ၌။ (အကြင် ရဟန်းအဖြစ်၌။)ဝိပဿီ။ပ။ အနဂါရိယံ၊သို့။ ပဗ္ဗဇိတော။ သာ ပဗ္ဗဇ္ဇာ၊ သည်။ (ထို ရဟန်းအဖြစ်သည်။) သြရကာ၊ သည်။ နဟိ၊ မဟုတ်နိုင်တန်ရာ။

၁။ အနဂါရိယံ။ ။ဤပုဒ်၏အနက်ကို သုဒိန္နဘာဏဝါရ-၌ နှင့်သာရတ္ထ ဋီကာကို ကြည့်၍ပေးပါသည်။ ရုပ်ပြီးပုံကို ထို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။ သီလက္ခန် ဗြဟ္မဇာလသုတ် အဋ္ဌကထာ-နှာ(၁၀၄) ၌ကား တမျိုးဖွင့်၏။ ထို အလို"အနဂါရိယံ၊အိမ်၏ စီးပွားဖြစ်သော လယ်ထွန် ကုန်ပေး နွားမွေးမှုမရှိရာ ရဟန်းအဖြစ်သို့။(ရဟန်းဘောင်သို့။)"ဟု ပေးပါ။[ပဗ္ဗဇိဿာမိ စသည်တို့၏ အနက်ကိုလည်း သီလက္ခန်အဋ္ဌကထာအတိုင်း ပေးပါသည်။]

ဝိပဿီ၁၊ သော။ ကုမာရော ပိ၊ မင်းသားသော်မှလည်း။ကောသမဿုံ။ပ။ အနဂါရိယံ၊ သို့။ ပဗ္ဗဇီဿတိ နာမ၊ ကပ်ရောက်နိုင်သေး၏။ ဝါ၊ ရဟန်းပြုနိုင်သေး၏။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ ကိ မင်္ဂံ(ကိံ+အင်္ဂံ)၊အဘယ်အကြောင်းကြောင့်။ (န ပဗ္ဗဇိဿာမ၊ -ရဟန်းမပြုနိုင်ကုန်အံ့နည်း။) ဣတိ၊ ဤသို့အကြံဖြစ်ပြီ။ ဘိက္ခဝေ။ အထခေါ၊ ဠ်။(အကြံဖြစ်ရာ ထိုအခါ၌။)သော မဟာဇနကာယော၊သည်။ (တာနိ) စတုရာသီတိ ပါဏသဟဿာနိ၊ တို့သည်။ပ။ အစ္ဆာဒေတွာ၊ ၍။ အဂါရသ္မာ (နိက္ခမိတွာ။) အနဂါရိယံ၊ သို့။ ပဗ္ဗဇိတံ၊ ကပ်ရောက်သော။ ဝိပဿိံ၊ သော။ ဗောဓိသတ္တံ၊ ဘုရားဖွားလောင်းကို။ အနုပဗ္ဗဇိံသု၊ အတုလိုက်၍ ရဟန်းပြုကုန်ပြီ။

ဘိက္ခဝေ။ တာယ ပရိသာယ၊ ထိုပရိသတ်သည်။ (ထို ရှစ်ဆောင်းလေးထောင်သော ပရိသတ်သည်။) ပရိဝုတော၊ ထက်ဝန်းကျင် စောင့်ရှောက်အပ်သည်။ ဝါ၊ ခြံရုံအပ်သည်။ (ဟုတွာ၊) ဝိပဿီ။ ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ ဂါမနိဂမဇနပဒရာဇဓာနိသု၊ ရွာ နိုင်ုံး ဇနပုဒ် မင်းနေပြည်တို့၌။ စာရိကံ၊ ဒေသစာရိကို။ စရတိ၊ လှည့်လည်၏။ [လေးလတို့ပတ်လုံး လှည့်လည်တော်မူ၏။]

၅၆။ ။ဘိက္ခဝေ။ အထ ခေါ၊ ဠ်။ [ဒေသစာရိ လှည့်လည် ပြီး၍ လေးလကြာပြီးနောက် ကဆုန်လပြည့်၏ အဖိတ်နေ့ (ကဆုန်လဆန်း ၁၄-ရက်နေ့)၌။] ဝိပဿိဿာ၊ သော။ ဗောဓိသတ္တဿ၊ ၏။ (စေတသော–ဠ် စပ်။) ဝါ၊ သည်။ ရဟောဂ တဿ၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာ အရပ်၌ ရောက်သည်

၁။ **ဝိပဿီ ပိ နာမ။ပ။ ကိ မင်္ဂံ။** ။ဝိပဿီ ဝိ ဠ် (အဝိ)သည် သမ္ဘာဝနာဇောတက တည်း၊ (နာမ)ကား ဝိမှယ (အံ့သြခြင်း) အနက်ဟောတည်း၊ ထို နာမသဒ္ဒါနှင့် ယှဉ်သောကြောင့် ပဗ္ဗဇိဿတိဝယ် အတိတ်ကာလ၌ ဘဝိဿန္တိ သက်သည်။ နာမကိုလည်း ကြိယာနှင့်တွဲ၍ အနက်ပေးရ၏၊ ဂရဟာဖြစ်စေ သမ္ဘာဝနာဖြစ်စေ ကြိယာနှင့်တွဲပေးရိုးတည်း။ [သုဒိန္နကဏ္ဍ–ဘဏ္ဍ နာမ တွံ ။ပ။ သမာပဇ္ဇိဿတိ-အဖွင့် ဠ် ကြည့်ပါ။] ကိ မင်္ဂံ ဠ် အင်္ဂ–သဒ္ဒါ ကာရဏာ အနက်ဟော။ [ကိမင်္ဂံ(ကိံ+အင်္ဂံ)။]

၂။ **ဂါမ နိဂမ ဇနပဒ ရာဇဓာနိသု။** ။မြို၏ လက္ခဏာ ဖြစ်သော စေ့းနှင့် မြို့ရိုးမရှိသော ရွာသည် ဂါမ၊ မြို့ရိုးမရှိ စေ့းသာရှိသော ရွာ အကြီးစားသည် နိဂမ၊ [တောမြို့ကလေး မျိုးတည်း။] မြို့ရိုးလည်းရှိ စေ့းလည်းရှိသော ရွာအကြီး စားသည် နဂရ၊ [မြို့ကြီးများတည်း။] ထို နဂရကို ဤ ပါဠိတော်၌ မပါ၍ ဂါမဠ်သွင်းယူပါ။ ကောသလတိုင်း မဂဓတိုင်းကဲ့သို့သော တိုင်းကြီးများသည် ဇနပဒ၊ ထိုတိုင်း၌ ရှင် ဘုရင် နန်းစံရာ (ယခုခေတ်၌ နိုင်ငံတော်အစိုးရတို့ ရုံးစိုက်ရာ) မြို့ကြီးသည် ရာဇဓာနိ မည်၏။ [နိုင်ငံ၏ မြို့တော်တည်း။]

ဖြစ်၍။ [ဋီကာ၌ကား "ဆိတ်ငြိမ်ရာ အရပ်သို့ ကပ်ရောက်သည် ဖြစ်၍"ဟု ရဟောကို ကံအဖြစ်ဖြင့် ဖွင့်၏။] ပဋိသလ္လီနဿ၊ အာရုံများစွာ စိတ်ကိုခွာ၍ သင့်ရာကောင်းမြတ် တခုတည်းသော အာရုံ၌ ငြိကပ်စဉ်။ ဝါ၊ တပါး တည်းနေစဉ်။ ဧဝံ၊ သို့။ စေတသော၊ စိတ်၏။ ပရိဝိတက္ကော၊ အကြံသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပြီ။ (ကိံ။)

ယော ဟံ၊ အကြင် ငါသည်။ အာကိဏ္ဏော၊ လူတို့နှင့် ရောပြွမ်းအပ်သည်။ (ရဟန်းအပေါင်းနှင့် ရောပြွမ်းသည်။) (ဟုတွာ။) (ယံ) ဝိဟရာမိ၊ အကြင် နေရ၏။ ဧတံ၊ ဤသို့ နေခြင်းသည်။ တဿ မေ၊ ထို ငါ့အား။ နပတိရူပံ၊ မလျောက်ပတ်ချေ။ (မသင့်တော်ချေ။) (တနည်း)တဿ မေ၊ ထို ငါ၏။ ဧတံ၊ ဤသို့ နေခြင်းသည်။ နပတိရူပံ၊ ချေ။) အဟံ၊ သည်။ ဧကော၊ တပါးတည်းသည်။ ဂဏမှာ၊ ရဟန်းအပေါင်းမှ။ ဝူပကဋ္ဌော၊ ကင်းကွာသည်။ (ဟုတွာ။) ယန္နူန ဝိဟရေယျံ၊ အကယ်၍ နေရပါမူကား ကောင်းလေစွ။ ဣတိ၊ ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ။

ဘိက္ခဝေ။ အထ ခေါ၊ ၌။ (အကြံဖြစ်ပြီးရာ ထိုအခါ၌။) ဝိပဿီ။ ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ အပရေန သမယေန၊ တပါးသောအခါ၌။ ပ။ ဝိဟာသိ၊ နေပြီ။ အညေနေဝ၊ အခြားလမ်းဖြင့်သာ။ [ဋီကာ၌ကား"ဒိသာ ဘာဂေန၊ အရပ်မျက်နှာ အဖို့ဖြင့်"ဟု ဖွင့်၏။] တာနိ စတုရာသီတိ ပဗ္ဗဇိတ သဟဿာနိ၊ ထို ရှစ်သောင်းလေးထောင်သော ရဟန်းတို့သည်။ အဂမံသု၊ သွားကုန်ပြီ။ အညေန၊ သော။ မဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ ဝိပဿီ ဗောဓိသတ္တော။ (အဂမာသိ။) [ရဟန်းများက ဇမ္ဗူဒိပ်၏ အတွင်း၌ ဒေသစာရီ လှည့်လည် ရန်ဖဲသွားကြသည်။ ဘုရာလောင်းကား ဗောဓိမဏ္ဍိုင်သို့ ကြွတော်မူသည်။]

ဗောဓိသတ္တအဘိနိဝေသ

၅၇။ ။ဘိက္ခဝေ။ အထခေါ[၁]၊ ၌။ (ဗောဓိမဏ္ဍိုင်သို့ ကြွတော်မူပြီးရာ ထိုအခါ၌။) ဝိပဿိဿ၊သော။ ဗောဓိသတ္တဿ၊ ၏။ (စေတသော-၌ စပ်။)

၁။ အထခေါ။ ။အညေန မဂ္ဂေန အဂမာသိ၏ အဖွင့်ဖြစ်သော "ဗောဓိမဏ္ဍာ ဘိမုခေါ ပါယာသိ"ကို တြည့်၍ "ဗောဓိမဏ္ဍိုင်သို့ ကြွတော်မူပြီးရာ ထိုအခါ၌"ဟု စွဲပါသည်။ ပါဋ္ဌိတော်၌ လာသော "ဧကော ဂဏမှာ ဝူပကဋ္ဌော ဝိဟာသိ" ကို စွဲလျှင်ကား "တပါးတည်း အပေါင်းအဖော်မှ ကင်းကွာ၍ သီတင်းသုံးတော်မူရာ ထို အခါ၌"ဟု ပေးပါ။

ဝါ၊ သည်။ ဝါသူပဂတာသ[1]၊ ဗောဓိမဏ္ဍိုင်ဝယ် တည်ဉ့်မျှ နေခြင်းသို့ ကပ်ရောက်သည်ဖြစ်၍။ ရဟောဂတာသ၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာ အရပ်၌ ရောက်သည်ဖြစ်၍။ ပဋိသလ္လီနာသ၊ စဉ်။ ဧဝံ စေတသော ပရိဝိတက္ကော ဥဒပါဒိ။(ကိ॰။) အယုံ လောကော၊ ဤသတ္တဝါအပေါင်းသည်။ ကိစ္ဆံ၊ ဆင်းရဲခြင်းသို့။ အာပန္နော ဝတ၊ ရောက်လေစ့ သြော်။ ဇာယတိ စ၊ ဖြစ်လည်း ဖြစ်ရ၏။ (ပဋိသန္ဓေလည်း နေရ၏။) ဇီယတိ စ၊ အိုလည်း အိုရ၏။ မီယတိ စ၊ သေလည်း သေရ၏။ စဝတိ စ၊ ဘဝ အဆက်ဆက်လည်း စုတေရ၏။ ဥပပဇ္ဇတိ စ၊ ဘဝ အဆက်ဆက်လည်း ပဋိသန္ဓေနေရ၏။

အထ စ ပန၊ ထိုသို့ ဖြစ်ပါလျက်။ ဇရာမရဏာသ၊ ဇရာ မရဏဟူသော။ (အိုရခြင်း နာရခြင်းဟူသော။) ဤမဿ ဒုက္ခဿ၊ ဤ ဒုက္ခ၏။ နိဿရဏံ၊ ထွက်မြောက်ကြောင်းကို။(ထွက်မြောက်ရာ နိဗ္ဗာန်ကို။) န ပဇာနာတိ၊ မသိရှာ။ ကုဒါ ဿု၊ အဘယ်အခါ၌။(ဘယ်တော့မျှားမှ။)ဇရာမရဏာသ၊ သော။ ဤမဿ ဒုက္ခဿ၊ ၏။ နိဿရဏံ၊ ထွက်မြောက်ကြောင်းသည်။(ထွက်မြောက်ကြောင်း တရားသည်။) ပညာယိဿတိ နာမ၊ ထင်ရှားပါလိမ့်မည်နည်း။ (အထင်အရှား ဖြစ်ပါလိမ့်မည်နည်း။) ဤတိ၊ ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ။

ဘိက္ခဝေ။ အထ ခေါ၊ ၌။ (ဇရာမရဏဟူသော ဒုက္ခ၏လွတ်မြောက်ကြောင်းကို စဉ်းစားနေရာ ထိုအခါ၌။) ဝိပဿိဿ။ ဗောဓိသတ္တဿ၊ ၏။ ဧတံ၊ ဤ အကြံသည်။(ဤသို့ စဉ်းစားခြင်းသည်။) အဟောသိ။ (ကိ॰။) ကိမ္မိ၊ အဘယ်တရားသည်။ သတိ၊ ရှိလတ်သော်။ ဇရာမရဏံ၊ သည်။ ဟောတိ နု ခေါ၊ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်နည်း။[“နု”သည် ပုစ္ဆာအနက်ဟောမဟုတ်၊ “သံသယ”အနက်ဟော နိပါတ်၊“ခေါ”သည် ပဒပူရဏနိပါတ်တည်း။ မဟာ

၁။ **ဝါသူပဂတာသ**။ ။ရှေး၌“နု ခေါ မေတံ ပဋိရူပံ။ပ။ပူပကဋ္ဌော ဝိဟာရေယျံ”ဟု အကြံတော် ဖြစ်ခဲ့၏။ ထို နေ့ကား ကဆုန်လဆန်းဆယ့်လေးရက်တည်း။အလောင်းတော်သည် ထို နေ့၌ပင် “ဗောဓိမဏ္ဍိုင်သို့ကြွအံ့”ဟု ကြံရာ ထိုနေ့၌ မသွားဖြစ်ပဲ (အပရေန သမယေန။ပ။ဝိဟာသိ ဟု ပါဠိတော်လာတိုင်း)ကဆုန်လပြည့်နေ့ နေ့လည်အချိန်ဝယ် ဗောဓိမဏ္ဍိုင်သို့ ကြွတော်မူသည်။

သို့ဖြစ်၍ ကဆုန်လပြည့်နေ့ မကျော်မီ (လပြည့်ကျော် တရက်နေ့သို့ မရောက်မီ ဘုရား ဖြစ်လိမ့်မည် ဖြစ်သောကြောင့် ကဆုန်လပြည့်နေ့ ည ဖြစ်သော တည်ဉ့်မျှ၌ ဗောဓိမဏ္ဍိုင်ဝယ် နေတော်မူသည်ကို ရည်ရွယ်၍ “ဝါသူပဂတာသ၊ ဗောဓိမဏ္ဍိုင်ဝယ် တည်ဉ့်မျှနေခြင်းသို့ ကပ်ရောက်”ဟု ပါဠိတော်၌ ဆိုသည်။[အဋ္ဌကထာဋီကာတို့ကို ကြည့်ပါ။]

ခန္ဓက အဇပါလကထာအဖွင့် သာရတ္ထဋ္ဌီကာကို မှီပါသည်။] ကိံ ပစ္စယာ၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်။ ဇရာမရဏံ (ဟောတိ နု ခေါ၊ နည်း။) ဣတိ၊ အကြံဖြစ်ပြီ။(စဉ်းစားပြီ။)

ဘိက္ခဝေ။ အထ ခေါ၊ ၌။(စဉ်းစားရာ ထိုအခါ၌။)။ပ။ ဗောဓိသတ္တဿ၊ ၏။ ယောနိသော၊ သင့်သောအကြောင်းအားဖြင့်။ (အနိစ္စ ဒုက္ခ အစရှိသော သင့်လျော်သော အကြောင်းအားဖြင့်။) မနသိကာရာ၊ စိတ်၌ပြုခြင်းကြောင့်။ (နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့်။) ပညာယ၊ ပညာ၏။ အဘိသမယော[၁]၊ ဇရာမရဏ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ဇာတိနှင့်အတူ ပေါင်းဆုံခြင်းသည်။ အဟု၊ ဖြစ်ပြီ။ (တနည်း)[၂] ပညာယ၊ ဇရာမရဏ၏ အကြောင်းကိုသိမ်းဆည်းတတ်သော ပညာနှင့်အတူ၊ အဘိသမယော၊ ဘုရားအလောင်း၏ပေါင်းဆုံခြင်းသည်။ အဟု၊ ပြီ။ (ကိံ၊ အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်း။) ဇာတိယာ၊ သည်။ သတိ၊ လတ်သော်။ ဇရာမရဏံ၊ သည်။ ဟောတိ။ ဇာတိပစ္စယာ၊ ဇာတိဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဇရာမရဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ဤ သို့ ဖြစ်ပြီ။

ဘိက္ခဝေ။ပ။ အဟောသိ။ (ကိံ။) ကိမှိ၊ သည်။ သတိ၊ လတ်သော်။ ဇာတိ၊ သည်။ ဟောတိ နု ခေါ၊ နည်း။ ကိံ ပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဇာတိ၊ သည်။ (ဟောတိ နု ခေါ၊ နည်း။) ဣတိ၊ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ။ပ။မနသိကာရာ၊ ကြောင့်။ ပညာယ၊ ၏။ အဘိသမယော၊ ဇာတိ၏အကြောင်းဖြစ်သော ဘဝနှင့်အတူ ပေါင်းဆုံခြင်းသည်။ အဟု၊ ပြီ။ (တနည်း) ပညာယ၊ ဇာတိ၏ အကြောင်းကို သိမ်းဆည်းတတ်သော ပညာနှင့်အတူ။ အဘိသမယော၊

၁။ ပညာယ အဘိသမယော။ ။အဋ္ဌကထာကို ကြည့်၍ နှစ်နည်းပေးပါသည်။ ပထမနည်းအလို "ပညာ၏+ဇရာမရဏ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ဇာတိနှင့်အတူ ပေါင်းဆုံခြင်း"ဟူသည် ဘုရားအလောင်း၏ပညာက ဇရာမရဏ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ဇာတိနှင့် ပေါင်းဆုံမိသွားသည်။ ဝါ၊ ဘုရားအလောင်း၏ ပညာက ဇရာမရဏ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ဇာတိကို အာရုံပြုမိ (ထိုးထွင်းသိမြင်) သွားသည်-ဟူလို။

၂။ ဒုတိယနည်း၌။ ။"ဇရာမရဏ၏ အကြောင်းကို သိမ်းဆည်းတတ်သော ပညာနှင့် အတူ + ဘုရားအလောင်း၏ ပေါင်းဆုံမိခြင်း" ဟူသည် "ဇရာမရဏ၏ အကြောင်းကို သိမ်းဆည်းတတ်သောပညာနှင့် ဘုရားလောင်း ပေါင်းမိသွားသည်။ ဝါ၊ ဇာတိ၏ အကြောင်းကို သိမ်းဆည်းတတ်သော ပညာသည် ဘုရားလောင်း သန္တာန်၌ ဖြစ်သည်"။-ဟူလို။

ဘုရားအလောင်း၏ ပေါင်းဆုံခြင်းသည်။ အဟု၊ (ကိံ။) ဘဝေ၊ သည်။ သတိ၊ လတ်သော်။ ဇာတိ၊ သည်။ ဟောတိ။ ဘဝပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဇာတိ၊ သည်။ဟောတိ။ ဘဝပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဇာတိ ဟောတိ။ ဣတိ၊ ဤသို့ဖြစ်ပြီ။

အမှာ။ ။ကိမှိ နု ခေါ သတိ ဘဝေါ ဟောတိ၊ ကိံ ပစ္စယာ ဘဝေါ၊ ဥပါဒါနေ ခေါ သတိ ဘဝေါ ဟောတိ၊ ဥပါဒါနပစ္စယာဘဝေါ၊ ဟူသော နောက်နောက်ဝါကျတို့၌လည်း ပါဋ္ဌိတော်လာသည့်အတိုင်း ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် အကြောင်းအကျိုးအစဉ်ကို သတိပြုကာ "ပညာယ အဘိသမယော" ပုဒ်တို့၏ အနက်ကို ဆိုပါ၊ အထူးမရှိတော့။

အထ ခေါ။ပ။ အဟောသိ။ (ကိံ။) ကိမှိ၊ အဘယ်တရားသည်။ သတိ၊ ရှိလတ်သော်။ နာမရူပံ၊ နာမ်ရုပ်သည်။ (နာမ်နှင့်ရုပ်သည်။) ဟောတိ နု ခေါ၊ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်နည်း။ ကိံ ပစ္စယာ၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်။ နာမရူပံ၊ သည်။ (ဟောတိ နု ခေါ။)ဣတိ၊ ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ။ (စဉ်းစားပြီ။)။ပ။ ယောနိသော၊ အားဖြင့်။ မနသိကာရာ၊ ကြောင့်။ ပညာယ၊ ပညာ၏။ အဘိသမယော၊ နာမ်ရုပ်၏ အကြောင်းဖြစ်သော ဝိညာဉ်နှင့် ပေါင်းဆုံခြင်းသည်။ အဟု၊ ဖြစ်ပြီ။ (တနည်း) ပညာယ၊ နာမ်ရုပ်၏ အကြောင်းကို သိမ်းဆည်းတတ်သော ပညာနှင့်။ အဘိသမယော၊ ဘုရားအလောင်း၏ ပေါင်းမိခြင်းသည်။ အဟု။ (ကိံ။) ဝိညာဏော၊ သည်။ သတိ၊ လတ်သော်။ နာမရူပံ၊ သည်။ ဟောတိ၊၏။ ဝိညာဏပစ္စယာ၊ ဝိညာဉ် ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ နာမရူပံ (ဟောတိ။) ဣတိ၊ ဤသို့ဖြစ်ပြီ။ [ကိမှိ နု ခေါ သတိ ဝိညာဏံ ဟောတိ စသောဝါကျများကိုလည်း နည်းမှီပေးပါ။]

၅၈။ ။အထ ခေါ။ပ။ အဟောသိ။ (ကိံ။) ဣဒံ ဝိညာဏံ၊သည်။ နာမရူပမှာ၊ မှ။ ပစ္စုဒါဝတ္တတိ၊ ပြန်လည်၏။ (ဆုတ်နစ်၏။) (နာမရူပတော၊ မှ။) အပရံ၊ အခြားသောတရားသို့။ နဂစ္ဆတိ၊ မသွားတော့။ [အဓိပ္ပါယ်ကို အဌကထာ၌ ကြည့်ပါ။] နာမရူပပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ယဒိဒံ (ယံ+ဣဒံ) ဝိညာဏံ၊ အကြင် ဝိညာဉ်သည်။ (သမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်၏။) ဝိညာဏပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ယဒိဒံ (ယံ+ဣဒံ) နာမရူပံ၊ သည်။ (သမ္ဘဝတိ။) ဧတ္တာဝတာ၊ ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော ဝိညာဉ် ရုပ်နာမ်တို့၏ အချင်းချင်း ကျေးဇူးပြုလျက် ထောက်ပံ့သောအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းဖြင့်၊ ဇာယေထ

ဝါ၊ ဖြစ်မူလည်း ဖြစ်ရာ၏။ (ပဋိသန္ဓေ နေမူလည်း နေရာ၏။) ဇိယျေထ ဝါ၊ အိုမူလည်းအိုရာ၏။ မိယျေထ ဝါ၊ သေမူလည်းသေရာ၏။ စဝေထ ဝါ၊ ဘဝအဆက်ဆက် (ခန္ဓာအဆက်ဆက်)လည်း စုတေရာ၏။ ဥပပဇ္ဇေထ ဝါ၊ ဘဝအဆက်ဆက် (ခန္ဓာအဆက်ဆက်)လည်း ပဋိသန္ဓေနေရာ၏။ [အဋ္ဌကထာ အဖွင့်အတိုင်း ပေးပါသည်။]

နာမရူပပစ္စယာ၊ကြောင့်။ သဋ္ဌာယတနံ (သမ္ဘဝတိ။) သဋ္ဌာယတနပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဖဿော (သမ္ဘဝတိ။)ဖဿပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဝေဒနာ (သမ္ဘဝတိ။) ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာ (သမ္ဘဝတိ။) တဏှာပစ္စယာ ဥပါဒါနံ (သမ္ဘဝတိ။) ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါ (သမ္ဘဝတိ။) ဘဝပစ္စယာ ဇာတိ (သမ္ဘဝတိ။) [သမ္ဘဝတိ ကြိယာကို ပြင်၍ပေးသည်။] ဇာတိပစ္စယာ၊ ဇာတိဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဇရာမရဏံ၊ ဇရာမရဏသည်လည်းကောင်း။ (အိုခြင်း သေခြင်းသည်လည်းကောင်း။) သောက ။ပ။ ဥပါယာသာ၊ တို့သည်လည်း ကောင်း။ (ဝမ်းနည်းခြင်း ငိုခြင်း ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ပြင်း ထန်စွာပင်ပန်းရခြင်းတို့သည်လည်းကောင်း။) သမ္ဘဝန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝါ၊ ဤ အဝိဇ္ဇာအစရှိသော အကြောင်းတို့ကြောင့်သာ။ ကေဝလဿ၊ သုခမဖက်သက်သက်သော။ ဝါ၊ အလုံးစုံသော။ ဧတဿဒုက္ခက္ခန္ဓဿ၊ ဤ ဒုက္ခအစု၏။ သမုဒယော၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ထင်ရှား၏။

၅၉။ ။ဘိက္ခဝေ။ သမုဒယော သမုဒယောတိ ခေါ၊ သမုဒယော သမုဒယော ဟူ၍။ (ဒုက္ခအစု၏ဖြစ်ခြင်း ဒုက္ခအစု၏ဖြစ်ခြင်းဟူ၍။) ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ၊ ၏။ (စက္ခုံ ဉာဏံ-စသည်၌ စပ်။) ဝါ၊ မှာ။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။

၁။ ဧဝံ ။ပ။ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ ။ ။ဝေန္တိ နိဒ္ဒိဋ္ဌနယနိဒဿနံ (အကျယ်ညွှန်ပြအပ်ပြီး သောနည်းကိုပြန်ညွှန်ကြောင်းစကား။) တေန (ထိုဧဝံဟူသောပါဋ္ဌဖြင့်။) အဝိဇ္ဇာဒီဟေဝ ကာရဏေဟိ နဲ ဗ္ဗဿရနိမ္မာနာဒီဟိတိ ဒဿေတိ၊ ကေဝလဿာတိ အသမ္မိဿဿ (သုခနှင့်မရောမယှက် သက်သက်သော။) သကလဿ ဝါ၊ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿာတိ ဒုက္ခ သမူဟဿ နဲ သတ္တဿ နာပိ သုဘသုခါဒီနံ။—မဟာခန္ဓက ဗောဓိကထာအဖွင့်— သာရတ္ထ။

ဆိုလိုရင်းကား—ဤ အဝိဇ္ဇာစသော အကြောင်းတရားတို့ကြောင့်သာ သုခနှင့် မရောမယှက် သက်သက် ဇာတိစသော ဒုက္ခတုံးဒုက္ခစု၏ဖြစ်ခြင်းသည် လောက၌ ထင် ရှား၏၊ ဗြဟ္မာဗိဿနိုးတန်ခိုးကြီးမား ထာဝရဘုရားတို့ ဖန်ဆင်းခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည် မဟုတ်၊ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ ငါ သူ ယောကျ်ား မိန်းမ၏ ဖြစ်ခြင်းလည်းမဟုတ်၊ သုဘ သုခ (တင့်တယ်သောချမ်းသာသော) ရုပ်နာမ် တရားတို့၏ ဖြစ်ခြင်းလည်းမဟုတ်-ဟူလို။ [ဤ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၏ အနက်ကျယ်ကို အခြေပြုသင်္ဂြိဟ် ပစ္စည်းပိုင်း၌—ရေးခဲ့ပြီ။]

အန နုဿုတေသု၊ မကြေားအပ်ဘူးကုန်သော။ (သူတပါးတို့၏အထံမှ တဆင့် မကြေားအပ်ဘူးကုန်သော။) ဓမ္မေသု၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တရားတို့၌။ စက္ခု၊ ပညာမျက်စိသည်။ (ပကတိမျက်လုံးကဲ့သို့ မြင်တတ်သောဉာဏ်သည်။) ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပြီ။ ဉာဏံ၊ သိတတ်သောဉာဏ်သည်။ပ။ ပညာ၊ အပြားအားဖြင့် သိတတ်သောဉာဏ်သည်။ပ။ ဝိဇ္ဇာ၊ ထိုးထွင်း၍ သိတတ်သောဉာဏ်သည် ။ပ။ အာလောကော၊ ဉာဏ်ရောင်အလင်းသည်။ ဥဒပါဒိ။

အမှာ။ ။ဤ စက္ခုံ ဥဒပါဒိစသော ငါးပုဒ်တို့ဖြင့် အနုလုံနည်းအားဖြင့် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို ဆင်ခြင်တော်မူသော ဝိပဿီဘုရားအလောင်းမှာ ဝိညာဉ် အစရှိသော အကြောင်းတရားတို့က နာမ်ရုပ်အစရှိသော ပစ္စယုပ္ပန်တရားအား ကျေးဇူးပြုပုံသဘောကို သိခြင်းကို ပြသည်။(တနည်း) ဝိပဿီဘုရားအလောင်းအား အကြောင်းအကျိုးတည်းဟူသော လမ်းသို့သွားသော တရားဝိပဿနာ (နုသော ဝိပဿနာ)ဖြစ်ပုံကို ပြသည်။

၆၀။ ။အထ ခေါ။ပ။အဟောသိ။ (ကိ။) ကိမ့်၊ အာဘယ်တရားသည်။အသတိ၊ မရှိလတ်သော်။ ဇရာမရဏံ၊ သည်။ နု ဟောတိ နု ခေါ၊ မဖြစ်ပါလိမ့်မည်နည်း။ ကိဿ၊ အာဘယ်တရား၏။ နိရောဓော၊ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ ဇရာမရဏနိရောဓော၊ ဇရာမရဏ၏ ချုပ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ နု ခေါ၊ နည်း။) ဣတိ၊ ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ။ (ဤသို့စဉ်းစားပြီ။)

ဘိက္ခဝေ။ အထခေါ၊ ၌။ (စဉ်းစားရာ ထိုအခါ၌။) ။ပ။ မနသိကာရာ၊ ကြောင့်။ ပညာယ၊ ၏။ အဘိသမယော၊ ဇရာမရဏချုပ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော ဇာတိချုပ်ခြင်းနှင့် ပေါင်းမိခြင်းသည်။ အဟု၊ ပြီ။ (တနည်း) ပညာယ၊ ဇရာမရဏ ချုပ်ခြင်း၏ အကြောင်းကို သိမ်းဆည်းတတ်သော ပညာနှင့်။ အဘိသမယော၊ ဘုရားလောင်း၏ ပေါင်းမိခြင်းသည်။ အဟု။ (ကိ။) ဇာတိယာ၊ သည်။ အ သတိ၊ လတ်သော်။ ဇရာမရဏံ၊ သည်။ နု ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဇာတိနိရောဓော၊ ဇ_တိ၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ ဇရာမရဏ နိရောဓော၊ ဇရာမရဏ၏ ချုပ်ခြင်းသည်။(ဟောတိ။) ဣတိ၊ ဤသို့ဖြစ်ပြီ။ [နောက်နောက် ဝါကျတို့၌ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် အကြောင်းအကျိုး အစဉ်ချုပ်ပုံကို သတိပြုကာ "ပညာယ အဘိသမယော" ပုဒ်တို့၏ အနက်ကိုဆိုပါ။]

၆၁။ ။အထခေါ။ပ။ အဟောသိ။ (ကိ။) မေ၊ ငါသည်။ အယံ မဂ္ဂေါ၊ ဤ ဝိပဿနာမဂ်ကို။ သမ္မောဓာယ၊ သစ္စာလေးပါးကို သိခြင်းငှာ။ ဝါ၊ နိဗ္ဗာန်ကို သိခြင်းငှာ။ (တနည်း) သမ္မောဓာယ၊ သစ္စာလေးပါးကို သိ

သော အရိယာမဂ်အကျိုးငှာ။ အဓိဂတော၊ သိအပ်ရအပ်ပြီ။ [သမ္မောဓယ-၏ အဖွင့်ကို အဋ္ဌကထာကြည့်ပါ။]

နာမရူပ နိရောဓ၊ နာမ်ရုပ်၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ ဝိညာဏနိရောဓ၊ ဝိညာဉ်၏ ချုပ်ခြင်းသည်။ (ဟာတိ။) ဝိညာဏနိရောဓ၊ ကြောင့်၊ နာမရူပနိရောဓ (ဟာတိ)။ [ဤစကားနှစ်ရပ်ဖြင့် အချင်းချင်း ကျေးဇူးပြုလျက် ရှိကြသော ဝိညာဉ် နာမ်ရုပ်တို့၏ တခုချုပ်လျှင် တခုချုပ်ပုံကို ပြသည်။] (ယဒိဒံ-အနက်မရှိ။) နာမရူပနိရောဓ၊ ကြောင့်။ သဠာယတန နိရောဓ (ဟာတိ။) ။ပ။ ဇာတိနိရောဓ၊ ကြောင့်။ ဇရာမရဏံ၊ သည်လည်းကောင်း။ သောက။ပ။ ဥပါယာသ၊ တို့သည်လည်းကောင်း။ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ ချုပ်ကုန်၏။

ဝေံ၊ သို့။ ဝါ၊ ဤ ဝိညာဉ်အစရှိသော အကြောင်း အဆက်ဆက်ချုပ်ခြင်း၌ကြောင့်။ ကေဝလဿ၊ အလုံးစုံသော။ ဝါ၊ သတ္တ, အတ္တ, ဇီဝမဖက်သက်သက်သော။ ဇာတဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ၊ ဤ ဒုက္ခအစု၏။ နိရောဓော၊ချုပ်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ [မဟာခန္ဓကဗောဓိကထာအဖွင့်နှင့် ထို၏ ဋီကာကို ကြည့်၍ပေးပါသည်။]

၆၂။ ။ဘိက္ခဝေ။ နိရောဓော နိရောဓောတိ ခေါ၊ နိရောဓ နိရောဓ ဟူ၍။ (ချုပ်ခြင်း ချုပ်ခြင်းဟူ၍။) ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ၊ ၏။ ဝါ၊ မှာ။ပ။ အာလောကော ဥဒပါဒိ။ [ဤ ပုဒ်တို့ဖြင့် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ကြောင်းကျိုးအစဉ် ချုပ်ပုံကိုလည်းကောင်း ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီ ဟု ဆိုအပ်သော ဗလဝဝိပဿနာဖြစ်ပုံကိုလည်းကောင်း ဟောတော်မူသည်။]

၆၃။ ။ဘိက္ခဝေ အထ ခေါ၌။ဝိပဿီ။ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။အပရေန သမယေန၊ တပါးသော အခါ၌။ (အကြောင်းတရားကိုလည်းကောင်း အကြောင်းတရား၏ ချုပ်ခြင်းကို လည်းကောင်း သိပြီးရာအခါမှ နေ၁က်၌။) ပဋ္ဌသု၊ ငါးပါးကုန်သော။ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု၊ ဥပါဒါန်၏ အကြောင်းဖြစ်သောခန္ဓာတို့၌။ ဝါ၊ ဥပါဒါန်၏ အာရုံဖြစ်သော ခန္ဓာတို့၌။ ဥဒယဗ္ဗ

၁။ **ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု**။ ။ဥပါဒါနဿ ပစ္စယဘူတေသု ခန္ဓေသု။-ဋ္ဌ။ ဥပါဒါနဿ ပစ္စယဘူတေသုတ် စတုဗ္ဗိဓဿပိ ဥပါဒါနဿ အာရမ္မဏပစ္စယာဒိနာ (အာဒိဖြင့် သဟဇာတပစ္စယ နိဿယပစ္စယ စသည်ကိုယူ။) ပစ္စယဘူတေသု၊ ဥပါဒါနိယေသူတိ အတ္ထော။-ဋီ။ ထို ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ဟူသည် လောကီစိတ် စေတသိက်ရုပ်ခန္ဓာများတည်း။ [အခြားနေရာ၌ "ဥပါဒါန်တို့၏ အာရုံဖြစ်ကုန်သော ခန္ဓာတို့" ဟုလည်း ဖွင့်ကြ၏။ ဤဋီကာ၌လည်း ဗြဟ္မယာစနကထာဝယ် (ဥပါဒါနာနံ+အာရမ္မဏာဘူတာ+ခန္ဓာဟုပင် ဖွင့်ခဲ့သည်)။]

ယာနုပဿီ၊ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းကို အဖန်ဖန်ရှုသည်။ (ဟုတ္ထ၀။) ဝိဟာဿီ၊ နေပြီ။ (ကိ°။)

ဣတိ၁၊ ဤသို့ ရုပ္ပနလက္ခဏာရှိသော ဤတရားအပေါင်းသည်။ ဝါ၂၊ ဤသို့ ဘူတရုပ် ဥပါဒါရုပ် အပြားရှိသော ဤတရားအပေါင်းသည်။ ရုပံ၊ ရုပ်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝါ၊ ဤ အဝိဇ္ဇာ တဏှာ ကံ အာဟာရဟူသော အပြားအားဖြင့်။ ရုပဿ၊ ရုပ်၏။ သမုဒယော၃၊ ကြွင်းသောအကြောင်းနှင့် ပေါင်းမိလတ်သော် ဖြစ်ခြင်းသည်း(ဟေဝတိ။) ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝါ၊ အဝိဇ္ဇာ တဏှာ ကံ အာဟာရတို့၏ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ ရုပဿ၊ ၏။အတ္ထင်္ဂမော၊ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ရောက်ခြင်းသည်။(ဟောတိ။)

၁။ ဣတိ ရုပံ။ ။ဣတိ ရုပန္တိ ဣဒံ ရုပံ၊ ဤကဲ့ ရုပံ၊ ဣတော ဥဒ္ဓံ ရုပံ နတ္ထိတိ ရုပ္ပနသဘာဝံ စေဝ ဘူတုပါဒါယဘေဒံ စ အာဒိံ ကတ္ဝာ။ပ။အနဝသေသ ရုပပရိဂ္ဂဟော ဝုတ္တော။—ဋ္ဌ။

၃။ ဣတိ ရုပဿ သမုဒယော။ ။ဤ ရုပ်သည် ဤမှစ၍ ဤသို့ ဖြစ်တတ်၏။ ဤသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် ရုပ်၏ ဖြစ်ကြောင်းတည်း။ [ဤ ဝါကျကို ဤသို့ ဖြစ်ကြောင်းကို ပြသည်။] ဣတိ ရုပဿ သမုဒယော ဟောတိတိ ဤသို့ ဖြစ်ကြောင်းကို ပြသည်။

ဣတိ၊ ဤသို့ ဝေဒယိတ လက္ခဏာရှိသော ဤတရားအပေါင်းသည်။ ဝါ၊ ဤသို့ သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာ အပြားရှိသော ဤတရားအပေါင်းသည်။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝါ၊ ဤ အဝိဇ္ဇာ တဏှာ ကမ္မ ဖဿ ဟူသော အပြားအားဖြင့်။ ဝေဒနာယ၊ ၏။ သမုဒယော။ (ဟောတိ။) ဣတိ၊ သို့။ ဝါ၊ ဤ အဝိဇ္ဇာ တဏှာ ကမ္မ ဖဿတို့၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ ဝေဒနာယ အတ္ထင်္ဂမော (ဟောတိ။) [ဝေဒနာ၏ ဖြစ်ကြောင်းတို့ကို အဋ္ဌကထာ၌ ပြထားပြီ။] (သညာ၌) ဣတိ၊ ဤသို့ သဒ္ဒါနှင့် လက္ခဏာရှိသော ဤတရား အပေါင်းသည်။ ဝါ၊ ဤသို့ ရူပသဒ္ဒါ စသား, ခြောက်ပါး အပြားရှိသော ဤတရားအပေါင်းသည်။ပ။(သင်္ခါရ၌) ဣတိ၊ ဤသို့ အဘိသင်္ခရဏ လက္ခဏာရှိသော ဤတရား အပေါင်းသည်။ ဝါ၊ ဤသို့ ဖဿစသား, ငါးဆယ် အပြားရှိသော ဤတရား အပေါင်းသည်။ပ။ [ကြွင်း ဝါကျတို့၌ အနက်တူပြီ။]

(ဝိညာဉ်၌) ဣတိ၊ ဤသို့ ဝိဇ္ဇာနန လက္ခဏာရှိသော ဤတရားအပေါင်းသည်။ ဝါ၊ ဤသို့ စက္ခုဝိညာဉ်စသား ခြောက်ပါးအပြားရှိသော ဤတရားအပေါင်းသည်။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝါ၊ ဤ အဝိဇ္ဇာ တဏှာ ကမ္မ နာမရူပဟူသော အပြားအားဖြင့်။ ဝိညာဏဿ၊ ၏။ သမုဒယော (ဟောတိ။) ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝါ၊ ဤ အဝိဇ္ဇာ တဏှာ ကမ္မ နာမရူပတို့၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ ဝိညာဏဿ အတ္ထင်္ဂမော (ဟောတိ။) ဣတိ၊ ဤသို့ အဖန်ဖန် ရှုရှုနေပြီ။

တဿ၊ ထို ဝိပဿီ ဘုရားအလောင်း၏။ (စိတ္တံ-၌ စပ်။) ဝါ၊ သည်။ (ဝိဟရတော-၌ စပ်။) ပဇ္ဇသု။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု၊ တို့၌။ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿီနော၊ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းကို အဖန်ဖန်ရှုသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတော၊ နေလတ်သော်။[ပဇ္ဇသု။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု၊ တို့၌။ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿီနော၊ ၍။ ဝိဟရတော၊ သော။ တဿ၊ ထိုဘုရားအလောင်း၏။ ဤသို့လည်း ပေးနိုင်၏။]

၁။ ရူပသညာ စသည်။ ။ရူပသညာ သဒ္ဒသညာ ဂန္ဓ, ရသ, ဖောဋ္ဌဗ္ဗ, ဓမ္မသညာ ခြောက်ပါးတည်း။ ဝိညာဉ် ၆-ပါးကား စက္ခုဝိညာဉ်, သောတ, ဃာန, ဇိဝှါ, ကာယ, မနောဝိညာဉ်တည်း။ ဤ ဝေဒနာ, သညာ, ဖဿစသော သင်္ခါရ, စက္ခုဝိညာဉ် စသည်တို့လည်း ဝိပဿနာဉာဏ်၏ အာရုံဖြစ်သောကြောင့် လောကီတရားများကိုသာ ယူပါ။ [နောက်၌ ပဇ္ဇသု ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု''ဟု ဟောတော်မူလိမ့်မည်။]

နှ စိရသေ၀၊ မကြာမီပင်။ အနုပါဒါယ°၊ တစုံတခုသော သခ်ၤတရားကို တကာ့ ဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် ငါ ငါ့ဥစ္စာဟု မယူမူ၍။(မစွဲလမ်းမူ၍။)အာသ၀ေဟိ၊ အာသ၀ေါတရားတို့မှ။(အာသ၀ေါတရားကို မှတ်၍ဆိုသည်။) စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ဝိမုစ္စိ၊ လွတ်ပြီ။[ဤ စကားဖြင့် ဝိပဿီဘုရားအလောင်း၏ အာသ၀က္ခယဉာဏ်ဟူသော အရဟတ္တမဂ် အရဟတ္တဖိုလ် ဖြစ်ပြီးနောက် အလုံးစုံသောဂုဏ်တို့ဖြင့် ဟန်ဆာဆင်အပ်သော ဃဇ္ဇညုတဉာဏ် ရကြောင်းကို ပြတော်မူသည်။]ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ဒုတိယဘာဏ၀ါရော၊ ဒုတိယဘာဏ၀ါရတည်း။

ဖြဟ္မယာစနကထာ

၆၄။ ။ဘိက္ခ၀ေ။ အထ ခေါ၊ ဠ္ဟ။ (ဘုရားဖြစ်ပြီး၍ ရှစ်ခုမြောက် သတ္တာဟသို့ ရောက်ရာ ထိုအခါဠ္ဟ။) [အဋ္ဌကထာကိုကြည့်၍ ပေးပါသည်၊ ပါဠိတော် ရှေးကြိယာကို စဲလျှင်ကား"အထ ခေါ၊ စိတ်၏ အာသ၀ေါတရားတို့မှ လွတ်ပြီးရာ ထိုအခါဠ္ဟ။ ၀ါ၊ ဘုရားဖြစ်ပြီးရာ ထိုအခါဠ္ဟ။"ဤသို့ ပေးပါ။]အရဟာတေါ၊ သေါ။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓာဿ၊ သေါ။[ရှေးရှေးဠ္ဟ ပေးခဲ့ပြီ။]ဝိပဿိဿဘဂ၀တေါ၊ ၏။ ဧတံ၊ ဤ အကြံတော်သည်။ အဟောသိ။ (ကိံ။) အဟံ၊ ငါသည်။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ယံ နူန ဒေသေယျံ၊ အကယ်၍ ဟောရပါမူကား ကောင်းလေစ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ ဖြစ်ပြီ။

ဘိက္ခ၀ေ။ အထ ခေါ၊ ဠ္ဟ။ (အကြံတော်ဖြစ်ရာ ထိုအခါဠ္ဟ။)။ပ။အဟောသိ။ (ကိံ။) မေ၊ ငါသည်။ အဓိဂတေါ၊ ထိုးထွင်း၍ သိအပ် ရအပ်ပြီးသော။ အယံ ဓမ္မော၊ ဤသစ္စာလေးပါး တရားကို။[ဒုဒ္ဒသော-စသော ကံဟောပုဒ်တို့ဠ္ဟ စပ်။] ၀ါ၊ သည်။ ဂမ္ဘီရော၊ နက်နဲလှ၏။ (မဟာသမုဒ္ဒရာသည် ခြင်ငယ်၏ နှုတ်သီးဖျားဖြင့် မထောက်နိုင်သကဲ့သို့ ပါရမီရှိသူတို့၏

၁။ **အနုပါဒါယ အာသ၀ေဟိ။** ။ကဿ သခ်ၤတဓမ္မံ တကာ့ဒိဋ္ဌိ၀သေန အနုပါဒိယိတ္ထာ–၀ေရဉ္ဇကတ္ထာအဖွင့် ဝိမတိ(စာမျက်နှာ-၉၄။)အာသ၀ေဟိ အနုပါဒါယ အဂ္ဂဟေတ္ထာ ကဿ ဓမ္မံ အဟံ မမာတိ အနုပါဒိယိတ္ထာ၀။–မဟာခန္ဓက ယသအဖွင့် သာရတ္ထ(နှာ၁၉၁။) ဤ အဖွင့်များအတိုင်း ပေးပါသည်။ ဤ ပါဠိတော်၏ အဋ္ဌကထာဋီကာတို့ဠ္ဟကား တမျိုးဖွင့်၏။ ထိုအလို"အနုပါဒါယ၊ ကိလေသာတို့ကို အနည်းငယ်မျှ မယူမူ၍။ အာသ၀ေဟိ၊ တို့မှ။" ဟု ပေးပါ၊နိဿယဠ္ဟ ပေးရိုးပေးစဉ်အနက်ကို ပေးလိုက်ပါသည်။

ဉာဏ်မူတပါး အခြားသူတို့၏ဉာဏ်ဖြင့် မထောက်နိုင်လောက်အောင် နက်နဲလှ၏။) (ဂမ္ဘီရတ္တာ ဧဝ၊ နက်နဲသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ပင်။) ဒုဒ္ဒသော၊ ခဲယဉ်းသဖြင့် မြင်ထိုက်၏။ ဝါ၊ မြင်နိုင်ခဲ၏။ (ဒုဒ္ဒသတ္တာ ဧဝ၊ မြင်နိုင်ခဲသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ပင်။) ဒုရနုဗောဓော၊ ခဲယဉ်းသဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိထိုက်၏။ ဝါ၊ ထိုးထွင်း၍ သိနိုင်ခဲ၏။

သန္တော၊ ကိလေသာနှင့် သင်္ခါရဟူ အပူခပ်သိမ်း ကုန်ငြိမ်းကင်းပသဖြင့် အေးမြ၏။ ဝါ၊ သန္တာရမ္မဏ သဘာဝကြောင့် အေးမြပြီ။ ပဏီတော၊ မြတ်သည်၏အဖြစ်သို့ ဆောင်အပ်၏။ (သဒ္ဒတ္ထ။) ဝါ၊ အရသာရှိ ဘောဇဉ်၏သို့ သိ၍မဝ မွန်မြတ်လှ၏။ [ဤ သန္တောပဏီတော နှစ်ပုဒ်ဖြင့် လောကုတ္တရာဖြစ်သော နိဗ္ဗာန ဓမ္မသစ္စာနှစ်ပါးကို ရည်ရွယ်တော်မူ၏။] အ တက္ကာဝစရော၊ ကြံဆဟတ်သောဉာဏ်သည် မသက်ရောက်အပ် မသက်ရောက်နိုင်။ နိပုဏော၊ သိမ်မွေ့၏။ပဏ္ဍိတဝေဒနီယော၊ ပညာရှိတို့သာ သိအပ်သိနိုင်၏။ ဝါ လူပြိန်းတို့မှာ မတန်ရာသဖြင့် ပညာကြီးလတ် ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်တို့သာ သိအပ်သိနိုင်၏။

အယံ ပန ပဇာ၊ ဤ သတ္တဝါအပေါင်းသည်ကား။ အာလယရာမာ၊ ငြိကပ် မှီဝဲအပ်သော ငါးဖြာအာရုံ ကာမဂုဏ် တို့ဖြင့် မွေလျော်၏။ (မွေလျော်နေ၏။) ဝါ၊ ငြိကပ် မှီဝဲတတ်သော တဏှာဝိစရိတ-တရားတို့ဖြင့် မွေလျော်၏။ အာလယရတာ၊ ငြိကပ်မှီဝဲအပ်သော ငါးဖြာအာရုံ ကာမဂုဏ်တို့၌ အမြဲမွေလျော်၏။ ဝါ၊ ငြိကပ် မှီဝဲတတ်သော တဏှာ ဝိစရိတ-တရားတို့၌ အမြဲမွေလျော်၏။ အာလယသမုဒိတာ၊ ငြိကပ် မှီဝဲအပ်သော ငါးဖြာအာရုံ ကာမဂုဏ်တို့၌ လွန်စွာဝမ်းမြောက်၏။ ဝါ၊ ငြိကပ် မှီဝဲတတ်သော တဏှာ ဝိစရိတ-တရားတို့၌ လွန်စွာဝမ်းမြောက်၏။(ပျော်ရွှင်နေ၏။)

ယဒိဒံ(ယော+အယံ)ဣဒပ္ပစ္စယတာ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ ဤ သင်္ခါရစသော အကျိုးတရား*တို့၏ အကြောင်းဖြစ်သော အဝိဇ္ဇာ စသောတရားဟူသော အကြောင် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်သည်။(အတ္ထိ။)[ဋီကာ၌ အခြားနည်းများ ရှိသေး၏။] အာလယရာမာယ၊ သော။ ဝါ၊ သော။ပ။ ပဇာယ၊ သည်။ ဣဒံ ဌာနံ၊ ဤ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဟူသော အရာကို။ ဒုဒ္ဒသံ၊ ခဲယဉ်းသဖြင့် မြင်အပ်၏။ ဝါ၊ မြင်နိုင်ခဲ၏။(မြင်ဖို့ရာမလွယ်။)

သဗ္ဗသင်္ခါရသမထော၊ လှုပ်လှုပ်ရှားရှား အလုံးစုံသော သင်္ခါရတရား*တို့၏ ငြိမ်သက်ရာဖြစ်သော။ သဗ္ဗူပဓိပဋိနိဿဂ္ဂေါ၊ အလုံးစုံသော ဥပဓိတို့ကို စွန့်လွှတ်အပ်ရာဖြစ်သော။ တဏှာက္ခယော၊ တဏှာတို့၏ ကုန်ရာဖြစ်သော။ ဝိရာ

ဂေါ၊ ရာဂကိုမှတ် အရပ်ရပ်သော ကိလေသာတို့၏ မတပ်မက်ရာဖြစ်သော။ နိရောဓော၊ ဇရာမရဏ စသည်အပြား အလုံးစုံသော ဝဋ်ဒုက္ခတရား၏ ချုပ်ရာဖြစ်သော။ ယဒိဒံ(ယံ+ဣဒံ) နိဗ္ဗာနံ၊ အကြင် နိဗ္ဗာန်သည်။(တဘဝန့်တဘဝ ကမ္မနှင့်ဖလကို ဖွဲ့စပ်တတ်သော တဏှာမှ ထွက်မြောက်တတ်သော နိဗ္ဗာန်သည်။ ဗျတ္တိ။) ဣဒံ ပိ ဌာနံ၊ ဤ နိဗ္ဗာန်ဟူသော အရာကိုလည်း။ ဒုဒ္ဒသံ၊ ၏။

အဟံ၊ သည်။ ဓမ္မံ၊ ကို။ စေ ဝ ဒေသေယျံ၊ အကယ်၍ဟောအံ့။ စ၊ ထို သို့ ဟော်လတ်သော်။ ပရေ၊ သူတပါးတို့သည်။ မေ၊ ငါ၏ (တရားကို။) န အာဇာနေယျုံ၊ မသိနိုင်ကုန်ရာ။ သော၊ ထို မသိနိုင်သူတို့အား တရား ဟောရခြင်းသည်။ မမ၊ ၏။ ကိလမထော၊ ကိုယ်၏ ပင်ပန်းကြောင်းသည်။ အာဃာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ သော၊ ထို မသိနိုင်သူတို့အား တရားဟောရခြင်းသည်။ ဝိဟေသာ၊ ကိုယ်ကို ညှဉ်းဆဲကြောင်းသည်။(ကိုယ်ကို ညှဉ်းဆဲရာရောက်သည်။ အာဃာ၊ ရာ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ အကြံတော်ဖြစ်ပြီ။

၆၅။ ။ဘိက္ခဝေ။ အနစ္ဆရိယာ(အနု+အစ္ဆရိယာ)၊အဖန်ဖန်အံ့ဩထိုက်ကုန်သော။ (အဖန်ဖန် အံ့အားသင့်ဖွယ်ကောင်းကုန်သော။) (တနည်း)အနစ္ဆရိယာ(န+အစ္ဆရိယာ)၊ အကြီးအကျယ်အံ့ဩထိုက်ကုန်သော။(အကြီးအကျယ် အံ့အားသင့်ဖွယ် ကောင်းကုန်သော။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ အာသုတပုဗ္ဗာ၊ မကြား အပ်ဘူးကုန်သော။ ဣမာ ဂါထာယော အပိဿု၊ ဤ ဂါထာတို့သည်လည်း။ အရဟန္တံ၊ သော။ပ။ ဘဂဝန္တံ၊ ၏။ ပဋိဘံသု၊ ဉာဏ်တော်အား ထင်ရှား လာကုန်ပြီ။ ဝါ၊ ဉာဏ်၏ အာရုံ ဖြစ်လာကုန်ပြီ။ (ကိ॰။) ကိစ္ဆန မေ အဓိဂတံ။ပ။တမော ခန္ဓေန အာဝုတာတိ၊ ဟူ၍။ (ပဋိဘံသု။)

ဂါထာအနက်။ ။(၁) မေ၊ ငါသည်။ ကိစ္ဆန၊ ပါရမီဖြည့်စဉ် ငြိုငြင်ပင်ပန်းသဖြင့်။ အဓိဂတံ၊ သိအပ် ရအပ်ပြီးသော သစ္စာလေးပါး တရားကို။ ဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ ပကာသိတုံ၊ ထင်ရှားပြခြင်းငှာ။ (ဟောတော်မူခြင်းငှာ။) အလံ၊ အကျိုးမရှိတော့။ [ဟလံ-ဟ+အလံ၊ ဟသည် အနက်မရှိသော၊ နိပါတ်၊ ဋီကာ၌ အခြားနည်းမျှားလည်း ရှိသေး၏။] ရာဂဒေါသပရေတေဟိ၊ ရာဂ ဒေါသသည် အလွန်ရောက်အပ်သော သတ္တဝါတို့သည်။(ရာဂ ဒေါသတို့သည် လွှမ်းမိုးအပ်သူတို့သည်။) အယံ ဓမ္မော၊ သစ္စာလေးပါးဤ တရားကို။ န သမ္မုခော၊ လွယ်ကူစွာ မသိအပ် မသိနိုင်။

(၂) ပဋိသောတဂါမိ၊ နိစ္စ အစရှိသည်တို့၏ ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်သော အနိစ္စ အစရှိသောအားဖြင့် ဖြစ်သော။ နိပုဏံ၊ သိမ်မွေ့သော။ ဂမ္ဘီရံ၊ မြေကိုးဆောင်ထ ရေတမျှသို့ နက်နဲလှသော။ ဒုဒ္ဒသံ၊ တောင်ဖြင့် လှမ်းဖို မုန်ညင်းစေ့သို့ ကြည့်၍မထင် မြင်နိုင်ခဲထသော။ အဏုံ၊ အစိတ်တရာ ခွဲဖြာစိတ်ထား သားမြီးဖျားပမာ သိမ်မွေ့စွာသော သစ္စာလေးပါးတရားကို။ ရာဂရတ္တာ၊ ကာမ ဘဝ ဒိဋ္ဌိ သုံးဖြာ ရာဂဖြင့် တပ်မက်နေသော သတ္တဝါတို့သည်။ တမောခန္ဓေန၊ အဝိဇ္ဇာဟု အမှောင်အစုသည်။ အာဝုတာ၊ ပိတ်ဖုံးအပ်ကုန်သည်။ (ဟုတ္ထာ။) နု ဒက္ခန္တိ၊ မြင်နိုင်ကြလိမ့်မည် မဟုတ်။

ဘိက္ခဝေ။ ဣတိဟ၊ ဤသို့လျှင်။ အရဟတော။ပ။ ဘဂဝတော၊ ၏။ (စိတ္တံ–၌ စပ်။) ဝါ၊ သည်။ ပဋိ သဉ္ဇိက္ခတော၊ စဉ်းစားဆင်ခြင်တော်မူလတ်သော်။ အပ္ပေါဿုက္ကတာယ၊ (အပ္ပ+ဥဿုက္ကတာယ)၊ တရားဟောမှု၌ အားထုတ်ခြင်း မရှိသူ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ (စာရားဟောတော် မမူလိုသူ၏ အဖြစ်ဖြင့်။) စိတ္တံ၊ သည်။ နမိ၊ ညွတ်ပြီ။ ဓမ္မဒေသနာယ၊ တရားဟောတော် မူလိုခြင်း အားဖြင့်။ နော (နမိ)၊ ညွတ်တော်မမူ။

၆၆။ ဘိက္ခဝေ။ အထ ခေါ၊ ၌။ (ဘုရားရှင်၏ တရားဟောတော်မမူလိုခြင်း ဟူသော အကြံဖြစ်ရာ ထိုအခါ၌။) အညတရဿ၊နာမည် အနှယ်အားဖြင့် မထင်ရှားသော။ (တယောက်သော။) မဟာဗြဟ္မုနော၊မဟာဗြဟ္မာ၏။ (တေ–၌စပ်။) အရဟတော။ပ။ဘဂဝတော၊ ၏။စေတော ပရိဝိတက္ကံ၊ စိတ်၏ အကြံတော်ကို။ စေတသာ၊ မိမိစိတ်ဖြင့်။ အညာယ၊ သိ၍။ တေ၊ ဤနှုတ်မြွက်ခြင်းသည်။ (ဤ ကြွေးကြော်ခြင်းသည်။) အဟောသိ။ (ကိံ။)ဘော၊ အို ဗြဟ္မာအပေါင်းတို့။ ယတြ၊ အကြင်လောက၌။ပ။ ဘဂဝတော၊ ၏။ အပ္ပေါဿုက္ကတာယ၊ ဖြင့်။ စိတ္တံ။ နမတိ နာမ၊ ညွတ်တော်မူ၏။ ဓမ္မဒေသနာယ၊ ဖြင့်။ နော (နမိ)၊ ညွတ်တော်မမူ။ (သော) လောကော၊ ထို လောကကြီးသည်။ နဿတိ ဝတ၊ ပျက်စီးပါပေ့ တကား။ (သော) လောကော။ ဝိနဿတိ ဝတ၊ အထူးသဖြင့် ပျက်စီးပါပေ့ တကား။ ဣတိ၊ ဤသို့ နှုတ်မြွက်ပြီ။ (ကြွေးကြော်ပြီ။) [ဤ စကားကို တဆောင်းသော လောကခေတ်ရှိ ဗြဟ္မာများကြား၌ စည်းဝေးနိုင်လောက်အောင် ကြွေးကြော်သည်။]

ဘိက္ခဝေ။ အထ ခေါ၊ ၌။ (နှုတ်မြွက်ပြီးရာ ထို အခါ၌။) သော မဟာဗြဟ္မာ၊ သည်။ (ပါတုရဟောသိ–၌ စပ်။) သေယျထာပိ နာမ၊ ဥပမာ

မည်သည်ကား။ ဗလဝါ၊ အားရှိသော။ (ကျန်းမာသဖြင့် အားကောင်းသော။) ပုရိသော၊ သည်။ သမိဥ္ဇိတံ၊ ကွေးအပ်သော။ ဗာဟံ၊ လက်မောင်းကို။ ပသာရေယျ သေယျထာပိ ဝါ၊ ဆန့်တန်းလိုက် သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ ပသာရိတံ၊ ဆန့်တန်းအပ်သော။ ဗာဟံ၊ ကို။ သမိဥ္ဇေယျ သေယျထာပိ ဝါ၊ ကွေးလိုက်သကဲ့သို့ လည်းကောင်း။ ဧဝမေဝ၊ ဤအတူပင်။ ဖြဟ္မလောကေ၊ ဖြဟ္မဉ်ပြည်၌။ အန္တရဟိတော၊ ကွယ်ပျောက်ခဲ့သည်။ (ဟုတ္ဝာ။)။ပ။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ပုရတော၊ ရှေတော်၌။ ပါတုရဟောသိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပြီ။ [တသောင်းသော လောကဓာတ်ရှိ ဖြဟ္မာများ ခြံရံလျက် ဘုရားရှင်ထံ ရောက်လာသည်။]

ဘိက္ခဝေ။ အထ ခေါ၊ ၌။ (ဘုရားရှင်း၏ ရှေတော်သို့ ရောက်ပြီးရာထို အခါ၌။) သော မဟာဖြဟ္မာ။ ဧကံသံ၊ လက်ဝဲတဘက် ပခုံးထက်၌။ ဥတ္တရာသင်္ဃံ၊ အပေါ်ခြုံကို။ ကရိတ္ဝာ၊ ပြု၍။ ဒက္ခိဏံ၊ လက်ယာ ဖြစ်သော။ ဇာဏုမဏ္ဍလံ၊ ပဆစ်ဒူးဝန်းကို။ ပထဝိယံ၊ မြေ၌။ နိဟန္ဒ္ဝာ၊ ထောက်၍။ ယေန၊ အကြင်ဘက်၌။ အရဟံ။ပ။ဘဂဝါ။(အတ္ထိ။) တေန၊ ဘုရားရှင်ရှိရာ ထိုဘက်သို့။ အဉ္ဇလိံ၊ လက်အုပ်ကို။ ပဏာမေတ္ဝာ၊ ညွတ်စေ၍။ မြွောက်ချီ၍။)။ပ။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ဇေတံ၊ ဤစကားကို။ အဝေါစ လျှောက်ပြီ။ (ကိံ။)

ဘန္တေ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဓမ္မံ။ ဒေသေတု၊ ဟောတော်မူပါ။ သုဂတော၊ ကောင်းသော စကားကိုသာ မိန့်ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဓမ္မံ ဒေသေတု။ အပ္ပရဇက္ခဇာတိကာ၊ ပညာမျက်စိ၌ နည်းသော ရာဂ ဒေါသ မောဟမြူ ရှိသူ၏ အဖြစ် ဟူသော သဘောရှိကုန်သော။ (ပညာမျက်စိ၌ ရာဂ ဒေါသ မောဟမြူ နည်းပါးကုန်သော။) သတ္တာ။ သန္တိ၊ ရှိပါကုန်သေး၏။ ဓမ္မဿဝဏတာ၊မနာရခြင်းကြောင့်။ဓမ္မဿ၊မှ။ ပရိဟာယန္တိ ၊ဆုတ်ယုတ်ပါကုန်၏။ [ဓမ္မဿ-သည် အဿဝနတာ+ပရိဟာယန္တိ နှစ်ဘက်ကို ငဲ့သော ဥဘယာပေက္ခ ကာကော လောကန နည်းတည်း။] ဓမ္မဿ၊ ကို။ အညာတာရော၊ ထိုးထွင်း၍ သိနိုင်သူတို့သည်။ ဘဝိဿန္တိ၊ ရှိကြပါလိမ့်မည်။ ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်ပြီ။

၆၇။ ။ဘိက္ခဝေ။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တေ၊ လျှောက်အပ်သော် ။ပ။ တံ ဖြဟ္မာနံ၊ ကို။ ဇေတ ဒဝေါစ။(ကိံ။) ဖြဟ္မေ၊ ဖြဟ္မာ။ မယ္ဟံ ပိ၊ ငါဘုရား၌လည်း။ ဝါ၊ မှာလည်း။ ယံနူနာဟံ ဓမ္မံ ဒေသေယျန္တိ၊ ဟူ၍။ ဇေတ ဒဟောသိ။ ဖြဟ္မေ။ တဿ မယ္ဟံ၊ ၏။ ဇေတံ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြန်

ပြီ။ (ကိံ။) အဓိဂတော ခေါ။ပ။သာ မမဿ ဝိဟေသာ။ ဣတိ၊ ပြီ။ [၆၄—အတိုင်း ပေးပါ။] ဗြဟ္မေ အနစ္ဆရိယာ ။ပ။ ဣမာ ဂါထာယော အပိဿု၊ တို့သည်လည်း။ မံ၊ ၏။ ပဋိဘံသု။ပ။ အာဝုတာတိ။ [၆၅-အတိုင်း ပေးပါ။] ဗြဟ္မေ။ ဣတိဟ၊ လျှင်။ပ။ ဓမ္မဒေသနာယ၊ ၄ာ။နော (နမိ)။ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူပြီ။

၆၈။ ။လွယ်ပြီ။

၆၉။ ။ဘိက္ခဝေ။ အထ ခေါ၊ ၌။ (တတိယအကြိမ်လျှောက်ထားရာ ထိုအခါ၌။)။ပ။ဗြဟ္မုနော၊ ၏။ အဇျေသနံ၊ တိုက်တွန်း တောင်းပန်ခြင်းကို။ ဝိဒိတ္ဝာ စ၊ သိတော်မူ၍လည်းကောင်း။သတ္တေသု၊ တို့၌။ ကာရုညတံ၊ သနား ခြင်းရှိတော်မူသည်၏ အဖြစ်ကို။ ပဋိစ္စ စ၊ စွဲ၍လည်းကောင်း။ (အကြောင်း ပြု၍လည်းကောင်း။) ဗုဒ္ဓစက္ခုနာ၊ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တဉာဏ် အာသယာ နုသယဉာဏ်ဟူသော ဗုဒ္ဓစက္ခုတော်ဖြင့်။ (ဘုရားရှင်၏ မျက်စိတော်ဖြင့်။) လောကံ၊ ကို။ ဝေါလောကေသိ၊ ကြည့်တော်မူပြီ။

ဘိက္ခဝေ။ပ။ ဝေါလောကေန္တော၊ ကြည့်တော်မူလတ်သော်။ အပ္ပရဇက္ခေ (အပ္ပ+ရဇ+အက္ခေ)၊ပညာမျက်စိ၌ နည်းသော ရာဂ ဒေါသ မောဟ မြူရှိကုန်သော။ သတ္တေ၊ တို့ကိုလည်းကောင်း။ မဟာရဇက္ခေ၊ ပညာမျက်စိ၌ များသော ရာဂ ဒေါသ မောဟ မြူရှိကုန်သော။ (သတ္တေ၊ တို့ကိုလည်း ကောင်း။) [နောက်နောက်၌လည်း "သတ္တေ" ကိုလိုက်ပါ။] တိက္ခိန္ဒြိယေ၊ ထက်မြက်သော သဒ္ဓါစသော ဣန္ဒြေရှိကုန်သော။ပ။ မုဒိန္ဒြိယေ၊ နူးညံ့သော သဒ္ဓါစသော ဣန္ဒြေရှိကုန်သော။ပ။ သွာကာရေ၊ ကောင်းသော သဒ္ဓါ စသော အခြင်းအရာရှိကုန်သော။ပ။ ဒွါကာရေ၊ မကောင်းသော သဒ္ဓါ စသော အခြင်းအရာရှိကုန်သော။ (သဧတ္တ၊ တို့ကိုလည်းကောင်း။)

သုဝိညာပယေ၊ လွယ်ကူစွာ သိစေအပ် သိစေနိုင်ကုန်သော။ (ဟောပြ အပ်သော အကြောင်းအရာကို လွယ်ကူစွာသိနိုင်ကုန်သော။) ။ပ။ ဒုဝိညာ ပယေ၊ ခဲယဉ်းသဖြင့် သိစေအပ် သိစေနိုင်ကုန်သော။ (ဟောပြအပ်သော အကြောင်းအရာကို မသိနိုင်ကုန်သော။) ။ပ။ အပ္ပေကစ္စေ၊အချို့ကုန်သော။ ပရလောကဝဇ္ဇဘယဒဿာဝိနေ[၁]၊ တမလွန်လောက အကုသိုလ် အပြစ်တို့ကို

၁။ ပရလောကဝဇ္ဇဘယဒဿာဝိနေ။ ။ဒဿာဝီတည်၊ မောဂ္ဂလ္လာန်သျှာဒိကဏ္ဍ ၇၅—သုတ်ဖြင့် ဒုတိယာ-ယော ဝိဘတ်ကို "နေ" ပြု၊ ဝီ-၌ ရဿပြု၊ သဒ္ဒနီတိနာမ ကပ္ပ ၄၅၃-သုတ်၌ကား ယော ဝိဘတ်ကြောင့် ဝီ-၌ ဤ-ကို ဣန ပြုသည်၊ ထို အလို ယော ဣ ပြုပါ။

ဘေးအားဖြင့် ရှုတတ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရန္တေ၊ နေကုန်သော။(သတ္တော။) နှ ပရလောကဝဇ္ဇဘယဒဿာဝီနေ၊ တမလွန်လောက အကုသိုလ်အပြစ်တို့ကို ဘေးအားဖြင့် မရှုကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရန္တေ။(သတ္တော)၊ တို့ကိုလည်းကောင်း။ အဒ္ဓသာ၊ မြင်တော်မူပြီ။

သေယျထာပိ နာမ၊ ကား။ ဥပ္ပလိနိယံ ဝါ၊ ကြာဖြူ ကြာနီ ကြာညို ရုံတို့ ရှိရာ ရေကန်၌သော်လည်းကောင်း။ ပဒုမိနိယံ ဝါ၊ ပဒုမ္မာကြာရုံတို့ ရှိရာ ရေကန်၌သော်လည်းကောင်း။ ပုဏ္ဍရီကိနိယံ ဝါ၊ ပုဏ္ဍရိက်ကြာရုံတို့ ရှိရာ ရေကန်၌ သော်လည်းကောင်း။ ဥဒကေ၊ ၌။ ဇာတာနိ၊ ပေါက်ကုန်သော။ ဥဒကေ။ သံဝဍ္ဎာနိ၊ ကြီးပွားကုန်သော။ ဥဒကာနုဂ္ဂတာနိ၊ ရေမှ မပေါ်တက်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ အန္တောနိမုဂ္ဂပေါသီနိ၊ ရေ၏အတွင်း၌ နစ်မြုပ်လျက်ကြီးပွားကုန်သော။ အပ္ပေကစ္စာနိ။၊ အချို့ကုန်သော။ ဥပ္ပလာနိ ဝါ၊ ကြာဖြူ ကြာနီ ကြာညိုတို့ကိုသော်လည်းကောင်း။ ပဒုမာနိ ဝါ၊ တို့ကိုသော်လည်းကောင်း။ ပုဏ္ဍရီကာနိ ဝါ၊ တို့ကိုသော်လည်းကောင်း။ [ဥပ္ပလိနိယံ-၌ အဋ္ဌကထာဝယ် "ကြာတော" ဟုဖွင့်၍၊ ဋီကာ၌ "ဇလာသယ၊ ရေ၏ တည်ရာ ရေကန်ရေအိုင်" ဟု ဖွင့်၏၊ အဓိပ္ပါယ်မှာ အတူတူပင်။]

ဥဒကေ၊ ၌။ ဇာတာနိ၊ ကုန်သော။ ဥဒကေ။ သံဝဍ္ဎာနိ။ ကုန်သော။ သမောဒကံ၊ ရေနှင့်အညီအမျှ။ ဋ္ဌိတာနိ၊ တည်ကုန်သော။ အပ္ပေကစ္စာနိ။ပ။ ပုဏ္ဍရီကာနိ ဝါ၊ တို့ကိုလည်းကောင်း။ ဥဒကေ ဇာတာနိ ဥဒကေ သံဝဍ္ဎာနိ။ ဥဒကာ၊ မှ။ အစ္ဆုဂ္ဂမ္မ၊ လွန်တက်၍။ ဋ္ဌိတာနိ၊ တည်ကုန်သော။ ဥဒကေန၊ သည်။ အနုပလိတ္တာနိ၊ မလိမ်းကျံအပ်ကုန်သော။ အပ္ပေကစ္စာနိ။ပ။ပုဏ္ဍရီကာ

၁။ **အမှာ**။ ။ပါဠိတော်၌ (၁) ဥဒကာနုဂ္ဂတ အန္တောနိမုဂ္ဂပေါသီနိ ကြာ၊ (၂) သမောဒကဋ္ဌိတ ကြာ၊ (၃) ဥဒကာအစ္ဆုဂ္ဂမ္မဋ္ဌိတ ကြာ၊ ဤသို့ ကြာသုံးမျိုးပြတော်မူ၏။ အဋ္ဌကထာ၌ ဤသုံးမျိုးအပြင် (၄) ဥဒကာနုဂ္ဂတသရောဇ (သရော၀) ကြာ တမျိုးလည်းရှိသေး၏၊ ထိုကြာကိုလည်း ဥပမာအဖြစ်ဖြင့် ဆောင်ပြပါ—ဟု မိန့်သည်။

ပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုး။ ။ဥဿဋ္ဌိတညူ၊ ဝိပဉ္စိတညူ၊နေယျ၊ ပဒပရမ ဟု ပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးရှိ၏။ ထိုတွင် ဥဿဋ္ဌိတညူသည် ၃-နံပါတ် ကြာနှင့်၊ ဝိပဉ္စိတညူသည် ၂-နံပါတ် ကြာနှင့်၊ နေယျသည် ၁-နံပါတ် ကြာနှင့်၊ ပဒပရမသည် ၄-နံပါတ် ကြာနှင့်တူ၏။ ထို ပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုး၏ အဓိပ္ပါယ်ကို အဋ္ဌကထာ၌ ဖွင့်ထားပြီ။

နီ ဝါ၊ တို့ကိုလည်းကောင်း။ (ပသေ်ယျ) သေယျထာပိ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ၊ ဤအတူသာလျှင်။ပ။အဒ္ဓသာ၊ ပြီ။

၇၀။ ။ဘိက္ခဝေ။ အထ ခေါ၊ ၌။ (သတ္တဝါတို့ကို မြင်တော်မူရာထိုအခါ၌။) သော မဟာဗြဟ္မာ၊ သည်။ပ။အညာယ [၆၆-အတိုင်းပေးပါ။] အရဟန္တံ။ပ။ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ဂါထာဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အဇ္ဈဘာသိ(အဓိ+အဘာသိ)၊ မိမိသိစေလိုအပ်သော အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို ရည်ရွယ်၍ လျှောက်ပြီ။ (ကိ်။) သေလေ ယထာ ပဗ္ဗတ မုဒ္ဓနိဋ္ဌိတော။ပ။အညာတာရော ဘဝိဿန္တိ၊ ဟူ၍။ (အဇ္ဈဘာသိ။)

ဂါထာအနက်။ ။(၁) (စက္ခုမာ၊ ပသာဒ စက္ခုရှိသော။ ပုရိသော၊ သည်။) သေလေ၊ ကျောက်အတိပြိုးသော ပဗ္ဗတမုဒ္ဓနိ၊ တောင်ထိပ်၌။ ယထာ ဌိတော ဝ၊ တည်မြဲတိုင်းသာလျှင်။ သမန္တာ တော၊ ပတ်ဝန်းကျင်၌။ ဇနတံ၊ သတ္တဝါ အပေါင်းကို။ ပသေ ယထာ၊ မြင်နိုင်ရာသကဲ့သို့။(တထာ၊ ထို့အတူ။) သုမေဓ၊ကောင်းသော ပညာရှိတော်မူသော။ သမန္တစက္ခု၊ ကြွင်းမဲ့ညဏ် အလုံးစုံကို သိမြင်နိုင်သော ဉာဏ်စက္ခု ရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။ (တံ့)ပိ၊ ရှင်တော်မြတ်ဘုရားသည်လည်း။[ယထာ ပိ-၌ ပိ-နှင့် တဲ့ပေးသည်။] တာထုပမံ၊ ထို ကျောက်တောင်ဟူသော ဥပမာရှိသော။ ဝါ၊ ထို ကျောက်တောင်နှင့် တူစေသော။ ဓမ္မမယံ၊ လောကုတ္တရာ တရားအတိပြီးသော။ ပါသာဒံ၊ ပြာသာဒ်ထက်သို့။ အာရုယ္ဟ၊ တက်တော်မူ၍။ အပေတသောကော၊ ကင်းသော သောကရှိတော်မူသည်။(သောကမှ ကင်းတော်မူသည်။) (ဟုတ္ဝာ။) သောကာဝတိဏ္ဏံ၊ သောကသည် သက်ရောက်အပ်သော။ (သောကရောက်နေသော။) ဇာတိဇရာဘိဘူတံ၊ ဇာတိ ဇရာသည် လွှမ်းမိုးအပ်သော။ ဇနတံ၊ ကို။ အဝေက္ခသု၊ ကြည့်ရှုတော်မူပါ။

(၂)။ ဝီရ၊ သမူပဓာန ဝီရိယဖြင့် လုံ့လကြီးမြင့် ရဲရင့်တော်မူသော။ ဝိဇိတသင်္ဂါမ၊ အောင်အပ်ပြီးသော ဒေဝပုတ္တ မစ္စု၊ ကိလေသာရန်စစ်မြေပြင် ရှိတော်မူသော။ သတ္တဝါဟ၊ ကုန်သည်မှူးကြီးနှင့် တူတော်မူသော။ အဏဏ၊ ကာမစ္ဆန္ဒဟူသော ကြွေးမြီရှိတော်မမူသော မြတ်စွာဘုရား။(တံ့၊ ရှင်တော်မြတ်ဘုရားသည်။) ဥဠ္ဍေဟိ၊ နေရာမှထတော်မူပါ။ဝါ၊အပေါဿုက္က သင်္ကော်စမှ ထတော်မူပါ။ လောကေ၊ လောက၌။ဝိစရ၊ဒေသစာရီလှည့်တော်မူပါ။ ဘဂဝါ၊မြတ်စွာဘုရား။

(တွံ၊သည်။) ဓမ္မံ၊ကို။ ဒေသဿု၊ ဟောတော်မူပါ။အညာတာရော၊တို့
သည်။ ဘဝိဿန္တိ၊ ကုန်လိမ့်မည်။

၇၁။ ဘိက္ခဝေ။ အထခေါ၊ ၌။ (ဗြဟ္မာက လျှောက်ပြီးရာ ထိုအခါ၌။)
။ပ။တံ မဟာဗြဟ္မာနံ၊ ကို။ ဂါထာယ၊ ဖြင့်။ အဇ္ဈဘာသိ၊ မိမိသိစေလိုအပ်
သော အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို ရည်ရွယ်၍ မိန့်တော်မူပြီ။ (ကိံ။) အပါရုတာ
တေသံ အမတဿ ဒွါရာ။ပ။ဓမ္မံ ပဏီတံ မနုဇေသု ဗြဟ္မေတိ၊ ဟူ၍။ (အဇ္ဈ
ဘာသိ။)

ဂါထာအနက်။ ။ဗြဟ္မေ၊ ဗြဟ္မာ။ ယေ၊ အကြင် သတ္တဝါတို့
သည်။ သောတဝန္တော၊ ပသာဒသောတ ဉာဏသောတ ရှိကြကုန်၏။
(တေ၊ တို့သည်။) သဒ္ဓံ၊ ဘုရား တရား၌ ယုံကြည်ခြင်းဟူသော သဒ္ဓါ
ကို။ပမုဥ္စန္တု၊ လွှတ်ကြပစေကုန်။ ဝါ၊ ထင်ရှားပြကြပစေကုန်။ တေသံ၊
ထို သတ္တဝါတို့၏ အတွက်။ အမတဿ၊ သေခြင်းမရှိသော နိဗ္ဗာန်၏။
(အမြိုက်နိဗ္ဗာန်၏။) ဒွါရာ၊ အရိယာမဂ် တည်းဟူသော တရားကို။
အပါပုတာ၊ ဖွင့်အပ်ပြီ။ အဟံ၊ သည်။ ဝိဟိံသသညီ၊ ကိုယ်နှုတ်
တို့၏ ပင်ပန်းရုံသာဟု အမှတ်ရှိတော်မူသည်။ (ဟုတွာ။) ပဂုဏံ၊
အဝါးဝစွာ လေ့လာအပ်ပြီးသော။ ပဏီတံ၊ မွန်မြတ်သော။ ဓမ္မံ၊
သစ္စာလေးပါး တရားကို။ ဝါ၊ အရိယာမဂ် တရားကို။ မနုဇေသု၊
နတ်လူတို့၌။ နဘာသိံ၊ ဟော်တော်မမူခဲ့ပြီ။ ဝါ၊ မဟောအံ့ဟု
ကြံဟော်မူခဲ့ပြီ။

၁။ ဒေသဿု။ ။ဒိသဓာတ်+ပဥ္စမီ ဿု-ဝိဘတ်၊ ဒိသ ဓာတ်သည် ဥစ္စာရဏ
(ဗျာကရဏ) ရွတ်ဆိုဟောကြားခြင်းအနက် ဟောရာ၌ ဒေသေတိ စသည်ဖြင့် စုရာဒိ
ဂိုဏ်း ဖြစ်သောကြောင့် "ဒေသေဿု" ဟု ရှိသင့်သော်လည်း ဂါထာဖြစ်၍ သေ-၌ ဧ-
ကို (အ) ပြု၍ "ဒေသဿု" ဟု ရှိသည်။ [ကြွင်းပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို ဝိနည်း မဟာဝဂ္ဂ
ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။]

၂။ အပါပုတာ။ ။အပ+အာပုဗ္ဗ+ပုရ ဓာတ်သည် "အဂ္ဂတော ဂမန၊ ရှေက
သွားခြင်း။" အနက်ကို ဟော၏၊ ရှေက သွားသူသည် အပိတ်အပင်ရှိလျှင် ဖွင့်၍ သွားရ
မည် ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ဝိဝရ (ဖွင့်ခြင်း) နှင့် အနက်တူ၏။ ထိုနောက် တ-
ပစ္စည်းသက်။ [အပါ+ပုရ်+တ] ဓာတွန် ရ် ချေ၊ ဇ္ဇတ္ထိဇောတက အာ ပစ္စည်း
သက်လျှင် "အပါပုတာ" ဟု ရှိသင့်ကြောင်းကို ဆရာတို့ မိန့်တော်မူကြသည်။

အမှာ။ ။ဤ ဂါထာ၏ အဖွင့်ကို ဝိနည်း မဟာဝါ ဘာသာဋီကာ ဗြဟ္မ
ယာစန ကထာ-၌ ပြထားပြီ။ အချို့ ပုဒ်တို့၏ အနက်ကို ဝိနည်း သာရတ္ထဋီကာကို
ကြည့်၍ ပေးထားပါသည်။

ဘိက္ခဝေ။ အထခေါ၊ ၌။ (ဗြဟ္မာမင်းကို မိန့်တော်မူပြီးရာ ထိုအခါ ၌။) သော မဟာဗြဟ္မာ၊ သည်။ (အဘိဝါဒေတွာ ကတွာ-တို့၌ အနည်း ငယ်ဆိုက်၍ အန္တရဓာယိ-၌ စပ်။) အရဟတာ။ပ။ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဓမ္မ ဒေသနာယ၊ ၎ာ။ ကတာဝကာသော၊ ပြုတော်မူအပ်ပြီးသော အခွင့်ရှိသည်။ (ခွင့်ပြုတော်မူပြီးသည်။) အမှိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သိ၍။ပ။အဘိဝါ ဒေတွာ၊ အလွန်ရိုသေစွာ ရှိခိုးပြီး၍။ ပဒက္ခိဏံ၊ အရိုအသေကို။ ကတွာ၊ ၍။ တတ္ထေဝ၊ ထိုအရပ်၌ပင်။ အန္တရဓာယိ၊ ကွယ်ပျောက်ပြီ။ [မိမိနေရာ ဖြစ်သော ဗြဟ္မာ့ဘုံသို့ ပြန်သွားသည်-ဟူလို။]

အဂ္ဂသာဝကယုဂ

၇၂။ ။ဘိက္ခဝေ။ အထခေါ၊ ၌။ (တရားဟောတော်မူမည်ဟု ဆုံးဖြတ် ပြီးရာ ထိုအခါ၌။)။ပ။ ဧတ ဒဟောသိ။ (ကိံ။) အဟုံ၊ သည်။ ကဿ၊ အဘယ်သူ့အား။ ပဌမံ၊ ရှေ့ဦးစွာ။ ဓမ္မံ၊ ကို။ (တနည်း) ပဌမံ ဓမ္မံ၊ တရားဦးကို။ ဒေသေယျံ နု ခေါ၊ ဟောရပါအံ့နည်း။ ကော၊ အဘယ် သူသည်။ ဣမံ ဓမ္မံ၊ ကို။ (မိမိ ဟောတော်မူမည့် ဤတရားကို။) ခိပ္ပမေဝ၊ လျင်စွာသာလျင်။ အာဇာနိဿတိ၊ သိနိုင်လိမ့် မည်နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ အကြံဖြစ်တော်မူပြီ။

ဘိက္ခဝေ။ အထခေါ၊ ၌။ (အကြံတော်ဖြစ်ရာ ထိုအခါ၌။)။ပ။အဟော သိ။ (ကိံ။) ရာဇပုတ္တော၊ မင်း၏သားဖြစ်သော။ အယံ ခဏ္ဍော စ၊ ဤ ခဏ္ဍသည်လည်းကောင်း။ ပုရောဟိတ ပုတ္တော၊ ပုရောဟိတ်၏ သားဖြစ်သော။ အယံ တိဿော စ၊ ဤ တိဿသည်လည်းကောင်း။ ဗန္ဓုမတိယာ၊ ဗန္ဓု မတီမည်သော။ ရာဇဓာနိယာ၊ မင်းနေပြည်၌။ ပဋိဝသန္တိ၊ နေကြ၏။ ပဏ္ဍိတာ၊ ကြောင်းကျိုးမြင်သိ သဘာဝပညာရှိကုန်၏။ (ပင်ကိုဉာဏ် ရှိကုန် ၏။) ဝိယတ္တာ၊ ထက်မြက်ကုန်၏။ မေဓာဝိနော၊ အကြောင်းအား လျော် စွာ တခဏချင်း ဖြစ်ပေါ်လာသော ပညာရှိကုန်၏။ ဒီဃရတ္တံ၊ ရှည်စွာ သော ညဉ့်ပတ်လုံး။ အပ္ပရဇက္ခဇာတိကာ၊ ပညာမျက်စိ၌ နည်းသော ရာဂ ဒေါသ မောဟ မြူရှိသူ၏ အဖြစ် ဟူသော သဘော ရှိကုန်၏။ [ပဏ္ဍိတ စသည်တို့၏ အနက်ကို ဝိနည်း မဟာဝဂ္ဂ ပဉ္စဝဂ္ဂိကထာ-၌ ကြည့်ပါ။] အဟံ၊ သည်။ ရာဇပုတ္တဿ၊ သော။ ခဏ္ဍဿ စ၊ အားလည်းကောင်း။ပ။ ယံနူန ဒေသေယျံ၊ အကယ်၍ ဟောတော်မူရပါမူကား ကောင်းလေစွ။

တေ၊ ထို ခဏ္ဍနှင့် တိဿတို့သည်။ပ။ အာဇာနိဿန္တိ၊ သိနိုင်ကြ လိမ့်မည်။ ဣတိ၊ ဤသို့ အကြံတော်ဖြစ်ပြီ။ (ဆုံးဖြတ်တော်မူပြီ။)

၇၃။ ။ အထ ခေါ၊ ၌။(ဆုံးဖြတ်တော်မူပြီးရာ ထိုအခါ၌) ဝိပဿီ။ပ။ သမိဥ္ဇေယျ။[၆၆-၌ ရေးခဲ့ပြီ။] ဝေမေဝ၊ လျှင်။ ဗောဓိရုက္ခမူလေ၊ ဗောဓိပင်၏ အနီးအောက်၌။ အန္တရဟိတော၊ ကွယ်တော်မူခဲ့သည်။ (ဟုတ္ဘာ။) ဗန္ဓုမတိယာ။ ရာဇဓာနိယာ၊ ၌။ ခေမေ၊ ခေမမည်သော။ မိဂဒါယေ၊ မိဂဒါဝုန်၌။(သားကောင်တို့အား ဘေးမဲ့ပေးရာတော၌။) ပါတုရဟောသိ။

ဘိက္ခဝေ။ အထ ခေါ၊ (မိဂဒါဝုန်သို့ ရောက်ပြီးရာ ထိုအခါ၌။)။ပ။ ဒါယပါလံ၊ တောစောင့်ကို။ အာမန္တေသိ၊ မိန့်တော်မူပြီ။ (ခေါ်၍ သိစေတော်မူပြီ။)(ကိံ။) သမ္မ ဒါယပါလ၊ ဒကာတောစောင့်။ ဟေ၊ သွားချေ။ တွံ၊ သည်။ ဗန္ဓုမတိံ။ ရာဇဓာနိံ၊ သို့။ ပဝိသိတ္ဘာ၊ ဝင်၍။ ရာဇပုတ္တံ၊ သော။ ခဏ္ဍံ စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ပုရောဟိတပုတ္တံ၊သော။တိဿံ စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ဧဝံ၊သို့။ ဝဒေဟိ၊ ပြောချေ။(ကိံ၊ အဘယ်သို့ ပြောရမည်နည်း။) ဘန္တေ၊ အရှင်တို့။[ထိုခေတ်က မိမိထက်မြင့်မြတ်သူများကို"ဘန္တေ"ဟု သုံးစွဲရိုး ရှိဟန်တူ၏၊ ဤ နေရာ၌ ရာဇပုတ္တနှင့် ပုရောဟိတပုတ္တတို့ကို ရည်ရွယ်၍ တောစောင့်က ပြောရမည့် စကားဖြစ်သည်။] ဝိပဿီ။ပ။ ရာဇဓာနိံ၊ သို့။ အနုပ္ပတ္တော၊ ရောက်တော်မူလာသည်။ (ဟုတ္ဘာ) ခေမေ။ မိဂဒါယေ၊ ၌။ ဝိဟရတိ၊ သီတင်းသုံးနေပါ၏။ သော၊ ထို မြတ်စွာဘုရားသည်။ တုမှာကံ၊ အရှင်တို့ကို။ ဒဿနကာမော၊ တွေ့ခြင်းငှာ အလိုရှိတော်မူ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (ဝဒေဟိ။)

ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ ဧဝံ၊ မှန်ပါ။ ဣတိ ခေါ၊ လျှင်။ပ။ တေဒဝေါ စ။(ကိံ။) ဘန္တေ၊ အရှင်တို့။ပ။ဝိဟရတိ။ပ။ ဒဿနကာမော၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်ပြီ။

၇၄။ ။ဘိက္ခဝေ။ အထခေါ၊၌။(တောစောင့်က သံတော်ဦးတင်ပြီးရာ ထိုအခါ၌။)ခဏ္ဍော စ။ပ။ဘဒ္ဒါနိဘဒ္ဒါနိ၊ကောင်းကုန် ကောင်းကုန်သော။ ယာနာနိ၊ ယာဉ်တို့ကို။ ယောဇာပေတ္ဘာ၊ ယှဉ်စေ၍။(မြင်းနှင့်ကပ်ယှဉ်၍။) ဘဒ္ဒံ ဘဒ္ဒံ။ယာနံ၊ သို့။ အဘိ ရုဟိတ္ဘာ၊ တက်စီး၍။ ဘဒ္ဒေဟိ ဘဒ္ဒေဟိ။ ယာနေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဗန္ဓုမတိယာ ရာဇဓာနိယာ၊ မှ။ နိယျိံသု၊ ထွက်လာကုန်ပြီ။ ယေန၊ အကြင် အရပ်၌။ခေမော မိဂဒါယော(အတ္ထိ။) တေန၊ ခေမ မိဂဒါဝုန်ရှိရာ ထိုအရပ်သို့။ ပါယိံသု၊ ရောက်ကုန်ပြီ။[ပပုဗ္ဗ+ယာဓာတ်+အဇ္ဇတနီ (ဥံ)ဝိဘတ်၊ ဓာတ်၏အစ၌(အ)လာ၊ ဒီဃ ပြု၍"ပါ"ဟု ဖြစ်သည်။]

ယာဝတိကာ၊ အကြင်မျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော အရပ်သည်။ ယာနဿ၊ ၏။ ဘူမိ၊ သွားလောက်ရာ မြေအရပ်တည်း။ (တာဝတိကာ၊ ထိုမျှ အတိုင်း အရှည်ရှိသော မြေအရပ်တိုင်အောင်။) ယာနေန၊ ဖြင့်။ ဂန္ဓာ၊ သွား၍။ ယာနာ၊ မှ။ ပစ္စောရောဟိတွာ၊ ဆင်း၍။ ပတ္တိကာဝဳ၊ ခြေဖြင့်သွားကုန်သည်သာ။ ့(ခြေကျင်သွားကုန်သည်သာ။) (ဟုတွာ။) ယေန၊ အကြင် အရပ်၌။ ဝိပဿီ။ပ။ (အတ္ထိ။) တေန၊ ဝိပဿီဘုရားရှင်ရှိရာ ထိုအရပ်သို့။ ဥပသင်္ကမိံသု၊ သွားကုန်ပြီ။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ သွားပြီး၍။ပ။ ဧကမန္တံ၊ သင့်တင့်လျောက်ပတ် တခုသော အရပ်အဖို့၌။ နိသီဒိံသု၊ ထိုင်နေကုန်ပြီ။

၂၅။ ။တေသံ၊ ထို ခဏ္ဍာနှင့် တိဿတို့အား။ပ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အနုပုဗ္ဗိံ၊ အစဉ်အတိုင်း ဖြစ်သော။ [တနည်း-အာနုပုဗ္ဗိံ၊ အစဉ်အတိုင်း ဟောပြထိုက်သော။[ကထံ၊ တရားစကားကို။ ကထေသိ၊ ဟောတော်မူပြီ။ သေယျထိဒံ၊ ထို အနုပုဗ္ဗီကထာ ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ဒါနကထံ၊ ဒါနနှင့် စပ်သော တရားစကားကိုလည်းကောင်း။ သီလကထံ၊ သီလနှင့်စပ်သော တရားစကားကိုလည်းကောင်း။ သဂ္ဂကထံ၊နတ်ပြည်နှင့်စပ်သော တရားစကားကို လည်းကောင်း။ ကာမာနံ၊ ကာမဂုဏ်တို့၏။ အာဒီနဝံ၊ အပြစ်ကိုလည်းကောင်း။ သြကာရံ၊ အယုတ်အညံ့ ပြုအပ်ပုံကိုလည်းကောင်း။ ဝါ၊ယုတ်ညံ့ပုံကိုလည်းကောင်း။သံကိလေသံ၊ ညစ်ညမ်းပုံကိုလည်းကောင်း။ ဝါ၊ နှိပ်စက်ပုံကိုလည်းကောင်း။ နေက္ခမ္မေ၊ကာမမှ ထွက်မြောက်ကြောင်း ရဟန်းအဖြစ်၌၊

၁။ ပတ္တိ ကာ။ ။ဤပုဒ်၏ အဖွင့်ကို အဋ္ဌကထာ ဋီကာတို့၌ မတွေ့ရ၊ ကစ္စည်းသဒ္ဒါကြီး ယေန ဝါ သံသဋ္ဌ-စသော သုတ်၌မူတွေ့ရ၏၊ ပတ္တေန+စရတိတိ ပတ္တိ ကော ဟု ဝိဂ္ဂဟပြု၍ အတောင်ဖြင့် လှည့်လည်တတ်သော ငှက်ကို အရကောက်ရသောကြောင့် ထိုအနက်လည်း ဤနေရာနှင့်မလျော်၊ ပတ္တသဒ္ဒါ၏ ခြေထောက်အနက်ကိုလည်း အဓိဓာန်၌ မတွေ့ရပေ။

ဤနေရာ၌ဖြစ်သင့်သောအနက်။ ။ထို့ကြောင့် ခြေလျင်စစ်သား အနက်ကိုဟောသော ပတ္တိသဒ္ဒါကို နည်းမှီး၍ ပဒ္ဓတိတိ ပတ္တိ၊ [ပဒဓာတ်+တိ ပစ္စည်း။] ပတ္တိဝေ+ပတ္တိကော၊ သွတ္ထဲ ၌ က ပစ္စည်း၊ဤသို့ ကစ္စည်း ဘာသာဋီကာ ယေန ဝါ သံသဋ္ဌ စသော သုတ်အဖွင့်၌ ဆရာမြတ်တို့ ကြံတော်မူသည်။

အမှာ။ ။ဤနေရာ၌ ‘‘ပတ္တိကာ’’ဟု ဗဟုဝုစ် ဖြစ်သောကြောင့် ‘‘ပဒ္ဓန္တိတိ ပတ္တိ၊ ပတ္တိယေဝ+ပတ္တိကာ’’ဟု ပြုပါ။ [ယာဝတိကာ ပုဒ်ပြီးပုံကို ကစ္စည်းဘာသာဋီကာ ယဒနု သုတ်ကြီးအဖွင့်၌ ပြထားပြီ။] ခြေလျင် စစ်သားဟော ပတ္တိ ပုဒ်၏ဝစနတ္ထကို အဘိဓာနပွဒီပိကာသူစိ ၌ တမျိုးပြုသည်။

အာနိသံသံ၊ အကျိုးကိုလည်းကောင်း။ ပကာသေသိ၊ ထင်ရှားပြတော်မူပြီ။ [သံကိလေသ်၏ အခြားအနက်များကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။]

ယဒါ၊ အကြောင်အခါ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ တေ၊ ထို ခဏ္ဍာနှင့် တိသဒ္ဒါကို။ ကလ္လစိတ္တော၊ အာထက် ဒေသနာ၏ တည်ရာ အဖြစ်သို့ ရောက်သဖြင့် ခံသောစိတ်ရှိသည်တို့ကိုလည်းကောင်း။ ဝါ၊ အသဒ္ဓိယ စသည့်ဆောဂါ ကင်း စင်ကွာသဖြင့် ကျန်းမာသော စိတ်ရှိသည်တို့ကိုလည်းကောင်း။ မုဒုစိတ္တော၊ ဒိဋ္ဌိမာန စသည့်စုစု ကင်းစင်မှုကြောင့် နူးညံ့သော စိတ်ရှိသည်တို့ကိုလည်းကောင်း။ ဝိနီဝရဏစိတ္တော၊ ကာမစ္ဆန္ဒ စသည်ခပင်း နီဝရဏမှ ကင်းသော စိတ်ရှိသည်တို့ကိုလည်းကောင်း။ ဥဒဂ္ဂစိတ္တော၊ သမ္မာပဋိပတ်၌ မှန်မြတ်သော ပီတိပါမောဇ္ဇနှင့် ယှဉ်သည့်အတွက် တက်ကြွသော စိတ်ရှိသည် တို့ကိုလည်းကောင်း။ ပသန္နစိတ္တော၊ သဒ္ဓါစည်ပင်သဖြင့် ကြည်လင်သော စိတ်ရှိသည်တို့ကိုလည်းကောင်း။ အုညာသိ၊ သိတော်မူပြီ။ [ကလ္လစိတ္တ စသည်တို့၏ အဖုံ့ကို မဟာဝဂ္ဂ ယသပဗ္ဗဇ္ဇာကထာအဖုံ့ သာရတ္ထဋီကာမှ ယူ၍ သိလက္ခန် ပါဠိတော်နိဿယ အမွှဋ္ဌသုတ် ဗုဒ္ဓုပသက်မနကထာ-၌ ပြထားပြီ။]

အထ၊ သိတော်မူပြီးရာ ထိုအခါ၌။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ ဘုရားရှင်တို့၏။ သာမုက္ကံသိကာ၊ ကိုယ်တော်တိုင် ထုတ်ပြတော် မူအပ်သော။ ယာ ဓမ္မဒေသနာ၊ အကြောင် တရားဒေသနာတော်သည်။ (အတ္ထိ။) တံ၊ ထို တရားဒေသနာတော်ကို။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခသစ္စာကိုလည်းကောင်း။ သမုဒယံ၊ ကိုလည်းကောင်း။ နိရောဓံ၊ ကိုလည်းကောင်း။ မဂ္ဂံ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ပကာသေသိ၊ ပြီ။ [သာမုက္ကံသိကဒေသနာတော်ကို ပြတော်မူလိုသောကြောင့် ဒုက္ခံ စသည်ကို မိန့်တော်မူသည်။]၉၊

သေယျထာ ပိ၊ ကား။ သုဒ္ဓံ၊ စင်ကြယ်သော။ အပဂတ္တ ကာဠကံ၊ ကင်းသော အညစ်အကြေးရှိသော။ ဝတ္ထံ၊ အဝတ်သည်။ သမ္မဒေဝ၊ကောင်း စွာသာလျှင်။ ရဇနံ၊ ဆိုးရည်ကို။ ပဋိဂ္ဂဏှေယျ (သေယျထာပိ)၊ခံယူနိုင်ရာ သကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ၊ ဤအတူသာလျှင်။ ရာဇပုတ္တာဿ၊ သော။ ခဏ္ဍဿ၊ ၏ လည်းကောင်း။ပ။ တသ္မိံ ယေဝ အာသနေ၊ ထိုနေရာ၌ပင်။ ဝိရဇံ၊ ကင်း

၁။ အမှာ။ ။ဝိရဇံ ဝိတမလံ တို့၏ အနက်ကို သိလက္ခန် သာမညဖလ သုတ္တန္တကထာအတိုင်း ပေးထားပါသည်။ သိလက္ခန် သာမည ဖလသုတ် ပါဠိတော်နိဿယ အဆုံးနား၌လည်း မဟာဝဂ္ဂ၊ ဓမ္မစက္က ပဝတ္တန ကထာအဖွင့် သာရတ္ထဋီကာအတိုင်း အနက်အမျိုးမျိုးကို ပြထားပြီ။ ဓမ္မစက္ကုပ္ပဒ်၏ အနက်ကိုလည်း သိလက္ခန် အဋ္ဌကထာ ဋီကာနှင့် မဟာ၀ါ သာရတ္ထတို့ ဖွင့်သည့်အတိုင်း သိလက္ခန် သာမည ဖလသုတ် ပါဠိတော် အဆုံးနား၌ အကျယ်ပြထားပြီ။

သော ရာဂအစရှိသော မြူရှိသော။ ဝါ၊ ရာဂအစရှိသော မြူမှကင်းသော။ ဝီတမလံ၊ ကင်းသော ရာဂအစရှိသော အညစ်အကြေးရှိသော။ ဝါ၊ ရာဂအစရှိသော အညစ်အကြေးမှကင်းသော။ ဓမ္မစက္ခု၊ သစ္စာလေးပါးတရားတို့၌ သိမြင်တတ်သော သောတာပတ္တိ ဉာဏ်မျက်စိသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပြီ။ (ကိံ။) ယံကိဉ္စိ၊ အမှတ်မရှိ ကြွင်းမဲ့ဥသုံ အလုံးစုံသော အကြင်တရားသည်။ သမုဒယဓမ္မံ၊ ဖြစ်ခြင်းသဘောရှိ၏။ သဗ္ဗံ၊ အလုံ စုံသော။ တံ၊ (ဖြစ်ခြင်းသဘောရှိသော)ထိုတရားသည်။ နိရောဓဓမ္မံ၊ ချုပ်ပျက်ခြင်းသဘောရှိ၏။ ဣတိ (ဥဒပါဒိ။)

၇၆။ ။တေ၊ ထို ခဏ္ဍနှင့် တိဿတို့သည်။ ဒိဋ္ဌဓမ္မာ၊ မြင်အပ်ပြီးသော သစ္စာလေးပါးတရား ရှိကုန်သည်။ ပတ္တဓမ္မာ၊ ရောက်အပ်ပြီးသော သစ္စာလေးပါး တရားရှိကုန်သည်။ ဝိဒိတဓမ္မာ၊ သိအပ်ပြီးသော သစ္စာလေးပါး တရားရှိကုန်သည်။ ပရိယောဂါဋ္ဌဓမ္မာ၊ ထက်ဝန်းကျင် သက်ဝင်အပ်ပြီးသော သစ္စာလေးပါး တရားရှိကုန်သည်။ တိဏ္ဏ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ လွန်မြောက်အပ်ပြီးသော ဝိစိကိစ္ဆာရှိကုန်သည်။(ဝိစိကိစ္ဆာကို လွန်မြောက်ပြီးကုန်သည်။) ဝိဂတကထံ ကထာ၊ ကင်းသော အဘယ်သို့ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်နည်းဟုပြောဆိုကြောင်း ဝိစိကိစ္ဆာရှိကုန်သည်။ (အဘယ်သို့ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်နည်း ဟုပြောဆိုကြောင်း ဝိစိ ကိစ္ဆာမှ ကင်းကုန်သည်။) သတ္ထု သာသနေ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာတော်၌။ ဝေသာရဇ္ဇပတ္တာ၊ ကင်းသော ကြောက်ရှံ့ခြင်းရှိသူ၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်သည်။ ဝါ၊ ကြောက်ရှံ့ခြင်းကင်း ရဲတင်းသူ၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်သည်။ အပရပ္ပစ္စယာ၊ မိမိမှတပါး အခြားသူဟူသော ယုံကြည်ထိုက်သူ မရှိကုန်သည်။ (မိမိမှတပါး အခြားသူကို ယုံကြည်စရာမလိုကုန်သည်။) (ဟုတ္ဝာ။)။ပ။ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ တေဒဝေါစုံ။ (ကိံ။)

၁။ (ဝိဂတကထံ ကထာ။ ။ဤပုဒ်၏ ဝစနတ္ထကို သီလကွန် ဘာသာဋီကာ သာမညဖလသုက် နီဝရဏ ပဟာနကထာ အဆုံးနား၌ ပြထားပြီ။ "ကင်းသော သို့လော သို့လော တွေးတော ယုံမှားခြင်း ရှိကုန်သည်။ ဝါ၊ သို့လော သို့လော တွေးတော ယုံမှားခြင်း ဝိစိကိစ္ဆာမှ ကင်းကုန်သည်" ဤသို့ အဓိပ္ပါယ်နက် ပေးပါ။

၂။ အပရပ္ပစ္စယာ။ ။သတ္ထုသာသနာ (ဘုရားရှင်၏ သာသနာတော်) ဟူသည် အချုပ်အားဖြင့် သီသ သမာဓိ ပညာတည်း။ အရှင်ခဏ္ဍနှင့် အရှင်တိဿတို့သည် ဒိဋ္ဌဓမ္မ (သစ္စာလေးပါးတရားကို သိမြင်ပြီးသူများ) ဖြစ်ပေရာ မဂ္ဂသစ္စာတွင် ပါဝင်သော သီလ သမာဓိ ပညာသာသနာတော်ကို သန္ဒိဋ္ဌိက (ကိုယ်တိုင်တွေ့မြင်အပ်ပြီး) ဖြစ်တော့၏။ ထို့ကြောင့် "အပရပ္ပစ္စယ၊ မိမိမှတပါး အခြားယုံကြည်ထိုက်သူ မရှိတော့။မိမိနှင့်

ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ အဘိက္ကန္တံ၊ အလွန် နှစ်သက်အပ်ပါပေစွ။ ဝါ၊ အလွန်ကောင်းပါပေစွ။ ဘန္တေ။ အဘိက္ကန္တံ၊ စွ။[ဤပုဒ်၌ အနက်အမျိုးမျိုးပေးပုံကို သီလက္ခန်ပါဋ္ဌိတော် နိဿယ သာမညဖလသုတ် ဥပါသကတ္တပဋိဝေဒနာကထာဝယ် အဖွင့်နှင့်တကွ ပြခဲ့ပြီ။] ဘန္တေ။ သေယျထာပိ၊ ကား။ နိက္ကုဇ္ဇိတံ၊ တစုံတယောက်မှောက်ထားအပ်သော အိုးခွက်ကို။ ဝါ၊ အလိုအလျောက် မှောက်နေသော အိုးခွက်ကို။ ဥက္ကုဇ္ဇေယျ သေယျထာပိ ဝါ၊ လှန်ပြလိုက်သကဲ့သို့လည်းကောင်း။ ပဋိစ္ဆန္နံ၊ မြက် သစ်ရွက်စသည်တို့ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းအပ်သော အရာဝတ္ထုကို။ဝိဝရေယျ သေယျထာပိ ဝါ၊ဖွင့်ပြလိုက်သကဲ့သို့လည်းကောင်း။မူဋ္ဌဿ၊အရပ်မျက်နှာတို့၌ တွေဝေနေသူအား။(မျက်စိလည်လမ်းမှားနေသူအား။) မဂ္ဂံ၊ လမ်းဖြောင့်လမ်းမှန်ကို။ အာစိက္ခေယျ သေယျထာပိ ဝါ၊ ပြောပြလိုက်သကဲ့သို့လည်းကောင်း။ စက္ခုမန္တော၊ ပသာဒစက္ခုရှိသူတို့သည်။(ကောင်းသောမျက်စိရှိသူ မျက်စိမြင်သူတို့သည်။) ရူပါနိ၊ရူပါရုံတို့ကို။ ဒက္ခန္တိ၊ မြင်နိုင်ကြလိမ့်မည်။ ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ အန္ဓကာရေ၊ အမိုက်မှောင်၌။ တေလပဇ္ဇောတံ၊ ဆီမီးအလင်းရောင်ကို။ ဓာရေယျ သေယျထာပိ ဝါ၊ ညှိထွန်း ဆောင်ပြလိုက်သကဲ့သို့လည်းကောင်း။ [ဆီဟူသော မှီရာရှိသော အလင်းရောင်ကို"တေလပဇ္ဇောတ"ဟု ခေါ်သည်။] ဧဝမေဝံ၊ ဤ့အတူပင်။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ အနေကပရိယာယေန၊ တပါးမက များစွာသောအကြောင်းဖြင့်။ (ပရိယာယ် အမျိုးမျိုးဖြင့်။) ဓမ္မော၊ တရားတော်ကို။ ပကာသိတော၊ ထင်ရှားပြအပ်ပါပေပြီ။

ဘန္တေ။ ဧတေမယံ၊ ထို့တပည့်တော်တို့သည်။ဘဂဝန္တံ၊ကိုလည်းကောင်း။ ဓမ္မဉ္စ၊ တရားတော်ကိုလည်းကောင်း။ သရဏံ၊ ကိုးကွယ်ရာဟူ၍။ ဂစ္ဆာမ၊ ဆည်းကပ်ပါကုန်၏။ ဝါ၊ ဉာဏ်ဖြင့်သိမှတ်ပါကုန်၏။ [သံဃာတော် မရှိသေး

သာသနာတော်၏အကြား၌ အခြားလူတယောက် မရှိတော့။ သာသနာတော်ကို မိမိကိုယ်တိုင် သိ၍ ယုံကြည်သူဖြစ်သည်။ အပြောကောင်း အဟောကောင်းသော သူတပါးကြောင့် ယုံကြည်ခြင်းမဟုတ်—ဟူလို။

၂။ မှတ်ချက်။ ။သစ္စာလေးပါးသိမြင်၍ သောတာပန်ဖြစ်ပြီးသော ဥပါသကာ ဥပါသိကာနှင့်ရဟန်းတော်များသည် မြတ်စွာဘုရားကိုလည်းကောင်း၊ မဂ်တရား ဖိုလ်တရား နိဗ္ဗာန်တရားနှင့်တကွ ဘုရားရှင်စကားတော်များကိုလည်းကောင်း၊ အရိယာသံဃာများကိုလည်းကောင်း ရိုသေလေးမြတ် ဆည်းကပ်ကြပြီးလျှင် ဥပါသကာ ဥပါသိကာမများက အဘိက္ကန္တံ ဘန္တေ စသည်ဖြင့် လျှောက်ကာ သရဏဂုံတည်ကြသည်။ တချို့သော ဥပါသကာများကား ရှင်ရဟန်းအဖြစ်ကို တောင်းပြီးလျှင် ရှင်ရဟန်းပြုကြသည်။ [ထိုထို ပါဋ္ဌိတော်များကို သတိပြုပါ။]

သောကြောင့် "သံသဥ္ဇ" ပုဒ် မပါ။] ဘန္တေ။ မယံ၊ တို့သည်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ သန္တိကေ၊ အထံတော်၌။ ပဗ္ဗဇ္ဇံ၊ ရှင့်အဖြစ်ကို။ လဘေယျာမ၊ ရလိုပါ ကုန်၏။ (ရကြပါရစေ။)ဥပသမ္ပဒံ၊ မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်ကို။ လဘေ ယျာမ။ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်ကုန်ပြီ။

၇၇။ ဘိက္ခဝေ။ပ။အလတ္ထုံ၊ ရကုန်ပြီ။ [ဟေဘိက္ခုရဟန်းအဖြစ်ကို ရကြ သည်။] တေ၊ ထို ခဏ္ဍနှင့်တိဿတို့ကို။ပ။ဘဂဝါ။ ဓမ္မိယာ၊ တရားရှိသော်။ ကထာယ၊ စကားဖြင့်။ သန္ဒဿေသိ၊ ဤဘဝလောက နောက်လောကဟု ခေါ်ရစဉ်လာ ခန္ဓာ ၅-ပါးဟူသော အကြောင်းအရာကို ကောင်းစွာမြင် စေတော်မူပြီ။ (ကောင်းစွာ ပြတော်မူပြီ။) သမာဒပေသိ၊ ကုသိုလ်တရားတို့ ကို ကောင်းစွာယူစေတော်မူပြီ။ (ဆောက်တည်စေတော်မူပြီ။) သမုတ္တေဇေသိ၊ ကုသိုလ်တရားတို့၌ ကောင်းစွာထက်သန်စေတော်မူပြီ။ ဝါ၊ သံဝေဂဉာဏ် ရင့်သန်စေတော်မူပြီ။ သမ္ပဟံသေသိ၊ ရအပ်ပြီးသောဂုဏ်ဖြင့် ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် ရွှင်လန်းစေတော်မူပြီ။

သခ်ါရာနံ၊ တို့၏။ အာဒီနဝံ၊ အပြစ်ကိုလည်းကောင်း။ သြကာရံ၊ ယုတ် ညှံပုံကိုလည်းကောင်း။ သံကိလေသံ၊ နှိပ်စက်ပုံကိုလည်းကောင်း။ ဝါ၊ ပူပန် စေပုံကိုလည်းကောင်း။ [၇၅-၌လည်း အနက်ရေးခဲ့ပြီ၊ ထို၌ ပထမမဂ်ကို ရဖို့ရာ ကာမဂုဏ်တို့၏အပြစ်ကို ဟောတော်မူ၏၊ ဤ၌ အထက်မဂ်သုံးပါး ကို ရဖို့ရာ သခ်ါရတို့၏ အပြစ်ကို ဟောတော်မူသည်။] နိဗ္ဗာနေ၊ နိဗ္ဗာန်၌။ အာနိသံသံ၊ အကျိုးကိုလည်းကောင်း။ ပကာသေသိ၊ ထင်ရှားပြတော်မူပြီ။

တေသံ၊ ထို ခဏ္ဍနှင့် တိဿတို့၏။ (စိတ္တာနိ-၌ စပ်။) ဝါ၊တို့ကို။(သန္ဒဿိယ မာနာနံ-စသည်၌စပ်။) ။ပ။ ဘဂဝတာ၊သည်။ (မြတ်စွာဘုရားက။)ဓမ္မိယာ။ ကထာယ၊ ဖြင့်။ သန္ဒဿိယမာနာနံ၊ ဤဘဝလောက နောက်လောကဟု ခေါ်ရစဉ်လာ ခန္ဓာ ၅-ပါးဟူသော အကြောင်းအရာကို ကောင်းစွာရှုမြင် စေအပ်ကုန်လတ်သော်။ (ကောင်းစွာ ပြအပ်ကုန်လတ်သော်။ သမာဒပိယ

၁။ အလတ္ထုံ။ ။လဘဓာတ်+အဇ္ဇတနီဥိဝိဘတ်၊ "လဘသ္မံာ ဤ ဇုံနံ ထ္ထ ထ္ထံ" သုတ်၏အစီအရင်ကို နည်းမှီး၍ သုတ်ကြီးဖြင့် ဥံကို ထ္ထုံ၊ ဓာတွန်(ဘ်)ကိုချေပါ။ ကျေးဇူးရှင်ဆရာတော်၏ မောဂ္ဂလ္လာန်နိဿယသစ်၌ မူမောဂ္ဂလ္လာန် တျာဒိကဏ္ဍ(၇၃) သုတ်ကိုမှီး၍ တနည်းရုပ်ပြီးစေတော်မူသည်။ [မောဂ္ဂလ္လာန်နိဿယသစ် တျာဒိကဏ္ဍ စာမျက်နှာ-၃၆၃၊ ၃၆၄။]

၂။ သန္ဒဿေသိစသည်။ ။ဤပုဒ်တို့၏အနက်ကို ဤအဌကထာအတိုင်း ပေးပါ သည်။ ပါရာဇိက ဝေရဉ္ဇကဏ္ဍဌကထာ ဇိုကာတို့၌ကား တနည်းဖွင့်ထားပါသည်။

မာနာနံ၊ ကုသိုလ်တရားတို့ကို ကောင်းစွာယူစေအပ်ကုန်လတ်သော်။ သမုတ္တေဇိယမာနာနံ၊ ကုသိုလ်တရားတို့၌ ကောင်းစွာ ထက်သန်စေအပ်ကုန်လတ်သော်။ ဝါ၊ သံဝေဂဉာဏ်ရင့်သန်စေအပ်ကုန်လတ်သော်။ သမ္ပဟံသိယမာနာနံ၊ ရအပ်ပြီးသောဂုဏ်ဖြင့် ကောင်းစွာအပြားအားဖြင့် ရွှင်လန်းစေအပ်ကုန်လတ်သော်။ န စိရသေဝ။ပ။[ပုဒ်စဉ် ၆၃-ဒုတိယဘာဏဝါရ အဆုံး၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ။] စိတ္တာနိ၊ တို့သည်။ ဝိမုစ္စိံသု၊ လွတ်ကုန်ပြီ။

မဟာဇနကာယပဗ္ဗဇ္ဇာ

၇၈။ ဘိက္ခဝေ။ပ။အသောသိ။ [ပုစ်စဉ် ၅၅-၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ။] (ကိံ။) ဝိပဿီ။ပ။ ဗန္ဓုမတိံ။ ရာဇဓာနိံ၊ သို့။ အနုပ္ပတ္တော၊ အစဉ်ရောက်တော်မူလာသည်။ (ဟုတ္ဝာ။) ခေမေ မိဂဒါယေ၊ ၌။ ဝိဟရတိ ကိရ၊ သီတင်းသုံးတော်မူနေသတဲ့။ ရာဇပုတ္တော၊ သော။ ခဏ္ဍော စ၊ သည်လည်းကောင်း။ပ။အနဂါရိယံ၊ သို့။ ပဗ္ဗဇိတာ ကိရ၊ ကပ်ရောက်ကုန်သတဲ့။ ဣတိ၊ ဤ သို့ကြားပြီ။ [ကေသမဿုံ စသောပုဒ်တို့၏ အနက်ကို ၅၄-၌ ရေးခဲ့ပြီ။]

သုတ္ဝာန၊ ကြောင့်။ နေသံ၊ ရှစ်သောင်းလေးထောင်သော လူတို့၏။ ဧတံ၊ ဤအကြံသည်။ (ဤသို့ စဉ်းစားခြင်းသည်။) အဟောသိ။ (ကိံ။) န ဟိ နူန။ပ။မယန္တိ။ [၅၅-၌ ရေးခဲ့ပြီ။] ဘိက္ခဝေ။ အထခေါ၊ ၌။ (အကြံ ဖြစ်ပြီးရာ ထိုအခါ၌။) သော မဟာဇနကာယော၊ သည်။ (တာနိ) စတုရာသီတိ ပါဏသဟဿာနိ၊ တို့သည်။ပ။ နိက္ခမိတ္ဝာ။ ယေန၊ အကြင်အရပ်၌။ ခေမော မိဂဒါယော (အတ္ထိ။) ယေန၊ ၌။ အရဟံ။ပ။ ဘဂဝါ

၁။ ယေန ခေမော မိဂဒါယော ယေန စိပဿီ။ ။ဤသို့ အနိယမ နှစ်ဝါကျ ရှိ၍ နိယမ ကား ''တေနုပသက်မိံသု''ဟု တဝါကျသာ ရှိ၏။ ထိုသို့ ရှိရာ၌ အနိယမ ယေန သဒ္ဒါ နှစ်ပုဒ်ဖြင့် ပြအပ်သောအနက်ကို နိယမ တေန သဒ္ဒါ တခုတည်းဖြင့် ပြန်၍ ညွှန်ပြနိုင် စွဲနိုင်၏။ တို့ကြောင့် ''တေန၊ ခေမ မိဂဒါဝုန်ဝယ် မြတ်စွာဘုရား ရှိတော်မူရာ ထိုအရပ်သို့''ဟု ပေးပါသည်။

သာဓက။ ။ယေသံ သခ်တ ဓမ္မာနံ, ယေဓမ္မာ ပစ္စယာ ယထာ၊ တံ ဝိဘာဂ မိဟေ ဒါနိ, ပဝက္ခာမိ ယထာရဟံ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ ပစ္စည်းပိုင်း။ ဤ၌ ယေသံ သခ်တဓမ္မာနံ၊ ယေဓမ္မာ ပစ္စယာ၊ ယထာ-ဟု ယ သဒ္ဒါ သုံးပုဒ်ဖြင့် ညွှန်ပြ အပ်သော အနက်ကို ''တံ ဝိဘာဂံ''ဟု ပြန်စွဲသည်။

(အတ္ထိ။) တေန၊ ခေမ မိဂဒါဝုန်ဝယ် ဝိပဿီ မြတ်စွာဘုရားရှိရာ ထိုအရပ်သို့။ ဥပသက်မိ ံသု၊ သွားကုန်ပြီ။ပ။နိသီဒိ ံသု။

၇၉။ ။တေသံ။ပ။ နိရောဓဓမ္မန္တိ။ [၇၅-၌ ရေးခဲ့ပြီ။]

၈၀။ ။တေ ဒိဋ္ဌဓမ္မာ။ပ။ဥပသမ္ပဒန္တိ။ [၇၆-၌ ရေးခဲ့ပြီ။]

၈၁။ ။အလတ္ထံ၊ ခေါ။ပ။ဝိမုစ္စိ ံသု။ [၇၇-၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ။ ဟေဘိက္ခု၊ ရဟန်းအဖြစ်ကို ရကြ၏၊ ဤသူတို့သည် လူ့ဘဝတုန်းက အရှင်ခဏ္ဍနှင့် အရှင်တိဿတို့၏ အလုပ်အကျွေး တပည့်များတည်း။]

ပုရိမပဗ္ဗဇိတာနံ ဓမ္မာဘိသမယ

၈၂။ ။ဘိက္ခဝေ။ ပုရိမာနိ၊ ရှေး၌ ဖြစ်ကုန်သော။ တာနိ စတုရာသီတိ ပဗ္ဗဇိတ သဟဿာနိ၊ ထို ရှစ်သောင်း လေးထောင်သော ရဟန်းတို့သည်။ အဿောသုံ။ (ကိ ံ။) ဝိပဿီ။ပ။ဝိဟရတိ ကိရ၊ သတဲ့။ ဓမ္မဥ္ဇ၊ ကိုလည်း။ ဒေသေတိ ကိရ၊ ဟောတော်မူသတဲ့။ ဣတိ (အဿောသုံ။) [ဤ ပုဂ္ဂိုလ်များကား ဝိပဿီ ဘုရားလောင်းကို အတုလိုက်၍ တောထွက်ကာ ရဟန်းပြုခဲ့သော အမျိုးသားတို့တည်း၊ ဤသူတို့လည်း ဝိပဿီဘုရားရှင် အထံမှ အနုပုဗ္ဗိကထာကို နာရ၍ တရားထူးရကာ ရှင်ရဟန်းအဖြစ်ကို ခွင့်တောင်းကြသောအခါ ဘုရားရှင်က ဟေဘိက္ခု၊ အဖြစ်ဖြင့် ရဟန်းပြုပေးတော်မူပြီးနောက် မကြာမီပင် ရဟန္တာဖြစ်ကြသည်။]

အမှာ။ ။ဤပါဠိတော်၌ စတုရာသီတိ ပဗ္ဗဇိတသဟဿာနိဟု ဟောတော်မူ၏။ နောက်နား၌ "လဘေယျာမ မယံ ဘန္တေ။ပ။ ပဗ္ဗဇ္ဇံ" ဟု နောက်ထပ် ပဗ္ဗဇ္ဇာကို ခွင့်တောင်း၏။ထို့ကြောင့် ရှေပဗ္ဗဇ္ဇာကို "ဗာဟိရက ပဗ္ဗဇ္ဇာ၊ ဝါ-ရသေ့အဖြစ်" ဟု မှတ်ပါ။

ပါဠိတော်။ ။ယာစာဝုသော ဝိသာခ သမ္မာဝါစာ၊ ယော စ သမ္မာကမ္မန္တော၊ ယော စ သမ္မာအာဇီဝေါ၊ ဣမေ ဓမ္မာ သီလက္ခန္ဓေ သင်္ဂဟိတာ။—မဇ္ဈိမ မူလပဏ်၊ ၅--ဝဂ်၊ ၄-သုတ်။ ဤပါဠိ၌လည်း နည်းတူ။

တနည်း။ ။ယေန၊ ၌။ ခေမော မိဂဒါယော (အတ္ထိ။) တေန၊ ခေမ မိဂဒါဝုန်ရှိရာ ထိုအရပ်သို့လည်းကောင်း။ ယေန၊ ၌။ ဝိပဿီ။ပ။ (အတ္ထိ။) တေန၊ ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရားရှိရာ ထိုအရပ်သို့လည်းကောင်း။ ဥပသက်မိ ံသု။ ဤသို့လည်း နိယမတခုတည့်၍ ဆရာမြတ်ကို အနက်ပေးတော်မူ ကြသည်။

စာရိကာ အနုဇာနန

၈၆။ ။ဘိက္ခဝေ။ တေန ခေါ ပန သမယေန၊ ၌။ ဗန္ဓုမတိယာ၊ သော။ ရာဇဓာနိယာ၊ ၌။ မဟာဘိက္ခုသံဃော၊ များစွာသော ရဟန်း အပေါင်းသည်။ အဌသဋ္ဌိဘိက္ခုသတသဟဿံ၊ရဟန်းပေါင်း ခြောက်သန်း ရှစ်သိန်းသည်။ ပဋိဝသတိ၊ နေ၏။ ဘိက္ခဝေ။ အထ ခေါ၊ ၌။ (ဘုရားဖြစ်ပြီးရာ အခါမှ ခုနစ်နှစ် ခုနစ်လ ခုနစ်ရက်လွန်ရာ ထိုအခါ၌။)အရဟတော ။ပ။ ဘဂဝတော၊ ၏။ (စေတသော–၌ စပ်။) ဝါ၊ သည်။ ရဟော ဂတဿ- ၍။ ပဋိသလ္လီနဿ၊ စဉ်။ ဧဝံ စေတသော ပရိဝိတက္ကော ဥဒပါဒိ။ (ကိံ။) [၅၆–၌ ရေးခဲ့ပြီ။]

ဧတရဟိ၊ ၌။ ဗန္ဓုမတိယာ၊ သော။ ရာဇဓာနိယာ၊ ၌။ မဟာ၊ များ စွာသော။ ဘိက္ခု သံဃော၊ သည်။ အဌသဋ္ဌိဘိက္ခုသတသဟဿံ၊ သည်။ ပဋိဝသတိ၊ ၏။ အဟံ၊ သည်။ ဘိက္ခူ၊ တို့ကို။ ယံ နူန အနုဇာနေယျံ၊ အကယ်၍ ခွင့်ပြုရပါမူကား ကောင်းလေစွ။ (ကိံ၊ အဘယ်သို့ ခွင့်ပြုမည် နည်း။) ဘိက္ခဝေ။ ဗဟုဇနဟိတာယ၊ များစွာသော လူအပေါင်းတို့၏ စီး ပွား အလို့ငှာ။ ဗဟုဇနသုခါယ၊ များစွာသော လူအပေါင်း၏ ချမ်းသာ ခြင်းငှာ။ လောကာနုကမ္ပာယ၊ သတ္တလောကကို သနား စောင့်ရှောက် ချီး မြှောက်ခြင်းငှာ။ ဒေဝမနုဿာနံ၊ နတ်လူတို့၏။ အတ္ထာယ၊ အကျိုးငှာ။ ဟိတာယ၊ စီးပွားအလို့ငှာ။ သုခါယ၊ ချမ်းသာခြင်းငှာ။ စာရိကံ၊ ဒေသ စာရီကို။ (ထိုထိုအရပ်၌ လှည့်လည်ခြင်းကို။) စရထ၊ လှည့်လည်ကြကုန် လော့။ ဧကေန၊ တလမ်းတည်းဖြင့်။ ဒွေ၊ နှစ်ပါးတို့သည်။ မာ အဂမိတ္ထ၊ မသွားကြနှင့်။

ဘိက္ခဝေ။ အာဒိကလျာဏံ၊ အစ၌လည်း ကောင်းသော။ မဇ္ဈေကလျာ ဏံ၊ အလယ်၌လည်း ကောင်းသော။ ပရိယောသာနကလျာဏံ၊အဆုံး၌လည်း ကောင်းသော။ သာတ္ထံ၊သတိပဋ္ဌာန် စသော အနက် အဓိပ္ပါယ်နှင့်လည်း တကွ ဖြစ်သော။ သဗျဉ္ဇနံ၊ သိထိလ ဓနိတ စသော သဒ္ဒါနှင့်လည်းတကွဖြစ်သော။ ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ၊ထည့်သွင်းဖို့ရန်အနက်ကောင်းလည်းမကျန် စွန့်ပစ်ဖို့ရာ အနက်

၁။ သာတ္ထံ စသည်။ ။သာတ္ထံ သဗျဉ္ဇနံ စသည်တို့၏ အနက်ကို သီလက္ခန် သာ မညဖလ သုတ္တဋ္ဌကထာ အတိုင်း ပေးပါသည်။ သီလက္ခန် အဋ္ဌကထာ အလို အာဒိ ကလျာဏံ အစ ပရိသုဒ္ဓံ အဆုံးခုနစ်ပုဒ်လုံးသည် ဓမ္မံ၏ဝိသေသနချည်းတည်း။ဗြဟ္မစရိယံ အရလည်း သာသနဗြဟ္မစရိယ တမျိုးကိုသာ ယူသည်။ [ဤစကား အရ ဒေသေထ ဘိက္ခဝေ။ပ။ ပရိသုဒ္ဓံသည် တဝါကျ၊ဗြဟ္မစရိယံ ပကာသေထသည် တဝါကျ-ဟုခွဲပါ။]

ည်စ်လည်း မပါတော့သဖြင့် အလုံးစုံ ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စုံသော။ ပရိသုဒ္ဓံ၊ လာဘာသက္ကာ မင့ဲပါပဲ မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သဖြင့် ထက်ဝန်းကျင်စင်ကြယ်သော။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေထ၊ ဟောကြကုန်လော့။ (ဓမ္မံ၊ ကို။ဒေသေန္တာ၊ဟောကုန်လျက်။ ဝါ၊ ဟောကြယင်းပင်။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ သိက္ခာသုံးရပ် သိမ်းယူအပ်သည့် မြတ်သော အကျင့်ဖြစ်သော သာသနဗြဟ္မစရိယကို။ ပကာသေထ၊ ထင်ရှားပြကြကုန်လော့။

သန္တိ။ပ။အညာတာရော။ [၆၆-ဌ် ရေးခဲ့ပြီ။] အပိ စ၊ သို့သော်လည်း။ (သို့ရာတွင်။) ဆန္နံ ဆန္နံ ဝဿာနံ၊ ခြောက်နှစ် ခြောက်နှစ်တို့၏။ အစ္စယန၊ လွန်ရာ အခါ၌။ ဗန္ဓုမတီ၊ သော။ ရာဇဓာနီ၊ သို့။ ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသာယ၊ ပါတိမောက်ကို ရွတ်ပြခြင်းငှာ။ ဥပသင်္ကမိတဗ္ဗာ၊ ချဉ်းကပ်ထိုက်၏။ (ပြန်လာထိုက်၏။) ဝါ၊ ချဉ်းကပ်ရမည်။ (ပြန်လာရမည်။) ဣတိ၊ ဤသို့ ခွင့်ပြုရပါမူ ကား ကောင်းလေစ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ အကြံတော်ဖြစ်ပြီ။ [ဣတိ ဟလုံး အကျေကြံပါ။]

၈၇။ ။ဘိက္ခဝေ။ အထ ခေါ၊ ၌။(ဝိပဿီဘုရားရှင်၏ အကြံတော် ဖြစ်ရာ ထို အခါ၌။) အညတရော။ မဟာဗြဟ္မာ၊ သည်။[တရားဟောဖို့ရာ တောင်းပန်သော ဗြဟ္မာပင်တည်း။]။ပ။အဝေါစ။ ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။

ပါရာဇိကအဋ္ဌကထာနည်း။ ။ပါရာဇိကဋ္ဌ၊ ဝေရဉ္ဇကဏ္ဍဋ္ဌကား တမျိုးဖွင့်၏၊ ထိုဋ္ဌ အာဒိကလျာဏံ မဇ္ဈေကလျာဏံ ပရိယောသာနကလျာဏံ သုံးပုဒ်သည် ဓမ္မံ၏ ဝိသေသန၊ သာတ္ထံ သဗ္ယဉ္ဇနံ ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ ပရိသုဒ္ဓံ လေးပုဒ်သည် ဗြဟ္မစရိယံ၏ ဝိသေသန အဖြစ်ဖြင့် ဖွင့်၏။ ဗြဟ္မစ ိယအရကိုလည်း သာသနဗြဟ္မစရိယ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယ နှစ်မျိုးလုံး ယူသည်။

အနက်ပေး။ ။အာဒိကလျာဏံ+သေော။ပ။ပရိယောသာန ကလျာဏံ၊သေော။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေထ၊ ကုန်လော့။(ဓမ္မံ ဒေသေန္တာ။ သာတ္ထံ၊ အနက်အဓိပ္ပါယ် တိုက်ရိုက် အဂျိုး အဆက်ဆက်အကျိုးနှင့်လည်း တကွဖြစ်သော။ သဗ္ယဉ္ဇနံ၊ သိထိလ ဓနိတ စသောသဒ္ဒါ နက်နဲသော အဓိပ္ပါယ်ကိုပင် ပေါ်လွင်အောင် ပြနိုင်သောသဒ္ဒါနှင့်လည်း တကွဖြစ်သော။ ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ၊ ထည့်သွင်းဖို့ရန် အနက်ကောင်းမကျန်တော့သဖြင့် အလုံးစုံ ထက်ဝန်းကျင်ပြည့်စုံသော။ ပရိသုဒ္ဓံ၊ စွန့်ပစ်ဖို့ရာ အနက်ညစ်မပါတော့သဖြင့် ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ သိက္ခာသုံးရပ် သိမ်းယူအပ်သည့် မြတ်သူတို့၏ အကျင့်ဖြစ်သော သာသနဗြဟ္မစရိယ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယကို။ ပကာသေထ၊ကုန်လော့။

အမှာ။ ။သုတ္တန်ဋ္ဌကထာနှင့် ဝိနယဋ္ဌကထာတို့ အဖွင့်ချင်းမတူပုံကို ကိုက်ဆိုင်ကြည့်ပါ။ သိလက္ခန္ဓစသော သုတ္တန်ပါဠိတော်များ၌ သီလက္ခန်အဋ္ဌကထာအလို အနက်ပေး၍၊ ဝိနည်းပါဠိတော်များ၌ ပါရာဇိကဋ္ဌကထာအလို ပေးပါ။

ဇတံ၊ ဤ အကြံတော်သည်။ ဧဝံ၊ ဤ အတိုင်း မှန်ပါ၏။ (ကြံသည့်အတိုင်း မှန်ပါ၏။) သုဂတ၊ ကောင်းသောစကားကို ပြောဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား။ ဇတံ၊ သည်။ ဧဝံ၊ ၏။ပ။ အညာတာရော။[ဤ၌ မပေးအပ်သော ပုဒ်တို့၏ အနက်ကို ရှေး၌ ရေးခဲ့ပြီ။] ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ အပိစ၊ သို့သော်လည်း။ (မြတ်စွာဘုရားက ခွင့်ပြု၍ ရဟန်းတို့က ထိုထို ဤဤ ဒေသစာရီ လှည့်လည်နေကြပါသော်လည်း။) ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် ပြုလတ်သော်။ ဘိက္ခူ။ပ။ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသာယ၊ ဌာ။ဥပသက်မိဿန္တိ၊ ချဉ်းကပ်ကြပါလိမ့်မည်။ မယံ၊ တို့သည်။ တထာ၊ ထို အခြင်းအရာအားဖြင့်။ (ခြောက်နှစ်တကြိမ် ဗန္ဓုမတီ မင်းနေပြည်သို့ ရဟန်းများ စည်းဝေးနိုင်လောက်အောင်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ကရိဿာမိ၊ ပြုပါမည်။ ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်ပြီ။ပ။ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ ဝတွာ၊ လျှောက်ပြီး၍။ ။ပ။အန္တရဓာယိ။

၈၈။ ဘိက္ခဝေ။ အထ ခေါ၊၌။ (ဗြဟ္မာက လျှောက်ထားပြီးရာ ထိုအခါ၌။)။ပ။ သာယနှသမယံ၊ ညနေချမ်းအခါ၌။ ပဋိသလ္လာနာ၊ အာရုံများစွာ စိတ်ကိုခွါ၍ သင့်ရာကောင်းမြတ် တခုတည်းသော အာရုံ၌ ငြိကပ်တော်မူခြင်းမှ။ ဝါ၊ တပါးတည်း နေတော်မူခြင်းမှ။ ဝုဋ္ဌိတော၊ ထပြီးသည်။ (ဟုတွာ။) ဘိက္ခူ အာမန္တေသိ။ပ။ အန္တရဓာယိ။[ဤ ဝါကျများကို နှုတ်တက်အောင် အနက်ပေးပါ။ မြတ်စွာဘုရားက ရဟန်းတို့အား (က) မိမိအကြံ ဖြစ်တော်မူပုံ၊ (ခ) ဗြဟ္မာက မိမိအကြံကိုသိ၍ လာပြီးလျှောက်ပုံတို့ကို မိန့်တော်မူသည်။]

ဘိက္ခဝေ။ အနုဇာနာမိ၊ ခွင့်ပြုတော်မူ၏။ (ငါဘုရား ခွင့်ပြုတော်မူ၏။) ။ပ။ ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသာယာတိ။ [ရှေး၌ ရေးခဲ့ပြီ။] ဘိက္ခဝေ။ အထ ခေါ၊ ၌။ (ခွင့်ပြုတော်မူပြီးရာ ထိုအခါ၌။) ဘိက္ခူ။ ယေဘုယျေန၊ များသောအားဖြင့်။ ကောဟေနေဝ[၁]၊ တရက်တည်းဖြင့်ပင်။ ဇနပဒစာရိကံ၊ ဇနပုဒ်

၁။ **ကောဟေနေဝ ဇနပဒစာရိကံ ပက္ကမိံသု။** ။ကောဟေနေဝ သည် ကြိယာပဝဂ္ဂတည်း။ [အကျယ်ကို ဆိုင်ရာသဒ္ဒါကျမ်းများ၌ ရှုပါ။] ဇနပဒစာရိကံ၊ ဇနပုဒ်ဒေသစာရီကို။ ဝါ၊ ဇနပုဒ်၌ လှည့်လည်ခြင်းကို။ ပက္ကမိံသု၊ ဖဲသွားကုန်ပြီ။ ဤသို့ ပေးလျှင် စာရိကာအရ လှည့်လည်ခြင်းဟူသည် သွားခြင်း၊ ပက္ကမိံသုအရလည်း သွားခြင်းပင်ဖြစ်၍ ကံနှင့်ကြိယာ အရမပြားသောကြောင့် အဘေဒဘေဒူပစာရ ကြီပါ။ [ပုဒ်ပြီးပုံကို ပါရာဇိကဏ် ဘာသာဋီကာ ဝေရဉ္ဇကဏ္ဍ ဒုတိယအုပ်၌ ပြထားပြီ။]

တို့၌ လှည့်လည်ခြင်းကို။ ဝါ၊ ဇနပုဒ်ဝယ် လှည့်လည်အပ်သော အရပ်သို့။ ပက္ကမိံသု၊ ဖဲသွားကုန်ပြီ။ (ကြွသွားကုန်ပြီ။)

၈၉။ ။တေန ခေါ ပန သမယေန၊ ထိုအခါ၌။ (ရဟန်းတို့ ဇနပုဒ်ဒေသစာရီ လှည့်လည်ကြရာ ထိုအခါ၌။)ဇမ္မုဒီပေ၊ ဇမ္မူဒိပ်၌။ (ဇမ္မူကျွန်း၌။) စတုရာသီတီ အာဝါသ သဟဿာနိ၊ ရှစ်သောင်းလေးထောင်သော ကျောင်းတိုက်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ [ကျောင်းတိုက်တခုလျှင် ရဟန်းပေါင်း တသောင်းနှစ်ထောင် နေနိုင်သော ကျောင်းတိုက်ကြီးများတည်း။] ဟိ၊ ဆက်ဦးအံ့။ [တနည်း၊ ဟိကို အနက်မရှိဟု မှတ်ပါ။] ဧကမှိ ဝဿေ၊ တနှစ်သည်။ နိက္ခန္တေ၊ ထွက်သွားလတ်သော်။ (လွန်သွားလတ်သော်။) ဒေဝတာ၊ နတ်တို့သည်။ သဒ္ဒံ၊ အသံကို။ အနုဿာဝေသုံ၊ အဆင့်ဆင့်ကြားသိစေကြကုန်ပြီ။ (ကြွေးကြော်ကြကုန်ပြီ။) (ကိံ။)

မာရိသာ၂၊ အရှင်ဘုရားတို့။ ဧကံ ဝဿံ၊ တနှစ်သည်။ နိက္ခန္တံ၊ ထွက်သွားပါပြီ။ (လွန်သွားပါပြီ။) ဒါနိ၊ ၌။ ပဉ္စဝဿာနိ၊ ငါးနှစ်တို့သည်။ သေသာနိ၊ ကြွင်းကျန်ပါကုန်၏။ ပဉ္စန္နံ ဝဿာနံ၊ တို့၏။ အစ္စယေန၊ ၌။ ဗန္ဓုမတီ၊ သော။ ရာဇဓာနီ၊ သို့။ ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသာယ၊ ၎ာ။ ဥပသက်မိတဗ္ဗာ၊ ပါ၏။ (ချဉ်းကပ်တော်မူပါ။) ဣတိ (အနုဿာဝေသုံ။) ဒ္ဒိသု ဝဿေသု၊ တို့သည်။ နိက္ခန္တေသု၊ ကုန်လတ်သော်။ပ။စတူသု ဝဿေသု နိက္ခန္တေသု။ပ။ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသာယ။ [ပါဋ္ဌိတော်၌ ပေယျာလ မြှုပ်ထားသည်။]

၁။ တနည်း။ ။ဇနပဒစာရိကံ၊ ဇနပုဒ်ဝယ် လှည့်လည်အပ်သော အရပ်သို့။ ပက္ကမိံသု။ ဤသို့ပေးလျှင် စရိယတေတိ စာရိကာ။ [စရ+ကံဟော ဏ္ဍ။] ဇနပဒေသု+စာရိကာ ဇနပဒစာရိကာ ဟု ပြု၍ လှည့်လည်အပ်သော ခရီးဒြပ်ရသောကြောင့် အဘေဒေါဘေဒူပစာရ ကြံဖွယ်မလိုတော့။

၂။ မာရိသာ။ ။နတ် ဗြဟ္မာတို့သည် မိမိတို့အချင်းချင်း ပြောရာ၌ "မာရိသ"ဟု သုံးစွဲရိုး ရှိ၏၊ သစေ ဝေါ မာရိသာ ဒေဝါနံ သင်္ဂါမဂတာနံ၊ (စသည်)-ဓဇဂ္ဂသုတ်တော်။ ရဟန်းများနှင့် ပြောကြရာ၌လည်း ထို့အတူသုံးစွဲ၏၊ ဧဟိ ခေါ မာရိသ မောဂ္ဂလ္လာန၊ (စသည်)-မူလပဏ် ၄-ဝဂ် ၇-သုတ်။ မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်ရာ၌လည်း ထို့အတူပင်တည်း။ သက္ကပဉ္ဍသုတ်လာ စကားများနှင့် အာဋာနာဋိယသုတ်လာ စကားများကို သတိပြုပါ။ [အခြားစကားများဖြင့်လည်း ပြောပါသေး၏။]

အမှာ။ ။ပါတိမောက်ပြဖို့ရန် (နာယူဖို့ရန်) နတ်တို့က သံဃာများအား လျှောက်တားကြပုံကို ဤပါဋ္ဌိတော်လာ အတိုင်း ပါရာဇိကဋ္ဌကထာ ဝေရဉ္ဇကဏ္ဍ၌ ဖွင့်ပြထားသည်။

ဆသု ဝဿေသု နိက္ခန္တေသု။ပ။ အနုဿာဝေသုံ။ (ကိံ။) မာရိသာ၊ တို့။ ဆဗ္ဗဿာနိ၊ ခြောက်နှစ်တို့သည်။ နိက္ခန္တာနိ၊ ပါကုန်ပြီ။ ဒါနိ၊ ၌။ ဗန္ဓုမတိံ ရာဇဓာနိံ၊ သို့။ ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသာယ၊ ၄ာ။ ဥပသက်မိတုံ၊ ၄ာ။ သမယော၊ အခါပါတည်း။ ဣတိ (အနုဿာဝေသုံ။) ဘိက္ခဝေ။ အထ ခေါ၊ ၌။ (နတ်တို့က အဆင့်ဆင့် ကြွေးကြော်ကြရာ ထိုအခါ၌။) တေ ဘိက္ခူ၊ တို့သည်။ အပွေကစ္စေ၊ အချို့သော ရဟန်းတို့သည်။ (တချို့က။) သကေန၊ မိမိဥစ္စာဖြစ်သော။ ဣဒ္ဓါနုဘာဝေန၊ တန်ခိုး အာနုဘော်ဖြင့်လည်းကောင်း။ အပွေကစ္စေ။ ဒေဝတာနံ၊ တို့၏။ ဣဒ္ဓါနုဘာဝေန၊ ဖြင့်။ [ဣဒ္ဓါနုဘာဝေန ကား ကရိုက်း။] ကောဟေနေဝ၊ တရက်တည်းဖြင့်သာ။ [ကြိယာပဝဂ္ဂ။]။ပ။ဥပသက်မိံသု။

၉၀။ ။ဘိက္ခဝေ။ တတြ၊ ထိုအခါ၌။ (ရဟန်းတို့ စည်းဝေးပြီးရာ ထိုအခါ၌။) ဝိပဿီ။ပ။ဘိက္ခုသံဃေ၊ ရဟန်းအပေါင်း၌။ ဧဝံ၊ သို့။ ပါတိမောက္ခံ၊ ပါတိမောက်ကို။ ဥဒ္ဒိသတိ၊ ရွတ်ပြတော်မူ၏။ (ကိံ။) ခန္တီ ပရမံ တပေါ တိတိက္ခာ။ပ။ဧတံ ဗုဒ္ဓါန သာသနန္တိ၊ ဟူ၍။ (ဥဒ္ဒိသတိ။) [ဤဂါထာ သုံးပုဒ်သည် ဘုရားရှင် အဆူဆူတို့ ရွတ်ပြတော် မူရိုးဖြစ်သော သြဝါဒပါတိမောက်တည်း။]

(၁) တိတိက္ခာ၊ မိမိကသာ အရာရာဝယ် အသာမစံ အနာခံခြင်းဟူသော။ ခန္တီ၊ စွပ်စွဲစော်ကား ချမ်းပူများကြောင့် စိတ်အားမထန် သည်းခံခြင်းသည်။ ပရမံ တပေါ၊ အကျင့်တရား များအပြားထက် ထူးခြားလွန်တင့် အသာဆုံး အကျင့်ပေတည်း။ ဗုဒ္ဓါ၊ ဂင်္ဂါသဲတူ ပွင့်တော်မူသည့် ဆူဆူထွတ်ထား မြတ်ဘုရားတို့သည်။ နိဗ္ဗာနံ၊ ဒုက္ခခပ်သိမ်း အေးငြိမ်းရာမှန် အေးနိဗ္ဗာန်ကို။ ပရမံ၊ သန္တ ပဏီတ နိပုဏနှင့် သိဝ ခေမံ ဂုဏ်လျှံ လွှမ်းဖုံး အသာဆုံးဟူ၍။ ဝါ၊ မဂ်ဖိုလိရှစ်တန် ဓမ္မကွန်ထက် ကဲလျှံလွှမ်းဖုံး အသာဆုံးဟူ၍။ ဝဒန္တီ၊ ရတနသုတ်လာ မြတ်သစ္စာဝယ် သေချာထုတ်ဖော် ဟောပြတော်မူကြကုန်၏။ (ရတနသုတ်ဝယ် ခယံ ဝိရာဂံ

၁။ နိဗ္ဗာနံ ပရမံ ဝဒန္တီ။ ။ဝါန (တဏှာ) မှ ထွက်မြောက်တက်သော နိဗ္ဗာန်သည် သန္တ၊ ငြိမ်သက်။ ပဏီတ၊ မွန်မြတ်။ နိပုဏ၊ သိမ်မွေ့။ သိဝ၊ အေးမြ။ ခေမ၊ ဘေးမရှိဟူသော အလုံးစုံသောအခြင်းအရာအားဖြင့် ဘယ်တရားနှင့်ယှဉ်ယှဉ် အသာဆုံးဟု ဘုရားရှင်တို့ ဟောတော်မူကြသည်။ [သခ်တဖြစ်သော မဂ်ဖိုလ်တို့ထက် မြတ်ပုံကို အဂုံတွရ ပထမပဏ် ၄-ဝဂ်၊ ၄-သုတ်ကိုကြည့်၍ သိပါ။]

အစရှိသောဂါထာဖြင့် နိဗ္ဗာန်တရားကို အမြတ်ဆုံးဟု ဟောတော်မူထားသည်။]

ပရူပဃာတီ၊ ရှင်လူအများ ကိုယ်နှုတ်အားဖြင့် ထိပါးပုတ်ခတ် ညှဉ်းဆဲတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ နဟိ ပဗ္ဗဇိတော၊ ဒေါသကိုဖြုတ်မနှင်ထုတ်သဖြင့် အဟုတ်အစစ် ပဗ္ဗဇိတ မဖြစ်နိုင်ချေ။ ပရုံ၊ ကိုယ်မှတပါး ရှင်လူများတွင် သနားဖွယ်ရာ အဖြာဖြာကို။ ဝိဟေဌယန္တော၊ ကရုဏာကင်း မေတ္တာရှင်း၍ နှိမ်နင်းပုတ်ခက် ညှဉ်းဆဲတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သာမဏော၊ ကိလေသာငြိမ်းအေး အပူဝေးမှ ခေါ်ဆိုရသည့် သမဏအစစ်သည်။ နဟောတိ၊ သမဏအမှန် သူဝန်ခံလည်း ကေန်စစ်စစ် မဖြစ်နိုင်တော့ချေ။

အနက်ကျဉ်း။ ။(၁) တိတိက္ခာ၊ အရာရာဝယ် အနာခံခြင်းဟူသော။ ခန္တီ၊ သည်းခံခြင်းသည်။ ပရမံ၊ မွန်မြတ်သော။ တပေါ၊ အကျင့်တည်း။ ဗုဒ္ဓါ၊ တို့သည်။ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို။ ပရမံ၊ အမြတ်ဆုံးဟူ၍။ ဝဒန္တိ၊ ဟောတော်မူကုန်၏။ ပရူပဃာတီ၊ သူတပါးကို ညှဉ်းဆဲတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နဟိ ပဗ္ဗဇိတော၊ ပဗ္ဗဇိတ အစစ် မဖြစ်နိုင်။ (ရဟန်းအစစ် မဖြစ်နိုင်။) ပရုံ၊ သူတပါးကို။ ဝိဟေဌယန္တော၊ ညှဉ်းဆဲတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သမဏော၊ သမဏအစစ်သည်။ (ရဟန်းအစစ်သည်။) နဟောတိ၊ မဖြစ်နိုင်။

(၂)။ ။သဗ္ဗပါပဿ၊ ယုတ်မာသော့သွမ်း ဟော့ရမ်းသမှု အကုသိုလ်အစုစုကို။ အကရဏံ၊ လုံးဝပြောင်စင်အောင် ရှောင်ကြဉ်သမှု မပြုမလုပ်ခြင်းသည်လည်းကောင်း။ကုသလဿ၊ ကာမ မဟဂ္ဂုတ်လောကုတ်ခေါ်မည် အလီလီပွား ကုသိုလ်တရားကို။ ဥပသမ္ပဒါ၊ တဆင့်ထက်တဆင့် မြင့်ထက်မြင့်အောင် မလင့်ပုံသေ ပြီးစီးစေခြင်းသည်လည်းကောင်း။ သစိတ္တပရိယောဒါပနံ၊ မိမိစိတ်ရင်း ပွတ်သစ်ဝင်းသည့် ခရှသင်းအနေ ဖြူစင်စေခြင်းသည်လည်းကောင်း။ တေံ၊အကုသိုလ်ကွင်း ကုသိုလ်သွင်း၍ စိတ်ရင်းစင်ရိုး ဤ ၃-မျိုးသည်။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ ဂင်္ဂါသဲတူ ပွင့်တော်မူသည့် ဆူဆူထွတ်ထား မြတ်ဘုရားတို့၏။ သာသနံ၊ လိုရင်းနှုန်းပြ ထုံးအရဖြင့် သုံးကြပစေ ဆုံးမတော်မူချက်ပါပေတည်း။

အနက်ကျဉ်း။ ။(၂) သဗ္ဗပါပဿ၊ အလုံးစုံသောအကုသိုလ်ကို။ အကရဏံ၊ မပြုမကျင့် ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ကုသလဿ၊ စတုဘူမကကုသိုလ်ကို။ ဥပသမ္ပဒါ၊ ပြီးစေခြင်းသည်လည်းကောင်း။ သစိတ္တပရိယောဒါပနံ၊ မိမိစိတ်ကို ဖြူစင်စေခြင်း

သည်လည်းကောင်း။ ဧတံ၊ ဤသုံးမျိုးသည်။ ဗုဒ္ဓါနုံ၊ ဘုရားရှင်တို့၏။ သာသနုံ၊ အဆုံးအမတော်တည်း။ [ပထမပါဒဖြင့် သီလသံဝရ ဒုတိယဖြင့် သမထဝိပဿနာ တတိယဖြင့် အရဟတ္တဖိုလ်ကိုပြ၏။]

(၃)။　။အနုပဝါဒေါ၊ သူတပါးဌဲ့ဖြစ်ပွားတတ်လင့် ပြုအကျင့်ကို နှုတ်ဖြင့်ရဲ.ရဲ. မကဲ့ရဲ့ခြင်းသည်လည်းကောင်း။ အနုပဃာတော၊ ရှင်လူအများ ကိုယ်စိတ်အားဖြင့် ထိပါးသတ်ညှဉ်း မဖျက်ဆီးခြင်း သည်လည်းကောင်း။ ပါတိမောက္ခေ၊ ဝိနည်းပိဋကတ် အရပ်ရပ် ဝယ် ပညတ်ထုတ်ဖော် ပါတိမောက်ပါဠိတော်၌။ သံဝရော စ၊ သဒ္ဓါတရား သတိထား၍ ကြီးမားလွန်မင်း စောင့်စည်းခြင်းသည် လည်းကောင်း။ ဘတ္တသ္မိံ၊ မစား ကြလျှင် သက်မရှင်၍ နွေစဉ်စားရ ဆွမ်းပစ္စည်းဟူသော အာဟာရ၌။ မတ္တညုတာ စ၊ ခံယူသောခါ စားသုံးရာဝယ် ကိုယ့်မှာ လိုသမျှ အတိုင်းအရှည် ပမာဏကို သိသူ၏ အဖြစ်သည်လည်းကောင်း။ ပန္တဉ္စ သယနာသနံ၊ ရှင်လူသီးသီး အရောက်နည်းသည့် တိုက်ကြီးစွန်းဖျားတောရကျောင်းများဝယ်တပါး တည်းပျော် မွေ့လျော်ခြင်းသည်လည်းကောင်း။ အဓိစိတ္တေ၊ ဝိပဿနာ အခြေခံ သမာပတ်ဈာန်နှင့် ရှစ်တန်ဖိုလ်မဂ် အလွန်ထက်သော စိတ် ကောင်းစိတ်မြတ်၌။ အာယောဂေါ စ၊ ယနေ့နက်ဖြန် ရမည်ဟန်ဖြင့် မှန်မှန်ကြိုးကုတ် အားထုတ်ခြင်းသည်လည်းကောင်း။ဧတံ၊ အနုပဝါဒ စသည်အပြား ဤခြောက်ပါးသည်။ ဗုဒ္ဓါနုံ၊ တို့၏။ သာသနုံ၊တည်း။

အနက်ကျဉ်း။　။(၃) အနုပဝါဒေါ၊ နှုတ်ဖြင့် မစ္ဆပ်စဲခြင်းသည် လည်းကောင်း။အနုပဃာတော၊ ကိုယ်စိတ်ဖြင့် မညှဉ်းဆဲ မနှိပ်စက်ခြင်း သည်လည်းကောင်း။ပါတိမောက္ခေ၊ပါတိမောက္ခ သီလ၌။သံဝရောစ၊ စောင့်စည်းခြင်းသည်လည်းကောင်း။ဘတ္တသ္မိံ၊ဆွမ်း၌။(ဆွမ်းဖြင့်သတ် မှတ်အရပ်ရပ်သော ပစ္စည်း၌။) မတ္တညုတာ စ၊ ခံယူသုံးဆောင်ခြင်း၌ အတိုင်းအရှည်ပမာဏကို သိသူ၏အဖြစ်သည်လည်းကောင်း။ ပန္တဉ္စ၊ အစွန်အဖျားကျ၍ ဆိတ်ငြိမ်သော။ သယနာသနံ စ၊ အိပ်ရာနေရာ ကျောင်းသည်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ အိပ်ရာနေရာကျောင်း၌ နေခြင်း သည်လည်းကောင်း။ အဓိစိတ္တေ၊ ဝိပဿနာ၏အခြေခံဖြစ်သော လွန် ကဲသောသမာပတ်စိတ်၌။ ဝါ၊ မဂ်ဖိုလ်စိတ်၌။ အာယောဂေါ စ၊ လွန်စွာကြိုးကုတ် အားထုတ်ခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ဧတံ၊ ဤ ခြောက်မျိုးသည်။ ဗုဒ္ဓါနုံ သာသနုံ။

ဒေဝတာရောစန

၉၁။ ဘိက္ခဝေ။ အဟံ၊ သည်။ ဧကံ၊ တပါးသော။ သမယံ၊အခါ၌။[ဧကမိဒါဟန္တိ ဧကံ+အဟံ၊ ဣဒံ သဒ္ဒေါ နိပါတမတ္တံ။–ဋီကာ။]ဥက္ကဋ္ဌာယံ၊ ဥက္ကဋ္ဌာမြို့၌။ ပါ၊ ဥက္ကဋ္ဌာမြို့၏ အနီးဖြစ်သော။ သုဘဂဝနေ၊ သုဘဂမည်သော တော၌။ သာလရုဇမူလေ၊ တော၏အရှင်ဖြစ်သော သစ်ပင်ကြီး၏ အနီးအောက်၌။ ဝါ၊ ဟောစိုးသစ်ပင်ကြီး၏ အနီးအောက်၌။ ဝိဟရုမိ၊ နေတော်မူ၏။[သာလရုဇမူလေကိ ဝနပ္ပတိဇေဋ္ဌကဿ မူလေ။–အဋ္ဌကထာ။]

ဘိက္ခဝေ။ တဿ မယ္ဟံ။ပ။ ဥဒပါဒိ။ (ကိံ။) [၅၆-၌ ရေးခဲ့ပြီ။] မယာ၊ သည်။ သုဒ္ဓါဝါသေဟိ၊ သုဒ္ဓါဝါသ ဘုံ၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ဝါ၊ သုဒ္ဓါဝါသ မည်ကုန်သော။ ဒေဝဟိ၊ ဗြဟ္မာတို့ကို။ အညတြ၊ ကြဉ်၍။ ယော၊ အကြင် သတ္တာဝါသကို။ ဒီဃေန၊ ရှည်စွာသော။ ဣမိနာ အဒ္ဓုနာ၊ ဤကာလဖြင့်။ အနာဝုတ္ထပုဗ္ဗော၊ ရှေး၌မနေအပ်။ ဝါ၊ မနေအပ်ခဲ့ဘူး။ သော သတ္တာဝါသော၊ သည်။ ဝါ၊ ထို သတ္တဝါတို့၏ တည်ရာ ဘုံဌာနသည်။ နသုလဘရူပေါ၊ လွယ်ကူစွာရအပ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောမရှိ။[သုလဘ၌ ဘာဝ ပဓာန ဘာဝလောပ ကြံပါ။] ဝါ၊ လွယ်ကူစွာရခြင်း သဘောမရှိ။ အဟံ ယေန သုဒ္ဓါဝါသာ ဒေဝါ (သန္တိ။) တေန၊ သို့။ ယံနူန ဥပသက်မေယ္ဟံ၊ အကယ်၍ သွားရပါမူကား ကောင်းလေစွ။ ဣတိ၊ ဤသို့ အကြံတော်ဖြစ်ပြီ။

ဘိက္ခဝေ။ အထ ခေါ၊ ၌။ (အကြံတော်ဖြစ်ရာ ထိုအခါ၌။) အဟံ။ (ပါတု ရဟောသိံ–၌ စပ်။) သေယျထာပိ နာမ။ပ။ ပါတုရဟောသိံ။ [၆၆-၌ ရေးခဲ့ပြီ။] ဘိက္ခဝေ။ တသ္မိံ ဒေဝနိကာယေ၊ ထို အဝိဟာဗြဟ္မာအပေါင်း၌။ အနေကာနိ၊ တထောင်မက များစွာကုန်သော။ ဒေဝတာ သဟဿာနိ၊ ဗြဟ္မာအထောင်တို့သည်လည်းကောင်း။ အနေကာနိ၊ တသိန်းမကများစွာကုန်သော။ ဒေဝတာ သတသဟဿာနိ၊ ဗြဟ္မာအသိန်း တို့သည်လည်းကောင်း။ ယေန၊ အကြင်အရပ်၌။ အဟံ (အတ္ထိ။) တေန၊ သို့။ ဥပသက်မိံသု။ပ။မံ၊ ကို။ အဘိဝါဒေတွာ၊ ရှိခိုးပြီး၍။ ဧကမန္တံ၊ သင့်တင့်လျောက်ပတ် တခုသော အရပ်အဖို့၌။ အဋ္ဌံသု၊ တည်ကုန်ပြီ။ ဧကမန္တံ၊ ၌။ ဌိတာ၊ တည်ပြီးကုန်သော။ တာ ဒေဝတာ၊ ထိုဗြဟ္မာတို့သည်။ မံ၊ ကို။ ဧတံ၊ ဤစကားကို။ အဝေါစုံ၊ လျှောက်ကုန်ပြီ။ (ကိံ။)

အမှာ။ ။ဣတော သော မာရဲသာ မှစ၍ ရာဇဓာနီ အဟောသိ တိုင်အောင်သော ပုဒ်တို့၏ အနက်ကို ပုဒ်စဉ် နံပါတ် ၄၊ ၅–စသည်၌ ရေးခဲ့ပြီ။ ဘိက္ခဝေ

နေရာဝယ် "မာရိသာ၊ မြတ်စွာဘုရား။" ဟု ရှိသည်ကိုလည်းကောင်း၊ ထို၌ ပါဠိတော် အသွားတမျိုးရှိ၍၊ ဤ၌ ပါဠိတော် အသွားတမျိုးရှိသည်ကိုလည်းကောင်း သတိပြုပါ။

မာရိသာ၊ မြတ်စွာဘုရား။ ဝိပဿီသ။ပ။ဘဂဝတော၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ (ဒီပုံဒီနည်း။) အဘိနိက္ခမနံ၊ တောထွက်တော်မူခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ဧဝံ။ ပဓာနံ၊ ကြိုးစားထုတ်တော်မူခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ဧဝံ။ အဘိသမ္ဗောဓိ၊ သစ္စာလေးပါးကို ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ဧဝံ။ ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနံ၊ ဓမ္မစကြာကို ဖြစ်စေတော်မူခြင်းသည်လည်းကောင်း။ (ဟောတော်မူခြင်းသည်လည်းကောင်း။) အဟောသိ၊ ဖြစ်ခဲ့ပါပြီ။ မာရိသာ။ ဧတေ မယံ၊ ထို တပည့်တော်တို့သည်။ ဝိပဿိမှိ၊ ဧသော။ ဘဂဝတိ၊ မြတ်စွာဘုရား အထံတော်၌။ ဗြဟ္မစရိယံ။ စရိတ္ဝာ၊ ကျင့်ပြီး၍။ ကာဓမသု၊ တို့၌။ ကာမစ္ဆန္ဒံ၊ လိုချင်တတ် နှစ်သက်တတ်သော ရာဂကို။ ဝိရာဇေတ္ဝာ၊ တတ်မက်ခြင်းကင်းစေ၍။ ဣဓ၊ ဤ သုဒ္ဓါဝါသဗြဟ္မာ့ဘုံသို့။ ဥပပန္နာ၊ ကပ်ရောက်ပါကုန်ပြီ။ [ဣဓ၊ ၌။ ဥပပန္နာ၊ ဖြစ်ပါကုန်ပြီ။ ဤသို့လည်း ပေးနိုင်၏။] ဣတိ (အဝေါစုံ။)

အမှာ။ ။ဝိပဿီဘုရားရှင်၏ သာသနာတော်၌ ဗြဟ္မစရိယကို ကျင့်ခဲ့ကြသော အဝိဟာဘုံသား ဗြဟ္မာများက လျှောက်ကြသည်၊ ထို့အတူ သိဒ်စသော ဘုရားရှင်တို့၏ သာသနာတော်၌ ဗြဟ္မစရိယကျင့်ခဲ့ရသော ဗြဟ္မာများကလည်း မိမိတို့ဘုရားရှင်၏ အကြောင်းကို လျှောက်ကြသည်။ [ပါဠိတော်၌ ချုံးထားပါသည်။]

ထို့နောက် မိမိတို့ဂေါတမဘုရားရှင်၏ သာသနာ၌ ဗြဟ္မစရိယ ကျင့်ခဲ့ရသော ဗြဟ္မာများကလည်း ဂေါတမဘုရားရှင်၏အကြောင်းကို လျှောက်ကြသည်။ ထို ဝါကျများ၏အနက်ကို ရေးခဲ့ပြီ။

၉၂။ ။ဘိက္ခဝေ။ အထ ခေါ၊ ၌။ (အဝိဟာဗြဟ္မာများ လျှောက်ပြီးရာ ထိုအခါ။) အဟံ။ အဝိဟေဟိ၊ အဝိဟာဘုံ၌ ဖြစ်ကုန်ဖူးသော။ ဝါ၊ အဝိဟာမည်ကုန်သော။ ဧဒဝေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ အတူ။ ယေန၊ ၌။ အတပ္ပါ၊ အတပ္ပါဘုံ၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ဝါ၊ အတပ္ပါ မည်ကုန်သော။ ဒေဝါ (သန္တိ။) ဧတေန၊ သို့။ ဥပသင်္ကမိံ၊ ကြွစေတော်မူပြီ။

အမှာ။ ။ဤမှနောက်၌ ဗုဒ္ဓပပန္နာတိ ဟိုင်အောင်သော ပုဒ်တို့၏အနက်သည် လွယ်ပြီ၊ အဓိပ္ပါယ်ကို ပါဠိတော်အစဉ်ကြည့်၍သိပါ။

၉၃။ ။အကနိဋ္ဌဗြဟ္မာတို့က မိမိတို့ ဂေါတမဘုရားရှင်၏ အကြောင်းအရာကို လျှောက်သည်။ အနက်လွယ်ပြီ။

၉၄။ ။ဘိက္ခဝေ။ ဣတိ ခေါ၊ ဤသို့လျှင်။ ယဿာ ဓမ္မဓာတုယာ ။ပ။ ဣတိ ပိ။ တထာဂတသေ်ဝ၊ သည်ပင်။ သော ဓမ္မဓာတု၊ ကို။သုပ္ပဋိ ဝိဒ္ဓါ၊ ပြီ။ [၁၃-၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ။ ဤ ဘိက္ခဝေ စသောစကားတော်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူပြီးသော ဘုရားရှင်တို့၏ အကြောင်းအရာကို ကိုယ်တော် တိုင် သိကြောင်းကို နိဂုံးအုပ်တော်မူသည်။]

ယေန၊ အကြင် လျှောက်အပ်သော အကြောင်းအရာကြောင့်။ တထာ ဂတော။ပ။ဣတိ ပိ။ ဒေဝတာ ပိ၊ တို့သည်လည်း။ တထာဂတဿ၊ အား။ တေမတ္ထံ အာရောစေသုံ။ [၁၃-၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ။ ဤစကားဖြင့် နတ်တို့က လျှောက်ကြောင်းကို နိဂုံးအုပ်တော်မူသည်။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။ [၁၅-နံပါတ်ဝယ် ပါခဲ့သော ဘဂဝါ ဟေဒဝေါစ - ၌ အဝေါစ - ဝယ် ပြန်လှည့်ပါ။]

ဘဂဝါ၊ သည်။ ဣဒံ၊ ဤစကားတော်ကို။ [၁၆-နံပါတ်၌ ပါခဲ့သော ဣတော သော ဘိက္ခဝေ အစ၊ ဣတိ ပိ တိုင်အောင်သော စကားတော်ကို။] အဝေါစ၊ မိန့်တော်မူပြီ။ ကေ ဘိက္ခူ၊ တို့သည်။ အတ္တမနာ၊ မိမိစိတ် ရှိ ကုန်သည်။ (နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်ကုန်သည်။) (ဟုတ္ဟာ။) ဘဂဝတော၊၏။ ဝါ၊ သည်။ ဘာသိတံ၊ ဟောတော်မူအပ်သော စကားတော်ကို။(မဟာပဒါ နသုတ်တော်ကို။) အဘိနန္ဒုံ၊ ဝေမေတံ ဘဂဝါ ဝေမေတံ သုဂတ ဟု ဦးထိပ်တင်ထား လွန်လေးစားလျက် နှစ်သက်ကြကုန်ပြီ။[အဘိနန္ဒ-သဒ္ဒါ အနု မောဒန အနက်ဟော။] ဝါ၊ အားရနှစ်သက် ရှင်အားတက်လျက် လက်ခံ ကြကုန်ပြီ။ [သမ္ပဋိစ္ဆန အနက်ဟော။] ဣတိ၊ သို့။ (သုတံ၊နာယူမှတ်သား ဆောင်ထားအပ်ပါပြီ။) [ဝေံ မေ သုတံ မှ ကိံ၏ အမေးကို ဖြေသည်။] ဣတိ၊ မဟာပဒါနသုတ်အပြီးတည်း။ [ဣတိ တလုံး အကျေကြံပါ။]

ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာသော။ (ပထမ ဖြစ်သော။) မဟာပဒါနသုတ္တံ၊သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီးပြီ။

၁။ အဘိနန္ဒုံ။ ။ဝေ မေတံ ဘဂဝါ ဝေမေတံ သုဂတာတိ မတ္ထကေန သမ္ပဋိစ္ဆန္တာ အနုမောဒိံသု စေဝ သမ္ပဋိစ္ဆိံသုစာတိ အတ္ထော။-ဝိနယမဟာဝဂ္ဂ- အနတ္တလက္ခဏ သုတ္တ၊ သာရတ္ထ။

၂-မဟာနိဒါနသုတ္တ

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ

၉၅။ ။ဧဝံ မေ သုတံ။ [မဟာပဒါနသုတ် နိဿယ အစတုန်းကအတိုင်း ဆိုပါ၊ မဟာပဒါနသုတ္တံ-နေရာ၌ မဟာနိဒါနသုတ္တံ-ဟု ထည့်ရုံသာ ထူးပါသည်။] ဧကံ သမယံ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ကုရူသု၊ ကုရုအမည်ရသော ဇန ပုဒ်၌။ ["ကုရု"ဟု ဗဟုဝုစ် နာမည်အားဖြင့် ထင်ရှားသော ဇနပုဒ်၌။ ဝါ၊ ကုရုတိုင်း၌-ဟူလို။] ကမ္မာသဓမ္မံ နာမ၊ ကမ္မာသဓမ္မမည်သော။ ဝါ၊ ပြောက်ကျားသော ခြေရှိသော ပေါရိုဏဒကို ဆုံးမအပ်ရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်

၁။ **ကုရူသု**။ ။ကုရုဟူသည် ဇနပုဒ် (တိုင်း)ကို အစိုးရသော မင်းသားတို့၏ အန္ဓယ်အားဖြင့် ရအပ်သော နာမည်ရင်းတည်း။ ထိုမင်းသားတို့၏ နေရာဖြစ်သော ဇနပုဒ်ကိုလည်း (ဌာနီမင်းသားတို့၏ကုရု-ဟူသောအမည်ကို ဌာနဇနပုဒ်၌ တင်စား၍) ရင်္ခီ သဒ္ဒါအဖြစ်ဖြင့် ကုရုဟုပင် ဗဟုဝုစ်ဖြင့် ဆိုထားသည်၊ ဇနပုဒ်တခုတည်းပင် ဖြစ်လင့်ကစား မင်းသားအများ၏ ကုရုဟူသော ဗဟုဝုစ်နာမည် အထိုင်းပင် သူတို့၏ နေရာအရပ်ကိုလည်း "ကုရု"ဟု ဆိုထားအပ်သည်-ဟူလို။ [အကျယ်ကို ကစ္စည်းဘာသာဋီကာ ဏရာဂါတသေဒ-သုတ် အဖွင့်၌ ပြထားပြီ။]

တနည်း။ ။မန္ဓာတု စကြာမင်း လက်ထက်၌ စကြာရတနာဖြင့် လေးကျွန်းလုံးကို လှည့်လည်သောအခါ အရှေကျွန်း အနောက်ကျွန်း မြောက်ကျွန်းသားတို့ လိုက်လာလေရာ ထိုသူတို့အား နေဖို့ရာ ဇနပဒ တခုစီ ပေး၏၊ ထိုသူတို့၏ နေရာဇနပုဒ်သည် မိမိတို့၏ ကျွန်းနာမည်အတိုင်း ထင်ရှား၏၊ ဥတ္တရကုရုမည်သော မြောက်ကျွန်းမှ လိုက်လာသူတို့၏ နေရာဇနပုဒ်လည်း ကုရုရဋ္ဌ-ဟူသော အမည်ကို ရ၏၊ ထိုဇနပုဒ်ကို "ကုရု"ဟု ဆိုသည်၊ ထိုဇနပုဒ်၌ ပါဝင်သော များစွာသောရွာနိဂုံးတို့ကို အကြောင်းပြု၍ ဇနပုဒ်ကို "ကုရု"ဟု ဗဟုဝုစ်ဖြင့် ခေါ်ထားအပ်သည်။ [အကျယ်ကို အဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်ပါ။]

မှတ်ချက်။ ။ကုရုပုဒ်က ဗဟုဝုစ် ဖြစ်သော်လည်း ထို၏ ဝိသေသန ဖြစ်သော ဇနပဒက (ဇာတိသဒ္ဒါဖြစ်သောကြောင့်) "ဇနပဒေ"ဟု ဧကဝုစ်သာ ရှိရသည်။ [ဋီကာ။] ဤစကားအရ "ကောသလေသု ဇနပဒေ, ကုရုသု ဇနပဒေ"ဟု ပါဠိတော်များ ရှိသည်ကို သတိပြုပါ။ အနက်ပေးရာ၌မူ သဒ္ဒါက ဗဟုဝုစ် ဖြစ်စေကာမူ အနက်ဖြစ်သော ဇနပုဒ်က တခုတည်းဖြစ်သောကြောင့် "ကုရုသု၊ ကုရုမည်သော။ (ကုရုဟု ဗဟုဝုစ်အမည်ရသော။) ဇနပဒေ၊ ၌။"ဟု ဆရာတို့ အနက်ပေးတော်မူကြသည်။

ကမ္မာသဓမ္မမည်သော။ [ဟနည်း] ကမ္မာသဓမ္မံ နာမ၊ ငါးပါး သီလတရား ပြောက်ပြောက်ပြက်ပြက် ရှိရာ၏ အဖြစ်ကြောင့် ကမ္မာသဓမ္မမည်သော။ ကုရုနံ၊ ကုရုတိုင်းသူတိုင်းသားတို့၏။ နိဂမော၊ နိဂုံးသည်။ (အတ္ထိ။) (တံ၊ ထို ကမ္မာသဓမ္မ နိဂုံးကို။ ဂေါစရဂါမံ၊ ဆွမ်းခံရွာကို။ ကတ္ဘာ၊ ပြု၍။) ဝိဟရတိ၊ သီတင်းသုံးတော်မူ၏။

အထခေါ၊ ၌။ (မြတ်စွာဘုရား၏ ကုရုတိုင်း ကမ္မာသဓမ္မနိဂုံးဝယ် သီတင်းသုံးတော်မူရာ ထိုအခါ၌။) အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ သည်။ ယေန၊ ၌။ ဘဂဝါ။(အတ္ထိ။) တေန၊ မြတ်စွာဘုရားရှိရာ ထိုအရပ်သို့။ ဥပသင်္ကမိ၊ သွားပြီ။ဥပသင်္ကမိတ္ဘာ၊ (ရောက်ရာ အရပ်မှတဆင့် သာ၍နီးကပ်သော အရပ်သို့) သွားပြီး၍။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ အဘိဝါဒေတ္ဘာ၊ ရှိခိုးပြီး၍။ ဧကမန္တံ၊ သင့်တင့်လျောက်ပတ် တခုသောအရပ်အဖို့၌ ထိုင်နေသည် မည်လောက်အောင်။ (ဟနည်း) ဧကမန္တံ၊ သင့်တင့်လျောက်ပတ် တခုသော အရပ်အဖို့၌။ နိသီဒိ၊ ထိုင်နေပြီ။ ဧကမန္တံ၊ အောင်။ ဝါ၊ ၌။ နိသိန္ဒော၊ ထိုင်နေပြီးသော။ အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ဧတံ၊ ဤစကားကို။ အဝေါစ၊ လျှောက်ပြီ။ (ကိံ၊ အဘယ်သို့ လျှောက်သနည်း။)

ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ အစ္ဆရိယံ၊ လက်ဖျောက်ခတ်တီး အံ့ချီးထိုက်ပါပေစွ။ ဘန္တေ။ အဗ္ဘုတံ၊ မဖြစ်စဘူး ထူးဆန်းပါပေစွ။ ဘန္တေ။ ယာဝ၊ အတိုင်းအရှည်ကို လွန်၍သာ။ ဝါ၊ အလွန်ပင်။ အယံ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ ဤ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်သည်။ ဂမ္ဘီရော စ၊ နက်နဲလည်း နက်နဲပါ၏။ ဂမ္ဘီရာဝ ဘာသော စ၊ နက်နဲသည်ဖြစ်၍လည်း ထင်လာပါ၏။ (နက်နဲသည်ဟုလည်း

၁။ ကမ္မာသဓမ္မံ။ပ။နိဂမော။ ။[ကမ္မာသဓမ္မ အမည်ရပုံကို အဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်ပါ။] ထို ကမ္မာသဓမ္မ နိဂုံး၌ ဘုရားရှင်သီတင်းသုံးဖို့ရာကျောင်းမရှိသောကြောင့် ''ကုရုသု ဝိဟရတိ ကမ္မာသဓမ္မေ နာမ ကုရုနံ နိဂမေ'' ဟု သတ္တမီ ဝိဘတ်ဖြင့် မဆိုပဲ ကမ္မာသဓမ္မံ နာမ ကုရုနံ နိဂမော ဟု ပထမာ ဝိဘတ်ဖြင့် ဆိုသည်။ ["တံ ဂေါစရဂါမံ ကတ္ဘာ'' ဟု အဋ္ဌကထာ၌ ပါဌသေသ တည့်သည်။]

၂။ ဧကမန္တံ။ ။ပထမ အနက်ပေးရာ၌ ဘာဝနပုံသက ဟု ခေါ်သော ကြိယာ ဝိသေသနတည်း။ ယထာ။ပ။တထာ နိသီဒိ ကို ကြည့်၍ ''ဧကမန္တံ၊ သင့်တင့်လျောက်ပတ် တခုသော အရပ် အဖို့၌ ထိုင်နေသည် မည်လောက်အောင်''ဟု ပေးသည်။ ရှေးက ''သင့်တင့်လျောက်ပတ်စွာ'' ဟု အလွယ်ပေးတော်မူကြ၏။ ဒုတိယနည်း၌ ဘုမ္မတ္ထေ ဝါ ဧတံ ဥပယောဂဝစနံ ကို ကြည့်ပေးသည်။ [ဧကံ–တခုသော+အန္တံ-အဖို၊ ''ယုတ္တပဒေသေ''ဟု ဝေရဥ္ဇကဏ္ဍ၌ ဝိမတိဖွင့်၏။]

ထင်ရပါ၏။) အထ စ ပန၊ တို သို့ ဖြစ်ပါလျက်။ မေ၊ တပည့်တော်၏ (ဉာဏ်၌။) ဥတ္တာနကုတ္တာနကော ဝိယ၊ ပေါ်လွင် ပေါ်လွင်သကဲ့သို့။ ဝါ၊ အလွန် ပေါ်လွင်သကဲ့သို့။ ခါယတိ၊ ထင်လာပါ၏။ (ထင်ရှားလာပါ၏။) ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်ပြီ။

အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ [မာဟေဝံ=မာ+ဧဝံ။] ဧဝံ၊ သို့။ မာ အဝစ၊ မပြောလင့်။ (မပြောနဲ့။)။ပ။ ဂမ္ဘီရာဝဘာသော စ၊ ၏။ အာနန္ဒ။ ဧတဿ ဓမ္မဿ၊ ဤ ပဋ္ဌိစ္စ သမုပ္ပါဒ် အကြောင်းဒေရပ်ရပ်ကို။ အနနုဗောဓာ၊ အဖန်ဖန် မသိခြင်းကြောင့်။ (နာမရူပပရိစ္ဆေဒဉာဏ် ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ် ဟူသော ဉာတပရိညာဖြင့် အဖန်ဖန် မသိခြင်းကြောင့်။) အပ္ပဋိဝေဓာ၊ ထိုးထွင်း၍ မသိခြင်းကြောင့်။ (ဝိပဿနာဉာဏ် မဂ်ဉာဏ်ဟူသော တီရဏပရိညာ ပဟာနပရိညာတို့ဖြင့် ထိုးထွင်း၍ မသိခြင်းကြောင့်။) [ဤပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။]

ဧဝံ၊ ဤသို့။ (သို့ကလောက်။) အယံ ပဇာ၊ ဤ သတ္တဝါအပေါင်းသည်။ တန္တာကုလကဇာတာ၊ ယက်ကန်းသည်တို့၏ ချည်ထွေးကဲ့သို့ ရှုပ်ထွေးသည် ဖြစ်၍ဖြစ်သည်၊ (ယက်ကန်းသည်တို့၏ ချည်ထွေးကဲ့သို့ ရှုပ်ထွေး နေသည်။) (တနည်း၂) တန္တာကုလကဇာတာ၊ ယက်ကန်းသည်တို့၏ ရှုပ်ထွေးသော ချည်ကဲ့သို့ ဖြစ်သည်။ (ယက်ကန်းသည်တို့၏ ရှုပ်ထွေးသော ချည်လို ဖြစ်နေသည်။) ကုလာဂဏ္ဌိက ဇာတာ၊ ယက်ကန်းသည်တို့၏ ကစီရေ တင်အပ်

၁။ တန္တာကုလကဇာတာ။ ။တန္တံ ဝိယ အာကုလကဇာတာ။—အဋ္ဌကထာ။ တန္တံ ဟူသည် အဝတ်ယက်ဖို့ရာ ယက်ကန်းစင်၌ ဖြန့်ထားအပ်သော ချည်အများတည်း၊ အထားမကောင်းသဖြင့် ကြွက်ကိုက်ထားအပ်သော ထိုချည်ကဲ့သို့ ရှုပ်ထွေးနေသည်—ဟူလို။

၂။ တနည်း။ ။တန္တမေဝ ဝါ အာကုလံ တန္တာကုလံ၊ တန္တာကုလံ ဝိယ ဇာတာ ဘူတာတိ တန္တာကုလဇာတာ။—ဋီကာ။ ယက်ကန်းသည်တို့၏ ရှုပ်ထွေးသော ချည်ကဲ့သို့ ဖြစ်နေသည်ဟူလို။

၃။ ကုလာဂဏ္ဌိကဇာတာ။ ။ကုလာဂဏ္ဌိကံ ဝုစ္စတိ ပေသကာရကဋ္ဌိယသုတ္တံ။—အဋ္ဌကထာ။ ဝိနနတော (ဖွဲ့ဆက် ချုပ်စပ်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။) "ကုလာ"တိ ဣတ္ထိလိင်ဝသေန လဒ္ဓနာမဿ တန္တဝါယဿ ("ကုလာ" ဟု ဣတ္ထိလိင်၏ အစွမ်းဖြင့် ရအပ်သော နာမည်ရှိသော ယက်ကန်းသည်၏။) ဂဏ္ဌိကံ နာမ အာကုလဘာဝေန ။ပ။ခလိတတန္တသုတ္တံ (ချုတ်ယွင်းရှုပ်ထွေးသော ယက်ကန်းချည်။)—ဋီကာ။

သော ချည်ထွေး၏ ရှုပ်ထွေးသကဲ့သို့ဖြစ်သည်။ (တနည်း)[၁]၊ ကုလာဂဏ္ဌိက ဇာတာ၊ စာမ ကလေး၏ ရှုပ်ထွေးသော အသိုက်ကဲ့သို့ ဖြစ်သည်။ ဝါ၊ စာပေါင်းသိုက်နှင့် တူသည်။ မုဉ္ဇ ပဗ္ဗဇာဉ်ကာ၊ ဖြူဆံမြက် ပြိန်းမြက်ကဲ့သို့ ဖြစ်သည်။ (ကြိုးကျစ်ထားအပ်သော ဖြူဆံမြက် ပြိန်းမြက်ကဲ့သို့ ရှုပ်ထွေးသည်။) (ဟုတ္တာ။) [နာတိဝတ္တတိ-၌ စပ်။]

အပါယံ၊ ကြီးပွားချမ်းသာခြင်းမှ ကင်းသော။ ဝါ၊သုခ၏ ဖြစ်ကြောင်း ကောင်းမှုမှကင်းသော။ ဒုဂ္ဂတိ၊ ဒုက္ခအပေါင်း၏ လည်းလျောင်းရာ ဖြစ်သော။ ဝိနိပါတံ၊ သုခဖြစ်ခြင်းမှ ဖောက်ပြန်ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာ ဖြစ်သော အပါယ်လေးဘုံကိုလည်းကောင်း။ သံသာရံ၊ အလုံးစုံသော သံသရာကိုလည်းကောင်း။ (ကြင်းသော ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ်တို့၏ မပြတ်ဖြစ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း။) နာတိဝတ္တတိ၊ မလွန်မြောက်နိုင်။ [“အပါယံ” စသော သုံးပုဒ်အရ အပါယ် ၄-ဘုံရ၍ “သံသာရံ” အရ ကြင်းသောလူ နတ် ဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့၏ သံသရာကို ရသည်။]

၉၆။ ။အာနန္ဒ။ အတ္ထိ ဣဒပ္ပစ္စယာ ဇရာမရဏန္တိ၊ အတ္ထိ ဣဒပ္ပစ္စယာ ဇရာမရဏံ-ဟူ၍။ ဝါ၊ ဤ မည်သောအကြောင်းကြောင့် ဇရာမရဏသည် ထင်ရှားရှိသလော ဟူ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ပုဋ္ဌေန၊ မေးအပ်သည်ဖြစ်၍။ သတာ၊ ဖြစ်သောပညာရှိသည်။ (အမေးခံရသော ပညာရှိသည်။) အတ္ထိတိ၊ အတ္ထိဟူ၍။ ဝါ၊ ထင်ရှားရှိ၏ ဟူ၍။ ဝစနီယံ၊ ပြောဆိုထိုက်သည်။ (ဖြေဆိုထိုက်သည်။) အာဃ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ကိံ ပစ္စယာ ဇရာမရဏန္တိ၊ ကိံ ပစ္စယာ ဇရာမရဏံ-ဟူ၍။ ဝါ၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့် ဇရာမရဏသည် ထင်ရှားရှိသနည်း ဟူ၍။ ဣတိ၊ သို့။ စေ ဝဒေယျ၊ အကယ်၍ ပြောဆိုအံ့။ (အကယ်၍ မေးအံ့။) (ဇဝံ သတိ၊ သော်။) ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏန္တိ၊ ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏံ-ဟူ၍။ ဝါ၊ ဇာတိ-ဟူသော အကြောင်းကြောင့်

၁။ တနည်း။ ။ကုလာနာမ သကုဏိကာ (ကုလာမည်သည့် ငှက်မတည်း။) တသာ ကုလာဝကော (ရှုပ်ထွေးသော အသိုက်။)—အဋ္ဌကထာ။ဤအဖွင့်များကိုကြည့်၍ အနက် နှစ်နည်းပေးပါသည်။ အကျယ်ကို အဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်ပါ။

၂။ ဣဒပ္ပစ္စယာ။ ။ထွေ အယံ ပစ္စယောတိ ဣဒပ္ပစ္စယော၊ [ဣဒံနှင့် ပစ္စယသည် အရတူသော ကမ္မဓာရည်း သမာသ်—ဟူလို။] တသ္မာ ဣဒပ္ပစ္စယာ၊ ဣမသ္မာ ပစ္စယာတိ အတ္ထော၊ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊—ဣမသ္မာ နာမ ပစ္စယာ ဇရာမရဏန္တိ ဧဝံ ဝတ္တုမ္ဘော အတ္ထိ နု ခေါ ဇရာမရဏသ ပစ္စယောတိ။—ဋီကာ။ အဋ္ဌကထာ၌ကား တမျိုးဖွင့်၏။ဋီကာ၌ အကျယ်ကြည့်ပါ။

ဇရာမရဏာသည် ထင်ရှားရှိ၏ ဟူ၍။ ဣတိ၊သို့။ ဝစနိယံ၊ သည်။ အာဿ၊ ရာ၏။[နောက်နောက် ဝါကျများဦ ဤနည်းမှီး၍ ပေးပါ။]

၉၇။ ။အာနန္ဒ။ ဣတိ ဧဝါ၊ ဤသို့လျှင်။ နာမရူပပစ္စယာ၊ နာမ်ရုပ် ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဝိညာဏံ၊ သည်။(သမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်၏။) ဝိညာဏ ပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ နာမရူပံ(သမ္ဘဝတိ။) [ဤစကားဖြင့် နာမ်ရုပ်နှင့် ဝိညာဉ်တို့ အပြန်အလှန် ကျေးဇူးပြုပုံကို ဟောဒတော်မူသည်။] ဇာတိပစ္စယာ ။ပ။ဟောတို့။[မဟာပဒါနသုတ် ၅၈-၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ။]

၉၈။ ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝါ၊ ဟူ၍။ ဣတိ ဧတံ၊ ဤ စကားကို။(မယာ။) ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ (မိန့်တော်မူအပ်ပြီ။) အာနန္ဒ။ တံ ဧတံ၊ ထိုစကားကို။(ဝေဒိတဗ္ဗံ–၌ စပ်။) ယထာ၊ အကြင် အကြောင်းကြောင့်။[ဣမိနာ ပိ ပရိယာယေန–၏ အနိယမစကား။] ဇာတိ ပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဇရာမရဏံ(သမ္ဘဝတိ။) ဣမိနာ ပိ ပရိယာယေန၊ ဤ အကြောင်းကြောင့်လည်း။ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိထိုက်၏။(သိနိုင်၏။)

အာနန္ဒ။ ဟိ၊ ထင်ရှားအောင်ပြဦးအံ့။ သဗ္ဗေန၊ အလုံးစုံသော အခြင်းအရာ အားဖြင့်။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံအကုန်အစင်။ ဝါ၊ အလုံးစုံသော။သဗ္ဗထာ၊အလုံးစုံ သော အပြားအားဖြင့်။(အလုံးစုံသော သဘောအားဖြင့်။) သဗ္ဗံ၊ စင်။ ဝါ၊ သော။ဇာတိ၊သည်။ကဿစိ၊တစုံတယောက်သော သတ္တဝါ၏(သန္တာန်၌။)ကိမ္မိ စိ၊ တစုံတခုသော ဘဝ၌။ စ နာဘဝိဿ၊ အကယ်၍ မဖြစ်အံ့။ [အဋ္ဌကထာ ၌"စ"ကို"ယဒိ"ဟု ဖွင့်သည်။]သေယျထိဒံ၊ ထို သတ္တဝါ ထို ဘဝတို့ဟူ သည် အဘယ်နည်း။

ဒေဝါနံ ဝါ၊ နတ်တို့၏သော်လည်း။ ဒေဝတ္တာယ၊ နတ်အဖြစ်အကျိုး ငှာ။ (နတ်၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာဟူသော ဘဝအကျိုးငှာ။) (ဇာတိ၊ ဇာတိလည်းကောင်း။) [ဒေဝ–နတ်ဟု နာမည်တပ်၍ ပညတ်ထား အပ်သော သတ္တဝါ၊ထို သတ္တဝါဟု ပညတ်ဖို့ရန် ဖြစ်သော ဝိပါက်နာမကွန္ဓာ ကဋ္ဌတ္တာရုပ်နှင့်တကွ စိတ် စေတသိက် ရုပ်တရားများ ဟူသော ဒေဝတ္တ၊ ထို ရုပ်နာမ်တို့၏ အထင်အရှားဖြစ်မှုသည် (ဥပါဒ်မှုသည်) ဇာတိ၊ ဤသုံးမျိုး ကို သတိပြုပါ။]

၈။ သေယျထိဒံ။ ။ဤပုဒ်၏အနက်ကို ဋီကာဖွင့်အတိုင်း ကထေတု ကမျတာ ပုံစွဲဘအဖြစ်ဖြင့် အနက်ပေးပါသည်။ အဋ္ဌကထာဋ္ဌကား တမျိုးဖွင့်၏၊ ထို အလို "သေယျထိဒံ၊ ထို ဆိုအပ်ပြီးသော ကဿစိ ကိမ္မိ စိ ပုဒ်၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို အကျယ်ညွှန်ပြတော်မူအံ့။ ဝါ၊ အကျယ်ဝေဖန်တော်မူအံ့"ဟု ပေးပါ။

ဂန္ဓဗ္ဗာနံ ဝါ၊ ဂန္ဓဗ္ဗနတ်တို့၏သော်လည်း။ ဂန္ဓဗ္ဗတ္တာယ၊ ဂန္ဓဗ္ဗအဖြစ်အကျိုးငှာ။ (ဇာတိ။) ယက္ခာနံ ဝါ၊ ယက္ခနတ်တို့၏ သော်လည်း (ဘီလူးတို့၏ သော်လည်း။) ယက္ခတ္တာယ၊ ယက္ခအဖြစ်အကျိုးငှာ (ဇာတိ။) ဘူတာနံ ဝါ၊ အမှတ်မထား တပါးပါး ဖြစ်သော သတ္တဝါတို့၏ သော်လည်း။ ဘူတတ္တာယ၊ ဖြစ်သော သတ္တဝါအကျိုးငှာ။ (ဇာတိ)၊ [ဋီကာအလို "ဘူတာနံ ဝါ၊ ကုမ္ဘဏ်နတ်တို့၏ သော်လည်း" ဟု ဆိုပါ။]

မနုဿာနံ ဝါ မနုဿတ္တာယ (ဇာတိ။) စတုပ္ပဒါနံ ဝါ၊ ခြေလေးချောင်းရှိသော သတ္တဝါတို့၏ သော်လည်း။ စတုပ္ပဒတ္တာယ၊ခြေလေးချောင်းရှိသော သတ္တဝါအဖြစ် အကျိုးငှာ။ (ဇာတိ။) ပက္ခီနံ ဝါ၊ ငှက်တို့၏ သော်လည်း။ ပက္ခိတ္တာယ၊ ငှက်အဖြစ်အကျိုးငှာ။ (ဇာတိ။) သရီသပါနံ ဝါ၊ မြွေကင်းစသော သတ္တဝါတို့၏ သော်လည်း။ သရီသပတ္တာယ၊ ငှာ။ (ဇာတိ၊ ဇာတိလည်းကောင်းတည်း။)

အာနန္ဒ။ ဟိ၊ မှန်၏။ တေသံ တေသံ သတ္တာနံ၊ ထိုထို သတ္တဝါတို့၏။ တဒတ္တာယ၊ ထို(ဒေဝ ဂန္ဓဗ္ဗ စသော) အဖြစ်အကျိုးငှာ။ ဇာတိ၊ သည်။ စ နာဘပိသာ၊ အကယ်၍ မဖြစ်အံ့။ သဗ္ဗသော၊ ကြွင်းမဲ့ဥသုံ အလုံးစုံအားဖြင့်။ ဇာတိယာ၊ ဇာတိသည်။ အသတိ၊ မရှိလတ်သော်။ ဇာတိ နိရောဓာ၊ ဇာတိ၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ (ဇာတိ၏ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်။) ဇရာမရဏံ၊ သည်။ ပညာယေထ အပိ နု ခေါ၊ ထင်ရှားရာသေးသလော။ (ထင်ရှားဖြစ်ရာသေးသလော။) ဣတိ၊ ဤသို့မေးတော်မူပြီ။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဧတံ၊ ဤသို့ ထင်ရှားခြင်းသည်။ (ဤသို့ ဇာတိမရှိပါပဲ ဇရာမရဏ၏ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းသည်။) နောဟိ၊ မသင့်ပါ။ (မဖြစ်နိုင်ပါ။)

အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဣဟ၊ ဤလောက၌။ယဒိဒံ (ယာ+အယံ) ဇာတိ၊ အကြင်ဇာတိသည်။ (အတ္ထိ။) ဧသေဝ၊ ဤဇာတိသည်သာ။ ဇရာမရဏဿ၊ ဇရာမရဏ၏။ ဟေတု၊ အကြောင်းတည်း။ ဧတံ (ဧဝ)၊ ဤ ဇာတိသည်သာ။ (ဇရာမရဏဿ။) နိဒါနံ၊ အပ်နှင်းတတ်သော အကြောင်းတည်း။ ဧသ (ဧဝ)၊ သည်သာ။ (ဇရာမရဏဿ။)သမုဒယော၊ ဖြစ်ခဲ့ရာ အကြောင်းတည်း။ (ဖြစ်ကြောင်းတည်း။) ဧသ(ဧဝ)၊သည်သာ။ (ဇရာမရဏဿ။) ပစ္စယော၊ စွဲ၍ ဖြစ်ရာအကြောင်းတည်း။ [နောက်နောက် ဝါကျများ၌ ဤသို့ အပြည့်အစုံပေးပါ။ ထူးရာ၌သာရေးပါမည်။]

၉၉။ ။ဘဝပစ္စယာ ဇာတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝါ၊ ဘဝဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဇာတိဖြစ်၏ ဟူ၍။ ဣတိ ဧတံ၊ ဤစကားကို။ (မယာ) ဝုတ္တံ။ပ။

အာနန္ဒ။ ဟိ၊ ထင်ရှားအောင် ပြဦးအံ့။ သဗ္ဗေန၊ အားဖြင့်။ သဗ္ဗံ၊ စင်။ သဗ္ဗထာ၊[၂] အားဖြင့်။ သဗ္ဗံ၊ စင်။ ဘဝေါ။ ကဿစိ၊ ၏ (သန္တံဝန်၌)။ ကိမ္မိ စိ၊ ၌။ စ နာဘဝိဿ၊ အံ့။ သေယျထိဒံ၊ထိုဘဝဟူသည် အဘယ်နည်း။ ကာမဘဝေါ ဝါ၊ ကာမဘဝသည် သော်လည်းကောင်း။ ရူပဘဝေါ စ၊ သည်သော်လည်းကောင်း။ အရူပဘဝေါ ဝါ၊ လည်းကောင်းတည်း။ပ။ ယဒိဒံ ဘဝေါ။

၁၀၀။ ။ဥပါဒါနပစ္စယာ။ပ။ ကာမုပါဒါနံ ဝါ၊ ကာမုပါဒါန်သည် သော်လည်းကောင်း။ပ။ အတ္တဝါဒုပါဒါနံ ဝါ၊ အတ္တဝါဒုပါဒါန်သည် သော်လည်းကောင်းတည်း။

၁၀၁။ ။တဏှာပစ္စယာ။ပ။ ရူပတဏှာ၊ ရူပါရုံ၌ နှစ်သက်တတ်သော တဏှာလည်းကောင်း။ပ။ ဓမ္မတဏှာ၊ ဓမ္မာရုံ၌ နှစ်သက်တတ်သော တဏှာလည်းကောင်းတည်း။

၁၀၂။ ။ဝေဒနာပစ္စယာ ။ပ။ သေယျထိဒံ၊ ထို ဝေဒနာဟူသည် အဘယ်နည်း။ စက္ခုသမ္ဖဿဇာ၊ စက္ခုသမ္ဖဿကြောင့် ဖြစ်သော။ (စက္ခုပသာဒ၌ မှီဖန်သာ ဖဿစေတသိက်ကြောင့် ဖြစ်သော။) [စက္ခုဝိညာဉ်နှင့် ယှဉ်သော ဖဿ-ဟူလို။] ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာသည်လည်းကောင်း။ပ။ မနောသမ္ဖဿဇာ၊ မနောသမ္ဖဿကြောင့် ဖြစ်သော။ (မနောဒ္ဓါရဟူသော ဘဝင်စိတ်၌ ဖြစ်သော ဖဿကြောင့် ဖြစ်သော။) ဝေဒနာ၊ လည်းကောင်းတည်း ။ပ။

၁၀၃။ ။အာနန္ဒ။ ဣတိ ခေါ၊ ဤသို့လျှင်။ ဧတံ ဝေဒနံ၊ ဤ ဝေဒနာကို။ (စက္ခုသမ္ဖဿဇာ စသော ဤဝေဒနာကို။) ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ တဏှာ၊ တဏှာသည်။ (သမ္ဘဝတိ။) တဏှံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ပရိယေသနာ၊ ရှာခြင်းသည်။ (သမ္ဘဝတိ။) [ရူပအစရှိသော အာရုံတို့ကို ရှာရသည်။] ပရိယေသနံ ပဋိစ္စ။ လာဘော၊ ရခြင်းသည် ။(ရူပအစရှိသော အာရုံကိုရခြင်းသည်။)(သမ္ဘဝတိ။) လာဘံ ပဋိစ္စ။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည်။ (သမ္ဘဝတိ။) [အလိုရှိအပ်သောအာရုံ အလိုမရှိအပ်သော အာရုံကိုလည်းကောင်း၊ ကောင်း,မကောင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဤ ပစ္စည်းက ရူပါရုံအတွက်၊ ဤပစ္စည်းက သဒ္ဒ အစရှိသော အာရုံအတွက် ဟုလည်းကောင်း၊ ဤဟာက ငါဖို့၊ ဤဟာက သူများဖို့ ဟုလည်းကောင်း၊ ဤမျလောက်ကို စားမည်၊ ဤမျလောက်ကို သိမ်းထားမည် ဟုလည်းကောင်း၊ ဝိတက်ဖြင့် ဆုံးဖြတ်ခြင်း ကြံစည်ခြင်းတည်း။]

ဝိနိစ္ဆယံ။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ဆန္ဒရာဂေါ၊ အနည်းငယ်နှစ်သက်ခြင်း အကြီး အကျယ်တပ်မက်ခြင်းသည်။ (သမ္ဘဝတိ။) ဆန္ဒရာဂံ ပဋိစ္စ။ အဗျောသာနံ၊ ငါ ငါဉစ္စာဟု သက်ဝင်မျိုသိပ် ပြီးဆုံးခြင်းသည်။ ဝါ၊ ငါ ငါဉစ္စာဟု အပြီးသတ် ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည်။(သမ္ဘဝတိ။)[တဏှာ ဒိဋ္ဌိဖြင့် ငါ ငါဉစ္စာဟု အပြီးသတ် ဆုံးဖြတ်သည်။] အဗျောသာနံ ပဋိစ္စ။ ပရိဂ္ဂဟော၊ ပိုင်းခြား၍ ယူခြင်းသည်။ ဝါ၊ သိမ်းဆည်းခြင်းသည်။ (သမ္ဘဝတိ။) [တရားကိုယ်မှာ လောဘမူ စိတ်ဓာတုပ္ပါဒ်တည်း။] ပရိဂ္ဂဟံ ပဋိစ္စ။ မစ္ဆရိယံ၊ ဝန်တိုခြင်းသည်။ (သမ္ဘဝတိ။)[ဝန်တိုခြင်းဟူသည် မိမိပစ္စည်းကို သူတပါးတို့ မသုံးစွဲစေလိုခြင်း သုံးစွဲမှာ စိုးခြင်းတည်း။ တရားကိုယ်မှာ မစ္ဆရိယ ပြဓာန်းသော ဒေါသမူ စိတ်ဓာတုပ္ပါဒ်တည်း။]

မစ္ဆရိယံ ပဋိစ္စ။ အာရက္ခော၊ စောင့်ရှောက်ခြင်းသည်။ (သမ္ဘဝတိ။) [တံခါးကိုပိတ်ခြင်း လုံခြုံသောသေတ္တာ စသည်၌ထားခြင်း စသည်မျှားတည်း။ ဋီကာ၌"အာရက္ခော၊ လေးလေးစားစား စောင့်ရှောက်ခြင်းသည်"ဟု ဖွင့်၏။] အာရက္ခာမိကရဏံ၊ စောင့်ရှောက်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဒဏ္ဍာဒါနသတ္ထာဒါနကလဟ[1]ဝိဂ္ဂဟဝိဝါဒ[2] တုံဝံ တုံဝံ ပေသုည မုသာဝါဒါ၊ တုတ်ကိုကိုင်ရခြင်း ခားစသောလက်နက်ကိုကိုင်ရခြင်း ကိုယ်နှုတ်တို့ဖြင့်ထိပါး၍ ခိုက်ရန်ဖြစ်ခြင်း ဆန့်ကျင်ဘက်ကိုယူခြင်း ဆန့်ကျင်ဘက်ပြောဆိုရခြင်း နင် နင်ဟု ပြောဆိုရခြင်း ရန်တိုက်ရခြင်း မုသားပြောဆိုရခြင်း ဟူကုန်သော။ အနေကေ၊ တပါးမက များစွာကုန်သော။ ပါပကာ၊ ယုတ်မာကုန်သော။ အကုသလာ၊ အကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့သည်။ သမ္ဘဝန္တိ။

၁။ **ကလဟ**။ ။ကလဟဟူသည် လက်ကိုကိုင်ဆွဲခြင်း (ကိုယ်ချင်းထိခြင်း) ကိုယ်ချင်းတိုက်ခြင်း စသည်ဖြင့် ကိုယ်ထိလက်ရောက် ရန်ဖြစ်ခြင်း ဟူသော ကာယကလဟ၊ နှုတ်ဖြင့် မကြားကောင်းမနာသာ ထိခိုက်အောင်ပြောဆိုခြင်းဟူသော ဝါစာကလဟတည်း၊ [ရှေးက "ကလဟ–ခိုက်ရန်ဖြစ်ခြင်း" ဟု ဘာသာပြန်တော်မူကြ၏၊ "ထိခိုက်၍ရန်ဖြစ်ခြင်း" ဟု ဆိုလိုသည်။]

၂။ **ဝိဂ္ဂဟဝိဝါဒ**။ ။ဝိဂ္ဂဟဟူသည် ရှေးအဖို၌ဖြစ်သော ဆန့်ကျင်ဘက်စကား ကို ပြောခြင်းတည်း၊ [ရှေးဦးစွာဆန့်ကျင်ဘက်စကားပြောခြင်း–ဟူလို။] ဝိဝါဒဟူသည် နောက်အဖို၌ဖြစ်သော ဆန့်ကျင်ဘက်စကားကို ပြောခြင်းတည်း၊ [နောက်နောက်ဆန့် ကျင်ဘက်စကားပြောခြင်း–ဟူလို။]

အမှာ။ ။ဤ ဒဏ္ဍာဒါန သတ္ထာဒါနစသည်ကား တမျိုးပြီးမှတမျိုး အစဉ်အတိုင်း ဖြစ်ရမည်ဟု ဆိုလိုသည်မဟုတ်၊ **အာရက္ခ**ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာ သော အကုသိုလ်ကရားများတည်း–ဟု မိန့်တော်မူလိုရင်းဖြစ်သည်။

[ဒဏ္ဍာဒါန စသည်တို့၏ တရားကိုယ်မှာ ထိုထို အခြင်းအရာအားဖြင့်ဖြစ်သော ဒေါသမူ စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့တည်း။]

၁၀၄။ ။ယခုအခါ တဏှံ ပဋိစ္စ ပရိယေသနာ အစရှိသော အနုလောမနည်းဖြင့် ဖြစ်စေအပ်ပြီးသော ဒေသနာတော်ကို ပဋ္ဌာန်လောမနည်းအားဖြင့်လည်း သမုဒါစာရတဏှာကို ပြတော်မူလိုသောကြောင့် အာရဏ္ဍာဓိကရဏံ အစရှိသည်ဖြင့် အားထုတ်တော်မူလျက် ဒေသနာကို နှစ်စေပြီ။

[၌(၁၀၄)မှစ၍(၁၁၁)တိုင်အောင် ဝါကျတို့၌ အနက်ထူးမရှိ၊ (၉၈) ဝါကျကို နည်းမှီး၍ ပေးနိုင်လောက်ပြီ။]

၁၁၂။ ။[၉၈-ကိုမှီး၍ အပြည့်အစုံပေးပ]။] သေယျထိဒံ၊ ထို တဏှာဟူသည် အဘယ်နည်း။ ကာမတဏှာ၊ ကာမတဏှာလည်းကောင်း။ (ရူပအစရှိသော ကာမတို့၌ နှစ်သက်တတ်သော တဏှာလည်းကောင်း။) [ကာမဂုဏ်ငါးပါး၌ နှစ်သက်သော ရာဂတည်း။] ဘဝတဏှာ၊ လည်းကောင်း။ (အခါခပ်သိမ်း ဖြစ်၏ဟု ဖြစ်သော ဘဝဒိဋ္ဌိနှင့် တကွဖြစ်သော တဏှာလည်းကောင်း။) [ဿဿတဒိဋ္ဌိ တည်း။] ဝိဘဝတဏှာ၊ လည်းကောင်း။ (ပျက်စီး၏ဟု ဖြစ်သော ဝိဘဝဒိဋ္ဌိနှင့် တကွဖြစ်သော တဏှာလည်းကောင်းတည်း။) [ဥဒ္ဓစ္စဒဒိဋ္ဌိ ကည်း။ အချုပ်မှာ-ဒိဋ္ဌိနှင့်တကွ ဖြစ်သော လောဘကို ဘဝတဏှာ ဝိဘဝတဏှာ ဟုဆိုသည်။]။ပ။

အာနန္ဒ။ ဣတိ ခေါ၊ လျင်။ ဒဋ္ဌေ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ ဣမေဓမ္မာ၊ ဤတရားတို့သည်။ (ဝဋ္ဋမူလတဏှာ သမုဒါစာရတဏှာ ဟူသော တရားတို့သည်။) ဒဋ္ဌယေန၊ နှစ်ပါးသော အဖို့အားဖြင့်။ ဝေဒနာယ၊ ဝေဒနာ၌။ ဧကေ သမဏာ သရဏာ၊ တခုတည်းသော ပေါင်းဆုံရာ ရှိကုန်သည်။(တနည်း)

၁။ **ဓဋ္ဌဓမ္မာ**။ ။"သေ ပစ္စယော ဥပါဒါနဿ၊ ယဒိဒံ တဏှာ"ဟု (၁၀၁)၌ ဟောတော်မူအပ်ခဲ့သော တဏှာသည် ဝဋ္ဋမူလတဏှာ မည်၏။ [ဝဋ္ဋမူလတဏှာ၊ ဝဋ်၏ အကြောင်းရင်း ဖြစ်သော တဏှာ။] "တဏှံ ပဋိစ္စ ပရိယေသနာ"ဟု ဟောဒတော်မူအပ်သော တဏှာသည် သမုဒါစာရတဏှာ မည်၏။ [သမုဒါစာရ၊ အထင်ဒနရှားဖြစ်သောအားဖြင့် ကောင်းစွာ အထက်အထက်၌ အဆက်မပြတ် ဖြစ်ပေါ်လာသော တဏှာ။]

၂။ **ဒွယေန**။ ။ထို တဏှာ နှစ်မျိုးသည် တပ်မက်တတ်သော လက္ခဏာအားဖြင့် တမျိုးတည်းဖြစ်သော်လည်း ဝဋ္ဋမူလ သမုဒါစာရအားဖြင့် နှစ်မျိုးပြားသောကြောင့် "ဒွယေန"ဟု ဟောတော်မူသည်။

၃။ **ဝေဒနာယ ကေသမေသရဏာ**။ ။ဤကာဒအဖွင့်အတိုင်း အနက်ဖေးပါသည်၊ ဆိုလိုရင်းမှာ တဏှာနှစ်မျိုးလုံးသည် ဝေဒနာ၌ ပေါင်းဆုံကြရ၊ ဝေဒနာအားဖြင့် တခုတည်းသော ဖြစ်ကြောင်းရှိကြ၊ ဝါ-ဝေဒနာဟူသော ဖြစ်ကြောင်းရှိကြ(ဝေဒနာကြောင့်) ဖြစ်ကြရသည်-ဟု ဆိုလိုသည်။ [ဝိဂုဟ်ကို ဘာသာပြန်ကာ၌ ပြထားပြီ။]

ဝေဒနာယ၊ ဝေဒနာအားဖြင့်။ ကသမောသရဏာ၊ တခု တည်းသော အမြင်းရှိကုန်သည်။ ဘဝန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

၁၁၃။ ။ဖဿပစ္စယာ။ပ။သေယျထိဒံ၊ ထို ဖဿဟူသည် အဘယ်နည်း။ စက္ခုသမ္ဖဿော၊ စက္ခုသမ္ဖဿသလည်းကောင်း။ ဝါ၊ စက္ခုပသာဒကို မှီသော သမ္ဖဿသလည်းကောင်း။ [စက္ခုဝိညာဉ် စိတ်နှင့်ယှဉ်သော ဖဿတည်း။ သောတ သမ္ဖဿ စသည်၌လည်း နည်းမှီးသိပါ။]။ပ။မနောသမ္ဖဿော၊လည်းကောင်း။ ဝါ၊ မနောဒွါရ၌ ဖြစ်သော သမ္ဖဿသလည်းကောင်းတည်း။ [အတီတဘဝင် ဘဝင်စလန ဘဝင်ုပစ္ဆေဒတို့နှင့် တကွဖြစ်သော ဖဿတည်း။ ဤ စက္ခု သမ္ဖဿ စသည်တို့က ဝေဒနာအား ကျေးဇူးပြုပုံကို ဤ ဌီကာ၌လည်း ကောင်း၊ ဝိနည်း မဟာဝဂ် အာဒိတ္တပရိယာယသုတ်အဖွင့် သာရတ္ထ၌လည်း ကောင်း အကျယ်ပြထားသည်။]

၁၁၄။ ။နာမရူပ ပစ္စယာ။ပ။ဖဿော။ [၉၈-အတိုင်း ပေးပါ။]

(က) ပထမပြဿနာ။ ။အာနန္ဒ။ ယေဟိ အာကာရေဟိ၁၊ အကြင် အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ ယေဟိ လိင်္ဂ်ဟိ၊ အကြင် အသွင်အပြင်တို့ဖြင့်။ ယေဟိ နိမိတ္တေဟိ၊ အကြင် အမှတ်အသားတို့ဖြင့်။ ယေဟိ ဥဒ္ဒေသေဟိ၊ အကြင် ညွှန်ပြပြောဆိုထိုက်သော အပြားတို့ဖြင့်။ နာမကာယဿ၊ နာမ်အပေါင်းကို။ (ဝေဒနာ သညာစသော နာမ်အပေါင်းကို။) ပညတ္တိ၂၊ အပြားအားဖြင့် သိစေခြင်းသည်။ (ပညတ်ခြင်းသည်။) ဟောတိ။

တေသု အာကာရေသု၊ ထို အခြင်းအရာတို့သည်။ တေသု လိင်္ဂ်သု၊ ထို အသွင်အပြင်တို့သည်။ တေသု နိမိတ္တေသု၊ ထို အမှတ်အသားတို့သည်။ တေသု ဥဒ္ဒေသေသု၊ ထို ညွှန်ပြပြောဆိုထိုက်သော အပြားတို့သည်။ အသတိ၊ မရှိကုန်လတ်သော်။ [အသတိသည် ဝစန ဝိပလ္လာသ။] ရူပကာယေ၊ ရူပ

၁။ အာကာရစသည်။ ။ဝစနတ္ထကို ဌီကာ၌ကြည့်ပါ။ အာကာရ၊ သိအပ်သော အခြင်းအရာ။ လိင်္ဂ်၊ မထင်ရှားသော အနက်ကို သိစေတတ်သော အသွင်အပြင်။ နိမိတ္တ၊ သိမှတ်အပ်ကြောင်း အမှတ်အသား။ ဥဒ္ဒေသ၊ ညွှန်ပြပြောဆို ထိုက်သော အပြား။ ဤပုဒ်တို့ဖြင့် ဝေဒနာ၏ ခံစားခြင်းသဘော သညာ၏ သိမှတ်ခြင်းသဘော စေတနာစသော သင်္ခါရတို့၏ စေ့ဆော်ခြင်းစသောသဘော ဝိညာဉ်၏အာရုံကို သိခြင်းသဘော လက္ခဏာတို့ကို ပြသည်။

၂ ။နာမကာယဿပညတ္တိ။ ။ထို သဘောလက္ခဏာရှိသော တရားအပေါင်းကို နာမကာယ (နာမ်တရားအပေါင်း) ဟု ပညတ်ထားအပ် နာမည်တပ်ပယ်းအပ်သည်။

ကာယ[၁]၌။ . (စက္ခုပသာဒစသော ရူပကာယ၌။) အဓိဝစန သမ္မသော[၂]၊ အနက်၏ အထက်၌ ဖြစ်သော သဒ္ဒါဖြင့် မှတ်ယူထိုက်သော ဖဿသည်။ ဝါ၊ မနောသမ္မဿသည်။ ပညာယေထ အပိ နု ခေါ်၊ ထင်ရှားရာသေး သလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးတော်မူပြီ။ ဘန္တေ၊ ရှား။ တေ၊ ဤသို့ ထင်ရှားခြင်းသည်။ (နာမကာယကို ပညတ်ခြင်း၏ အကြောင်း ဖြစ်သော ခံစားခြင်းစသော အခြင်းအရာတို့ မရှိလျှင် ရူပကာယ၌ အဓိဝစနသမ္မဿ မည်သော မနောသမ္မဿ၏ ထင်ရှားခြင်းသည်။) နောဟိ၊ မသင့်ပါ။ (မဖြစ်နိုင်ပါ။)

(ခ) ဒုတိယပြဿနာ။ ။အာနန္ဒ။ ယေဟိ အာကာရေဟိ၊ ပ။ ယေဟိ ဉဒ္ဒေသေဟိ။ [ရှေးအတိုင်းဆိုပါ။] ရူပကာယဿ၊ ရုပ်တရားအပေါင်းကို။ ပညတ္တိ၊ သည်။ ဟောတိ။ [အကြင် ရုပ်ပုန်စသောအခြင်းအရာတို့ဖြင့် စက္ခုပသာဒစသော

၁။ ရူပကာယ။ ။စက္ခု သောတ ဃာန ဇိဝှါ ကာယဟူသော ပသာဒငါးပါးနှင့် တကွ ရုပ်တရားအားလုံးကို ရူပကာယဟု ဆိုသည်။ ပညာယေထ အရ "ထင်ရှားခြင်း" ဟူသည် အထင်အရှား ဖြစ်ခြင်းတည်း။

၂။ **အဓိဝစနသမ္မဿော**။ ။ဤ၌ အဓိဝစနသမ္မဿဟူသည် မနောဒွါရ၌ဖြစ်သော ဖဿတည်း၊ ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဉ်ဟူသော နာမ်ခန္ဓာ ၄-ပါးကို မှီ၍ မနောဒွါရ၌ဖြစ်သော "သမ္မဿ" ဟု ဆိုလိုသည်။ [ဝေဒနာစသော နာမ်ခန္ဓာ ၄-ပါးက မိမိနှင့်ယှဉ်ဖက် ဖဿအား နိဿယ သဟဇာတပစ္စည်းဖြင့် ကျေးဇူးပြုပုံကို သတိပြုပါ။] ဤပုဒ်၏အနက်ကို နောက်၌လာမည့်ဋီကာ (နာ-၁၀၇) အဓိသဒ္ဒေါ ဥပရိဘာဝေ စသည်နှင့် အဓိဝစနမုခေန ပညတ္တိမုခေန ဂဟေတမ္မတ္တာ (ဋီ-နာ-၁၀၁) စသည်ကိုကြည့်၍ ပေးပါသည်။

၃။ **ပညာယေထ အပိ နု ခေါ**။ ။အကြင် ခံစားခြင်းစသော သဘောလက္ခဏာ အခြင်းအရာတို့ဖြင့် ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဉ်တို့ကို နာမ်တရားဟု ပညတ်ထားအပ်၏။ ထို ခံစားခြင်းစသော သဘောလက္ခဏာ အခြင်းအရာများ မရှိလျှင် ဝေဒနာစသော နာမ်တရားလေးပါးကို မှီ၍ (ထို တရားများနှင့် ယှဉ်၍) မနောဒွါရ၌ဖြစ်သော အဓိဝစနသမ္မဿမည်သော မနောသမ္မဿသည် ရူပကာယ၌ (စက္ခုပသာဒစသည်ကို မှီ၍) စက္ခုသမ္မဿစသော နာမည်ဖြင့် ဖြစ်နိုင်ပါဦးမည်လော၊—ဟု မေးတော်မူသည်။

၄။ **နော ဟေတံ ဘန္တေ**။ ။ခံစားခြင်းစသော သဘောလက္ခဏာ အခြင်းအရာ မရှိလျှင် ဝေဒနာစသော နာမ်တရားလေးပါးမရှိနိုင်၊ နာမ်တရားမရှိလျှင် ထိုကိုမှီရသော ဖဿလည်းမဖြစ်နိုင်၊ သို့ဖြစ်လျှင် မိမိ၏မှီရာမရှိပါဝဲ အဘယ်နည်းဖြင့် ဖဿချည်း သက်သက် စက္ခုပသာဒစသော ရူပကာယ၌ ဖြစ်နိုင်တော့အံ့နည်း။ ဥပမာ—သရက်ပင်မရှိလျှင် သပြေပင်မှ သရက်သီး မသီးနိုင်သကဲ့သို့တည်း။ ထို့ကြောင့် "နော ဟေတံ" ဟု ဖြေသည်။

တရားအပေါင်းကို ရုပ်တရားဟုပညတ်ထားအပ်၏။] တေသု။ပ။အသတိ၊ ကုန်လတ်သော်။ နာမကာယေ၊ ၌။ ပဋိဃသမ္ဖဿော၊ ပဋ္ဌဝတ္ထု ပဋ္ဌာရုံတို့၏ အချင်းချင်းထိခိုက်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော သမ္ဖဿသည်။ ပညာယေထ အပိ နု ခေါ၊ လော။ ဣတိ၊ ပြီ။ ဘန္တေ၊ တေံ၊ ဤသို့ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းသည်။ (ရုပ်အပေါင်းကို ပညတ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော ရုပ္ပနစသော သဘော လက္ခဏာအခြင်းအရာမရှိလျှင် နာမကာယ၌ ပဋိဃသမ္ဖဿ၏ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းသည်။)နောဟိ၊ မသင့်ပါ။(မဖြစ်နိုင်ပါ။)

(ဂ) တတိယပြဿနာ။ ။အနက်လွယ်ပြီ။ နာမ်ရုပ်နှစ်ပါးမရှိလျှင် အဓိဝစနသမ္ဖဿ ပဋိဃသမ္ဖဿ နှစ်ပါးစုံ၏ မဖြစ်နိုင်ပုံကို ဟောတော်မူသည်။ ဥပမာ–ကောင်းကင်၌ သရက်သီး သပြေသီးတို့၏ မဖြစ်နိုင်သကဲ့သို့တည်း။

(ဃ) စတုတ္ထပြဿနာ။ ။အနက်လွယ်ပြီ။ ဖဿနှစ်မျိုးတို့၏ အကြောင်းအသီးသီးတို့ကို ပြပြီး၍ ယခုအခါ ထို ဖဿနှစ်မျိုးတို့၏ သာမညအားဖြင့် နာမ်ရုပ်ဟူသော အကြောင်းတရားကြောင့် ဖြစ်ပုံကို ပြတော်မူလိုသောကြောင့် ဤ စတုတ္ထပြဿနာကို အားထုတ်တော်မူသည်။ နာမ်ရုပ်နှစ်ပါးက ဖဿအား ကျေးဇူးပြုပုံကို အဌကထာ ဋီကာ၌ ကြည့်ပါ။

၁၁၅။ ။ဝိညာဏပစ္စယာ။ပ။အာနန္ဒ၊ ဟိ၊ ထင်ရှားအောင်ပြဦးအံ့။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်သည်။ (ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်သည်။) မာတုကုစ္ဆိသို့၊ အမိဝမ်း၌။ စ နသြက္ကမိဿထ၊ အကယ်၍ မသက်ရောက်အံ့။ (အမိဝမ်း၌ ဝင်၍ ဖြစ်သကဲ့သို့ ပဋိသန္ဓေနေသောအားဖြင့် မဖြစ်အံ့။) (ဧဝံ သတိ။) နာမရူပံ၊ သည်။ မာတုကုစ္ဆိသို့၊ ၌။ သမုစ္စိဿထ အပိ နု ခေါ၊ ပေါင်းစုနိုင်ရာအံ့လော။(ပေါင်းစု၍ဖြစ်နိုင်လိမ့်မည်လော။)[ကလလရေကြည် အစရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့် ပေါင်းစု၍ ဖြစ်နိုင်ပါမည်လား။] ဣတိ၊ပြီ။ ဘန္တေ။ တေံ၊ ဤသို့ ပေါင်းစု၍ဖြစ်ခြင်းသည်။ နောဟိ၊ပါ။

၁။ **ပဋိဃသမ္ဖဿော။** ။ဝတ္ထာရမ္မဏာနံ အညမညပဋိဟနနံ ပဋိဃော၊ တတော ပဋိဃတော-ဇာတော ပဋိဃသမ္ဖဿော။-ဋီကာ။ စက္ခုပသာဒ စသော ဝတ္ထုနှင့် ရူပစသော အာရုံတို့၏ တိုက်မိခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော ဖဿ။ စက္ခုသမ္ဖဿ စသည်တည်း။

၂။ **နော ဟေတံ ဘန္တေ။** ။ရုပ္ပန စသောအခြင်းအရာ လက္ခဏာမရှိလျှင် စက္ခုဝတ္ထု ရူပါရုံ စသည်တို့ မရှိနိုင်၊ ထိုတရားတို့ မရှိလျှင် ယင်းတရားတို့ကို အကြောင်းပြု၍ဖြစ်ရသော ဖဿလည်း မဖြစ်နိုင်၊ သို့ဖြစ်လျှင် မိမိ၏မှီရာ စက္ခုဝတ္ထု ရူပါရုံ စသည်တို့မပါဝဲ နာမကာယ၌ ပဋိဃသမ္ဖဿသည် အဘယ်မှာ ဖြစ်နိုင်ပါတော့အံ့နည်း။ ဥပမာ သပြေပင်မရှိလျှင် သရက်ပင်မှ သပြေသီး မသီးနိုင်သကဲ့သို့တည်း။

အာနန္ဒ။ ဟိ၊ အုံ့။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ မာတုကုစ္ဆိသ္မိံ၊ ဠ်။ သြက္ကမိတ္ဝာ၊ သက်ရောက်ပြီး၍။ (ပဋိသန္ဓေ နေပြီး၍။) စ ဝေါက္ကမိဿထ၊ အကယ်၍ ပြုတ်ခြင်းသို့ ရောက်လိမ့်မည်ဖြစ်အုံ့။ (သေသောအားဖြင့် ပျက်စီးခြင်း ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်မည်ဖြစ်အုံ့။) (ဧဝံ သတိ။) နာမရူပံ၊ သည်။ ဣတ္ထတ္တာယ၊ ဤသို့ပြုသော ခန္ဓာငါးပါး၏ အဖြစ်ဟူသော အကျိုးငှာ။ (ခန္ဓာငါးပါး အပြည့်အစုံဖြစ်ခြင်းငှာ။) အဘိနိဗ္ဗတ္တိဿထ အပိ နု ခေါ၊ ဖြစ်နိုင်ရာအုံ့လော။ (ဖြစ်နိုင်လိမ့်မည်လော။) ဣတိ၊ ပြီ။ ဘန္တေ။ တော်၊ ဤသို့ ဖြစ်နိုင်ခြင်းသည်။ နောဟိ၊ ပါ။ [ဝေါက္ကမိဿထ ၏ အဖွင့်ကို အဌကထာ၌ ကြည့်ပါ။]

အာနန္ဒ။ ဟိ၊ အုံ့။ ဒဟရဿေဝ၊ ငယ်ရွယ်သည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ ကုမာရဿ၊ အမျိုးသားသည်။ သတော ဝါ၊ ဖြစ်စဉ်သော်လည်းကောင်း။ (ဒဟရာယ၊ သော။) ကုမာရိကာယ၊ အမျိုးသမီးသည်။ (သန္တိယာ) ဝါ၊ ဖြစ်စဉ်သော်လည်းကောင်း။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ စ ဝေါစ္ဆိဇ္ဇိဿထ(ဝိ+အဝ+ဆိဇ္ဇိဿထ။)၊ အကယ်၍ ပြတ်လိမ့်မည်ဖြစ်အုံ့။ (အစဉ်အဆက် မဖြစ်တော့ပဲ ပြတ်သွားအုံ့။) (ဧဝံ သတိ။) နာမရူပံ၊ သည်။ ဝုဒ္ဓိံ၊ ကြီးပွားခြင်းသို့။ ဝိရူဠှိံ၊ စည်ပင်ခြင်းသို့။ ဧဝပုလ္လံ၊ ကျယ်ပြန့်သည်၏ အဖြစ်သို့။ အာပဇ္ဇိဿထ အပိ နု ခေါ၊ ရောက်နိုင်ရာအုံ့လော။ (ရောက်နိုင်ပါမည်လော။)ဣတိ၊ ပြီ။ ဘန္တေ။ ဧတံ၊ ဤသို့ ရောက်နိုင်ခြင်းသည်။ (ဝိညာဉ်ပြတ်လျှင် နာမ်ရုပ်၏ ကြီးပွား စည်ပင် ကျယ်ပြန့်ခြင်းသို့ ရောက်နိုင်ခြင်းသည်။)နော ဟိ၊ ပါ။ပ။ ယဒီဒံ ဝိညာဏံ။

၁၁၆။ ။[ဝိညာဉ်ကြောင့် နာမ်ရုပ်ဖြစ်ပုံကို ပြတော်မူပြီး၍ နာမ်ရုပ်ကြောင့် လည်း ဝိညာဉ်ဖြစ်ပုံကို ပြတော်မူလိုသောကြောင့် ဤ ဝါရကို မိန့်တော်မူသည်။]

နာမရူပပစ္စယာ။ပ။ အာနန္ဒ။ ဟိ၊ အုံ့။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ နာမရူပေ၊ ဠ်။ ပတိဋ္ဌံ၊ တည်ရာကို။ (တည်ခွင့်ကို။) စ နု လဘိဿထ၊ အကယ်၍ မရအုံ့။ (ဧဝံ သတိ။) အာယတိံ၊ နောင်အခါ၌။ ဇာတိဇရာမရဏံ၊ ဇာတိ ဇရာ

၁။ ဝုဒ္ဓိံ စ သည်။ ။အစိတ် အစိတ် အင်္ဂါတို့၏ ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စုံခြင်းသည် ဝုဒ္ဓိ၊ ခိုင်မြဲသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းသည် ဝိရူဠှိ၊ ကြီးမားကျယ်ပြန့်သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းသည် ဧဝပုလ္လ။—ဋီကာ။ အဌကထာ၌ ပထမအရွယ်၏ အစွမ်းအားဖြင့် ကြီးပွါးခြင်းသည် ဝုဒ္ဓိ၊ မဇ္ဈိမအရွယ်၏ အစွမ်းအားဖြင့် စည်ပင်ခြင်းသည် ဝိရူဠှိ၊ ပစ္ဆိမ အရွယ်၏ အစွမ်းအားဖြင့် ကျယ်ပြန့်ခြင်းသည် ဧဝပုလ္လ၊ ဤသို့ ဖွင့်ထား၏။

မရဏဟူသော။ ဒုက္ခသမုဒယသမ္ဘဝေါ၊ ဒုက္ခအပေါင်း၏ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ပညာယေထ အပိ နု ခေါ်၊ ထင်ရှားရာအံ့လော။ (ထင်ရှားနိုင်မည်လော။) ဣတိ၊ ပြီ။ ဘန္တေ။ ဇတံ၊ ဤသို့ ထင်ရှားခြင်းသည်။ (ဝိညာဉ်၏ နာမ်ရုပ်၌ တည်ခွင့်ကို မရလျှင် ဇာတိ ဇရာ မရဏဟူသော ဒုက္ခအပေါင်း၏ ထင်ရှားခြင်းသည်။) နောဟိ၊ ပါ။ [ဒုက္ခသမုဒယ သမ္ဘဝေါ-၌ သမုဒယသည် သမုဒါယ သဒ္ဒါကဲ့သို့ သမူဟ၏ ပရိယာယ်တည်း။]

အာနန္ဒ။ တသ္မာ၊ကြောင့်။ ယဒိဒံ နာမရူပံ။(အတ္ထိ။) ဇသေဝ၊သည်သာ။ ဝိညာဏသ ဟေတု။ပ။ နိဒါနံ။ [၉၀-၌ အနက် ဖေရးခဲ့ပြီ။] အာနန္ဒ။ ဇတ္ထာဝတာခေါ်၊ ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော အကြောင်းဖြင့်။(ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော ဝိညာဉ် နာမ်ရုပ်တို့၏ အချင်းချင်း ကျေးဇူးပြုလျက် ဖြစ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းဖြင့်။ပ။ ဥပပဇ္ဇထ ဝါ။ [၅၀-၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ။]

ယဒိဒံ (ယံ+ဣဒံ) နာမရူပံ၊ သည်။ ဝိညာဏေန၊ နှင့်။ သဟ၊ အတူ။ အညမညပစ္စယတာ၊ အချင်းချင်း ကျေးဇူးပြုသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ (ဖြစ်နေ၏။) ဇတ္ထာဝတာ၊ ဤမျှ အတိုင်းအရှည် ရှိသော အကြောင်းဖြင့်။ (ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော ဝိညာဉ်နှင့်အတူ နာမ်ရုပ်၏ ဖြစ်ခြင်း မျှဖြင့်။) အဓိဝစနပထော၊ သဒ္ဒါမျှကိုသာ စွဲမှီ၍ ဖြစ်သော ခေါ်ဝေါ်ပညတ် နာမည် တပ်ခြင်း၏ အကြောင်းသည်။ ဇတ္ထာဝတာ၊ ဖြင့်။ နိရုတ္တိပထော၊ အကြောင်းကို ထုတ်ဖော်၍ ပြောဆို အပ်သော အခေါ်အဝေါ်၏ အကြောင်းသည်။ ဇတ္ထာဝတာ၊ ဖြင့်။ ပညတ်ပထော၊ အပြားအားဖြင့် သိစေတတ်သော အခေါ်အဝေါ်၏ အကြောင်းသည်။ ဇတ္ထာဝတာ။ ပညာဝစရံ၊ ပညာဖြင့် သက်ဝင်ထိုက် သိထိုက်သောအနက်သည်။ ဇဟာတိ။

ဇတ္ထာဝတာ၌၊ ဖြင့်။ ဣဝုတ္တံ၊ ဤသို့ပြားသော ခန္ဓာငါးပါး၏ အဖြစ်ကို။ (ခန္ဓာငါးပါး အပေါင်းကို။) ပညာပနာယ၊ နာမည်တပ်၍ ပညတ်ခြင်းငှာ။ [ခန္ဓာ အာယတန စသည်ဖြင့်လည်းကောင်း။ ဖဿ ဝေဒနာ

ဝ။ ဇတ္ထာဝတာ ဇခါ။ ။ဝိညာဏော နာမရူပသ္မ ပစ္စယေ ဟောန္တေ, နာမရူပေ ဝိညာဏသ္မ ပစ္စယေ ဇဟောန္တေ, ဒွိသု အညမညပစ္စယဝသေန ပဝတ္တေသု ဇတ္ထေကေန ဇာယေထ ဝါ။—အင္ဂကထာ။

၂။ ဇတ္ထာဝတာစသည်။ ။ဇတ္ထာဝတာ ဇတ္ထေကေန, သဟ ဝိညာဏေန နာမရူပ ပဝတ္တိယာတိ အတ္ထော။-ဋီကာ။ အညမညပစ္စယတာ—၌ အညမညပစ္စယတာယ ဟု ဆိုလိုလျက် နာဝိဘတ်၏ ကာရိယ ဖြစ်သော ယ ကျေနေသည်။ [အဓိဝစနပထော စသည်ဟို၏အနက်ကို အင္ဂကထာအတိုင်း ပေးပါသည်။ဋီကာ-၌ တနည်းဖွင့်သေး၏။]

စသည်ဖြင့်လည်းကောင်း။ ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါစသည်ဖြင့်လည်းကောင်း မိန်းမယောကျ်ားစသည်ဖြင့်လည်းကောင်း နာမည်တပ်၍ ပြောဆိုခြင်းငှာ။] ဝန်း၊ ကိလေသ ကာမ ဝိပါက ဟု သုံးဝအပြား ဝင်္ဂတရားသည်။ ဝါ၊ သံသရာဝင်္ဂသည်။ ဝတ္တတိ၊ အဆက်မပြတ် ဖြစ်၏။ [ဝတ္တတီတိ ပဝတ္တတိ။-ဋ္ဌကာ။]

အတ္တပညတ္တိ

၁၁၇။ အမှာ။ ။ဤသို့လျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် ''ဂမ္ဘီရော စာယံ အာနန္ဒ ပဋိစ္စ သမုပ္ပါဒေါ ဂမ္ဘီရာဝဘာသော စ''ဟူသော ပုဒ်နှင့် ဆက်သွယ်နေသော ဒေသနာတော်ကို ပြတော်မူပြီး၍ ယခုအခါ၌ တန္တာကုလကဇာတာ ပုဒ်နှင့် ဆက်သွယ်သော ဒေသနာတော်ကို ပြတော်မူလိုသောကြောင့် ''တွော ဝတာ စ''အစရှိသော စကားကို အားထုတ်တော်မူသည်။

အာနန္ဒ။ ကိတ္တာဝတာ စ၊ အာဘယ်မျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော အကြောင်းဖြင့်လည်း၊ အတ္တာနံ၊ အတ္တကို။ ပညပေန္တော၊ ပညတ်လတ်သော်။ ဝ၊ါ ပညတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပညပေတိ၊ ပညတ်သနည်း။ အာနန္ဒ။ ဟိ၊ အဖြေကား။ ရူပီ ဝ၊ါ ရုပ်ရှိသည်မူလည်း ဖြစ်သော။ (မိမိ၏ စိတ်၌ ထင်လာသော ကသိုဏ်းနိမိတ်ဟူသော ရုပ် ရှိသည်မူလည်း ဖြစ်သော။) ပရိတ္တံ၊ သေးငယ်သော။ (ကသိုဏ်း အာရုံကို အကျယ်မဖြန့်အပ်သဖြင့် ကျဉ်းငယ်သော။)အတ္တာနံ၊ ကို။ ပညပေန္တော၊ သော်။ ဝ၊ါ သည်။ ပညပေတိ၊ ၏။ (ကိ ံ၊ အဘယ်သို့ ပညတ်သနည်း။) မေ၊ ၏။ အတ္တာ၊ အတ္တသည်။ ရူပီ၊ ရုပ်ရှိ၏။ ပရိတ္တော၊ ကျဉ်းငယ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပညတ်၏။

အာနန္ဒ။ ဟိ၊ အဖြေကား။ ရူပိ ံ ဝ၊ါ သော။ အနန္တံ၊ ဆုံးအပိုင်းအခြား မရှိသော၊ (ကသိုဏ်း အာရုံက အတိုင်းအရှည် မရှိသော်ကြောင့် အပိုင်းအခြား၏ စိတ်ထည်းမှာ မထင်လာသည့်အတွက် အပိုင်းအခြား မရှိသော။) အတ္တာနံ၊ ကို။ ပညပေန္တော ပညပေတိ။ (ကိ ံ။) မေ၊ ၏။ အတ္တာ၊ သည်။ ရူပီ၊ ၏။ အနန္တော၊ အပိုင်းအခြားမရှိ။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပညတ်၏။ အာနန္ဒ။ ဟိ၊ အဖြေကား။ အရူပိ ံ ဝ၊ါ ကသိုဏ်းရုပ် မရှိသည်မူလည်း ဖြစ်သော။ပ။ပညပေတိ။(ကိ ံ။) မေ၊ ၏။ အတ္တာ၊ သည်။ အရူပိ၊

၁။ အရူပိ ံ။ ။ကသိုဏ်းအာရုံကို ခွါ၍ရအပ်သော ကသိုဏ်းနိမိတ်သည် တွေ့ထိအပ်သော ကောင်းကင်ပညတ်ကိုလည်းကောင်း၊ ထိုကောင်းကင် ပညတ်ကို အာရုံပြုသော ဈာန်စိတ် စေတသိက်ဟူသော နာမ်ခန္ဓာလေးပါး၊ သို့မဟုတ် ဈာန်စိတ်ဟူသော ဝိညာဉ်မျှကိုလည်းကောင်း ''အတ္တ''ဟု ယူ၏၊ ထို့ကြောင့် ''ရူပ်မရှိ''ဟု ပညတ်သည်။

ကသိုက်းရုပ်မရှိ။ ပရိတ္တော၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ပညတ်၏။ [စတုတ္ထ ပုဂ္ဂိုလ်၌ "အနန္တံ၊ အဆုံးအပိုင်းအခြားမရှိသော" ဟု ဆို။]

၁၁၈။ ။အာနန္ဒ၊ တတြ၊ ထို လေးယောက်တို့တွင်။ (ထို လေးယောက်သော အတ္တ ဟု ပညတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်။) ယော သော၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ရှုပိ်ံ၊ သော။ ပရိတ္တံ၊ သော။ အတ္တာနံ၊ ကို။ ပညပေန္တော၊ လတ်သော်။ ပညပေတိ၊ ၏။ သော၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဘေရဟိ ဝါ၊ ယခု ပစ္စုပ္ပန် ဘဝ၌သော်လည်း။ ဝါ၊ ဤ ယခုပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌သာ။ ရှုပိ်ံ။ ပ။ ပညပေတိ၊ ၏။ [ဤပုဂ္ဂိုလ်က အတ္တာသည် သေလျှင်ပြတ်၏ ဟု ယူဆသည်။] တတ္ထ၊ ထို နောက်လောက၌။ (နောက်ဘဝ၌။)ဘာဝိ်ံ ဝါ၊ ဖြစ်မြဲဖြစ်လတ္တံ့မူလည်း ဖြစ်သော။ ရှုပိ်ံ ။ပ။ ပညပေတိ။ [ဤသို့ ပညတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်က "အတ္တာသည် မပျက်မစီးပဲ အမြဲတည်၏" ဟု ယူဆသည်။]

ဝါ ပန၊သည်သာမကသေး။(ထိုသို့ ပညတ်ရုံသာ မကသေး။)အ တထံ၊ မမှန်သော သဘောရှိသည်ဖြစ်၍။(မမှန်သည်ဖြစ်၍။) သန္တံ၊ဖြစ်သောအတ္တကို။ တထတ္တာယ၊ ထို မှန်းသည်၏အဖြစ်ဟူသော အကျိုးငှာ။ ဥပကပ္ပေဿာမိ၊ ကပ်၍ ခိုင်မြဲစေအံ့။ ဝါ၊ ပြီးစီးစေအံ့။ ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့သော်လည်း။ အဿ၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌။(ထို အတ္တဟု ပညတ်သော မိစ္ဆာအယူရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်၌။) ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။(ဤအကြံမျိုးဖြစ်၏။)[မမှန်မကန် မိမိယူဆထားအပ်သော အတ္တကို အမှန်လုပ်၍ သူတပါးအား ယုံကြည်အောင် ပြောပြအံ့ဟု အကြံဖြစ်သည်–ဟု ဆိုလိုသည်။]

အာနန္ဒ။ ဧဝံ သန္တံ၊ ဤသို့ ဖြစ်နေသော။(ဤသို့ ရုပ်ရှိသော ကျဉ်းယ်သောအတ္တကို ပညတ်နေသော။) ရှုပိ်ံ၊ ရူပကသိဏစျာန်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ (ဝစနာယ-၌ စပ်။) ဝါ၊ သို့။(အနုသေတိ–၌ စပ်။)ပရိတ္တတ္တာနုဒိဋ္ဌိ(ပရိတ္တ+အတ္တ+အနုဒိဋ္ဌိ)၊ ပရိတ္တ အတ္တဟု ဖြစ်သော အယူသည်။ ဝါ၊ ရှုပိ် ပရိတ္တအတ္တဟု ဖြစ်သော အယူသည်။ အနုသေတိတိ၊ အစဉ်လိုက်၍ ကိန်းနေ၏ဟူ၍။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝစနာယ၊ ပြောဆိုခြင်းငှာ။ အလံ၊ သင့်၏။[ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ပရိတ္တတ္တာနုဒိဋ္ဌိ ကိန်းနေသူဟု ပြောဆိုထိုက်သည်။]

အမှာ။ ။နောက်၌ ဤနည်းကိုမှီး၍ပေးပါ။ "အရှုပိ်၊ အရူပကသိဏစျာန်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်ကို။ပ။ဝစနာယ အလံ။အရူပကသိဏစျာန်ဟူသည် ကသိုက်း၉–ပါးတို့တွင် တပါးပါးကိုခွဲ၍ ရအပ်သော ကောင်းကင်ပညတ်ဟူသောအာရုံရှိသော အရူပစျာန်ရ ပုဂ္ဂိုလ်ကည်း။ဇတ္တာဝကာ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော အကြောင်းဖြင့်။ပ။ပညပေတိ။

နအတ္တပညတ္တိ

(၁၁၉)။ အတ္တကိုပညတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ပြပြီး၍၊ အတ္တမဟုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ပြတော်မူလိုသောကြောင့် ဤဝါရကို မိန့်တော်မူသည်။ မပညတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်များကို အဌကထာ၌ ကြည့်ပါ။ဤဝါရ၌"နဟုဝေါဟာရပါတ်ပါသည်သာ ထူး၏"နပညပေတိ၊ မပညတ်"စသည် ဆိုပါ။

အတ္တသမနုပဿနာ

အမှာ။ ။ယခုအခါ အတ္တကို ပညတ်ကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဒိဋ္ဌိ၏အစွမ်းအားဖြင့် မြင်၍ ပညတ်ပုံကိုလည်းကောင်း။ ထိုသို့ ရှုမြင်ခြင်းမှာလည်း နှစ်ဆယ်သော အကြောင်းဝတ္ထုရှိသော သက္ကာယဒိဋ္ဌိကို မပယ်အပ်သည့်အတွက် ဖြစ်ရပုံကိုလည်းကောင်း၊ ထို နှစ်ဆယ်သော အကြောင်းဝတ္ထုရှိသော သက္ကာယဒိဋ္ဌိကိုလည်းကောင်း ပြတော်မူလိုသောကြောင့် ကိတ္တာဝတာ စ အာနန္ဒ-စသော စကားကို ပိန့်တော်မူသည်။

၁၂၁။ ။အာနန္ဒ။ ကိတ္တာဝတာ စ၊ အဘယ်မျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော အကြောင်းဖြင့်လည်း။ အတ္တာနံ၊ အတ္တကို။ သမနုပဿမာနော၊ အဖန်ဖန်ရှုလတ်သော်။ ဝါ၊ အဖန်ဖန်ရှုသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သမနုပဿတိ၊ အဖန်ဖန်ရှုသနည်း။ (ဒိဋ္ဌိဖြင့် အဖန်ဖန် ရှုသနည်း။) အာနန္ဒ။ ဟိ၊ အဖြေကား။ ဝေဒနံ ဝါ၊ ဝေဒနာကိုသော်လည်း။ အတ္တာနံ၊ အတ္တဟူ၍။ သမနုပဿမာနော၊ သည်။ သမနုပဿတိ၊ ၏။ (ကိံ။) မေ၊ ၏။ ဝေဒနာ၊ သည်။ အတ္တာ၊ အတ္တတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ အဖန်ဖန် ရှု၏။ [ဝေဒနာကို အတ္တဟု ဒိဋ္ဌိဖြင့် ထင်မှားခြင်းကိုပင် "ရှု" ဟု ဆိုသည်။ ဤစကားဖြင့် ဝေဒနာကွန္ဓာ ဟူသော ဝတ္ထုရှိသော သက္ကာယဒိဋ္ဌိကို ဟောတော်မူသည်။]

အာနန္ဒ။ ဟိ၊ ထင်ရှားအောင်ပြဦးအံ့။ နဟေဝ ခေါ မေ ဝေဒနာ အတ္တာ၊ အပ္ပဋိသံဝေဒနော မေ အတ္တာတိ၊ နဟေဝ ခေါ မေ။၁။အတ္တာ-ဟူ၍။ ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့သော်လည်း။ အတ္တာနံ၊ ကို။ သမနုပဿမာနော၊ သည်။ သမနုပဿတိ၊ ၏။ မေ၊ ၏။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာသည်။ အတ္တာ၊ အတ္တသည်။ နဟေဝ ခေါ၊ မဟုတ်သည်သာ။ မေ၊ ၏။ အတ္တာ၊ သည်။ အပ္ပဋိသံဝေဒနော[၁]၊ မခံစားတတ်။ [ဤစကားဖြင့် ရူပကွန္ဓာ ဟူသော ဝတ္ထု

၁။ အပ္ပဋိသံဝေဒနော။ ။ဣဋ္ဌ အစရှိသော အာရုံကို မခံစားတတ်သောကြောင့် "အပ္ပဋိသံဝေဒနော"ဟု ဆိုသည်၊ ခံစားတတ်သည်၏အဖြစ်ကို တားမြစ်လိုက်သဖြင့်

ရှိသောသက္ကာယဒိဋ္ဌိကို ဟောတော်မူသည်၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်က ရုပ်ကို အတ္တဟု ဟူဆသည်။]

အာနန္ဒ။ ဟိ၊ ထင်ရှားအောင် ပြဦးအံ့။ နဟေဝ ခေါ မေ ဝေဒနာ အတ္တာ။ပ။ ဝေဒနာဓမ္မော ဟိ မေ အတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ ဣတိ ဝါ၊ သော်လည်း။ အတ္တာနံ၊ ကို။ သမနုပဿမာနော၊ သည်။ သမနုပဿတိ၊ [မေ၊ ၏။ ဝေဒနာ၊ သည်။ အတ္တာ၊ သည်။ နဟေဝ ခေါ၊ မဟုတ်သည်သာ။ မေ၊ ၏။ အတ္တာ၊ သည်။ အပ္ပဋိသံဝေဒနော ပိ၊ မခံစားတတ်သည်လည်း။ (မခံစားနိုင်သည်လည်း။) နော၊ မဟုတ်။ မေ၊ ၏။ အတ္တာ၊ သည်။ ဝေဒိယတိ၊ ခံစားတတ်၏။ ဝါ၊ ခံစားနိုင်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ မေ၊ ၏။ အတ္တာ၊ သည်။ ဝေဒနာဓမ္မော၊ ခံစားခြင်းသဘောရှိ၏။]

အမှာ။ ။ဤစကားဖြင့် သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဉ် ဟူသော မှီရာဝတ္ထုရှိသော သက္ကာယဒိဋ္ဌိကို ဟောတော်မူသည်။ ဤ ပုဂ္ဂိုလ်က ထို ခန္ဓာသုံးပါးကို အတ္တ ဟု ယူသည်။

[ယခုအခါ ထို ဝါရ (ဝါဒ) တို့၌ အပြစ်ကို ပြတော်မူလိုသောကြောင့် တတြာနန္ဒ စသော စကားကို မိန့်တော်မူသည်။]

၁၂၂။ အာနန္ဒ။ တတြ၊ ထို သုံးယောက်တို့တွင်။ (ထိုမိစ္ဆာအယူရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်တို့တွင်။) ယော သော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဧဝံ၊ သို့။ အာဟ၊ ပြောပြီ။ (ကိုံ။) မေ၊ ၏။ ဝေဒနာ၊ သည်။ အတ္တာ၊ တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြောပြီ။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ (အဿ-၌ စပ်။) ဝါ၊ ကို။) (ဝေဒနာကို အတ္တဟု ပြောသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို။) ဧဝံ၊ သို့။ (ဤဆိုအပ်

သဉ္ဇာနန (အမှတ်ပြုလျက်သိခြင်း) စသော သဘောကိုလည်း တားမြစ်အပ်ပြီး ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ဤ "အပ္ပဋိသံဝေဒနော မေ အတ္တာ" စသော စကားဖြင့် ရူပက္ခန္ဒ ဝတ္ထုရှိသော သက္ကာယဒိဋ္ဌိကို ဟောတော်မူသည်။ [အပ္ပဋိသံဝေဒနော၏ ဝစနတ္ထကို ဋီကာ၌ ပြထားပြီ။]

၁။ **အတ္တာ မေ ဝေဒိယတိ စသည်။** ။သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဉ်တို့က ဝေဒနာနှင့် ယှဉ်သောကြောင့် "ဝေဒိယတိ၊ ခံစား၏။" ဟု ဆိုသည်။ ထို သညာ စသော သမ္ပယုတ်တရားတို့မှာ ခံစားခြင်းသဘော (ဝေဒနာဓမ္မ) လည်း မကင်းပဲ အမြဲယှဉ်လျက်နေ၏။ ထို့ကြောင့် "အတ္တာ မေ ဝေဒိယတိ၊ ဝေဒနာ ဓမ္မော ဟိ မေ အတ္တာ" ဖြင့် သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဉ် ဟူသော မှီရာရှိသော သက္ကာယဒိဋ္ဌိကို ဟောတော်မူသည်။

၂။ **မှတ်ချက်။** ။"ဝေဒနာ ဓမ္မော ဟိ မေ အတ္တာ–ငါ၏ အတ္တသည် ဝေဒနာ ဓမ္မ (ခံစားခြင်းသဘော) ရှိ၏" ဟု ဆိုသဖြင့် ဝေဒနာကို မရ၊ ဝေဒနာနှင့် ယှဉ်သော သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဉ် ဟူသော ခန္ဓာသုံးပါးသာ ရကြောင်းကို သိပါ။

လတ္တံ့သော နည်းဖြင့်။) ဝစနီယော၊ ပြောဆိုထိုက်သည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ (ကိံ၊ အဘယ်သို့ ပြောဆိုထိုက်သနည်း။)

အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ တိဿော၊ သုံးပါးကုန်သော။ ဣမာ ဝေဒနာ၊ ဤ ဝေဒနာတို့သည်။ (သန္တီ၊ ရှိကုန်၏။) သုခါ၊ သုခဖြစ်သော။ (ချမ်းသာသော။) ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာလည်းကောင်း။ ဒုက္ခာ၊ သော။ (ဆင်းရဲသော။) ဝေဒနာ၊ လည်းကောင်း။ အဒုက္ခမသုခါ၊ ဒုက္ခလည်းမဟုတ် သုခလည်း မဟုတ်သော။ (ဆင်းရဲသည်လည်းမဟုတ် ချမ်းသာသည်လည်းမဟုတ်ပဲ အလယ်အလတ်ဖြစ်သော။) ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာလည်းကောင်းတည်း။ တွံ၊ သင်သည်။ တိဿန္နံ၊ ကုန်သော။ ဣမာသံ ဝေဒနာနံ၊ ဤ ဝေဒနာတို့တွင်။ ကတမံ၊ အဘယ်ဝေဒနာကို။ အတ္တတော၊ အတ္တ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဝါ၊ အတ္တဟူ၍။ သမနုပဿတိ၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြောဆိုထိုက်၏။(မေးထိုက်၏။)

[အကြင်အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် အကြင်သုခစသော ဝေဒနာကို အတ္တဟူ၍၏၊ ထိုထို ပုဂ္ဂိုလ်၏ သုခစသော ဝေဒနာဟူသော အတ္တ၏ တရံတခါ၌ ဖြစ်၍ တရံတခါ၌ မဖြစ်ခြင်းစသော အပြစ်ကို ပြတော်မူခြင်းငှာ ယသ္မိံ သမယေ အာနန္ဒ စသော ဤစကားကို မိန့်တော်မူသည်။] အာနန္ဒ။ ယသ္မိံ သမယေ၊ အကြင်အခါ၌။ သုခံ၊ သော။ ဝေဒနံ၊ ကို။ ဝေဒေတိ၊ ခံစား၏။ တသ္မိံ သမယေ၊ ထိုအခါ၌။ (သုခဝေဒနာကို ခံစားနေရာ ထိုအခါ၌။) ဒုက္ခံ။ ဝေဒနံ၊ ကို။ နေဝ ဝေဒေတိ၊ မခံစားနိုင်။ အဒုက္ခမသုခံ၊ သော။ ဝေဒနံ၊ ကို။ နေ ဝေဒေတိ၊ နိုင်။ တသ္မိံ သမယေ၊ ၌။ သုခံ ယေဝ၊ သုခသာလျှင် ဖြစ်သော။ ဝေဒနံ၊ ကို။ ဝေဒေတိ၊ ၏။ [နောက် ဝါကျတို့၌ အနက်လွယ်ပြီ။]

အမှာ။ ။ဤ ယသ္မိံ သမယေ စသော စကားဖြင့် ဝေဒနာ သုံးပါးတွင် တပါးဖြစ်ခိုက် တပါးမဖြစ်နိုင်ပုံကို သတိပြုခဲ့ပါ။

၁၂၃။ ။အာနန္ဒ။ သုခါ၊ သော။ ဝေဒနာ ပိ၊ သည်လည်း။ အနိစ္စာ၊ ဖြစ်ပြီး၍ ပျက်စီးခြင်းကြောင့် မမြဲ။ သခ်တာ၊ ကံ စသော အကြောင်းတရားတို့သည် ကောင်းစွာရောက်၍ ပြုစီရင်အပ်၏။ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာ၊ ထိုထိုအကြောင်းကို စွဲ၍ ကောင်းစွာဖြစ်၏။[စက္ခုစသော ဣန္ဒြေ ရူပစသော အာရုံ ဝိညာဉ်စသော ထိုထိုအကြောင်းကို စွဲ၍ ဖြစ်သည်။] ခယဓမ္မာ၊ ကုန်ခန်းခြင်း သဘောရှိ၏။ ဝယဓမ္မာ၊ ပျက်ခြင်းသဘောရှိ၏။ ဝိရာဂဓမ္မာ၊ မတပ်မက်ခြင်း သဘောရှိ၏။ ဝါ၊ ပျက်စီးခြင်း သဘောရှိ၏။ နိရောဓဓမ္မာ၊ ချုပ်ခြင်းသဘောရှိ၏။ [နောက်နောက် ဝါကျတို့၌ အနက်လွယ်ပြီ။

ဝိရဠ္ဍတိတိ ပလုဠ္ဍတိ။-သာရတ္ထ-၂၊ ၁၇-ကို ထောက်၍ ဝိရာဂသဒ္ဒါကို ပျက်စီးခြင်း အနက်ဟောဟု ယူပါ။]

အမှာ။ ။ကျွှ် စကားတော်ဖြင့် ဝေဒနာသုံးပါးလုံးပင် ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်း "အနိစ္စ ဥပ္ပါဒ ဝယ"သဘောရှိကြောင်းကို သတိပြုခဲ့ပါ။

တဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ (ဣတိ၊ ဤအယူသည်-၌ စပ်။) ဝါ၊ သည်။ သုခံ။ ဝေဒနံ၊ ကို။ ဝေဒိယမာနဿ၊ ခံစားစဉ်။ ဧသော၊ ဤသုခဝေဒနာသည်။ မေ၊ ၏။ အတ္တာ၊ အတ္တတည်း။ ဣတိ၊ ဤအယူသည်။ ဟောတိ။ သုခါယ၊ ဧသော။ တဿာယေဝ ဝေဒနာယ၊ ၏ပင်။ နိဇ္ဈာဓာ၊ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ မေ၊ ၏။ အတ္တာ၊ သည်။ ဗျဂါ၊ ပျက်စီးပြီ။ ဣတိ၊ သည်။ ဟောတိ။ [နောက်နောက် ဝါကျများ၌ လွယ်ပြီ။]

ဣတိ၊ ဤသို့လျှင်။ ယော ဧသော၊ သည်။ ဝေဒနာ မေ အတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ အာဟ၊ ပြီ။ ဧသော၊ သည်။ (ဝေဒနာကို အတ္တဟူပြောဧသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။) ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ၊ မျက်မှောက်ထင်ထင် ရှုမြင်အပ်သော သဒ္ဓေါဟူသော ပစ္စက္ခအတ္တဘောဌာန်ပင်။ (ဤ ဘဝဌာန်ပင်။)အနိစ္စသုခ ဒုက္ခ ဝေါကိဏ္ဏံ၊ အနိစ္စ သုခ ဒုက္ခတို့ဖြင့် ရောပြွမ်းအပ်သော။ (ရောပြွမ်းနေဆဲသော။) ဥပ္ပါဒဝယဓမ္မံ၊ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်း သဘော ရှိသော။ အတ္တာနံ၊ ကို။ သမနုပဿမာနော၊ လျက်။ သမနုပဿတိ။ [အနိစ္စ သုခ ဒုက္ခ ဝေါကိဏ္ဏ ဖြစ်ပုံကို အဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်ပါ။]

အာနန္ဒ။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဣဟ၊ ဤလောက၌။ ဧတေန ပိ၊ ဤအကြောင်းဖြင့်လည်း။ (ထိုသို့ အချင်းချင်း ရှေ့နောက် ဆန့်ကျင်ခြင်း ဟူသောအကြောင်း အလုံးစုံသော အခြင်းအရာအားဖြင့်ပင် အတ္တ၏ မရှိခြင်း ဟူသော အကြောင်းဖြင့်လည်း။) ဝေဒနာ မေ အတ္တာတိ၊ ဝေဒနာ မေ အတ္တာဟူ၍။ (ငါ၏ ဝေဒနာသည် အတ္တတည်း ဟူ၍။) (ယံ) သမနုပဿိတုံ၊ အကြင် အဖန်ဖန် ရှုမြင်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ။) [သမနုပဿိတုံ၌ တုံ ပစ္စည်းကို

၁။ ဗျဂါ။ ။ဝိ+ဂမုဓာတ်+အဇ္ဇတနီ(ဣ)ဝိဘတ်၊ ဓာတ်၏ အစ၌(အ)လာ၊ ကွစိ ဓာတု ဖြင့် (ဂမ်)ကို ဂါ ဖြစ်၊ နောက် ဣကိုလည်း ချေ၊ ထို့နောက် (ဝိ) နှင့် သန္ဓိစပ်၍ "ဗျဂါ"ဟု ဖြစ်သည်။ "ဗျဂါ၊ ကင်းခြင်းသို့ ရောက်ပြီ။ ဝါ၊ ပျက်စီးပြီ"ဟု ပေးပါ။ [ရူပသိဒ္ဓိ-အဇ္ဈဂါ ရုပ်ပြီးပုံကို နည်းမှီးပါသည်၊ မောဂ္ဂလ္လာန်၌ကား တမျိုးရုပ်ပြီးသည်။]

ကတ္တားအနက်ဟောဟု ကြံပါ။] ဧတံ၊ ဤသို့ ရှုမြင်ခြင်းသည်။ နကွမတိ၊ ပညာရှိတို့အား မနှစ်သက်၊ [ပညာရှိများက ထိုသို့ ရှုမြင်ခြင်းကို မနှစ်သက်ကြ လက်မခံကြ-ဟူလို။]

၁၂၄။ ။အာနန္ဒ။ တတြ။ပ။ဝစနီယော။ [ရှေးအတိုင်း ပေးပါ။] (ကိံ။)အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ ယတ္ထ၊ အကြင် ဝေဒနာကွန္ဓာမဖက် သက်သက်သော ရူပကွန္ဓာ၌။ (ထန်းရွက် ယပ်ဝန်း လေသောက် ပြတင်းစသည်၌။) သဗ္ဗသော၊ အလုံးစုံသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဝေဒယိတံ၊ အာရုံကို ခံစားခြင်းသည်။ ဝါ၊ ခံစားတတ်သော သဘောသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တတ္ထ၊ ထို ဝေဒနာကွန္ဓာမဖက် သက်သက်သော ရူပကွန္ဓာ၌။ (သိယာ-၌ စပ်။) အယံ၊ဤရုပ်သည်။အဟံ၊ငါသည်။ အသို့၊ဖြစ်၏။ဣတိ၊ဤသို့ စွဲလမ်းခြင်းသည်။ (ငါဟု ပြုခြင်းသည်။) သိယာ အပိ နု ခေါ၊ ဖြစ်နိုင်ရာအံ့လော။ [ခံစားမှု မရှိသော ရုပ်တရားကြီးက သူ့ကိုယ်သူ"ငါ"ဟု ပြောမည်လော-ဟူလို။] ဣတိ၊ ဤသို့ ပြောဆို ထိုက်၏။ (မေးထိုက်၏။)

၁။ ဧတေန ပေတံ နကွမတိ။ ။ဧတေန ဝိရုဒ္ဓတ္တ သာဓနေန ပိ (ဆန့်ကျင်သည်၏ အဖြစ်ကို ပြီးစေတတ်သော အကြောင်းဖြင့်လည်းကောင်း။) သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ အတ္တနော အဘာဝေန ပိ (အလုံးစုံသော အခြင်းအရာအားဖြင့် အကုန်အစင်ပင် အတ္တ၏ မရှိခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း။) ပဏ္ဍိတာနံ နရုစ္စတိ၊ ဧတံ ဒဿနံ မီရာ နကွမန္တီတိ အတ္ထော။-ရွှီကာ။

ရှေ့စကား နောက်စကား ဆန့်ကျင်ပုံ။ ။ဒိဋ္ဌိအယူရှိသူက ဝေဒနာ သုံးပါးတွင် တပါးကိုဖြစ်စေ၊ သုံးပါးလုံးကိုဖြစ်စေ အတ္တဟုအယူရှိ၏။ ထို ဝေဒနာသုံးပါးသည် တပါးဖြစ်ခိုက် တပါးမဖြစ်နိုင်။ **ဥပမာ**-သုခဖြစ်ခိုက် ဒုက္ခ ဥပေက္ခာတို့ မဖြစ်နိုင်ကြ။ ထို သုံးပါးလုံးပင် အနိစ္စ ဥပ္ပါဒဝယ (မမြဲခြင်း ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်း) သဘောရှိ၏။

အတ္တသည်အနိစ္စဖြစ်။ ။သို့ ဖြစ်လျှင် မိမိက အတ္တဟု ယူထားအပ်သော ဝေဒနာသည် မမြဲသောကြောင့် "အတ္တသည် အနိစ္စဖြစ်၏"ဟူသော အပြစ် ဖြစ်နေပြီ။

တပြိုင်နက် ဝေဒနာသုံးပါးဖြစ်။ ။အတ္တသည် အနိစ္စမဟုတ်ပါ၊ အခါခပ်သိမ်း ထင်ရှားရှိပါသည်၊ ဝါ-မြဲပါသည်ဟု ဆိုလျှင် "တပြိုင်နက်တည်း ဝေဒနာ သုံးပါးလုံး ဖြစ်၏"ဟူသော အပြစ် ဖြစ်နေပြန်သည်။

မိစ္ဆာအယူရှိသူက ခွင့်မပြု။ ။မိစ္ဆာအယူ ရှိသူကလည်း အနိစ္စဖြစ်သော အတ္တကိုခွင့်ပြုမည်မဟုတ်၊ လက်ခံမည် မဟုတ်၊ တပြိုင်နက်ထဲမှာ ဝေဒနာ သုံးပါးလုံးလည်းမဖြစ်နိုင်။

ဤသို့လျှင် ဝေဒနာသုံးပါးလုံး တပြိုင်နက် မဖြစ်ပါဟု ဝန်ခံလျှင် အတ္တသည် အနိစ္စဖြစ်၏ဟူသော အပြစ်၊ အတ္တသည် နိစ္စပါဟုဆိုလျှင် တပြိုင်နက် ဝေဒနာ သုံးပါးလုံး ဖြစ်၏ဟူသော အပြစ် ဖြစ်နေရကား ရှေ့နောက်စကားနှစ်ရပ် ဆန့်ကျင်နေသည်။ ထို့ကြောင့် ပညာရှိများက ဝေဒနာကို "အတ္တ"ဟု လက်မခံကြပေ။ [ဤဝါရဖြင့် ရုပ်ကို အတ္တဟုရှုသော သက္ကာယဒိဋ္ဌိကို ပယ်တော်မူသည်။]

ဘန္တေ၊ ရား။ ဧတံ၊ ဤသို့ဖြစ်ခြင်းသည်။ (ရုပ်တရားသက်သက်၌"ငါ" ဟု စွဲလမ်းမှုဖြစ်ခြင်းသည်။) နောဟိ၊ မသင့်ပါ။ (မဖြစ်နိုင်ပါ။)အာနန္ဒ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝါ၊ ရုပ်တရားသက်သက်၌ "ငါ"ဟု စွဲလမ်းမှု မရှိခြင်း ကြောင့်။ [ရုပ်တရားသက်သက်က ထ၍ သူ့ကိုသူ "ငါ"ဟု မပြောခြင်း ကြောင့်။–ဟု ဆိုလိုသည်။] ဣဟ၊ ၌။ ဧတေန ပိ၊ ဤအကြောင်း ဖြင့်လည်း။ နဟေဝ ခေါမေ။ပ။ အတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ (ယံ)သမနုပဿိတုံ (အတ္ထိ။) ဧတံ နက္ခမတိ။ [ဤ စကားဖြင့် ရုပ်ကို အတ္တ ဟု စွဲသော သက္ကာယဒိဋ္ဌိကိုပယ်တော် မူသည်။]

ဤဝါရ၌ ဆိုလိုရင်း။ ။ဤပုဂ္ဂိုလ်က ရုပ်ကို အတ္တဟု ယူထား၏၊ ထိုသူ့ကိုမေး ရမည်မှာ- ဝေဒနာမပါသော၊ ဝါ- စိတ်ဝိညာဉ်မပါသော ဝါယောဓာတ်ဖြင့် လှုပ်ရှား နေသော ရုပ်တရားများ၌ သူတို့ကိုယ်သူတို့ ငါဟု စွဲလမ်းထင်မှားမှု ဖြစ်နိုင်မည်လော ဟု မေးရမည်။ ထိုသို့မေးလျှင် မဖြစ်နိုင်ဟုပင် ဖြေရလိမ့်မည်။

သို့ဖြစ်လျှင် လူစသော သက်ရှိခန္ဓာ၌ဖြစ်သော ရုပ်တရားများ၌လည်း အတ္တမရှိ။ အမှန်မှာ–သက်ရှိ ခန္ဓာကိုယ်၌ ရှိသောရုပ်ကို ဒိဋ္ဌိနှင့်ယှဉ်သောစိတ်က အတ္တဟု ယူ ဆနေခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ ဝါ-ကိုယ့်ခန္ဓာ၌ရှိသောရုပ်ကို ငါ့ရုပ်ဟု ဝါ–အတ္တ ဟု စွဲ လမ်းထင်မှားနေခြင်းသာ ဖြစ်သည်ဟု ဆိုလိုသည်။

၁၂၅။ ။တတြာနန္ဒ။ပ။ ဧဝမဿ ဝစနီယော၊ (ကိံ။)[ရှေးအတိုင်း ပေးပါ။] အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ ဝေဒနာ၊ တို့သည်။ သဗ္ဗေန၊ အလုံးစုံ သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံ အကုန်အစင်။ သဗ္ဗထာ၊ အလုံးစုံသော အပြားအားဖြင့်။ သဗ္ဗံ၊ စင်။ အ ပရိသေသာ၊ အကြွင်းမရှိ ကုန်သည်။ (ဟုတ္ဟာ။) စ နိရုဇ္ဈေယျုံ၊ အကယ်၍ ချုပ်ကုန်အံ့။ [စ-သည်(စေ) အနက်ဟော နိပါတ်။] (ဧဝံ သတိ၊ ဤသို့ ချုပ်ကုန်လတ်သော်။) သဗ္ဗ သော၊ အလုံးစုံအားဖြင့်။ ဝေဒနာယ၊ သည်။ အသတိ၊ မရှိလတ်သော်။ ဝေဒနာ နိရောဓာ၊ ဝေဒနာ၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထို ဝေဒနာ သဧဘာရှိသော ခန္ဓာသုံးပါးတို့တွင်။ အယံ၊ ဤမည်သော တရားသည်။ အဟံ၊ သည်။ အသ္မိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြောဆိုထိုက်သည်။ သိယာ၊ အပိ နု ခေါ၊ ဖြစ်ရာအံ့လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးတော်မူပြီ။

၁။ တတ္ထ။ပ။သိယာ။ ။ဤပါဋ္ဌ၌ အဋ္ဌကထာဝယ် နှစ်နည်းဖွင့်ထား၏။ ပထမ နည်းအလိုမှာ–ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် သညာ သခ်ါရ ဝိညာဉ်ဟူသော ခန္ဓာသုံးပါးကို"အတ္တ" ဟု ယူထား၏။ သူက ပြောပုံမှာ "နဟေဝ ခေါ မေ။ပ။ဝေဒနာဓမ္မော ဟိ မေ အတ္တာ"တည်း။ [ထိုစကားကို မြန်မာပြန်ကြည့်ပါ။]

သူ့အား မေးရမည်မှာ–အသင်က အတ္တကို ဝေဒနာဓမ္မ (ဝေဒနာသဘော ရှိ၏) ဟု ပြော၏၊ သို့ဖြစ်လျှင် ဝေဒနာ လုံးဝမရှိတော့ပဲ ချုပ်သွားသောအခါ ဝေဒနာ

တနည်း။ ။ဝေဒနာနိရောဓော၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထို ဝေဒနာနှင့်အတူ ချုပ်သော။ ခန္ဓာသုံးပါးတို့၌။ အယံ၊ ဤ တရားအပေါင်းသည်။ အဟံ၊ သည်။ အသ္မိ။ ဣတိ၊ ဤသို့ စွဲလမ်းခြင်းသည်။ (ငါဟု ပြုခြင်းသည်။) သ်ယာ အပိ နု ခေါ၊ လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးတော်မူပြီ။ ဘန္တေ။ ဧတံ၊ ဤသို့ ဖြစ်ခြင်းသည်။ နောဟိ၊ မဟုတ်ပါ။ အာနန္ဒ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဟ၊ ၌။ တေန ပိ၊ ဤ အကြောင်းဖြင့်လည်း။ နဟေဝ ခေါ မေ။ပ။ အတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ (ယံ) သမနုပဿိတုံ (အတ္ထိ။) ဧတံ နု ကွမတိ။[၁၂၃-အတိုင်းဆိုပါ။]

၁၂၆။ ။ဤသို့လျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၌ တွေ့ဝေသော မိစ္ဆာအယူရှိသူအား ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော စကားအစဉ်ဖြင့် ဝဋ်တရား ကိုဟောပြပြီး၍ ယခုအခါ ဝဋ်မှထွက်မြောက်ပုံကို ဟောတော်မူလိုသော ကြောင့် ‘‘ယတော ခေါ ပန အာနန္ဒ ဘိက္ခု’’အစရှိသော စကားကို မိန့် တော်မူသည်။ ။

ထို့ ဝိဝဋ္ဋကထာကိုလည်း မြတ်စွာဘုရားသည် ဒေသနာတော်၌ ကျမ်းကျင် တော်မူသောကြောင့် ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားကို စွန့်လွှတ်ထားသော နဝကမ္မအစရှိ

ဓမ္မဖြစ်သော (ဝေဒနာကဲ့သို့ ဖြစ်ပြီး၍ ချုပ်ခြင်းသဘောရှိသော) သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဉ်တို့လည်း ချုပ်ကြရ၏။

ထို ဝေဒနာဓမ္မဖြစ်သော သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဉ် ခန္ဓာသုံးပါးတို့တွင် အဘယ် တရားကို ‘‘အတ္တာ’’ဟု ပြောထိုက်သနည်း ဟု မေးရမည်။ (အတ္တာ ဆိုသော တရားသည် မြဲ၏၊ နိစ္စဖြစ်၏၊ ယခုကား ဝေဒနာဓမ္မ ရှိသော ခန္ဓာသုံးပါးတွင် အဘယ်ကို အတ္တာဟု ပြောရမည်နည်း၊ အတ္တာဟု ပြောထိုက်ပါသေးသလား။ ဤသို့ မေးလျှင် ‘‘နော ဟေတံ’’ဟု ဖြေရလိမ့်မည်။

၁။ ဒုတိယနည်း။ ။ဝေဒနာချုပ်လျှင် ဝေဒနာနှင့်အတူ တပြိုင်နက်ပင်ချုပ်ကြရသော သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဉ် ခန္ဓာသုံးပါးတို့၌ ဤတရားသည် ငါဟု စွဲလမ်းမှု (ထင်မှား မှု) ဖြစ်ဦးမည်လော၊

၂။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ ။နာမ်ခန္ဓာ လေးပါးကို မှီ၍‘‘ငါ’’ဟု ထင်မှားမှု ဖြစ်၏။ **ဥပမာ**–ငါစားသည်၊ ငါသွားသည်၊ ငါပြုလုပ်သည်စသည်တည်း၊ ထို ထင်မှား မှုသည် အနိစ္စသဘောရှိသော တရားများ၌ ထင်မှားမှုတည်း။ ထို့ကြောင့် ဝေဒနာချုပ် လျှင် ဝေဒနာနှင့် တပြိုင်နက်ချုပ်ကြသော ခန္ဓာသုံးပါး၌ အဘယ်မှာ အဟံ ကာရ (ငါဟု ပြုမှုထင်မှားမှု) ဖြစ်သင့်ပါတော့အုံးနည်း။ **ဥပမာ**–လောကဝယ် ထင်ရှားမရှိသော ယုန်ချို ကို (ယုန်သတ္တဝါ၏ဦးချို့ကို) ‘‘ယုန်ချိုက ချွန်လိုက်တာ’’ဟု မပြောနိုင်သကဲ့သို့တည်း။ [ဤဝါရဖြင့် သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဉ်ကို **အတ္တာ**ဟုစွဲသော သက္ကာယဒိဋ္ဌိကို ပယ်တော်မူသည်။]

သော အလုပ်ဖြင့် ထိုထိုအာရုံ၌ ပြန့်လွင့်သောစိတ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို မသုံးသပ်(မညှန်ပြပဲ)မိမိ၏ သြဝါဒ်ကို ပြုကျင့်လိုက်နာသော သတိပဋ္ဌာန်စသောဖြင့် နေလေ့ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် စပ်သဖြင့် အားထုတ်တော်မူလို(ညွှန်ပြတော်မူလို)သောကြောင့် ''နေဝ ဝေဒနံ အတ္တာနံ သမနုပဿတိ'' စသော စကားကို မန့်တော်မူသည်။

အာနန္ဒ။ ယတော၊ အကြင်အခါ၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။(သတိပဋ္ဌာန်အလုပ်ကို အားထုတ်လျက် သမ္မာပဋိပတ်ဖြင့်နေသော ရဟန်းသည်။) ဝေဒနံ၊ ဝေဒနာကို။ အတ္တာနံ၊ အတ္တဟူ၍။ နေဝ သမနုပဿတိ၊ အဖန်ဖန်မမှု။ အပ္ပဋိသံဝေဒနံ၊ အာရုံကိုမခံစားတတ်သော။ (အာရုံကိုမခံစားနိုင်သော။) အတ္တာနံ ပိ၊ ကိုလည်း။ နော သမနုပဿတိ၊ မမှု။ မေ၊ ၏။ အတ္တာ၊ အတ္တသည်။ ဝေဒိယတိ၊ ခံစား၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ မေ၊ ၏။ အတ္တာ၊သည်။ ဝေဒနာဓမ္မော၊ ခံစားခြင်းသဘောရှိ၏။ ဣတိ ပိ၊ သို့လည်း။ နော သမနုပဿတိ၊ အဖန်ဖန်မမှု။

(တတော၊ ထိုအခါ၌။) သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ ဇဝံ၊ ဤသို့။ (အတ္တဟု။) နှ သမနုပဿနော၊ အဖန်ဖန်မမှုလတ်သော်။ လောကေ၊ ခန္ဓာစသော လောက၌။ ဝါ၊ ရုပ်အစရှိသောတရား၌။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော တရားကိုမျှ။(ဘာကိုမျှ။) နှ စ ဥပါဒိယတိ၊ တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိဖြင့် ကပ်၍မယူတော့။ ဝါ၊ ငါ ငါ့ဥစ္စာဟု မစွဲလမ်းတော့။[ရုပ်အစရှိသော တရားတို့တွင် တစုံတခုကိုမျှ အတ္တ-ငါဟုလည်းကောင်း၊ အတ္တနိယ-ငါ၏ ဥစ္စာဟုလည်းကောင်း မယူမှားတော့။] အနုပါဒိယံ၊ ငါ ငါ့ဥစ္စာဟု မယူလတ်သော်။ဝါ၊ မစွဲလမ်းလတ်သော်။ နှ ပရိတဿတိ၊ တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိဖြင့် မတောင့်တပ်တော့။ အပရိတဿံ၊ မသောင့်တလတ်သော်။ ပစ္စတ္တဉ္ဉေဝ၊ ကိုယ်တိုင်သာလျှင်။ ပရိနိဗ္ဗာယတိ၊ ကိလေသာခပ်သိမ်း အေးငြိမ်းတော့၏။

[ဤသို့ ကိလေသာတို့ ငြိမ်းအေးပြီးသော ထိုရဟန်းမှာ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်ဖြစ်ပုံကို ပြတော်မူလို၍ ဒိဏ္ဏာဇာတိ စသည်ကို မိန့်တော်မူသည်။]

ဇာတိ၊ ပဋိသန္ဓေ နေရခြင်းသည်။ ခီဏာ၊ ကုန်ပြီ။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ မြတ်သောအကျင့်ဟူသော မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယကို။ ဝုသိတံ၊ ကျင့်သုံးအပ်ပြီ။ကရဏီယံ၊ ပြုသင့်ပြုထိုက်သော တဆယ့်ခြောက်ပါးသော မဂ်ကိစ္စကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်ပြီ။ ဣတ္ထတ္တာယ၊ တဆယ့်ခြောက်ပါး ဤသို့ပြားသော မဂ်ကိစ္စတို့၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ နောက်ထပ် မဂ်ကိစ္စအကျိုးငှာ။ အပရံ၊ တပါးသောမဂ်ကို ဖြစ်စေဖွယ်ကိစ္စသည်။ နှ၊ မရှိတော့။ ဣတိ၊ သို့။ ပဇာနာတိ၊ အပြားအားဖြင့် သိ၏။ (ကွဲကွဲပြားပြား သေသေချာချာ သိ၏။) [သီလက္ခန်

သာမညဖလသုတ္တ အဋ္ဌကထာအတိုင်း ပေးပါသည်၊ ထို၌ အခြားနည်းများလည်း ရှိသေး၏။]

အာနန္ဒ။ ဧဝံ၊ သို့။ (ဤနည်းအားဖြင့်။) ဝိမုတ္တစိတ္တံ၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်ပြီးသောစိတ်ရှိသော။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းကို။(ရဟန္တာဖြစ်သော ရဟန်းကို။) ယော၊ အကြောင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝဒေယျ၊ပြောရာ၏။(ပြောအံ့။)(ကိ၊ အဘယ်သို့ ပြောရာသနည်း။) တထာဂတော၊ သတ္တဝါသည်။ မရဏာ၊ သေရာအခါမှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။အာသ၊ကိလေသာတို့မှလွတ်ပြီးသောစိတ်ရှိသော ထိုရဟန်း၏။ ဝါ၊ ထိုရဟန္တာ၏။(ရဟန္တာမှာ။) ဣတိ၊ ဤသို့သော အယူသည်။(အတ္ထိ၊ ရှိသေး၏။) ဣတိ၊ ဤသို့ပြောရာ၏။(တဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ [1]တံ၊ ထို ပြောခြင်းသည်။ ဝါ၊ ထို ပြောအပ်သောစကားသည်။ အကာလို၊ မသင့်။

တနည်း။ ။တထာဂတော၊ သည်။ မရဏာ၊ မှ။ ပရံ၊ ၌။ဟောတိ၊ ၏။ အာသ၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်ပြီးသောစိတ်ရှိသော ထိုရဟန်း၏။ ဝါ၊ ထိုရဟန္တာ၏။(ရဟန္တာမှာ။) ဒိဋ္ဌိ[2]၊ အယူသည်။ ဣတိ၊ ဤသို့ အပြားရှိ၏။ ဝါ၊ ဤသို့ သဘောရှိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြောရာ၏။ (တဿ၊ ၏။) တံ၊ သည်။ ဝါ၊ သည်။ အကာလို။

[နောက်နောက်ဝါရတို့၌ ရှေးအတိုင်း အပြည့်အစုံဆိုပါ၊ ထူးရာ၌သာ အနုံက်ရေးပါမည်။] တထာဂတော၊ သည်။ပ။နော ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တထာဂတော။ပ။ဟောတိ စ၊ ဖြစ်လည်းဖြစ်၏။ နော စ ဟောတိ၊ ဖြစ်လည်းမဖြစ်။ တထာဂတော။ပ။နေဝ ဟောတိ၊ ဖြစ်သည်လည်းမဟုတ်။ နော နော စ ဟောတိ၊ မဖြစ်သည်လည်းမဟုတ်။ပ။အကာလို။

တံ၊ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည်။ (ထိုပြောအပ်သောစကား၏ မသင့်ခြင်းသည်။) ကိဿ ဟေတု၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်နည်း။ အာနန္ဒ။ ယာဝတာ၊ အကြင်မျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ (အကြင်မျှလောက်သော။) အဓိဝစနံ၊

၁။ ဣတိဿ ဒိဋ္ဌိ။ ။ယော တထာဂတမုဒ္ဒိသာ အရဟာ၊ ဧဝ မဿ ဒိဋ္ဌိတိ အဒ္ဓေါ။—အဋ္ဌကထာ။ [ဧံသည် ဣတိ၏အဖွင့်။] ဧဝ မဿ ဒိဋ္ဌိတိ ဒ္ဒေါဝိ ဧပံ ပကာရာ အဿ အရဟာတော ဒိဋ္ဌိတိ အာဒိနာ ယောဇေတဗ္ဗံ။—ဋီကာ။

၂။ ယာဝတာ အဓိဝစနံ။ ။ယတ္ထကော အဓိဝစနသင်္ခါတော ဝေါဟာရော အတ္ထိ။—အဋ္ဌကထာ။ ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါ မိန်းမယောကျ်ား စသည်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ခန္ဓာ အာယတန စသည်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဖဿ ဝေဒနာ စသည်ဖြင့်လည်းကောင်း ခေါ်ဝေါ်ပညတ် နာမည်တပ်ထားအပ်သော စကားလုံးသည် (သဒ္ဒါသည်) ဝေါဟာရမည်၏။ [အဓိဝစန စသည်တို့၏ ဝစနတ္ထကို အဋ္ဌကထာ ရှေအခန်း၌ ဖွင့်ခဲ့ပြီ။]

သဒ္ဒါမျှကိုသာ စွဲမှီ၍ဖြစ်သော အခေါ်အဝေါ်သည်။ (အတ္ထိ။) ယာဝတာ၊ သော။ အဓိဝစနပထော၁၊ သဒ္ဒါမျှကိုသာ စွဲမှီ၍ဖြစ်သော ခေါ်ဝေါ်ပညတ်နားမည်တပ်ခြင်း၏ အကြောင်းသည်။ ဝါ၊ သဒ္ဒါမျှကိုသာ စွဲမှီ၍ဖြစ်သော ခေါ်ဝေါ်ပညတ်နာမည်တပ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ်သည်။ (အတ္ထိ။) ယာဝတာ၊ သော။ နိရုတ္တိ၊ အကြောင်းကိုထုတ်ဖော်၍ ပြောဆိုအပ်သော အခေါ်အဝေါ်သည်။ (အတ္ထိ။) ယာဝတာ၊ သော။ နိရုတ္တိပထော၊ အကြောင်းကို ထုတ်ဖော်၍ ပြောဆိုအပ်သော အခေါ်အဝေါ်၏ အကြောင်းသည်။ (အတ္ထိ။)

ယာဝတာ၊ သော။ ပညတ္တိ၊ အပြားအားဖြင့် သိစေတတ်သော အခေါ်အဝေါ်သည်။ (အတ္ထိ။) ယာဝတာ၊ သော။ ပညတ္တိပထော၊ အပြားအားဖြင့် သိစေပေတ်သော အခေါ်အဝေါ်၏ အကြောင်းသည်။ (အတ္ထိ။) ယာဝတာ၊ သော။ ပညာ၊ လောကီ လောကုတ္တရာပညာသည်။ (အတ္ထိ။) ယာဝတာ၊ သော။ ပညာဝစရံ၂၊ ပညာဖြင့် သက်ဝင်ထိုက် သိထိုက်သော ခန္ဓာငါးပါးအပေါင်းသည်။ (အတ္ထိ။) (တနည်း)[၃] ယာဝတာ၊ သော။ ပညာ၊ လောကီပညာသည်။ (အတ္ထိ။) ယာဝတာ၊ သော။ ပညာဝစရံ၊ ပညာဖြင့် သက်ဝင်ထိုက် သိထိုက်သော ဘုံသုံးပါး၌ဖြစ်သော ခန္ဓာငါးပါးအပေါင်းသည်။ (အတ္ထိ။) ယာဝတာ၊ သော။ ဝဋ္ဋံ၊ ဝဋ်တရားသည်။ (ကိလေသ ကမ္မ ဝိပါကဟု သုံးဝအပြား ဝဋ်တရားသည်။) ဝါ၊ သံသရာဝဋ်သည်။ (အတ္ထိ။)

၁။ **အဓိဝစန အဓိဝစနပထ**။ ။ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါဟူသော သဒ္ဒါ စကားလုံး အခေါ်အဝေါ် နာမည်သည် အဓိဝစန၊ ထိုသို့ ခေါ်ဝေါ်အပ်သော၊ ဝါ—ခေါ်ဝေါ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါဟု သမုတ်ထားအပ်သော ခန္ဓာငါးပါးဟူသော အနက်ဒြပ်သည် အဓိဝစနပထ။ ဖဿဟူသော နာမည်သဒ္ဒါ စကားလုံးသည် အဓိဝစန၊ တွေ့ထိခြင်းသဘော အနက်ဒြပ်သည် အဓိဝစနပထ။ နိရုတ္တိ နိရုတ္တိပထ စသည်ကိုလည်း နည်းမှီးသိပါ၊ တူပြီ။

၂။ **ပညာ ပညာဝစရံ**။ ။ပညာဝစရံ အရ ခန္ဓာငါးပါး အပေါင်းတည်း၊ နိဗ္ဗာန်ကိုလည်း ရှေးအဖို့၌ သခ်ါရတို့၏ ချုပ်ခြင်းဖြင့်ပင် ပညတ်အပ်၏။ (ဒုက္ခသစ္စာ ဖြစ်သော သခ်ါရတို့၏ ချုပ်ရာကိုပင် နိဗ္ဗာန်ဟု ခေါ်ရ၏။) ထို့ကြောင့် ထို နိဗ္ဗာန်ကိုလည်း ခန္ဓာကို အဦးပဓာန ပြုသဖြင့်သာ ဉာဏ်ဖြင့် သက်ဝင်ထိုက် သိထိုက်၏။ သို့ဖြစ်ရကား ခန္ဓပဉ္စကံ အရ၌ နိဗ္ဗာန်ပါဝင်သည်။ ဤနည်း၌ ပညာအရ လောကီ လောကုတ္တရာပညာ နှစ်မျိုးလုံးကို ယူပါ။

၃။ **တနည်း**။ ။ဤ ဒေသနာသည် ဝဋ်ကထာဖြစ်၍ ပညာဝစရံ အရ ကာမ ရူပ အရူပဟူသော ဘုံသုံးပါး၌ ဖြစ်သော ခန္ဓာငါးပါးကို ယူပါ။ ဤနည်း၌ ပညာ အရ လောကီပညာကိုသာ ယူရသည်။—ဋီကာ။

ယာဝတာ၊ အကြင်မျှ အတိုင်းအရှည်ဖြင့်။ ဝဋ္ဌတိ၊ လည်၏။ (ဆက်ကာ ဆက်ကာ ဖြစ်နေ၏။)

တံ၊ ထိုအလုံးစုံကို (ထို အဓိဝစန အဓိဝစနပထ စသည်ကို။)အဘိညာ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိ၍။ ဘိက္ခု၊ သည်။ (ရဟန္တာဖြစ်သော ရဟန်းသည်။) ဝိမုတ္တော၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်ပြီ။ အဘိညာ၊ ၍။ ဝိမုတ္တံ၊ သော။ ဘိက္ခုံ၊ ကို။ [ဣတိ၊ ဤသို့ပြောအံ့။-၌စပ်။] နဇာနာတိ၊ မသိ။ နပဿတိ၊ မမြင်။ [နာမည်ပညတ်နှင့် ထို၏ အကြောင်းဖြစ်သော ခန္ဓာ ၅-ပါးအပေါင်းကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် မသိမမြင်။ ဝါ-ဘာကိုမျှ မသိမမြင်။] ဣတိ၊ ဤသို့ ပြောအံ့။ တံ၊ ထို ပြောခြင်းသည်။ ဝါ၊ ထို ပြောအပ်သော စကားသည်။ အကလ္လံ၊ မသင့်။ (တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်တည်း။) [ထို့ကြောင့် "ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ ဣတိဿ ဒိဋ္ဌိ" စသည်ဖြင့် ပြောအပ်သော စကားမှားသည်-ဟူလို။ ဤသို့ "တံ ကိဿ ဟေတု၊ အမေး" သို့ ပြန်လည့်ပါ။]

မှတ်ချက်။ ။နိဗ္ဗာန်ကို ခန္ဓာကို အဦး ပြုသဖြင့် ဉာဏ်ဖြင့် သိနိုင် ကြောင်းကို "ဣမသ္မိံ ယေဝ ဗျာမမတ္တေ ကဋ္ဌေဝရေ သ သည်မှိ သ မနကေ လောကဉ္ဍ ပညပေမိ၊ လောကသမုဒယဉ္ဍ လောကနိရောဓဉ္ဍ လောကနိရောဓဂါမိနိဉ္ဍ ပဋိပဒံ" ဟူသော [အံ ၁-၃၅၇။] သုတ်တော်ကို ကြည့်ရှုသိပါ။

၁။ "ယာဝတာ ဝဋ္ဌံ၊ ယာဝတာ ဝဋ္ဌတိ၊" ဟု စာအုပ်တို့၌ ရှိ၏။ ထိုအတိုင်းပင် အနှက်ပေးထားသည်။ သီဟိုင်္ဂမူ၌လည်းကောင်း၊ ဋီကာ၌လည်းကောင်း "ယာဝတာ ဝဋ္ဌံ ဝဋ္ဌတိ" ဟု ရှိ၏၊ ထိုအလို "ယာဝတာ၊ သော။ ဝဋ္ဌံ၊ သည်။ ဝဋ္ဌတိ၊ ၏။" ဟု ပေးပါ။

၂။ **နဇာနာတိ နပဿတိ။** ။ဤပုဒ်၏ နောက်၌ "ဣတိဿ ဒိဋ္ဌိ" ဟု တွေ့ရ၏၊ ထိုပုဒ် ရှိသင့်မည် မထင်ပါ၊ "နဇာနာတိ နပဿတိတိ၊ တဒ ကလ္လံ" ဟုသာ ရှိသင့်မည် ထင်ပါသည်။

ခဲ့ဦးအံ့၊-"သတ္တဝါသည် သေရာအခါမှ နောက်၌ ဖြစ်သေး၏ စသည်ဖြင့် ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်မှာ မိစ္ဆာအယူရှိ၏" ဟု ပြောလျှင် ထိုစကားမသင့်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုလျှင် နာမည် ပညတ်နှင့် ထို၏အကြောင်းဖြစ်သော ခန္ဓာ ၅-ပါးတို့၏ သဘောကို ဉာဏ်ထူးဖြင့် သိပြီးမှ ကိုလေသာတို့မှလွတ်သော ရဟန္တာကို ဘာကိုမျှမသိဟု ပြောဆိုရာရောက်၏။

တဒ ဘိညာ။ပ။နပဿတိတိ၊ တဒ ကလ္လံ-ရဟန္တာကို ထိုသို့လည်း မပြောသင့် ထို့ကြောင့် "ဟောတိ တထာဂတော၊ ပရံ မရဏာ ဣတိဿ ဒိဋ္ဌိ" စသည်ဖြင့် ပြောအပ်သောစကားသည် မသင့်ပေ။ ဤသို့ အဓိပ္ပါယ်ရသောကြောင့် နဇာနာတိ နပဿတိ ၏ နောက်၌ "ဣတိဿ ဒိဋ္ဌိ" ပုဒ် မရှိသင့်ပါ။ [ပါဋ္ဌိတော် အဓိပ္ပါယ် အသွားနှင့် အဋ္ဌကထာကို သတိပြုပါ။]

သတ္တဝိညာဏဌိတိ

အနုသန္ဓေ။ ။ယခုအခါဤအကြင်ပုဂ္ဂိုလ်ကို နှ ပညပေတိ ဟု ဟောတော်မူအပ်၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ဝိပဿနာ မဂ်တို့ဖြင့် တက်၍တက်၍ သွားလတ်သော် ဉာဏတော ဘာဂဝိမုတ္တာ မည်၏။ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း နှ သမနုပဿတိ ဟု ဟောတော်မူအပ်၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ဝိပဿနာ မဂ်တို့ဖြင့် တက်၍တက်၍ သွားလတ်သော် ပညာဝိမုတ္တာမည်၏။ ထို့ကြောင့် အောက်၌ ဟောအပ်ပြီးသော ထို ရဟန်းနှစ်ပါးတို့၏ ထွက်မြောက် ပုံကိုလည်းကောင်း၊ နာမည်ကိုလည်းကောင်း ပြတော်မူခြင်းငှာ သတ္တ ဓေါ အာနန္ဒ ဝိညာဏဌိတိ၊ ယာ- အစရှိသော စကားကို မိန့်တော်မူသည်။

၁၂၇။ ။အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ ဝိညာဏဌိတိ၊ ယာ[1]၊ ပဋိသန္ဓေ ဝိညာဉ်၏ တည်ရာ အမြဲကြောင်းတို့သည်။ ဝါ၊ စိတ်ဝိညာဉ်၏ တည်ရာ အကြောင်းတို့သည်။ သတ္တ၊ ခုနစ်ပါးတို့တည်း။ အာယတနာနိ၊ နေရာ အရပ်တို့သည်။ ဒွေ၊ နှစ်ပါးတို့တည်း။ ကတမာ သတ္တ၊ အဘယ်ခုနစ်ပါးတို့နည်း။

(၁) အတ္ထိ နာနတ္တကာယာ၊ ခန္ဓာကိုယ်၌ မတူထူးခြား ကွဲပြားသည်၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိကုန်သော။ (တနည်း) နာနတ္တကာယာ၊ မဟူထူးခြား ကွဲပြားသော သဘောရှိသော ခန္ဓာကိုယ်ရှိကုန်သော။ နာနတ္တသညိနော၊ မတူထူးခြား ကွဲပြားသော သဘောရှိသော ပဋိသန္ဓေ သညာရှိကုန်သော။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့တည်း။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ သေယျထာပိ၊ အဘယ်သတ္တဝါတို့နည်း။ မနုဿာ၊ လူတို့လည်းကောင်း။ ဧကစ္စေ၊ အချို့ကုန်သော။ ဒေဝါ စ၊ နတ်တို့လည်းကောင်း။ (နတ်ပြည် ခြောက်ထပ်ရှိ နတ်တို့လည်းဆောင်း။) ဧကစ္စေ၊ ကုန်သော။ ဝိနိပါတိကာ စ[2]၊ ဝိနိပါတိကာ အသုရာတို့လည်းကောင်းတည်း။ အယံ၊ ဤ သတ္တဝါအပေါင်းသည်။ ဝါ၊ ဤ ခန္ဓာအပေါင်းဘာည်။ ပဌမာ၊ သော။ ဝိညာဏဌိတိ၊ တည်း။

၁။ ဝိညာဏဌိတိယော။ ။[ဝစနတ္ထကို အဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်ပါ၊ တရားကိုယ်ကား နာနတ္တကာယ နာနတ္တသညိတာ ဖြင့် အထူးပြုအပ်သော ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ ရှုပဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ခန္ဓာလေးပါး၊ စတုဝေါကာရဘုံ၌ ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ခန္ဓာသုံးပါးတည်း။ [နာနတ္တကာယ နာနတ္တသညိတို့၏ ဝစနတ္ထကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြုထားပြု။]

၂။ ဝိနိပါတိကာ။ ။ဝစနတ္ထကို ဘာသာဋီကာ၌ကြည့်ပါ။ ဝိနိပါတိကာ အသုရာဟု ဆိုသော်လည်း အပါယ်လေးပါး၌ ပါဝင်သော အသုရာမဟုတ်၊ နတ်အဖြစ်၌ ပါဝင်သော ယက္ခနတ်မျိုးတည်း။ ဝေမာနိကာ ပြိတ္တာများလည်း ဤ ဝိနိပါတိကာ၌ ပါဝင်၏။ [သုခအပေါင်းမှ ဖောက်ပြန်၍ ကျခြင်းရှိသော နတ်အငယ်စားတို့။ ပါ၊ အပါယ်လေးပါးဟို့၌ ကျရောက်ခြင်းမရှိသော နတ်အငယ်စားတို့။]

(၂) အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ နာနတ္တကာယာ၊ ကုန်သော။ ဝါ၊ ကုန်သော။ ဧကတ္တသညိနော၊တခုတည်းသော သဘောရှိသော ပဋိသန္ဓေ သညာ ရှိကုန်သော။ ဝါ၊တူသော သဘောရှိသော ပဋိသန္ဓေ သညာ ရှိကုန်သော။ သတ္တာ သန္တိ။ သေယျထာ ပိ၊ အဟယ်သတ္တဝါတို့နည်း။ ဗြဟ္မကာယိကာ၊ ပထမစျာန် ဗြဟ္မာအပေါင်း၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ပဌမာဘိနိဗ္ဗတ္တာ၊ ပထမစျာန် ကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော။(ပထမစျာန် ကုသိုလ်စေတနာကြောင့်ဖြစ်ကုန်သော။) ဒေဝါ၊ ဗြဟ္မာတို့တည်း။ (ဟနည်း) ဗြဟ္မကာယိကာ၊ ကုန်သော။ ပဌမာဘိ နိဗ္ဗတ္တာ၊ ကုန်သော။ ဒေဝါ သေယျထာ ပိ၊ ဗြဟ္မာတို့ ကဲ့သို့ကည်း။ [ဤသို့လည်း သေယျထာ ပိ-ကို သီးခြားမပေးပဲ နောက်ပုဒ်များနှင့် တွဲ ပေးနိုင်သည်။] အယံ၊ ဤ ပထမစျာန် ဗြဟ္မာအပေါင်းသည်။ ဒုတိယာ၊ နှစ်ခုမြောက်ဖြစ်သော။ ဝိညာဏဋ္ဌိတိ၊ ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်၏ တည်ရာအကြောင်း ဖြစ်သော ခန္ဓာတည်း။

အပါယ်သတ္တဝါတို့သည် ပါဋ္ဌိတော်၌ တိုက်ရိုက်မပါသော်လည်း ဤ နာနတ္တကာယာ ဧကတ္တသညီ၌ ပါဝင်၏။ [အကျယ်ကို အဋ္ဌကထာ၌ကြည့်ပါ။]

(၃)။ အာနန္ဒ။ ဧကတ္တကာယာ၊ခန္ဓာကိုယ်၌ တူသည်၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိကုန်သော။ ဝါ၊ တူသော သဘောရှိသောခန္ဓာကိုယ်ရှိကုန်သော။ (တူသော ပုံသဏ္ဌာန်ရှိကုန်သော။) နာနတ္တသညိနော၊ ကုန်သော။ သတ္တာ သန္တိ။ သေယျထာ ပိ၊ နည်း။ အာဘဿရာ၊ အာဘဿရာဘုံ၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ဒေဝါ၊တို့တည်း။ အယံ၊ ဤ အာဘဿရာ ဗြဟ္မာအပေါင်းသည်။ တတိယာ။ဝိညာဏဋ္ဌိတိ၊ တည်း။

ဥက္ကဋ္ဌပရိစ္ဆေဒ (အမြင့်မြတ်ဆုံး ဗြဟ္မာကိုပိုင်းခြားသော) အားဖြင့် ''အာဘဿရာ ဒေဝါ''ဟု ဟောတော်မူထား၏။ ပရိတ္တာဘာ အပ္ပမာဏာဘာ အာဘဿရာဟူသော ဒုတိယစျာန်ဘုံသား ဗြဟ္မာအားလုံးပင် ဧကတ္တကာယာ နာနတ္တသညီတို့တည်း။

မှန်၏။ ။ထိုဗြဟ္မာအားလုံးတို့၏ ခန္ဓာကိုယ်သည် တူသောပမာဏအားဖြင့် ကျယ်ပြန့် ကြီးမားလျက် သဘာဝအားဖြင့် မွန်မြတ်၏၊ ပဋိသန္ဓေ သညာကား တချို့မှာ–အဝိတက္က ဝိစာရမတ္တ ခေါ် ဒုတိယစျာန် ဝိပါက်လည်းကောင်း၊ တချို့မှာ–အဝိတက္က အဝိစာရ ခေါ် တတိယစျာန် ဝိပါက်လည်းကောင်း ဖြစ်သည်။ [ဒုတိယစျာန်ဝိပါက်နှင့် တတိယစျာန်ဝိပါက်သည် ဒုတိယစျာန်ဘုံ၌ ပဋိသန္ဓေ ဘဝင် စုတိအဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်ကြောင်းကိုသတိပြုပါ။]

(၄)။ အာနန္ဒ။ ဧကတ္တကာယာ ဧကတ္တသညိနော သတ္တာ သန္တိ။ သုဘကိဏ္ဍာ၊ သုဘကိဏ္ဍာဘုံ၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ဒေဝါ သေယျထာ ပိ၊ ဗြဟ္မာတို့ ကဲ့သို့တည်း။ [ဤ၌လည်း ဥက္ကဋ္ဌ ပရိစ္ဆေဒအားဖြင့် သုဘကိဏ္ဍာကို ဆို

သည်။ ပရိတ္တာသုဘာ အပ္ပမာဏာသုဘာ ဟူသော တတိယစျာန်ဘုံသား ဗြဟ္မာအား‌လုံး‌ကိုပင် ယူပါ။ မှန်၏၊-ထိုဗြဟ္မာအား‌လုံး‌သည် ခန္ဓာကိုယ်အား ဖြင့်လည်း တူကြ၊ စတုတ္ထစျာန် ပဋိသန္ဓေ သညာအား ဖြင့် လည်းတူကြ၏။] ဒုယံ၊ သည်။ စတုတ္ထီ၊ သော။ ဝိညာဏဋ္ဌိတိ၊တည်း။

မှတ်ချက်။ ။ပေဟပ္ပါလိသည် ပါဠိတော်၌မပါသော်လည်း ကတ္တာကာယာ ကတ္တာသညီ ဟူသော ၌ စတုတ္ထဝိညာဏဋ္ဌိတိ၌ပါဝင်၏။ အသညသတ္တာကား ဝိညာဉ်မရှိသောကြောင့် နောက်၌ သတ္တာဝါသ အဖြစ်ဖြင့် ဟောတော်မူလိမ့်မည်။ [သုဒ္ဓါဝါသဗြဟ္မာများလည်း ၌ စတုတ္ထဝိညာဏဋ္ဌိတိ ၌စတုတ္ထသတ္တာဝါသ၌ ပါဝင်သည်ဟု အဋ္ဌကထာမိန့်သည်။]

(၅)။ သဗ္ဗသော၊ အလုံးစုံသော အခြင်းအရာအား‌ဖြင့်၊(သမတိင်္သမာ-စသည်၌ စပ်။) ဝါ၊ ကြွင်းမဲ့သုံး အလုံးစုံကုန်သော။ (ရူပသညာနံ- စသည်၌ စပ်။) ရူပသညာနံ၊ ရူပသညာတို့ကို။ ဝါ၊ ရူပစျာန်၌ ဖြစ်သောသညာကသိုဏ်းရုပ် အမည်ရှိသော အာရုံတို့ကို။ သမတိင်္သမာ၊ လွန်မြောက်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း။ ပဋိဃသညာနံ၊ ပဋိဃသညာတို့၏။ ဝါ၊ ပဥ္စဝတ္ထု ပဥ္စာရုံတို့၏ ထိခိုက်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော ဒွေပဥ္စဝိညာဉ် သညာတို့၏။ အတ္ထင်္သမာ၊ ချုပ်မူသို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း။ (ချုပ်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း။) နာနတ္တသညာနံ၊ အထူးထူးသော သဘောရှိသော အာရုံ၌ ဖြစ်ကြသော ကာမာဝစရ သညာတို့ကို။၊ ဝါ၊ အထူးထူးသော သဘော ရှိသော ကာမာဝစရ သညာ တို့ကို။ အမနသိကာရာ၊ စိတ်၌ မပြုခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ နှလုံး မသွင်းခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း။ အာကာသော၊ ကောင်းကင် ပညတ်သည်။ အနန္တော၊ ဥပါဒ် ဘင် ဟူသော အပိုင်းအခြားမရှိ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (ဘာဝေတ္ဝာ၊ မိမိ သန္တာန်၌ ဖြစ်စေ၍။ ဝါ၊ ပွားစေ၍။) အာကာသာနဉ္စာယတနူပဂါ၊ အာကာသာနဉ္စာယတနဈာန်သို့ ရောက်ကုန်သော။သတ္တာ သတ္တိ၊အယံ ပဉ္စမီ ဝိညာဏဋ္ဌိတိ။

(၆) အာနန္ဒ။ သဗ္ဗသော၊ အား‌ဖြင့်။ ဝါ၊ ကြွင်းမဲ့သုံး အလုံးစုံသော။ အာကာသာနဉ္စာယတနံ၊ အာကာသာနဉ္စာယတနဈာန်သို့ ရောက်ကုန်သော တည်ရာအာရုံရှိသော စျာန် အာကာသာနဉ္စာယတနသော ဘည်ရာအာရုံဖြစ်သော ကောင်းကင်ပညတ်ကို။ [အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန် ထိုစျာန်၏အာရုံဖြစ်သော ကောင်းကင်ပညတ်ကို။ ဣတိ၊ ဤသို့ အကျဉ်းဆိုပါ။] ဣမတိင်္ကမ္မ၊ လွန်မြောက်၍။ ဝိညာဏံ၊ ပထမာရုပ္ပ ဝိညာဉ်သည်။အနန္တံ၊ ဥပါဒ် ဘင် ဟူသော အပိုင်းအခြားမရှိ။ (ဥပါဒ် ဘင် ဟူသော အပိုင်းအခြားမရှိသော ကောင်းကင်ပညတ်ကို အာရုံပြုသောကြောင့် အနန္တဖြစ်သည်။) ဣတိ၊ သို့။ (ဘာဝေတ္ဝာ။) ဝိညာဏဉ္စာယတနူပဂါ၊ ဝိညာ

ဏဋ္ဌာယတနဘုံသို့ ကပ်ရောက်ကုန်သော၊ သတ္တာ သန္တိ၊ အယံ ဆဋ္ဌီ ဝိညာဏဋ္ဌိတိ။

(၇) အာနန္ဒ။ သဗ္ဗသော၊ အားဖြင့်။ ဝါ၊ သော။ ဝိညာဏဋ္ဌာယတနံ၊ ဝိညာဏဋ္ဌဟူသော တည်ရာအာရုံရှိသောစျာန် ဝိညာဏဋ္ဌဟူသော တည်ရာအာရုံဖြစ်သော ပထမာရုပ္ပဝိညာဉ်ကို။ [ဝိညာဏဋ္ဌာယတနစျာန် ထိုစျာန်၏ အာရုံဖြစ်သော ပထမာရုပ္ပဝိညာဉ်ကို။ ဤသို့ အကျဉ်းဆိုပါ။] သမတိက္ကမ္မ၊ ၍။ ကိဉ္ဇိ၊ နည်းငယ်စိုးစဉ်း ဘင်မျှအကြွင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊သို့။ (ဘာဝေတွာ။) အာကိဉ္ဇညာယတနူပဂါ သတ္တာ သန္တိ။ အယံ သတ္တမီ ဝိညာဏဋ္ဌိတိ။

အသညသတ္တာယတနံ၊ အသညသတ္တာယတနလည်းကောင်း။ ဝါ၊ အသညသတ်ဗြဟ္မာတို့၏ နေရာအရပ်လည်းကောင်း။ဒုတိယံ၊နှစ်ခုမြောက်သော။ နေဝသညာနာသညာယတနမေဝ၊ နေဝသညာနာသညာယတနသာလျှင် လည်းကောင်းတည်း။ ဝါ၊ နေဝသညာနာသည ဗြဟ္မာတို့၏ တည်နေရာ အရပ်လည်းကောင်းတည်း။ [ရုန့်ရင်းသောသညာကားမရှိ သိမ်မွေ့သောသညာ မရှိသည်မဟုတ်သော စျာန်၏တည်ရာလည်းကောင်း။ ဤသို့သော်လည်း ဆိုပါ။] ဤ ၂-ပါးဖြင့် ဒွေ အာယတနာနိ–၏ သရုပ်ကို ပြတော်မူသည်။

အမှာ။ ။သဗ္ဗသော ရူပသညာနံ တို့၏အဖွင့်ကို အဋ္ဌသာလိနီဘာသာဋီကာ စတုတ္ထအုပ် စာမျက်နှာ (၅၅၂)၌ ပြထားပြီ။ ဤ ဝိညာဏဋ္ဌိတိ ၇-ပါးနှင့် အာယတန ၂-ပါးကို ပေါင်းလျှင် နှဝသတ္တာဝါသ–သတ္တာဝါသဘုံကိုးဝ၊ ဝါ–သတ္တဝါတို့၏ တည်နေရာဘုံကိုးဝဖြစ်သည်၊ ထို ဘုံကိုးဝကိုလည်း ဇိနာလင်္ကာရဋီကာ၌ ပြအပ်သည့် အတိုင်း သင်္ဂြိဟ်ဘာသာဋီကာ ဝိထိမုတ်ပိုင်း ပဋိသန္ဓိစတုက္က အဆုံး၌ပြထားပြီ။

၁၂၈။ ။အာနန္ဒ။ တတြ၊ ထို ခုနစ်ပါးသော ဝိညာဏဋ္ဌိတိတို့တွင်။ [တာသု ဝိညာဏဋ္ဌိတိသု။–အဋ္ဌကထာ။]ပဋမာ၊ ရှေးဦးစွာသော။ ယာ ယံ (ယာ+အယံ) ဝိညာဏဋ္ဌိတိ၊ အကြင်သို့သော ဤဝိညာဏဋ္ဌိတိသည်။(အတ္ထိ။) နာနတ္တကာယာနာနတ္တသညိနော၊ နာနတ္တကာယာ နာနတ္တသညီ သတ္တဝါတို့သည်။(သန္တိ။)သေယျထာ ပိ၊ နည်း။ မနုဿာ၊ လည်းကောင်း။ ဧကစ္စေ ဒေဝါ စ၊ လည်းကောင်း။ ဧကစ္စေ ဝိနိပါတိကာ စ၊ လည်းကောင်းတည်း။

အာနန္ဒ။ ယော၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ တဋ္ဌ၊ ထို ပထမဝိညာဏဋ္ဌိတိကို လည်း။ ပဇာနာတိ၊ အပြားအားဖြင့် သိ၏။ တဿာ၊ ထို ပထမဝိညာဏဋ္ဌိတိ၏။ သမုဒယံ စ၊ ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း။ ပဇာနာတိ။ တဿာ၊ ၏။ အတ္ထင်္ဂမံ စ၊ ချုပ်ကြောင်းတို့လည်း။ ပဇာနာတိ။ တဿာ၊ ၏။ အဿာဒံ စ၊ သာယာအပ်သော သဘောကိုလည်း။(သာယာဖွယ်ဖြစ်သောသုခ သော

မနဿကိုလည်း။) ပဇာနာတိ။ တဿာ၊ ၏။ အာဒီနဝံ စ၊ အပြစ်ကိုလည်း။ (အနိစ္စ ဒုက္ခ ဝိပရိဏာမအပြစ်ကိုလည်း။) ပဇာနာတိ။ တဿာ၊ ၏။နိဿရဏံ စ၊ ဆန္ဒရာဂမှ ထွက်မြောက်ကြောင်းကိုလည်း။ ဝါ၊ ထွက်မြောက်ရာကိုလည်း။ (ထို ဝိညာဏဋ္ဌိတိ၌ နှစ်သက်တွယ်တာသော ဆန္ဒရာဂမှ ထွက်မြောက်ကြောင်းမဂ်နှင့် ထွက်မြောက်ရာနိဗ္ဗာန်ကိုလည်း။)ပဇာနာတိ။

တေန၊ ထို ရဟန်းသည်။ တံ၊ ထို ပထမဝိညာဏဋ္ဌိတိကို။ အဘိနန္ဒိတုံ၊ အလွန်နှစ်သက်ခြင်းငှာ။(တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိဖြင့် ငါဟုလည်းကောင်း၊ ငါ့ဥစ္စာ ငါ့ခန္ဓာဟုလည်းကောင်းလွန်စွာနှစ်သက်ခြင်းငှာ။) ကလ္လံ နု၊သင့်ပါမည်လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးတော်မူပြီ။ ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ ဧတံ၊ ဤသို့နှစ်သက်ခြင်းသည်။ နောဟိ၊ မသင့်ပါ။[ဒုတိယဝိညာဏဋ္ဌိတိ စသည်၌လည်း ဤသို့အကျယ်မိန့်တော်မူသည်။ပါဋ္ဌိတော်၌ ပေယျာလ မြှုပ်ထားသည်ဟု မှတ်ပါ။]

အာနန္ဒ။ တတြ၊ ထို နှစ်ပါးသော အာယတနတို့တွင်(ထို နှစ်ပါးသော နေရာအရပ်တို့တွင်။) ယ မိဒံ(ယံ+ဣဒံ)အသညသတ္တာယတနံ၊ အကြင် အသညသတ္တာယတနသည်။ (သညာမရှိသော သတ္တဝါတို့၏ နေရာအရပ်သည်။ (အတ္ထိ။) ။ပ။ယ မိဒံ(ယံ+ဣဒံ)နေဝသညာနာသညာ ယတနံ၊သည်။(အကြင် ရှန့်ရင်းသောသညာကားမရှိသိမ်မွေ့သော သညာ မရှိသည်မဟုတ်သော ဗြဟ္မာတို့၏ နေရာအရပ်သည်။)[ရှန့်ရင်းသော သညာကားမရှိ သိမ်မွေ့သောသညာ မရှိသည် မဟုတ်သောစျာန်၏ တည်ရာသည်ဟု ရှေးနိဿယ၌ပေး၏။] (အတ္ထိ။) [ရှေးအတိုင်းအကျယ်ဆိုပါ။]။ပ။

အာနန္ဒ။ ယတော၊ အကြင် အခါ၌။[တောပစ္စည်းကို သတ္တမီအနက်၌ သက်သော ကာလအနက်ဟော ဟုမှတ်။]ဘိက္ခု၊ သည်။ သတ္တန္နံ၊ကုန်သော။ ဣမာသဉ္ဇ ဝိညာဏဋ္ဌိတိနံ၊ တို့၏သည်းကောင်း။ ဒွိန္နံ၊ ကုန်သော။ ဣမေသဉ္ဇ အာယတနာနံ၊ တို့၏လည်းကောင်း။ သမုဒယဉ္ဇ။ပ။ ယထာဘူတံ၊ အကြင် အကြင် ထင်ရှားဖြစ်သည့်အတိုင်း။ ဝါ၊ မဖောက်မပြန် ဟုတ်မှန်စွာ။ဝိဒိတွာ၊ သိ၍။ အနုပါဒါ၊ ဥပါဒါန်လေးပါးဖြင့် တစုံတခုသော သခ်ါရကို ငါ ငါ့ ဥစ္စာဟု မယူမူ၍။ ဝိမုတ္တော၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်သည်။ ဟောတိ။အာနန္ဒ၊ (ဟတော၊ ထိုအခါ၌။) အယံ ဘိက္ခု၊ ဤရဟန်းကို။ ပညာဝိမုတ္တော၊ ပညာ

၁။ ပညာဝိမုတ္တော။ ။ပဇာနန္တော ဝိမုတ္တောတိ ဝါ ပညာဝိမုတ္တော။ ဤသို့လည်း ဋီကာ တနည်းဖွင့်၏။ ထိုအလို–"ပညာဝိမုတ္တော၊ ပိုင်းခြားရှိသိခြင်း အစရှိသောအပြားတို့ဖြင့် သစ္စာလေးပါးတို့ကိုသိလျက် ကိလေသာတို့မှ အထူးသဖြင့် လွတ်သောပုဂ္ဂိုလ်"ဟု ပေးပါ။

ဝိမုတ္တာဟူ၍။ ဝ၊ အရဟတ္တာမဂ်ပညာဖြင့် ကိလေသာတို့မှ လုတ်ခြောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။[ပညာအရ ဤအဋ္ဌကထာ ဋီကာတို့၌ အထူးမဖွင့်သော်လည်း အဂုံတွာရဒုက၊ ပထမပဏ်၊ ၅-ဝဂ်၊ ၄၉-သုတ် ဋီကာ၌ အရဟတ္တာမဂ် ပညာဟု ဖွင့်ထား၏။]

အဋ္ဌဝိမောက္ခာ

[**သနုသန္ဓေ။** ။ဤသို့ အရိယာပုဂ္ဂိုလ် ခုနစ်ယောက်တို့တွင် တယောက်သော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏ ပရိဇာနန အစရှိသောအစွမ်းဖြင့် ဖြစ်သော ထွတ်မြောက်ပုံကိုလည်းကောင်း၊ ပညာဝိမုတ္တာဟူသော နာမည်ကိုလည်းကောင်း ပြတော်မူပြီး၍၊ အခြားသော ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တာ ဖြစ်သော ရဟန္တာ၏ထွက်မြောက်ပုံကိုလည်းကောင်း၊ နာမည်ကိုလည်းကောင်း ပြခြင်းငှာ အဋ္ဌ ခေါဋမေ အာနန္ဒ ဝိမောက္ခာ အစရှိသော စကားကို မိန့်တော်မူသည်။]

၁၂၉။ ။အာနန္ဒ။ ဝိမောက္ခာ၊ ဝိမောက္ခတို့သည်။[ဆန့်ကျင်ဘက်တရားတို့မှ အထူးသဖြင့် (ကောင်းစွာ)လွတ်မြောက်သော တရားတို့သည်။ ဝ၊ အာရုံ၌ ကောင်းစွာ စွဲစွဲမြဲမြဲ သက်ဝင်သော တရားတို့သည်။ ဤသို့ သဒ္ဒတ္ထဆိုပါ။] ဤမေ အဋ္ဌ၊ ဤ ရှစ်ပါးတို့တည်း။ ကတမေအဋ္ဌ၊ အဘယ်ရှစ်ပါးတို့နည်း။

(၁)။ ရူပီ၊ အဇ္ဈတ္တံကသ၊ စသည်တို့၌ ဖြစ်စေအပ်သော ရူပစျာန် ရှိသည်။ (ဟုတ္ဝ။)ရူပါနိ၊ ဗဟိဒ္ဓ၌လည်း ကသိုဏ်းရုပ်တို့ကို။ ပဿတိ၊ စျာန် စက္ခုဖြင့် ကြည့်ရှု၏။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ပဌမော၊ သော။ ဝိမောက္ခော၊ တည်း။

ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ။မိမိ၏ ခန္ဓာကိုယ်မှာရှိသော ဆံပင်အစရှိသော နိလကသိုဏ်းရုပ် စသည်ကို ပရိကံပြုလျက် (ကသိုဏ်းစီးဖြန်းလျက်) စျာန်ရပြီးနောက် အဇ္ဈတ္တ ကသိုဏ်းရုပ်များကိုလည်းကောင်း၊ ဗဟိဒ္ဓ ကသိုဏ်းရုပ်များကိုလည်းကောင်း ကြည့်လျက် စျာန်ဝင်စားနိုင်သော ရူပစျာန်လေးပါးကို ရသူတည်း။

(၂)။ ။အဇ္ဈတ္တံ၊ မိမိသန္တာန်၌။ အရူပသညီ၊ ကသိုဏ်းရုပ်၌ ဖြစ်သော ပရိကံသညာရှိသူ မဟုတ်သည်။ (ဟုတ္ဝ။) ဗဟိဒ္ဓါ၊ အပသန္တာန်၌။ ရူပါနိ၊ ကသိုဏ်းရုပ်တို့ကို။ ပဿတိ၊ စျာန်စက္ခုဖြင့် ကြည့်ရှု၏။[ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် ဗဟိဒ္ဓ၌ဖြစ်ဖွယ်သော ကသိုဏ်းရုပ်တို့ကို ပရိကံပြု၍ စျာန်ရပြီးနောက် ဗဟိဒ္ဓ ကသိုဏ်းရုပ်တို့ကိုပင် ကြည့်ရှုလျက် စျာန်ဝင်စားနိုင်သော ရူပစျာန်လေးပါးကို ရသူတည်း။]။ပ။

(၃)။ ။သုဘန္တေဝ(သုဘံ+ကတိ+ဧဝ)၊ တင့်တယ်၏ဟူ၍သာ။(သုဘ ဟူ၍သာ။) အဓိမုတ္တာ၊ စွဲစွဲမြဲမြဲ သက်ဝင်သည်။ ဝါ၊ နှလုံးသွင်းသည်။ ဟောတိ။ပ။ [ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် အလွန်သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သော နိလစသော ဝဏ္ဏကသိုဏ်းတို့ကို အာရုံပြု၍ စျာန်ဝင်စားသူတည်း။] (တနည်း) မေတ္တာ ကရုဏာ မုဒိတာ ဥပေက္ခာ စျာန်ရပုဂ္ဂိုလ်တည်း။]

(၄)။ ။သဗ္ဗသော။ပ။ အနန္တော အာကာသောတိ (ဘာဝေတွာ)။ အာကာသာနဉ္စာယတနံ၊ အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်သို့။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ရောက်၍။ ဝိဟရတိ။ပ။ (၅)။ သဗ္ဗသော။ပ။ ဝိညာဏဉ္စာယတနံ၊ ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်သို့။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ ။ပ။ (၆)။ သဗ္ဗသော။ပ။ အာကိဉ္စညာယတနံ၊ သို့။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ပ။ (၇)။ သဗ္ဗသော။ပ။ နေဝသညာနာသညာယတနံ၊ သို့။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ပ။ [ဤပုဒ်တို့၏ အနက်ကို (၁၂၇)၌ ရေးခဲ့ပြီ။]

(၈)။ ။သဗ္ဗသော၊ အားဖြင့်။ ဝါ၊ သော။ နေဝသညာနာသညာယတနံ၊ နေဝသညာနာသညာယတစျာန် ထိုစျာန်၏အာရုံဖြစ်သော တတိယာရုပ္ပဝိညာဉ်ကို။ သမတိက္ကမ္မ၊ ၍။ သညာဝေဒယိတနိရောဓံ၊ သညာဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ခြင်းသို့။ (သညာဝေဒနာတို့၏ချုပ်ရာ နိရောဓ သမာပတ်သို့။) ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ပ။ဝိမောက္ခာ။ ဤမေ အဋ္ဌ၊ တို့ဟူး။

၁၃၀။ အာနန္ဒ။ ယဟော၊ အကြင်အခါ၌။ ဘိက္ခု၊သည်။ အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ ဤမေ ဝိမောက္ခေ၊ ဤ ဝိမောက္ခတို့သို့။ [သမာပဇ္ဇတိ၏ ကံ။] အနုလောမံ ပိ၊ အနုလုံလည်း။ (အစမှ စ၍ အဆုံးတိုင်အောင်လည်း။) သမာပဇ္ဇတိ၊ ကောင်းစွာရောက်၏။ ဝါ၊ ဝင်စားနိုင်၏။ ပဋိလောမံ ပိ၊ ပဋိလုံလည်း။ (အဆုံးမှ စ၍ အစတိုင်အောင်လည်း။) သမာပဇ္ဇတိ။ အနုလောမပဋိလောမံ ပိ၊ အနုလုံပဋိလုံလည်း။ (အစမှ အဆုံး၊ အဆုံးမှအစတိုင်အောင်လည်း။) သမာပဇ္ဇတိ။ ယတ္ထိစ္ဆကံ၊ အကြင်အရပ်၌ အလိုရှိတိုင်း။ ယဒိစ္ဆကံ၊

၁။ သမာပဇ္ဇတိ။ ။တံ တံ သမာပတ္တိံ ပဝိသတိ။—အဋ္ဌကထာ။ သမာပဇ္ဇတိ ပဝိသတိတိ သမာပတ္တိသမင်္ဂီပုဂ္ဂလော တံ တံ ပဝိဋ္ဌော ဝိယ ဟောတိတိ ကတွာ (ဤသို့ နှလုံးပြု၍။) ဝုတ္တံ။—ဋီကာ။ သမာပဇ္ဇ-ကောင်းစွာရောက်ဟု သဒ္ဒတ္ထဖြစ်၏။ ကောင်းစွာရောက်ဟူသည်လည်း ထိုထိုသမာပတ်အတွင်းသို့ သမာပတ်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်က ဝင်နေသကဲ့သို့ ဖြစ်သောကြောင့် "ပဝိသတိ" ဟု အဓိပ္ပါယ်ထွင့်သည်။ ဤအဖွင့်ကိုကြည့်၍လည်း "သမာပဇ္ဇတိ၊ ဝင်စား၏။" ဟု ပေးကြသည်။

၂။ ယတ္ထိစ္ဆကံ စသည်။ ။ယတ္ထ၊ အကြင်အရပ်၌။ (သမာပဇ္ဇိတုံ၊ ငှာလည်းကောင်း။ ဝုဋ္ဌာတုံ၊ ငှာလည်းကောင်း။ ဇာနိတုံ၊ အလိုရှိ၏။ (တတ္ထ၊ ထိုအရပ်၌။)

အကြင်သမာပတ်ကို အလိုရှိတိုင်း။ ယာဝတိစ္ဆကံ၊ အကြင်မျှလောက်ကာလ ပတ်လုံး အလိုရှိတိုင်း။ သမာပဇ္ဇတိ ပိ၊ ကောင်းစွာလည်း ရောက်နိုင်၏။ (ဝင်စားလည်း ဝင်စားနိုင်၏။) ဝုဋ္ဌာတိ ပိ၊ ထလည်း ထနိုင်၏။

အာသဝါနံ စ၊ အာသဝေါတရားတို့၏လည်း။ ခယာ၊ ကုန်ခြင်းကြောင့်။ အနာသဝံ၊ အာသဝေါမရှိသော။ (အာသဝေါတရားတို့၏ အာရုံမဟုတ်သော အာရုံ အပြုမခံရသော။) စေတောဝိမုတ္တိံ၊ကိလေသာတို့မှလွတ်သော အရဟတ္တဖိုလ်စိတ်ကိုလည်းကောင်း။ ဝါ၊ ကိလေသာတို့မှလွတ်သော အရဟတ္တဖိုလ် သမာဓိကိုလည်းကောင်း။[စေတော အရ စိတ်ကို ပဓာနနည်းအားဖြင့် ခေါင်း တပ်သော်လည်း သမာဓိကို ယူရသည်။] ပညာဝိမုတ္တိံ၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်သော အရဟတ္တဖိုလ် ပညာကိုလည်းကောင်း။ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ၊ မျက်မှောက်ထင်ထင် တွေ့မြင်အပ်သော သဘောဟူသော ပစ္စက္ခ အတ္တဘောဌ်ပင်။ (ပစ္စုပ္ပန် ဘဝဌ်ပင်။) သယံ၊ ကိုယ်တိုင်။ အဘိညာ၊ ထူးသော အရဟတ္တ မဂ်ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍။ သစ္ဆိကတွာ၊ မျက်မှောက်ပြု၍။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ရောက်၍။ ဝိဟရတိ၊ နေနိုင်၏။ [သီလက္ခန် အဋ္ဌကထာ မဟာလိသုတ် အဖွင့်အတိုင်း အနက်ပေးပါသည်။]

အာနန္ဒ၊ (တတော၊ ထို အခါဌ်။) အယံ ဘိက္ခု၊ ကို။ ဥဘတော ဘာဂ ဝိမုတ္တော၊ အရူပစျာန် သမာပတ် မဂ်ဟူသော နှစ်ပါးသော အဖို့တို့ ဖြင့် ကိလေသာတို့မှ လွတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍။ (တနည်း) ဥဘတောဘာဂ ဝိမုတ္တော၊ ကိလေသာတို့ကို ပယ်ခွါခြင်း အကြွင်းမဲ့ ပယ်သတ်ခြင်းတို့ဖြင့် ရူပကာယ နာမကာယဟူသော နှစ်ပါးသော အဖို့တို့မှ လွတ်သော ပုဂ္ဂိုလ် ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

ဇုစ္ဆကံ၊ အလိုရှိတိုင်း။ သမာပဇ္ဇတိ ပိ ဝုဋ္ဌာတိ ပိ၊ ၏။ ယံ၊ အကြင်သမာပတ်ကို။ (သမာပဇ္ဇိတုံ၊ ငှာလည်းကောင်း။ ယတော၊ အကြင်သမာပတ်မှ။ ဝုဋ္ဌာတုံ၊ ငှာလည်း ကောင်း။ ဇုစ္ဆတိ။ တံ၊ ထိုသမာပတ်ကို။) ဇုစ္ဆကံ၊ တိုင်း။ သမာပဇ္ဇတိ ပိ ဝုဋ္ဌာတိ ပိ။ ယာဝတာ၊ အကြင်မျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော ကာလပတ်လုံး။ (သမာပဇ္ဇိတုံ ဝုဋ္ဌာတုံ ဇုစ္ဆတိ။) တာဝတာ၊ ထိုမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော ကာလပတ်လုံး။ ဇုစ္ဆကံ၊ တိုင်း။ သမာပဇ္ဇတိ ပိ ဝုဋ္ဌာတိ ပိ။ ဤသို့လည်း ပါဌသေသထည့်၍ အနက်ကျယ်ပေးနိုင်ပါသည်။

၁။ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တော။ ။"ဥဘတော ဘာဂ"အရ အရူပစျာန်သမာပတ် မဂ်ဟူသော လွတ်မြောက်ကြောင်းအဖို့ နှစ်ဖို့ကိုလည်းကောင်း၊ ရူပကာယ နာမကာယ ဟူသော လွတ်မြောက်ထိုက်သော အဖို့ နှစ်ဖို့ကိုလည်းကောင်း ယူရသည်။ အကျယ်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။ [ပုဂ္ဂလပညတ္တိ-ဋ္ဌ၊ မူလဋီ (၃၅) အနုဋီ (၄၇) တို့၌လည်း အကျယ်ဖွင့်ထားသည်။]

အာနန္ဒ၊ ဣမာယ စ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တိယာ၊ ဣဒံ ဥဘတောဘာဂ ဝိမုတ္တိမ္ပိလည်း။ ဝါ၊ ထက်လည်း။ အညာ၊ အခြားသော။ ဥတ္တရိ တရာ ဝါ၊ အထူးသာလွန်သည် မူလည်းဖြစ်သော်။ ပဏီတတရာ ဝါ၊ သာ၍ မွန်မြတ်သည် မူလည်း ဖြစ်သော။ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တိ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိတော့။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဣဒံ၊ ဤစကား တော်ကို။ (ဤ သုတ်တော်ကို။) အဝေါစ၊ ပြီ။ အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ သည်။ အတ္တမနော၊ မိမိစိတ်ရှိသည်။ (နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်သည်။ ဟုတ္တာ။) ဘဂဝတော၊ ၏။ ဝါ၊ သည်။ ဘာသိတံ၊ မိန့်တော်မူအပ်သော မဟာ နိဒါနသုတ်တော်ကို။ အဘိနန္ဒိ၊ ဦးထိပ်တင်ထား လွန်စွာလေးစားလျက် နှစ် သက် လက်ခံပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ (သုတံ၊ နယ်ယူမှတ်သား ဆောင်ထားအပ် ပါပြီ။) [ဧဝံ မေ သုတံမ္ပ သုတံ ကို ပြန်လှည့်သည်။]

ဒုတိယံ၊ သော။ မဟာနိဒါနသုတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ-ပြီ။

အချုပ်မှတ်ဖွယ်။ ။ပညာဝိမုတ္တာနှင့် ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တ အပြားကို အင်္ဂကထာဌီ ကြည့်ပါ။အချုပ်မှတ်ယူရန်မှာ—ဈာန်လုံးဝမရသော သုက္ခဝိပဿက ရဟန္တာသည်လည်း ကောင်း၊ ရူပဈာန် လေးပါးကိုသာရ၍ ထိုလေးပါးတွင် တပါးပါးကို အခြေခံကာ ဝိပဿနာ ပွါးပြီးနောက် 'အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်းကောင်း ပညာဝိမုတ္တာမည်၏။ [ပညာဝိမုတ္တာ၊ ဝိမောက္ခရှစ်ပါးကို မရသည့်အတွက် လွန်ကဲ သော သတ္တိရှိသော သမာဓိမဖက် ပညာသက်သက်ဖြင့်သာ ကိလေသာတို့မှ လွတ်သူ။]

(၂)ရူပ အရူပဈာန် အားလုံးကို ရ၍ အရူပဈာန် လေးပါးတွင် တပါးပါးကို အခြေခံကာ ဝိပဿနာပွားပြီးလျှင် အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း ကောင်း၊ အနာဂါမ်ဖြစ်ပြီးမှ နိရောဓသမာပတ် ဝင်စားပြီးနောက် အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်းကောင်း ဥဘတောဘာဂ ဝိမုတ္တာမည်၏။ [ဥဘတော ဘာဂ ဝိမုတ္တာ=အရူပ သမာပတ်ဖြင့် ရူပကာယမှ၊ မဂ်ဖြင့် နာမကာယမှ လွတ်သူ၊]

၁။ သာလွန်ပုံ။ ။ဝိမောက္ခ ရှစ်ပါးတို့ကို (၁) အနုလောမ (၂) ပဋိလောမ (၃) အနုလောမ ပဋိလောမ ဝင်စားနိုင်ခြင်းဖြင့် လွန်ကဲသော အစွမ်းသတ္တိရှိအောင် ခန္ဓာအစဉ်ကို ပြုပြင်ထားအပ်သောကြောင့်လည်းကောင်း၊ မြတ်ဆုံးဖြစ်သော ရှစ်ခု မြောက် ဝိမောက္ခကို (နိရောဓသမာပတ်ကို) အခြေခံကာ ဝိပဿနာ ပွါးပြီးလျက် အရဟတ္တမဂ်ကို ရသဖြင့် နာမကာယ ရူပကာယဟူသော နှစ်ပါးသောအဖို့မှ လွတ် မြောက်သော ကြောင့်လည်းကောင်း ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တိ အားလုံးတွင် ဤ နောက် ဆုံး ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တိက အသာဆုံး ဖြစ်ပေသည်။--ဋီကာ။

သုတ်မဟာဝါဘာသာဋီကာနှင့်ပါဠိတော်နိဿယ
'ပထမတွဲ' ပြီးပြီ။

အကွရာစဉ် မာတိကာ

အကွရာစဉ်		စာမျက်နှာ
အကနိဋ္ဌ	....	၂၅၆
အဂ္ဂပတ္တကမ္မဝါဒိနော	....	၆
အဂါရဝဝစနံ	....	၃၂၉
အစ္စန္တခါရေ(ဆားငန်ရေ)	....	၉၅
အဇာတံ	....	၁၇၅
အဇ္ဈဘာသိ	....	၂၂၅
အဇ္ဈာသယပဋိဗဒ္ဓံ(မရောင်ခြည်တော် ထွက်ပုံအမျိုးမျိုး)	....	၅၆
အဇ္ဈောသာန	....	၃၀၂
အဇ္ဈောသာနာ	....	၃၂၇
အညာဏ။ပ။ပဋိဝေဓဋ္ဌော	....	၂၉၉
အဋ္ဌာရသဟတ္ထော(အရင်တော် ဆယ့်ရှစ်တောင်)	....	၅၇
အစုတေဋ္ဌသာနိ ဘိက္ခုသတာနိ	....	၃၉
အတ္တမစ္ဂဲလမ်းသောပုဂ္ဂိုလ်များ	....	၃၄၇
အတီတောဘာဝေါ (ပါဋ်မှန်)	....	၁၈၇
အန္ထောနိမုဂ္ဂပေါသီနိ	....	၂၁၈
အဒ္ဒေဇ္ဈကထာ	....	၂၉၃
အန္ဓကာရတိမိသာ	....	၉၃
အဓိကရဏံ	....	၃၂၈
အဓိပတိ။ပ။ဘာဝဋ္ဌော	....	၃၀၁
အဓိမုတ္တိကာလကိရိယံ	....	၇၂
အဓိဝစနပထော	....	၃၄၁
အနညာ(အယုတ္တသမာသ်)	....	၁၂၂
အနနုဗောဓော	....	၃၀၈
အနဝတအိုင်ဋ္ဌရေချိုး	....	၈၆
အနိစ္စံ။ပ။ဝိပရိဏာမဓမ္မံ	....	၃၆၉
အနုတ္တာနပဒဝဏ္ဏနာ	....	၂၅၈
အနုပါဒါယ	....	၁၉၇
အနုပါဒါဝိမုတ္တော	....	၃၇၁
အနုလောမပဋိလောမတော	....	၂၉၈

အက္ခရာစဉ်		စာမျက်နှာ
အနုသန္ဓိ	....	၂၅၃
အနေကဇာတိသံသာရံ အနက်	—	၁၉၉
အနောမသတ္တပရိဘောဂံ	....	၁၂၅
အန္ဓာသတ္တော	....	၄၁
အပဒါန်အဓိပ္ပါယ်	....	၂၅၄
အပရပိုကာရဏံ	....	၆၁
အပတ္တိဝေဓ၊	....	၃၀၈
အပတ္တိသံဝေဒနော	....	၃၄၈
အပမာဏာဘာ	....	၃၆၆
အပတရင်္ဂဇာတိကာ	....	၂၁၄
အပါယံ စသည်	....	၃၁၂
အပိဿုင်္အနက်	....	၂၀၃
အဘိနန္ဒိတ။ပ။ဒုပ္ပုရဏ္ဍေဝ	....	၃၀၁
ဒအဘိနိဟာရဖတော	....	၃၈
အဘိသခ်ရဏ။ပ။သရဂဝိရာဂဇော	....	၂၆၆
အမိဂင်းဒ်မျက်စိမမြင်	....	၁၀၃
အယံဂဟိ။ပ။အာရောဟနံ	....	၆၀
အလဂဋ္ဌဖုတ္ဒ	....	၁၀၈
အဝဘာသတိ	....	၂၃၄
အဝိဇဟိတော(ဘုရားရှင် အားလုံးတို့ မစွန့်ရာဌာန)'	...	၅၅
အဝိဇ္ဇာသိသေန	....	၃၅၂
အဝိနဋ္ဌပြဟ္မလေးကာ (ကမ္ဘာပျက်ပုံသုံးမျိုး)	....	၁၈
အဝိဟာ	....	၂၅၆
အသဒ္ဓေယျအာယု(အသက် အသခ်ေျတည် နေနိုင်ခြင်း၏ အကြောင်း)	....	၂၄
အသဝနတာ	....	၂၁၄
အသိမပေးပဲ စောထွက်	....	၁၈၀
အသူရိန်ကြီး	....	၂၈၁
အဟံ ဥပဋ္ဌဟိသာမိ	....	၄၃
အာကာရ	....	၃၃၂
အာတပါ	....	၂၅၆

အကွဲရှာစဉ်		စာမျက်နှာ
အာဓာရဝိသေသ (အသက်၏ ထူးခြားမှုသဘောကြည်ရာ)	....	၂၄
အာဘာသရာ	....	၃၆၆
အာဘောဂ်	...	၁၇၀
အာယကပဏ္ဍိ (လက္ခဏာ)	...	၁၃၄
အာယုဇဝမတ္တာ	...	၅၇
အာရက္ခော	...	၃၂၀
အာလယသုမာ	....	၂၀၇
အာဝဇ္ဇန ပဋိဗဒ္ဓမေဝါတိ(စိတ္တုပ္ပါဒ် နှစ်မျိုး)	....	၁၁
အာဟလုံး အမျိုးသမီးမျှားသော	....	၁၆၉
ကွတိ ဝိ (ဝိစ္ဆာမိန်ရပုံ)	....	၁၂
ကွမပ္ပစ္စယာ	....	၃၁၅
ကွဿရ နိမ္မာန	....	၁၂၀
ဥက္ကဏ္ဌိကာ	....	၇၆
ဥဿဒိတညူ	....	၂၂၀
ဥဒ္ဒေဟိ ဝိဇ္ဇာသင်္ဂါ (ဂါထာဖွင့်)	....	၂၂၀
ဥတ္တမော ဝမောက္ခော	....	၃၇၅
ဥတ္တရာဘိမုခ ဘာဝေါ	....	၁၁၂
ဥဒပါဒိ	....	၆
ဥဒ္ဒေသ	....	၃၃၃
ဥဒ္ဒေသတော	....	၂၂၂
ဥဒ္ဓုမာတကဘာဒီနိ	....	၁၀၁
ဥပမာ နှစ်မျိုး	....	၁၁
ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တော	....	၃၇၇
ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တ ပြဿနာ	....	၃၇၀
ဥယျာန်	....	၁၇၃
ဧးမန္တိံ	....	၂၆၇
ကေသဇမော သရဏာ	....	၃၃၂
ကေဠာပိဒါ။ပ။နမနုဂျပ္ပနဒ္ဓော	....	၃၀၃
ဧကော လောကော စသည်	....	၂၁၇
တေဿ ဓမ္မိကထာ ကရဏာဿ(ကော သဒ္ဒါ၏ စွဲနက်)	....	၁၃
ထေန ပိ ဧတံ နက္ခမတိ	....	၃၅၁

အက္ခရာစဉ်		စာမျက်နှာ
တွေ ပန။ပ။ဂဏ္ဍာတိ (အနက်မှတ်ချက်)	...	၆၄
ဝေံ သီလာတိ (လောကီ သီလလည်း သူများထက်သာ)	....	၆၂
သေနတဏ္ဍာ	....	၃၅၅
သေတ တဏ္ဍာ	....	၃၅၅
သြဇာ မဖြန့်သောကြောင့် ဆောဂါများ	....	၁၄၈
ကတာဓိကာရာ	....	၂၁၅
ကမ္မာသ ဓမ္မံ နာမ	....	၂၆၄
ကမ္မာသ ပါဒေါ	....	၂၆၄
ကရဝိက်ငှက် အသံ	....	၁၆၁
ကရေရိ မဏ္ဍပေါ	....	၄
ကလဟ, ဝိဝါဒ အထူး	....	၃၄၉
ကာမဂုဏ်၏ အပြစ်	....	၂၃၅
ကာမ တဏ္ဍာ	....	၃၃၀
ကာလက်တာ	....	၁၇၆
ကိံ ပနေ သော	....	၁၇၂
ကိံ ဟု နပုလ္လိင်ဖြင့် ဆိုရပုံ	....	၁၇၂
ကိလန္တိ ရူပေါ	....	၇၆
ကုရူရဋ္ဌံ	....	၂၆၄
ကုရူသု	....	၂၅၈
ကုလာဂဏိက ဇာတာ	....	၃၁၁
ကေနဋ္ဌေန	....	၃၇၂
ကောဋ္ဌိ နပညာယတိ	....	၃၅၃
ကျင့်ဝတ်ကို အဦးပြုသဖြင့် လက်တော်ဆေး	....	၁၄၀
ခန္တီ ပရမံ တပေါ ဂါထာဖွင့်	....	၂၄၉
ခလိတ, ပတိသာတ အထူး	....	၁၀
ခေမေ မိဂဒါယေ	....	၂၂၉
ဂဏ သင်္ဂဏိကာ	....	၁၈၁
ဂန္တဗ္ဗ	....	၃၂၀
ဂမ္ဘီရာ ဝဘာသော	....	၂၇၄
ဂဋ္ဌုန်ကြီး	....	၂၈၀
ငါးကြီးလေးကောင်	....	၂၇၈

အကွရာစဉ်		စာမျက်နှာ
စကွုံ ဥဒပါဒိ စသည်	....	၁၉၁
စကွု ဝိညာဏာဒိ ဘေဒံ	....	၁၉၆
စကွုံ သုံးပါး	....	၂၁၅
စတ္တာရိပဋ္ဌပါဒဌာနာနိ	....	၅၆
စတုရင်္ဂဝိရိယ	....	၁၈၃
စဝါမိတိဇာနာတိ(စုတေမှန်းသိ)	....	၈၃
စိတန္တရံသော	....	၁၄၅
စိတ္တိတော သဇ္ဇိတော	....	၁၄၄
စိတ္တိကတံ	....	၁၂၅
စုတိဂန္တဗ္ဗံ (ဉာဏဂတိ)	....	၆၀
စုတိစိတ်ကိုမသိနိုင်	....	၈၃
စုတေဆဲခဏ၌ မသိ	....	၈၄
ဆန္ဒရာဂေါ (အထူး)	....	၃၂၃
ဆန္ဒရာဂဝိနယော	....	၃၃၀
ဆယုတ္တအာဇညရထံ	....	၅၂
ဆာယာဝိယ အဝိဇဟန္တော(အနပါယိနီပါဌ်မှန်)	....	၄၆
ဆိန္နပပဋ္ဌာ(ပပဋ္ဌတရားသုံးပါး)	....	၆၁
ဆိန္နဝဋ္ဌုမကာနုဿရဏံ (ဝဋ္ဌုမအနက်)	....	၁၄
ဆေဇ္ဇ ဘေဇ္ဇံ	....	၁၂၉
ဆယ်ပါးသီလစောင့်ပုံ	....	၂၉၁
ဇာတာ ပဝတ္တာ (အာဘော်)	....	၁၁
ဇာတိဂေါတ္တ။ပ။ဝသေန	....	၁၂၁
ဇာတိ။ပ။ဂတဋ္ဌော	....	၂၉၃
ဇာတောစ ၌ စသဒ္ဒါ	....	၅၉
ဇာလေပတိတာကုဏ္ဍာ (ဋီကာပါဌ်ပျက်နေ)	....	၃
ဉာဏေန ပရိစ္ဆိန္ဒိတ္ဒာ	....	၆၉
ဉာတတ္ထ။ပ။စရိယာနံ	....	၃၀
တံ ဒိဝသန္တိ (ဘုရားပွင့်ရာနေ့မှ ဗောဓိပင်ထွက်ပေါ်)	....	၃၁
တကြိမ်ဆင်ခြင်ကာမျှဖြင့် မသိနိုင်	....	၈၄
တဏှာ၏သဘော	....	၃၀၀
တတ္ထတတ္ထနိဗဒ္ဓသမုဇ္ဇလံ(စကြဝဋ္ဌာလှပပုံ)	....	၃၂

အက္ခရာစဉ်		စာမျက်နှာ
တတြားပိဋ္ဌိ ပိသဒ္ဒါမှတ်ချက်	....	၁၁၅
တထာဘာဝိတံ	....	၁၄၁
တဒင်္ဂ ဝိမုတ္တိ	...	၆၅
တန္တာကုလကဇာတာ	....	၃၀၉
ကမော ခန္ဓေန အာဝုတာ	....	၂၀၉
တရားထူး ရထိုက် မရထိုက်ပုဂ္ဂိုလ်	....	၂၂၄
တရားရဖို့ ဘဝင်ပညာအရေးကြီး	....	၂၂၄
တရားဟောဖို့ရန် ကြောင့်ကြမဲ့ ဖြစ်ခြင်းဌိအကြောင်းသုံးပါး		၂၁၁
တသာပါဝုတ္တောယေဝ	....	၁၅၃
တိဏ္ဏာမို ကာမဘဝါနံ	....	၃၂၃
တိတ္ထဝါဒသာ	....	၂၉၅
တုသိတာနတ်ပြည်၌ အဓိမုတ္တိ ကာလကိရိယာမပြု	....	၃၃
တေ မနုဿပေတာ ဝိယ	....	၁၄၂
ထိုင်ခြင်းဌိ အပြစ်ခြောက်ပါး	....	၂၆၈
ဒါနဏ်ဂုဏ်	....	၂၃၁
ဒါနကြီး ခုနစ်မျိုး	....	၃၁
ဒါနပြုလျှင်မေတ္တာပါ	....	၂၃၃
ဒီဗ္ဗစက္ခုနှစ်မျိုး	....	၁၆၃
ဒုက္ခသမုဒယသမ္ဘဝေါ	....	၃၄၃
ဒေဝစာရိကဟောလာဟလံ	....	၆၃
ဒေဝဠဝနံ နာမ	....	၁၂၅
ဒေဝါတိ ဥပယတ္တိဒေဝါ	....	၃၂၀
ဒ္ဝယံ	....	၂၅၃
ဒ္ဝိဟိ ပဒေဟိ အာဗဒ္ဓံ	....	၆၃
ဒ္ဝေ အဂ္ဂသာဝကာ	....	၆၂
ဒ္ဝေ ဂတိယော (ဂတိသဒ္ဒါ၏ အနက်)	....	၁၂၁
ဓမ္မတာ	....	၁၂၂
ဓမ္မသံဝေဂေါ	....	၄၂
ဓမ္မိကော	....	၁၂၂
ဓာတိ့ယော	....	၁၅၈
နက်တို့အဝတ်မည်စ်	....	၃၅

အကွဲရာစဉ်		စာမျက်နှာ
နတ်တို့နတ်ပန်း မညှိုး	....	၃၅
နတ်တို့ပူးဝင်၍နတ်နိမိတ်ဖတ်	....	၈၈
နတ်တို့သေခါနီးနိမိတ်ငါးမျိုး	....	၃၄
နတ်ပြည်၏ဂုဏ်	....	၂၃၄
နတ်ပြည်၌အပူအအေးမထင်ရှား	....	၃၅
နာနတ္တကာယာ	....	၃၆၀
နာနတ္တသညိနော	....	၃၆၀
နာနာစိတ္တေန ပုညစိတ္တေန	....	၁၄၄
နာဘိမုခပရိကွေပပရွှော	....	၁၃၂
နိဂြောဓောဝိယပရိမဏ္ဍလော	....	၁၄၆
နိဇ္ဇတေ နိဂ္ဂုမ္မေ	....	၃၁၇
နိဒါနံ	....	၃၂၁
နိဒါနကဏ္ဍေ	....	၆၇
နိဗ္ဗာန်၏နာမည်များ	....	၂၀၆
နိမိတ်ကြီးလေးပါးကို တရက်တည်းမြင်	....	၁၇၈
နိမိတ္တ	....	၃၃၃
နိယတိ။ပ။ဝါဒဝသေန	....	၁၁၉
နိယာမ ငါးမျိုး	....	၈၈,၉၁
နိရုတ္တိ	....	၃၄၁
နိဿသန္တိ, ဝိဇမ္ဘန္တိ	....	၇၆
နိဿယ ဝိသေသ (အသက်၏မှီရာအထူး)	....	၂၅
နီဝရဏာဒီဟိ (စျာန်တရားတို့၏ ဆန့်ကျင်ဘက်)	....	၆၄
ပကတိဘတ္တဿပစ္ဆတော	....	၅
ပစ္စတ္တ ပဒေဟိ	....	၁၉၃
ပစ္စယာနံ နိဒါနံ	....	၃၁၇
ပစ္စယော	....	၃၂၂
ပဉ္ဇကာမဂုဏ်ကရာဂဝသေန	....	၃၃၀
ပဉ္ဇပတိဋ္ဌိတေန	....	၂၉၂
ပဉ္ဇမဟာပရိစ္စာဇဂ (စွန့်ခြင်းကြီးငါးပါး)	....	၆၉
ပညတ္တိ	....	၃၄၂
ပညာဝစရံ	....	၃၄၂

အကွရာစဉ်		စာမျက်နှာ
ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် နက်နဲပုံ	....	၂၉၆
ပဋိပက္ခဒုရိဘာဝ (မကောင်းတရားကိုပယ်)	....	၂၅
ပဋိပဿဒ္ဓိဝိမုတ္တိ	....	၆၆
ပဋိပဿမ္ဘန္တေ ဥဿနတာ	....	၆၆
ပဋိဘသု	....	၂၀၇
ပဋိသန္ဓေကို မသိ	....	၈၅
ပဋိသန္ဓိဝသေန ဩက္ကမိတွာ	....	၃၃၆
ပဋိသန္ဓေဘွင် ၁၆-ချက်အတွင်း၌ မသေ	....	၃၃၇
ပဌမပါဒဂဏ္ဌိကာ (ပထမခြေတော်ရာအရပ်)	....	၅၅
ပထမာဝိဘတ်ဖြင့် သုံးစွဲအပ်	....	၂၆၆
ပဒပရမပုဂ္ဂိုလ်	....	၂၂၂
ပဒုမုတ္တရခေါ်ပုံ	....	၂၈၄
ပ နယတိ	....	၁၆၅
ပရိတ္တာဘာ	....	၃၆၆
ပရိပုစ္ဆတော	....	၂၂၂
ပရိဝါရ။ပ။ဘာဝေန	....	၁၂၇
ပလ္လင်္ပဲ ပညပေတွာ	....	၁၈၃
ပလိပန္ဒံ	....	၁၇၄
ပဝတ္တိအာကာရဝိသေသ (စိတ်ဖြစ်ပုံအထူး)	....	၂၅
ပဟူတဇိဝှော	....	၁၅၁
ပါယသံ	....	၈၇
ပါရမိယော ပူရေန္တော	....	၇၂
ပါရမီတော် ဖြည့်ခြင်းသည် ပညာပါရမီအတွက်	....	၃၆၀
ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ (ဘုရားပွင့်မည့် နိမိတ်)	....	၁၉
ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ (ဣဒ္ဓိပါဒ်လေးပါးကိုရမည့် နိမိတ်)	....	၁၁၂
ပုဗ္ဗေကတကမ္မ(ဘုရားလောင်း၏ ရှေးကောင်းမှု)	....	၁၂၀
ပုရိမဿ ဝေဝစန	....	၁၃၉
ပေတံ	....	၁၇၅
ပေမနီယဿရော	....	၁၅၉
ပေါရိသာဒေါ	....	၂၆၄
ပျော်စရာကောင်းသော နေ့လည်အချိန်	....	၁၈၂

အကွောရာစဉ်		စာမျက်နှာ
ပြာသာဒ်သုံးဆောင်	....	၁၆၇
ဖုသာန။ပ။သန္ဓိပါဝါဖေ	....	၃၀၁
ဖွားဘက်ဟော် ခုနစ်ဦး	....	၅၈
ဗဗ္ဗန္ဒီ (ကမ္မ ကတ္တား)	....	၁၀၀
ဗဟုဿုတ ပုဂ္ဂိုလ်အား နာမရူပပရိစ္ဆေဒ ထင်ရှား	....	၂၉၆
ဗုဒ္ဓဘူတံ (ဝိဂ္ဂဟ)	....	၁၈၄
ဗုဒ္ဓံ စရိယာ	....	၃၀
ဗုဒ္ဓိ စရိယာနံ ဟု ဗဟုဝုစ်ဖြင့် ဆိုရခြင်း	....	၃၁
ဗောဓိ မဏ္ဍိုင်သို့ တက်ဖေတော်မူပုံ	....	၁၈၃
ဗောဓိ ပလ္လင်္ကော	....	၅၅
ဗောဓိ သတ္တော	....	၆၈
ဗောဓိ သမ်ါဓေသု ဝါ	....	၆၈
ဗောဓော	....	၁၉၂
ဗြဟ္မကာယိကာ	....	၃၆၃
ဗြဟ္မပါရိသဇ္ဇာ	....	၃၆၃
ဗြဟ္မပုရောဟိတာ	....	၃၆၄
ဗြဟ္မာများက ပထမ ခံယူ	....	၁၀၆
ဘဂဝန္တံ ယေဝ အာရဗ္ဘ(ပုဗ္ဗေနိဝါသကို အာရုံပြု ဩဝါဒလည်း ဘုရားကိုအာရုံပြုရာရောက်)	....	၁၁
ဘဂ္ဂဝိဘဂ္ဂါ	....	၁၀၃
ဘဝတဏှာ	....	၃၃၀
ဘဝိဿတိ။ပ။အာဂေ(ရာဟုလာ ဟု နာမည်မှည့်)	—	၅၀
ဘုရားကို အာရုံပြု၍ တမျှးမ	—	၁၆၂
ဘုရားဖြစ်ရန် ဖောင်းပန်သော နတ်များ	....	၀၂
ဘုရားရှင်တို့ သူတပါးပယောဂကြောင့် မသော	....	၉၃
ဘုရားရှင် ရှုပပုတော် တင့်ကယပ္ပ	....	၁၄၃
ဘုရားရှင်အသံတော်	....	၁၅၂
ဘုရားရှင်အသံကောင်းခြင်း၏အကြောင်း	....	၁၆၃
ဘုရားရှင်တို့ တရားအလေးပြု	....	၂၉၀
ဘုရားလောင်းတို့၏ ပဋိသန္ဓေ	....	၀၄
ဘုရားလောင်းမယ်တော် ထံ မရိုးသားသောစိတ်ဖြင့်မကပ်နိုင်		၁၀၀

အကွရာစဉ်		စာမျက်နှာ
ဘုရားလောင်းမယ်တော့်မှာ အဗြဟ္မစရိယလုံခြုံ	....	၁၈၀
ဘုရားလောင်းမယ်တော် သားအိမ်သန့်ရှင်း	....	၁၀၄
ဘုရားလောင်းသန္ဓေတည်စဉ် မယ်တော့်အရွယ်	....	၁၀၅
ဘူတကထနနှင့် ဝိဘေသနထူးပုံ	....	၃၅၄
ဘောဂ္ဂံ	....	၄၁၁
မဂ္ဂေါ	....	၁၉၂
မစ္ဆရိယံ	....	၃၂၈
မဥုဿရော စသည်	....	၁၅၉
မတ္တညုတာ	....	၂၅၃
မဟာတေဇော,မဟာယသော	....	၁၀၇
မဟာပဒါနသုတ်ခေါ်ပုံ	....	၂၅၅
မဟာဗြဟ္မာ	....	၃၆၄
မာဟေဝံ	....	၂၇၆
မိမိအကြုံ	....	၁၂၅
မူလေတဝေဌာ	—	၃၁
မြောက်ကျွန်းသူတို့၏ ကျင့်ဝတ်	....	၃၁
ယံပနဣဒံ။ပ။စုတိဂန္တဗ္ဗံ	....	၆၀
ယက္ခ	—	၃၂၀
ယခုကာလပုဂ္ဂိုလ်များ ပဒပရမ ဖြစ်, မဖြစ်	—	၂၂၂
ယဒိဒံ	...	၂၀၅
ယဒိဒန္တိ နိပါတော	....	၃၂၂
ယဝလက္ခဏာ	....	၁၃၉
ယာဝ ဂမ္ဘီရော	....	၂၇၃
ယေ မဟာပုညာ (ဘုန်းကြီးလောနတ်များ)	....	၇၇
ရဇော, ဇလ္လ အထူး	....	၁၄၀
ရတန၏ အနက်	....	၁၂၄
ရသဂ္ဂသဂ္ဂီ	—	၁၄၇
ရဟန္တာအရှင်မြတ်တို့မှာ ဂတိ မရှိ	....	၂၀၀
ရဟန်းတို့၏ လူထွက်ခါနီး နိမိတ်၅-မျိုး	....	၇၄
ရုဟု ဇာတော	....	၅၀
ရူပါဒိအာရမ္မဏာဋ္ဌိလာဘော	....	၃၂၆

အကွောရာစဉ်		စာမျက်နှာ
ဆောစိန် ရှစဂုတိ ဗိမ္ဗာ	....	၅၁
ဇရုးကောင်းမှုမျိုသူမျိုး ဘုရားဥာဏ်ခံကျင်	....	၂၇၇
ဆွေရုပ်နှင့်တူ	....	၁၃၉
ဓလာကသန္ဒိဝါဒသ (သြကာသလာက)	....	၁၇
လောကန္တရိကငရဲ	....	၉၂
လ, နေတို့ တန်ခိုးကြီးပုံ	....	၉၃
လိုဂ်	....	၃၃၃
လူ့ဘဝနှင့်နတ်ဖြစ်	....	၂၆၂
လေးစားသောအားဖြင့် နှစ်ကြိမ်ဆို	....	၁၃
ဝဋ္ဋမူလသမုဒါဟာရဝဏ္ဏနာ	....	၃၃၁
ဝဿာတက လံ ပတ္တံ(အနုစ်ကရတမ်းကျမှ ပဋ္ဌဲရပုံ)	....	၃၀
ဝသိဓက	....	၁၆၇
ဝလိုနှင့်လတာအထူး	....	၃၄၅
ဝါတဝဓကနှ(ဓရဓဘောက်ရှိ ဓလ)	....	၁၉
ဝါတော ယထ မဓဂ္ဂနှ နဝါယတိ(ဓလလာမမှန်ပုံ)	...	၂၆
ဝိကွမ္ဘနဝိမုတ္တိ	....	၆၅
ဝိဂဟဂန္ဓဝဏ္ဏရသာဒိဘာမွဂတ္တိနိ	....	၂၇
ဝိညာဏဋ္ဌိတိ	....	၃၅၁
ဝိနိစ္ဆယမဟာမိုး	....	၃၂၆
ဝိနိပါတိကာ	....	၃၆၁
ဝိနိပါတိကတ္တံ တာနားထူးရနိုင်	....	၃၆၂
ဝိပဉ္စိတညူ	....	၂၂၀
ဝိပဿီ၏ဝစနတ္ထ	....	၁၆၅
ဝိဘဝတဏှာ	....	၃၃၀
ဝိမုစ္စတိ နာမ	....	၁၉၀
ဝိမုတ္တတ္တာ	....	၆၅
ဝမောက္ခာ	....	၃၇၃
ဝိလာဓတာ(အဓလာင်းတင်ထမ်းစင်)	....	၁၇၅
ဝိဝဋ္ဋစ္ဆဒေါအဖွင့်	....	၁၃၀
ဝိဝဋ္ဋ	....	၃၅၄
ဝိသမံ စန္ဒိမ သူရိယာ ၂ရိဟရန္တိ(လ, နေတို့ အသွားမမှန်ပုံ)		၂၆

အက္ခရာစဉ်		စာမျက်နှာ
ဝေဒနာဓမ္မော	...	၃၄၈
ဝေါက္ကမိဿထ	....	၃၃၂
သံသာရော	....	၃၁၃
သကလ စက္ခုဝိဘင်္ဂ	....	၁၅၃
သင်္ဂါရတို့၏ အပြစ်	....	၂၃၈
သင်္ကမ အနက်ပေး	....	၃၄၉
သတ္တာ ပဒ ဂမနံ	....	၁၁၃
သတိ ယေဝ ဉာဏံ (ပုဂ္ဂိုလ်ဖြင့် တရားညွှန်း)	....	၆၈
သတ္တာဿဒေါ	—	၁၄၁
သန္နဿေသိ စသည်	....	၂၅၆
သမ္မဟုလဝါရော	—	၄၈
သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ	—	၃၁၈
သမန္တာတော ကမ္ပတိ	....	၆၅
သမာဓိ ပက္ခာ(ကေသော်)	—	၆၃
သမုဒ္ဓေဒ ဝိမုတ္တိ	—	၆၆
သမုဒယော	....	၃၂၂
သမုဒယော သမုဒယော	—	၁၉၀
သရီသပ	—	၃၂၁
သာရထိ	....	၁၃၃
သာဝကာနံ (သာဝက နှစ်မျိုး၏ ဉာဏ်ထူး)	....	၉
သာဟသိက ။ပ။ပိဋ္ဌိတာ	—	၁၂၃
သီဟဟနု	....	၁၄၉
သီလ၏ဂုဏ်	....	၂၃၃
သီလပေးသူနှင့် ယူသူ နေဆုမတူသင့်	....	၆၉
သုက္ခဝိပဿကော	—	၃၃၁
သုညတ။ပ။ပါတုဘာဝဋ္ဌော	....	၃၀၀
သုဒဿော	....	၂၅၆
သုဒဿီ	....	၂၅၆
သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော	....	၁၃၀
သူအိုကိုမြင်ဆုအာရုပ်	....	၁၃၁
သေယျထာ ပိ	....	၃၅၆

အက္ခရာစဉ်		စာမျက်နှာ
သေယျထိ ဒံ	....	၃၁၉
သေလေ ယထာ ဂါထာဖွင့်	....	၂၂၅
သောတာပန်မျှား သမာပတ်ဝင်စား	....	၂၃၀
သောတာပန်အား ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ထင်ရှား	....	၂၉၅
သောတာဝဓာန။ပ။ကာရဏေသု	....	၁၄
ဟိမဝန္တော	....	၂၂၃
ဟေတု	....	၃၂၁

အက္ခရာစဉ် မာတိကာ ပြီး၍ပြီ။

အမှားအမှန်ပြင်ဆင်ချက်

စာမျက်နှာ	ကြောင်းရေ	အမှား	အမှန်
၁၁	၁၅	ဇုတိ အတ္ထော၊ ဤကား အနက်။	ဇုတိ အတ္ထော၊ ဤကား အနက်။
၃၀	၁၇	အမှုတေဋ္ဌသာနိ၊အခွဲအား ဖြင့် သုံးဆယ်ရှိကုန်သော၊	အမှုတေဋ္ဌသာနိ၊ အခွဲအားဖြင့် တဆဲ့သုံး ရှိကုန်သော ၊
၃၉	၂၃	ဩသာရေတော်၊ သက်ရောက် စေတော်မူပြီ။	ဩသာရေသော်၊ သက်ရောက် စေ တော်မူပြီ။
၄၁	၂၇	အနု+အာ+သန္ဒ+တ	အနု+အာ+သန္ဒ+တ
၄၄	၂၂	ဧဝံ သတိ၊ ဤပေးတော်မမူ သော်လည်းကောင်း	ဧဝံ သတိ၊ ဤသို့ ပေးတော်မမူ သော်လည်းကောင်း
၄၄	၂၉	ပဿတိ၊ မြင်သနည်း။	ပဿသိ၊ မြင်သနည်း။
၅၆	၂၁	အဇ္ဈာသယပဋိဗဒ္ဓံ	အဇ္ဈာသယ ပဋိဗဒ္ဓံ
၆၄	၂၀	ဇုဒ္ဓိံ	ဇုဒ္ဓိံ
၁၉	၄	ကမ္မနိယာမော၊ ကမ္မနိယာ မည်၏။	ကမ္မ နိယာမော၊ ကမ္မ နိယာမ မည်၏။
၉၂	၉	သကဋ စက္ကာနံ ဝါ၊ လှည်း ဘီးစက်တို့၏လည်းကောင်း။ ဟောတိ ဝိယ၊ သို့လည်း ကောင်း။	သကဋ စက္ကာနံ၊ လှည်းဘီးစက် တို့၏။ ဟောတိ ဝိယ ဝါ၊ သို့ လည်းကောင်း၊
၉၂	၁၁	ပတ္တာနံ၊ သပိတ်တို့၏လည်း ကောင်း။ဟောတိ ဝိယ၊ သို့ လည်းကောင်း။	ပတ္တာနံ၊ သပိတ်တို့၏။ ဟော တိ ဝိယ ဝါ၊သို့လည်းကောင်း။
၉၅	၁၀	အတိုင်း အရှည် ရှိသော်က် ကာလမျှလည်း	အတိုင်းအရှည်ရှိသော ကာလ မျှလည်း
၉၅	၂၀	တဿာ ဒကဿ	တဿောဒကဿ
၉၆	၂၂	ကိမတ္ထာယ	ကိမတ္ထာယ
၁၀၀	၃၀	ကာမဂုဏ်၏ ပယ်ခြင်းကို	ကာမဂုဏ်းကို ပယ်ခြင်းကို
၁၁၈	၁၈	ဘာဝေါ ပဓာန ကြောင့်၊	ဘာဝပ္ပဓာန ကြောင့်။
၁၂၄	၂၅	တေန+ပိဋ္ဌတာ၊ ထို့ကြောင့် သာဟသိက ဓန ဝိလောပ ပိဋ္ဌတာ ဟု ပြုပါ၊။	တေန+ပိဋ္ဌဟာ သဟသိက ဓန ဝိလောပ ပိဋ္ဌဟာ ဟုပြုပါ။

စာမျက်နှာ	ကြောင်းရေ	အမှား	အမှန်
၁၂၆	၈	အဆွေါ၊ ပိုင်းဖြတ်သောအဖိုး။	အဆွေါ၊ ပိုင်းဖြတ်အပ်သောအဖိုး။
၁၃၁	၂၄	သုဝဏ္ဏပါဒုက တလဝိဝ၊ ရွှေခြေနင်း အပြင်းကဲ့သို့။	သုဝဏ္ဏပါဒုက တလဝိဝ၊ ရွှေခြေနင်း အပြင်းကဲ့သို့။
၁၄၀	၂၃	ဇာဏူဟု	ဇာဏူသု
၁၄၂	၁၈	သိလာရူပတံ ဝိယ၊ ကျောက်ရုပ်ကလေး ကဲ့သို့။	သိလာ ရူပကံ ဝိယ၊ ကျောက်ကလေး ကဲ့သို့။
၁၄၂	၁၉	စိတ္တ ကမ္မ ရူပတံ ဝိယ	စိတ္တ ကမ္မ ရူပကံ ဝိယ
၁၄၃	၂၀	ဘဂဝတာ၊ သည်။	ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။
၁၄၇	၃၀	အကြောတို့တည်း။ ဤသို့ သမာသ်ပုဒ် တပုဒ် ဖြစ်ပြီးနောက်မှ	အကြောတို့တည်း။ ရသဂ္ဂ သဂ္ဂါနိ၊ တို့။ ဤသို့ သမာသ် ပုဒ် တပုဒ်တည်း ဖြစ်ပြီးနောက်မှ
၁၄၉	၁၂	ဒွါဒသိယာ၊ တဆယ့်နှစ်ရက်မြောက် ဖြစ်သော။ ပက္ခဿ၊ လဆန်း ပက္ခ၏။	ပက္ခဿ၊ လဆန်း ပက္ခ၏။ ဒွါဒသိယာ၊ တဆယ့် နှစ်ရက်မြောက် နေ့၌။
၁၅၁	၃၁	ကျယ်ခြင်းရှိသော အပြားရှိသည်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော	ကျယ်ခြင်း အစရှိသော အပြားရှိသည်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော၊
၁၅၉	၇	ဗာဟုံ၊ လက်မောင်းသို့။ (ပရိဟရန္တိ-၌ စပ်။)	ဗာဟုံ၊ လက်မောင်းသို့။ (ပရိဟရိယတိ-၌ စပ်။)
၁၅၉	၉	နီယတိ၊ ဆောင်၏။	နီယတိ၊ ဆောင်အပ်၏။
၁၇၄	၆	အတ္ထော၊ အဓိပ္ပါယ တည်း။	အတ္ထော၊ အဓိပ္ပါယတ္ထတည်း။
၁၇၆	၂၀	ဒဿေတုံ၊ ကုန်ပြီ။	ဒဿေသုံ၊ ကုန်ပြီ။
၁၈၆	၁၅	အဘိသမယော၊ ပေါင်းဆုံခြင်းသည်။ (ပညာနှင့် တက္ခဘုရားအလောင်း၏ ပေါင်းဆုံခြင်းသည်။)	အဘိသမယော၊ ပေါင်းဆုံခြင်းသည်။ (ဇရာမရဏ၏ အကြောင်းနှင့် တက္ခ ပေါင်းဆုံခြင်းသည်။)
၁၉၁	၁၆	အတ္ထော၊ ပညာ သဒ္ဓါဖြင့် ပြအပ်သော အနက်တည်း။	အတ္ထော၊ ပညာ သဒ္ဓါဖြင့်ပြအပ်သော အနက်တည်း။
၂၉၉	၂၄	အဘိအခ်ရဏ။ပ။ဝိရာဂရာဂဋ္ဌော	အဘိသခ်ရဏ။ပ။ သရာဂဝိရာဂဋ္ဌော

စာမျက်နှာ	ကြောင်းရေ	အမှား	အမှန်
၃၄၂	၂၅	အညမညပစ္စယတာယ၊အချင်းချင်း ကျေးဇူးပြုသည်၏အဖြစ်ဟူသော အကျိုးငှာ။	အညမည ပစ္စယတာပ၊ အချင်းချင်း ကျေးဇူးပြုသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။
၃၇၁	၃၂	အညတရသို့နှိုစ အညတရသို့။	အညတရသို့နှိုစ အညတရ အညတရသို့။
၃၄၉	၂၀	''ရှေးကံ ပေါင်းဆုံ၍''ဟု အနက်ပေးကြ၏။	ရှေးက ''ပေါင်းဆုံ၍''ဟု အနက်ပေးကြ၏။

မေတ္တာရပ်ခံချက်။ ။အမှားများ ကျန်ရှိနေသေးလျှင် ပြင်ဆင်၍ ကြည့်ရှုနိုင်ကြပါစေ။

ယခု ရနိုင်သော ကျမ်းစာများ

၁။ ရတနာဥဂုံရည် — ၁၄-ကျပ်။
၂။ ဗုဒ္ဓဘာသာသင်ခန်းစာ (အနာဂတ်သာသနာအတွက်) ၁၅-ကျပ်။
၃။ ဗုဒ္ဓါနုကထာတိသရဏနှင့် ပြဟ္မဇာလသုတ် သာဓကဥာဏ-
ဒီပနီ ဥယျာဉ်တော် — ၁၂-ကျပ်။
၄။ ပါဠိမောက်ဘာသာဋီကာ .... ၁၈-ကျပ်။
၅။ ရွှမ်ပုံရှင်ကျွင်ပတ် .... ၇-ကျပ်။
၆။ ဘာသာသွေးနှင့် ဘာသာရေး ပြဿနာများ
၇။ မြေခဲကြာတကားတော်နှင့် အနတ္တလက္ခဏသုတ်တရားတော်
၈။ အနာဂတဲသာသနာရေး (အထူး)

၉။ အင်္ဂုတ္တရာအဋ္ဌကထာအသစ်ပြု
၁၀။ ချမ်းသီဒီဘာသာဋီကာ
၁၁။ ကိုယ်ကျင့်အဘိဓမ္မာ
၁၂။ ဘုရားဥပဒေတော်ကြီး
၁၃။ အခြေပြုပဋ္ဌာန်းတရားတော်
၁၄။ ကထာသလ္လာပ
၁၅။ သင်္ဂြိဟ်ဘာသာဋီကာ

စျေးမှန်ဖြင့် ရနိုင်သောဌာနများ

၁။ ရန်ကုန်မြို့ သာသနာရေးဦးစီးဌာန၊ စာအုပ်ထောင်းဌာန၊
ကမ္ဘာအေး။

၂။ ဦးထိန်ဝင်း (၃၀၇) စိန်ဂျန်းလမ်း–ရန်ကုန်မြို့။

၃။ " (၁၃၈) အနောက်ဘက်တန်း–ဗိုလ်ချုပ်လမ်း။

၄။ ဒေါ်တင်တင်အေး (၁၄) ရွှေတိုက်ဘုရားကြီး-မတောင်ဘက်
စျေးရုံတော်။

၅။ ဦးအောင်ခန့်၊ လွင်-ပုန်ပိတိုက်၊ ၈၂-လမ်း၊ မန္တလေးမြို့။